Digitized by Google

မေရုပဗ္ဗတာ၊ဒက္ခိဏာဒိပ၊ မဏ္ဍိမဒေသ၊ ကပိလ္လပုရာ၊ရာဇာသုဒ္ဓါဒနဇ်၊ ပုတ္တရင်းချာ၊ရတနာသားကောင်း၊စကြာမင်းလောင်း၊မင်းအပေါင်းတို့ဇ၊ သိပ်ဆောင်းရတနာ၊သိဒ္ဓတ္ထရာဇာသည်။ ကမ္ဘာအသင်္ချေ၊ဂုဏ်ပွဲညှိုးနွမ်း၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်တော်မူခဲ့သော၊ ပါရမီအဟုန် စာဂိဂုဏ်တို့ကြောင့်၊ဓမ္မသဓ၊ဓမ္မသာမိ၊တိလောကာဓိပတိ၊ မုနိရာဇာ၊ဘဂဝါဟု၊ များစွာအနန္တ၊ ဂုဏ်ပေါင်းခ၍၊သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ။ ကာမ ရူပ၊အရူပဟု၊ လောကသုံးဖြာ၊ သံသရာဝယ်၊ကယ်သူမရှိ၊အတိဒုက္ခ၊ခံနေရသော၊ဝေနေယျများစွာ၊သတ္တဝါကို၊ ရာဟုလာသား၊ ရင်ကော်ဘွား ဖွင့်၊ မခြားမေတ္တာ၊သနားတော်မူရှာ၍၊ဘူပထဝျာ တလ၊ပုရာနဂရ၊သောဋ္ဌသ နှင့်၊ဒိပက္ခုန်းငယ်၊ သွယ်သွယ်မယုတ်၊ ဇနပုဒ်မကြွင်း၊ ခပင်းဥသုံ။ လုံးစုံ များစွာ၊သတ္တဝါတို့၏ချမ်းသာရာ၊ ဘယာနတ္ထိ၊ သန္တိသုခ၊ လက္ခဏသ ဘာဝနှင့်၊ ထာဝရပြည့်စုံ၍။ရတနာဘုံဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော၊ဒေတ်သုန္ဒရ၊ နိဗ္ဗာနဘို့၊ မဂ္ဂမစောင်း၊ ရောက်ကြောင်း မှန်စွာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ သတ္တန္တံ ဝိနယာ၊ အဘိဓမ္မာဟု၊ တိကသင်္ချာ၊ ယင်းသုံးဖြာတွင်၊ ဘဂဝါ ထွတ်တင်၊သုံးလျှောင်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူသည်မှနောက်၊ သာ သနာသက္ကရာဇ် ၉၃၀-ပြည့်နှစ်သို့ ရောက်သောအခါ၊ လင်္ကာဒိပ၊ကျွန်း ဌာနတွင်၊ နာမထင်ပေါ်၊မဟာဝိဟာရခေါ်၊ကျောင်းတိုက်တော်၌၊သိတင်း သုံးနေတော်မူသော၊ ရာဇာဂြိုဟ်ပြည်၊ မဟာဇေဖဝိပင်၏အနောက်၊ ဃော သဂ္ဂါလျှင်၊ဘွားရာဇာတိ၊ကဝိဇ၊ မဟာပဏ္ဍိတ၊ တိဂိဠုကရေ၊ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒ၊လဒ္ဓိပေသလ၊ဆိက္ခာကာမ၊ဂုဏဝိသိဋ္ဌ၊ နာမညဂ္ဂတာ၊ ဖြစ်တော် မူသော၊အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ မဟာထေရ်မြတ်သည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏အာ ဏာ၊ ရဟန်းတော်တို့၏သိက္ခာ၊ ဝိနယဝိဓုက၊ သတ္တဝိသာဓိက၊ ဒွိသတ သိလ၊ ပါတိမောက္ခဟုဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓပါဝစနခေါ်၊ ပါဠိတော်ဓမ္မဋ္ဌိ၊ သဒ္ဒ အတ္ထ၊ နယအသွယ်သွယ်၊ ဆန်းကြယ်အံ့သြ၊ ပြန့်ပြောစွာလှ၊ အဓိပ္ပါယ် သဘာဝကို၊မနုပညာ၊ နောင်လာသောတူ၊ အရေးပြုတို့၊သိမှသိရာ၊ယုံမှား

[illegible]
စာကြည့်တိုက်
[illegible]

နိဒါန်း။

သက်ဝ၊ ဝိစ္ဆာဥာဏ်ပါပါကို၊သုဓ်သင်ပယ်ခွါ၍၊ သမ္မာဥာဏ် ဖြစ်စေခြင်
ဌ၊ သဒ္ဓဂ္ဂသံဝစ္ဆာနာ၊ ဘွင့်ပြုရာဖြစ်သော ကဒ်ဒိါဒိဘရကိုမည်သေး
ကဆေးကျမ်းဌ၊ ခက်ဆစ်ခဟ်ရာ၊ အဖြာဖြာသော နည်းအပေါင်း တို့ဂ်၊
ကောင်းစွာလွယ်ကူ၊သင်ယူမှတ်သားကြစေခြင်းဌ၊သာသနာသက္ကရဲ့ ဂ
၂၃၁၅-ခု။ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၁၃၃-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခ်ိ၊။
သုနာပရန္တာ၊တိုင်းဌာနတွင်၊နာမကျော်ဌမ်းမြို့ပုခန်း၏၊ ခြံရံပတ်ဝန်း၊ နေ
အတွင်းဌ်။ ရာဇသကြီး၊နာမည်ခံသော အမတ်ကြီးသည်၊ တည်ထောင်ပြု
ရအပ်သော၊ ချောင်းကောက်ရွာလျှင်၊ ဘွားရာဇာတိ၊ ပရိယတ္တိ ဆော
ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကုက္ကုစ္စ၊ လဒ္ဓိပေသလ၊ သိက္ခာကာမ၊ဂန္ထဝါစက၊ သ
ပါရဂူ၊ ဖြစ်တော်မူသော၊သဒ္ဓမ္မနန္ဒိ၊နာမည်ထင်ပေါ်၊ မထေရ်ကျော်သည်ကို၊
စိရင်တော်မူအပ်သော ကဒ်ဒိါဒိဘရကိုဂဇ္ဇိကျမ်း၊ ထိုမှတဖန်၊ ကျမ်းဂို
တတ်သိ၊ဂျေးကဝိတို့၊သတိသမ္ပဇည်၊ဆင်ခြင်မျော်မှန်း၊ ရဟန်းသာမဏေ
လေးထွပစ္စည်း၊သုံးဆောင်နည်းကို၊ နိသျည်းလွှာ၊ ရကြစေသား၊နှလုံ
ထားဖြင့်။ရေးသားစိရင်တော်မူအပ်သော ပစ္စဝေက္ခဏဒဂ္ဂိကျမ်း။ ထ
သို့ဘော်ဖြ၊ ဂန္ထန္နှစ်လို၊ ကျမ်းအဆိုကို၊ မဟာသိမြတ်စွာ၊ သာသနာ
ဂျည်စွာတည်ရာဘချက်၊ ရဟန်းတော်တို့၏ တည်ရာ မှီရာ အသက်ဖြ
ပါ၍ဂုင်း။ ။ဝိနယောနာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿအာယု၊ ဝိနယေဌိတောသာသ
နံဌိတံ ဟု ကျမ်းဂန်ပါဠို၊ စာအဂ္ဂိကို၊ ညွှာသိဝဲကွက်၊ သက်သက် ကိုယ်
ကျိုး၊မမြော်ကိုးဘဲ၊ အဘိုးအနစ္ဆ၊ ထိုက်တန်လှသော၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာ
သနာ၏၊ ရောင်ဝါထွန်းလင်း၊ တောက်ပခြင်းကို၊ အရင်းမူလ ပခာနုပြုပါ
၍ဂုင်း။ ။ကျွန်ုပ်တို့သဒ္ဓမ္မဇောဘိစာဝံနှင်ဘိုက် ကထုမနအလိလို၊ ဘဂဝါ
ဂုဏ်ဟိတ်လိုက်ပြီး၊ကုသလမနသိ၊သဒ္ဓါအဟုန်ဖိတ်စဂျိုက်ဖြင့်၊ပုံမှန်ပဂိုက်
ပါသတည်း။

မာတိကာ။

သိက္ခာပုဒ်အမည်။ မျက်နှာနံပါတ်။

ပါရာဇိကာ ၄-ပါး။

ပထာမမဟာပဒါဒိကထာ ၁
နိဒါနုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၁၇
ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒ ၆၄
ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒ ၉၃
တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒ ၁၀၈
စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပဒ ၁၂၁

သံဃာဒိသိသ် ၁၃-ပါး။

သုက္ကဝိသဋ္ဌိသိက္ခာပဒ ၁၂၉
ကာယသံသဂ္ဂ ၁၃၂
ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ ၁၃၅
အတ္တကာမပါရိစရိယ ၁၃၉
သဉ္စရိတ္တ ၁၄၁
သံယာစိကာယ ၁၄၇
မဟာလကဝိဟာရ ၁၅၄
အဇ္ဈာသယဒုဋ္ဌဒေါသ ၁၅၅
အညဘာဂိယ ၁၆၃
သံဃဘေဒက ၁၆၈
ဘေဒါနုဝတ္တက ၁၇၃
ဒုဋ္ဌဒ ၁၇၅
ကုလဒူသက ၁၇၇
သံဃာဒိဇေသသနိဂမ ၁၈၀

ဂလေ့ယဉ်ခြင်း ၁၆၇
ထမ်းပိုးခြင်းနှင့် ၁၆၈
ထင်ဒီထ ၁၆၈
ပထဝီခြင် ၁၆၉
ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ၁၇၀
ဒေသခံအသုံးအနှုန်းများ ၁၇၄

(၂) ဧကဝစနအား

ခင်ဗျ ၁၇၃
ခင်ဗျားတို့ ၁၇၂
ခင်ဗျား ၁၇၀
ကြိုးစားပါ ၁၆၉
ကြိုးစားပါတယ်ခင်ဗျာ ၁၆၆
ကောင်းပါတယ် ၁၆၆
ကောင်းပါပြီ ၁၆၅
ကျေးဇူးပါပဲခင်ဗျာ ၁၆၄
ကျေးဇူးပါပဲခင်ဗျား ၁၆၄

(၃) ဗဟုဝစနအား

ကြောင်းကြောင်းပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။

ထပ်နှိုင်းဝေါဟာရများ ၁၅၈
ထပ်နှိုင်းဝေါဟာရ ၁၅၈

အခန်း-၂ ထပ်ကနှိုင်းစာ

ကြိုးစားပါခင်ဗျာ။ ကောင်းပါတယ်ခင်ဗျာ။ (၈)

ငယ်ငယ်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ခဲတံ ၂၀၄

ဝါတာ ၂၀၀

ပါးစပ် ၁၆၄

ဝါးခြင်း ၁၆၁

ဗုဒ္ဓဘာသာ ၁၆၀

ဘဝင်ယွင်းခြင်း ၁၅၄

(ဂ) ချုပ်ရိုးပန်း။

ထမင်းစား ၁၃၈

ပွဲတော်ကြီး ၁၃၇

ဘဝဆိုးဝိုး ၁၃၆

ဝိုင်ဆိုင်ခြင်း ၁၃၅

နေ့ခင်းဘက် ၁၃၄

ယဉ်ကျေးမှုဆင်းရဲခြင်း ၁၃၃

ဆီးဇာဒေါ ၁၃၂

နေ့ထီပေါက်ခြင်း ၁၃၁

ဘဝင်ယွင်းထိုက် ၁၃၀

(၃) ပန်းဝတ်။

ကယ်ဆယ် ၁၂၈

ပြည်ဝတ်ကြီး ၁၂၇

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၁၂၆

ကြိုးစားခြင်းရဲ့အကျိုးကို ၁၂၅

နေ့ရက်စေ့ကလေးယခင်၌

ကျွန်ုပ်တို့ ၁၂၄

ကြိုးစားခြင်းရဲ့အကျိုးကို

(၄) ပန်းဝတ်။

(ပ)

(ဃ) ကြီးစဉ်ငယ်စဉ်။

ကြီးစဉ်ငယ်စဉ်ဆိုသည်မှာ

ဒေါ်ခင်ဖြူ	.....	.....	၁၀၁
ဦးမောင်မောင်	.....	.....	၁၀၂
ဒေါ်သန်းသန်း	.....	.....	၁၀၃
ဦးကျော်ဇင်	.....	.....	၁၀၄
ဒေါ်ခင်မေသင်း	.....	.....	၁၀၅
ဦးမောင်ဝင်း	.....	.....	၁၀၆
ဒေါ်ဝေဝေမြင့်	.....	.....	၁၀၇
ဦးဘသိန်း	.....	.....	၁၀၈
ဒေါ်ခင်ခင်ထွေး	.....	.....	၁၀၉
ဦးမောင်မောင်ကြီး	.....	.....	၁၁၀

(င) ငယ်စဉ်။

ငယ်စဉ်ဆိုသည်မှာ

ဒေါ်ခင်ခင်ထား	.....	.....	၁၁၁
ဦးမောင်ဘ	.....	.....	၁၁၂
ဒေါ်သီတာ	.....	.....	၁၁၃
ဦးကျော်ဇင်	.....	.....	၁၁၄
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး	.....	.....	၁၁၅
ဦးမောင်မောင်ဦး	.....	.....	၁၁၆
ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း	.....	.....	၁၁၇
ဦးမောင်ဝင်း	.....	.....	၁၁၈
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး	.....	.....	၁၁၉
ဦးမောင်မောင်ကြီး	.....	.....	၁၂၀

(စ) ကြီးကျယ်ခြင်းအဆင့်

ဒေါ်ခင်ခင်ထွေး	.....	.....	၁၂၁
ဦးမောင်မောင်ကြီး	.....	.....	၁၂၂
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး	.....	.....	၁၂၃
ဦးမောင်ဝင်း	.....	.....	၁၂၄
ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း	.....	.....	၁၂၅
ဦးမောင်မောင်ဦး	.....	.....	၁၂၆
ဒေါ်ခင်ခင်ထား	.....	.....	၁၂၇
ဦးမောင်ဘ	.....	.....	၁၂၈
ဒေါ်သီတာ	.....	.....	၁၂၉
ဦးကျော်ဇင်	.....	.....	၁၃၀

(ဆ) ကြီးကျယ်ခြင်းအဆင့်

ဒေါ်ခင်ဖြူ	.....	.....	၁၃၁
ဦးမောင်မောင်	.....	.....	၁၃၂
ဒေါ်သန်းသန်း	.....	.....	၁၃၃
ဦးကျော်ဇင်	.....	.....	၁၃၄
ဒေါ်ခင်မေသင်း	.....	.....	၁၃၅
ဦးမောင်ဝင်း	.....	.....	၁၃၆
ဒေါ်ဝေဝေမြင့်	.....	.....	၁၃၇
ဦးဘသိန်း	.....	.....	၁၃၈
ဒေါ်ခင်ခင်ထွေး	.....	.....	၁၃၉
ဦးမောင်မောင်ကြီး	.....	.....	၁၄၀

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၃၄၄

ကမ္ဘာဦးက ၃၅၃

ဘိုးဘွားတရား ၃၆၃

အင်္ဂါတရား ၃၇၆

နှမြိုင်းဂါထာတရား ၃၈၆

ခေတ္တသုတ် ၃၉၄

ဒေဝဒတ်သုတ် ၃၉၈

(၅) အာဠဝကသုတ်။

ယာဂုဆွိန် ၄၁၅

ခေတ္တသုတ် ၄၂၃

ယစ္ဆယ်ရွှင် ၄၂၆

ခေတ္တသုတ် ၄၂၈

ထမ်ပုဂ္ဂလ ၄၃၂

ထမ်ပုဂ္ဂလသုတ် ၄၃၅

ငယ်ကြီးတို့ ၄၄၁

ခေတ္တသုတ် ၄၄၃

ဘုရားဖူးသုတ် ၄၄၆

ခေတ္တသုတ် ၄၄၈

ဘုရားဖူးသုတ် ၄၅၁

(၆) ဧကာဒသနိပါတ်။

အင်္ဂါတရား ၄၅၅

ထေရဂါထာ ၄၅၈

ဘုရားကိုးပါး ၄၆၀

ဘုရားကိုးပါးသုတ် ၄၆၂

ဂြိုဟ်စဉ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း

(၁) ပထမပိုင်းကြီး။

ပထမဘဏ်းတော်။

(၂)

(၅) ။ကြေးထည်ပန်းအိုးများ

ရေငပြိုင်ဆင်ဝါ ၃၅၀

ယခုငါ ၃၅၀

(၆) ။ဓာတ်သတ္တုများ

ကျောက်မီးသွေး ၃၅၁

ကြေးနီ ၃၅၁

ဒုတ်ခဲ ၃၅၁

ဆီးနှင်းတောင် ၃၅၁

ဆားရည်စိမ်ခြင်း ၃၅၂

ဆားခဲခြင်း ၃၅၂

ဆားခဲခြင်းလုပ်ငန်း ၃၅၂

ဆားခဲခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ၃၅၂

ဆားခဲခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ၃၅၃

(ဆ) မာတိကာ။

မျက်နှာနံပါတ်။ သိက္ခာပုဒ်အမည်။

(၈) သဟဓမ္မိကဝဂ်။

သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒ ၃၇၄
ဝိလေခန ၃၇၅
မောဟန ၃၇၅
ပဟာရ ၃၇၆
တလသတ္တိက ၃၇၆
အမူလက ၃၇၇
သဉ္စိစ္စ ၃၇၇
ဥပဿုတိ ၃၇၇
ကမ္မပဋိဗာဟန ၃၇၈
ဆန္ဒံအဒတ္ဝာဂမန ၃၈၀
နဇ္ဇလစိဝရ ၃၈၀
ပရိဏာမန ၃၈၁

(၉) ရာဇဝဂ်။

အနေကာပုရိသိက္ခာပဒ ၃၈၁
ရတနာ ၃၈၁
ဝိကာလဂါမပဝေသန ၃၈၈
သူဖီယရ ၃၈၉
မဉ္စပီဌ ၃၈၉
တူလောနဒ္ဓ ၃၈၉
နိသီဒန ၃၉၀
ကဏ္ဍကုပဋိဆ္ဆာဒိ ၃၉၀
ဝသိကသာဋိက ၃၉၀
နန္ဒ ....• ၃၉၀

သိက္ခာပုဒ်အမည်။ မျက်နှာနံပါတ်။

ပါဠိဒေသနာ ၄-ပါး။

ပဌမပါဠိဒေသနာသိက္ခာပဒ ၃၉၁
ဒုတိယပါဠိဒေသနာ ၃၉၂
တတိယပါဠိဒေသနာ ၃၉၂
စတုတ္ထပါဠိဒေသနာ ၃၉၂

သေခိယသိက္ခာပုဒ်များ။

(၁) ပရိမဏ္ဍလဝဂ်။

ပရိမဏ္ဍလနိဝါသနသိက္ခာပဒ ၃၉၄
ပရိမဏ္ဍလပါရုပနာ ၃၉၆
သုပ္ပဋိစ္ဆန္နဂမန ၃၉၇
သုပ္ပဋိစ္ဆန္နနိသီဒန ၃၉၇
သုသံဝုတဂမန ၃၉၈
ဩက္ခိတ္တစက္ခု ၃၉၈
ဥက္ခိတ္တကာယ ၃၉၈

(၂) ဥဇ္ဇုဃ်ဝဂ်။

ဥဇ္ဇုဃ်ကာယသိက္ခာပဒ ၃၉၈
အပ္ပသဒ္ဒ ၃၉၉
ကာယပ္ပစာလက ၃၉၉

(၃) ခမ္ဘကတဝဂ်။

ခမ္ဘကတသိက္ခာပဒ ၃၉၉
ဩဂုဏ္ဌိတဂမန ၃၉၉
ဩဂုဏ္ဌိတုနိသီဒန ၃၉၉

မာတိကာ။

သိက္ခာပုဒ်အမည်။ မျက်နှာနံပါတ်။

ဥက္ကဋ္ဌိကာဃ ၃၉၉
ပလ္လတ္ထိကာဃ ၄၀၀
သက္ကစ္စံဝိဏ္ဏာပါတ ၄၀၀
ပတ္တသညီ ၄၀၀
သမသူပက ၄၀၀
သမတိတ္ထိက ၄၀၁

(၄) သက္ကစ္စဝဂ်။

သပဒါနဝိဏ္ဏာပါတသိက္ခာပဒ ၄၀၁
ထူပကတသြမဒ္ဒန ၄၀၂
သူပံဝါဗျဥ္ဇနံဝါ ၄၀၂
သူပံဝါသြဒနံဝါ ၄၀၂
ဥဒ္ဓါနသညီ ၄၀၃
မဟန္နာမဘဋ္ဌ ၄၀၃

(၅) ကဗဋ္ဌဝဂ်။

ဟတ္ထိမုခသိက္ခာပဒ ၄၀၃
ကဗဋ္ဌမုခ ၄၀၃
စပုစပုကာရက ၄၀၃

(၆) သုရသုရဝဂ်။

ပါနီယထာလကသိက္ခာပဒ ၄၀၄
ပတ္တဓောဝန ၄၀၄
ဆတ္တုပါဟိသ ၄၀၄
ဒဏ္ဍုပါဟိသ ၄၀၄

			မျက်နှာနံပါတ်။
သိက္ခာပုဒ်အမည်။			
သဏ္ဌာပါကိဿ	....	...	.... ၄၀၄
အာဝုဓပါကိဿ	....	....	.... ၄၀၄

(၇) ပါဒုကာဝဂ်။

ပါဒုကာရုဉ္ဇသိက္ခာပဒ	....	....	... ၄၀၅
ဥပါဟနာရုဉ္ဇ	....	....	.... ၄၀၅
ယာနဂတ	....	....	.... ၄၀၅
ဝေဠိတသိဿ	....	....	.... ၄၀၅
နိစဉ္ဆအာသန	....	....	.... ၄၀၅
ဠိတနိသိန္နဓမ္မ	....	....	.... ၄၀၆
ဟရိတတိဏ	....	....	.... ၄၀၆
ဥဒကပရိဘောဂ	....	....	.... ၄၀၆
အဓိကရဏသမထ	....	....	.... ၄၀၆
ကျမ်းပြီးနိဂုံး	....	....	.... ၄၁၁

ပစ္စဝေက္ခဏာဒဂ္ဂိုဗာဝိကာ။

ပစ္စဝေက္ခဏာပါဋ္ဌအနက်	....	....	.... ၄၁၅
စီဝရသိက္ခာပဒဂ္ဂို	....	....	.... ၄၁၉
ပိဏ္ဍပါတသိက္ခာပဒဂ္ဂို	....	....	.... ၄၂၄
သေနာသနသိက္ခာပဒဂ္ဂို	....	....	.... ၄၃၃
ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဂ္ဂို	....	....	.... ၄၃၇

ကဒိဝိတရဏီဂါထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမနဉ်ပဒိညာဉ်။

(၁) ကဒ်ဝိဝိတရန်နဲ့ ဗုဒ္ဓံဝိနေတာရံ မဟာဒယံ။
နတွာ မောဟံ ဝိဓံသေန်္ကံ၊ဓမ္မံ သံဃံ နိရဂ်ဏံ။ ။
(၂) ယေစ နိဿာယ ပတ္တောဒ်္ဓိ၊ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒေ။
ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဆေကံ၊ဂရဂေါ တေဝိသိရသာ။ ။
(၃) ဝိနယေ ဆေကကာမေဟိ၊သောတူဟိ အဘိယာစိတော။
သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတဏ္ဍဲ၊သိဿာနဏ္ဍော ဇာနိတုံ။ ။
(၄) မဟာထိနာ သုဝုတ္တဿ၊ပါတိမောက္ခဿ ယာ ကတာ။
ကဒ်ဝိဝိတရဏီနာမ၊တာဿာ သံဝဏ္ဏနာ သုဘာ။ ။
(၅) ဂန္ထိဋ္ဌာနံ ပကာသိဿံ၊တံ ကိဉ္စာပိ သုဒုက္ကရံ။
ပကာသိတုံ သုလဒ္ဓေါ မေံ၊ဂရူနံ ဥပဒေသကော။ ။
(၆) တသ္မာ တမုပနိဿာယ၊ပကာသိဿံ သုဏာထ မေ။
သဒ္ဓမ္မေ ဂါရဝံ ကတွာ၊သာဓေါ တံ သမာဟိတာ။ ။

(ဂန္ထာရမ္ဘ ပထျာဝတ္ထု-၆-ဂါထာ။)

အဟံ၊ငါသည်။ ကဒိ်ဂိုဘရန်္ဂံ၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်တော်မူ ပြီးထသော၊ ဝိနေတာရုံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော် မူတတ်ထ သော်းမဟာဒယိ၊ကြီးမြတ်သော ကရုဏာရှိတော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊မြတ် စွာဘုရားကိုငိုင်း။ မောဟံ၊ မောဟကို။ဝိဓံသေန်္တာ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ဆယ်ပါးသောတရားတော်ကိုဂုင်း။ နိရင်္ကံ၊ ကိလေသာမရှိသော။ သံဃဉ္စ၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်နှင့် တကွသော အရိယာ သံဃာတော်ကို ဂုင်း။ နတွာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ။ပရိယတ္တိဝိသာရဒေ၊ ပရိယတ်၌ ရဲရဲရာ ခြင်း ကင်းကုန်သော။ ဝါ၊ ရဲရင့်ကုန်သော။ ယေဂရဝေါ၊ အကြင်ဆရာ မြတ်တို့ကို။ နိသာယ၊ အမှီပြု၍။ ဗုဒ္ဓသ၊ ဘုရားသခင်၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ဆေကံ၊ လိမ္မာခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေဝိဂရဝေါ၊ ထိုဆရာမြတ် တို့ကိုလည်း။ ဆိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ နတွာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။နတွာ၊ရှိခိုးပြီး၍။

ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ဆေက ကာမေဟိ၊ လိမ္မာခြင်းကို အလိုရှိကုန် သော။ သေတူဟိ၊ စာသင်သား‌တို့သည်။ သဒ္ဓမ္မသ၊ သူတော်ကောင်း တရားတည်းဟူသော သာသနာတော်၏။ဌိတဏ္ဍူ၊ မြင့်ရှည်စွာတည်စေ ခြင်းငှါ‌ဂုင်း။ သိသာနုံ၊ နောက်အဆက်ဆက်သော တပည့်တို့အား။ဝါ၊ တို့ကို။ ဇာနိတုံစေဝ၊ သိစေခြင်းငှါ‌ဂုင်း။ အဘိယာစိတော၊ ရှိုးရှုတောင်း ပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ။မဟာသိနာ၊သိလအစုရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်း ကို ရှာတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည်။ သုဂတ္တသ၊ ကောင်းစွာဟော တော်မူအပ်သော။ ပါတိမောက္ခသ၊၏။ သုဘာ၊ အနက်သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍ကောင်းသော။ဝါ၊တင့်တယ်သော။ကဒိ်ဂိုတရဏိနာမ၊ ကဒိ် ဂိုတရဏိ အမည်ရှိသော။ ဝါ၊ဝိနည်း လက်သန်း အဋ္ဌကထာ အမည်ရှိ သော။ ယာသံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်အဋ္ဌကထာကို။အာစရိယ ဗုဒ္ဓဃောသေန၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာသည်။ကတာ ပြုအပ်ပြီ၊တသာသံဝဏ္ဏနာယ၊ထို ကဒိ်ဂိုတရဏိ အဋ္ဌကထာ၏။ ဝါ၊၌။ ဂဏ္ဌိဠ္ဟာနံ၊ ခက်ခဲရာရာကို။ ပကာ သိသံ၊ ပြပေအံ့။ တံဂဏ္ဌိဠ္ဟာနံ၊ ထိုခက်ခဲရာရာကို။ ပကာသိတုံ၊ ပြအံ့ သောငှါ။ ကိဉ္စာပိသုဒုက္ကရံ၊ အံ့ကယ်၍ကားအလွန်ခဲစွာ၏ရှင့်။ တထာပိ၊ ထိုသို့အလွန်ခဲစွာလျှင်းမူလည်း။ ဂဂ္ဂနံ၊ ရှုးဆရာမြထိတ်ကို၏။ ဥပဒေသ

ကော၊ ဥပဒေသနည်းကို။ မေမယာ၊ငါသည်၊သုလဒ္ဓေါ၊ကောင်းစွာရအာဝ
ဇ်၏။ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။တံဂရုပဒေသံ၊ထိုဆရာမြတ်တို့၏ ဥပဒေသနည်း
ကို။နိသာယ၊ကြပ်ကြပ်အမှီပြု၍။ ဂဏ္ဍိဘွဲ့ခံနုံ၊ကို။ ပကာသိသ္သံ၊အံ့။ သာဓ
ေဝါ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။တုမှေ၊သင်တို့သည်။သမာဟိတာ၊
ကောင်းစွာတည်ကြည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတရား
၌။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေခြင်းကို။ကတွာ၊ပြု၍။ တံဂဏ္ဍိဘွဲ့ခံနုံ၊ကို။မေ၊၏။သန္တိကာ၊
မှ။သုဏာထ၊နာလင့်ကုန်။ ဝါ၊နာကြကုန်။ဝါ၊နာစေတာမုံ့။ဝါ၊နာစေတာမင့်။
ဝါ၊နာစေခလို။ဝါ၊နာစေသတည်း။

ပဌမဂါထာဂဏ္ဌိ။

(က) ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ်ဓမ္မတို့၏အဦး အစဖြစ်သော။ပြုံ့
ပြော ဖြူစင်သော အကျိုးထူးကို ဆောင်ပေ တတ်သော။ဇရမဂန္ဓိရဖြစ်
သော ပါတိမောက်၏ အဏ္ဍသံဝဏ္ဏနာကို ပြုလိုသော၊ အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓ
ဃောသသဆရာသည်။ ထိုပါတိမောက်၏အဘွင့်ဖြစ်သော။ သုဏာတူတိ
ဣဒံသဝနာ ဏတ္တိဝစနံ၊ အစရှိသည်ကိုသာ မဆိုဦးဘဲ။ ဖြူစင်သောစိတ်
အစဉ်ကိုမှီ၍-ပညာ၏တိက္ခ ဝိသဒအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ အလိုရှိအပ်
သော အဋ္ဌကထာ၏ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ ဗိမိဒ်၏စိတ်အစဉ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းငှါဂုဏ်း။ရတနတ္တယပဏာ
မဖြင့် ခါအပ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော စိတ်အစဉ်၌။ရှေး
အဘို့၌ ပြုအပ်သော အကုသိုလ်တို့၏ ပစ္ဆိယဝေကလ္လဖြစ်၍။ အဋ္ဌကထာ
၏ အနုံ့ရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုံ့ရာယ
ဝိဒေသာသန အကျိုးငှါဂုဏ်း။ ဗုဒ္ဓံဓမ္မဉ္စ အစရှိသည်ဖြင့်။ရတနတ္တယပဏာ
မကို ရှေးဦးစွာပြုတော်မူသတည်း။

[ဤကား။ သဗ္ဗကုသလဓမ္မပမုခသဿလ။ အာစရိယသဿ ရတနတ္တယ
ဝန္ဒနာ။ဟူသောဒိကာကိုထောက်၍ အကျဉ်းဆိုသတည်း။ ။
ဤမှတပါး။ ပဏာမပြုခြင်း၏ အကျိုးကို။ မူလဋီကာ အစရှိ
သောကျမ်းတို့မှယူ၍ အကျယ်ဆိုလေ။]

ထိုပါဠိတို့တွင်၊ လိုရင်းပါဠိကား။ ဗုဒ္ဓံဝန္ဒိတွာ ပါဠိလျှင်တည်း။ ။

ဘုရားကိုသာ ဂိုဒိုးကောင်းလေသလော။ ဘုရားအား ပြုအပ်သော ပဏာမသာ-အန္တရာယ ဝိသောသနှ စသော အကျိုးဂိုလေသလောဟု သူမေးဘွယ်ဂိုး။ ထိုအမေးကို ဖြေအံ့သောငှါ။ ဓမ္မဥ္စ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။ဘုရားကိုသာ ဂိုဒိုးသည်သာမဟုတ်။တရားကိုလည်းဂိုဒိုး၏ဟူလိုသေ၏။ ။ဘုရား၊တရားကိုသာ ဂိုဒိုးကောင်းသလော။ဘုရား၊တရားနှစ်ပြုအပ်သော ပဏာမသာလျှင်။ အန္တရာယဝိသောသနှစသော အကျိုးဂိုလေသလောဟု စောဒနာဂိုသောကြောင့်။ သံဃဉ္စ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။ဘုရား၊တရား၊သံဃာကိုသာ ဂိုဒိုးသည်မဟုတ်။ သံဃာကိုလည်း ဂိုဒိုး၏ဟူလိုသေ၏။

[ဤသို့ဆိုသည်ကား။ "အဖြေမြင်က။ အတင်ထုတ်မြဲ။ မလွဲဘာသာ။ ဓမ္မတာ။ ။နောက်၌ သမုစ္ဆယဏ္ဍ။အဖြေပြမူ။ဝေဒအနက်။တဖက်လွတ်ဟန်။ ကျန်ခဲ့နိုးနိုး။ကျိုး၍ဖြေ၏။ ရဒ်လေဝဏ္ဍ"ဟူ၍ နိယံဆရာဆိုသောကြောင့်ဂင်း။ ။ယဏ္ဍယဏ္ဍ ပဒေသွေ၀။ ဒိဋ္ဌေ၀ိသဇ္ဇနေသတိ။ တာဏ္ဍတဏ္ဍဒွေရိတဇ္ဇာ။ပုဆ္ဆာတာ၀ဝိဘာဝိနာ။ ။ဟုသဒ္ဒါငယ်ကျမ်းတို့၌ဆိုသောကြောင့်ဂင်း။ ။နကေ၀လံဇ္ဈာမံ ဒွယမေ၀ါတိအာဟ သံဃဉ္စာတိ။ ဟုဠိကာဆိုသောကြောင့်ဂင်း၊ ဓမ္မဥ္စ-သံဃဉ္စ၌ စ-ကိုထောက်၍ ဇေအနက်နှင့် စုဒ်စောဒနာဆိုသည်။]

ကာယဝစီဖြင့်သာ ဘုရားတရားသံဃာကို ဂိုဒိုးသလောဟုစောဒနာဂိုသောကြောင့်၊ဝိပ္ပသန္နေနစေတသာ။ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။ကာယဝစီဖြင့်သာဂိုဒိုးသည်မဟုတ်။အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုသောစိတ်နှင့်တကွဂိုဏ် ဟူလိုသေ၏။ ဤကား ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာဝန်ဒိတ္တာတိ အရဟာဒိ အနေကပ္ပ ကာရဂုဏဝိသေသာ နုဿရဏဝသေန ဝိဝိဓံ ဝိသေသေနဝါ ပသန္နေနမနသာ သဒ္ဓိံ ကာယဝါစာဟိ ကရဏဘူတာဟိ အဘိဝန္ဒိယာတိ အတ္ထော။ တိဟ ဒွါရေဟိ နမဿိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံဟောတိ။ ။ဟူသော ဋီကာကို ထောက်၍ ဆိုသည်။ ။တနည်းကား။ ကြောက်၍တည်း ဂိုဒိုးသလော။ လာဘ်ကိုလို၍တည်း ဂိုဒိုးသလော။ အမျိုးအကျင့်အားဖြင့်တည်း ဂိုဒိုးသလော။ မိန်ဆွာအယူဖြင့်တည်း ဂိုဒိုးသလော။ဗိုက်

၍တည်း ရှိခိုးသလော။ သူဘပါးတို့ကဲ့ရဲ့အံ့သောကြောင့်တည်း ရှိခိုးသလောဟု စောဒနာရှိသောကြောင့်။ဝိပ္ပသနွေနဟူမိန့်သတည်း။

[ဤကား။ ဇကဋ္ဌောဟိ ဘယဝသေန ဝန္ဒတိ။ စသော မကိမဋ္ဌကို ထောက်၍ဂုဏ်း။ ။ဘယသမ္မောဟ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိ၊ ပဏာမောနေသဒဿိတော။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမော ဓမ္မော။ ပဏာမောတိ နိဒဿိတော၊ စသည်ဖြင့် ဂျေးဆရာတို့ မိန့်သည်ကို ထောက်၍ဂုဏ်းဆိုသည်။]

ဆရာရှိခိုးအပ်သောဘုရားတရားသံဃာသည်။ အဘယ်ဂုဏ်ထူး ဝိသေသ ရှိပါသနည်း။ ပရမိသွာ မဟာဝိန္ဒ ကဲတစ်ခဲ့ စသော နတ်တို့ကို လည်းရှိမခိုးကောင်းပါသလော။ ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ ပဏာဒိတဇ္ဇာအဖြစ်ဖြင့် အတူတူမဟုတ်ပါသလောဟု စောဒနာရှိရကား။ဝန္ဒနာမာနပူဇာသက္ကာရဘာဇနံဟူသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ။ငါရှိခိုးအပ်သောဘုရားတရားသံဃာသည်။ ရှိခိုးခြင်း စသည်တို့၏တည်ရာ ဂုဏ်ထူးဝိသေသရှိ၏။ဂုဏ်ထူးဝိသေသရှိသော။ ဘုရားတရား သံဃာဦးပြုအပ်သောပဏာမသည်သာအလိုရှိအပ်သော။အန္တရာယ ဝိသောသနစသောအကျိုးကို ပြီးစေနိုင်၏။ ပရမိသွာစသော နတ်တို့သည်ကား။ ဂုဏ်ထူးဝိသေသမရှိကုန်။ ဂုဏ်ထူးဝိသေသ မရှိသောသူတို့ဦး ပြုအပ်သော ပဏာမသည်လည်း။ လိုအပ်သော အန္တရာယ ဝိသောသနစသော အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပရမိသွာစသော နတ်တို့ကို ရှိမခိုးမူ၍။ ဘုရားတရားသံဃာကိုသာ ငါရှိခိုးပါသည် ဟူလိုသော်။ ။သည်ကိုရည်၍ ဝိုကာန္ဒ်။ ။ကိ ဝိသိဋ္ဌံဗုဒ္ဓံမမ္ဗွာဘိအာဟ၊ဝန္ဒနာမာနပူဇာသက္ကာရဘာဇနန္တိ၊ ဟူမိန့်ပြု။ ။အနက်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝန္ဒနာမာနပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ၊ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ ကောင်းစွာ စိရင်အပ်သောပစ္စည်းကို ပေးလှူခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ဗုဒ္ဓံဗ္ဗွာ၊ ကိုဂုဏ်း။ဝန္ဒနာ။လ။ ဘာဇနံ၊သော။ ဓမ္မဗ္ဗွာ၊ကိုဂုဏ်း။ ဝန္ဒနာ။လ။ ဘာဇနံ၊သော။ သံဃဗ္ဗွာ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇဉ်နှင့် တကွသော အရိယာသံဃာတော်ကိုဂုဏ်း။ ဝိပ္ပသန္နေန၊ အထူးထူးအပြားပြား ကြည်ညိုစွာသော။ ဝါ၊အထူးသဖြင့်ကြည်ညိုစွာသော။ စေတသာ၊စိတ်နှင့်။သဒ္ဓိ၊တကွ။ ကာ

ယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်။ ဝန်ဒိတွာ-ဝန္ဒာမိ၊ ဂိုဒိုးပါ၏။ ဝန်ဒိတွာ၊ ဂိုဒိုးဦး၍။

သဗ္ဗဝေမ္မဗုဒ္ဓတိတိဗုဒ္ဓေါ၊ ယောဘဂဝါသည်။ သဗ္ဗဝမ္မေ၊တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတိ၊ဆိတတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သောဘဂဝါ၊ထိုဖြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊၏။ သဗ္ဗဝမ္မေဗုဒ္ဓတိကား။ ကတ္တုသာဓနကိတ်ဝိဂြိဟ်။ဗုဒ္ဓေါကား။ ကတ္တုသာဓနကိတ်ပုဒ်။ ဗုဓဓာတ်-တပစ္စည်း။ ဗုဓဓာတ်၏ အဓိကား၊ ဥယျံခံ တရားငါးပါးတို့ကို သိစွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။မုချအားဖြင့်ရ၏။ပါရမီဉာဏ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်။ မဂ်ဉာဏ်။ ဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ ဖလူပစာရတ္ထအားဖြင့်ရ၏။ အာသယာနုသယဉာဏ်။ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။ ဒေသနာ ဉာဏ်စသော နောက်နောက်သော ဉာဏ်တို့သည်။ကာရကဖလူပစာရတ္ထအားဖြင့်ရ၏။ တပစ္စည်း၏ အဓိကား။ ထိုမုချ-ဖလူ-ကာရကဖလူပစာရတ္ထတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော။အနုတ္တရဝိမောက္ခတို့ဖြင့် ထုံအပ်သော-ခန္ဓာပဉ္စကသန္တာန်ကိုစွဲ၍။ ဘုရားဟု သမုတ်အပ်သော သတ္တသန္တာနပညတ်ဖြစ်ဝိသေသကိုရ၏။

၍ဝါကျ၌။ ဝစန,ဝစနတ္ထ, ဝစနဟေတု, ဝစနဟေတုဧာတာက, ဝစနိယ,ဝစနိယတ္ထအားဖြင့်ခြောက်ပါးသောအနက်တို့ကို ဂန်ထပ်ကုန်၏။ ထိုတွင်ဗုဒ္ဓေါသည်။ဝစနမည်၏။ ဗုဒ္ဓတိသည်။ ဝစနတ္ထမည်၏။ သိခြင်းကိရိယာသည်။ ဝစနဟေတုမည်၏။ ဣတိသဒ္ဒါသည်။ ဝစနဟေတုဧာတာကမည်၏။ဘုရားဖြစ်တည်းဟူသောအနက်သည်။ ဝစနိယမည်၏။ ဘဂဝါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည်။ဝစနိယတ္ထမည်၏။ ။ဝိဂြိဟ်ပုဒ်ထားရသည်ကား။ ။ပဒဝါကျာဝမိကန္တ်ဝသေနဝိဂ္ဂဟောဒ္ဓိဓာ။ ။ဟုဆိုသောကြောင့်။မိမိနှင့်စပ်အပ်သောပုဒ်ကိုမဲ့မူ၍။ပုဒ်ကိုသာ ပိုင်းခြား၍ဆိုအပ်သောပဒမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပဒါဝမိကန္တ်။ မိမိနှင့်စပ်အပ်သော ပုဒ်ကိုငဲ့၍ ဝါကျပုဒ်ကိုပိုင်းခြား၍ဆိုအပ်သော ဝါကျာဝမိကန္တ်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်"မိမိနှင့်စပ်အပ်သော ပုဒ်ကို မဲ့မူ၍။ ပဒါဝမိကန္တ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါဟုပဌမန္တ်ဆိုသတည်း။ ဣတိထိုလိင်၊ ပုလ္လိင်နပုလ္လိင် သုံးပါးတို့တွင်။ ။ကိတကာဘိဓေယျလိင်္ဂါ။ ။ဟုဆိုသောကြောင့် ဟောအပ်သော အနက်သည် ပုလ္လိင်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓေါဟုပုလ္လိင်ဆိုသ

တည်း။ ဝန္ဒိတွာဒ္ဓ။ ဝန္ဒနာတ်၏အရဖြစ်သော ပဏ္ဏာမစေတနာတည်းဟူ
သောအကျိုးကြီးယာသည်။အကြောင်းကံကိုငဲ့၏။ငဲ့သောကြောင့်။ဝါကျာ
ဝမိကန္တာအားဖြင့်။ တံဗုဒ္ဓံဟုဝိဘတ္တိနိဒံ။ ။ကံအနက်ဒွိသက်သော ဒုတိ
ယာဇကဝုစ်။ အံဝိဘတ်၏ အရကား။ ဝန္ဒိတွာဒ္ဓ။ ဝန္ဒနာတ်၏ အရဖြစ်
သော ပဏ္ဏာမစေတနာ အားတပ်သောဘုရား။ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏။
အာရမ္မဏ ပစ္စယ သတ္တိတည်း ဟူသော ကမ္မကာရက ဇကဝုစ် သဒ္ဒါ
ရ၏။

သကတ္ထဒဗ္ဗလိင်္ဂါနိ၊သဒ္ဒါကမ္မာဒိကာရကံ။
ဣတိလိင်္သသိဝိညေယျော၊အတ္ထောဝိညူဟိပဏ္ဍိတာ။ ။

ဟုမိန့်သောကြောင့်။ဗုဒ္ဓံဟူသောနိပ္ပန္နပုဒ်လုံး၏အနက်သည်။သကတ်,
ဒြဗ်, လိင်, သဒ္ဒါ, ကာရက, အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတို့
တွင်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည်။ သကတ်မည်၏။ ဘုရားဒြဗ်သည်
ဒြဗ်မည်၏။ သန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော ဝိသဒါကာရ
သည် ပုလ္လိင်မည်၏။ ဒြဗ်ဒွိဗ္ဗိသော တရတည်း၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော
အာကာရပညတ်သည် ဇကဝုစ်သဒ္ဒါမည်၏။ ဝန္ဒိတွာဒ္ဓဝန္ဒနာတ်၏ အရ
ဖြစ်သော ပဏ္ဏာမစေတနာအား တပ်သောဘုရား။ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့
၏ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိသည်။ ကမ္မကာရကမည်၏။ ။ဓာတ်၏ အ
ရ-ပစ္စည်း၏အရကို အသိုးသိုးခွဲ၍ ကောက်ငြားသော်လည်း။ ဤအရာဒွိ
ကတ္တုသာဓနဖြစ်၍ ကတ္တားသာ ပြဓာန်းသောကြောင့်။ ဘုရားဒြဗ်သည်
ပင်. ဓာတ်ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ အရအနက်ဟု မှတ်အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်
ကစ္စာယနသာရဒ္ဓ။

ပစ္စယတ္ထောဝိဘာဝေါယံ၊ဝိနာတေနာပသိဒ္ဓိတော။
ဓာတ္ဝရတ္ထောဝိသေသေဝံ၊စယတ္ထောတေနသဗ္ဗကော။ ။

ဟုမိန့်ပြီ။ ။အယံဘာဝေါ၌ ဤဘောသည်။တေန၊ ထိုတပစ္စည်းနှင့်။
ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပသိဒ္ဓိတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယတ္ထောဝိ၊ ပစ္စည်း
အနက်လည်းမည်၏။ ဓာတ္ဝရတ္ထောဝိ၊ဓာတ်၏အနက်လည်းမည်၏။သေ
သေ၊ ဘောမှကြွင်းသောကတ္တား အစရှိသည်ဒွိလည်း။ ဇဝံ၊ ဤဘောအ

တူတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗကော၊ အလုံးစုံသောကတ္တားစသော အနက် သည်း၊ စယတ္ထော၊ ဓာတ်ပစ္စည်းနှစ်ပါးအပေါင်း၏ အနက်ဖြစ်၏။ ။ ဤကား အနက်။ ။ထိုသို့ဖြစ်လျက်၊ အဘဲ့ကြောင့် ဓာတ်၏ အရပစ္စည်း ၏အရကို အသိုးသိုးကောက်သနည်းဟူမူကား။ ဤဒွိပစ္စည်း၏ အရသာ ပြခြင်း၍ ဓာတ်၏ အနက်အရ မပြခြင်းသော်လည်း။ သောတုဇနတို့ အားသိသာခြားနားမှတ်သားနားဝင်စဖွယ်သောငှါ သာကောက်သည်။ ။ ထို့ကြောင့်ကဿာယနသာရဒ္ဓဂုဏ်း။

သင်္ကေတကာလမေဝါယံ၊ ဝိကာဂေါသမ္ဘဝတ္တာတော။
အတ္ထောယံပကတိယေသော၊ ပစ္စယတ္ထောဇာတိဒိသော။ ။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ပကတိယာ၊ ဓာတ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဧသောအတ္ထော၊ သည်။ ပစ္စယတ္ထော၊ ပစ္စည်း အနက်တည်း။ ဇာတိ၊ ဤသို့။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အယံဝိဘာဂေါ၊ ဤဝေဘန်ခြင်းသည်။ သင်္ကေတကာလမေဝ၊ ဓာတ်နှင့် ပစ္စည်း၏အနက်ကိုအမှတ်ပြုသော အခါဠိသာလျှင်။ သမ္ဘဝတ္တာတော၊ ဖြစ်၏။ ။အနက်။ ။

[ဤကား။ သောတုဇနတို့အား နည်းယူစိမ့်သောငှါ။ အကောက်အခွဲနှင့် တကွပြအပ်သော ဥပဒေသ အမြွက်တည်း။ ။နောက်နောက်ကိုမူကား။ အနုသန္ဓေ အလှည့်သင့်တိုင်း။ အလိုင်းတကြီးဆိုသဖြင့်။ ပညာမရင့်။ အသင့်နှလုံး မပြုနိုင်သော အမျိုသော သောတုဇနတို့နားမျက်စိ ငြိုးစံ့သည်တကြောင်း။ များစွာဆိုသဖြင့် ကျမ်းကြီး၍။ မကြာမမြင့် လွယ်လင့်တကူ မငြိုးစံ့သည်တကြောင်း။ "အခြေပါဒ။ သင်ဦးစက။ ချနက်မကျယ်။ မိပွါယ်ကောင်းစွာ။လိုရုံသာလျှင်။အရှာမသည်း။ နားထွင်းနည်းသို့"။ စသည်ဖြင့် ပိန့်အပ်သော အရှင် မဟာရဋ္ဌသာရ စကားကို မှတ်သဲ့သဲ့ ကြီသည်း။ နည်းမှီးသည် တကြောင်း။ ဉာသ်ဦကာ သင့်သဖြင့်။ သောတုဇနတို့၏ အသိပညာကြောမြင့်သဖြင့်။ အဆင့်ဆင့်ကြီးမည်အကြောင်းဖြစ်၍။ ဤကဲ့သို့သောစကားကို မဆိုပေအံ့။]

ယထာနှုတိုင်ဒံ ပဋိပဇ္ဇမာနေသတ္တော စတူသုအပါယေသု ဝဋ္ဋဒုက္ခေသုစ အပတမာနေကတွာဓာရေတိတိဓမ္မော။ ။ဓမ္မဆယ်ပါးရေစေ။ ။စသဒ္ဒါသမုစ္စယတ္ထော။တေနယဆာဝတ္တံ ဗုဒ္ဓံဇုမဉ္ဇမ်ဝန္ဒိတွာတိဗုဒ္ဓရတနေနဲ သဟာဝန္ဓနာကြိယာယဓမ္မရတနံသမုစ္စိနောတိ။ ။ဋီကာ။ ။နောက်စသည်လည်း ဤအတူ။ ။ဒိဋ္ဌသိလ သာမညေနဲ သံဟတော လဒ္ဓိတောတိသံယော။ ။ပုရိမစေတနာကို ဒါနဒ္ဒါသကြိုဟ်အပ်သကဲ့သို့။မဂ်၏ရှေးအာဘို့ဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဒဋ္ဌိတည်သောကြောင့်။ ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွအရိယာရှစ်ယောက်ရစေ။ ။သည်ကိုရည်၍ဋီကာဒ္ဒ်။ ။ပေါထုဇ္ဇနိကသံယသာဝိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဌိတတ္တာ ပုရိမစေတနာဝိယ ဒါနေဇ္ဈော်သင်္ကေတော်ဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။ဝိဝိဓံဝိသေသေနဝါပသန်းဝိပ္ပသန်း၊ ဝန္ဒနာမိတိဝန္ဒိတွာ။အဝန္ဒိတိဝါဝန္ဒိတွာ။ ။ရှေးကား။ဝန္ဒိတွာဝန္ဒနာမိ၊ဟုပစ္စုပ္ပန်ကာလအားဖြင့် ပေးသောအနက်ကိုရည်သည်။နောက်ကား။ ဝတ္ထုယိသာဓိဟူသောအပရကာလကြိယာကိုငဲ့၍ အတိတ်ကာလအားဖြင့်ပေးသော နောက်အနက်ကိုရည်သည်။ ။ဤဝန္ဒိတွာ ဟူသော ကြိယာသည်။ ဝတ္ထုယိသာဓိ ဟူသော ပုဒ်တပါးနှင့် မစပ်သည် ဂိုဏ်သော်ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်၏။ စပ်သည်ဂိုဏ်သော် အတိတ်ကာလ၌ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်မကိုမဉ္ဇ။၌။ ။အယဋ္ဌကြိယာပဒနှင့်ရေနအသမ္ဗန္ဓေနပစ္စုပ္ပန္နကာလိကော။ သမ္ဗန္ဓေပနအတိတကာလိကော။ ။ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။ပဒါဝမိကနှင့် အမိုက်ဒ္ဝဝန္ဒိတွာ နောက်သက်သော ပဒ္ဓမာဝိဘတ်သည်။ သေသတောလောပ်ဂသိဝိ၊ သုတ်ဖြင့် ကြေသလော။ သဗ္ဗာသမာဝုသောပသဒ္ဓနိပါတာဒိဟိစ၊သုတ်ဖြင့်ကြေသလောဟူမူကား။ တွာပစ္စည်းသည်နိပါတ်ပုဒ်မည်သောကြောင့်။ သဗ္ဗာသမာဝုသောပသဒ္ဓ နိပါတာဒိဟိစ၊ သုတ်ဖြင့်ကြေ၏။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ။တဝေတုံကွတ္ကုမန်ဘာတု၊ အဇ္ဈယနာမကာသိယုံ။ ။ဟု ကစ္စာယနသာရဒ္ဓ ဌိန့်အပ်ပြီ။ ၊တိသောဇ္ဈမာဘိက္ခဝေ ဝန္ဒနာကာဃယနဲ ဝန္ဒနာ။ ။စသည်ဖြင့်။ တိကနိပါတ်အဂိုတ္တိရ၌ ဟောရကား။ ။ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ သဒ္ဓိံကာယဝါစာဟိဝန္ဒိတွာ။ ။ဟုအနက်ပေး။ ။ဤအတ္ထဥ်းဋီကာဌိန့်အပ်၏။ ။စေတသာ၊ သုံးပါးသောဒွါရဖြင့် ဟုနိသျတစောင်ပေးသည်ကား ဋီကာနှင့်မ

ည်း၊ ။၁နှိဘ္ဂာကို ၀ဿူယိသာဒိမှာစပ်လေ။ ။၀ဒ္ဓနာစ မာနဉ္စ ပုဇာစ သက္ကာရော စ ၀ဒ္ဓနံ မာနနဉ္စာသက္ကာရ။ တေသံ၀ဒ္ဓနာ၊လေ၊ဘာဇနံ၊

[ဒိုးခြိုးခြိုးလေးညီး၊ ၀ဒ္ဓနာ မြတ်နိုးခြင်းသည် မာန၊နဲ့သာစသည်ဖြင့် ပူ
ဇော်ခြင်းသည် ပူဇာ၊ကောင်းစွာ ဘိရင်အပ်သောပစ္စည်းကို
သူ့ခြင်းသည် သက္ကာရ။ ။ဤကား၊လေး၀ါး၊အဆုံး။]

ဘာဇနံသဒ္ဒါကို၊ ။ယံနူနဲဘာ ပနံသုဃျကိ။ တံပနွေက မဘိယုဇ္ဇ
ဘေ၊ ။ဟုဆရာဘိုခိန်းသော၊ကြောင့်၊ သာသနကာသာ ၊ဘဒန္တသုန်၊
ဘေဒသဒ္ဒါ စသည်ကဲ့သို့ ဂိုခိုး၊ခြင်း၏ တည်ရာ မြတ်နိုး၊ခြင်း၏ တည်ရာ
စသည်ဖြင့် ပုဒ်ဘိုးနှင့် သွဉ်၍ အနက်ပေး။ ။ဤဒဋ္ဌ ပနွေကံ ယောဇေ
တဗ္ဗံ။ ။စသည်ဖြင့် ဒိုကားဆိုသော၊ကြောင့်၊ ဇုန်း-ဇမ်း-သံဃံ ဟူသော
ဝိ၊သဿုသံ၊ပုဒ်လုံး၊နှင့် သွဉ်၍အနက်ဒေး။ ။ပဋမဂါထာယ ယောဇနာနံ။

ခုတိယဂါထာဝဏ္ဏနာ။

(၃) ပဋမဂါထာဖြင့်-ရတနဒ္ဒယပဏာမကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါမှိရာ
ဖြစ်သောအဋ္ဌကထာဆရာဘိုးအားလည်း ပဏာမကိုပြုလိုသော၊ကြောင့်၊
ပုဇ္ဇာစရိယသိဟဠံ၊ နမောကဘွာကတဉ္ဉုလိဟူသောပါဠိကိုဦးနှိုက်သော။ ။
ဆရာရှိခဲ့အပ်သော ပုဇ္ဇာစရိယဘိုးကား။ အဘယ်ဂုဏ်ဆုံးရှိပါသနည်း။
အဘယ်ဂုဏ်ရှိ၍ ရှိခိုးသနည်း ဂုဒ်ရှိရကား။ ဆရ ၀ံသပ္ပဒီပါနံ၊ ထိရာနံ
၀ိနယဏ္ဍမေ၊ဟူသောပါဠိကိုမှီနှိုက်သော။ ။ကဲ့ဒိသာ တေ ပုဇ္ဇာစရိယာ။
ယေသံမယာနဲ့မောကရိယတိတိ အာပာ၊ထေရ၀ံ သပ္ပဒီပါနန္တိ အာဒိ။ ဟူ
သောဒိုကာနှင့်အညီ။ ။ထေရ၀ံသပ္ပဒီပါနံ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိ
သောမထေရ်တို့၏အနွယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော၊ (ဒိုကာနှင့်အညီ)။ ၀ါ၊အ
နွယ်ဆိုခြင်းသဗွယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ရှေးဆရာတို့ အနက်၊ ဝိနယဏ္ဍမေ၊ ဝိ
နည်းအစည်းခို၊ ထိရာနံ၊ မြဲမြံစွာဖြစ်ကုန်သော၊ (ဤကား အသံဟရည်ကျွာထိ
ရာနံ ဟူသောဒိုကာနှင့်အညီ။ ဒနှဉ်ဇရတိယက္ခရာ-ထ,နှင့် ရှိသည်အတိုင်း
ပေးသည်။ ဓိရာနံ ဟူ၍လည်း စတုတ္ထက္ခရာ ဓ,နှင့်ရှိ၏။ သဘောအား
ထျော်စွာ မှတ်ခိုင်သော ပညာရှိကုန်သော။ ဝါ၊တည်ကြည်သောသမာဓိ

ရှိကုန်သောဟုပေး။)ပုဗ္ဗာစရိယာသိဟာနံ၊ခြင်္သေ့မင်းနှင့်တူသောရှေးဆရာ ပေါင်းတို့အားလည်း။ (ဤကားဋိကာနှင့်အညီ)။ ဝါ၊ ရှေးဆရာမြတ်တို့ အားလည်း။(ဤကားသမာသ်ပုဒ်၏နောက်၌ဖြစ်သော သိဟ်စသောသဒ္ဒါ သည်။ သေဋ္ဌဝါစကဟု ဆိုအပ်သော အဘိဓာန်နှင့်အညီ။ စသဒ္ဒါကား နောက်ကလိုက်စေသည်။) ကတဉ္ဉလိ၊ ချိအပ်သော လက်အုပ်ရှိသည်။ ဟုတွာ။၍။ (ဝဿာယိသာဓိမှာစပ်)။ ။(နိသျတစောင်၌။ ကတဉ္ဉလိ၊ လက်အုပ်ချိခြင်းကို။ ကတွာ၊၍။ နမော-နမာဓိ၊၏။ ။တစောင်၌ကား။ နမော-နမကာရော၊ကို။ကတွာကရောဓိ၊၏။ ကတွာ၊၍။ဟုပေး၏။ မသင့် သည်ချည်း။အဘယ်ကြောင့်နည်း။ တစောင်၌ ကတဉ္ဉလိကို။ ကတွာနှင့် စပ်၍-ကံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပေးခြင်းသည်။ ။ကတဉ္ဉလိဟုတွာတိဝုတ္တံဟော တိ။ ဟူသော ဋိကာနှင့်အညီ။ ။နမောကို-နမာဓိ ပေးခြင်းသည်။ တ စောင်၌။ နမော-နမကာရောဟု၊ ပဌမန္တနှင့်ဘွင့်၍ ပေးခြင်းသည် ပဌမန္တ မဟုတ်။ဒုတိယန္တဖြစ်သောကြောင့် မသင့်။ ။နမောကို၊နမုတည်။ အံဝိ ဘတ်သက်။ မ,ကိုခွင်း၊လ,မှသည်။ အံမောနိဂ္ဂဟိတံ စျလ,ပေဟိ ဟူသော သုတ်၌၊အံမောစျလပေဟိဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် လ-မှနောက်ဖြစ် သော အံဝိဘတ်ကို-မ,ပြု။ ထို မ,ကိုပင် သုတ်ကြိုးဖြင့် ဩပြု။ သရလော ပေါဖြင့် ရှေးဥကိုချေ။ မ-ဩသို့ကပ်နမောပြီး၏။ ။သည်ကိုရည်၍။ ။ အံမောနိဂ္ဂဟိတံ စျလပေဟိ။ယောဂဝိဘာဂေနဒုဝိဓောပါဌောဥာတဗ္ဗော။ အံမောနိဂ္ဂဟိတံ စျလပေဟိအင်္ဂိ၊ပုလ္လိင်၊အံမောစျလပေဟိ။ အံဝစနသ မကာရော ဟောတိ၊ပရသမကာခသ ဩကာရောဒေသော ဟောတိ။ နမောကရောတိ နာထသ။ပဌမံ ဥပပဒံ ပဌမောပပဒံ။ ။ဟုဝုဋ္ဌနိဂ္ဂဟိတ်၌ ဝိန္ဒသတည်း။

ထိရန်္တဒဋ္ဌိဘဝန်္တိတိထိရာ။ ။သိလစသောဂုဏ်ရေစေ။ ။ထိရာ ဇေတသံအတ္ထိတိထေရာ။ ။အရှင်မဟာကဿပစသောမထေရ်ရေစေ။ ။ ထေရာနံဝံသောထေရဝံသော။ ။ထေရဝံသံပဒိပေန္တိပကာသေန္တိတိထေ ရဝံသပ္ပဒီပါ။ ။ပုဗ္ဗာစရိယရေစေ။ ။ထိရန်္တဒဋ္ဌိဘဝန်္တိတိထိရာ၊ ၎င်းရ စေ။ဒန္တန္တဇဒုတိယကွရာဇနှင့်ရှိသည်ကိုရည်သည်။ ။ယထာ သဘာဝံဓာ ရေတိ ဘလွေကွေကိုဇ်။ ဇိဇေတသံအတ္ထိကိဒရာ။ ။ဝန်္တိတ်ဌန် ဇေတာ

ယာတိဝါဒိ။ ။စိတ္တေကဂ္ဂတာရုဎေစ။ ။မိဇ္ဈတေသမတ္ထိတိမိရာ။ ပုဗ္ဗာစရိယရုဎေစ။ ။စတုတ္ထကွာရာ ဓနှင့်ရိသည်ကို ရည်သည်။ ။ဒုတိယကွာရာနှင့်ယှဉ်ရာမှာ ဒိုကာနှင့်ညီပေသည်။ ။ပုဗ္ဗေဘဝါပုဗ္ဗာ။ ။အာစရိယရုဎေစ။ ။ပုဗ္ဗာစရေတ အာစရိယာစာတိပုဗ္ဗာစရိယာ။ ။ရှေးအဌကထာဆရာတို့ရုဎေစ။ ။ပရိဿယေသဟန္တိတိသိဟာ။ ။ခြသော့်ရုဎေစ။ ။သိဟာဝိယာတိသိဟာ။ ။ပုဗ္ဗာစရိယ ရုဎေစ။ ။ဒိုကာအလို။ ။အာဘိဓာန်အလိုကား သေဋ္ဌဝါစကသာ။ပုဗ္ဗာစရိယာစတေသိဟာစာတိ ပုဗ္ဗာစရိယသိဟာ။ ။ကတောအဠလိ ကရပုဒ္ဓေါယေနာတိကတဠလိ။ ။ဒုတိယဂါထာယဂ္ဃိဋ္ဌာနံ။

တတိယဂါထာဂဏ္ဌိ။

(ဂ) ဒုတိယဂါထာဖြင့်။အာစရိယပဏာမကိုပြုပြီး၍၊ ယခုအခါသံဝဏ္ဏနာတဗ္ဗဓမ္မ၏အမည်ကိုဂုဏ်း။အကျိုးကိုဂုဏ်း။ ဒေသကကိုဂုဏ်း ပြလို၍။ ပါတိမောက္ခံ စသောဂါထာကို ဝိန္ဒုံသော။ ထိုဂါထာ၌။ ယံ ပါတိမောက္ခံ ပကာသိတံဖြင့် သံဝဏ္ဏနာတဗ္ဗဓမ္မ၏အမည်ကို။မောက္ခပ္ပဝေသာယဖြင့်အကျိုးကို။မဟောသိနာဖြင့်ဒေသကကိုပြ၏။

ထိုသံဝဏ္ဏနာတဗ္ဗ ဖြစ်သော ပါတိမောက်သည်။ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။အဘယ်ဂုဏ်ထူး ရှိသနည်းဟု အမေးပုစ္ဆာ စောဒနာဘွယ် ရှိရကား။ ။ပါတိမောက္ခံအနဝဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မာနံယံမဟောသိနာ။ ။စသောပါဠိကိုဝိန္ဒုံသတည်း။ ။အနဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဝါ၊အပြစ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊သိလ၊သမာဓိ၊ ပညာဟူဆိုအပ်ကုန်သောကုသိုလ်တရားတို့၏။ပါမောက္ခံ၊ အဦးဖြစ်ထသော။မုခံ၊ခံတွင်းသဖွယ်ဖြစ်ထသော။ယံပါတိမောက္ခံ၊ကို။ မဟောသိနာ၊သိလ၊အစရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်ခြင်းငှါ။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဝါ၊မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊ခြင်း၏။မုခံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တံခါးသဖွယ် ဖြစ်သော လည်းပေး။ ယံပါတိမောက္ခံမဟောသိနာ ပကာသိတံ။ဤသို့လည်းပေး။ ။တာသဝဏ္ဏနံဝဏ္ဏေ

ယိသသာမိဟု နိယတ်အနိယတ်ဟပ်လေ။ ။မဟန္တေသိလက္ခန္ဓာဒိကေ ဇသေတိဂဝေသတိတိ မဟေသိ။မဟန္တေဟိဇေသိတော ဂဝေသိတောတိ ဝါမဟေသိ။မဟန္တော ဣသိတိဝါ မဟေသိ။ ။ဘုရားရှေစေ။ ။မုခမိဝါ တိမုခံ။။သတ္တဝါတို့၏။ ခဇ္ဇ,ဘောဇ္ဇ,လေယျ,ပေယျ,ဟု ဆိုအပ်သောလေး ပါးသော အာဟာရသည်။ ခံတွင်းဝသို့ဝင်၍။အင်္ဂါကြွေးငယ်ကို နှံ့သက့ဲ သို့။ထို့အပ္ပ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုဘူမိက ကုသိုလ်သည်။ သိလတည်းဟူသောခံတွင်းဖြင့်ဝင်၍။အကျိုးပြီးစေသည် ဟူလိုသည်။ ။တတိယဂါထာယဉ္စိဋ္ဌိဒ္ဓာနံ။

စတုဋ္ဌဂါထာဂဏ္ဌိ။

(ဃ) တတိယဂါထာဖြင့်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမ္မေ ၏အမည် စသည်ကို ဆိုပြီး၍။ယခုအခါ သံဝဏ္ဏနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အဘိယာစကကို ပြအံ့သောငှါ။သောဏထေရေနယာစိတော။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သော။ ။ ထိုအဘိယာစကကို ပြသဖြင့်။မနက်မနဲ့ မခက်မခဲသောအရာ၏ တောင်း ပန်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိသောကြောင့်။နက်နဲခက်ခဲသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ဖြစ်သော။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်၏ သံဝဏ္ဏနာဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၏ နက်နဲခက် ခဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြ၏။ ။အဘိယာစက ဖြစ်သော သောဏထေရ် သည်။အဘယ်သို့သဘောရှိသနည်း။ အဘယ်ဂုဏ်အထူးရှိပါသနည်း။ ဟူစောဒနာရှိရကား။ သူရတေန စသည်ကို မိန့်သော။ ။သူရတေန၊ တင့်တယ်သောကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သောအမှု၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုရှိ ခေမွေလျော်ထသော။ နိဝါတေန၊ ငြိမ့်ချသော ဖြစ်ခြင်းရှိထသော။ ဝါ၊ငြိမ့်ချ သောအကျင့်ရှိထသော။သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနာ၊စင်ကြယ်သောကိလေသာ တို့ကိုခေါင်းပါးစေနိုင်သော အကျင့်ရှိထသော။ ဝိနယာစာရယုတ္တေန၊ ဝိ နည်း အကျင့်နှင့် ယှဉ်ထသော။ သဲ့ဝဏထေရေန၊ သောဏ အမည်ရှိ သောမထေရ်သည်။ယာစိတော၊အာဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ် သည်။ဟုတ္တာ။ဖြစ်၍။ ။ဝဏ္ဏယိဿာမိနှင့်စပ်။ ။သောဘဏေရှတော သူရတော။ ။သောဏထေရ်ရှေစေ။ ။သူဟုဒိယနှင့်ရှတ်။ ။သလ္လိခတိတိ

သလ္လေခါ။ ။အက္ချင့်ရစေ။ ။သုစိသသာသလ္လေခါစာတိသုစိသလ္လေခါ။ ။ ၎င်းရစေ။ ။သုစိသလ္လေခါဂုတ္တိယသာတိ သုစိသလ္လေခဂုတ္တိ။ ။သော ဏာထေရ်ရန္ရော။ ။၀ိနယော၀ စာစာ ရော၀ ၀ိနယာစာရာ။ တေသု ယုတ္တော ၀ိနယာစာရယုတ္တော။၎င်းရစေ။

[စာဂ်ိတ္တသ်ိသသည် ၀ိနယ။ ၀ါရိတ္တသိလသည် အာစာရ မည့်၏။ ။ဤကားအထူး။ ။ဤအမှုကိုပြုအပ်၏ဟုပညတ် အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်ခြင်း ဖြည့်ခြင်းသည် စာရိတ္တ သိလမည့်၏။ ။ဤအမှုကို မပြုအပ်ဟု ပယ်အပ်သော အမှု ကိုမပြုခြင်း၊ ကြဉ့်ခြင်းသည်။ ၀ါရိတ္တသိလ မည့်၏။ ။ထို့ ကြောင့်။ ။ယံဘဂ၀တောဇုဒ်ကတ္တုန်ဿ ပညတ္တသိက္ခာပဒ ပူရဏ်၊တံစာရိတ္တံ။ယံဇုဒ်နကာတုန်ဿ ပဋိက္ခိတ္တသဒ်ကရ ဏ်၊တံ၀ါရိတ္တံ။ ။ဟ၀ိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီပနိအဝ်ဋ္ဌိ၊]

ပါတိမောက္ခသံ၀ရစသော အပြားရှိသော သံ၀ရ၀ိနည်းသည် ၀ိနယ၊ သမဏသာရုပ္ပဖြစ်သော အကျင့်သည်၊ အာစာရမည့်၏။ ။ဤသို့လည်း ၀ိနယနှင့် အာစာရ အထူးကိုမှတ်။ ။ယာ၀ိတော၌ အဘိသဒ္ဒါကြောင့် သည်။ ။စတုတ္ထဂါထာယဂလ္လိုဋ္ဌာနံ။

ပဉ္စမ-ဆဋ္ဌဂါထာဂဏ္ဌိ။

(၄-စ) စတုတ္ထဂါထာဖြင့် သံ၀ဏ္ဏနာ၏အကြောင်းဖြစ်သော အဘိယာစကကိုပြပြီး၍။ ယခုအခါ ထိုအဋ္ဌကထာကို နာကုန် သင်ကုန်သော-သောတုဇနတို့အား၊ဥဿာဟဖြစ်စေခြင်းငှါ။ထိုသံ၀ဏ္ဏနာအဋ္ဌကထာ၏ အကျိုး။ကရဏာပ္ပ ကာရသံ၀ဏ္ဏနာ-နိဿယသံ၀ဏ္ဏနာ၏ အမည်တို့ကို ပြတော်မူလို၍။ တတ္ထစသော နှစ်ဂါထာကို ပိန့်သော။ ။ထိုနှစ်ဂါထာ၌ သဒ္ဒေါတကခီါနံ ဘိက္ခူနံ ကခီါ၀ိတရံဇာတ္ထာယဖြင့်။ သံ၀ဏ္ဏနာ၏အကျိုး ကို။ ပရိပုဏ္ဏာ၀ိနိစ္ဆယံဖြင့်။ ကရဏာပ္ပကာရကို။မဟာ၀ိဟာရ၀ါသိနံ၊ ၀ါ စနာမဂ္ဂနိဿိတံဖြင့်။ သံ၀ဏ္ဏနာနိဿယကို။ နာမေနကခီါ ၀ိတရဏ်ိသု ဆံဖြင့်။သံ၀ဏ္ဏနာ၏အမည်ကိုပြ၏။

ထိုနှစ်ဂါထာဒွ်လည်း။ အရှင်ဥပါလိစသော မထေရ်တို့ကဲ့သို့ ဝိနည်း အရာ၌ ယုံမှားမရှိ လိမ္မာပွန်းတီးအပြီးတိုင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ပါတိမောက်ဒွ်။ ယုံမှားသင်္ကာမရှိရာပြီ။ ထိုသို့မရှိဘဲလျက်။ ပါတိမောက်၏ သံဝဏ္ဏနာအဋ္ဌကထာကို။ပြုပြင်နှုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိပြီ တကား။ဟု စောဒနာ ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ သဠာတကဒ်ါနံ ထွက်သည်။ ။ဆရာပြုအပ်သော သံဝဏ္ဏနာအဋ္ဌကထာကား။ အဘယ်သို့ သဘောရှိပါသနည်း စောဒနာရှိသောကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ သုဘံထွက်သည်။ ။တတ္ထ တာသို့ပါတိမောက္ခေ၌။သဠာတကဒ်ါနံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သောယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သော။ဘိက္ခူနံ၊ရဟန်းတို့အား။ဝါ၊ရဟန်းတို့၏။ကဒ်ါဝိတရဏာထ္ထာယ၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ မဟာဝိဟာရကျောင်း၌နေကုန်သော မထေရ်တို့၏။ ဝါစနာမဂ္ဂနိဿိတံ၊ စကားအစဉ်ကိုမှီသော။ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအစဉ်ကိုမှီ၏သော။ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ၊သော။သုဘံ၊ အနက်သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ကောင်းသော။ နာမေန၊ အမည်အားဖြင့်။ ကဒ်ါဝိတရဏိ်၊သော။ တာသပါတိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနံ၊အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ဝဏ္ဏယိဿာမိ။ ဖွင့်ပေအံ့။ ဝါ၊ဖြစ်စေအံ့။

သဠာတကဒ်ါ ယေသန္တိ သဠာတကဒ်ါ။ ဘိက္ခူရစေ။ ။ဝဏ္ဏိယတိကထိယတိ ဇောယာတိဝဏ္ဏနာ။ ။ကဒ်ါဝိတရဏိ် အဋ္ဌကထာရစေ။ ။ကဒ်ါယဝိတရဏံ အံတိက္ကမနံ ကဒ်ါဝိတရဏံ။ ။ကဒ်ါဝိတရဏံ ဇေအဏ္ဍောကဒ်ါဝိတရဏာဏ္ဍော၊ တသာကဒ်ါဝိတရဏာဏ္ဍောယဟုဝိဘတ္တိနိ့ဒ်ံ။ ။ပရိပုဏ္ဏောဝိနိစ္ဆယောဇ္ဇောတိပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယော။ ။ကဒ်ါဝိတရဏိ်အဋ္ဌကထာရစေ။ ။မဟန္တော ဝိဟာရော မဟာဝိဟာရော။ ။သိဟ်ဠဒ္ဒိကျွန်းဒွ်၊ဒေဝါနံ ဝိယတိသမင်းကြီး၏ မဟာမေဃဝန ဥယျာဉ်၌ တည်သော ဇောဓိဖြင့် တင့်တယ်သော မဟာဝိဟာရမည်သောကျောင်းရစေ။ ။မဟာဝိဟာရေဝသနသီလာဝသနမ္မာဝသနေသာရကာရိနောတိ ဝါမဟာဝိဟာရဝါသိနော။ ။တိဝိဒုက ဗုဒ္ဓနာဂစသောမထေရ်မြတ်တို့ကိုရစေ။ ။ကိပစ္စည်းသည်။ တသိလစသောအနက်သုံးပါးတို့၌ဖြစ်၏။ ထိုတသိလစသော အနက်သည်။ သာဓနရုန်

ပါးတွင် အဘယ်၌ဝင်သနည်းဟူမူကား။ ကတ္တုသောခန္ဓဝင်၏။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။

သတ္တံသာဓေန မုတ္တောဝိ၊တသိလာဒိသု ပစ္စယော။
ဓာတုတော ပစ္စယဋ္ဌတ္တာ၊ကတ္တုဋ္ဌာနေ စဝုတ္တိတော။ ။
ပေါရာဏေဟိ ကတောတသ၊သင်္ဂဟော ကတ္တုသာဓနေ။
တုလျာဓိကရဏာတ္တေန၊သိလံပကတိမၺတော။ ။

ဟုသဒ္ဒဋ္ဌဘေဒစိန္တာဝဠိန့်အဝ်ပြီ။ ။ဝါစနာမဂ္ဂနိသိတံ၌။မဂ္ဂသဒ္ဒါကား။ ဥပါယ အနက်ဟော။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ။မဂ္ဂေါတိ ဥပါယော။ ။ဟူမူလဒိုကာမိန့်ပြီ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ခန္ဓကပရိဝါပဒဘာဇနိစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။အသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယနိဒါန်းအစရှိသောတဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒသာဓာရဏာ အဆုံး အဖြတ်ကို သိခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၊ ဂုဏ်အဋ္ဌကထာဟောင်းကိုဝါစနာမဂ္ဂဟူဆိုအဝ်၏ဟူလိသော။ ။ဘနည်းကား။ မဂ္ဂသဒ္ဒါသည်။ ပဗန္ဓအနက်ကိုဟောဏ်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ပဗန္ဓောဝါမဂ္ဂေါတိဝုစ္စတိ။ ။ဂုဏ်ဒိုကာမိန့်ပြီ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ထိုဂုဏ်အဋ္ဌကထာသည်။ကြိုးကျယ်ရှည်လျားသည်ဖြစ်၍။ ခရီးကဲ့သို့ဖြစ်ရကား။ အဋ္ဌကထာအစဉ်ကိုဝါစနာမဂ္ဂဟူဆိုအဝ်၏ဟူလိသေး။ ။ဝါစနာဇေဝမဂ္ဂေါဝါစနာမဂ္ဂေါ။ ။ဝါစနာဇေဝ၊ အဋ္ဌကထာသည်ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ အစဉ်တည်း။ ။ပေါရာဏာအဋ္ဌကထာရဓေ။ ။ဝါစနာမဂ္ဂံ နိဿယတိတိဝါမနာမဂ္ဂနိသိဘာဝ။ ။ဤအဋ္ဌကထာရဓေ။ ။ကဒိ်ဂိတရတိကဒိ်ဂိတာရန္တိဇတောယာတိကဒိ်ဂိတရဏိ။ ။ဂုဏ်းရဓေ။ ။သုဘန္တိဋ္ဌိက္ကတိသဒ္ဒါကား။ ပရိသမာပနဋ္ဌဓောတကာ။ ။ရတနဋ္ဌယပဏာမစသည်ကို ပြခြင်းသည်ပြီးပြီဟူလို။ ။ပန္တိမဂါထာဒွယေဂလ္လိဋ္ဌာနံ။

ပဏာမနှင့်ပဋိညာဉ်ပြီး၏။

နိဒါနုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

ဤသို့-ရတနတ္တယ ပဏာမ အစရှိသည်ကို ပြုပြီး၍။ ယ္ယ ဆရာ ပါတိ မောက္ခသဝဏ္ဏနံ ဝဏ္ဏယိဿာမိဟု ပဋိညာဉ် ပြုသည်နှင့်အညီ။ ပါတိ မောက်ကိုဝစနတ္ထ။ သရူပဘေဒ။ ဂန္ထဘေဒ။ ဥဒ္ဒေသဝိဘာဂ။ ဥဒ္ဒေသ ပရိဆ္ဆေဒတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍။ ထိုဝစနတ္ထစသော ဥဒ္ဒေသအစဉ်ဖြင့်။ ငါပြု လတ္တံ့သော ပါတိမောက်၏ အဋ္ဌကထာ ဖြစ်လမည်ဟု ပြုတော်မူလိုသော ကြောင့်။ တတ္ထပါတိမောက္ခံ အစရှိသော ပါဠိကို အားထုတ်တော် မူသတည်း။ ။တတ္ထ။လ။ ဥတ္တမန္တိ အဋ္ဌော ဟူသောပါဠိဖြင့် ဝစနတ္ထကို မှတ်၏။ ။ဣတိဣဓိနာ။လ။ဝဏ္ဏိတောဝ ဟောတိဟူသောပါဠိဖြင့်။ သရူ ပဘေဒကိုမှတ်၏။ ။တံ ပနေတံ။လ။ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခံ ဟူသောပါဠိ ဖြင့်။ ဂန္ထဘေဒကိုမှတ်၏။ ။တတ္ထဘိက္ခုပါတိမောက္ခေ။လ။ဝိဇ္ဇာရုဠ္ဟေ သောတိဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသဝိဘာဂကို မှတ်၏။ ။တတ္ထနိဒါနုဒ္ဒေသော။လ။ သေသံဝုတ္တနယမေဝဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသပရိဆ္ဆေဒ ကိုမှတ်၏။ ။ဣတိသဒ္ဒါဒိဂါထာပရေါဠီ။

တတ္ထတတ္ထ ဂါထာပရေါဠီ။ ။ပါတိမောက္ခန္တိ ပဒသ၊ ဇ်။ ပအတိ မောက္ခန္တိ အဋ္ဌော၊ ကို။ ဒဠှဇ္ဇော၏။ ။ပအတိမောက္ခံ၊ အပြားအားဖြင့် အလွန်မြတ်သည်။ ။ထိပုဒိကိုပင်လျှင်။ ဥပသာရပုဒ် ပြုနိသောအား ဖြင့်။ အတိပမောက္ခံဟု ဆိုတော် မူပြုနိုသော်။ အလွန်အပြား အားဖြင့် မြတ်သည်ပေး။ ။ဣကားဒိုကာဒ္ဒန္နာ်နည်းပွင့်ရာတွင်။ရှေးနည်းကိုရည် ၍ဆိုသည်။ ။ဝါ။ပါတိမောက္ခန္တိ ပဒသ၊ ဇ်။ ပအတိမောက္ခန္တိ ပဒဿ ဒေါကာတဇ္ဇော ထိပုဒိ၏အနက်ကို ဥပသာရပုဒ်ပြုနိသောအားဖြင့်။ အတိ ပမောက္ခံဟု ဝိနိုပြုနိသော။ ဣကားဒိုကာဒ္ဒ နောက်နည်း ကိုရည်၍ ဆို သည်။ ။ပဒဿဒပဒသံဝဏ္ဏနာကို့ဆိုပြီ။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာကိုကား။ မ ဆိုပြီးလောဒုနိုရှိရကား။အတိသေဋ္ဌန္တိ အဋ္ဌောဝိနိုသော။ ။သဟာဇ္ဇ ဒ္ဒေနယောဝတ္တုတိတိ သေဋ္ဌောဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့်။သေဋ္ဌသဒ္ဒါသည်။ အလိုရှိအပ်သည်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုဟော်သလော ဒုနိုရှိရကား။ဥတ္တမံ

ကိုမိန့်ပြန်သည်။ ။ဝစနတ္ထကိုပြပြီး၍သရုပဘေဒကိုပြအံ့သောငှါ။ဤတိ ဤမိနာဝစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဤတိသဒ္ဒါကား။

ဤတိ ဟေတုပကာရေစ၊အာဒိမှိ စာဝစာရဏော။
နိဒဿနေ ပဒတ္ထသ၊ဝိပလ္လာသေ သမာပနေ။ ။

ဟုမိန့်အပ်သောသုနစ်ပါးသော အနက်တို့ဘွင်။ နိဒဿနအနက်၌ ဖြစ်၏။ဤတိဇဝံ၊ဤသို့ဟုအနက်ပေး။ ။ဤမိနာဝစနဤနှင့်ပေါင်း၍အနက်မပေးသင့်။ ။ဤတိတိဇဝံ-ဒိကာ။ ။ကေဝိဓံပိ၊တပါးအာဘိုရှိသော်လည်း။ ။ဝိဓံကား။ ကောဠာသဟော။ ။သိလပါတိမောက်။ ဂန္ထပါတိမောက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။အဋ္ဌကထာဆရာပစ္ဆိက္ခ-ထိပါသလော။ယုတ္တိအာဂုံမရှိဘဲလည်း ဆရာ့စကားကို သန္နိဋ္ဌာန်ကျင်ကန့်အားဖြင့် မမှတ်သာသေးဟု စောဒနာရှိရကား။ တထာဟိစသည်ကို မိန့်သော။ ။ပါဠိတော်မှာပင် လာသည်ဟူလို။ ။ဒိကာကိုထောက်။ ။သာဓကပါဠိ၌။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော။ ပါတိမောက္ခသံဝရနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ပေး။ဒိကာနှင့်ညီသည်။ ဇေတံထိက္ခာပဒသိလံ စွဲ။ ။ကုသလာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ သိလသမာဓိ ပညာတရားတို့၏။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ ။ကုသလာနံ ဓမ္မာနံကို။ မုခံပါမောက္ခံနှင့် ယှဉ်၍ပေး။ ။မုခံ၊ခံတွင်းသဖွယ်ဖြစ်၏။ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ ။ပါမောက္ခံ၊ အဦးဖြစ်၏။ ။အသ၊ထိုဘိက္ခုနော၀ါဒကရဟန်းအား။ ။ပါတိမောက္ခန္တိ၌။ ဝုစ္စတိ၏အာကာရအလို၌။ ဤတိသဒ္ဒါတရ။ ဤတိအာဒိသု၏သရုပအလို၌ ဤတိသဒ္ဒါတရ။ ဤသို့ ဤတိသဒ္ဒါနှစ်ခုကိုရည်၍။ ပါတိမောက္ခန္တိ ဤတိဟုဆိုလိုလျက်တခုကိုချ၍ ပါတိမောက္ခန္တိ ဟူ၍သာရှိလေသည်။ ဤအရာသာမဟုတ်။ ထိုထိုသို့သောအရာတို့၌။ အဏ္ဍပဒဏ္ဍကဖြစ်သော ဤတိသဒ္ဒါနှစ်လုံးမရှိဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ကြပါကုန်။ ။ထို့ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခန္တိစ၊ ဟူ၍ဖျင်း။ ဤတိအာဒိသု၊ တို့၌ဟု သရုပအနက်ပေးပြီး၍။ သာဓကပါဠိ၏အနက်၌။ဝုစ္စတိ၏အာကာရအလို၌။ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဏ်။ ဟုပေးရသတည်း။ ။သဒ္ဒပဒဏ္ဍကဖြစ်သော ဤတိတရ။ အဏ္ဍပဒဏ္ဍကဖြစ်သော ဤတိတရဖြစ်အံ့။ နှစ်ခုပင်ရှိသင့်၏။ ဖြယုဂ်ကား။

ဣတိဘိဇဝံတည်း။ ဤဒွေ့'ဣတိကား။သဒ္ဒပဒဏ္ဍက၊ နောက်ဣတိကား။ အဏ္ဍပဒဏ္ဍကတည်း။ အဏ္ဍပဒဏ္ဍကချည်းဖြစ်သော ဣတိနှစ်ခုကား မရှိသည်သာတည်း။ ။အာဒိသဒ္ဒ်လည်း။ ဣတိသဒ္ဒါကြောင့်သည်။ကုသလာတိဝါဓမ္မာတိဝါ အာဒိနိစသည်ကဲ့သို့။ ထိုကြောင့်သောဣတိနှင့် အာဒိကား။ သမာသ်ဖြစ်၏။ ။ဣတိဣမာနိသုတ္တာနိအာဒိယေသန္တေတိ အာဒယော ဟုပြု၊တေသုအာဒိသု၊ ။ထိုထိုသောအရာတို့ဒ်သည်ကဲ့သို့ချည်းမှတ်။

သိလပါတိမောက်ဂန္ထပါတိမောက်ဟူ၍နှစ်ပါးဆိုပြီ။ထိုတွင်။သိလပါတိမောက်သည်။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-ပအာတိမောက္ခံဟူသော ဝစနဏ္ဍ အတိုင်းသာ။ ပါတိမောက်မည်သလောဗုဒ္ဓိရိရကား။ တဏ္ဍစသည်ကဲ့ ပိန့်သော။ ။သိလံ၊သိလသည်။ ပါတိမောက္ခံမှာစပ်။ ။ယောပုဂ္ဂလော နံသိလံ၊ တံပုဂ္ဂလံစွဲ။ ။ဝိဂြိဟ်စစ်ကား ပါတိရက္ခတိတိပါတိ။ စောင့်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏စေ။ ။ပါတိ'မောက္ခေတိမောစယတိတိပါတိမောက္ခံ။သိလရ၏စေ။ ။ဣသ္မိပြုလိုရင်း။ သိလပါတိမောက်၏ ဝစနဏ္ဍကိုဆို၍သိရပြီ။ ဂန္ထပါတိမောက်ကား ဘယ်သို့နည်း။ ဣကဲ့သို့ ပင်လော ဗုဒ္ဓိရိရကား။ ဂန္ထေဝပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ဂန္ထေဝပန ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိဟုစပ်။ ။ပနသဒ္ဒါကား။ပက္ခန္တရ,ဝိသေသ,အနက်နှစ်ပါးကိုပြု၏။ ။တသိပါတိမောက္ခသ၊ ထိုသိလပါတိမောက်ကို။ ဓောတကဒ္ဒဏ္ဍုပစ္ဆည်း၏အယ္ဟဉ် ဆဒ္ဒိကံ။ ။ဏ္ဍာသမ္ဘန်ကိုကား။ ။(ဟိတ်၏စပ်ရာ။ကြိယာ၏။ ကဏ္ဍားကံသည်။ ဟိတ်၏သမ္ဘန်ဖြစ်မြဲ) ဟုနိယံဆရာမိန့်သောကြောင့်။ ဂန္ထသဟုလာ။ ။နှစ်ပါးသင့်ဝစနဏ္ဍကား မရကောင်းပြီလော။ ဝါ၊ဣဝစနဏ္ဍကဲ့သို့အစဉ် ဆိုအပ်သော ဝစနဏ္ဍသည်လည်း။ သိသပါတိမောက်အားသင့်သလော ဗုဒ္ဓိရိရကား။ အာဒိမှိစသည်ကိုဖိန့်။ ။အာဒိမှိပနဝုတ္တော ဝစနဏ္ဍောကား။ အတိသေဋ္ဌစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သောဝစနဏ္ဍတည်း။ ။ဆိုလတ္တံ့သော အဒ္ဓကထာသည်။ဂန္ထပါတိမောက်အား သင့်၏ဟု ယုံမှားသကာ ထွေးတောစရာ့ဂိုး၍ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ တဏ္ဍာယံဝဏ္ဏနာ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။တဏ္ဍကို။ ပါတိမောက် နှစ်ပါးကိုစွဲ။ ဂန္ထပါတိမောက်အား သင့်တန့်စေ။ သိသပါတိမောက်အား။ အဘယ်သို့သင့်ပါအံ့နည်းဟု စောဒနာဂိုသောကြောင့်။ဂန္ထဟိစသည်ကိုမိန့်။ ။

ကျမ်းကိုပွင့်ပါသဖြင့်အဝိနာဘာဝဖြစ်၍ ကျမ်း၏ အနက်ဖြစ်သောသိလ
ကို ပွင့်သည်မည် သောကြောင့်။ သင့်ပါ၏ဟူလို။ ။ဟိကား။ ကာ
ရကာထွေဟောတာက။ ။ဟိယသ္မာ ဝဏ္ဏိတောဟောတိ။တသ္မာသိလပါ
တိမောက္ခသံဝါယုဇ္ဈတိ။ ။ဟုအနက်ပေး။ ။သရုပဘေဒကိုဖြုတ်၍၊
ဂန္ထဘေဒကို ပြလိုရကား။ တံပနေတံစသည်ကိုမိန့်။ ။နှစ်ပါးဟူသည်
အဘယ်နည်း ရုဒ်ရှိရကား။ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ စသည်ကို မိန့်။ ။
နှစ်ပါး၏ အထူးကို ပြလိုရကား။ တထ္ထစသည်ကို တက်သော။ ။ဂန္ထ
ဘေဒကိုပြုပြီး၍၊ဥဒ္ဒေသဝိဘာဂကိုပြလိုရကား။ ။တထ္ထဘိက္ခုပါတိ
မောက္ခေစသည်ကိုမိန့်။ ။ဥဒ္ဒေသဝိဘာဂကို ပြုပြီး၍။ ဥဒ္ဒေသပရိစ္ဆေ
ဒကိုပြလိုရကား။တထ္ထနိဒါနုဒ္ဒေသောစသည်ကိုမိန့်။ ။တထ္ထတေသုပဉ္စ
သုဥဒ္ဒေသေသု။

ယေန ယသ္မာ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ဗုဒ္ဓဋ္ဌိ စ တာသ တံ။
အထ္ထတော ဟ္ဒံသမာနာနံ၊အာသန္နတ္တာမကာရဏံ။ ။

ဟု ဆရာတို့ မိန့်သောကြောင့်။ နိဒါနုဒ္ဒေသော ဥဒ္ဒိဒ္ဒေါဟောတိဟု
စင်။ ။နိဒါနုဒ္ဒေသောကား။ ဟောတိဒ္ဓ ပကတိကထ္တားး။ ဥဒ္ဒိဒ္ဒေါကား။
ဝိကတိကထ္တားး။ ။(မဏ်ဒိပအလို)။ ။နိဒါနုဒ္ဒေသောကို ကံမပေးလေ
လင့်။ မဏ်ဒိပစသည်နှင့်မညီ။ ။အာဘယ်သို့ ပြအပ်သနည်း။ စကား၏
သောကြောင့်။ ဣတိဝတ္တွာမိန့်။ ။ဤဟူသည်အာဘယ်နည်း ရုဒ်ရှိရကား။
သုဏာတု။ လ။ ဓာရယာမိမိန့်။ ။ဗာသုဟောတိ၏နောက်၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံခေါ
အာယသ္မန္တော၊နိဒါနံဟုစာအများရှိ၏။ ရှိရမည်ကဲ့သို့မထင်။ ဒိုကာမှာရှု
လေ။ ။သုဏာတု။လ။ဓာရယာမိဆိုက အပြစ်ဖြစ်မည်လောဟု စောဒ
နာရှိသောကြောင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံခေါ။လ။သာဝိတေမိန့်။ ။ဤအတ္ထဂင်း။ ကြွင်း
သောဥဒ္ဒေသပရိစ္ဆေဒသုံးပါးတို့ကို ထိလေဟုပြလိုရကား။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေ
သာဒိနံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဒိုကာအလို။ ။ဝါ၊နိဒါနုဒ္ဒေသကို သု
ဏာတုမေစသည်ဖြင့် ပြအပ်သည်ဟုဆိုပြီ။ ကြွင်းသော ဥဒ္ဒေသသုံးပါး
တို့၏ ပရိစ္ဆေဒကိုမိမိမိမိတို့၏ ဥဒ္ဒေသတွင်သာအစပြု၍။ ပြရမည်လော
စောဒနာရှိရကား။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒိနံမိန့်။ ။နိဒါနုဒ္ဒေသနှင့်တကွ။ ပါ

ရာဇိကုဒ္ဒေသကိုပြ၍အကြောင်းကို သုတသဒ္ဒါဖြင့်ပြလေ။နိဒါနုဒ္ဒေသ-ပါရာဇိကုဒ္ဒေသနှင့်တကွ သံဃာဒိသေ သဥဒ္ဒေသကိုပြ၍။ အကြောင်းကို သုတသဒ္ဒါဖြင့်ပြလေ။ နိဒါနုဒ္ဒေသ။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ။ သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသနှင့်တကွ အနိယတုဒ္ဒေသကိုပြ၍။ အကြောင်းကိုသုတသဒ္ဒါဖြင့်ပြလေ။ ဤသို့အောက် ဥဒ္ဒေသကိုသိမ်း၍သိမ်း၍ပြလေ။ မိမိဥဒ္ဒေသတွင်သာအစပြု၍။ မပြလေလင့်ဟူလို။ ။(အမှာကံခန္ဓိ)။ ။ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒိနံ ပရိဆ္ဆေဒါကိုယောဇေတဇ္ဇာဒ်စပ်လေ။ ။ဝိဇ္ဇာရုဒ္ဒေသကိုလည်း။ သုတသဒ္ဒါဖြင့် ကြားရမည်လောစုဒ်ရှိရကား။ ဝိဇ္ဇာရော ဝိဇ္ဇာရောယေဝမိန့်။ ။ဝိဇ္ဇာရုဒ္ဒေသကိုအစမှစ၍ အကုန်ပြလေ။ ။သုတသဒ္ဒါဖြင့် မပြလင့်ဟူလို။ ။အကြောင်းကို သုတသဒ္ဒါဖြင့် ကြားဘ်သောဆို၏။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသစသည်တို့ကိုပြကားပြ၏ အပြီးသို့ မရောက်မီ။ ရာဇန္တေရာယ်စသောအန္တရာယ်ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါးဖြစ်ခဲ့၍။ မပြီးသေ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသစသည်တို့တွင်။ အကြောင်းကစ၍ သုတသဒ္ဒါဖြင့် ပြရမည်လောဟု စောဒနာရှိရကား။ အဝေသေသံ။ လ။ သာဝေတဗ္ဗံမိန့်သော။ ။အပြီးသို့ မရောက်သေးသော ဥဒ္ဒေသနှင့်တကွ သုတသဒ္ဒါဖြင့် ကြားဘ်သော ဆို၏။ နိဒါနုဒ္ဒေသမပြီးလျှင်လည်း။ ထိုအတူဂုဏ်း။ သုတသဒ္ဒါဖြင့် ကြားဘ်မည်လောစကားရှိရကား။ နိဒါနုဒ္ဒေသပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ဥပုသ်၏အန္တရာယ်ဖြစ်လေတော့သည်သာ၊ပါတိမောက်မပြရပြီဟူလို။

ဘိက္ခုပါတိမောက်ဒ္ဓိသာဥဒ္ဒေသဝိဘာဂ။ ဥဒ္ဒေသပရိဆ္ဆေဒကိုဆို၏။ ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်ဒ္ဓိလည်း ဆိုပါဦးလော စောဒနာ ရှိသောကြောင့်။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခစသည်ကိုမိန့်။။သေသံ၊ကြွင်းသောဥဒ္ဒေသပရိဆ္ဆေဒကိုပြခြင်းသည်။ ။ဘိက္ခုပါတိမောက် ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နှစ်ပါးဆိုပြီ။ ယောနံပါတိရက္ခတိစသောဝစနတ္ထသည်။သိလပါတိမောက်အားသင့်သကဲ့သို့။ ဆိုလတ္တံ့သောအဋ္ဌကထာသည်။ တပါးပါးသော ပါတိမောက်၏အဋ္ဌကထာသာဖြစ်မည်လောဟုအမေးပုစ္ဆာစောဒနာဘွယ်ရှိရကား။ဝေမေတေသုံ။လ။ဘဝိဿတိတိမိန့်။ ။ဇေတေသံဒ္ဝိန္နံပါတိမောက္ခာနံဟုစပ်။ ။ပါတိမောက်နှစ်ပါး၏ အဋ္ဌကထာဖြစ်သော်။ အာဘယ်ကို ရှေးဦးစွာဘွင့်မည်နည်းစကားရှိ၍။ ယသ္မာပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ဣဒံဝစနံ သုဏာတု

မေတိအာဒိနံ အစရှိသေ။ ဤဆိုလတ္တံ့သောစကားကို။ ။ဤစကားဟူသည် အဘယ်နည်းဟုန်ရှိရကား။ သုဏာတုမေတိအာဒိနံ စသည်ကိုမိန့်။ အတ္ထဝိနိစ္ဆယံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အနက်အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဋိကာနှစ်နည်းဘွင့်သည်ကိုရည်သည်။ ။သိလသမ္ပန္နာ၊ ပြည့်စုံသောသိလရှိကုန်သော်၊ဝါ၊သိလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ။သမ္ပန္နသည်။ ပရိပုဏ္ဏသမ္ပန္နာ၊သမာဓိသမ္ပန္နာ၊မဂ္ဂဇ္ဈာနသမ္ပန္နာ အားဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။ သမ္ပန်းသာလိကေဒါရံစသည်၌။ ပရိပုဏ္ဏာသမ္ပန္နာ။ ။ဣဓဓမ္မိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော ဥပဂတော သမုပဂတော သမ္ပန္နော သမန္နာဂတောစသည်၌။ သမာဓိသမ္ပန္နာ။ ။တတြသဒ္ဓါသမ္ပန္နာဖလော စသည်၌။မဂ္ဂဇ္ဈာနသမ္ပန္နာ။ ။ဤ၌ပရိပုဏ္ဏာသမ္ပန္နာ၊သမာဓိသမ္ပန္နာပါးကိုလိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်အနက်နှစ်နည်းပေးလိုက်သည်။ ။

မေ၊ ဤ။ သန္တိကာ၊မှ။ ။မိမိ၏အဋ္ဌကထာ သံဝဏ္ဏနာကို ရှိသေစွာနာခြင်းငှါ။ တိုက်တွန်း ပြီး၍။ ယသုအခါ-ဝန်ခံ အပ်သော အဋ္ဌကထာကို ပြခြင်းငှါ။ ဇဏ္ဍေဟိစသည်ကို တက်သော။ ။ဇဏ္ဍေ ဇေတဝိ ဂါထာပဒေ၊၌။ ။ဝါ၊သုဏာတုမေ အစရှိသောပုဒ်တွင်။ ပါဋိတော်၌။သုဏာတုမေဝယ်၊ပဋ္ဌမိဝိဘတ်၏အာသိဋ္ဌအစရှိသောအနက်တို့ကိုလည်းဟာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုဏာတူတိ သဝနာဏတ္တိဝစနံ ဟုမိန့်သတည်း။ ။နာလောဟုအာဏတ္တိအနက်ကိုပေးစေလိုသည်။ ။သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပါဋိတော်၌-မေဆို၏။ မေသဒ္ဒါသည် နိပါတ်ဖြစ်လေသလောရုန်ရှိရကား။မေတိယောသာဝေတိစသည်ကိုမိန့်။ ။မေကားနိပါတ်ပုဒ်မဟုတ် အမှသဒ္ဒါဖြင့် ပြီးသောနာမ်ပုဒ်ဟူလို။ ။ပုတ္တာဝိတသဗဟာဝေါ၊ ကေနာမာတိမေသုတံ စသည်၌။ မေသဒ္ဒါကားနိပါတ်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ။မေသုတန္တိ ဇဏ္ဍေမေတံနိပါတမတ္တံ။ ။ဟုသုတ်ပါထေယျဒိကာအာဒုဒနာဒိယသုတ်အဖွင့်၌မိန့်ပြီ။ ။ဘန္တေဟူသောနိပါတ်ပုဒ်သည်၊အနေကတ္ထနိပါတဟုဆိုသောကြောင့် အနက် မမျှားပါသလော စကား၌။ ဘန္တေတိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဘန္တေသဒ္ဒါ။အာဝုသောသဒ္ဒါတို့ကားနိပါတ်ပုဒ်။ ။ထို့ကြောင့်ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌။ ။တဒုဘယဓွိ နိပါတော ဟုမိန့်ပြီ။ ။ဝါ၊ဘန္တေဟုအာလုပ်ကိုဆို၏။ဟေ-အဟေစသည်ဖြင့်အာ

လုပ်ကို မဆိုကောင်းပါ။ အာလုပ်ကိုလည်း အမျှားမရှိပါ စကားရှိသော ကြောင့်ဘန္တေကိစသည်ကိုမိန့်။ ။သဂါရဝ-သပ္ပတိသဝဓားဖြင့် ဆိုလို၍၊ဘန္တေသာ ဆိုသည်ဟူလို။ ။ဝါ၊ဘန္တေနရထေနစ္စသည်၌ကဲ့သို့ ဘန္တေသဒ္ဒါ ဖြစ်၍။ တုန်လှုပ်ခြင်း အနက်ကို ဟောသလော စကားရှိ၍။ ဘန္တေ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဤမှတပါးလည်း ကြံကြလေကုန်။ ။ရှိသေခြင်းနှင့်တကွ မြတ်နိုးခြင်းနှင့်တကွ ဆိုသောစကားလည်းပေး။ ။ဒိုကာနှင့်အညီ။ ။ထိုသဏာတုစသော အလုံးစုံသော စကားကို အဘယ်သူ အဘယ်အရပ်၌ ဟောသနည်း ဟူသော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍။ သဗ္ဗမေဝ။လ။ဝုတ္တံမိန့်။ ။ဤကားဒိကာအလို။ဝုတ္တံတိုင်အောင်တချက်တည်း အနုသန္ဓေအတက်ဆိုလိုက်သည်။ ။ဝါ၊သဏာတုမေစသောစကားကို ဥပသံပြုသောရဟန်းအပေါင်းတို့တွင် အဘယ်သူ ဆိုရမည့်စကား ဖြစ်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။သဗ္ဗ။လ။ ဝတ္တုဗ္ဗဝစနံ။မိန့်။ ။ပါတိမောက်ပြသောရဟန်း ဆိုရမည် ဟူလို။ ။ဝတ္တုဗ္ဗဝစနံဟု တဗ္ဗပစ္စည်းနှင့်ဆို၏။ ဝုတ္တဝစနံဟု တပစ္စည်းနှင့်မဆိုကောင်းလော စောဒနာရှိရကား။ ဘဂဝတာဟိ။လ။ ဝုတ္တံကိုမိန့်။ ။သဏာတုမေ စသောစကားသည်။ ဥပသံပြုသောအခါ ပါတိမောက် ပြလိုသောရဟန်း ဆိုရမည့် စကားသာ ဖြစ်သည်။ ထိုပါတိမောက်ပြသော ရဟန်းဆိုအပ် ဟောအပ်သော စကားမဟုတ်။ ဘုရားသာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဟောတော်မူအပ်သောစကားဟူလို။ ။ဤကား တဗ္ဗပစ္စည်းသည်၊ အနာဂတ် အနက်ကို ဟော၏။ တပစ္စည်းကား အတိတ်ကိုဟော၏။ ဤသို့ပဉ္စည်းနှစ်ပါးတို့၏ ကာလအထူးကိုရှု၍၊ငါတို့အလိုဆိုလိုက်သည်။

[ဤအရာသည် အလွန်ခဲစွကြံကြလေ။ ဆင်ခြင်ကြလေ။ အသိအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသောဆရာတို့ကို၊မေးမြန်းဆွေးနွေးကြလေ၊လွယ်၏မမှတ်လင့်။နိသျတို့၌ကား၊ ဝုတ္တံတိုင်အောင်တဝါကျတည်း အနုက်သမ္ဗန်ကုန်၏။သင့်သကဲ့သို့မထင်လင့်။]

သဗ္ဗမေဝ၊သော။ ဇေတံဝစနံ၊သည်။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန၊သည်။ ပဌမံ၊စွာ။ ဝတ္တုဗ္ဗဝစနံ၊ ဆိုရမည့် စကားတည်း။ ။ဟိ၊သင့်စွ။ ဘဂဝ

တာ၊သည်။ ဤသို့ဝတ္ထုဇ္ဈဝစနံတွင် ဖြတ်၍ပေးလေ။ တဝါကျတည်းမပေး လင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ခပ်သိမ်းသောအရာတို့၌။ ဟိ–ပန စသောနိ ပါတ်ပုဒ်တို့သည်၊ နောက်ဝါကျအစ၌ နေမြဲဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ကြီ ကြလေ။

ပါတိမောက်ကို ဘုရားဟောဖူ၏ ဟူရာ၌။ ဥဘတောဝိဘင်းမှာဟော သည်ကိုသာ-အဟောဆိုမည်လော။သို့ကားမဟုတ် အသိးပင်မာတိကာ ပြု၍-ယခုပါတိမောက် ပေတို့၌ ရှိတိုင်း ဟောသလော ဟူမူကား။ အ၌ သောဆရာတို့သည်၊ ဥဘတောဝိဘင်းမှာ ဟောသည်ကိုသာ အဟော ဆိုကုန်၏။ ပါတိမောက်ပေတို့၌ရှိသည်အတိုင်း အသိးမဟော။ နောက်မှ ဆရာကြီးတို့နှုတ်၍ ထားသည်ဟုဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကိုသာရအားဖြင့် မမှတ်အပ်။ ယခုပါတိမောက်ပေတို့၌ရှိတိုင်း ဝိနည်း၏ မာတိကာပြု၍ အ သိးပင်ဟောတော်မူသည်ဟုမှတ်အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်၊ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌။ ။ပုဗ္ဗေအဝိဇ္ဇမာနံပညာပေတိတိ နကေဝလဉ္စဇကော် ပုဗ္ဗေပညတ္တမ္ပိ ပန ပါရာဇိကာဒိ သိက္ခာပဒံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ တတြိမေစတ္တာရော ပါရာဇိ ကာဒမ္မာ ဥဒ္ဒေသံအာဂစ္ဆန္တိတိ အာဒိနာ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒိဝသေန ဝိန ယမာတိကံကတ္တာ။ နိဒါနုဒ္ဒေသေန သဟသယမေဝ သံဂဟိတ္တာ ပါတိ မောက္ခန္တိ ပညာပေသိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တဒေတံသဗ္ဗံဝိ သန္ဓာယ အနုဓာနာဝိ ဘိက္ခဝေ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုန္တိ ဝုတ္တံ ၎ဝံဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဟုမိန့် အပ်ပြီ။ ။တသ္မာကို၊ ဝတ္ထုဇ္ဈဝစနံစွဲ။ ဝုတ္တံကိုစွဲမှားတတ်၏။ ဝတ္ထုဇ္ဈံနှစ် ချက်မှာစပ်။ ။လဒ္ဓဂုဏ်။ ။အဒ္ဓကထာမိန့်သည်ကိုမဆိုမူ၍။သိတင်း ကြီးသည်-ဘန္တေ။သိတင်းငယ်သည်-အာဝုသောဆိုခဲ့မိသော်။ကံပျက် မည်လောဟူမူကား။ အာလုပ်ချည်းဖြစ်သောကြောင့် မပျက်။အနုဂ္ဂုပသ ဘောအားဖြင့်သာအဒ္ဓကထာမိန့်သည်။ကံပျက်သောကြောင့် မမိန့်သည့် အကြောင်းကို ဝိမတိဆို၏။ ။ပါဠိ၌သိတင်းငယ် ဆိုအပ်သော ဘန္တေ နှင့်သာ ရှိသောကြောင့်၊ သိတင်းငယ်သာ ပါတိမောက် ဖြကောင်းပါ သည် မဟုတ်လော။အသို့မူ၍ပါတိမောက်ဖြသောရဟန်းသည် သိတင်း ကြီးဖြစ်အံ့။ အာဝုသော၊ သိတ္ဂင်းငယ်ဖြစ်အံ့၊ ဘန္တေဆိုအပ်၏ဟု ဆိုဘိ သနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ သံဃထေရော၀ါဟိ စသည်ကိုမိန့်။ ။

ထေရာဓိယံ-ထေရာဓေယျံ နှစ်ချက်ရှိ၏ သင့်သည်ချည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုပရိသတ်၌။ ။ဗျတ္တပဋိဗလဖြစ်သော သိတင်းငယ်အား၊ ပါတိမောက်ဖြင်းကို အစွင့်ပြုသော်လည်း။ သိတင်းကြီးအားဥဒ္ဒေသနှစ်ပါးမျှဝါရုဂ္ဂတဖြစ်သော သိတင်းကြီးနှင့်သာ စပ်၏။ ဥဒ္ဒေသနှစ်ပါးမျှ သိတင်းကြီးအားဝါရုဂ္ဂတမဖြစ်မှသာသိတင်းငယ်နှင့်သာ စပ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်အပ်၏။

ယသုအခါ-သံဃောဟု သာမည ဆိုသောကြောင့်၊ ဤ၌ လိုအပ်သော သံဃာအထူးကို ပြလိုရကား။သံဃောတိ ဣမိနာပန စသည်မိန့်။ ။ဤနှစ်ပါး၏အထူးကိုပြလိုရကား။ တတ္ထဒက္ခိဏောယျ သံဃော စသည်ကိုမိန့်။ ။ထိုနှစ်ပါးတွင် အဘယ်ကို ဤ၌လိုသနည်း စောဒနာရှိသောကြောင့်။ သော ဣဓ အဓိပ္ပေတောမိန့်။ ။သော သမုတိသံဃော။ ကို။ ဣဓ၊ဤဥပုသ်ကို ပညတ်ချ၌။ ။သမုတိသံဃာသည်လည်း ငါးပါးပြုခဲ့ဘယ်ကိုလိုအပ်သနည်းစုဒ်ရှိရကား။ သောပနေသ စသည်ကိုတက်။ ။ဆဗ္ဗဂ္ဂိ စသည်ဆိုသကဲ့သို့။သဘောတူအရကို စတုဝဂ္ဂစသည်ဆိုလတ်သလော စောဒနာ။ ကြောင့်။ ကမ္မဝေသနမိန့်။ ။ဝိနည်းကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပေး။ ငါးပါး ပြားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံကိုပြအံ့သောဌ၌၊ တတ္ထစသည်ကိုတက်။ ။ဝါ၊ထိုသံဃာတို့ ပြုအပ်သောကံကားအတူတူပင်လော စုဒ်ရှိရကား၊ တတ္ထစသည်ကို တက်သော။ ။ကထိန အဿာနာနိဟု စာအဆို့ရှိ၏၊ ကထိနမလို။ ။နဝန္ဒုတိ၊ မအပ်သည်ကား။ နာ၊မဟုတ်။ ဝန္ဒုတိယော၀၊ လျှင်ကတည်း။ ။နွေပဒို့သေ၀ော ပကတျတ္ထ ဝါစကော ဇဝသဒ္ဒေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ။ဟူရကား၊ဇဝဖော်၍ပေး။ ။ တထာဖြင့်၊ နကိဉ္စိသံဃကမ္မံ ကာတုံ နဝန္ဒုတိ ကိုဂျင်း။ ။အတိရေက ဝိသတိဝဂ္ဂ သံဃာသည်။ ဒသဝဂ္ဂသံဃာကဲ့သို့မပြုအပ်သောကံမရှိဖြတ်ကား။ အတိရေက ဝိသတိဝဂ္ဂ သံဃာကိုဆို၍ အကျိုးမရှိဖြတ်ကားဟု။ စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းဌ၌။ သောပန။လ။ ဝုတ္တောကို မိန့်သတည်း။ ။ဒက္ခိဏောယျ-သမုတိ နှစ်ပါးတွင်၊ သမုတိသံဃာ ကို သာလိုအပ်သကဲ့သို့။ ထိုငါးပါးတို့တွင်၊ တပါးပါးကိုသာလိုအပ်သလော စကားရှိ၍။ ဣမသ္မိံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ပါဋိဌ-အဇ္ဈာ ပေါသထော်သည်

ပကတိပုဒ်နေဟု ထင်ရာသောကြောင့်၊ ပုဒ်နေမဟုတ်၊ ပုဒ်ဖြတ်လေ ဟုဖြ
လိုရကား။ ။အဇ္ဇုပေါသထောတိ အဇ္ဇ-ဥပေါသထဒိဝသောကိုပြ်။ ။
ပုဒ်ဖြတ်၍ ဘွင့်သည်ကို ရည်သည်။ ။ဝါ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ သိလ
စသောအနက်တို့၌၊ ဥပေါသထသဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့်။ ဤဒိဝသအနက်
ဖြစ်သော ဥပေါသထကို လိုသတည်းဟု ဖြလိုရကား။ ဥပေါသထော
စသည်ကိုပြ်။ ။ဒိုကာနှင့်အညီ။ ခပ်ဆိပ်းသောဝါကျတို့၏၊ ဝေသဒ္ဒါ
ဇ်အနက်နှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့်၊ဥပေါသထောဟူသောပုဒ်၏။ဥပေါ
သထောဝ ဟူသော-ဇဝအနက်ကို ရသတည်းဟုသိစေလိုရကား၊ဇတော
နှ စသည်ကိုပြ်။ ။ဒိုကာတနည်းဆိုသေး၏။

ဝါ၊ဥပေါသထော ပန္နရသော နှစ်ပါးတို့တွင်၊ တပုဒ်ပုဒ်ကိုဆိုကမပြိုး
ကောင်းလော၊ အဘယ်ကြောင့် ဥပေါသထောကို ဆိုဖြန်လေ သနည်း
စောဒနာကြောင့်၊ ဇတော်နှ လ၊ ပဒိုက္ခိပတိပြ်။ ။ပန္နရသောတိဇ္ဇာပိနာ။
လ။ပဒိုက္ခိပတိ ဟူ၍၊အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော အနက်ကို၊ အကျယ်
အားဖြင့် ဖြလိုရကား။ ဒိဝသဝသေန စသည်ကိုပြ်။ ။ဒိုကာ။ ။ဟိ
ကား၊ဝိဇ္ဇာရ။ ။ဝါ၊ပန္နရသောဖြင့်၊ တပါးသောဥပုသ်နေ့ကိုပယ်သည်
ဟုဆို၏။ ပယ်အပ်သော ဥပုသ်နေ့ အဖြားလည်းပယ်စရာမရှိဘဲလည်း၊
ပယ်ကောင်းမည်လောစကားရှိ၍။ဒိဝသဝသေနဟိစသည်ကိုပြ်။ ။ဟိ
ကား၊ ဒဋ္ဌိကြောင့်သည်။ ။ဒိဝသဝသေနကိုနောက် တယော ဥပေါသထော
ဝုတ္တာမှာစပ်လေ။ ။အဘယ်သို့ဟောသနည်းရုန်ရှိရကား။တယော၊လ။
သထောတိကိုပြ်။ ။ဒိဝသဝသေနဖြင့်၊တယော၊လ။သထောတိ၊ဟူ၍။ဇေံ၊
သို့၊တယောဥပေါသထောဝုတ္တာဟု၊ရှေးတယောကိုငံု၍ပေး။ ။စာတုဒ္ဒသိ
ပန္နရသိဥပုသ်တို့၏အရေအတွက်ကိုပြခြင်းငှါ၊တတ္ထစသည်တက်။

ကတ္တိကသ္သ စ ကာလမှာ၊ယာဝ ဖဂ္ဂုဏ ပုဏ္ဏမာ။
ဟေမန္တိကာလောတိ ဒိဥ္ဇေယျော၊အဋ္ဌဟောန္တိ ဥပေါသထာ။ ။
ဖဂ္ဂုဏသ္သ စ ကာလမှာ၊ယံဝ အာသဠှိ ပုဏ္ဏမာ။
ဂိမှကာလောတိ ဒိဥ္ဇေယျော၊အဋ္ဌဟောန္တိ ဥပေါသထာ။ ။
အာသဠှသ္သ စ ကာလမှာ၊ယာဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ။
ဝသကာလောတိ ဒိဥ္ဇေယျော၊အဋ္ဌဟောန္တိ ဥပေါသထာ။ ။

ဥတ္ဂနံ ပန တိဏ္ဏန္နံ၊ပက္ခေ တတိယ သတ္တမေ။
စာတုဒ္ဒသေတိ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိသန္တိ နယညူနော။ ။

ဟူသော၀ါထာကိုမှီ၍ ဥတုအဝိုင်းအခြား။စာတုဒ္ဒသီဖြောက်ဥပုသ်။ ပန္နရသီတဆဲ့ရှစ်ဥပုသ်ကိုသိလေ။ ။ပကတိစာရိတ္တ ဟူသည်ကား။အာ၀ါသိကများခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် မပြုအပ်သော စာရိတ္တ ဟူလို။ ။ပကတိစာရိတ္တဆိုသဖြင့်၊ ပကတိ မဟုတ်သော စာရိတ္တလည်း ပါရကား။ တဒထာရူပပစ္စယေ စသည်ကိုမိန့်။ ။ထိုသို့ သဘောရှိသော အာ၀ါသိကများခြင်း အစရှိသော အကြောင်းသည်ပေး။ ။အာဘယ်ဖြင့် ဆိပါသနည်း ရုဒ်ရှိရကား။သကိံ ပက္ခသ။လ။တုန္တိ၀စနတော၀ိမိန့်။ ။ ဤသကိံ ပက္ခသ စသော ပါဠိ၏ တရားသော ဥတု၏ တတိယသတ္တမ ပက္ခ၏ စာတုဒ္ဒသီနေ့ ကြင်းသောပန္နရသီနေ့၌တကြိမ်၊ ပါတိမောက်ကို ပြအပ်၏ဟု၊ ပကတိ စာရိတ္တ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အနက် ဖြစ်သင့်သော ကြောင့်၊ထိုပါဠိအားဖြင့်ပကတိစာရိတ္တတလဲလဲပင်ဖြစ်ခဲ့ရကား။အာဂန္တုကေဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဤနောက်ဟိတ်ကား၊ ။“အကြောင်းမကုန်။လောင်းပြန်တုံမူ။ဟိတ်ကူသည်” ဟုနိယံဆရာ မိန့်သည်နှင့်အညီ။ ရှေးဟိတ်ဖြင့် ပကတိစာရိတ္တပင် ဖြစ်ခဲ့သော်ကြောင့်၊ထိုရှေးဟိတ်ကိုကူသောဟိတ်တည်း။

အာဂန္တုကေဟိ အာ၀ါသိကာနံ အန္နဝတ္ထိတဗ္ဗံ ဒ္ဒ။ အဓိပ္ပါယ်ကား အာ၀ါသိက အာဂန္တုက နေရာတိုင်းကွဲကြ၍ အာဂန္တုကနေရာတိုင်း၌ နယုန်လတွင်ရက်မငင်။ အာ၀ါသိကတို့နေသောတိုင်း၌ကား ရက်ငင်၍၊ ထိုနှစ်ဦးသားရဟန်းတို့သည်လည်း၊၀ါခေါင်လပြည့်နေ့တိုင်အောင်မိမိတို့ အရေအတွက်အတိုင်း အသီးအသီး ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ၀ါခေါင်လကွယ်နေ့ကား ရက်မငင်သောတိုင်းသား အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်။ ရက်ငင်သောတိုင်းသား အာ၀ါသိကရဟန်းတို့ကျောင်းသို့ ရောက်၍။ အတူတကွ ဥပုသ်ကြုံကြသည်ရှိသော်၊ နယုန်လကရက်ယုတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။အာ၀ါသိကရဟန်းတို့အား စာတုဒ္ဒသီ၊ အာဂန္တုကရဟန်းတို့အား ပန္နရသီဖြစ်လေ၍။ အာ၀ါသိကရဟန်းတို့သည်၊အစ္ဆုပေါသထောစာတုဒ္ဒသော

ဟု ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုသည်ရှိသော်။ အာဝါသိကရဟန်း များသည် ဖြစ်အံ့။ အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ ထိုအာဝါသိက ရဟန်းတို့၏ အလိုသို့ပင် လိုက်ပေတော့။စာတုဒ္ဒသိမဟုတ် ပန္နရသိတကားဟု မမြွစ်တားနှင့်တော့ ဟူလိုသည်။

တနည်းကား။ ။တိုင်းတရွက်တည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း။ အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ တစုံတရာသောအကြောင်းရယ်ကြောင့်၊ ဝါခေါင်လပြည့် အဓိတ်နေ့ စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်ပြုခဲ့၍။ ဝါခေါင် လကွယ်နေ့၊ အာဝါသိက ရဟန်းတို့နှင့်။ အတူတကွဥပုသ်ကြုံလေသော်။ ဒိမိတို့ ဝါခေါင်လပြည့်အဓိတ်နေ့ စာတုဒ္ဒသီပြုခဲ့သည့်အရေအတွက်အတိုင်း။ အာဂန္တုကရဟန်းတို့အား၊ ပန္နရသိ။ အာဝါသိကရဟန်းတို့အားစာတုဒ္ဒသီဖြစ်၍။အာဝါသိကရဟန်းတို့၊ အဖွဲ့ပေါသထော စာတုဒ္ဒသေးဟု ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုသည်ရှိသော်။အာဝါသိကရဟန်းများသည်ဖြစ်အံ့။ အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည် အာဝါသိကရဟန်းတို့၏ အလိုသို့လိုက်ပေတော့ ဟူလိုသည်။ ဤသို့အစရှိသဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကိုယူ။ ။ထိုသို့အဓိပ္ပါယ်ကိုယူစေလိုသောကြောင့်။ ဥပေါသထကဿနကအဋ္ဌကထာ၌။ ။အာဝါသိကာနံစာတုဒ္ဒသောပဟာတိ အာဂန္တုကာနံ ပန္နရသောပဟာတိတိ ဇ္ဈေယျသံ ပန္နရသော။ တေတိရောရဋ္ဌတောဝါ အာဂတာ။ အတိတံဝါ ဥပေါသထံ စာတုဒ္ဒသိကံအကံသူတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟုမိန့်အပ်သတည်း။ ။မဟာဝါ ဥပေါသထကဿနကပါဠိကိုလည်းကြည့်ရှုလေ။ဆရာသမားတို့အားလည်းလျှောက်ထားမေးမြန်းလေ။ ။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ ။အာဝါသိကေဟိ အာဂန္တုကာနံ အနုဝတ္တိဘဗ္ဗံ။ ။စသောပါဠိကိုယူ။ ။အဓိပ္ပါယ်ရှေးနည်းမှီး၍သိလေ။

၍အရာသည်-ဥပုသ်ကို ဆိုသော အရာသာဖြစ်၍၊ ပဝါရဏာ၏ အရာမဟုတ်ဘဲလျက်၊ ပုရိမဝဿံ ဂတ္ထာနံ- စသည်ဖြင့် ပဝါရဏာကို အဘယ်ကြောင့်ဆိုလေသနည်းဟူမူကား။ ။အဋ္ဌကထာဆရာတို့သဘောသည် အရာဖြစ်သောကြောင့်လည်း ဆိုကုန်၏။ လျှဉ်းပါးဘွယ် ရှိသောကြောင့်လည်းဆိုကုန်၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ထွင် လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ပုရိမဝဿံဂတ္ထာနံစသည်ဖြင့်၊အရာမဟုတ်သော်လည်း ဆိုလိုက်သည်။ ။ အဘယ်သို့လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိသနည်း ဟူမူကား။ အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ၊

ဂုသ်သည်ဖြစ်နေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးပြားသောဟုဆို၏။ ဥပုသ်သာ
ဟျင်၊နေ့၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးပြားလေသလောဟု-သူမေးဘွယ် ရှိ၍
ဝိုအမေးကိုဖြေအံ့သောငှါ။ ဤမေတယျောပဝါရဏာဒိဝသ္ဝါဝိဟာန်၌
ကူသောပါဠ်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဇိကာ၌လည်း၊ နကေဝလံ ဥပေါသထ
ဝသာဟာန်္တိအာဟ။ ။ပုရိမဝဿံဝုတ္ထာနန်္တိအာဒိဟုမိန့်၏။ ။သုံး
ါးအာဘယ်သို့ပြားသနည်းဟု စကားရှိ၍။ ပုရိမဝဿံ ဝုတ္ထာနံ။လ။ ဇေါ
ဂိ–ကိုမိန့်။ ။ကတ္တိကသယုဇာမာသာ ပန္နရသမပုဗ္ဗကတ္တိကာဟု အဘိ
ာန်၌မိန့်ရကား၊ပုဗ္ဗကတ္တိကပုဏ္ဏမာကို သိတင်းကျွတ် လပြည့်။ ပန္နရသ
ကတ္တိက ပုဏ္ဏမာကို တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ပေး။ ။မာဂုဗ္ဘတိ စန္ဒေါ။
ုဏ္ဏောမာဇ္ဇေါတိပုဏ္ဏမာ။ ပုဗ္ဗကတ္တိကသ္မိံပုဏ္ဏမာ၊ ပုဗ္ဗကတ္တိကပုဏ္ဏ
ာ။ ။ဘဏ္ဍုနကာရကေဟိ၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သောရဟန်းတို့
သည်။ပစ္စုကဗ္ဘိ၊ငင်ကုန်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ဘဏ္ဍုနကာရကရဟန်း
ကိုနှိပ်စက်၍၊ သိတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ပဝါရဏာပြုသောကြောင့်။ ။သု
ာဇန္တုမေအာယသ္မန္တော်အာဝါသိကာ၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တာပလ္လံ ဤဒါနိ
ဉ့်ပေါသထံကရေယျာမ။ ပါတိမောက္ခံဥဒ္ဒိသေယျာမ။ အာဂမေကာလေ
ပဝါရေယျာမ။ ။အစရှိသည်ဖြင့်ဥတ်ထား၍သိတင်းကျွတ်လကွယ်တန်
းဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့။ ပဝါရဏာပြုအံ့သောငှါ-ငင်သည်ဟူလို။ ။အ
သာတိအနန္တရဇ္ဈေနိပါတော။ ။ဇိကာ။ ။အထ၊ ထိုသို့ငင်သည်ရှိသော်
သည်းပေးကုန်၏။ ။စာတုဒ္ဒသောဝါ-ပုဏ္ဏမာဝါဒ္မိ။ ဝါသန္ဓိကား ဝိကပ်
အနက်ဒ္မိဖြစ်၏။သမုစ္စယအနက်ဒ္မိမဖြစ်။ ။ဝိကပ်အနက်ကား ဆိုသော့ရှေ
ဘွင်တပါးပါးကိုသာယူရသည်။ သမုစ္စည်းအနက်ကိုကား ဆိုသော့ရှေအ
ကုန်ယူရသည်။ဤကားအထူး။ ။ဝါသန္ဓိသည်သမုစ္စည်းဖြစ်၍၊သိတင်း
ကျွတ်လကွယ်၊ တန်းဆောင်မုန်းလပြည့်-နှစ်ပါးလုံးကိုယူချေသော်၊ ပဝါ
ရဏာနေ့လေးပါးဖြစ်ရာ၏။ထို့ကြောင့်ဝိကပ်အနက်ဆိုသည်။ ။

ပသဂ်အားဖြင့် ပဝါရဏာနေ့ သုံးပါးကိုပြုပြီး၍၊ ယခုအခါ အောက်ဒ္မိ
ဆိုအပ်သောဥပုသ်နေ့သုံးပါးတို့ကွင်၊သာမဂ္ဂိ ဥပုသ်သည်ကြွင်းချေသေး
သောကြောင့်၊ ထိုသာမဂ္ဂိ ဥပုသ်နေ့ကို မြွခြင်းငှါ၊ ယဒါပန စသည်ကို
ဘက်သော။ ။ယဒါ၊ သံဃသ္မ သာမဂ္ဂိံ ကရောတိ။တာဒါဒ္မပေတွာ။လ။

သာမဂ္ဂိဘေပါသထ ဒိ၀သောနာမ ဟုစ၀်လေ။ ။တဆ္ဒိ်ဘိက္ခုဆ္ဒိ်၊ ထို ဥက္ခိတ္တကရဟန်းကို၊သြသာရိတေ၊သွင်းအပ်ပြီးသော်။ ။ထိုဥက္ခိတ္တက ရဟန်းကို ခေါ်၍ သိမ်ပသို့ သွား၍ အာပတ်ကို ဒေသနာကြားစေ ပြီး သော်၊ ကမ္မ၀ါစာဖြင့် ဥက္ခိတ္တကံကိုပြိမ်းစေသောအားဖြင့် သွင်းသည်ဟူ လို။ ။တသ၀ဏ္ဏုသ်၊ထိုအဓိကရဏ်းကို။ ။တာ၀ဒေ၀။လ။တဗ္ဗန္တိ ဟူ၍။ ၀စနတော၊ကြောင့်။ဤသို့တာ၀ဒေ၀ကိုဆုံ၍ပေး။ ။သာမဂ္ဂိဥပုသ် ကို ဆိုသဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ ပ၀ါရဏာလည်း လျှဉ်းပါးရကား။ ပုရိမ၀သံ ၀ုတ္ထာနံစသည်ကိုတက်။ ။ဥပုသ်သာ သာမဂ္ဂိရှိသလောတက်။ ။ကတ္တိ ကမာသဇ္ဈာနံ့ရေ၊ သိတင်းကျွတ်လကွယ်ပက္ခအထွက်တရက်နေ့မှစ၍။ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်တိုင်အောင် နှစ်ဆဲ့ကိုးရက်တို့၏ အတွင်း၌။ ။ ဒိ၀သ၀သေနဟိ စသည်ဖြင့်။ ဥပုသ်နေ့သုံးပါးကိုဂုဏ်း။ ထိုဥပုသ်နေ့နှင့် လျှဉ်းပါးခြင်းပသဒ်အားဖြင့် ပ၀ါရဏာနေ့ သုံးပါးကိုဂုဏ်း အကျယ်ပြပြီး ၍။ ယာ၀အခါနိုဂုံးအုပ်လိုရကား။ ဣတိဣမေသု စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ ယာသ္မာ အစ္ဆုပေါ သထောတိ ၀စနေန အနု ပေါသထ ဒိ၀သံ ပဋိက္ခိပတိ တသ္မာနကာတဗ္ဗောယေ၀။ ။ဟုတသ္မာ အစ္ဆဲကိုဘော်၊ အနိုးတွင် မစွဲ လေနှင့်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။အစ္ဆုပေါသထောသဒ္ဒါဖြင့်၊ဥပုသ်နေ့မဟုတ် သောနေ့ကို ပယ်သောဆို၏။ ထိုသို့ဆိုရသော် အဘယ်ဂုဏ် ရှိသနည်း ဟု-လဒ္ဓဂုဏ်ဆို။ ။အစ္ဆုပေါသထောသဒ္ဒါဖြင့်ပယ်အပ်သောနေ့၌ မပြု အပ်သကဲ့သို့။ ပနုရသောသဒ္ဒါဖြင့် ပယ်အပ်သောနေ့တို့၌လည်း၊ ဥပုသ် မပြုကောင်းသလော စောဒနာရှိ၍။ ယောပနာယံတက်။ ။ပြုသော် အ ဘယ်သို့ပြုရမည်နည်းဂုဒ်ရှိရကား။ ကရောန္တေနစသည်ကိုမိန့်။

သံ၀ဏ္ဏေတဗ္ဗ၌။ ပတ္တောကာလော ပတ္တကာလောဟု ကမ္မ၀ရည်း သမာသ်ဆင်အံ့စိုး၍၊ယဒိ၊လ၊ပတ္တကလံ့ဖွင့်။ ။ကျပစ္စည်းသည်သကဏ္ဍ ၌သက်သတည်းဟုပြလိုရကား။ပတ္တကာသမေ၀ပတ္တကလံ့ဟုဖွင့်။ ။ပတ္တ ကာလံ့ဟု ဒိစသန့်ရှိလိုဝှက်။ သံယောဂ ပရတ္တောရသတ္တံ့ ဟူသော ပရိ ဘာသာနှင့်အညီ။ လွသံယုဂ်နှောင်းသောကြောင့်။ ပတ္တကလံ့ဟုရသနှင့် ရှိသတည်း။ ။ထုလ္လစ္စယံစသ့ည်ကဲ့သို့။ ။အာဘယ်သို့သဘောရှိသော ဥပုသ်ကံသည်၊ ပတ္တကလဖြစ်သနည်းဟု အမေးပုစ္ဆာစောဒနာရှိ၍။ တ

ဒေတံ်။လ။သင်္ဂဟိတံ်ကိုမိန့်။ ။ပတ္တကလ္လဖြစ်သော ဥပုသ်ကံ၏။ အင်္ဂ လေးပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်သင့်ကြောင်းဟ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်သို့ သိ အပ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့်။ ယထာဟ-စသည်ကိုမိန့်။ ။မ ယာ၊ သည်။ ဝုတ္တသ၊ ဆိုအပ်သောစကား၏။ သာဓကံ၊ သင်္ကေတဖြစ် သော။ယထာကိံ ဝစနံ၊ကို။ အင်္ဂကထာစရိယာ၊တို့သည်။အာဟု၊ ကုန်သ နည်း။ ဝါ၊ ယထာယေန အာကာရေန၊ဖြင့်။ တဒေတံ်-တံ်ဇေတံ် ဥပေါသထ ကမ္မံ၊ကို။ဣဟ၊ဒ္ဓ။ စတ္ဂုဟိ၊ကုန်သော။အင်္ဂေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ်၊၏။ တ ထာတေနအာကာရေန၊ဖြင့်။ အင်္ဂကထာစရိယာ၊တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန် ၏။ ။ဝါ၊ယထာယေန ကာရဏေန၊ဖြင့်။ တဒေတံ်။လ။သင်္ဂဟိတံ်၊၏။ ။ တထာတေနကာရဏေနေန၊ကြောင့်။အင်္ဂကထာစရိယာ၊အာဟု။ ။ဥပေါ သထောစ၊ ဥပုသ်နေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတိကာယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ သန္နိ၊ ကုန်၏။ တာဝတိ ကာတတ္တကာ၊ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်တောင်ထွာ သော ဟတ္ထပါသ်ကို။ အဝိဇဟိတွာ၊ မစွန့်မူ၍။ ဇကောဝိမာယံ၊ တဆိတ် တည်း၌။ ဌိတာစ၊ ဟည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဘာဂါ ပတ္တိယောစ၊ဝတ္ထု သဘောတူကုန်သောအာပတ်တို့သည်လည်း။နဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ဝဇ္ဇနီယာ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြုံသောအားဖြင့် ကြည်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာစ၊လူအစရှိသောနှစ်ကျိပ်တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တဆို့၊ထိုဆိတ်အပြင်၌။ နဟောန္တိ၊ကုန်။ ဇဝံ၊သို့။ စတ္ဂုဟိ၊ ကုန်သော။ဣ မေဟိ အင်္ဂေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ်၊ သော။ဇတေံ်ဥပေါသထကမ္မံ၊ကို။ပတ္တ ကလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။ထိုကိုဖွင့်လိုရကား။တတ္ထစသည်ကိုမိန့်။

ဥပေါသထအရဏသည်၊ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ-စသောအားဖြင့်၊ အမျှား မရှိပါသလော၊ ထိုသို့ထူက်ဥပေါသထဟူသည် ဥပုသ်နေ့သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသောဥပုသ်နေ့ဟု အဘဲ့ကြောင့်ဆိုသနည်းစုန်ရှိရကား၊ တဆို့ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။ ။အနွယအားဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောစကားကို၊ ဗျတိရေ ကအားဖြင့်မြစေလိုရကား၊နာသတိမိန့်။ ။တဆို့၊ထိဥပုသ်နေ့သည်။ အ သတိ၊သေ့။ဥပေါသထကမ္မံ၊သည်။ပတ္တကလ္လံနာမ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ပေး။ ။ဥပုသ်နေ့မရှိသော် ပတ္တကလ္လံမဖြစ်ဟု၊ ဆိုချင်မက်မော၊ အဇ္ဈာ

တလျင်၊ခုံတမင်ဆိုလေကာသာ၊အာဂုမ်ယူတ္တိမရှိက၊ငါတို့ ဆရာ့စကား ကိုမယုံကြည်ဟုစောဒနာရှိရကား။ယထာဟစသည်ကိုမိန့်။ ။

[ဤကား"ဆင်ခြင်ငံ့ညှောင်း၊မဆိုကောင်းထျက်၊ဆိုကြောင်းမထင်၊ ဆိုချင်မက်ဖမာ၊ ဆိုဘွယ်ဆောလျင်၊ ဆိုသောဟူသည်၊ ဆို ရှင်းပညှက၊ ဆိုရည်ယုတ်စွ၊ ဆိုမလှတည့်၊ ဆိုစ-ရပြို့၊ ဆို သောတိလျင်၊ ဆိုမိကာကာ၊ ဆိုလျင်းပါလည်း။ ဆိုရာလွဲ လျက်၊ရှင့်နှုတ်ထွက်ကို၊ထွက်လသော်တုံ၊ငါမယုံခဲ့"ဟူသော သုဝဏ္ဏာသာမဏ်ကိုမှီ၍ဆိုသည်။]

ကမ္မပတ္တာဒ်၊စတုတ္ထိတပုဒ်ရိသ်ကိုဂင်း။ပတ္တာသဒ္ဒါ၏ အနုဂ္ဂပအနက်ကို ဂင်းပြလို၍။ ယာဝတိကာ။လ။ အနုဂ္ဂပါမိန့်။ ။အာဘယ်မျှလောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ကမ္မပတ္တာဖြစ်ကုန်သနည်း ဂုဒ်ဒ်ကား သဗ္ဗန္တိမေနစသည် ကိုမိန့်။ ။အန္တိမပရိဿ်ဆေဒအား၌ဖြင့် လေးယောက်ဖြစ်ရကား။ ကမ္မပတ္တာ ဖြစ်ပါကုန်အံ့လော စောဒနာ။ ကြောင့်။ တစခေါ်-စသည်တက်။ ။အာ ကြင်သိမ်ဒ် နှစ်တောင်ထွာသော ဟတ္ထပါသ်ကိုမစွန့်မူ၍တည်ကုန်သည် ရှိသော်။ကမ္မပတ္တာဖြစ်ကုန်၏။ထိုသိမ်ဟူသည် အာဘယ်နည်းဟု စောဒနာ ဘွယ်ရှိ၍၊ ထိုသိမ်အရကိုပြလိုသောအဒ္ဓကထာဆရာသည်။ သိမာစနာ မေသာ-စသည်ကိုမိန့်သော။

ဧကာဒသဝိပတ္တိသိမ်ဟူသည်အာဘယ်နည်းစကားရှိ၍၊အတိဓုဒ္ဓကာ၊ လ။ ဣမာဝိပတ္တိသိမာယောဒနာမကိုမိန့်။ ။အာဘယ်ကြောင့်ဝိပတ္တိသိမ် မည်လေသနည်းရုဒ်ရှိရကား။ ဧကာဒသဟိ။လ။ဝစနတောမိန့်။ ။ဤဒ္ဒ် အဇ္ဈောတ္ထရန်အံ့နသမ္ဗတာ၏နောက်ဒ္ဒ်၊ ဣမာဟိဟုစာအများရှိ၏။ ဝစန တောဂ်၏နောက်ဒ္ဒ်လည်းဧတာဟုရှိ၏။ရှိသည့်အတိုင်းလည်း အနက်သမ္ဗန် ကြကုန်၏မသင့်။ဣမာဟိမလို။ဣမာသာလိုသည်။ ထိုဣမာကိုလည်း။ ဣ မာသိမာယောစွဲ၍၊ ဝိပတ္တိသိမာယောနှင့်စပ်။ဝစနတောနောက်ဒ္ဒ်။ ဧတာ ရှိသည်ကား အလျှင်းမလို။ ။ဧကာဒသဟိ။လ။ ဝိပဇ္ဇန္တိတိ ဟူ၍။ ဝစ နတော၊ ကြောင့်။ ဤသို့ဝုံ၍ဆုပေး။ ။သို့မဟုဂိကာနှင့် ညီအံ့သည်။ ။တ ဆဲ့တပါးသော ဝိပတ္တိသိမ်တို့၏အထူးကိုပြခြင်းငှါ။ တတ္ထစသည်ကိုမိန့်။

တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့် တပါးသော ဝိပတ္တိသိမ် တို့တွင်။ ယတ္ထ သိမာယံ၊ ၌။ ကေဝိသတိ ဘိက္ခူ နိသိဒိတုံ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ အယံ သိမာ၊ သည်။ အတိဝုဋ္ဌကာနာမ၊ မည်၏-ဟု သမ္ဗန်။ ။နိမိတ်မစင်သောသိမ် သည် ခဏ္ဍနိမိတ္တာသိမ်မည်သောဟူပြီ။အဘယ်သို့ဖြစ်သော် မဂြိတ်သော နိမိတ်ရှိသနည်း။ အဘယ်သို့ဖြစ်သော်ကား၊ ဂြိတ်သောနိမိတ်ရှိသနည်း။ စောဒနာရှိသောကြောင့်။ပုရတ္ထိမာယဒိသာယစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ ဤမျှသာ နိမိတ်ဂြိတ်သောသိမ် မည်သလော ရှင်ရှိရကား။ အပရာဝိစသည်ကိုမိန့်။ ။ယာသိမာသမ္မတာ အယံ ခဏ္ဍနိမိတ္တာနာမ ဟုယောဇနာ။ ။နိမိတ္တံ နဥပဂန္ဆတိတိ အနိမိတ္တုပဂေါ။ တံ။ ။တစသာရရုက္ခ ဟူသည်။ ထန်း,ဆုန်း,စသည်ကိုယူ။ ။ပံသုပုဠဝါ-ဝါလုကပုဠဝါဟုအ ဿိုစာရှိ၏။မသင့်။ ။ပံသုပုဠာနံဝါ-ဝါလုက ပုဠာနံဝါ အညတရံဟုရှိလို သည်ဟု ဋီကာဆို၏။ ။အညတရံကိုပံသုပုဠဝါ-ဝါလုကပုဠဝါ၌ ဝိသေသနံပြု၍ ပေးလျှင် သင့်သကဲ့သို့ထင်၏။ ဋီကာ၌ကား။ အညတရံကို ဝိသေသနမကြံ။ နိဒ္ဓါရဏဿိယကြံ၍သာဆိုလေသည်။ ။သုံးရသောနိမိတ် တို့ဖြင့် သမုတ်အပ်သောသိမ်၌ တစသာရရုက္ခစသည်တို့တွင် တခုခုကို အကြောင်း၌ နိမိတ်ပြု၍၊ သမုတ်သော်သာ ခဏ္ဍနိမိတ်ရှိသော သိမ်မည်၏။ လေးချင်းခု စသော နိမိတ်တို့ဖြင့် သမုတ်အပ်သော သိမ်၌။ တစသာရရုက္ခစသည်တို့တွင် တပါးပါးကိုအကြောင်း၌ နိမိတ်ပြု၍သမုတ်သော်ကား။ ခဏ္ဍနိမိတ်ရှိသည် မမည်ဟု၊ ဋီကာဆို၏။

သဗ္ဗေနသင်္ဃကား၊ နာဓိပုဒ်မဟုတ်၊ နိပါတ်ပုဒ်။ ။ခပ်သိမ်းသောအ ပြားအားဖြင့်ပေး။ ။ဖြစ် သမုဒ္ဒရာဇာတသရဒိုင်တို့၌ သမုတ်အပ်သော သိမ်သည်၊ အဘယ့်ကြောင့် ဝိပတ္တိသိမ်မည်သနည်း။ ဖြစ်၌သမုတ်အပ် သည်နှင့် အတူတူပင် မဖြစ်ကောင်းအံ့လော့ရှင်ရှိရကား။ သာဟိစသည် ကိုမိန့်သော။ ။သာ၊ထိုဖြစ်သမုဒ္ဒရာ ဇာတသရဒိုင်တို့၌ သမုတ်အပ် သောသိမ်သည်။ သမ္မတာဝိ၊လည်း။,အသမ္မတာဝ ဟောတိဟု ယောဇနာ။ ။နိမိတ်ကြောင်း၌၊ ဗဒ္ဓသိမ် ပြုအံ့ဟူ၍ သမုတ်သော်လည်း ဗဒ္ဓသိမ် မဖြစ်။ ဝိဓိသဘော အားဖြင့်ပင် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ သံဃကံကို ပြုအပ်၏ဟူလို။ ။အဘယ်သို့သမုတ်သည်ရှိသော်၊ စပ်၍သမုတ်သည်

မည်သနည်းဟု၊ ရဒ်စောဒနာပုစ္ဆာ ဂို၍။ စပ်၍သမုတ်ဟန်ကို အာကျယ် ပြအံ့သောငှါ၊သစေဟိစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ဟိကားဝိဇ္ဇာရ။ ။တေသု၊ထိသရက်ပင်သပြေပင်တို့တွင်။ ။ဓမ္မ။။သည်။ဟောတိ၊၏။ ။လွှမ်း၏ဟူသည်ကား။ အားလုံး လွှမ်းမှသာလော ရဒ်ဂို၍ရကား။ သစေဟိ-စသည်တက်။ ။တသု၊ထိသူတပါး၏ဗဒ္ဓသိမ်၏။ ပဒေသံဝါ၊တစိတ်သော အရပ်ကိုဂင်း။ ။လေးယောက်သော ရဟန်းတို့ ကံပြုလောက် အောင်လွှမ်းသည်ကိုယူ။ ကံမပြုလောက်သော်ကား။ အလွှမ်းမမည် အစစ်သာမည်၏။ ။ကောဒသသိမာယော သမတိက္ကမိတ္တာ၏ အာကျယ်ကိုပြပြီး၍။တိဝိဓသမ္ဘတ္တိယုတ္တာ၏ အာကျယ်ကိုပြလိုရကား။တိဝိဓသမ္ဘတ္တိယုတ္တာတိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ထိသုံးပါးသောသမ္ဘတ္တိတို့၌တွင်၊ နိမိတ္တာနိ၊တို့ကို။ သမာဂတ်တွေတွေ့ခြင်း၏စင်။ ။သမ္ဘတာ၊ သည်။ နိမိတ္တသမ္ဘတ္တိယာ၊နှင့်။ ယုတ္တာနာမ၊၏။ ပေးလေ။ ။နိမိတ်လောက် မလောက်ကို အာဘယ်သို့ဆိုရမည်နည်း၊ စကား၌ရကား။ တတြွံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တတြွတေသု အဋ္ဌသု နိမိတ္တေသု၊စွဲ။ နိမိတ္တုပဂါဟု စာ၌၏။ ၌သည့်အတိုင်းလည်းအနက်ပေးကြကုန်၏ မသင့်။ နိမိတ္တုပဂတာ-သာလိသည်။ ။နိမိတ္တုပဂတာ နိမိတ္တယောဂျတာ။ ။ဋီကာ၊ဟိကားဝိဇ္ဇာရ။ ။သုဋ္ဌပံသု စသော တောင်သုံးလုံးကို၊ တရုံတယောက်သောသူမျှမပြု။အလိုလိုသာဖြစ်သောတောင်ကိုသာယူ။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌ။ ။သုဋ္ဌပံသု ပဗ္ဗတောတိ နကေနစိကတောသယံ ဇာတောဝဝုတ္တော။တထာသေသာဝိ၊ဟုမိန့်ပြီ။ ။ဟတ္ထိပမာဏကား။ချုနစ်တောင်ထွာ ချုနစ်တောင်တည်း။ ထိုဟတ္ထိပမာဏ ကိုလည်း၊ မြေပေါ်ကိုသာယူ။မြေဝင်နှင့်တကွမယူလင့်။ဝိမတိဋ္ဌလည်း။ ။ဟတ္ထိပမာဏတောတိ ဇ္ဈောဘူမိတော ဥဋ္ဌတပဒေသေန ဟတ္ထိပမာဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ဟုတဗ္ဗံ၊ဟုမိန့်၏။ ။ပါသာဏနိမိတ်ဋ္ဌ ကျောက်စင်စစ်ဖြစ်မှသာလော့ စကား၌၍။ ပါသာဏနိမိတ္တေ စသည်ကိုမိန့်။ ။သုံးဆယ့်ဈစ်ပိုသော တင်လဲခဲ ပမာဏကို သဏ္ဌာန်အားဖြင့်သာယူ။ အချိန်အားဖြင့်မယူလင့်။

[တဗိုလ်ကိုလည်း။။ တတ္ထဇကေပလံနာမ ဒသကလဉ္ဇနိ၀ဒန်၊ ဟုဋီကာမိန့်၏။ ဒသကလဉ္ဇကို အကျယ်တဆယ်ဟု ဆရာတို့ဆို

ကုန်၏။ဝိနည်းနိသျကို ပြုတော်မူသောကျေးခန်း၊ဣဿရဇမင်အရှင် ဘုရားကား။ တဝိသသကို တဗိထိပယူတော်မူ၏။]

ဝိဋ္ဌ ပါသာဏော ပန အတိမဟန္တောဒ္ဓ။ ဆင်ပမာဏာ မြင့်သော ကျောက်ဖျာကိုသာယူ။ ဆင်ပမာဏာ မြင့်မူကား။ ပဗ္ဗတနိမိတ်သာပြု အပ်၏။ ။စတုပဉ္စရုက္ခမတ္တာဓိဋ္ဌ။ လေးပင်သာဖြစ်အံ့။ အနှစ်ရှိသောသစ် ပင်သုံးပင်။ အနှစ်မရှိသောသစ်ပင်တပင်။ ငါးပင်ဖြစ်အံ့၊အနှစ်ရှိသောသစ် ပင်သုံးပင်။ အနှစ်မရှိသောသစ်ပင် နှစ်ပင်။ ဤသို့အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကို အလွန်ယူ။ ။သူဝိဒဏ္ဍာကာ ပမာဏောဝိ၊ သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုး ပမာဏာရှိသော်လည်း။ ။သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုးကား၊ လက်သန်း ပမာဏာရှိ၏။ ။ သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုး ပမာဏာရှိသော။ လက်သန်း မျှလောက်သော သစ်ပင် သည် အနှစ် ရှိနိုင်အံ့လော ဟူမူကား။ ။အန္တော သာရာနန္တိ တာဒို့ ခဏော တရုဏတာယ သာရေ အဝိဇ္ဇမာနေပိ ပရိဏာမေန ဘဝိသ မာနသာရေဝိ သန္ဓာယဝုတ္တံ။ ။ဟု ဝိမတိ ဝိနောဒနီ ဋီကာ ပိန့်သော ကြောင့်၊ နှုသည်ဖြစ်၍ အနှစ်မရှိ၊သော်လည်း၊ ရင့်သဖြင့် အနှစ် ရှိလတ္တံ့ သော သစ်ပင်သည် သာရရုက္ခ မည်ပါ၏။ ။မဂ္ဂနိမိတ်၌၊ တောလယ် မြစ် တဘက်ဆည်ကန်သို့ သွားသောခရီး စသည်တို့သည်လည်း အပ် မည်လောဟု သူတပါး၏ စောဒနာကို ရည်၍။ မဂ္ဂေါ ဇဃံမဂ္ဂေါဝါ-စ သည်ကိုမိန့်။ ။ဂေါဝိသာဏမတ္တောဝိ၊နွားဦးချိုပမာဏာ လုံးပတ်ရှိသည် လည်း ဖြစ်သော။ ။ဥဒကံ၊သည်။ နိမိတ္တုပဂံ၌စပ်လေ။ ။ယံဥဒကံ၊ သည်။ငွိတံမှာစပ်။ ။အာဝါဋေ၊တွင်း။ပေါက္ခရဏိ၊လေးထောင့်ကန်။တ ဋောက၊တဖက်ဆည်ကန်။ ဇာတသရ၊အလိုလိုပြည့်သောအိုင်။လောဏိ၊ ဆားငန်ချောင်း၊ ဒိဃောင်းလည်းဟူ။ ။လောဏိတိ သမုဒ္ဒေါဒကသမ ဥပ္ပတ္တိဝေဂေန နိန္နော မာတိကာကာရေန ပဝတ္တနတော၊ဝိမတိဋီကာ။ ။ ဆားငန်တွင်းလည်းပေးကုန်၏။ ဝိမတိနှင့်မညီ။အနက်ကိုသာကြွားလိုက် သည်။ပြေပြေစ်အောင်အနက်ပေးလေ။

နိမိတ္တသမ္ပတ္တိကိုပြပြီး၍၊ယခုအခါ ပရိသသမ္ပတ္တိကို ပြလိုရကား။ ပရိ သသမ္ပတ္တိယာယတ္တာနာမ-စသည်ကို မိန့်သော်သ။ ။ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိ

တွေကို၊သမ္မတာမှာစပ်။ ။လေးယောက်သော ရဟန်းတို့ စည်းဝေး၍ သမုတ်ကပရိသသမ္မတ်ဖြစ်ကောင်းဆဲလော့၊စောဒနာရှိ၍။ ယာဝတိကာ။ လ။ အာဟရိတွာဝိန့်။ ။ယာဝတိကာကို-ဘိက္ခူ။မှာဝိသေသနသွား။ ။ကမ္မဝါစာသမ္မတ်တို့ပြုခြင်းငှါ။ ကမ္မဝါစာ သမ္မတ်ယူတွာနာမ စသည်ကို ပိန့်။ ။အောက်ကဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကို အကျယ်ပြုပြီး၍၊နိဂုံးအုပ်လို ရကား။ဇေဝံစသည်ကိုပ်ိန့်။ ။ဗဒ္ဓသိမ်သာဆို၏။ သိမ်အပြား အများပါ လော့ရဒ်ရှိရကား၊ခန္ဓသိမာစသည်ကိုပိန့်။ ။တသာယေဝ၊ထိုဗဒ္ဓသိမ် ၏သာလျှင်။ ။ဗဒ္ဓသိမ်ကိုပြုပြီး၍။အဗဒ္ဓသိမ်ကို ပြုလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ အဗဒ္ဓသိမာပန စသည်ကို ပိန့်သော။ ။ယာဝတာ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ အယံ၊ ဤတခုသော ဂါမခေတ်သည်။ ။ တတ္ထဝစနေ၊ထိုအဂါမကေ အစရှိသောစကား၌။ ။သတ္တဟ္ဘန္တရသိမ်၌ ဟုပေးကုန်၏။မသင့်။ ။အဂါမကံအရည်နာမသဒ္ဒါကိုယှဉ်။ ။နာမသဒ္ဒါ ကား။ ဤနာမာမဟဇ္ဇလာ စသည်တို့၌။ နာမ်ပုဒ် ဖြစ်သော နာမသဒ္ဒါ။ အကွဲရာနာမ စသည်တို့၌၊နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်သောနာမသဒ္ဒါအားဖြင့် နှစ်ပါးအ ပြားရှိ၏။ ထိုတွင်၊ဤနာမသဒ္ဒါကား နိပါတ်တည်း။ ။သမုဒ္ဒမဇ္ဈေဝါ၌၊ ဝါသဒ္ဒါကို၊ဒိပကေသုဝါဟု နောက်မှယှဉ်၍ပေး။ ။မဇ္ဈေ ဗဒ္ဓိန္တိတိမဇ္ဈ ဗန္ဓကာ။ ။မဇ္ဈဗန္ဓကာနံ၊တင်ါတို့၏။ အဂမနပထေသု၊လူးလာမပြုနိုင်ကုန်သော။အဆို့ကားရှိတိုင်းပေးကုန်၏၊မသင့်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ။ဤဝါသဒ္ဒါ၏၊ အဋ္ဌာနပယောဂဖြစ်သောကြောင့်တည်း။အဋ္ဌာနပယောဂ ဖြစ်ကလည်း။ ယထာရုတမပေးရ။ သင့်ရာ ယှဉ်၍ ပေးရမြဲ။ ။ထို့ ကြောင့်သဒ္ဒသာရတ္ထဇာလိနီစသောကျမ်းတို့၌။

ပဒလိင်္ဂဒိနာ ဌာနေ၊ပယုတ္တောဝိ ပယောဇယေ။
ဌာနေဌာနေ ပယုတ္တောဝိ၊ယထာဌာနေ ပယောဇယော။ ။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။သမန္တာ သတ္တာအဘ်ာန္တရာ၌၊ ခုနစ်အဘ်ာန္တရကို အာဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်းစကားရှိ၍။ သမန္တာစသည်ကိုမိန့်။ ။တတ္ထ၊ထို အဘ်ာန္တရတို့ကိုတွင်။ ။ဥဒကုက္ခေပ သိမ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ယာပနေသာစ သည်ကိုမိန့်။ ။ယာပနေသာသိမာ၊ အကြင်သိမ်ကို။ဝုတ္တာ၌စပ်။ ။ဖို

သုသဗ္ဗနာမေသု၊ ပုဗ္ဗမေဝပဓာနံဟူရကား။ သောကား။ အပဓာန-တဇ္ဈာ
မ္ဟာသာ။ ။ဗဒ္ဓသိမဘာဝံဟု အဆို၏။ သိမဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတွာတိ ဗဒ္ဓ
သိမဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတွာဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့်။ ဗဒ္ဓသိမဘာဝံ မရှိ
သင့်ဖြို့ သိမဘာဝံသာ ရှိသင့်တော့သည်။ ။ပဋိက္ခိပိတွာ ပုနကိုလည်း
ဂဟ္ဏာသို့သွား။ ။ယံဌာနံ၊ ကို။ မဏ္ဍိမသဲ၊ အားထုတ်လျှက်ရှိသော။ ပုရိ
သသဒ်၏။ သမန္တာ၊ မှ။ ဥဒကုက္ခေပါ-ဥဒကုက္ခေပေန၊ ရေတက်ဖြင့်။
ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ အယံသိမာ၊ ဤရေတက်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
သိမ်သည်။ တဇ္ဇ၊ ထိုမြစ်သမုဒ္ဒရာ ဓာတသဒ္ဒအိုင်တို့၌။ ။အထက်
အဖွင့်ကိုမျှော်။ ။တဇ္ဇ၊ ထိုမြစ်သမုဒ္ဒရာဓာတသဒ္ဒအိုင်တို့တွင်။ ။
ယသသာနုဒိယာ၊ ဒ်၏။ သောတံ-သို့သွား။ ။အတ္တနောစ-ဓနာနုဇ္ဇဟိတသုခံ
ဓာရေတိတိဓမ္မော။ ဓရိယတေ-ရက္ခိယတေ-ဂူဟိတိဝါဓမ္မော။ ။
မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးရစေ။ ။မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးကိုကား။ ။

ဒါနံ သိလံ ပရိစ္စာဂံ၊အဇ္ဇဝံ မဒ္ဒဝံ တပံ။
အက္ကောဓံ အဝိဟိံသဉ္စ၊ခန္တိ စ အဝိရောဓနံ။
ဒသေတေ ဓမ္မရာဇာနော၊အပ္ပမတ္တော နဓာရေယျုံ။ ။

စသည်ဖြင့် ရာဇနိတိဓာတ်အဋ္ဌကထာဓာတ်ဋီကာတို့၌ လာတိုင်းပါဠိ
အားဖြင့် မှတ်အပ်၏။

[မျိုကဗျာအားဖြင့်ကား။ “ဗာရာဏသီ၊ရုံစိုပြော၀၊ ထိုပြည်မ၌၊ ဒါန
မမွေ့၊စောင့်လေ့သိတင်း၊ မင်း၏တံခွန်၊စွန့်ကြဟန်သည်၊ချက်
သွန်ပြောပြော၊ နှစ်မြောမဲ့လျှင်း၊ မြွားနှယ်စင်း၍၊ ဝမ်းတွင်း
ဖြောင့်တန်း၊ မကောက်ယွန်းတည့်၊ တခွန်းဟက၊ နှစ်ခွမသွေ၊
မျိုးဆွေချစ်သူ၊ ဟူလင့်ကစား၊ လှပ်ရှားမနှိုင်၊ ကြံခိုင်မြဲဆုံး၊
တည့်တည့်သုံး၍၊ နှလုံးမကြမ်း၊ ကျင့်တမ်းမွေညက်၊ မျက်
သက်နည်းပါး၊ဝိုင်ကားနှိုင်ထက်၊နှိပ်စက်မရှိ၊ခံချိသည်းညည်း
ဖြင်ပည်းပြောထူ၊ လူအဝှန်းနှင့်၊ မဆန့်ကျင်မှု၊ လိုက်လျောပြု
သား၊ ဆယ်ချနက်စံ၊ ရာဇဓံထွင်၊ တအင်မချို၊ ကျေးဇူးတို့
ကြောင့်”ဟူ၍အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရစပ်ဆိုတော်မူသောစတု

ဓမ္မသာရပ္ပကာအားဖြင့် ပုတ်အဝ်ဏ်။ ။ဤစတုဓမ္မသာရ၌၊ကျင့်တမ်းဓေ့ကျင့်ဏ်အရကိုတပဟုယူ။]

တဏ္ဍသဝဏ္ဍုကာ စေတနာဒါနံ။ပဥ္စသိလ ဒသသိလာနိသိလံ။ဒေယျဓမ္မစာဂေါ ပဂိုဏ္ဍာဂေါ။ဥဇုဘာဝေါ အဇ္ဇဝံ။မုဒုဘာဝေါ မဒ္ဒဝံ။ဥပေါသထကမ္မံတပေါ။ မေတ္တာပုဇ္ဇာဘာဂေါ အက္ကောဓော။ကရုဏာပုဇ္ဇာဘာဂေါ အဝိဟိံသာ။ခန္တိအဓိဝါသနခန္တိ။အဝိရောဓောအဝိရောဓနံ။ ။ဤဆယ်ပါးတို့ဏ်အထူးကိုမဟာဟံသဇာတ်ဒိုကာဒ်ဖွင့်သည်။

ဓမ်ံရက္ခန္တိတိ ဓဋ္ဌိကာ တေသံ။ ။အန္ဓဗမာသံစသည်ဒ်။ အနုကာဝိန္ဆထ္ထဟော။ ။ထို့ကြောင့်။အန္ဓဗမာသံ၊လခွဲတိုင်းလခွဲတိုင်း။အနုဒသဟံ၊ဆယ်ရက်တိုင်းဆယ်ရက်တိုင်း။ အနုပဥ္စာဟံ၊ ငါးရက်တိုင်းငါးရက်တိုင်းဟုအနက်ပေး လခွဲတကြိမ်စသည်ဖြင့်လည်းပေးကုန်ဏ်။ ။ဒေဝေ၊ ဓိစ်းသည်။ ဝသန္တေ၊ ရွာသည်ဂ်ိုသော်။ ဝလာဟကေသု၊ တိမ်တိုက်တို့သည်။ဝိဂတမတ္တေသု၊ ကင်းကာမျှဖြစ်ကုန်သော။ ။ဤကဲ့သို့သောအရာဒ် ကင်းကာမျှတို့ဒ်ဟု ပေးကုန်ဏ်မသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဘာဝေနဘာဝ လက္ခဏ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်ရကား။ ဝိဂတမတ္တေသူတိ ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏော ဘုမ္မံ-ဟုဋိကာပိန့်ပြီ။ ။သဝတိသန္ဓတိတိ သောတံ၊ ဟူသော်ဝစနတ္ထကြောင့်။ စိုးတတ်ရကား။ သောတံကို ရေအယဉ်ပေး။ ။နဒိလက္ခဏာသို့ မရောက်သော ဖြစ်ကိုဆိုပြီ။ အဘယ်ဖြစ်ကား။ နဒိလက္ခဏာသို့ ရောက်ပါသနည်းစုဒ်ဂ်ိုရကား။ ယသာပနစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ယသာပန နဒိယာ၊ဏ်။ကား။သောတံမှာစဝ်။ပနသဒ္ဒါကား။အန္ဓယဏောတကာ။ ။ဤကား ပဋိသေဓနှင့်ယှဉ်လျှင်။ဣတိရေက၊ မယှဉ်လျှင် အန္ဓယဟုဆိုကုန်သော ခဝ်သိမ်းသောဆရာတို့ဏ်၏ အလိုတည်း။ ။အလက်ာဆရာကား။ပဋိသေဓနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်စေမယှဉ်သည်ဖြစ်စေ။ရွှေစကားသည်အန္ဓယ နောက်စကားသည် ဣတိရေကဟုဆိုတော်မူဏ်။ ထိုအလက်ာဝိုကာ ဆံရာတော် အလိုအားဖြင့် ဤပနသဒ္ဒါသည် ဣတိရေကဏောတကတည်း။ ။သုဝဒ္ဒိကာလေ၊ ဓိစ်းကောင်းသောကာလ၌။ဝဿာနသ၊ဓိစ်းဥတုဏ်။စာတုမာသေ၊ လေးလတို့ပတ်

လုံး။ ။အစ္စန္တာသံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။ အယဉ်မပြတ်က ဖြစ်မည်ကောင်းဆုံးလော့ရှင်ရှိရကား။ ယတ္ထ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။ယတ္ထ နဒိယံ၊ ဠ်။တိတ္ထေနဝါ၊ဖြင့်ဂင်း။ အတိတ္ထေနဝါ၊ဆိပ်မဟုတ်သောအရပ်ဖြင့်ဂင်း။ ဩတရိတွာ၊ သက်၍။ ဤသို့ပါဠိသေသနှင့်တကွပေး။ ။သိက္ခာကရဏီယော၊သေဒိယသိက္ခာပုဒ်ဠ်။ ။ဘိက္ခုနိဝိဘင်း၌။ရဟန်းပိန်းမ၏အစွမ်းဖြင့်။နဒိလက္ခဏာ၏ပါဠိဠ်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခုနိယာဟု၍ဆိုသည်။ထူးသောကြောင့်မဆို။ ။ဘိက္ခုနိယာ၏။အန္တရဝါသကောဠ်စပ်။ ။အန္တရဝါသကောကား။ တေဒိယတိဠ်ကံ။ ကတ္တားကား ဥဒကေန လာ။

နဒိယာဝါဘိက္ခဝေ စသည်ဖြင့် အောက်ဠ် ဆိုအပ်သောပါဠိဠ်။ နဒိ၏လက္ခဏာကိုဆိုပြီ။ သမုဒ္ဒရာ၏လက္ခဏာကို အဘဲ့ကြောင့်မဆိုသနည်းစကား၌။ သမုဒ္ဒရာကိုမဆိုသော်လည်း။ ထင်ရှားသိသာပြီးဖြစ်၍။ မဆိုသတည်းဟု ပြလိုရကား။ သမုဒ္ဒေါ ပါကဋော်ယော ပိန့်သော။ ။ဓာတသဒ္ဒရကိုပြလိုရကား။ယောပနစသည်ကိုပိန့်။ ။ယောပနသောဇ္ဇော၊ အကြင်ထုံးဒိုင်သည်။ ။ရေပြည့်က ဓာတသဒ္ဒဖြစ်ကောင်း ဆုံလော့ရှင်ရှိရကား။ယတ္ထစသည်ကိုပိန့်။ ။ယတ္ထ၊အကြင်ဒိုင်ဠ်။ ။နဒိဝါ၊ဖြစ်ကမ်းကိုဂင်း။ ။သမုဒ္ဒံဝါ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းကိုဂင်း။ ။ဇေတံ လက္ခဏံ၊ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေဝသကာဒေလ ဥဒကံသန္တိဋ္ဌတိကိုရည်သည်။ ။ပမာဏ မတ္တိမ-ထာမမတ္တိမန္တစ်ပါးရှိခြင်းကြောင့်။ ပမာဏမတ္တိမကို၊နှစ်ဧလိုရကား။ထာမမတ္တိမသဟုရိသသိပိန့်သော။ ။ဥဒကုက္ကေါဠ်။နိသက္ကဝိဘတ်သည်။ ကရဏတ္ထဠ်တည်းဟု ပြလိုရကား။ ဥဒကုက္ကေပေန ပိန့်သော။ ။ဥဒကံ ဥက္ခိပိတွာ ဒိပတိ ဇေဋ္ဌောတိ ဥဒကုက္ကေပေါ။ ။ရေကျရာအရပ်ရဧစေ။ ။အဘယ်သို့ရေကိုပစ်အပ်ကျအပ်သနည်းစုန်ရှိရကား။ တတ္ထစသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။တတ္ထဝစနေ၊ဠ်။အက္ခရတ္တာ၊ အနှစ်ကြွေးသောသူတို့သည်။ ဒါရုဂုဠ်၊ အနဘဟ်ကို။ အနိလက် ပစ်ကိုလည်းဟူ။ သမ္ဗဓာမေန၊အားကုန်လွှဲသဖြင့်။ ။အဓိပ္ပါယတ္ထပေး။ ။တတ္ထ၊ထိုသို့ပစ်သည်ရှိသော် ပတတိဠ်စပ်။ယတ္ထ၊အကြင်အရပ်ဠ်။ဂင်းစပ်။ ။ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နဒိယာဝါဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဠိအဖွင့်နှင့်တကွ။ ဖြစ်သမုဒ္ဒ

ရာဇာတသဏရတို့၏ လက္ခဏာကိုပြုပြီး၍။ ယခုအခါ ထိုမြစ်သမုဒ္ဒရာဇာတသဏရတို့၌။ဥဒကုက္ခေပသိမ်ထိုက်ရာအရပ်ကိုပြခြင်းငှါ။နဒီယာဝါ။လ။ကပ္ပိယဘူမိ၊ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။မြစ်ဇာတသဏရတို့၌။ ဓိစယ်းလေးလ ရေလွှမ်းရာအရပ်။ သမုဒ္ဒရာ၌ ပကတိသော လှိုင်းထမ်းပိုးသက်သာရာ အရပ်မှစ၍သာ အဘယ်ကြောင့် ကပ္ပိယ ဘူမိဖြစ်လေသနည်းဟူသောစေဒနာကိုနှလုံးထား၍။အယံပန။လ။တသ္မာကိုမိန့်သော။ ။တသ္မာကို တတောပဋ္ဌာယ ကပ္ပိယဘူမိမှာစ၏။ ။ပကတိဝဿကာလကား။ အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသော လခွဲတကြိမ်။ ဆယ်ရက်တကြိမ်။ ငါးရက်တကြိမ် ရွာသောကာလကိုယူ။ ။ကပ္ပိယဘူမိဖြစ်သော် အဘယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း ရှင်ရှိရကား။ တတ္ထ။လ။ ဝဋ္ဋတိမိန့်။ ။တသ္မာမရှိသော်လည်း။ ဤကဲ့သို့သောအရာကိုလွှဲဂုဏ်မှတ်။ ။ဝါ၊ အဇာတပထဝီဖြစ်၍ တူးကောင်း ဆွကောင်းသောကြောင့် ကပ္ပိယဘူမိ မည်သလော။ ကြောင့်။တတ္ထစသည်မိန့်။ ။ရေမပြတ်ရှိမှသာကပ္ပိယဘူမိဖြစ်သလော။ ကြောင့်။ဒုဗ္ဘုဋ္ဌိကာလေ စသည်ကိုတက်သော။ ။ဒုဗ္ဘုဋ္ဌိကာလကား။ ဓိစယ်းလ-ဆောင်းလကိုရည်သည်။

ထိုကပ္ပိယဘူမိသည်။အစဉ်အဆက်မပျက်။ နိရန္တရကာလပတ်လုံး ပင်ကပ္ပိယဘူမိဖြစ်သလော။ကြောင့်။သစေပနစသည်ကိုမိန့်သော။ ဝါဝိ ဝါ၊အိုင်ကိုမူလည်း။ ။ထိုဖြင့်။ အာဝါဠုပေါက္ခရဏီ စသည်ကိုလည်းယူ။ ။ဝပ်ဝါ၊ဘူးဖရုံအစရှိသည်ကိုစိုက်ပျိုးခြင်းကိုလည်း။ ။ဥဒကဏ္ဍာယအာဝါဠုဝါပေါက္ခရဏီအာဒိနိဝါဓနန္တိ။ ။ဟုဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့်။ရေအလှိုင်္ဂါတူးသည်ကိုသာယူ။ ။တံဌာနံ၊ ထိုတူးရာအရပ် စိုက်ပျိုးရာအရပ်သည်။ ။တူးရာစိုက်ပျိုးရာအရပ်ဖြစ်သေ့ရှိသာ ဂါမခေတ်ဖြစ်၏။ကြွင်းသော အရပ်ကားကပ္ပိယဘူမိဖြစ်၏။ ။ တံဌာနန္တိ ယဏ္ဍဝါပိအာဒိကတံတံဌာနံ၊အညမ္မနကပ္ပိယဘူမိ။ ။ဋီကာ။ ။ တံဌာနန္တိ အာဝါဠုဒိနံ ကတဋ္ဌာနမေဝ နအကတဋ္ဌာနန္တိအဏ္ဍော။ ။ ဝိမတိဋီကာ။

ဥဒကုက္ခေပသိမ်ထိုက်ရာ ကပ္ပိယဘူမိကိုပြုပြီး၍။ ထိုကပ္ပိယဘူမိ၌ ဥဒကုက္ခေပသိမ် အဝိုင်းအခြားကို၊ အဘယ်မှစ၍ ဝိုင်းခြားအပ်သနည်းဟု

ယုံမှားဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ထိုဥဒကုက္ခေပအပိုင်းအခြားကို ပြစ်မှဲ့သော ဌါ။တသာ။လ။ကာတဗ္ဗောကိုမိန့်သော်။ ။တေသံအန္တော ဟုစာရှိ၏။ ရှိသင့်မည်မထင်။ တသာ၊ရှိလိုမည်ထင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ယာပနကပ္ပိယဘူမိဟု အနိယတ်ရှိသော့ကြောင့်တည်း။ဆင်ခြင်၍ယူပါကုန်။ ။အဘယ်ကြောင့် ကပ္ပိယဘူမိ၏ အတွင်းဌိသာ ပိုင်းခြားအပ်လေသနည်း။ ကြောင့်။ ယာပန။လ။ တသ္မာကိုမိန့်။ ။သံဃာနှစ်ဦးညုပသ်စသော ကံကို ပြုကုန်သည် ရှိသော်၊ အဘယ်သို့ ပိုင်းခြားရမည်နည်း။ကြောင့်။သစေပနစသည်ကိုတက်သော။ ။ဥပစာရဏ္ဍာယ၊သိမ်၏ ဥပစာအလို၌ဌါ။ ။တခုသော ဥဒကုက္ခေပကို မထားသော်လည်း သင့်ကောင်းပါသည်မဟုတ်တုံလော့။ကြောင့်။အယံတိစသည်ကိုမိန့်။ ။ထိုစကားကို ငါတို့ အဘယ်သို့ ယုံကြည်ရပါအံ့နည်း။ ကြောင့်။ဣဒံ။လ။ ဌာနံကိုမိန့်။ ။ဧဝံအဗ္ဗသိမာ ဝေဒိတဗ္ဗာကား။ အဗ္ဗသိမာပန ဂါမသိမာ စသောစကား၏နိဂုံး။ ဣတိဣမံ။လ။ဌိတာတိကား။သိမာစနာမေသာစသော အလုံးရုံဆိုခဲ့ပြီးသောစကား၏နိဂုံး။ ။တေသုဟိစသည်ကား။ ယာဝတိကာစဘိက္ခူ။ကမ္မပတ္တာတိယတ္ထကာဘိက္ခူ။ အစရှိသောအောက်စကားရင်းကထွက်သည်။ ။အဘယ်သို့ထွက်သနည်းဟူမူကား။ ။တေစခေါ။လ။ ဌိတာဟူ၍ဆို၏။ ယာဝတိကာစ။လ။ ပကတ္တာသာဆိုက မပြီးကောင်းပါသလော့။ ကြောင့်။တေသုဟိစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဣတရထာ၊ ဟတ္ထပါသ်ကိုစွန့်၍ တည်ကုန်သည်ရှိသော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကျသိစလွယ်ပေး။

သဘာဂါပတ္တိသည် ဝတ္ထုသဘာဂ, အာပတ္တိသဘာဂ, အားဖြင့်နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင်၊ ဤဌိအာပတ္တိသဘာဂကိုမလို။ ဝတ္ထုသဘာဂကိုသာ လိုသတည်းဟု ပြစ်မှဲ့သောဌါ။ သဘာဂါ။လ။ ဝုစ္စတိတိကို မိန့်သတည်း။ ။သဘာဂါပတ္တိယောဟုသာ မိန့်ဆိုသောကြောင့်။အာပတ္တိသဘာဂကိုလည်း၊ လိုအပ်ကောင်းပါသည် မဟုတ်တုံလော့။ကြောင့်။ဝိကာလဘောဇနပစ္စယာ စသည်ကို တက်သော။ ။ဝတ္ထုသဘာဂ အာပတ်ရှိခဲ့သော် အဘယ်သို့ပြုရမည်နည်း။ ကြောင့်။သဘာဂါပတ္တိယာ-စသည်ကိုမိန့်။ ။သာမန္တာ၊နိးသော။ အာဝါသာ၊ကျောင်းသို့။သင်္ကြံ၊နေ့ချင်း

ဖြန်။ ပါဟေတဇ္ဇော၊စေအပ်၏။ ။ဣတ္ထေ၊ ဤရဟန်းအပေါင်းတို့တွင်။ ဒေသေတဇ္ဇော၀ါ၊ကြွားလည်းကြွားအပ်၏။အာရောစေတဇ္ဇော၀ါ၊ထင်စွာလည်းပြုအပ်၏။ တော့နဲ၊ကြောင့်။ သဘာဂါ။လ။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ဟူ၍၊၀တ္တံ၊၏။ ။(တေနဝတ္တံ ဂိုက၊ မြင်းဆက်ခွ) ဟု နိယံဆရာ မိန့်ရကား။ အောက်သို့လည်၍ပေး။ ။သဘာဂ အာပတ် ကိုသာ အဘယ်ကြောင့် ဆိုလေသနည်း။ကြောင့်။ဧတောသုဟိ စသည်ကိုမိန့်။ ။၀ဇ္ဇနိယာစပုဂ္ဂလာ၌။ ၀ဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်ကား အဘယ်သူနည်း။ ၀ါ၊အဘယ်မျှပြောသနည်း။ ကြောင့်။ ၀ဇ္ဇ။လ။ ပေါဇ္ဈိတိဧကဝိသတိပုဂ္ဂလာ ၀ဇ္ဇနိယာနာမ-ကိုမိန့်သော။ ။နှစ်ကျိပ်တယောက် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကြောင့်၊ ဂဟဋ္ဌောဇုကမေဝိသတိစာတိကိုမိန့်။ ။နှစ်ကျိပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ကြောင့်။ ဘိက္ခုနီ။လ။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကောတိမိန့်။ ။လူသည် အဘယ်ကြောင့် ၀ဇ္ဇနိယဖြစ်သနည်း။ကြောင့်။နဘိက္ခ၀ေ။လ။၀စနတောမိန့်။ ။ဘိက္ခုနီ စသော နှစ်ကျိပ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်၀ဇ္ဇနိယ မည်သနည်း။ ကြောင့်။ နဘိက္ခ၀ေ။လ။အာဒိနာနယေနဝတ္တာမိန့်။ ။၀တ္တာကား။ဟေတုမန္တ၀ိသေသနတည်း။ ဟေတု အန္တောဂဓတဟူသည်လည်းအတူတူ။ ။ထို့ကြောင့်။ ဟိတ်နှင့်စောဒနာသည်။ ။ထိုနှစ်ကျိပ် တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိမ ဗဟိကရဏာအား၊ဖြင့် ကြဉ်အပ်သလော့။ကြောင့်။ တေ။လ။ တဇ္ဇာမိန့်။ ။ဤသို့အဋ္ဌကထာ ဆိုသောကြောင့်။ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြု၍သာ ကြဉ်အပ်လျက်။ အခြို့သော ရဟန်းတို့သည်။ ဥပသမ္ပဒကံ အစရှိသည်ကို ဆောင်ရာ၌ လူတို့ကို၊ သိမ်မှထုတ်ခြင်းသည် လွန်လွန်းသည်။ ။ထိုသူတို့ကိုမကြဉ်သော် အာဘယ်အပြစ်ရှိသနည်း။၀ါ၊အပြစ်ဖြင့် အတူတူပင်လော့၊ကြောင့်။ ဧတောသုဟိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဧတောသု၊ ထိုနှစ်ကျိပ်တာယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်။ ဣတ္ထေစ၊ ဤ၀ဇ္ဇနိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုရာ၌။ ယာသုပုဂ္ဂလသ၊အား။ ဥပသမ္ပဒါပဒိုက္ခိတ္တာ။ သောပုဂ္ဂလော တိရဏ္ဏာန ဂတောဟုသမ္ဘန်။ ။ဤသို့ဆိုသောကြောင့်။နတ်, နဂါးစသောအမနုဿဇာတိက ဖြစ်သောသူကိုသာ တိရဏ္ဏာန်ဟု သိအပ်၏။ မြင်း,နွား, အစရှိသည်ကို မသိအပ်ဟုဋ္ဌကာမိန့်၏။

[ထို့ကြောင့်။ မက္ခိကာဒယော ပန အဋ္ဌကထာဟု အခြို့စာရှိ

သည်ကား လိုမည်မထင်။အဿုစာလည်းမရှိ။ဥပေါသထက္ခန္ဓ
ကအာဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်းမရှိ။ဆင်ခြင်။]

တိတ္ထံဝုစ္စတိလဒ္ဓိ။တံဂေတေသံအတ္ထိတိ တိတ္ထိကာ။တိတ္ထိကာဂေဝ တိတ္ထိ
ယာ။ ။တိဋ္ဌိယာဟူ၍ မူဒ္ဓ နုတိယအက္ခရာန္ဒင့်ဂင်း။ ဒိဋ္ဌိယာ ဟူ၍။
ဒန္တ်ဇ တတိယအက္ခရာန္ဒင့်ဂင်း ရှိခြင်းသည် မသင့်။ ။ဂေဟေ ဋ္ဌိတော
ဂဟဋ္ဌော။ကောရဿ အကာရော ဒေသော။ ။လူရစေ။ ။တေနဂဟ
ဋ္ဌေန။ ။ထိတိတ္ထိတို့ကိုအာဘယ်ကြောင့်၊ဂဟဋ္ဌဖြင့်သုိ့ဟ်အပ်သနည်း
ကြောင့်။ဂတေဝိဟိဝဇ္ဇနီယာဝိန့်။ ။ဟိကား ကာရဏ။ ။ဟိယသ္မာ
ဝဇ္ဇနီယာ တသ္မာ တိတ္ထိယာ ဂဟဋ္ဌေနေဝ သင်္ဂဟိတာတိယောဇနာ။ ။
ဝေံ။လ။ တဗ္ဗိကား။ တဒေတံ ဣဓ စတ္ထဟိ အင်္ဂေဟိ၊ တံ။ အစရှိသော
အောက်စကားအား လုံး၏နိဂုံးတည်း။

ဥပေါသထံကရေယျသာဆိုကောင်းသည်မဟုတ်တံ့လော။ အာဘယ်
ကြောင့်သံ့ယောဥပေါသထံ ကရေယျ။ ဟူ၍ ဆိုလေသနည်း ဟူသော
စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍။ သံ့ယော။လ။ ဣဓမိနာယေတေဝံ သာဓကဝ
သေနတယော ဥပေါသထာ ဝုတ္တာ။ လ။ ဒိပေတိကိုမိန့်သော။ ။ဣဓမိနာ
ကိုဒိပေတိဋ္ဌစဝ်။ ။ယေတေ ဥပေါသထာ ဟုစဝ်၍ပေး။ ။အာဘယ်သို့
ဟောသနည်း။ ကြောင့်။အပရေ။ပ။ သထာတိကိုမိန့်။ ။အပရေဝိကစ
၍၊ ပါဋိကိုငုံ၍ပေး။ ။သို့မဟုသောတုဇနတို့ သိသာမည်။ ။သံ့ယော ဥ
ပါသထော။ သံ့ယဥုသ်သည်ဂင်း။ ပ။ ပုဂ္ဂလေ ဥပေါသထောစ၊ ဂင်း။
ဣတိ။ဤသို့။ အပရေဝိ၊ကုန်သော။ တယော၊ကုန်သော။ ဥပေါသထာ၊တို့
သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဤကားငုံသောပါဋိတော်၏အနက်။ ။သံ့ယော၊
လ။ကရေယျဟုဆိုလျှင် ပြီးကောင်းပြီးလျက်။အသို့မူ၍ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိ
သေယျဟု ပါဋိမှာဆိုပြန်သနည်း ဟူသောစောဒနာကို ဖြင်တော်မူ၍။ပါ
တိမောက္ခံ။လ။ ဣဓမိနာစသည်ကို မိန့်သော။ ။ရှေးကဲ့သို့ ပုဒ်ကိုခြားနား
အောင်ယူလေ။ ။သုတ္တာသ ဥဒ္ဒေသော သုတ္တုဒ္ဒေသော။ ပါဂိသုဒ္ဓိဝေ
ဥပေါသထော ပါဂိသုဒ္ဓိဥပေါသထော။ဝေသုနယော အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော
တိ ဝေ်ာဝိ။ ။သုတ္တုဒ္ဒေသဟူသည် အာဘယ်ကိုဆိုသနည်း။ ကြောင့်။

သုတ္တန္ဒေသောနာမ။ လ။ ဝစ္ဆတိ ပိန့်။ ။သော ပါတိမောက္ခန္ဒေသော၊ သည်။ ။တိသောဂါထာ၏အရသုံးဂါထာပြည့်အောင်ဒိုကာစသည်မှ ယူပါလေ။ ဣဒမဝေစ၊ ဤအာဏာ ပါတိမောက်ကို သာလျှင်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤပါတိမောက္ခံဥဒ္ဒိသေယျ ဟူသောအရာ၌။ ။အာဘယ်ကြောင့် အာဏာပါတိမောက်ကဲ့သာ၊ ဤ၌ အလိုရှိအပ်လေသနည်း။ ကြောင့်။တံ ဗုဒ္ဓါဇေဝဥဒ္ဒိသန္တိ နသာဝကာ၊တံသာဝကာဇေဝဥဒ္ဒိသန္တိ နဗုဒ္ဓါကိုပိန့်။ ။ မဟာပဝါရဏာယ၊သိတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌။ ပဝါရိတာနံ၊ ပဝါရဏာ ပြုကုန်သောရဟန်းတို့၏။ သန္တိကေ၊၌။ ကာတဗ္ဗောဒ္ဓစပ်။ ပန္နရသိကာယ၊ ပန္နရသမဝါ၌။ဥပဂတေနဝါ၊ဝါသို့ကပ်သောရဟန်းသည်ဌင်း။ အနုပဂတေ နဝါ၊ သည်ဌင်း။ ဆိန္နဝဿေသနဝါ၊သည်ဌင်း။ ပရိသုဒ္ဓေါ။လ။ ထာတိ၊ဟူ၍။ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တွာ ကာတဗ္ဗော။ ။ဤသို့ဟပ်၍ပေး၊ သို့မဟုတ်ခဲ့နားသည်။ တလျောက်ထည်းမပေးနှင့်။ ။စာတုမာသိနိယံ၊တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် နေ့၌။ ။ကာယသာမဂ္ဂိံ၊မဂ္ဂိကို။ဝါ၊ကိုယ်ဖြင့်ညီညွတ်သောအဖြစ်ကို။ ။ ဟဏ္ဍပါသ်သို့ကပ်သည်ဟူလို။ ။ဤ၌အဆုံးအဖြတ်ကိုဋိကာကိုကြည့်၍ ယူလေ။ကျမ်းကြီးအုံးဝိုး၍ မရေးလိုက်သည်။

အပဝါရိတ ရဟန်းတို့အထံ ပြုအပ်သောပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို ဖြလိုရ ကား၊ထပေတွာစသည်ကိုပိန့်။ ။ပါတိမောက္ခေ၊ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ၊ဖြ၍ပြီး ကာမျှဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပရိသာယ၊သည်။ အဝုဋ္ဌတာယဝါ၊ သော်ဌင်း။ ကေစ္စာယ၊သော။ ပရိသာယ၊သည်။ ဝုဋ္ဌတာယဝါ၊ဌင်း။ သဗ္ဗာယ၊သော။ ပရိသာယ၊သည်။ ဝုဋ္ဌတာယဝါ၊ဌင်း။ တေသံ၊ထိုအာဝါသိကရဟန်းတို့ ၏။တေသု၊ ထိုသုံးယောက်သောရဟန်းတို့သည်။ ဥပေါသထဒိဝသေ၌။ သန္နိပတိတေသု၊ ကုန်သော။ ဝါ၊သန္နိပတိတေသု၊ ကုန်သော။ တေသု၊တို့ တွင်။ ဇေကေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ ဌပိတာယဒ္ဓိစပ်။ ။ဝုတ္တနယေနေဝ–ဟူ သော်လည်း အငယ်ကသာ ဓာရေထ-ဆို။ အကြီးကား၊ ဓာရေဟိသာ ဆိုရမည်။

အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကို ဖြလိုရကား။ သစေပနစသည်ကိုပိန့်သော။ ။ပဗ္ဗ ကရဏီယဟူသည်း တဖြက်လှည်းခြင်း အစရှိသော ကိုးပါးသော ပုဗ္ဗ ကိစ္စကိုယူ။ ။တသ္မိံ၊ထိုသုံးသော အင်္ဂါနှင့်ဖြည့်စုံသော ဥပုသ်သည်။

ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ။အဘိက္ခုကံ၊ ရဟန်းမရှိသော။ အာဝါသံဝါ၊ သို့ဖုင်း။ နာနာသံဝါသကေဟိ၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကဖြစ်ကုန်သော။ဘိက္ခူဟိ၊တို့ဖြင့်။သဘိက္ခုကံ၊ရဟန်းရှိသော။ အာဝါသံဝါ-အနာဝါသံဝါ၊ဤသို့ယှဉ်၍ပေး။ ။အနာဝါသဟူသည့်။ အမှုသစ်လုပ်သောစရပ်စသည်တည်း။ ။အန္တရာယ၊အန္တရာယ်ဆယ်ပါးကို။အညတြ၊ကြဉ်၍။ သံဃေန၊ ကို။ ။ကိုသဒ္ဓါ၏ ပုဏ္ဏာအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဖုင်း။ သံဃသဿ ပဗ္ဗာဇနီးဟု သဒ္ဒမညဆိုသော်လည်း။ အရာအားဖြင့် ဥပုသ်ပြုခြင်းနှင့်စပ်သောသံဃာကိုသာ လိုအပ်သည်၏အဖြစ် တမြက်လှည်းခြင်း အစရှိသောကိုးပါးသော ကိစ္စကိုသာ လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဖုင်း။ ပါဌသေသနှင့်တကွယောဇနာအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဖုင်း။ပြဲလိုသောကြောင့်။ ကိုသံဃသဿ ပဗ္ဗာဇနီးစွဲ့ စသောပါဌ်ကို မိန့်သည်။ ။သံဃသဿ၊ ၏။ ပဗ္ဗာဇနီးမှာစပ်။ ။သံဃသဿသံဃေန၊ သည်ဟု ပေး၍။ ကတ္တုဇ္ဈေတွင် အချို့စပ်ကုန်၏မသင့်။ ။ဥပေါသထေ ကတ္တုဇ္ဈေ၊ သော်။ ကထံမှာစပ်။ အနုဇာနာမိ။ လ။ နယေန ပါဠိယံ၊၌။ အာဂတံ၊သော။ ပဗ္ဗာဇနီးစွဲ့စပ်။ အဌကထာသုစ၊ တို့၌လည်း။ ဒသိတံ၌စပ်။သမ္မဇ္ဇနီ။လ။ဧဝံ၊သို့။ ဒ္ဝိဟိနာမေဟိ၊တို့ဖြင့်။နဝဝိဓံ၊သော။ယံတံပုဗ္ဗာဇနီးစွဲ့၊ကို။ ဒသိတံ၊၏။ တံပုဗ္ဗာဇနီးစွဲ့၊ကို။ ကတံကိ်ံ၊ ပြုအပ်ပြီလော့။ ။ဤသို့ တပေါင်းတည်း အနက်ပေး။ ။ နိသယတို့၌ကား ယံတံပုဗ္ဗာဇနီးစွဲ့၊ သည်။ အာဂတံ၊ ၏ဟုဖြတ်၍ပေးကုန်၏။ သင့်သကဲ့သို့မထင် အဘယ်ကြောင့်နည်း ထိုသို့ဖြတ်၍ ပေးသည်ရှိသော်။ ။ပါဠိ၌လာသောပုဗ္ဗာဇနီးစွဲလည်းတပါး။ အဌကထာတို့၌ဆိုအပ်သောပုဗ္ဗာဇနီးစွဲလည်း တပါးကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့။ ။သမ္မဇ္ဇနီစ၊ ဥပုသ်အိမ်၌ တမြက်ဖွဲ့လှည်းခြင်းဖုင်း။ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်းနှင့်။ သဟ၊တကွ။ ဥဒကဋ္ဌ၊သောက်ရေသုံးဆောင်ရေ တည်ခြင်းဖုင်း။ ဇာတိ၊သို့။စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဇေတာနိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဥပေါသထသ၊၏။ ပဗ္ဗာဇရဏာန်္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိဝုစ္စန္တေ၊ ကုန်၏။ ဝုစ္စတိကား။ ဖစနဝိပလ္လာသတည်း။နောက်လည်းဤအတူ။ ။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိစ၊ ဆန္ဒကိုဆောင်ခြင်း ပါရိသုဒ္ဓိကို ဆောင်ခြင်းဖုင်း။ ဥတုက္ခာနဉ္စ၊ ဥတုကိုကြွေးခြင်းဖုင်း။ ဘိက္ခုဂဏနာစ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို ရေတွက်ခြင်းဖုင်း။ ဩဝါဒေါစ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အဆုံးအမ

ခံလာသည်ကို ကြားခြင်းငှင်း။ ဤတိ၊သို့ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇောနိကမ္မာန်
တို့ကို။ဥပေါသထသ၊၏။ပုဗ္ဗကိစ္စတို့၊ဟူ၍။၀စ္စတိ၀စ္စန်း၊ကုန်၏။

သံဃာမစည်း၀ေးဓိ ပြုအပ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗကရဏာ၊ ဥပုသ်မပြုဓိ
ပြုအပ်သောကြောင့်။ပုဗ္ဗကိစ္စ။ ။ဤကာဒးအဆူး။ ။ထိုသို့ဖြစ်သော်ထို
နှစ်ပါးတုံကို ပုဗ္ဗကိစ္စဟူသည်း ဆိုသောစကား။သင့်အံ့လောဟူမူကား။ဥပုသ်
မပြုဓိပြုအပ်သောကြောင့်။ သင့်၏။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ဥဘယဓိုစေ
တဲ့ ဥပေါသထကမ္မတော၁ ပဌမံကတ္တုဗ္ဗာပုဗ္ဗကိစ္စော ဇဏ္ဍ၀တ္တန်ဩာဟ။
၀ေဒိဟိနာမေဟိ နဝဝိဓံပုဗ္ဗကိစ္စံ ဒဿိတန်ဟု ဋီကာဓိန့်သတည်း။ ။
ထိုကိုးပါးသောပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုအပ်ပြီလျှင်ဟု မမေးသော်လည်း။ ဥပုသ်ပြု
ခြင်းကိစ္စမပြီးကောင်းပါသလော့ဒုဒ်ရှိရကား။နဟိ စသည်ကိုဓိန့်သော။ ။
တံပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ပဒိပေါ၊ ဆိဓိးညွှိခြင်းကို။ ။ပဒိပုဇ္ဇလနဲ့ ကာတဗ္ဗန်
၀တ္တံဟောတိ၊ဋီကာ။ ။တမြက်ဖျည်းခြင်းစသောအဆုံးအဖြတ်ကိုကား။
ဋီကာမျာယူ။ ။မထေရ်ကြိုးစေခိုင်းသော်ကား။ မြင်မြင် ၀ါ၀ါ အမှတ်မ
ရှိ။စေခိုင်းသလောဒုဒ်ရှိရကား။ ထေရေနာပိ စသည်တက်သော။ ။ကိစ္စ
ပသုတော၀ါ။သူနာကို လုပ်ကျွေးခြင်းအစရှိသောကိစ္စ၌ အားထုတ်သည်
လည်း။ ။တဒဟုပေါသထေ၊ထိုဥပုသ်နေ့၌။သံဃသာ၊၏။ ကရဏီယံ၊
ကရဏီယာနိ၊ပြုဘွယ်ကိစ္စတို့သည်။သ်ကို့၊ရှိသည်ဖြစ်ကုန်အံ့။ ပါရိသုဒ္ဓိ်၊
ကို။ဒေန်တုနာ၊ပေးသောရဟန်းသည်။ဆန္ဒဓို၊ ကိုလည်း။ဒါတုံ၊ဌါ။ အနုဇာ
နာမိ၊၏။ ။ဥပုသ်မပြုသော ဂိလာနရဟန်း။ ကိစ္စပသုတရဟန်းသည်။
ပါရိသုဒ္ဓိကိုပေးသည်ရှိသော်။ ဆန္ဒကိုလည်းအဘယ်ကြောင့် ပေးအပ်သ
နည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိကိုသာပေးအပ်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလောစောဒနာရှိ
ရကား။ တဏ္ဍုပါရိသုဒ္ဓိဒါနဲ့ စသည်ကိုဓိန့်သော။ ။တဏ္ဍု၊ထိုပါရိသုဒ္ဓိကို
ပေးခြင်း ဆန္ဒကိုပေးခြင်းတို့တွင်။ ။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်သောရဟန်း
သည် တယောက်သောရဟန်း၏။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကိုသာ ဆောင်ကောင်း
သလောဒုဒ်ရှိရကား။ပုဗ္ဗေဝုတ္တံပန စသည်ကိုဓိန့်။ ။သုဒ္ဓိကဆန္ဒ၀ါ၊ ကို
ဂင်း။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ်၀ါ၊ ကိုဂင်း။ဇကေန။ တယောက်သောရဟန်းသည်။
ဗဟူနဲ့၊များစွာသောရဟန်းတို့၏။ ဆန္ဒ၀ါ၊ကိုဂင်း။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ်၀ါ၊ ကို
ဂင်း။ ။ဤသို့ဗဟူနဲ့နောင် ကံနှစ်ချက်ထည့်၍ပေး။ ။

[အခ္ခါကား။ ဗဟူနံနောင် အတ္ထာယထည့်၍ ပေးကုန်၏။အဆ္ခါကား။ ဧကေန၊သည်။ဗဟူနံ၊တို့၏။ ပုဗ္ဗေ၌။ ဝတ္တံ၊သော။သုဒ္ဓိကဆန္ဒ ဝါ၊ ကိုဂုင်း။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ၊ကိုဂုင်း။၍သို့မထည့်ဘဲအောက် သို့လည်း၍ ပေးကုန်၏။ ။သင့်သကဲ့သို့မထင် ဆင်ခြင်။]

ထိုရဟန်းသည်၊ မိမိဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိနှင့်တကွ။ မိမိအား ပေးလိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကိုဆင့်၍။ တပါးသောရဟန်းအား ပေးလိုက်သည်ရှိသော်၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိရောက်အံ့လော မရောက်အံ့လောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ သစေပန စသည်ကို မိန့်သော၊ ။ တေသဉ္စ အတ္တနော စ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ ဒေတိ၌၊ ဆန္ဒော စ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ စ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဟု သရူပေကသေသပြု။ ။ဣတရော၊တပါးသောရဟန်းတို့၏ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိသည်။ဓိဋ္ဌာလသခ်လိကဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိနှာမ၊ ကြောင်နှောင်သံကွင်းနှင့် တူသော ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိမည်သည်၊ ။ပဌမသံကွင်းသည်၊ ဒုတိယသံကွင်းသို့သာရောက်၏။ တတိယသံကွင်းသို့မရောက်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ဆင့်၍ ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိသာရောက်၏ ပေးလိုက်ရင်းရဟန်းတို့၏။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကား။မရောက်ဟူလိုသည်။ ။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်သောရဟန်းသည်။မိမိကိုယ်တိုင် စည်းဝေးရာအရပ်သို့သွား၍ ကြားအပ်၏ဆိုသဖြင့်။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိသည်လည်း။ ကြားမှသာရောက်၏ဟု အနက် ရောက်ခဲ့ရကား။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိပန စသည်ကို မိန့်သော။

ဥတုက္ခာနံ၌။ သီတဥတု ဥဏှဥတုကိုဂုင်း။ ဥတုက္ခာနံဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏။ အဝဓာရဏာကမ္မဓာရည်း သမာသ်ကိုဂုင်း။ နစ်စေခြင်းငှါ။ ဥတုက္ခာနတ္ထိ စသည်ကိုမိန့်။ ။တံတံကြိယံ အတတိဝတ္တေတိ ဥတု။ ။ဥတုနောအက္ခာနံဥတုက္ခာနံ။ ။ဥတုကိုမကြားသော်။ ရဟန်းတို့ကိုမရေတွက်သော်။ ဥပုသ်ပြုခြင်းကိစ္စပြီးကောင်းပါသည် မဟုတ်တုံလော့ရှိရကား။ ဣဒမ္ပိဟိ ဥဘယံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။သြဝါဒသာမညတ္ထဉ်းပါးရကား။ သြဝါဒေါတိဘိက္ခုနောဝါဒေါ မိန့်။ ။ရှစ်ပါးသောဂုဏမ္မတို့ဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်း။ ။ဘိက္ခုနိမတို့ အာဘယ်သို့သြဝါဒကို တောင်းပန်ကုန်သနည်း။ တောင်းပန်အပ်သော သြဝါ

ဒကို အဘယ်ရဟန်းဝန်ခံ၍။ အဘယ်သို့ကြား၊အပ်သနည်းဟု စောဒနာ ရှိ၍။ ထိုအလုံးစုံကို အကျယ်ပြန်ခြင်းငှါ။ ဘိက္ခုနိယောဟိ· အစရှိသော စကားကို မိန့်သတည်း။ ။ဟိကား ဝိတ္ထာရ။ ။ကြား၊အပ်သော အစိ အရင်းကို မသိသောရဟန်းသည်ဗာလ။ အထွက်တရံက်နေ့ခရိုးသွားလို သောရဟန်းသည်၊ဂမိက။ ။ဥပေါသထဂ္ဂေ၊ဥပုသ်ပြုရာအရပ်၌။

[အဋ္ဌဟိအင်္ဂေဟိ၌။အင်္ဂါ၇ရပ်ပါး၊ဟူသည်ကား။သိလရှိသည်တပါး။ဗဟုဿုတရှိသည်တပါး။ ပါတိမောက်နှစ်ပါးကို အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌လာသည်တပါး၊ ကောင်းသော စကားရှိသည် တပါး၊ ဘိက္ခုနိမတို့ များသောအားဖြင့် ချစ်မြတ်နိုးအပ်သည်တပါး။ ဘိက္ခုနိမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်တပါး၊ ဘုရားသခင်ကိုရည်၍ ရဟန်းပြုသော ဘိက္ခုနိသာမဏေရိသိက္ခမာန်တို့၌ ဂရုဓမ္မသို့ မရောက်ဘူးသည်လည်း တပါး။ ဝါနှစ်ဆယ်ဂင်း နှစ်ဆယ်ထက် အလွန်ဂင်းရှိသည်တပါး၊ ၅၏ ရှစ်ပါးတည်း။]

ပါသာဒိကေန၊ ကြည်ညိုဘွယ်ကို ဆောင်တတ်သော ကာယကံဝစီကံမနောကံဖြင့်။ ။သမ္မာဒေတု၊သိက္ခာသုံးပါးကိုဖြည့်ဆုံစေလော့။ ။တိဝိဓံ၊သော။သိက္ခံ၊ကို။သမ္မာဒေတု၊ဖြည့်ဆုံစေလော့။၅၏သိုက်အာသီးထည့်၍ သော်လည်းပေး။ ။ပါသာဒိကေနဘိက္ခုနိသံဃောသမ္မာဒေတုဆိုကာမှဖြင့်။အဘယ်သို့ ကိစ္စကုန်အောင် ပြုပါအံ့နည်းစုဒ်ရှိရကား။ ဇော်ဝဝတာစသည်ကိုမိန့်။ ။ဇော်ဝဝတာ၊ ၅၏သိုပါသာဒိကေန ဘိက္ခုနိသံဃော၊ သမ္မာဒေတု၊ဟူ၍ဆိုကာမှဖြင့်။ ။ဘိက္ခုနိသံဃာကစေလိုက်အပ်သော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ စေလိုက်သ၍ပင် ဆိုအပ်သလောစောဒနာကိုဖြင့် တော်မူ၍။ ဣဒဥ္စ အစရှိသည်ကိုမိန့်။ ။ဣဒဥ္စဝစနံ၊ ၅၏တာဟိဟူသော ၈ဟုဝုစ်စကားကို။ ။ဥတ္တိဋ္ဌပကေနကား။သံဃာမလောက်သုံးယောက်သာဖြစ်၍-ပါတိမောက် မပြုဘဲ။ သုဏန္တုမေ အာယသ္မန္တာ-စသည်ဖြင့် ဥတ်ထားသောရဟန်းကိုယူ။ ။ဣတရေနကား။ နှစ်ယောက် ပါရှိသဖြင့် ဥပုသ်ပြုရာ၌၊တယောက်ကိုယူ။ ။တထေဝ၊ ထိုဥပုသ်ပြုရာအရပ်၌ဆို

အပ်ပြီးသည်နှင့်အတူသာလျှင်။ဇေဝံစသည်ကားနိဂုံး။ ။အာရောစေတွဒဝန္ဓ၊ အနာရောစေတွာဉပေါသထောနကာတဇ္ဇောဟု၊ပဋိက္ခေပကိုထုတ်။ ။ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မတော်။ ။ပရိသုဒ္ဓါနံပါရိသုဒ္ဓိဟု။ ဘာဝသာဓနပြု။ ။ထိုသို့ပြုစေလိုရကား၊ ပါရိသုဒ္ဓိ။လ။ အတ္တာနောပါရိသုဒ္ဓိဘာဝ်၊ အာရောစေထ ဖွင့်သတည်း။ ။အတ္တာနောဖြင့်၊ နပရေသံကိုကန့်။ ။ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိဿိသာဝိကား ပဋိညာဉ်ဟု လျဉ်းပါးတွယ်ရှိရကား။ ။ပါတိ။လ။ ဝစနံကိုမိန့်။ ။ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားကုန်လော့။ အဘယ်ကြောင့် ကြားရမည်နည်း။ငါပါတိမောက်ကိုပြပါအံ့သည်ဖြစ်သောကြောင့်ဟူလိုသော။ ။ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိဿိသာဝိ ဟူသောကာရဏာကို ပြသောစကားကိုမဆိုသေ်လည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိံ အာရောစေဿ ဆိုလျှင်ပင့် ပြီးကောင်းပြီတကား စကားရှိသောကြောင့်။ နဘိက္ခဝေ စသည်ကိုမိန့်။ ။တေနဝုတ္တံကိုမျှော်၍ဆိုသည်။ ။ဝါ၊ကာရဏာဝစနအဖြစ်ကို အဘယ်သဘောဖြင့် ဆိုသနည်း။ ကြောင့်။အပရိသုဒ္ဓေဟိ စသည်ကိုမိန့်။ ။သဘာဝဥာပက။ ။မစင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့၏ ပါတိမောက်ကို မနာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုကား၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း။ ကြောင့်။ နဘိက္ခဝေ။ လ။ ဝစနတောမိန့်။

ပါဠိတော်သံဝဏ္ဏနာတဖွဲ့၌၊ ဥဒ္ဒိဿိသာဝိ ဟူ၍၊ အမှတ်ယောဂနှင့်ရှေ့ဆိုခြင်းသည်။ သံဃောဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ဟူသောရှေးစကားနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်၊ ပုဏ္ဏာထုတ်လိုရကား။ ဤသို့ယာဝိန့်သတည်း။ ။ဤပဒေ၊ ဤပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိဿိသာဝိ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံအနုယောဂေါ၊ဤသို့သောစောဒနာခြင်းသည်။ ဝါ၊ စီစစ်ခြင်းသည်။သိယာ၊ဇ်။ ။အာဘယ်သို့ဖြစ်ရာသနည်း ဟူသောပုဏ္ဏာကိုဖြေခြင်းငှါ။ ။သံဃောဥပေါသထံကရေယျ စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဥဒ္ဒိဿိသတိတိ ဆိုသဖြင့်၊ အာဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း စောဒနာ ရှိ၍၊ အကျိုးကို ဖြေအံ့သောငှါ၊ ဝေဠွိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဟိကားဟလဓောတုက။ ။ဝေံ၊ဤသို့။ ဥဒ္ဒိဿိသတိ ဟူ၍ဆိုအပ်သည်။ သတိ၊ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေ့စကားနှင့်။ အပရံ၊ နောက်စကားသည်။ သဒ္ဓိယတိ၊ စပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ အယံ အနုယောဂေါ၊သည်။သိယာ၊ဇ်။ ။ရှေ့၌ ဥဒ္ဒိဿေယျ ဟု နာမယောဂနှင့်ဆိုသောကြောင့်၊

ဥဒ္ဒိသတိဆိုရာ၌။ ထိုသို့ဆိုသည်ရှိသော် ရှေးနောက်ညီ၏။ ထိုသို့ကား မဆို့နောက်၌ ဥဒ္ဒိသိသာမိဟု အမှယောဂနှင့် ဆိုခြင်းသည် ရှေ့နောက် မညီခဲ့ ဟူလိုသော်။

ပရိဟာရော မယာ့ ဝုစ္စတေ။ ။ဇေတံဝစနံ၊ထိုပါတိမောက္ခံဥဒ္ဒိသိသာမိ ဟူသောစကားသည်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။နသင်္ခိယတိ၊မစပ်။ ။(ဤကား ခပ်ဆိမ်းသောဆရာတို့၏အလို)။ ။ဝါ၊ဝစနမတ္တမေဝ-ဝစနမတ္တတော၎ေ၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်သာလျှင်။ ဤကား သဘောယူတတ်ကိုထောက်၍ဂုဏ်း။ လက္ခဏတော ပန သမေတိ ဟူသောနောက်စကား ကိုထောက်၍ဂုဏ်း။ (ငါတို့အလို)။ ။ဝါ၊ ဝစနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဒါ မျှသာလျှင်။ ။ဤသို့ဝိသေသနထင်အောင် သော်လည်းပေး။ ။သည်သာလျှင်ဟု မပေးလေလင့်။ ။ဝစနမတ္တံကား။ မုခံပစတိ စသည်ကဲ့သို့။ ကြိယာဝိသေသနပုဒ်သာ။ ကတ္တားပုဒ်မဟုတ်။ ကြိယာဝိသေသနပုဒ်သည်လည်း။ သမ္မန္ဓစိန္တာ-သဒ္ဒနိတိ အလို အားဖြင့်ကား၊ ဒုတိယန္တသာ။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ အလို အားဖြင့်၊ ပဌမန္တ။ ဒုတိယန္တ နှစ်ပါး။ အမျိုိသောဆရာတို့အလိုအားဖြင့်။ အကမ္မကဓာတ်၏အယ္ယဉ်ဖြစ်အံ့၊ ပဌမန္တ။ သကမ္မကဓာတ်၏အယ္ယဉ်ဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယန္တ။ ဤသို့အယူအလို ကွဲပြားကြကုန်၏။ နှစ်သက်ရာဆင်ခြင်၍ယူ။ လက္ခဏာဟူသည် အာဘယ်နည်းဂုဏ်ရှိရကား၊ သံဃသဿ စသည်ကိုပြန်။ ။သံဃသဿ၊၏။ သာမဂ္ဂိယာ၊ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်၊ဂဏသဿ၊၏။ ။ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းကိုထား၍၊ စတုဝဂ္ဂသံဃာ၌ကြွင်းသောရဟန်းကို ဂိဏ်းယူ။ ။ပုဂ္ဂလဿ၊၏။ ဥဒ္ဒေသာ၊ ပါတိမောက်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ သံဃသဿ၊ သည်။ ။ကရဏတ္ထေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ။တ္ထေ၊ဤပါတိမောက် ပြခြင်း၌။ လက္ခဏံ၊ သဘောတည်း။ ။အဓိပ္ပါယိအာကျယ်ကား။ သံဃာဂိဏ်း ညီညွတ်သဖြင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပါတိမောက်ပြလျှင် သံဃာပါတိမောက်ပြသည် မည်သောကြောင့်။ရှေးရှု သံဃောဥပေါသထံကရေယျ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျ ဟု-နာမယောဂနှင့်ဆိုသည်။ သံဃာစင်စစ် ပါတိမောက် ပြလျှင်းသည်မဟုတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သာ ပါတိမောက်ကို ပြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ နောက်၌ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိဆိဿာမိဟု အမှယောဂနှင့်ဆိုသည် ဟူလိုသော။ ။

တသဒ္ဒါသည် တတ္ထကတမော ရုပက္ခန္ဓော စသည်တို့ဒ္ဒ်ကဲ့သို့။ လွန်ပြီး သည်ကိုစွဲသော ပက္ခန္တိုဝိသယ-တ။ နမောတဿ ဘဂဝတော-စသည် တို့ဒ္ဒ်ကဲ့သို့။ အစွဲတင်းလင်းရှိသော၊ ပသိဒ္ဓိဝိသယ-တ။ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေ ဓိ။ တေနဝဏ္ဏော ပသီဒတိ စသည်တို့ဒ္ဒ်ကဲ့သို့။ ကြိုယာကို စွဲသောအနုဘူ တဝိသယ-တ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့ထွင်၊ ဤဒ္ဒ-တ သန္ဓါသည် လွန်ပြီးသော ပါတိမောက္ခံကို စွဲသော ပက္ခန္တိ ဝိသယ-တ တည်းဟုဆိုစေလိုရကား။ တံသဗ္ဗေဝ။လ။ တန္တိ့ပါတိမောက္ခံကိုပိန့်။ ။ တံ။လ။မနသိကရောမာတိ ငြွေ့ဝစနေ ဟုစွဲ့။ ။သဗ္ဗေဝ သန္တာဒ္ဒ်-သဗ္ဗ သည် သပ္ပဒေသ၊ နိပ္ပဒေသ အားဖြင့် နှစ်ပါး တို့ထွင်။ နိပ္ပဒေသ-သဗ္ဗ လျဉ်းပါးဘွယ်ရှိရကား။ သဗ္ဗေဝ။လ။မဏ္ဍိမာ စသည်ကိုပိန့်။ ။အလုံး စုံအကြွင်းမဲ့မဟုတ်။ ထိဥဂုသိပ္ပြုရာဒ္ဒ်၊ စည်းဝေးသော ပရိသတ်ဒ္ဒ်၊ ထေရ နဝ-မဏ္ဍိမတို့ကိုသာ သဗ္ဗေဝသန္တာဆိုအဝ်ကုန်၏ဟူလိုသော။

[ဆယ်ဝါမှစ၍။ထေရ၊ ငါးဝါမပြည့်သေ့ရွ နဝ။ ငါးဝါမှစ၍ ဆယ် ဝါမပြည့်သေးသေ့ရွ မဏ္ဍိမ။ ။ဤကားသုံးပါးတို့၏အထူး။]

သာရကံ၏ သုန္ဒရဏ္ဍကြိယာဝိသေသန အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။သာရကံ။ လ။ အဏ္ဍိ်ကတွာ ပိန့်။ ။ပါတိမောက္ခေန အဏ္ဍော ဇေတသ အဏ္ဍိတိ အဏ္ဍိ။တံအဏ္ဍိ်။ ။အဏ္ဍိ်၊ အလိုရှိသည်ကို။ ။သန္ဒဏ္ဍ။ ။အရိအ သေကို။ ။အဓိပ္ပါယဏ္ဍ။ ။အဒ္ဒိ်ဟု-မဒ္ဒဇ ဒုတိယကွာရှာနှင့် စာအများ ရှိ၏။ ။သစ္ဆိကဒ္ဒစသည်ကဲ့သို့။အကွရဝိပလ္လာသဖြစ်မှု သင့်၏။ ။မန သိကရိတွာကား။အဏ္ဍိ်ကတွာ၏အဖွင့်၊ အလိုရှိ၏ဟူသည်။ ဝါ၊အရိအ သေဟူသည်၊ နှလုံးသွင်းတည်း။ နှလုံးဒ္ဒိထားသည် ဟူလို။ ။သောတ ဒ္ဒါရဝသေနသဗ္ဗံ စေတသာသမန္နာဟာရာမ ဖြင့်။ သောတဒ္ဒါရိက ဝိထိကို လျော်၍ မနောဒ္ဒါရိက ဇောဝိထိဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်၊ ဆင်ခြင်သည်၊ မှတ်သည်ကိုပြ၏။ အကယ်၍ သော့တာ ဒ္ဒါရိက ဇောဝိထိကိုသာ ပြအံ့။ သောတဒ္ဒါရဝသေန ဟုမဆိုမူ၍။ သောတဒ္ဒါရေနကိုသာ ဆိုရာ၏။ ။ သောတဒ္ဒါရဝသေန၊သောတဒ္ဒါရဒ္ဒ်ဖြစ်သော့ဇောဝိဉာဏ်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ မယံ၊တို့သည်။ ။မနသိကာရသည် အာရမ္မဏာ

ပဋိပါဒက၊ဝိထိပဋိပါဒက၊ဇဝနပဋိပါဒက အား‌ဖြင့်သုံးပါး‌အ‌ပြား‌ရှိ‌၏။ ထို‌တွင်၊ မနုသိကာရ စေတသိက်သည် အာရမ္မဏပဋိပါဒက မနုသိကာရ‌မည်‌၏။ ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဝိထိပဋိပါဒက မနုသိကာရ‌မည်‌၏။ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဇဝနပဋိပါဒကမနုသိကာရ‌မည်‌၏။ ထို‌တွင်၊ ဤ‌၌ အာရမ္မဏပဋိပါဒက မနုသိကာရ‌ဂျင်း‌သည်‌ကို နှစ်စေလို‌ရကား။ မနုသိကရောမာတိ စသည်‌ကို‌မိန့်‌သော်။ ။စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ ဒေသိဿာမိ တံသုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ စသည်‌ကဲ့သို့။ တုမ္ဟယော‌ဂနှင့်‌ဆို‌ကောင်း‌ပါ‌လျက်၊သုဏောမ မနသိကရောမ ဟု‌ဆို‌လေသည်‌ကား။ ဒီဃံလည်း‌ဂြာ၊ ဒီဃံလည်း‌နာ ဖြစ်‌ခဲ့။ သဘောယုတ္တိ မရှိ‌တကား‌ဟု‌စောဒနာ‌ရှိ‌ရကား ဇ‌ကြွေ‌စသည်‌ကို‌မိန့်‌သော်။ ဇ‌ကြွေစ၊ ဤ‌သုဏောမ မနသိကရောမ‌ဟူ‌သော‌ပါဠိ‌ဖွင့်။ ။နသမေတိနသမံ ဂန္ဆတိ၊ညီညွတ်‌ခြင်း‌သို့ မ‌ရောက်။ ။အာဘယ်‌ကြောင့် မညီ‌သနည်း ရှင်‌ရှိ‌ရကား။သမဂ္ဂသဟိ စသည်‌ကို မိန့်‌သော်။ ။ဟိကား၊ ကာရဏာတ္ထ ဇောတက။ထို့‌ကြောင့်‌ရကား ဒီကာ၌၊ ကသ္မာနသမံ ဂန္ဆတိ သမဂ္ဂသဟိတိအာဒိဟု ဟိတ်နှင့်‌စောဒနာတက်သည်။

သမဂ္ဂသံဃာ‌၏ ဥပုသ်‌ပြု‌ခြင်း ဖြစ်‌သော‌ကြောင့်‌သာ ညီညွတ်‌ခြင်း‌သို့ မ‌ရောက်‌သ‌လော။ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ‌ကောစ အစရှိ‌သည်‌ကို မိန့်။ ။ဒီကာအ‌လို။ ။ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇ‌တဲ့ ဥပေါသထ‌ကရဏံ၊ သည်။ သံဃသ်၊၏။ ဥပေါသထ ကရဏံ၊ သည်။ ဟော‌တိ၊၏။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ‌ကောစ၊သည်‌လည်း။သံဃ‌ပရိယာပန္နော၀၊သာ‌လျှင်။ဟော‌တိ၊၏။ တသ္မာနသမေတိဟု‌အ‌နက်‌ပေး။ ဂ္ဟစ္ဆ‌သ၊စသည်‌ကား။လဒ္ဓဂုဏ်။ ဂ္ဟတိ၊ဤ‌သို့။အ‌သ၊ထို‌ပါတိမောက် ပြော‌သော ရဟန်း‌၏။ ။မိမိပါတိမောက် ပြော‌သဖြင့်၊မိမိဥပုသ်‌ပြု‌ခြင်း‌ငါ‌သာ မဖြစ်။သံဃာ‌၏ဥပုသ်‌ပြု‌ခြင်း‌ဖြစ်‌၏။ထို‌ပါတိမောက်‌ပြော‌သော‌ရဟန်း‌သည်‌လည်း သံဃာ‌၌‌ဝင်‌၏။ထို့‌ကြောင့်၊ သံဃာ‌၌‌ဝင်‌သည်‌ကို‌စွဲ၍၊ သုဏောမ မနသိကရောမ ဟု‌သာ ဆို‌သင့်‌လေသည် ဟူ‌လို‌သော။ ။ဂ္ဟဒါနိ တံ ဒသ္သေတုံ အာဟာတိ သမ္မန္ဓော။ ။ယထာယေန အာကာရေန၊ဖြင့်။ တံ အာကာရံ၊ကို။ အာကာရာနုံ၊ အ‌ကြောင်း‌တို့‌ကို‌တွင်။အာကာရကား ကာရဏာတ္ထ။ ။အာပန္နော ပတ္တိ ဘ၀ေ

ယျဖြင့် အာချာတ်ပုဒ် ဖြစ်သောထိယာသဒ္ဒါ။နိပါတ်ပုဒ် ဖြစ်သော ထိယာသဒ္ဒါအားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တွင် နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်သော ထိယာသဒ္ဒါကို နှစ်စေ၏။ ။အာပတ္တိဟိ စသည်ကား၊ ဝိဂ္ဂါဂရ။အလဒ္ဓိတာ စသည်၌ တတိယာအနက်၌။ ပဌမာဝိဘတ် အာဝိကတာစသည်ကဲ့သို့။ ။ထို့ကြောင့် ဂရကား။ ကထံအလဒ္ဓိတာယ စသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့။

အလဒ္ဓိတာ အလဒ္ဓိတာယ၊အဂ္ဂက်မဂ္ဂိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝါ၊ကြောင့်။ ။ကုက္ကုစ္စေန ပကတော အဘိဘူတော ကုက္ကုစ္စပကတော။တသဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စပကတတာ။ ။မိမိစကားကိုသူတပါးစကားဖြင့်ပြီးစေလိုရကား။ ဂတ္တံဝိစေတံ စသည်ကိုမိန့်။ ။သဋ္ဌိစ္စကို။အာပဇ္ဇတိပရိဂူဟတိ၊နှစ်ပုဒ်မှာယှဉ်၍ပေး။ပရိဂူဟတိ၊လျှို့ဝှက်၏။ ။ဒေသနာမကြား။ ပရိဝတ်မာနတ်မဒေနဟူလိုသော။ ။ဂွက်နိုးသဖြင့်လျှို့ဝှက်သော်ကား။အလဒ္ဓိမဖြစ်။အနာဒရိယအားဖြင့် လျှို့ဝှက်သော်သာ အလဒ္ဓိဖြစ်၏ဟု ငိုကာဆို၏။ အဂတိဂမနဥဇ္ဈတ္တိ။ စသဒ္ဒါကို ဂွေးအာပတ္တိနှစ်ပုဒ်လည်းယှဉ်။ ။ဘဏ္ဍာဂေဘန်သော အရာအစဂ္ဂိသည်တို့ဒ္ဒ် ဆန္ဒာဂတိ စသည်သို့လိုက်သည်ကို။ အဂတိဂမနယူ။ ။မန္ဒော၊ပညာနဲ့သည်ဖြစ်၍။ မောမူဟော၊အလွန်တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ဝါ၊အလွန်မိုက်သည်ဖြစ်၍။ဝိရောဓေတိ၊ချွတ်ယွင်းစေ၏။ ။ဣတိဣမေသံ စသည်ကား နိဂုံး။ ။ယာသာသိယာတိဟု ဣတိ သဒ္ဒါနှင့် ပဒဋ္ဌာရ၏ အဖြစ်ဖြင့် စာဟူသမျှဂိုကြ၏။ဣတိလိုမည်မထင် ယာသာသိယာသာလိုမည်ထင်သည်။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ အောက်၌ ယာသာသိယာတိဟု ပဒဋ္ဌာရကို ဆိုခဲ့ပြီးတည်ထုတ်လေပြီးသော ပုဒ်ကိုလည်း။ တဘန်တည်ထုတ်ပြန်သည်ကို ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာတို့ဒ္ဒ်။ မတွေ့စဘူးသောကြောင့်တည်း။ ။အနုက်ကိုကား။အညတရေန၊ သော။ အာကာရေန၊ဖြင့်။ ဝါ၊ကြောင့်။ အာပန္နာ၊သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ယာသ၊အား။ သိယာ၊ ရာ၏။ သတ္တန္နံ၊ကုန်သော။အာပတ္တိခန္ဓာနံ၊တို့တွင်။ အညတရာ၊သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ထေရသဝါ၊အား၎င်း။နဝသဝါ၊၎င်း။ မဇ္ဈိမသဝါ၊အား၎င်း။ သိယာ၊ရာ၏။ဣတိအယံ၊ကား။အထွော၊တည်း။ဤသို့ပေးရမည်ထင်သည်။

သတ္တန္နံ အာပတ္တိခန္ဓာနံ စသည်ကား။ ဆိုခဲ့ပြီးသည်ကိုသာ အနက်ကြားသည်ဟု ထင်ပေသည်။ ။အာဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်ပါကုန်။ မေး

မြန်းလျောက်ထားပါကုန်။ ။ဥပေါသထကွန္ဓကပါဠိတော်၌။ပဋ္ဌန်ဝါ အာ
ပတ္တိခန္ဓာခုံ အညတရာ၊ သတ္တန်ဝါ အာပတ္တိခန္ဓာခုံ အညတရာဟု ဟော
တော်မူလျက်၍အဋ္ဌကထာ၌။သတ္တန်ံ အာပတ္တိခန္ဓာခုံ၊ ဟူ၍သာ ဆိုလေ
သည်ကား စတုက္ကနည်းသည်။ပဋ္ဌကနည်း၌ဝင်လေပြီးဖြစ်သောကြောင့်။
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိဟ်။ ပဋ္ဌကနည်းကိုသာ ဆိုသကဲ့သို့။ ထို့အတူ ငါးပါး
သော အာပတ္တိခန္ဓသည်။ ခုနစ်ပါးသော အာပတ္တိခန္ဓ၌ ဝင်ပြီးဖြစ်သော
ကြောင့်။ သတ္တန်ံအာပတ္တိခန္ဓာခုံ၊ဟူ၍သာဆိုသည်ဟုမှတ်။

အာဝိကရဏ ၌။ ဒေသနာပကာသန ခုနစ်ပါးရသည်၏အဖြစ်ကိုဂုဏ်း။
သတ္တမိဝိဘတ်၏ စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝိဓိအနက်၌ ဖြစ်သည်၏ အ
ဖြစ်ကိုဂုဏ်းပြလို၍။သောအာဝိကရေယျ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဒေသေတုဝါ၊
ဒေသနာမူလည်းကြား။ ပကာသေတုဝါ၊ ထင်ရှားမူလည်းပြလော့။
အချို့ကား ဒေသနာမူလည်း ကြားစေသည် စသည်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဒေသနာမူ
လည်း ကြားအပ်၏ စသည်ဖြင့်ဂုဏ်း ပေးကုန်၏။ မဟုတ်။ ။သတ္တမိဝိ
ဘတ်ကား။ ပဌာနာ ဓိဝိ သံပုဏ္ဏာအား၊ဖြင့် သုံးပါးသော အနက်တို့၌ ဖြစ်
၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ကစ္စာယနသာရ၌။

ကာလဘေဒ မနိဿာယ၊ပဋ္ဌမိ သတ္တမိ သိယုံ။
ပဌာနာ ဝိဓိ သံပုဏ္ဏာ၊ဝိသယာ ပရိကိတ္တိတာ။ ။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။တောင့်တခြင်းသည် ပဌာနာ။ စေခြင်းသည်-ဝိဓိ။
မေးခြင်းသည်-သံပုဏ္ဏာ။ ။သဒ္ဒနီတိအလိုအားဖြင့်ကား။ အနုမတိ, ပရိ
ကပ္ပ, ဝိဓိ, နိမန္တနာ,အာမန္တနာ, အဇ္ဈေဋ္ဌ, သံပုဏ္ဆ, ပဌာနာ,အားဖြင့်။ ခုနစ်ပါး
သောအနက်တို့၌ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။အနုမတိ ပရိကပ္ပဝိဓိ နိမန္တ
နာဒီသုသတ္တမိ။ ။ဟုသုတ်ကိုတည်တော်မူသတည်း။ ။ထိုအနက်တို့
တွင် ဤဂါမံဂစ္ဆေယျ။ ဘတ်ံပစေယျ စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ဝိဓိအနက်၌ဖြစ်
၏။ ။ထို့ကြောင့်။ဒေသေတုဝါ၊ ပကာသေတုဝါဟုဗွင့်သတည်း။ ။
ဤ၌လည်း။ ပါရာဇိက အာပတ်ကို ဒေသနာကြားခြင်းမည်သည်ကား။
ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်သည်ကိုယူ။ ။အဘယ်သို့သော အာပတ်သည်။
ထင်းရှားမရှိသောအာပတ်မည်သနည်းဟု သင်္ကာဘွယ်ရှိ၍။ထင်ရှားမရှိ

သော အာပတ်ကိုဖြစ်ခြင်းငှါ။အသန္တိယာစသည်ကိုမိန့်။ ။ယာသာဘိက္ခု နော၊ အား။ ပနကား အနက်မရှိ။ ဇဝံဇာတိနာအညတရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင် တပါးပါးသော အကြောင်း ဖြင့်။ အာပန္နာ၊သော။ အာပတ္တိဝါ၊ သည်ငင်း။ အာပဇ္ဈိတွာပံနှ၊ ရောက်၍ ကား။ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထပြီးသော။ အာပတ္တိဝါ၊သည်ငင်း။ ဒေသိတာ၊ ဒေသနာ ကြားအပ်ပြီးသော။အာပတ္တိဝါ၊သည်ငင်း။ အာရောစိတာ၊ ထင်စွာပြုအပ် ပြီးသော။ အာပတ္တိဝါ၊သည်ငင်း။ ဟောတိ၊၏။ ဤသို့ပေး။ ။နိသျတိုဋ္ဌ ပေးသောအနက်ကား။သင့်သကဲ့သို့မထင်။ ။တုဏ္ဍိဘာဝေနာဝိဟိ ဟူ သောပါဌ်ဖြင့်။ ထေရော အနုမတ္တေသု ဝဇ္ဇီသုဘယဒဿာဝိ သမာဒါယ သိက္ခတိ စသည်တို့နှိုင်းကဲ့သို့။အဝိသဒ္ဒါ၏အနက်ရသည်ကိုငင်း။ခေါ-သဒ္ဒါ ၏အနက်မရှိသည်ကိုငင်း။ ပနသဒ္ဒါ၏ ဟိအနက်ရှိသည်ကိုငင်း ပြ၏။ ။ ယောပနာတိ ယောယာဒိသော စသည်ကဲ့သို့။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဒ္ဒိရှိထျက်။ သံဝဏ္ဏနာဒ္ဒိ။ ခေါ သဒ္ဒါ၏အဘွင့် အထူးမပါသည်ကို ထောက်၍ငင်း ပြ ၏။ ။အဘိမွတ္ထုသကြိုဟ်ဒ္ဒိ အနုတ္တရေတထာ ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ၏ သံဝဏ္ဏနာဒိကာကျော်ဒ္ဒိ။အနုတ္တရေပနဒ္ဒိ ပနသဒ္ဒါကိုဖြင်သဖြင့် တထာ သဒ္ဒါသည်။ ပနသဒ္ဒါ၏ အနက်ရှိ၏ဟု ဆိုသော မကိမဥ္ဇူကိုထောက်၍ ငင်းဆိုသည်၊ ။ပါဠိဒ္ဒိ အနုက်ကိုလည်း။ ။အာပတ္တိယာ၊ သည်။ အာ သန္တိယာ၊သော်။တုဏ္ဍိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်ရာ၏။ပန ဟိ သဒ္ဒံ၊၏။တုဏ္ဍိဘာဝေန၊ ဖြင့်လည်း။ဤသို့ပေး။ ။အဝိသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ကား။ ငါစင်ကြယ်၏ဟူ၍ဆိုမှသာ စင်ကြယ်သည်ကိုဆိုရသည်မဟုတ် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်လည်းဆိုရ၏။ ဤသို့ဆိုအပ်၏။ ။ဟိကိုအနက် မ ဆိုဟူ၍လည်းဆိုကုန်၏။ ။

ဓာနိသာဝိပါဌ်ဖြင့်။ဝိဒေဟတ်၏ အနုဘာဝနအနက်ကိုနှစ်စေသည်။ ။ ဖြေခြင်း ကြားခြင်းမည်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ရကား။ ပုဂ္ဂလာ ဓိဋ္ဌာန အားဖြင့် ဘွင့်ခြင်းငှါ။ ယထာခေါပန ပစ္စေကပုဋ္ဌသ စသည်ကို မိန့်။ ။ထေယျသဒ္ဒါတံ၊ကို ထေယျစိတ္တော အဝဟာရကစိတ္တော ဘွင့်၏ သို့။ ။ဇေကေန၊ တယောက်သည်။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်ဖြစ်၍။ ဇေကော၊သည်။ ဗျာက်ရေယျယထာ၊ ကဲ့သို့။ ။အဘယ်သို့ ဖြေရာ ကြားရာသနည်းစုဒ်

ရှိရကား။ ယထာဇေကေန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ယာဝတာတိယာနုသာဝိတံဟူသည်။ အဘယ်နည်း ရုဒ်ရှိရကား။ အဘယ်သို့ကား သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ကြားအပ်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ တပါးသောဆရာတို့၏ အယူအဆထူးကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ထိုယာဝတာတိယာ နုသာဝိတအနက်ကို ဖြတော်မူခြင်းငှါ။ ဇေမေဝ ဇေရူပါယ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဇေမေဝ။လ။ဟောတိတိဇ္ဇေ၊ဒ္ဒ်။ ဇကစ္စေ၊ ကုန်သော။ အာစရိယာ၊တို့သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဇေံ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေမေဝ၊ ဇေံတထာ၊တူ။ ဣမိသာဘိက္ခုပရိသာယ၊ ဒ္ဒ်။ယသသိယာ၊လ။ ဝေဒိသာမိတိ၊ ဟူ၍။တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ယဒေတံ-ယံဇေတံဝစနံ၊ကို။ အနုသာဝိတံ၊ အဘန်. တလဲလဲကြားအပ်၏။တံဝစနံ၊ကို။ ဇကမေကေန၊ တယောက်တယောက်သောရဟန်းသည်။မံ၊ကို။ဇေ-ဇေသာဘိက္ခု၊ သည်။ ပုဏ္ဏတိ၊၏။ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။ဣတိ၊ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ။ဣတိကား လောပတည်း။ ။ထိုဆရာတို့၏ စကားသည်။ ယုတ္တိရှိပါ၏လောစောဒနာ၊ ကြောင့်။ တံနယုဇ္ဇတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။တံဝစနံ၊သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊မသင့်။ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္ထဝုဇ္ဇနဘေဒတော၊အနက် သဒ္ဒါပြားသောကြောင့်တည်း။ ။

အရိယတိဉာယတိတိအတ္ထော။ ။အရဓာတု-တပစ္စယော။ ။ဝုဒ္ဓိယတိ အတ္ထော အနေနာတိ ဝုဇ္ဇနံ။ .ဝိပုဗ္ဗ-အဇ္ဇ၊ဓာတု-ယုပစ္စယော။ ။အတ္ထောစ ဝုဇ္ဇနဉ္စ-အတ္ထဝုဇ္ဇနာနိ။ ။တေသံဘေဒေါ အတ္ထဝုဇ္ဇန ဘေဒေါ တဇ္ဇော။ ။အနက်သဒ္ဒါပြားသော်လည်း။ သင့်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံ့လော့။ အသို့မူ၍ မသင့်သနည်းစုဒ်ရှိရကား။ အနုသာဝနံဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဒုတိယဗ္ဗိ၊လ။အာဒိသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အာနုသာဝနံနာမ၊အဘန်တလဲလဲကြားခြင်းမည်သည်။အတ္ထတောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝုဇ္ဇနတောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိန်း၊ မပြားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။တေနသ အနုသာဝုဝနတ္တာယံ။ နယုဇ္ဇတိ-နှင့်ဟပ်။ ။သုဏာတုမေ ဘဒန္တော်သံဃော စဇသော ကမ္မဝါစာကိုပင် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ကြားသကဲ့သို့။ အနက်သဒ္ဒါ အထူးမရှိရာ၌သာ။ အနုသာဝနမည်သည် ဟူလို။ ။ဣ၌ အနက်သဒ္ဒါ မံပြားသော် သင့်ကောင်းပါသည် မဟုတ်

လော။ကြောင့်။ယသသဘိယာတိအာဒိ စသည်ကိုပြ၏။ ။ယသ။လ။အာဒိ ဝစနတ္ထယံ ပန၊ ယသသဘိယာ အစရှိသော စကားသုံး ခုတို့၏ အပေါင်း သည်ကား။ အတ္ထတောပိ၊ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဗျဉ္ဇနတောပိ၊ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဘိန္နံ။ပြားခဲ့၏။ တေန၊ကြောင့်။ အသ၊ထိုယသသဘိယာ အစရှိသော စကားသုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ အနုသာဝနတ္ထယံ၊ အဘန်တလဲလဲ ကြားခြင်းသုံးခုတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုခြင်းသည်၊နယဂ္ဂုတို့၊မသင့်။

ယသသဘိယာအာပတ္တိ-သော အာဝိကရေယျ ဟူသောပုဒ်။ အသန္တိ ယာ အာပတ္တိယာ တုဏ္ဍီဘဝိတဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်။ တုဏ္ဍီဘာဝေနခေါပနာ ယသ္မာနှင့် ပရိသုဒ္ဓါတိ ဝေဒိသာမိ ဟူသောပုဒ်။ ဤပုဒ်သုံးပါး အပေါင်း သည် အနက်လည်းမတူ၊ သဒ္ဒါလည်းမတူ၊ တယောက်တခြားကွဲလွဲထူး ပြားကြခဲ့။ထို့ကြောင့်မသင့်ဟူလိုသော်။ ။ယသသဘိယာစသောစကား သုံးခုအပေါင်းသည်၊ ယာဝတတိယာ အနုသာဝနဖြစ်သော်၊ အဘယ်အ ပြစ်ရှိသနည်း စောဒနာရှိရကား။ ယဒိစေတံ၊ ထွက်ပြန်သော။ ။ဇေတံ၊ ထိုယသသဘိယာ အစရှိသော စကားသုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ယာဝ တတိယာနုသာဝနံ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင် အဘန်တလဲလဲ ကြားခြင်း သည်။ ယဒိသဘိယာ၊အံ့။ နိဒါနုဒ္ဒေသော်၊သည်။ အနိဋ္ဌိတေပိ၊ မပြီးမိလည်း။ အာပတ္တိ၊သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ။အာပတ် စင်စစ် ဖြစ်သည်ကို လည်း၊ ဖြစ်ရာသော ဟု ဆိုကောင်း အံ့လော။ ဖြစ်ပစေတော့လော ဟု ဂုဒ်ရှိရကား နစယုတ္တံ စသည်ထွက်ပြန်သတည်း။ ။အနာပတ္တိခေတ္တော၊ အာပတ်မသင့် ရာသော ခေတ်၌။ အာပတ္တိ်၊ သို့။ အာပန္နိတုံ-အာပန္နုံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ နစယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်ခဲ့။ ။ကေစ္စေ-ဆရာတို့၏အလိုကိုဖြေပြီး၍၊ အပရေဆရာတို့၏ အလိုကို ပြလိုရကား၊ အပရေ စ သည်ကိုပြ၏။ ။အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်။ အနုသာဝိတန္တိ ပဒသ၊၏။ အနုသာဝေတဗ္ဗံ၊ အဘန်တလဲလဲ ကြားလတ္တံ့။ ဤတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထံ၊အနာဂတ်အနက်ကို။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ယာဝတတိယန္တိ ဤဒံ ဝစနံ၊ကို။ဥဒ္ဒေသာဝသာနေ၊ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ၏အဆုံး၌။

အချို့သောနိဿည်း နိဒါနုဒ္ဒေသ၏ အဆုံး၌ ပေး၏ မသင့်။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။နိဒါနုဒ္ဒေသ၏အဆုံး၌၊ ကိုယ်ထူ ပရိသုဒ္ဓါ အစရှိသော ပါဋိ

မရှိ။ ဗာသုဟောတိတွင်၍သာ ရှိသည်။ ယခုကာလပါတိမောက်ပေတို့၌ ကား။ ပါတိမောက်ပြဿောကာလ၌၊ ဆိုအပ်ရွတ်အပ်သောကြောင့်သာ၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံခေါ အာဂုယသ္မန္တော နိဒါနံ။လ။ ဓာရယာမိ ဟုရေးလေသည်။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌ပင်၊ တံပနေတံ ပါရာဇိကာနံ အ၀သာနေ ဒိဿတိ။ နှ နိဒါနာ၀သာနေ စသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့။ ။ထို့ကြောင့်၊ ထို နိသျအနက်မသင့်ဟု မှတ်အပ်၏။ ဋိကာ၌လည်း၊ ဥဒ္ဒေသာ ၀သာနေတိ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာ ၀သာနေ ဟုဆို၏။ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ လ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိတိ ဇေတံ၀စနံကို။ သန္ဓာယာ၍။ ၀ုတ္တံ၊ဖြ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။အာဟု၊ကုန်၏။ ။ထိုအပရေဆရာတို့စကားကား ယုတ္တိရှိသလော။ ကြောင့်။ တမ္ပိ နယုဇ္ဇတိ၊စသည်ကိုမိန့်။ ။တမ္ပိ၀စနံ၊ထိုအပရေဆရာတို့၏စကားသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊မသင့်။ ။ဝိကာ၊ ဇကဿွေဆရာတို့၏စကားကိုငဲ့သည်။ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္ထယုတ္တိနံ၊ အနက် အကြောင်းတို့၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိသော ကြောင့်တည်း။ ။အတ္ထ မရှိသောကြောင့်၊ အနုသာ၀တေတ္ထံ ဟူသော အနာဂတ် အနက်မသင့်။ယုတ္တိမရှိသောကြောင့် ပါရာဇိကုဒ္ဒေသအဆုံးဌိ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါ အစရှိသောစကားကိုရည်၍ဆို၏ ဟူသောစကားမသင့် ဟူလို။ ။ယုဇ္ဇတိဘဇတိ ဇောယောတိယုတ္တိ။ ။ယုတ္တိသဒ္ဒါကား၊ကာရဏ အနက်ဟော။ အဋ္ဌမ္ပခ၀ါဒယုတ္တိ စသည်ဌိကဲ့သို့။ ။အတ္ထော စ ယုတ္တိ စ အတ္ထယုတ္တိယော။ တာသံ။ ။အဘယ်သို့ အတ္ထယုတ္တိ မရှိသနည်း စောဒနာရှိ၍။ ထိုအတ္ထယုတ္တိမရှိသည်ကို ပြခြင်းငှါ၊ ဤဒဿနာဒိစသည် ကိုမိန့်သော။ ။ဟိ၀ိတ္ထာရိသာမိ၊ဆုံ၊ ဤဒဿနာ၀ိတံ ဟူသော ပုဒ်ကို။ကေစိ၊တို့သည်။ အနုသာ၀ိတန္တိ ဟူ၍။ သဇ္ဈာယန္တိ။။ကုန်၏။ ကေစိ၊တို့သည်။ အနုသာ၀ေတန္တိ၊ ဟူ၍။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ကုန်၏။ တံဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။အတိတကာလမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဒိပေတိ၊၏။ အနာဂတ ကာလံ၊ကို။ နဒိပေတိ၊မပြု။ ။အနာဂတ် ကာလကိုမပြု။ အတိတ်ကာလ ကိုသာ ပြသည်၏အဖြစ်ကို၊အဘယ်သို့ထိပါသနည်း။ကြောင့်။ယဒိစသ စသည်ကိုမိန့်။ ။အဿ၊ ထိုအနုသာ၀ိတံ၊ အနုသာ၀ေတံ ဟူသောပုဒ် နှစ်ပါး၏။ အယံအတ္ထော၊ ဤအနာဂတ် အနက်သည်။ ယဒိစထိယာ၊ဆဲ့။ ဇော့်သတိ၊သော်။အနုသာ၀ိတံဟောသတိတိ၊ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊သည်။ ၀ဒေယျ၊

ပေါဘတော်မှုရာဇ်။ နစဝဒတိ၊ ပေါကား ဟောတော် မမှု။ ။ကိတာ ဓာတွထ္ထ သမ္ဘန္ဓေ၊ဟောန္တိ ကာလန္တရေ သွဝိ။ ။ဟူသော ပရိဘာသာ နှင့်အညီ။အတိတ်အစရှိသောကာလ၌ ဖြစ်သော ကိတ်ပစ္စည်းသည်။ ကြွ ယာတပါးနှင့်စပ်မှ၊ အနာဂတ်စသော ကာလအထူး၌ ဖြစ်၏။ မစပ်သော် မဖြစ်။ ဤ၌ကား တပစ္စည်းသည်ဟောသတိဟူသောကြွယာနှင့်စပ်၍ဟော တော်မူသော်အနာဂတ်၌ဖြစ်ရာ၏။ထိုသို့ကား မဟောသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလကိုမပြ။အတိတ်ကာလကိုသာပြသည်ဟူလိုသော်။

အတ္ထမရှိသောကြောင့်၊ အနာဂတ် မသင့်သည်ကို ပြုပြီး၍၊ ယုတ္တိမရှိ သောကြောင့်၊ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ၏အဆုံး၌ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ-အစရှိသော စကားကိုရည်၍ ဆိုအပ်၏ ဟူသောစကား မသင့်သည်ကို ပြလိုရကား ယဒိစေတံ၊ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဧတံ၊ ထိုအနုသာဝိတံဟူသော ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒေသာဝသာနေ၊၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။(ထည့်သည်)။ ဝစနံ၊ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ အစရှိသောစကားကို။သန္ဓာယ၊၍။ ဝုတ္တံ၊သည်။ယဒိသိယာ၊အံ့။ နအာဝိကရိဿာမိ၊ ထင်စွာ မပြုအံ့။ဣတိ၊၍သို့။ စိတ္တံ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော်သ၊ ဖြစ်စေသော ရဟန်းအား။နိဒါန၊သည်။သမ္ဘတ္တေပိ၊အပြီးသို့ရောက်သော် လည်း။ ဝုတ္တမုသာဝါဒေါ၊ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော မုသာဝါဒသည်။ နသိယာ၊ရာ။ ကဿာ၊ကား။ယာဝ၊လ။ မာနေတိ၊ဟူ၍ ဝစနတော၊ပစ္စုပ္ပန် ကာလအားဖြင့် ဟောတော် မူသောကြောင့်တည်း။ ။ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ၏ အဆုံး၌။ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါအစရှိသော စကားကိုရည်၍ ဆိုသည်ရှိသော်။ နိဒါန်းပင်ပြီးသော်လည်းဘုရားဟောသောမုသာဝါဒမဖြစ်ရာဟူ၍ ဆို၏။ ထိုသို့မုသာဝါဒ မဖြစ်ခဲ့သော်။ အဘယ်အပြစ် ရောက်သနည်းစောဒနာ ရှိရကား။ယာဝတတိယန္တိ ဣဒံဝစနမေဝစသည်ကိုမိန့်။ ။ယဒိဧဝံ ယာဝ တတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိတိကိမိဒန္တိ အာဟ ယာဝ တတိယန္တိ အာဒိ၊ဟူသောငိုကာကိုထောက်။ ။ဧဝသဒ္ဒါကား၊အဒ္ဓာနပယောဂတည်း နိရဇ္ဈကာမှယှဉ်၍ပေး။ အထက်ကို•ရည်၍ ဆိုသည်ရှိသော် နိဒါန်းပြီး သော်လည်းမုသာဝါဒမဖြစ်ကယာဝတတိယံအနုသာဝိယမာနေဟုပစ္စုပ္ပန် ကာလဖြင့် ဟောသောစကားလည်းအကျိုးမရှိရာပြီဟူလို။ ။ဧကစ္စေဆ ရာတ္ဂိစကားလည်းမသင့်။ ဒုပရေဆရာတ္ဂိစကားလည်း မသင့်ခဲ့သော်၊

သင့်စရာပင် မရှိပြီလော။အာဘယ်သို့ဖြစ်မှသင့်မည်နည်းဟု အမေးပုစ္ဆာ စောဒနာရှိ၍။ သင့်သည်ကို အတ္တနောမတိအား‌ဖြင့် ပြလိုရကား။ ယာဝ တာတိယာ နုသာဝိတံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယာဝ။လ။ဟာတိတိ ဣဒံဝစနံ၊သည်ကား။ လက္ခဏဝစနမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကား မျှသာတည်း။ တေန၊ထိုမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားမျှဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေနာတိ လက္ခဏ ဝစနမတ္တေန ဟေတုနာ။ ။ဇိကာ။ ။တဆ္ဍိံပါ တိမောက္ခေ၊ကို။ပ။ ။ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဣမံအတ္ထံ၊ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟောတိနှောင် ဣတိကြောသည်။

[အခ်ိမ္ဘါယ်ကား။ ယာဝတတိယံ-အနုသာဝိတံ သဒ္ဒါသည်၊သုံးကြိမ် ကြားသည်ရှိသော် အာပတ်သင့်မှန်း သိထက်၊ ထင်စွာမပြု သောရဟန်းအား၊ သုံးကြိမ်ကြားခြင်း၏ အဆုံးဌ၊ သမ္ဗဓာန မုသာဝါဒဖြစ်၏ ဟူသော အနက်ကိုသာ မှတ်၏။ ကာလကို မမှတ်ဟူလိုသော်။]

တဒေတံ-တံဇေတံ ပါတိမောက္ခံ၊ကို။ ယထာယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တံအာကာရံ၊ကို။ ။တထ္ထာယသ္မွန်ကွ ပုစ္ဆာဝိ စသော်စကား‌သည်၊နိဒါန်း၏အဆုံးဌပင် ရှိသလော။ ကြောင့်။ တံပနေတံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ခေါ စသည်ဖြင့်ဆိုသော်၊ အာဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း။ မဆိုသော်အာဘယ် အပြစ်ရှိသနည်း။ ကြောင့်။ ဇေဝံဟိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဟိကား ဗလဇော တက။ ။ယာဝ တတိယာနုသာဝနအခြင်းအရာကို ပြလို၍။ တထ္ထာယ သ္မွန်ကွ ပုစ္ဆာဝိ စသည်ကို ဆိုသောဟု ဆို၏။ ယသ္မာသိယာ အစရှိ သောစကားသုံးပါးအပေါင်းသာ ယာဝတတိယာနုသာဝန-မဖြစ်ကောင်း ပါသလော။ကြောင့်။ဣဒမေဝ စ အတ္ထံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယသ္မာသိယာ စသော်စကား သုံးပါး အပေါင်းသည်။ ယာဝတတိယာ နုသာဝန မည်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုကိုသာ-ဥပေါ်သထက္ခန္ဓကဋ္ဌ ဟောတော်မူရာ၏။သ ကိုဖြူသာဝိတဖြင့် ဟောတိ အစရှိသည်ကို မဟောရာ ဟူလိုသော။ ဇိကာ ကိုထောက်။ ။ဣဒမေဝအတ္ထံ၊ ဤငါတို့ဆိုအပ်သောအနက်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊၍။ ။ဇေဝသဒ္ဒါဖြင့်၊ယသ္မာသိယာ အစရှိသောစကားသုံးပါး အ

ပေါင်းကိုရည်၍မဟောဟူသော အနက်ကိုကန့်။ ။ဤအဆုံးအဖြတ်ကို ဆရာဘယ်မှာရသနည်း။ကြောင့်။အယမေထုဆိုသည်ကိုမိန့်ပြန်သော။ သမ္ဖဇာနမုသာဝါဒသမုဒ်၌ သဝိဘတ်ဟု သက်ဘွယ်ရှိရကား။ သမ္ဖဇာနမုသာဝါဒေါ အာသဟောတိ ဟုပွင့်သော်။ ။ဥရသ နုကျော စသည်တို့၌။ဥရောအသ ဟုပုဒ်ဖြတ်ရသကဲ့သို့ဖြတ်လေဟူလို့။ ။တေနု၊ထိုသမ္ဖဇာနမုသာဝါဒကြောင့်။ဝါ၊ဖြင့်။အသ၊ထိုရဟန်းအား။ ။သမ္ဖဇာန မုသာဝါဒေ ပါဗိတ္တိယံ၊ ဟုဟောသောကြောင့်။ ပါစိတ်အာပတ်သာဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော။ အသို့မူ၍ ဒုက္ကဋ်အာပတ် ဖြစ်လေသနည်း။ ကြောင့်။ သာစခေါပန မုသာဝါဒ လက္ခဏောနကိုမိန့်။ ။သာစခေါဒုက္ကဋာပတ္တိ၊ သည်လည်း။ မုသာဝါဒလက္ခဏော၊ ဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။သမ္ဖဇာန မုသာဝါဒ လက္ခဏာဖြင့် မဖြစ်သော်။ အာဘယ်ဖြင့် ဖြစ်သနည်း။ ကြောင့်။ သမ္ဖဇာနမုသာဝါဒေါ စသည်ကိုမိန့်ပြန်သော။ ။ အကြောင်း သမုဋ္ဌာနာပတ္တိ၊ အကြောင်းသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် ဖြစ်သော အာပတ်သည်။ ။ဟိ-အနက်ကိုပါဋိဖြင့် ပြီးစေလိုရကား။ ပုတ္တဖိုစေတံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ပရိဝါဠိ။ သေဒမောစနဂါထာတို့၌။ အရှင်ဥပါလိဟောသတည်း။ ။ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော။မနုဇေန၊လူနှင့်။သဟ၊တကွ။ ဝါစာဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ယအက္ခရာကျေသည်။ အနာလပန္တော၊မပြောဟော။နိုးသောသူနှင့်မပြောသည်ကိုယူ။ပရေ၊တပါးသောသူတို့ကို။ ဝေးသောသူတို့ကိုယူ။သန္တိကေ၊ထည့်။ဂိရံ၊အသံကို။ နောစဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ဝါစသိကံ၊နှုတ်ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်သို့။ နအာပဇ္ဇေယျ၊ရာ။ သောပဋ္ဌာ၊ကိုးကုသလေဟိ၊ လိမ္မာသောသူတို့သည်။ စိန္တိတာ၊ ကြံအပ်ကုန်၏။ ။ပဋ္ဌာမေသာ စိန္တိတာကား။ လိုန်ပြန်သည်။သောပဋ္ဌောစိန္တိတောဟု ငိုကာဆို၏။ ။ဗိဗိတြောဟိ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ ဟူသော ပရိဘာသာန့်အညီ။ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း၏ အထူးထူးအပြားပြားများခြင်းကြောင့်၊ ဤ၌ အန္တရာယံကရောတိတိ အန္တရာယိကောဟု ကရောတိအနဲက်ကို သိစေတော်မူလိုရကား။ အန္တရာယကရောဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ။အဋ္ဌကထာဖွင့်ဟန်ကိုထောက်သည်။ ။ငိုကာဒ္ဓကား အထူးဆိုသေး၏။ ။

လာဘသက္ကာရစသည်တို့၏အနှောရယ်ကိုပြုတတ်သလော။ကြောင့်။ ပဌမစ္ဆာနာဒီနံ အဓိဂမာယ ကိုပိန့်။ ။ပဌမစ္ဆာန် အစရှိသည်ကို ရခြင်း၏အနှောရယ်ကို။ဇကနှောမှုချအား ဖြင့်ပင်ပြုနိုင်သလော။ကြောင့်။ပါမောဇ္ဇာဒိသမ္ဘဝံနိဝါရေတွာ ပိန့်။ ။ပါမောဇ္ဇအစရှိသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ စင်စစ်ပင်ဖြစ်နိုင်လျှင်းသလော။ကြောင့်။ဝိပ္ပဋိသာရဝဏ္ဏုတာယပိန့်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ အာပတ် သင့်မှန်းသိလျက်။ ထင်ရှားမပြုသော ရဟန်းအား။ သမ္ဘာနမုသာဝါဒဖြစ်သည်ရှိသေ်။ ငါကားထင်ရှားပြုအပ်သည်ကို။မပြုမိလေဟု ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်၏။ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်သည်ရှိသေ်၊ပါမောဇ္ဇမဖြစ်။ ပါမောဇ္ဇ မဖြစ်သည်ရှိသေ်။ ဒိတိမဖြစ်။ ဒိတိမဖြစ်သည်ရှိသေ်။ ပဿဒ္ဓိမဖြစ်။ ပဿဒ္ဓိမဖြစ်သည်ရှိသေ်။ သုခမဖြစ်။ သုခမဖြစ်သည် ရှိသေ်။ ပဌမစ္ဆာန်ကိုမရ။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရ၏အကြောင်းဖြစ်သဖြင့် အဆင့်ဆင့် အနှောရယ်ကို ပြုသည်။ မုချအားဖြင့် ပြုသည်မဟုတ်ဟူလိုသော။

ကတာကတံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ ပဋိမုခံ သရတိ ဂဏ္ဌတိတိ ဝိပ္ပဋိသာရော။ ။ဝိ-ကား။အနက်ဂရှိ။ဝတ္ထုဣဿဝတ္ထုက။အထဝါ။ပဋိသရတိတိ ပဋိသာရော။ ဝိရူပေါ ကုစ္ဆိတော ဝါ ပဋိသာရော ဝိပ္ပဋိသာရော။ ။ဝိသဒ္ဒါကား။ဝိရူပကုစ္ဆိတဣ။ ။ကုက္ကုစ္စစေတသိက်ရစေ။ ။ဝသ္မိ ဗလာနိ ဇဏ္ဍောတိဝဏ္ဍု။ ။အကြောင်းရစေ။ ။ဝိပ္ပဋိသာရသ ဝဏ္ဍု ဝိပ္ပဋိသာရဝဏ္ဍု။ တသ္မာ ဘာဝေါ ဝိပ္ပဋိသာရဝဏ္ဍုတာ။တာယ။ ။နှလုံးမသာခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ပေး။ ။ပမုဒိတာသ ဘာဝေါပါမောဇ္ဇံ။ ။တရုဏဝိတိရစေ။ ။ပါမောဇ္ဇံ အာဒိ ယေသန္တေ တိပါမောဇ္ဇာဒယော။ ။တေသံ သန္တာဝေါ ပါမောဇ္ဇာဒိသန္တာဝေါ။တံ။ ။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဒိတိပဿဒ္ဓိစသည်ကိုယူ။ ။ပဌမံစ္ဆာနံ ပဌမစ္ဆာနံ။ ။ အသဒိသနွေးဘော်နှင့်လို၏။ ။ဝဂ္ဂန်ဝါဝဂ္ဂေ၊ သုတ်၌ ဝါသဒ္ဒါဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတ်ကို တတိယကမ္မရာ ဇပြုသည်ဟု စူဠနိဂုတ္တိ၌ ဆိုသည်။ ။ပဌမစ္ဆာနံ အာဒိယေသန္တေတိ ပဌမစ္ဆာနာဒိနံ။ ။ယသဒ္ဒါ တသဒ္ဒါ တို့၏ အဏ္ဏာဘိစာရိတသမ္ဗန္ဓဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ယသ္မာဟူသောအနက်ဖြစ်သင့်ရကား။ တသ္မာတိ ယသ္မာ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။အနာဝိကရဏာ သဝိါတော

ဖြင့်။ သမ္ဖစာနမုသာဝါဒေ ပါဝိတ္တိယံ၊ဟူ၍ ဟောအပ်သော သမ္ဖစာနမုသာဝါဒကို နှစ်စေသည်။ ။သရဓာတ်၏ သရဏာတ္ထ ဟိံ သတ္ထကို နှစ်စေ၍။ကိဉ္စိဒုက္ခဿသရသိ စသည်တို့ဖြင့်လဲ့။ စာနန အနက်ကိုဂုင်း။ မာန၏။ ဝန္ဒနာမာနပူစာသက္ကာရ ဘာစနံ စသည်ဖြင့်လဲ့။ မာနပုဗ္ဗင်္ဂမဟုတ်။ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ မာနပစ္စည်း၏ ကံအနက်ကို နှစ်စေ၍ ကတ္တားအနက်ကိုဂုင်း။ ပြုလိုရကား။ သရမာနေနာတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဒေသမဂ္ဂါဝိသုဒ္ဓိယာ စသည်တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်အစရှိသည်လည်းဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ။ဣဒါနိ တေဒေဝစတုရာသိတိ နဂရသဟာဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပမုခါနိ ဇဋ္ဌေဒေဝဆန္ဒံ ဇနေဟိဝိဇိတေ အပေက္ခံကရောဟိ။စသည်တို့ဖြင့်။တဏ္ဟာသည်လည်း။အပေက္ခမည်၏။ ။ထိုကြောင့် ထိုအနက်တို့ကို နှစ်စေ၍။ ဝုဋ္ဌာနစသည်ကို။ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပကိဏ်းဆန္ဒကို။ အပေက္ခဟု ယူစေလိုရကား။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေနာတိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဝုဋ္ဌာနကံနှင့် ဝုဋ္ဌာတုကာမေနကို။ ဒေသနာကံ နှင့် ဝိသုဒ္ဓိတုကာမေနကိုဟပ်။ ။ဣတော၊ ဒျိဉ္စုပုသ် ပြုရာအရပ်မှ။ ။အာဝိကတာယဖြင့် ပဌမအနက်၌ ပဌမာ ဝိဘတ်ကို နှစ်စေသည်။ ။အာဝိကတာယဟု အာဘယ်ကြောင့်။ သံဝဏ္ဏနာကို ပြုသနည်း။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌။ အာဝိကတာ သာရှိသည်မဟုတ်တုံလောဟု စောဒနာရှိရကား။ ဣဒံဝိဟိ စသည်ကိုမိန့် ဝိသဇ္ဇိကား။ အလဒ္ဓိတာ စသည်ကိုငဲ့သည်။ ။ကရိဏ်းအနက်၌ပဌမာဝိဘတ်ဟု အသို့မူ၍ ဆိုသနည်း။ကရိဏ်းအနက်၌။ ဟိ ဝိဘတ်ဟူ၍ မဆိုကောင်းသလော။ကြောင့်။ ဟိဣတိနိပါတမတ္တံ ကိုမိန့်။ ။ဟိကား ဝိဘတ်မဟုတ် နိပါတ်။ ။ထိုကြောင့်။ ကရဏတ္ထေပစ္စတ္တဝစနံဟု ငါဆိုပါသည်။ ဟိကို ငါမဖြင်သောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်ဟူလို။ ။ဝါ၊မတ္တံကိုထောက်သော်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌။ ဟိသဒ္ဒါသည်။ဝါကျာရမ္ဘဝိတ္ထာရေစ၊ အစရှိသည်ဖြင့် မိန့်အပ်သော။ ဝါကျာရမ္ဘ စသောအနက် အထူးရှိသော ဟိလော။ကြောင့်။ ဟိဣတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။နိပါတ်မျှသာ အနက်ဝိသေသမရှိဟူလို။ ။အာသသည်။ ပယောဂဝန်္တသာမည်ဝါစိသဇ္ဇနာမ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့ရကား။ဝါ၊သုဝစော စသည စသည်တို့ဖြင့်လဲ့။အာချာတ် ပုဒ်အာသ ထူဉ်းပါးခဲ့ရကား။အာသာတိ အာသဘိက္ခုနော ဖွင့်သော။ ။လာဘသက္ကာရစသည်ကို ရဖြင်း

ဌါ။ ချမ်းသာသည်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ဖာသုဟောတိတိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အာပတ်ကိုထင်ရှားပြုလျှင်ပင် ပဌမဈာန်အစရှိသည်ကို ရသလော။ စုဒ်ရှိရကား။အဝိပ္ပဋိသာရ။လ။အဇ္ဈောကိုမိန့်သော။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ငါဘုရားပညတ်တော်မူတိုင်း။ အာပတ်ကိုထင်ရှားပြုမိပေသည်ဟု အောက်မေ့သောရဟန်းအား။ ဝိပ္ပဋိသာရမဖြစ်မူ၍။ ပါမောဇ္ဇဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇဖြစ်သည်ရှိသော်။ဝိတိဖြစ်၏။ ဝိတိဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဿဒ္ဓိဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိဖြစ်သည်ရှိသော် သုခဖြစ်၏။ သုခဖြစ်သည်ရှိသော် ပဌမဈာန်အစရှိသော သမာဓိကိုရ၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်သည်ဟူလိုသော။ ။ဤတိကဒ်ဝိဝိတရကိယာနာမ ပါတိမောက္ခ အဋ္ဌကထာယ နိဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ဤတွင်၌ နိဒါနုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ။

ပဌမပါရာဇိက။

(၁) နိဒါနုဒ္ဒေသ၏ အနက်ကိုပွင့်ပြပြီး၍ ထိုနိဒါနုဒ္ဒေသ၏အခြားမဲ့ဦးဟောအပ်သော။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ပွင့်ခြင်းဌာ။ ဤဒါနိ အစရှိသည်အားထုတ်တော်မူသတည်း။နိဒါနာနန္တရံ၊နိဒါန်း၏အခြားမဲ့ပြု၍။ ။နိဒါနာနန္တရံ ဧတ္ထ ဘာဝ-နပုံသကနိဒ္ဒေသော။ နိဒါနာနန္တရံကတွာတိဝုတ္တံ ဟောတိဋီကာ။ ။ယဒေတံ ယံဇေတံပါရာဇိကကဏ္ဍံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။တထာ၊ထို ပါရာဇိကကဏ္ဍ၌။ ။တတြ၏ဝိသယသုံးပါးတို့တွင်။ပဏ္ဏတ္တိနှင့်ဝိသယ၊ဝုတ္တာပေက္ခ ဝုစ္စမာနာပေက္ခနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝုတ္တာပေက္ခ အဖြစ်ကို ပြလိုရကား။ တတြာတိ တသ္မိ ပါတိမောက္ခေ မိန့်သတည်း။ ။အာဏာပါတိမောက်ကို လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိရကား။ ပါတိမောက္ခံ။ လ။ ဝုတ္တေ ကိုမိန့်သော။ ။ဝုတ္တာပေက္ခကို နှစ်စေလို၍ ဤမေတိ ဤဒါနိ ဝတ္တုမ္ဘာနံ အာဘိမုခီကရဏံ မိန့်။ ။ဝတ္တုမ္ဘာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သောပါရာဇိကလေးပါးတို့ကို။ ပါရာဇိကသာဆိုကမပြီးကောင်းလောစုဒ်ရှိရကား။စတ္တာရောတိဂဏာနပရိစ္ဆေဒေါ၊

ပိန္နံ။ ။ပရိဆ္ဆိန္နတိဇောနာတိ ပရိစ္ဆေဒေါ။ ။ဂဏနာသ ပရိစ္ဆေဒေါ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ ။ဇေဝံနာမကာဖြင့် သဒ္ဒါငါးပါးတို့တွင် နာမသဒ္ဒါကို ဖြဖ်ေ။ ။ဓမ္မောသဘာဝေ ပရိယတ္တိ ပညာဉာယေသု-စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော။ သဘာဝပရိယတ္တိစသော အနက်တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဒါ ဖြစ်သော်လည်း ယထွယထွ သဒ္ဒါ ပဝတ္တတိ။ တထွတထွ အဓိပ္ပါယဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော။ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ။အလိုရှိအပ်သောအနက်၏အစွမ်းဆောင်ဖြင့် ယှဉ်အပ်သောကြောင့်။ ဤ၌ဓမ္မသဒ္ဒါ၏အာပတ္တိအနက်ကိုအလိုရှိရကား။ ဓမ္မာတိ အာပတ္တိယော ဟု ပိန္နံသတည်း။ ။ဉဒ္ဓေသ သဒ္ဒါ၏ ကမ္မပဓာန-ဘာဝပဓာန နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဘာဝပဓာန အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဉဒ္ဓိသိတဗ္ဗတံ ဟုဖွင့်သတည်း။ ။ဉဒ္ဓိသိယတိတိ ဉဒ္ဓေသော။ကမ္မသာဓန-ဉရှေးရှိသော ဒိသဓာတ် ဏာပစ္စည်း၊ဒိသဓာတ်၏ အဂ္ဂ ကတွထွကြိယာကား။ ဉဒ္ဓေသဝစီဘေဒ သဒ္ဒါကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဓောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် မုချအားဖြင့်ရ၏။ ကမ္မထွကြိယာကား ဉဒ္ဓေသဝစီဘေဒ သဒ္ဒါ၏ ဉပါဒ်သည်။ကာရကဟ္ဘာစာရကထွ အားဖြင့်ရ၏။ ဏာပစ္စည်း၏အရကား။ ဉပ္ပါဒဝန္တံဖြစ်သော ဉဒ္ဓေသ ဝစီဘေဒ သဒ္ဒါသည်။ အပဓာနအားဖြင့်ရ၏။ ဤအရာ၌၊ ဘာဝပဓာနနိဒ္ဒေသ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဉဒ္ဓေသဝစီဘေဒ သဒ္ဒါ၏ ဉပါဒ်သည်သာ ပဓာနအားဖြင့်ရ၏ဟူလိုသော။ ။အဿုကားကတွထွကိုနှစ်စေသည်ဟူကုန်၏။ ။ဂြိုးအတိုင်း မှတ်အပ်၏။ ၊ထို့ကြောင့်ရကား။ ။ဉဒ္ဓိသိယတိတိ ဉဒ္ဓေသော ဘာဝပဓာနောယံ နိဒ္ဒေသော။ ။တေနာဟဉဒ္ဓိသိတဗ္ဗန္တိ ဟုဒ္ဓိကာ ပိန္နံသတည်း။ ။သရူပေနဖြင့်၊သာဓာရဏအားဖြင့် ပြသည်ကို နှစ်စေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်နှနိဒါနေဝိယ စသည်ကိုပိန္နံသော။ ။ယောပနဒ္ဓ ပနသဒ္ဒါကား အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသာ။ယောသဒ္ဒါသာအနက်ရှိသောပုဒ်။ထိုယောဟူသောပုဒ်သည်လည်း အနိယမအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်တည်းဟူပြလိုရကား။ယောပနာတိယောကောစိ ပိန္နံ။ ။အမှတ်မရှိသောသူမည်သည် အသွင်လုံးလ စသည်တို့ရှိတွင်၊ တပါးပါးသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်ထင်ရကား။ ရဿဒီဃာဒိနာလိင်္ဂါဒိ ဘေဒေနဲ့ကို ပိန္နံသော။ ။သာမညသဒ္ဒါဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ အတ္ထပကရဏ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အ

နက်ဝိသေသ အရာရှိရကား။ ဤဒွိလိုအပ်သော ဘိက္ခုကိုထုတ်၍ ပြုအံ့သောဌါ ဘိက္ခုဟိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဟိဘိက္ခုပ သမ္မဒါ။ဟိဘိက္ခု ဟူသောစကားမျှဖြင့် ဖြစ်သော-ဥပသမ္မဒါဝင်း။ ။အကုပ္ပေန၊ ပျက်ခြင်းမရှိသော။ တိ၊မဟျက်ဆီးအပ်သော အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဌာနာရဟေန၊ အကြောင်းအား ထိုက်သော။ ဥပသမ္မန္နော၊ မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ရောက်သောသူတည်း။

ယသုအခါ အကုပ္ပေန-ဌာနာရဟေန-ဥပသမ္မန္နော ဟူ၍ အကျဉ်းအား ဖြင့်ဆိုအပ်သော အနက်ကို အကျယ်ချဲ့၍ပြုလိုရကား။ တာသပနစသည် ကိုမိန့်သတည်း။ ။ပန-သဒ္ဒါကား ဝိဏ္ဍာရဏ္ဍဇောတက။ ။တာသ ကမ္မသ၊ထိုဥပသမ္မဒကံ၏ အကုပ္ပတာဝယ်၊တာ-ဒ္ဓိစပ်။ ဒွန္ဒတောပရဖြစ်သော သမ္မတ္တိသဒ္ဒါကို ဂ္ရဟုဒ်တို့နှင့်ယှဉ်။ ။တဏ္ဍ၊ထိုဝဏ္ဏ၊အစရှိသော ငါးပါးတို့တွင်။ ။ပဋ္ဌင်းအဖြစ်ကို အလိုရှိသောသူ ဟူသော်ရှိသည် ဥပသမ္မဒကံ၏ အကြောင်းဝဏ္ဏ၊ ဖြစ်ကောင်းအံ့လော၊ ကြောင့်။ သောထပေတ္တာ စသည်ကိုမိန့်။ ။သောပုဂ္ဂလော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗောသို့သွား။ ။ဥိနဝိသတိဝဿဥ၊ကိုဂင်း။အန္တိမဝတ္ထု၊အဏ္ဏာပန္နပုဗ္ဗဥ၊ကိုဂင်း။ ပဏ္ဍကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဇကောဒသအာဘဗ္ဘပုဂ္ဂလေစ၊ တို့ကိုဂင်း။ ထပေတ္တာ၊ ၍။ ။တဏ္ဍ၊ ထိုတကျိပ်သုံးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ။ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟကတော ပဋ္ဌာယဖြင့်။ ဘွားသည်မှစ၍ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော သူသာ-အပရိပုဏ္ဏာဝိသတိဝဿမည်၏ဟူသောအနက်ကိုနှစ်စေသည်။ ။တောသု၊ထိုပဏ္ဍာက် အစရှိသောတကျိပ်တယောက်သောအဘဗ္ဘပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။

(၁) သူတပါးတို့၏အင်္ဂါဇာတ်ကို ခံတွင်းဖြင့်စုတ်၍ သုက်ကိုသွန်ရ-လွတ်ရသဖြင့်။ပူပန်ခြင်းငြိမ်းသောပဏ္ဍာက်သည်"အာသိတ္တုပဏ္ဍာက်" မည်၏။

(၂) သူတပါးတို့၏ အင်္ဂါဇာစ္ဆာရကိုမြင်၍-ငြူစူခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ပူပန်ခြင်းငြိမ်းသောပဏ္ဍာက်သည် "ဥသူယျုပဏ္ဍာက်" မည်၏။

(၃) ဝေးစေ့ကိုထုတ်သောပဏ္ဍာက်သည်"ဩပက္ကမိကပဏ္ဍာက်" မည်၏။

(၄) ပဒိုသန္ဓေ က-ဘော မရှိသော ပဏ္ဍာက်သည် "နပုံသက ပဏ္ဍာက်" မည်၏။

(၅) လဆုတ်ပက္ခ၌ ပဏ္ဍာက်ဖြစ်၍၊ လဆန်းပက္ခ၌ ပူပန်ခြင်းငြိမ်းသောပဏ္ဍာက်သည် "ပက္ခပဏ္ဍာက်" မည်၏။

[အခြို့သောဆရာတို့ကား။ လဆုတ်ပက္ခ၌ ပိန်းမဖြစ်၍၊ လဆန်းပက္ခ၌ ယောကျ်ားဖြစ်သော ပဏ္ဍာက်သည် ပက္ခပဏ္ဍာက် မည်၏ ဟုဆိုကုန်၏။ ။ထိုသို့ကားမဟုတ်။ ဇာတ္တပက္ခေပနသာ ပရိဠာဟောဂူပသမတိဟု ပူပန်ခြင်းငြိမ်းသည်ကိုသာ အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့်၊ ပူပန်ခြင်း ရှိသည်အခိုက် ပဏ္ဍာက်ဖြစ်၏။ ပူပန်ခြင်းမရှိသည်အခိုက် ပဏ္ဍာက်မဖြစ်ဟုသာ မှတ်အပ်၏။ ပိန်းမယောကျ်ားဖြစ်၏၊ ဟုမမှတ်အပ်။]

ထို့ကြောင့် တေရသကဏ္ဍိကာဒ္ဒ။ ။ယော ကာလပက္ခေကာလ ပက္ခေဇာတိ ဟောတိ။ဇာတ္တပက္ခေပုရိသော။အယံ ပက္ခပဏ္ဍကောတိကေစိ ဝဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာယမ္ပန ကာလပက္ခေ ကာလပက္ခေ ပဏ္ဍကော ဟောတိ၊ ဇာတ္တပက္ခေ ပနသာ ပရိဠာဟော ဂူပသမတိတိ အာဟ။ အပဏ္ဍက ပက္ခေ ပရိဠာဟက ဂူပသမသော ဝုတ္တတ္တာ။ ပဏ္ဍကပက္ခေ ဥဿန္နပရိဠာဟတာ ပဏ္ဍကဘာဝါပတ္တိတိ ဝိညာယတိ။ တသ္မာ ဇာဒမေဝေတ္ထ သာရတော ပဋ္ဌေတဗ္ဗံ-ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

ထေယျေန သံဝါသော ဇေတသာတိ ထေယျသံဝါသကော။ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့်။ သံဝါသ ထေနကကိုသာ လိုအပ်၏ဟု ယုံမှားသင်္ကာဘွယ်ရှိရကား။ ထေယျသံဝါသကောပနစသည်ကိုမိန့်သော။ ။လိင်္ဂါနုရူပသာ၊ သာမဏေအသွင်အား လျော်ပတ်သော။ သံဝါသသာ၊ သာမဏေတို့၏ သံဝါသ၏။ ။အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နကေဝိ ဇေသေဝနယောဒ္ဓ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တရုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သက်နှံးဒ္ဓဉဿာဟန္ဒ်တကွ၊ ပုဆိုးဖြုဝတ်၍မေထုန်ဓိဝဲပြီးသော်၊ တဖန်သက်နှံးကိုဝတ်၍ ဝါရေတွက်ခြင်းအစရှိသော အလုံးစုံသောအစီအရင်သို့ရောက်သော်သည်း၊ ရဟန်းတို့ပေးအပ်သော အသွင်ကိုမစွန့်သောကြောင့်၊ လိင်္ဂ

ထေနကမဖြစ်။ အသွင်နှင့်ထျော်သော သံဝါသကို သာယာသောကြောင့် သံဝါသထေနကလည်း မဖြစ် ဟူလိုသော။ ။ဝိဒေသံ၊အရပ်တပါး၌။ သံဝါသ မည်သည်။ ၎ကကမ္မ-၎ကုဒ္ဒေသ-သမသိက္ခတာ၊ သုံးပါးသာ မဟုတ်တံ့လော်။ ထိုသို့ထျက် ရဟန်းဝါကို ရေတွက်ခြင်းစသည်ကို ပြုသောသူသည် အဘယ်ကြောင့် သံဝါသထေနက ဖြစ်သနည်းဟု စုဒ်ဂ်ိရကား။ ဘိက္ခုဝသဂတနာဒိကောဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။၎ကကမ္မ စသောကြိယာအပြားကိုသာ သံဝါသဟု ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ထိုမှတပါး ရဟန်းဝါကိုရေတွက်ခြင်း အစရှိသည်ကိုလည်း၊ သံဝါသဟု အလိုရှိအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။ကုမသ္မံ အတ္ထေ၊ ဤထေယျသံဝါသက၏ အကြောင်းဖြစ်။ အတ္ထကားအကြောင်းဟော။ ။ဝေံ၊ဤအဟူ။ ပဒိပဇ္ဇနေ့ဝိ၊ ကျင့်သော ရဟန်းဖြစ်လည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် သိက္ခာချပြီး၍ ရဟန်းအသွင်ကို ပယ်ပြီးသော်၊ ဒုဿီလ အမှုကိုပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ငါ့ကိုတစုံတယောက်သောသူမှ မသိဟု တဖန်ရှေးဖြစ် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝါကိုရေတွက်ခြင်း အစရှိသော အစိအရင်သို့ရောက်သည်ရှိသော်၊ထေယျသံဝါသကဖြစ်၏ဟူလိုသော။

ထေယျသံဝါသက ဖြစ်သည်ကိုပြုပြီး၍။ မဖြစ်သည်ကို ပြုလိုရကား။ ထပေတွာ စသည်ကိုမိန့်။ ။၎ဝ၊ဤသာသနာ၌။ယော၊အကြင်သူသည်။ ရာဇဒုဋ္ဌကာ ကန္တာရ ရောဂဝေရိဘယနဝါ၊ မင်းဘေး၊ မွတ်သိပ်သောဘေး၊ ခရိုးခဲဘေး၊ အနာဘေး၊ရန်သူဘေးဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ကြောင့်၎င်း။ စိဝရာဟရဏတ္ထံဝါ၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်အံ့သောဌာန်၎င်း။ လိင်္ဂံ၊ ရဟန်းအသွင်ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူ၏။ သော၊သည်။ ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်သော ကာလ ပတ်လုံး။ သုဒ္ဓမာနသော၊ စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ သံဝါသံ၊ ကို။ နာဓိဝါသေတိ၊ မသာယာ၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ၎သေ-၎သော၊ ကို။ ထေယျသံဝါသကော နာမ၊ မည်၏ ဟူ၍။ နဝုဒ္ဓတိ၊ အပ်။ ။ဣတိ၊ဤကား။-ပရိသမာပနေ။ ။စိဝရာဟရဏတ္ထံဝါဒ္ဒု။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ အိမ်သို့သွား၍ လူထွက်ပြီးသော် ဤသင်္ကန်းတို့သည် ဤအိမ်တွင် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့။ ယူ၍သွားသည် ရှိသော်လည်း၊ ခရိုးအကြားဒု့ ငါ့ကို ဒိုးသူဟူ၍ ဘမ်းကုန်လတ္တံ့။ ဝတ်၍

သွားသော်ကား ကောင်းဏိဟု သက်နိုးကိုကျောင်းသို့ဆောင်အံ့သောဌါ
ဝတ်ရုံထုက်သွား၍၊သာမဏေ-ပဉ္စင်းငယ်တို့ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ဝတ်ကြိုး
ဝတ်ငယ်ပြုခြင်းကို ပြုကုန်သော်လည်းမသာယာမူ၍၊ဟုတ်သောအတိုင်း၊
ဒိဗ္ဗိကိုယ်ကိုထင်ရှားပြုသောသူသည်လည်း။ ထေယျသံဝါသိကမဖြစ်ဟူ
လိုသော။ ။တိတ္ထိယော်သု ပက္ကန္တကော ပဝိဋ္ဌော တိတ္ထိယပက္ကန္တကော၊
ဟူသောဝစနတ္ထအားဖြင့် တိတ္ထိတို့သို့ ဝင်ကာမျှဖြင့် တိတ္ထိယ ပက္ကန္တက
မည်ဏိဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ ယောပနစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။
ဥပသမ္ပန္နောဖြင့်၊ အနုပသမ္ပန္နသည်။ တိတ္ထိယပက္ကန္တကက မဖြစ်ဟူသောအ
နက်ကိုဖြဏိ။ ။သယံဝါ၊ အလိုလိုလည်း။ ကုသစ်ဝရဒိကံ၊ သမန်းစစ်
သက်နိုးကို ဝတ်ခြင်းအစရှိသော။ ။ဝဇ္ဇီဒိယကဇာဠို ဆိုအပ်သော ဥပ
သမ္ပဒအဖြစ်ကို ပယ်အပ်သောသူသာ တိရစ္ဆာန် မည်သလော စုဒ်ရှိရ
ကား။ထေပေတွာပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ယေန။အကြင်သူသည်။ဝေါ
ရောဝိတာ ဆိုသွား၍စပ်။ ။

ဓာတ်မတူသော အဓိကိုသတ်လျှင် မာတုဃာတက ဖြစ်သလော့။
ကြောင့်။မနုဿဓာတိကာ မိန့်။ ။ဓာတ်တူသောသူကို ဖျက်ဆီးခြင်းဠို
ကဲ့သို့။ဓာတ်မတူသောသူကိုဖျက်ဆီးခြင်းဠို။ကံမလေးရကား။မာတုဃာ
တကမဖြစ်ဟူလို။ ။ဓာတ်တူက မာတုဃာတကဖြစ်ကောင်းသလော့။
ကြောင့်။ဓနေတ္တိမိန့်။ ။သားနှင့်စပ်သဖြင့်။အဓိအဘဟူသောဝေါဟာရ
အမည်အားဖြင့် ဒတ္တသား ကိတ္တိမသား အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်
သားဟူသော ဇဝေါဟာရသည်။ လောကဠို ထင်သော်လည်း အဓိရင်းမ
ဟုတ်သောသူဠို မာတုဃာတက မဖြစ် အဓိရင်းဠိသာ ဖြစ်ဏိဟူလို။ ဓ
နေတ္တိ၊ အဓိရင်းကို။ ။ဓနေတိတိဓနေတ္တိ။ ။မိဓိကား လူဓာတ်မရှိဘဲ
လူဓာတ်ရှိသော အဓိရင်းကိုသတ်သည်ရှိသော်။ မာတုဃာတက ဖြစ်သ
လော့။ကြောင့်။ ။သယမ္ပိမနုဿဘူတေနဝမိန့်။ ။လူ၏အဖြစ်ဠိတည်
သော သူအားသာ ကုသိုလ် တရားတို့ဏိ။ တိက္ခဝိသဒသူရ အဖြစ်သို့
ရောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ လူ၏အဖြစ်ဠိ တည်သော သူအားသာ အကု
သိုလ်တရားတို့ဏိ။ တိက္ခဝိသဒသူရအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မိဓိ
လည်းလူဓာတ်ရှိမှ မာတုဃာတကဖြစ်သည်ဟူလို။ ။သယမ္ပိ၊ မိဓိသည်

လည်း။မနုဿဘူတောနေဝ၊လူဖြစ်၍သာလျှင်။ ။ယေနမနုဿဘူတောဓနံ ကောသယွိမနုဿဓာတိကေနေဝ သဋ္ဌိစ္ဆိဝိတာ ဝေါရောဝိတော အံယံ ဝိတုဃာတကောနာမ။ ။ဤအနက်ကို ညွှန်ပြလိုရကား။ ဝိတုဃာတ ကေဝိဇ်သေဝံနယောမိန္ဒ်သော။ ။လူရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ၊အ ရဟန္တာဃာတကဖြစ်ရကား။ ယေန စသည်ကိုမိန့်။ ။ဗုတ်သွန်ကန်တို့ ဖြင့် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း စသောအားဖြင့် ဗျက်ဆိုးသောသူကို။ ဘိက္ခုနီ ဒုသကဆိုကောင်းအံ့လော့ရဒ်ရှိရကား။ယောပန စသည်ကိုမိန့်။ ။သိလ စင်သည်ကို ပကတတ်ယူ။ ဥဒ္ဓမံ၊ ဓမ္မမှကင်းသည်ကို။ ဥပ္ပိနယံ၊ ဝိနည်းမှ ကင်းသည်ကို။ ။ဓမ္မတောဥဂ္ဂတံအပဂတံဥဒ္ဓမံ၊ဥပ္ပိနယန္တိ ဇ္ဈာဝိဇ်သေဝ နယောသ။ ။ဇီကာ။ ။ဟူဒ္ဒနီရုတ္တိအလိုကား။ ။အဝဓမ္မော-ဥဒ္ဓမ္မော၊အဝ ဝိနယောဥပ္ပိနယော၊ပြု။တပ္ပိပရိတ္ဂုပပဒဗျဉ္ဇနေစသုတ်၌။ တပ္ပိပရိသဒ္ဒါဖြင့် အဝသဒ္ဒါကို ဥပြု။ ။စတုန္နံကမ္မာနံ၏ အရကား။အပလောကနကံ၊ဥတ္တိ ကံ၊ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ဥတ္တိစတုတ္ထကံတည်း။ ။ဝဓကစိတ္တေနကား။ဒုဋ္ဌစိတ္တေ နဖြင့်အပ္ပင့်။ ။သတ်လိုသောစေတနာနှင့်တကွသောစိတ်သည်။ ဤဒုဋ္ဌ စိတ်မည်၏ဟူလို။ ။လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေတိ၌။ ကိုယ်တော်၏ အတွင်း ၌ သွေးစုအောင် ပြုသည်ကိုသာယူ။ ။ထွက်သည် မယူလင့်။ အဘဲ့ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဘေဇ္ဇကာယဖြစ်သောဘုရားသခင်အား။ သူ တပါးလုံ့လဖြင့် အရေကိုဖောက်၍ သွေးမယိုသောကြောင့်တည်း။ ။ ဣတ္ထိနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတောစ၊ဣတ္ထိနိမိတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကံကြောင့် ၎င်း။ ပုရိသနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတောစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ။ဤနှစ်ပုဒ်ကား။ ဥ ဘတောဇ၏ သရုပ်ကိုပြသည်။ ။ဥဘတော၊ နှစ်ပါးသော ကံကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနံ,နိမိတ်သည်။ ။ဥဘတောဒုဝိဓံဗျဉ္ဇနံ အတ္ထိဖြင့်၊ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနံ ယသဿတိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော၊ဟူသော အသမာနာဓိ ကရဏဇဟုဒ္ဓိ ဟိ သမာသ်ကို လည်းကောင်း။ ဂ္ဂဟုဒ်၌ တောပစ္စည်း မကျသည်ကို လည်းကောင်း ပြ၏။

ဥဘတောဗျည်းသည်ကား။ ဣတ္ထိဥဘတောဗျည်း။ ပုရိသဥဘတော ဗျည်းအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုဥဘတောဗျည်းအား။ဣတ္ထိဖြစ်၊ ပုရိ သိဖြစ်နှစ်ပါးဖြစ်သလော။ တပါးတည်းသာ ဖြစ်သလောဟူမူကား။ ။

ယသဿဇ္ဈတ္ထိန္ဒြိယံဥပ္ပဇ္ဇတိ။တဿပုရိသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိနော။ယသ်ဝါပန ပုရိသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ ဇ္ဈတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိနော ဟု ဇ္ဈန္ဒြိယယ ရိက်၌ ပေါသောကြောင့်။ဇ္ဈန္ဒြိန္ဒြိယ်ပါးမဖြစ် တပါးစီသာဖြစ်၏။ထိုဇ္ဈန္ဒြိ သည်လည်း။ဇ္ဈတ္ထိဥဘတောဗျည်းအား ဇ္ဈတ္ထိန္ဒြိ၊ပုရိသဥဘတောဗျည်း အား ပုရိသိန္ဒြိဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော်။ ဒုတိယနိဗ္ဗိတ် ဖြစ်ပေတော့မည့် လောဟူမူကား။ ဇ္ဈန္ဒြိသည် ဒုတိယနိဗ္ဗိတ်၏အကြောင်းမဟုတ် ကံလျှင် အဖေါ်ရှိသော ရာဂစိတ်သာ ဒုတိယနိဗ္ဗိတ်၏ အကြောင်းတည်း။ ထို့ ကြောင့်။ ဇ္ဈတ္ထိ ဥဘတောဗျည်းအား။ ပိန်းမ၌ ရာဂစိတ်ဖြစ်အံ့။ ပုရိသနိ ဗိတ်ထင်ရှားဖြစ်၍ ဇ္ဈတ္ထိ နိဗ္ဗိတ်ကွယ်၏။ ပုရိသ ဥဘတော ဗျည်းအား။ ယောကျ်ားဠီရာဂစိတ်ဖြစ်အံ့။ဇ္ဈတ္ထိနိဗ္ဗိတ်ထင်ရှားဖြစ်၍ ပုရိသနိဗ္ဗိတ်ကွယ် ၏။ ဇ္ဈန္ဒြိတပါးထည်းသာဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ဇ္ဈတ္ထိဥဘတောဗျည်း သည် ပိဗ္ဗိလည်းကိုယ်ဝန်ယူနိုင်၏။ သူတပါးအားလည်း ကိုယ်ဝန်ယူစေ နိုင်၏။ ပုရိသဥဘတောဗျည်းကား။ သူတပါးကိုသာ ကိုယ်ဝန်ယူစေနိုင် ၏။ပိဗ္ဗိကားမယူနိုင်။ ။ဥပသမ္ပဒါယ၊ပဋ္ဌင်းအဖြစ်၏။အဝတ္ထု။၊အကြောင်း မဟုတ်ကုန်။ ။

တကျိပ် သုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဥပသမ္ပဒ၏ အကြောင်း မဟုတ်ကုန်သော် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် အကြောင်း မဟုတ်၍။ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ ဖြစ်သနည်းဟုစေဒနာရှိ၍ ဇ္ဈမေပနထပေတွာ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။

ဥတ္တိသမ္ပတ္တိမည်သည်။ ဥတ္တိဒေါသ လွတ်သော်သာလျှင်ဖြစ်၏။ မ လွတ်သော်ကား။ဥတ္တိသမ္ပတ္တိမဖြစ်။ထို့ကြောင့် ဥတ္တိဒေါသကိုရှောင်ဦးစွာ ဖြတော်မူလိုရကား။ ဝတ္ထုသံဃပုဂ္ဂလ။ စသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ။ ဝတ္ထု အစရှိသည်တို့ကို မသုံးသပ်ခြင်း တို့သည်။ဥတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသည် နှင့် တူကုန်သောဟုဆို၏။ ဥတ်၌မသုံးသပ်သည်ကိုပင် မသုံးသပ်ဆိုသ လော။ကြောင့်။ တိသုပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ပနသဒ္ဒါကား။ဝိသေသတ္ထ။ ။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော ကမ္မဝါစာ၌။ ဇတော်သံ၊ ထိုဝတ္ထုအစရှိ သည်တို့ကို။ ။ဒုဂ္ဂစ္စာရဏံဝါ၊ မကောင်းဖြင့် ရွှတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ။ ဆိထိလ,ဓနိတ,ဒိဃ,ရဿ,ဂရုက, လဟုက,နိဂ္ဂဟိတ,သမ္ဗန္ဓ,ဝဝတ္ထိတ, ဝိမုတ္တိအားဖြင့် ဗျည္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးတို့တွင် သိထိလကိုဓနိတ၊ ဓနိတကိုသိ

ထိလ။ ဂိမုတ္တာကိုနိဂ္ဂဟီတ။နိဂ္ဂဟီတကို ဝိမုတ္တာပြု၍ ရွတ်ခြင်းသည်။ဒုဂ္ဂဲ၁ ရဏာမည်၏။ ။ကြွင်းသော ဒိဃစသည်တို့၌ကား။ ဒိဃအရာ၌ရသ၊ ရဿအရာ၌ဒိဃ၊ ဂရုကအရာ၌လဟုက၊ လဟုကအရာ၌ဂရုက၊ သမ္ဗန္ဓအရာ၌ ဝဝတ္ထိတ၊ဝဝတ္ထိတအရာ၌ သမ္ဗန္ဓကို ရွတ်ဝိသေသ်လည်း။ကမ္မဝါစာမပျက်။

ကမ္မပတ္တာ၊ ဥပသမ္ပဒကံအား‌လျောက်ပတ်ကုန်၏။တဲသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။အနာဒိဂမနံ၊မလာခြင်း။ ။သမ္မုခီဘူတာနံ၊မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၏။ပဋိက္ကောသနံ၊မြစ်ခြင်း။ ။သမ္မုခီဘူတာနံ၊ လိုလျက်။အဇ္ဈယီဘာဝေါ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဘူတဓောတ်၏ အယ္ဘဉ် ဤပစ္စည်း သက်သတည်း။ ။ပရိသာယ၊သည်။ ဝါ၊၌။ ။အကုပ္ပေန၏ အကျယ်ကိုဖြေဖြိုး၍။ဌာနာရဟေဟန်၏အကျယ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ။ကာရဏာရဟတ္တာ စသည်ကိုပြန်။ ။ကာရဏာရဟာတ္တာ၊ အကြောင်းအား ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တိစတုတ္ထ ကမ္မဝါစာပါဠိသည်ကာရဏာမည်၏။ဝတ္ထု၊ဒေါသစသည်တို့မှလွတ်သောကံသည်ကာရဏာရဟာမည်၏။ ။သတ္ထု၊သာသနာရဟတ္တာ၊ဖြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမအား‌ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ဣတိယောစသည်ကား။နိဂုံး။ ။ဣဓ၊ ဤပါရာဇိကဒ္ဓ။ ။ဤပါရာဇိကဒ္ဓ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ဖြစ်သောရဟန်းကို လိုအပ်သကဲ့သို့။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း ထိုဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်ဖြစ်သောရဟန်းကိုသာလိုအပ်သလောစုဒ်ရှိရကား ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသုပန စသည်မိန့်သော။ ။အညေဝိ၊ဇေဟိဘိက္ခု၊အစရှိသောတပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ ။ဝိသဒ္ဒါဖြင့် ဥတ္တိစတုတ္ထဥပသမ္ပဒရဟန်းကိုရေတွက်ခြင်းကိုသာ ရေတွက်ခြင်းသို့မရောက် ဇေဟိဘိက္ခု၊ စသည်တို့သည်လည်းရောက်ကုန်၏ဟူသောအနက်ကိုပေါင်း၏။

အာဘယ်သည်သိက္ခာမည်သနည်း။ သာဇီဝ၏ဝစနတ္ထကား အာဘယ်နည်း။ အာဘယ်သည်ကား သာဇီဝမည်သနည်း။ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နောကား။အာဘယ်သမာသ်နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍။ ထိုအလုံးရုံသောအမေးကိုဖြေခြင်းငှါ။ ဘိက္ခု၊နှင့် သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နောတိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အဓိသိလသဒ်ါတာ သိက္ခာဖြင့်။အာဘယ်သည်သိက္ခာမည်

သနည်းဟူသောအမေးကို။ယထ္ထ။လ။ဟောန္တိဖြင့်။ သာဇိဝ၏။ ဝစနတ္ထကား။ အဘယ်နည်းဟူသောအမေးကို။ ဘဂဝတာ။လ။ သဝိါတံဖြင့်။အဘယ်သည် သာဇိဝမည်သနည်း ဟူသောအမေးကို။ တဉ္စတံသာဇိဝဉ္စ၊ သမာပန္နောဖြင့်။ သိက္ခာ သာဇိဝ သမာပန္နောသည် အဘယ် သမာသ်နည်း ဟူသော အမေးကိုဖြေသည်။ ။သဟ ဇိဝဏ္ဍိ ဇ္ဈောတိ သာဇိဝံ။ သိက္ခာစ သာဇိဝဉ္စ သိက္ခာသာဇိဝံ။သိက္ခာသာဇိဝံ သမာပန္နော သိက္ခာသာဇိဝသမာပန္နော။ ။ဤသို့ပြုစေလိုသည်။ ။ယာအဓိသီလသိက္ခာ၊ သည်။အထ္ထိ၊၏။ တဉ္စ၊ ထိုအဓိသီလသို့ဂုင်း။ သမာပန္နောမှာစပ်။ ။အဓိသီလသိက္ခာဟူသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလတည်း။ ။ယထ္ထသိက္ခာပဒေါဠိ။ ဇေတဝိက္ခု။တို့သည်။ သဟ၊တက္ခ။ ဇိဝဏ္ဍိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇကေဇိဝိကာ သဘာဂဝုတ္တိနော၊ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။ဤကား သဟဇိဝဏ္ဍိ၏ အဖွင့်။ ။တံသာဇိဝဉ္စ၊ သို့ဂုင်း။ ။ရောက်၏ဟူသည်ကား၊ ဇ္ဈာရိယာဝုတ်အားဖြင့် ရောက်သလော ဂုဒ်ရှိရကား။ တထ္ထသိက္ခနဘာဝေန မိန့်သော။ဇ္ဈာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ။သံဂ္ဂေးအာဂေးရှိသော ပဒဓောတ်၏ကတိအနက်ကို ပြခြင်းငှါ။သမာပန္နောတိတနဒဘယံ ဥပဂတောတိ အဇ္ဈော မိန့်။ ။အဘယ်သို့ရောက်သနည်း သွား၍ရောက်သလော။ကြောင့်။သိက္ခာဥ္စပရိပူရေန္တော စသည်ကိုမိန့်။ ။အချို့သော ဒုဿဝါဝိကမ္မသည်၊ သိက္ခာပစ္စက္ခနဏ၏ အနက်ဖြစ်သောကြောင့်ထိုအနက်ဖြစ်သော ဒုဿဝါဝိကမ္မကို ရည်၍။ သိက္ခံအပစ္စက္ခာယ ဟူသော ပုန်၏အနက်ကို ပွင့်တော်မူလို၍။ ဒုဿလျှံ အနာဝိကတွာ ဟူ၍ ပေါသတည်းဟု ပြလိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သိက္ခံအပစ္စက္ခာယ ဒုဿလျှံအနာဝိကတွာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယံသိက္ခံ သမာပန္နောဖြင့်၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာကို နှစ်စေ၏။ အပဋိက္ခိပိတွာဖြင့်။ပဋိဂ္ဂေးရှိသော-အက္ခရာတ်၏ ကထနအနက်ကို နှစ်စေ၍။ တွာ-ပစ္စည်းဖြင့်-နာဝိဘတ်စသည်တို့၏ ကာရိယဖြစ်သော •အာယအပြုကို နှစ်စေ၏။ ။ယဉ္စ သာဇိဝံ သမာပန္နောတာသ္မိံဖြင့်။ သိက္ခာဒ္ဒ ဒုဿလျှာဝိကမ္မကိုနှစ်စေ၍။ ဒုဿလဘာဝံဖြင့်၊ ကျပစ္စည်း၏ သကတ္ထကိုနှစ်စေ၏။

ယသ္မာဒါ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို မစွန့်ခြင်း။ အားနည်းသော အဖြစ်ကိုထင်

ရှားမပြခြင်း နှစ်ပါးစုံကို ထင်ရှားစွာ ပြလိုရကား။ တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုသိကွာပုဒ်ကိုမစွန့်ခြင်း၊ အားနည်းသည့်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားမပြုခြင်း၌။ စိတ္တာလေ၊ဝိဇာနန ဝသေန၊ စိတ်,ခေတ်,ကာလ,လုံ့လ, ပုဂ္ဂိုလ်, သိခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒဘာဝေန၊ထိုစိတ်အစရှိသည်တို့၏မရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝါ၊ကြောင့်။တေသံအဘာဝေါတဒဘာဝေါ။

ယတာသဒ္ဒ သမာသမှိ၊သဒ္ဒိဿပရပဒေနစေ။
နိဂ္ဂဟီတာဂမောပုဗ္ဗေ၊ဒွေဘာဝေါ ဝါ ပရောသိယာ။

ဟုဆရာတို့ဆိုသည်နှင့်အညီ။ တ-အဘာဝေါ ဆိုလိုလျက်၊ နိဂ္ဂဟိတ်ဒွေဘော်နှစ်ပါးတို့တွင် နိဂ္ဂဟိတ်၏အရာ ဖြစ်သောကြောင့်၊ တဒနုပရောဓေန စသည်ကဲ့သို့ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဒပြု၍။ တဒဘာဝေါဆိုသတည်း။ ။တေန။ ။ထိုကိုခဲ့လိုရကား။ ကထံ စသည်တက်။ ။ စဝိတ္ထကာမတာ စိတ္တေနေဝဟုဇဝသဒ္ဒါနှင့် ဆိုချေရကား။ထိုဇဝသဒ္ဒါ၏ပဒိုက္ကေပကို ထုတ်ဘော်လို၍။ ။နဒဝါ ရဝါစ ဘဏာန္တိသမိန့်။ ။ဒဝါစ၊ အဆောတလျင်ဂင်း။ ရဝါစ၊အဆိုရွတ်၍ဂင်း။ဘဏာန္တိသ၊အား။ သိကွာပစ္စကွာနံ၊ သိကွာကျခြင်းသည်။ နပေဟာတိ၊ဖြစ်။

[တပါးကိုဆင့်ဆိုလျက်။ ဗုဒ္ဓံပစ္စကွားမိ ဟုဆိုသောသူသည်၊ဒဝါဘဏာတိမည်၏။ ။တပါးကိုဆိုလိုလျက်၊ရွတ်ယွင်း၍၊ဗုဒ္ဓံပစ္စကွာမိဟူ၍ ဆိုသောသူသည် ရဝါဘဏာတိ မည်၏။ ရှေးကားသိလျက်၊ အဆောတလျင် တပါးကို ဆိုမိသည်။ နောက်ကား မသိ၍ အရွတ်ရွတ် အချော်ချော် တပါးကို ဆိုမိသည်။ ။ဤကားအဋ္ဌုး။]

တဒဘာဝေန၊ထိုစိတ်မရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။စိတ္တအားဖြင့်သိကွာကျရာ မကျရာကို ပြုပြီး၍။ ခေတ္တအားဖြင့် ပြုခြင်းငှါ တထာဇာတကမေသံ ဒွါဒိသတိယာ ခေတ္တာပဒါနံ ယာသ ကာသစိ ဝသေန။ လ။ သိကွာပစ္စကွာနံ ဟောတိကိုမိန့်။ ။တထာ၊ထိုမှတပါး။ ။ကုန်ဒိသတိ မှစ၍၊ နဝုတိတိုင်အောင်၊ ဇာတ္တိလိင်ကေဝစ်မြို့၏ ဟူရကား။ ဒွါဒိသတိယာ ဟု၊ ဇာတ္တိ

လိင်ဇကဝုစ်နေသတည်း။ ။တုလျာဓိကရဏ ဖြစ်သော ဝိသေသန ဝိသေသျတို့သည် လိင်သင်္ချာဝိဘတ် တူကုန်၏၊ တူသော်လည်း-ယေဘုယျသာ၊အပ္ပကအားဖြင့် မတူသောအရာလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ကြိယာဝိတ္တာန် ဝိသတိ စသည်ကဲ့သို့။ခေတ္တပဒါနံ ဟူသောဝိသေသျှင့်၊ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်မျှသာတူ၍၊ လိင်သင်္ချာမတူလေသတည်း။

နွါဝိသတိဟူသည့် အဘယ်နည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။ နွါဝိသတိ၏ သရုပ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ၎ဝံ ဝုတ္တာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ရုဒ္ဓသန္နံ၊လ။၎ဝံဝုတ္တာနံ ဂိဟိအာဒိနံ အဋ္ဌန္နဥ္စာတိ ဣမေသံကိုဝိန့်။ ။စသဒ္ဒါကို ရုဒ္ဓသန္နံမှာလည်းယှဉ်။ ။ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ။လ။ သဗြဟ္မစာရိ ပစ္စက္ခာမိကား။ ရုဒ္ဓသသရုပ်။ ။ဂိဟိတိ မံ ဓာရေဟိ။လ။ အသက္ကပုတ္တိယောတိ မံ ဓာရေဟိကား အဋ္ဌ၏သရုပ်။ ။ပါဋိကိုငံ့၍ ပေးပြီး၍။ဗုဒ္ဓံ၊ကို။ပစ္စက္ခာမိ၊စွန့်၏ စသည်ပေး၊လေ။ ။သမာနုပဏ္ဏာယကံ၊ တူသောဥပဏ္ဏာယ် ရှိသောသူကို။ သမာနာစရိယကံ၊ တူသောဆရာရှိသောသူကို။ သဗြဟ္မစာရိ၊သိတင်းသုံးဘော်ကို။ ။နှစ်ဆဲ့နှစ်ပုဒ်၏အစွမ်း အားဖြင့်သာ-သိက္ခာကျသလော။ ကြောင့်။ သ ဝေဝစနသ ဟိန့်သော။ ။သဝေဝစနသ၊ ဝေဝုစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ယသ်သကသစိ၊အမှတ်မရှိသောပုဒ်၏။ ။ဝိဝိဓံ ဇကဿိ်ယေဝအတ္ထေဝစနံဝိဝစနံ။ ဝိဝစနမေဝဝေဝစနံ။ ။ဘုရားအစရှိသည်တို့၏ ပရိယာယ်သဒ္ဒါရုဧစေ။ ။သဟဝေဝစနေဟိတိ သဝေဝစနံ။ ။အသ္မိုသော စာဒ္ဒိ-သ သဒ္ဒါမရှိ၊ယသကသစိ ဝေဝစနသ ဟူ၍သာရှိ၏။ ပါဠိပျက်။ သဘောလည်းမသင့်၊ဒိကာနှင့်လည်းမညီ၊ ။ညီတိုင်း ဆိုမှသာ သိက္ခာကျသလော။ ကြောင့်၊တသ္မာ၊လ။ဝဒတောဝိန့်။ ။တသ္မာ၊ ထိုဝေဝုစ်နှင့် တကွသော ခေတ်ပုဒ်တို့တွင်။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခာမိ-ဟုဆိုလိုလျက်။ ပုဒ်ပြန်၍ ပစ္စက္ခာမိဗုဒ္ဓံ ဟုဆိုသော်၎င်း။ မာဂဓဘာသာဖြင့် ဆိုလိုလျက်။ တောင်သူဘာသာ စသည်တို့ကိုတွင်၊ တပါးပါးသော ဘာသာဖြင့် ဆိုမိသော်၎င်း။ ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခာမိ ဆိုလိုလျက်။ ဓမ္မံ ပစ္စက္ခာမိ အစရှိသည်ကိုဆိုမိသော်၎င်း။နှားထောင်သောသူသည်၌သူသည်

ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်လို၍၊ ဤအနက်ကိုဆိုသတည်းဟု ဤမျှကို ပင်ဆိုသော်လည်း။ သွတ်ယွင်းသည်မည်သည်မရှိ။ သိက္ခာကျသောခေတ်သို့ သက်လေတော့သည်သာ။ သိက္ခာကျတော့သည်သာ ဟူလိုသော။]

ဗျတိရိ:က် ထုတ်လိုရကား။ နရကွာဒိုနံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ပစ္စာဝိက္ခန်္ဓသ၊ သိက္ခာကျသောရဟန်းအား၀ေး။ ။ခတ္တ-အား၀ဖြင့် ပြပြီး၍။ ကာလ-အား၀ဖြင့် သိက္ခာကျရာ-မကျရာကို ပြလို၍။ တတ္ထယဒေတံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာကျရာသော ပုဒ်တို့၌။ ၀တ္တံ၊ သော။ ယဒေတံ-ယံဇေတံ ၀တ္တမာန ကာလ၀စနဉ္စ၊ အကြင်ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သောသဒ္ဒါသည်၎င်း။ ။စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ယာနိပဒါနိစ၊တို့သည်၎င်း။သန္တိ၊ကုန်၏။သ၀ေ၀စနာနံ၊ ၀ေဂုစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။တေသံယေ၀ပဒါနံ၊တို့၏သာလျှင်။ ။ခပ်သိမ်းသောကဒိုအင်္ဂကထာတို့၌။တေသံယေ၀ ၀ေ၀စနာနံ-ဟူ၍သာ၏။ သအာက္ခရာနှင့်မ၏၊ သင့်မည်မထင်။ အာဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ။ ထိုသို့၏ခဲ့သော်။ ၀ေဂုစ်သဒ္ဒါတို့၏ အစွမ်းအား၀ဖြင့်သာ-ကျ၏။ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခာမိ-အစရှိသောသဒ္ဒါတို့၏ အစွမ်းအား၀ဖြင့် မကျရာရောက်ခဲ့။ စင်စစ် မူကား။ ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခာမိ-အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏ အစွမ်းအား၀ဖြင့် သိက္ခာကျရာဖြစ်ခဲ့။ ထို့ကြောင့်မသင့်။ ။သာဓကဩဒိပ နိ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋိကာတို့၌လည်း။ သ၀ေ၀စနံဟူ၍ရှိ၏။ ထိုဋိကာတို့၌ ရှိသောအရာ-ဤမြာအာဘယ့်ကြောင့် ယူရမည်ဟူမူကား။ ထိုဋိကာဆရာတို့သည်၊ အလိုအလျောက်အထူးအခြား ဆန်းပြား၍ဆိုသည်မဟုတ်။ဤအင်္ဂကထာစကားကိုယူ၍သာဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ထိုဋိကာတို့၌ရှိက-ဤအင်္ဂကထာ၌လည်း သ၀ေ၀စနံဟူ၍။ သအာက္ခရာနှင့်တကွ ရှိသင့်လှတော့သည်သာ။ ။တေသံယေ၀၌။၀ေသဒ္ဒါဖြင့်။ပစ္စက္ခာသိံ စသည်ကိုကန့်၊ထို့ကြောင့်ရကား၊နပစ္စက္ခာသိန္တိ၀ါ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ စသဒ္ဒါလည်းလိုမည်မထင်၊အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။နိပါတ်မျှသာယူ။ ။ ဆင်ခြင်အပ်စွ။ ။အာတိတ္ဘနာဂတပရိကပ္ပ၀စနာနိ။အာတိတ်၊အနာဂတ်ပရိကပ္ပအနက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဒါတို့ကိုပေး။

ကာလအားဖြင့်။ သိက္ခာကျရာ-မကျရာကိုဆရာဆို၍သိရပြီ။ပယောဂအားဖြင့်ကား။ အဘယ်သို့ သိရပါမည်နည်း။ ကာယိက ဝါစသိကပယောဂနှစ်ပါးတို့ဖြင့်ပင် ကျသလောဟု-သူတပါးတို့၏ စောဒနာကို နှုတ်ဆိုက်၍။ပယောဂံပနစသည်ကိုမိန့်သော။ ။အက္ခရလိခန်၊ အက္ခရာရေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယပယောဂံဝါ၊ ကိုဎင်း။ ဟတ္ထမုဋ္ဌါဒိဒဿနံ၊ လက်၏ပေါက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်ကိုပြခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယပယောဂံဝါ၊ ကိုဎင်း။ ။ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။ ပစ္စက္ခတိ၊ ကျ၏။သောစပုဂ္ဂလော၊ ဎင်း။ ယသ္သပုဂ္ဂလဿ၊အား။ပစ္စက္ခတိ၊ ၏။ သောစပုဂ္ဂလော၊ ဎင်း။ ဣတိဒုဝိဓော၊ ဤသို့ပေး။ ။ဝါ၊ ယောစပုဂ္ဂလော၊ သည်လည်း။ ပစ္စက္ခတိ၊၏။ယသ္သစပုဂ္ဂဿ၊ အားလည်း။ပစ္စက္ခတိ၊၏။တောသံ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ ။ဣသို့သော်လည်းပေး။ ။တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဥမ္မတ္တကဓိတ္တစိတ္တ ဝေဒနာဋ္ဌာနံ၊ သည်းခြေပျက်၍ ရူးသောသူ ဘိလူးဖမ်း၍ စိတ်ပျံ့လွင့်သောသူ ဖြင်းစွာဝေဒနာနှိပ်စက်၍ မိန်းမောသူတို့တွင် အညတရော၊တယောက်ယောက်သည်။ သစေနဟောတိ၊အံ့။ ။သိက္ခာပစ္စက္ခာနံနှင့်ဟပ်။ ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥမ္မတ္တကစသည်တို့တွင် တယောက်ယောက်မဟုတ်က သိက္ခာ ကျသလော။ ကြောင့်။ ယသ္သပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ မနုဿဇာတိကော သစေ ဟောတိ။ ။လူဇာတ်ရှိမူကား။ ကျကောင်းမည်လော၊ကြောင့်။နစ ဥမ္မတ္တကာဒိနံ အညတရော မိန့်။ ။အညတရော စ၊သည်လည်း။သစေနဟောတိ၊အံ့။ ။ဥမ္မတ္တက စသည်မဟုတ်က ကျကောင်းမည်လော၊ကြောင့်။ သမ္မုခီဘူတော စ မိန့်။ ။မနုဿဇာတိက ဖြစ်၍။ ဥမ္မတ္တက စသည်တို့တွင် တယောက်ယောက် ဖြစ်လျှင်ပင် ကျကောင်းပါ၏တကား။ နဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။

[ဤအရာ၌ အချို့ကား၊မာတုဂါမထံ သိက္ခာချလျှင် ဝိသဘာဂဖြစ်၍ သိက္ခာမကျဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ အယူမှာသာ။ ။လူဇာတ်ရှိက သဘာဂဖြစ်စေ၊ ဝိသဘာဂ ဖြစ်စေ၊ လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ၊သိ ကြားလိမ္မာသောသူဖြစ်အံ့။ကျတော့သည်

သာ။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ။မနုဿဇာတိကောဟောတိ၊ သဘာဂေါ၀ါ ဝိသဘာဂေါ၀ါ ဂဟဋ္ဌော၀ါ ပဗ္ဗဇိတော ၀ါ ဝိညူယောကောစိမနုဿောဟောတိ၊ဟုဒိကာမိန့်ပြီ။

ဝိဇာနနဖြိ ဒ္ဓ။ဝိသဒ္ဒါဖြင့်။ ပယောဂပုဂ္ဂိုလ်သာ ဒုဝိဇ်ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဝိဇာနနသည်လည်းဒုဝိဇ်ဖြစ်၏ဟူသောအနက်ကိုဆည်းသည်။ ။တာ၊ ထိသူတို့သည်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဘာ၀ံ သစေဇာနန္တိဟု စ၀်လေ။ ။ အာ၀ဇ္ဇနသမယော၊ အနက်ကို နှလုံးသွင်းသော အံခါဒ္ဓ။ ။တသ၊ ထိရဟန်း၏။၀စနံတွင်ပင်စ၀်။ ။၀စနန္တရမေ၀၊ စကား၏ အခြားမဲ့ဒ္ဓသာလျှင် ဆင်ခြင်သောအံခါဟူလို။ ။ဧ၀သဒ္ဒါဖြင့် ကြာဖြင့်မှ သိသည်ကို ကန့်။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။အထာပရဘာဂေ စသည်ကိုဆိုလတ္တံ့။ ။ တသ၊ထိရဟန်း၏။ပစ္စက္ခာနဘာ၀ံ ဒ္ဓစ၀်။

ဥက္ကဏ္ဌနံ ဥက္ကဏ္ဌာ၊ဥက္ကဏ္ဌနံ၊ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်း။ ။ဥပဇ္ဈကဏ္ဌကိစ္စ ဇိ၀ေန။ ။ဥက္ကဏ္ဌံ ဇာတော ပတ္တော ဥက္ကဏ္ဌိတော။ ။ဥက္ကဏ္ဌိတော၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ။၀ါ၊ ဥဒ္ဓံ ဂတော ကဏ္ဌော ဇေတိသာတိဥက္ကဏ္ဌာ။ ။အနဘိရတိ ရစေ။ ။ဥက္ကဏ္ဌံ ဇာတော ပတ္တောတိဥက္ကဏ္ဌိတော။ ။ဥက္ကဏ္ဌိတော၊ မနေ့ဖွယ်ရာခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ။ဥက္ကဏ္ဌိတောဟု ဒုသံယုတ်နှင့် ဂိုသည်ကား ပါဠိပျက်။ ။ဧဟံ အာသအာထိတိဂိဟိ။ဂိဟိနော ဘာ၀ေါ ဂိဟိဘာ၀ေါ။တံ။ ။အထဇာနန္တိ၊ အကယ်၍ ဆိကုန်အံ့။

နိယမအား၌ပြုပြီး၍ အနိယမအား၌ ပြုခြင်းငှါ။ အနိယမေတွာ စသည်ကိုမိန့်။ ။၀ုတ္တနယေနကား။တသ ၀စနာနန္တရံ စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုယူ။ ။ဤအရာဒ္ဓ။ အချို့သော ဆရာတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ အစရှိသောပုဒ်၏အနက်ကို နားထောင်သူသိမှသိက္ခာကျ၏။ မသိသေ်မကျဟု ဆိကုန်၏။ ။ပါဠာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဒ္ဓ။ ။သစေယသဝဒတိ၊ သော အယံ ဘိက္ခုဘာ၀ံ စဝိတုကာမော ဇေတမတ္ထံ ဝဒတိတိ ဇေတ္တကမတ္တမ်ိ ဇာနာတိ။ ထိရဒ္ဓံနာမ နတ္ထိ။ ခေတ္တမေ၀ သြတိဏ္ဏံ ပစ္စက္ခတာ ပေါတိ သိက္ခာ။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၏ ဋီကာဒ္ဓ။ ။သစေ ဝစနတ္ထံ

ဥတ္တာပိ ဥက္ကုဇ္ဇိတောတိဝါ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထေတိတိဝါ နဇာနာတိ။ အ
ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ သိက္ခာ။ သစေပန ဝစနတ္ထံ အဇာနိတ္ဝာပိ ဥက္ကုဇ္ဇိ
တောတိဝါ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထေတိတိဝါ ဇာနာတိ။ ပစ္စက္ခာတာဝဟောတိ
သိက္ခာ။ ။ဝိမတိဝိနောဒနီဋိကာဒ္ဒ။ ။ဣဓပနအဓိပ္ပါယမတ္ထံဇာနနေနာပိ
သမယညူနာမ ဟောတိ။ တေနာဟ ဥက္ကုဇ္ဇိတော်တိအာဒိ။ ။တသ္မာ
ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိ အာဒိ။ ခေတ္တာပဒါနံ သဗ္ဗညော အတ္ထံ ဥတ္တာပိ သစေ
ဘိက္ခုဘာဝတော စုတိတုကာမတာယ ဇေသ ဝဒတိတိ အဓိပ္ပါယံ နဇာနာ
တိ။အပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ အတ္ထံ ပန အဇာနိတ္ဝာပိ ဥက္ကုဇ္ဇိ
တော ဝဒတိတိ တံ ဇာနာတိ။ ပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ ဟာလာ
ဏီ။ ။ဤသို့ အဋ္ဌကထာဋီကာလာသည်ကို ထောက်လျှင်။ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ
စသောပဒ်တို့၏အနက်ကိုပင်မသိသေ်လည်း။ ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်လို၍
ဤသူဆိုသတည်းဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုသိလျှင်ပင် သိက္ခာကျ၏။အနက်ကိုပင်
သိစေကာမူ။ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်လို၍ ဆိုသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုမသိက
သိက္ခာမကျဟုယူသင့်၏။ ။ဒဝါယဝိ၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်လည်း။ ။
ယောပန အန္ဓမသော။ လ။ သိက္ခာ ဟူသောပါဠိသည်။ သာရတ္ထဒီပနိဋီ
ကာ ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာတို့၌မူ၄ နဝဒဘာဝေန၏ အခြားမဲ့၌။ ဣတိဣ
မေသံ စသည်သာ၄်၏။ဤအဋ္ဌကထာ၌သာ၄်သည်။ဒဝါပိ ကိဉ္စာဓိပ္ပါယေ
နဝိ ဟုဋီကာဗွင့်သောကြောင့်။ ၄်းပါဠိဟောင်းပင်လည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ၄်သင့်
သည်အတိုင်းအနုသဒ္ဓေ အတွက်အတက်ကားခဲစွ။ကြံကြကုန်။ မေးမြန်း
လျောက်ထားကြကုန် ငါတို့အထင်ကား ဤသို့၄်၏။ ။ဤယောပန အန္ဓ
မသော အစ၄်သေ်ပါဠိသည်။စိတ္တ,ခေတ္တ,ကာလ,ပယောဂ,ဥဂ္ဂလ, ဝိဇာ
နနအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကား ခြောက်ရပ်တို့တွင် ခေတ္တ စသော
စကားငါးရပ်တို့၌ တစုံတခုသောစကားရပ်တွင်မျှ ထွက်ရိပ်အကြောင်း
မထင် စိတ္တ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဆိုအပ်သော ပဌမစကားရပ်မှ ထွက်သည်
ဟုအဆိုဥာဏ်သက်သည်။

သက်သည်အတိုင်း ထွက်ဆိုသေ်ကား။ အ၄ှင်အဋ္ဌကထာ ဆရာ
ဆရာကား။ ရဟန်းအဖြစ်မှ ဧ၀ွေလျှောလိုသ့ော စိတ်ဖြင့်သာ သိက္ခာကျ
သောဟုဆို၏။ အကယ်၍ ထိုသို့ဆိုချေသေ်ရဟန်းအဖြစ်မှ ဧ၀ွေလျှော

လိုသည်မှ တပါးသောစိတ်ဖြင့်။ မကျကောင်းပါ ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား ကျကောင်း၏။ ကျကောင်းသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ရဟန်းအဖြစ်မှ ကွေ့လျှောလိုသောစိတ်ဖြင့် ကျသောဟူ၍ မဆိုတန် ဆိုချေသော် အဗျာဝိတဒေါသရောက်၏။ ဤသို့သူအဖြစ်တင်ဘွယ်ရှိ၍။ ထိုအဖြစ်ကို ခြေဆုံးသောဌါ ယောပန အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။

[အခ်ိဳ့ဂါယ်ကား။ရယ်မြူးလိုသော စိတ်ဖြင့်လည်း။သိက္ခာချသည်ဖြစ်အံ့ မကျ။ထို့ကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်မှ ကွေ့လျှောလိုသောစိတ်ဖြင့်သာ သိက္ခာကျသောဟု ဆိုသည်ဟူလို။]

ပဌမ စကားရင်းကထွက်လျက် အဆုံးမှာ အဘယ်ကြောင့် ဆိုလေသနည်း။ အရာဟုတ်သည်၌သာ မဆိုကောင်းပါလောဟူမူကား။ ဤကဲ့သို့ ရှေ့ဆိုအပ်သော စကားကိုနောက်။ နောက်ဆိုအပ်သော စကားကို ရှေ့ဆိုသော အရာသည်။ တပါးသောကျမ်း၌ ထင်ပါ၏။ အဘယ်၌ထင်သနည်းဟူမူကား။ မူလဋီကာ၌ ပဌမာ ဝိဘတ္တိတိဝိ ဝဒန္တိ။ဟူသောပါဠိကို။ တသ္မာဥပပန္နမေတံ ဇကွနနဝတိစတ္တာနိ စိတ္တံ ဝိဘတ္တိတိ။ ဟူသောပါဠိ၏အဆုံး၌ဆိုအပ်လျက် ရှေ့တတော အဋ္ဌစတ္တာနိ ဥဒ္ဓရတိ ၏အဆုံး၌ဆို၏။ ။သဝဏ္ဏတာ သုသဏရတာဝိယ ဟူသောပါဠိကို။စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပပရိပရာယ ပန အာဂတတ္တာ ဇဝံဝုတ္တာ ၏အဆုံး၌ဆိုအပ်လျက်။အထဝါ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏဓာတုံ ဇဏ္ဍ ပစ္စယ ဥတုသဒ္ဒါနံ လောပံ ကတ္ဝာသောယေဝ ဝုတ္တောအဏ္ဍော ၏နောက်၌ဆို၏။ထို့အတူဂုဏ်း။ ဤ၌လည်း ဇဝံစိတ္တဝသေန သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ။ နတဒဘာဝေန၏ အခြားမဲ့၌ဆိုအပ်လျက်။အဆုံးမှ ဆိုလေသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဤသို့ဆိုသည်ကား။ အနုမာနပဒေသ ဉာဏ်တစိပ်ဖြင့်သာ အတွေးအထင်အဖြင် ရှိသမျှဆိုရချေသည်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ သူငါတို့ကဲ့သို့ ဉာဏ်နည်းသောသူတို့သည်။ အလုံးစုံကို မမြင်မသိနိုင်ကုန် ဉာဏ်ကြီးပေသောသူတို့သာ ဆိနိုင်ပေကုန်ရာသည်။ ။ထို့ကြောင့် ထေရာပါဠိတော်၌။

သတ လိင်္သ အတ္ထသ၊သတလက္ခဏ ဓာရိနောဿ။
ကေဂ်ဒသိ ဒုမ္မေဓော၊သတဒုဿီဝ ပဏ္ဍိတော၊ ။
ဟုလာသတညီး။ ။အနုက်ကား။ သတလိင်္သ၊ များသော လိင်္ဂရှိသော။ သတလက္ခဏ ဓာရိနော၊ များသော လက္ခဏာကို ဆောင်သော။ အတ္ထသ၊အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒုမ္မေဓော၊ပညာနည်းသောသူသည်။ ကေဂ်ဒသိ၊ တစိတ်မျှကိုသာ မြင်၏။ ပဏ္ဍိတောဝ၊ ပညာကြီးသော သူသည်သည်သာလျှင်။ သတဒုဿီ၊အများကိုမြင်၏။ ။ကုတိဂ္ဂဟေမသံ-စသည်ကား၊ နိဂုံး။ ။စိတ္တာဒိနံ၊တို့၏။ ဝသေနဝါ၊ဖြင့်ဂုဏ်း။ ။စွန့်ကား စွန့်၏။ စိတ္တခေတ္တ စသောအဂ်ါခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံအောင် မစွန့်ဟူလိုသည်။ ။ သဗ္ဗတောဝဝါပနံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့်ဂုဏ်း။ ။အလျှင်းမစွန့်ဟူလို။ ။အပစ္စက္ခာယစ၊၍ဂုဏ်း။ နောက်စကို ဆောင်၍ပေး။ ။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနသဲသဝ၊သိက္ခာစွန့်ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါ၏သာလျှင်။ ။ ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခားမိ စသောသဒ္ဒါကိုယူ။ ။အတ္ထဘူတံ၊အနုက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။ အနာဝိကတ္ဝာစ၊ ၍ဂုဏ်း။ ။ဤသို့စသဒ္ဒါကို။ ပစ္စက္ခာယ အနာဝိကတ္ဝာနှစ်ပုဒ်၌ ယှဉ်၍ပေး။ ။အဆိုကား စသဒ္ဒါကို ရှိတိုင်းပေးကုန်၏။ ။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနသဲသဝကို၊ သိက္ခာချခြင်း၏သာလျှင်။ အတ္ထဘူတံ-ကို အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော-ဟု ပေးကုန်၏။ ။သိက္ခာပစ္စက္ခာနသာတိ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိ အာဒိ သိက္ခာ ပစ္စက္ခာန ဝစနဿ။ ကိဉ္စာပိ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိအာဒိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဝစနဿ ဒုဗ္ဗလျာဝိ ကမ္မပဒဏ္ဍော နပေါတိ။ တထာပိ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိ ဝုတ္တေ သိက္ခာ ပရိပူရတေ၀ ဒုဗ္ဗလျာဝိ ဘာဝဿဝိ ဂမျမာနတ္တာ သိက္ခာ ပစ္စက္ခာနဿ ဇကစ္စံ၊ အဒုဗ္ဗလျာဝိ ကမ္မံ အတ္ထော ပေါတိတိ ဝုတ္တံ။ဟူသောသာရတ္ထဒီပနီနှင့်အညီ။ ။အတ္ထဘူတံ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဤသာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုထောက်၍သိလေ။

ဓိတုနသဒ္ဒါသည် သဒိသ အနုက်ကိုပေါဇ၏။ဓိတုနာနံ အယန္တိ မေထုနော။ဤအနုက်ကို ပြခြင်းငှါ၊သဒိသောနံ ဥဘိန္နံ ဓမ္မံ ကိုဓိန့်။ ။အဆင်းသဏ္ဌာနအားဖြင့်တူသည်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေနကိုဓိန့်။ ။ ပလဖေတ ဝိလဖေတော၊ စသည်တို့နှင့်တူ။ ငတိ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်သည် အနုက်ဝိသေသ မရှိ။ ဓာတ္ထဏ္ဍာနုဝတ္တကတည်းဟု ပြလိုရကား။

ပဒိုသေဝေယျာတိကိုမိန့်သော။ ။နိဂြောဓမေဝ သေဝေယျ စသည်တို့ရှိ
၌ကဲ့သို့၊ ဆည်းကပ် ခစားသောအားဖြင့်၊ မှီဝဲခြင်း အစရှိသည်ကိုနှစ်စေ
လိုရကား။အစ္ဆာပဇ္ဇေယျ ထွက်ပြန်သော။ ။သောကား၊ နာဝိဘတ်၏
ကာရိယဖြစ်သော-သော့တည်း။အန္တိမသောလိုလျက်။သောအပြုနှင့်ယှဉ်
ရာ၌၊ ဣ-ကို အ-ပြုသတည်းဟု ပြလိုရကား။အန္တိမသောတိ သဗ္ဗန္တိမေန
ပရိယ္ယောဒေနကိုမိန့်။ ။ခေဠဂတံ ဂူထဂတံစသည်တို့ရှိ၌ကဲ့သို့။ ဂတသဒ္ဒါ
သည် တည်ရှာတည်းဟု အယူမှားဘွယ်ရှိရကား။ တိရစ္ဆာနေသုဂတာ
ယကို ပွင့်သော။ ။ပဒိုသန္ဒိ ဝဿနဖြင့် ပဝတ္တိဝဿနကို နှစ်စေ။ ။
လောဘမူလေ တယောဂတာ စသည်တို့ရှိ၌ကဲ့သို့။ဝေအနက်ရအပ်သည်
၏အဖြစ်ကို ဆိုစေလိုရကား။ ပါရာဇိကောဝဟောတိဟု ပွင့်သတည်း။ ။
ပရာဇေတိတိ ပါရာဇိကော ဟူသော ကတ္တုသာဓနကို နှစ်စေလိုရကား။
ပရာဇယံအာပန္နောကိုမိန့်သော။ ။ပရာဇယတိတိ ပရာဇိတောဟူသော
ကမ္မသာဓနု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ-ဒ္ဒ အ-ကို အာဝုဒ္ဓိပြု၍။တ အက္ခရာကို
လည်း ကပြု၍။ပါရာဇိကဖြစ်၏ဟူလို။ ။ပရာဇယံ၊ ရှုံးခြင်းသို့။အာပန္နော၊
ရောက်စေအပ်သည်။ ။ပုဂ္ဂလောပန ကမ္မသာဓနေန ပါရာဇိကသဒ္ဒေန
ပုစ္ဆတိတိ ဒသေန္တောအာဟ ပုဂ္ဂလော ယသ္မာ ပရာဇိတောတိ အာဒိ၊ဟူ
သောသာရတ္ထဒီပနီကိုထွောက်။

ဇကကမ္မာဒိကောဒ္ဓ။ အပလောကန-စသော လေးပါးသောကံသည်း
သိမ်ဖြင့် ပိုင်ခြားအပ်သော ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်း တကွနက်ပြုအပ်
ရကား။ဇကကမ္မမည်၏။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဇကုဒ္ဒေသ သမသိက္ခတာကိုယူ။
ထိုတွင်၊ ငါးပါးသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသသည်၊ တကွနက် ပြုအပ်သော
ကြောင့်၊ ဇကုဒ္ဒေသမည်၏။ ဆတ္တာသည် ဖြစ်ဘူးသော ရဟန်းတို့အား
ကဲ့သို့ရည်၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုထား၍။ ထိုမှကြွင်းသော ခပ်
သိမ်းသောသိက္ခာပုဒ်သည် ခပ်ဆိမ်းသော လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အညို
အညွတ်ကျင့်အပ်သောကြောင့်။ သမသိက္ခတာမည်၏။ ။သောသံဝါ
သော၊သည်။ တေန၊ ထိုပါရာဇိကသို့ ရောက်သော ရဟန်းနှင့်။ ။သံဝါ
သမရှိသည်ကိုမြွစေလိုရကား။ သံဃကမ္မသုဟိ စသည်ကို မိန့်သော။
အယံတာဝဝပဒဝဏ္ဏနာကား၊ဝိနိစ္ဆယကိုဆိုလို၍စကားဖျိုးသတည်း။

ထွေး၍သိက္ခာပုဒ်၌။ ။တေသု၊ထိသုံးဆယ်သောမင်္ဂိုတွင်။ အင်္ဂါ
ဓာတ်၌ညီသောရဟန်း။ ကျောက်ကုန်းနူးညံ့သော ရဟန်းတို့ကိုရည်၍
အတ္တနောဝါဆိုသည်။ ။သန္ဆတသဝါ၊နှီးအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ။
အဝတ် စသည်ဖြင့် ရစ်၍ဂင်း။ အတွင်းသို့သွင်း၍ဂင်း။ ဖုံးလွှမ်းသည်ကို
ယူ။ ။အသန္ဆတသဝါ၊ မနှီးအပ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ အက္ခာယိ
တသဝါ၊ ခွေး-ခြေခွေး အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည် မခဲအပ် သည်
လည်းဖြစ်ထသော။ ။ထက်ဝက်မကကြွင်းသည်ကို ယောဂုယျေနအက္ခာ
ယိတသဆိုသည်။ ယသကသစိ မဂ္ဂသ ဒ်ချည်းစပ်။ ။မဂ္ဂသ-ကို
အလ္လောကာသေဒ် သမ္ဖုန်စပ်။ ။အလ္လော ကာသေကို ပဝေသေတိဒ်
စပ်။ ။သွင်းခြင်းမည်သည် မိမိလုံ့လဖြင့်သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ သူတ
ပါးလုံ့လဖြင့်လည်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ သာယာသည် ဖြစ်၍
မှီဝဲလိုသောစိတ်ရှိသော ရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။မသာယာမူ၍ မှီဝဲ
လိုသောစိတ် မရှိသော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟု ဖြလိုသောအဋ္ဌ
ကထာဆရာသည်။ပရေနဝါစသည်ကိုမိန့်သော။

[ပဝေသန ပဓိဋ္ဌ ဋ္ဌိတ ဥဒ္ဓါရဏောသု။ သွင်းခြင်း,ဝင်ခြင်း, တည်ခြင်း,
နှုတ်ခြင်းတို့တွင်။ ။အဗျားမှ စ၍-အရင်းတိုင်အောင် သွင်း
ခြင်းသည်ပဝေသနမည်၏။သွင်းခြင်းဌါထိုက်သောအရပ်သို့
အကြွင်းမဲ့ ဝင်ခြင်းသည် ပဓိဋ္ဌ မည်၏။ မထုတ်မိ အကြာဒ်၌
တည်ခြင်းသည် ဋ္ဌိတမည်၏။ အဗျား တိုင်အောင် ထုတ်ခြင်း
သည် ဥဒ္ဓါရဏမည်၏။]

အသာဓာရဏ ဝိနိစ္ဆယဟူပြီ။ သာဓာရဏ ဝိနိစ္ဆယကား အာဘယ်
နည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ပရိဝါနည်း အားဖြင့် သာဓာရဏ ဝိနိစ္ဆယ
ကို ဖြခြင်းဌါ၊သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံစသည်ကိုမိန့်သော။ ။သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ၊
တို့အား။ တနည်း။တို့နှင့်။ ။မာတာဒ့ဝိယာတိ မာတိကာ။ ။အဓိသည်
သား၊ကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇာရဒအနက်ကို ဖြစ်စေတတ်ရကား။သင်္ခေပ
စကားသည် မာတိကာမည်၏ ဟူလို။ ။နိဒဒါတိ ဒေသနံ ဒေသာဒိ ဝ
သေန အာဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ကတွာ နိဒဿေတိတိနိဒါနံ။ ။မတန္တရေ ဥဒ္ဒိ

နိတောပရံ ဒွိဘာဝံ သဒိသတ္တောန ဟု သုတ်ကိုဆိုသော သဒ္ဒနီတိဆရာ၊ "ဒု-နိ အက္ခရာ။ ဂ်ိလေရာကား။ သဒိသဒွေဘော်။ နှစ်ပါးဖြော်၏" ဟု ဆိုသော နိယံဆရာတို့၏အလိုအားဖြင့်။ နိဒ္ဓါနံ ဟုဒွေဘော်နှင့်လို၏။။ ရူပသိဒ္ဓိဆရာအဲလိုအားဖြင့်ကား ဒွေဘော်နှင့်မလို။ ။နိဒါနံ၊ကိုဂုင်း။ပဂ္ဂလံ၊ကိုဂုင်း။ ဝဏ္ဏုံ၊ကိုဂုင်း။ ပညတ္တိဝိဓိမေဝစ၊ ပညတ်အဲဖြားကိုဂုင်း။ပညာဝိယတိတိ ပညတ္တိ။ တာသပကာရော ပညတ္တိဝိဓိ။ ။ဇိကာ။ ။အချိုကား ပဂ္ဂလဝဏ္ဏုပညတ္တိ ဝိဓိမေဝစ ဟု တာသမာသ်တည်း အနက်ပေးကုန်၏၊ ဆန်းလည်းမသင့်။ အထက်မှာဗွင့်လတ္တံ့ သည်နှင့်လည်း မညီ။ ။အာဏတ္တာပတ္တိနာပတ္တိဝိပတ္တိ်စ၊ အာဏတ္တိ, အာပတ္တိ, အနာပတ္တိ, ဝိပတ္တိကိုဂုင်း။ ။အချိုကား၊အသိုးအသိုး ပုဒ်ဖြတ်၍ ပေးကုန်၏။ ။အချိုကား။ အင်္ဂမေဝစ-တိုင်အောင်၊ တပေါင်းတည်းပေးကုန်၏။ ။အထက်မှာဗွင့်လတ္တံ့ သည်နှင့်မညီ-ဂုင်းတည်း။ ။အင်္ဂတိ ဂမေတိ ဉာပေတိတိအင်္ဂ်ံ။ ။ အကြောင်းရစေ။ ။သမဋ္ဌာနဝိဓိ်စ၊ သမဋ္ဌာန်အဲဖြားကိုဂုင်း။ ။သမဋ္ဌာနိတ္ထိ အာပတ္တိယော ဇေတေနာတိသမဋ္ဌာနံ။ တာသ ဝိဓိ သမဋ္ဌာနဝိဓိ။ ။ ကြိယသညာစိတ္တေဟိ၊တို့ဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ထူးသည်၏အဖြစ်ကိုဂုင်း။ဝဇ္ဇကမ္မပ္ပဘေဒဋ္ဌ၊ ဝဇ္ဇအဲဖြားကမ္မအဲဖြားကိုဂုင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ တိကန္ဒယဝိဓိ်စ၊ ကုသလတိက်-ဝေဒနာတိက် နှစ်ပါးအဲဖြားကိုဂုင်း။ ။ဤအလုံးစုံသောပုဒ်သည် ဒုတိယန္တံ့ချည်း သတ္တရသဝါ၏သရုပ်။ ။အချိုကား၊ ပဌမန္တံ့ကဲ့သို့။ဣတိအယံ၊ ကား။မာတိကာ၊တည်းဟု ပါဠိထည့်၍ အနက်ကိုဖြတ်၍ပေးကုန်၏ မသင့်။ ။သတ္တရသဝါ၊ဖြင့်။ ဋီတံ၊သော။ သာဝေရဏံ၊သော။ဣဒံလက္ခဏံ၊ကို။ ဥတ္တာ၊၍။ မေဝါဝိ၊ပညာဂိုသော။ ဘိက္ခု၊သည်။တတ္ထတတ္ထ၊ထိုထိုသို့သောဘိက္ခာပုဒ်၌။ ယထာရဟံ၊စွာ။ယောဇေ ယျ၊ရာ၏။ဣတိအယံ၊ကား။မာတိကာ၊တည်း။

ထိုမာတိကာကို ချဲလိုရကား။တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဝါ၊အကြောင်းဟူသေ့ကို နိဒါန်းဆိုသလော။ ကြောင့်။ တတ္ထ စသည်တက်။ တတ္ထတိသဒ် မာတိကာယံ၊၌။သာဝတ္ထိး လ။ဘဂ္ဂါနံ၊သက္ကတိုင်းဘဂ္ဂတိုင်းတို့၏။ ။ဝေသာလီ ဖြည်စသော ခုနှစ်ပါးသော အရပ်သည်။ နေရာဌာနသာမည်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ဝါ၊ ကရဏာသာနိဒါန်းမည်သည်မဟုတ်

တုံလော။ကြောင့်။ဣဒံဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣဒံ သတ္တာဝိဓံ ဌာနံ။ ။ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ခပ်သိမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသေ့ရှုပင်လော။ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလောနာမ စသည်ကိုမိန့်။ ။ယံယံပုဂ္ဂလံ၊ကို။ ။ပညတ္တံ၊ဖြို။ သောသော ပုဂ္ဂလော၊သည်။ပုဂ္ဂလောနာမ၊ဖြို။ဟုသမ္မန်။ ။ဝတ္ထုံအရဖျားခဲ့ရကား။ အာဘယ်နည်း။ကြောင့်။ ဝတ္ထုနာမ စသည်ကိုမိန့်။ ။ကိုးပါးသောပညတ်တို့ဖြို အစွမ်းအားဖြင့်။ အဆုံးအဖြတ်ကို သိအပ်သလောဟု စုဒ်ရှိရကား။ တတ္ထသေသာနံစတုန္နံ။လ။ဝေဒိတဗ္ဗောကိုမိန့်သော။ ။အာဘယ်ပညတ်ကို တား၍အကြွင်းလေးပါးနည်းသာမည်သလော။ကြောင့်။အနုပ္ပန္နပညတ္တိဉ္စ။လ။ထပေတွာမိန့်။ ။အနုပ္ပန္နပညတ်သည် ပညတ်ပင် မဟုတ်သည် မှု၍လော့။အဘဲ့ကြောင့်ထားရာလေသနည်း။ ကြောင့်။အနုပ္ပန္နပညတ္တိနာမ အနုပ္ပန္နေဒါသေ ပညတ္တာတာသ္မာ ကိုမိန့်။ ။အဖြစ်မရှိမီ ပညတ်လျှင်ပင်အဘဲ့ကြောင့် ထားရာလေသနည်း။ ကြောင့်။ သာဇ္ဇဂရုဓမ္မ။လ။ နတ္ထိကိုမိန့်။ ။သဗ္ဗတ္ထပညတ္တိဒုက်သည်လည်း။ပညတ်ပင်မဟုတ်သည်မှု၍လော့။ အဘဲ့ကြောင့်ထားရလေသနည်း။ ကြောင့်။စတုဗ္ဗိဓာ ပဒေသပညတ္တိနာမ တာသ္မာ ကိုမိန့်။ ။လေးပါးဟူသည် အာဘယ်နည်း။ ကြောင့်။ ဝိနယဓရ။လ။ဝသေနမိန့်။ ။ထိုလေးပါးသည်အဘဲ့ကြောင့်ပဒေသပညတ်မည်သနည်း။ကြောင့်။ မဏ္ဍိမပဒေသေယေဝဟိ။လ။ဟောတိမိန့်။ ။လေးပါးဖြစ်လျှင်ပင် အဘဲ့ကြောင့်ထားရလေသနည်း။ကြောင့်။ တေသုဝိ။လ။ဟောန္တိမိန့်။ ။ကေတော ပညတ္တိဒုက်ကို အဘဲ့ကြောင့် ထားရလေသနည်း။ ကြောင့်။သာဓာရဏ။လ။ကော်၊ တာသ္မာ မိန့်။ ။တူသောဆို၏။သဒ္ဒါခြားသည်မဟုတ်လော့။ ကြောင့်။အတ္ထတော မိန့်။ ။ဤသို့ပါဠိကို ခြားခြားနားနားသုခ်သင်ခွဲခြမ်းလေ။

ဒေါသေ၊အဖြစ်သည်။ အနုပ္ပန္နေ၊မဖြစ်မီ။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အစ်သော ပညတ်သည်။ အနုပ္ပန္နပညတ္တိနာမ၊ဖြို။သာအနုပ္ပန္နပညတ္တိ၊သည်။ ။အညတြ၊ တပါးသော ရဟန်းယောကျ်ားစ်ိုဒ်။ ဝိနယဓရပဉ္စမေန၊ ကမ္မဝါစာဆရာလျှင် ငါးယောက်မြောက်ရှိသော။ ။ဂုဏ်ဂုဏာပါဟာနာ၊ အထစ်ထပ်သောဘိနပ်ကိုစီးခြင်း။ ။လေးထပ်မှု၍ အထပ်ထပ်ကိုယူ။ ဓဝန္နာနံ၊အမြှေးချိုးခြင်း။ ။စမ္မဏ္ဍရဏံ၊သားရေအခင်းကိုဆောင်ခြင်း။ ။တေ

ဒေါသေ၊အဖြစ်သည်။ အနုပ္ပန္နေ၊မဖြစ်မီ။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အစ်သော ပညတ်သည်။ အနုပ္ပန္နပညတ္တိနာမ၊ဖြို။သာအနုပ္ပန္နပညတ္တိ၊သည်။ ။အညတြ၊ တပါးသော ရဟန်းယောကျ်ားစ်ိုဒ်။ ဝိနယဓရပဉ္စမေန၊ ကမ္မဝါစာဆရာလျှင် ငါးယောက်မြောက်ရှိသော။ ။ဂုဏ်ဂုဏာပါဟာနာ၊ အထစ်ထပ်သောဘိနပ်ကိုစီးခြင်း။ ။လေးထပ်မှု၍ အထပ်ထပ်ကိုယူ။ ဓဝန္နာနံ၊အမြှေးချိုးခြင်း။ ။စမ္မဏ္ဍရဏံ၊သားရေအခင်းကိုဆောင်ခြင်း။ ။တေ

သုပိ၊ ထိုလေးပါးတို့ကွင်လည်း။ ။ပါတိမောက္ခအာဂတံ ကား။ ယော ပနဘိက္ခုသြြရေနဓုမာသံန္နာယေယျ စသည်ဖြင့်လာသော။ထိက္ခာပုဒ်ကို ရည်သည်။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ခပ်ထိမ်းသောထိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ။ရူပသဒ္ဒဂေါ ရူပံ စသည်ဟို့၌ ကဲ့သို့၊ဥတ္တရလောပအားဖြင့်။ အာပတ္တိဟု ဆိုသတည်း ဟု ပြလိုရကား။ အာပတ္တိတိ ပုဗ္ဗပယောဂါဒိဝသေန အာပတ္တိဘေဒေါဟု မိန့်သတည်း။

[ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်သည်။ သိလဝိပတ္တိ။ ကြွင်းသော အာပတ် ငါးပုံသည်၊အာစာရဝိပတ္တိ၊ဓိဋ္ဌိသည်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ အာဇီဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ပညတ်အပ်သောခြောက်ပါး သော သိက္ခာပုဒ်သည်၊ အာဇီဝဝိပတ္တိမည်၏။]

သဗ္ဗာပတ္တိနုံ၊ တို့၏။ ဆသမုဋ္ဌာနာနိ၌စပ်။ ။ထိုခြောက်ပါးကို အာပတ္တိသမုဋ္ဌာန်သာဆိုအပ်သလောစုန်ရှိရကား။ ယာနိ သိက္ခာပဒသမုဋ္ဌာနာနိတိ ဝုစ္စတ္တိ ကိုမိန့်သော။ ။ယာနိ၊ အကြင်ခြောက်ပါးသောသမုဋ္ဌာန်တို့ကို။ သိက္ခာပဒသမုဋ္ဌာနာနိတိပိ၊ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတ္တိ၊ ကုန်၏။ ။အဆို်ကား။ နိယတ်အနိယတ်အစုံထည့်၍ပေးကုန်၏။မပေးသင့်ပြီ၊အဘဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အနိယတ်မည်သည် နိယတ်ရှိသော အနိယတ်လည်းရှိ၏။မရှိသောအနိယတ်လည်းရှိ၏။ ထိုတွင် ဤယာနိသည်ကား။ ယံသန္ဓာယဝုတ္တံ စသည်တို့၌ကဲ့သို့၊နိယတ်မရှိသော်၊အနိယတ်ထည့်၍ မပေးသင့်ပြီ။ ။အဆို်ကား။ ယံသန္ဓာယဝုတ္တံ၌ယံသည် တဲ့အနက်ရှိသည်ဟူကုန်၏။ မကိဒိပဒ်၌။ ယံသန္ဓာယ၌၊ ယံသဒ္ဒါသည် နိယတ်မရှိသောအနိယတ်ဟုဆိုသော စကားနှင့်မညီ။ ။တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးသော သမုဋ္ဌာန်တို့တွင်။ ။တေသု၊ ထိုသဝိတ္တက-အဝိတ္တကတို့တွင်။ ။စတူဟိဝါ ဆဟိဝါသာ ဆရာဆိုခဲ့။ ပဥ္စဟိဝါဟူ၍ လည်းအဘဲ့ကြောင့် မဆိုသနည်း။ သတိမေ့လျော့ခြင်းယွင်း လေတော့သလောစောဒနာကိုရည်၍။ ပဥ္စ သမုဋ္ဌာနာနာမ နတ္ထိကို မိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ ။ကေ သမုဋ္ဌာနံ ဇေတိသာတိ ဇကသမုဋ္ဌာနာ။ ။(အာပတ်ရစေ)။ ။ကေသ မုဋ္ဌာန်စသောငါးပါးသော အဲ့အာပတ်တို့ကို အကျယ်ဆို၍ဆိုရပြီ။ အကျဉ်း

မှတ်အပ်သော သင်္ဃာဂါထာကို ဆရာအဘယ်သို့ ဆိုမည်နည်း။ မဆို ကောင်းပါဖြို့လော ဗုဒ္ဓရိုးကား။ ဇေဝံတိဓာ။ လ။ ဆ သမုဋ္ဌိတာ ကို ပိန္နဲသော။ ။ကေသမုဋ္ဌာနာ၊ တပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်သည်။ တိဓာ၊ဏ်။ဒွိသမုဋ္ဌိတာ၊ နှစ်ပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသမူ့ အာပတ်သည်။ပဉ္စဓာ၊ဏ်။ တိစတုသမုဋ္ဌာနာ၊ သုံးပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်။ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်သည်။ဒွိဓာ၊ဏ်။ ဆသမုဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဇကဓာ၊ဏ်။ ။အောက်ကဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ အစဉ်အတိုင်း။ တိဓာ ပဉ္စဓာစသည်ကိုသိလေ။ ။ဣတိ၊ဃို။သမုဋ္ဌာနဝေသန၊ သမုဋ္ဌာန်ကို အရင်းပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ဝေကား။ အဋ္ဌာနပယုဂ်။ ။သဗ္ဗာ အာပတ္တိယောတေရသဝေဟု ယှဉ်၍ပေး။

ဇကသမုဋ္ဌာန အာပတ်သုံးပါးစသောအားဖြင့်သာ တဆဲ့သုံးပါးဖြစ်သလောဟူသောစောဒနာကိုရည်၍ တာပဌမပညတ္တိ သိက္ခာပဒဝေသန စသည်ကိုမိန့်။ ။ပဌမပါရာဇိက သမုဋ္ဌာနာ။ ပဌမပါရာဇိက သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်၎င်း။ ။အာဒိန္နာဒါန။ လ။ အနုဠုဉာတသမုဋ္ဌာနာ၊ အာဒိန္နဒါန် သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ သဉ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်။ သမုဋ္ဌာသန သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ ကထိနသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်။ ဇွဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ပဒသောဓမ္မ သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ ထေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်။ ဓမ္မဒေသနာ သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ ဘူတာရောစန သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။စောရိဝုဋ္ဌာပန သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်။ အနုဠုဉာတ သမုဋ္ဌာန်ရှိသောအာပတ်၎င်း။ ဣတိ၊ဃို။ တေရသနာမာနိ၊တို့ကို။ လဒ္ဓာနီ၊ကုန်၏။ ။သမုဋ္ဌာန်ထူးအားဖြင့်။ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာန်စသောအမည် တဆဲ့သုံးပါးကိုရည်သည်။ ။ကြိယာတော၊မှ။ဝါ၊ကြောင့်။သမုဋ္ဌာတိ၊ဖြစ်သောအာပတ်သည်။အတ္ထိ၊ဏ်။နတ္ထိညောကောစိဝိဇ္ဇတိစသည်ကဲ့သို့။ အာချာတ်ပုဒ်ဖြစ်သော်လည်း။အတ္ထိဟူသောကြိယာတပါးကိုငဲ့၍။ ဝိသေသနပေးသည်။ ။ဝါ၊ယာ အာပတ္တိ သမုဋ္ဌာတိ သာအာပတ္တိ အတ္ထိ၊ ဤသို့သော်လည်းပေး။ ။ဆိယာ၊ ရုံခါ။ ။ဤသိယာသဒ္ဒါကား ဆိယာ၊ခါတေ ဖြာဟူ၏ ဇဝေမသေ စသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ကဒါစိအနက်ကိုဟောသော

နိပါတ်ပုဒ်။ ။တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့ဝယ်။ မိမိ့ကိုယ်တိုင် တူးခြင်းခို ကိုယ်ကြောင့်၊သူတပါးကိုစေ၍တူးစေခြင်းခို နှစ်ကြောင့် အာပတ်သင့်ရကား၊ ပထဝိခဏနာဒိသုဝိယဟုမိန့်သတည်း။ ။ပဌမကထိနအာပတ်သည်ကိုယ်နှစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းကို မပြုသောရဟန်းအား ဖြစ်၏။ ပြုသောရဟန်းအား မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်၊ပဌမကထိနာပတ္တိဝိယ ဟုမိန့်သည်။ ။ဘိက္ခုနိမလက်မှ သက်နှံးကို ခံခြင်းကြောင့် သင့်သော အာပတ်ကား။ ထိုဘိက္ခုနိမလက်မှသက်နှံးကို ခံသောရဟန်းအား၊ကြိယာကြောင့်၊ဖလယ်သည်ကို မပေးသောရဟန်းအား၊အကြိယာကြောင့်ဖြစ်၏။ ။ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏအာပတ်ကား။ ခံခြင်းကြောင့်သိယာကြိယ ။ပယ်သည်ကိုမပြုခြင်းကြောင့် သိယာအကြိယဖြစ်သတည်း။ ။ကုဋိကာရအာပတ်ကား။ကုဋိရာကိုကြားစေ၍။ ပမာဏထက် အလွန်ပြုသောရဟန်းအား။ သိယာအကြိယ၊ ကုဋိရာကို မကြားစေမူ၍။ ပမာဏထက်အလွန်ပြုခြင်း။ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သည်ကိုပြုခြင်းကြောင့်၊ သိယာကြိယဖြစ်သတည်း။ ။သညာဝိမောက္ခာ၊ ဝိတိက္ကမသညာရှိသဖြင့် လွတ်ခြင်းရှိသော အာပတ်ဂဉ်း။ နောသညာဝိမောက္ခာ၊ ဝိတိက္ကမ သညာမရှိသဖြင့် လွတ်ခြင်းမရှိသော အာပတ်ဂဉ်း။ ။သညာယ အဘာဝေန ဝိမောက္ခော အသာတိ သညာဝိမောက္ခော။ ။မဇ္ဈေပဒလောပ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်။ ။ထို့ကြောင့်။ယတောဝိတိက္ကမသညာယစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ယတော၊ အကြောင်းအာပတ်မှ ကင်းတော်၊ ဝိတိက္ကမသညာမရှိသဖြင့် မလွတ်သော အာပတ်သည်။ ။သညာဝိမောက္ခနှင့် သစိတ္တကတူ၏။ နောသညာဝိမောက္ခနှင့်အစိတ္တကတူ၏။ ။သညာဒုက်ကို။အနာပတ္တိကို အရင်းပြုသဖြင့်။ အစိတ္တကဒုက်ကို။ အာပတ္တိကို အရင်းပြုသဖြင့် ဆို၏။ ။(၅)သည်ကားအထူး)။ ။ယသာအာပတ္တိယာ၊ အကြောင်းသစိတ္တက အစိတ္တကအာပတ်အား။သစိတ္တကပက္ခေ၊ ဝတ္ထုကိုသိသော စိတ်ရှိသောအဘိုးခို။ ။သစိတ္တကပက္ခေကို။ အစိတ္တကကိုရည်၍ ဆိုသည်။ သစိတ္တကကိုရည်၍မဆို။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ ကေန္တုသစိတ္တကကို။ သစိတ္တကပက္ခေ ဟူ၍အထူးပြုခြင်းခို။အကျိုးမရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ဤခို့အဆုံးအဖြတ်မျှားစွာရှိ၏။သာရတ္ထဒီပနီ။ဝိမတိတိုရှမ့ယူ။

ကာယကမ္မအာပတ်၊ဝစီကမ္မအာပတ်။ ကာယကမ္မ-ဝစီကမ္မအာပတ် ဟူ၍၊ သုံးပါးသာဆိုခဲ့။ မနောကမ္မ အာပတ်ကို အဘယ့်ကြောင့်မဆိုသနည်းဟူသော စောဒနာကို မြင်တော်မူ၍။ မနောဒွါရေ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိကိုပိန့်သတည်း။ ။ဤစကားကိုလည်း ယေဘုယျအားဖြင့်သာ ဆိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အနိုးဌ် ထားအပ်သော ဩဠာဠေကို သာယာခြင်းအစရှိသည်တို့ဌ် အာပတ်သင့်ကောင်းသောကြောင့်ဟူ၍ငိုကာမိန့်၏။

[အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်ရောက်ကောင်းသောအာပတ်ကား။။ ပါရာဇိကသုက္ကဝိသဋ္ဌိ အစရှိသည်တည်း။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ရောက်ကောင်းသောအာပတ်ကား၊ ပဒသောဓမ္မ အစရှိသည်တည်း။ အဗျာကတစိတ်ဖြင့် ရောက်ကောင်းသော အာပတ်ကား၊ သဟသေယျ အစရှိသော အာပတ်တည်း။ ။ရုက္ခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ရောက်ကောင်းသော အာပတ်ကား၊ နဒ္ဒဒေါသ အစရှိသော အာပတ်တည်း။ သုခ ဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ရောက်ကောင်းသော အာပတ်ကား၊ မေထုနဓမ္မ အစရှိသော အာပတ်တည်း။ အရုက္ခမသုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ရောက်ကောင်းသောအာပတ်ကား၊ သုခဝေဒနာနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ရောက်ကောင်းသော မေထုန အစရှိသောအာပတ်ပင်တည်း။ ။ဓိတိုဝ်၍နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောရဟန်းသည် စိတ်မရှိဘဲ-ဝေဒနာမရှိဘဲ သဟသေယျအာပတ်သို့ရောက်ကောင်းရကား၊ ဤတိုက်နှစ်ချက်ကိုယေဘုယျအားဖြင့်သာ ဆိုသည်ဟုမှတ်အပ်၏။]

ကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ အဗျာကတစိတ်တို့ဖြင့်ငင်း။ သုခဝေဒနာ၊ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့ဖြင့်ငင်း။အာပတ်သို့ရောက်သောဟူ၍ဆိုပြီ။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ရောက်သော အာပတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ရောက်သော အာပတ်၊ အဗျာကတစိတ်ဖြင့် ရောက်သော အာပတ်။ ဤဆို ကေကသုံးပါး။ ။ကုသိုလ်-အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ရောက်သော အာပတ်။ ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်ဖြင့် ရောက်သောအာပတ်။ အကုသိုလ်

အဗျာကတစိတ်ဖြင့် ရောက်သောအာပတ်။ဤသို့ဒုကသုံးပါး။ ။ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊အဗျာကတစိတ်ဖြင့် ရောက်သောအာပတ်။ဤသို့တိကတပါး။ အာဒိဖြင့် ကုသိုလတိက်၌ ချနှစ်ပါး။ ဝေဒနာတိက်၌လည်း ဤအတူ။ ၎က ကသုံးပါး။ ဒုကသုံးပါး။ တိကတပါး အာဒိဖြင့် ချနှစ်ပါးသော အပြားကို ရသလော ဟူသောစောဒနာကို ဖြင်တော်မူရကား၊၎ဝံသန္တိ၀ိစသည် ကိုပြန်သော၊ ။၎ဝံသန္တိ၀ိ၊ ဤသို့ ရောက်သည် ရှိသော်လည်း။ ။ အယမေဝပဘေဒေါ၌စပ်။ ။သဗ္ဗေသံ၊အလုံးရုံသောကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ အဗျာကတစိတ်တို့၏။ ။ဣဒံ-ကို လက္ခဏံနှင့်ယှဉ်။ ။ထိုသက္ခဏာ ကိုမယှဉ်သည်ရှိသော်၊ အဘယ်ပြုသနည်း ရုန်ရှိရကား။ တဖန်အယောဇိတံ စသည်ကိုပြန်။ ။ဒုက္ခေန ဝိဇာနုံ ဒုဋ္ဌဇာနုံ။ ။အဘယ်သို့ယှဉ် ရမည်နည်းဟု စောဒနာရှိ၍၊ယခုအခါနိဒါန်း အစ-ဝေဒနာတိက်အဆုံးရှိသော တဆဲ့ချနှစ်ပါး အပြားရှိသောလက္ခဏာကို၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ယှဉ်လိုရကား ဣဓပန စသည်ကိုပြန်သော။ ။ဣဓပန၊ဤပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ ။တိက္ခတ္တုံပါကာရပရိက္ခေပဝစနေနဝိသာလိကာတဇ္ဇာဘိဝေသာလီ။ တာသံ ဝေသာလိယံ။ ။ဝဇ္ဇိပုတ္တဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သိက္ခံအပစ္စက္ခာယဟူသောအနုပညတ်ကို။မက္ကဋိဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အန္တိမသော တိရတ္ဆာနဂတာယဝိ ဟူသောအနုပညတ်ကို ဟောတော်မူသတည်း။ ။အညဝါဒကသိက္ခာပဒါဒိသုဝိယ ဝိဟေသကေကို အနုပညတ်ယူ။ ။အဒိန္နာဒါနာဒိသုဝိယ၌၊အရညာဝါကိုအနုပညတ်ယူ။ ။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ အယံအနုပညတ္တိတိ၊ဟူ၍။ ၎ကြောကမေဝ၊ ဤမျှကို သာလျှင်။ ။အနုပညတ္တိံ၊ကို။ထပေတွာ၊၍။အဝသေသာ၊သည်။ ပညတ္တိယေဝ၊ ပဌမပညတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ။ဥပဋ္ဌာဝတ္ထု၊ဆိုံယေဝ၊ဖြစ်သောဝတ္ထု၊ကြောင့်သာလျှင်။ ပညတ္တိတော သို့သွား။ ။စေသဖြင့် မဇ္ဈောက်သောကြောင့် အနာဏတ္တိက ဆို၏။ စေသည်ရှိသော်၊ အာပတ်အဖြစ်လျှင်လွတ်သလော ရုန်ရှိရကား။ဘိက္ခုံပနစသည်ကိုပြန်သော၊

အာဏတ္တိကအားဖြင့် ပြပြီး၍။ အာပတ္တိအားဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ကို ပြခြင်းငှါ မေထုနရာဝေန စသည်ကိုပြန်။ ။မဇ္ဈေ၊သည်။ဆိုနှင့်၌စပ်။ ။ ဥဇ္ဇုတံ၊ပေါက်သော။ အနဒ္ဓကာယဟုသာဒံ၊ မပျက်သော ကာယပသာဒ

ရှိသော။ ပိဋ္ဌကံဝါ၊ ဒိုးနာ-ထွတ်နာ သို့ရင်း။ စမ္မဒိလံဝါ၊ အရေရုတ်သို့ ရင်း။ မတာစမ္မံဝါ၊ သေသောသူ၏အရေသို့ရင်း။ ။နိမိတ္တသဏ္ဌာနမတ္တမ္ပိ၊ နိမိတ်၏အခြင်းအရာမျှကိုလည်း။ ။သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ သစေဥပ္ပါဒိတော၊ အကယ်၍နှုတ်အပ်သည်။ ဝါ၊ခွါအပ်သည်။ ။တံထ္ဍ၊ထိုအရပ်၌။ ။ဝဏ္ဏသံခေပဝဏ္ဏေသနာ၊ အမာဟ္ရူသောရေတွက်ခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ (အမာ၌ ရေတွက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းပေး)။ ။လူတို့ မျက်စိအစရှိသည်တို့သည်လည်း။အမာဟ္ရူသောရေတွက်ခြင်းသို့ရောက် ကုန်ရကား။ အမာနှင့်တူသော ပရိဏ္ဍေဒကို ပြလိုသောကြောင့်၊ တထာစသည်ကိုမိန့်။ ။နဝန္ဓါရော-မဟာဝဏ္ဏာ ဟူသောကြောင့်။ မျက်စိ, နား အစရှိသည်ကိုအမာ၌သင့်ကိုဟ်သည်။ ။တထာ၊ထို့အတူ။အက္ခိ, နာသ,ကဏ္ဏာဆိုဒ္ဓ, ဝတ္ထိကောသေသုဝါ၊ မျက်စိ,နှာခေါင်းပေါက်,နားပေါက်, သိုးအိမ်တို့ဖြစ်ရင်း။ သတ္တကေန၊ခေါင်းငယ်ဖြင့်။ ကတဝဏ္ဏဝါ၊ပြုအပ်သော အမာ၌ရင်း။ ။တိရစ္ဆာနဒုဗ္ဗ၊ တို့၏လည်း။ဝတ္ထိကောသနာသပုဋသု၊ သိုးအိမ်,နှာခေါင်းဖုတို့၌။ဥပက္ကမတော၊အား။ ။တိရစ္ဆာန်တို့၏သိုးအိမ်, နှာခေါင်းဖုတို့၌။ထုလ္လစဉ်းကိုဆိုခဲ့။မျက်စိ,နားစသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် မဆိုသနည်း စောဒနာရှိ၍။ တိရစ္ဆာနာနံပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ပနသဒ္ဒါ ကား ဝိသေသတ္ထ။ ။အက္ခိကဏ္ဏနာသဝဏ္ဏာသုစ၊တို့၌ရင်း။အဟိမစ္ဆာ ဒိနံ၊ငြွေငါး အစရှိသည်တို့၏။ပဝေသနပမာဏဝိရဟိတော၊သွင်းလောက် သော ပမာဏမှကင်းသော။အနုနိမိတ္တော၊ကျဉ်းသောနိမိတ်၌ရင်း။သဗ္ဗ သံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏။ ။လူ,တိရစ္ဆာန် အလုံးစုံကိုယူ။ ။စသဒ္ဒါ ကို၊ အာဓာရပုဒ်မှာယ့ဉ်။ ။ဥပကစ္ဆကာဒိသု၊လက်ကတိုးကြားအစရှိ ကုန်သော။ သရိရေသုစ၊ တို့၌ရင်း။ ဥပက္ကမတော၊အား။ လိုက်စေ။လိုက် ရမည်။

ရှင်သောကိုယ်၌ ဖြာပြီး၍။သေသောကိုယ်၌ဖြာလိုရကား။မတာသရိရေ စသည်ကိုမိန့်။ ။နိမိတ္တော်၌လိုက်သော ဥပက္ကမတော်၌စပ်။ ။ကုထိတံ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆုသည်။ ။ကုထိတော၊ကျိုက်ကျိုက်ဆုသောနိမိတ်၌။ဥပက္က မတော၊အား။ ။ဝိဝဋုကတော၊ ဟင်းလင်းသော။ မုခေ၊ခံတွင်း၌။ အန္တေ၊ ပန်း၊ မထိစေမှု၍။ နံပါးလေးဘက် အာစောက်ကို မထိစေသည်။ ။

ပဝေသော်သည်သာ၊ တသူဒုက္ကဋ်ကိုဆို ဟု။တထာဖြင့် ငင်၍ယောဇနာ။ ။သြဠ္ဍ
တော်ဘုရား နှုတ်ခမ်းမှ။ ဒန္တေ သြဒဟတိတိ သြဠ္ဍော။ ။ဗဟိ၊သို့။ နိက္ခန္တ
ဇီဝါယဘဝါ၊ ထွက်သောလျှာ၌ရှင်း။ ဒန္တေသုဝါ၊သွားတို့၌ရှင်း။အင်္ဂါတံ၊
ကို။ ပဝေသော်သည်သာ၊အား။ထုလ္လစ္ဆယ်။ ။ဤသို့သမ္ဘုန်။ ။ပတိတ မံသ
ပေသိယံ၊ ကျသော အသားတစ်၌။ ဥပက္ကမတော၊ အား။ ။အဓာနန္တ
စသောပုဂ္ဂိုလ်ထိတို့၏အထူးကိုပြလိုရကား၊ကြွေပနစသည်ကိုမိန့်သော။ ။
ဝိတ္တဝေသန၊ ဗဒ္ဓသည်းခြေ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ အတောကိစ္စံ၊ မကုစား
ကောင်းသော၊ဥမ္မာဒံ၊ရူးခြင်းသို့။ ။ရူးကာမှ-ဘီလူးဘမ်းကာမှ-ဥမ္မတ္တ
က-ဆိုရကောင်းမည်လော ရုဒ်ရှိရကား။ ဒွိန္နဓွိ အစရှိသည်ကိုမိန့်။ ။
အဂ္ဂိသုဝဏ္ဏာဂုထ,စန္ဒနာဒိသု၊ မီးနှင့်တွေ၊မစင်နှင့်စန္ဒကူး အစရှိသည်တို့၌။ ။
သိလွယ်အောင် ပေးသည်။ သမပဝတ္တိ ဘာဝေန၊ အမှု ဖြစ်သည်၏အ
ဖြစ်ဖြင့်။အဓိမတ္တဝေဒနာယ၊ပြင်းစွာသောဝေဒနာဖြင့်။အာတုရတ္တာ၊ကျင်
နာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာန် အစရှိသည် တို့သည် အာပတ်၏
သမုဋ္ဌာန်အစရှိသည်တို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ သိက္ခာပုဒ်၏ သမုဋ္ဌာန် အစရှိ
သည် မဖြစ်ကုန်။ထိုသို့လျက် သိက္ခာပုဒ်၏သမုဋ္ဌာန်အစရှိသည်တို့ကိုဆို
လေသနည်း။ စောဒနာကြောင့်။ ဣမာနိစ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ နာမစသည်ကို
မိန့်။ ။သိက္ခာပဒသိသေန၊ သိက္ခာပုဒ်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ။ဗျဉ္ဇနေ၊
သဒ္ဒါ၌။ အာဒရံ၊ရှိသေခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတမေဝ၊ လိုအပ်သော အနက်ကို
သာလျှင်။ ။လောကဟိတော၊ လူတို့၏ အစီးအပွါးကို ပြုတတ်သော။
မဟာသိ၊ သိလအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကိုရှာတော်မူတတ်သော။
နာထော၊သည်းအာထုံ၊ကို။သရဏံ၊ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဟိယျသ္မာ၊ကြောင့်။
အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါကို။ နအဝေါစ၊ ဟောတော်မမူ။
တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ မတိမာ၊ ပညာရှိသောသူသည်။ အက္ခရေသု၊ တို့၌။
ရတိ်၊နေမွေ့လျော်ခြင်းကို။အာကင်္ခာ၊၍။အထွေး၌။ မတိ်၊ပညာကို။နိဝေသေ
ယျ၊သွင်းရာ၏။ ။ပဌမပါရာဇိကေဂဏ္ဌိဋ္ဌဝဏ်ဏနာ။

၍တွင်၍ ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ။

(၂) ပဌမပါရာဇိက၏အနက်ကိုပွင့်ပြပြီး၍။ ယခုအခါ ဒုတိယပါရာဇိက၏အနက်ကိုပွင့်အံ့သောငှါ ဒုတိယေအစရှိသောပါဠိကိုမိန့်သော။ ။ အဓိမအမျှားရှိမှရှာမည်သလောဟုစဒ်ရှိရကား။ သံဇ္ဈောဝိ ၎ကကုဋိကာဒိဘေဒေါဂါမောတိ ဝေဒိတဇ္ဈော ကိုမိန့်။ ။အရံရှိမှ လူရှိမှလောစောဒနာကြောင့်။ ပရိက္ခိဇ္ဇောဝါ။ လ။ အမနုဿောဝါဖိန့်။ ။အဓိမခြေတို့ရိုက်နေမှ ရှာမည်သလော စောဒနာရှိပြန်ရကား။ အန္တိမသောယောကောစိသဇ္ဈောဝိ ဖိန့်။ ။ကုန်သည်ဖြစ်က ရှာမည်ကောင်းအံ့လော စဒ်ရှိရကား။ အတိရေကစာတုမာသနိဝိဒ္ဓော ဖိန့်။ ။ဇ္ဈော၊ ဤရွာ တောနှစ်ပါးတို့တွင်။ ။၎ကကုဋိကာဒိဘေဒေါ၊တာအိမတည်းသာရှိသော ရွာအစရှိသည့်အပြားရှိသော။သဇ္ဈောဝိ၊အလုံးစုံသောရွာသည်လည်း။ပရိက္ခိဇ္ဇောဝါ၊ အရံရှိသေ်ဂင်း။ အပရိက္ခိဇ္ဇောဝါ၊ သေ်ဂင်း။သမနုဿောဝါ။လူရှိသေ်ဂင်း။ အမနုဿောဝါ၊သေ်ဂင်း။အန္တိမသော၊ ဖြင့်။ အတိရေကစာတုမာသနိဝိဒ္ဓော၊လေးလထက်အလွန်နေဘူးသော။ယောကောစိ၊ သော။ သဇ္ဈောဝိ၊ကုန်သည်သည်လည်း။ ဂါမော၊ ၏။ ။ဂါမာဝါသာ ဟောသောကြောင့်။ရွာမှအလွတ်ကိုတောဟုယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ ထပေတွာစသည်ကိုဖိန့်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌။နိဂမ-နဂရ စသည်တို့ကဲ့သို့။ဂါမသဒ္ဒါဖြင့်သာ ဂါမူပစာရကို သင်္ဂြိဟ်သောကြောင့် ရွာကိုဂင်း။ရွာ၏ဥပစာကိုဂင်းထား၍ တောမည်၏ ဟူလိုသော။ ။ဂါမ-ဂါမူပစာရကို အဘယ်သို့သိရမည်နည်းစဒ်ရှိရကား။ တတ္ထ စသည်ကိုဖိန့်။ ။တတ္ထ၊ ထိဂါမ ဂါမူပစာရတို့၌။ နိဗ္ဗကောသသ၊တန်စက်၏။ ။ဟိကားဝိဏ္ဍာရ။ ။ဥဒကပတနဋ္ဌာနဉ္စာနံ၊ ရေကျရာအရပ်၏ အတွင်းသည်။ ။ဃရူပစာရကိုပြလိုရကား။ ယံပန စသည်ကိုဖိန့်သော။ ။ယံဘာဇနဝေဝနဉဒကံ၊ အကြင်ခွက်ဆေးရေကို။ ။တဿ၊ထိုခွက်ဆေးရေ၏။ပတနဋ္ဌာနဉ္စ၊ကျရာအရပ်ကိုဂင်း။ ။မာတုဂါမေနေဝ၊သည်သာလျှင်။ဒိတ္ထာသဒ္ဒါစတ်။ ။ သုပ္ပသဝါ၊ မန်း၏ဂင်း။ ဝါ၊ ဆန်ကော၏ဂင်း။ သမုဇ္ဇနိယာဝါ၊ တမြက်ဆုပ်၏ဂင်း။ကောဇဝေသု၊ အထောင့်တို့၌။သမ္မဇ္ဇိတွာ၊စတ်၍။ ရုက္ခသူစိဒ္ဒါရံ၊

သစ်ကျည်လျှို့သောတံခါးကို။ ။ဂေါရူပါနံ၊နွားအပေါင်းတို့၏။ ။ကတာ ပရိဿေ့ပေါစ၊ ပြုအပ်သော အရံသည်၎င်း။ ဤကား တံတိုင်းစောင့်ရန်း တို့ဖြင့် ရံသည်ကိုယူ။ ။မနုိးကျရာအရပ်စသောအဝိုင်းအခြားကိုကား။ အရံမရှိသော် အိမ်ကို ရည်သည်။ ။ပုရတော ဆိုသော်လည်း။ ရှေ့မှ သာ ယူအပ်သည်မဟုတ် စင်စစ်ကား ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ထိုမျှလောက် သော အဝိုင်းအခြားသည်။ ဃရူပစာရမည်၏ဟုယူအပ်၏။ အစက ထို သို့ပြုသောကြောင့်သာ ပုရတောဟုဆိုသည်။ဂါမကို ဖြတိုရကား။ယဓွန စသည်ကိုမိန့်။ ။ပုရိသဿ၊၏။လေနုသမ္ပာစပ်။ ။တရုဏမနုဿာ၊ သူငယ်တို့သည်။ ။လေနုံ။ခဲကို။လေနုံဟုပဌမကျွေရာနှင့်၎င်း၊ လေနုံဟု တတိယကျွေရာနှင့်၎င်း၊ နှစ်ထွေနှစ်ရပ်ရှိ၏။ သင့်သည်ချည်း။ ။ခဲရောက် ရာအရပ်ဟူသော်ရှေပင် ဂါမူပစာရမည်သလော။ကြောင့်။ ပတိတဿပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ဝဋ္ဋိတွာ၊လိန့်၍။ ။အရံရှိသောရွာ၏ ဥပစာရလည်း အတူတူပင်လော။ ကြောင့်။ပရိက္ခိတ္တာသ စသည်ကိုတက်။ ။တာသ၊ထို အရံရှိသောရွာ၏။ ။ဇုနဒီလာ၊ တံခါးခုံတို့သည်။ ။ဋ္ဌိတာသ၊ တည် သောယောက်ျား၏။ ။မြို့အထူးဟူ၍ အတွင်းတရ ပြင်တရထား သော တံခါးခုံနှစ်ရပ်ဟု ဆရာတို့မိန့်ကုန်၏။ ။အတွင်းမြို့တရ ပြင်မြို့တရဟု မိန့်ကုန်။

အရှင်အဋ္ဌကထာ ဆရာ-ဆရာကား။ ဃရူပစာရ၌ ရပ်၍ ပစ်အပ် သောခဲတကျကို ရွာအရေ အတွက်သို့သွင်း၍။ ထိုမှခဲတကျ၏ အတွင်း သည်။ ဂါမူပစာရမည်သောဟူ၍ဆို၏။ အကယ်၍ဆိုသော်။ ပဒဘာဇနိ ၌။ဂါမူပစာရောနာမ ပရိက္ခိတ္တာသ ဂါမဿ ဇုနဒီလေဋ္ဌိတဿ မဏ္ဍိမဿ ပုရိသဿ လေနုပါတော ဟုဟောတော်မူ၍။ အပရိက္ခိတ္တာသ ဂါမဿ ဃရူပစာရေ ဋ္ဌိတဿ မဏ္ဍိမဿ ပုရိသဿလေနုပါတောဟု ဃရူပစာ ရမှ ခဲတကျကိုသာ မဟောပါ။ ဃရူပစာရမှ ခဲတကျကို ရွာအရေ အ တွက်သို့သွင်း၍ ထိုမှခဲတကျကိုဟော၏ ဟူသော အနက်သည်ရောက် ၏။ထိုသို့တမူကား။ ဃရူပစာရမှ ခဲတကျကိုသာဟော၏။ ဟောသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဃရူပစာ့ရမှ ခဲတကျကို ရွာအရေ အတွက်သို့သွင်း၍ ထိုမှခဲတကျ၏ အတွင်းသည် ဂါမူပစာရမည်သောဟူ၍ မဆိုတန် ဆို

ချေသော်။ ပဒဘာဇနိန္ဒင့် ဆန့်သော ဝိရောဓိ ဒေါသရောက်၏။ ဤသို့ သူ့အပြစ်တင် ဘွယ်ရှိ၍၊ ထိုအပြစ်ကို ချေဖျက်သောငှါ။ပဒဘာဇနေဝိဟိ။လ။ တဇ္ဇော၊ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရွာမည်သည် အရံရှိသောရွာ။ အရံမရှိသောရွာဟူ၍ နှစ်ပါးတို့ကွင် အရံရှိသော ရွာ၏ အရံသည်ပင်လျှင် ရွာအဝိုင်းအခြားဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ အရံရှိသော ရွာ၏အဝိုင်းအခြားကို အသိမဟောမူ၍။ ဂါမူပစာရအဝိုင်းအခြားကို ပြအံ့သောငှါ။ဂါမူပစာရောနာမ ပရိက္ခိတ္တာသ ဂါမဿ ဥာန္ဒဒီလေဠိတာသ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ လေဋ္ဌုပါတောဟု ပါဠိတော်ပဒဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအပ်သတည်း။ ။အရံမရှိသော ရွာ၏ ဂါမ ပရိဏ္ဍေဒကိုကား။ အသိးဟောအပ်သောကြောင့်။ အရံမရှိသောရွာ၏ ဂါမပရိဏ္ဍေဒကို ပြခြင်းငှါ သာ အပရိက္ခိတ္တာသ ဂါမဿ ဃရူပစာရေ ဠိတာသ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ လေဋ္ဌုပါတောဟု ဟောတော်မူသတည်း။ ဂါမူပစာရကို ပြအံ့သောငှါ ဟောတော်မမူ ဂါမပရိဏ္ဍေဒကိုပြသည်ရှိသော်။ ဂါမူပစာရ၏ လက္ခဏာကို။ အရံရှိသောရွာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သိကောင်းပြီဖြစ်၍ တဘာန် တဏ္ဍ ဠိတာသ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ လေဋ္ဌု ပါတောဟု ဟောတော်မမူသတည်း။ အနက်ကိုကား။ဤငါဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်သိအပ်၏။ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိန္ဒင့်မဆန့်ကျင်ဟူလိုသော။

ဂါမ-ဂါမူပစာရ နှစ်ပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပင် နေလွဲသောအခါ ရွာဝင်ခြင်း စသည်တို့၌။ အာပတ်ကို ပိုင်းခြား အပ်သလော ရှိရဲ့ရှိရဲကား။ တဏ္ဍယွာယံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တဏ္ဍ၊ ထိုဂါမ-ဂါမူပစာရ နှစ်ပါးတို့ကွင်။ ။ဣတိဣမံ စသည်ကား။ နိဂုံး။ ။ဣမဿွိ ဆိက္ခာပဒေ ပါဠိဖြင့် အဘိဓမ္မာ၌ အရညာ့ကို နိက္ခမိတွာ ဗဟိဣန္ဒခီလာ သဗ္ဗမေတံ အရညံဟုဟောအပ်သောတော။အရညကဆိက္ခာပုဒ်၌ အရညကံနာမ သေနာသနံ ဓနုပဉ္စသတိကံ ပစ္ဆိမံ။ ဟူ၍ဟောအပ်သော တောကို နှစ်စေသတည်း။ ။ပါဠိတော်၌။ ဂါမာဝါ အာရညာဝါသာ ဟောသောကြောင့်၊ ရွာ တောမှာ ခိုးမိသော် ပါရာဇိကဖြစ်၏။အိမ် အိမ်၏ဥပစာရ ရွာ၏ ဥပစာရမှာ ခိုးသော်ကား။ပါရာဇိကမဖြစ်ဟု အယူမှားဘွယ်ရှိရကား။ ယေပန ဣမေသံစသည်ကိုမိန့်။

[ဤအရာ၌ ဃရ၊ဃရူပစာရ၊ ဂါမူပစာရသာလိုမည်ထင်သည်။ ခဝ်သိမ်းသောကဒိုအဋ္ဌကထာတို့၌၊ဃရ ဃရူပစာဂ ဂါမ ဂါမူပစာရဟုဂါမနှင့်တကွဂိုသည်။ မဂ္ဂိုလိုပြီ။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ ဂါမနှင့် အရညကို၊ ပါဠိ၌ ဟောပြီး၍၊ ထိုဂါမ၊ အရညမှ၊ခိုးသော ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကမဖြစ်ဟု ယုံမှားဘွယ် မဂ္ဂိုပြီ။ ဃရ၊ ဃရူပစာရ၊ ဂါမူပစာရသုံးပါးကိုကား။ ပါတိမောက်ပါဠိ၌၊မဟောသောကြောင့်။ ထိုဃရ၊ ဃရူပစာရ၊ ဂါမူပစာရ၊ အရပ်သုံးပါးမှ၊ခိုးသောရဟန်းအား။ ပါရာဇိကမဖြစ် ဟူ၍သာ၊ယုံမှားဘွယ်ရှိရာသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုအရပ်သုံးပါးနှစ်ဖြစ်သောယုံမှားကို၊နှစ်စေခြင်းငှါသာ။ တပန အစရှိသော စကားကို အဋ္ဌကထာဆိုတော်မူသည်။ ဂါမ၊ အရညဉ္စ ဖြစ်သော ယုံမှားကိုနှစ်စေခြင်းငှါ ဆိုတော်မမူ။ထို့ကြောင့်၊ဂါမနှင့်တကွမရှိသင့်ပြီဟု ထင်ပေသည်။ ။ဆင်ခြင်ကြလေကုန်လတ္တံ့သား။]

ဃရ၊ ဃရူပစာရ၊ ဂါမူပစာရ၊ အရပ်သုံးပါးမှ၊ခိုးသော ရဟန်းအားလည်း၊ ပါရာဇိကဖြစ်သောဟု အဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း။ ပါဠိတော်၌၊ ဂါမဝါ အရညဝါ၊ သဘောတော်မူသည် မဟုတ်တုံလော။ ဃရဝါ ဃရူပစာရဝါ၊ ဂါမဝါ ဂါမူပစာရဝါ အရညဝါ ဟုမဟောသည်မဟုတ်တုံလော ဟု စုဒ်ရှိရကား။ ဒေသနာမတ္တ မေဝစေတံ ဂါမဝါအရညဝါတိ၊ ကိုမိန့်သော။ ။ဣမေသံ၊ဤရွာ တောတို့၏။ ။ဒန္တံပေါက္ခရဏီကွာပုန်၌ကဲ့သို့။ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော်လည်း။အကပ်မခံအပ်သောအဋ္ဌော ဟာရကိယ ကပ္ပိယဝတ္ထုကို။ အဒိန္နဆိုသလောဟူသော စောဒနာကိုမြင်တော်မူသောကြောင့်။ အဒိန္နန္တိ အညဿ သန္တကံ၊ ကိုမိန့်သော။ ။သူတပါးဥစ္စာဖြစ်တိုင်း အဝဟာရမဖြစ်ရကား။ မနုဿဇာတိကဿ၊ မိန့်။ ။ထေနေတိတိ ထေနော ဟူသောကာတ္တာ့ သာဓနကို ဖြခြင်းငှါ။ ထေနောတိ စောရော၊ဖွင့်။ ။ထေနဿ ဘာဝေါ ထေယျံ၊ဖြင့်။ ဤပစ္စည်း၏သကတ္ထကိုနှစ်စေ၏။ ။ခိုးလိုသောစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဝတ္တနိမိတ်ကြောင့်။ ထေနမည်ရကား။ ဘာဝအနက်၌၊သက်သော၊ ဤပစ္စည်း၏အရသည်။

ထိုပဝတ္တာနိမိတ်ဖြစ်သော ခိုးလိုသောစိတ်ရသတည်းဟု ပြခြင်းငှါ။ အဝ
ဟာရဏာစိတ္တသေသတံ နာမံ ဗိန္ဒုသော။ ။သဒ်ါတသဒ္ဒါ၏ကထနအနက်
လျှဉ်းပါးရကား။ ကောဌာသသေသတံ နာမံ ဗိန္ဒုသော။ ။ဒေးဘယ်ပြယုဂ်
ကဲ့သို့နည်း အမေးရှိရကား။ သညာနိဒါနာဟိ စသည်ကိုဗိန္ဒု။ ။ဥပမာ
ပြယုဂ်၌ သဒ်ါတမရှိ၊သဒ်ါသာ ရှိသည်တကား။ ဒေးဘယ်သို့ထိုပြယုဂ်တို့
၌ကဲ့သို့, ကောဌာသ၏အမည်ဟု ဆိုသောစကားသည် ယုတ္တိရှိပါအုံးနည်း
ရှုဒ်ရှိရကား။ သဒ်ါသဒ်ါတန္တိ အတ္ထတောဇကော်ကိုဗိန္ဒု။ ။သဒ်ါသဒ်ါတန္တိ
ဣဒံပဒဒွယံ၊သည်။ ဇကော်၊ တူ၏။ ။အမ္ဘိသောစာ၌၊ သဒ်ါတန္တိ အတ္ထ
တောဇကော် ကောဌာသသေသတံ နာမံဟုရှိ၏၊ ရှိသည့်အတိုင်းလည်း အမ္ဘိ
သောနိသျှ၌ အနက်ပေး၏ မသင့်။ ။ဒိကာနှင့်လည်းမည်။ ။ပဝဠ
သဒ်ါ၊ သံသရာဝဋ်ကို ခွဲတတ်သော တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ အစုတို့သည်။
သညာနိဒါနာ၊သညာလျှင်အကြောင်းရှိကုန်၏။ ။အမ္ဘိသောစာ၌၊ပဝဠ
သဒ်ါသညာဟု သညာနှင့်တကွရှိ၏။ ။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊ သာ
ရတ္ထဒီပနီ၊ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၏ ဋီကာတို့၌ မရှိ။ ။သံ
သာရေပပဠ္ဍေတို့ စိရာယန္တိတိပပဠ္ဍော။ တဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိရစေ။ ။ပပဠ္ဍ
ဝေသဒ်ါ-ပပဠ္ဍသဒ်ါ။ ဂင်းရစေ။ ။ထေယျဠ္ဍ တံ သဒ်ါတဠ္ဍ ဖြင့် ဆဋ္ဌိ
တပ္ပုရိသ်သမာသ်ကိုနှစ်စေသည်။ ။ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ် ပြုကောင်းပါသည်
မဟုတ်တုံလောဟူသောစောဒနာရိပ်ကိုဖြင်၍။ ထေယျစိတ္တ သဒ်ါတော။
လ။ အတ္ထောဟုမိန့်သတည်း။ ။အတ္ထယုတ္တိ ကိုပြသည်။ ။လိင်္ဂထေ
ပစ္စတ္တဝစနံဟု ယုံမှားဇုံ စိုးရကား။ ။ကရဏတ္ထေ စေတံ ပစ္စတ္တဝစနံ
ဖွင့်။ ။ထိုသို့ ကရဏာတ္ထ၌ ပစ္စတ္တဝိဘတ်ဟု ဆိုရသဖြင့်။ ဆရောမှာအ
ဘယ်ကဏ်ရှိသနည်းဟုသူမေးဘွယ်ရှိရကား တသ္မာစသည်ကိုဗိန္ဒု။ ။
ဝါ၊ ထေယျသဒ်ါတံ-ကို။ အဒိန္နံ-၏ ဝိသေသနကြို၍။ ဒုတိယာဝိဘတ်ဟု
ထင်ရှားသောကြောင့်။ ဇတံပစ္စတ္တဝစနံဖွင့်။ ။ပစ္စတ္တဝိဘတ်သည်လိင်္ဂထေ
ပဌမာဟု ကစ္စည်းကျမ်း ဆိုသောကြောင့်။ လိင်္ဂထ-၌ လော၊ စောဒနာ
ကြောင့်။ကရဏဇထေ မိန့်။ ။တသ္မာ စသည်ရှေးနည်း။ ။ဝါ၊ထေယျ
သဒ်ါတံ၏ အနက်ကိုဝိဘတ်နှင့် ထျော်စွာ။ ကတ္တား-ကံ အနက်မှတ်မည်
စိုးရကား။ ထေယျသဒ်ါတောနာတိ အတ္ထတောဒဋ္ဌဗ္ဗံမိန့်။ ။ထေယျသဒ်ါ

တေနဟု အဘယ့်ကြောင့် အနက်အား၌ဖြင့် မှတ်ရသနည်း။ ထေယျသဒ္ဒါ
တံ သာ၊သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ဂ္ဂိသည် မဟုတ်တုံလော စောဒနာကြောင့်။ ။
ကရဏာဂ္ဂေး၊လ။ တသ္မာ ဝိန့်။ ။ထေယျ စိတ္တော-အဝဟာရဏာစိတ္တော
ဟု ပဒဘာဇနီကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ပစ္ဆတ္တဝိဘတ်နှင့်လျော်စွာ၊
ပဌမာအနက်သာ သင့်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ထေယျသဒ္ဒါတေန
ဟု ကရိဏ်းအနက်ကို အဘယ်ကြောင့် မှတ်အပ်သနည်း။ ထိုသို့ဖြစ်က
ပဒဘာဇနီနှင့် ဆန့်အပ်သည်တကား ဟူသောစောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍၊
ယောထေယျသဒ္ဒါတေန၊လ။ဝေဒိတဗ္ဗံကိုဝိန့်သော။ ။အာရုံပြုကာမတ္တ
သည်လည်း အာဒါန မည်ခဲ့ရကား၊ အာဒိယေယျာတိ ဟရေယျ ပွင့်
သော။ ။ဝိဿာသဂါဟ၊တာဝကာလိက စသောအား၌ဖြင့်၊ယူခြင်းကို
နှစ်စေလိုရကား။ ပဋ္ဌဝိသတိယာ စသည်ကိုဝိန့်။ နှစ်ဆဲငါးပါးသော
အဝဟာရကို အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။ ကြောင့်၊တပန စသည်ကို
တက်သော။ ။တပနအဝဟာရာ၊ ထိုနှစ်ဆဲငါးပါးသောဒိုးခြင်းတို့ကို
ကား။ ။နာနာဘဏ္ဍပဋိကံ၊ ကဏ်း စသည်ဖြင့် နာမသတ်ပေး။ ။သ
ဝိညာဏကာ ဝိညာဏကဝေသန နာနာဝိဓာ ဘဏ္ဍာ ဇေတသ ပဋိ
ကသာတိ နာနာဘဏ္ဍံ၊ ပဋိနှံ အဝဟာရာနံ သမူဟာ ပဋိကံ။ ။ပဋိ
ပဂိုဟာဏာ အသသာတိဝါ ပဋိကံ။ ။နာနာဘဏ္ဍာမေဝ ပဋိကံ နာနာဘဏ္ဍာ
ပဋိကံ။ ။သဝိညာဏကဝေသန ဇေကာဝ ဘဏ္ဍာ အသသာတိ ဇေက
ဘဏ္ဍံ။ ဇေကာဘဏ္ဍံ ဇေဝ ပဋိကံ ဇေကာဘဏ္ဍာ ပဋိကံ။ ။သာဟတ္ထိကော
ဝ ပဋိကံ သာဟတ္ထိက ပဋိကံ။ ။ကုသလတိက် အစရှိသည်တို့ကဲ့
သို့ အာဒိလဒ္ဓနာမတည်း။ ။ဝါ၊ သာဟတ္ထိကေန ဥပလက္ခိတံ ပဋိကံ
သာဟတ္ထိကပဋိကံ။ ။နောက်ကိုလည်း၊ ဤနည်းအတူမှတ်။ ။တတ္ထ၊
ထိုငါးပါးသော ပဋိကတို့တွင်။ နေ့ပဋိကာနိ၊ တို့ကို။ လဇ္ဇာတ္ထိန္ဒိစဝ်။ ။
ဇေတသေဝပဒဿ၊ ထိုအာဒိယေယျ ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ။ဝုတ္တာနံ
ကား ပဒါနံ-၏ ဝိသေသန။ ။သဝိညာဏကဒ္ဒ၊ နာနာဘဏ္ဍာ၊ အဝိညာ
ဏကဒ္ဒ နာနာဘဏ္ဍာ ဟု အယူမှားရာ သောကြောင့်။ တတ္ထ စသည်ကို
ဝိန့်။ ။တတ္ထ၊ထိုနာနာဘဏ္ဍာပဋိက၊ ဇေကာဘဏ္ဍာပဋိကနှစ်ပါးတို့တွင်။ ။
ဇ္ဈာဘရံ၊ ဇေကာဘဏ္ဍာပဋိကကို။ သဝိညာဏကဝေသန၊ဖြင့်သာလျှင်။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊

ဇ်။ ။ဝေဖြင့် နှ-အဝိညာဿကဝသေနဒဠ္ဍဗ္ဗံ ကိုပြဇ်။ ။အာဘိယုဉ္ဇတိ၊ တရားစီစစ်အံ့။ တရားတွေးတောအံ့ သေလည်းပေး။ ။ဒုက္ကဋ်၊ဒုက္ကဋ် ဟုဆိုဒေပ်သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အသဘဝေယျ၊ ဇ်။ ဆ၊ဒုက္ကဋသ၊ သို့။ အာပတ္တိ-အာပန္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ဇ်။ ။ဓုရံ၊ဝန်ကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချအံ့။ ။နှစ်ဦးသားချမှ ပါရာဇိကဖြစ်ဇ်။တဦးသာချသော်ကားမဖြစ်။ ။သိသေ၊ဦ်။ဦတံ၊သော။ ဗန္ဓာပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေအံ့။ ။ခန္ဓံ၊ ပရုံးသို့။ ။ဥပနိက္ခိတ္တံ၊ အပ်နှံသော။ ဘဏ္ဍံ၊ကို။ နဂဏ္ဍာမိဒ္ဓိစပ်။ ။ဂဏ္ဍာမိကား၊ အတိတ်အနက်ဒ္ဓိ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်။ ။သဘဏ္ဍဟာရကံ၊ဥစ္စာကိုဆောင်သောသူနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဘဏ္ဍံ၊ကို။ဤသို့ဝိသေသုပန်ထည့်၍ပေး။ ။ဋီကာနှင့်အညီ။ ။ဌာနာ၊တည်ရာမှ။ ။ဒါသသဝါ၊ကိုဂုင်း။ တိရစ္ဆာနဂတသဝါ၊ကိုဂုင်း။အာဒိယနဟရဏာ စသည်ဒ္ဓိစပ်။ ။အာဒိယန၊တရားစီစစ်၍ခိုးခြင်း။ ဟာရဏာ၊ ဆောင်သောဥစ္စာကိုခိုးခြင်း။အဝဟာရဏာ၊အပ်နှံသောဥစ္စာကိုခိုးခြင်း။ ဣရိယာပထ ဝိကောပန၊ ဣရိယာပုထ်ကိုဖျက်၍ခိုးခြင်း။ဌာနာစာဝန၊တည်ရာမှရွေ့လျော်စေ၍ခိုးခြင်း။ ။အနက်ကိုသာကြားလိုက်သည်။

သကော ဟတ္ထော သဟတ္ထော။ ။သဟတ္ထေနနီဒ္ဒေါ-သာဟတ္ထိကော။ ။သဟတ္ထသဝါသမ္ဘဒ္ဓိတိ-သာဟတ္ထိကော။ ။(ခိုးခြင်းရစေ)။ အာဏာပန် အာဏတ္တိ။ ။အာဏတ္တိယာနီဒ္ဒေါ အာဏတ္တိကော။ ။(ဂုင်းရစေ)။ ။နိဿဇ္ဇနံနိဿဂ္ဂေါ။နိဿဂ္ဂေါယေဝ နိဿဂ္ဂိယော။ ။ကြိယာဆိဒ္ဓိတော ပုရေတရမေဝ ပါရာဇိကာပတ္တိသမ်ိတံ အတ္ထံသာဓေတီတိ အတ္ထသာဓကော။ ။ဓရဿ နိက္ခိပနံ ဓရဏိကွေပေါ ဟုပြီ။ ။(သာဟတ္ထိကော၊မိမိလက်ဖြင့် ခိုးခြင်း။ အာဏတ္တိကော၊ စေ၍ခိုးခြင်း။ နိသဂ္ဂိယော၊လွှတ်လိုက်-ပစ်လိုက်၍ခိုးခြင်း။အတ္ထသာဓကော၊ ခိုးခြင်းကြိယာမဖြစ်ဒ်ပါရာဇိက အာပတ်ဟု ဆိုအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော ခိုးခြင်း။ ဓရဏိကွေပေါ၊ဝန်ချခြင်း။)

ယသာအဒါ သဒ္ဓါကိုအရှိအသေမပြုမူ၍၊ထိုသာဟတ္ထိက စသည်တို့၏ အနက်မျှကိုပြခြင်းဌာ။တတ္ထသာဟတ္ထိကောနာမစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ သဟတ္ထာ၊မိမိလက်ဖြင့်။ ။ကရဏာတ္ထေဇာ့ဒ်နိဿက္ကဝစနံ။ ။သုက်ဃာ

တကပရိကပ္ပိတောကာသာနံ၊ကင်းထားရာအရပ် ကြီရာအရပ်တို့၏။ ။ရညော သုက်ံ ဟန္တိ့ ဝိနာသေန္တိ့ ဇ္ဈောတိသုက်လာတံ။ ။မင်းအားပေးအပ်သော အခွန်ဥစ္စာကိုမပေးမူ၍၊ ထိုအရပ်မှ ထုတ်ကုန်သောသူတို့သည်၊ မင်း၏အခွန်ကိုဖျက်ဆီးရာဖြစ်သောကြောင့်။ ကင်းထားရာအရပ်သည်၊ သုက်လာတကမည်၏ ဟူလို။

ပရိကပ္ပိတဇ္ဈောတိ ပရိကပ္ပေါ်။ ။တစုံတယောက်သောသူသည်၊ပရိဝုဏ်အစရှိသည်တို့သို့ဝင်၍ တပ်အပ်သောဘဏ္ဍာကိုဖြင်၍၊ တိုက်တံခါးအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း၌၊ ဤအရပ်အတွင်း၌ ငါ့ကိုတွေ့ဖြင်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ရှာလိုကြည့်လိုသောအဖြစ်ဖြင့်ယူ၍သွားသကဲ့သို့ပေးအံ့။မတွေ့ဖြင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒိုးယူအံ့ဟုကြံအပ်သောအရပ်ဟူလို။ ။ယဒါ၊၌။အဝဟရိတုံ၊ဒိုးခြင်းငှါ။သင်္ကောတော်၊၏။

[အာဏာတ္တိကလည်း။စေခြင်းကြောင့်၊ အတ္ထသာဓကလည်း စေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခဲ့ရကား၊အထူးအဘယ်နည်းဟူမူကား။ထိုခဏာယူစေခြင်းငှါ တိုက်တွန်းခြင်းသည် အာဏာတ္တိက ပယောဂ။ ကာလကြာမြင့်မှ ယူစေခြင်းငှါ တိုက်တွန်းခြင်းသည် အတ္ထသာဓကမည်၏။ဤသည်လျှင်ထိုနှစ်ပါးတို့၏အထူးတည်း။]

တတ္ထ၊ထိုသို့စေသည်ရှိသော်။ ။အတ္ထသာဓက၏အာဏာတ္တိကမှအထူးကို တနည်းဖြင့်ဖြန်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပရသဝါပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဝါ၊တနည်းကား။ ပါဒဿနကတေလံ၊တမတ်ထိုက်သောဆီကို။ ။ပါဒဿနကံတေလံဟုဝါကျရှိ၏။ ။ပါဒဿနကတေလန္တို့ ဇ္ဈေ ပါဒေါနာမ ကဟာပဏသ စတုဇ္ဈောဘာဂေါ။ တံအဋ္ဌတိတိပါဒဿနကံ။ပါဒဿနကဥတံ တေလဥာတိပါဒဿနကတေလံဟူသောဒိုကာနှင့်မညီ။သို့မညီသော်လည်းအပြစ်ကားမရှိ။ အဝသံ၊မသျတ်၊ဝိဝနကာနိ၊သောက်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဥပါဟနာဒိနိ၊ဘိနပ်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့ကို။ တာဝကာလိကဘဏ္ဍဒေယျာနိ၊ အခိုက်အတန့်ယူသောဥစ္စာ ဘဏ္ဍာစားထိုက်သောဥစ္စာတို့ကို။ကာယေနဝါဝါစာယဝါ ပယုဇ္ဇနံပယောဂေါ။အာဏာတ္တိသဘဏ္ဍသပုဗ္ဗတ္တာ ပုဗ္ဗေဝဏ္ဏတိပုဗ္ဗော စသောပယောဂေါစာတိ

ပုဗ္ဗပယောဂေါ။ပယောဂေနသဟဝတ္ထုမာနော ပယောဂေါ သဟပယောဂေါ။ ။သမံကေဟုတ္ဝာ ဝိဒဟိတ္ဝာအဝဟ ရဏံသံဝိဒါဝဟာရော။ ။ပုဗ္ဗန္နာဒိကာလ ပရိဏ္ဏေဒေန သဉ္ဇာနနံ သကော်တော။ သကော်တာသ ကမ္မံ သကော်တကမ္မံ။ ။နိမိတ္တာသ ကမ္မံ နိမိတ္တကမ္မံ။ ။ဆဏ္ဍ၊ထိပုဗ္ဗပယောဂအစရိသော ငါးပါးတို့တွင်။ ။ဒိလာဒိနိ၊ တံသင်းအစရိသည်တို့ကို။ ။သက်ာမေတ္ဝာ၊ပြောင်း၍။ ။တိုင်ပင်၍ခိုးသော် ခိုးသောသူအား၊သာ အဝဟာရဖြစ်သလော စောဒနာကိုရည်၍။ ၎ဝံသံဝိဒဟိတ္ဝာ ဂတောသုဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။

အက္ခိနိက္ခဏနာဒိနိမိတ္တကရဏံ၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းအစရိသော အမှတ်ကိုပြုခြင်း။ ။ယံဘဏ္ဍံ၊ကို။အဝဟရ၊ခိုးလော့။ဣတိဝုတ္တော။ ။ထေယျေနအဝဟာရော ထေယျာဝဟာရော။ ။တိုက်စပ်ဘောက်ခြင်းအစရိသည်ကိုပြု၍ခိုးခြင်း။ ။ပသယ္ဟ အာဘိဘဝိတ္ဝာ အဝဟာရော ပသယ္ဟာဝဟာရော။ ။နှိပ်စက်၍ခိုးခြင်း။ ။ဝတ္ထုသုတ္တာဒိကံ ပရိဏ္ဏာမကပ္ပနံပရိကပ္ပေါ။ ။ပရိကပ္ပေန အဝဟရဏံ ပရိကပ္ပါဝဟာရော။ ။ကြံ၍ခိုးခြင်း။ ။ပဋိဆ္ဆာဒိဟိ ပဋိစ္ဆန္နသ အဝဟာရော ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရော။ ။ဖုံးလွှမ်းအပ်သောဥစ္စာကိုခိုးခြင်း။ ။ကုသေနအဝဟာရော ကုသာဝဟာရော။ ။ကမ္မညံးတံဆိပ်ပြောင်း၍ခိုးခြင်း။ ။သဉ္ဇာဏေဒါဒိနိ၊တိုက်စပ်ပေါက်ခြင်းအစရိသည်တို့ကို။ ။အဒိသမာနော၊ မထင်မရှားသည်ဖြစ်၍။ ။ကူဋမာန ကူဋကဟာပဏာဒိဟိဝါ။ ချိန်စဉ်းလဲ တောင်းစဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ အစရိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ ။ဇံ၊သို့။ ဂဏ္ဍတော၊ သေး။ တာသ။ဇ်။ ။ပသယ္ဟ၊နှိပ်စက်၍။ ဗလက္ကာရေန၊အနိုင်အထက်ပြုသဖြင့်။ ။ဗလေနကရဏံ ဗလက္ကာရော။တေန။ ။ဂါမဃာတကာဒယောဝိယ၊ ရွာကိုညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးသောခိုးသူအစရိသည်တို့ကဲ့သို့။ ။ဂါမံ ဃာတေန္တိတိ ဂါမဃာတာ။ ။ခိုးသူရစေ။ ။တေ အာဒိ ယေသန္တေတိဂါမဃာတာဒယော။ ။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ တံဂါစသည်ကိုယူ။ ။အတ္တနော၊အား။ပတ္တဗလိတော၊ ရောက်သော အခွန်အတုတ်ထက်။ ။ဝတ္တုနယေနဝကား။ ပသယ္ဟဗလက္ကာရေန ကိုရည်သည်။ ။အဓိက်၊ အလွန်။ ။ရာဇဘဋာဒယောဝိယ၊မင်းခံယောက်ျား အစရိသောသူတို့ကဲ့သို့။ ။သောပရိကပ္ပါဝဟာ

ရော၊သည်။ ဘဏ္ဍောကာသဝံသေနာ၊ဥစ္စာကိုကြိုခြင်း အရပ်ကိုကြိုခြင်း၏ အစွမ်းအား၌ဖြင့်။ ။ဘဏ္ဍာသ ပရိကပ္ပေါ ဘဏ္ဍော၊ ဩကာသသ ပရိကပ္ပေါ ဩကာသော။ ။ရတ္တုပရတော စသည်၌။ ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ ဟုသက့ဲသို့။ဥတ္တုရပဒလောပတည်း။ ထို့ကြောင့်။ တတြာယံဘဏ္ဍ ပရိကပ္ပေါ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဘဏ္ဍောစ ဩကာသောစ ဘဏ္ဍောကာသော။ တေသံဝံသော ဘဏ္ဍောကာသဝံသော။ တေန။ ။ ဟတြ၊ ထိန္နှစ်ပါးသောကြောင်းတို့ကြောင့်။ ။သာဒုကထ္ထိကော၊ ပုဆိုးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ။သုတ္တံ၊ချည်သည်။ ။သစေဘဝိသတိ၊ အံ့။ ။ ပသိဗ္ဗကံ၊ဓိတ်ကို။ဝါ၊ပချုပ်ကို။ ။တတြ၊ထိဓိတ်၌။ ဝါ၊ပချုပ်၌။ ။ ဥဒ္ဓါရေယေဝ၊ ချိသောခဏ၌ပင်လျှင်။ ။ပုဆိုးဖြစ်အံ့ယုံမည်ဟု အကြိုလည်းဖြစ်။ ကြိုသည့်အတိုင်းလည်း ထိုပချုပ်၌ ပုဆိုးဂုဏ်း ဖြစ်ခဲ့ရကား။ ချိသောခဏ၌ပင် ပါရာဇိကဖြစ်သည်ဟူလို။ ။ပဒဝါရေန၊ ဘဝါးလှမ်း အကြိမ်ဖြင့်။အချို့သောစာ၌ ပဒဝါရေနဟုဆို၏မသင့်လွန်း။ ။ဋီကာ၌ လည်း ပဒဝါရေနသာ ရှိသည်။ ။တဟဝါးလှမ်းသော် ထုလ္လစဉ်း နှစ် ဟဝါးလှမ်းသော်ပါရာဇိကဟူလိုသော်။

မြေ၌မချသောခကြောင့်။ ပဒဝါရေနကာရေတဇ္ဇောဟု မိန့်သည်။မြေ၌ ချပြီးမှယူချေမူကား။ ချိသောခဏ၌ပင် ပါရာဇိကဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့် ရကား။ဘူမိယံထပေတွာဂဏ္ဍာတိ ဥဒ္ဓါရေပါရာဇိကံ၊ဟုမိန့်ပြီ။ ။ဥဒ္ဓါရေ ဇဝဟု၊ဇဝဖော်၍ပေး။ ။အနုဗန္ဓော၊လိုက်သည်ဖြစ်၍။ဒါတဇ္ဇန်တွေ့ဒေယျံ။ ။ ဘဏ္ဍာဠ္ဟ တံ ဒေယျဠ္ဟာတိဘဏ္ဍာဒေယျံ။ ။ဒါနိကား။ဤဒါနိ အနက်ရှိသော နိပါတ်ပုဒ်။ ။ဂဏ္ဍန္တွာသသာဝိ၌ အဝိသဒ္ဒါဖြင့် တပါးသော သူယူသော် သာလျှင် ဘဏ္ဍာဒေယျဖြစ်သည်မဟုတ်ဟူသောအနက်ကိုယူလော။တတြ၊ ထိန္နှစ်ပါးသောကြောင်းတို့ကြောင့်။ယွာယံယောအယံပရိကပ္ပေါ။ ။လောဘနေ ယျံ၊ တဝ်အဝ်သော။ဂဇ္ဈာဒ္ဓါရံ၊တိုက်တံခါး။ ပမုခ၊ အဦး။ ဟေဋ္ဌာပါသာဒ၊ အောက်ပြာသာဒ်။ဒ္ဝါရကောဋ္ဌက၊ တံခါးမုခ်၊ရုက္ခမူလ၊ သစ်ပင်ရင်း။ ။ ဇေဋ္ဌန်ရော၊ ဤအရပ်၏အတွင်း၌။ ။တာသ၊ထိုကြိုသောရဟန်းအား။ ။ အဝဟာရော ဟောတိမှာစပ်။ ။ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ၌ ကတ္တားစပ်။ပရေသံ၊တပါးသောသူတို့၏။ ။အဂိလိမုဒ္ဒိကာဒိနိ ၌သမ္ဘန်။

ဩမဂ္ဂါတွေ၁၊ ဆွတ်၍။ ဌပိတအင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကာဒိနှိ၊ ထား၁ပ်သောလက်စွပ်အ စရှိသည်တို့ကို။ ။တသ၊ထိုဖုံးလွှမ်းသောရဟန်း၁ား။ ဇော်ဂ၁ဝတာ၊ ၍ သို့ဖုံးလွှမ်းကာမှုဖြင့်၊ဥဒ္ဓါရော၊ချီခြင်းသည်။ ။အရာမ၊ရှုဟူလို။ ။ကွတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ။အ၍သောစာ၌ ကွတိမရှိ။ရှိသော၁ာသင့်ဖြတ်၏။ ။ အ၀ဟာရော၊ခိုးခြင်းသည်။ နတာ၁ပေါတိ၊မဖြစ်သေး။ ။အ၀ဟာရ မဖြစ်သေးဟုဆို၏။ အာဘယ်နဲ့အခါမှဖြစ်သနည်း အလျှင်းငင်မဖြစ်ပြီလော ရုန်ရှိရကား။ယဒါပနစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ယဒါပန၊ဟောန္တိဟုသမ္မန်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံဘဏ္ဍံ၊ကို။ ဥဒ္ဓရတော၊ချိသော။ အသ၊ထိုရဟန်း အား။ ။ထေယျစိတ်ဖြင့် ချိသည်ကိုသာယူ။ ။ချိလေတိုင်းပင် အ၀ဟာ ရဖြစ်သလော။ စော၁နာကိုဖြေခြင်းငှါ ပဋိဆ္ဆန္နကာလေယေ၀ စသည်ကို မိန့်။ ။ဒါနိဇ္ဈဒါနိ၊ ယသ္မာ၊ တော၊ ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်။ ဂတာ၊ သွား၁ေ ကုန်ပြီ။

ဥစ္စာရှင်တို့ ရှာပွေ ထူးစမ်း၍မရ။ နိရာလယဖြစ်၍။ သွား၁ဲ့ကုန်သော် ကား။ ဘဏ္ဍာဒေယျလွတ် သ၁ေလာဟူသော စော၁နာကို ဖြင်၍။ တေသု ဒုတိယ တတိယ ဒိ၀သေ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။တေသု၊ထိုဥစ္စာရှင်တို့ သည်။ ဂတေသုဒ္ဓိစ၀်။ ။အ၀ဟာရကား။ အလျှင်းမဖြစ်ပြီလော၁ော၁ နာကိုရည်၍ ပဒ္ဓာဂတ်သော စသည်ကို မိန့်သော်။ ။ဥစ္စာရှင်တို့ ရှာပွေထူး စမ်း၍ မရသဖြင့် ရုရုနှင်ကျေပ နိရာလယဖြစ်၍ သွား၁ုန်လျက်။ အာဝဲ့ ကြောင့်။အ၀ဟာရဖြစ်အံ့နည်း။ စော၁နာရှိရကား။တသ္မာ စသည်ကိုမိန့် သော်။ ။တသ၊ထိုရဟန်း၏။ပယောဂေန၊ ဖြင့်။တေဟိ၊ ထိုဥစ္စာရှင်တို့ သည်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။နဒိဋ္ဌံ၊မမြင်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အ၀ဟာရော၁ော ဟိ ဟုသမ္မန်။ ။မဖုံးလွှမ်းဘဲ ညွှန်အစရှိသည်သို့သွင်း၁ေသ်ကား။အ၀ ဟာရလွတ်ရာသလော ရုန်ရှိရကား ယော၁ပန စသည်ကိုမိန့်။ ။တထာ ရုပ်ဘဏ္ဍံ၊ ကား။ ပ၁ေသံ သြမဋ္ဌိတွာ ဌပိတအင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကာဒိနှိ ကိုရည် သည်။ ။အင်္ဂုဓိတွာ၊ နှင်း၍။ ကဋ္ဌမ့ေ၀ါ၊ ညွှန်ဒ္ဍဂင်း။ ၀ါလုကာ၁ယ၀ါ၊ သဲဒ္ဍဂင်း။ပ၀ေ၁ေသတိ၊အံ့။ ။ဌာနာစာ၀နအား၁ဖြင့် သွင်းသည်ကိုယူ။ ။ သော၀ိ၊ ထိုကုသာ၀ဟာရကိုလည်း။ ။၀ိလိ၀မယံ၀ါ၊ နှိုးဖြင့်ပြီးသည် လည်းဖြစ်သော။ တာလပဏ္ဏမယံ၀ါ၊ ထန်းရွက်ဖြင့် ပြီးသည်လည်း ဖြစ်

သော။ ကတသညာဏံ၊ ပြုအပ်သော အမှတ်ရှိသော။ ။ပါတောတွာ၊ ချ
၍။ ။သမ္ဗုတရုံဝါ၊ အလွန်အဘိုးနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ။သံ
သဒ္ဒါကား။ အပ္ပကဏ္ဍဝါစကတည်း။ ။အချို့သောစာ၌ အပ္ပသ္ဗုတရုံဝါ
ဟုဆို၏။ ။သမ္ဗုတရန္တိ အပ္ပသ္ဗုတရုံ၊ ဟူသောဒိုကာနှင့်မညီ။ ။
အလ္ပေနှ၊အဘိုးအားဖြင့်။သမသမံဝါ၊ တူမျှသည်လည်းဖြစ်သော။ ။ပိပိ
အစုဒ္ဓိကျသော ကမ္မဉ်းတံကိုချိသေ်ဂင်း။ သူတပါးအစုဒ္ဓ ချသေ်ဂင်း။
စောင့်သေး၏ အဝဟာဂရ မဖြစ်သေ် အာဘယ်နံအခါမှ အဝဟာဂရဖြစ်
သနည်းဟု သူတပါးတို့၏ ပုစ္ဆာကို မြင်၍ ယဒါပန စသည်ကို ပိန့်သ
တည်း။ ။တဆ္ဆိ၊ထိုပိပိကမ္မဉ်းတံသည်။ ပတိတော၊သူတပါးအစုဒ္ဓ ကျ
ပြီးသေ်။ ။ပိပိကမ္မဉ်းတံကို ရှေးဦးစွာချို၍ သူတပါးအစုဒ္ဓချပြီးသေ်
ထိုသူတပါးအစုမှ သူတပါးကမ္မဉ်းတံကို ချိသည်ရှိသေ် ချိသောခဏာ
ဒ္ဓ အဝဟာဂရဖြစ်သကဲ့သို့။ သူတပါး ကမ္မဉ်းတံကို ရှေးဦးစွာချို၍ ပိပိ
အစုဒ္ဓ ချပြီးသေ် ပိပိကမ္မဉ်းတံကို ချိသောခဏာဒ္ဓပင် အဝဟာဂရဖြစ်သ
လောဟု စောဒနာရှိရကား။ သစေပဋမတရုံ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။
ဥဒ္ဓါရေ ယော ရက္ခတိဒ္ဓ ဇောသဒ္ဒါဖြင့် သူတပါးအစုဒ္ဓ ချသေ် မစောင့်
ဟူသော အနက်ကို ကန့်သတည်း။ ။ဥဒ္ဓါရေယော ရက္ခတိ၊ ဟူသော
ဤပါဠိဖြင့်ပင်လျှင် သူတပါး အစုဒ္ဓ ချသေ်မစောင့်ဟူသော အနက်သည်
ပြီးငြားသေ်လည်း။ အဋ္ဌသာဓကဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အနက်ကိုဖြခြင်း
ဌါ တံဥဒ္ဓရိတ္ထာ စသည်ကိုပိန့်သတည်း။

အာဒိယေယျ ပုဒ်၏အနက်ကိုသာဖွင့်တော့မည်လော တပါးသောပုဒ်
၏အနက်ကိုကား။ မဖွင့်ပြီးလောစုဒ်ရှိရကား။ ဣကိယံစသည်ကိုပိန့်။ ။
အာဒိယေယျာတိ။လ။ပာရေယျာတိ ဟူ၍။ယံဝစနံ၊ကို။မယာ၊သည်။ဝုတ္တံ၊
ပြီ။တသ္မာဝစနသ၊၏။ ။ရာဇာနောဟူ၍ သာမညဆိုသေ်လည်း အ
ဖြစ်အားလျော်စွာ ဆုံးမတတ်သော ပမာဏ ဖြစ်သော မင်းကိုသာ ဤဒ္ဓ
လိုရကား။ ။ရာဇာနောတိ ဗိမ္ဗိသာရံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ကိုပိန့်
သော။ ။တပါးသော မင်းတို့သည်လည်း မင်းပင်မဟုတ်ကုန်သလော။
ရာဇာနောဟူ၍လည်း သာမာန်သာဟောသည် မဟုတ်တုံလော စုဒ်ရှိ
ကား။အညောပန့် စသည်ကို ပိန့်သော။ ။ဟနဓာတ်၏ ဂတိအနက်ကို

နစ်စေလိုရကား။ ဟနေယျုံဝါတိ စသည်ကို ပိန်။ ။ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း မည်သည်ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြတ်ခြင်းတည်းဟုပြလိုရကား ဟနေယျုံစသည် ကိုပိန်။ ။ဇိကာနှင့်အညီ၊ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒိဟိ၊ ကြိုးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း အစရှိ သည်တို့ဖြင့်။ ။နိဟရေယျုံဝါ၊ပြည်မှမူလည်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ ။ စောရောသိ၊လ၊ထေနောသိဟူသောပါဠိ၌။ ပရိဘာသေယျုံ ဟူသောပုဒ် ကိုဆောင်၍အနက်ပေးစေလိုရကား စောရောသိ။လ၊ပရိဘာသေယျုံကို ပိန်။ ။ပါဒသဝါ၊တမတ်သော ဥစ္စာကိုဂုဏ်း။ ပါဒါရဟသဝါ၊ တမတ် ထိုက်သောဥစ္စာကိုဂုဏ်း။အာဒါနေ၊ယူခြင်းကြောင့်။ဝေံ၊သို့။ကရောန္တို့၊ကုန် ၏ ဟုသမ္ဗန်။ ။ပါရာဇိကသ၊ ရှုံးခြင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှုံးကျမ်းအား ထေျာ်စွာဖြစ်စေအပ်သော၊ကဟာပဏသ၊အသပြာ၏။

[ပါရာဇိကော ကဟာပဏော့ဟူသည်ကား။နိလကဟာပဏတည်း။ ။ထို နိလကဟာပဏ ဟူသည်လည်း၊ ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာအာ လိအားဖြင့်ရွှေစင်တသပြာတည်း။ ထိုရွှေစင်တသပြာ၏လေး ဘို့တဘို့ဖြစ်သော ရွှေစင်ငါးပဲသည် တမတ်မည်၏။]

ပါရာဇိကော သဏ္ဌာနုရူပံ ဥပ္ပါဒိတော ဝိသတိမာသပူမာဇိ ဥတ္တမ သုဝဏ္ဏဿနကောလက္ခဏသမ္ပန္နော နိလကဟာပဏောတိဝေဒိတဗ္ဗော။။ ယသ္မိံပန ပဒေသေ နိလကဟာပဏာ နသန္တိ။ တတ္ထာဝိ ကာဠကေ ဝိရဟိတသ နိဒ္ဓန္တေ သုဝဏ္ဏသ ပဠုမာသန္တိနကေန ဘဏ္ဍေန ပါဒပရိဿ ဒေါ ကာတဗ္ဗော။ ။ဣကားဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာပါဠိ။

အနက်ကား။ ။ပါရာဇိကော သဏ္ဌာနုရူပံ၊ ရှုံးကျမ်းနှင့်လျော်စွာ၊ဥပ္ပါ ဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်-လုပ်အပ်သော။ ဝိသတိမာသပူမာဇိဥတ္တမသုဝဏ္ဏ ဿနကော၊ပဲနှစ်ဆယ်ပမာဏရှိသော ရွှေစင်အဘိုးရှိသော။ (အဘိုးထိုက် သော်လည်းပေး။) လက္ခဏသမ္ပန္နော၊ အမှတ်နှင့်ပြည့်စုံသော သပြာကို။ နိလကဟာပဏောတိ၊ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။ယသ္မိံပနပဒေသေ၊အ ကြောင်းအရပ်၌ကား။ နိလကဟာပဏာ၊ နိလကဟာပဏတို့သည်။နသန္တိ၊ မရှိကုန်။တတ္ထာဝိ၊ ထိုအရပ်၌လည်း။ ကာဠကေ ဝိရဟိတသ၊ မည်းညစ် ခြင်းမှ ကင်းကင်းသော။ နိဒ္ဓန္တေသုဝဏ္ဏသ၊ဦးပြိုးသောရွှေ၏။ ပဠုမာသန္တိ

နကေနၤငါးပဲထိုက်သေး။ ဘဏ္ဍာနၤညစ္စာဖြင့်။ ပါဒပရိဏ္ဍေဒါ၊ပါဒအဝိုင်း အခြားကို။ကာတဖွေၤ၊ပြုအပ်၏။

[ဓိနယဂိနိဆ္ဆယဒိုကာဒအလိုအခးဖြင့်ကား။ ရွှေငါးပဲ၊ငွေငါးပဲ၊ ကြေးနီ ဆယ်ပဲ။ ဤနှစ်ဆယ်တို့ကို ရောနှော ဝေ့စပ်ခြင်းငှါ စပါးတ လုံးပမာဏရှိသောကြေးကိုထည့်၍ အကွရာတို့ကိုဂုဏ်း။ ဆင် ရုပ်စသည်တို့တွင် တခုခုသောအရုပ်ကိုဂုဏ်း။ထင်စေ၍ပြုအပ် သော အသင်္ခါသည်နိလကဟာပဏမည်၏။ထိုနိလကဟာ ပဏ၏ လေးဘို့တဘို့။ စပါးအလုံး နှစ်ဆယ် ပမာဏသည် တမတ်မည်၏။]

ဟေမရဇတတမွေဟိ၊သတ္ထေ နိဗ္ဗိဒ္ဓလက္ခဏံ။
အဟာပေတွာ ကတောဝိသ၊မာသော နိလကဟာပဏော။ ။
ဟေမပါဒံ သင်္ခုပါဒံ၊တမွေပါဒဉ္စယံ ဟိသော။
ဓိသေတွာ ရုပမပ္ပေတွာ၊ကာတုံ သတ္ထေသု ဒဿိတော။ ။
ဇွောတိ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊နိဒ္ဒေါသတ္တာ တထိဂိတော။
တသပါဒေါ သုဝဏ္ဏသ၊ဝိသ ဝိဟရ္ဏန္တော မတော။ ။
ယာသ္မိံ ပန ပဒေသေသော၊နဝတ္တတိ ကဟာပဏော။
ဝိသ သောဝဏ္ဏဝိဟရ်ံ၊တံပါဒဉ္စနိ ဝေဒိယံ။ ။
ဝိသသောဝဏ္ဏဝိဟရ်ံ၊ထေနေနိ ဘိက္ခဝေါ တတော။
စဝနိ် သာမညဂဏာ၊ဂ္ဂစ္ဆာဟု ဝိနယညုနော။ ။

၍ကား ဝိနိဆ္ဆယဒိုကာပါဠ်။ ။အနက်ကား။ သတ္ထေ၊ရှေးကျမ်း၌။ နိဗ္ဗိဒ္ဓလက္ခဏံ၊ပြအပ်သော လက္ခဏာကို။ အဟာပေတွာ၊မယူတ်စေမူ၍။ ဟေမရဇတတမွေဟိ၊ ရွှေ,ငွေ,ကြေးနိတို့ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ဝိ သမာသော၊ ပဲနှစ်ဆယ်သည်။ နိလကဟာပဏော၊နိလကဟာပဏမည်၏။ ။ဟေမပါဒံ၊ရွှေဘမတ်ကိုဂုဏ်း။ သင်္ခုပါဒံ၊ ငွေတမတ်ကိုဂုဏ်း။တမွေ ပါဒဉ္စယံ၊ ကြေးနိနှစ်မတ်ကိုဂုဏ်း။ ဝိသေတွာ၊ရော၍။ ရုပ်၊အရုပ်ကို။အပ္ပေ တွာ၊ ထင်စေ၍။ သောကဟာပဏော၊ ထိုနိလကဟာပဏကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သတ္ထေသု၊ကျမ်းတို့၌။ ဒဿိတော၊ပြအပ်၏။ ဒေါသော၊အပြစ်

ကို။ ဇွေတိ၊ ဇွေဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နိဒ္ဒါသတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ထိုနိုလဟူ၍။ ဤရိတော၊ဆိုအပ်၏။ တာသ သုဝတ္ထ
သာ၏။ ပါဒေါ၊ လေးဘို့ဖြစ်သော တမတ်ကို။ ဝိသဝိဟာရွန်လှော၊ စပါး
လုံးနှစ်ဆယ်အချိန် ပမာဏရှိ၏ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။ ။ယတ္ထိ ပန
ပဒေသေ၊ အကြင် အရပ်၌ကား။ သောကဟာပဏော၊ ထိုနိုလကဟာပ
ဏာသည်။ နဝတ္ထုတိ၊မဖြစ်။ တတ္ထောပိ၊ ထိုအရပ်၌လည်း။ ဝိသသောဝတ္ထာ
ဝိဟာရွံ၊ စပါးလုံးရေနှစ်ဆယ် အချိန်ပမာဏရှိသောကြောင့်။ တံပါဒယွန္တိ၊
ထိုနိုလကဟာပဏ၏ လေးဘို့တဘို့ဖြစ်သော ပမာဏဟူ၍။ ဝေဒိယံ၊သိ
အပ်၏။ ။ဝိသသောဝတ္ထာဝိဟာရွံ၊ စပါးလုံး နှစ်ဆယ်အချိန် ပမာဏရှိ
သောကြောင့်။ဘိက္ခဝေါ၊ရဟန်းတို့သည်။ထေနေန္တိ၊ဒိုးကုန်၏။တတောဝါ၊ထို
သို့ဒိုးသောကြောင့်။ သာမညဂုဏာ၊ရဟန်းကျေးဇူးမှ၊ စဝန္တိ၊ကွဲရွေ့လျော
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယညုနော၊ ဝိနည်းဥ လိမ္မာ ကုန်သော ပညာရှိတို့
သည်။ အာဟာ၊ဆိုကုန်၏။ ပါဒံဝါ၊သော။ ပါဒါရဟံဝါ၊ သော။ ဘူမိအာဒိ
သု၊ တို့ကွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊တရုံတရသောအရပ်၌။ ဋ္ဌိတံ သော။ ယံကိဉ္စိ၊
သော။ သဇီဝနိဇ္ဇီဝံ၊သက်ရှိသက်မဲ့ဖြစ်သော။အဒိန္နံ၊ သော။ဘဏ္ဍံ၊ကို။ ။
အဝဟရေန္တော၌ပင်စပ်။

ဤသို့အသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယကိုပြပြီး၍။ယခုအခါသာဓာရဏဝိနိစ္ဆ
ယကိုပြတော်မူခြင်းငှါ ရာဇဂဟေ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ရညော၊ ဗိမ္ဗိ
သာရမင်း၏။ ဒါရုနိ၊သစ်တို့ကို။ အဒိန္နံ၊အရှင်မပေးဘဲ။ သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးရုံ
သော ဥုနမာသက အစရှိသောဥစ္စာတို့၌။ ဂဟဏာကာလေ၊ ယူသောကာ
လ။ ဂဟဏဒေသေ၊ယူရာအရပ်။ ။ပရိဘောဂ ဘာဇန ပရိဝဋ္ဋနာဒိဟိ၊
သုံးဆောင်ခြင်း ခွက်လဲခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပရိဟိနာ ပရိဟိနဝသေ
နစ၊ အဘိုးယုတ်ခြင်း မယုတ်ခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ ။အာပတ္တိ
ဘေဒကိုပြပြီး၍၊ အနာပတ္တိကို ပြလိုရကား သကသညိဿ စသည်ကို
မိန့်။ ။သကသညိဿစ၊ မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား၎င်း။
ဝိဿာသဂါဟေစ၊ အကျွမ်းဝင်၍ယူခြင်းဌ၎င်း။

[ဝိဿာသဂါဟအင်္ဂါကား။ သန်ဒိဋ္ဌ, သမ္ဘတ္တ, အာလဝိတ, ဇီဝတိ,
အတ္တာမန အားဖြင့်ငါးပါးတည်း။ ဤကားအနဝသေသအား

ဖြင့်သာဆိုသည်။ သန္ဒိဋ္ဌ,ဇီဝတိ, အတ္တမနအင်္ဂါသုံးပါး။ သန္ဟာ တ္တ,ဇီဝတိ,အတ္တမန အင်္ဂါသုံးပါး။ အာလဝိတ, ဇီဝတိ, အတ္တ မန အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဤသို့အင်္ဂါသုံးပါးတို့ဖြင့် ဝိဿာသဂါဟ ရောက်၏။]

တာဝကာလိကေစ၊ အခိုက်အတန့် ယူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပေတဝတ္ထု ဟေစ၊ ပြိတ္တာတို့၏ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကြောင့်၎င်း။ (စတုမဟာရာဇ် စ သောနတ်တို့သည်လည်း ပြိတ္တာမည်ကုန်၏)။ ။တိရစ္ဆာနဂတ ပရိဂ္ဂ ဟေစ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဥစ္စာကိုယူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပံသုကူလသညိဿ စ၊ ပံသုကူဟုအမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား၎င်း။ ဥမ္မတ္တကာဒိနဉ္စ၊ ရူးသော ရဟန်းအစရှိသည်တို့အား၎င်း။ ။စ-ကိုပုဒ်တိုင်းမှာယှဉ်။ ။ဂရုပရိက္ခာ ရော၊ဂရုပရိက္ခရာဌ၎င်း။ (တမတ်သောဥစ္စာ၊ တမတ်ထိုက်သော ဥစ္စာကို၊ ဂရုပရိက္ခရာဆိုသည်။) ။ဒုတိယပါရာဇိကောဂဏ္ဍိဝဏ္ဏနံ။

ဤတွင်ဒေါ့ရှဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာပြီး၏။

တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ။

(၃) တတိယ ပါရာဇိက သဉ္စိစ္စဒ္ဓ်။ သံသဒ္ဓါသည် သဟဇ္ဇဒ္ဓ်ဖြစ်သော ဥပသာရပုဒ်။ ။ထိုသံဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သဉ္စိစ္စဟူသောပုဒ်သည် ပုဗ္ဗကာလကြိယာကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း ဟုဖြဲခြင်းငှါ သဉ္စိစ္စာတိသဒ္ဒေတေတွာ စသည်ကိုဗိန္ဒု။ ဋီကာအလို။ ။ဝါ၊သဉ္စိစ္စဒ္ဓ် စွသည် တွာပစ္စည်း၏ကာရိယတည်းဟု ဖြလိုရကား သဒ္ဒေတေတွာဗိန္ဒု၊ ။သံသဒ္ဓါ၏သဟဇ္ဇအဖြစ်ကိုဖြဲခြင်းငှါ၊သဒ္ဓိံစေတနာယစေတေတွာဗိန္ဒု။ ။သဒ္ဓိံစေတနာယစေတေတွာ၊ဟုအကျဉ်းအားဖြင့်ဆို အပ်သောအနက်ကို ထင်ရှားစွာဖြလို၍။ ပါဏောတိ စသည်ကိုဗိန္ဒု။ ။ဤအရာဒ္ဓ် မနုဿဝိဂ္ဂဟောတိသညာယဟုမဆိုမူ၍၊ ပါဏောတိသညာယ ဟူ၍ဆိုခြင်းသည်၊ ဤသူကား လူတည်းဟု မဆိုမူ၍၊ သတ္တဝါ ဟူသော သညာဖြင့် သတ်သောရဟန်း၏လည်း ပါရာဇိကအဖြစ်ကို ဖြခြင်းငှါအ

ကျိုးရှိသတည်းဟု။ ။စေတေတွာ၊ကြို၍။ကပ္ပေတွာ၊ပိုင်းခြား၍။ပကပ္ပေတွာတိ ဝဓာဝိနာမ်ိဳ ၎ဝံ စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ။ ။သာရတ္ထဒီပနီ,ဝိမတိတ္ထိန် ဖွင့်သည်နှင့်အညီ။

ယာဒုအာခါ လူ၏အပ္ပာဘောကို အစဖြစ်သော ဓာလလရေကြည်မှစ၍ ပြခြင်းငှါ။ မနုဿဝိဂ္ဂဟာမ်္ပိ စသောပါဠိကို ဝိန်္ဒသတည်း။ ။ဝါ၊ အမနုဿောစသည်တို့၌ မနုဿသဒ္ဒါကဲ့သို့ လူနှင့်တူသောသူကို မနုဿသဒ္ဒါဟောသလော။ဝိဂ္ဂဟော ကလဟော ကာယေ ဟုဝိန်္ဒအပ်သော အနက်နှစ်ပါး တို့တွင် ကလဟအနက်ကို ဝိဂ္ဂဟသဒ္ဒါ ဟောသလောဟု တွေးတောယုံမှားသက်ာ ဝိစိကိစ္ဆာရှိရာသောကြောင့် ထိုကိုနှစ်စေခြင်းငှါ မနုဿဝိဂ္ဂဟာမ်္ပိ မနုဿဇာတိက သရိရံ ကိုဝိန်္ဒသော။ ။သေသောသူ၏ကိုယ်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ဧဝံဟာနက ဝိန်္ဒ။ ။အဝိဝမ်းမှ ဘွားသည်မှ စ၍လော စောဒနာကြောင့်။ ကလလတောပဋ္ဌာယ ဝိန်္ဒ။ ။ဓာလလတော၊ကလလရေကြည်မှ။ ။ကလလရေကြည် မည်သည်ကား ဤထိုပုရိသဖြစ်အံ့။ကာယဒသက,ဝတ္ထုဒသက,ဘာဝဒသက, ၏အစွမ်းအားဖြင့် အမျှသုံးဆယ်သောရုပ်တို့သည်။ နုပုံးသကဖြစ်အံ့ ကာယဒသက,ဝတ္ထုဒသက,၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်ဆယ်သောရုပ်တို့သည် ကလလရေကြည်မည်၏။ ။ထိုကလလရေကြည်သည်ကား။ထိုနွားသောသိုး၏တရောင်းသော သိုးမွေးဖြင့် ဆယ်အပ်ထုတ်အပ်သော ဆီပေါက်အင်္ကျီတိုင်း အရှည်ရှိ၏၊အလွန်ကြည်လင်၏။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။အဋ္ဌကထာ၌။ ။

တိလတေလဿ ယထာဒိန္နေ၊သပ္ပိမဏ္ဍောအနာဝိလော။
ဧဝံ ဝဏ္ဏာပ္ပဒီဘာဂံ၊ကလလန္တိ ပဝုစ္စတိ။ ။

ဟုဝိန်္ဒအပ်၏။ ။ဤကလလတောပဋ္ဌာယ ဟူသောစကားကိုလည်း ယေဘုယျ အားဖြင့်သာ ဆိုသည်။ ဩပပါတိက, သံသေဒဇ, တို့သည်လည်း ပါရာဇိက၏ အကြောင်းဖြစ်သည်သာ။ ။ဦးခေါင်းတန်ဆာ စသည်မှချသကဲ့သို့ လူဇာတ်ရှိသောသူ၏ကိုယ်ကို အသက်မှ ချသလော အဘယ်သို့ချသနည်းဟုစောဒနာရှိ၍ ချသောအခြင်း အရောအာကာရကို ဖြလိုရကား။ ဧဝိတာဝေါရောပေယျာတိ စသည်ကို ဝိန်္ဒသော။ ။တာ

ပန မဒ္ဓနေဟိ ၀ါ၊ မိုးကင်ခြင်း နှိပ်နယ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်ဂင်း။ ။ဘော သဇ္ဇသမ္ပဒါနေနဝါ၊ ကိုယ်၀နှံကျဆေး ပေးသဖြင့်ဂင်း။ ။တတော၊ ထို ရေကြည်တည့်သောကာလမှ။ ။၀ါသဒ္ဓါကို ဥပကြွေမနှ ဒ္ဓိယှဉ်။ ။ဣ မဿပနတ္ထာသကား။ သဗ္ဗိစ္စ မနုဿ ၀ိဂ္ဂဟံ ဇိ၀ိတာ ၀ေါရောပေယျကို ရည်သည်။ ။အာ၀ိဘာ၀တ္ထံ၊ ထင်ရှားဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ။ပါဏာတိပါတော အသ အတ္တိတိ ပါဏာတိပါတိ။ ။တတ္ထ၊ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ။သကော ဟတ္ထော သဟတ္ထော၊တေန နိဗ္ဗတ္တော ပယော၀ေါ သာဟတ္ထိကော။ ။နိဿဇ္ဇနံ နိဿဂ္ဂေါ၊သော၀ နိဿဂ္ဂိယော။ ။အာဏာပနံ အာဏတ္တိ။အာဏတ္တိယေ၀အာဏတ္တိကော။ဝိဇ္ဇာယနိဗ္ဗတ္တော၀ိဇ္ဇာမယော။ ။ ၀ေါမယံစသည်ကဲ့သို့။ဣဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗတ္တော ဣဒ္ဓိမယော၀ဟုပြုလေ။ ။

ထိုခြောက်ပါးသော ပယော၀တ္ထုကို ၀ေဘန်၍ ပြလိုရကား။ တတ္ထစသည်ကိုပြီန့်။ ။တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးသောပယော၀တ္ထုတွင်။ ။လက်ဖြင့် လုံ့လပြုမှသာ သာဟတ္ထိကလော ရဒ်ရှိရကား။ သာဟတ္ထိကောတိစသည်ကိုပြီန့်။ ။ဂါမော၀ဇော စသည်ကဲ့သို့။ အလုံးရုံသော ကိုယ်ကို အစိတ်ဖြစ်သောလက်၌ ခေါ်၀ေါ်တင်စားသောအားဖြင့်။ သာဟတ္ထိကဆိုသည်ဟူလိုသော။ ။သယံ၊ကိုယ်တိုင်။ ။(ကြိယာ၀ိသေသန)။ ။မာရေန္တော်သ၊ သတ်သောသူ၏။ ပဟာရဏံ ဒ္ဒစပ်။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓေန၀ါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော လက်နက်ဖြင့်ဂင်း။ နောက် ကာယပဋိဗဒ္ဓေနကို ကိုယ်နှင့်စပ်သောလေးစသည်ဖြင့်ဂင်း ပေး။ ။ဥသုသတ္ထိ ယန္တ ပါသာဏာဒိနံ၊ မြား-လံ့-ယန္တရား ကျောက်အစရှိသည်တို့ကို။ ကိုယ်ဖြင့် လံ့အစရှိသည်ကိုလွှတ်ခြင်း ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့် မြား ယန္တရားကျောက်အစရှိသည်တို့ကို လွှတ်ခြင်း၊ဤသို့ယထာသန္တ၀ ယှဉ်၍ယူ။ ။တတ္ထ၊ထိုသာဟတ္ထိကပယော၀ နိသ္သိယပယော၀တို့တွင်။ ဥကောကော၊တခုခုသောပယော၀သည်။ ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿ ဘေဒတော၊ရည် မရည်မှု၍ဖြစ်သော အပြားအားဖြင့်။ ။ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿဘေဒတော်တိ ဥဒ္ဓိဆိတ္တာစ အနုဒ္ဓိသိတ္တာစ ပ၀တ္တိဘေဒေန၊ ဟုဒိကာဗွင့်သည်နှင့်အညီ။ ။တတ္ထ၊ထိုဥဒ္ဓိဿ အနုဒ္ဓိဿနှစ်ပါးတို့တွင်။ ။ဥဒ္ဓိသံ ဥဒ္ဓိသော၊ သော်တသ္မာ အတ္တိတိ ဥဒ္ဓိသကော။ ။ပယော၀ရေစေ၊ တသ္မိံ။ ။ဗဏ္ဏတိ ဇေတေနာတိ ဗန္ဓေ၊ ကမ္မ

မေဝ ဗဒန္ဓော ကမ္မဗဒန္ဓော။ ပါဏာတိပါတောတိအာဒ္ဍော၊ ဒီကာ။ ။ဤ အလိကား။ကမ္မဗဒန္ဓော၊ ပါဏာတိပါတသည်။ဟောတိ၊၏။ ။ဤသို့ပေး လို၏။ ။အထဝါ၊ဗဒန္ဓနံဗဒန္ဓော၊ ကမ္မုနာဗဒန္ဓော ကမ္မဗဒန္ဓော။ သောအဲသ ဟောတိ။ပါဏာတိပါတကမ္မမသဘိဒ္ဓ်ိ ဝတ္တံဟောတိ၊ ဒိုင်းဒီကာ။ ။ ဤအလိကား။ ကမ္မဗဒန္ဓော၊ပါဏာတိပါတကံ၏ပြီးခြင်းသည်။ ။ဤသို့ပေး လို၏။ ။ပဟာရပစ္စယာ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ။ဥဘယတ္ထာဝိ၊ နှစ်ပါးသော ဥဒ္ဒိသက အနုဒ္ဒိသက ပယောဂတို့၌လည်း။ ။တေနေဝရောဂေန၊ဖြင့်။မရတု၊သေသည်ဖြစ်စေပေး။

ယသုအခါ ဤအာဏာတ္တိကပယောဂ၌ သင်္ကေတဝိသင်္ကေတ အဖြစ်ကို ဆိစိမ့်သောဌါ ခြောက်ပါးသောနိယာမကကိုပြတော်မူလိုရကား။တတ္ထ စသည်ကိုဗိန်း။ ။ဝါ၊ စေတိုင်းပင် ကမ္မဗန္ဓဖြစ်သလော ကြောင့်။ တတ္ထ စသည်ကိုထက်။ ။တတ္ထ၊ ထိုအာဏာတ္တိက ပယောဂ၌။ ။ဝတ္ထု၊စ၊ ဝတ္ထုဂုဏ်း။ကာလောစ၊ ဂုဏ်း။ သြတ္တာသောစ၊အရပ်ဂုဏ်း။ အာဂုဓဥ္စ၊လက် နက်ဂုဏ်း။ ဣရိယာပထောစ၊ ပုထိဂုဏ်း။ ကြိယာဝိသေသောစ၊ ကြိယာအ ထူးဂုဏ်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ အာဏာတ္တိနိယာမ ကာ၊ အာဏာတ္တိကပယောဂကို ပြီးစေတတ်ကုန်၏။ ။အာဏာတ္တိ နိယာ မကာတိ အာဏာတ္တိကပ္ပယောဂ သာဓိကာ၊ဟူသောဒ္ဒိကာနှင့်အညီ။ ။ ယထာဝုတ္တအာဏာတ္တိ်နိယာမေန္တိ သံကေတ ဝိသံကေတဝသေန နိန္တိ နန္တီတိအာဏာတ္တိနိယာမကာ၊ခုဒ္ဒသိက္ခာဒိကာသစ်။ ။ဤအလိကား။ အာ ဏာတ္တိကပယောဂကို ဆုံးဖြတ်တတ်ကုန်၏ဟု ပေးလို၏။ ။နိယာမတာ ဟု ဒန္တံဓပဌမက္ခရာနှင့်လည်း၎ိကုန်၏။ပါဠိပျက် ကဏ္ဏဓပထမက္ခရာက နှင့်သာ၎ိလိုသည်။

ယသုအခါ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုစသည်တို့၏ သရုပ်တို့ဂုဏ်း။ အဆုံး အဖြတ်ကိုဂုဏ်း။ ဖြခြင်းငှါ တတ္ထစသည်ကို ဗိန်းသော။ ။ဝတ္ထု။တိ ပုဂ္ဂ လော စသည်ကားသရုပ်။ ။ယံမဟိပုဂ္ဂလံ မာရေဟိတိ စသည်ကား ဝိနိစ္ဆယ။ ။တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့၌တွင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ ။အညံ၊တပါးသောသူကို။ အထမာရေတိ၊ အကယ်၍ သတ် အံ့။ ။အထသန္ဓါကား။ ယဒိအနုက်ဟော။ ။စေသော ရဟန်းသည်

အာပတ်မှ လွတ်ဏ်ဟုဆိုသဖြင့် အလုံးစုံသော အာပတ်မှပင် လွတ်ဏ်ဟု စကားကျခဲ့ရကား။ ဣမံ မာဂေဟိတိ အစရှိသည်ကို မိန့်သော။ ။အာယာတ္တော၊စေခြင်းကြောင့်ပေး။

ဤသို့ဝတ္ထု၊ ကာလတို့နှင့် သံကေတ ဝိသံကေတကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ သြကာသစသည်တို့နှင့် သံကေတ ဝိသံကေတကို ဤနည်းဒုတ္ထ သိလေဟု ညွှန်းလိုရကား။ ဣမိနာနယေန စသည်ကိုမိန့်။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသော သြကာသ အစရှိသောလေးပါးတို့နှင့်။

[**သြကာသဟူသည်။** ရွာတောအိမ်တံခါး အစရှိသည်တည်း။အာဝုဓဟူသည်၊သံလျက် မြှားအစရှိသည်တည်း။ ဣရိယာပထဟူသည်၊သတ်အပ်သောသူ၏သွားခြင်း,ထိုင်ခြင်းအစရှိသောဣရိယာပုထိဘည်း။ကြိယာဝိသေသဟူသည်၊ထိုးခြင်း၊ဖြတ်ခြင်း၊ခွဲခြင်းအပိုင်းအခြားပြုခြင်းအစရှိသည်တည်း။ ။ဤသြကာသ, အာဝုဓ,ဣရိယာပထ, ကြိယာဝိသေသတို့နှင့် စေတိုင်းပြုမှသာ စေသောသူအား အာပတ်သင့်၏။ စေတိုင်းမပြုသော်ဝိသံကေတဖြစ်၍စေသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။]

အာဏာတ္တိက ပယောဂကို ဆရာဆို၍ ဆိုရပြီ။ ထာဝရပယောဂဟူသည် အာဘယ်နည်းဟု စောဒနာ ဘွယ် ရှိရကား။ ထာဝရောတိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အသံဟာရိမေန၊ မဇ္ဈိစကောင်းသော။ ဥပကရဏောန၊ အဆောက်အဦဖြင့်။ ။သြပါတကွဏာန်၊ တွင်းတူးခြင်း။ အပသေန သံဝိဓာန်၊အမြှီတကဲစိရင်ခြင်း။ အသိအာဒိန်၊သန်လျက်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပနိက္ခိပန်၊အနီးဒွဓားခြင်း။ တဒ္ဓါကာဒိသု၊ တဖက်ဆည်ကန်အစရှိသည်တို့နှင့်။ဝိသသံပယောဇန်၊ အဆိပ်ခတ်ခြင်း။ ရူပူပဟာရော၊ အဆင်းကိုဆောင်ခြင်း။ ဇ္ဈောဝိ၊ ဤထာဝရပယောဂဒွ်လည်း။ ဝိဇ္ဇာပရိစ္စပ်ခန်၊ မန္တာန်စပ်ခြင်း။ ။ကမ္မဝိယိကဓာယ၊ ကံ၏အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ဝါ၊ ကံ၏အကျိုး၌ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော။ ။သတ္ထသန္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရူပူပဟာရ စသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ ဟရဏံ ဟာရကော၊ သတ္ထသ ဟာရကော သတ္ထဟာရကော၊ ဟု အနုက်ရကောင်းသော

ကြောင့်။ ထိုအနက်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ဟရတိတိ ဟာရကံဖွင့်။ ။ သတ္ထသဒ္ဒါနှင့် သမာသ် ဖြစ်ချေရကား။ သတ္ထံ ဟရတိဟု ကံပုဒ်ကိုထင် ဘွယ်ရာရှိရကား။ ကိ ံဟရတိ ဇိဝိတံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဣတ္ထုပစ္စည်း သည် ကတ္တားအနက်မှာသာ ဖြစ်ကောင်းသလော့ ဟူသောစောဒနာကို ဖြင်၍။ အထဝါဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကံဟုမိန့်။ ရှေးဝိကပ်၌ကဲ့သို့ ဟရတေတ် သည် ဆောင်ခြင်းအနက်၌ ဖြစ်၏ဟု အယူမှားဘွယ်ရှိရကား။ ဥပနိက္ခိဝိ တဗ္ဗန္တိ အထွေသိမ့်။ ။ဝါ၊ ရှေးဝိကပ်၌ ဇိဝိတံဟု ကံကိုဆိုခြင်းကြောင့်၊ ထိဇိဝိတသည် ဟရိတဗ္ဗံဟူသော ကမ္မသာဓနအားဖြင့်ဆောင်အပ်သော ကြောင့် ဟာရကမည်၏ဟု မိန္ဆာဉာဏ် ဖြစ်ရာသည်ကို ဖြင်တော်မူ၍၊ ဥပနိက္ခိဝိတဗ္ဗန္တိ အထွေသိမ့်။ ။သတ္ထဠု ဟာရကဠုဟု ဠုနှင့်သမာသ်ကို ယူလေရာသောကြောင့်။ သတ္ထဠုတံ ဟာရကဠုတိ သတ္ထဟာရကံဟု မိန့်။ ။အဂျာဟိတော ပုရိသတ္တမော စသည်ကဲ့သို့။ ဟာရကသတ္ထဆို အပ်ထျက်။ ဝိသေသန ပရနိပါတ အားဖြင့်။ သတ္ထဟာရကံဟု ဟောသ တည်း။ ။ဃာရကဠု၊အသက်ကိုဆောင်တတ်သော၊ အနိုးဠု ထားအပ် သည်လည်းပေး။

ဣသဣနွှာကန္တိသု ဟုဆိုသောကြောင့်။ ပ–ရှေးရှိသောဣသု,ဓာတ် ၏ ဣနွှာကန္တိအနက်ကို နှစ်စေ၍။ ဂဝေသနအနက်ကိုယူစေလိုရကား။ ပရိယေသေယျာတိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဝါ၊ ဣသုဓာတ်၏။ ဣနွှာကန္တိအ နက်ကိုယူ၍။လက်နက်ကိုအလိုရှိခြင်း၊နှစ်သက်စေခြင်းဖြင့် ပါရာဇိကဖြစ် ၏ဟူသောအနက်သည် ရောက်ခဲ့ရကား။ပရိယေသေယျာတိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ကတော၊ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ။ ရှာလျှင်ပင် ပါရာဇိကဖြစ်သလော။ ကြောင့်။ ဥပနိက္ခိပေယျာတိ အထွေ သိမ့်။ ။ဤပါဠိဖြင့်သိကာမတ္တအနက်ကိုပြသတည်း။ရှာ၍ထားမှဟူလို။

ဥပနိက္ခိပနအနက်ကို အဘာယ်ဖြင့်သိရပါသနည်းစွန်ရှိရကား။ဇတော နှ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဝါ၊ပရိယေသနအနက်ပင်သင့်သည် မဟုတ်လော။ ကြောင့်။ ဇတေန စသည်ကိုမိန့်။ ။ထာဝရပယောဂကို ပြခြင်းကြောင့်။ ပရိယေသနအနက်မသင့်ဟူလို။

ဥပနိက္ခိပန အနက်သင့်သည်ကို မြစေလိုရကား။ ဝါ၊ ပရိယေသနမှ

ကိုယူသော်။အဘယ်ဖြစ်ဆဘတစိ ရှိသနည်း စုဒ်ရှိရကား။ ဣတရထာဟိ စသည်မိန့်ဖြန်သော။ ။ဣတရထာပရိယေသေယျ၊ ဟူသောပုဒ်၏ ဥပ နိက္ခိပေယျ ဟူသောအနက်ကို မလိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပရိယိဋ္ဌမတ္တေနေ ၀၊လက်နက်ကိုရှာကာမျှသာဖြင့်လျှင်။ ရှာကာမျှဖြင့်ပါရာဇိကဖြစ်ခဲ့ရာ၏ ဟုဆို၏။ ဖြစ်ပါစေတော့လော။ ဖြစ်လျှင် အဘယ်ပြုသနည်း စောဒနာရှိ၍ နစောဘ်ယုတ္တံ့ ထွက်ဖြန်သော။ ။ပရိယေသေယျာတိ၊လ။ အထ္ထော ဟု ပရိယေသေယျ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကို ဆရာဘွင့်ခဲ့၏ တကား။ ပါဠိ တော်ပဒဘာဇနိဒ္ဒ်။ ပရိယေသေယျာတိ အသိ်၀ါ သတ္တိ်၀ါ ဘေတ္တိ်၀ါ လဂုဠ်၀ါ ပါသာဏ်၀ါ သတ္ထံ၀ါ ဝိသံ၀ါ ရဇ္ဇု၀ါဟု ဤမျှသာ ဟော တော်မူသည် မဟုတ်တုံလော၊ ယထာလဘတိ။ တထာကရေယျ။ ဥပ နိက္ခိပေယျဟု မဟောတကား။ ဆရဲ့အထ္ထသံ၀ဏ္ဏနာသည် ပဒဘာဇနိ နှင့်ဆန့်ခဲ့။ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား။ ယံ၀ါတံ၀ါဆိုသလော၊ဟု စောဒနာရှိ၍။ ပဒဘာဇနေပန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။အာသ၊ ထိုသထ္ထဟာရကံ ၀ါသ ပရိယေသေယျ ဟူသောပုဒ်၏။ ။အနာဒိယိတ္တာ၊မယူမူ၍။ ။ သထ္ထဟာရကံ၀ါသ ပရိယေသေယျ ဟူသောပုဒ်သည် ဟောအပ်သော အနက်ကို သဒ္ဒါနှင့် လျော်အောင် အပြည့်အစုံ မဟောအပ်သောကြောင့်။ ဗျည္ဇနံ အနာဒိယိတ္တာ ဟုဆိုသည်။ ။ဣဏ္ဍေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ယံသထ္ထံ၊ အကြောင် လက်နက်ကို။ ထာ၀ရပ္ပယောဂ သင်္ဂဟိတံ၊ ထာ၀ရပယောဂ၌ သင်္ဂြိဟ်အပ်၏။ သသတိ ဟိ်သတိတိ သထ္ထံ။သသန္တိ ဟိ်သန္တိ တေ နာတိ ၀ါ သထ္ထံ။

၀ဏ္ဏော သဏ္ဌာန ဗျပေသု၊ဇာတိ နွှ၀ိသု ကာရဏေ။
ပမာဏေစ ပသံသာယံ၊အက္ခရေစ ယသေဂုဏေ။ ။

ဟုမိန့်အပ်သော ဆယ်ပါးသော အနက်တို့တွင်။ ဤ၌၀ဏ္ဏသဒ္ဒါသည် ဂုဏအနက်ကိုဟော၏။၀ဏ္ဏဓောတ်သည်လည်း ကထနအနက်ကို ဟော ၏။ ထို့ကြောင့်။ မရဏာ၀ဏ္ဏံ၀ါ သံ၀ဏ္ဏေယျာတိ မရဏေဂုဏ် ပကာ သေယျ ဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အာဘယ်သို့ ပြုသနည်း ဟုစကား၌ခြင်း ကြောင့်၊ယောဇံ စသည်ကိုထွက်သတည်း။ ။သိက္ခာပစ္စက္ခာနကဲ့သို့

ဝစီပယောဂဖြင့် ဖြသည်ကိုသာ လိုသလောစကားရှိရကား။ ဝါစာယဝါစသည်ကိုထွက်ဖြန်သော။ ။ဂုဏ်၊အက္ခိုးကို။ ။ဂုဏသဒ္ဒါကား တိရစ္ဆာနဂတေဒါနံဒတွာ သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဋိဂဗီတ္တဗ္ဗာ စသည်ဖြင့်ကဲ့သို့ အာနိသံသအနက်ဟော။ ။ထိုမရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျဟူသောပါဋိဖြင့် သိအပ်သောအနက်ကား အဘယ်နည်းဟု ပုစ္ဆာရှိရကား ဇေတန စသည်ကိုပြန်။ ။ကိမနေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ ဇေတနာတိ အာဒိ။ ။ဝါ၊မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ ဟူသောပုဒ်၏ပဒဋ္ဌကိုဆိုပြီ၊ စကားကျအနက်ကို အဘယ်သို့သိအပ်သနည်းဟူသောစောဒနာကိုနှလုံးထား၍။ဇေတန စသည်ကိုပြန်။ ။ဇေတန၊ ထိုမရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ ဟူသောပါဋိဖြင့်၊ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောသို့သွား။ ။ယထာအာဒိနွာဒါနေနကား။ အသဒိသူပမာ။ ။ဇေဝံတဆာ၊တူ။ ဣဓ၊ ဤမနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကဒ္ဒိ။ ပရိယာယကထာယ၊ ပရိယာယ် စကားဖြင့်။ နမုစ္စတိ၊မလွတ်။ ။ဤသို့ဥပမာပုဒ်တို့ကိုငင်၍သမ္မန်။

အာဘယ်ကြောင့် မလွတ်လေသနည်း။ကြောင့်။သံဝဏ္ဏေယျာတိပန စသည်ကိုမိန့်။ ။မရဏာယဒ္ဒိ။အာယကားစတုတ္ထိဇကေဝုစ်သဝိဘတ်၏ကာရိယတည်း။ ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်၍။ နာအစ္ဈိသောဝိဘတ်၏ ကာရိယမဟုတ်။ ဒါဓာတ်သည် သပဒါနံ စသည်ကဲ့သို့။ ဖြတ်ခြင်း, ရိတ်ခြင်း အစရှိသော အနက်ဒွိမဖြစ်။သမာဒါယသိက္ခတိ စသည်ဒွိကဲ့သို့။ ဂဟဏအနက်ဒွိဖြစ်သတည်းဟု သောတုဇနတို့အား ယထာဘူတညာဏ် ဖြစ်စေလိုရကား၊ မရဏာယဝါ သမာဒပေယျာတိမရဏတ္ထာယ ဂါဟာပေယျဟုဖွင့်တော်မူသတည်း။ ။ဂဟဏတ္ထဒ္ဒိ ဖြစ်သော ဒါဓာတ်၏လည်း၊ သကမ္မကဓာတ်ဖြစ်၍။ကမ္မာပေက္ခဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ဥပါယံဟုကံပုဒ်ကိုမိန့်။ ။ဂဟာပဏာကာရကို ပြခြင်းငှါ။သတ္တံဝါစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဒါဓာတ်သည် အဝဓဏ္ဍန စသောအနက်ဒွိဖြစ်သည် မဟုတ်တံ့လော။ ထိုသို့လျက်၊ ဂါဟာပေယျဟုဂဟဏအနက်ကို အဘယ့်ကြောင့်ဖွင့်သနည်း စုဒ်ရှိရကား ဇေတန စသည်ကိုမိန့်။ ။အာဏတ္တိကပယောဂကိုပြခြင်းကြောင့်။ ဂဟဏအနက်သာ သင့်သည်။ အဝဓဏ္ဍနစသော အနက်ကား မသင့်။ ထို့ကြောင့်။ဂါဟာပေယျဟုဖွင့်သည်ဟူလို။

မရဏာဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏောယျဟုဟောလျှင်ပင် ချီးမွမ်းခြင်း ကြွေယာပြီး ကောင်းပြီးလျက် အဖွောပုရိသ စသည်ကို အသိမှု၍ ဟောပြန်လေသ နည်းဟု ယုံမှားမပြေရှိလေရာသည်ကိုဖြင်တော်မူ၍၊ အဖွောပုရိသာတိ။ လ။နိဒဿနံ ဟူသော်ဂါဒ်တို့ကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သတည်း။ ။ဝါ။ ကိ ံတုယ်ဂိမိနာ စသောအာကာရသည် အနိုးဖြစ်သော သမာဒါပေယျဟူ သောအနက် ကြွေယာ၏ အာကာရတည်းဟု သောတုဇနတို့အား ချွတ် ယွင်းလေရာသည်ကို ဖြင်တော်မူ၍၊ ထိုသောတုဇနတို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ် သော ကရုဏာ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သည် ဖြစ်၍၊ အယူမချွတ်ယွင်းစိမ့် သောဌာ၊ ကိ ံတုယ်ဂိမိနာတိ အာဒိ သံဝဏ္ဏနာကာရနိဒဿနံ ဟူသော ပါဠ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ ။သံဝဏ္ဏနာကာရနိဒဿနံ၊ သေခြင်း၏အ ကျိုးကိုပြခြင်း၏ခြင်းအရာကိုပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ။စိတ္တ သဒ္ဒါ, မနသဒ္ဒါတို့သည်ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့တည်း ဟုသိစေခြင်းငှါ၊ ဣတိ စိတ္တောဣတိမနောဟုမိန့်သတည်း။ ။ဣတိစိတ္တော-ဣတိမနောဟု ဣတိ သဒ္ဒါနှစ်ခုဖြင့် ပွင့်ခြင်းကြောင့်၊စိတ္တသဒ္ဒါ,မနသဒ္ဒါသည်၊ ပရိယာယ်သဒ္ဒါ ဟုသိရ၏။ အကယ်၍ပရိယာယ်သဒ္ဒါမဖြစ်ပြီတကား၊ ဣတိသဒ္ဒါနှစ်ခုဖြင့် မပွင့်ရာ။ ဣတိသဒ္ဒါနှစ်ခုကိုဖြင်သဖြင့်လည်း၊ စိတ္တသက်ပွါ စသည်၌ကဲ့ သို့။ စိတ္တော၊ ဆန်းကြယ်သော။ မနော၊ စိတ်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် စိတ္တနှင့် မနသဒ္ဒါတို့၏ အနက်အပြားမရှိဟု သိရ၏။ ။ဆင်ခြင်။ ။စိတ္တံ အသ အတ္ထိတိ ဣတိစိတ္တော။ မနောလည်း အတူ။ ။ဤကား အဋ္ဌကထာ၌ ဣတိစိတ္တော ဣတိမနောကို ရည်သည်။ ။ပါဋိ၌ကား။ စိတ္တံဇဝံ မနော စိတ္တမနော။ ။အသဝါတိ စိတ္တမနော။ ။ဤသို့ပြုရမည်။

ဣတိသဒ္ဒါသည် အတ္ထိတိခေါကစ္စာယန စသည်တို့ကဲ့သို့ နိဒဿနအ နက်၌ဖြစ်၏။ထိုနိဒဿန အနက်ရှိသော ဣတိသဒ္ဒါသည်လည်း မတန္တေ ဇိဝိဘာ သေယျောဌ ဆိုအပ်သော မရဏကိုပြသတည်းဟု သိစေလိုရ ကား။ မတန္တေ။လ။အတ္ထောမိန့်သော။ ။ဝါ။ဣတိစိတ္တောဣတိမနောဆို ၏။စိတ်၏အရေမပြားပါသလောစ္ဆဒ်ရှိကား။မတန္တေ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဤ သို့နားဝင်စလွယ်သော်သည်း အနုသန္ဓေတက်။ ။ဣတိစိတ္တောဟုဟော လျှင်ပင် ပြီးကောင်းပြီးလျက် မနောဟု အဘယ်ကြောင့် ဟောပြန်လေသ

နည်းဟု သူတထူးတို့ကိုတင်အပ်သော ပုနရုတ္တိဒေါသကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပညာမျက်စိဖြင့် သိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ထိုပုနရုတ္တိဒေါသကို ပယ်လိုရကား။ ဇာတ္ထေစအစရှိသည်ကိုမိန့်သော်သော။ ။ဇာတ္ထေ၊ ဤဣတိစဒ္ဒါမနောဟူသောပုဒ်လည်း။ ။စဒ္ဒါသ၊ စဒ္ဒါသဒ္ဒါ၏။ ။ဤစဒ္ဒါသဒ္ဒါသည် စဒ္ဒါသက်ပွါ စသည်တို့ဖြစ်ကဲ့သို့ စဒ္ဒါအစရှိသော အနက်မရှိ။ စင်စစ်ကား။ ဝိညာဏ်ကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်းဟုဖြခြင်းငှါမနောဟူသော ဤပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည်ဟူလိုသော။

ထိုသို့စဒ္ဒါသဒ္ဒါ၏၊ အနက်ကိုဖြခြင်းငှါ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ်သို့သိပါသနည်းစုဒ်ရှိရကား။ တနေဝသစသည်ကိုမိန့်။ ။ အသ၊ထိုဣတိစဒ္ဒါမနောဟူသောပုဒ်၏။ ။ဣတိစဒ္ဒါမနော၌ကဲ့သို့၊ဝိညာဏအနက်ကိုယူလေရာသောကြောင့်။စဒ္ဒါသက်ပွါတိ ဝိစဒ္ဒါသက်ပွါဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။ ။စဒ္ဒေဝံ နာနပ္ပကာရကော သက်ပွါအသာတိ စဒ္ဒါသက်ပွါ။ ။အထူးထူး အပြားပြားသော သညာစေတနာ အကြီးရှိသည်ဖြစ်၍ပေး။ ။ဤ၌စဒ္ဒါသဒ္ဒါသည် နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကနိကာယဓို့ သမနုပဿာမိ ဧဝံစဒ္ဒံ ယထာယိဒံ စသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့ ဝိစဒ္ဒါထွတည်း။ ။ပါဠိတော်၌စဒ္ဒါသက်ပွါသာ ဟောခဲ့။ ။ဣတိသဒ္ဒါကို မသိမူ၍ မဟောသလောစုဒ်ရှိရကား။ ဇာတ္ထောဝိ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ ဣတိစဒ္ဒါ သက်ပွါဟု မဟောသော်လည်း လိုက်သောအားဖြင့် ဟောအပ်သည်မည်ရကား ဤပုဒ်သို့လည်းဆောင်၏ဟူလိုသော်။ ။ဇာတ္ထောဝိ၊ ဤစဒ္ဒါသက်ပွါဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ။တဇ္ဇာ ဝိတဇ္ဇာ သက်ပွါစသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့ သက်ပွသည် ဝိတက်၏ အမည်သာ ဖြစ်သလောဟု သံဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၌။ စောဒနာရှိရာသောကြောင့် သက်ပွါတိစ သံဝိဒဟနမတ္တသေတံ နာမံ ကိုမိန့်သော်။ ။သက်ပွါတိစ ဇေတံနာမံ၊သည်း၊သံဝိဒဟနမတ္တသ၊သညာ,စေတနာ, ဝိတက်ဟုဆိုအပ်သော ဆောက်တည်ခြင်း အပေါင်း၏။ ။မတ္တသဒ္ဒါကား၊ သာမညအနက်၌ ဖြစ်၏။ ပြာဟဉ္စဇာမတ္တံ ဘောဇေသိ၊ စသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ ။ဝိတက္ကသော၀၊ ဝိတက်၏သာလျှင်။နာမံ၊သည်း၊နှ၊ မဟုတ်။ ။စိရင်ခြင်းကို သံဝိဒဟန ဆိုသလောစုဒ်ရှိရကား တဇ္ဇသံဝိဒဟာနံ စသည်ကိုမိန့်။ ။တဇ္ဇသံဝိဒဟာနံ၊ထိုဆောက်

တည်ခြင်းသည်လည်း။ ထိုသံဝိဒဟနသည်လည်းဟုနာမသတ်ပြု၍သော်
လည်းပေး။ ။သညာစေတနာဓိပ္ပါယေဟိ၊သညာ,စေတနာ, ဝိတက်တို့
ဖြင့်။ ဝုတ္တာမရဏာဓိပ္ပါယော၊ ဆိုအပ်သောသေစေလိုသောအကြံရှိသည်
ဖြစ်၍။ ။ဆံရာ ဆိုက်ကာယံုရမည်လော ရုဒ်ရှိရကား ပဒဘာဇနေဝိဟိ
စသည်ကိုမိန့်။ ။စိတ္တာမနော စိတ္တာသက်ပ်ေါဖြင့် ပြအပ်သော စကားကျ
အနက်ကား။အဘယ်နည်းဟု စကားရှိရကား။ငေတန စသည်ကိုမိန့်။ ။
ငေတန၊ ဤစိတ္တာသက်ပ်ေါဟူသောပုဒ်ဖြင့်စွဲ။

[ပဋိသေဓသည်။ ပသဇ္ဇပဋိသေဓ၊ ပရိယုဒါသပဋိသေဓအားဖြင့် နှစ်
ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ထဲတွင်၊ ကြိုယာကို မြစ်သော ပဋိ
သေဓသည်၊ ပသဇ္ဇပဋိသေဓမည်၏။ပြယုဂ်ကား၊ အကတွာ
စသည်တည်း။ ။ဒြဗ်ကို မြစ်သောပဋိသေဓသည်၊ ပရိယု
ဒါသ ပဋိသေဓမည်၏။ ပြယုဂ်ကား၊ အတုလော စသည်
တည်း။ ။တနည်းကား။ ။ယူအပ်သော အနက်အထူး
မရှိသော ပဋိသေဓသည်။ပသဇ္ဇပဋိသေဓမည်၏။ ။ယူအပ်
သောအနက်အထူးရှိသော၊ ပဋိသေဓသည်။ ပရိယုဒါသပဋိ
သေဓမည်၏။ ။တနည်းကား။ကြိုယာပုဒ်နှင့်ယှဉ်သော ပဋိ
သေဓသည်၊ ပသဇ္ဇပဋိသေဓမည်၏။ နာမ်ပုဒ်နှင့် ယှဉ်သော
ပဋိသေဓသည်၊ ပရိယုဒါသ ပဋိသေဓမည်၏။ ။ထိုနှစ်ပါး
တို့ကွင်၊ ဤအနေက ပရိယာယေနဒ္ဒ၊ အ ဟူသော ပဋိသေဓ
သည်၊ပရိယုဒါသ ပဋိသေဓမည်၏။]

ငကသဒ္ဒါသည်လည်း။သေဒ္ဓာ သဟာယ သခ်ျာည၊တုလျသွေကော
တိလိင်ိကောဟု မိန့်အပ်သော ငါးပါးသောအနက်တို့ထွင် သခ်ျာအနက်
ဒ္ဓြဖစ်၏။ ။ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည်လည်း။

ကာရဏော ဒေသနာယဉ္စ၊ ဝါရေ ဝေဝစနေဝိစ။
ပကာရဆ္ဆိ အဝသရေ၊ပရိယာယော ကထိယတိ။ ။

ဟု မိန့်အပ်သော အနက်တို့ထွင် ဤဒ္ဓြ ကာရဏ အနက်ဖြစ်၏။ ထို့
ကြောင့်။အနေကပရိယာယေနာတိ။လ။ကာရဏေနဟုပွင့်သတည်း။ ။

ကာရဏေန ဆိုသဖြင့် ပရိယာယ သဒ္ဒါ၏ ကာရဏအနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆိတန်ဧစေ။ ။နာနုပ္ပကာရေနဆိုသဖြင့် အ,ဟူသောပဒိုဌေဝ၏ ပရိယုဒါသဖြစ်, ဧကသဒ္ဒါ၏ သဒ္ဓါအနက်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို အာဘယ်သို့ ဆိအပ်သနည်းဟူမူကား။ အကယ်၍ ပသဇ္ဇပဒိုသေဓဖြစ်အံ့ တခုသော သဒ္ဓါမှ တပါးယူအပ်သော နာနုပ္ပကာရ အနက်မရှိရာပြီ မရှိလျှင်လည်း နာနုပ္ပကာရေနဟု မဆိုအပ်ပြီ။၍၌မူကား။ ဧကမှတပါးယူအပ်သော နာနုပ္ပကာရအနက်ရှိ၍ နာနုပ္ပကာရေနဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာဆိုတော်မူသတည်း ထို့ကြောင့် ပရိယုဒါသအဖြစ်ကိုဆိအပ်သတည်း။ ။ နာနုပ္ပကာရေနဟု ဆိုသဖြင့် အများကိုဆိရ၏။ ထိုသို့ဆိရသဖြင့်လည်း။ နု ဧကော အနေကောဟု တခုမဟုတ်ဟူသော အနက်ကို ဆိရ၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါအနက်၌ဖြစ်၏ဟု ဆိသတည်း။

ဥစ္စာဝစေန၊ ကြိုးကြိုးငယ်ငယ်သော။ ။ဥစ္စသဒ္ဒါသည် မဟန္တအနက် အဝစ သဒ္ဒါသည် ခုဒ္ဒကအနက်ကိုဟောသည်။ ။အသက်ရှည်ခြင်း အဖြစ်ကို ပြသောအားဖြင့် အဝစာကာရအဖြစ်ကို သေခြင်း၏ အကျိုးကိုဆိုခြင်းအစွမ်းအားဖြင့် ဥစ္စာကာရအဖြစ်ကို ဆိအပ်၏။ ။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဋီကာအလို။ ။သာရတ္ထ ဒီပနီဋီကာ၌ကား။ ။ပါကဒုတ္တာ သြဒ္ဒါရိကတ္တာ စ ဥစ္စာကာရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပါကဒုတ္တာ အနောဒ္ဓါရိကတ္တာ စ အဝစာကာရတာ။ ။ဟုဆို၏။ ။ဤကားသေခြင်း၏ အကျိုးကိုပြခြင်း၌ ဥစ္စာကာရ အဝစာကာရတို့၏ အထူး။ ။ဆောက်တည်စေခြင်း တိုက်တွန်းခြင်း၌ကား လက်ဆုပ်ပုဆစ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် သေခြင်းကို ဆောက်တည်စေခြင်း တိုက်တွန်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဥစ္စာကာရကို, အတူတကွ စားသောသူ၏ လက်သီး၌ အဆိပ်ကိုထည့်၍ သေခြင်းအစရှိသည်ကို ယူစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဝစာကာရကိုဆိအပ်၏။

ရှေးဦးပေါဒရပြီးထွက် မရဏာဝဿံဝါစသည်ကိုတဖန်ပေါဖြန့်ခဲ့၏ တကားဟု သူတပါးတို့ တင်အပ်သော ပုနရုတ္တိဒေါသကို မြင်တော်မူ၍ ထိုပုနရုတ္တိဒေါသကို ပယ်ခြင်းငှါ ပုနမရဏာဝဿံဟူသော အာဒိ နိဂမနဝစနံကို မိန့်သတည်း။ ။ပုန၊တဖန်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ။ဝုတ္တံထည့်၍ပေး သို့မှ

ပုနဂ္ဂါစပ်ရာရမည်း ။နိဂမနဝစနံ၊နိဂုံးဖြစ်သော စကားတည်း။ ။နိဂမိယန္တိ အပ္ပိယန္တိ ကေတော ပဝေသိယန္တိ သဒ္ဓိဏ္ဍိယန္တိ ဝါ ဏ္ဍောတိ နိဂမနံဟု ပြုလေ။

အသာဓာရဏာဝိနိဆ္ဆယကို ပြပြီး၍ သာဓာရဏာ ဝိနိဆ္ဆယကိုပြလိုရကား။ဝေသာလိယံ စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ဓာတပထဝိကိုပင် တူးသော်လည် ။ပါဏာတိပါတ၏ ပုဗ္ဗပယောဂဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဩပါတကဿဏာနာဒိသု ဒုက္ကဋ်ဟုမိန့်သည်။ ။ယံကွဲ့ ပေတ တိရစ္ဆာနဂတ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟာနဉ္စ၊ဘိလူးပြိတ္တာ လူနှင့်တူသောတိရစ္ဆာန်တို့အား၎င်း။ လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆာန်လည်းဟူ။ ။နဂါးဂဠုန် စသည်ကို တိရစ္ဆာနဂတ မနုဿဝိဂ္ဂဟ ဆိုသည်။ ။ယကွောစ ပေတောစ တိရစ္ဆာနဂတ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟောစာတိ ယကွပေတ တိရစ္ဆာနဂတ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟာ။ တေသံ။ ။ယကွာဒိနံ၊တို့၏။မရဏော၊ကြောင့်။ တထာ၊တူ။ ထုလ္လစ္စယံ။ ။သဗ္ဗဏ္ဍ၊အလုံးရုံသော တကဲ့ပျဉ်စိရင်ခြင်းအစရှိသော ပယောဂတို့၌။ ။အနာပတ္တိကိုပြခြင်းငှါအသဉ္စိစ္စ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဥပက္ကမကိုမသိခြင်းမှ မှတ်ခြင်းကိုရည်၍ အသဉ္စိစ္စဆိုသည်။သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အဆောက်အဦအကြောင်းကိုရည်၍ အဇာနနသ ဆိုသည်။ ဥပက္ကမကို မသိသော်လည်း သေစေလိုသော အကြံ့ မရှိသည်ကို ရည်၍ နမရဏာဓိပ္ပါယတာ ဆိုသည်၊ ဤသို့အဝဏ်းကို မှတ်အပ်၏။ ထိုသို့မှတ်အပ်သောကြောင့်။ တတ္ထ အသဉ္စိစ္စာတိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။တတ္ထဝစနေ၊ ဒ္ဒီ။ ဣမိနာဥပက္ကမေန၊ ဤလုံ့လဖြင့်။ ။အစေတေတွာ၊ မမှတ်မူ၍။ ဆွတ်ယင်းသည်ဟူလို။ ။မုသလုသာပနဝတ္ထု၊သို့ဝိယ၊ကျဉ်ပွေ့ကိုထောင်သောဝတ္ထု၊ဒ္ဒီကဲ့သို့။ဣမိနာဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ။ဝိသဂတ ဝိဏ္ဍုပါတဝတ္ထု၊ သို့ဝိယ၊အဆိပ်နှင့်ရောသောဆွမ်းကို ပေးသောဝတ္ထု၊ဒ္ဒီကဲ့သို့။ ။ဘေသဇ္ဇဝတ္ထု၊သို့ဝိယ၊ သားရဆေး ပေးသောဝတ္ထု၊ဒ္ဒီကဲ့သို့တည်း။ ။တတိယပါရာဇိကေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ဤတွင်၌ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာပြီး၏။

စတုတ္ထပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ။

(၄) ယသ္မာအဓိ စတုတ္ထပါရာဇိကကို ဖွင့်ပြလိုရကား စတုတ္ထော စ သည်ကိုမိန့်သော။ ။အဘိဟူသောဥပသာဂပုဒ်၏ ဓာတ္ဝတ္ထွာနုဝတ္တကအဖြစ်ကိုသိစေခြင်းငှါငင်း။ ဓာနံ ဓာနာတိ စသည်ကဲ့သို့။ ကမ္မသာဓနအဖြစ် ဒုတိယာဝိဘတ်ကို နှစ်စေခြင်းငှါငင်း၊အနဘိဓာနဿ်ဖြစ်အဓာနကွောဟု ဖွင့်သတည်း။ ။ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အဓာနကွောဟု ကံပုဒ်ကိုထင်ရာလေသောကြောင့်။အတ္ထိဘာဝံဟု ကံပုဒ်ကိုမိန့်။ ။လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသောသူတို့ ရအပ်သော။ ဥတ္တရိမနုဿ တရားရှိ၏ဟု မသိသည်ကို-မသိဆိုသလောဟု စောဒနာကိုရည်၍ အတ္တနိကိုမိန့်။ ။ရှိလျက် ရလျက်မသိသလော ရုဒ်ရှိရကား။သကသန္တာနေ အနုပ္ပန္နတ္တာကိုမိန့်။ ။အတ္ထိနောဘာဝေါ အတ္ထိဘာဝေါ။တံအတ္ထိဘာဝံ။

[အတ္ထိသဒ္ဒါကား။ အာချာတ်ဖြစ်သော အတ္ထိ၊နိပါတ်ဖြစ်သောအတ္ထိ၊ နိပါတပဒိုရွပက ဖြစ်သော အတ္ထိအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါး တို့တွင် ပုတ္တောမတ္ထိ အစရှိသည်တို့၌ အတ္ထိ သဒ္ဒါသည် အာချာတ် ဖြစ်သော အတ္ထိတည်း။ ထိုအာချာတ် ဖြစ်သော အတ္ထိ သဒ္ဒါကား ဇကဝုစ်သာ။ ။အတ္ထိက္ကမတ္ထိံ ကာယော အစရှိသည်တို့၌၊အတ္ထိသဒ္ဒါသည် နိပါတ်ဖြစ်သောအတ္ထိတည်း။ ထိုနိပါတ်ဖြစ်သောအတ္ထိသဒ္ဒါကား ဇကဝုစ်ဗဟုဝုစ်နှစ်ပါးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ကောသာ စသောပုဒ်နှင့်ယှဉ်သော အခါ ဇကဝုစ်ဖြစ်သတည်း။ ။အတ္ထိယာ နဝ နတ္ထိယာတိကို အစရှိသည်တို့၌၊ အတ္ထိ သဒ္ဒါသည် နိပါတ ပဒိုရွပက ဖြစ်သောအတ္ထိတည်း။ ။ထိုနိပါတ ပဒိုရွပက ဖြစ်သော အတ္ထိသဒ္ဒါနှောင်းက ဝိဘတ်မကျေ။]

ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဤ၌ အတ္ထိသဒ္ဒါကား နိပါတ ပဒိုရွပကဖြစ်သော အတ္ထိသဒ္ဒါတည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ အတ္ထိနော ဘာဝေါဟု ဝါကျ ဆိုသတည်း။ ။အရှိသော ဆရာတို့ကား၊ အတ္ထိယာ-နတ္ထိယာ ဆိုသော

ကြောင့်။ အတ္ထိယာဘာ၀ေါဟ့ ၀ါကျဆိုသင့်သည်ဟုဆိုကုန်၏၊ မသင့်။ အာဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုအတ္ထိယာ အစရှိသောပ်ဒိုကို၊ လိင်္ဂ၀ိပလ္လာသ အားဖြင့်ဟောသောကြောင့်တည်း။

ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်ကိုပြလိုရကား၊ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မန်္တိ-ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဓမ္မံ ကိုဗိန်္ဒု။ ။လူတို့အားမျှားစွာဆိုခြင်းကြောင့်။ မနုဿဟ့ဆိုသည်။ ။ ဖြတ်သောလူသာမန် လျှဉ်းပါးရကား။ ။ဈာယိနဥ္စေ၀ အရိယာနဥ္စဗိန်္ဒု။ ဥပဒေနတိ်တိ ဥပနယော။ဥပနယော၀ေ၀ ဥပနာယိကော။ အတ္တာနိဥပနာယိကော အတ္တုပနာယိကော။ ။အတ္တာနံ၀ါ ဥပနာယိကော အတ္တုပနာယိကောဟု၀စနတ္ထကိုသိစေလိုရကား။အတ္တုပနာယိကန်္တိ အတ္တာနိတံဥပနေတိအတ္တာနံ၀ါတတ္ထဥပနေတိတိအတ္တုပနာယိကောဟုမိန်္ဒသတည်း။

ဗိမိသို့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို အာဘယ်သို့ဆောင်သနည်း။ ဗိမိကိုယ်ကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသို့၊အာဘယ်သို့ဆောင်သနည်းဟု စောဒနာဂို၍။ဆောင်သောအခြင်းအရာကိုပြအံ့သောငှါ။ မယိအတ္ထိတိ သမုဒါစရန္တော အဟံ ဇာ်ဩသန်္ဒိဿာမိတိ သမုဒါစရန္တောကိုမိန်္ဒ။ ။ယေါ၌၊အတ္ထိ၏။ဣတိ၊သို့။ သမုဒါစရန္တော၊ ကြားသည် ဖြစ်၍။ ပြောဟောသည် ဖြစ်၍လည်းဟူ။ အတ္တာနိ၌။ ၀ါ၊သို့။ ဥပနေတိ၊၏။ ၀ါ၊ကား။ အဟံ၊သည်။ ဇာ်ဩ၊ ဣဉ်ဥတ္တရိမနုဿတရား၌၊သန်္ဒိဿာမိ၊ထင်၏။ဣတိ၊သို့။ သမုဒါစရန္တော၊၍။အတ္တာနံ၊ကို။တတ္ထ၊ထိုဥတ္တရိမနုဿတရား၌။ ၀ါ၊သို့။ ဥပနေတိ၊၏။ ။တံအတ္တုပနာယိကံကား ဗိဘတ္တိနံသည်။ ။အတ္တုပနာယိကံကို ကံပုဒ်ဟုထင်အံ့စိုးရကား။ ဇေံကတ္တာမိန်္ဒသတည်း။ ။ကြိယာ၀ိသေသနကိုပြသည်၊ အတ္တုပနာယိကံ၊ ဗိမိ၌ဥတ္တရိမနုဿတရားကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ၀ါ၊ဗိမိကိုယ်ကို ဥတ္တရိမနုဿတရား၌ ဆောင်သည်ဖြစ်၍၊ ဣသို့ကြိယာ၀ိသေသန ပေးစေလိုသည်။ ကတ္တာ ထည့်စေလို၍ ဆိုသည်မဟုတ်။ ။အတ္တုပနာယိကံ ဟူသော ကြိယာ၀ိသေသနသည်။ ဗိမိစပ်ရာကြိယာ၀ိသေသျှင့် ကင်း၍ဖြစ်သလော ရဒ်ရှိရကုံးား။သမုဒါစရေယျာတိသမ္ဘန္ဓေါဝ်န်္ဒ။

လောကီလောကုတ္တရာ ဖြစ်သော အလုံးစုံသောပညာကို။ ဉာဏ်ဟူ၍ဆိုအပ်သော်လည်း၊ ဣဒ်္ဓိမဟာဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ ပညာကိုသာ လိုအပ်ရ၏။ ထိုပညာသည်လည်း စံနာတိတိဉာဏံ။ ဒဿတိတိဒဿနံ။ ဉာဏံ

ဝေဒဿနံ-ဉာဏဒဿနံ ဟူသော၊ ကတ္တုသာဓနံ အဝဓာရဏာ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်အားဖြင့် ဉာဏဒဿနမည်၏။ ဤသို့အနက်ကိုပြုလိုရကား။ အလမရိယဉာဏဒဿနန္တိဇ္ဈေ စသောပါဠိကိုမိန့်သော။ ။အရိယာနံ၊ ဉာဏဒဿနံဟု အနက်ဖြစ်ကောင်းရကား။ ထိုအနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ အရိယံဉာဏဒဿနန္တိ အရိယဉာဏဒဿနံမိန့်။

အရိယာမဂ် အစရှိသည်လျှင်းပါးရကား။ ဝိသုဒ္ဓိဉတ္တိမံမိန့်။ ။အလံမေဗ္ဘဒ္ဓေန စသည်ကဲ့သို့။ အလံသဒ္ဒါ၏ ဝါရဏာ စသောအနက်ကိုကြံ၍အလံဉာဏဒဿနေန စသောအားဖြင့် အနက်ဖြစ်သင့်ရကား။ ထိုအနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ အလံပရိယတ္တံ အရိယဉာဏဒဿနမေတ္ထာတိ အလမရိယဉာဏဒဿနောမိန့်။ ။ပရိယတ္တံဖြင့်၊ ဘူသနေ ဝါရဏောစာလံ။ ဝုစ္စတေ ပရိယတ္တိယံဟု မိန့်အပ်သောအလံသဒ္ဒါ၏ အနက်သုံးပါးတို့တွင်။ ဘူသန ဝါရဏာအနက်ကိုနှစ်စေသည်။ သင်ခြင်းစသောအနက် လျှင်းပါးရကား။ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထံမိန့်။

ဇ္ဈေ၏အစွဲကိုပြုလိုရကား၊ ဈာနာဒိဘေဒေ စသည်ကိုမိန့်။ ။သတ္တ ဒိဗဟုဇ္ဈိဟိသာ ဖြစ်သလော ရုဒ္ဓိရိရကား။ အလံဝါ စသည်ကို မိန့်ပြန်သော။ ။အလံပရိယတ္တံ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထံ၊ ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော။ ။စရ ဂတိဘက္ခနေသု ဟူရကား။ သံဂ္ဂေး၊ဥဂ္ဂေးရှိသော စရစောတ်၏ ဂတိဘက္ခန အနက်ကိုပယ်လိုရကား။ သမုဒါစရေယျာတိအာရောစေယျ ဖွင့်သော။

ခစ်ဆိမ်းသောသူအားကြားလျှင်ပင်။ ပါရာဇိကဖြစ်သလော။ကြောင့်။ မနုဿဇာတိကသမိန့်။ ။လူဇာတ်ရှိကာလော။ကြောင့်။ဝိညူသမိန့်။ ။ဝစီပယောဂဖြင့်ကြားမှသာလော။ကြောင့်။ကာယေနဝါစသည်ကိုမိန့်။ ။တရားဟူသော်ရွေ့ကိုကြားလျှင်ပင် ပါရာဇိကဖြစ်သလော။ကြောင့်။ ဝုတ္တပုကာရံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ယောတေဝိဟာရေ ဝသတိ သောဘိက္ခု ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇိ စသည်ဖြင့်ကြားလျှင် ပါရာဇိကဖြစ်သလော။ကြောင့်။ အတ္တုပနာယိကံမိန့်။

ဣတိဇာနာမိ-ဣတိ ပသာဒိသည် ကြားသော အခြင်းအရာကို ပြသောစကားဟုဆို၏။ထိုသို့ဆိုသော် ပါရာဇိကဖြစ်၏။ပဌမံဈာနံသမာပဇ္ဇိ

စသည်ဖြင့် ကြားသော်ကား မဖြစ်လောဟု သူတပါးတို့၏ စောဒနာကို ရည်၍။ယွာယံ။လ။ဝေဒိတဗ္ဗော မိန့်သော။ ။အလုံးစုံသော့အပြားသည် ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိ ဟူသောပုဒ်၌သာ။ အာဘယ်သို့ရေတွက်ခြင်း သင်္ကြိုဟ်ခြင်းသို့ရောက်နိုင်အံ့နည်းဟူစွဲရကား။ အတ္တုပနာယိကဋ္ဌိ။လ။ တသ္မာ မိန့်သော။ ။ဝါပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ စသည်သော။ သမုဒါစရဏာကာရသည့် ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ် တုံလော စောဒနာ၌။ အတ္တုပနာယိကဋ္ဌိ စသည်ကိုမိန့်။ ။တသ္မာစသည်ကို လဒ္ဓဂုဏ်ဆို။ ။ ဟိသဒ္ဒါကိုရှေးနည်းအားဖြင့် ကာရဏာ၊နောက်နည်းအားဖြင့် ဒဋ္ဌဗ္ဗယူ။ ။ အညာပဒေသေန၊ သူတပါးကို ညွှန်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ ယောတေဝိ ဟာရေ ဝသတိ သောဘိက္ခု၊ ပဌမဿ ဈာနဿလာဘီ စသည်ဖြင့်၊ သူတပါးကို မညွှန်း ဟူလို။ ။ဣဓေဝ၊၌ ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိ ဟူသောပုဒ်၌သာလျှင်။ ။ပဌမဈာနံသမာပဇ္ဇိ စသော အနက်သည်။ ဣတိဇာနာမိ ပုဒ်၏အနက်မဟုတ်ခဲ့ရကား။ အာဘယ်သို့လျှင် ထိုနှစ်ပုဒ်၌ ဝင်ပါအံ့နည်းဟူသောစောဒနာကိုဖြေလိုရကား။ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိတို့ ဟိစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣဒံဝစနမတ္တမေဝ၊၌ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိ ဟူသော စကားမျှကိုသာလျှင်။ ။၌အကြောင်း ၌အကြောင်းဖြင့် ၌တရားသည် ငါ၌၏ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၏သော်။ ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိ ဟူသော အပြားသည်။ ဣတိဇာနာမိ-ဣတိပဿာမိ ဟူသော ၌၌ရေတွက်ခြင်း သင်္ကြိုဟ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟူ၍သာ မဆိုကောင်းပါလောဟု စောဒနာ၌၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ သမာပဇ္ဇန်္တိ အာဒိနိစ္စံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ထွက်ဟန်ကိုကြံကြကုန်။ ။သမာပဇ္ဇနာဒိဟိ၊ဝင်စားခြင်းအစရှိကုန်သော။ ။တေနဝုတ္တံကား လဒ္ဓဂုဏ်။ ။ ဋီကာအလိုကား နိဂုံး။

တတောသည် သာမညဝစီပယောဂဝန်္တံ သဗ္ဗနာမပုဒ်ဖြစ်၍ အနက်များရကား။ တတော၏အရဓွဲကိုပြခြင်းငှါ။ တတောအာရောစိတကာလတော ဖွင့်သော။ ။အပရသဒ္ဒါ၏ နပရောအပရော ဟူသော အနက်သည်ဌင်း။ တတိယာ ဝိဘတ်၏ ကရိဏ်း အနက်သည်ဌင်း။ သမယသဒ္ဒါ၏ သမယော သမဝါယော သမူဟော စသည်ဖြင့် မိန့်အပ်သော်

ကိုးပါးသော အနက် တို့တွင်။ သမဝါယ စသော အနက် သည်ဂုဏ်း။ လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိ၍။ထိုအနက်တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှါ အညတရဿိ ကာလေ ဟု မိန့် သတည်း။ ။အပရသဒ္ဒါကား အညဝါစက သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်။ ။သမယသဒ္ဒါသည် သမဝါယ စသော အနက်တို့ဖွဲ့လည်း ဖြစ်ပါသည်မဟုတ် တုံလော ထိုသို့ထျက် အညတရဿိ ကာလေ ဟု အသို့မူ၍ ဆိုလေသနည်းဟူသော စောဒနာကိုဖြင်၍ ဤတိအာပတ္တိ ပဋိဓာနနကာလ ဒဿန မေတံ ကိုမိန့်။

အာပတ်ကို ဝန်ခံသော ကာလကို ပြသော် ထိုရဟန်းသည် ဝန်ခံမှ အာပတ်သို့ရောက်၏။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ကို ကြွားသောကာလ မရောက်သေး ဟူသောအနက်ကျခဲ့ရကား။အယမ္ပန စသည်မိန့်သော။ ။တာတော အာပရေန သမယေန ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဇံဝံဒေယျ။ သာ ဟောကောင်း သည်မဟုတ်တုံလော။အာဘယ်ကြောင့်။ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ။ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနော၀ါ ဟု ဟောလေသနည်း ဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ အာပတ္တိုံပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဝိသုဒ္ဓိ ၏ ဘိက္ခုဘာ၀အနက်။ အပေက္ခ ၏ တဏ္ဍာအနက်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဘိက္ခုဘော ကိုသာ ဝိသုဒ္ဓိမဆိုမူ၍ ဂိဟိဘာ၀ စသည်ကို ဝိသုဒ္ဓိ ဟုအဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း စောဒနာရှိရကား။အာသဘိက္ခုဘာ၀ေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမနဟောတိကိုမိန့်။ ။အဘယ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိ မဖြစ်သနည်း။ကြောင့်။ဘိက္ခုဘာ၀ေ၀။လ။ဤတိ ကိုမိန့်။

တပါးသောသူတို့သည်။ ဘိက္ခုဘော ဒ္ဒ် တည်၍ ဈာန်စသည်တို့ကို ရကြပါကုန်၏တကား။ထိုသို့ထျက် ဈာန်စသည်တို့ကိုရခြင်းငှါ အဘယ်ကြောင့်မထိုက်လေသနည်း။ ကြောင့်။ အယဉ္စိ။လ။တသ္မာ ဟိန့်။ ။ဝိသုဒ္ဓိ ကိုဆိုသော အရာမဟုတ်တုံသော။ထိုသို့ထျက် ဘိက္ခုဘော သည်ဝိသုဒ္ဓိ မဖြစ်ဟု အဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း။ ကြောင့်။ ယသ္မာပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အညတရော၀ါ၊ တယောဓက် ယောက်သည်ဂုဏ်း။ ။အာရာဓေတုံ၊ပြီးစေခြင်းငှါ။ ။တတ္ထဝစနေ၊ဒ္ဒ်။ ။ဝိလဝိသည် ကြိယာပုဒ်တည်း။ ကြိယာပုဒ်မည်သည်လည်း နာမ်ပုဒ်နှင့် မ့ကင်းရကား။ အဟံ ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တုဆံ နှင့် မသာ၏အကြောင်းကို ဖြခြင်း

ဌါ ဝစနတ္ထဝိဂြဟတော စသည်ပိန့်။ ။ဝစနတ္ထ ဝိဂြဟတော၊ သဒ္ဒါ၏ အနက်ပွကင်းခြင်းကြောင့်။ ။(ရေမရှိသော အိုးကဲ့သို့ ပဌမံဈာန် သမာပတ္တိစသော သဒ္ဒါ၏ အနက်ပွကင်းသည် ဆိတ်သည်ဟူလို။) ဝဠဉာဝိပွါယတော၊လွည့်ပတ်လိုသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။အဘဝ်ဖြင့် လပစ္စတ်ကြံ၍ စွဲလမ်းခြင်းအနက်ကို နှစ်စေသည်။လပ ဓာတ်။ ဏ္ဍုဝိဘာတ်။

အညတြ သဒ္ဒါသည် နာမ်ပုဒ် နိပါတ်ပုဒ်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ကွင် အညတြ သမယာ စသည်၌ အညတြသဒ္ဒါသည် နာမ်ပုဒ်။ အညတြအနွှာရယာ စသည်၌နိပါတ်ပုဒ် ထိုနှစ်ပါးတို့ကွင် ဤ၌အညတြသဒ္ဒါသည်ထပေတွာသဒ္ဒါနှင့် အနက်တူသော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ထို အညတြဟူသော နိပါတ်ပုဒ်၏အယ္ဘဉ် ကမ္မတ္ထ၌ ပဉ္စမီ ဝိဘတ် သက်သတည်း။ ဤသို့သော အနက်ကိုပြုဆဲသောဌါ အညတြအဓိမာနာတိယွာယံ အဓိမာနေ၁ ဥပပ္ပဇ္ဇတိတံအဓိမာနံ ထပေတွာဝိန့်သတည်း။

သေယျောဟမသ္မိ အစရှိသော အားဖြင့် အလွန်မာန်မူခြင်း စသည်ကို အဓိမာနဆိုသလော စောဒနာကြောင့်။ အပတ္တေပတ္တသညိသဒ်ိးတော ပိန့်။ ။ထိုရန်းခြင်းသည် အဂိယာသာဝကစးသာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း ဖြစ်သလော ရဒ်ရှိရကား။ တိလက္ခဏံ စသည်ကိုပိန့်။ ။အပတ္တေ၊ မရ အပ်သည်၌။ ပတ္တသညိသဒ်ိးတော၊ ရအပ်၏ဟုအမှတ်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ။ပတ္တောဏ္ဍတိ သညာယသာတိ ပတ္တသညီ။ ပတ္တသညီ ဏ္ဍတိသဒ်ိးတော ပတ္တသညိသဒ်ိးတော။ အဓိဂတောဏ္ဍတိမာနော အဓိမာနော။ အဓိကောဝါမာနော အဓိမာနော။ ။အဓိမာန ကိုထားသော် အဘယ်သို့ပြောဟာရာသနည်း။ ကြောင့်။ ကေဝလံပါဝိန္တိတာယ ပိန့်၊ ။ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပါဝိန္တိတာယ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ပါပါဏ္ဍန္တိ၁ တသာတိပါဝိန္တိ၁၊ တသ ဘာဝေါပါဝိန္တိတာ။ ။ဤပါဠိဖြင့် ပညာနုံ့ခြင်း တွေဝေခြင်းကြောင့် ပြောဟာသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်ဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ။အညတြအဓိမာနာ၏အစပ်ကိုပြလိုရကား။ ယောသမုဒါစရေယျ စသည်ကိုပိန့်။ ။ဝဠုမုဒါတိရိယေ၊ ဝဠုမုဒါမြစ်နားဌ၌ နေကုန်သော။ ။အာပတ္တိဘေဒကိုပြခြင်းဌါ ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇိတ္တိ အာဒိနာ စသည်ကိုပိန့်သော။ ။အ

နာရောစေန္တိသေး၊ အာဒေး။ ။ပါရာဇိကံ ထုလ္လစ္စယံ ဒ္ဒိစပ်။ ။အနုလ္လိပနာ မိပ္ပါယသေး၊ပြောဟောခြင်းငှါ အလိုမရှိသောရဟန်းအားဖြင်း။ ။တသေး၊ ထိုဥစ္စာရိမနှသေ တရားကိုစွဲလေ။ ။စတုတ္ထပါရာဇိကော ဂဏ္ဌိဿာနံ။

ဤတွင်၌ စတုတ္ထပါရာဇိကဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ပါရာဇိကနိဂမဝဏ္ဏနာ။

ပါရာဇိကသည် နှစ်ဆဲ့လေးပါးရှိလျက် အဘဲ့ကြောင့် စတ္တာရောပါရာဇိကာဝမ္မာ သာ ဟော်လေ သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြင်ရကား။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌောခေါ။လ။ပရိဒိပနမေဝ မိန့်သေး။ ။ဣဒ၊ ဤဘိက္ခုပါတိမောက်၌ ဇေသဒ္ဒါဖြင့် အကြင်းမဲ့ပြသည်မဟုတ် တပါးသော ပါရာဇိကတို့သည် လည်းရှိကုန်သေး၏ဟူသောအနက်ဖြ၏။ ထို့ကြောင့်ရကား။ သမောဓာနေတွာကိုမိန့်သတည်း။ ။ဝါ၊ ပါရာဇိကလေးပါးမှ တပါးမရှိသော် ဤဘိက္ခုပါတိမောက်၌ ဖြအပ်သောပါရာဇိကတို့ကို ပြသောစကားတည်းဟု နိယမအားဖြင့် မဆိုတန်တကား ဟု ရှိရကား သမောဓာနေတွာစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသောပါရာဇိကတို့ရင်း။ ဘိက္ခူနိုံ၊ တို့၏။အသာဓာရဏာနံ၊ ရဟန်းယောကျ်ားတို့နှင့်မဆက်ဆံကုန်သော၊

[ရဟန်းမိန်းမတို့၏ အသာဓာရဏာဖြစ်သော ပါရာဇိကလေးပါး ဟူသော်ကား။ ဥဿာဓာကမ္မလိကပါရာဇိက, ဝဇ္ဇိပဒိုဆ္ဆာဒိက, ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကပါရာဇိက, အဋ္ဌဝတ္ထုကပါရာဇိက, ဤလေးပါးတည်း။]

တာနိ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ပါရာဇိကတို့သည် ဇကွေနဝိသတိဒ္ဒိစပ်။ ။ပဏ္ဍုကဿ စသော တကျိပ်တယောက်သောသူတို့၏ အဘဗ္ဗ အဖြစ်သည် ပါရာဇိကအာပတ်နှင့် တူသောကြောင့် ပါရာဇိက မည်ရကား။ ဇကောဒသန္နံ စသည်လို မိန့်သတည်း။ ။အဘဗ္ဗဘာဝ သဒ်ါတေဟိ၊သာမဏေ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ။ဘိက္ခုနိုမသည် လူထွက်လို၍ ပုဆိုးဝတ်သော်ငင်း။ သက်နှံးကိုပင် လူတို့၏ ဝတ်

ခြင်းဖြင့် ဝတ်သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကသို့ရောက်သည်မည်ရကား။ ဂိဟိဘာဝံပဏ္ဍယမာနာယ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဝိဇ္ဇာနာဘာဝေပါရာဇိကေန၊ လူထွက်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ပါရာဇိကနှင့်။ ။အပရာနိဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိအနုလောမ ပါရာဇိကာနိ သို့သွား။ ။လမ်္ဘိ၊အက် ၂စာတ်ရှည်သောရဟန်းငင်း။ ။မုဒုဝိဠ္ဍကော၊ ကျောက်ကုန်းနူးညံ့သောရဟန်းငင်း။ ။ပရဿ၊၏။ အက်စာတံ၊ကို။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဂဏ္ဍာတိ၊စုတ်သော ရဟန်းငင်း။ ။အက်စာတေ၌၊အဘိနိသိဒတိ၊ ထိုင်သောရဟန်းငင်း ပေး။

မာတုဃာတက။ ဝိတုဃာတက။ အရဟန္တဃာတက တို့သည် တတိယပါရာဇိက သို့ရောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနီဒူသက သည်ငင်း။ လမ်္ဘိ စသော လေးယောက်သော သူတို့သည်ငင်း။ ပဉ္စမပါရာဇိက သို့ရောက်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။အဘယ်သို့ ပါရာဇိက(၂၄)ပါးဖြစ်ကုန်အံ့နည်းဟူမူကား။ မာတုဃာတက စသောလေးယောက်တို့ကို၍အရာဒ္ဓိအနုပသမ္ပန္နကိုသာလိုအပ်ကုန်၏။ လမ်္ဘိ စသော လေးယောက်တို့ကို ပဉ္စမပါရာဇိက ဖြင့် သတ္တိုဟ် အပ်ကုန်သော်လည်း။ တခုသော ပရိယာယ် အကြောင်းအားဖြင့် မေထုန်မှီဝဲသည်မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုလေးယောက်တို့ကို အသိးဆိုအပ်ကုန်သတည်း။ ။ပါဠိဠ္ဍ ကစ္ဆိဏ္ဍ ပရိသုဠ္ဟါကား။ ပုဏ္ဏာ၏ အာကာရတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ကစ္ဆိဏ္ဍပရိသုဠ္ဟါတိ ပုဏ္ဏာမိဟု မိန့်သတည်း။ ။ကစ္ဆိကား။ ကိ်သဠ္ဟါ၊ စိပစ္စည်း။ကိသကဝေစသုတ်၌၊စသဠ္ဟါဖြင့်။ကပြု။ ။ကိစ္ဆ ဂ္ဂိသည်ကား။ ပုဒ်ပျက်။ ။ကစ္ဆိအဏ္ဍ ဟူ၍လည်း။ ပုဒ်ဖြတ်စေလိုရကား။အဏဝါ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣတိ ကဒိ်ဂိုဝိတ ရဏိယာ နာမ ပါတိ မောက္ခဠကထာယ ပါရာဇိက ကဏ္ဍ ဝဏ္ဏနာယ ဂဏ္ဌိဠ္ဍာနံ။

ဝိနည်းလင်္ကာသန်းအဠ္ဌကထာ ကဒိ်ဂိုဝိတရဏိဂဏ္ဌိကျမ်းဠ္ဍ
ပါရာဇိကကဏ္ဍ ဝဏ္ဏနာ ဂဏ္ဌိ ပဋ္ဌသည်
၍တွင်ဆွေတရပ် အပြီးသတ်၏။

သံယောဒိသေသဝဏ္ဏနာ။

(၁) ပဌမသုဏ္ဏဒိသဒ္ဒါသိက္ခာပဒ။

(၅) ဤသံယောဒိသေသဒ္ဒါ။ ဤမေထုနပါနသည်ဖြင့် ၇ကြိမ်တိုင်အောင်လော။ ဝစ္စမဂ္ဂနှင့် ပဿာဝမဂ္ဂတို့ကို တွေးတောယုံမှားဘွယ်ရှိရာ လေသောကြောင့်၊ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ ဤဒါနိုဝတ္ထုဖွဲ့နှုန် အာဘိမုခိကရဏ်ဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အာယသ္မန္တော၏ ကတ္တား, ကံစသော အနက်ကို စင်စေလိုရကား။ အာယသ္မန္တောတိသန္ဓိပတိတာနံ ဝိယဝစနေန အာလပနံကို ပြုန်သော။ ။ဝိယဝစနေန၊ ချဉ်ဘွယ်သော စကားဖြင့်။ အာလပနံ၊ ခေါ်ခြင်း။ သဠော်တနာဇဝေ သန္ဒါသည် သံဝိဇ္ဇမာန အနက်ကိုပေးပြီးဖြစ်၍။ ဤကပစ္စည်းသည် အနက်မရှိ၊ သကတ္ထဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ရကား။ သဠော်တနိကာဟု ပြန်သတည်း။ ။သံ-သန္ဒါ သည် သမောဓာန သဝေါပ စသောအားဖြင့် အနက်အများလျဉ်းပါးရကား။ ဤဒွိသံဝိဇ္ဇမာနာဟုဖြခြင်းငှါ သံဝိဇ္ဇတိ စသည်ကိုပြန်။ ။ဤက ပစ္စည်းသည် အတ္ထိအနက်ရှိသတည်းဟုဖြဖြန်လိုရကား သဠော်တနာဝါစသည်ကိုပြန်။ ။ဝိသဒ္ဒနံဝိသဒ္ဒါ။ သုက္ကာသဝိသဒ္ဒါ သုက္ကဝိသဒ္ဒါ။ ။ထို့ကြောင့်။ သုက္ကဝိသဒ္ဒါတိသုက္ကာသဝိသဒ္ဒါဟု ပြန်သတည်း။

ယဓအခါ ကာလအားဖြင့်ဂုဏ်း။ အလိုအားဖြင့်ဂုဏ်း။ အကြောင်းအားဖြင့်ဂုဏ်း။ ဝတ္ထုအားဖြင့်ဂုဏ်း။ အကျဉ်း အားဖြင့်ဂုဏ်း ပြုပြီး၍။ သရုပ်အားဖြင့် ထိုသုက္ကဝိသဒ္ဒါကို ပြခြင်းငှါ ရာဂူပထမ္ဘာဒိသု အစရှိသော ပါဠိကိုပြန်သတည်း။ ။ထိုပါဠိဒ္ဒါ။ရာဂူပထမ္ဘာဒိသု။လ။သမ္ဖဿေဖြင့် ကာလကို အာရောဂျာဒိသု ယံကိဉ္စိအပဒိဿိတ္ထားဖြင့် အဓိပ္ပါယကို။ အန္ဓာဘာရုပါဒိသု စသည်ဖြင့် ဥပါယကို။ နိလာဒိဝဏ္ဏသုန စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယဝတ္ထုကို။ ဌာနာစာဝနာဖြင့် သရုပ်အားဖြင့် သုက္ကဝိသဒ္ဒါကိုပြသတည်း။

ရာဂူပထမ္ဘာဒိသု၊ ရာဂအားကြိုးခြင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ ဝါ၊ ရာဂဖြင့်အင်္ဂါဓာတ်၏ ခိုင်ခြင်းအစရှိသည်တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းဖြင့်။ ကမ္မညတံ၊ လွှတ်ခြင်းအမှုဖြစ်သော်။ ။

အာပဒိသိတ္ထာ၊ညွန်း၍ ရည်၍ သော်လည်းပေး။ ။မောစနသာဒစေတနာယ၊ လွှတ်ခြင်း၌ သာယာသောစေတနာဖြင့်။ နိမိတ္တော၊၌။ ဥပက္ကမန္တိသ၊ လုံ့လပြုသော ရဟန်း၏။ ။ဌာနးစာဝနာ ဆိုသွား။ ။နိမိတ္တေ ဥပက္ကမန္တိသ ဟုံသော ဤပါဠိဖြင့် ပေါင်ကို နှိပ်နယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် မောစနသာဒ၌ လွှတ်သော်လည်း နိမိတ်၌ လုံ့လမပြုသောကြောင့် အာပတ်မသင့်ဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ၊ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌။ ။သာစခေါနိမိတ္တေ ဥပက္ကမန္တိသေဝ ဟတ္ထပရိကမ္မ-ပါဒပရိကမ္မ- ဂတ္တပရိကမ္မ ကရဏေန သစေဂိအာသုစိ မုစ္စတိ အနာပတ္တိ။ ။ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။အာသယ ဓာတု နာနတ္တတော၊ အာသယဓာတ် ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၊သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး, ပြည် ဤလေးပါးသည် အာသယမည်၏။ ပထဝီစသော ဓာတ်သည် ဓာတုမည်၏။ ။ သုက္ကသ၊ကို။ ဌာနာစာဝနာ၊ အရာမှေးစေခြင်း။ သုက်၏ဌာနကိုကား။ အသျှိသောဆရာတို့ အဖုတ်ရင်း။ အသျှိသောဆရာတို့ခါး။ အသျှိသောဆရာတို့ကိုယ်လုံးဟု ဆိုကုန်၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် တတိယ ဆရာ၏ စကားသာ သဘာဝိတဖြစ်၏ဟု ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဆို၏။ ဆံ, အမွေး, လက်သည်း, ခြေသည်း,သွားတို့၏ အသားမှထွက်သောအရင်၊ ကျင်ကြိုး,ကျင်ငယ်, တံတွေး, နှပ် ခြောက်သော အရေကို ကြဉ်၍။ ထိုမှကြွင်းသော ကိုယ်အလုံးသည်။ ကာယပသာဒ-ဘာဝရုပ်-ဇီဝိတိန္ဒြေ အဇဋ္ဌသည်းခြေ-သုက်-တို့၏တည်ရာဖြစ်၏။

သုဝိနန္တာဒ္ဓိအနန္တ ပစ္ဆည်းသည်။ သုတ္တန္တ-ဝနန္တ စသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်ကြောတည်း။ထို့ကြောင့်သုဝိနောဝေသုဝိနန္တောဟူပြုအပ်၏၊သုဝိနန္တောဟူ၍သာ ဆိုသော်လည်း။ ရတ္တုပရတော စသည်၌ကဲ့ဆို ဒုတိယမက်ကို သာမယူအပ်။ ဒုတိယမက်၌ သုက်လွှတ်ခြင်းကို ယူအပ်၏။ ။သည်ကို ရည်၍။ သုဝိနန္တောတိ ယာသုပိနေ သုက္ကဝိသဋ္ဌိဟောတိ တံထပေတ္ထာဟုပိန့်သတည်း။ ။သံယာဒိသေသော ဟူသောအမည်သည်။ အာပတ်အပေါင်း၏ အမည်ဖြစ်ရကား။ယောအညတြသုဝိနန္တာ စသည်ဖြင့်သမ္မန္ဒကိုပိန့်သတည်း။ ။အာပတ်တုရတ်သည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း ရုဋ္ဌိအားဖြင့်ဂင်း။ အစိတ်၌ အပေါင်းကို ခေါ်ဝေါ်သော အားဖြင့်ဂင်း။အာပတ္တိ နိကာ

ယောဟု ဆိုသတည်း။ ။ဇကော ဝေဒနာက္ခန္ဓော စသည်တို့၌ ကဲ့သို့ တည်း။

သမ္ဘန္ဓကို ဆရာဆို၍သိရပြီ။ သံဃာဒိသေသ၏ ဝစနတ္ထကိုအာဘယ် သို့ သိရမည်နည်းဟု စောဒနာ ရှိရကား။ ဝစနတ္ထောပန စသည်ကိုမိန့် သော။ ။အာသအာပတ္တိ နိကာယသဒ္ဒါ။ အာဒိမှစေဝ၊ အစဖြစ်သော ကာလ၌ဖြင်း။ကြွင်းသောကာလ၌ဖုင်း။ ။အာပတ်မှ ထခြင်း၏ အစ အ လယ် အဆုံး၌သာ သံဃာကို အလိုရှိအပ်၏။ အာပတ်အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံး၌ အလိုမရှိအပ်သည်မဟုတ်တုံလော ဟူသော စောဒနာ ကို နှုတ်ထုံးထား၍။ ကိုဝတ္တုံဟောတိ စသည်ကိုမိန့်သော်သာ။ ။ဝဋ္ဋာတုကာ မသာ၊ ထခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်း၏။ ယံအာပတ္တိဝဋ္ဋာနံ၊ အကြောင်းအာ ပတ်မှထခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ဇ်။ တာသအာပတ္တိဝဋ္ဋာနသဒ္ဒါ။ ပရိဝါသ ဒါနတ္ထာယ၊ ပရိဝါသ်ပေးခြင်းငှါ။အာဒိမှစေဝ၊ အစ၌ဖြင်း။ မာနတ္တဒါနတ္ထာ ယဝါ၊ငှါဖုင်း။ မူလာယ၊ အရင်းသို့။ ပဋိကဿနေန၊ ငင်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ မာနတ္တဒါနတ္ထာယဝါ၊ ငှါဖုင်း။ အာဒိတော၊ မှ။ သေသေ၊ သော။ မဏ္ဍေစ၊ ၌ဖြင်း။ အဘ္ဘာနတ္ထာယ၊ ငှါ။အဝသာနေစ၊အဆုံး၌ဖြင်း။သံဃော၊ ကို။ ဂုဏ်ဆိုတဗ္ဗော၊ ဇ်။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ အာပတ်မှထခြင်း၏ အစ,အလယ်,အဆုံး၌ အလိုရှိ အပ်သော်သံဃာကို အာပတ်၏ အစ, အလယ်,အဆုံး၌ အ လိုရှိအပ်သည်မည်၏ဟူလိုသော။]

အဘယ်ကြောင့် အစ,အလယ်,အဆုံး သုံးပါးလုံး၌သံဃာလိုအပ်လေ သနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဇ်ထွေ၊ ဤပရိဝါသ် ပေးခြင်းအစရှိသောကံတို့တွင်။ ။နသက္ကာ ဂုတိတသ္မာ။ ။အသုဝိမော စနဝဏ္ဏုတ္တိ်၊ သုက်လွှတ်ခြင်းတည်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ။မိမိ ကိုယ်တိုင် လုံ့လပြုမှသာ အာပတ် သင့်သလော စုဒ်ရှိရကား။ ။သစေ ပန စသည်ကိုမိန့်။ ။ပရေနကိုးကရိဏ်း အယ္ယည်းတတိယာကံ။ ။ယံ သုဏ်ကံ၊ကို။ ။တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက်သော ဆုက်သည်။ ။ဒကသော ထံ၊ ကျင်ငယ်ကြောင်းသို့။ အနောတိဏ္ဏော၀ါ၊မသက်သေ်သည်း။ ။ကျင်

ငယ်ကြောင်းသို့ မသက်သေ်လည်း သံဃာဒိဆိသ် အာပတ် ဖြစ်သော ဟူ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော် အာဘယ့်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဒုက္ကဋာ်ဆို သော်တိဏ္ဍုမတွေ့ ဟု ဆိုလေသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ ဌာနတောပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဂုတ်၊ွေ့ရသောသုက်သည်။ ။သုဝိနံ ပဿန္တော်သ၊ ်၌။ ဓမ်ိဝမက် မက်ခြင်း၏ အကြောင်းလေးပါးတို့နှင့်တကွ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ငိုကာ။ ဇကေနိပါတ် မဟာသုဝိနဓာတ်တို့မှ ယူ၍ သိလေ။ ။သံဃာဒိသေသကဏ္ဍသပဋမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂) ဒုဘိယကာယသံသဋ္ဌသိက္ခာပဒ။

(၄) ဤသြတိဏ္ဏော ဟူသော်ပုဒ်သည်။ ကမ္မသာဓန၊ကတ္တုသာဓန နှစ်ပါးဖြစ်သင့်ရကား။ထိုနှစ်ပါးသောသာဓနကိုပြခြင်းငှါ သြတိဏ္ဏောတိ ယက္ခာဒိဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ယက္ခာဒိဟိ၊ဘိလူးအစရှိသည်တို့ သည်။ သတ္တာ၊တို့ကို။ သြတိဏ္ဏောဝိယ၊ သက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ။သြတိဏ္ဏော၊ သက်အပ်၏။ ။ရာဂေန သြတရိတဗ္ဗောတိ သြတိဏ္ဏော ဟု ကမ္မသာဓန ပြုစေလိုသည်။ ။ကူပါဒိနိ၊တွင်းအစရှိသည်တို့သို့။သတ္တာ၊ တို့သည်။ သြတိဏ္ဏော ဝိယ၊ သက်ကုန် သကဲ့သို့။ အသမ ပေက္ခိတွာ ကောင်းစွာ မရှုမူ၍။ ။(အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အသုဘ-အနတ္တ အခြင်းအရာအား၊ ဖြင့်မရှုဟူလို)။ ။နောက်ဝိကပ်အလိုကား။ရာဂံသြတရတိတိသြတိဏ္ဏော ဟုကတ္တုသာဓနပြုစေလိုသည်။ ။ရာဂေန သြတိဏ္ဏောရာဂသြတိဏ္ဏော ဟူသောစကားကိုစွဲ၍ ခပ်သိမ်းသော ရာဂနှင့် ပြည့်နှံထံသောသူသည် သြတိဏ္ဏ၏အရ ဝစ္ဆဟု အထင်ရှိလေရာသည်ကို မြင်တော်မူ၍၊ ကာယသံသဋ္ဌရာဂသမင်္ဂီသော်အဓိဝစနံဟုမိန့်သော။

ပရိသုဒ္ဓဘဝ်သန္တိသခ်ါတ် ပကတိ°ဝိဇဟိတွာ ပရိဏာမတိပဝတ္တတိ။ရာဂဝသေနဝါဝိရုပံဟုတွာ ပရိဏာမတိ ပရိဝတ္တတိတိ ဝိပရိဏာတံဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြလိုရကား။ ပရိသုဒ္ဓဘဝ်သန္တိ သခ်ါတ် စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဂြိုးဝိကပ်၌ ဝိကိဇဟိတွာယူ နောက်ဝိကပ်၌ ဝိကိုဝိရုပ

ယူ။ ။ပရိသုဒ္ဓဘဝင်္သန္တိသခ်ိတံ၊ စင်ကြယ်သော ဘဝင်အစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော။ပကတိ၊ ပြကတ်သဘောကို။ ဝိရုပ်၊ ပေါက်ပြန်သည်ဖြစ်၍။ပရိဏာတေန၊ ဖြစ်သော်လည်း ညွတ်သော်လည်းဟူ။ ။တတ္ထိ အဟာနိဓာတံ ဇနနံ ဇောိသာတိတဒဟု ဓာတတ္ထိ အဟာနိဓာတာတိဝါ တဒဟု ဓာတာ။တာယ။ ။ကာယသံသဂ္ဂံ၊ သမာပဇ္ဇေယျဟု ပေါလျှင် ပင်ပြိုးကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော ဟတ္ထဂါဟံဝါ၊ စသည်ကို အာဘဲ့ကြောင့် ပေါပြန်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို ရည်၍ ဟတ္ထဂါဟံ ဝါတိ အာဒိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အာသ၊ ထိုကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟူသောပုဒ်၏။

ယသုအခါ ဟတ္ထ စသည်တို့ကို ဝေဘန်၍ပြခြင်းငှါ၊ တတ္ထ စသည်ကို မိန့်သော၊ ။တတ္ထဝစနေ၊ဠ်။ကပ္ပရတော၊တတောင်ဆစ်မှ။ ယာဝအဂ္ဂနခါ။လက်သည်းဖျားတိုင်အောင်။ ဟတ္ထောနာမ၊ မည်၏။ ။ဝိနဋ္ဌိတ္တာဝါ၊ ထုံး၍ငင်း။ အဝိနဋ္ဌိတ္တာဝါ၊မထုံးမူ၍ငင်း။ ။ကတကေသကလာပသဒ္ဒဉ္စ။ ။နီလာဒိဝဏ္ဏသုတ္တာ၊အညီစသောအဆင်းရှိသောချည်။ ကုသုမ၊ ပန်း။ ကဟာပဏာမာလာ၊ အသပြာဖြင့်ပြုအပ်သောပန်း။ သုဝဏ္ဏစိရက၊ ရွှေဆံကျင်။ မုတ္တာဝလိ၊ ပုလဲသွယ်။ ။အနုက်ကိုသာကြားလိုက်သည်။ ပြေပြစ်အောင်ပေးလေ။ ။အညတရဝိသေသဟိဝါ၊တပါးပါးနှင့် ရောသောဆံဘိုဖြင့်ငင်း။ ကတကေသကလာပသဒ္ဒ၊ ပြုအပ်သောဆံထုံး၏။ ။ပါဠိလာတိုင်း ဆံထုံးကိုသာ ယူရာသောကြောင့် ဝေဏိဂဟဏောနစေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။ ။လောမေဟိ၊တို့နှင့်။သဒ္ဓိ၊တကွ။ ကေသာဝိ၊မထုံးသော ဆံတို့ကိုလည်း။ ။ဟတ္ထအရ ဝေဏိအရကိုသာဆိုခဲ့ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဒွိ ဟတ္ထဂါဟံဝါ စသည်မရှိပါသလော ရုဒ်ရှိရကား။ ဣတိဝုတ္တာသ စသည်ကိုမိန့်သော။

ဟတ္ထဂါဟံဝါ၊ စသောကံပုဒ်သည် စင်ရာကြိယာနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်သလော စောဒနာရှိ၍ ထိုပုဒ်တို့၏ အစပ်နှင့်တကွ အနုက်ယောဇနာလိုရကား။ ယောတံဟတ္ထဂါဟံဝါ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဣတ္ထိယာ၊သည်။ဖုသမာနာသ၊ တို့အပ်သည်ဖြစ်၍ ထိစေအပ်သည် ဖြစ်၍လည်းဟူ။ သေဝနာဓိပ္ပါယေန၊မှီဝဲလိုသဖြင့်။ ။ဖဿံ၊အတွေ့ကို။ပဋိဗောနေန္တာသဝါ၊သာယာ

သောရဟန်းဂုင်း။ သစေပနသိသတောပဌာယ။လ။ ဇကော၀အာပတ္တိ ဟူသော စကားကို အ၀တ်မရှိသောမိန်းမကိုရည်၍ဆိုသည်။

[အ၀တ်ရှိသောမိန်းမ၏ကား။ဦးခေါင်းမှစ၍ အောက်သို့သက်၍ သုံးသပ်သော 'ရဟန်းအား၊ အ၀တ်အပေါ်သို့ လက်ရောက်လျှင် ထုလွန်စေဉီးသင့်၍ အ၀တ်မှအောက်သလုံးသားမှစ၍၊ သုံးသပ်သောရဟန်းအား၊ သံဃာဒိဆိသ်တဖန်သင့်အပ်၏။]

ထို့ကြောင့်ရကား။ ၀ိမတိ၀ိနောဒနီ၌ ဩမသန္တေ၁။လ။ ဇကော၀အာပတ္တိတိအနိ၀ဏ္ဍံ သန္ဓာယဂုတ်၊ နနိ၀ဏ္ဍံ။ သနိ၀ဏ္ဍာယပနမဏ္ဍကတောပဌာယဟုဏ္ဍံ ဩသာရေန္တေသ နိ၀ဏ္ဍသာဒူကောပရိ ဟဏ္ဍေအာရုဉ္ဆ ထုလွန်စေယံ။သာဒူကတော ဟုဏ္ဍံ ဩတာရောပေတွာဓာဝတော ပဌာယ ဩမသန္တေသပုန သံဃာဒိသေသော ဟု ဆိန့်သတည်း။ ။ကာယေန၊ ရဟန်းကိုယ်ဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂေန်စပ်။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓေန၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုနှင့်ဂုင်း။အမန္ဒသိတ္ထိပဏ္ဍကေဟိစ၊နတ်ဘီလူးမ ပဏ္ဍုက်တို့နှင့်ဂုင်း။ သဒ္ဓိ်၊တကွ။ ကာယသံသဂ္ဂေပိန်၊လည်း။တထာ၊တူ။ ထုလွန်စေယံ။ ။ဤအရာ၌ အနက်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏။ ။မန္ဒသိတ္ထိယာ၊၏။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါဒိသုဒ်စပ်။ ။ဇကတ္ထိယာ၊သည်။ ဖုဆိယမာနဿ၊ ထိအပ်သည်ဖြစ်၍။သေ၀နာဓိပ္ပါယဿဝိ၊ မြဲဝလိုသောစိတ်ရှိသော်လည်း။ ။ပဿံ၊ ကို၊ပဋိဗာနန္တဿစ၊သာယာသော ရဟန်းအားဂုင်း။ ။မတုန် မလှုပ်သော ကိုယ်ဖြင့် အင်္ဂတ္တကို သာယာသောရဟန်းအား စိတ်ဖြစ်ကာမှုန်အာပတ် မသင့်ကောင်းသောကြောင့် အနာပတ္တိဟူလို။ ။မောက္ခာဓိပ္ပါယေန၊ မာတုဂါမမှ လွတ်လိုသဖြင့်။ ဇကတ္ထိ်၊ ကို၊ဖုသန္တဿစ၊ ထိသော ရဟန်းအားဂုင်း။ အသဉ္စိစ္စ၊စေတနာမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဖုသန္တဿစ၊ အားဂုင်း။ ။သဝိတ်ကိုလွှမ်းယူခြင်းအစရှိသည်တို့၌။မာတုဂါမ၏အင်္ဂါကြွေးငယ်ကိုထိသော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။ ။အသတိယာ၊ သတိမရှိသဖြင့်။ ဖုသန္တဿစ၊ အားဂုင်း။တပါးကို နှလုံးသွင်းသဖြင့်။မာတုဂါမကို ထိစေဇော်ဟု သတိမရှိစေရကား။ လက်ခြေဆန့်သောကာလ စသည်၌ ထိသော်လည်း။ အာပတ်မသင့်ဟူလို။ ။အဇာနန္တဿစ၊အား

ဂင်း။သူငယ်အသွင်ဖြင့် တည်သော သူငယ်မကို ဒိန်းမဟုမဆို၍ထိသေ
လည်း အာပတ်မသင့်ဟူလို။ ။အသာဒိယန္တိသစ၊ ကိုယ်လက်နှိုးနှော
ခြင်းကို မသာယာသော ရဟန်းအားဂင်း။လက်အဆက်ဆက်ဖြင့်ဆောင်
အပ်သော ရဟန်းကဲ့သို့ မသာယာသော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟူ
လို။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒ။

(၇) [သြတိဏ္ဏောဝိပရိဏာတေနစိတ္တေနဒုဋ္ဌုလ္လဿ။ အလုံးစုံသည် ရှေးသိက္ခာ
ပုဒ်နှင့်တူ၏။ ။ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယ သံသဂ္ဂရာဂ ဤ
သိက္ခာပုဒ်၌ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒရာဂ၊ ဤသာထူး၏။ ။ထို့
ကြောင့်ရကား တတိယေသြတိဏ္ဏောတာစ။ လ။ ဝေဒိတဗ္ဗာဟု
မိန့်သတည်း။]

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒရာဂဝသေန၊ ဂုန်ရင်းသောစကားကိုဆိုခြင်း၌သာ
ယာသောစေတနာနှင့်ယှဉ်သော ရာဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လာဝါစာ
ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ။ ။အာဘူသောသာဒေတိတိ အဿာဒေါ။ ။စေတနာ
ရစေ၊ အာသာဒေါဟု ဒိဃနှင့်ရှိလိုထျက် သဿံယုဂ်နှောင်းသောကြောင့်။
အဿာဒဟု ရဿနှင့်ရှိသတည်း။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာယအဿာဒေါဒုဋ္ဌုလ္လ
ဝါစဿာဒေါ။ ။စေတနာရစေ။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစဿာဒေနသဖွယ်ဟော
ရာဂေါ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစဿာဒရာဂေါ။ ။အာဇာဉ်ရထော စသည်ကဲ့သို့
မဇ္ဈေလောပတည်း။ ။တာသဝဝသော ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစဿာဒရာဂဝသော၊
တေန။မာတာဝိယဂန္ဆိတိတိမာတုဂါမော။

မာတုဂါမသာမန်ကိုလိုသလောဟူသော၊စာဒနာကိုရည်၍မာတုဂါ
မန္တိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဝါ၊ ကာယသံသဂ္ဂန္တိကဲ့သို့ တဒဟုစာတ
ဖြစ်သော မာတုဂါမကိုလည်း လိုသလော ရဒ်ရှိရကား။ မာတုဂါမန္တိ
စသည်ကိုမိန့်။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လာဒုဋ္ဌုလ္လသံလက္ခဏသမတ္ထံ၊ နှိုင်သော။ ။ဤ
ပါဠိဖြင့် ကြိုးသော်လည်း ဒုဋ္ဌုလ္လ အဒုဋ္ဌုလ္လစကားကို. မသိသော မာတု
ဂါမကိုမလိုအပ်ဟူသောအနက်ကိုဖြစ်၏။

အဘယ်သို့သော စကားသည် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာမည်သနည်းဟု ယုံမှား ဘွယ်ရှိရကား ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိဝါစာဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အဝဘာ သေယျဖြင့် သြဇ၏ သြနဒ္ဓါ စသည်ဌကဲ့သို့ အဝသဒ္ဒါ၏ ကာရိယအဖြစ် ကိုပြု၏။ ဥ၏ ကာရိယအဖြစ်ကိုနစ်စေ၏။ ။ဝဏ္ဏ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။အဝဏ္ဏ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ ။ဝစ္ဆမဂ်ပသာဝမဂ်နှစ်ပါးကိုရည်၍ ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ကိုယူ။ ။ယာစန၊ တောင်းခြင်း။ ။ဒေဟိမေ အရဟာသိမေ ဒါတုံဟု တောင်းသည်ဟူလို။ ။အာယာစန၊ တောင့်တခြင်း။ ။ကဒါတေမာ တာပသိဒိသတိ စသည်ဖြင့်တောင့်တသည်ဟူလို။ ။ပုစ္ဆန၊မေးခြင်း။ ။ အဘယ်သို့သင်သည်လင်အား မေထုန်ကိုပေးရသနည်း။သယောက်အား ပေးရသနည်း။မေးသည်ဟူလို။ ။ပဋိပုစ္ဆန၊ တဆင့်မေးခြင်း။ ။သင် သည် ဤသို့လင်အားပေးသလော သယောက်အားပေးရသလောဟု တ ဆင့်မေးဖြန်သည်ဟူလို။ ။အာဓိက္ခန၊မေး၍ကြားခြင်း။ ။အဘယ်သို့ ပေးသည်ရှိသော်လင်ချစ်မြတ်နိုးသနည်းဟုမာတုဂါမကိုမေး၍ ဤသို့ပေး သည်ရှိသော် ချစ်မြတ်နိုး၏ဟုကြားသည်ဟူလို။ ။အနုသာသန၊ ဆုံးမ ခြင်း။ ။မာတုဂါမကို မမေးဘဲ ဤသို့ပေးသည်ရှိသော် လင်ချစ်မြတ်နိုး ၏ဟုဆုံးမသည်ဟူလို။ ။အက္ကောသန၊ ဆဲရေးခြင်း။ ။နိဂ်ဂဟ်မရှိ သံ ကောက်ပေါက်မျှသာ သင်၏ကျင်ငယ်ကြောင်းရှိ၏စသည်ဖြင့် ဆဲရေး သည်ဟူလို။ ။ဝဒေယျဖြင့် သြဘာသေတ္တာ စသည်ကဲ့သို့ ဘာသဓာတ် ၏ ဒိတ္တိအနက်ကိုနစ်စေသည် ကထနအနက်ကိုပြုသည်။

ပဒံ စတုဒ္ဓိဓံ ဝုတ္တံ၊နာမချာတောပသဂ္ဂါနံ။
နိပါတဉ္စာတိ ဝိညျူဟိ၊ အသေသာခလွာ ဘိဓာဝတိ။ ။

ဟူ၍ မိန့်အပ်သော နာမ်ပုဒ် အာချာတ်ပုဒ် ဥပသာရပုဒ် နိပါတ်ပုဒ် အားဖြင့် လေးပါးသောပုဒ်တို့ထွင် ဤဠိတံဟူသော ပုဒ်သည် အာချာတ် ပုဒ် ဥပသာရပုဒ် နှစ်ပါး ထျဉ်းပါးဘွယ်မရှိ နာမ်ပုဒ် ထျဉ်းပါးဘွယ်ရှိရ ကား။ တန်ကြောင့် နိပါတမတ္တံ မိန့်သော။ ။မတ္တာသဒ္ဒါဖြင့် နိပါတ်ပုဒ်သည် အနေကတ္ထ ဖြစ်ငြားသော်လည်း အနက်မရှိ ဟူသောအနက်ကိုပြု၏။ နိ ပါတ်မျှသာ အနက်မရှိဆို၏။ အဘဲ့ကြောင့် အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသားဖြစ်

လေသနည်း။ ဝါ၊ တံသဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်မှအနက်ပြည့်စုံသည်ရှိသော် အနက် ရှိကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော ရုန်ရှိရကား ယထာယုဝါ ယုဝတိန္တိ အထွေကိုမိန့်သော။ ။ယုဝါ၊လုလင်ဟု်သည်။ ယုဝန္တိ၊ မိန်းမဟု်ကို။ ဩဘာသေယျယထာ၊အယုတ်အားဖြင့်ဆိုရာသကဲ့သို့။ ဝါ၊ပြက်ရယ်ဆိုသကဲ့သို့။ ဣတိအယံ၊ကား။ အထွေ၊အနက်။ ။တံသဒ္ဒါမရှိဘဲပင်အနက်ပြည့်စုံ၏။ထို့ကြောင့်အနက်မရှိနိပါတ်မျှသာဟုဆိုသည်ဟူလိုသော။

မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသေယျဟု ဟောလျှင် ပြီးကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက်အသို့မူ၍ ယထာတံယုဝါယုဝတိ်ဟု ဟောလေသနည်း ဟူသော စောဒနာကိုဖြင်၍၊ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ ဇတေနစသည်ကို မိန့်သော။ ။ဇတေန၊ ဤယထာတံယုဝါယုဝတိ် ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဩဘာသနေ၊၌။ နိရာသင်္ကာဘာဝံ၊ ရှိရှာခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ။ရှိရှာခြင်းမရှိသောအဖြစ်ကိုပြသော်၊ယထာတံယုဝါယုဝတိ်ဟု ဟောလျှင်ပင် ပြီးကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် မေထုနူပသံဟိတာဟိဟု ဟောပြန်လေသနည်းဟု စောဒနာရှိပြန်ရကား။ မေထုနူပသံဟိတာဟိတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဆိခါပတ္တ လက္ခဏဒဿနံ၊ ဒေးဆုံးသို့ရောက်သော လက္ခဏာကို ပြသောစကားတည်း။

သံဃာဒိသေသော ဟူသောနာမပုဒ်သည် ကြိယာနှင့်မကင်းရကား၊ သံဃာဒိသောသောတိသံဃာဒိသေသောနာမအာပတ္တိနိကာယော ဟောတိ မိန့်။ ။အဘယ်ရဟန်းအားဖြစ်သနည်းစုဒ်ရှိရကား။ မာတုဂါမံဩဘာသန္တဿ၊မိန့်။ ။အဘယ်သို့ဆိုသော်ဖြစ်သနည်း။ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏော်ဟိဝါ၊ မေထုနယာစနာဒိဟိဝါ အကြောသ ဝစနေနဝါမိန့်။ ။ချီးမွမ်းကဲ့ရဲ့ကာ သံဃာဒိသိသ်သို့ရောက်သလော။ကြောင့်၊ဒို့နှုံမဂ္ဂါနံဝသေနမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဇာတ်ထိုလက္ခဏာ သုဘလက္ခဏာနှင့် သင်ပြည့်စုံ၏ဟု ချီးမွမ်းကာမျှ သံဃာဒိသိသ်မဖြစ်သင့်။ ဝစ္ဆမဂ်, ပသာဝမဂ်သည် တင့်တယ်ပေ၏။ ကောင်းသောလက္ခဏာရှိပေ၏။ ဤသို့သဘောရှိသော ဇာတ်ထိုလက္ခဏာ,သုဘ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံပေ၏ဟု ဝစ္ဆမဂ်,ပသာဝမဂ်နှင့်စပ်၍ ချီးမွမ်းမှသာ သံဃာဒိသိသ်ဖြစ်၏။သင်သည်နှမိတ်မရှိစသည်

ဖြင့်ကဲ့ရဲ့ကာမျှ သံဃာဒိသိသ်မဖြစ်။ သင်သည် ဂျည်သော အသားစွန်း ရှိ၏။ဝစ္ဆမဂ်နှင့်စပ်သော ပဿာဝမဂ်ရှိ၏။ ဥဒာတောဗျည်း ဖြစ်၏။ ဤသုံး ပါးနှင့်စပ်မှုသာ သံဃာဒိသိသ်ဖြစ်၏ဟူလိုသော။ ။ဗွိန္ဒုံမဂ္ဂါနံဝသေနကို ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏောဟိတွင်သာစပ်။ ။တောင်းခြင်း စသည်၌လည်း ငါ့အား ပေးလော စသည်ဖြင့်ဆိုကာ သံဃာဒိသိသ် မဖြစ်။ မေထုန်ကို ပေးလော့ စသည်ဖြင့် မေထုန်နှင့်စပ်မှသာဖြစ်၏။

အက္ကောသဝတ္ထု (၁၀) ပါးဖြင့် ဆဲရေးသည်ကို အက္ကောသ ဆိုသလော။ကြောင့်။ သိခရက်သိသိ။လ။အညတရေန ပိန်သော။ သိခရက်၊ပြင်သို့ထွက်သောအသားစွန်းရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ။အဆန်ရှည်သည်ဟူလိုသော။ သံဘိန္နာ၊စပ်သောဝစ္ဆမဂ်, ပဿာဝမဂ် ရှိသည်။ ဣတ္ထိယံ၊၌။ ဣတ္ထိသညိနော၊မိန်းမအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဩဘာသန္တိသသို့သား။ ။ နွှတ်ဖြင့်ဆိုမှသာလော။ကြောင့်။ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယပိ ဝုတ္တာနယေနမိန့်။ ။ဝုတ္တာနယေနကား၊ဗွိန္ဒုံမဂ္ဂါနံ ဝသေနစသည်ကိုရည်သည်။ ။ဩဘာသန္တိသသ၊ကို သံဃာဒိသေသော သို့သား။ ။ပြက်ရယ် ဆိုကာ ဖြစ်သလော။ ကြောင့်။သစေသာ စသည်ထွက်သော။ ။တဿိံယေဝ၊ ထိုပဏ္ဍာက်၌ သာလျှင်။ ။သဖုဟူလာစ၌ စသဒ္ဒါကိုဩဘာသန္တိသ နှစ်ပုဒ်မှာယှဉ်၏။ ။ အဓက္ခကံ၊မြှောက်ရိုးအောက်ကို။ ။အက္ခကတော အဓောအဓက္ခကံ၊ဥဇ္ဈာဓာကမဏ္ဍလံ၊ ပုဆစ်ခုးဝန်း အထက်ကို။ ဓာကမဏ္ဍလတော ဥဒ္ဓံဥဇ္ဈာဓာကမဏ္ဍလံ။ ။အာဒိသ၊ ရည်၏။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓဥဒ္ဓံ စသဒ္ဒါကို ဥဇ္ဈာကွက်ဆု အဓောဓာကမဏ္ဍလဆုဟု ဂျေးနှစ်ပုဒ်၌လည်းယှဉ်၏။

မြှောက်ရိုးပုဆစ်ခုးဝန်းသည်ခုကြွန်ခေတ်၌ဝင်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဂရုကအာပတ်ကိုသာဝိသေသအားဖြင့်ဘုရားတို့ပညတ်သောကြောင့်။ ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော ပိန်းမပဏ္ဍာက်တို့၌။ ။အတ္ထဓမ္မာ နုသာသနိ ပုရက္ခာနုဆု၊ အဋ္ဌကထာ သင်ခြင်း ပါဠိသင်ခြင်း ဆုံးမခြင်းကို ဂျေးရှုကုန်သောရဟန်းတို့အား၎င်း။ ။အနိမိတ္တာသိ စသောပုဒ်တို့၏အနက်ကိုဆိုသောရဟန်း။အဋ္ဌကထာကိုသရုဏ်ရှာယ်သောရဟန်း။ ပါဠိကိုသရုဏ်ရှာယ်သောရဟန်း။ ယခုလည်းသင်သည်နိမိတ်မရှိသည်ဖြစ်၏ဥဒာတောဗျည်း ဖြစ်၏။မမေ့မလျော့ နောင်၌ကဲ့သို့ မဖြစ်အောင်ပြုလော့ဟု အဆုံးအမကို

ရှေးရှုသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။အတ္ထောစဓမ္မော စ အနုသာသနိစ အတ္ထဓမ္မာ နုသာသနိယော၁။ အတ္ထဓမ္မာနုသာသနိယော ပုရေကရောန္တိတိ အတ္ထဓမ္မာနုသာသနိပုရက္ခာရ။တော်။ ။တတိယ သိက္ခာပဒေဂတ္တိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုဋ္ဌအတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒ၁။

(၀) အတ္တကာမပါရိစရိယ ဝသေန၊ ပိပိ၏အကျိုးငှါ ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်းခို တပ်သောရာဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊မိမိသည် အလိုရှိအပ်သော လုပ်ကျွေးခြင်းခို တပ်သော ရာဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ခို့လည်း။ မာတုဂါမသာမန်မလို။ ဒုဋ္ဌုလ္လ, အဒုဋ္ဌုလ္လကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မာတုဂါမ ကိုသာ လိုရကား။ ဒုဋ္ဌုလ္လော ဘာသနေ ဝုတ္တပ္ပကာရာယဿ္ဂုတ္ထိယာ ဟုမိန့်သတည်း။ ။သမိပေါ်ခို့။ဌတွာ၊၍။ ။ဤသို့ဌတွာကို ပါဌသေသထည့်၍ ပါဋိခို့ပေး။ ။ဌတွာတိပါဌသေသော။ ဋီကာ။ ။သမိပ ဟူသည် နားကြားကောင်းသော အရပ်တည်း။ ။ကာမိယတိဘိကာမော။ ပရိစရဏံ ဥပဋ္ဌာနံ ပါရိစရိယာ။ ကာမေန ပါရိစရိ၁သာ ကာမပါရိစရိယာ၊ အတ္တနော ကာမပါရိစရိယာ အတ္တကာမပါရိစရိယာဟုပြုစေလိုရကား။ ကာမေနပါရိစရိ၁သာ၊လ။ အတ္ထာယ ကာမပါရိစရိယာ မိန့်သော။ ။ကာမ၏အရ မျှားရကား မေထုနဓမ္မသခ်ိုတေနဟူသော ဝိသေသနကိုမိန့်။ ။ကာမိတာတိကာမာ။ အတ္တနာကာမာအတ္တကာမာ။ အတ္တကာမာစပါရိစရိယာစာတိ အတ္တကာမ ပါရိစရိယာဟု တနည်းပြုပြန်စေလိုရကားအတ္တနာဝါစသည်ကိုမိန့်။ ။ဝဏ္ဏာသဒ္ဒါ၏၊ဝဏ္ဏော သဏ္ဌာနုရူပေသု စသည်ဖြင့်မိန့်အပ်သော ဆယ်ပါးသော အနက်တို့တွင် သဏ္ဌာနုရူပစသော ကိုးပါးသောအနက်။ ဘာသဓာတ်၏ဘာသဒိတ္တိမှိဟူ၍လည်းဆိုသောကြောင့်၊ထွန်းပ,ခြင်းအနက်တို့ကိုနှစ်စေလိုရကား။ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျာတိဂုဏ်ပကာသေယျဟုဖွင့်သော။

ဂုဏော ပဒုလ ရာသိသု၊အာနိသံသေစ ဗန္ဓနေ။
အပ္ပဓာနေစ သိလာဒေါ၊သုက္ကာဒိဒို ဇီယာယစ။ ။

ဟုမိန့်အပ်သော ရှစ်ပါးသောအနက်တို့တွင် ပဒုလရာဆိစသောခုနစ်ပါးသောအနက်တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ဂုဏ်ကို အာနိသံသံပွင့်ဖြန်သော။

ဇေတဒ္ဂံ ဘဂိနီ စသောပါဠိ၏အနက်သည်။ ယထာရုတသဒ္ဒတ္ထမဖြစ်ကောင်းသလော စောဒနာကိုရည်၍။ တတြာယံ ပဒသမ္ဗန္ဓဝေနသင်္ခေပတ္ထော ဝိန်သော။ ။အယံ၊ကား။ ဝုစ္စမာနာဝေက္ခာ။ ။ဤ ဟူသည်အဘယ်နည်း ဒုဒ်ရိရကား။ ယာမာဒိသံ သိလဝန်နှံ ဖြိဟ္ဒစာရိ ကလျာဏဓမ္မံ ဇေတနဓမ္မေန ပရိစရေယျ။တာဒိသာဇေဝံမာဒိသံ ပရိစရန္တိယာ၊ ယာအယံပါရိစရိယာနာမ ဇေတဒ္ဂံပါရိစရိယာနန္တိ ကိုဝိန့်သော၊ ။သိလဝန်နှံ ဖြိဟ္ဒစရိ ကလျာဏဓမ္မံ သုံးပုဒ် တို့၏အရ။ အကြောင်း အထူးကား အဘယ်နည်း အတူတူလော ဒုဒ်ရိရကား။ ပါဏာတိပါတာ ဒိဟိ ပိရဟိတတ္တာ မေထုနဓမ္မ ပိရဟိတတ္တာ တဒုဘယေနကိုဝိန့်။ ။သမုဒါစရေယျ စသည်၌ကဲ့သို့။ စရဓာတ်၏ အာရောစန စသောအနက် ထျင်းပါးဘွယ်ရိရကား အဘိရမေယျဖွင့်သော။ ။တဒုဘယေန၊ ထိုပါဏာတိပါတ အစရှိသည်မှ ကြဉ်ခြင်း၊ မေထုန် အကျင့်မှကြဉ်ခြင်း နှစ်ပါးကြောင့်လည်း။အာဘိရမေယျ၊နှစ်သက်စေရာ၏။ ။ပရိစရန္တိယာ၊သော။တာသာဇာတိယာ၊၏။ ။တေံသောပါရိစရိယာ၊သည်။ ပါရိစရိယာနဲ့၊ လုပ်ကျွေးခြင်း အပေါင်းတို့တွင်။ နှစ်သက်စေခြင်း အပေါင်းတို့တွင် လည်းဟူ။ ။ပါရိစရိယာနန္တိ ပါရိစရိယာနဲ့မကြွေ၊နိဒ္ဒါရဏောစေတံသာဓိဝစနံ၊ဒိုကာ။ ။အင်္ဂံအင်္ဂေါ၊မြတ်၏။ဇာတိအယံ၊ကား။ သင်္ခေပတ္ထောသို့လည်း။ ။မေထုန္ဟု ပသံဟိတေန ဟူသောကရိဏ်း၏စပ်ရာ ကြိယာရှေးမှာ မရှိချေရကား။ နောက်သို့လည်း၍စပ်စေခြင်းငှါ မေထုန္ဟုပသံဟိတေနသံဃာဒိသေသောတိ စသည်ကိုဝိန့်။ ။ဥဘတောဗျည်းကို ပဏ္ဍာဒ်၌သွင်း။ ။မေထုန္ဟု ပသံဟိတေန ဟု ဟောသောကြောင့်။ သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ အကျိုးကို ဆိုသော်လည်း အနာပတ္တိဖြစ်ရကား။ စိဝရာဒိဟိ။လ။ ဘာသန္တရသအနာဖတ္တိဟု ဝိန့်သတည်း။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေဂတ္တိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဌမသဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒ။

(၉) သဉ္စရဏံ သဉ္စရော၊ သဉ္စရော တေသ အတ္ထိ သဉ္စရဏာသိ လောတိဝါသဉ္စရိ။ သဉ္စရိနောဘာဝေါသဉ္စရိတ္တံ။ ဤသို့ဝစနဏ္ဍကိုပြုအပ် ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။သဉ္စရိတ္တာနိ သဉ္စရဏာဘာဝံ ဖွင့်သော။ ။ထို သဉ္စရိတ္တကိုလည်း။ နောက်၌ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိ် စသည်ကိုဟော သောကြောင့် ယောကျ်ား မိန်းမတို့၏အလယ်၌ သွားခြင်းကိုသာလိုအပ် ရကား။ ဣတ္ထိပုရိသာနံအန္တရေ ဟုမိန့်သော။ ။သမ္မာ၊ကောင်းစွာ။ပဋိဂ္ဂ ဟာဏ ဝိမံသနပစ္စာဟာရဏာနိ၊ဝန်ခံခြင်းစုံစမ်းခြင်း တဗန်ဆောင်ခြင်းတို့ ကို။ ။အချို့ကား။ သမ္မာသဒ္ဒါကို နောက်ပဋိဂ္ဂဟာဏ စသောပုဒ်တို့နှင့် တသမတ်တည်းပေးကုန်၏။ သင့်၏မထင် အာဘယ်ကြောင့်နည်း သမ္မာ အာပဇ္ဇေယျသာ ဖွင့်လိုရင်း။ ။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ သဉ္စ ရိတ္တံသမာပဇ္ဇေယျာတိ သဉ္စရဏာဘာဝံသမာပဇ္ဇေယျ၊ဟူ၍ဂ္ဂိ၏။ ။သံ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်ကိုအကြောင်းသင့်၍ဆိုအပ်သော ပုဒ်တပါးနှင့်စပ်သည်ဟူ ၍လည်းမဂ္ဂိ။ ။ရောက်၏ဟူသည် အာဘယ်သို့ရောက်သနည်းဟုစကား ဂ္ဂိသောကြောင့် သမ္မာပဋိဂ္ဂဏ္ဍာလ။ကရောန္တော ဟု ရောက်ဟန်ကို ပြအံ့ သောဌီသာဆိုလေသတည်း။ထို့ကြောင့် သမ္မာသဒ္ဒါသည်နောက်ပုဒ်တို့ နှင့်တသမတ်တည်းမဟုတ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်အပ်၏။

ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိ်၊ ပုရိသသဝါ ဣတ္ထိမတိ်၌ အာရောစေယျ ဟူသောပါဌသေသကို မှတ်အပ်ရကား တတ္ထ အစရိသည်ကိုမိန့်သော။ ။ တတ္ထဝစနေ၌။တသ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ။ပေသိတော၊ စေအပ်သည် ဖြစ်၍။မတိ် အဓိပ္ပါယံ၊ အလိုကို။ ။အဓိပ္ပါယ ဖြင့်မတိသဒ္ဒါ၏ ပညာ စ သောအနုက်ကိုနှစ်စေသည်။ ။ဓာယဓာယဘာဝေါဓာယတ္တာနံ၊ဓာရသ ဘာဝေါ ဓာရတ္တာနံ၊ ဤသို့ပြုစေလိုရကား။ ဓာယဘာဝေါ ဓာရဘာဝေ ဝါ ဖွင့်သတည်း။ ။ဝေဒနတ္တာနစသည်ကဲ့သို့ ဏျတ္တတာဘာဝေတု၌တု သဒ္ဒါဖြင့်။တ္တာန ပစ္စည်း။ဘာဝတ္ထဒ္ဒိသက်။ ။ဓာယဘာဝေါ၊မယားဖြစ် စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ဓာရဘာဝေါ၊လင်ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း။ မယားဖြစ်စေခြင်းငှါ သော်လည်းပေး။ ။အံ့ဘယ်သို့ကြားသောရဟန်း

သည် မယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ကြားသည်မည်သနည်း။ အဘယ်သို့ကြားသော ရဟန်းသည်လင်ဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ကြားသည်မည်သနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ ပုရိသဿဟိ စသည်ကိုဗိန္ဒုသော။ ယာ အခါပဒဘာဇနိဒ္ဓ ဟောအပ်သော နည်းဖြင့် အနက်ကို ဖြခြင်းငှါ အ၀ိစ စသည်ကိုဗိန္ဒုသတည်း။ ။ရှေးနည်း၌ ဇာယကို မယား,ဇာရကိုလင်ဟူ၍ ယောကျ်ား၏အလိုကို ပိန်းမအား။ ပိန်းမ၏အလိုကို ယောကျ်ားအား ကြားခြင်းဖြင့် နှစ်ပါးယူသည်။ ။နောက်နည်း၌ကား။ ဇာယကို အမြဲမယား, ဇာရကို အခိုက်အတန့်သယောက်မယားဟူ၍ယောကျ်း၏ အလိုကို ပိန်းမအားကြားခြင်း တပါးသာယူသည်။ထို့ကြောင့်။ ပုရိသဿဝဟု ဧ၀သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသတည်း။ ။ထို၌၀သဒ္ဒါဖြင့် ပိန်းမ၏ အလိုကို ယောကျ်ားအား ကြားခြင်းကိုကန့်။ ။ဇာယဟ္တနေ၀ါ နိဗ္ဗတ္တဘရိယာဘာ၀ေ၀ါ အမြဲမယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း။ ဇာရဟ္တနေ၀ါ မိန္ဆာစာရဘာ၀ေ၀ါ သယောက်ထားသော မယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း။ ။ အမြဲမယား သယောက်ထားသောမယား၏ အဖြစ်ကိုအဘယ်ဖြင့် သိပါသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား တေနေ၀သ စသည်ကိုဗိန္ဒု။ ။အသ၊ ထိဇာယဟ္တနေ၀ါဇာရဟ္တနေ၀ါ ဟူသောပုဒ်၏။ ။ဇာယဟ္တနေ၀ါတိ၊ဟူသည်ကား။ ဇာယာ၊ အမြဲမယားသည်။ ဇာရိ၊ သယောက် ထားသော မယားသည်။ ။ဇာယာဘာရိဿသိ၊ ဇာရိဘာရိဿသိ ဟု ဿုတ္ထိလိင်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဒဘာဇနိကို ဟောတော် မူပြားသော်လည်း။ ဇာယဟ္တနေ၀ါ ဇာရဟ္တနေ၀ါဟူသော နိဒ္ဒေသ၏ လိင်နှစ်ပါးနှင့် ဆက်ဆန်သောကြောင့် ပုလ္လိင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ယှဉ်၍ ဆိုသင့်ရကား။ ဇတေနေ၀ဉ္စပါယေန စသည်ကိုဗိန္ဒုသတည်း။ ။၀ါ၊ပဒဘာဇနိဒ္ဓ ဇာယာ ဇာရိ ဟု ဿုတ္ထိလိင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ ဟောသောကြောင့် ယောကျ်း၏ အလိုကို ပိန်းမအားကြားသော်သာ သဒ္ဒရိတ္တဖြစ်၏။ပိန်းမ၏ အလိုကို ယောကျ်းအားကြားသော်ကား မဖြစ်ဟူသော့ အနက်ရောက်ခဲ့ရကား။ ဇတေနေ၀ဉ္စပါယေန စသည်ကိုဗိန္ဒုသတည်း။ ။ပတိ၊အမြဲနေသောလင်သည်။ ဇာရော၊သယောက်ထားသောလင်သည်ပေး။ ။

တဝ်ကောသံ၀သိတဗ္ဗာ တဲ့ဝ်ကိုကာ ဟု ပြုစေလိုရကား။အနန္တမသော

တခ်ိဳ့ကိုကာယဟာတိ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။ယာဒိသံ ဣတ္ထိ၊ ကို။ တခ်ိ
ဏော မုဟုတ္တမတ္တော၊တာဒဏာမျှ၌။ ။သံဝသိတဗ္ဗတော၊ ပေါင်းဘော်အပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဟုတ္တိကာ၊ တာဒဏာမျှ ပေါင်းဘွဲ့ အပ်သော
မယား။ဝါ၊ပြည့်တန်ဆာမ။ ။မုဟုတ္တိကာတိဂဏိကာ။ ။ဒီကာ။ ။
တသာဝိ၊ ထိုအဓိက်အတန့်မျှ ပေါင်းဘော်အပ်သော မယားအားလည်း။
အာရောစေန္တိသဒ့်သိသွား။ ။အန္တိမသော တခ်ိဳ့ကိုကာယ ဟူသော
စကားသည်။ နိဒဿနမျှသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ရကား။ ဇေတနေဝ ဥပါ
ယေန စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။မုဟုတ္တိကော၊ အဓိက် အတန့် လင်
သည်ပေး။

အာဘယ်သို့ သာဏတ္တိကဖြစ်အံ့နည်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဝန်ခံခြင်းကြား
ခြင်းတဖန်ပြန်၍ ကြားခြင်းကိုပြုသဖြင့်၊ အနာဏတ္တိကသာဖြစ်ကောင်းအံ့
သည် မဟုတ်တံ့လော စောဒနာကိုရည်၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ လ။ ဣမိနာန
ယေန ပိန့်။ ။မိမိဝန်ခံ၍ကြား၍ တဘန်ပြန်၍ ကြားစေသော အားဖြင့်
သာဏတ္တိကသာဖြစ်၏။ ထိုသုံးပါးလုံးကို မိမိပြုသောအားဖြင့်မဖြစ်ဟူလို
သော။ ။နာလံဝစနီယာယ၊အရှင်လင်မကွာသောပိန်းမကို၊ အရှင်မစွန့်
သောပိန်းမသော်လည်းဟူ။ ။တရုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် ခိုက်
ရန်ဖြစ်၍သွားလေသည် ကွာသောစွန့်သောအားဖြင့် မသွားသောပိန်းမ
ဟူလိုသည်။ ။ဒေသစာရိတ္တအားဖြင့်ဟင်းရွက်ပေးခြင်းစသည်ဖြင့် မစွန့်
သောပိန်းမသည်လည်းနာလံဝစနီယမည်၏။ ။အလံဝစနာယာတိ အလံ
ဝစနီယာ။ ။ယာဣတ္ထိ၊ကို။ဝစနာယ၊ဆိုခြင်းငှါ။အလံ၊ထိုက်သည်တည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သာဣတ္ထိ၊သည်။ အလံဝစနီယာ၊မည်၏။ ။အ
ရှင်စွန့်ပြီး ကွာပြီးသည်ဖြစ်၍၊ အောင်တမန်ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်သောပိန်းမ
ရစေ။ ။နအလံဝစနီယာနာလံဝစနီယာ၊ အလံဝစနီယာ၊ ဆိုခြင်းငှါထိုက်
သည်။နှ၊မဟုတ်။ နာလံဝစနီယာ၊ ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်သည်မဟုတ်။ မစွန့်မ
ကွာသေးသောကြောင့်အောင်တမံမဆိုထိုက်သောပိန်းမ ရစေ။ ။တာ
ယ နာလံ ဝစနီယာယ၊ အညတြအယ္ယဉ် ဥပယောဂ အနက်၌ ပဉ္စမိ။ ။
အညတြဌပေတွာ၊၍။ ။ယာယကာယစိ၊အဖုတ်မရှိသော။ ။အမျိုသော
စာ၌ ယသကသစိဟုရှိ၏။ ဣတ္ထိယာဟူသောဝိသေသျှနှင့် လိင်မတန်။

အာရောစေန္တော၊ ကြားသော ရဟန်းသည်။ ။အာပဇ္ဇတိထိုသွား။ ။ရည်တိုင်းကြားမှသာ သံဃာဒိသိသ်သို ရောက်သလော စောဒနာဂို၍ ဟောတိ။ လ။ အာရောစေတွာ မိန့်။ ။ထိုမိန်းမဝန်ခံမှသာလော စုဒ်ဂို၍ကား။တာယ စသည်မိန့်သော။ ။ကြားကာမျှပင်ရောက်သလော။ကြောင့် ပုနဂတ်ကြော စသည်ကိုမိန့်သော။ ။

[မယားကားဘက်ခြိပ်တည်း။ တက်ခြိပ်ဟူသော်ကား။ ။၁-ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်၍ နေသော ဓနက္ကိတမယား။ ။၂-အလိုတူ၍ နေသော ဆန္ဒဝါသိနီမယား။ ။၃-ဆုံကျည်ပွေ့စသော အဆောက် အဦပေး၍နေသော ဘောဂဝါသိနီမယား။ ။၄-ထဘိအဝတ် ပေး၍နေသော ပဋ္ဌဝါသိနီမယား။ ။၅-ရေခွက်၌ လက်ကို ချစေ၍ ဤရေကဲ့သို မကွဲမပြား ဖြစ်စေဟု နေသော ဩဒ ပတ္တကိနီမယား။ ။၆-ထင်းရောင်းသော မိန်းမစသည်တို့ကို မရောင်းစေခြင်းငှါ၊ခေါင်းခကိုချစေ၍နေသော ဩဘာဋ္ဌရမ္ဘဋ္ဌ မယား။ ။၇-ကျွန်ဖြစ်သော ဒါသိဘရိယမယား။ ။၈-အခ စား၍ အမှုလုပ်သောမိန်းမကို မယားပြု၍နေအပ်သော ကမ္မ ကာရိ ဘရိယမယား။ ။၉-စစ်မြေ အရပ်မှ ခေါ်ခဲ့သော ဓမ္မာဟဋ္ဌမယား။ ။၁၀-အခိုက် အတန့်သော မုဟုတ္တိက မယား-ပြည့်တန်ဆာကိုယူ။ ။ဤသည်လျှင်မယားတကျိပ်။]

ထိုမယား တကျိပ်တို့တွင် ဘောဂဝါသိနီ စသော ၅စ်ယောက်သော မယားတို့ကို ဆန္ဒဝါသိနီ အာဒိသုဒ္ဓိ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ယူသည်။ ။စသည် အတိုင်းကြား၍ ထိုမိန်းမသည် ထိုစသောသူ မယားဖြစ်မှသာ သံဃာ ဒိသိသ်သို ရောက်၏ဟု ယူလေရာသည်ကို နှုတ်ပြတော်မူ၍၊ သာပန စသည်ကို မိန့်ပြန်သော။ ။သာပန၊ ထိုမိန်းမ သည်ကား။ တသ၊ ထို ယောကျ်ား၏။ တံ၊ ထိုသို့မယားဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ဓနက္ကိတ ဖြစ်သော မယား ဖြစ်လေ့ဟု ဆိုလိုလျက်၊ ဆန္ဒဝါသိနီ စသည် တို့တွင် တခုခုသော အခြင်းအရာဖြင့် ကြားသော်လည်း၊ချွတ်ယွင်းခြင်းမည်သည်မရှိ။ သံဃာဒိသိသ်သို ရောက်သကဲ့သို့။

ထိုအတူ၊ မာတုရက္ခိတကို ဆိုပါလေဟု ဆိုအပ်လျက်။ ပိတုရက္ခိတ စသည်တို့တွင်၊ တယောက် ယောက်ကို ဆိုသော ရဟန်းသည်၊ သံဃာဒိသိသိသို့ ရောက်သည်သာ ဖွဲ့တ်ယွင်းခြင်း မည်သည် မှတ်ပြီဟု ရှေးစကားကိုစွဲ၍ အယူမှားဘွယ် ဂိုလရာသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ထိုအယူကို နစ်စေလိုရကား။ မာတုရက္ခိတံ ဖြူ။ဟိတိပေသိတသပန စသည်ကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။ပနသဒ္ဒါကားသံဃာဒိသိသိသို့ရောက်၏ဟူသော ရှေးအနက်မှ ထူးသော သံဃာဒိသိသိသို့မဟုရောက်။ ပိသကော်တ ဖြစ်၏ ဟူသော အနက်ကို ပြလိုရကား။ ပိသေသဏ္ဌာတကတည်း။

[မိန်းမကားတကျိပ်တည်း။ တကျိပ်ဟူသော်ကား။ ၁-သံဝါသကို မပြုစေခြင်းငှါ အမိန့်ဝင်သော၊ မာတုရက္ခိတ။ ။၂-ထိုအတူရှင်း အာဘဝင်သော၊ ပိတုရက္ခိတ။ ။၃-မိဘနှစ်ပါးစုံစောင့်သော၊မာတာပိတုရက္ခိတ။ ။၄-မောင်စောင့်သော၊ဘာတု ရက္ခိတ။ ။၅-အစ်မ စောင့်သော၊ ဘဂိနိရက္ခိတ။ ။၆-အဆွေအမျိုး စောင့်သော၊ ဉာတိရက္ခိတ။ ။၇-အနွယ်တူစောင့်သော၊ ဂေါတ္တရက္ခိတ။ ။၈-တရားကိုကျင့်ဘော်ဖြစ်သောသူတို့စောင့်သော၊ဓမ္မရက္ခိတ။ ။၉-ဤသူနှင့်ဤသူ ပေးစား ထိမ်းမြားအံ့ဟု မှန်းထားသည် ဖြစ်၍၊ အစောင့်အရှောက်နှင့်တကွ ဖြင်သော၊ သာရက္ခ။ ။၁၀-ဤမိန်းမအား လွန်ကျူးသွားလာသော သူအား ဤမျှသောဒဏ် ဖြစ်စေဟု ဒဏ်နှင့်တကွထားသော၊သပရိဒဏ္ဍ။ ။ဤသည်လျှင် မိန်းမတကျိပ်တည်း။]

ထိုတကျိပ်တို့တွင်၊မာတာပိတုရက္ခိတ စသော ရှစ်ယောက်ကို၊ပိတုရက္ခိတာဒိသုဒ္ဓ၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ယူသည်။ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော မယားတကျိပ်၊ မိန်းမတကျိပ်တို့ကို၊ ယောကျ်ားတပါး လွန်ကျူးကျော်နင်းချေသော်၊ မိန္ဆာစာရဖြစ်၏။ ။မိန်းမတို့ တွင်ကား၊ သာရက္ခ၊ သပရိဒဏ္ဍ၊ နှစ်ယောက်နှင့် မယားတကျိပ်တို့အား ယောကျ်ားတပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံ

သည်ရှိသော်၊ မိန္ဆာဝစာရ ဖြစ်၏။ ကြွင်းသော မာတုရက္ခိတစသော ရှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့အား ယောကျ်ားတပါးနှင့် ဆက်ဆံသော်လည်း မိန္ဆာစာရမဖြစ်၊ ။ပုရိသသဝါစသောစကားသည်၊ မာတုရက္ခိတ်ဖြူ ဟိတိ ပေဆိတသ စသောစကားမှ မထွက်။ အညတြနာလံ ဝစနီယာယ စသောရှေးစကားမှထွက်သတည်း။ ထွက်ဟန်ကား။မိမိဝန်ခံ၍ မိမိကြား၍၊ မိမိတဖန်ပြန်ကြားသော်၊ သံဃာဒိသိသ်ရောက်သလောဟုစောဒနာရှိ၏။ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ ပုရိသသဝါ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။မိမိကိုယ်တိုင် တဖန်ပြန်ကြားမှသာမဟုတ်၊ သူတပါးကိုပြန်၍ကြားစေသော်လည်း သံဃာဒိသိသ်ဖြစ်သည်သာဟူသော်။

အညေန၊သူတပါးကို။ ။ကာရိက်ပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ရကား။ ကံအနက်ဒွိတတိယာ။ ။မိမိကိုယ်တိုင် တဖန်ပြန် ကြားမှသာ သံဃာဒိသိသ်ဖြစ်ကောင်းပါသည် မဟုတ်တံ့လော၊ စောဒနာကို မြင်၍၊ ဇော်ဂေါဝတာဟိစသည်ကို မိန့်ပြန်ရသတည်း။ ။ဇော်ဂေါဝတာ၊ တဖန်ပြန်၍ ကြားစေသဖြင့်။ ။သံဃသဝါ စေတိယသဝါ ဂိလာနသဝါ ကိစ္စေနဂဏ်ဆိုအံ့သည် အမိပ္ပါယ်ကား။ ။သံဃာ၏ ဥပုသ်အိမ် အစရှိသော အမှုကိစ္စမပြီးသေး၍၊ထိုအမှုဒွိ လုပ်ကုန်သောသူတို့၏ ထမင်းရိက္ခာ အလှိုငှါ၊ တကာသည် တကာမထံသို့၊ တကာမသည် တကာထံသို့ စေ၍ သွားသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ စေတီအမှုဒွိလည်း၍အတူ၊သူ၏ဆေးအလှိုငှါ၊ တကာသည် တကာမ အထံသို့။ တကာမသည် တကာထံသို့စေ၍ သွားသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။

အလံဝစနီယတာ၊ အရှင်လင်္ကာသော မိန်းမ၏ အဖြစ်။ ။အလံဝစနီယာယဘာဝေါ အလံဝစနီယတာ။ ။ခြောက်ပါးသော သမုဒ္ဒာန်ရှိ၏ဟူပြီ။ အဘယ်သို့ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ခြောက်ပါးသော သမုဒ္ဒာန်ရှိသနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ခြောက်ပါးသောသမုဒ္ဒာန်ရှိသည်ကို ဖြေခြင်းငှါ၊ ပဏ္ဏာတ္တိဝါစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။အာဂတံ၊သေ။ တံဏ္ဍတ္ထိုံ၊ကို။ ။ဝိတုဝစနေနဟု သာမန်မည်သူ့အဘမဆိုသော်လည်း၊ ဩဝိတ္ဘအားဖြင့် မိမိအဘကိုယူ။ မာတာဝိဘရော ပေါသေတဗ္ဗာ စသည်ကဲ့သို့။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဝိတုဝစနေနာတိ အတ္တနော ဝိတုဝစနေနဟု ငိုကာမိန့်သ

တည်း။ ။တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောပညတ် အင်္ဂါလင်္ကာသောအဖြစ်ကို။ ။နောက်တဒုဘယလည်း၍အတူဟူ၍မှတ်။ ။ပဠုမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဿုဒ္ဒါနံ။

(၆) ဆဋ္ဌသံယာစိကသိက္ခာပဒ။

(၁၀) သံယာစိကာယပနဒ္ဓိ။သံသဋ္ဌါသည် အတ္တဝါစက ဖြစ်သော တတိယန္တနိပါတ်ပုဒ်။ သံယာစိကာယသည် ဘာဝသာဓန။ ထိုသံသဋ္ဌါယားစိသဋ္ဌါတို့၏၊မင်္ဂလောဒါ တပ္ပုရိသ် သမာသ်၊ ပနကားနိပါတ်မျှသာတည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊သယံပဝတ္တိတယာစနာဝစ္ဆတိဟုမိန့်သတည်း။ ။ထိုတောင်းခြင်း ကြိယာသည်၊ မိမိသာ ဖြစ်စေအပ်သော်ကြောင့်။ မိမိ၏တောင်းခြင်းမည်၏။ ထို့ကြောင့်၊ တသ္မာစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဋီကာအလို။ ။ဝါ၊ သံယာစိကာယ ပနဒ္ဓ၊ သံသဋ္ဌါသည် သမောဓာနစသော အနက်ကိုဟောသလော။ ယာစိကာ သဋ္ဌါသည်လည်း သာဓန (၇) ပါးတို့ဝင် အာဘယ်သာဓန ဖြစ်လေသနည်း။ ပနသဋ္ဌါသည်လည်း အနက်ထူးရှိသော ပနသဋ္ဌါ ဖြစ်လေသလော်ဟု သောတုဇနတို့အား၊ ယုံမှားသက်သာ ရှိလေရာသောကြောင့် ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ အတ္တနော ယာစနာယာတိဝုတ္တံဟောတိကိုမိန့်သော။

သံဝဏ္ဏောတဇ္ဇဋ္ဌ၊သံယာစိကာယသာ ရှိသည် မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက်၊ အတ္တနော ယာစနာယဟု အသို့မူ၍ ဆိုဘိသနည်းဟု သူတပါးတို့ စောဒနာအံ့သည်ကို သိတော်မူရကား။သံယာစိကာနာမ။လ။ တသ္မာကို မိန့်သော။ ။သယံ၊မိမိသည်။ ။တောင်းခြင်း ကြိယာဖြင့် သာလျှင်၊ ကုဋိကိုပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသလော ဟူသောစောဒနာကို ရည်၍။ထိုသံယာစိကာယ၏ အဓိပ္ပါယတ္ထကို ဖြစ်ခြင်းငှါသံယာစိတကေဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။သံယာစိကာယ ဟူသောပုဒ်၌။ တောင်းတအပ်သည်၊ မတောင်းတအပ်သည်ကို ဖြခြင်းငှါ ဇတ္ထုစ-စသည်ကိုမိန့်။ ။ဇတ္ထု၊ဤသို့တောင်းခြင်း၌လည်း။ မူလဆွေဒဝသေန၊ အရင်းကို ဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်း

အားဖြင့်။ ။သူဘပါးဥစ္စာ၏အဖြစ်မှ လွတ်စေလို၍ မိမိဥစ္စာပြုသည် ဟူလို။ ။တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်။ ယာစိတုံ၊ဌာ။ ပနကား အနွယ်၊ ဝါ၊ အလက်ာ ငိုကာ အလိုအားဖြင့် ဗျတိရေက။ ။ပုရိသတ္တ ကရံဝိ၊ ယောကျ်ားသည်ပြုအပ်သောအမှုကိုလည်း။တံ၊ထိုလက်မှုကို၊ယာစိတုံ၌စပ်။ ။တံပုရိသတ္တကရံဟု တပေါင်းတည်းပေးမှားတတ်၏။

ဟတ္ထကမ္မကို၊ တောင်းအပ်၏ဟု ဆိုသဖြင့်။ အလုံးစုံကိုပင် တောင်းအပ်၏ဟု အနက်ရောက်ခဲ့ရကား။ မိဂလုဒ္ဓကာဒယောပန စသည်ကိုမ်ှန်သော။ ။မိဂလုဒ္ဓကာဒယောပန၊ သားမှဆိုးအစရှိသည်တို့ကိုကား။ ။မှဆိုးတံငါစသည်တို့ကို။ ဟတ္ထကမ္မကို ပေးပါကုန်ဟု တောင်းသည်ရှိသော်၊ ကောင်းပြီဟု ရဟန်းတို့ကို လွှတ်လိုက်၍။ သားငါးတို့ကို သတ်လည်း သတ်ကုန်ရာသောကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာ ဆိကွာပုန်ကို စောင့်ခြင်းငှါ၊ မိမိသို့အမှုကို မတောင်းအပ်ကုန်။ ကျောင်း၌ တရုံတခုသောပြုဘွယ်ကိစ္စ ရှိ၏ ဟု မှတ်၍ သော်ကား ဟတ္ထကမ္မကို ပေးပါကုန် ဟု တောင်းအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။ကုဋိဟု သာမညဆိုသောကြောင့်။ အမှတ်မရှိ ကုဋိဟု ထင်မှတ်လေရာသည်ကို မြင်တော်မူ၍။ကုဋိနှိဉ်လျှိတ္တာဒိသု အညတရံ ဟုဖွင့်တော်မူသည်။ ။ပဒဘာဇနီ၌။ ကုဋိနာမဉ္ဇလိတ္တာဝါ အဝလိတ္တာဝါ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာဝါ ဟု ပေါသောကြောင့်။ အမှတ်မရှိ ကုဋိ မဟုတ်။ ဥလ္လိတ္တ စသည် တို့တွင် တပါးပါးသော ကုဋိ ဟူလိုသော။

ဥလ္လိတ္တာဒိသုအညတရံဝါ ဆိုချေသော် အဘယ်သို့သော ကုဋိသည်။ ဥလ္လိတ္တ စသော ကုဋိမည်သနည်းဟု ထိုကုဋိတို့၏ အထူးကိုမဆိ ရှိလေရာသောကြောင့်။ထိုသို့သာမဆိုမူ၍ ဥလ္လိတ္တ စသောကုဋိ၏အထူးကို သိစေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ထိုဥလ္လိတ္တ စသောကုဋိတို့တွင်။ ။ဥဒ္ဓံမုခံလိတ္တာ ဥလ္လိတ္တာ။ ။ဥဒ္ဓံမုခံ၊ အထက်သို့ မျက်နှာမျှော်၍။ ဥဝိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်တည်း။ အထက်သို့ မျက်နှာမျှော်၍ လိမ်းကျံအပ်၏ဟု မှတ်သဖြင့် အတွင်းလိမ်းကျံကြသတည်း။ ။ထမ္ဘ၊သည်တိုင်။တုလာ၊ထုတ်လျော်။ ဝိဋ္ဌသံဃာဒိ၊ တံခါးပေါင်။ ဝါတပါန၊ လေသာပြတင်း။ လေသောက်တံခါးလည်းဟူ။

ရူမန္တိဋ္ဌ၊အခိုးပေါက်။ ။အလေပါကာသံ၊မလိမ်းကျံကောင်းသော အ
ရုပ်ကို။ထပေတ္တာ၊ ၍။သုခာယဝါ၊ အက်တေဖြင့်ဂုင်း။ မတ္တိကာယဝါ၊မြေ
ညက်ဖြင့်ဂုင်း။ လိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သော ကုဋိသည်။ ဥလ္လိတ္တာနှာမ၊အ
တွင်းလိမ်းကျံသောကုဋိမည်၏။ ။ဤသို့သမ္မန်။ ။အဝေမုခံ လိတ္တာ
အာဝလိတ္တာ။ အဝေမုခံ၊ အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍။ ဗဟိ၊ အပ၌။ လိတ္တာ၊
သည်။အဝလိတ္တာနှာမ၊အပလိမ်းကျံအပ်သောကုဋိမည်၏။ ။ဥလ္လိတ္တာ၊
အဝလိတ္တာကို။နှာမသတ်သေသ်လ့ည်းပေးလေ။

ကာရယမာနေနဟု ကာရိုက်ပစ္စည်းဖြင့် ဟောတော်မူသည်ကို စွဲ၍
သူတပါးကိုသာမပြုစေအပ်။ ဒိဒိကားပြုအပ်၏ဟု အယူဖြစ်ရာသည်ကို
မြင်တော်မူ၍ ထိုအယူကို ပယ်ခြင်းငှါ ကာရယမာနေနာတိ စသည်ကို
မိန့်သော။ သယံ၊ကိုယ်တိုင် ကြိယာဝိသေသနထည့်။ ။သယံကရောန္တော
နဝါဖြင့် သာမတ္ထိယအားဖြင့်ရအပ်သောအနက်ကိုဆိုသည်။ ။အာဟာတ္တိ
ယာကရောန္တောနဝါဖြင့်ကား။ ကာရယမာနေန ဟူသော ပဒတ္ထအားဖြင့်
ဆိုသည်။ ။အဿာမိကံ၊ကို။ကျောင်းနေသခင်ရဟန်းမရှိဟု မြင်မြင်ဝါး
ဝါးယူအံ့ဖိုး၍ အဿာမိကန္တိ ကာရေတာဒါယကေန ဝိရဟိတံဟုဖွင့်။
နတ္ထိသာမိပတိကောသာတိ အဿာမိကာ။ တံအဿာမိကံ။ ။အတ္တနော
ဥဒ္ဓေသော အတ္တုဒ္ဒေသော စသောအားဖြင့်လည်း။ ဝစနတ္ထဖြစ်သင့်သော
ကြောင့်။ထိုဝစနတ္ထကိုနှစ်စေလိုရကား အတ္တာဥဒ္ဒေသော စသည်ကိုမိန့်။
ဥဒ္ဒိဿိတဇ္ဈောတိဥဒ္ဒေသော အာဘယ်သို့ညွှန်းသနည်းဟူသော အနုယော
ဂကိုရည်၍ ဥဒ္ဒေသာကာရကို ပြခြင်းငှါ။ မယှံ ဝါသာဂါရံ စသည်ကို
မိန့်ပြန်သော။ ။ဇော၊ ဤကုဋိသည်။ မယှံ၊ ငါ၏။ ဝါသာဂါရံ၊ နေရာ
ကျောင်းတည်း။ ။တေသာ၊ထိုကုဋိအား။ဥဒ္ဒေသော၊ ညွှန်းအပ်သော။
အတ္တာ၊မိမိသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ပေး။ ။အဿာမိကံ၊ကို။ အတ္တာ၊ ကို။ ဥဒ္ဒေသော။
ညွှန်းခြင်းသည် ပေးကုန်၏။ ဥဒ္ဒေသောတိ ဥဒ္ဒိဿိတ ဇ္ဈော ဟု ဦးကာဖွင့်
သည်နှင့်လည်းမတန် ဥဒ္ဒေသောသည်•ဘာဝသာဓနဖြစ်၍ အတ္တာသည်
ကံဖြစ်အံ့။ ။အတ္တနောဟု ဆဋ္ဌိကံရှိရာ၏။ထိုသို့ကားမရှိ မရှိသောကြောင့်
သဒ္ဒါလည်းမတန် မတန်ရကား။ မသင့်ဟုမှတ်။ ။ပမာဏောနှိယုတ္တာ
ပမာဏိကာ၊ဤသို့ပြုစေလိုရကား။ပမာဏယုတ္တာဟု မိန့်။

တတြိဒံ၊ ဒ္ဓ။ တတြသည်။ တတြိမေစတ္တာရောပါရာဇိကာ စသည်ဒ္ဓ
ကဲ့သို့။ ။တြထသတ္တမိယာ သဗ္ဗနာမေဟိ ဟူသော ကစ္စည်းသုတ်နှင့်
ဧလျာစ္စာ သတ္တမီ ဟု ထင်မှား ဘွယ်ရှိရကား။ တသာကုဋိယာဟု ဗွင့်
သတည်း။ ။တတြိဒံ ဒ္ဓ။ သုဂတသသုဂတစိဝရပမာဏံ စသည်ကဲ့သို့။
သာမိအနက်ဒ္ဓ။ တြပစ္စည်းကြီသည်ဟူလိုသော။ ။ဒိစသော ဒ္ဓ။တတိ
ယာဝိဘတ်ဟု ထင်ရာသည်ကိုဖြင်၍ ဒိစသတော ဗွင့်။

ဖြတ်စွာဘုရားအထွာတော်သည်။ပကတိလူတို့အထွာကဲ့သို့ပင်လော
ဟု တွေးတော သင်္ဘာဝိဗိကိစ္ဆာ ရှိလေရာသော သောတုဇန တို့အား
ထိုဝိဗိကိစ္ဆာ မရှိစေခြင်းငှါ ဖြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ပမာဏကို ဖြ
လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သုဂတဝိဒတ္ထိနာမ စသည်ကို မိန့်သ
တည်း။ ။ဝိဒတ္ထိဟု များစွာသော ပေတို့ဒ္ဓ ဒန္ဓနဇပဌမက္ခရာ ဒွေးဘော်
နှင့်ရှိ၏။ ပုဒ်ပျက်မသင့်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား ကနိဋ္ဌသဟိ
တေနဂိုဋ္ဌေန ဝိဏ္ဏာရိယတေ ဝိဓိယတေတိဝါဝိဒတ္ထိ။ ဝိပုဗ္ဗော၊ တနုဝိဏ္ဏာ
ရေ၊ဓာတွာရဏေစဉ္ဘာယတြာဝိတိ။ ပုဗ္ဗပက္ခေတသထော၊ နသတော၊
တသဒေါ၊ ပစ္ဆိမေဓသဒေါ၊ တသထော အသရုပနွေဘာဝေါစဟု အ
ဘိဓာန်ဋီကာဒ္ဓ။ အသရုပနွေးဘော်ကိုမိန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဖြတ်စွာဘုရား တဆဲ့နှစ်ထွာကို အာဘယ်မှစ၍ ထားအပ် နှိုင်းယှဉ်
အပ်သနည်း။ ရုဒ်ရှိရကား မိနန္တေနပန စသည်ကိုမိန့်။ ။မိနန္တေန၊ နှိုင်း
ယှဉ်အပ်သောရဟန်းသည်။ မိနေတဗ္ဗာဒ္ဓိစ၀်။ ။ဗဟိကုန္တေ၊ နံရံပဒ္ဓ။ ။
ဒိန်း၊ ကျံအပ်သော။ မဟာမတ္တိက ပရိယန္တံ၊မြေစိုင်ကြီးအဆုံးသို့။ ။ထု
သဝိဏ္ဍာပရိယန္တေန၊ ဖွဲ့နှင့်ရောသော မြေစိုင်အဆုံးဖြင့်။ ။မဟာမတ္တိ
ကလေပေနေဝ၊ မြေစိုင်ကြီး လိမ်းကျံသဖြင့်သာလျှင်။ သစေနိဋ္ဌာပေတိ၊
အကယ်၍ပြီးစေအံ့။ ။သွေဝသောဇေဝ၊ ထိုလိမ်းကျံအပ်သော မြေစိုင်
ကြီးသည်ပင်လျှင်။ ။တိရိယံအညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ စသည်ဒ္ဓ တိရိယံ
သဒ္ဒါဖြင့် အရပ်ထက်ဝန်းကျင်ကို ယူအပ်ငြားသော်လည်း။ ဤဒ္ဓ ဒိစ
သောဟူသော သဒ္ဒါနှင့်ရသဒ္ဒိဋ္ဌာန်ကြောင့် အနံကိုသာလိုရကား။ ဝိဏ္ဍာ
ရတော ဗွင့်။ ။သတ္တာနုဂ္ဂဟဒ္ဓိ အနုရောဘဝေါ အနုရော ဘဝတဒ္ဓိတ်။

တေန အန္တရာယတ္ထ စသည်ဋ္ဌကဲ့သို့။ ကရဏတ္ထ၊ဋ္ဌ။ နိဿက္ကဝိဘတ်။ ဤသတ္တန္တရာ ပုဒ်သည်လည်း။ ဝိသေသနတည်း။ ဝိသေသန၏ ဝိသေသျနှင့် မကင်းခြင်းကြောင့်။ အန္တေန ဟူသော ဝိသေသျကိုငဲ့၏။ သတ္တ ဟူသော သင်္ချာဝိသေသန ကိုလည်း။ သုဂတဝိဒတ္ထိယောဟု သင်္ချေယျ ဝိသေသျပုဒ်နှင့်စပ်၍။ ပမာဏံ ဟူသော အောက်သို့လည်၍ ယောဇနာ အပ်၏။

ထို့ကြောင့်ရကား။ သတ္တန္တရာတိကုန္နံသဗဟိအန္တံ စသည်ကဲ့မိန့်သော။ ။အဿန္တရိမေန၊အတွင်းဌဖြစ်သော။အန္တေန၊အစွန်းဖြင့်။ မိယမာနေ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သည် ရှိသော်။ ။ဤသို့ မိယမာနေဟု လက္ခဏထည့်၍ပေး။ ။ထိုသို့ပေးစေလိုသောကြောင့်။ အဿန္တရိမေနအန္တေနမိယမာနေဟု ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဌိမိန့်သည်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ ပွင့်ဟန်ကိုနှလုံးသွင်း၍ ပါဠိဌ်ဌလည်း။ ။ဣဒံ၊ကား။တတြ တသာကုဋိယာ၊ ဇ်။ ပမာဏံ၊တည်း။ ဒိလတော၊အထျားမှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ဖြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့်။ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော၊ ဝဲဆဲ့နှစ်ထွာတို့သည်။ အန္တရာအဿန္တရိမေန၊ အတွင်းဌဖြစ်သော။ အန္တေန၊ အစွန်းဖြင့်။ မိယမာနေ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သည်ရှိသော်။ သတ္တသုဂတ ဝိဒတ္ထိယော၊ ဖြတ်စွာဘုရား ခုနစ်ထွာတို့သည်။ပမာဏံ၊တည်း။ ။ဤသို့ယောဇနာလေ။ ။ဇ်ထွေစ၊ဤကုဋိကိုနှိုင်းယှဉ်ရာဌိလည်း။ ။ယထ္ထ၊အကြင်ကုဋိဌိ။ ပမာဏယုတ္တော၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော။ ။ပကတိ အထွာအားဖြင့် ကိုးထွာသည် ပမာဏမည်ဇ်။ ။အာဘိနေတဗ္ဗာ၊ဌိ။အာဘိဟူသောဥပသာဂပုဒ်သည်။ဓာတ္ထတ္ထာနုဝတ္တကမျှသာ အနက်မရှိ။ ဝတ္ထု၊ဒေသနာယ၊ဌိ။ အာယကား။ စတုတ္ထိဇ်ကေဝုစ်ဇ်၏ ကာရိယ၊ ထိုပုဒ်ကိုလည်း အာဘိနေတဗ္ဗာနှင့်စပ်အပ်ဇ်။ ။ ထို့ကြောင့်။ ဘိက္ခု။အာဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထု၊ဒေသနာယာတိ ဘိက္ခု။ဝတ္ထု၊ဒေသနတ္ထာယနေတဗ္ဗာဟု မိန့်သတည်း။

အာဘယ်ရဟန်းတို့ကိုဆောင်အံ့ဝီသနည်း။စောဒနာကြောင့်။ပဒဘာဇနေစသည်ကိုမိန့်သော။ ။အာဘယ်အရပ်ဌဆောင်အပ်သနည်း ဂုဒ်ရှိရကား။ယထ္ထိ ပဒေသေကုဋိ ကာရေတုကာမောဟောတိ။တံသောဧတ္ထာတတ္ထ ကိုမိန့်။ ။တံပဒေသံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ထိုအရပ်ဌ။ ဝတ္ထု၊ကုဋိရာကို။

ဒေသနာထ္ထာယ၊ ကြားစေခြင်းငှါ။ ။ဝတ္ထု၏ကို ကုဋိဝတ္ထု၊ ဟုဋိကားပွင့်သည်ကိုထောက်၍ခြားခြားခြားခြား၍ အနက်ပေးသည်။ အာရမ္မဏ်ကိုဟိ သဏ်ကိုတိအာရမ္မဏာ။ ။ဥပဒ္ဓဝေါရစေ။ ။နတ္ထိအာရမ္မဏံဇထ္ထောတိအနာရမ္မဏံ။ ။ကုဋိဂ္ဂ ရစေ။ ။ထို့ကြောင့်။ ကိဝိလ္လိကာဒိနံ။ လ။ ဥပဒ္ဓဝေဟိ ဝိရဟိတတ္တာ အနာရမ္မဏံဟု ပွင့်သည်။ ။ကိဝိလ္လိကာဒိနံ။ ပိုးဂ္ဂ, ခြပုန်း အစရှိသည်တို့၏။ အာသယာဒိဟိ၊နေရာအစရှိကုန်သော။

[တေရသသဒ္ဒဝိကာ။။ ပိုးဂ္ဂ,ခြ, ကြွက်, ဖြွ, ကင်းမြီးကောက်, ကင်းခြေများ, ဆင်, ခြသေ့, ကျား, သစ်, ဝံ, အောင်း။ အဗျတ်မရှိသောတိရစ္ဆာန်တို့၏နေရာကိုယူ။]

ပဗ္ဗဇ္ဇာပရဇ္ဇာနိသိတောဟိ၊ကောက်ပဲကိုမှီကုန်သော။

[သေခ္ခသသဒ္ဒဝိကာ။။ကောက်ရှိသော အရပ်ကိုမှီသည်။ ပဲရှိသော အရပ်ကိုမှီသည် သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကမ္မကရဏပြုရာအရပ်ကိုမှီသည် လက်ခြေအစရှိသည်ကို ဖြတ်ရာအရပ်ကိုမှီသည် သုသာန်ကိုမှီသည် ဥယျာဉ်ကိုမှီသည် မင်းဖြေရာကိုမှီသည် ဆင်တင်းကုတ်ကိုမှီသည် မြင်းတင်းကုတ်ကိုမှီသည် နွားအိမ်ကို မှီသည် သေတင်းကုတ်ကို မှီသည် ဓိမ်ဈေးကို မှီသည် ခရိုးသုံးရတို့၏အဆုံးကိုမှီသည် ခရိုးလေးရတို့၏ အဆုံးကိုမှီသည်။ သဘင်ကိုမှီသည်၊ထုတ်ချင်း မထွင်းသောခရိုးကိုမှီသည်၊၍သည်လျှင် တဆဲ့ခြောက်ပါးတည်း။]

ပရိတော ကမတိဂဒ္ဓတိ ဇထ္ထောတိပရိက္ကမနံ၊ ပရိက္ကမေနသဟဝတ္တတိတိသပရိက္ကမနံ။ ။ဥပစာရ ရှိသော ကုဋိဂ္ဂ ရ၏။ ။ထိုဥပစာကို နွားနှစ်ချ၊ လေးရကသောလှည်းဖြင့် လည်နိုင်ကောင်းသော ဥပစာကိုသာလို အပ်၏။ မလည်နိုင်ကောင်းသောဥပစာကိုမလိုအပ်။ ။ထို့ကြောင့်၊ ဒွိဟိဝါ စသည်ကိုဓိန်သတည်း။ ။ကံစက္ကံ၊လှည်းဘီးတဘက်ကို။နိဇ္ဇော ဒကပတန ဌာနေ၊ တနှစ်ကျရာ အရပ်၌။ ။အာဝိဗ္ဘိတုံ၊ လည်ခြင်းငှါ။ ။တထ္ထေဝ၊ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ ။အဲဒဋ္ဌဝိကေ၊အာဋ္ဌဝိတိုင်း၌ ဖြစ်

ကုန်သော။ဒ္ဓိဟိ၊ ကုန်သော။ ပိဏ္ဍောဟိ၊အကော်တော ဖြေဖိုင်တို့ဖြင့်။ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးခြင်းသို့။ဂမိသတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ တောသုထိုနှစ်ခုသော အင်္ဂါတော ဖြေဖိုင်တို့တွင်။ လွှဲပေ၊လိမ်းကျံခြင်းသည်။ ဃဋိတော၊ စပ်သည်ရှိသော်။ ။နွေဒုက္ကဋ္ဌာနိကား။ သာဂရမ္ဟာ အာပရိက္ကမနအစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဥဘယဝိပန္နော၊နှစ်ပါးစုံ ချို့တဲ့ကုန်သည်။ သစေပေါဘွိ၊အံ့။ ။ဒေသနာပမာဏနှစ်ပါးမှ ချို့တဲ့သည်ဟူလို။ ။ဒွါရဝုဠ္ဍဝါ၊တံခါးဖွင့်ကိုဂင်း။ သစေလိမ္မတိ၊အံ့။ ။တဿိံ၊ထိုတံခါးဖွဲ့ လေသာပြတင်းကို။ ဌပိတော၊သော်လည်း။ ။သစေနုဃဋိယတိ၊အကယ်၍မစပ်အံ့။ ။ရှေးလိမ်းကျံသောမြေ အင်္ဂါတော်သည် တံခါးဖွဲ့လေသာနှင့် မစပ် ဟူလိုသော။ ။တံ၊ ထိုတံခါးဖွဲ့သော လေသာပြတင်းသည်။ ။တိဋ္ဌတိသို့သွား။ ။ပဌမမေဝ၊ရှေးဦးကပင်လျှင်။ ။တံခါးဖွဲ့လေသာပြတင်းထားသည်ရှိသော်။ရှေးလိမ်းကျံသောအင်္ဂါတော်မြေနှင့်စပ်သည်ဖြစ်အံ့။လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စပြီးခြင်းကြောင့် တံခါးဖွဲ့ လေသာပြတင်းမထားမီ ရှေးလိမ်းကျံခြင်းပြီးသောခဏ၌ပင် သံဃာဒိဆိုသ် သင့်သည်ဟူလိုသော။ ။ကေဝလံ၊သက်သက်။ အပရိက္ကမနနှင့်မရောဟူလို။ ။သာဂရမ္ဟာယ၊ခြုံးရှု အစရှိသော ဘေးရန်ရှိသောကုဋိ၌။ ။တထာ၊ဖြင့်။ ကေဝလံဒုက္ကဋ်ကိုငင်သည်။ ။ဣဒ္ဓိလည်း၊ သာဂရမ္ဘံနှင့် မရောသည်ကို ကေဝလယူ။ ။ဝိပ္ပကတံ၊ မပြီးသေးသော။ ။ဟေဋ္ဌိမပမာဏ သမ္ဘာဝေါ၊ အယုတ်အားဖြင့် လေးတောင် ပမာဏရှိခြင်း။

[ကတပမာဏာတိက္ကန္တာ တာဟုစာရှိ၏။ ကတလိမည်မထင်။ သာဂရဏ္ဍဒီပနီ၊ ဝိမတိတို့ဋ္ဌိလည်း မရှိ။]

ဆ-ဏီအဂရကို။ အဒေသိတပမာဏာ တိက္ကန္တာ နှစ်ပါးတို့တွင်။ တပါးပါးသာချို့ရာဋ္ဌိယူ။ ။အဘယ့်ကြောင့် ကြိုယာသည်၎င်း။ကြိုယာကြိုယသည်၎င်း ဖြစ်သနည်း စောဒနာ ရှိရကား။ ဣဒ္ဓိဟု စသည်ကိုဖိန့်။ ။ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခါပဒံ၊သည်။ သမုဋ္ဌာတိသို့ သွား၍စပ်။ ။ဆဋ္ဌမ သိင်္ခါပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၇) သင်္ဃမမဟလ္လကဝိဟာရခ့ဉ်ကွာပဒ။

(၁၁) မဟန်္ကံလာတိဂဏ္ဌာတိတိမဟလ္လကော။ ။ဝိဟာရ-ရ၏။ ။ မဟန်္ကံ-အကြိုးကိုယူသောဝိဟာရသည်ပင်။ မဟန်္ကာ့ရှိသည်မည်ရကား မဟန်္ကံဘာဝေါ ဇေသအတ္ထိတိ မဟလ္လကောဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ မိန့်သတည်း။ ။ဒိကာအလိုကား။ ။မဟန်္ကံလာတိ ဂဏ္ဌာတိတိ မဟာလော။ ။ကျောင်းရစေ။ ။မဟာသဿဘာဝေါ မဟလ္လံ။ ။မဟန်္ကံဘာရစေ။ ။ထုလ္လစ္စယံ စသည်ကဲ့သို့။ သံယုတ် နှောင်းသောကြောင့်၊ မဟာဒ္ဓ အာဒိဃသည် ရသဖြစ်သတည်း။ ။မဟလ္လံ အာသ အတ္ထိတိ မဟလ္လကော။ ကျောင်းရစေ။ ။ဤသို့သောအနက်ကို ယူစေလိုရကား၊ မဟန်္ကာဘာဝေါ။လ။ မဟလ္လကောဟုမိန့်သတည်း။ ။ဤကားအဋ္ဌကထာ မိန့်တိုင်း ယထာရုတဖြင့်လေအောင် ငါတို့အလိုဆိုသည်။

ထိုကျောင်းသည် အာဘယ်ကြောင့် မဟန်္ကာဘာဝ ဖြစ်သနည်း။ အာဘယ်ထက်ကားကြိုးသနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့်။သဿာမိကဘာဝေန စသည်ကိုမိန့်။ ။သဿာမိကအဖြစ်ကြောင့်သာ မဟန်္ကာဖြစ်သည် မဟုတ်ဟုဖြေခြင်းငှါ ယသ္မာဝါစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ထိုသို့ပမာဏကြိုး သောကြောင့်လည်း မဟလ္လကဖြစ်သော်။ အာဘယ်ကြောင့် မဟလ္လကော နာမ ဝိဟာရော သဿာမိကော ဝုစ္စတိဟုဤမျှကိုသာ ပဒဘာဇနီဒ္ဓါဟာလေသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား ယသ္မာပန စသည်ကိုမိန့်။ ။အာသ ဝိဟာရသ၊ဏ်။ ။အာသ၊ထိုမဟာလ္လကဟူသောပုဒ်၏။ ။သေသံသဗ္ဗံ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တသဒိသံဟူ၍သာ ဆိုချေက၊ အလုံးစုံအကြွင်းမဲ့ပင်တူ၏ဟု စကားကျဉ့်ရကား၊ သဿာမိကဘာဝမတ္တမေဝဟိ ဝိသေသောဟု မိန့်ပြန်သတည်း။ ။ကောသမ္ဗိယံ၊ ကောသမ္ဗီပြည်၌။ ။ထိုပြည်၏အရံ ဥယျာဉ် ရေကန်စသော ထိုထိုသို့သောအရပ်တို့၌ ကြို့ပင်များသောကြောင့်ကောသမ္ဗိမည်သတည်း။ဝါ၊ကုသမ္ဗမည်သောရသေ့၏ သမိုးအနီးဒ္ဓတည်ခြင်းကြောင့်ပင်း ကောသမ္ဗိမည်သတည်း။ ။စေတိယရုက္ခံ၊လူတို့သည်အရိုအသေပြုအပ်သောသစ်ပင်ကိုပေးလေ။ ။သတ္တမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဒ္ဓာနံ။

(၈) အဋ္ဌမအမူလကဒုဋ္ဌဒောသိသိက္ခာပဒ။

(၁၂) နှသိယတိတိဒုဋ္ဌော။ ။နှသေတိပရံ ဝိနာသေတိတိနှသကော ဤသို့ရှေးပုဒ်ကိုကမ္မသာဓန။နောက်ပုဒ်ကို ကတ္တုသာဓနပြုစေလိုရကား။ နှသိတောစေဝ နှသကောစ ဟု ပိန့်သတည်း။ ။ယသုအခါ နှသိတော စေဝနှသကောစဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သောအနက်ကိုပင်လျှင်အ ကျယ်ခဲ့၍ပြခြင်းငှါ ဥပ္ပန္နေဟိဒေါသေ စသည်ကိုပိန့်သတည်း။ ။ဤကာ နှင့်အညီ။ ။ဝါ၊ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ထည်းသာဖြစ်လျက် အာဘယ်ကြောင့် ဒုဋ္ဌော ဒေါသောဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ဆိုသနည်း စောဒနာကို ရည်၍။ ဤတိဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ ဇကေသေဝေတံ စသည်ကိုပိန့်။ ။ဤ ဟူသည် အာဘယ်နည်း စကားရှိ၍ ဥပ္ပန္နေဟိ ဒေါသေ စသည်ကိုပိန့် သော။ ။ဗျက်ဆိုး၏ ဟူသည် အာဘယ်သို့ ဗျက်ဆိုးသနည်း စုဒ်ရှိရ ကား။ ပကတိဘာဝံဇဟာပိတောပိန့်။ ။ပကတိဘာဝံ၊ဖြူစင်သော ပြက တ်သဘောကို။ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေသည် ဟူလိုသော။ ။ အာကာရနာနတ္တေန၊ အခြင်းအရာ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ။နှသိတာ ကာရ နှသာကာရကိုယူ။ ။နဒိတိးတာ၊ဒိတိသုခ အစရှိသည်တို့သည် မကာရအဝ်။ ။ဒိတိသုခ စသည်တို့သည် မကာရအဝ်သော သူသည် ထိုဒိတိသုခ စသည်တို့သည် ကြဉ်အဝ်သည် မည်ရကား။ ဒိတိသုခါဒိ ဟိဝိဝဇ္ဇိတောဟု ပိန့်သတည်း။ ။ဒိတိသုခ စသည်တို့သည် ကြဉ်အဝ် သောပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ထိုဒိတိသုခ စသည် တို့သည် မနှံ့သည် မည်ရ ကား နအာဘိသဒ္ဒေါတိ အာဇ္ဇော ပိန့်။ ။နအာဘိသဒ္ဒေါ၊မနှံ့။ ။နသမူလကန္တိ အမူလကံ။ ပါရာဇိက ရဏ်။ ။ထိုအမူလက အဖြစ်ကိုကား၊ စောဒက၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ လိုအပ်၏။ ရုဒိတက၏ အစွမ်းအားဖြင့် မလိုအပ်။ ထို့ကြောင့် ထိုအနက်ကိုဖြခြင်းငှါ ယံစောဒကေနစသည်ကို ပိန့်။ ။ဤကာအလို။ ။ဝါ၊အမူလကံဒ္ဒိ အ-သည် ဂုဏ်တဒ္ဓိတဝေစသော အနက်ဒ္ဒဖြစ်သလော။ အမူလက သဲည်လည်း အာဘယ်သမာသ် ဖြစ်သ နည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍။ ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေလိုရကား အမူလကေနာ တိ မူလာနံ အာဘာဝတော အမူလကံနာမ ပိန့်သော။ ။အသဒ္ဒါ၏ ပဒို

သေဒအနက်၊ အမှုလက၏ဗဟုဒ်ိုဟိ အဖြစ်ကို ပြသည်။ ။လောဘ စသော မှုလကို။ မှုလဆိုသလော စကားရှိရကား။ ဇတော်သံ၊လ။ သဒ်ိ တာနံ မိန့်။

အာဘယ်ပါရာဇိကသည် အမှုလကမည်သနည်း ရဒ်ရှိရကား။ယံဟိ ဧစောဒကေန။လ။ ဣဒံ၊မိန့်။ ။ယံပါရာဇိက်၊ကို။ စောဒကေန၊သည်။ ရဒ်ဟိ တကဖြို၊ စောဒနာအပ်သော။ ဣဒံပါရာဇိက်၊သည်။အမှုလက်သို့သွား။ ။ ရဒ်ဟိတက ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအာပတ်သို့ ရောက်မှသာ အမှုလက မည်သ လော စောဒနာကိုဖြင့်၍ တံ်ပန စသည်ကိုမိန့်။ ။တံ်ပနပါရာဇိက်၊ သို့။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုရဒ်ဟိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ။ဧတံ်၊ထိုသို့ရောက်မရောက် သောအဖြစ်သည်၊ ဣဓ၊၌ဆိုကျွာပုန်၌။ ။အဒ်ဒဲ့-အာသုတံ်-အပရိသက် တံ်သာဆို၍ နေချေမူ။ အဒ်ဒ္ဒစသည်တို့၏ အရကို သောတုဇနတို့ မသိ လေကုန်ရာသောကြောင့်။ ယသ့အခါ ထိုအဒ်ဒ္ဒစသည်တို့ကို ဗွင့်ဆုံသော ဌာဇ္ဈေစအစရှိသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဇ္ဈေစ၊၌အဒ်ဒ္ဒအစရှိသည်တို့၌ လည်း။ စ-ကား၀ါကျာရန္ဘ။ ။တထေ၀ ဖြင့်။ ပသာဒ သောတေန၀ါ ဒ်ိဗ္ဗသောတေန၀ါ ဟူသောအနက်ကိုညွှန်းပြ၊တော်မူသည်။ ။ဒ်ိဋ္ဌသုတ မုတ၀ေသန၊ဖြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရောက်ခြင်း၏အစွမ်းအား၊ဖြင့်။ ။စတုန္နံ အညတရေနဟု ပဒဘာဇနိဒ္ဒ ဟောသည်ကို စွဲ၍။ လေးပါးသော ပါရာ ဇိကကို ယူလေရာသည်ကိုဖြင်၍။ ထိုအယူကို နစ်စေခြင်း၌ ပါရာဇိကေ နာတိ။လ။အညတရေနကိုမိန့်သတည်း။

သင်သည် ပဏ္ဍုက်ဖြစ်၏ စသည်ဖြင့် စောဒနာသော ရဟန်းအား လည်း။ အာပတ် သင့်သောကြောင့် လေးပါးတွင်သာ တပါးပါးမဟုတ်။ ရဟန်းယောကျ်ားအား ထိုသော တခုယုတ် နှစ်ဆယ်သော ပါရာဇိ ကတို့ထဲ၌ တပါးပါးဟူလိုသော။ ။ထိုသို့လျက် အာဘယ့်ကြောင့် ပဒ ဘာဇနိဒ္ဒ။ ပါရာဇိကေနဓမ္မေနာတိစတုန္နံ အညတရေနဟု။ ဟောလေသ နည်းဟု သူတပါးတို့စောဒနာဘွယ် ရှိရကား။ ပဒဘာဇနေ စသည်ကို မိန့်သော။

အနုဒ္ဓံသေသူ၌ ဒ္ဒ အနုဟူသော ဥပသာရသည် ဓာတ္ထတ္ထဝိသေသက

ဓာတ္ထြဟာဓက ဓာတ္ထြာနုဝတ္တြက အားဖြင့် သုံးပါးတို့ဖွင့် ဓာတ္ထြာနုဝတ္တြက တည်းဟု ပြခြင်းငှါ အနုဒ္ဒံသေယျာတိ ဝံသေယျ ပိန့်သော။

ဥပသဂ္ဂနိပါတာစ၊ဓာတဝေါပစ္စယာစိမေ။
နေကေနေကတ္ထဝိသယာ၊ဣတိ နေရုတ္တိကာဗြဟ္မုံ။ ။

ဤသို့ ပိန့်ဆိုရကား ဝံသ ဓာတ်သည် အနက်များခဲ့ အဘယ်အနက် ရှိသနည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍။ အဘိဘဝန အနက်ရှိသတည်းဟု ပြလိုရကား။ အဘိဘဝေယျ ပိန့်သော။ ။ပဒဘာဇနိ၌ အနုဒ္ဒံ သေယျာတိ စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါဟု ဟောတော် မူသည်မဟုတ်တုံလော ထိုသို့လျက် အနုဒ္ဒံ သေယျာတိ ဝံသေယျ စသည်ဖြင့် အထွေ သံဝဏ္ဏနာကို ဆရာပြုလေသနည်း ပဒဘာဇနိနှင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့၏တကားဟုမိမိဆိုသော စကား၌ သူတထူးတို့အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိရာသည်ကို နှလုံးပိုက်၍ တံပနအနုဒ္ဒံသနံ စသည်ကိုအဋ္ဌကထာဆရာပိန့်ရချေသည်။

စောဒေတိဝါ စသည်ဖြင့် ပဒဘာဇနိ၌ ဟောသည်ဟူဖြို့ စောဒနာကား အဘယ်မျှ ပြားသနည်း စကားရှိသောကြောင့် တထွေ စသည်ကို တက်သော။ ။တထွေဝစနေ၊၌။ဝါ၊ထိုသို့စောဒနာရာ၌။ ။ဝထ္ထု သန္ဓေသနာ၊ ဝထ္ထုကိုပြခြင်း။ဝါ၊ဝထ္ထုကိုပြ၍ စောဒနာခြင်း။ ။အာပတ္တိသန္ဓေသနာ၊ အာပတ်ကိုပြခြင်း။ ဝါ၊ အာပတ်ကိုပြ၍ စောဒနာခြင်း။ ။သံဝါသပဒိုက္ကွေပေါ။ သံဝါသကိုပယ်ခြင်း။ ဝါ၊ ပယ်၍စောဒနာခြင်း။ ။သာမီစိပဒိုက္ကွေပေါ၊ အရိုအသေပြုခြင်းကိုပယ်ခြင်း။ဝါ၊ပယ်၍စောဒနာခြင်း။ ။ လေးပါးတို့၏အထူးကိုပြလိုရကား။ တထွေ စသည်ကိုမိန့်။ ။တထွေ၊ထိုလေးပါးသော စောဒနာတို့တွင်း ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သောစောဒနာခြင်းသည်။ ဝထ္ထုသန္ဓေသနာနာမ၊မည်၏ဟု သမ္ဗန်။

အဘိဝါဒန၊ရှိခိုးခြင်း။ပစ္စုဋ္ဌာန၊ခရိုးဦးကြိုဆိုခြင်း။ အဉ္ဇလိကမ္မ၊လက်အုပ်ချီခြင်း။သာမီစိကမ္မ၊အရိုအသေပြုခြင်း။ဓိဇနိကမ္မ၊ယပ်လေခတ်ခြင်း။ ။ အကရဏံ၊သည်။သာမီစိပဒိုက္ကွေပေါနာမဟု သမ္ဗန်။ ။ထိုသို့အဘိဝါဒနစသည်ကိုမပြုခြင်းကို။ အခါခတ်သိမ်းမပြုခြင်းကိုပင်သိအပ်သလော။ အမှတ်မရှိသေးကာလ၌ မပြုခြင်းသည်ပင် စောဒနာမည်သလော ဂုဏ်ရှိရ

ကား။ တံပဋိပါဋိယာ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တံ်အကရဏံ၊ကို။ ကရော တော၊ပြုသောရဟန်း၏။ကာရဏာဒ္ဓိစ၀်။ ။ကေဿ၊ တယောက်သော ရဟန်းအား။ ။ထိုသို့ရှိခိုးခြင်းကို မပြုရကား။သံဃာဒိသိသ်သို့ရောက်၏ ဟု အယူဖြစ်လေရာသောကြောင့်။ ။ထိုအယူကိုမဖြစ်စေခြင်းငှါ။ဣတ္ထော ၀တာစ အစရှိသည်ကိုမိန့်။ ။ဣတ္ထော၀တာ၊ ဤသို့ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည် ကိုမပြုကာမျှဖြင့်။ ။သိသံ၊ အဆုံးသို့။ ၀ါ၊ သံဃာဒိသိသ်သို့။ နုတော်၊ မ ရောက်။ ။ထိုသို့ မပြုကာမျှဖြင့် မရောက်သော် အခြင်းခ၀်သိမ်းပင် မ ရောက်ပြီသော စောဒနာကိုရည်၍ တသ္မာ စသည်ကိုမိန့်ပြန်သော။ ။ ယောဘိက္ခု၊သည်။ဘိက္ခု၊တပါးသောရဟန်းကို။ ။စောဒေတိသို့ နှစ် ပုဒ်ကိုစ၀်လေ။

သမီပေတိ နွါဒသဟာ ဣ ပမာဏောပဒေသေ။ ။ဋီကာ။ ။သမီပေ ဌတွာတိဟာဣ၀ိကာရ၀စီဃောသာနံ စောဒနာ၀သေနပ၀တ္တိယမာနာနံ ဒသနူပစာရေဌတွာတိ အာဣတွော။ ။၀ိမတိ။ ။သမီပေဌတွာတိ ဣဒံ သမ္ဗုခါဘာ၀မတ္တဒဿနဣဿနဣတ္ထံဂတ္တိ အမှာကံခန္တိ။ ။သာရတ္ထဒီပနီ။ ။ ဤဋီကာကို ကေစိဟုဆို၏။ ။ဆင်ခြင်၍ယူ။ ။သိက္ခာစွန့်ခြင်းကဲ့သို့မ ဟုတ်။ ။အနုဒ္ဓံသနသည် လက်ဆုပ်ပြကာမျှဖြင့်လည်းရောက်ရကား။ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ၀ေဟု မိန့်သတည်း။

၀ိတာမဟေ ဇိနေ သေဌ္ဌေ၊ပြာဟူဏော စ ၀ိတုသ္မ၀ိ။
ပြဟ္မာ ၀ုတ္တော တထာပြဟ္မံ၊ဇဓေ တပသိ ၀ုစ္စတေ။ ။

ဟု မိန့်အပ်သော ပြဟ္မသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် ဤ၌ သေဌ္ဌအနက်ကို ဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် သေဌ္ဌာစရိယာဟု အဏ္ဍသံ၀ဏ္ဏနာကိုမိန့်သည်။ ။ ဣမမှာပြဟ္မစရိယာ၊ဤမြတ်သောအကျင့်မှ။ သစေစာ၀ေယျ၊ အကယ်၍ ဧန္တလျှောစေရမူကား။၀တ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သာရ၊ ကောင်း သည်။အာသဘ၀ေယျ၊ဖြစ်ရာ၏။ ။ဣမိနာအဓိပ္ပါယေန အနုဒ္ဓံသေယျဖြင့် အပ္ပေ၀နာမ။ လ။ စာ၀ေယျန္တိကို အနုဒ္ဓံသေယျ ဟူသောကြိယာသို့ အာ ကာရအဖြစ်ဖြင့်စ၀်အပ်သည်ကို ပြသတည်း။

ပယ်အပ်သော အဓိပ္ပါယ်အထူးမရှိပဲ။ အပ္ပေဝနာမ စသောစကားကို ဆိုလေသလော စောဒနာရှိ၍ ထိုပုဒ်ဖြင့် ပယ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဇတေန စသည်ကိုပြီ၏။ ။ဇတေန၊ ဤအပ္ပေဝနာမနှင့် ဇာမမှာဖြိုဖျင်းရှိ ယာစာဝေယျံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ။ဂဟေတွာ ပဒိုက္ခိတ္တာတို့ဖြစ်စပ်။ ။ကမ္မာ ဓိပ္ပါယော တဇ္ဇနီယ အစရှိသော ချုပ်ပါးသော ကံကို ပြုလိုခြင်း။ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပါယော၊ အာပတ်မှထစေလိုခြင်း။ ဥပေါသထ ဌပနာဓိပ္ပါယော ဥပုသ်ထားလိုခြင်း။အနုဓိဇ္ဇနာဓိပ္ပါယော၊မေးစိစစ်လိုခြင်း။ ။အနုဓိဇ္ဇကော နှ၊မေးစိစစ်သော ဝိနည်းမိုရ်သည်။တော၊သင်သည်။ကိ ၊အဘယ်ကို။ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်သနည်း။ ။အနုဓိဇ္ဇိယမာနော၊မေးစိစစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ။သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ ဟူသောပုဒ်တို့ကို ဟောတိ ဟူသော ကြိယာနှင့်။ ၀ါ၊ အနုဒ္ဒံသေယျ ဟူသောကြိယာနှင့် စပ်အပ်သ လောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍။ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ ဣမေသံ စသည် ကိုပြီ၏။ ။အနက်ယုတ္တိမရှိပဲလည်း စပ်အပ်ကောင်းသလော စုဒ်ရှိရကား ဣဒဋ္ဌိ စသည်ကို ပြီ၏သော။ ။ပဒိုစ္ဆဖြင့် ပဒိုအနက်ကို ပြသည်။ ။ဌာ ဓာတ်၏ ဂတိနိဝတ္တိအနက်ကို ယူသည်ရှိသော် အကမ္မကဖြစ်၍ ဒေါသံ ဟူသောကံပုဒ်နှင့်မတန်ရကား။ ထိုနှင့်တန်စေခြင်းငှါ။ပဒိုဓာနာတိကို ပြီ၏ ပြန်ရသတည်း။

စောဒကရဟန်း ဝန်ခံမှ အာပတ်ကျောက်၏ အနက်ကျခဲ့ရကား။ဣဒဋ္ဌ အမူလကံ စသည်ကိုပြီ၏။ ။ဣဒံဝစနံ၊ ဤသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ အစ ရှိသောစကားကို။ ။အမူလကဘာဝသ၊ အရင်းမရှိသောအဖြစ်၏။ ။ သမထေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဓိကရဏိယဘာဝေန၊ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သမထေဟိ အဓိကာတဗ္ဗတ္တာ အဓိကရဏိယံ၊ ဟူ သောကမ္မသာဓနကိုပြသည်။ ။သမဏဝေသန အဓိကရိယတ္တာ သမ ထာဇ္ဇောတိ အဓိကရဏံ ဟူ၍ပြုအပ်၏။ ။ယုတ္တသဗ္ဗဓိ သာဓနဟု သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့်။ ယုပစ္စည်းသည် သာဓန ၇-ပါး ၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော ထိုသို့ထူက် ကမ္မသာဓနကိုသာ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသနည်းဟု သူတပါးတို့ တင်အစ်သောအဖြစ်ကိုမြင်တော်မူ၍ ထိုအဖြစ်ကို ချေအံ့သောငှါ ယဒ္ဓိအဓိကိစ္စ စသည်ကိုပြီ၏သတည်း။ ။

ဤပါဠိဖြင့် အဝတ္တကမ္မသာဓနကိုပြု၏။ ။သမေန္တိ ဂူပသမေန္တိ သမထော။ ။သမ္မုခါဝိနည်းစသောခုနစ်ပါးသောသမထရေး။

အဓိကရဏ်းသံည် ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း၊အနုဝါဒါဓိကရဏ်း၊ အာပတ္တာဓိကရဏ်း၊ ကိစ္စာဓိကရဏ်းအားဖြင့် လေးပါးပြားခဲ့ရကား။ ထိုလေးပါးတို့ကွင် ဤဒွိအာဘယ်အဓိကရဏ်းကို လိုအပ်လေသနည်းဟူသော သောတုဇနတို့အား တွေးတောသင်္ဘာရိလေရာသည်ကိုနှလုံးပိုက်၍ ထိုယုံမှားသင်္ကာမရှိစေခြင်းငှါ ဤဝပန အာပတ္တာဓိကရဏမေဝ အဓိပ္ပေတံဟုံ ပိန့်သတည်း။ ။ဧဝံဖြင့် ကြွင်းသော အဓိကရဏ်းကိုကန့်။ ။အာပတ္တာဓိကရဏ်း၏လည်း ခုနစ်ပါးရှိခြင်းကြောင့် သာမညလျဉ်းပါး ဘွယ်ရှိရကား။ပါရာဇိကသဒ်ါတံကို ပိန့်ပြန်သော။ ။အာပတ္တိယေဝအဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏံဟု ပြုလေ။

ပဒါဝဓိကန္တ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အမူလကဥ္စေဝ စသောပုဒ်တို့၏။ အနုက်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ ဝါကျာဝဓိကန္တ၏အစွမ်းအားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။ယဒိဟိ စသည်ကိုပိန့်ပြန်သော။ ။ဟိ ကားအနုက်မရှိ နိပါတ်မျှသာ။ ။ထို့ကြောင့်။ ပါရာဇိကဏ် အဒ္ဒကထာ၌ တံဒ်ဒ္ဒါဒိဟိ မူလေဟိ အမူလကဥ္စေဝ အဓိကရဏံဟောတိ စသည်ဖြင့် ဟိသဒ္ဒါနှင့်ကင်း၍ အနုက်ကို ပိန့်အပ်ပြီ။ ။ဝါ၊ဝါကျာရန္တကြိသော် သင့်၏။ ။အန္ဓိုကား။ကာရဏာကြို၍ ဟိယသ္မာဟု ဖွင့်၍ အနုဒ္ဓံသိတကွဏောယေဝ သံဃာဒိသေသော၏အဆုံးဒ္ဓ။ တသ္မာထည့်၍ အာပတ္တာဓိကရဏာမေဝ အဓိပ္ပေတံဟု ထည့်၍သမ္မန်ကုန်၏။ ။ဆင်ခြင်။

မေတ္တိယ ဘုမ္မဇက အမည်ရှိကုန်သော ဤရဟန်းတို့ကား မေတ္တိယဘုမ္မဇက ပဏ္ဍုက လောဟိတက အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုက အားဖြင့် ဂိဏ်းအကြီးဖြစ်သောခြောက်ယောက်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့တွင်နှစ်ယောက်ပင်တည်း။ ။ကတ္ဟပသမ္ဘဒ်၊ ပြုအပ်သောပဉ္စင်း အဖြစ်ရှိသော။ ။ကတာဥပသမ္ဘဒါ ယသာတိကတ္ဟပဝံသမ္ဘဒေါ၊ တံ။ ။သုဒ္ဓံ ကား။ ပါရာဇိကသို့ မရောက်သောရဟန်းတည်း။ ။တံ၊ထိုပါရာဇိကသို့။အယံဘိက္ခု၊ သည်။မံ၊ ကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ သစေဓာနာတိ။ ဖွဲ့။ ။ဒုက္ကဋ်ကား။ အခွင့်မတောင်းသောကြောင့် သင့်သတည်း။ ။အခွင့်တောင်း

သေက်ကား။ ဒုက္ကဋ်လွတ်၏။ သံဃာဒိသိသ်သာ။ ။ထို့ကြောင့် ဩကာသံကာရာပေတွာ စောဒေန္တသ သံဃာဒိသေသော ယော၀ ဟု မိန့်သတည်း။ ။အတ္တနာကား၊ အာဏာပေတိ၌ ကတ္တား ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသတည်း။ ။သောဘိက္ခု၊ထိုစေအပ်သောရဟန်းသည်။တသ်သဘိက္ခုသ်၊ ထိုစေတတ်သောရဟန်း၏။ ။တံဘိက္ခုံ၊ထိုတပါးသော ရဟန်းကို။ ။ပုတ္တနယေန အာပတ္တိကား။ ၀ါစာယ၀ါစာယ ဘံဃာဒိသေသော စေ၀ ဒုက္ကဋ္ဌကို ရည်သည်။ ။သော၀ိ၊ထိုစေအပ်သောရဟန်းသည်လည်း။ အထစောဒေတိ၊အကယ်၍ စောဒနာအံ့။ အထကား၊ယဒိအနက်ဟော။ ။ဒ္ဝိန္နဉ္စိဓနာနံ၊ နှစ်ယောက်သောရဟန်းတို့အား၊လည်း။ ။တထေ၀ကား၀ါ စာယ၀ါစာယကို ရည်သည်။ ၀ဒန္တသ်၌ မျက်မှောက် ဆိုသည်ကိုယူ။

[သဉ္စာ၀ိဓဒ္ဒိကမ်ဖွဲ့၌။သဉ္စာ၀ိဓသရုပ်ကား။တဇ္ဇနီယကံ၊နီယသကံ၊ပဗ္ဗာဇနီယကံ၊ ပဋိသာရဏီယကံ၊ အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော ဥက္ခေပနီယကံ၊ အာပတ်ကိုမကုခြင်းကြောင့် ပြုသော ဥက္ခေပနီယကံ၊ မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော ဥက္ခေပနီယကံ ဤခုနစ်ပါးတည်း။]

အသွင့်မပြုသောရဟန်းကို စောဒနာခြင်း ဆိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်နှင့်တက္က သံဃာဒိသိသ် ပါစိတ် သင့်၏ဆိုပြီ။ အာပတ်မှထစေလို၍ ဆိုသောရဟန်း စသည်တို့ အားလည်း ဒုက္ကဋ်သင့်သလော စကား၏၌။ ၀ဋ္ဋာနာဓိပ္ပါယေနစသည်ကိုမိန့်။

ဥပုသ်ပ၀ါရဏာကို တန့်သောရဟန်းအား အသွင့်တောင်းခြင်းကိစ္စ မရှိသေ်၊ တန့်လိုသေ်ရုံပင် တန့်အပ်, ရအပ်သလော စုဒ်ရှိရကား။ ဌပနခေတ္တံပနဓာနိတဗ္ဗံကို မိန့်သော။ ။ဌပနခေတ္တံဥနာ၊တန့်ရာ, ရပ်ရာသောခေတ်ကိုကား။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ အပြစ်မရှိသော ရဟန်းကိုဆို၍ မနာယူသည်ရှိသေ်။ ဥပုသ်ပ၀ါရဏာပြုသောအခါ ဥပုသ်ပ၀ါရဏာဥတ်ကို၊ ဥတ်ထားသောရဟန်းသည် အကုန်မရွတ်ဘဲ စပ်ကြားဒ္ဒြတ်၍တန့်အပ်,ရပ်အပ်၏။ ထိုဥပုသ်ပ၀ါရဏာကို ရှေးဒ္ဒုဎ်း။ တန့်သေ်ရပ်သေ်လည်းတန့်သည် ရပ်သည်မမည်။တန့်ရာ, ရပ်ရာသော ခေတ်၌ တန့်ရပ်

သေ်သာလျင် တန့်သည်ရပ်သည်မည်၏။ ထို့ကြောင့်ဥပုသ်ကိုတန့်လို, ရပ်လိုသောရဟန်းသည်။ ။သုဏာတုမောဘန္တေသံဃော အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသေ၁။ ယဒိသံဃသပတ္တကလ္လံ သံဃော ဥပေါသထံကရေ ဟု၊ ယျ-အက္ခရာတိုင်အောင် မရွတ်အပ်တဲ့ စပ်ကြားတွင်ဖြတ်၍တန့်အပ်ရပ်အပ်၏။ ဤသည်လျင် ဥပုသ်တန့်သောခေတ် မည်၏။ ။ယျ-အက္ခရာတိုင်အောင် ရွတ်သည်ရှိသော်ကား၊တန့်သည်,ရပ်သည်မမည်။နောက်မှ တန့်သည်ရပ်သည်မည်၏။ ။သုဏာတုမေဟု၊ အားမထုတ်ဖိ တန့်သည်,ရပ်သည်ရှိသော် ရှေ့၌တန့်သည်,ရပ်သည်မည်၏။

ပ၀ါရဏာ ၌ကား။ သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော-အဇ္ဇုပ၀ါရဏာ ပန္နရသိ၊ ယဒိသံဃသ ပတ္တကလ္လံ သံဃော ပ၀ါရေ-ဟု၊ ယျ-အက္ခရာတိုင်အောင် မရွတ်မူ၍ စပ်ကြား၌ ဖြတ်၍တန့်သော်,ရပ်သော်ကား၊ တန့်ရာရပ်ရာသောခေတ်၌ တန့်သည်, ရပ်သည်မည်၏။ ယျ-အက္ခရာ တိုင်အောင်ရွတ်သည်ရှိသော်ကား နောက်၌ တန့်သည်ရပ်သည်မည်၏။ ။ သုဏာတုမေဟု အားမထုတ်ဖိ တန့်သည်, ရပ်သည်ရှိသော်၊ ရှေးဦးတန့်သည်ရပ်သည် မည်၏။ ဤသို့ ယျ-အက္ခရာ မတိုင်မီစပ်ကြား တပုဒ်ပုဒ်တွင်ဖြတ်၍ နေခြင်းသည် ဥပုဒ်ပ၀ါရဏာ တန့်သည်,ရပ်သည်မည်၏။ သု-အက္ခရာမှစ၍၊ ရေ-အက္ခရာ တိုင်အောင် တန့်ရာ,ရပ်ရာသော ခေတ်မည်၏။ ထိုခေတ်ကိုသိအပ်၏ ဟူလိုသော၊ ။အနုဝိဇ္ဇကဿာဝိ၊ မေးစိစစ်သော ဝိနည်းဗိုဂ် ပုဂ္ဂိုလ် အားလည်း။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ သည်။ ဩသဒေ့၊ သက်သည်ရှိသော်။ စောဒကသည် ဆိုအပ်သော စကားကို သံဃာအာလယ်၌ဆိုသည်ကို ဝတ္ထုသက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ။တဝ၊ သင်အား။ ဇေတံကမ္မံ၊သည်။ အတ္ထိ၊လော။ ။အနောဒိသကံ၊ မရည်မှု၍။ ကြိယာဝိသေသန။ ။အနုပါသကော၊ ဆည်းကပ်အပ်သောသူ မဟုတ်။ ။ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ကို။ တာသပုဂ္ဂလဿ၊၏။ ဥပသမ္ပန္နော တိ၊ ပဋိဉ်းဟူ၍။ သင်္ဃံ၊ပရိမနုံ၊ ခေါ်ဝေါခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း။ ။အဿပါရောဓိကဿ၊၏။ ။တဿ၊ ထိုစောဒနာအပ်သောရဟန်း၏။တဝ်ဏာဝိဇာနုံ၊ထိုခဏာ၌သိခြင်းပေး။ ။ အဌမသိက္ခာပဒေဂတ္တိဋ္ဌာနုံ။

(၉) နဝမအညဘာဂိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒ။

(၁၃) ဤ၌ ဝိဓိကြောဟိ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ ဟူသောပရိဘာသာကြောင့် ဣယ ပစ္စည်းသည် အဘယ်အနက်၌ ဖြစ်လေသနည်း ဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ အညဘာဂိယသဒ္ဒတို အာဒိသု အညဘာဂသ ဣဒန္တို့ အညဘာဂိယံ ဟု ဗွင့်သတည်း ဣဒံတဒ္ဓိတ် ဟူလို သော။အညဘာဂသ၊မနုဿဇာတ်ဘိက္ခု၊ဘောဗ္ဘတပါးသောတိရစ္ဆာန် အစရှိသောအာတို့၏။ သိသာအောင်ပေးသည်။ တပါးသောအာတို့၏သော် သည်း။ သာမန်ပေး။ ဣဒံအယံဆဂလကာဒိကော၊၍ဆိတ်ဖြူအစရှိသည် ဘည်း။ ဣတိတသ္မာ အညဘာဂိယံသို့ဟပ်။ ။ဣယ ပစ္စည်းသည် ဣဒံ အနက်၌သာဖြစ်သည်မဟုတ်။ အသတ္ထိ အနက်၌လည်းဖြစ်၏ဟု ပြခြင်း ငှါ။ အညဘာဂေါဝါ အသအတ္ထိ မိန့်သော။ အသ အဓိကရဏာသ၊ အား။ အညဘာဂေါ၊တိရစ္ဆာန်ဇာတ် အစရှိသောအာတို့သည်ရှေးထိကျွာ ပုဒ်၌ကဲ့သို့ အဓိကရဏာကို ကမ္မသာဓနယူ၍ခံစိုး၍ အဓိကရဏာ သာဓန ကိုပြခြင်းငှါ။ အဓိကရဏာန္တို့အာဓာရော မိန့်သော။အဓိကရိယတိ ငြွာ တိ အဓိကရဏံဟု အဓိကရဏာသာဓနပြုဟူလိုသော။အာဓာရိယတေတိ အာဓာရောဟု ဝဓနဏ္ဍကိုကြိသော်။ ရှေးထိကျွာပုဒ်၌ ကဲ့သို့ ကမ္မသာဓန တလဲလဲကျခဲ့ရကား ဝဏ္ဏုအဓိဋ္ဌာနန္တို့ ဝုတ္တံဟောတိမိန့်။ အာဓာရိယတိ အတ္ထိန္တို့ အာဓာရော ဟူလို။ဝဏ္ဏုအဓိဋ္ဌာန်၊တည်ရာ၊ ပေး။

ယသ့အခါ အညဘာဂသဣဒံ စသည်ဖြင့် အကျဉ်းဆိုအပ်သော အနက်ကို ချဲ့လိုရကား။ ယောဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ပဌာနပါဠိကား။ ယောဟိသောဆဂလကော ဝုဌ္ဌော သောအညသ ဘာဂသ ဟောတိ။ တသ္မာ အညဘာဂိယသဒ္ဒံလဇ္ဇတိ၊ တည်း။ ။ဆိတ်ဖြူကို ဆိတ်ဖြူပင် ဆိုသလော။ အာဘယ်သို့ဆိုအပ်သနည်းရန်ရှိရကား။ ဒဗ္ဗောမလ္လပုဌ္ဌော နာမာတိ ဟူသောအကာရကို မိန့်သော။ ။ဆိတ်ဖြူကို အာဘယ်ကြောင့် မလ္လာမင်း၏သား ဒဗ္ဗဟူ၍ဆိုအပ်လေသနည်း၊ ဆိတ်ဖြူသာဆိုအပ်သည် မဟုတ်တုံလောစကား၌၍၊အကြွေးပြတို့ယံမိန့်။ ။အညဘာဂသ ဆိ၏။ အာဘယ်မှတပါးနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ယွာယံဘာဂေါ တတောကို

ပိန္ဒ်။ ။ဘုဇနံဘာဂေါ၊ ကြောင့်။ ဝေဘန် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ဘာဂေါမည်သလော ရုန်ရကား ကောဠာသောကို ပိန္ဒ်သော။ ။ကောဠာသဟူသည် အဘယ်နည်းဟု စကားဂ်ိရကား ပကွော ပိန္ဒ်။ ။အဘယ်သူ၏ကောဠာဲသဖြစ်သနည်းဟု စောဒနာကြောင့်။အာယသ္မတောဒဗ္ဗသ မလ္လပုတ္တသ ပိန္ဒ်။ ။ဝေဘန် အပ်သော သက်နိုးစသော ကောဠာသ လောစကားဂ်ိရကားမနုသဇာတိစေဝ ဘိက္ခုဘာဝေါစ ပိန္ဒ်။ ။နောက် ကောဠာသလည်း ဂ္ဂေးအတူ။ အညဘာဂသည် အဘယ်နည်း။ မနုသဇာတ်ကို ဘိက္ခုဘောပင်လော ရုန်ဂ်ိရကား။ တိရစ္ဆာန ဇာတိယာစေဝ ဆဂလကဘာဝသစ ပိန္ဒ်။ ။ဤကား အညဘာဂသ ဇာဒံ၏ ဝိတ္ထာရ။ အညဘာဂေါဝါ အသအတ္ထိ၏ အကျယ်ကိုခဲ့လိုရကား။ သောဝါအညဘာဂေါ အသအတ္ထိ စသည်ကိုပိန္ဒ်သော်၊ ။ဤသို့ပုဒ်ကို မရောမယှက် ခြားခြားနားနားခွဲခြားဓ္ဍမှတ်လင့်။

ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ၊အကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မလ္လပုတ္တော၊မလ္လာမင်း၏သားဖြစ်သော။ ဒဗ္ဗောနာမ၊ဒဗ္ဗမည်၏။ ဇာတိ၊ဤသို့။ယောသောဆဂလကော၊အကြင်ဆိတ်ဖို့ကို။ဝုတ္တော၊ဓ်ိ။ သောဆဂလကော၊သည်။ဟောတိ၊ဓ်ိ။(လဒ္ဓတိသို့သွား)။ အာယသ္မတောဒ၊သော။ မလ္လပုတ္တသ၊သော။ဒဗ္ဗသ၊ဓ်ိ။ မနုသဇာတိစေဝ၊လူဇာတ်လည်းဖြစ်သော၊ဘိက္ခုဘာဝေါစ၊ဘိက္ခုဘောလည်းဖြစ်သော။ ။ယွာယံ ယောအယံဘာဂေါ ကောဠာသော ပကွော၊ အကြင်အဘို့သည်။ အတ္ထိ၊ဓ်ိ။ တတောထိမနုသဇာတ် ဘိက္ခုဘောဟု ဆိုအပ်သော အဘို့မှ။ အညသ၊သော။ တိရစ္ဆာန ဇာတိယာစေဝ၊ တိရစ္ဆာန် ဇာတ်လည်း ဖြစ်သော။ ဆဂလဘာဝသစ၊ ဆိတ်ဖို၏ အဖြစ်လည်းဖြစ်သော၊ဘာဂသ ကောဠာသသ ပကွသ၊ဓ်ိ။ ဘာဂေါ၊သည်။(ထည့်သည်)။ ဟောတိ၊ဓ်ိ။ ဝါ၊ကား။ အသအဓိကရဏသ၊အား။ ဝါ၊ အသဆဂလကာဒိကသ၊ အား။ သောအညဘာဂေါ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်ဇာတ် အစရှိသောအဘို့သည်၊ အတ္ထိ၊ဓ်ိ။ ပေး။

အညသဘာဂသဇာဒံ စသည်တို့၏ဝိတ္ထာရကို ဆိုပြီအဓိကရဏနှိ အာဓာရော စသည်တို့၏ ဝိတ္ထာရကို မဆိုပြီလောဟု စောဒနာဂ်ိ၍ ထို

၏ ဝိတ္ထာရကို ပြလိုရကား။ ယသ္မာ စသောပါဠိကိုပိန်သော။ ။စသဒ္ဒါ
ကား သမုစ္စယတ္ထတည်း။ ထို စသဒ္ဒါကို။ အဓိကရဏန္တိစဟု နောက်မှ
ယှဉ်၍ပေး။ ။ဣဓမံ၊ ဤဆိတ်ဖိုကို။ မလ္လပုတ္တံ၊ သော။ ဒဗ္ဗနာမံ၊ ကို။ က
ရောမ၊ကုန်အံ့။ ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တာနံ၊ ကုန်သော။တေသံ၊ထို ဇီမတို့ယ ဘုမ္မ
ဇကတို့၏။ တာသနာမကရဏာသညာယ၊ ထိုအမည်ကို မှည့်ခြင်းဟု ဆို
အပ်သော သညာ၏။ ။အဓိကရဏံ ဟူသောပုဒ်၌ တည်ရာအာဓာရ
ကို သိအပ်၏။ ။ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း စသည်တို့တွင် တပါးပါးကိုမဆိုအပ်
ဟု အဘယ်သို့ ဆရာဆိပါ သနည်းဟူသော စောဒနာကိုရည်၍။ တဋ္ဌိ
သန္ဓာယ စသည်ကိုပိန့်သော။ ။တံ၊ထိုအမည်မှည့်ခြင်းသညာ၏တည်
ရာဖြစ်သော ဆိတ်ဖိုကို သန္ဓာယ၊၍။ဂုတ္တံ ၌စပ်။ ။ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိ
သု၊တို့တွင်။အညတရံ၊ကို။ သန္ဓာယ၊၍။နဂုတ္တံ၊ ဟုသမ္ဗန်။ ။ဝိဝါဒါဓိက
ရုဏ်း စသည်တို့သည် အဓိကရဏပင်မဟုတ်တုံလော အဘယ်ကြောင့်
ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းစသည်တို့တွင် တပါးပါးကိုရည်၍ မဟောအပ်လေသ
နည်းဟု မဟောကြောင်းကို မေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအကြောင်းကို မေးလိုရ
ကား။ ကသ္မာပိန့်။ ။မဟောကြောင်းကို ဖြေပေလိုရကား။ အသန္တဝေ
တော ပိန့်။

ယသ္မာအခါ အဘယ်သို့မဖြစ်သင့်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။ဝိဝါဒါ
ဓိကရုဏ်းစသည်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကို ထင်စွာပြလိုရကား။ နဟိ စသည်
ကိုပိန့်သတည်း။ ။နဥပါဒိယိ ံသု၊ မစွဲလမ်းကုန်။ဝါ၊မယူကုန်။ ။လေး
ပါးသောအဓိကရုဏ်းတို့၏လည်းလေသမရှိသည်ရှိသော်စွဲလမ်းကောင်း
ယူကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့်မစွဲလမ်း
ကုန်မယူကုန်ဟု ဆိုဘိသနည်းဟု သူတပါးတို့၏ အပြစ်တင် အံ့သည်ကို
မြင်တော်မူ၍ နစစတုန္နံ စသည်ကိုပိန့်သော။

ယသ္မာအခါ ထိုစကားကို ပြီးစေလို မြွစေလိုရကား။ ဇာတိလေသာဒ
ယောဟိ စသည်ကိုပိန့်။ ။ဣဂါအာလိ။ ။ဝါ၊ ဇာတိလေသ စသည်
တို့သည် လေးပါးသော အဓိကရုဏ်းတို့၏လည်း လေသ ဖြစ်ကောင်း
သည်မဟုတ်တုံလော။ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် လေးပါးသောအဓိကရုဏ်း
တို့၏ လေသ ၆ရှိဟု ဆိုခြင်းသည် ယုတ္တိ သင့်တော့ မည်လော ရုဒ်ရှိရ

ကား။ ဓာတိလေသာဒယော စသည်ကို ပိန္ဒ်။ ။ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိနံ၊ တို့၏။ လေသာ၊ တို့ဟူ၍။ နဝုတ္တာဝါကုန်။ ။ဓာတိလေသ စသည်တို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်၏ လေသဟူ၍သာဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း စသည်တို့၏ လေသဟူ၍ မဆိုအပ်ကုန်ဟုဆို၏။ ဤဒဗ္ဗ ဟူသော အမည်သည် ဆိတ်ဖို၏ ဒေသ လေသ ဖြစ်ပါ၏လော ရှင်္ကာရကား။ တဉ္ဆခေါ ဒဗ္ဗော စသည်ကို ပိန္ဒ်သော။ ။တဉ္ဆခေါ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တောတိနာမံ၊ ထိုမလ္လာမင်း၏သား ဒဗ္ဗဟူသော အမည် သည်လည်း။ ။ဒေသာ ဟောတိ သို့သွား။

ဤသို့ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း စသည်တို့၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြုပြီး၍ ယခု အခါ ပသင်္ကာအားဖြင့် ဒေသ လေသသဒ္ဒါတို့၏ အနက်ကို ဖွင့်လိုရကား။ ဇေဋ္ဌစ-စသည်တို့ကိုပိန်၊ ။ဇေဋ္ဌစ အစရှိသော ဤစကားကိုကား။ သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗကို လို၍ဆိုသည်မဟုတ်။ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း စသည်တို့၏ အသန္ဓာဝကိုပြုရာ၌ တဉ္ဆခေါဒဗ္ဗော။လ။လေသမတ္တောဟုဆိုသောစကား ဖွ ပသင်္ကာအားဖြင့်လျှင်းပါး၍သာ ဆိုသောစကားတည်း။ ဇေဋ္ဌစ ဤဒေသ လေသ တို့နှိုလည်း။ ။အယန္တိ၊ဤသူဟူ၍။ ဒိသတိ အပဒိသတိ၊ညွှန်း အပ်၏။ ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ။ပြုလိုရင်းကား။ ဒိသတိတိ ဒေသောဟု ကမ္မသာဓနပြုလိုရင်းတည်း။

ထိုဒေသ၏အရကား အဘယ်နည်းရှင်္ကာရကား။ ဓာတိအာဒိသုစသည်ကိုပိန်္ဒ်။ ။အညမ္မိ.မိမိ၏တည်ရာ ဝတ္ထုတပါးမှလည်း ဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ကို။ ။အဘယ်ဆို့ညှိသနည်း ရှင်္ကာရကား။ ဝိဟာရမတ္တေန ကိုပိန်္ဒ်။ ။ဤသကံ၊ ဓာဉ်းငယ်။ လိသတိ သိလိသတိ အလ္လိယတိ၊ ငြိတတ် ကပ်တတ်၏။ ။ဒေသ လေသတို့၏ သဒ္ဒါအားဖြင့် ပြားခြင်းကြောင့်၊လေသ၏အရသည် ဒေသ၏အရမှ တပါးတည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေ၍ အနက်အားဖြင့် အထူးအပြား မရှိဟု ပြလိုရကား။ ဓာတိအာဒိနံ ယေဝ စသည်ကိုပိန်္ဒသော။

အမည်မှည့်ခြင်းသည် သညာ၏ တည်ရာဖြစ်သော ဆိတ်ဖိုကိုရည်၍။ အညဘာဂိယသ အဓိကရဏသဟု အကယ်၍ ဟောအပ်သည်

ဖြစ်အံ့။ထိုသို့ဖြစ်သော် အဘယ်ကြောင့် ပဒဘာဇနိဒ္ဒိထိုဆိတ်ဖို့ဟုဆိုအပ်သောအဓိကရဏကိုမဝေတာနိမှု၍ အညဘာဂိယသဿ အဓိကရဏသဿတိအာပတ္တညဘာဂိယံဝါဟောတိ၊အဓိကရဏညဘာဂိယံဝါအဓိကရဏညဘာဂိယံဝါအဓိကရဏကို ဟောအပ်လေသနည်း ရဒ်ရှိရကား။ ပဒဘာဇနေပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယသဿအဓိကရဏဿ၊ အကြင်တည်ရာဟုဆိုဒေါ်သော အဓိကရဏဇ်။ ။တံအဓိကရဏံ၊ထိုတည်ရာဟု ဆိုအပ်သော အဓိကရဏသည်။ ။အာဝိဘူတံ၊ထင်ရှားဖြစ်၏။ ။တံအဓိကရဏံ၊ကို။အဓိကရဏန္တိ ဝစနသာမညတော။ အဓိကရဏဟူသော သဒ္ဒါအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေသံ၊ထိုအဓိကရဏ်းတို့၏။ အညဘာဂိယတာစ၊ တပါးသောအဓိကရဏ်းအာဘို့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ဝင်း။အညဘာဂိယအဖြစ်သည်လည်းပေး။ ။တဇ္ဇာဂိယတာစ၊ ထိုအဓိကရဏ်းအာဘို့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ဝင်း။ တဇ္ဇာဂိယအဖြစ်သည်ဝင်း ပေး။

မထင်ရှားသည်ဟူ၍ အရောမဟုတ်ပဲဟောအပ်ကောင်းသလော စောဒနာကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗာစ ဝိနယဓရေဟိ မိန့်သော။ ။တဉ္စ၊ ထိုအညဘာဂိယအဖြစ် တဇ္ဇာဂိယ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ။အဝသာနေ အာပတ္တညဘာဂိယေန စောဒနဉ္စ ဟူသော စကားကို ဘိက္ခုသံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇန္တော်ဒိဋ္ဌောဟောတိ သံဃာဒိသေသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ ။တဉ္စပါရာဇိကေနစောဒေတိ စသောစောဒနာကိုရည်၍ ဆိုသည်။ ။ပါရာဇိကဏ် ပါဠိမှာကြည့်။

သေသာ ဝိနိစ္ဆယကထာ အဌမေ ဝုတ္တသဒိသာယေဝဟု အဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း။ ကိုဋ္ဌဒေသံလေသမတ္တံ ဥပါဒါယ၏ အနက်အဆုံးအဖြတ်ကိုမဆိုသေး တကားဟူမူကား ပုဒ်ကိုထုတ်၍ မဆိုသော်လည်း။အသင်္ကဝပသင်္ကာအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်ပင်မည်၏။ထို့ကြောင့် သေသာဝိနိစ္ဆယကထာ စသည်ကိုဆိုသင့်၏။ ။ တထာသညိနာပိ၊ထိုသို့ပါရာဇိကသို့ရောက်၏ဟုအမှတ်ရှိသောရဟန်းအားလည်းဟုပေးလေ။ ။နဝမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမသံယောဇနကသိက္ခာပဒ။

(၁၄) သဟ မင်္ဂေန ယော ဝတ္တာတိ သမင်္ဂေါ။ ။သင်္ကော သံဂိဏ္ဍ မာနော မင်္ဂေါ သမင်္ဂေါ။ ။ပသဇ္ဇော မင်္ဂေါ သမင်္ဂေါ။ ။သတ်မင်္ဂေါ သ မင်္ဂေါ။ ။သသာအတ္တာနော မင်္ဂေါသမင်္ဂေါ စသော ဝစနတ္ထကြောင့်။ သ မဂ္ဂမည်သလော။ မိဂ သံယ စသည်ကို သံယာ ဆိုသလောဟု ယုံမှား ဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ သဟိတသ ဘိက္ခု သံယသ ပွင့်သော။ ။သမံဂန္တိ ပဝတ္တာတိတိ သမင်္ဂေါ ပြုစေလို၏။ ။သဟ ဟိတေနာတိသဟိတော စသည်ဖြင့် အနက်ကိုယူအံ့စိုးရကား။ ဗိတ္တောန စ သရိရေနစ အဝိယုတ္တသာတိအတ္ထော ပိန့်ပြန်သော။

ဆရာပစ္စက္ခသိသလော စုဒ်ရှိရကား။ တေနေဝ စသည်ကိုပိန့်။ ။ အသ၊ ထိုသမဂ္ဂဟူသောပုဒ်၏။ ပဒဘာဇနေ၊ပဒဘာဇနိဒ္ဒိ သမင်္ဂေါနာမ သံဃော သမာနသံဝါသကော။ ။သမ်ာနသိမာယံဋ္ဌိတော သာဟာတော် မှသည် မဟုတ်တုံလော။ ဗိတ္တောနစသရိရေန စအဝိယုတ္တောဟု မဟော အပ်သည် မဟုတ်တုံလော၊ထိုသို့လျက် ပဒဘာဇနိကို သာဓကဆောင် ခြင်းသည် အဘာယ်သို့သင့်ပါသနည်း စုဒ်ရှိရကား။ သမာနသံဝါသကော ဟိ စသည်ကိုပိန့်သော။ ။သမာနော ဧကုပေါသထာဒိဘေဒေါ သံဝါ သောအသာတိသမာနသံဝါသကော။ ။လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ကမ္မနာ နာသံဝါသကမှ ကင်းသောသံယာရစေ။ ။ကာယေန ကာယသ်ဝါ သာမဂ္ဂိကာယသာမဂ္ဂိ။ ကာယသာမဂ္ဂိယာဒါနံ ကာယသ်ာမဂ္ဂိဒါနံ၊ တ တော။ ။သံယာတို့၌ ဟတ္ထပါသ်သို့ကပ်သည်ကို ကာယသာမဂ္ဂိ ပေး သည်ဟူလိုသော။

ဝါယမေယျ ဖြင့် ကမုပဒဝိကျေပေ စသည်ဖြင့် ဓာတ်အနက်ကို ဆို သောကြောင့် ထိုအနက်ကိုနှစ်စေသည်။ ။အဘာယ်သို့လုံ့လပြုသနည်း စောဒနာကြောင့်၊ကထံနာမာယံ ဘိဇ္ဈေယျာတိ ပိန့်။ ။ကထံနာမကေန ဥပါယေန၊အဘာယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ။ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဟူ၍သာ ဆိုငြားသော်လည်း သမဂ္ဂသ သံယသဟု ရှေးပုဒ်မှ သံယသ သဒ္ဒါ၏ ဘေဒနသံဝတ္တနိက ဟူသော နောက်ပုဒ် တို့လည်း လိုက်ခြင်း

ကြောင့် ကွဲခြင်းသာမန်ကိုမလို။ သံယာ၏ကွဲခြင်းကိုသာ လိုအပ်သောကြောင့်။ ဘေဒနာသ သံဃဘေဒဿ အင်္ဂါယ သံဝတ္တနိကံဟု ဖြန့်သတည်း။ ။အမိကရဏသဒ္ဒါ၏ ရှေးသိက္ခာပုဒ်တို့၌ အဓိကရဏ သဒ္ဒါတို့နှင့် သဒ္ဒါတူခြင်းကြောင့် အနက်လည်းအတူတူ အယူမှားဘွယ် ရှိရကား ကာရဏံဟုဖွင့်။ ။အတ္တနေဝလံ ကရောတိတိကရဏံ။ အဓိကံ ကရဏံ အဓိကရဏံ။ အကြောင်း ရစေ။ ။ရှေးသိက္ခာပုဒ် တို့၌ကဲ့သို့လည်း အဓိကရဏသဒ္ဒါ၏ အနက်သည် ဖြဂ်ကောင်းသည် မဟုတ်တံလော ရှိရကား ဣမသ္မိံ ဟိဿြကာသေကာရဏံ အဓိကရဏန္တိအဓိပ္ပေတံ ဖြန့်သော။ ။ပြယုဂ် ဥဒါဟရဏ်ပုံကားအာဘယ်နည်းဟုပုန္ဆာရှိခြင်းကြောင့်။ကာမံဟေတု။သ။ အာဒိသဝိယဖြန့်။ ။အကြောင်းဟူသော်လည်းပင် အဓိကရဏလော ရှိရကား။ သံဃဘေဒ ကရဝတ္ထု၊ ဝသေနအဋ္ဌာရသဝိဓံ ဖြန့်သော။

[ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈-ပါးဟူသော်ကား။ ၁-အဓမ္မကိုဓမ္မဟုပြခြင်း။ ၂-ဓမ္မကို အဓမ္မ ဟုပြခြင်း။ ။၃-ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို ဝိနည်းဟုပြခြင်း။ ။၄-ဝိနည်းဟုတ်သည်ကို၊ဝိနည်းမဟုတ်ဟုပြခြင်း။ ။၅-ဘုရားမဟောအပ်သည်ကို ဘုရားဟောဟုပြခြင်း။ ။၆-ဘုရားဟောအပ်သည်ကို ဘုရားမဟောဟုပြခြင်း။ ။၇-ဘုရားတို့အလေ့အကျက်မဟုတ်သည်ကို၊ ဘုရားတို့အလေ့အကျက်ဟုပြခြင်း။ ။၈-ဘုရားတို့ အလေ့အကျက်ကို ဘုရားတို့အလေ့အကျက်မဟုတ်ဟုပြခြင်း။ ။ ၉-ဘုရားတို့ မပညတ် အပ်သည်ကို ဘုရားပညတ်၏ဟု ပြခြင်း။ ။၁၀-ဘုရားပညတ်အပ်သည်ကိုဘုရားမပညတ်ဟုပြခြင်း။ ။၁၁-အနာပတ္တိကို အာပတ္တိဟုပြခြင်း။ ။၁၂-အာပတ္တိကို အနာပတ္တိဟုပြခြင်း။ ။၁၃-လဟုကကို ဂရုကဟုပြခြင်း။ ။၁၄-ဂရုကကို လဟုကဟုပြခြင်း။ ။၁၅-သဝဝသေသ အာပတ်ကို အနဝသေသ အာပတ်ဟု ပြခြင်း။ ။ ၁၆-အနဝသေသ အာပတ်ကို သာဝသေသ အာပတ်ဟု ပြ

ခြင်း။ ။၁၇-ဒုဠ္ဠာလ္လ အာပတ်ကို အဒုဠ္ဠာလ္လ အာပတ်ဟု ဖြ
ခြင်း။ ။၁၈-အဒုဠ္ဠာလ္လ အာပတ်ကို ဒုဠ္ဠာလ္လ အာပတ်ဟု ဖြ
ရှင်း။ ဤသည်လျှင်ဘေဒကရဝဂ္ဂတွဲတဆဲ့ရှစ်ပါးတည်း။]
သံဃေး။ အာဂွေးရှိသော ဒါဓာတ်၏ ဂဟဏအနက်။ အာယ၏ တွာ
ပစ္စည်း၏ ကာရိယအဖြစ်ကိုထိစေလို၍ ဂဟေတွာဗွင့်။ ။ပဂ္ဂယှ၌။ ယှ
သည်ကား တွာပစ္စည်းကို ပြုသော ယှတည်းဟု ဖြခြင်းငှါ ဂဟေတွာ
ဗွင့်သော။ အဓိကရဏံဟူသော ကံပုဒ်သည် သမာဒါယသို့သာမလိုက်။
ပဂ္ဂယှဟူသောနောက်ပုဒ်သို့လည်း လိုက်ရကား။တံသံဃဘေဒဿ။လ။
ကာရဏံပုဒ်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယူအပ်သည်၏အဖြစ်,တည်သည်၏အ
ဖြစ်သည် ထိုအကြောင်းကိုဖြခြင်း,မစွန့်ခြင်း ဖြစ်ရကား။ တိဋ္ဌေယျကို၊ ဒု
ပေယျစေဝ-နပဋိနိဿဇ္ဇေယျစ ဗွင့်သော။ ။ရဟန်းဟူသော့ရွှပင်ဆိုအပ်
သလော စောဒနာကိုရည်၍။ ယေတံ။လ။ တေဟိမိန့်။ ။မြင်ကုန်ကြား
ကုန်သောရဟန်းတို့သာ ဆိုအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။မိမိနေရာ၌သာ ဆို
အပ်သလောစကား ရှိရကား။ ဂတ်ဿဝိကို မိန့်သော။ ။ဝိ-သဒ္ဒါကား
အဋ္ဌာနပယုဂ်။ ထိုဝိသဒ္ဒါကို အဓုယောဓနမတ္တံ နှင့်ယှဉ်။ ။အာဘယ်မှ
လောက်ဝေးသောအရပ်သို့သွား၍ ဆိုအပ်သနည်းဟု အမေးပုစ္ဆာ စော
ဒနာကိုဖြင့်၍ သဗ္ဗန္တိမေန။လ။ မတ္တံ မိန့်။ ။ဆိုသည်ရှိသော် အာဘယ်
စကားကို ဆိုအပ်သနည်း ဆိုလိုသ့ေရွှပင် ဆိုအပ်သလော စုန်ရှိရ
ကား။ ယွာယံ။လ။ဝုတ္တောမိန့်။ ။ပဂ္ဂယှ၊ယူ၍။ တိဋ္ဌန္တံ၊တည်သော။ တံ
ဘိက္ခုံ၊ကို။ ။မြင်ထုက် ကြားထုက် မဆိုသော် အာဘယ်အပြစ် ရှိသ
နည်း ဟူသောအနုယောဂကြောင့်။ ဒိသွာဝါ။လ။ဒုက္ကဋံ၊မိန့်သော။ ။မာ
ဟူသောပုဒ်ကို အာယသ္မာ နှင့်ပင် ယှဉ်ရမည်လော စောဒနာကြောင့်။
ဇ္ဈေစ အစရှိသည်ကိုမိန့်။ ။ဇ္ဈေစ၊ ဤမာယသ္မာ ဟူသောပုဒ်၌။ ။
အတ္ထသန်းနေတာ စသည်တို့၌ရှိကဲ့သို့။ တုကို ကိတ်ပစ္စည်းကြို၍။ သမေ
တာပုဒ်။ယသ္မာပုဒ်ဟူ၍ငင်း။ သဓေတာယသ္မာသံဃနု၏ အနက်သည်။
သဒ္ဒါကြမအတ္ထဟူ၍ငင်း။မိန္ဆာဉာဏ်ဖြစ်လေရာသောကြောင့် အာယသ္မာ
သံဃန သဓေတုဟုဗွင့်သော။ ။သံဃနဟူသော သဟာဒိယောဂ
သည် သဟာဒိယောဂဝန္ဒနာနှင့် မကင်းရကား သဒ္ဒိဟု ပါဠိသဿကို

မိန့်သတည်း။ ။သမေတ္ထ၌၊ သံဂ္ဂေးဂ္ဂိသောဏ္ဏဓာတ်ဟူ၍ဂုပ်း။ဏ္ဏဓာတ်သည် ဉာဏာပဝတ္တနအနက်ဟူ၍ဂင်း အယူမှားလေရာသည်ကို မြင်ရကား။ သမာဂန္ဆတုဟုမ္ဖင့်သော။ ။သမာဂ္ဂေးဂ္ဂိသော ဏ္ဏဓာတ်။ ဂမနအနက်ဟူလို။

အညီအညွတ် သွားစေသတည်း ဆိုလိုသလောစကားဂ္ဂိ၍။ ဇကလဒ္ဓိးကော ဟောတူတိ အဏ္ဍောကို မိန့်သတည်း။ ။ဇကောလဒ္ဓိ အသောတိ ဇကလဒ္ဓိကော။ ။သမဂ္ဂေါဟိသံဃော၌ ဟိသဒ္ဒါ၏ကာရဏအနက်ဂ္ဂိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုစေလိုရကား ကိုကာရဏာစသည်ကိုမိန့်။ ။ဟိဒ္ဒိ၌။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ သမဂ္ဂေါ၊သော။သံဃော၊သည်။လ။ ဝိဟာရတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။အာယသ္မာ၊သည်။သံဃေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊တကွ။ သမေတ္ထ၊တည်း ဟုအနက်ပေးစေလိုသည်။ ။သမ္မောဒမာနော၌၊ သ၏သဟဏ္ဍစသည်ကိုမယူစေလို၍။သုဒ္ဓါမောဒမာနော ဟုဖွင့်သည်။ ။အညမညသမ္မတ္တိယာဖြင့် လာဘသက္ကာရ စသောပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သည်ကိုနှစ်စေသည်။ ။အညမညသမ္မတ္တိယာ၊ အချင်းချင်း သိလအစ၏သည်တို့၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ။အာဘယ်သို့မငြင်းဆုံသနည်းစောဒနာဂ္ဂိ၍။ အဝိဝဒမာနောတိ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဇကော ဥဒ္ဒေသော ဇကသဉ္ဇေသော စသောအနက်ကိုနှစ်စေလိုရကား။ ဇကောဥဒ္ဒေသော အသောတိ ဇကုဒ္ဒေသောဟုဖွင့်။ ။အသ၊ထိုသံဃာအား။ ဇကော၊တူသော။ ။ဥဒ္ဒေသ၏သဝေါပမာတိကာ သာမညလျှဉ်းပါးရကား ဇကတောစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဟာသုကား။ သုခပရိယာယ်တည်း။ ထို့ကြောင့်။ သုခံ၊ မိန့်။ ။မာယသ္မာစသည်ဖြင့်ဆို၍ မစွန့်သော်ကား။ အာဘယ်အပြစ်ဂ္ဂိသနည်းစကားဂ္ဂိ၍ဇေါ်ဝိသုံဝိ စသည်ကိုမိန့်။ ။မာယသ္မာစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သလော ရုဒ်ဂ္ဂိရကား သမနုဘာသနကမ္မံကာတဗ္ဗံဟုမိန့်။ ။သမနုဘာသနကံပြုသည်ကို သမနုဘာသိတဗ္ဗောဆိုသည်ဟူလို။

ဏ္ဍဋ္ဌေတံ၌ ဇေတံသဒ္ဒါသည် ပဏ္ဍိတ်ဝိသယ။ ပဘိဒ္ဓဝိသယ။ အနုဘူတဝိသယ အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် အနုဘူတဝိသယဖြစ်၍ ပဋိနိသဇ္ဇနယျကြိယာကို စွဲသတည်းဟု ဆိုစေလိုရကား ဇေတံပဋိနိသဇ္ဇနံ ဟုအစွဲပေါ်သတည်း။ ။အာရောဂျ ကုသလံဏ္ဍ၊ ဝိပါကော ကုသလောတထာ။

အနဝဇ္ဇမ်ိဳဆေကေစ၊ ကထိတောဝစ္ဆလိဂိုကော။ ။ဖိန့်ဆိုတော်မူသော လေးပါးသော အနက်တို့တွင်။ ဤ၌ အနဝဇ္ဇ အနက်တည်းဟု ပြလိုရကား ကုသလံခေမံဖွင့်။ ။ခေမသဒ္ဒါသည် နိဗ္ဗာန်၌လည်း ဖြစ်ရကား။ သောဏ္ဍိဘာဝေါဖိန့်ပြန်သော။

အယူကိုမစွန့်သောရဟန်းအား၊ မစွန့်ကာဖြင့် သံဃာဒိဆိသ်ဖြစ်သလောဂုန်ရှိရကား။ နောစေပဠိနိသဇ္ဇေယျ။ လ။ သံဃာဒိသေသော ဖိန့်သေး၊ရဟန်းဖိန်းမသည် သံဃာကိုမခွဲသေ်လည်း။ ကွဲပြားစေခြင်းငှါ၊ လုံ့လပြုရကား သာဓာရဏပညတ်ကိုဟုဆိုသည်။ ။မစွန့်သော ရဟန်းအား ဥတ်ဏ်အဆုံးဌ် သင့်သောဒုက္ကဋ်။ ကမ္မဝါစာ နှစ်ချက်တို့ဖြင့် သင့်သောထုလ္လစ္စဉ်းသည် ဒေသနာကြားမှငြိမ်းကုန်သလော ဟူသောစောဒနာကိုရည်၍။ ယသနကွမတိ စသည်ကိုဖိန့်သော။ ။တတိယ ကမ္မဝါစာယ၊ တတိယ ကမ္မဝါစာသည်။ ယျကာရပတ္တာယ၊ ယ-အက္ခရာသို့ရောက်သည်ရှိသော်။ ။ဥတ်ဏ်အဆုံးဌ် သင့်သောဒုက္ကဋ်။ကမ္မဝါစာနှစ်ချက်တို့ဖြင့်သင့်သော ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်တို့သည် လိင်ပြ၌သဖြင့် အသာဓာရဏ အာပတ်တို့သည် ငြိမ်းကုန် သကဲ့သို့။ တတိယကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်ရှိသော်ငြိမ်းကုန်၏ ဟူလိုသော်။ ။ဥတ်ဏ်အဆုံးဌ် လဒ္ဓိသဘောသို့သက်၍စွန့်သည်ဖြစ်အံ့၊ဥတ်ဏ်အဆုံးဌ်သင့်သောဒုက္ကဋ်သည်ဒေသနာကြား၍ လွတ်ဏ်။ ထိုသို့ဥတ်ဏ်အဆုံးဌ် မစွန့်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဒုက္ကဋ်သည် ငြိမ်း၏ဟူသော်။ ပဌမကမ္မဝါစာဖြင့် ထုလ္လစ္စဉ်းဌ်သာတည်၏။ ပဌမကမ္မဝါစာ၏အဆုံးဌ် လဒ္ဓိသဘောသို့သက်၍ စွန့်သည်ဖြစ်အံ့။ ပဌမကမ္မဝါစာဖြင့်သင့်သော ထုလ္လစ္စဉ်းသည် ဒေသနာကြားသဖြင့်လွတ်ဏ်။ ထိုသို့မစွန့်သည်ဖြစ်အံ့ ထိုထုလ္လစ္စဉ်းသည်ငြိမ်း၏။ ဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ထုလ္လစ္စဉ်းဌ်သာတည်၏။ ဒုတိယကမ္မဝါစာ၏အဆုံးဌ် လဒ္ဓိသဘောသို့သက်၍ စွန့်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သင့်သော ထုလ္လစ္စဉ်းသည် ဒေသနာကြား၍လွတ်ဏ်။ ထိုသို့မစွန့်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဒုတိယ ကမ္မဝါစာ ဖြင့်သော ထုလ္လစ္စဉ်းငြိမ်း၏။ တတိယကမ္မဝါစာ၏အဆုံးသို့ ရောက်သဖြင့် သံဃာဒိဆိသ်ဌ်သာတည်ကုန်၏။ဒသမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဌ်ဋ္ဌာနံ။

(၁၁) ကောဒသမဘေဒါနုဝဏ္ဏကသိက္ခာပဒ။

(၁၅) တသေ့ဝခေါ ပန ဘိက္ခုသ္မိ၏ အရဖြစ်သော ရဟန်းကား အဘယ်ရဟန်းနည်းဟုသိသာထင်ရှားစွာမဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍။ ထင်ရှားသိသာ ပညာဉာဏ်သက်စေလိုရကား။ တံသဝဝခေါပနာတိ။လ။ တသေ့ဝ ပိန့်သော။ ။ခေါသဒ္ဒါကား နိပါတ်မျှသာ။ ပနသဒ္ဒါကား။ဝိသေသအနက်၌ နိပါတ်ဟုဋ္ဌကာပိန့်၏။ ။အဋ္ဌကထာ၌အသိုးသံဝဏ္ဏနာမပြုသည်ကိုထောက်ဆသော် နှစ်ပါးပင် နိပါတ်မျှသာယူသင့်၏။ အနုဝတ္တကာ သည်ကား။ ဝတ္တဝတ် ဝဒဝတ်မဟုတ် ဝတ္တဝတ်သည်ဟူဝတ်၏ အနက်ကိုထင်ရှားစေလိုရကား။ အနုပဒိုပဇ္ဇနကာဟု ဘွင့်သတည်း။ ။ဣရိယာပထ၏အစွမ်းအားဖြင့် လိုက်သလောဟုစောဒနာကို မြင်ရကား။တသဒ္ဒါ့ခန့်ံ ရုပ်ဂဟဏေန ဟူသော ဝိသေသနကိုပိန့်ရသော။ ။ဝဂ္ဂါစတေဝါဒကာစာတိဝဂ္ဂဝါဒကာဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ်စသည်ကို ကြံဘွယ်ရှိလေရာသောကြောင့်။ ဝဂ္ဂံဝဒန့်တိ ဝဂ္ဂဝါဒကာဟု ဖွင့်သော။ ။စတုဝဂ္ဂစသည်ကို ဝဂ္ဂဆိုသလော စောဒနာကြောင့်။ အသာမဂ္ဂိ ပက္ခိယဝစနံကို ပိန့်ဖြန့်ရသတည်း။ ။ဝဂ္ဂံ၊ မညိညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ၊ မညိညွတ်သော အာဘိဓ္ဓါဖြစ်သော သူတို့၏ စကားကို။ဝါ၊မညိညွတ်သော အာဘိဓ္ဓါဖြစ်သော စကားကို။ ။ အသာမဂ္ဂိပက္ခေဘဝါ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယာ၊ တေသံဝစနံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ။ ။ဧဒိအနက်နှင့်လျော်စေ။ ။အသာမဂ္ဂိပက္ခေဝါဘဝံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဥ္စတံဝစနဥ္စာတိ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ။ ။နောက်အနက်နှင့်လျော်စေ။

ပါဠိဋ္ဌ။ ဧကောဝါ ဒွေဝါ တယောဝါ။ဟူ၍သာ အဘယ့်ကြောင့်ဟောလေသနည်း။ ထိုထက် အလွန်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ သံဃဘေဒကရဟန်း၏အလိုသို့ မလိုက်ကောင်းကုန်သလောဟု သူတပါး၌ အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိရာသည်ကိုအဋ္ဌကထာဆရာမြင်၍ယသ္မာပနတိဏ္ဏံဥဋ္ဌံ ကမ္မာရဟာနဟောန္တိ တသ္မာဧကောဝါ ဒွေဝါတယောဝါတိဝုတ္တံဟု ပိန့်သတည်း။ ။သုံးယောက်ထက်အလွန် ကံ့မထိုက်သည်ကို အဘယ်သဘောဖြင့်ဆိုသနည်းဂုဏ်ရှိရကား။ နဟိသံဃော စသည်ကိုပိန့်သော။ ။

နော သဒ္ဒါသည်။ အဘိဇာနာထနော ဘိက္ခ၀ေ စသည်တို့၌ နသဒ္ဒါ၏ အနက်ရှိသော နော။နောစတေသံဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ စသည်တို့၌ ပဋိသေဓအနက်ရှိသော နော။ အနုပ္ပတ္တော နောသတ္ထာ စသည်တို့၌ နံ၀ိဘတ်နှင့်တကွအမှသဒ္ဒါကိုပြုသောနော။ ဘုဇာဒိနမန္တြာနောဒ္ဓိစ-စသည်တို့၌ ပျောက်ခြင်းကျေခြင်း အနက်ရှိသောနော။နနောသမံ အတ္ထိတထာဂတေန စသည်တို့၌ အ၀ဓာရဏာအနက်ရှိသောနော ဤသို့ နောသဒ္ဒါသည် အများရှိ၏။ ဤ၌ အဘယ်နောဖြစ်သနည်းဟု ထွေးတောသက်ဘအတည် မကျရှိရာသည်ကို ဖြင်တော်မူ၍ အမှာကံဟု ဗွင့်သတည်း။ ။နော ဟူသောပါဋ္ဌကို သမ္ဗဒါန်အနက်ကိုယူ၍ ဘာသတိဟူသောနောက်ကြိယာနှင့် စပ်မည်စိုးရကား။ ဇာနာတိဟု နောက်ထား၍ဖွင့်သတည်း။ ။နော ဟူသော သမ္ဗန္ဓ၏ သမ္ဗန္ဓိလည်းဖြစ်သော ဇာနာတိကြိယာ၏ ကမ္မကာရကသည်းဖြစ်သော အနက်သည် ရှာဘွေမရှိအံ့သကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ တပါးမရှာအပ်ပြီ။ဆန္ဒဉ္စ ဂုဏဉ္စဟု အောက်၌ဆိုအပ်သော ဆန္ဒဂုဏသည်ပင် ဇာနာတိနော ဟူသော နောက်ပုဒ်သို့လိုက်၍ နော၏သမ္ဗန္ဓိ ဇာနာတိ ကြိယာ၏ ကမ္မကာရက ဖြစ်သတည်းဟု ပြလိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည် ဆန္ဒာဒိပို ဟုံမိန့်သတည်း။

ဘာသတိဟူသော အာကာရ၀န္တံကြိယာသည် အာကာရနှင့်မကင်းခဲ့၊အဘယ်သည်အာကာရဖြစ်လေသနည်း ရုဒ်ရှိရကား။ဘာသတိတိဇံ၀ံ ကရောမာတိဟု အာကာရနှင့် ဗွင့်သတည်း။ ။ဆဋ္ဌီ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ပြီးသော နောဟူသောပုဒ်သည်။ အတ္ထ၀သာဒိဘတ္တိပရိဏာမော။ ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ အနုက်၏အစွမ်းအားဖြင့် တတိယာဒိဘတ်ပြန်၍ သဟာဒိယောဂ၏ အဖြစ်ဖြင့်လိုက်၍ ထိုသို့လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိစေလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ အမှေဟိဟု မိန့်သော။ ။ထိုလိုက်သော အမှေဟိ ဟူသော သဟာဒိယောဂ သည်လည်း။ သဟာဒိယောဂ၀န္တံနှင့် မကင်းခြင်းကြောင့်။သဒ္ဒိဿ ဟု သဟာဒိယောဂ၀န္တံကို ထည့်၍ ဗွင့်တော်မူသတည်း။

ဇေတံ၏ အစွဲအနက်သည် မထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၍ အစွဲကို ပြလိုရကား။ ယံသောကရောတိ စသည်ကို ဆိန့်သော။ ။ယံကမ္မံ၊ကို။ သောဘိက္ခု၊ ထို

သံယောကိုကွဲစေခြင်းငှါ လုံ့လပြုသောရဟန်းသည်။ ။ငါတံကမ္ပံကိုးအာ
မှာကမ္မိငါတို့သည်လည်း။ ရုစ ဓာတ်၏အယ္ယဉ္ဇ ဆဋ္ဌိကတ္တား။ ။သမေ
တာယသွန္တာနံ သံဃေန ဟူသောပုဒ်ကို ယထာရုတပုဒ်တို့ငင်းသမ္မန်အပ်
သလောဟု စောဒနာ ရှိရကား။ အာယသွန္တာနံ စိတ္တံ စသည်ကို မိန့်
သော။ ။စိတ္တံ ဟူသောပုဒ် သဒ္ဒိဿဟူသောပုဒ်ကို ဆောင်၍ သမ္မန်လေ
ဟူလိုသော။ ။ဆရာဖွင့်သမျှ သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗ ရှိသလော စုဒ်ရှိရကား။
သေသံ ပဒတ္ထတော ဥတ္တာနမေဝမိန့်။ ။အကြွင်းသည် ပဒတ္ထအားဖြင့်
ပေါ်သောကြောင့်မဆိုနေတန်စေဝိနိဆ္ဆယကား မထင်မပေါ်သောကြောင့်
ဆိုကောင်းပါသည် မဟုတ်တုံလော စုဒ်ရှိရကား။ဝိနိဆ္ဆယ ကထာပေတ္ထ
စသည်ကိုမိန့်သော။ ဇ္ဈေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ။အကြွင်းမဲ့တူ၏စကားကျ
ခဲ့ရကား။ အယံပနဝိသေသော စသည်ကိုမိန့်။ ။ကောဒသမသိက္ခာ
ပဒေဂဏ္ဌိတ္ထိဉ္စာနံ။

(၁၂) ဒ္ဝါဒသမဒုဋ္ဌစ သိက္ခာပဒံ။

(၁၆) နိကာယေသဒ္ဓိသာမညေ၊ပသူတိသု ကုလေဘဝေ။
ဝိသေသေသုမနာယဉ္စ၊ဓာတိ သင်္ခ်တလက္ခဏေ။ ။

ဟုမိန့်အပ်သော နိကာယစသောအနက်တို့၌ ဓာတိသဒ္ဒါဖြစ်သလော
ဟု ယုံမှားသက်ဝာ တွေးတောစရာရှိ၍ ထိုယုံမှားသက်ဝာ မရှိစေလိုသော
ကြောင့်။ ဒုဋ္ဌစ ဓာတိကောတိ ဒုဋ္ဌစသဘာဝေါဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ နိ
ကာယ စသောအနက်ကိုမဟော သဘာဝအနက်ကို ဟောသည် ဟူလို
သော။ ။မူသဒ္ဒါ၏ ဒုဋ္ဌုအနက်ကိုယူ၍ မကောင်းသော မုသာဝါဒ စ
သောစကားရှိ၏ ဟူသော မလိုအပ်သော အနက်ကို ထျဉ်းပါးဘွယ် ရှိရ
ကား။ ဝတ္တုံ အာသင်္ကုဏေ့ယျောတိ အထွေးဟု မိန့်ပြန်ရသော။ ။ဤ
ပါဠိဖြင့် ဒုက္ခေနဝတ္တုဗ္ဗာဒုဗ္ဘဒုဗ္ဘဒုဗ္ဘဒုဗ္ဘစာ။ ဒုဗ္ဘစာဓာတိအသာတိ ဒုဗ္ဘစဓာတိကော။
ဟူသောအနက်ကိုပြ၏။ ။ဥဒ္ဒေသံ ပရိယာပန္နော စသော အနက်ကို
နစ်စေခြင်းငှါ ဥဒ္ဒေသေပရိယာ ပန္နေသူတိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ပရိ
ယာပန္နောနဟောန္တိ စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ပရိဆ္ဆိန္ဒိတွာ အာပန္နော စသောအား

ဖြင့် အနက်ဖြစ်သင့်ရကား။ ထိုအနက်ကို နစ်စိမ့်သောဌါ အင်္ဂလာဂဓေသုပိန့်။

ဘယ်သို့ကျင် ခပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် ပါတိမောက်၌ ဝင်ကုန်အံ့နည်းဟု ပုဒ်ရှိရကား။ ယသသိယာ စသည်ကိုပိန့်။ ။သဟဓမ္မိကံ၌ ဥပယောဂ ဝိဘတ်သည် ဥပယောဂ်ပင်ဖြစ်၏ဟု အယူရှိရာသော ကြောင့်။သဟဓမ္မိကေန ဝုစ္စမာနောဖွင့်။ ။သံဝဏ္ဏောဘဗ္ဗ်၌ သဟဓမ္မိကံဟု ရှိသည်ကို သဟဓမ္မိကေန ဟု အဘဲ့ကြောင့် တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဖွင့်သနည်းဟုစုဒ်ရှိရကား။ ကရဏတ္ထေစေတံဥပယောဂဝစနံပိန့်။ ။တရား နှင့်လျော်သောအကြောင်းဟူသော်ရွှေလည်း်သဟဓမ္မိကလော။ဝါ၊ သတင်းသုံးဘော်သည် သဟဓမ္မိကလောစောဒနာရှိရကား။ သိက္ခာပဒေနဝုစ္စမာနောတိအတ္ထော ကို ပိန့်သော။ ။သိက္ခာပုဒ် ဟူသော်ရွှေလော စကားရှိ၍ ဗုဒ္ဓပညတ္တော်နှ ဟူသော ဝိသေသန ကိုပိန့်။ ။သိက္ခာပုဒ်သည် အဘဲ့ကြောင့် သဟဓမ္မိက ဖြစ်သနည်း စုဒ်ရှိရကား။ ပဠုဟိသဟဓမ္မိကေဟိစသည်ကို ပိန့်သော။ ။ပဠုဟိသဟဓမ္မိကေဟိ၊ သတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့သည်။

ငါးယောက်ဟူသော်ကား။။ ၁-ဘိက္ခု။ ၂-ဘိက္ခုနီ။ ၃-သာမဏေရ။ ၄-သာမဏေရီ။ ၅-သိက္ခမာန်။ ၍ငါးယောက်တည်း။

ဝစနာယန္ဒိ စတုတ္ထိဝိဘတ်သည် ပဠုပိအနက်၌ ဖြစ်၏ဟု သိစေလို၍ တတောမမဝစနတောဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အဓိပ္ပါယတ္ထကို မြွစေလိုရကား။ မာမံတံဝစနံ ဝဒထာတိဝုတ္တံ ဟောတိပိန့်သော။ ။ယဒိဒံသည် ပုန်လေးပါးတို့တွင် အာဘယ်ပုဒ်နည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ ယဒိဒန္တိ နိပါတောပိန့်။ ။နိပါတ်သည်လည်း အနေကတ္ထဖြစ်ခဲ့ အာဘယ်အနက်၌ ဖြစ်သနည်း။ ဝါ၊ အနက်မရှိသောနိပါတ်လော စုဒ်ရှိရကား။ ဝုဋ္ဌိကာရကာဒသနတ္ထေ ပိန့်သော။ ။ပြဿ်ဝ်သောအနက်ကားမရှိပါ၏လော။ဝါ၊ နိပါတ်ပုဒ်၏အနေကတ္ထဖြစ်ခြင်းကြောင့် တပါးသောအနက်၌လည်း မဖြစ်ကောင်းလော။စုဒ်ရှိရကား။တနစသည်ကိုပိန့်ပြန်ရသတည်း။ ။တန၊ ထိုယဒိဒံဟူသောပုဒ်ဖြင့်ဒသိတံ၌စပ်။ ။ဒါဒသမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၃) တေရသမကုလဒူသကသိက္ခာပဒ။

(၁၇) ဂါမသဒ္ဒါဖြင့် ရွာကိုသာ ယူအပ် လေသလောဟု ယုံမှား ဘွယ် ရှိ၍။ ထိုယုံမှားကို မရှိစေခြင်းငှါ နဂရဖွဂါမေ အင်္ဂနာဂဓမေဝ ဟုမိန့်သတည်း။ ။မြို၏လည်း ဂါမဝိသေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဂါမသဒ္ဒါ ဖြင့်သာ ယူရသည် ဟူလိုသော။ ။တနည်း။ ဝါသဒ္ဒါသည် အနုတ္တရိ ကပ္ပအနက် ရှိ၏။ ထိုအနုတ္တရိကပ္ပ အနက်ရှိသော ဝါသဒ္ဒါဖြင့် နဂရကို ယူသည်။

[၁-ဈေးသာရှိ၍။ တံတိုင်းအရံ မရှိသည်ကား နိဂမ။ ၂-တံတိုင်း အရံလည်းရှိ ဈေးလည်းရှိသည်ကား နဂရ။ ၃-တံတိုင်း အရံလည်းမရှိ ဈေးလည်းမရှိသည်ကား ဂါမ။၍သို့ ၃-ပါး အထူးကိုမှတ်။]

ဥပသဒ္ဒါသည် ဓာတ္ထတ္ထာနုဝတ္တကဖြစ်ရကား နိသဿယကိုပွင့်။ ။ ဝိပုဗ္ဗ ဟရဓာတ်၏အပနယန စသောဒေးနက်ကို နှစ်စေလို၍ ဝသတိဟု ပွင့်။ ။မှီ၍နေ၏ဟူသည် အာဘယ်ကိုမှီ၍ နေသနည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ လေရာသောကြောင့် တတ္ထ ပဒိဗ္ဗစိဝရဒိတာယ ဟုမိန့်သတည်း။ ။ တတ္ထ၊ ထိုရွာနိုင်း၌။ ပဒိဗ္ဗ စိဝရ ဒိတာယ၊ စပ်သော သက်နှံးဒေစရှိ သောပစ္စည်းရှိသည်အဖြစ်ဖြင့်။ စိဝရံအာဒိ ယေသံပစ္စယာနန္တိ စိဝရဒ ယော။ ပစ္စည်းလေးပါး ရစေ။ ။ပဒိဗ္ဗစိဝရဒယော ယသ သောတိ ပဒိဗ္ဗစိဝရဒိ။ ရဟန်းရစေ။ ။ပဒိဗ္ဗစိဝရဒိနော ဘာဝေါ ပဒိဗ္ဗစိဝရဒိတာ။ ။တာယ ပဒိဗ္ဗ စိဝရဒိတာယ။ ။ဒုသနံဒုသကော။ကုလာနံဒုသကော ဟူ၍လည်း အနက်ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ထိုအနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ ကုလာနိဒုသေတိတိ ကုလဒူသကော ဟုဖွင့်သတည်း။ ။ မစင်-ညွှန် စသည်တို့ဖြင့် ဗျက်ဆိုးသလောရှိရကား သဒ္ဓံ ဝိနာသေ နော်ဟု မိန့်သတည်း။ ။သဒ္ဓါသည်ပရမတ္ထတရားဖြစ်၍ ဗျက်ဆိုးနိုင် သောဝတ္ထုမဟုတ်ခဲ့။ အဘယ်သို့ ဗျက်ဆိုးနိုင်အံ့နည်း ဟူသောစောဒနာ ကိုရည်၍ ပုဗ္ဗဒါနာဒိဟိမိန့်သော။

[ကုလဒူသကဝဏ္ဏ၊ ၈-ပါး ဟူသော်ကား။ ၁-ပန်းပေးခြင်း။ ၂-က သယ်မှုန့်ပေးခြင်း။ ၃-ဒန့်ပူပေးခြင်း။၄-၀ါးပေးခြင်း။၅-ဆေး ကုခြင်း။ ၆-အစေအပါးပြုခြင်း။ ၇-သစ်သီးပေးခြင်း။ ၈-မြေ ဖြို့ပေးခြင်း ဤ၈စပါးတည်း။]

ကသယ်မှုန့် ပေးခြင်း စသော ချနစ်ပါးကို အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် သင်္ဂြိဟ် သည်။ ။သဒ္ဓံ ဝိနာသေန္တော၌ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ထိုရဟန်း၏ ပန်းပေး ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် ထိုသို့မပြုသော လဒ္ဓိပေသလ ဖြစ်သော ရဟန်း တို့၌ ပသာဒကိုမဖြစ်စေမူ၍။ ထိုလဒ္ဓိပေသလဖြစ်သောရဟန်းတို့ကို ငြူ စူ၍ မဆည်းကပ်ကုန်ရကား။ ထိုပန်းပေးခြင်း စသည်ကိုပြုသောရဟန်း သည် သဒ္ဓါကိုဖျက်ဆီးသည်မည်၏ ဟူလိုသော်။

ပါပေါ သမာစာရော ပါပသမာစာရော ဟူ၍လည်း အနက်ဖြစ်သင့် ခြင်းကြောင့်။ ထိုအနက်ကို နှစ်စေလို၍ ပါပကေသမာစာရော အသာတိ ပါပသမာစာရော ဟုဗဟုဗ္ဗိဟိ ဖွင့်သတည်း။ ။ထိုပါပ သမာစာရကို ကား။ ဒါယကာတို့ကို ချီးမြှောက် သင်္ဂြိဟ်ခြင်းငှါ။ ပန်းပင်ငယ်စိုက်ခြင်း စသည်ကိုသာ လိုအပ်၏။ တပါးသော ပါပသမာစာရကို မလိုအပ်။ ထို ကြောင့်။ မာလာဝစ္ဆရောပနာဒယောဟူသော ဝိသေသနကိုမိန့်သည်။ ။ မာလာဝစ္ဆရောပနာဒယော၊ ပန်းပင်ငယ်စိုက်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ။ မာလာသဒ္ဒါဖြင့် ပန်းကိုသာမယူအပ်၊ ပန်းပင်ကိုလည်း ယူအပ်၏။ ဝစ္ဆ သဒ္ဒါသည်လည်း တရုဏပရိယာယ်တည်း။ ။ထိုကြောင့်ဋီကာ၌။ ။ မာလာဝစ္ဆတ္တိတရုဏရုက္ခံ၊တရုဏကာတိ ပုဗ္ဗဝစ္ဆကေဝစ္ဆန္တိ ဟုမိန့်သ တည်း။ ။မာလာဝစ္ဆာနံရောပနံမာလာဝစ္ဆရောပနံ၊ မာလာဝစ္ဆရော ပနံ အာဒိယေသံရောပါပနာဒိနန္တိ မာလာဝစ္ဆရောပနာဒယော။ ။ပန်း ပင်ငယ်စိုက်ခြင်း စသည်ကား အရံ အစရှိသည်တို့၏ အလိုဌာ၊ ကပ္ပိယ ဝေါဟာရစသည်တို့ဖြင့်ကားအပ်၏။ ။အာယသ္မာခေါကုလဒူသကော။ လ။ အလင်္ကေ့ ဇာဝေါသေန ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ရဟန်းတို့ ဆိုအပ်သော အ ခြင်းအရာကိုသာပြု၏ဟု ယူလေရာသောကြောင့် ထိုအယူကို နှစ်စေလို သော အဋ္ဌကထာဆရာသည် အာယသ္မာခေါ။လ။ဒသေတိဟု မိန့်တော် မူသတည်း။

ပဗ္ဗာဇနိယကံ ထိုက်၍ ထိုပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုအပ်သော ရဟန်းကား။ တပါးသောရဟန်းတို့ကဲ့သို့ပင်လော အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းစုဒ်ရှိရကား၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မကတောပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဝါ၊ ကုလဒူသက ဖြစ်သောရဟန်းသည် တပါးသောရဟန်းတို့ကဲ့သို့ ထိုရွာ,ထိုကျောင်းဌ နေရသလောဟု ပါဠိဌ် စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ သေယျထိဳ ဂါမေဝါ စသည် ကိုမိန့်။ ။တပါးသော ရဟန်းတို့ ကဲ့သို့ပင် ထိုရွာ,ထိုကျောင်းဌ နေရကောင်းသည်မဟုတ်တံ့လော။ အဘယ်ကြောင့် မနေရသနည်းဟု အဌကထာဆရာကို သူမေးဘွယ်ရှိရကား ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မကတောဟူသော ဝိသေသနကို မိန့်သော။ ။ဟောတုမန္တဝိသေသန။ ။ပဗ္ဗာဇနိယကံပြု အပ်သောကြောင့် မနေရသည်ဟူလိုသော။

ထိုကုလဒူသကရဟန်းအား ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုဒ်၏ဟူ၍ ပါဠိတော်ဌ မဟောတကား ထိုသို့လျက် အသို့မူ၍ ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုအပ်သောဟု ဆိုလေသနည်းဟူသော် ရုန်စောဒနာ အမေးပုစ္ဆာ ရှိလေရာသောကြောင့်။ အာယသ္မာခေါ။လ။ဒသေတိကို မိန့်ရသတည်း။ ။အသ၊ ထိုဒါယကာတို့ကိုဖျက်ဆီးသောရဟန်း၏။ ။ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မာရဟတံ ဝယ်။ တံဌ်စပ်။ ။နေဝတာသိဳ ဂါမေဝါ နိဂမေဝါ စသည်ဌ် တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ရှိသောရွာနိုဂုံးဖြစ်စေ၊ သုံးယူဇနာရှိသောကျောင်းဖြစ်စေ။ ထိုရွာ,ထိုနိုဂုံးဌ် ဆွမ်းခံသွားခြင်းငှါ လည်းမရ။ ထိုကျောင်းဌ် နေခြင်းငှါလည်းမရ။ ထိုကျောင်းဌ် နေ၍ နည်းသောရွာဌ် ဆွမ်းလည်းမခံအပ်။ နီးသောကျောင်းဌ်နေ၍ ထိုနိုဂုံးဌ်လည်း ဆွမ်းမခံအပ်။ နီးသောကျောင်းဌ် နေ၍ကား နီးသောရွာနိုဂုံးဌ် ဆွမ်းခံခြင်းငှါအပ်၏။

ရှေသောဘိက္ခုဌ်ကဲ့သို့ကုလဒူသကရဟန်းသည်သောဘိက္ခု၏အရဟန်းတည်းဟု အယူမှားဘွယ်ရှိရာသည်ကိုဖြင်တော်မူ၍။ ထိုအယူကို မယူစေခြင်းငှါ။ ဝေဠုဒ္ဒသောဘိက္ခုတိုင်ထွေ သောတိ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မကတော အဓိပ္ပေတောဟုပွင့်တော်မူသည်။ ။ဆန္ဒဂန္ဆိန်ဟူသောအနက် နှင်စေလို၍ ဆန္ဒေနဂန္ဆိန်တိ ဆန္ဒဂါမိနောဟုပွင့်။ ။ရှေ သောဘိက္ခုဌ်ကဲ့သို့။ သောဘိက္ခု၏အနက်ကိုမယူအပ်ရကား။ သောဘိက္ခုတိ သော ဆန္ဒဂါမိနောတိ အာဒိနိဝဒမာနော ဟုမိန့်သတည်း။ ။ဝေမသ ဝစနိ

ယောဒ္ဓ ကုလဒူသနကို မပြုစိမ့်သောဌါ ဆိုအပ်သလောစောဒနာကိုရည်၍၊ တသဝစနသ စသည်ကိုမိန့်သော။

ကုလဒူသန အမှာသည် ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌအမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုကုလဒူသနအမှုကို မပြုစိမ့်သောဌါလည်း ဆိုအပ်ကောင်းသည်မဟုတ်တဲ့လောရှင်ဂိရကား။ ကုလဒူသနကမ္မဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အာပဇ္ဈိတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ တို့သို့။ ။ဒါယကာတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းဌါ မိမိဥစ္စာကိုပေးခြင်းကြောင့် ရကွန်း။ အိုးတရ သံဃိကဥစ္စာကို ပေးခြင်းကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်း။ ရှိပ်စက်လုယက်၍ ပေးခြင်းကြောင့် ပါရာဇိက အာပတ်တို့ကိုယူ။ ။အပဋိနိဿဇ္ဇတော၊မစွန့်သော။ အဿ၊ထိုရဟန်းအား။ဝေဠုသောတိ အာဒိ၊သော အစရှိသော။ ။ပါဠိဌ်၌၊ ရှေ့ပက္ကမတာယဿာ စသည်ကို ပဗ္ဗာဇနိယကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ နောက်ပက္ကမတာယဿာ စသည်ကို ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုအပ်သောရဟန်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်၏ဟု မှတ်သိလင့်။ ။အဿဇိပုနဗ္ဗသုကော၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုက အမည်ရှိကုန်သော။ ။တေရသမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

သံဃာဒိသေသနိဂမ။

အဝယဝအားဖြင့် ဝိဂ္ဂဟဖြစ်၏ အပေါင်းကား သမာသ်အနက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ပဌမံအာပတ္တိဇေတသန္တိ ပဌမာပတ္တိကာဟု မိန့်သတည်း။ ။ပဌမာပတ္တိကာတိ အဝယဝေနဝိဂ္ဂဟော သမုဒါယော သမာသတ္ထောတိ အာဟာပဌမံအာပတ္တိဇေတသန္တိ ပဌမာပတ္တိကာတိ။ ဒိကာ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၌သို့ယူကုန်၏။ ဇေတသံ ဟူသောအညပုဒ်၏ အရသည် ရှေးဦးစွာရောက်အပ်သော သုက္ကဝိဿဋ္ဌိစသော ကိုးပါးသော သံဃာဒိသိသ်ဟုဆိုအပ်သောအစိတ်ကို ရ၍ ပဌမာပတ္တိဟူသောသမာသ်ပုဒ်၏အရကားလွန်ကျူးသောခဏာ၌ ရောက်အပ်သော များစွာသောအာပတ်အပေါင်းကိုရသောကြောင့်။ အဝယဝဝိဂ္ဂဟသမုဒါယ သမာသတ္ထဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်မည်၏၊ ဤသို့ ယူကုန်၏။. ဆင်ခြင်လေ။ ။ဌါတို့ အလိုကား ဤသို့တည်း။

ပဌမံအာပတ္တိဟူလော သမာသိပုန်၏အရကား။ အာပတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၏အစိတ်။ပဌမာပတ္တိကာဟူသောနိပ္ပန္နပုန်၏ အရကား။ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော အာပတ်အပေါင်း။ ဤသို့ တခုတခုသော အာပတ်၌ ဥပ္ပါဒက္ခဏကိုအစိတ်။ခဏတ္တယသမဂ္ဂီ အာပတ်ကို အပေါင်းယူအပ်၏။ တခုတခုသောအာပတ်ကိုအစိတ်။ အာပတ် အများကို အပေါင်းဟု မယူအပ်၊ ။အနက်ကိုကား။ ဇတော သံ၊ ထိုကိုးပါးသော သံဃာဒိဆိသ်တို့အား။ပဌမံ၊စွာ။အာပတ္တိ၊ရောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ဤသို့ပေး။ ။ထိုကြောင့်။ပဌမံအာပတ္တိအာပန္နံနှင့် ဇတေသန္တိပဌမာပတ္တိကာ၊ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာမိန့်သတည်း။ ။ဤသို့အဋ္ဌကထာဆိုလည်း အာပန္နံနအနက်ကို ယူစေလို၍။ ပဌမံဝိတိက္ကမနက္ခဏေယေဝအာပန္နံတဗ္ဗာတိအဋ္ဌောဟု မိန့်သတည်း။ ။တပါးသော ဆရာတို့ကား။ ပဌမံအာပတ္တိကို အာပတ်ဟုထ၍ အပေါင်းအစိတ်ကိုယူလေကုန်သည်၊ကြံကြကုန်။ ။ဝိတိက္ကမနက္ခဏေယေဝဆိုဝေသဒ္ဒါဖြင့်သမနုဘာဝသနကမ္မက္ခဏကိုကန့်။ ။

ကိုးပါးသောသံဃာဒိသိသ်တို့၏ ပဌမာပတ္တိကမည်ကြောင်းကို ဆို၍ သိရဖြို၊လေးပါးသောသံဃာဒိသိသ်တို့သည်အဘဲ့ကြောင့် ယာဝတတိယကမည်သနည်းဟု ရန်ရှိရကား။ ဣတရေပနစသည်တက်။ ။ဣတရေ ဒုန၊ ဤမှတပါးသောလေးပါးသော သံဃာဒိသိသ်တို့ကိုကား။ ။ယာဝတတိယကာဝေဒိတဗ္ဗာ သို့သွား။ ။ယာဝတိဟံ ၌ အံသည် ပဌမာဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဖြစ်သော အံဟု၍ဂင်း။ ဒုတိယာ ဇကဝစ် အံဟု၍ဂင်း။ အယူမှားလေရာသောကြောင့်။ ယာဝတိဟန္တိ ယတ္တကာနိ အဟာနိဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အဟာသယတ္တကာနိ ပရိစ္ဆေဒါနိယာဝတိဟံ၊ဟူသော အဇျယိဘောသမာသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဒါဝဓိကန္တိ အခိုက်၌ ပဌမာယောကို ဝါကျာဝဓိကန္တိအခိုက်၌ ဒုတိယာ ယောကို အံဝိဘတ်ဖြိုနမကာရန္တာအဇျယိဘာဝါသုတ်ဖြင့်အံ ပြု၍ ယာဝတိဟံ ပြီးသည်ဟူလိုသော။

ပဋိစ္ဆာဒေတိဆိုသဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏လက္ခဏာကား။အာဘယ်သို့ဖြစ်လေသနည်းဟုပုစ္ဆာရှိရာသောကြောင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏လက္ခဏာကိုဖြခြင်းဌာ။ တတြာယံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ . ။ပကတိ အတ္တာသဘာဝေါယသသောတိပကတတ္တာ။ ။ပဟုစ၊စွမ်းနိုင်သည်လည်း။ ။ဣတိအ

ယံမာတိကာဟု နောက်သို့ပြန်လေ။ ။အကျယ် ခွဲလိုရကား။ တတ္ထစသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထကိသံမာတိကာယံ၊၌။ ။ယံအာပတ္တိ၊သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာပတ်၌။ ။အာပတ္တိ သညီယေဝ သို့သွား။ ။ဤဒံဝိတိက္က မနံ့၊၍လွန်ကျူးခြင်းသည်။ ။နာမဂေါတ္တဝေသနဝါဟုစာရှိ၏။နာမမတ္တ ဝေသနဝါ သာလိုသည်ဟုဋိကာမိန့်သည်။ ။နံအာပတ္တိ၊ကို၊နအာရောစေသာမိ၊အံ့။

အာဘယ်သို့ကားမဗုံးလွှမ်းသနည်းဟုရှင်ရှိကား။သစေပနတက်သော။ ဇ္ဈေ၊ ၍သံဃာဒိသိသ် အာပတ်၌။ ။အညာပတ္တိကွန္ဓသည်ဝါ၊ တပါး သောအာပတ်အရဟု အမှတ်ရှိသည်ဌင်း။ ဝေမတိကောဝါ၊ ယုံမှားခြင်း ရှိသည်ဌင်း။ ဟုတွာ၍။ဒါနိ၊၌။ နံအာပတ္တိ၊ကို။ ကဿစိ၊အား။ နအာရောစေသာမိ။အံ့။ ။ဣတိဇေဝံ၊သို့။ ဆာဒေတုကာမော၊ ၍။ ရုရုံ၊ကို။ နိက္ခိပိတွာ၊၍။အရုဏံ၊ကို့။သစေဥဒ္ဓါဝေတိ၊ အံ့။အာပတ္တိနာဝ၊ မဗုံလွှမ်းသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။၍သို့အောက်ကပါဠိကိုဆောင်၍သမ္မန်။

ပါရာဇိကမရောက်သော ရဟန်းကို ပကတတ္တ လိုသလော ကြောင့်။ ပကတတ္တောတိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။၍၌ လိုအပ်သောပကတတ် ရဟန်းကိုပြပြီး၍။ ဆန္နအာပတ္တိကိုပြခြင်းငှါ သောစေ-စသည်ကိုမိန့်။ ။ ဝုတ္တနယေနကား။ နဒါနိ ကဿစိ အာရောစေသာမိ စသည်ကို ရည်သည်။ ။ယံန္နူနာဝုသော တိပဋ္ဌေကမဘိသမ္မုဏ္ဏတော ဟူ၍ကား အနုရာယ သဒ္ဓါကို ဂျေးပုဒ်တို့နှင့်ယှဉ်၍ အနက်ပေး။ ။ဘိက္ခုနော၊သဘာဂဖြစ်သော ရဟန်း၏။ ။ဆာဒေတုကာမောဟောတိဆာဒေတိစာတိစ-ဟူသော။ ဣဒံအင်္ဂယံ၊၍အင်္ဂါနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ။ဥပဏ္ဏာယ်ဆရာဖြစ်၍ရှက်စနိုးသောကြောင့် မကြားပါသည်ကိုအဘဲ့ကြောင့် ဆန္နဖြစ်ကောင်းအံ့နည်းရှင်ရှိရကား။ ဥပဏ္ဏာယာဒိ ဘာဝေါဟိ စသည်ကို ဖိန့်သော။ ။ဓာနံပဋိဆ္ဆာဒေတိ၏ အဆုံးအဖြတ်သည် ၍မျှသာလောဟုသူမေးဘွယ်ရှိရကား။ အယံဓာနံ၊လ။ ဝိနိဆ္ဆဲယော ဟုဖိန့်သတည်း။ ။၍၌ အကျဉ်းသာ။ အကျယ်ဝိတ္ထာရကိုကား သမန္တပါသာဒိက မည်သော ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။တတ္ထကာနိ အဟာနိ ဟူသည်ကား။ အဘယ်မျှလောက်သော ကာလနည်းဟု စောဒနာ

ရှိရကား ပဒိုစ္ဆာဒိတ ဒိဝသတောပဌာယ စသည်ကို ပိန်သော။ ။အာပတ်ကို မကုသည်ရှိသော်သင်္ကမောက္ခာဝရဏဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မဇုံးလွမ်းသောရက်သည်လည်းပရိဝါသ်နေအပ်၏ဟူသောအနက်ဖြစ်သင့်ရကား။ ကာမေန စသည်ကို ပိန်သတည်း။ ။ကာမေန ဝသေန၊ အလိုရှိသောအားဖြင့်။ ပရိဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပရိဝါသ်နေအပ်သည်။နှ၊မဟုတ်။ အထခေါ်၊ စင်စစ်ဟုဆိုလို။ ။ဤသို့ပေးလေ။

ပရိဝါသ်သည် ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ် အပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သော်ငြားခုနှစ် ပရိဝါသ်အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိသော်လည်း။ဤ၌ အပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်ကိုမလိုအပ်သောကြောင့်။ တတ္ထပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော စသည်ကို ပိန်သတည်း။ ။(တတ္ထ ဝါကျ၊ ၌)။ ။ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာသတိဒါတဗ္ဗော ပရိဝါသော ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော။ ။သုဒ္ဓန္တော ပဌာယ ဒါတဗ္ဗောပရိဝါသော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော။ ။သမောဓဟိတ္ဝာဒါတဗ္ဗော ပရိဝါသော သမောဓာနပရိဝါသော။ ။ဟုပြီလေ။

ယာရုဒ္ဓခါးထိသုံးပါးသော ပရိဝါသ်တို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြခြင်းငှါ။ တတ္ထ စသည်ကို ပိန်သော။ ။ကသ္မာဟိ ၌။ ဟိကား။ ကာရဏတ္ထဇောတက။ ။ဟိသ္မာ၊ ကြောင့်။ ။ကောဟပဋိစ္ဆန္နတ္တိ ၌။ ဣတိသဒ္ဒါသည်။ ဣတိဝါ ဝေဂရုပါ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿနာ ပဋိဝိရတောစသည်တို့ကဲ့သို့ အာဒျတ္ထတည်း။ ။ထိဣတိသဒ္ဒါဖြင့် သောဟံ ဘဂ္ဂေသံဃံ ဇကိဏသာ အာပတ္တိယာ သဠ္လေတနိကာယ သုဂ္ဂတိသဒ္ဒိယာ ဇကောဟပဋိစ္ဆန္နာယ ဇကောဟပရိဝါသံယာစာမိ။ ။ဟူသောပါဠိကို သင်္ဂြိဟ်အပ်၏။ ။ခန္ဓကေ၊သမုစ္စယခန္ဓကဒ္ဒိ။ ။တတောပက္ခတောဂမ္မ။ပဌာယ၊ ၍။တတော၊ထိရက်သုံးဆယ်မြောက်သောနေ့မှ။ ပဌာယ၊၍။ ။သတ္တာနံ အာယုံမိနန္တော်ဝါယမိယတိ မိယန္တံ ကရောတိတိမာသော။မာသံပဋိစ္ဆန္နာတိ မာသပဋိစ္ဆန္နံ။ ။တံတံသတ္တံ ဓမ္မပဝတ္တာဉ္စသံဂမ္ဘဝဒန္တော်ဝါယသရတိ ပဝတ္တတိတိ သံဝစ္ဆရော တဿိ်။ ။စတ္ထုကိတ္တနဝသေနဝါ၊ အမည်နှင့်တကွ ဝတ္ထုကိုကြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဂုဏ်း။ ။နာမဂေါတ္တဝသေနဝါဟု ဤ၌လည်းစာရှိ၏။ ဝိကာကို ထောက်သော်။ မလို။ ။နာမမတ္တဝသေနဝါသာလိုသည်။ ။သဇာတိ သာဓာရဏာဉ္စ၊ မိမိဇာတ်နှင့် ဆက်

ဆံသော အမည်သည်ရင်း။ ။တသ္မာ ကို၊အာပတ္တိတိသဒ္ဒသာဓာရဏံ တွင်သာစွဲ။ ။ဝတ္ထု၊ကိုကြားခြင်း၏အစွမ်းအား၊ဖြင့်သော်ငင်း။အမည်၏ အစွမ်းအား၊ဖြင့် သော်ငင်း အဝိသောအဖြစ်ကိုအဘယ်သို့ သိပါသနည်း၊ရုဒ်ရှိရကား ဣဒဋ္ဌိပရိဝါသာဒိ ဝိနယကမ္မံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဝတ္ထု၊စေဝဂေါတ္တ၌ ၌။ဝိတိက္ကမ၏အဖြစ်ကြောင့် ဝတ္ထု၊တပါးသော ကာယသံသဂ္ဂ စသည်တို့နှင့် မဆက်ဆံခြင်းကြောင့် ဂေါတ္တမည်၏။ ။ဂံတာယတိရက္ခဲ တိတိဂေါတ္တံ။ ။ဂံ၊အသိဉာဏ်သဒ္ဒါကို။တာယတိရက္ခတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပိပိဓာတ်မှတပါးသော ကာယသံသဂ္ဂစသည်တို့ ၌ သုက္ကဝိသဋ္ဌိဟူ၍ဖြစ်သော၊ အသိဉာဏ်သဒ္ဒါကို မဖြစ်စေမူ၍ ထိုအသိ ဉာဏ်သဒ္ဒါတို့ကိုစောင့်သည်ဟူလို။

ဝတ္ထု၊ဂေါတ္တ စသည်၏ သရုပ်ကိုဆိုပြ အောက်၌ ဆိုအပ် ပြီးသော စကား၏တွင် အာဘယ်စကားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ဂေါတ္တ၊ စသည်ကို ယူအပ်သ နည်းရုဒ်ရှိရကား။ တတ္ထစသည်ကိုတက်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုဝတ္ထု၊ဂေါတ္တ စသည်တို့တွင်။ ဝါ၊တတ္ထဝစနေ၊ ထိုစကားအပေါင်း၌။ ။တသ္မာကား။ ဣဒဋ္ဌိပရိဝါသာဒိ ဝိနယကမ္မံ၊လ။ ဝန္ဒနာဒိယေဝကို စွဲသတည်း။ ။ဇေတသု၊ထိုဝတ္ထု၊အစရှိသည်တို့တွင်။ ။ကမ္မဝါစာကို ပြုအပ်သည်ကိုပြုပြီး၍ ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌ ထိုပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းပြုအပ်သည်ကို ပြုလို ရကား။ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ စသည်ကို မိန့်သော။ ။တတ္ထဝ၊ ထိုကျောင်း၌သာလျှင်။ ။ဝတ္ထုဘေဒဒ္ဒု၊ ဝတ်ပျက်ခြင်းကိုငင်း။ ရတ္တိစ္ဆေဒဒ္ဒု ညဉ့်ပြတ်ခြင်းကိုငင်း။ပေး၊လေ။

[ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းတို့ကျင့်အပ်သောဝတ်ကား။ နဘိက္ခဝေ ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ သာဒိဝာဇ်ံ ပကတတ္တာနံဘိက္ခူနံအ ဘိဝါဒနံပစ္စုဋ္ဌာနံ အစရှိသည်ဖြင့် ပါရိဝါသိကခန္ဓကဌ ဟော အပ်သော ပကတတ်ရဟန်းတို့၏ ရှိခိုးခြင်းကို မသာယာခြင်း အစရှိသော (၉၄) ကိုးဆဲ့လေးပါးသော ဝတ်တို့တည်း။ ထို ဝတ်တို့၏ ပျက်ခြင်းကိုမပြုအပ်။ ။ရတ္တိစ္ဆေဒကား။တယော ခေါ်ဥပါလိပါရိဝါသိကသ ဘိက္ခုနော ရတ္တိစ္ဆေဒါသဟဝါ

သောဝိပ္ပဝါသော အနာရောစနော ဟူ၍ဟောအပ်သော သ
ဟဝါသ,ဝိပ္ပဝါသ,အနာရောစနတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး
တည်း။ ။ထိုရတ္တိစ္ဆေဒကိုလည်းမပြုအပ်ဟူလိုသော။]

၍ရတ္တိစ္ဆေဒသုံးပါးတို့တွင် တရိုးတည်းသော နေရာ၌၊ ဇကူပစာရ
ဖြစ်စေ နာနူပစာရဖြက်စေ တပါးသောရဟန်းတို့နှင့်တကွအိပ်ခြင်းသည်
သဟဝါသမည်၏။ ။ထိုင်ခြင်း, ရပ်ခြင်း,သွားခြင်း ဣရိယာပုထ်သုံးပါး
ကိုကား ၍၌မလိုအပ်။ထိုဣရိယာပုထ်သုံးပါးကို တရိုးတည်းနေရာ၌ တ
ပါးသောရဟန်းတို့နှင့်အတူတကွပြုငြားသော်လည်း ရတ္တိစ္ဆေဒမဖြစ်။ ။
ထိုကြောင့်ရကား။သဟဝါသောတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဆန္နေဘိက္ခုနာ သဒ္ဒိ
သယနမေဝအဓိပ္ပေတံ။နသေသဣရိယာပထကပ္ပနံ။ ။ဟူတေရသကတ္ထ
ဒိုကာ။ပါရိဝါသိကခန္ဓကအဘွင့်၌မိန့်အပ်၏။ ။အ၌သော်ဆရာတို့ကား။
သဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်နှင့် သဘောတူယူ၍ ဇကူပစာရ၌သာရတ္တိစ္ဆေ
ဒဖြစ်၏။ကျောင်းအောက် နံရံ တံစက်တွင်း ဖြစ်သော နာနူပစာရ၌ကား
မဖြစ်ဟုဆိုကုန်၏။ ထိုဆရာတို့၏စကားကိုကား ဇတော်သူ ယတ္ထကတ္ထစိ
ဇကစ္ဆန္နေ ဆဒနတော ဥဒကပတနဋ္ဌာနပရိစ္ဆိန္နေ ဩကာသေ ဥက္ခိတ္တာ
ကောဝထိတုံ နလဘတိ။ ပါရိဝါသိကော ပန အန္တော အာဝါသေယေဝ
နလဘတိတိ မဟာပစ္စရိယံဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန အဝိသေသေန
ဥဒကပါတေနဝါရိတန္တိဝုတ္တံ။ ကုရုန္ဒိယံ ဇတော်သူ ဇော်ကော်သူ ပဉ္စဝဏ္ဏ
ဆဒန ဗန္ဓနဋ္ဌာနေသု ပါရိဝါသိကသဓ ဥက္ခိတ္တာကသဓ ပကတာတ္တေန
သဒ္ဒိ ဥဒကပါတေနဝါရိတန္တိဝုတ္တံ။ တသ္မာနာနူပစာရေပိ ဇကစ္ဆန္နေနဝဋ္ဋ
တိဟုမိန့်အပ်သော ပါရိဝါသိကခန္ဓက အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ သာရ
အားဖြင့်မမှတ်အပ်။

ပကတတ်ရဟန်းတို့နှင့်ကင်း၍နေခြင်းသည် ဝိပ္ပဝါသမည်၏။ ။အာ
ဂန္တုကော စသောရဟန်းတို့အားမကြားခြင်းသည်အနာရောစနမည်၏။ ။
တတ္ထေဝ၊ထိုဆိမ်အပြင်၌သာလျှင်။ ဝတ်ကိုမချမီ သိမ်မှရဟန်းတို့ထွက်
ကုန်သော်၎င်း။ မိမိသတိ မေ့လျော့၍ ထွက်သော်၎င်း။ သတိရ၍ တ
ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အထံ၌ ချသည်ကို ရည်၍။ ဇကပုဂ္ဂလသဝါ
သန္တိကေ ဟု မိန့်သတည်း။ ။ပကတတ္တာနေ တိဋ္ဌတိ ၌ သံဃကံကို

ထိုက်ကုန်သောအရာ၌တည်သည် ဟူလိုသော။ ။အနေန၊ ဤပရိဝါဝိသ
နေသောရဟန်းသည်။ အာရောစေတဗ္ဗံ၌စပ်။ ။ရဟန်းတို့သရဏ္ဂါယ်
သောအသံကြား၊ကောင်းသောအရပ်ကို စွန့်ခြင်းငှါ။ ဒွေလေးပါတော အ
တိက္ကမိတ္တာကိုဆိုသည်။ ။ခရိုးသွားသောရဟန်းတို့၏ ဥပစာရကိုစွန့်
ခြင်းငှါ မဟာမဂ္ဂတောသြက္ကမ္မကိုဆိုသည်။ ။ဒဿနူပစာရကို စွန့်ခြင်း
ငှါ ဂုမ္ဗနဝါ ဝတိယာဝါ ပဒိဿန္နဋ္ဌာနေ ကိုဆိုသည်။ ။သောဘိက္ခု၊
ထိုပကတတ်ရဟန်းသည်။ သစေဂတောဒုံ။ ။တသ္မာအာရောစေတဗ္ဗံ
ဟူသောစကားကို မကြားသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်ရာသောကြောင့်
ထိုဒုက္ကဋ်ကိုရည်၍ ဆိုအပ်၏။ရတ္တိစ္ဆေဒကို ရည်၍မဆိုအပ်၊အကယ်၍
ရတ္တိစ္ဆေဒဖြစ်အံ့ ဝိဟာရသိမ ပရိယာပန္နာနံ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတဗ္ဗံ
ဟုဆိုရာ၏။

တသ္မာအာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အနာရောစေန္တသ္သဒုက္ကဋံ သိ
ယာတံသန္ဓာယဝုတ္တံ။နတုရတ္တိစ္ဆေဒံသန္ဓာယ။ ဣတရထာဟိ၊ဝိဟာရသိ
မပရိယာပန်ံ သဗ္ဗေသံအာရောစေတဗ္ဗန္တိဝဒေယျ။ ။ဒီကာ။ ။မဟာ-
ပဒုမတ္ထေရောပနယံပဌမံပဿတိ၊ တသ္မာအာရောစေတွာနိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အ
ယံနိက္ခိတ္တဝတ္တာသ ပရိဟာရောတိအာဟ။ ။ဤကားဂ္ဂင်မဟာပဒုမထေရ်
အယူကိုပြသော သမုစ္စယခန္ဓကအဋ္ဌကထာ။ ။အယဉ္စနေတ္ထထေရသ
အဓိပ္ပါယော ဝတ္တံနိက္ခိပိတွာ ပရိဝသန္တသ္သ ဥပစာရကတာနံ သဗ္ဗေသံ
အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ဒိဋ္ဌဂူပါနံ သုတသဒ္ဒါနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊အဒိဋ္ဌအသု
တာနဉ္စိ အန္တောဒွါဒသ ဟတ္ထကတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဝတ္တံနိက္ခိ
ပိတွာ ပရိဝသန္တသ္သ လက္ခဏန္တိ၊ ။ဤကား အဂ္ဂင်မဟာပဒုမထေရ်
၏အလိုကိုပြသော တေရသကဏ်ဍီကာ။

[ဤသို့ အဋ္ဌကထာဋီကာ ကိုထောက်သော်။ နိက္ခိတ္တ ဝတ်နေသော
ရဟန်းသည် မြင်ကုန် အသံ ကြားကုန်သော ရဟန်း။ မမြင်
သော်လည်း တဆဲ့နှစ်တောင် အတွင်းသို့ ရောက်ကုန်သော
ရဟန်းတို့အား ကြားအပ်၏။ မမြင်ကုန်အသံမကြားကုန်
ဥပစာရ အတွင်း၌ နေကုန် သော်လည်း။ တဆဲ့နှစ်တောင်မှ

လွတ်သော ရဟန်းတို့အား မကြားဘဲ မကြားခြင်းကြောင့် ရတို့ဆွေဒ မဖြစ်။ အနိက္ခိတ္တဝတ် နေသောရဟန်းအားကား မမြင်မကြားသော်လည်း ဥပစာရအတွင်း၌ တည်ကုန်သော ခပ်ဆိမ်းသောရဟန်းတို့အားကြားအပ်၏၊မကြားခြင်းကြောင့် ရတို့ဆွေဒ ဖြစ်၏ဟု မှတ်သင့်၏။ အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်အောက်မေ့ အပ်၏ ဆိုမြင် ကုန်သော သူတို့အား မေးမြန်း လျှောက်ထားအပ်၏။]

ပရိဝါသ်အဆုံးအဖြတ်သည် ဤမျှသာဟု မှတ်ထင်ရာသည်ကို နှုတ်လုံးထိုက်၍ အယံသခေါ်ပတောပဒိုဆ္ဆန္နပရိဝါသဝိနိဆ္ဆယော ဟုမိန့်သည်။ ။ အကျဉ်းသာဖြစ်သော်၊ အကျယ်ကိုလည်း ဆရာမဆိုပါခဲ့။ငါတို့ သော တုဇနတို့ အဘယ်သို့ သိရတော့အံ့နည်း ဟူသော အနုယောဂကို နှုတ်လုံးထား၍။ဝိတ္ထာရောပနာလေ။ဝေဒိတဗ္ဗော ပိန့်ပြန်သော။

ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသ်ကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို ပြအံ့းသော ဌါ ဣတရေသုပနစသောစကားကို အားထုတ်တော်မူသတည်း။ ။ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးသော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်၊ သမောဓာနပရိဝါသ်တို့တွင်ကား။ အမတိဩသာနဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိအင်္ကော။ သုဒ္ဓေါအင်္ကော ယသ်သ ပရိဝါသဿာတိသုဒ္ဓင်္ကော။ စူဠော သုဒ္ဓင်္ကော-စူဠ သုဒ္ဓင်္ကော။ ။မဟာ သုဒ္ဓင်္ကောတိ ဇ္ဈောပိ ဇေသဝနယော။ ။ဇေ-ဇေသော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော ကို။ ။ဒါတဗ္ဗောတိ ဣမိနာသမ္မန္ဓေါ။

ပဋ္ဌင်းခံသောနေ့မှစ၍အနုလောမအားဖြင့်၎င်း အာပတ်ကိုကြားသော ကာလမှစ၍ ပဋိလောမ အားဖြင့်၎င်း အောက်မေ့၍ ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါမစင်ကြယ်ဟုဆိုသောရဟန်းအား ပေးသောပရိဝါသ်သည် စူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မည်၏။ ။ထိုစူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကိုကား မစင်ကြယ်ဟုမှတ်အပ်သော နေ့-ရက်-လ-နှစ် ကာလအဝိုင်းအခြား အတိုင်းနေအပ်၏။ တလမစင်ကြယ်ဟုမှတ်၍ တလပရိဝါသ်နေသည်ရှိသော် တဖန် တလမစင်ကြယ်ဟု မှတ်ပြန်သည် ဖြစ်အံ့ နှစ်လနေအပ်၏။ ပရိဝါသ်ကား အသစ် မပေရုံးပြီ။ လတိုးခြင်းသာ နေအပ်၏။ နှစ်လ မစင်ကြယ်ဟု မှတ်၍ ပရိဝါသ်နေသည်ရှိသော် နှစ်လမဟုတ်၊ တလသာ ငါမစင်ကြယ်

သည်တကားဟု အောက်မေ့ပြုနိသည်ဖြစ်အံ့ တလသာနေအပ်၏။ ပရိဝါသ်အသစ် မပေးရဖြို။ လသာလျော့၍ နေအပ်၏။ ။ဤဝူဋ္ဌသုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်ကား အထက်သို့လည်းတက်၏။အောက်သို့လည်းသက်၏။ ။ထိုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် အနုလောမပဋိလောမအားဖြင့် အောက်မေ့၍ ဤမည်သောကာလငါစင်ကြယ်၏ ဟုအမှတ်မရမူ၍ မစင်ကြယ် ဟူ၍သာ အမှတ်ရသောရဟန်းအားပေးအပ်သော ပရိဝါသ်သည် မဟာသုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်မည်၏။ ထိုမဟာသုဒ္ဓန် ပရိဝါသ်ကိုကား ပဉ္စင်းခံသောနေ့မှစ၍ပရိဝါသ်ယူသောနေ့ တိုင်အောင်နေ့-ရက်-နှစ်-လ အပိုင်းအခြား အတိုင်းရေတွက်၍နေအပ်၏။ပရိဝါသ်ယူသောနေ့တိုင်အောင်မဟုတ်။ ဤမည်သောကာလတိုင်အောင်သာ ငါမစင်ကြယ်ဟု အောက်မေ့ပြုနိသည်ဖြစ်အံ့ နေ့ရက်-နှစ်-လ လျော့၍ မစင်ကြယ်ဟု အောက်မေ့သော ကာလအတိုင်းသာနေအပ်၏။ ။ဤမဟာသုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်သည်ကား အထက်သို့မတက် အောက်သို့သာသက်၏။

သမောဓာနပရိဝါသ်ကို ပြုလိုရကား ဣတိရောပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဩရုန်တွာ သမောဓာနော ဩဓာနသမောဓာနော။ ။စိရပဋိစ္ဆန္နာနံ အန္တရေန သမောဓာနော အန္တသမောဓာနော။ ။မိဿကာနံ သမောဓာနော မိဿကသမောဓာနော။ ။ဩရုန်တွာ၊ ခါ၍။ မက္ခိတွာ ချေ၍။ အာပတ္တိယာ၊၏။မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ၊ အရင်းဖြစ်သောနေ့အပိုင်းအခြား၌။ သမောဓဟိတွာ၊ပေါင်း၍။ထည့်၍ သော်လည်းဟူ။ ။တာသံ အာပတ္တိနံ၊တို့၏။ အန္တရေန၊အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သမောဓာယ၊ ပေါင်း၍။ဥနတရပဋိစ္ဆန္နာနံ၊ အယုတ်အားဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ် ကုန်သော။ ။တတောဥတ္တရိဆာရတ္တံ ၌။တတောကား ပရိဝတ္ထုဗ္ဘာ ဟူသောကြိယာကိုစွဲသတည်း။ထိုကြောင့် ပရိဝါသတောဟုဖွင့်သည်။ ။ရာ သဒ္ဒါအတတိ ဆိဇ္ဇတိဇ္ဇောတိရတ္တိ။ ။ရာ-သဒ္ဒါ ရှေးရှိသောအတ၁တ်-တိပစ္စည်း။ ။ရာသဒ္ဒါကားသဒ္ဒအနုက်ဟော။ ။ဆရတ္တိယောသမာဟဋာဆန္နံရတ္တိနံ ဝါ သမာဟာရောဆရတ္တံ။ ဆရတ္တမော ဆာရတ္တံ။ ။ထိုသမာဟာရဒ္ဝိဂုအားဖြင့်သာဇကဝစနန်အဖြစ်သတည်း။ အစိတ်မှ လွတ်သောအပေါင်းကားမရှိ။ထို့ကြောင့် ဆရတ္တိယောဟုဖွင့်သတည်း။ဋီကာအလို။

ကစ္စည်းကျမ်းအလိုကား ဆရတ္တိယောဆရတ္တံဟု သမာဟာရဒိဂုသ
မာသ်ပြု။ ။ဆရတ္တမေဝဆာရတ္တံ။ ။ထိုသမာဟာရဒိဂုအား ဖြင့်သာ
ဇကဝစနန္တအဖြစ်သတည်း။ အနက် အား ဖြင့်ကား ဗဟုဝုစ်၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ခြောက်ညွှတ်ရှိတည်း။ ထိုကြောင့်အနက်သို့လိုက်၍ ဆရတ္တိယောဟု
ဖွင့်သတည်း။ ။မာနိတဇ္ဇောတိမာနော။ဘိက္ခူဟိမာနော ဘိက္ခုမာနော။
ဘိက္ခုမာနသဘာဝေါတိဘိက္ခုမာနတ္တံ။၍အနက်ကိုပြခြင်းငှါ ဘိက္ခုမာ
နတ္တာယဟုတိ ဘိက္ခူနံ မာနနဘာဝါယဟုမိန့်သတည်း။

အချို့သောစာ၌ ဘိက္ခူနံ မာနတ္တဘာဝါယဟု ရှိ၏။ သင့်အံ့သကဲ့သို့
မထင် အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူတား။ တ္တပစ္စည်း၏အနက်ကိုသိစေခြင်းငှါ။
ဘာဝသဒ္ဒါဖြင့်ဖွင့်ပြီဖြစ်၍ ဘာဝအနက်လည်းကောင်း ရှိသော တ္တပစ္စည်း
သံဝဏ္ဏနာပါဠိ၌မရှိသင့်ပြီဖြစ်သောကြောင့်ဂုင်း ပါရာဇိကဏ်ကဋ္ဌကထာ
၌လည်း။ မဃနနဘာဝါယဟူ၍သာ ရှိသောကြောင့်ဂုင်း သင့်သကဲ့သို့ မ
ထင်။ ။မာန မာတ်သည် ပမာဏအနက်၌လည်း ဖြစ်ရကား ထိုအနက်
ကို နှစ်စေလို၍ အာရာဓနတ္ထာယဟုတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဟု ဆင့်ပြန် ရသ
တည်း။ ။ပဒိုပဒ္ဓိတဗ္ဗံ ၌ကား။ ပဒိုရှေးရှိသောပဒဓာတ်။ ထိုပဒဓာတ်၏
လည်း ဂတိဉာဏ စသော အနက်တို့၌လည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုကိုနှစ်
စေလိုရကား။ ဝတ္တိတဗ္ဗံဟုဖွင့်။ ။ဘိက္ခုမာနတ္တာယဟု ဆိုသဖြင့် ထို
ဘိက္ခုမာနတ်သည်အဘယ်မျှပြားသနည်းဟုယုံမှားဖြစ်ရာ၏။ထိုကြောင့်
ဘိက္ခုမာနတ်၏အပြားကိုပြခြင်းငှါ။ ဘိက္ခုမာနတ္တဉ္စုပနေတံ စသည်ကို
မိန့်သတည်း။ ။ထိုမာနတ် ၂-ပါးတို့၏အထူးကား အဘယ်နည်း။ အ
ဘယ်မာနတ်ကို အဘယ်ရဟန်းအားပေးအပ်သနည်းဟု အမေး ပုစ္ဆာ၏
ရာသည်ကို နှလုံးပိုက်၍။ တတ္ထယဿအစရှိသည်ကိုမိန့်သော။ ။သတိ
မမှု ဂူကိုမမြင် ဟူ၏သို့ ယာဝတိဟံဇာနံ ပဒိုစ္ဆာဒေတိ စသည်ကိုသတိ
မမူဘဲ။ မာနတ်၏ အပြားကို ဆိုသောစကားကိုသာစွဲ၍ အဘယ်မာနတ်
ကို၌၌လိုအပ်လေသနည်း။ နှစ်ပါးသော်မာနတ်ကိုပင်လိုအပ်လေသလော
ဟု စောဒနာရှိရကား။ ဣဒံ ဣဓအဓိပ္ပေတံဟု မိန့်သတည်း။ ။ဣဒံ၊ ဤ
ပဒိုစ္ဆန္နမာနတ်ကို။ဣဓဝေါကျော်၌။ပေး။

ထိုနှစ်ပါးသောမာနတ်တို့၏ ပေးခြင်းအစိအရင် အဆုံးအဖြတ်စကား

ကိုငါတို့အဘယ်သို့သိပါရအံ့နည်းဟု စောနာရှိရကား။ ဥဘိန္နဖွဲ့ စသည် ကိုမိန့်သော။ ။ဒါနဝိဓိစ၊ ပေးခြင်းအစိအရင်ကိုဂုဏ်း။ ။နောက် စကို ယူ၍ပေး။ ။အချို့သောစာ၌ ဝိဓိမရှိ ဒါနဝိနိစ္ဆယကထာစ ဟူ၍သာရှိ ၏။ကျလေသည်သာ။ ။ဒါနဝိဓိဝိနိစ္ဆယ ကထာသည်လည်း သမာသ် မဟုတ် ဝါကျ သမာသ်ကဲ့သို့ ထင်တတ်၏။ ။ဝိနိစ္ဆယကထာဟူသော နောက်ကံပုဒ်သို့ လိုက်၍သာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဟု ဣတ္ထိလိင် အားဖြင့် ကြိယာ ကိုဆိုသတည်း။ ။ရှေ့ဝိဓိ ဟူသောက်ံပုဒ်ကို ငဲ့၍ကား ဝေဒိတဗ္ဗောဟု လိင်ဝိပလ္လာသအားဖြင့်စပ်၍ပေးရမည်။

အဋ္ဌကထာဆရာတို့ သဘောသည် ရှေ့၌ ကတ္တားအများ ကံအများ ဆို၍ ထိုကတ္တားကံတို့၏ ကြိယာကို နောက်၌ ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ နောက် ကတ္တား ကံသို့လိုက်၍ လိင်ဝုစ်ကိုဆိုမြဲ။ ။ကြိယာကို ရှေ့ဆို၍ ကတ္တား ကံအများ နောက်ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ ရှေ့ကတ္တား ကံသို့လိုက်၍ ကြိယာ၌ လိင်ဝုစ်ကိုဆိုမြဲ။ ။ပြယုဂ်ကား။ ထင်ရှား၏ များလည်း များ၏။ ။သ တိသာမှ။ ။ဤ၌ကား။ နောက်ကံပုဒ်သည်ဣတ္ထိလိင်ဧကဝုစ်ဖြစ်ရကား ထို နောက်ကံသို့လိုက်၍ဝေဒိတဗ္ဗာဟု ဣတ္ထိလိင်ဧကဝုစ်ဆိုသတည်း။

အလျှင်းပင်ဆရာမဆိုပါဗြိလောဟုဒ်ရှိသောကြောင့်အယံပနစသည် ကိုမိန့်။ အယံကား ဝုစ္စမာနာပေက္ခ။ ဇ္ဈေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ နေသံ၊ ထိုပ ကတတ်ရဟန်းတို့အား။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ တေသု၊ ထိုပကာတတ် ရဟန်းတို့သည်။ ။ဝိသတိသံဃော၊ နှစ်ကျိပ်သော သံဃာဟု ဆိုအပ် သော။ဂဏ္ဌော၊သည်။ ယတြ၊ အဲ့ကြင်သမာန သံဝါသကသိမ်၌။ တတ္ထ၊ ထိုသမာန သံဝါသကသိမ်၌။ အဇ္ဈာနကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဩတာရေ တဗ္ဗော၊သွင်းအပ်၏။ ဥဂ္ဂါတဗ္ဗော၊ခေါ်အပ်၏။ ။အကတဇ္ဈာနကမ္မော၊ မပြုအပ်သောအဇ္ဈာနကံရှိ၏။ ဥနဘာဝံ၊နှစ်ကျိပ်မပြည့်သော အဖြစ်ကို။ အဇ္ဈောကို၊ သွင်းကုန်၏။ ဝါ၊ခေါ်ကုန်၏။သာတိသာရာ သဒ္ဒါသာ၊အပြစ် ရှိကုန်၏။ ။အယံ၊ ဤနှစ်ကျိပ်ပြည့်သော သံဃာဖြင့် အဇ္ဈာန်သွင်းခြင်း သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအဇ္ဈာန်သွင်းရာ၌၊ အနုဓမ္မတာ၊ လျော်သော သဘော တည်း။ ။အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော အကျင့်တည်း။ ။ဩဝါဒါနု သာသနီသာမိဝိဓမ္မတာ ဆုံးမကမြစ်ခြင်းကို အရိုအသေကျင့်သော သ

ဘောတည်း။ ။ဣတိကဒါဂိတရဏီယာနာမ ပါတိမောက္ခ ဌကထာယ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍဝဏ္ဏနာယ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

ဤတွင်၍ တေရသမ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍပြီး၏။

အနိယတဝဏ္ဏနာ။

(၁) ပဌမ အနိယတသိက္ခာပဒ။

(၁၈) ယောပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဟသ္သဓမ္မံ ဝီတိသရေယျ ဒွေ်ကော ဒွေကောယ ဋ္ဌာသာနဲလုံးမသဖြင့် ဒွေကော၏အရ အဘယ်နည်း၊ ဒွေကောယ၏အရ အဘဲယ်နည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ ဒွေကော ဒွေကောယာတိ စသည်ကိုပြန်သော။ ။မာတုဂါမေနဟု ပုလ္လိင်နှင့် ဆိုပြီး၍ဒွေကောယဟု ဣတ္ထိလိင်နှင့်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုနှင့်လျော်စွာ မာတုဂါမသဒ္ဒါတာယဟု ပြန်သတည်း။ ။ပါဋိဋ္ဌ။ ဒွေကော၊သော။ယောပနဘိက္ခု၊သည်။ မာတုဂါမေနဟု ဆိုအပ်သော။ ဒွေကော၊ တယောက်သော။ဣတ္ထိယာ၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တကွ။ ။ဤသို့အနက်ပေးစေလိုသည်။ ။သောတ ရဟာကို နစ်ဖိမ့်သောဌါ။ရဟောတိစက္ခု၊သရဟောဟုဖွင့်။ ။ရဟောနာမစက္ခု၊သရဟော ံသောတသရဟောတဏ္ဍစသည်ဖြင့် ပါဋိတော်ပဒဘာဇနီဋ္ဌ သောတ ရဟာသည်လည်း လာပါသည့် မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့ထွက်အဘယ်ကြောင့် သောတရဟာကိုမဆိုမူ၍ စက္ခု၊သရဟော ဟူ၍သာ ဆိုအပ်လေသနည်းဟူသော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ ကိဠာဝိပါဋိယံ စသည်ကိုပြန်သော။ ။သောတသရဟော ဟူသော စကားကို အဏ္ဍဇဋ္ဌါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ ဟောတော်မူ၏။ ပဋိသန္ဓေနေ့ အာသန္နေ ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်ဂုဏ်း။ သဏ္ဌာဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံပဋိသေဝိတုံ ဟူ၍ဟောတော် မူသောကြောင့်ဂုဏ်း။ ဤဒွိ စက္ခု၊ရဟာကိုသာလိုအပ်၏ဟူလိုသော။

ယခုအခါ စက္ခုရဟာဖြင့်သာ အာပတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းပြုလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊သစေဝိဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ၊ဤအဋ္ဌကထာပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာတို့၌ သစေဝိဟိတကဝါဒုဿဟူ၍သာ ရှိတတ်၏၊သစေဝိဟိ-ဝိဟိတကဝါဒုဿဟူ၍ ဝိဟိသဒ္ဒါနှစ်ခုလိုသည်။ သစေဝိဟိ၌ဝိဟိသဒ္ဒါ၊ဝိဟိတကဝါဒုဿ၌ ဝိဟိသဒ္ဒါနှစ်ခုတို့၏ သုတိတူကြသဖြင့် လွန်သကဲ့သို့ထင်၍ရှေ့နောက်အနုသန္ဓေကိုနှလုံးမမူဘဲ ပညာနုသောသူတို့ ဖျက်မိသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ သုတိ တူသဖြင့် စာရေးတို့ မျက်စိမှောက်၍မရေးမိကြသည်လည်းဖြစ်ရာ၏။ ။ဝိမတိဝိနောဒနီသာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့၌။ ။ဣဒါနိစက္ခုရဟောနေဝ အာပတ္တိံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာဒဿေနာသစေဝိဟိတိ အာဒိမာဟ။ ။ဟုအနုသန္ဓေကို ဆိုခြင်းကြောင့်လည်း ဝိဟိသဒ္ဒါနှစ်ခု လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသိရ၏ထိုဋီကာတို့၌ဝိဟိသဒ္ဒါနှစ်ခုမပါမရှိတကားဟူမူကား။ ။အကယ်၍ရှေးဖြစ်သော ဝိဟိသဒ္ဒါ မရှိမူ၍နောက်ဖြစ်သော ဝိဟိတကဝါဒုဿ၌ ဝိဟိ သဒ္ဒါသာရှိသည် ဖြစ်အံ့။ ဒဿေနာသစေဝိဟိတိ အာဒိမာဟဟုံ မဆိုရာ သစေတိအာဒိမာဟာဟူ၍သာဆိုရာ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ထိုထိုသို့သော အဋ္ဌကထာ ဋီကာ၊ အနု၊ မဟာဋီကာ၌ နောက်ပုဒ်၌ တစိတ် ကိုယူ၍ ရှေးပုဒ်နှင့်ပေါင်း၍ အနုသန္ဓေဆိုသည်ဟုမရှိ ၍၌လည်း ဝိဟိတ တပုဒ်တည်း၌ တအက္ခရာတလုံးကိုချွင်း၍ဝိဟိဟူသော အက္ခရာနှစ်လုံးကိုရှေးသစေပုဒ်နှင့်ပေါင်း၍ သစေဝိဟိ ဟူ၍ မဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်ဝိဟိသဒ္ဒါတခုကို၊ဖျက်မှားလေသည်သာ ကျလေသည်သာဟု သဒ္ဓါဒုဗ္ဗာန်ကျမှတ်အပ်တော့သည်။ ။ဟိ၊စွ။ သစေပိ၍လည်း။ ဝိဟိတကဝါဒုဿ၊ ဝိတ်အပ်သောတံခါးရှိသော။ ။အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ ဇနဝကရောတိ၊မပြု။အာပတ်သင့်သည်သာဟူလိုသော။

အဘယ်အရပ်၌ အနာပတ္တိကိုပြုသနည်းဟူသော စောဒနာကို ရည်၍ ယထွာပန စသည်ကိုမိန့်သော၊ယထွာသြကာသေ၌။ နိဆိန္နော၊သော၊သစက္ခုကော၊မျက်စိအမြင်ရှိသောသူသည်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၀ိ၊ပြန့်လွင့်သောစိတ်ရှိသော်၎င်း။ နိန္ဒါယန္တော၀ိ၊ ထိုင်လျက်အိပ်သော်၎င်း။ ။ထိုင်လျက်အိပ်သောသူသည် မျောက်မျည်းကာသာအိပ်၍ရုံခါမျက်စိကိုဖွင့်၏ ရုံခါ

မျက်စိကိုမှိတ်၏။ ပျော်ကြိုးပျော်အောင်မအိပ်။ထို့ကြောင့် အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ပြုသည်ဟူလိုသော။ ။ဌိတောဝိ၊ တည်သေသ်လည်း။ အန္ဓော၊ နှစ်ဘက်ကာဏ်းသောသူသည်။အနာပတ္တိ်၊ကို။ ။လိုက်စေသည်။ ။ လျောင်းလျက် အိပ်သောသူသည်ကား။ ကြာရှည်စွာ အိပ်ပျော်ခြင်းဆို ရောက်ရကား။ စက္ခုမာဝိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။စက္ခုမာဝိ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသေသ်လည်း။ ။နိဒ္ဒါယန္တော်ပန၊ လျောင်းလျက် အိပ်သောသူသည်ကား။အနာပတ္တိ်၊ကို။နကရောတိ၊မပြု။

ယောကျ်ားသည် အနာပတ္တိကို ပြု-မပြုနှစ်ပါးရှိသကဲ့သို့ မိန်းမသည်လည်း ပြု-မပြု နှစ်ပါးရှိ၏ဟု ယောကျ်ားနှင့် အတူတူ ယူလေရာ သောကြောင့်။ဣတ္ထိနံပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ဣတ္ထိနံ၊မိန်းမတို့၏။ သတံဝိ၊အရာသည်လည်း။ ဝါ၊အများသည်လည်း။ သတသဒ္ဒါသည် သခ်္ချာငါးပါးတို့တွင်။သတရံသိ သတတေဇော စသည်တို့ကဲ့သို့၊ အနေကသခ်္ချာတည်း။ မိန်းမတို့မည်သည် အချင်းချင်း၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ မေထုနဓမ္မဒ္ဓ အဖော်မမည်သောကြောင့် အနာပတ္တိကို မပြု။ အာပတ္တိကိုသာ ပြုသည် ဟူလိုသော။ ။ပဋိဆ္ဆန္နောကာသောဖြင့် အာဂတ်ဝါသယန္တိ ဇေတ္ထောတိအာသနံဟူသောအဓိကရဏသာဓနကိုပြသတည်း။

အလံကမ္မနိယော၌။ ဥပသဂ္ဂနိပါတာစ၊ ပစ္စယာစ ဣမေတယော။ နေကေနေကတ္ထဝိသယာ။ ဣတိနေရုတ္တိကာပြုံ။ ။ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် ဣယပစ္စည်းသည် အနေကတ္ထဝိသယဖြစ်ခဲ့။အဘယ်အနက်၌ဖြစ်သနည်းဟုသိန္နိဒ္ဓာန်ကျ မမှတ်နိုင်ရာသည်ကိုမြင်တော်မူ၍။ ခမအနက်၌ဖြစ်၏ဟု သိန္နိဒ္ဓာန်ကျမှတ်စေခြင်းငှါ ကမ္မကွမန္တိ ကမ္မနိယံဟု ပွင့်သတည်း။ ။ ခမသဒ္ဒါ၏သဟာရုပ္ပနအနက်တို့၌လည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုအနက်တို့ကို နှစ်စေလို၍ ကမ္မယောဂံဟုပွင့်ပြန်သော။ ။ကမ္မနိကမ္မသဝါခမံယောဂံ ကမ္မနိယံပြု ဟူလိုသော။ ။အတ္တနော ဣဒံ အတ္တနိယံ စသည်၌ကဲ့သို့ နှ-အကွာရာလာ၍ ကမ္မနိယံဟုပြီးသည်။ ။ကမ္မပုဒ်။ ဣယပစ္စည်း။ ကမ္မပုဒ်၏အရကား။ မေထုနသေဝနာ စသော အစ္ဆာစာရသည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ဖုံးကွယ်သောအရပ်၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိသည် ဖလူပစာရထူအားဖြင့် ရ၏။ ဣယပစ္စည်း၏အရကား။ ထိုဖလူပစာရထူ အားဖြင့် မှတ်

အပ်သော ဖုံးကွယ်သောအရပ်သည် အပဓာနအား ဖြင့် ရ၏။ ဤအရာ၌ ဘာဝပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် ဖုံးကွယ်သောအရပ်၏ ပကတ္တပနိဿယ သတ္တိသည်သာ ပဓာနအား ဖြင့်ရ၏။

ဤသို့ဖုံးကွယ်သောအရပ်ကို အပဓာန။ထိုအရပ်၏ ပကတ္တပနိဿယ ယသတ္တိကို ပဓာနအား ဖြင့် ယူစေလို သောကြောင့်အလံ ပရိယတ္တိုကမ္မနိ ယဘာဝါယာတိ အလံကမ္မနိယံ ဟု ဘာဝသဒ္ဒါဖြင့်ပွင့်သတည်း။ ။အလံ ပရိယတ္တိုကမ္မနိယသာတိအလံကမ္မနိယံဟုပွင့်လိုရင်းတည်း၊ထိုသို့ပွင့်ချေ သော်ကမ္မနိယ၏အရကို ပဓာနအား ဖြင့်ဖုံးကွယ်သောအရပ်ဟု ယူရာ၏။ ထိုသို့ယူသည်ရှိသော် ကမ္မနိယ၏အရလည်း ဖုံးကွယ်သောအရပ်၊အလံ ၏အရလည်း ဖုံးကွယ်သောအရပ်၊ ဤသို့ပုဒ်နှစ်ပါး၏အရမပြား သေရာ၊ မပြားသည်ဖြစ်ကလည်း။ အလံပရိယတ္တိုကမ္မနိယသ ဟူသော ဝါကျ သည်မသင့်။ထို့ကြောင့် ကမ္မနိယအရကို ပဓာနအား ဖြင့် ဖုံးကွယ်သော အရပ်၏ ပကတ္တပနိဿယသတ္တိ။အလံ၏အရကို ဖုံးကွယ်သော အရပ် ကို ယူစေခြင်းငှါ ဘာဝသဒ္ဒါဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာပွင့်တော်မူသည်။ ။ လိုရင်းဝစနတ္ထကား။ အလံကမ္မနိယသာတိအလံကမ္မနိယံ။အလံကမ္မနိယ သကားစတုတ္ထိအဇျယိဘောသမာသ်ဝိဂြိဟ်။အလံကမ္မနိယံကားစတုတ္ထိ အဇျယိဘောသမာသ်။ ကမ္မနိယသ ဟူသောပုဒ်၏ အရကား ဖုံးကွယ် သောအရပ်၏ ပကတ္တပနိဿယသတ္တိရ၏။ဖုံးကွယ်သောအရပ်နှင့် ဂုဏ် ဂုဏေးဇ်၏အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓဘောသည်ဌာနူပစာရတ္ထအား ဖြင့်ရ၏။ အလံကမ္မနိယသ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား ထိုဌာနူပစာရတ္ထ အား ဖြင့် မှတ်အပ်သော ဖုံးကွယ်သောအရပ် ရ၏။ ဤသို့ကောက်။ ။ ဒုပ္ပဇာနမိဒံ ဌာနံ။ တသ္မာ အမ္မေဟိ ဝုတ္တော အယမဓိပ္ပါယော သာရကံ သလ္လကေ္ခတမ္ဗောဥပဓာရေတမ္ဗော။ ။တံကမ္မံ၊ထိုလွန်ကျူးခြင်းအမှုကို။ နိသင်္ခံကရေယျ ဖြင့် ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ဝိတက္ကစသောအနက်ကို နှစ်စေသည်။ ကမ္မံကရေယျ စသည်ဖွဲ့ကဲ့သို့ ပြုအံ့ဝ်သော နိသင်္ခံ၏ အသိးအခြားသမျှာ ရအားဖြင့် မရအပ်ရကား နိသိဒေယျာတိအတ္ထော ဟုမိန့်သတည်း။ ။ အကြင်အရပ်၌ ထိုင်ထျက်ဒဒိပ်၏။ ထိုအရပ်၌ အိပ်ခြင်းကို အတွင်းမပြူ မူ၍ နိသင်္ခံကပ္ပေယျ ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ဇဏ္ဍ စသည်ကို မိန့်

သတည်း။ ထွေစ၊ ဤနိသင်္ခံကပ္ပေယျ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ။သဒ္ဓါတဗ္ဗာ တိသဒ္ဒေယျာ သဒ္ဒေယျာဝါစာ သဒ္ဒေယျဝါစာ။ သဒ္ဒေယျဝါစာဇေတိသာ အတ္ထိတိ သဒ္ဒေယျ ဝစသာ။ ဤသို့ဝစနတ္ထကို ယူစေလို၍ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနာ ဟုဖွင့်သော။ သပစ္စည်းကား။ တဒဿတ္ထိတိဝိစသုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့်သက်။ ဗဟုဇ္ဈိဟိမဗ္ဗတ်လင့်။ အဂိယသာဝိကာဖြင့် သဒ္ဒေယျဝစသာ၏ သရူပတ္ထ ကိုပြသည်။ယုံကြည်အပ်သောစကားရှိသော အဂိယသာဝိကာဖြစ်သော မာတုဂါမဖြစ်သောကြောင့် ထိုဂဟန်းဝန်ခံသည်ဖြစ်စေ။ ဝန်မခံသည်ဖြစ် စေ အာပတ်တတ်ကောင်းသည်သာ မဟုတ်တံ့လော။ထိုသို့လျက်နိသင်္ခံ ဘိက္ခုပဋိဇာနမာနောဟု အဘယ်ကြောင့် ဟောလေသနည်းဟုစောဒနာ ကြောင် နိသင်္ခံဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနောတိ စသည်ကိုမိန့်သော။

ပါရာဇိကစသောသုံးပါးသောအာပတ်တို့တွင် တပါးပါးဖြင့်စောဒနာ သဖြင့်သာ အာပတ်တစ်အပ်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်ကား နေခြင်းစသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ စောဒနာခြင်းဖြင့်လည်း အာပတ် တစ်အပ်၏ဟု ပြုလို၍ ယေနဝါသာ သဒ္ဒေယျ ဝစသာ။ လ။ ကာရေတဗ္ဗောဟု ပါဠိဋ္ဌဟော တော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် နိသင်္ခာဒိသု အာကာရေသု စသည်ကို အဋ္ဌ ကထာ၌ မိန့်သတည်း။ ဇိကာအလို။ ။ဝါ၊ ယေသဒ္ဓါ၏ အစွဲကို တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အညတရေန စသည်ဖြင့် ရှေးဦး ဆိုအပ်သော ပါရာဇိက စသည် ကိုယူရာသောကြောင့်ဂုဏ်း၊ တေနသောဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗောသာ ဆို၍ ပဋိဇာနမာနောဟု ပါဠိဋ္ဌဆိုသောကြောင့် ဝန်မခံသော်လည်း ထိုဂဟန်း အား အာပတ်တစ်အပ်၏ ဟူ၍ယူရာသောကြောင့်ဂုဏ်း၊ ထိုအယူကိုနှစ် စေခြင်းငှါ နိသင်္ခာဒိသု စသည်ကို မိန့်သော။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား ယေန ဖြင့် ပါရာဇိက စသည်ကိုမစွဲ၊ နိသင်္ခစသော အာကာရကိုစွဲ၏။ ပဋိဇာန မာနောဟု မဟောသော်လည်း အောက်၌ဟောအပ်သော ပဋိဇာနမာနော ဟူသောပုဒ်၏ လိုက်ခြင်းကြောင့် ဝန်ခံသော်သာ အာပတ် တပ်အပ်၏ ဟူလိုသော။

ယုံကြည်အပ်သောစကားရှိသောကြောင့် ထိုမာတုဂါမဆိုတိုင်းပြုအပ် ကောင်းသည်မဟုတ်တံ့လောစုန်ရှိရကားတူသဖွာ စသည်ကိုမိန့်သည်။ ။ တထာဝိ၊မှန်သည်လည်း။ အညထာဝိ၊ဆွဲတ်ယွင်းသည်လည်း။မမှန်သည်

လည်းသော်လည်းပေး။ ။နိယတာဓမ္မာ အနိယတာ ဓမ္မာ စသည်တို့ဖွင့် ကဲ့သို့ အကျိုးပေးခြင်းစသည်ဖြင့် မမြဲသောကြောင့် အနိယတ မည်သ လော ဟုစော်ဒနာရှိရကား။ အယံဓမ္မာ။လ။အနိယတောဟုမိန့်သော၊ ။ အက္ခိအဠနာဒိတော၊ မျက်ရေးကွင်းခြင်းအစရှိသည်မှ၊တဘွဲ့၊ထိုရဟန်း သည်။ ။ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ယောက်သောသူတို့၏။ ။တေသံ၊ ထိုကာယသံ သဂ္ဂမေထုနဓမ္မတို့၏။ ။ဂုတ္တာပုကာရေ၊သော။ ပုရိသေ၊သည်။နိပဇ္ဇိတွာ၊ လျောင်း၍။ ။အနိဒ္ဒါယန္တော၊မအိပ်သော်၎င်း။ ။အနန္ဓေ၊ မကာဏ်း သော။ ဝိညူပုရိသေ၊ ဆိုကြား လိမ္မာသော ယောကျ်ားသည်။ ဥပစာရဂ တော၊တဆဲ့နှစ်တောင်သောဥပစာရ အတွင်း၌တည်သည်။ သတိစ၊သော် ၎င်း။ ။အနာပတ္တိသို့ချည်းသွား။ ။ဋီကာသာ၊ ရပ်သော ရဟန်းအား ၎င်း။ အရဟော ပေက္ခသစ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေခြင်းကို အလိုရှိ သော ရဟန်းအား၎င်း။ အညဝိဟိတသဝါ၊ တပါးကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား၎င်း။ ။သိယာ၊ ရုံခါ ဤသို့ပေးရမည်။ ။ပဌမအနိယတ သိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌကထာနံ။

(၂) ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒ။

(၁၉) ယောကောစိ၊သော။ ဝိညူ၊သော။ အနန္ဓော၊ မကာဏ်းသော။ အဗဗိရော၊နားမပင်းသော။ ။ဋီကာဝါ၊ သည်၎င်း။နိသိန္နောဝါ၊သည် ၎င်း။ ဝိကွဋ္ဌောဝါ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိသော်၎င်း။ နိဒ္ဒါယန္တောဝါ၊ သော် ၎င်း။ ။စက္ခုမာဝါ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော်လည်း။ဗဗိရောဝါ၊နားပင်းသော သူသည်၎င်း။ အဗဗိရောဝါ၊ နားမပင်းသော်လည်း။ အန္ဓောဝါ၊သည်၎င်း။ ဝါ၊သဒ္ဒါကို နှစ်ပုဒ်မှာယှဉ်။အနာပတ္တိ ၊ကို။နကရောတိ၊မပြု။ ပရိယောသာ ပေတွာ၊ယုတ်စေ၍။ ။အနာပတ္တိကိုပြု-မပြုသောသူကိုသာဆိုခဲ့။၍သိက္ခာ ပုဒ်၏အနက် အဆုံးအဖြတ်သည် ၍မှသာလော ဆရာတည်း ဆိုစွမ်းမရှိ ပါသလော စောဒနာကိုနှလုံးပိုက်၍။အယံဝိသေသော သေသံပုရိမနယေ နေဝဝေဒိတဗ္ဗံကို မိန့်သော့။ ။သမုဋ္ဌာန်စသည်တို့ကိုလည်း။ရှေးသိက္ခာ ပုဒ်တို့၌ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သိအပ်သလော စောဒနာကြောင့်သမုဋ္ဌာနာ

ဒိနိစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒေဂလ္လိဋ္ဌာနံ။ ။ဣတိကဒိါဝိတရကိယာနာမပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယအနိယတဝဏ္ဏနာယဂလ္လိဋ္ဌာနံ။

ဝိဋ္ဌာရဝဏ္ဏနာ။

(၁) ပဌမကထိနသိက္ခာပဒ။

(၂၀) အာဘယ်သို့ သက်နှံပြီးသနည်းဆိုးခြင်းအဆုံးစသည်ဖြင့် ပြီး ~ည်ကို အပြီးဆိုသလောဟုယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ နိဋ္ဌိတစီဝရသို့တို့ စသည်ကိုမိန့်သော။ သုဝိကမ္မ ပရိယောသာနေန ဝါ။ အပ်အမှုဆုံးခြင်းဖြင့်ဂုဏ်း။ နိဋ္ဌိတံ ဋ္ဌစပ်။နဋ္ဌံဝါ၊ပျောက်သော်ဂုဏ်း။ ဒိုးသူအစရှိသည်တို့ ဒိုးသည်ဟူလို။ ဝိနဋ္ဌံဝါ၊ ပျက်စီးသော်ဂုဏ်း။ ခြစား သည်ခဲသည်ဟူလို။ ဒုဗ္ဘံဝါ၊ ဒီးလောင်သော်ဂုဏ်း။ စီဝရာသာဝါ၊ သက်နှံဋ္ဌ ရန်ိုး ခြင်းသည်။ ဥပစ္ဆိန္နာဝါ၊ပြတ်သော်ဂုဏ်း။ ဤမည်သော အမျိုးဋ္ဌ သက်နှံး ရလတ္တံ့ဟူသော အာသာပြတ်သည်ဟူလို။ဣတိ၊ ဤသို့။ဣမေသုအာကာ ရေသု၊တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ သော။ အာကာရေနဝါ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ နဋ္ဌံဝါ၊ စသည်ကား။ ဣမေသု၏သရုပ်ဟုမှတ်။

အပ်အမှ အဆုံးဖြင့်သာ အပြီးမည်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော အာဘယ်သို့လျှင် ပျောက်ခြင်းစသည်ဖြင့် အပြီးမည်ကောင်းအံ့နည်းဟူသော စောဒနာကိုရည်၍ စီဝရသကရဏပလိဗောဓေ ဥပစ္ဆိန္နေတိ အထွော ကိုမိန့်သတည်း။ကရဏပလိဗောဓေ၊ပြုခြင်းပလိဗောဓသည်။ပရိသမန္တာ တောဗောဓေတိတိပလိဗောဓော၊ပရိဂ္ဂေါဓိသော ဗောဓတ် မဟာသာ လော စသည်ကဲ့သို့ ရကိုလပြု။ ထို့ကြောင့် ပလိဗောဓဟု ဩဋ္ဌဓပဌ မက္ခရာနှင့်လို၏။ တတိယက္ခရာနှင့်မရလို။ ။ကရဏံ ဇေပလိဗောဓော ကရဏပလိဗောဓော။ တသ္မိံ။ စီဝရသကရဏပလိဗောဓေဥပစ္ဆိန္နေ ဟူသောအနက်ကို အာဘယ်သို့ သိအပ်ပါသနည်းဟူသော အနုယောဂ ကိုဖြင်ရကား။ အထ္ထတကထိနသဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အထ္ထဂိ

တဗ္ဗန်အ်ထ္ထတံ၊ ကထိနသဒ္ဒါကား။ မြမြီခြင်းအနက်ကို ဟောသောပါဠို ပဒိကရုဋ္ဌိပုဒ်ဘည်း။ ။အနာမန္တာစာရ စသော ငါးပါးသော အာနိသင်တို့ကို အတွင်းပြုခြင်းဌါ ဓွမ်းနှင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မြမြီရကား ကထိနမည်သတည်း။ ထို့ကြောင့်။ပဠာနိသံသေအညထ္ထဂန္တုံ အဒတ္တွာ ဂဏ္ဍာတိတိကထိန်။ ကထဓာတ်။ ဂဟဏအနက်ဟော။ ဣုန ပစ္စည်း။ ဤမှတပါး ဝိနယာလင်္ကာရဋီ များစွာ ဆိုလေသေး၏၊ ရှုလေ။ ။အထ္ထတံကထိန်ယေနသောတိ အထ္ထတကထိနော တသ အထ္ထတကထိနသ (ဟိကား ကာရဏာထ္ထ) ဟိယသ္မာလဘတိတသ္မာနိဋ္ဌိတစီဝရဿိဒ္ဓိတ္တာ ဇောသ၊၏။ စီဝရသ ကရဏပလိဗောဓဥပစ္ဆိန္နတ် အယံအထ္ထော၊ကို။ ဝိညာယတိ၊အပ်၏။ ဤသို့အနက်ပေး။ လဘတိ၏ကတ္တားကား။ အထ္ထတကထိနောဘိက္ခုဟုလာ။ ဝါ၊ အထ္ထတကထိနသဘိက္ခုနောကို ဝိဘတ်ပြန်၍။ အထ္ထတကထိနော ဘိက္ခုဟူ၍ သော်လည်းယှဉ်။ သံဃသသ၊သည်။ ကတ္တုရိစေတံ သာဓိဝစနံ တဿိံကထိန၊ကို၊ဥစ္စာတော၊နှုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။

ထိုကထိန်ခင်းခြင်း နှုတ်ခြင်းကို အာဘယ်ဖြင့် သိပါသနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့်။ တတြေဝံ စသည်ကိုမိန့်။တတြကထိန၊ ဦ။ ။ပုရိမဝါကျတ်သောရဟန်းတို့အား အခွင့်ပြုအပ်သောဟူပြီ။ဂိုဏ်း၏အစွမ်းအား ဖြင့်အာဘယ်မျှလောက်သောရဟန်းတို့သည် ထိုကထိန်ခင်းခြင်းကိုရကုန်သနည်းဟုစောဒနာရှိရကား။ သောအစရှိသည်ကိုမိန့်သော။ သောကထိနထ္ထာရော၊ သည်။ ဇနာနံ၊တို့အား။ ကထိန် ပုဆိုးကို ပေးသော ရဟန်း ၄-ယောက်၊ခံသောရဟန်း ၁-ယောက်ယူ။ အဿိကား ပဠဝဂ္ဂသံဃာပြုအပ်သောကြောင့်။ ပဠန်ဒနာနံဟု ဆိုကုန်၏။ တတြစောဘိက္ခဝေ ယွာယံ စတုဝဂ္ဂ ဘိက္ခုသံဃော ဌပေတွာ တိဏ်ကမ္မာနိ ဥပသမ္ပဒံ ပဝါရဏံ အဇ္ဈာနံဟု စမြေယျခန္ဓကဋ္ဌ.ဟောသောကြောင့် ထိုဆရာတို့၏ အယူမှာသာ။ ။ယထ္ထ၊အကြင်ကျောင်းဌ။ ။ဥပဂတောဋ္ဌကား နောက်ကတ္တား

ကိုရည်၍သာဇကဝုစ်ဆိုသည်။ ။ဧရှးကတ္တားသုံးချက်နှင့် ဝုစ်ပြန်၍ ဂ တာဟုစပ်။ ။တတ္ထ၊ထိုဇကျောင်း၌။တံစိဝရံ၊ကို။ဒါတဗ္ဗံသို့သွား။ ။က ထိနတ္ထိဘာရာရဟာသ၊ကထိနခင်းခြင်းကိုထိုက်သော။ ။ဤသို့ပေးလေ။

အာဘယ်ရဟန်းအား၊ကထိနခင်းခြင်းကိုထိုက်သနည်းဟူမူကား။ ။ အဋ္ဌဝမ္မကောဝိဒေါ ဘိက္ခုကထိနတ္ထိဘာရမရဟတိဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋ္ဌဆို သောကြောင့်ဂုဏ်း။ ။အဋ္ဌဟိအင်္ဂေဟိသမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘဇ္ဇော ကထိနံ အတ္ထရိတုံ စသည်ဖြင့် ပရိဝါဋ္ဌ ပောသောကြောင့်ဂုဏ်း။ ၅စ်ပါး သောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းသည်ကထိနခင်းခြင်းကိုထိုက်၏။

[၅စ်ပါးသော အင်္ဂါဟူသော်ကား။ ၁-ပွဲတ်ခြင်း။ စိရင်ခြင်းဖြတ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဆိုးခြင်းကပ္ပဗိန္ဒုထိုးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗကရဏကို သိခြင်းတပါး။ ၂-ဒုကူဋ် စသည်တို့ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုရာသည်ကို သိရာသည်တပါး။ ၃-ကထိန်သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန် တင်ခြင်းကိုသိရာသည်တပါး။ ၄-ကထိနခင်းခြင်းကို သိခြင်းတပါး။ ၅-၅စ်ပါးသော မာတိကာကိုသိခြင်းတပါး။ ၆-အာဝါသပလိဗောဓ စိဝရပလိဗောဓအား၌ဖြင့် ၅စ်ပါးသော ပလိဗောဓကိုသိခြင်းတပါး။ ၇-ပက္ကမနဿိက စသောကထိန်ခွတ် ခြင်းကို သိခြင်းတပါး။ ၈-အနာမန္တာစာရစသောအာနိသင်ငါး ပါးတို့ကို သိခြင်းတပါး။ ။ဤသို့လျှင်အင်္ဂါ ၈-ပါးတည်း။]

ထိုအင်္ဂါ၅စ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်အံ့ ဓိဓိပင်ခင်းအပ်၏။မပြည့်စုံသည် ဖြစ်အံ့ ထိုအင်္ဂါ၅စ်ပါးကိုသိသော ရဟန်းကိုစိရင်စေ၍။ဓိဓိခင်းအပ်၏။ ။ ကထိန်ကို အာဘယ်ရဟန်းခင်းအပ်သနည်းဟူမူကား အကြင်ရဟန်းအား သံဃာသည် ကထိန် သင်္ကန်းကိုပေး၏။ ထိုရဟန်းခင်းအပ်၏။ ။သံဃာ ကားအာဘယ်ရဟန်းအားပေးအပ်သနည်းဟူမူကား အကြင်ရဟန်းသည် ဂိန္ဓမ်းသော သင်္ကန်း၌၏။ ထိုရဟန်းအား ပေးအပ်၏။သင်္ကန်းဂိန္ဓမ်းသော ရဟန်း များသည်ဖြစ်အံ့ ကြီးသောရဟန်းအား ပေးအပ်၏။ ကြီးသော ရဟန်းတို့ကိုတွင်လည်း အကြင်ရဟန်းသည် ထိုနေ့သင်္ကန်းပြီးအောင်ချုပ်

၍ ခင်းခြင်းငှါ တတ်နိုင်၏။ထိုရဟန်းအား ပေးအပ်၏။သိတင်းကြိုးရဟန်း သည် ထိုနေ့ပြီးအောင်ချုပ်၍ခင်းခြင်းငှါမတတ်နိုင်သည့်ဖြစ်အံ့။ သိတင်း ငယ်ရဟန်းအား ပေးအပ်၏။ထိုသို့ပေးအပ်ငြားသော်လည်း သံဃာသည် မထေရ်ကြီးအား ချီးမြှောက် သဘိုဟ်ခြင်းကို ပြုအပ်သောကြောင့် အရှင် ဘုရားတို့ခံတော်မူ အကျွန်ုပ်တို့ချုပ်ဆိုး၍ ပေးကုန်အံ့ဟု ထိုမထေရ်ကြီး အား ပေးအပ်၏။ ပေးသည်ရှိသော်ကား သက်နှံးသုံးထည်တွင် အကြင် သက်နှံးရိန္ဓမ်း၏။ထိုရိန္ဓမ်းသော သက်နှံးအလို၌ပေးအပ်၏ဟူလိုသော်။

တေန၊ထိုကထိန် ခင်းခြင်းကို ထိုက်သောရဟန်းသည်။ ။ကာတဗ္ဗော ဒ္ဓိစ၀်။ ။တဒဟေ၀၊ထိုနေ့ဒ္ဓိပင်လျှင်။ ပဋ္ဌခဏ္ဍာနိ၀ါ၊တို့ကိုဂုင်း။အတိရေ ကာနိ၊ငါးခဏ်းထက်လွန်ကုန်သော။ ခဏ္ဍာနိ၀ါ၊အခဏ်းတို့ကိုဂုင်း။ ကာ တဗ္ဗော ကို။ သံဃာဠိ်၀ါနှင့် စပ်သောအခါ လိန်ဖြန်၍စ၀်။ ။ပဋ္ဌခဏ်း စသောအားဖြင့် ထိုကထိန် ခင်းခြင်းငှါ ထိုက်သော ရဟန်းသည် ထိုက ထိန်သက်နှံးကို ချုပ်သည်ရှိသော် ငါမထေရ်ကြီးဟူ၍ဂုင်း။ ငါ၀ဟုသူ တပါးတို့လိုလျှင်ဟူ၍ဂုင်း တယောက်မျှ မနေအ်၀်။ မရှိမသေသောအားဖြင့် မ ချုပ်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ခပ်သိမ်းသော ရဟန်း တို့သည်စည်းဝေး၍ ဗွပ်ခြင်းချုပ်ခြင်းဆိုးခြင်းစသော အမှုတို့ကို ပြီးစေ အပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် ရကား။ သေသဘိက္ခူဟိ တသ သဟာ ယေဟိဘ၀ိတဗ္ဗံဟု ဝိန်သော။ ။သေသဘိက္ခူဟိကား။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ ဒ္ဓ။ ပကတိကတ္တား။ သဟာယေဟိကား။ ၀ိကတိကတ္တား။တသ၊ထိုကထိန် ခင်းခြင်းကို ထိုက်သောရဟန်း၏။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ။ပဋ္ဌခဏ်း စ သော အားဖြင့် ဖြတ်၍ နုကုဋ် စသည်ကို ပြုအပ်၏ဟု ဆိုသဖြင့် ချုပ်ပြီး သော သက်နှံးကိုလည်း တဖန် ပဋ္ဌခဏ်း စသောအားဖြင့် ဖြတ်၍ နုကုဋ် စသည်ကို ပြုအပ်၏ဟု အယူရှိရာသောကြောင့်။ သစေကတစိ၀ရမေ၀ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။အစ္ဆိန္နာသိဗ္ဗိတံပန၊မဖြတ်သေး မချုပ်သေး သောသက်နှံးသည်ကား။ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုကထိန်ခင်းခြင်းကို ထိုက် သောရဟန်းသည်။ အတ္ထရိတဗ္ဗံ သို့သွား။ ။ခင်းသော်ကား ကာယ၀ိ ကာရဖြင့်ခင်းရမည်လောရဒ်ရှိရကား။ဣမာယသံဃာဋိယာကထိနံအတ္ထ ရာမိတိကို မိန့်သော။ ။ဣမာယသံဃာဋိယာကထိနံ အတ္ထရာမိဟု ၀စီ

ဘေဒပ္ပြကာမျှသာတစုံတခုသော ကာယဝိကာရကိုပြု၍ ခင်းအပ်သည် မဟုတ် ဟူလိုသော။ ။ထို့ကြောင့်၊ အထူရိတဇ္ဇန္တို့ အထူရဏ် ကာတဗ္ဗံ။ ။တဉ္စခေါ တထာဝစိဘေဒကရဏမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟူ၍ဋီကာ၌ဆိုရင်း။ ဇေတုန ကထိနထ္ထရဏံ နာမ ဝစိဘေဒ ကရဏံမေဝ ဟောတိ။ နကိဉ္စိကာယဝိကာရကရဏန္တို့ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ ။ဟူ၍ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ဆိုရင်းပြီနှုပြု။

ပေါရာဏာကဲ့ သံဃာဒိံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ထာ နဝံသံဃာဒိံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဟု ဆိုသောကြောင့် တိစီဝရိက်ဆောင်သောရဟန်းသာ ကထိန်ခင်းရသော အဖြစ်ကိုသိရ၏။ တိစီဝရိက်ဆောင်သောရဟန်းအားကား အမြဲဆောင်သောရဟန်းအားသာ ကထိန် ခင်းရသလော။ ထိုသို့မဟုတ် အခိုက်အတန့်မျှဆောင်သောရဟန်းအားလည်း ခင်းရသလော ဟူမူကား။ ဇတင် တိစီဝရိက် အားဖြင့် အမြဲ မဆောင်မူ၍ ပရိက္ခါရ စောဋ္ဌ ဆောင်သောရဟန်းသည်လည်း ကထိန်ခင်းခါနိုးဦ တိစီဝရိက်ကိုအဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ကထိန်ခင်းရ၏ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဖိန့်၏။

ထိုကထိန်ကိုကား ကထိန်သင်္ကန်းကိုပေးသောဗဒ္ဓသိမ်ဦသာခင်းအပ်သလော၊ ထိုသို့မဟုတ် ဥပစာရသိမ်ဦလည်းခင်းအပ်သလောဟူမူကား။ ဣမာယသံဃာဒိယာကထိန် အတ္ထရာမိ စသော ခင်းခြင်း ကြိယာသည် အဓိဋ္ဌာန်စသည်တို့ကဲ့သို့ အပလောကန စသော လေးပါးသော ကံတို့ဦ မဝင်သောကြောင့် ဗဒ္ဓသိမ်ဦ မခင်းမူ၍ ဥပစာရသိမ်ဦ ခင်းသော်လည်း ခင်းအပ်၏။ ။ကထိန်သင်္ကန်းကိုကား ဥပစာရသိမ်ဦ ဗဒ္ဓသိမ်ရှိသော် ထိုဗဒ္ဓသိမ်ဦ ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့် ကထိန်ထိုက်သော ရဟန်းအားပေးအပ်၏။ဥပစာရသိမ်ဦ ဗဒ္ဓသိမ်မရှိခဲ့သော်ကား တပါးသော ဗဒ္ဓသိမ်ကိုဂုဏ် ဥဒကုက္ခေပသိမ် သတ္တဗ္ဘန္တရ သိမ်သို့ဂုဏ် သွား၍ ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့် ကထိန်ပုဆိုးကို ပေးပြီးသော် ကျောင်းသို့ ပြန်၍ ဥပစာရသိမ်တွင်းဦ။ ဣမာယ သံဃာဒိယာ•ကထိန် အတ္ထရာမိ စသည်ဖြင့် ခင်းအပ်၏။ ထိုကထိန်ပုဆိုးကို ပေးသော ကမ္မဝါစာ ရွတ်ရာ အရပ်ဦကား မခင်းအပ်။ အချို့သောသူတို့ကား ဥပစာရသိမ်ဦ ဗဒ္ဓသိမ်မရှိမူ၍ တပါးသောဗဒ္ဓသိမ်အစရှိသည်တို့ဦ ကထိန်ပုဆိုးကို ကထိန်ထိုက်သောရဟန်း

အား ဥတ္တိုဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးပြီးလျှင် ထိုတပါးသောသံဃာမ်ိဳ့ပင်ခင်း ကုန်၏။ တပါးသောအရပ်၌ ဝါကျွတ်၍ တပါးသော အရပ်၌ ခင်းသည် မလာသော့ကြောင့် မအပ်။နေရာကျောင်းသို့လာ၍ ဥပစာရသီမာ တွင်း၌ သာ ခင်းအပ်၏။ ။ထိုကြောင့်၊ အညာသို့ဝိဝိဟာရေ ဂုဏ္ဌဝဿာဝိနလ ဘန္တိုဟ်။ ကထိနခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌မိန့်သတည်း။

ဘန္တေ အနုမောဒထ ဟု၍သာ ဆိုအပ်သလော စောဒနာကို ရည်၍ ထေရာနုဋ္ဌေ စသည်ကိုမိန့်သော၊ သိတင်းကြိုးတို့အား။ ဘန္တေ အနုမောဒ ထ။ သိတင်းငယ်တို့အား အာဝုသောအနုမောဒထဟု၊ ဤသို့ကြိုးလျှင်ကြိုး လျော်က၊ ငယ်လျှင် ငယ်လျော်ဆို။ ။ကထိန်ခင်းသောရဟန်းသည် ကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ အနုမောဒနာ ပြုသော ရဟန်းတို့သည် ကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကို ပြုခဲ့သောဌ။တဟိဝိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။တဟိဝိ၊ ထိုအနုမောဒနာ ပြုသော ရဟန်းတို့ သည်လည်း။

ယခုအခါ ကထိန်၏ အာနိသင်ကိုပြခြင်းဌါ ထိုအာနိသင်၏ အရာကို စိရင်လိုရကား။ ပုရိမဝဿဝုတ္ထေသုဝိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တေ သံယေဝ၊ ထိုကထိန်ခင်းသောရဟန်း အနုမောဒနာ ပြုသော ရဟန်းတို့ အားသာလျှင်။ ။ဝဿဒ္ဓါဖြင့် ကထိန်ခင်းသောရဟန်း အနုမောဒနာပြု သောရဟန်းတို့အားသာ ကထိန်အခင်းဖြစ်၏။ ပုရိမဝါကျွတ်သော်လည်း အနုမောဒနာ မပြုသောရဟန်းတို့အားကား ကထိန်မဖြစ်ဟူသောအနက် ကို ပြသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်ရကား၊ ဒ္ဝိန္နံပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတံဟောတိကထိန် အတ္ထာရကဿစ အနုမောဒကဿစ ဟု ပရိဝါဠိဟောအင်ဖြီ။ ။ တော၊ထိုကထိန်ခင်းသောရဟန်း အနုမောဒနာပြုသောရဟန်းတို့သည်။ ။ တ့ဘော၊ထိုကထိန်ခင်းသောကာလ အနုမောဒနာပြုသော ကာလမှ။ အ နာမန္တာစာရော၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဘိတ်အပ်သည်ဖြစ်လျက် ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်မူ၍ ဒါယကာဒအိမ်သို့ သွားရခြင်းကြောင့်ဂုဏ်း။ အဇေလ ကဝဂ်၌။ ယဲ့ာပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော စသည် ဖြင့်ပညတ်အပ်သော စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။ ။ အာသမာဒါနစာရော၊ တိစီဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သင်္ကန်းကို မယူမူ၍

သွားရခြင်းငင်း။ တိစီဝရိက်သက်နှံး သုံးထည်တို့တွင်၊ တထည်ထည်ကို အဖျက်မရှိသော အရပ်၌ထား၍ တပါးသောအရပ်၌ အရက်တက်သော်လည်း နိဿဂ္ဂိမဖြစ် ဟူလိုသော။ ။ယာဝဒတ္ထစီဝရံ၊ အလိုရှိတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုသေးသော်သက်နှံးကို ဆောင်ရခြင်းငင်း။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ ဆယ်ရက်ထက် လွန်သော်လည်းနိဿဂ္ဂိမဖြစ်ဟူလိုသော။ ။ဂဏဘောဇနံ၊ ဂဏဘောဇဉ်ကို စားရခြင်းငင်း။ တဏ္ဍု၊ ထိုကထ်နှံခင်းသောကျောင်းဌ်။ ယောစ စီဝရုပ္ပါဒေါ၊ အကြင် ဖြစ်သော သက်နှံးသည်ငင်း။ တတ္ထိဳ အာဝါသေ၊ဌ်။ သံဃသ်သ၊အား။ ယံဥပ္ပန္နစီဝရဥ္စ၊ အကြင် ရသောသက်နှံး သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သောစီဝရုပ္ပါဒေါစ၊ သည်ငင်း။ တံဥပ္ပန္နစီဝရဥ္စ၊ သည်ငင်း။ နေသံ၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့အား။ ဘဝိသ်တိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်းဌ်ဖြစ်သော သံဃိကသက်နှံးကို ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့အားသာ ရ၏။ တပါးသော ရဟန်းတို့မရ။ သံဃာအားဖြစ်သော သဂိတ်စသော ဘဏ္ဍာသည်ကား ခစ်ထိမ်းသော ရဟန်းတို့အားရောက်၏။ ။ထိုသံဃိက ကျောင်းဌ်ဖြစ်သော ဆန် စသည်ဖြင့်ဝယ်အပ်သော ဖျင်ပုဆိုးသည်လည်း ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့အားသာရောက်၏။ ဖျင်ပုဆိုးတို့ဖြင့် ဆန်စသည်တို့ကို ဝယ်ကုန်မူကား ခစ်ထိမ်းသ့ောရဟန်းတို့အား ရောက်၏။ အာနိသင်ငါးပါးတို့ကို သိတင်းကျွတ် လပြည့် အထွက် တရက်နေ့မှစ၍ တန်းဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တိုင်အောင် သက်နှံးကာလ အတွင်းဌ် အသမာဒါနစာရကိုထား၍ ကြွင်းလေးပါးသောအာနိသင်တို့ကိုကထိန်မခင်းသောရဟန်းတို့သည်းရကုန်၏။

[ကထိန်ခင်းခြင်းအစီအရင်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုပေအံ့။ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ တစုံ တယောက်သော သူသည် လွှအစ်သော ကထိန်ပုဆိုးကို ပုဂိုလဝါကျွတ်ပြီးသောရဟန်းတို့တွင် သက်နှံး ဂိုဏ်းသော ရဟန်းအား ဒုကူဋ္ဌဂိုဏ်းသည် ဖြစ်အံ့၊ ဒုကူဋ္ဌအလွှိဌ္ဌါ ကိုယ်ဝတ်ဂိုဏ်းသည်ဖြစ်အံ့ ကိုယ်ဝတ်အလွှိဌ္ဌါ သင်းဝိုင် ဂိုဏ်းသည် ဖြစ်အံ့ သင်းဝိုင်အလွှိဌ္ဌါ ဗဒ္ဓသိမ်ဌ်

ခန္ဓကဋ္ဌလာသော ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးပြီးသော်၊ထို နေ့ပြီးအောင် ချုပ်ဆိုး၍၊ ကပ္ပဗိန္ဓု ထိုးပြီးသော်ဒုကုဋ်,ကိုယ် ဝဘ်,သင်းဝိုင်အား‌လျော်စွာ ဇွမံသံဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊စသည် ဖြင့်၊ သက်နိုးဟောင်းကို ပစ္စုဒ္ဓိုရ် ပြုပြီး၍ ကထိန်သက်နိုးကို ဇွမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ စသည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဒုကုဋ် ဖြစ်အံ့၊ ဇွမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ ဟု၊ ကိုယ် ဝတ်ဖြစ်အံ့ ဇွမိနာ ဥတ္တရာ သံဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ ဟု သင်းဝိုင်ဖြစ်အံ့၊ ဇွမိနာအန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ ဟုဆို၍ ခင်းအပ်၏။ ထိုသို့ခင်းပြီးသော် ထိုကထိန်ခင်းသော ရဟန်းသည် ဥပစာရသိမ်ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ ရှိသောရဟန်း တို့၏ အထံ၌။ ။အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃသ္သ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒတု စသည်ဖြင့် ကြိုးလျှင် ကြိုးလျောက် ငယ်လျှင်ငယ်လျောက်ဆို၍အနုမောဒနာပြုအပ်၏။ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့ သည့်လည်း။ ။အတ္ထတံဘန္တေ သံဃသ္သကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမ စသည်ဖြင့် ကြိုးလျှင် ကြိုးလျောက်-ငယ်လျှင် ငယ်လျောက်ဆို၍အနုမောဒနာ ပြုအပ်၏။ ။ဤသည်လျှင် ကထိန်ခင်းခြင်း အစိအရင်အကျဉ်းတည်း။]

ဤသို့ကထိန်ခင်းခြင်းအစိအရင်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ ကထိန်နုတ်ခြင်း ကိုပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တံပနေတံ ကထိနံ စသည်ကိုမိန့် သတည်း၊ တံပနေတံကထိနံ၊ကို၊ဥဒ္ဓရိတွာသို့သွား။ ။နုတ်သည်ရှိသော် အာဘယ်သို့နုတ်အပ်သနည်း၊ သည်တိုင် စသည်တို့ကဲ့သို့လည်း နုတ်အပ် သောဝတ္ထုမဟုတ်ခဲ့တကား ဟူသော စောဒနာကို ရည်၍ ဇံဝုတ္တာသု။ လ။အညတရဝေသေနကို မိန့်သော်။ ။အာဘယ်သို့ ဟောသနည်း ရှင်ရှိ သောကြောင့် အဋ္ဌိမာဘိက္ခဝေ။လ။သဟုဒ္ဒာရာတိကို မိန့်သတည်း။ ။ ကထိနသ၊ ကို။ ဥဒ္ဒာရာယ၊ နုတ်ခြင်း၏။ မာတိကာ၊ တို့သည်။ ဇွမာ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။ ။ဒ-ပဏ္ဏမနုဿိကာ၊သွားခြင်း အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်း။ ပဏ္ဏမနံ အန္တော ဇေတိသာတိ ပဏ္ဏမနုဿိကာ။ အကြွင်းလည်း

ဤအတူ။ ခပ်သိမ်းသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းသည် သင်္ကန်းကိုယူ၍ ငါမပြန်ပြီဟု နိရပေက္ခအားဖြင့်သွားသည်ရှိသော် ဥပစာရသိမ်ပရိဝုဏ်လွန်လျှင် ကထိန်နုတ်သည် မည်၏။ အာနိသင် ငါးပါးပျက်၍ မရဖြိုဟူလိုသော။ ။၂-နိဋ္ဌာနန္တိကာ၊ သင်္ကန်းပြီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်း။ အာနိသင်ရသော သင်္ကန်းကို ယူ၍ ဥပစာရသိမ်သို့ သွားသော ရဟန်းအား ဤအရပ်၌ပင်သင်္ကန်းချုပ်အံ့ နေမြဲကျောင်းသို့ ငါမပြန်အံ့ဟု နိရပေက္ခဖြစ်၍ ထိုသင်္ကန်းကို ဥပစာရသိမ်ပ၌ ချုပ်၍ပြီးသည်ဖြစ်အံ့ ကထိန်နုတ်သည်မည်၏။အာနိသင်မရဖြိုဟူလိုသော။ ။၃-သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာ၊ သန္နိဋ္ဌာန်ချခြင်း အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်း။မချုပ်သေးသော သင်္ကန်းကိုယူ၍။ ဥပစာရပရိဝုဏ်အပသို့ သွားသောရဟန်းအား။ ဤသင်္ကန်းကိုလည်း ငါမချုပ်အံ့။ ထိုကျောင်းကိုလည်းမပြန်အံ့ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချသည်ဖြစ်အံ့ ကထိန်နုတ်သည်မည်၏။ အာနိသင်မရပြီ ဟူလိုသော။ ။၄-နာသနန္တိကာ၊ ပျောက်ခြင်းပျက်စီးခြင်း အဆုံးရှိသောနုတ်ခြင်း။ အာနိသင်သင်္ကန်းကိုယူ၍ ဥပစာရသိမ်အပသို့ သွားသောရဟန်းအား။ ဤသင်္ကန်းကို ဤအရပ်၌ပင် ချုပ်အံ့။ ထိုကျောင်းသို့ ငါမပြန်အံ့ဟု ဥပစာရသိမ်ပ၌ ချုပ်သည်ရှိသော်၊ ထိုသင်္ကန်းသည် ပျောက်ပျက်ခဲ့အံ့ မီးလောင်ခဲ့အံ့ ကထိန်နုတ်သည်မည်၏။အာနိသင်မရပြီ ဟူလိုသော။ ။၅-သဝနန္တိကာ၊ ကထိန်နုတ်ပြီဟု ကြားခြင်းအဆုံးရှိသောနုတ်ခြင်း အာနိသင်သင်္ကန်းကို ရ၍ ထိုကျောင်းသို့ပြန်အံ့ဟု သာပေက္ခရှိ၍ ဥပစာရသိမ်အပသို့သွားသော ရဟန်းသည်ကျောင်း၌ ရဟန်းတို့သည် ကထိန်နုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီဟု ကြားသည်ဖြစ်အံ့ ထိုရဟန်းအားကထိန်နုတ်သည်မည်၏။ အာနိသင်မရဖြိုဟူလိုသော။ ။၆-အာသာဝဏ္ဆေဒိကာ၊အာသာပြတ်ခြင်းရှိသော နုတ်ခြင်း။ အာသာဝဏ္ဆေဒေါ ဇေတိသာတိ အာသာဝဏ္ဆေဒိကာ၊ တစုံ တယောက်သောသူသည် အရှင်အား သင်္ကန်းလှူအံ့ဆို၍ ထိုသင်္ကန်း၌ အာသာရှိသဖြင့် ကျောင်း၌မငဲ့မူ၍ ဥပစာရသိမ်ပသို့ သွားသောရဟန်းအား မလှူနိုင်ပြီဟုထိုသူဆို၍ အာသာပြတ်သည့် ဖြစ်အံ့ ကထိန်နုတ်သည်မည်၏။ အာနိသင်မရဖြိုဟူလိုသော။ ။၇-သိမာတိက္ကမနန္တိကာ၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို လွန်ခြင်းအဆုံးရှိသောနုတ်ခြင်း။ ဝါဆိုသောကျောင်းမှ တ

ပါးသောကျောင်းသို့ သာပေက္ခရှိလျက် သွား၍ ဥပစာရသိမ်ပဋ္ဌ ကထိန်နှုတ်ခြင်းကို လွန်စေသည်ဖြစ်အံ့ ထိုရဟန်းသည် ကထိန်နှုတ်သည်မည်၏။ အာနိသင် မရဖြို ဟူလိုသော။ ။ဂ-သဟဇ္ဈာရာ၊ ရဟန်းတို့နှင့် တကွ နှုတ်ခြင်း။ ်သဟဥဇ္ဈာရေနာတိ သဟဇ္ဈာရာ။ အာနိသင်သက်နှံးကိုယူ၍ တဖန်ပြန်အံ့ဟု သာပေက္ခရှိလျက် ဥပစာရ သိမ်ပသို့ သွား၍ ကျောင်း၌ ကထိန်နှုတ်ခြင်းကိုမှိသည်ဖြစ်အံ့ သဟဇ္ဈာရနှုတ်ခြင်းမည်၏။ အာနိသင်မရဖြိဟူလိုသော။

အဋ္ဌန္နံ မာတိကာနံဝါ၊ အန္တရဇ္ဈာရတောဝိဝါ။
ဥဇ္ဈာရာပိ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊ကထိနသ မဟာသိနာ။ ။

ဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယ၌ ဆိုသောကြောင့် မာတိကာရှစ်ပါးမှတပါးသော အန္တရဇ္ဈာရကထိန်နှုတ်ခြင်းလည်းမည်၏။ ။

ထိုအန္တရဇ္ဈာရနှင့် မာတိကာရှစ်ပါး၌ဆိုအပ်သော သဟဇ္ဈာရနှုတ်ခြင်းကိုကား။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့်သာပြုအပ်၏။ကြွင်းသနှစ်ပါးသောနှုတ်ခြင်းတို့ကိုကမ္မဝါစာဖြင့်မပြုအပ်ကုန်။ ။အာဝါသပလိဗောဓ၊စီဝရပလိဗောဓပြတ်သဖြင့် အာနိသင်ငါးပါး ကင်းခြင်းကြောင့်သာ ကထိန်နှုတ်သည်မည်၏။

[အန္တရဇ္ဈာရ၊သဟဇ္ဈာရနှစ်ပါးကို ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၏ အထူးအဘာယ်နည်း ဟူမူကား အန္တရဇ္ဈာရကို ဥပစာရသိမ်သို့ မသွားမူ၍ သိမ်တွင်း၌ နေသော် ရဟန်းတို့သည်ပြုအပ်၏။ သဟဇ္ဈာရကိုကား ဥပစာရသိမ်ပသို့ သွားသောရဟန်းသည် ကျောင်းသို့ တဖန်ပြန်၍ အန္တရဇ္ဈာရသို့ရောက်၍ ဥပစာရသိမ်တွင်း၌တည်သော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ပြုအပ်၏။ ။ဤကားအထူး။] .

အန္တရဇ္ဈာရအားဖြင့်ကား ရောက်ရောက်သောသံဃာအား။ အကာလသက်နှံးကိုလှူလို၍ ဒါယကာတို့ တောင်းပန်သည်ရှိသော်သာ ကထိန်ကိုနှုတ်အပ်၏မတောင်းပန်သော်ကားမနှုတ်အပ်။တောင်းပန်သော်လည်း ခင်းခြင်းလျှင် မူလရှိသော လာဘ်ထက် နှုတ်ခြင်းလျှင်မူလရှိသောလာဘ်

များသော်သာ နှုတ်အပ်၏။နည်းသည်ဖြစ်အံ့မနှုတ်အပ်။ တကမ္ဘာသည်ဖြစ်အံ့ ထိုဒါယကာတို့၏ သင်္ခါပသာဒကို စောင့်အံ့သောငှါ နှုတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့် ဘိက္ခုနိဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။ကိ'ဒိသော ကုတိနှုန္ဟာရောဒါတဇ္ဇော။ ကိ'ဒိသောနဒါတဇ္ဇောတိ။ ယဿအက္ကွာရမ္မုလကော မဟာနိသံသောဥန္ဟာရမ္မုလကော အပ္ပေါ၊ ဝဏ္ဏပေါနဒါတဇ္ဇော။ ယဿပနအက္ကွာရမ္မုလကောအာနိသံသော အပ္ပေါ၊ ဥန္ဟာရမ္မုလကောမဟာ ဝဏ္ဏပေါဒါတဇ္ဇော။သမာနိသံသောဝိသဒ္ဓါပရိပါလနတ္ထံဒါတဇ္ဇောဝဟုမိန့်ပြု။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာဆိုသည်ကို ထောက်သဖြင့် ရောက်ရောက်သော သံဃာအား လာဘ်မျှစေခြင်းငှါတောင်းပန်သော် ကထိန်နှုတ်အပ်၏။ နောက်လူအပ်သော် ကထိန်ခင်းအံ့သောငှါ မနှုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏။ အချို့သောဆရာတို့ကား ရှေးရှေးခင်းအပ်သောကထိန်ကိုနှုတ်၍နောက်နောက်သောကထိန်ကိုခင်းအပ်၏ဟုဆိုကုန်၏။ထိုစကားသည် မသင့် အတွဲကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ထို နောက် လူသောသူတို့သည် ရောက်ရောက်သောသံဃာအား။ လာဘ်မျှစေခြင်းငှါ မတောင်းပန်ကုန်။ ကထိန်ခင်းစေခြင်းငှါသာ လူကုန်၏။ တဖန် နောက်ခင်းပြန်သဖြင့်လည်း လာဘ်မမျှတလဲလဲဖြစ်ခဲ့။ထိုသို့ဖြစ်သော် ဆိုအပ်ပြီးသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့။ ။ကထိနခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ သစေတာထွိ'အနုဇ္ဈတော ယေဝအညံ့ ကထိနသာဒုကံအာဟာရတိ အညာနိစဗဟူနိကထိနာနိသံသဝဏ္ဏာနိဒေတိ။ယောအာနိသံသံဗဟုံဒေတိ၊ တဿသန္တကေနေဝ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ ဇုတရော တထာတထာ ဩဝဒိတွာ သညာပေတဗ္ဗောဟု ရှေးလူအပ်သော ကထိန်ကိုမခင်းဘဲ တပါးသော ကထိန်ပုဆိုးကို ဆောင်ခဲ့အံ့။ များစွာသော ကထိန်၏ အာနိသင်ပုဆိုးတို့ကိုလည်းလူအံ့။ ထိုအာနိသင်များစွာလူသောနောက်ဒါယကာ၏ဥစ္စာဖြင့်သာခင်းအပ်၏။ ရှေးလူသော ဒါယကာကိုကား တရားနှင့်အညီ နားဝင်အောင် ဆုံးမအပ် သိစေအပ်၏ ဟူ၍သာဆိုသည်။

အကယ်၍ ရှေးကထိန်ကိုနှုတ်၍နောက်လူသောကထိန်ကိုခင်းရသည်ဖြစ်အံ့။ရှေးလူသောဒါယကာ၏ ကထိန်သင်္ကန်းကို ခင်းပြီးမှနှုတ်၍နောက်လူသောဒါယကာ၏သင်္ကန်းကို ခင်းအပ်၏ဟုဆိုရာ၏။ ။ထိုသို့ကားမ

ဆိုခဲ့။ ။ထို့ကြောင့်။ ထိုဆရာတို့၏ စကားသည် မသင့် ဒါယကာတို့ ရောက်ရောက်သော သံဃာအားလာဘ်မျှစေခြင်းငှါ မတောင်းပန်သည် ဖြစ်အံ့ မနှုတ်အပ် တောင်းပန်၍ နှုတ်ပြီးလျှင်လည်း။ တဖန်မခင်းအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်အပ်လတ္တံ့သည်။

ကထိန်နှုတ်ခြင်းမာတိကာကိုသာဆိုခဲ့၊ဝိတ္ထာရဝိနိစ္ဆယကိုမဆို ငါတို့ အဘယ်သို့ဆိုပါရအံ့နည်း။ ဆရာလည်း ဆိုစွမ်းမရှိလေတံ့သလော ဟုစောဒနာကိုရည်၍ တတ္ထစသည်ကိုပိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုကထိန်နှုတ်ခြင်း၌။ သေသပလိဗောဓာဘာဝံ၊ ကြွင်းသောအာဝါသပလိဗောဓ၏ မရှိခြင်းကို။ သေသအပါဒါန်ကား စိဝရပလိဗောဓတော ဟုလော။ ။ပရိဿာဝဒေါ ဖြင့် ပရမသန္ဓါ၏ ဥတ္တာမတ္ထ စသည်ကို နှစ်စေသည်။ အသေ ကာလသေ၊အား။ ။ဒသာဟာပရမံသည် အတိရေကစိဝရ၏ ဝိသေသနဟု ထင်ဘွယ် ရှိရာသည်ကို မြင်၍ တံဒသာဟာပရမံ ကာလံ ဓာရေတဗ္ဗန္တို့ အထွေထွေဟုကြိယာနှင့်တကွဖွင့်သည်။

သုံးဆောင်သည်မှလွန်သောသက်နှံးသည် အတိရေကသက်နှံးမည်၏ဟု အထင်ရှိလေရကား အဓိဋ္ဌိတဝိကပ္ပိတေသု စသည်ကိုပိန့်သော။ ။ထို အတိရေကသက်နှံး၏ သရုပ်ကိုပြလိုရကား အတိရေကစိဝရံနာမ စသည်ကိုပိန့်သော။ ။၁-ခေါမံ၊ခေါမချည်ဖြင့် ရက်သောသက်နှံး။ ခေါမတိုင်းမှ ဖြစ်သော သက်နှံးဟူ၍ လည်းပေးကုန်၏။ ။၂-ကပ္ပါသိကံ၊ ဝါချည်ဖြင့် ရက်သော သက်နှံး။ ။၃-ကောသေယျံ၊ ပိုးချည်ဖြင့် ရက်သောသက်နှံး။ ။၄-ကမ္ဗလံ၊သားမွေးဖြင့် ရက်သောသက်နှံး။ လူမွေးသားရဲမွေးမှတပါးသောသားမွေးကိုယူ။ ။၅-သာဏံ၊ ပိုက်ဆန်လျှော်ဖြင့်ရက်သောသက်နှံး။ ။၆-ဘင်္ဂံ၊ငါးပါးစုံကိုရော၍ ရက်သောသက်နှံး။ ဝါ၊ဘင်္ဂမည်သောသက်နှံးသည် ပန္နဿမည်၏။ဝါ၊ဘင်္ဂမည်သောလျှော်ဖြင့် ရက်အပ်သော သက်နှံးဟူ၍လည်းဆိုကုန်၏။ ။၆တောသံဝါ၊ ထို ၆-ထည်သောမူလသက်နှံးတို့ကိုတွင်၎င်း၊ တဒနုလောမာနံဝါ။ထို ၆-ထည်သောသက်နှံးတို့အား ထျော်သော သက်နှံးတို့ကိုတွင်၎င်း။

[အနုလောမသက်နှံး. ၆-ထည်သရုပ်ကား။ ဒုကူလ၊ ပန္နဿ၊ သောမာရပဒူ၊ စိနပဒူ၊ဏ္ဍဒ္ဒိဓ၊ ဒေဝဒိန္နဒု၊ဤခြောက်ထည်တို့ကိုတည်း။]

ထိုခြောက်ထည် တို့တွင် ဒုကူလ သက်နှံးသည် လျှော်ဖြင့် ပြီးသော ကြောင့်သာဏအားလျော်၏။ ပန္နဲဏ္ဏမည်သောအရပ်၌ဖြစ်သောသက်နှံးသည် ပန္နဲဏ္ဏမည်၏။ သောမာရမည်သောအရပ်၌ ဖြစ်သော သက်နှံးသည် သောမာရပဒူမည်၏။ စိန့်အရပ်၌ဖြစ်သော သက်နှံးသည် စိနပဒူမည်၏။ ဤသုံးထည်သောသက်နှံးတို့သည် ဂိုးချည်ဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ကောသေယျအား လျော်ကုန်၏။ ဇေတိဘိက္ခု ရဟန်းတို့အား ကောင်းမှုတန်းခိုးကြောင့် ဖြစ်သော သက်နှံးသည် ဣဋ္ဌိဇသက်နှံး.မည်၏။ ဣဋ္ဌိဇသက်နှံးသည် ခေါမစသည်တို့ဝယ်ဝင် တပါးပါး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုခေါမစသောသက်နှံးတို့အား လျော်ကုန်၏။ ။ပဒေသာပင်၌ဖြစ်သော ဇာလိနီ မည်သော နတ်သမီးသည် အာရှင် အနုရုဒ္ဓါထေရ်အား ကပ်လှူသော သက်နှံးတို့ကဲ့သို့ နတ်တို့လှူအပ်သောသက်နှံးသည် ဒေဝဒိန္နေ မည်၏။ထို ဒေဝဒိန္နေသက်နှံးသည်လည်း ခေါမစသောသက်နှံးတို့အားလျော်ကုန်၏။

ဇာတ်အားဖြင့်ပြပြီး၍ ပမာဏအားဖြင့် ပြလိုရကား၊ပမာဏတောပန စသည်ကိုမိန့်သော။

[လက်သမားတောင်ဖြင့် အထွားတဇတောင် အနံတထွာသည် ဝိကပ္ပနာလောက်သောပန်းမသက်နှံးမည်၏။]

အကြင်အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုသောသက်နှံးဖြစ် အကျုံးမဝင်သည်ဖြစ်၍ အတိရေကသက်နှံးမည်၏။ထို အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာတို့ကို အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် သိအပ်သနည်း ဟူသောစောဒနာကိုရည်၍။ယံပနဝုတ္တံ စသည်ကိုမိန့်။ ။အဓိဋ္ဌိတ။လ။ ပန္နဒ္ဓာတိ၊ဒ္ဓာဟူ၏။ ယံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ဇ္ဈေဝစနေ၊၌။ဇာနိတဗ္ဗောသို့ သွား။ ။အဓိဋ္ဌာတုံ၊အမည်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းငှါ။အနုဇာနာမိ၊၏။ဝိကပ္ပေတုံ၊ အမည်ဖြင့်ဝိကပ္ပနာ ပြုခြင်းငှါ။ နအနုဇာနာမိ၊ မမူ။ ။ဣမံသံဃာဋိံ ဝိကပ္ပေမိ စသည်ဖြင့် အမည်ကိုဆို၍သံဃာ ဝိကပ္ပနာ မပြုအပ်သည်။ ဣမံစီဝရံ ဝိကပ္ပေမိဟု သာမညဆို၍ကား ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်သာတည်း။ တိစီဝရိက်မူလည်း ဖြစ်စေ။ တပါးသောသက်နှံးမူလည်းဖြစ်စေ။ အမည်ကိုယူ၍ ဝိကပ္ပနာပြုသည်ဖြစ်အံ့ ဝိကပ္ပနာပြုသည် မမည်။ အတိရေက

သက်ိန်းအရာ၌သာတည့်၏။ ။ဝသိကသာဠိကံ၊ ဇိစ်းရေခံ သက်ိန်းကို။ ဝသာနံ၊ ဇိစ်းဥတုတို့၏။ စတုမာသံ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ။တာတော၊ ထိုလေးလမှ။ ။တတော၊ ထိုအနာ ငြိမ်းသည်မှ။ ။တတ္ထ၊ထိုသက်ိန်း ၆-ထည်တို့တွင်။ ။ပဠု ပရိမာဏံ အသာတိပဠကံ။ မုဠိသပဠကံ မုဠိပဠကံ။မုဠိတ္တိကံ၌လည်း ဤအတူပင်တည်း။

အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သက်ိန်း၏ ပမာဏကိုပြုပြီး၍။ ယသအခါအဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းအစိအရင်ကိုပြလို၍တတ္ထစသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုအဓိဋ္ဌာန် တင်ခြင်း၌။ ။တတြ၊ထိုနှစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၌။ ။ သာမန္တာဝိဟာရေဝါ၊ နီးသောကျောင်း ၌လည်း။ နေ့ချင်း ပြန်နိုင်သောကျောင်းကိုယူ။ သာမန္တာဝိဟာရရှေ့ ဟူသောစကား သည်လည်း ဒေသနာသီသမျှသာ။ ဝေးသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ ။ထားရာမျှကိုမှတ်သဖြင့် တရုံတရသောအကျိုး မရှိရကား။ ဌပိတဌာနံ သလ္လက္ခေတွာဖြင့် သက်ိန်းကိုမှတ်ခြင်းကိုဆိုသတည်း။ ။အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတဝတ္ထေဟိကား။ ခင်းနှိုး၊ မျက်နှာသုတ်၊ ပရိက္ခာရစောင်္ဂ၏ အစွမ်း အားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ထားသော ပုဆိုးတည်း။ ။ကပ္ပေစ၊ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးခြင်း သည်ဂင်း။ ။ပရိက္ခာရစောင်္ဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်၍ ထားအပ်သောပုဆိုးတို့ဖြင့်ဒုကုဋ်စသည်တို့ဖြင့် ချုပ်သော်လည်း။တဘန်အဓိဋ္ဌာန်မတင်ရပြီ။ ဂျိုးတင်သော အဓိဋ္ဌာန်ပင် အဓိဋ္ဌာန် ဖြစ်သတည်း။ ။ထိုသက်ိန်းသုံးထည်ကိုကား တိစီဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်သာတင်အပ်သလော စောဒနာကို ရည်၍။ကုဒ္ဓဠုပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။သုခပရိဘောဂတ္ထံ၊ သုံးဆောင်လွယ်ခြင်းအကျိုးဌာ။ ဝိပ္ပဝါသဒေါသ မဖြစ်စေခြင်းဌာ ဟူလိုသော။ ။ပရိက္ခာရစောဠံ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ အနတိရိတ္တပမာဏာ၊ မလွန်သောပမာဏရှိသောဟုပေး။

[ဖြတ်စွာဘုရား အထွာတော်အားဖြင့် အလျား ၆-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာခွဲသည် ဇိစ်းရေခံသက်ိန်းပမာဏတည်း။]

တတော၊ ထိုဇိစ်းလေးလမှ။ ။ပစ္ဆုဒ္ဓရိတ္ထာ၊ ဇိစ်းရေခံသက်ိန်း၏ အဖြစ်မှပယ်၍။ ။ပစ္ဆုဒ္ဓါရံပြု၍ ဟုမပေးလင့်။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း ဟူမူ

ကား။ ဝသိကသဒ္ဒါကာဝသာနမာသာတိက္ကမေနာဝိ။ ကတ္တာ့ပဒိုဆ္ဆာဒိ အာဗာဓဂ္ဂပသမေနာဝိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဓဟတိဟာ ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဓိဃီးလေးလလွန်သဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ကျပြီးဖြစ်၍ ပစ္စုန္ဒိုရ်ပြုစရာ အဓိဋ္ဌာန် မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရတ္တာဝိ၊ အဆင်း ပျက်ခဲ့မျှ ဆိုးသော်လည်း။ ။ရေချိုးစေခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ သောကြောင့် အပ် သည်ဟူလိုသော။

နှစ်ထည်အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်ဟူရကား။ ဒွေပန နဝန္ဒုတိဟာဝိန်သတည်း။

[မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်အားဖြင့်အလျား ၂-ထွာ၊အနုံ ၁-ထွာ ခွဲသည် နိသိဒိုန်၏ပမာဏ။]

သဒသဝိ၊ အဆာရှိသော နိသိဒိုန်၎င်း။ ပဗ္ဗဒသဝိ၊ ပန်းပွင့် အဆာရှိ သောနိသိဒိုန်၎င်း။

[မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့်အလျား ၄-ထွာ။အနုံ ၂-ထွာသည် အမာလွှမ်းပုဆိုး၏ပမာဏ။]

ပစ္စုဒ္ဓရိတာ၊အမာလွှမ်း၏အဖြစ်မှပယ်၍။ ။ထဝိကာဝိ၊အိပ်ကိုဂျင်း။ ပရိသာဝဏ်ဝိ၊ ရေစစ်ကိုဂျင်း။ ။မဉ္စဘိသိ၊ ညောင်စောင်းဌ ခင်းသော ဘုံလျှို။ ။ပါဝါရော၊ ပြတိုးအခင်း။ ရုလျားအခင်း လည်းဟူ။ ။ကောစဝေါ၊ ကော်ဇော။ ။ဇေတသုစ၊ ထိုညောင်စောင်းဌ ခင်းသော ဘုံလျှို အစစ်ရှိသည်တို့ဌ်ဌ်ဂျင်း။ ။စသဒ္ဒါကိုဤဌ်ဌ်လည်း ယှဉ်သည်။ ပနသဒ္ဒါကား ဗျတိရိတ်။

အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သက်နှံးသည် အဘယ်သို့သော အကြောင်း ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်သနည်းဟူသော စောဒနာကိုရည်၍၊ သင်္ဃဠုပနေတံ စသည်ကိုမိန့်။ ။အန္တိန္ဒိတ္တာ၊လု၍။ ။ဟိနာယာဝတ္တနေန၊ လူထွက်သ ဖြင့်။ အဓိပ္ပါယတ္ထ။ဟိနာယလည်း ဝိဘာတျန္ဘာတပုဒ်၊ အာဝတ္တနေနလည်း ဝိဘာတျန္ဘာတပုဒ်။ ဝါကျတည်း။သမာသ်မဟုတ်။ သဒ္ဒတ္ထကား။ဟိနာယ၊ ယုတ်သောလူ၏အဖြစ်သို့။ အာဝတ္တနေန၊လည်သဖြင့်။ ဤသို့တည်း။ ။ကာလံ ကိရိယာယ၊ သေသဖြင့်၊ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန၊ လိင်ပြန်သဖြင့်။ ။ဤသို့ပေး။

တိစိ၀ရိက် သက်နိုးသည်ကား ၅စ်ပါးသောအ၎ ကြောင်းကြောင့်သော အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်သလော စုဒ်၅ိရကား။တိစိ၀ရဖွန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ ကနိဋ္ဌဂိုလ နှခပိဋ္ဌိပမာဏော၊ လက်သန်းသည်းပမာဏ၅ိသော။ ဆိန္ဒေနာ ၀ိဒ္ဒ အ၀ိသဒ္ဒါဖြင့် အောက်၌ ဆိုအပ်သော အကြောင်း ၈-ပါးကို ဆိုသည်။ ။တဋ္ဌခေါစိ၀ံ၊ သည်လည်း။ ပိနိဗ္ဗေဓေနေ၀၊ ထုတ်ချင်းလျှို ပေါက်သဖြင့်သော်လျှင်။ အဓိဋ္ဌာန်၊ကို။ ဝိဇဟတိ၊၏။ ။အဘယ်-ကြောင့် ထုတ်ချင်းလျှိုပေါက်သဖြင့်သော စွန့်အပ်လေသနည်း ဟူသော စောဒနာ ကြောင့်။သစေဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ကေတန္တုပိ၊ ချည်တ ချောင်းမျှလည်း။ အတ္ထိနော၊ မပြတ်သည်၅ိသော်။ တက္ကဲ၊ ထိုသက်နိုးသုံး ထည်တို့ကိုတွင်။ဒိဃန္တုတော၊အလျားစွန်းမှ။ ၀ိဒတ္ထိပမာဏသော၊သော။ပဒေသသော၊၏။ သြ၅ေသော၊အတွင်းမှ။ ။အန္တုဂေါသကောဝိဟာ အချို့စာ၅ိ၏။ အန္တုဂေါသကေ၀ိ လိုသည်။ ။တသ္မာကို အဓိဋ္ဌာနံဘိန္နတိကိုစွဲ။ ။ ၀ိကပ္ပနသိဒ္ဓာပဒေ၊ ၀ိကပ္ပနာသိဒ္ဓာပုဒ်၌။ ။သုရာပါနဝဂ်္ဂနဝမသိဒ္ဓာပုန်ကို ၀ိကပ္ပနသိဒ္ဓာပုန်ဟုဆိုသည်။

တံအတိက္ကာမယတော၌ တံ သဒ္ဒါသည် သက်နိုးကိုဂုဏ်း၊ ကာလကို ဂုဏ်း စွဲ၏ဟု သိစေလိုရကား။ တံယထာ ၀ုတ္တစာတိပွမာဏံ စသည်ကို မိန့်။ ။လွန်စေ၏ဟူသည်အဘယ်သို့ လွန်စေသနည်းဟုယုံမှားဘွယ်၅ိရကား ဣဿေန်ရေစသည်ကိုမိန့်။ ။ဣဿေန်ရေ။၅ျို့ဆယ်ရက်၏အတွင်း၌။ယထာ၊အကြောင်အခြင်းဖြင့်။ ကတော၊ သော်။ နိဿဋ္ဌိယဉ္စ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ပါစိတ္တိယဉ္စ၊သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။၅ျို့သို့ပါဠိ၌ အနက်ပေးစေလို၍။တဉ္စ။လ။အဿေဟု ဖွင့်သတည်း။ အာသ၊ထိုရဟန်းအား။ ၅ျို့ကဲ့ဖြင့် နိဿဋ္ဌိတဗ္ဗန်တို့ နိဿဋ္ဌိယံ ဟုကမ္မသာဓနကိုလည်းပြု၏။ နိဿဋ္ဌိယံကို အာသဏ္ဌိတဒ္ဒိတ်ပြု၍ ပါစိတ္တိယံဒ္ဒိဝိသေသန ပြုစေလိုရကား အထ၀ါစသည်ဖြင့်တဝိကဲ့ကိုမိန့်သော။ ၅ရေးဝိကဲ့၌ကဲ့သို့နိဿဋ္ဌိယံကိုစိ၀ရ ဟုယူအံ့စိုး၍။ကိန္တုပါစိတ္တိယံဟုပုဆွာထုတ်၍ ဝိသဇ္ဇနာ ပြုသတည်း။ ၅ျို့ အဒ္ဓကထာ၌ သဟနိဿဋ္ဌိယေနဝိနယကမ္မံဟု၅ိ၏၊ ပါရာဇိကဏ်အဒ္ဓက ထာ၌ကား။နိဿဋ္ဌိယ ဝိနယကမ္မံ ဟုစာ၅ိ၏၊ ပါရာဇိကဏ် အဒ္ဓကထာ၌ ကားကြီဘွယ်မ၅ိပြီ။၅ျို့အဒ္ဓကထာ၌ကားကြီဘွယ်၅ိ၏၊ကြီကြကုန်။

ဆယ်ရက် လွန်လျှင်ပင် ဒဿဟာတိက္ကမ ဖြစ်သလောဟု စောဒနာ ရှိရကား။ တစ္ဆုပနေတံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ယံဒိဝသံ၊ အကြင်နေ့ ၌။ တသ၊ ထိုသက်နှံးဖြစ်သောနေ့၏။ လွန်ခဲ့သော်အာဘယ်သို့ ပြုရမည် နည်းစကားရှိ၍ ပြုအပ်သောအစီအရင်ကိုဖြစ်ခြင်းငှါ တံဂဟေတွာစသည် ကို မိန့်သော။ တံစီဝရံ၊ ကိုဂဟေတွာနိဿဋ္ဌိတဗ္ဗပုဒ်နှင့်စပ်။ တတြ၊ထို သို့ဖွန့်ခြင်း၌။ အညထာဝိ၊ တပါးသောဘာသာဖြင့်လည်း။ ဒ္ဝိသုဝါ၊ နှစ်ပါး သော အာပတ်တို့၌ဖြင့်။ ဝစနဘေဒေါ၊ ဝုစ်အထူးကို။ ဥတ်၌ နှစ်ချသော အာပတ်ဖြစ်အံ့။ နွေအာပတ္တိယောသရတိဝဝရတိ၊ အများဖြစ်အံ့။ သမ္မဟ့ လာအာပတ္တိယောသရတိဝဝရတိဟု ဝုစ်အထူးကို ပြုအပ်၏ဟူလိသော။ အာပတ္တိယာ၊ ကို။ ဒေသိတာယ၊သော်။ ဒါတဗ္ဗံသို့သွား။ ။အာဘယ်သို့ ပေးအပ်သနည်း စုဒ်ရှိရကား။ သုဏာတု။ လ။ ဒဒေယျာတိ ဇဝံကို မိန့် သော။ ဒ္ဝိသုဝါ၊နှစ်ထည်သော သက်နှံးတို့၌ဖြင့်။ ။သံဃောဇ္ဈမာနိ စီဝ ရာနိဇ္ဈတ္ထေန္ဒာမသာ ဟု ဗဟုဝုစ်ဆိုသည်ဟူလိသော။

သံဃာအား၌ရာသည်ကိုပြုပြီး၍ ဂိဏီးအား၌ရာသည်ကို ပြုလိုရ ကား။ ဂဏာသပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။

ယခုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်အား ၌ခြင်းအစီအရင်ကိုပြုလို၍ ပုဂ္ဂလသပန စ သည်ကို တက်သတည်း။ ။ဒ္ဝိသုဝါ၊ နှစ်ချက်သော အာပတ် နှစ်ထည် သော သက်နှံးတို့၌ဖြင့်။ ။တိသုဝါ၊ တို့၌ဖြင့်။ ။နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့အား ၌သည်ရှိသော် သံဃာပုဂ္ဂိုလ်အား ၌သကဲ့သို့ ၌ရ မည်လော။ ။ဝါ။အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ ဒ္ဝိန္နံပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံကာတုံ။ ဇဝဉ္စပန ဘိက္ခဝေကာတဗ္ဗော။ ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဇကံသံ ဥတ္တရာသံဂံ စသည်ဖြင့် နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့အား ဟောအပ်သော ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်သည်အဆိုးရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်းနှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့အား ၌ခြင်းအစီအရင်သည် အဘိုးရှိသလောဟု စောဒနာရှိ၍ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ ဒ္ဝိန္နံပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတော၊ထို၌ဖွန့်ပြီးသည်မှ။ ။ ဂိဏီးအား၌ သကဲ့သို့ ၌အပ်၏ဟုဆိုသဖြင့် အာပတ်ကို ခံသောရဟန်း သည်လည်း ဂိဏီးအား၌ရာ၌သကဲ့သို့ ဥတ်ထား၍ပင်ခံအပ်၏။ ။၌အပ် သော သက်နှံးကိုလည်း ဥတ်ထား၍ ပင်ပေးအပ်၏ဟု အနက်ရောက်ရာ

သည်ကိုမြင်၍အာပတ္တိပဒိုဂ္ဂဟဏစ္ဆစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣုဒံပနဓိဓာနံ၊ ဤအစိအရင်သည်ကား။ သဗ္ဗနိသဂ္ဂိယေသု၊ခပ်သိမ်းသောနိသဂ္ဂိဝတ္ထု၊ တို့၌၊ဓိဓာနံ၊တုံညီး။ ။ဤသို့ပေး။

မျက်မှောက်ဖြစ်သော သက်နိုးကို စွန့်အပ်သော အစိအရင်ကိုပြုပြီး၍ မျက်ကွယ်ဖြစ်သောသက်နိုးကိုစွန့်အပ်သောအစိအရင်ကိုဖြလိုရကား။ ပ ရံ မုခံပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။စွန့်ခြင်းသည်ကား ဝိနည်းကံ မျှသာ တည်း။ ။ထိုရဟန်းသည် သံဃဒိဏ်း ပုဂ္ဂိုလ်အား စင်စစ်စွန့်လျှင်း သည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စွန့်အပ်သော သက်နိုးကို မယူအပ်ဟု ဖြလို သောအဋ္ဌကထာဆရာသည် နိသဋ္ဌဝတ္ထု၊ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ လေသေန၊အဖြွက်အားဖြင့်။ အနှိုန္ဒန္တော၊လုယက်သော ရဟန်းကို။ ။ ဣဓ၊ဤသိက္ခာပုဒ်၌။အနိသဇ္ဇိတွာ၊၍။ပရိဘုဉ္ဇန္တော်သ၊အား။ ဒုက္ကဋံ၊ သည်။ ဟောတိယထာ ကဲ့သို့။ ဇဝံတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော နိသဂ္ဂိ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အနိသဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော်သ၊ အား။ ဒုက္ကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။နံ၊ထိုဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို။ ။အနဓိဋ္ဌိတာ။လ၊ဝိလုတ္တော်သ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော သက်နိုးဝိကပ္ပနာမပြုသောသက်နိုး မစွန့်အပ်သော သက်နိုး မပျက်စီးသောသက်နိုး မိုးမလောင်သော သက်နိုး ခိုးသူအစရှိ သည်တို့သည် မလုအပ်သော သက်နိုးတို့၌။ အဓိဋ္ဌိတာဒိသည်နော၊ အ ဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ဖြိုး အစရှိသည်ဖြင့် အမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ တာဆာ၊ တူ။နိသဋ္ဌိယံ၊သော။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ။အ ဓိဋ္ဌိတေစ၊ သော်၎င်း။ ။နောက် စကို ပုန်တိုင်းယှဉ်။ ။ဣုဒံ၊ဤသိက္ခာ ပုဒ်သည်။အာစာရဝိပတ္တိ၊သည်။ဟောတိယထာ၊ဖြစ်သကဲ့သို့။ဇဝံတထာ၊ တူ။ ဣုတော၊ဤသိက္ခာပုဒ်မှ။ပရာနိုဝိ၊နောက်ဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်တို့သည် လည်း။ အာစာရဝိပတ္တိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်မှ နောက်ဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်တို့၏လည်းအာစာရဝိပတ္တို အဖြစ်ကိုအဘယ်သို့သိသနည်းဟုရုဒ်ရှိရကား။ ဥဘတောပါတိမောက္ခေ သုဝိ စသည်ကို့ မိန့်သော။ ။ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်တို့သည်သာ သိ လဝိပတ္တိဖြစ်ကုန်၏။ ကြွင်းဇသောအာပတ်တို့သည် သိလဝိပတ္တိမဖြစ်ကုန် သော်လည်း အာဇိဝဝိပတ္တိဖြစ်ကောင်းပါ၏တကားဟုစောဒနာရှိ၍။ အာ

ဇိပဝိပတ္တိ။လ။နတ္ထိဟုမိန့်သော၊ ။အာဇိဝဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌဝိပတ္တိကြောင့် အာပတ်ကိုပညတ်ပါသည်မဟုတ်တုံလော ထိုသို့လျက်အဘယ်ကြောင့် အာဇိဝဝိပတ္တိဒိဋ္ဌ ဝိပတ္တိဖြစ်သော တစုံတခုသော အာပတ်မည်သည် မရှိဟု ဆိုသနည်းစကားရှိ၍ အာဇိဝဝိပတ္တိပစ္စယားပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။

[အာဇီဝကြောင့် ပညတ်အပ်သော အာပတ်ခြောက်ပါး ဟူသော် ကား။ ၁-အာဇီဝဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မကို ပြောဟောသော ရဟန်းအား ပညတ်အပ်သောပါရာဇိကတပါး။ ။၂-အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် အောင်တမန် သွားခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား ပညတ်အပ်သော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တပါး။ ။၃-အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ယောတေဝိဟာရေဝသတိ သောဘိက္ခု အရဟာဟုဆိုသော ရဟန်းအား ပညတ်အပ်သောထုလ္လစ္စည်း တပါး။ ။၄-အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဏီတ ဘောဇဉ်ကိုမနာဘဲတောင်း၍ စားသောရဟန်းအား ပညတ် အပ်သောပါစိတ်တပါး။ ။၅-အာဇီဝဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ပဏီတဘောဇဉ်ကို မနာဘဲ တောင်း၍ စားသော ဘိက္ခုနီမအား ပညတ်အပ်သောပါဠိဒေသနီတပါး။ ။၆-အာဇီဝဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဟင်းကိုဂုဏ်း၊ ဆွမ်းကိုဂုဏ်း၊ မနာဘဲ တောင်း၍ စားသော ရဟန်းအား ပညတ်အပ်သော ဒုက္ကဋ်တပါး။ ။ဤသည်လျှင်ခြောက်ပါးတည်း။
ဒိဋ္ဌဝိပတ္တိကြောင့် ပညတ်အပ်သော အာပတ် ၂-ပါးဟူသော် ကား ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမ၍ ယုတ်မာသော အယူကို မ စွန့်သော ရဟန်းအား ဥတ်ဒ္ဒါ ဒုက္ကဋ်။ ကမ္မဝါစာအဆုံးဒ္ဒါ ပါစိတ်။ ဤ ၂-ပါးတည်း။] ။

ဤ၊ဤဝိပတ္တိစကားတို့ဒ္ဒါ။ လက္ခဏာ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၀ေဝ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဒ္ဒါသာလျှင်။ ။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုဝိပတ္တိစကားကို။ ။ဂဏှန္တုပဂတာ၊ နေ့အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်၏ အ

ဖြစ်။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ သူတပါးတို့သည် ၌သက်နှိုးကို ၌မည်သောရဟန်း အားလျှပါကုန်၏ဟူ၍ သူတပါးလက်ဦး ပေးလိုက်သော်လည်း ပိဓိလက် သို့ မရောက်သေးသည်းပင်။ သူတပါးစေ၍ မကြားစေသေးသည်းပင်။ နဲ့အရေအတွက်သို့မရောက်။ လက်ရောက် လှူသော်ငင်း။ သက်နှိုးဖြစ်ကြောင်းကို ကြားစေသော်ငင်း နဲ့အရေအတွက်သို့ရောက်၏ဟူလိုသော။ ။နိဿဂ္ဂိယသု ပဠမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာန်။

(၂) ဒုတိယ ကေရဋ္ဌိဝိပ္ပဝါသသိက္ခာပဒ။

(၂၁) ဘိက္ခုနော ဒ္ဒ ရှေးထိက္ခာပုဒ်ဒ္ဒ ကဲ့သို့ ကရဏာဏ္ဍဒ္ဒ ကရိဏ်း ဝိဘတ်လော ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေခြင်းငှါ ပုရိမသိက္ခာပဒေဝိယ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အထွဲ၊ ကရိဏ်းအနက်ကို။ကရိဏ်းဟူသည်လည်း ကတ္တားကိုပင် ဆိုသည်။ခပ်သိမ်းသောအရာဒ္ဒ ကရိဏ်း ဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်သေ့ရှိကို ကရဏာဏ္ဍဟု အဒ္ဒကထာတို့ဒ္ဒ ဆိုသည်။ ။ ဘိက္ခုနော၊၏။ စိဝရဿိ်၊ သည်။ နိဒ္ဒိတော၊ သေ့။ နိဒ္ဒိတောဖြင့် သတ္တမီဝိဘတ်ကျသည်ကိုပြ၏။ ။ကရိဏ်း ဝိဘတ်ဖြစ်ပါလျက် အတဲ့ကြောင့် ကရိဏ်းအနက်ကို မယူမူ၍သာဓိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အနက်ကို သိအပ်လေသနည်းဟူသော စောဒနာကိုမြင်၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ။ ကရဏာဝသေနဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား ရှေးသိက္ခာပုဒ်ဒ္ဒ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ ဟု သာဓေတဗ္ဗဖြစ်သော ဓာရဏာကြိယာ ရှိခြင်းကြောင့် ကတ္တားဟုဆိုအပ်သော ကရိဏ်းအနက်ကိုသိအပ်၏။ ၌ သိက္ခာပုဒ်ဒ္ဒကား သာဓေတဗ္ဗဖြစ်သော ကြိယာမရှိသောကြောင့်ကရိဏ်း၏အစွမ်းအားဖြင့်အနက်ကိုမသိအပ် သာဓိ၏အစွမ်းအားဖြင့်ကားဘိက္ခုနောစိဝရဿိ်ဟု အနက်ကိုသိအပ်၏ ဟူလိုသော။ ဟိကား။ကရဏာဏ္ဍဓောတကဿဒဲနာမကမ္မံ၊၌မည်သော်အမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ကောဝရဿိ်ကေရဋ္ဌိ၊ သမာသ်၏အဆုံးဒ္ဒဖြစ်သော ဋ္ဌသရကိုအပြု။ တဋ္ဌဝစနေ၊ဒ္ဒ။ သက်နှိုးသုံးထည်လုံးနှင့်ကင်းသေ့သာနိဿဂ္ဂိဖြစ်၏ဟု အယူရှိရာသည်ကိုမြင်တော်မူ၍ တိစိဝရေနာတိ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနုယောန စသည်ကို

မိန့်သော။ ။ကင်းခြင်မနေအပ်ဟု ဆုရားဖြစ်တော် မူအပ်သော သက်နှံးသုံးထည်၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တထည်ထည်နှင့်ကင်းသော်လည်း တိစိဝရိက်နှင့် ကင်းခြင်နေသည်ပင် မည်၏။ ဝါ၊ ရုန်ကွာ ဆိုနှော ပဒေသာဒေဖောစသည်ကဲ့သို့ အစိတ်၌လည်း အပေါင်းကိုခေါ်ဝေါ်သောအားဖြင့် တထည်ထည်နှင့် ကင်းသော်လည်း သက်နှံးသုံးထည်နှင့်ကင်းသည် မည်၏ဟူလိုသော။

ယခုအခါ ဝိပ္ပဝါသလက္ခဏာကို မှတ်ခြင်းငှါ။ ဂါဝေါနာမ ဇောပစာရော စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ဤ၌ ဂါဝေါပနဟု အချို့စာ ရှိ၏၊ ပနမလို။ ဂါမ-နိဂမ-နိဝေသနဟု စာအများရှိ၏။နိဂမ မလို။ ပဒဘာဇနီ ၌လည်း မဝေဘန်။ပန္နရသ သရီဘန္ဓလည်းမတန်။

[ဥဒေါသိတာ၊ ဥစ္စာထားရာအရပ်။ အန္ဓ၊ပြဒိုး။ မာဠ၊စင်။တန်ဆောင်းလည်း ဟူ။ပါသာဒ၊ပြာသာဒ်ရှည်။ ဟမ္မိယ၊ပြာသာဒ်ဦးပြည်း။ သဏ္ဌ၊ ကုန်သည်စု၊ ဓညကရဏ၊ ကောက်နယ်တလင်း။]

ဇော်ထွေ၊ ဤတိစိဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ ဟူသောပုဒ်၌။ ဘိက္ခုနောသံယေန ဒိန္နောသမ္မုတိ ဘိက္ခုသမ္မုတိဟုပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ အညတြဘိက္ခုသမ္မုတိယာတိ ယံသံယော စသည်ကို မိန့်သော။ ။အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ အဝိပ္ပဝါသာယဝါ သမ္မုတိ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ။ အချို့သောစာ၌ ဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိဟုရှိ၏၊ မသင့်။ သန္တာရုတ္တာရေန၊ သင်းပိုင်ကိုယ်ဝတ်နှင့်တကွ။ အန္တောအရုဏော၊အရုဏ်၏အတွင်း၌။ ပစ္ဆုဒ္ဓဒ္ဒေစ၊ သော်၎င်း။ အရပ်တပါးသို့သွား၍ အရုဏ်မတက်မီ မပြန်နိုင်ခဲ့လျှင် ထိုအရပ်တပါး၌နေ၍ အရုဏ်မတက်မီ ပစ္ဆုဒ္ဓိုရ်ပြုသည် ရှိသော် အာပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။လဒ္ဓသမ္မုတိကဿ၊အား။ စိပ္ပဝါသေ၊ သက်နှံးနှင့် ညဉ့်ကင်းခြင်နေသော်လည်း။ တထာ၊တူ။ အနာပတ္တိ၊မသင့်။ ပစ္ဆာဂန္တွာဇ္ဈံ၊ပြန်အပ်၏။ တထွေဝ၊ ထိုအရပ်တပါး၌သာလျှင်။ အသဲ့၊ ထိုသမ္မုတိရသော ရဟန်းအား။ သောအာဗာဓောဝါ၊ ထိုအနာသည်ရှင်း။ အညော၊သော။ အာဗာ

ဝေဝါ၊သည်ဌင်း။အထကုပ္ပတိ၊ အကယ်၍ မြို့သည်ဖြစ်အံ့။ ဤသို့ပေးလိုသည်။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေဂတ္တိုဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယမဒ္ဓသပရမသိက္ခာပဒ။

(၂၂) အကာလ သက်ိန်းဟူသည်အဘယ်သက်ိန်းနည်းဟု အမေး ပုစ္ဆာရှိသောကြောင့် ထိုအမေးကို ဖြေအံ့သောငှါ အကာလစိဝရံ နာမ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။အနုတ္ထတေ၊လ၊ပစ္စမာသာတိ ဟူ၍။ယွာယံ ယောအယံစိဝရကာသော၊ကို။ ဝုတ္တော၊ဇိ။ ဤသို့ဆုံ၍ပေး။ ။ကထိနေ၊ ကို။ အနုတ္ထတေ၊သော်။ ဝဿာနသ၊ဓိဃီးဥတုဇိ။ ပစ္ဆိမော၊သော။ မာသော၊ တလသည်ဌင်း။ ကထိနေ၊ကို။ အတ္ထတေ၊သော်။ ပစ္ဆိမာသာ၊ ငါးလတို့သည်ဌင်း။စိဝရကာလောနာမ၊ မည်ဇိ။ ။အညဒါ၊ တပါး၊သော အခါ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်သော။ ဝါ၊ရသော သက်ိန်းသည်။ အကာလ စိဝရံနာမ၊ မည်ဇိ။ ။ယံစိဝရံ၊ ကို။ ဒိန္နံ၌စပ်။ ။ဇုဒံစိဝရံ၊ သည်။ အကာလစိဝရံ၊တည်း။ဇုတိ၊သို့။သံဃသ၊အားဌင်း။ဇုဒံစိဝရံ၊ကို။တုယ်၊အား။ဒဗ္ဗိ၊ဇိ။ ဇုတိအာဒိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလသဝါ၊ အားဌင်း။ ဒိန္နံ၊ ဇိ။ ဇောဠစိဝရံ၊ သည်လည်း။အကာလစိဝရံနာမ၊မည်ဇိ။ ဤသို့သမ္ဗန်။

[ထိုသက်ိန်းတို့ကို အကာလ သက်ိန်းဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်သော် လည်း၀ိဒ္ဓိသမယ၌သာဖြစ်သော သက်ိန်းတို့ကိုသာအကာလ သက်ိန်းဟူ၍ ဤဒွလိုအပ်ကုန်ဇိ။ ကာလ၌လည်း ဤသက်ိန်း သည် အကာလ သက်ိန်း ဟူ၍ သံဃာအား လှူအပ်သော သက်ိန်း ကိုကား အကာလ သက်ိန်းနှင့် တူသောကြောင့် အတ္ထဒွါဒရဇိအစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သတည်း။]

အကာလ သက်ိန်းဇိ သရုပ်သဘောကို ဆို၍ သိရပြီ။ ထိုအကာလ သက်ိန်းသည် အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သနည်းဟုအမေးပုစ္ဆာစောဒနာရှိ၍ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုပြအံ့သောငှါ၊ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ စသည်ကို ပိန့်သော။ ။ဝေရုပ်၊သော။ စိဝရံ၊သည်။ ။ဥပ္ပဇ္ဇေယျဒ္ဒ်

စပ်။ ။ဘာဂပဒိုလာဘဝသေန၊ အတ္ထိရသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သံဃ ဝေတာဝါ၊ မှဂုဏ်း။ သုတ္တန္တိကာဒိဂဏဝေတာဝါ၊မှဂုဏ်း။ ။ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဦစပ်။ ပဲသုကူလံဝါ၊ သည်ဂုဏ်း။ ဂုဏ်းဦစပ်။ ။အတ္ထနော၊၏။ ဓနေန္ဒဝါ၊ ဝါချည် အစရှိသော ဥစ္စာဖြင့်ဂုဏ်း။ဂုဏ်းဦစပ်။ ။ကတိကာဃ၊ကတိကဝတ်ပြုရာ၌။ ဘိက္ခာပညတ္တိယာ၊အမြဲဆွမ်းလှူရာအရပ်၌။ အာဒိဿ၊ရည်၍ပေး။

ဆိမ်အစရှိသည်တို့၌ အာဘယ်သို့ လှူအပ်သနည်းဟု စောဒနာ ဂို၍။ ဆိမ်အစရှိသည်တို့၌ လှူဟန်ကိုပြလိုရကား ဇ္ဈေစသည်ကိုမိန့်။ ။ဇ္ဈေစ၊ ဤ ဂ-ပါးသော မာတိကာတို့တွင်လည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောကတိကဝတ်ပြုရာ၌ လှူခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ လှူရာဖြစ်သောသိမ်၏ပဘေဒကိုပြလိုရကား ဇ္ဈေစ စသည်ကိုတက်သော။ ။ဇ္ဈေစ၊ဤသိမာယဒေတိ ဟူသော မာတိကာပုဒ်၌လည်း။ ဝါ၊ ရှစ်ပါးသော မာတိကာတို့တွင်လည်း။ တဇ္ဈေစသည်ဖြင့် ထို ၁၅-ပါးသောဆိမ်တို့၏အထူးကိုပြသည်။ တဇ္ဈ၊ထို ၁၅-ပါးသော ဆိမ်တို့တွင်။ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန ဟူသော ပါဠိဖြင့် အရံမရှိသောကျောင်း၏အမြဲစည်းဝေးရာအရပ် စသည်မှ ပဌမခဲကာကျ၏အတွင်းသည်ဥပစာရဆိမ်မည်၏ဟူသောအနက်ကိုပြသည်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ပိုင်းခြားအပ်သော အရပ်သည်။ ဥပစာရသိမာ၊မည်၏။ ။ဤသို့အောက်သို့လည်း၍ပေး။

ယခုအခါ ခဲတကျ၏ အတွင်းသာ ဥပစာရဆိမ် မည်သည် မဟုတ်သေး၊ခဲနှစ်ကျ၏အတွင်းသည်လည်း ဥပစာရဆိမ်မည်သည်သာတည်း ဟုပြလို၍။ အဝိစ စသောစကားကိုအားထုတ်တော်မူသတည်း။ ။ဓဝ သန္နိပါတတော်၊အမြဲစည်းဝေးရာအရပ်မှဂုဏ်း။ ဘောဇနသာလ၊ဆွမ်းစားစရပ်။ နိဗ္ဗဝသနကအာဝါသတော်၊ အမြဲနေရာဖြစ်သောကျောင်းမှဂုဏ်း။ ထိုဥပစာရဆိမ်သည် အမြဲမရှိ။ နေရာကျောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် အယုတ်အပါး ရှိသတည်းဟုပြလိုရကား သာပန စသည်ကိုမိန့်။ တဇ္ဈ၊ ထိုဥပစာရဆိမ်၌၊ ဘိက္ခူနံ၊တို့၏။ ။ပဝေသနပုစ္ဆန တွင်သာစပ်။ ။ အာရာမပ္ပဝေသနသေနာသနာပုစ္ဆနာနိ၊ အရံသို့ဝင်သည်ကိုပန်ခြင်း။အိပ်ရာနေရာကိုပန်ခြင်းတို့ဂုဏ်း။ ပရိဝါသမာနတ္တသဏရောစနံ၊ ပရိဝါသ် ကြားခြင်း မာနတ် ကြားခြင်းဂုဏ်း။ ဝဿဥ္ဆေဒနိဿယ သေနာသန ဂါဟာဒိဝိဓာနံ၊

ဝါပြတ်ခြင်း အစိအရင်နိသျည်းယူခြင်း အစိအရင်ကျောင်းခံခြင်းစသော အစိအရင်ငင်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ သဗ္ဗံ၊သော။ဣဒမ်ဝိဝါနံ၊ကိုလည်း။ များစွာသောကခ်ိ အဌကထာတို့၌၊ အာရာမပ္ပဝေသန သေနာသန ပုဏ္ဏနာဒိ ပရိဝါသမာနတ္တာရောစန ဝဿဏ္ဏာဒ နိသယဂါဟာဒိဝိဓာနံ ဟု သေနာသနပုဏ္ဏ နောင် အာဒိသဒ္ဒါနှင့်ငင်း၊ တသမတ်ထည်းငင်းရှိ၏။ ဒိကာနှင့် မည်။ ။အယံ၊ဤအရပ်သည်။ လာဘသိမာ၊တည်း။ ယံအာယံ၊ အကြင် အခွန်သည်။ဥပုဇ္ဇတိ၊၏။ တံသဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံသော အခွန်ကို။ ဣတိ၊ဤသို့။ သိမံ၊အဝိုင်းအခြားကို။ ဌပေန္တိ၊ကုန်၏။ ။သိမံဌပေန္တိတိပါဌသေသော၊ ဒိကာ။ ။ဒ္ဓိဓာအာပေါဂတော သန္ဓတိဝါ ဇ္ဈောတိဒိပေါ။ ။ထို့ကြောင့် ရကား။ ။ဒ္ဓိဓာအာပ။သန္ဓနကြောင့်။ဒိပခေါ်မှန်း။ လေးရပ်ကျွန်းဒ္ဓိဟု ဂ္ဂင် မဟာရဋ္ဌသာရ စပ်ဆိုတော်မူသည်။ ။မဟန္တောဒိပေါ မဟာဒိပေါ။ အန္တောရဒိပေါဝါ၊ ကျွန်းငယ်သည်ငင်း။ ။ဒိန္နံ၊လှူအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ဣတိသို့ပေးလိုသည်။

ခဏ္ဍသိမ်ဒ္ဓိလှူအပ်သောဝတ္ထုသည် သိမန္တာရိက်ဒ္ဓိတည်သောရဟန်း တို့အား မရောက် သကဲ့သို့။ ဥပစာရသိမ်ဒ္ဓိ လှူအပ်သော ဝတ္ထုသည် ခဏ္ဍသိမန္တာရိက်ဒ္ဓိ တည်သောရဟန်းတို့အား မရောက်ဟု ဂ္ရေစကားသို့ လိုက်၍ ယူဘွယ်ရာ ရှိသောကြောင့် ဥပစာရသိမာယ ဒေမာတိဒိန္နံပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ပနသဒ္ဒါကား ဝိသေသဇ္ဈောတက။ ။ဓနုပဒသိမ်၊ ရဋ္ဌသိမ်၊ ရဇ္ဇသိမ်၊ ဒိပသိမ်၊ စက္ကဝါဠသိမ်တို့ဒ္ဓိလည်း။ ဂါမသိမ်စသည် ကိုဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာဖြစ်ရကား။ ဓနုပဒသိ မာဒိသု စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဇကောဝိ၊ တယောက်သော သဘာဂ ရဟန်း သည်လည်း။ ။တဇ္ဇော၊ ထိုဓမ္မ။ဒိပ်ဒ္ဓ သာလျင်။ ။ဣတိသို့ ပေးလို၏။

သိမ်ကိုသုံးသပ်၍ လှူအပ်သောအလှူဒ္ဓ အဆုံးအဖြတ်ကို ဆိုပြီး၍ယခု အခါဤမည်သောသိမ်ဒ္ဓ ဟုဆိုခြင်းငှါမသိ။ သိမ်ဟူသောစကားမျှကိုသာ ဆိုသောသူသည် ကျောင်းထို့ လာ၍ သိမ်ဒ္ဓ လှူပါ၏ဟူ၍ငင်း၊ သိမဌက သံဃာအား လှူပါ၏ဟူ၍ငင်း ဆိုရာဒ္ဓ အဆုံးအဖြတ်ကို ပြခြင်းငှါ ယောပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ကတရံ၊ အဘယ်သိမ်ကို။ ။ဇေတဝေ

ဒဲ၊ ထိုဆိမ်တို့၏ အပြားကို။ ။သမာနလာဘကတိကာ၊ လာဘ်မျှစေ ခြင်းငှါပြုအပ်သော ကတိကဝတ်တည်း။ သာပန၊ကို လာဘ်မျှစေခြင်းငှါ ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်ကိုကား။ ။ဣဓ၊ဤလာဘ်များသောကျောင်း ၌။ ။တဿိ ဝိဟာရေ၊ ထိုလာဘ်နည်းသောကျောင်း၌။ ပရိစာဂပညတ္တိ ဌာနံ၊စွန့်ကြဲခြင်းကို ပညတ်ရာအရပ်တည်း။ ။ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း ၌။ ။ရဝကာရာ၊ အမြဲ ပြုအပ်သော ကောင်းမှု တို့ကို။ ကရိယန္တိ၊ပြု အပ်ကုန်၏။ ။တာသ၊ ထိုဒါယကာ၏။ ပါကဝတ္တံဝါ၊ အလှူဝတ် သည် လည်း။ ဝန္ဒတိ၊ဖြစ်၏။ ယတောဝါ၊ အကြင်ကျောင်းမှလည်း။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်ဆိမ်းသော ကျောင်းတို့၌။ ။ရဝကာရဋ္ဌာနေ၊ အမြဲကောင်းမှုပြုရာ အရပ်၌။ ဝတ္ထုံဝါ၊ ပုဆိုး သည်လည်း။ မာတိကံ၊ မာတိကာသို့။ အာ ရောပေတွာ၊ တင်၍။ တကျောင်း၌ ရဟန်းများကုန်၏။ တကျောင်း၌ ရဟန်းနည်းကုန်၏။ပုဆိုးလည်း တထည်သာဖြစ်ခဲ့ အမြဲကောင်းမှုပြုရာ သော ကျောင်း၌လည်းများခဲ့ အဘယ်ကျောင်း၌ ငါတို့ပေးရကုန်အုံးနည်း ဟု မေးသည်ကို မာတိကာတင်သည်ဟူလိုသော။ ။တတော၊ ထိုဥပ စာရသိမ်မှ။ တေဟိ၊ ထိုဥပစာရသိမ်၌ တည်သောရဟန်းတို့နှင့်။ ဂါဟာ ကော၊ ခံသောသူသည်။ ။ဣသိကျောင်းသို့ဝင်၍ သံဃာအား လှူပါ၏ဟု လှူအပ်သောသက်နှံးတို့၌ အဆုံးအဖြတ်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ ဥစာရသိမ် ၏အပ၌ ရဟန်းကိုမြင်၍ သံဃာအားလှူပါ၏ဟု လှူအပ်သောသက်နှံးတို့ ၌ အဆုံးအဖြတ်ကိုပြုခြင်းငှါ။ ယံပနစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ယံပနစီဝရံ၊ ကိုကား။ ကောဇဝပရိဿာယ၊ တစစ်တည်းသော ပရိသတ်အား တယူဇ နာတိုင်တိုင်နှံ့၍ တည်သော်လည်း တစစ်တည်းဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုခပ် ဆိမ်းသော ရဟန်းတို့အား ရောက်၏ဟူလိုသော။ကောဇဝ အဖြစ်ကို တ ဆဲ့နှစ်တောင်၏ အတွင်းဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်၏။ ။ထိုကြောင့်ရကား။ ယေ ပန စသည်ကိုအဋ္ဌကထာဆရာမိန့်သည်။

ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ မျှသော်သာ ထက်ဝက်ပေးအပ်သ လောစောဒနာကို နှုတ်ဆိုးပိုက်၍ သစေဝိ စသည်ကို မိန့်သော။ အနုပသမ္ပန္နဿာပိ၊ သာမဏေအားလည်း။ ဇကဝိသတိပဒိုဝိသေ၊နှစ်ဆဲ့တဘို့တို့ကို။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝဿဂ္ဂေန၊ ဝါစဉ်ဖြင့်။ တရုံတရ အထူးမရှိ

ဖြိလောအလုံးစုံပင် တူသလောစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ။ ဣဓပန စသည်ကိုမိန့်သော။ဣဓပန၊ ဤဥာဘတော သံဃာစေတိအားလျှော်ရာ၌ကား။ ဥဉာဘတော သံဃာအား လျှော်ဟု ဆိုရာ၌ ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခု သံဃာအားငင်း၊ ဘိက္ခုနိမတ္ထိအားငင်း လျှော်ဟုဆိုရာ၌လည်း အလယ်၌ ခွဲ၍အမျှပေးအပ်သလော စောဒနာဂါ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ။ ဘိက္ခု သံဃသစဘိက္ခုနိနဉ္စာတိဝတ္တေပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဘိက္ခုနိနံ ဟူ၍ပုဂ္ဂလိကဏ် အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုသောကြောင့် အလယ်၌ခွဲ၍ မပေးအပ်ဟူလိုသော။ ။ဥဉာဘတော သံဃသတုယ္ဘဉ္ဇဟု ဆိုရာ၌ကဲ့သို့ ဘိက္ခုသံဃသစ ဘိက္ခုနိနဉ္စ တုယ္ဘဉ္ဇ ဟုဆိုရာ၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ်အသိးရ၏ဟုဂြိုးနှင့်တူသော် အတူယူဆုံသည်ကို ဖြင်ရကား။ ဘိက္ခုသံဃသစ ဘိက္ခုနိနဉ္စ တုယ္ဘဉ္စာတိဝတ္တေ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ပါပုဏာနဉ္စာနတော၊မိမိ၏ဝါစည်ဖြင့်ရောက်ရာမှ။ ။ဥဉာဘတောသံဃ.သဒ္ဒါဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့် အသိးမရဟူလိုသော။

ဘိက္ခုသံဃသစဘိက္ခုနိနဉ္စ တုယ္ဘဉ္စဟုဆိုရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်အသိးမရလေသကဲ့သို့ ဘိက္ခုသံဃသစ ဘိက္ခုနိနဉ္စ စေတိယသစဟုဆိုရာ၌လည်းစေတိအား အသိးမရဟု အယူဖြစ်ရာသောကြောင့် စေတိယသစာတိဝတ္တေပန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဘိက္ခုသံဃသစ၊ အားငင်း။ ဘိက္ခုနိနဉ္စ၊တို့အားငင်း။ တုယ္ဘဉ္စ၊အားငင်း။ စေတိယသစ၊ အားငင်း။ဤသို့ သို့ရှေးသမ္မဒါန်သုံးပုဒ်ကိုယူ၍ပေး။ ။တဟိ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ ရဟန်းယောကျ်ားတို့နှင့်။ ဘိက္ခုသံဃသစ၊ အားငင်း။ စေတိယသစ၊ အားငင်း။ ဒဠ္ဘိ၊လျှော်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ဝတ္တေပန၊ သော်ကား။ စေတိယသ၊ အား။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဤသို့ထည့်၍ပေး။ ။နောဂ်ဒ္ဓလည်း။ ဘိက္ခုနဉ္စ စေတိယသစာတိ ဝတ္တေဟု ထည့်၍ပေး။ ။ယတ္ထကတ္ထုစိ၊ အမှတ်မရှိသောကျောင်းတို့၌။ ဂိမ္ဟာနံ၊နွေလတို့ရ၏။ ။ဝေံ၊သို့။ဝဒတိ၊ဆို။ ။ဝသံ ဝတ္ထုသံဃသဒ္ဒါဖြင့် လျှော်သည်ကိုယူ။ " ။တတြ၊ထိုသို့လျှော်သည်ရှိသော်။ ။ပိဒ္ဓိသမယဟုဆိုအပ်သောအကာလ၌ ဖြစ်သောကြောင့် သမ္မုခီဘူတရဟန်းတို့အား သာ ရောက်သည်ဟူလိုသော။ ။ဘိက္ခု၊တို့ကို၊အစ္ဆတနာယဝါ၊ယနေ့အလို့ငှါငင်း။ သွာတနာယဝါ၊ နက်ဖန် အလို့ငှါငင်း။ တောဘိက္ခု၊

တို့ကို။ နိမန္တို့တေဟိ၊ ဖိတ်အင်ကုန်သော။ ယေဟိဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ယာဂု၊ ကို။ ဒိတာ၊ သောက်အပ်၏။ ဘတ္တာခဇ္ဇကာဒီဟိ၊ ထမင်းခဲဘွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။နိမန္တို့တေသုဝိ၊ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့၌လည်း။ ။ ပရံမုခါဝါ၊ မျက်ကွယ်ဌင်း။ ဒေတိ၌စပ်။ ။ထွေး၍ရှစ်ပါးသော မာတိကာတို့၌စွဲလေ။

အကျဉ်းဖြစ်သော စကားကိုသာဆိုခဲ့။ အကျယ်ကိုငါတို့သောတုဇနတို့အဘယ်သို့သိရပါအံ့နည်းစောဒနာကို ရည်၍ ဝိဏ္ဍာရော ပန စသည်ကိုမိန့်သော၊ အကျယ်ကို သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာစိဝရခန္ဓက အဖွင့်၌ဆိုပြီဟူလိုသော။ ။ရှစ်ပါးသောမာတိကာတို့၌သင်္ခေပအားဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ကို ဆိုပြီး၍ ယခုအခါ နိဂုံးအုပ်လိုရကား။ ဣတိ ဣဟမာသံ စသည်ကိုမိန့်။ ယံစိဝရံ၊ကို။ပဋိလဒ္ဓံ၊ ၌စပ်။ တံစိဝရံ၊ကို အာပုဇ္ဇကဝ်ဓာတ်၏ သံသယဏ္ဌကိုနစ်စေခြင်းငှါ။ ဣဿ့ဆ္ဆမာနေနဟု ဖွင့်သတည်း။နောစသည်ကို သုဝစောစသည စသည်၌ကဲ့သို့ နောစေအသဟု ပဒစ္ဆေဒပြုအပ်၏။ အသ သည်လည်း သမ္ဘာနမုသာဝါဒသ စသည်၌ကဲ့သို့ နာမ်ပုဒ်ဖြစ်သော အသမဟုတ် နသာဓာရဏဒါရသ စသည်၌ကဲ့သို့ အာချာတ်ဖြစ်သော အသတည်း။ ။ပါဂိုပူဂိ ဟူသောကတ္တားပုဒ်ကိုလည်းအသဟူသောကြိယာနှင့် စပ်အပ်သတည်းဟု ပြလိုရကား။ နောစေပါဂိုပူဂိဘဝေယျ ဖွင့်သတည်း။ ။အဘယ်သို့မပြည့်စုံသနည်းဟူသော စောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ ယတ္ထကေနစသည်ကို မိန့်သော။ ။အနုသဒဏ္ဍဖြစ်သောသတိကို နစ်စေလို၍ဝိဇ္ဇမာနာယာဟုဖွင့်။ ။သာမညဖြစ်သော အာသာကို နစ်စေခြင်းငှါ။ စိဝရသာယဟု ဖွင့်သော။ ။သက်နှံး၌ ရနှိုးခြင်းသည်အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟုယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ရနှိုးခြင်းဖြစ်သော အခြင်းအရာကိုပြခြင်းငှါ အသုကဒိဝသံနာမ။လ။ဝေါဖွင့်သတည်း။ ။တတော၊ ထိသံဃာမှ။ အညတရဋ္ဌာနတော၀ါ၊ တပါးပါးသော အရပ်မှ ၎င်း။ ဝိဇ္ဇမာနာယကို စိဝရသာယ၌စပ်။ပဲသုကူလံ၊ ကို။လန္ဆာမိ၊ ရလအံ့။ ဣတိဝါ၊ဤသို့ဌင်း။ဣမိနာကပ္ပိယဘဏ္ဍေန၊ဖြင့်။စိဝရံ၊ကို။ ဂဏှိသာမိ၊အံ့။ဣတိဝါ၊ဤသို့ဌင်း ပေး။

မူလသက်နှံးနှုတ်၍ပစ္စာသာသက်နှံးရှုနှိုးသည်ရှိသော်အဘယ်သို့ပြုရအံ့

နည်း။တလဒးတွင်းခ်ိုပင်ချုပ်အပ်သလော စောဒနာရှိရကား၊ယဒ်ပနသ
စသည်ကို ပိန့်သတည်း။အသ၊ထိုရဟန်း၏။ သဏ္ဌံ၊ နှသည်။ ထူလံ၊ရှန့်
သည်။ ယောဇေတုံ၊စပ်ခြင်းငှါ။ အကာမာ၊ဒးလိုမရှိသဖြင့်။ ကာလဘ္ဘာ
ရေ၊တလကာလအတွင်းခ်ိ။ ပစ္စာသာစိဝရဖို၊ ကိုလည်း။ ပရိက္ခာရစောင်္ခံ၊
ကို။ကတွာ၊၍ ဤသို့ကတွာ ထည့်၍ပေး။ ။ရှေးဦးစွာသော ရှန့်သော
ပစ္စသာသက်နှံးကိုရည်၍ ပစ္စာသာစိဝရဖို ပရိက္ခာရစောင်္ခံ့ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ
ဟုမိန့်သတည်း။ ဝိသဒ္ဒါဖြင့်မူလသက်နှံးကိုသာ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်
မဟုတ် ဟူသော အနက်ကိုပြ၏။ ။တတိယ သိက္ခာပဒေဂတ္တိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ စီဝရခေဝါပနသိက္ခာပဒ။

(၂၃) အမှာကမေဝ သော ဉာယတိတိဉာတိ။ ဉာတိဇေဉာတိကာ။
နဉာတိကာ အညာတိကာဟူပြုအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ နဉာတိကာဟု
မိန့်သတည်း။ ။မာတိတောဝါ၊ အမိအဘိုမှဂုဏ်း။ ပိတိတောဝါ၊ မှဂုဏ်း။
သတ္တမယုဂံ၊ ရှန့်ဆက် ဖြောက်သည်။ ဝါ၊ ရှန့်ဆက် ဖြောက်သော
ယောက်ျားမိန်းမတို့၏ အဆက်ပမာဏာသည်။ ကေနစိ၊ သော။ အားကာ
ရေန၊အခြင်းအရာဖြင့် ဘာတုဘဂိနိ စသောအားဖြင့်မစပ်ဟူလိုသော။ ။
ဘိက္ခုနိ သံဃာ၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဇကတော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံသော
ရဟန်းမိန်းမကို ဒုက္ကဋ်အာပဒ္ဒိသာ လိုအပ်၏။ နိဿဂ္ဂိယအာပဒ္ဒိ မလိုအပ်
သောကြောင့် ထိုဇကတော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံသော ဘိက္ခုနီမကို နစ်စေ
ခြင်းငှါ။ ဘိက္ခုနိယာတိသာကိနိယောဝိယစသည်ကိုမိန့်သော။၍စကား
သည်လည်း နိဒဿနမျှသာတည်း။ ရဟန်းယောက်ျားအဖြစ်၌ တည်၍
လိင်ပြန်သောဘိက္ခုနီကိုလည်း သက်သက်သော ဘိက္ခုသံဃာ၌ပဉ္စင်း
ခံသော ဘိက္ခုနိဟူ၍ သိအပ်၏။ ။ဘိက္ခု သံဃာ၌ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ၊
ဘိက္ခုနိသံဃာ၌ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ပဉ္စင်းခံသော ဘိက္ခုနိသည် ဉာဘ
တောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံသောဘိက္ခုနိမည်၏။

သက်နှံးမည်ကာ စိဝရဟုမလိုအပ်။ ဝတ်လောက် ရုံလောက်သော
သက်နှံးကိုသာ စိဝရဟု လိုအပ်၏။ ။ဂိန္ဓမ်းဆွေးဖြေပြီးသော်သာပုရာ

ဏာစီဝရမည်သည်မဟုတ်။တကြိမ်မျှဝတ်ရုံခြင်း စသည်ကို ပြုအပ်သော သက်နှံးသည်လည်း ပုရာဏာစီဝရ မည်သတည်း ဟုဖြေလိုရကား။ ပုရာဏာစီဝရကို စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ကပ်ံကပ်ဗိန္ဒုကို။ ဏတွာ၊ထိုး၍။ ဤပါဠိဖြင့် ကပ်ံဗိန္ဒုမထိုးသေးသော သက်နှံးသည် ပါစိတ်ဝတ္ထုမဖြစ်ဟူသောအနက်ကိုပြု၏။ နိဝတ္ထံဝါ၊ဝတ်အပ်သောသက်နှံးသည်ဂုင်း။ပါရုပနံဝါ၊ရုံအပ်သောသက်နှံးသည်ဂုင်း။ ပုရာဏာစီဝရံနာမ၊မည်၏။ ပရိဘောဂသိသေန၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ကိုယ်နှင့်ထိ၍ သုံးဆောင်သည်ကိုယူ။ယံစီဝရံကို ကတွာဒ္ဒစပ်။ ခင်းနှီးအောက်ဒ္ဒထား၍ အိပ်သော်ဂုင်း။လက်ဖြင့်မြှောက်၍ဥကျောင်းနှင့်မထိစေမူ၍သွားသော်ဂုင်းပရိဘောဂမည်၏။ ။ဟာထွေနဝါ၊ မိမိလက်ဖြင့်လည်း။ ဟာထွေ၊ ဘိက္ခုနိမလက်ဒ္ဒါးအနွှောဒွါဒသဟာထွေဒ္ဒတွာ ဥပရိဒိပတိပါဠိဖြင့် ၁၂-တောင် ဥပစာရကိုလွှတ်၍ ပစ်သောရဟန်းအား အနာပတ္တိကိုပြု၏။ ။ဥဒ္ဓနဲသဇ္ဇနာဒိသုဝါ။ ခုံလောက်စိရင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ။ဥက္ခိတ္တာမတ္တဥ္စ၊ ချိကာမျှသော သက်နှံး သည်ဂုင်း။ အာကောဋိတ မတ္တဥ္စ၊ နယ်ကာမျှ ဖြစ်သော သက်နှံးသည်ဂုင်း။ ။ဖွပ်ခြင်းအစရှိသော သုံးပါးသောကြိယာကိုဂုင်း။ နှစ်ပါးသောကြိယာကိုဂုင်း ပြုစေသည်ရှိသော် သုံးချက်သော နိဿဂ္ဂိ၊နှစ်ချက်သောနိဿဂ္ဂိ သင့်သလော ဟူသောစောဒနာကို ရည်၍။ ဝေဝနာဒိနိတိဏိဂိ စသည်ကိုမိန့်သော၊ ။အဓိပ္ပါယ်ကား တထည်သောနိဿဂ္ဂိသက်နှံးကို နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် မစွန့်အပ်သောကြောင့် သုံးပါးကို ဖြစ်စေသည်ဖြစ်အံ့ တပါးသော ကြိယာကြောင့် နိဿဂ္ဂိတချက်။ နှစ်ပါးသောကြိယာကြောင့် ဒုက္ကဋ်နှစ်ချက်။ နှစ်ပါးသောကြိယာကိုပြုစေသည်ဖြစ်အံ့။ တပါးသောကြိယာကြောင့် နိဿဂ္ဂိတချက်။ တပါးသောကြိယာကြောင့် ဒုက္ကဋ်တချက်သင့်၏ ဟူလိုသော။ ။ဇကေနဲသော။ ဝတ္ထုနှာ၊အကြောင်းဖြင့်။ ။ဂျိုးဦးစွာပြု၍ ပြီးစေသည်ဖြစ်အံ့၊ တပါးသောကြိယာကိုရည်၍။ ဇကေနဝတ္ထုနှာ ဟုဆိုသည်။ ။အညံသ၊တပါးသောသူ၏။သန္တကံဝါ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော သက်နှံးဟောင်းကိုဂုင်း။အပရိဘုတ္တံဝါ၊မသုံးဆောင် သေးသော သက်နှံးကိုဂုင်း။ အညံ၊သက်နှံးမှ တပါးသော။ ပရိကျွာရံဝါ၊ ကိုဂုင်း။ ဘိနဝ်-အိတ်စသည်ကိုယူ။ ။ဥပစာရေ၊ ၁၂-တောင်သော ဥပ

စာရ၌။ ဥပစာရေ၌တွာ ဆိုသောကြောင့်စေ၍ ပွင့်စေခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်ဟူလို။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂတ္တိုဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဉ္စမ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒ။

(၂၄) သက်နိုးမည်ကာ စီဝရလောစောဒနာကိုဖြင်ရကား။စီဝရန္တိ ဆန္နံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။လက်ဖြင့်ခံသော်သာ အာဒံမည်သလော ဟုယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဇွတ် စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ကထေန္တော်သ၊ဟောသောရဟန်းအား။ဒိဝိယမာနေသု ဒိပတုတ္တိုဒ္ဒိစပ်။

ပဋိဂ္ဂဟိတ ဖြစ်သည်ကို ဖြုတ်၍ ပဋိဂ္ဂဟိတ မဖြစ်သည်ကို ဖြလိုရကား။ ယသကသဒိပန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ပရိဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ပရိဝတ္တံ။ ပရိဝတ္တမေဝပါရိဝတ္တကံ။ ဗလယ်၍ယူအပ်သောသက်နိုးရစေ။ အညတြသန္ဓါသည် ဌပေတွာအနက်ရှိသောနိပါတ်ပုဒ်။ ထိုအညတြ ဟူသောနိပါတ်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ပါရိဝတ္တကာဟုပဉ္စမီဝိဘတ္တိနှင့် ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ယံအန္တိမသော စသည်ကိုအဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သတည်း။ ယံစီဝရံ၊ကို။ ဂဏ္ဍတိဒ္ဒိစပ်။ ဟရိတကီခဏ္ဍာဓိ၊ သဗန်းခါးတုံးကိုလည်း။ သဗန်ခါးဝိုင်းကိုသော်လည်းပေး။ အညံ၊တပါးသောသက်နိုးကို။ ပရိဿာဝနံဒ္ဒိ ဝိသေသနမပ္ပြုလင့်။ ။သက်နိုးကို ခံမှသာ နိဿဂ္ဂိဖြစ်သလော ရန်ရှိရကား။ အန္တိမသော စသည်ကိုမိန့်သော။

နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောဟူပြီ ထိုနိဿဂ္ဂိသက်နိုးကိုအာဘယ်သို့စွန့်ရအံ့နည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ စွန့်ခြင်းအစိအရင်ကို ပြအံ့သောငှါ တတြ စသည်ကိုမိန့်သော။ တတြ၊ထိုနိဿဂ္ဂိဖြစ်သောသက်နိုးဌ်။ ။ပဋိလာဘော၊ ခံခြင်းကြောင့်။ပဋိလာဘေနဟု စာအမျှင်းရှိ၏။ဋီကာဌ်ကား ပဋိလာဘေတိဂဟဏေဟုရှိ၏။ ။ခံခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိဖြစ်သော် အာဘယ်သို့ပြုရမည်နည်းစကားရှိ၍ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံကိုမိန့်သော။ ။တိဏံ ပရိမာဏာနိ အသာတိတိကံ။ တိကဉ္စတံပါစိတ္တိယဉ္စာတိတိကပါစိတ္တိယံ။

[အဆွေ မတော်သော ရဟန်းပိန်းမ၌ အဆွေတော်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ ယုံမှားရှိခြင်း။ အဆွေမတော်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။]

ကေတော ဥပသဂ္ဂနာယ၊တပါးသောတိကွဒုနိသံဃာ၌ ပဋ္ဌင်းခံသော ရဟန်းပိန်းမ၏ဟာဏ္ဍတောဖမှစိဝရံ၊ကို။ပဒိဋ္ဌဏ္ဍန်သည်သစ၊ခံသောရဟန်း အားငင်း။ ဥာတိကာယ၊ အဆွေတော်သောရဟန်းပိန်းမ၌။ အညာတိကသည်ဩသဝါ၊ အဆွေမတော်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ငင်း။ ဝေမတိကသဝါ၊ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ငင်း။စိဝရံ၊ ကို။ပဒိဋ္ဌဏ္ဍန်သစ၊အားငင်း။ဤသို့ပါဌသေသနှင့်တကွ အဋ္ဌာနပယုဂ်ဖြစ်သော စသဒ္ဒါ၊ ဝါသဒ္ဒါတို့ကို သင့်ရာယ့ဉ်၍ပေး။ ။ပတ္တထဝိကာဒိမှ၊ သဝိတ်အိတ်အစရှိသော။ အနဓိဋ္ဌာတဇ္ဇပရိက္ခာရေစ၊ အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သော ပရိက္ခရာဋ္ဌင်း။ စသဒ္ဒါကို ရှေး အာဓာရနှစ်ပုဒ်၌လည်း ယ့ဉ်လေ။ ။ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌင်းနံ။

(၆) ဆဋ္ဌမ အညာဘာကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒ။

(၂၅) ခပ်သိမ်းသော လူရဟန်းသည် ဂဟပတိလော။ အဘယ်သူသည် ဂဟပတိ မည်လေသနည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍။ ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းငှါ ဂဟပတိန္တိဘိက္ခူသု အပဇ္ဇဖြိတမနုဿံဟုပဒ်လော။ဂေဟသပတိဇေဋ္ဌောတိဂဟပတိ။ တံဂမ္ဟာပတိံ။ ဂေဟပတိဆိုလိုလျက် ဇေါ်အပြု၍၊ဂဟပတိဟုဆိုသတည်း။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌သာလောစုန်ရှိရကား။သေနယော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဝိညာပေယျ ဟူသော ဤပုဒ်သည် သုဒ္ဓကတ္တားအနက်၊ ဟေတုကတ္တားအနက် နှစ်ပါး၌ ဖြစ်ရကား။ ယာစေယျဝါ ယာစာပေယျဝါ ဟုပဒ်သတည်း။ မိမိအလိုဌာတောင်းခြင်းကိုသာ ယူးထိုကြောင့် အနာဏတ္တိကံ ဟုမိန့်လတ္တံ့။ ။အန္တိန္နံ စိဝရံ ဇေတသောတိ အန္တိန္နစိဝရော။နဒ္ဒံစိဝရံ ဇေတသောတိနဒ္ဒစိဝရော။ဇောသ၊ထိုရဟန်း၏။ သမေန္တိ ဇေါ်ထွေတေနဝါသံဂန္ဆန္တိ ဇံမ္ဗာသဟာဇာတ ဓမ္မေဟိ ဥပါဒါဒိဟိဝါတိ သမယော။ ကာလရစေ။ တံသမယံ။

[အဆွေ မတော်သော်သူ၌ အဆွေမတော်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ ယုံမှားရှိခြင်း။ အဆွေတော်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအား ဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြင့်သတည်း။]

သမယော၀ါ၊အခါ၌လည်း။ ဝိညာပေန္တိသစ၊အားဇင်း။ ဥာတကပ၀ါ ရိတော၀ါ၊အဆွေတော်သော်သူ ဘိတ်သော်သူတို့ကိုလည်း။ ဝိညာပေန္တိ သစ၊အားဇင်း။ အညသ၊ တပါးသောရဟန်း၏။ ဥာတကပ၀ါရိတော၊တို့ ကို။ ။တသော၀၊ ထိုတ၊ါးသော ရဟန်း၏သာလျှင် ပေး။ ။ဆဋ္ဌမ သိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိုဋ္ဌီဋ္ဌာနံ။

---

(၇) သဋ္ဌမ တတုတ္တရိသိက္ခာပဒ။

(၂၆) တဥ္စေဒ္ဓီ တံသဒ္ဓါသည် ဆဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ အန္တိန္နစီ၀ရော၀ါ ဟောတိ နဒ္ဓစီ၀ရော၀ါ ဟုဆိုအပ်သော ရဟန်းကို စွဲသတည်းဟု သိ စေလို၍။''တံအန္တိန္နစီ၀ရံ၀ါ နဒ္ဓစီ၀ရံ၀ါ ဟုဖွင့်သတည်း။ ။အဘိသဒ္ဓါ သည် အနက်ဝိသေသရှိသလောဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိရကား အနက်မရှိ၊ ဥပသာရမ္ဘသာတည်းဟုပြခြင်းငှါ အဘိတိဥပသဂ္ဂေါဟရိတုန္တိ အထွေ ဟုဖွင့်သော။ ဟာရ၀ာတ်၏ အပနယန အနက် စသည်၌လည်း ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ထိုအနက်ကို နှစ်စေလိုရကား၊ ဂဏ္ဌိတုန္တိ၀ုတ္တံ ဟောတိ ဟုဝိုင်း သတည်း။ ။ပရှေးရှိသော ၀ရ၀ာတ်၏ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အနက် တို့ကိုနှစ်စေလို၍ ဂ္ဂဟဏောပယျဟုဖွင့်သတည်း။ ။နေက္ခမ်၊ရဟန်းအဖြစ် ကို။ခေမတော၊ဘေးမရှိသောအား၌ဖြင့်။ဒဠ္ဠံ၊မြင်၍။အဟံ၊သည်။ပဗ္ဗဇိသော မိ၊ရဟန်းပြုအံ့။ ဣသိပေး။ ဆန္ဒာနုရက္ခန အား၌ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချ၍ဒဠ္ဠ ဟုလိုသည်။ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် တကွ စာရှိတတ်၏၊ မလို။ ။ဂါထာအပြည့် အစုံကား။

ကာမေသွာဒိနံ ဒိသွာ။နေက္ခမ် ဒဠ္ဠံ၊ခေမတော။
ပဗာနာယ ဂမိဿာမိ၊ဣတ္ထေ မေ ရဇ္ဇတိ မနော။ ။
ဟာသုတ္တာနိပါတ် ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်၌ လာသည်။ ။အဘိဟဋ္ဌုံပ၀ါ၊ရေယျာ တိ ပဒဿသ၊၏။အဘိပါရိတွာ အာဟာရိတွာနိမန္တေယျာတိအထွေ၌စပ်။

ကိုယ်ဖြင့်သာ ဆောင်သလော စောဒနာရှိ၍။ ကာယေနဝါ ဝါစာယ ဝါ မိန့်သော။ ။ကိုယ်ဖြင့်အာဘယ်သို့ ဆောင်သနည်းနှုတ်ဖြင့် အာဘယ် သို့ဆောင်သနည်း ဟူသောစောဒနာကိုရည်၍ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ဆောင်အပ် သော အစိအရင်ကို ဖြစ့်သောဌါ ဥပနေတွာ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဌပေန္တော၊၍။ ကာယေန အာဘိဟရိတွာဒ်စပ်။ ဒုဿကောဋ္ဌာဂါရတော၊ ပုဆိုးတိုက်မှ။ ။သန္တာရုတ္တရံ ဇဝ ပရမံ ဟူသောအဝဓာရဏာကမ္မဓာ ရည်းကို နစ်စေလို၍ သန္တာရုတ္တရပရမန္တိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အသ စီဝရသ၊ ဤသက်နိုးအပေါင်းဏ်။ပရမံအဝသာနံ၊ အဆုံးကား။ သအန္တာ ရံ၊သင်းပိုင်နှင့်တကွသော၊ဥတ္တာရံ၊ကိုယ်ဝတ်တည်း။ လမ္ဗကဏ္ဍောစသည် ဒ်ကဲ့သို့ တဂ္ဂုဏာ သံဝိညာဏာ ဗဟုဒ်ဖြဟိ သမာသ်တည်း။ ။သက်နိုး ပျောက်သော ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းသည် သင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ် နှစ်ထည် ကိုပင်သာယာအပ်သလော စောဒနာရှိရကား။ တတြာယံဝိနိစ္ဆယော စ သည်ကိုမိန့်သော။ တတြ၊ထိုသက်နိုးကို သာယာခြင်းဒ်။ ဇဝံ၊ ဤသို့သော ယာသည်ရှိသော်။ ဇကော်၊တထည်ကို။ သာဒိယန္တော်နေဝ၊ သာယာသော ရဟန်းနှင့်သာလျှင်။ သမော၊ တူသည်။ ဘဝိသတိ၊လတ္တံ့။ သုံးထည်တို့ တွင် နှစ်ထည်ပျောက်၍ တထည်ကို သာယာသော ရဟန်းနှင့်တူ၏ ဟူ လိုသော။

ရဟန်းယောကျ်ားသည် သာယာအပ်သော အစိအရင်ကို ဖြပြီး၍။ ရဟန်းမိန်းမသည် သာယာအပ်သော အစိအရင်ကိုပြလိုရကား။ဘိက္ခု နိယာပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဘိက္ခုနိယာပန၊ သည်ကား။ ပဉ္စသု၊ ငါးထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ ငါးထည်ဟူသည်ကား ဒုကူဋ်၊ ကိုယ် ဝတ်၊သင်းပိုင်၊ရေသနုတ်၊ တဖက်၊၍ငါးထည်တည်း။ ။ဒွေသု၊နှစ်ထည် သော သင်္ကန်းတို့သည်။ နဒ္ဒေသုဝါ၊ ပျောက်ကုန်သော်၎င်း။ ဇကသ္မိံ၊ သည်။ နဒ္ဒေဝါ၊ သော်၎င်း။ ကောပနဝါဒေါ၊ အံ့နည်း။ ၍သို့ပေး။ ။သုံး ထည်နှစ်ထည် တထည်ပျောက်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုနိမသည်မသာယာ အပ်ဟုဆို၏။ ရဟန်းယောကျ်ားသည် သုံးထည် ပျောက်သည် ရှိသော် နှစ်ထည်ကို၊ နှစ်ထည် ပျောက်သည်ရှိသော်.တထည်ကို သာယာအပ်၏ ဟုဒ္ဒေးဒ် ဆရာဆိုသည် မဟုတ်တံ့လော ၍ဘိက္ခုနိမသည်လည်း။ ထို

ကဲ့သို့သုံးထည် ပျောက်သည်ရှိသော် နှစ်ထည်ကို၊ နှစ်ထည်ပျောက်သည်ရှိသော်တထည်ကို သာယာအပ် ကောင်းပါသည် မဟုတ်တုံလော့ စောဒနာရှိ၍ ထိုးစာဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ ယေနကေနစိဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမသည်။ သန္တာရုတ္တရပရမတာယ၊ သင်းဝိုင် ကိုယ်၀တ် အတိုင်း အရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရဟန်းယောကျ်ားဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ သင်းဝိုင်ကိုယ်၀တ်အတိုင်းအရှည်၌သာတည်အပ်၏။ထို့ကြောင့် သုံးထည် နှစ်ထည်ပျောက်သော်သည်း ရဟန်းမိန်းမသည် တထည်မျှ မသာယာအပ် ဟူလိုသော ဤဒွိအဏ္ဍိကား။ ယေနကေနစိ၊ တစုံတခုသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဟုပေးကုန်၏။ ဣဿရမင် အရှင်ဘုရားကား။ ယေနကေနစိ၊ တပါးပါးမှကြွင်းသော သက်နှံးဟု ပေးတော်မူ၏။ဆင်ခြင်။ ။ တတော၊ ထိုသင်းဝိုင် ကိုယ်၀တ်ထက်။ သေသကံ၊ အကြွင်းကို။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်အံ့။ ။ဂဏ္ဌန္တသ္သစ၊အား၎င်း။၀ုတ္တသ္သစ၊ဆိုအပ်သော ရဟန်းအား၎င်း။ ။အစ္ဆိန္နနဒ္ဒကာရဏာ၊ သူတပါးတို့လုခြင်း သက်နှံးပျောက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ။နဒိန္နံ၊မလွှဲအပ်သောသက်နှံးကို။ ။ဂဏ္ဌန္တသ္သစ၊အား၎င်း။ ။ခိုးသူလုခြင်းပျောက်ခြင်းကြောင့်မလွှဲတပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့် လွှဲသောသက်နှံးကို ခံရသော ရဟန်းအားအာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။ ။သတ္တမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၈-အဋ္ဌမ ဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒ။

(၂၇) စိ၀ရံဒေတာပေန္တိ ပရိ၀တ္တေန္တိဇေတနာတိ စိ၀ရစေတာပန်း။ ။ သက်နှံး ဘိုးရ၏။ ထို့ကြောင့်။ ဟိရညာဒိကံ စိ၀ရမူလံ ဟု မိန့်အပ်သတည်း။ နကာရောပနေတ္ထအာဂဏမာ၊ ဟုဒိုကာမိန့်ရကား။ နွှေငှေဘော်နှင့်လို၏။ စိ၀ရစေတဲပနန္တိ ၀ိပဋ္ဌန္တိ ဟူလည်း ဒိုကာမိန့်၏။ ။ဥပသံဟရိတွာကရိတဗ္ဗံ ဋ္ဌပေတဗ္ဗန္တိ ဥပက္ခဋ္ဌံ၊ ဥပရှေးရှိသော ကရဓာတ်ဘပစ္စည်း။ ကရဓာတ်ကို ခပြုသတည်း။ ဤသို့၀စနတ္ထ ပြုအပ်သောကြောင့်။ သဒ္ဓိတံ ပေါတိသံဟရိတွာဋ္ဌ၀ိတံ ဟုပွင့်သတည်း။ အညံနံပတ်ဘံ စေတာပေယျ

ဒ္ဓိကဲ့သို့။တောင်းခြင်းအနက်ကို နစ်စေလိုရကား။ပရိဝတ္တေတွာ ဗွင့်သော။ ဖလယ်ခြင်းသည်လည်း မပြုအပ်သေးသည် ကိုပြုစေခြင်းပြုအပ်ပြီးသည် ကိုဝယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ကာရေတွာဝါကိုကိတွာဝါတိအတ္ထောဟု ပိန့်သတည်း။ ။စင်စစ် ဖုံးလွှမ်းသည်ကို အန္ဆာဒေသာမီ ဆိုသလော ဟုဝန်ရှိရကား။ ဝေါဟာရဝစနမေတံကို ပိန့်သတည်း။ ဖုံးလွှမ်း၏ ဟူသော စကားသည် ဝေါဟာရ ဥပစာရဖြစ်၏။ အနက်အားဖြင့်ကား လှူသည်ပေးသည်ဟူလိုသော်။ ။ဝေါဟာရစကားဖြစ်သော အနက်ကား အဘာယ်သို့နည်း။ စောဒနာရှိရကား။ ဣတ္ထန္နာမသဿစသည်ကို ပိန့်သော။ တကြွစေသော ဟူသောပါဠိသည် အဘာယ်သို့ ပဒသမ္ဗန္ဓဖြစ်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောဌ။ ယတြ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ဝိကပ်ပ်ဒ္ဒ ဝိဟူသော ဥပသာရပုဒ်သည် ဓာတ္ထ္ဝ ဝိသေသက ဓာတ္ထ္ဝတ္ထဗာဓက ဓာတ္ထ္ဝတ္ထာ နုဝတ္တကအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် ဓာတ္ထ္ဝတ္ထ ဝိသေသကဖြစ်၍ ဝိသိဋ္ဌအနက် ရှိသတည်းဟု ဖြလိုရကား ဝိသိဋ္ဌကပ်ပံ ဗွင့်သော။

ကပ္ပေါ ကာလေ ယုဂေ လေသေ၊ပညတ္တိပရမာယုသု။
သဒိသေ တီသုသမဏ္ဍ၊ဝေါဟာရကပ္ပဗိန္ဒုသု။
သမန္တာတ္ထေနာရကပ္ပါ၊ဒိကေ တက္ကေ ဝိဓိမ္ဟိစ။ ။

ဟုဆိုအပ်သော တဆဲ့သုံးပါးသော အနက်တို့တွင် ကာလစသောအမှတ်မရှိ အနက် ထျဉ်းပါးဘွယ်ရှိရကား။ အဓိကဝိဓာနံ ဟုဗွင့်သတည်း။ အဓိကဝိဓာနံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းကို။ ယထာယောန အာကာရေန၊ဖြင့်။ တံဝိကပ်ပံ၊ထိုအထူးစီရင်ခြင်းသို့။ တံအာကာရံ၊ကို။သာရသန္ဒါသည်။ ။

သုန္ဒရေ ဒဋ္ဌိကမ္မစာ၊ယာစနေ သမ္ပဒိဆ္ဆနေ။
သင်္ဂဇေ သမ္ပဟံသာယံ၊သာရဘိဓေယျလိင်္ဂကံ။ ။

ဟုဆိုအပ်သော သုန္ဒရ စသော ခြောက်ပါးသော အနက်တို့ဒ္ဒ္ဝြဖစ်၏။ ထိုအနက်တို့ဝွင်၌ အရာဒ္ဓအာယာစနအနဒ္ဓသာ မှတ်အပ်ရကား။သာရ္ဂ တိအာယာစနေ နိပါတောဟုဗွင့်သော။ဝတ္ထုသန္ဒါ၏ ကောသဏ္ဌကိုနစ်စေလို၍ ဝတ္ထာတိပရိဝိတက္ကေဟုမိန့်သတည်း။ပရိဝိတက္ကေ၊ကြံခြင်းအနက်ဒ္ဒ္ဝ။

နိပါတော၊တည်း။အပါယစသောအနက်ကိုနစ်စေလိုရကား။မ ကို့အတ္တာ နံ နိဗ္ဗိသတိဟုပွင့်သော။ ။အာယသ္မာ၊သည်။ သမေတာယသ္မာစသည်၌ ကဲ့သို့ ကတ္တုကာရကဟု ဖွတ်ရာသောကြောင့်။အာယသ္မာတိပရံ အာလပတိ မိန့်သတည်း။ ။ဝါ၊အန္ဆာဒေဟိ ဟူသောကြိယာ၏ ကတ္တုကာရကဖြစ်ခဲ့သော် ထိုကြိယာသည် တုမှယောဂ၊ အာယသ္မာသည်ကား နာမသဒ္ဒါ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယောဂမတန်ရကား။ ထိုအန္ဆာဒေဟိ ကြိယာ၏ ကတ္တုကာရကဟု ယူစေခြင်းငှါ အာယသ္မာတိ ပရံ အာလပတိ ဝိန့်သတည်း။ ကထျာဏကမျတံဉပါဒါယ ဟူသော ပုဗ္ဗကာလကြိယာ၏စပ်ရာ အပရကာလကြိယာသည် နောက်၌မရှိရကား။ တာသအာပဇ္ဇေယျာတိ ဖွယ်မိနာသမ္မန္ဓောဟု ဆိုသတည်း။ ။အထူးစိရင်ခြင်းသို့ရောက်ကာ မျှဖြင့် နိဿဋ္ဌိသို့ ရောက်သလော ရုဒ်ရှိရကား။ သဧစပနဇဝရွပ် စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အဓိပ္ပေတတော၊ အလိုရှိသော အဘို့ထက်။ ဝဧဖတွာ၌ စပ်။ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သောသက်နိုးထက်။သုန္ဒရတရုံ၌စပ်။ ။မဟာရဇ်၊အဘိုးများထိုက်သောသက်နိုးကို။စေတာပေတုကာမံ၊ ဝယ်လိုသောသူကို။ ဝဒန္တာသ ၌စပ်။ ။အပ္ပရဇ်၊အဘိုးနည်း ထိုက်သောသက်နိုးကို။ဒေဟိ၊လော့။ဣတိဝါ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဇဝရွပ်၊ ဤသို့သဘောရှိသော သက်နိုးကို။ဒေဟိ၊လော့။ဣတိဝါ၊ဝင်း။ဝဒန္တာသစ၊အားဝင်းပေး။ ။အဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၉) နဝမ ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒ။

(၂၀) ဣတိနာဝနယေနံ၊ ဤအဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ ။သိက္ခာပုဒ်ကဲ့ပြားလျက် အဘဲ့ကြောင့် ဤအဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် မသိအပ်ကောင်းတကား စောဒနာကို ရည်၍။ ဣဒဋ္ဌိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဟိကား ကာရဏတ္ထဒေါတကတည်း။ ဣဒံသိက္ခာပဒံ၊သည်။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ပုရိမသ၊ရှေးဖြစ်သော အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၏။ အနုပညတ္တိသဒ္ဒိသံ၊၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ဣဒံနာဝနယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။အတ္ထော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဤသို့ပေး။ တစုံတခုအထူး

မဂ္ဂိုပြီ လောစုဒ်ဂ္ဂိုရကား။ ကေဝလံ စသည်ကို ပိန့်သော။ တဏ္ဍာ၊ ထိုရှေး သိက္ခာပုဒ်၌။ ဇကေသ၊ တယောက်သောသူကို။ ပိဋ္ဌာ၊ နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။ကတာ၊ပြုအပ်၏။ ဣာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ဖွိန်း၊ နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့ကို။ ပိဋ္ဌာ၊ကို။ကတာ၊၏။ဖွိန်း၊တို့ကို။ ပိဋ္ဌံ၊ကို။ကတ္တွာ၊၍။ ဂဏ္ဍတော၊ အား။ အာပတ္တိ ဟောတိ ယသော၊ ကဲ့သို့။ ဇဝံတထာ၊ဟူ။ ဗဟူနံ၊တို့ကို။ ပိဋ္ဌံ၊ကို။ကတ္တွာ၊၍။ဂဏ္ဍတော၊အား။အာပတ္တိ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။နဝမ သိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ ရာဇသိက္ခာပဒ။

(၂၉) ဘဏ္ဍိတဗ္ဗန္တိ ဘောဂ်ံ။ရာဇတောလဒ္ဓံဘောဂ်ံ အာသအတ္ထိတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ ဟူသော ဝစနဂ္ဂကို သိစေခြင်းငှါ။ ရာဇတော ဘောဂ်ံ ဘဏ္ဍိတဗ္ဗံအာသအတ္ထိတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါဟုပွင့်သတည်း။ ရာဇတော၊မှ။လဒ္ဓံ၊ရအပ်သော။ ဘောဂ်ံဘဏ္ဍိတဗ္ဗံ၊ ခံစားစေအပ်သော စည်းစိမ်သည်။ ရာဇတော၊မှ။ လဒ္ဓေါ၊ သော။ ဘောဂေါ၊ အစိုးရခြင်းသည်။ ။ရာဇတော ဘောဂေါတိရညာဒိန္နံ ဣာသရိယံဟုဋိကာပွင့်သည်ကို ထောက်လျှင်။ ရာဇတောရညာ၊သည်။ ဒိန္နော၊သော။ ဘောဂေါ၊သည်။ ဤသို့ပေးလို၏။ ။ ဣာပိနာတိအာဒိ၊ဣာပိနာစသောစကားကိုကား။ (ဣာပိနာစိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံစေတာပေတွာ ဣာထြန္နာမံဘိက္ခုံ စိဝရေနအစ္ဆာဒေဟိတိ၊ဟူသော စကားကိုယူ။) အာဂမနသုဒ္ဓိ၊အကြောင်းစင်ခြင်းကို။ အာဂန္တုတိ ဟလံ ဇတေနာတိ အာဂမနံ၊ အကြောင်းရစေ။ ထိုကြောင့်၊ အာဂမနသုဒ္ဓိန္တိ မူလသုဒ္ဓိ ဟုဋိကာမိန့်ပြီ၊ လာခြင်း၏ စင်ခြင်းဟူ၍လည်း ပေးကုန်၏။ ဤကာနှင့် မညီ။

အာဂမနသုဒ္ဓိ ကိုပြသော အဖြစ်ကို အာဘယ်သဘောဖြင့် သိအပ်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ သစေဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။

[ဣာပိနာတိအာဒိ အာဂမနသုဒ္ဓိ ဒဇေသတုံဝတ္တဲ့ စသောစကား ကို၊နိဿဂ္ဂိဝဏ္ဏ၊ဒုက္ကဋ်ဝဏ္ဏ၊ဖြစ်သော အကပ္ပိယသက်နှံးဘိုး

ကိုဤမည်သောရဟန်းအားလှူလောဟုစေသဖြင့် အကြောင်း မစင်ကြယ်သည်ရှိသော်၎င်း။ သိက္ခာပုဒ်၌ လာသောနည်းဖြင့် တမန်စကား မစင်ကြယ်သည် ရှိသော်၎င်း။ အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်အပ်တော့သည်သာ။ စိဝရဆွဲခေါမယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ဟုဆို ခြင်းငှါ၎င်း၊ ထိုနှင့်လျော်စွာ ဝေယျာဝစ္စကရကို ညွှန်းခြင်းငှါ၎င်း မအပ်။ ပါဋိဒ္ဓိလာသော နည်းဖြင့် အကြောင်း စင်ကြယ် သည်ရှိသော်၊တမန်စကား မစင်ကြယ် သော်လည်း သိက္ခာ ပုဒ်၌လာသော နည်းဖြင့် အလုံးစုံကို ပြအပ်၏ဟု ပြအံ့သော ငှါ ဆိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် တမန်စကား မစင်သော် လည်း အကြောင်းစင်သည်ရှိသော် ဝေယျာဝစ္စကရကိုညွှန်း အပ်၏။၍အတူအကြောင်းမစင်သော်လည်း တမန်စကားစင် သည်ရှိသော် ညွှန်းအပ်သည်သာ ဖြစ်၍ နှစ်ပါးစုံစင်သည်ရှိ သော်ကား ဆိုဘွယ်မရှိ။ ။သာရတ္ထဒီပနီ၌ အာဝမနသ သုဒ္ဓိယာဝါ အသုဒ္ဓိယာဝါ ဝိသေသပယောဇနံ နဒိဿတိ စ သည်ဖြင့် အကြောင်းစင်ခြင်း-မစင်ခြင်း၌ အကျိုးမထင်ဟုအ ကြောင်း များစွာနှင့် တကွ ဆို၍။ တမန်စကားသာ ပမာဏ ဟု ဆို၏။]

အာပုဇ္ဇ ကရဏတ် ၏ ပေါသန ပရိပုဏ္ဏာ အနက်တို့၌လည်း ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ထိုအနက်တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှါ အာနိတံ ဟု ဗွင့်သတည်း။ ။ ပါဋိဒ္ဓိ နဓေါပနမယံ စသည်ကို အဘဲ့ကြောင့် ဆိုလေသနည်း။ ဣဓမိနာ စိ ဝရစေတာပန္နေန စိဝရံစေတာပေတွာ ဣဒ္ဓိနာမံတိကွဲ့ စိဝရေနအနွာ ဒေဟိ ဟုစေသဖြင့်။ကပ္ပိယအားဖြင့် ဆောင်ခဲ့သည် မဟုတ်တုံလော ဟု စောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ နဓေါပနမယန္တိ အာဒိ စသည်ကိုမိန့်သော။ နဓေါ ပနမယန္တိ အာဒိ၊ မယံ စသော စကားကို။ ဝတ္တုံဒ္ဓစ်။ ။ထိုစကားကိုအ ကျယ်ချဲ့ခြင်းငှါ သုဝဏ္ဏံရဇတံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ထိုပါဋိတို့ တွင် လိုရင်းပါဋိကား။ ဣမာနိဟိစတ္တာရိ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထူနိ၊ဣမာနိဒွက္ခ ဒုဝတ္ထူနိစ သမ္မဒ္ဓိ ဆိုတုံ နဝန္နတိ။လ။ဝတ္တုံ တည်း။

နိဿဂ္ဂိဝတ္ထု၏ သရုပ်ကိုပြအံ့သောငှါ။ သုဝဏ္ဏံးလ။ မာသကောတိ ပိန္နံသော။ ။ရက္ခန့်ဝတ္ထု၏သရုပ်ကိုပြခြင်းငှါ။မုတ္တားလ။ ဗလာရာမာဒယောတိ ပိန္နံသော။ ။ပိဍိအလှိုင်ငှါသာ မခံအပ်သလော စကားရှိသောကြောင့် အတ္တနောဝါစသည်ကိုပိန္နံသတည်း။ ။မာသကောမာသကဂျင်း။ ဆုတိ၊သို့။ စတ္တာဂရိ၊ကုန်သော။ ဆုမာနိ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု။နိစ၊ တို့သည်ဂျင်း။ ။ရက္ခဒုဝတ္ထု။နိစဒ္ဒ် စသဒ္ဒါကို ဤဒ္ဒ်လည်းယှဉ်။ ။သဒ္ဓိ၊ ခရုသင်း။ ထိလာ၊ကျောက်သလင်း။ပဝါလံ၊သန္ဓာ။ လောဟိတင်္ကော၊ပတ္တမြားနီ။ မသာရဂလ္လံ၊ပတ္တမြားပြောက်။ ။ဆုမာနိဒုက္ကဋဝတ္ထု။နိစ၊တို့သည်ဂျင်း။ ။ယုတ္တပတ္တကာလေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောကာလ၌။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခါဟူသည် အဘယ်အခါနည်း။ ထိုကာလေနဟူသောပုဒ်၏ စပ်ခြားကြိယာကား အဘယ်နည်းစုဒ်ရှိရကား။ ယဒါနော။လ။ အတ္ထော့ ဟုမိန့်သတည်း။

ဗျာဝဋ္ဌသဘာဝေါ ဝေယျာဝစ္စံ၊ဝေယျာဝစ္စံ ကရောတိတိ ဝေယျာဝစ္စကရော။ ထိုဝေယျာဝစ္စကရ ကိုကား။ ဤဒ္ဒ်ကပ်ိယကာရက ကိုသာ လိုအပ်၏။ အမှုပြုသောသူဟူသည်ကိုမလိုအပ်ရကား ကပ်ိယကာရကောဟု ဖွင့်သတည်း။ ။သက်နိုးဘိုးကို ပယ်အပ်သကဲ့သို့ ဝေယျာဝစ္စကရကိုလည်း ပယ်အပ်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ အဘယ်ကြောင့်ညွှန်းအပ်လေသနည်းဟု ပါဠိဒ္ဒေါစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေအံ့သောငှါ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗောတိဈာန် စသည်ကိုပိန္နံ။ ။အဘယ်သို့ တမန်ဆိုသော်ကားမညွှန်းအပ်သနည်း ဟုစကားရှိရကား သစေပန စသည်ကို ပိန္နံသတည်း။ ။ပါဠိဒ္ဒ ဟောတိုင်း အာရာမိက ဥပါသကကိုသာ ညွှန်းအပ်၏။ ထိုမှတပါးသောသူကို မညွှန်းအပ်ဟု အယူရှိရာသည်ကိုဖြင့်၍ အာရာမိကောဝါ ဥပါသကောဝါတိဈာန် သာရုပ္ပတာယဝတ္တုံ ပိန္နံသော။ ။အာရာမိက ဥပါသကာမှတပါးသောသူကို ကပ်ိယကာရက မပြုအပ်သည်ရှိသော် သာရုပ္ပဖြစ်သောကြောင့် ဟူ၍ဆိုသော ဆရာစကားသင့်အံ့လောစုန်ရှိရကား ဌပေတွာပန စသည်ကို ပိန့်ပြန်ရသတည်း။ . ။အာရာမိကဥပါသကော ဆိုလျှင်ပင် ဝေယျာဝစ္စကရကို•ညွှန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးကောင်းပြီတကား။ အသို့မူ၍ ဇေသေဌါ အာဒုသော စသည်ကို ပိန့်ပြန်လေသ

နည်းဟု စောဒနာ ရှိရာသည်ကို နှလုံးထား၍။ ဇသောခေါ အာဝုသော တိက္ခဒံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဣတိကား နိဒဿန။ ဝါ၊အာဒျတ္ထ တည်း။ ထိုဣတိသဒ္ဒါဖြင့် ဘိက္ခူနံဝေယျာဝစ္စကရော ကိုယူအပ်၏။

ကပ္ပိယစကားကို ပြအံ့သောငှါ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုအဘယ်သို့ ဆိုပါသနည်း ဟု စကားရှိရကား ဇဝမေဝဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ အာဏာတ္တောပါဋ္ဌဖြင့် သဠာနိတဗ္ဗောတိ သညတ္တော ဟူသောသဒ္ဒကမ္မ သာဓနကို နှစ်စေ၍။ သဠာနာပေတဗ္ဗောတိ သညတ္တောဟူသော ဟေတု ကမ္မသာဓနကို ပြသတည်း။ ။သဒ္ဒကမ္မသာဓနသည် ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော။ ဝါ၊အာဘယ်သို့ စေခိုင်းအပ်သနည်း စုန်ရကား။ ယထာ တုမ္ဟာကံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သေ၌။ ။ပါဋိဠိသညတ္တော သောမယာစသည်ကိုအဘယ်ကြောင့်ဟော သနည်းဟုစောဒနာရှိရကား။ ဒူတေနဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။

သညတ္တောသောမယာတိ အာဒိပနဒူတေန ဇဝံအာရောစိတေ ယေဝ စောဒေတုံဝဋ္ဋတိ။နေဝသဟဇ္ဇေဒတ္တာ ဂတမတ္တကာရဏောနာတိဒသ နဏ္ဍံဝုတ္တံဟု သာရဏ္ဍဒိပနိဠိမိန့်သည်ကိုထောက်၍ ပါဋိမှ အတွက်ကိုဆို သည်။ဤအလိသေဝ်ကား။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဒူတေန၊သည်။လ။အာသ၊ ထိုကပ္ပိယကာရကဏ်။ ဟဇ္ဇေ၊ဠ်။ဒတ္တာ၊၍။ဂတမတ္တကာရဏောန၊ သွားကာမှုဖြင့်ဖြစ်သောအကြောင်းဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ဋ္ဌ။ နေဝဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်သ လျှင်ကတည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ သညတ္တောသောမယာတိအာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ ဏ်။ ဤသို့အနက်ပေးလိုဏ်။

နောစတသဟ စာရှိ၏။ သာရဏ္ဍဒိပနိ ဠိကား။ နေဝသဟစာရှိဏ်။ နောစတသရှိသည်ကား အလျှင်းမလို။ ။သညတ္တော သောမယာကား။ ဟု တမန်ဆိုမှသာလျှင်အချင်းခပ်သိမ်းတောင်းအပ်သလော စုန်ရှိရကား သစေပနစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တမန်ပြန်၍ကြားမှသာလျှင်တောင်း အပ်သလော စောဒနာရှိရကား။သစေပနဒူတောစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ဣတရဓိ၊ မျက်ကွယ်ညွှန်းအပ်သောကပ္ပိယကာရကကိုလည်း။ ။ပါဋိ လာတ်ုင်းတမန်ဖြင့် စေသော်သာတောင်းအပ်သလော၊ထိုသက်နှံးဘိုးရှင်

သည် မိမိကိုယ်တိုင်လာ၍ စေခိုင်း အပ်သော် ဝေယျာဝစ္စကရ ကိုကား မတောင်းအပ်သသော စောဒနာဂိုရကား။ယောပိအတ္တနာ စသည်ကိုမိန့် သတည်း၊ ။ပါဠိမှထွက်။

ဒုတေနစီဝရစေတာပန္နံပဟိဏေယျဟုဟောသည့် မဟုတ်တုံလော ဆရဲ့စကားပါဠိနှင့်ဆန့်ကျင်ခဲ့၏တကားဟု သူတပါးတို့ကိုတင်အပ်သော အပြစ်ကို ဖြင်တော်မူ၍။ ဒေသနာမတ္တမေဝစေတံ ဒုတေနာတိဟုမိန့်ရသတည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား ပါဠိတော်၌ ဒုတေနဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် ဒေသနာကို ပဓာနပြုကာသာ တမန်မစေမူ၍ မိမိကိုယ်တိုင် သက်နှံးဘိုးရှင်လာ၍ လှူရာ၌လည်း တမန်စေ၍·လှူရာ၌ကဲ့သို့။ ဝေယျာဝစ္စကရကို တောင်းအပ်၏ ဟူလိုသော။ ယောပိ၊ အကြင်သက်နှံးဘိုး အရှင်သည်လည်း။အတ္တနာ၊မိမိသည်။ ဤအနက်ကား။ အတ္တနာ၌ တတိယာဝိဘတ်သည် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊ဟု ဆိုသောဆရာတို့၏အလိုတည်း။ဝါ၊အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဤအနက်ကား။ ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသမဟုတ် ကြိယာ ဝိသေသနအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်ဟု ဆိုအပ်သောသဒ္ဒနိတိဆရဲ့အလို။ ။ အထွေထွေမအာဝုသောစီဝရေနာတိဇေတံဝစနံ၊ သည်။ စောဒနာလက္ခဏာနိဒဿနံ၊ တောင်းခြင်း၏လက္ခဏာကို ပြသောစကားတည်း။ ဤမှတပါး ဒေဟိမေ စသည်ဖြင့် တောင်းခြင်း လက္ခဏာရှိသည် မဟုတ်တုံလော စောဒနာကြောင့်။ သစေဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဣဒံဝါဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊၏။ ဤသို့နောက်ဝတ္တဗ္ဗော့ကို လိုင်ပြန်၍ပေး။ အထွေထွေဟူသောနောက်ကံကိုင့်၍သာ ဝတ္တဗ္ဗောဆိုသည်။ ။အဘိနိပ္ပါဒေယျကား အဘိရှေး နိရှေးရှိသောပဒဓာတ် ထိုပဒဓာတ်သည်သွားခြင်းသိခြင်းကျင့်ခြင်းစသော အားဖြင့် အနေကတ္ထဖြစ်ရကား။ သာဓေယျ ဖွင့်သော။ ရပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ပြီးစေသည်ကိုနှစ်စေလို၍ ပဒိုလာဘဝသေန ဟုကြိယာဝိသေသနကိုမိန့်သတည်း။ ။ဇေတံ၊ဤသို့ပြီးစေခြင်းသည်။ ။ဆက္ခတ္တု ပရမံ၌ ဒုတိယာဝိဘာတ်သည် ကမ္မတ္ထ၌ဖြစ်၏ဟု အယူရှိရာသောကြောင့် ဘာဝ နပုံသကဝစနမေတံ ဟု ဖွင့်သတည်း။ ဘာဝ နပုံသက ဖြစ်သောစကားဟုပေး။ ဘာဝ နပုံသကဟူသည်ကား ကြိယာဝိသေသနတည်း။ သာသနာ၌ ဘာဝနပုံသက၊ လောကိသဒ္ဒါကျမ်း၌ ကြိယာဝိသေသနဟု

ခေါ်ဝေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဘာဝနပုံသကန္တိသာသနေ ဝေါဟာရော၊ကြိ
ယာဝိသေသနန္တိ သဒ္ဒသဏ္ဌေ၊ဟုသဒ္ဒနိတိပိန့်အဝ်ဖြို။

ပဒဏ္ဍကိုဖြုပြီး၍။ ယရအခါ အဆုံးအဖြတ်ကိုဖြလိုသော အဌကထာ
ဆရာသည်။ ဆက္ခတ္တုံပရမတ္ထ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဌာနံ၊ လာခြင်း
၏အကြောင်းကို။ ဘဉ္ဇတိ၊ ဟျက်၏။ အာဂတကာရဏံ ဝိနာသေတိကား။
ဌာနံဘဉ္ဇတိ ၏အဖွင့်။ အဓိပ္ပါယ်ကား နေရာ၌နေသော် အာဓိသကိုခံစား
သော်တရားဟောသော် မပြုအပ်ဟု မြစ်တော်မူအပ်သောအမှုကို ပြုခြင်း
ကြောင့် ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းတို့ကွင် တကြိမ် ရပ်ခြင်းဟျက်၏။ ခြောက်
ကြိမ်မရပ်ရပြီဟူလိုသော်။ ။ဆုဒံ။စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံဆက္ခတ္တုံပရမံ
တုဏ္ဍိဘူတောနဥ္ဇိဿသဒ္ဒါတဇ္ဇံဟူသော၌စီစကားကို။ ။ဇ္ဇာစ်၊၌တောင်း
ခြင်းရပ်ခြင်းတို့ဖွင့်လည်း။ ။ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးသောတောင်းခြင်း ရပ်ခြင်း
ကို။ ။အထူးထူးသောနေ့တို့ဖွင့် တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းကို ပြုသော်သော
တောင်းခြင်းရပ်ခြင်း ဟျက်သလောဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိရကား။ တဇ္ဇ စ
သည်ကို မိန့်သတည်း။ တဇ္ဇ၊ ထိုတောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့ဖွင့်။ ။တတြ
တတြ၊ထိထိသို့သော အရပ်တို့ဖွင့်။ ကပ္ပိယကာရက နေရာအရပ်ဖွင့်။ ထိုမှ
၍မှရပ်သည်ကိုယူ။ ။ဇ္ဇာ၊ ၍တောင်းခြင်းရပ်ခြင်းတို့ဖွင့် ပေး။

ရဟန်းညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကဖွင့် တောင်းခြင်းရပ်ခြင်းအံ့ဆုံး
အဖြတ်ကိုဖြပြီး၍ယရအခါဒါယကာညွှန်းအပ်သောကပ္ပိယကာရကဖွင့်အ
ဆုံးအဖြတ်ကိုဖြလိုသောကြောင့်။ ယေပန စသည်ကိုမိန့်သော၊ တော၊ထို
ကပ္ပိယကာရကတို့ကို။ ။ရဟန်းလည်း မညွှန်းဒါယကာလည်းမညွှန်း
အပ်သောကပ္ပိယကာရကဖွင့် အဆုံးအဖြတ်ကိုဖြခြင်းငှါ ယောပန စသည်
ကိုမိန့်သော။ ဥဘောဟိပိ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်း ဒါယကာတို့သည်
လည်း။ အနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ မညွှန်းအပ်သော။ ယောမုခဝေဝဋိကကပ္ပိယကာရ
ကောစ၊အကြင်နှုတ်ဖွင့်၍ မိမိအလိုလိုကပ္ပိယကာရကအဖြစ်သို့ရောက်
သောကပ္ပိယကာရကသည်ဌင်း။ ယောပရေမွုခကပ္ပိယကာရကောစ၊ အ
ကြင်မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကပ္ပိယကာရကသည်ဌင်း။ အဏ္ဏိ၊ ရှိ၏။သမွု
ခါဝေဝဋိကကပ္ပိယကာရကော်ဟု စာအများရှိ၏။ မလိ။နောက်ဖွင့် ပရံမုခါ
ကပ္ပိယကာရကောကိုဖြင့်၍။သမွုခလိုသည်ဟု ပညာနုသော သူတို့ဖျက်

မိရေးမိသည်သာ ဖြစ်လေရာ၏။ မုခဝေဝဠိက ဟူ၍သာ လိုသည်။ ထို့ကြောင့်။ မုခံဝိဝရိတွာ သယမေဝကပြိယကာရကတ္တံ ဥပဂတောတိ မုခဝေဝဠိကကပြိယကာရကောဟု ဤအဋ္ဌကထာ၏ဋိကာ သဒ္ဒရတ္ထဒီပနီဋိကာတို့ရှိခဲ့ကုန်း။အတ္တနောမုခေနေဝ ဗျာဝဋဘာဝံဝေယျာဝစ္စကရတ္တံပတ္တော မုခဝေဝဠိကောဟု ဝိမတိဝိနောဒနိဋိကာ၌ဆင်း မိန့်အပ်သတည်း။

ပါဠိတော်၌ ဇေသောခေါ အာဝုသော ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ရဟန်းညွှန်းအပ်သော မျက်ကွယ်ကပြိယ ကာရက တယောက်ကိုသာ ပြသလောဟု စောဒနာရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောဌ်။ဇေံဿဒေသဝိ။လ။ဟောန္တိ ကို မိန့်သတည်း။ ဇေံဿမိနာ အာကာရေန၊ ဇေသောခေါ အာဝုသော အစရှိသောအခြင်းအရာဖြင့်။ဿ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဒသဝိ ၌ ဝိသဒ္ဒါဖြင့် ရဟန်းညွှန်းအပ်သော မျက်ကွယ်ကပြိယကာရက တယောက်ကိုသာပြအပ်သည်မဟုတ်ဟူသောအနက်ကိုပြသတည်း။

[ကဋ္ဌိယကာရက တကျိပ် ဟူသော်ကား။။ ညွှန်းအပ်သော ကပြိယကာရကရှစ်ယောက်၊မညွှန်း အပ်သော ကပြိယကာရက နှစ်ယောက်အားဖြင့် တကျိပ်တည်း။ ။ညွှန်းအပ်သောကပြိယကာရက ရှစ်ယောက်ဟူသော်ကား။ ရဟန်းညွှန်းအပ်သော ကပြိယကာရကလေးယောက်၊တမန်ညွှန်းအပ်သော ကပြိယကာရကလေးယောက်အားဖြင့်ရှစ်ယောက်တည်း။ ။ရဟန်းညွှန်းအပ်သော ကပြိယကာရက လေးယောက် ဟူသော်ကား။ မျက်မှောက် ညွှန်းအပ်သော ကပြိယ ကာရက တယောက်၊ မျက်ကွယ် ညွှန်းအပ်သော ကပြိယကာရက သုံးယောက်အားဖြင့် လေးယောက်တည်း။

ရဟန်းသည် မျက်မှောက်ညွှန်းအပ်သောကပြိယကာရက တယောက်ဟူသော်ကား။ ဝံတရုံတယောက်သူသည်တမန်ဖြင့် အကပြိယဝတ္ထုကို စေ၍ ထိုတမန်သည် ရဟန်းသို့ ကပ်၍ ဤအကပြိယဝတ္ထုကိုခံတော်မူပါဟု ဆိုသည်ရှိသော် ရဟန်းတို့အား မအပ်ဟု ထိုရဟန်းဆို၍ အရှင်ဘုရားအား ဝေယျာ

ဝစ္စကရဂ္ဂိပါ၏လောဟ မေးသည်ဂ္ဂိသော် ထိုခဏရဟန်း အ
နိုးဠ် ဂ္ဂိသော တစုံတယောက်သောသူကို ရဟန်းက ညွှန်း၍
ဤမန်သည် ထိုသူလက်ဠ် မထေရ်အား သက်နိုးဝယ်၍လှူပါ
ဟု ပေး၍ သွားဇ်။ ဤကပ္ပိယကာရကသည် ရဟန်းသည်
မျက်မှောက်ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကမည်ဇ်။

ရဟန်းသည် မျက်ကွယ်ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရက
သုံးယောက် ဟူသော်ကား။အနိုးဠ် ကပ္ပိယကာရကမဂ္ဂိ၍ ဤ
မည်သောဂျာဠ် ဤမည်သောသူသည် ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိယ
ကာရက တည်းဟု ညွှန်း၍ ထိုတမန်သည် သွား၍ ထိုသူ့
လက်ဠ် မထေရ်အား သက်နိုးဝယ်၍ လှူပါဟုပေး၍ ရဟန်း
အား ပြန်၍ကြားပြီးမှသွားဇ်။ ဤကပ္ပိယကာရကလည်း တ
ယောက်၊တမန်သည် မိမိလာ၍ မကြားမူ၍ ကပ္ပိယကာရက
အား အပ်ထားကြောင်းကို သူတပါးကို စေ၍ကြားစေဇ်။ ဤ
ကပ္ပိယကာရကလည်း တယောက်။ မိမိလည်းပြန်၍ မကြား
သူတပါးကိုလည်းမစေ။ သွားကတည်းက ထိုကပ္ပိယ ကာရ
ကလက်ဠ်အပ်ထားခဲ့သော် အဂ္ဂါင်ဘုရားတို့သက်နိုးကို ခံတော်မူပါ
ကုန်ဟု ဆိုဇ်။ ဤကပ္ပိယကာရကလည်း တယောက် ဤသို့
မျက်ကွယ် ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရက သုံးယောက်
တည်း။ ။ဤသို့လျှင် မျက်မှောက် ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယ
ကာရကတယောက်၊မျက်ကွယ်ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာ
ရကသုံးယောက်အားဖြင့် ရဟန်းညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာ
ရက လေးယောက်တည်း။ ။ဤလေးယောက်သော ကပ္ပိ
ယကာရကတို့ဠ်၊ ဤရာဇသိက္ခာပုဒ်ဠ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း
ဖြင့်ကျင့်အပ်ဇ်။

တမန်ညွှန်းအပ်သော် ကပ္ပိယကာရက လေးယောက် ဟူ
သော်ကား။ မျက်မှောက်ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရက တ
ယောက်၊ မျက်ကွယ် ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယ ကာရက သုံး
ယောက်အားဖြင့် လေးယောက်တည်း။ ။မျက်မှောက်ညွှန်း

အပ်သော ကဋ္ဌိယကာရကတယောက်ဟူသော်ကား။ ရှေး နည်းတမန်သည် ကဋ္ဌိယကာရကရှိ၏လောဟ မေးသည်ရှိ သော် မရှိဟုဆို၍ ထိုခဏ၌လာသောသူ၏လက်၌ အကဋ္ဌိယ ဝတ္ထုကိုအပ်၍ ဤသူ့လက်မှ သက်နှံးကိုခံတော်မူပါဟုဆို၍ တမန်သွား၏။ ဤကဋ္ဌိယကာရကသည် တမန် မျက်မှောက် ညွှန်းအပ်သော ကဋ္ဌိယကာရကမည်၏။

မျက်ကွယ်ညွှန်းအပ်သောကဋ္ဌိယကာရကသုံးယောက်ဟူ သော်ကား။ တမန်သည် ရွာသို့ဝင်၍ တစုံတယောက်သော သူတို့၏လက်၌ အကဋ္ဌိယဝတ္ထုကိုအပ်၍ရှေးနည်းဖြင့်ပိဗိလာ၍ကြား၏။ ဤကဋ္ဌိယ ကာရကလည်း တယောက်၊ပိဗိလာ၍ မကြား သူတပါးကို စေ၍ ကြားစေ၏၊ ဤကဋ္ဌိယကာရက လည်းတယောက်။ ။ပိဗိလာ၍မကြားသူတပါးကိုလည်းမ စေ၊သွားကတည်းကဤမည်သောသူ၏လက်၌သင်္ဃန်းဘိုးကို အပ်ထား၍၊အရှင်ဘုရားတို့ သက်နှံးကိုအလှူခံတော်မူပါကုန် ဟုဆို၍သွား၏၊ဤကဋ္ဌိယကာရကလည်းတယောက်။ ။ဤသို့ မျက်ကွယ် ညွှန်းအပ်သော ကဋ္ဌိယကာရက သုံးယောက် တည်း။ဤသို့လျှင်မျက်မှောက်ညွှန်းအပ်သောကဋ္ဌိယကာရက တယောက်။ မျက်ကွယ်ညွှန်းအပ်သော ကဋ္ဌိယကာရကသုံး ယောက်အား၎င်း တမန်ညွှန်းအပ်သောကဋ္ဌိယကာရကလေး ယောက်တည်း။ ဤလေးယောက်သော ကဋ္ဌိယကာရကတို့၌ မေထုန်ကသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောအပ်သောနည်းဖြင့် ကျင့်အပ်၏။ အဘယ်သို့ မေထုန်ကသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောအပ်သနည်း။ ။အ ဘယ်သို့ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောအပ်သောနည်းဖြင့် ကျင့်အပ် သနည်းဟူမူကား။ ။သန္တိဘိက္ခဝေ မနုဿာသဒ္ဓါပသန္နာ တေကဋ္ဌိယကာရကာနံ ဟံထ္ထေတိရညံ ဥပနိက္ခိပန္တိ။ဣဓိနာ ယံအယျသ ကဋ္ဌိယံ တံဒေထာတိ။အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ ယံ တတောကဋ္ဌိယံ။ တံသာဒိတုံ။ နတ္ထေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတဗ္ဗံ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ

ဝဒါမိ ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ဤတမန် ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့၌ တောင်းခြင်းအတိုင်းအရှည်မရှိ။ ဣ,ဥ စသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို မသာယာမူ၍၊ အကြိမ် အရာ-အကြိမ် တထောင် သော်လည်း တောင်း ခြင်းငှါ အပ်၏။ တောင်းခြင်းဖြင့်ငင်း ရပ်ခြင်းဖြင့်ငံ့ငင်း ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုသာ ယာအပ်၏။ မပေးသည်ဖြစ်အံ့၊ တပါးသော ကပ္ပိယကာရက ကိုထား၍လည်း ဆောင်စေအပ်၏။ အဘိုးရှင်တို့အား ကြားလိုလျှင် ကြားရ၏။ မကြားလိုလျှင် မကြားရ။ ဤဆိုကျင့်အပ်၏။

မညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရက ၂-ယောက် ဟူသော်ကား။ ။ရှေးနည်းဖြင့် တမန်မေး၍ ကပ္ပိယကာရက ငါတို့ မှာမရှိဟု ဆိုသည်ရှိသော်၊ ထိုစကားကို အနိုးဋ္ဌနေသော တပါးသောသူ ကြား၍ ငါသက်နိုးဝယ်၍ အရှင်ဆုရားအားပေး အံ့ဆို၍ တမန်သည် ထိုသူ့လက်၌ အပ်ထား၍ ရဟန်းအား မကြားဘဲသွား၏။ ဤသို့ပိမိအလိုလို ကပ္ပိယကာရကပြုသော သူလည်း တယောက်။ ရဟန်း၏ အလုပ်အကျွေး၏ လက်၌ ၎င်း၊ တပါးသောသူ၏လက်၌၎င်း မထေရ်အားသက်နိုးဝယ်၍လျှပါဟု အကပ္ပိယဝတ္ထုကိုထား၍ ထိုအရပ်မှသွားလေ၏။ ဤသို့ မျက်ကွယ် ဖြစ်သော ကပ္ပိယ ကာရက လည်း တယောက်။ ဤသို့ရဟန်းလည်းမညွှန်း၊ တမန်လည်းမညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရက ၂-ယောက်တည်း။ ။ဤကပ္ပိယကာရက နှစ်ယောက်တို့၌ အဆွေ မတော်သောသူ မဘိတ်သောသူတို့၌ကဲ့သို့ ကျင့်အပ်၏။ ပိမိအလိုလို လျှသည်လည်း ဖြစ်အံ့ ခံအပ်၏။ မလျှဲသော်ကားမည်သို့မဆိုအပ်။]

ယတသ ဟူသော ပုဒ်သည် ဇကပုဒ်ဟု ထင်ရသောကြောင့်။ ယတသာတိယတောအသ ဟုဖွင့်သတည်း။ ရာဇတောဝါ-ရာဇဘောဂ့ တောဝါကား ယုဇတော၏အစွဲကို ပြသည်။ ဘိက္ခုနောကား အသ၏

အစွဲကိုဖြေသည်။ ဤသို့သာပါဠိ၌ရှိသလော စကားရှိ၍ ယတွသာတိ ဝိ
ပါဌော မိန့်သော။ ။ထိုသို့ရှိသော်ယတာသန္နိဿိတ သဒ္ဒါမတ္ထသောကြောင့်
အနုက်လည်းမတ္ထဟု အယူရှိရာသည်ကို မြင်ရကား အယဓမေဝအထွော
မိန့်သော။ယတာသကား အ,နှောင်း၍ သြကျေ။ယတွသကား အ,နှောင်း
၍၊ သြကို ဝ ပြုသည်။ ဤသို့ကာရိယမှာသာ ထူးသည်။ အနုက်ကား အ
တူတူ ဟူလိုသော။ ။ထို၏ အနုက်ကို မုချာဓာရအားဖြင့် ယူအံ့စိုး၍။
တဿရညော ဝါ ရာဇာဘောဂသဝါ သန္တိကံ ဟုဖွင့်သည်။ အဘယ်
ကြောင့် သန္တိကံဟု အနုက်ကို ဆရာ ဆိုအပ်သနည်း။ မုချ၏ အနုက်ကို
လည်းရအာဝ်ကောင်းသည်မဟုတ်သော စုန်ရှိရကား။ သမိပတ္ထေဟိ ဣဒံ
ဘုမ္မဝစနံ မိန့်သော။ ။နနိပ္ပါဒေတိဖြင့် အနုဘဝနအနုက်ကိုနစ်စေသည်။
သသ အတ္တနော ဣဒန္တိ သကံ။ ဥစ္စာရဏ်။ ထို့ကြောင့်၊ အတ္တနောသန္တံ
ကံဓနံ ဟုဖွင့်သတည်း။ပါပုဏာတိကား အဓိပ္ပါယထွတည်း။

ဝေါသဒ္ဓါသည် ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့်ပြီးသော ဝေါ၊ဒုတိယာ ဝိဘတ်ဖြင့်
ပြီးသော ဝေါ၊ စတုတ္ထီဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသောဝေါ၊ အနုက်မရှိ နိပါတ်မှာသာ
ဖြစ်သောဝေါဟူ၍ များသောအပြားရှိသော ဝေါသဒ္ဒါတို့ထွင် ဤဒ္ဒသကံ
ဟူသော သဒ္ဒနှင့်ရသန္နိဋ္ဌာန်ကြောင့် ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ဖြင့်ပြီးသောဝေါတည်း
ဟုသိစေလိုရကား တုမှာကံဟု ဖွင့်သော်။ ။ရဝ်ခံခြင်းစသော သာမိစိ
ကမ္မကိုနစ်စေခြင်းငှါ အယံတတ္ထသာမိစိတိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။
ဇဝံအာကရောန္တောကား။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မသွား တမန်လည်းမစေ
သည်ကိုယူ။ ။ဘန္တေ၊ဘုရား။အစ္ဆ၊ယခု။ နော၊ ငါတို့အား။ အာဂမေ
ဟိ၊ ငုံဦးလော။ သည်းခံဦးလော စသော်လည်းပေး။ ဤသို့ပုဒ်ကိုခွဲ၍ပေး
လေ။ တပုဒ်တည်း မပေးလေလင့်။ တပုဒ်တည်းကဲ့သို့ ထင်မှားတတ်၏။
အစ္ဆနော ဟုဆိုလိုလျက် ဟအကွရာလာ၍ ဒန္တံဓနကိုမုဒ္ဓဇ လာပြု။ အစ္ဆ
ဏ္ဍောဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်ရကား။ဒုအစ္ဆဏ္ဍောတိ အစ္ဆနောတိ ဝတ္တွေ့ဗ္ဗေ
ဟကာရာဂမနံ နကာရဿစ လာကာရံကတွာ ဝုတ္တောတိအာဟ အစ္ဆ
ဏကဒိဝသံ အမှာကန္တိ ဟု ဝိမတိဋီကာ၌ မိန့်အပ်ပြီ။ နဝဂမေသိ၊ မင့်။
သည်းမခံ။

[တိကပါဒိတ္တိယံ၌ လွန်သော တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၌ လွန်၏ဟု

အမှတ်ရှိခြင်း၊ယုံမှားရှိခြင်း။ မလွန်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်း အားဖြင့် ပါစိတ် ၃-ပါးကိုယူ။]

ဤတေန၊သည်။ အပိုတတာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်။ သည်ကြွေ သောမယာ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ် ဟူလိုသော။ ။ဒသမ သိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌီဋ္ဌာနံ။ ။စီဝရဝင်္ကပြီးပဌမော။

ဤတွင်ရွှေစီဝရဝင်္ကပြီး၏။

(၁) ပဌမ ကောသိယသိက္ခာပဒ။

(၃၀) ကောသတော နိဿဋ္ဌံကောသိယံ။ကောသိယေန မိဿံကော သိယမိဿံ၊ ကောသိယမိဿမေဝ ကောသိယ မိဿကံဟူသောအနက် ကို ဖြလို၍ ကောသိယံသုနာမိဿိကတံ ဟုဖွင့်သော။ များစွာရောမွှသော လော ဟူသောစောဒနာကိုရည်၍ ၎ကေနပိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ကော သိယံသုနာ၊ ပိုးချည်မြှင်နှင့်။ တသ၊ ထိုအခင်းကို။ ဝါတဝေဂေန၊ လေအ ဟုန်သည်။ နိပါတိတေနာဝိ၊ ကျစေအပ်သော ပိုးချည်နှင့်လည်း။ ရက် ၍ပြုအပ်သော အခင်းလောဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိရကား။ သန္ထတန္တိသမေ ဘူမိဘာဂေ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထရသန္ထရဏော စသည်ဖြင့်သဒ္ဒ နိတိ မိန့်သောကြောင့် ဒန္တန္တရတိယကွရာနှင့် ရေးအပ်၏။ သန္ထရိတွာဒ္ဒ လည်း ဤအတူ။ ကောသိယံသူနိ၊ ပိုးချည်မြှင်တို့ကို။ ဥပရူပရိ၊ အထပ် ထပ်။ ကဋ္ဌိယာဒိဟိ၊ပဒုန်းရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကေနဇလေနအဋ္ဌိယ မဘိဗွတ္တမသသာတိကဋ္ဌိယံဟု အဘိဓာန်ဋီကာ မိန့်သောကြောင့်။ကဋ္ဌိယ ဟုရှိလို၏။ သိဋ္ဌိတွာ၊သွင်း၍။ ကတ္တုဗ္ဗတာ လက္ခဏံ၊ ပြုခြင်း လက္ခဏာရှိ သော အခင်း။ ။သန္ထတံ၊အခင်းကို စွန့်ခြင်း အစိအရင်ကို။တပါးသော သန္ထတ သိက္ခာပုဒ် တို့၌၊ စွန့်ခြင်း အစိအရင်ကို ဆိုအပ် ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော ရုဒ်ရှိရကား သင်္ကာဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဝိပ္ပကာ တပရိယောသာပန နယေန၊ ပြု၍ မပြီးသေးသော အခင်းကို ပြီးစေသော နည်းဖြင့်၊

[ဒိဒိပြု၍မပြီးသေးသည်ကို ဒိဒိပြီးစေသည် ဖြစ်အံ့။နိဿင်္ဂိပါစိတ်။ ။သူတပါး ပြီးစေသည်ဖြစ်အံ့၊ နိဿင်္ဂိပါစိတ်။ ။သူတပါးပြု၍ မပြီးသေးသည်ကို ဒိဒိပြီးစေအံ့ နိဿင်္ဂိပါစိတ်။ သူတပါးပြု၍ မပြီးသေးသည်ကို သူတပါးပြီးစေအံ့ နိဿင်္ဂိပါစိတ်။ ဤသို့ စတုက္ကပါစိတ်ဖြစ်သည် ဟူလိုသော။ ဗိတာနာဒိကရဏော၊ဗိတာနိအံစရိသည်ကို ပြုခြင်းနှင့်ပေးလေ။]

။ပဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂) ဒုတိယသုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒ။

(၃၁) သုဒ္ဓါစတေကာဠကာစာတိ သုဒ္ဓကာဠကာ ဟူသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကိုဖြလို၍ သုဒ္ဓါနံကာဠကာနံ ဟု ဇကဝိဘတ်ကြီက အားဖြင့် ဖွင့်သည်။ ပကတိသဘောအားဖြင့် မည်းသည်ဖြစ်စေ ဆိုး၍မည်းသည်ဖြစ်စေကာဠကချည်းတည်း။ ။သုဒ္ဓါနံ၊သက်သက်ကုန်သော ဤသို့ပေးစေလိရကား။ အကြောဟိ အမိသကိတာနံဟု မိန့်သည်။ ဝါ၊တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော အားဖြင့် ပရိသုဒ္ဓဖြစ်သလော ရှုဒ်ရှိရကား အကြောဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယ ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒ။

(၃၂) ဝေဘန်ဆည်းကပ်ခြင်း အနက်ကိုနှစ်စေလိရကား။ ဒွေကောဋ္ဌာသာဖွင့်သည်။ ။ဒါ အဝဓာဏေန စသည်ဖြင့် ဓာတ်အနက်ကိုဆိုသော ကြောင့်၊ထိုအနက်ကိုနှစ်စေလို၍ ဂဟေတဗ္ဗာဖွင့်။ဂေါစရေဘဝါဂေါစရိယာ စသောအနက် ဖြစ်သင့်ရကား။ ကပိလဝဏ္ဏာနံ ဖွင့်သော။ ကပိလဝဏ္ဏာနံ၊ ကြောင်သောအဆင်းရှိကုန်သော။ ။အမည်းအဖြူကို ထား၍ကြောင်းသောသိုးမွေးတို့သည် ဂေါစရိယံဒ္ဓါသာဝင်ကုန်၏ဟုမှတ်။ ။တောသူ၊ ထိုသိုးမွေးတို့ဝွင်။ တုလယိဘွာ၊ ချိန်၍။ ကာဠကာစနံ၊ မည်းသောသိုးမွေးတို့၏။ ဒွေကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကိုပေးလေ။ ။တတိယသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ ဆဗ္ဘသဿသိက္ခာပဒ။

(၃၃) ဥရောယေဝဿြရောဟုသကတ္ထဒ္ဓဏပစ္စည်းသက်၍လည်းဿြ ရဟု ရုပ်ပြိုးကောင်းသောကြောင့်ဂုင်း။ တတိယာဝိဘတ်၏လည်း ကရဏတ္ထလည်း ပါကောင်းသောကြောင့်ဂုင်း။ ဿြရိမဘာဂေ အန္တောတိ အတ္ထောဟုဖွင့်။ ဆန္နံဝဿာနံ ဟူသော သမ္ဗန္ဓ၏သမ္ဗန္ဓီသည် နောက်၌ မ ဂ်ိရကား။ ဆန္နံဝဿာနံ ကို ဂ္ဂေထား၍ဖွင့်သည်။ ။သမ္မုတိသည်မျှား သော အပြားဂ်ိသော်လည်း ဤဒ္ဒပကရဏအားဖြင့် သန္တတ သမ္မုတိကို သာ လိုအပ်ရကား။ ယံသံဃောစသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။အခင်းနှင့် ကင်း၍လည်း မချမ်းသာ အခင်းကိုယူ၍လည်း မသွားနိုင်သော ရဟန်း သည် ဂိလာနမည်၏။ ။အနုဝဿံ၊နှစ်တိုင်း။ ။သာ၊ထိုသန္တတသမ္မု တိကို။ ။ဂူပသန္တောစ၊ ငြိမ်းသော်လည်း။ပုန၊တဖန်။ကုပ္ပတိ၊မြို့အံ့။ ။ ထိုအနာမြို့မှသာ ¯မဟုတ်-တပါးသော အနာမြို့သော်လည်း ရောက်လေ ရာရာ အရပ်၌နှစ်တိုင်းပြုခြင်းငှါအပ်၏။သမ္မုတိကိုပေးခြင်း ကိစ္စမရှိပြီ။ ။ ကတာစ္စ၊ ပြုအပ်သော အခင်းကိုလည်း ပေးလေ။ ။စတုတ္ထဆိက္ခာပဒေ ဂတ္တိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဉ္စမ နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပဒ။

(၃၄) အဘယ်အခင်းသည် အခင်းဟောင်းမည်သနည်းဟု ယုံမှား ဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကို မရှိစေလိုသောကြောင့်။ ပုရာဏသန္တတံနာမ စ သည်ကိုမိန့်သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အခင်း၌။လ။ဟောတိ၊၏။ တံသန္တတံ၊ သည်။ ပုရာဏသန္တတံနာမ၊ မည်၏။ ဤသို့လည်း၍ပေး။ ။ဝန္ဒံဝါ၊ အ ဝန်းဂုင်း။ စတုရဿံဝါ၊ လေးထောင့်ဂုင်း။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဂ ဟိတော၊သော်၊ဝိဒတ္ထိမတ္တံ၊ မြက်စွာဘုရား အထွာအတိုင်း အရှည်သည်၊ ဇေဝံတထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဝိဒတ္ထိမတ္တံ သည်ကား ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒသာ၊အ နာပတ္တိအလာဘဇန္တောထောကတရံ အာဒိယိတွာ ကရောတိဟု ပဒဘာဇ နိဒ္ဒေ ပေါသောကြောင့် အထွာအတိုင်းအရှည်ကို မယူမူ၍ပြုသော်လည်း အာပတ်မသင့်။ ။ခင်းသော်ကား အဘယ်သို့ ခင်းရမည်နည်း စုန်ရိုရ

ကား။ သဏ္ဌရန္တေနပနဲ စသည်ကိုမိန့်။ သဏ္ဌရန္တေန၊ ခင်းသော ရဟန်း သည်။ ဇကဒေသေနဝါဠ်ပြုလတ္တံ့သောအခင်းသစ်၏ တစိတ်ကိုယူ။ ဝိဓေတွာ၊ဖျက်၍။ ထိရတရံ၊ ခိုင်ခဲ့သည်။ ။အနာဒါ ဠ အာဘိညာသစ္ဆိကတွာ စသည်ကဲ့သို့ ယကာရလောပ နိဒ္ဒေသဖြစ်ရကား။ပုရာဏာသဏ္ဌတောအဂ္ဂဟေတွာဟု မိန့်သတည်း။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌမ ဇွေကလောမသိက္ခာပဒ။

(၃၅) အဋ္ဌါနမေဝမဂ္ဂေါ အဋ္ဌါနမဂ္ဂေါ၊အဋ္ဌါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော အဋ္ဌါနမဂ္ဂ ပဋိပန္နော ဟူသော ဝစနဏ္ဍကို ပြလို၍ အဋ္ဌါန သဒ္ဒါတံ စသည်ကို ဖွင့်သည်။ ။မဂ္ဂပဋိပန္နသဟု ဟောလျှင် ပြီးကောင်းပြီးလျက် အဋ္ဌါနသဒ္ဒါဖြင့် အထူးပြုခြင်းကြောင့် ဝိသေသအတိသယအနက်ရအပ်ရကား။ ဒိဃမဂ္ဂံဟု မိန့်သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ စသည်ကဲ့သို့တည်း။ ။အဋ္ဌါနဂမနသမယ၏ ဝိဘင်းဠ အဋ္ဌယောဇနံ ဂန္တွာသာဓိတိ ဘုဉ်တိတဗ္ဗံ အစရှိသည်ဖြင့် ပေါသောကြောင့်။ ယူဇနာခွဲသည်ပင် အဋ္ဌါနမဂ္ဂမည်၏။အဓွန်ရှည်သောခရီးဠ ဖြစ်သော သိုးမွေးကိုသာ ခံအပ်သလော - တပါးသော အရပ်ဠ ဖြစ်သောသိုးမွေးတို့ကိုကားမခံအပ်သလော ဟူသော အနုယောဂကို ယှဉ်၍ သဗ္ဗဉ္ဉု ပနေတံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဇတုဝဂ္ဂစနံ၊ ကို။ ဘိက္ခုနောပနေဝအဋ္ဌါနမဂ္ဂပဋိပန္နသဇွေကလောမာနိ ဥပဂွေယျုံစသည်ကို။ ။အဘယ်အရပ်မှစ၍ တိယောဇနပရမ ဟုမှတ်ရမည်နည်း။ ပရမသဒ္ဒါသည်လည်း ဥတ္တမတ္ထ လောစောဒနာဒိရကား။ဂဟိတဗ္ဗာနံတောစသည်ဖြင့် ဖွင့်သော။တိယောဇနပရမံဟုပမာဏံ ဇတသဒ္ဒသသာတိတိယောဇနပရမော အရပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့်။ ဒေသံဟုမိန့်သတည်း။ ။သဟဇ္ဇေန၊ဖြင့်။ကရဏတ္ထ ဠနိသဂ္ဂဝိဘတ်ဟု ပြသတည်း။ လက်ဖြင့်ဆောင်မှသာ အပ်သလော အမှတ်မရှိ တစုံတရာသော ကိုယ်အစပ်ဖြင့်ကား မဆောင်အပ်သလောစဒိရိရကား။အတ္ထနာဟရိတဗ္ဗာနိတိအဇ္ဇော ဟုမိန့်သည်။ သဟဇ္ဇာဟူသော ဤစကားသည် ဥပလက္ခဏမျှသာ အမှတ်မရှိသောကိုယ်အစပ်ဖြင့် ဟူသောအနက်ကို မှတ်အပ်၏ဟူလိုသော။

အသင်္ကေဟာရကေဟူသောပုဒ်တို့၏ ပါရာဇိကောဟောတိ စသည်ကဲ့သို့ အဝဓာရဏာ အတွင်းဝင်သောကြောင့် အဝဓာရဏာကို ရအပ်ရကား အသင်္ကေယေဝဟုံ ၀ေသဒ္ဓါနှင့်တကွဖွင့်သတည်း။ ။တံ၊ထိုတပါး သောသူကို။ဗျတိရိက်ထုတ်လိုရကား။အတ္တနာပန စသည်ကိုမိန့်။ ။အတ္တနာဟူသည်ကား။၀ါ၊မိမိကိုယ်တိုင်ဟူသည်ကားကြိယာ၀ိသေသန။ ။၀ါတာဗာဓပဋိကာရဏ္ဌံ၊လေနာကို ကုအံ့သောဌာ။ ၀ါတေနသမုဋ္ဌိတောအာဗာဓောဝါတာဗာဓော၊ ၀ါတာဗာဓသဿ ပဋိကာရော ၀ါတာဗာဓပဋိကာရော၊ တသ္သ ၀ါတာဗာဓပဋိကာရဏ္ဌံ။ သုတ္တကေန၊ချည်ဖြင့်။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ ထည့်အပ်သောသိုးမွေးတို့ကိုလည်း။ ။သုံးယူဇနာထက် လွန်သည်၌ လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း မလွန်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။ ။၀ါသာဓိပ္ပါယေန၊ နေလိုသဖြင့်။ တတော၊ထိုသို့ရောက်ရာအရပ်မှ။ ပရံ၊တပါးသောအရပ်သို့။ဟာရဏေစ၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဂုဏ်း။

[အခ်ိဳ့ပါယ်ကား အကြင်အရပ်သို့သွား၏ ထိုအရပ်၌ ပါဋိအဌကထာသင်ခြင်း ပစ္စည်းလေးပါးကို မရခြင်းကြောင့်၊ ထိုအရပ်မှ တပါးသောအရပ်သို့ ဆောင်ခြင်း,ထိုအရပ်မှလည်းတပါးသောအရပ်သို့ဆောင်ခြင်း၌သို့ယူဇနာအရာတိုင်တိုင်သော်လည်း ဆောင်သော ရဟန်းအားအနာပတ္တိဟူလိုသော။]

အန္တိန္နံ၀ါ၊ ဒိုးသူလုယက်သော သိုးမွေးကို၀ုင်း။ နိသဒ္ဒံ၀ါ၊ဝိနည်းကံပြုသောအားဖြင့် စွန့်အပ်သော သိုးမွေးကို၀ုင်း။ ဗန္ဓံ၊ ဖွဲအပ်သော။ ကတဘဏ္ဍံ၊ အထုပ်ပြုအပ်သော သိုးမွေးကို။ ဗန္ဓကတဘဏ္ဍဟာရဏေဟာ တသမာသိတည်း စာအများရှိ၏။ ရှိသည် အတိုင်းလည်း အနက်ပေးကုန်၏။ကတဘဏ္ဍန္တိကတံဘဏ္ဍံ၊ ကမ္မလကောဇဝသ္တုတာစဒိယံကိုပြုအပ်သောသူတို့ကနေ ဗန္ဓမတ္တဖြိဟ့ ဒိုကားဖွင့်သည်ကို ထောက်လျှင်။ ဗန္ဓံကတဘဏ္ဍံ ဟာရဏေဟု ၀ါကျရှိလို၏။ ဇွေကလောမာနံ၊ တို့၏။ အကတဘဏ္ဍတာ၊ အထုပ်မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်။ ။အဟာရဏာပစ္စာဟာရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း တဟုန်ဆောင်ခြင်း၏ မရှိခြင်း။ အာဟာရဏာဟု ဒိဃနှင့်စာအ

များရှိတတ်ဖြ၏။ အဟာရဏာပစ္စာဟာရဏာန္တို့ ဟာရဏာပစ္စာဟာရဏာဒေနမဘာဝေါဟု ဒိုကာ ဖွင့်သည်ကို ထောက်သည်ရှိသော်အဟာရဏာဟု ရသနှင့် ရှိလိုဖြ၏။ ။ဆဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၇) သင်္ဘာမ ဇွေကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒံ။

(၃၆) သင်္ကေသ၊ သင်္ကတိုင်းတို့၌။ သင်္ကဟူသည်ကား သဒ္ဓါဝင်မင်းတို့၏အမည်တည်း။ ထိုမင်းတို့၏နေရာဖြစ်သော ဓနပုဒ်သည်လည်း ရုဋ္ဌိအားဖြင့် သင်္ကမည်၏။

[ထိုမင်းတို့သည် အဘယ်ကြောင့် သင်္က မည်သနည်း ဟူမူကား။ ဥက္ကာကရာဇ်၏ မင်းကြီးသည် ဖြည်မှလွှတ်လိုက်သော သားတော်တို့၏ အမျိုးတပါးနှင့် မရောယှက်ခြင်းငှါ နှမတော်တို့နှင့် ဓိမ်ထောင်သည်ကိုကြား၍။ သက္ကျဝံတဘောဂုမာရာဟု တပါးအမျိုးနှင့် မရောယှက်ရအောင် မင်းသားတို့ စွမ်းနိုင်ကြေပေကုန်စွ ဆိုသည်ကိုစွဲ၍ သင်္က မည်ကုန်သတည်း။ ။ထို့ကြောင့် သင်္ကေသူတိသက္ကျဝံတဘောဂုမာရာတိဥဒါနံ ပဋိစ္စ သက္ကျတိလဒ္ဓနာမာနံ နိဝါသော ဇနကောဝိဇနပဒေါရုဋ္ဌိသဒ္ဒေန သင်္ကာတိ ဝုစ္စတိဟုဒိုကာမိန့်ပြီ။ သည်ကိုရည်၍တုံခန်းဋ္ဌ။ ။(သက္ကျဝံတာ၊ ဂုမာရဟု၊ သြဇသောကြည်၊ နွတ်မွန်ရည်ကြောင့်၊ ပင်စည် ညွှန့်ညောက်၊ မင်းရိုး ပေါက်၍၊ လှပေါက်မထင်၊ ရာဇဝင်ဖြင့်၊ ဥကင်မင်းခေါင်၊ ထက်ဝန်းဆောင်သား၊ ရန်ဘေဝင်တျင်းတျင်း၊ ပယ်လွှင့်ခွင်းသို့။) ဟု အင်္ဂါဒိဋ္ဌသမာဓိမဟာထေရ် မိန့်တော်မူသည်။]

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကေသု ဆဗ္ဗင်္ဂိဒေယ်။လ။ ပညတ္တံဟု ဤမျှသာအဆုံးအဖြတ်ကိုဆိုခဲ့၊ ဤမှတပါးသော အဆုံးအဖြတ်ကား မရှိပြီလော၊ ဆရာတည်း ဆိုစွမ်း မရှိလေတော့ သလော ဟု သူတပါးတို့ အံ့ဖြစ်တင်အံ့သည်ကိုမြင်တော်မူ၍။ တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ဃမ

သိက္ခာပုဒ်၌။ သိုးမွေးကို ဖွဝ်စေခြင်း ၌လည်း ပေးကုန်၏။ ။သတ္တမ သိက္ခာပဒေဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ရူပိယသိက္ခာပဒ။

(၃၇) အတ္တနော သဘာဝေန ဇာတံ ရူပမဿဒၱိ ဇာတရူပံ၊ ငွေကြေးနီ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဒုတ္ထာ-ပြဒါး စသည်တို့ဖြင့် မဆိုးဘဲ မိမိသဘောအားဖြင့် ဖြစ်သော ဩရဇ်၏။ ဝဝဋ္ဌတ္ထာရဇိတဗ္ဗန်တို့ ရဇတံ ဟု ပြုသောကြောင့်။ဒုတ္ထာ-ပြဒါးစသည်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်သောငွေရဇ်၏။ ။ထုံ့ကြောင့်ရကား။ သုဝဏ္ဏဥ္စေဝရူပိယဉ္စ ဟုဖွင့်သတည်း။ ။ဇာတရူပဉ္စ ရဇတဉ္စ ဇာတရူပရဇတံ ဟူသောဒွန္ဒနိုကိုလည်းပြုသည်။ ။ရဇတသဒ္ဒါ ဖြင့်ငွေကိုသာ ဤ၌လိုအပ်သလော စောဒနာရှိ၍ ငွေကိုသာလိုအပ်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်ကား အဖတ်မရှိ အလုံးစုံသောရောင်းဝယ်ခြင်းသို့ရောက်သော ကဟာပဏ စသည်ကိုလည်း လိုအပ်သတည်းဟု ပြခြင်းငှါ၊အဂိစ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။လောဟမာသက၊ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော မာသက။ဒါရုမာသက၊ သစ်ဖြင့်ပြုအပ်သော မာသက။ဇတုမာသက၊ ချိဝ်ဖြင့်ပြုအပ်သော မာသက။ ယေမာသကာ၊ တို့သည်။ ဝေါဟာရံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ ။တဒေဝ၊ထိုငွေကိုသာလျှင်။ သမ္မုခါဝါ၌ဝင်း။ပရိစ္ဆတ္တံ ၌စပ်။ ။တုယ္ဟံ၊အား။ဟာတု၊စေ။ ဣတိ၊၍သို့။ ဝတ္တွာ၊၍။ ။ပရိစ္ဆတ္တံ၊ စွန့်အပ်သောငွေကို။ အဓိဝါသေယျသို့သွား။ အဓိဝါသေယျ၊သာယာငြားအံ့။ ဂဏ္ဍိတုကာမောဟောတိဖြင့် သာဒိယတိဟူဆိုအပ်သောအနက်ကိုပြသည်။ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ပယ်အပ်သော်သာ ပယ်အပ်သည်မည်သလော ရုန်ရှိရကား။ ကာယဝါစာဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အဃနဓဇွေသု၊ တခဲနက်မစပ်ကုန်သော။ ။တံ၊ထိုငွေကို။ ထိုငွေကို ခံကာမျှသာ ထိုငွေဖြင့် တစုံတခုသောကုန်ပိုယဘဏ္ဍာကိုမငယ်သေးသောကြောင့် သင့်သောအကြောင်းဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါ။ သံဃမဇ္ဈေယေဝနိသဒ္ဓိတဗ္ဗံ ဟုမိန့်သတည်း။ ထိုငွေဖြင့် ဝယ်ပြီးမှ စွန့်သော်ကား သုံးဆောင်အပ်သော အကြောင်းမရှိပြီ။ ။သေ၊ထိုဒါယကာသည်။ယံ၊အာ

ကြောင်ဝတ္ထုသည်။ တပ္ပစ္ဆယာ၊ ထိုဆွေငွေဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ။ တတော၊ထိုဆွေငွေကြောင့်။နိဗ္ဗတ္တရုက္ခဆာယာဝါ၊ ဖြဂ်သော သစ်ပင်ရိပ်ကို လည်း။

[ပဋ္ဌက်သမန္နာဂတောဒ္ဒါ အင်္ဂါငါးပါး ဟူသော်ကား ဆန္နာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း၊ ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း၊ မောဟာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း၊ ဘယာဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း၊ စွန့်အပ်သည်မစွန့် အပ်သည်ကို သိခြင်း ဤငါးပါးတည်း။]

တေန၊ ထိုသမထိအပ်သော ရဟန်းသည်။ နိမိတ္တံ၊အဂ္ဂတ်ကို။ အကတ္တာဝ၊မပြု၍သာလျှင်။ အနိမိတ္တံဒ္ဒါအ-ကိုအနောကာသံကာရာပေတွာဒ္ဒါကဲ့ သို့ကတ္တာနှင့်ယှဉ်၍ပေး။ မျက်စိမှိတ်၍ မြစ်ကမ်းပါးပြတ်တောချုံစသည် တို့ဒ္ဒါ မစင်ကဲ့သို့ မင့်မကွက် ကျရာအရပ်ကို နှလုံးမမူဘဲ ပစ်အပ်စွန့်အပ် ၏ဟူလိုသော။ ။ဆွေငွေဒ္ဒါဆွေငွေဟာ အဂ္ဂတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း။ဆွေငွေ မဟုတ်ဟုအဂ္ဂတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ် ဖြစ်သည် ဂ္ဂတ်လေ။ ။အဒ္ဓမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒေသနံ။

(၉) နဝမ ရုက္ခဓိယသံဃေါဟာရသိက္ခာပဒ။

(၃၈) နာနာ သဒ္ဒါသည် ဝိသုံးအနက်၊ အနေကအနက်တို့ဒ္ဒ ဖြစ်၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ဤဒ္ဒအနေက အနက်ဒ္ဒသာ လိုအပ်၏။ ပကာရသဒ္ဒါ သည်လည်း ပကာရောတုလျဘောဒေသု ဟုဆိုအပ်သော တုလျအနက်၊ ဘေဒအနက်တို့ဒ္ဒ ဖြစ်၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ဤဒ္ဒ ဘေဒဟုဆိုအပ်သော ဝိဓအနက်ဒ္ဒသာ လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အနေကဝိဓံ ပွင့်သည်။အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အနေကဝိဓ ဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကိုဖြေ ခြင်းငှါ ကတာဒိဝသေနဟု ဝိန့်သည်။ကတာဒိဝသေန၊ဦးခေါင်းတန်ဆာ အစရှိသည် ပြုအပ်သော ဆွေငွေ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ ရုဝိယသဒ္ဒါဖြင့် ငွေကိုသာ ယူအပ်သလော ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ငွေကိုသာ ယူအပ်သည် မဟုတ်၊ ဆွေအစရှိသော လွေးပါး အပြားရှိသော နိဿဂ္ဂိ ဝတ္ထုကို ဤဒ္ဒယူအပ်သတည်းဟု ပြလို၍၊ဓာတုရူပ ရဇတပရိဝတ္တနံ ဟု

ပွင့်သည်။ ။သံဝေါဟာရ-သဏ္ဌာဟာရ-ဟု နှစ်ထွေရှိ၏ သင့်သည်ချည်း။ သံဝိအာဟာရဟု ပုဒ်ဖြတ်၍။ အဝသဒ္ဒါကို ဩပြု၍။ ဝိ-ဒ္ဓံသုသရကိုဆေ၍။ ဝ ကို ဩသို့ကပ်၍။သံဝေါဟာရဟု ပြီး၏။ သု-ကို ယပြု၍ ဝ-ကိုလည်း ဇပြု၍။ သံဒ္ဓိနိုဂ္ဂဟိတ်ကိုဆေ၍ သဏ္ဌာဟာရဟုပြီး၏။ဤသို့ရှုပသဒ္ဒိမျှသာ ထူးသည်။ ၊ဟိ-ကား ကာရဏာတ္ထဒေါတကား။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မာ၊ထိုဖလယ်အပ်သော ဝတ္ထု၏ငင်း။ ဓနသ္မာ၊ အဘိုးဖြစ်သော ဒိဗ္ဗိဿရာ၏ငင်းပေးလေ။ ။နဝမသိက္ခာပဒေဂတ္တိုဋ္ဌာန်။

(၁၀) ဒသမ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒ။

(၃၉) ရှုဝိယ သံဝေါဟာရ ကို ရှေးသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကဗ္ဗိယဘဏ္ဍာတို့ကိုသာ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ယူအပ်ရကား။စီဝဏဒိန် စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ကယော၀ စ ဝိက္ကယေ၁စ ကယဝိက္ကယံဟု ဒွန်သမာသ်ပြု၁စလို၍။ ကယဠေဝ ဝိက္ကယဠဟု သမုစ္စည်းနှင့်တကွ ပွင့်သည်။ ဝိက္ကမော ဝိက္ကေ့ာ ဝိက္ခာယိတက် ဝိဂ္ဂဟော ဝိပ္ပဝါသော ဝိပ္ပါရော စသော ဝိရှေးရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဒွဒေါ်ကိုသာ မြင်သောကြောင့် ဝိက္ကယ ဟု ဒွေဒေါ်သံယုဂ်နှင့်သာ ရှိသင့်၏။ ။အဘယ်သို့ ကယဝိက္ကယ သို့ရောက်သနည်းဟူသော ယုံမှားကိုဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဣဓိနာဣမံဒေဟိ စသည်ကိုမိန့်သော၊ ။သက်နှံးပွပ်စေခြင်း၊ ဆံရိတ်ခြင်း ဖြေသုတ်သင်ခြင်း စသော နဝကမ္မ၌ ပိဗိလက်သို့ ရောက်သော စွန့်အပ်သော သူတပါး၏ ဥစ္စာမရှိခဲ့ရကား အဘယ်သို့ပြုရမည်နည်းဟူသော အနုယောဂကို ရည်၍။အသန္တေ့ပါစိတ္တိယံဒေသေတဗ္ဗမေ၀ ဟုမိန့်သတည်း။ ။နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုကို သုံးဆောင်ပြီးသော်၎င်း ပျောက်သော်၎င်း မစွန့်ရပြီ။ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားရသကဲ့သို့၊ထို့အတူ ၌သက်နှံးကိုပွပ်စေခြင်း အစရှိသည်၌ ဒေသနာ ကြားရတော့သည်သာ မစွန့်အပ်ပြီဟူလိုသော။ ။ကိ်ံအ္ဏတိ၊အဘယ်မျှအဝဘိုးထိုက်သနည်းဟူပေး။ ။ဒသမသိက္ခာပဒေဂတ္တိုဋ္ဌာန်။ ။ဇ္ဇေကလောမဝတ္ထေါ ဒုတိယော။

၍တွင် ဇ်္ဇေကလောမဝတ် ပြီး၏။

(၁) ပဌမ ပတ္တသိက္ခာပဒ။

(၄၀) အဓိဋ္ဌာန်မတင် ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သော သင်္ဃိတ်ဟူသော်လျှင် အတိရေကဖြစ်သည်သော စောဒနာကိုဖြစ်သော်ငါ၊ သောစခေါစသည်ကို မိန့်သော။ တသ္မာ၊ ထိုသဖိတ်၏။ ပမာဏံ၊ကို။ ဂဏ္ဍုပ္ပဒံ။ ။သုကောဋ္ဌိ တပရိဿဒ္ဓါနံ၊ကောင်းစွာပပ်ပျောက်၍စင်ကုန်သော။ ။အနုပဟတ ပုရာဏသာလိတဏ္ဍုလာနံ၊ မကျိုးသောဟောင်းသောသလေးဆန်တို့၏။ နွေမဂဓနာဠိယော။မဂဓရောဇ် နှစ်ကွမ်းစားတို့ကို။

[မဂဓရောဇ်ကွမ်းစားကား။ အန္ဓအဋ္ဌကထာ၌လာသောအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်လက်ဖက်ခွဲရှိ၏။ သာဂဇ္ဈဒီပနီ၌ လာသော ကေဝိဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ခြောက်လက်ဖက်ရှိ၏။ အပရေဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ရှစ်လက်ဖက်ရှိ၏။ ဆရာဓမ္မပါလထေရ် အလိုအားဖြင့် လေးဆုပ်သည် ကုဋုမ္ဘမည်၏။ ထိုကုဋုမ္ဘအားဖြင့် ငါးကုဋုမ္ဘနှင့် တဆုပ်သည်ရင်း။ တဆုပ်တွင် သုံးရတနသည်ရင်း။မဂဓရောဇ်ကွမ်းစားမည်၏။ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌လာသောအားဖြင့် (၁၆) ကုဋုမ္ဘရှိ၏။]

အနုတ္တာဏ္ဍုလံ၊ မဆတ်လွန်းသော။ မမာလွန်းသော်လည်းဟူ။ အကိလိန္နံ၊မနှဲလွန်းသော။မပြောဲလွန်းသော်လည်းဟူ။အဝိက္ကိဏ်၊မခဲသော။သုဝိသဒံ၊ကောင်းစွာသန့်ရှင်းသော။ ကုန္ဓမကုဋ္ဌရာသိသဒိသံ၊ သင်းလွှဲငုံအရုန့်တူသော။အဝသသာဝိတောဒနံ၊ချိုးမကပ်သောထမင်း။ နာတိလဟနော၊ မချဲလွန်းသော။နာတိတနုကော၊မကဲ့လွန်းသော။ဟဋ္ဌဟာရိယော၊လက်ဖြင့်ယူကောင်းသော။သဗ္ဗသမ္ဘာရသမ္ပန်တော၊ ခပ်ဆိမ်းသောအဆောက်အဦတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ။ယာဝဓရိမာလောပပဟောနကံ၊ အဆုံးဖြစ်သော ဆွမ်းလုပ်တိုင်အောင် လောက်သော။ ။အာလောပါနုရူပါဗျဉ္ဇနဟ္တာနာမည်သည်နသ စတုဋ္ဌဘာဂေါဟု ဖြဟ္မဉာယဲသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသောကြောင့် ဆွမ်းလုပ်၏ လေးဘို့တဘို့ကို အနုရူပဟု မှတ်အပ်၏။ ။ တက္ကရသ၊ ရက်တက်ရည်။ ။တာနိ၊ ထိုထောပတ်ဆိ အစရှိသည်တို့

သည်။ ။ဩဒနဂတိကဟူသည် ဆွမ်း၏အတွင်းသို့သာဝင်ကုန်၏။ မိမိ၏နေရာမရှိကုန်ဟူလိုသော။

ဇတံသဗ္ဗံပိ၊ ထိအလုံးစုံသည်လည်း။ မုခဝင်္ဆိယာ၊ အနှားရေး၏။ ပေါဋ္ဌိမရာဖိသမံ၊ အောက်အနှားရေးနှင့်အမျှ။ ။သုဇ္ဈေနဝါ၊ချည်ဖြင့်ဝင်း။ ။ဟိရေနဝါ၊ လျော်ဖြင့်ဝင်း။ ဆိန္နန္တိသ၊ ဖြတ်သည်ရှိသော်။ ကြိသည်ရှိသော်လည်းဟူ။ ။ထူဒိကတံ၊ စုန့်စုန့်တက်၍။ ။တသ္မာကား။ သင်္ဘာ ပတ္တာ ပမာဏယုတ္တာကိုစွဲသည်။ ။သမဏသာရုပ္ပေန၊ ရဟန်းတို့အား ထျောက်ပတ်သောအားဖြင့်။

[သံသဒိတ်ကို ၅-ကြိမ်။ မြေသဝိတ်ကို ၂-ကြိမ် ဖုတ်သည်ရှိသော် သမဏသာရုပ္ပဖြစ်၏။ တကြိမ်မျှယုတ်မူ၊အဓိဋ္ဌာန်မလောက်မထိုက်။ ။ဒိကာအလို။ ။သာရတ္ထဒီပနီဋီကား။ ပဋ္ဌဟိဋ္ဌိဟိတိက္ကဒံ ဇ္ဈောဝတာ ကာဋ္ဌဝဏ္ဏတာ သမ္ဖဋ္ဌတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ယဒိပန ဇကေနာပိ ပါကေန ကာဋ္ဌဝဏ္ဏောဟောတိ အဓိဋ္ဌာနူပဂေါယေဝါတိ ဝဒန္တိ။ ။ဟာဝိန်၏။]

သမဏသာရုပ္ပအားဖြင့်ဖုတ်သော်ကား။ အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ၊နှစ်လုံးသော သံသဝိတ်,မြေသဝိတ်တို့သည် ပေးအပ်သော အဘိုးကိုပေးမှသာလျှင်အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်ကုန်၏။ အနည်းငယ်မျှ မပေးသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် မထိုက်ကုန်။ ထို့ကြောင့်။ သစေပနဿ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။(အဿ၊ထိသဝိတ်၏။မူလတော၊အဘိုးမှ။ ကာကဏိကမတ္တံ ဝိ၊တချင်းရွေးမျှလည်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သောအဘိုးသည်။) ။အကြင်သဝိတ်သည် အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၏။ ထိသဝိတ်သည်ပင် ဝိကပ္ပနာထိုက်၏။ ထို့ကြောင့်၊ အပစ္စုဒ္ဓရန္တေန စသည်ကိုပိန့်သော။ အပစ္စုဒ္ဓရန္တေန၊ သဝိတ်ဟောင်းကိုပစ္စုဒ္ဓိ၍မပြုသောရဟန်းသည်။ နဝေါ၊အသစ်သော။ ပတ္တော၊ကို။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော၊ ၏။ သဝိတ်သစ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသော် သဝိတ်အမျှား အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ပြီးသောသဝိတ်ဟောင်းကို အဓိဋ္ဌာန်ချအပ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်မချသည်ရှိသော် သဝိတ်သစ်ကို ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏ဟူလိုသော။ ။ကဂိုဆိတ္ထုနိုက္ခမနမတ္တေန၊ဆဝ်ထမင်းလုံးထွက်လောက်ရုံမျှဖြစ်သောပေး။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာန်း။

(၂) ဒုတိယ ဥိနပဉ္ဇဗန္ဓနသိက္ခာပဒ။

(၄၁) အသေပတ္တသေ၊ အား။ ဥိနပဉ္ဇ ဗန္ဓနေန၊ ငါးဖွဲအောက် ယုတ်သော အနွံဖွဲရှိသော။ တေနပတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သည်။ ဟုတ္တွာ၊၍။ ဤသို့ပေး။ ဣတ္ထံ ဘူတသေ၊တရုံတရသော အထူးသို့ ရောက်သည်ကို။ လက္ခဏော၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အနက်၌။ ဣတ္ထံကိုပြုပကာရံ ဘူတောပတ္တေါတိ ဣတ္ထံဘူတော၊ ရဟန်းရစေ။ လက္ခိယတေအနေနာတိ လက္ခဏံ၊သပိတ်ရစေ။

[ဤဒြဗ်ကိုဒုဗ္ဘာဝသာမန်ကို အထူးပြုတတ်သော ငါးဖွဲမပြည့်သော သပိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ဣတ္ထံဟု ဆိုအပ်သောပကာရမည်၏။ ထိုပကာရသို့ ရောက်သောရဟန်းသည်ဣတ္ထံ ဘူတမည်၏။သပိတ်သည် လက္ခဏာမည်၏။]

ငါးဖွဲမပြည့်သောသပိတ်သည်အကယ်၍ ဥိနပဉ္ဇဗန္ဓနမည်သည် ဖြစ်အံ့။ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်အကယ်ကြောင့်ပဒဘာဇနိဒ္ဒိအနွံဖွဲမရှိသော သပိတ်ကိုလည်းဟောလေသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ တထာ စသည်ကို ပိန့်သော။ ဤအဋ္ဌကထာဒ္ဋီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာဒ္ဋီဃနိကာယ် တတ္ထဟု စာရှိ၏။ ဒီကာဒ္ဋီကား တထာ သာရှိသည်။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပဉ္စဗန္ဓနောကာသော၊ ငါးဖွဲအရပ်ရှိသော။ ပတ္တောဝါ၊သည်လည်း။ နောက်မှ ဝိသေသကိုလိုက်စေသည်။ တသ္မာ၊ ထိုရဟန်း၏။ သောပတ္တော၊သည်။ အပတ္တော၊ သပိတ်မမည်။ ။အနွံဖွဲမည်သည် နွံရာအရပ် ရှိသော်သာဖြစ်၏။ မရှိသော်ကားမဖြစ်။ ထို့ကြောင့်ထိုအနွံဖွဲ၏လက္ခဏာကိုဂုဏ်း။ နွံခြင်းအစီရင်ကိုဂုဏ်း ပြခြင်းငှါ၊ ယသ္မိံပန စသည်ကို ပိန့်သတည်း။

ဘဋ္ဌာ၊ ကွဲသော။တံပတ္တံ၊ ကို။ ။ဟေဋ္ဌိမပရိယန္တေန၊ အောက်အစွန်၌။ သပိတ် အနားရေး၏ အနိုးဒွီ ပေါက်သည်ရှိသော် အံ့ခဲ့ထူ၍ ကွဲတတ်သောကြောင့်ဆိုသည်။ ပတ္တဝေဓကေန၊ သပိတ်ထွင်းသော စူးငယ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိဘွာ၊ထွင်း၍။ ဖောက်၍သော်လည်းဟူ။သတ္တရဇ္ဇုကာ၊ချည်ကြိုးငယ်။ မကစိရဇ္ဇုကာ၊ သင်ပန်းကြိုးငယ်။ တိပုသုတ္တကေန၀ါ၊ သင်္ဃိကြိုးငယ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ အာမိသသ၊ ၏။ အလဂ္ဂနတ္ထံ၊ မကပ်စေခြင်းငှါ။ တိပုပန္နကေန၀ါ၊

သလွဲပြားဖြင့်ဂင်း။ဗန္ဓသိလေသာဒိနာဝါ၊သစ်စေးအစရှိသည်ဖြင့်ဂင်း။ သလွဲပြား အစရှိသည်ဖြင့် ဖုံးအပ် သလောစုန်ရှိရကား သုခုမံဝါ စသည်ကိုမိန့်သော့ သုခုမံ၊ ကျဉ်းသော။ ဆိန္ဒံဝါ၊ကိုလည်း။အဓိပ္ပါယ်ကား။ အပေါက်ကျဉ်းသည်ရှိသော် သလွဲပြား စသည်ဖြင့် ဖုံး၍ အကျိုးမရှိပြီ။ချည်ကြိုးစသည်ဖြင့် ချုပ်၍သာအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏ဟူလိုသော။ သလွဲပြား စသည်ဖြင့်သာ ဖွဲ့အပ်သည်မဟုတ်ဟု ပြလိုရကား။ ဖာဏိတံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ဗျာပေတွာ၊ကျောက်မှန့်နှင့်တကွမီးဖုတ်၍။ ပါသာဏာစုဏ္ဏေန၊ ဖုတ်ပြီးသော ကျောက်မှန့်ဖြင့်။

အယစုဏ္ဏေနဝါ၊ သံမှန့်ဖြင့်ဂင်း။ အာဏိယာဝါ၊ မယ်နဖြင့်ဂင်း။ လောဟမယ္ဘာလေနဝါ၊ သံပြားအဝန်းဖြင့်ဂင်း။မဌာနိ၊ပြုပြုစ်ကုန်သည်။သင်္ဃာအလယ်၌ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အာဘယ်ကြောင့် သိသနည်းစုဒ်ရှိရကား။ တေနဝုတ္တံ စသည်ကို မိန့်သော။ ပတ္တာဂါဟကေန၊ သပိတ်ကိုယူစေသော ရဟန်းသည်။ ပတ္တာပရိယေသနာနာမ၊အဆုံးဖြတ်သော သပိတ်မည်၏။ အဒေသေဝါ၊ အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်လည်း။ မထေးအပ်သော အရပ်ဖြစ်လည်းဟူ။ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်စသော အရပ်သည် မထားအပ်သောအရပ်မည်၏။ အပရိဘောဂေနဝါ၊ မသင့်သော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်လည်း။

> [ယာဂု ကျိုခြင်း ဆိုးရေ ကျိုခြင်း စသော မသင့်သော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် မသုံးဆောင်အပ်၊ လမ်းခရီးအကြားဖြစ် အနာဖြစ်ခဲ့၍ တပါးသော အိုးခွက်မရှိသော်ကား မြေဖြင့်လိမ်းကျံ၍ ယာဂုကျိုခြင်းရေနွေးကျိုခြင်းဌါ အပ်၏ဟူလိုသော။].

ဇကေကေန၊ တလုံးတလုံးသော။ စေတာပန ဝသေန၊ တောင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇကံပါစိတ္တိယသတံ၊ တရာသောပါစိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ဇကေနပတ္တေန ကံပါစိတ္တိယံဒသိတံ ဟုစာရှိတတ်၏။သာရတ္ထဒီပနီဋီကား ဇကေနပတ္တေန ကံပါစိတ္တိယသတံ ဟုရှိ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီ ရှိသည် အတိုင်း သင့်မြော်၏။ သတသဂ္ဂဟ်ကား။ အဗန္ဓနသပိတ်ဖြင့် အဗန္ဓနစသောသပိတ် ၁၀-လုံးကို တောင်းရာ၌ ၁၀။ ဤအဝတ္ထုကေဗန္ဓန

စသော တလုံးတလုံးသော သင်္ကန်းဖြင့် အဗန္ဓနစသောသင်္ကန်း ၁၀-လုံး ကိုတောင်းရာ၌တဆယ်တဆယ်စီအားဖြင့် ၁၀၀-ဖြစ်သတည်း။ "ဥာတကပဝါရိတေ ၌သင်္ကာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖိတ်ရာ၌ငါးဖွဲ့ရှိသော သင်္ကန်းရှိသဖြင့်သာ တောင်းအပ်၏။ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖိတ်ရာ၌ကား။ငါးဖွဲ့မပြည့်သော သင်္ကန်းရှိသဖြင့်လည်း တောင်းအပ်၏။ အကတဝိညတ္တိ၊ ပစ္စည်းဖြင့် မဖိတ်ရာ၌ တောင်းခြင်း။ ကတဝိညတ္တိဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။ ဋီကာနှင့်မညီ။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိပ္ပဒါနံ။

(၃) တတိယ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒ။

(၄၂) တပနီယာမ္ပေါ စသည်၌ အနီယပစ္စည်း၏ ကတ္တား၊ အနက်၌လည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုအနက်ကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ ပဠိသာယတိတ္ထာနိဟု ဖွင့်သတည်း။ စကားကျအနက်ကို ပြလိုရကား ဇတေန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဇတေန၊ ဤပဠိသာယနိယာနိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟောတွေ၊ ကိုင်၍။ နိက္ခိတ္တာနံ၊ထားအပ်သော ဆေးတို့၏။ မိမိအလိုလို ကိုင်၍ထားအပ်သော ထောပတ် စသည်တို့၏ မမျိုအပ်သော အဖြစ်သို့ရောက်သောကြောင့်။ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိံ ဒသေတိ ဟုဆိုသည်။အနာပတ္တိအဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့် ပြအပ်သနည်း ရန်ရှိရကား။ တာနိဟိ စသည်ကိုမိန့်။ "ဘိသက္ကသ ဣမာနိ တေန အနုညာတာဘေသဇ္ဇာနိ။ သပ္ပါယဖြစ်သော အမှတ်မရှိသောဆေး ရ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဘေသဇ္ဇကိစ္စံ ကရောန္တေန၊ ဝါစသည်ကိုမိန့်သတည်း။

ယသာအခါ သတ္တာဟကာလိကနိဿဂ္ဂိဝဏ္ဏ၊ဖြစ်သောထောပတ် ဆီဥကိုပြုအံ့သောငှါ သပ္ပိနာမေဂဝါဒိနံ စသည်ကိုမိန့်သော။ သပ ဂမနေ ဣဟ အာဘိဓာနိဂိကာမိန့်ရကား။သပ္ပိဟုသြဠာရပဒမကွဇ္ဇာနှင့်လိုဘိ။ တိလ၊နှမ်း။ သာသပ၊မုန်ညင်း။မရိက၊သစ်မည်စည်း။ဇရေဏ္ဍက၊ကြက်ဆူး၀သာဒိဟိ၊ သားဆိအစရှိသည်တို့မှ။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ထုတ်အပ်သောဆိတ့်ညှင်း။ မက္ခိကာမရုမေဝ၊ ပျားငယ်ပျားကြီးတို့သည် ပြုအပ်နှသော ပျားလျှင်တည်း။ဥဿု၊ ရသံ၊ ကြံရည်ကို။ အဝဏ္ဏုကပက္ကာဝါ၊ အဖတ်မရှိဘဲ ချက်အပ်သည်

လည်းဖြစ်သော။ ဥစ္ဆုဝိကတိ၊ ကြိုရည်အထူးသည်။ ပဂ်ိတံ၊မည်၏။ အဝဓာရဏ အနက်အတွင်း၀င်ရကား။နတေသံဝတ္ထု။နိဟ ပိန္နသတည်း။ တေသံ၊ ထိုဇထာပတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထု။နိ၊ အကြောင်းဖြစ်သောနှင့် ရည်အစရှိသည်တို့ကို။ပဋိဂ္ဂဟာတွာ၏။ ဇတေန၊ ထိတာနိပဋိဂ္ဂဟာတွာ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝသာတေလံ၊အဆိုခဲ့၏အဆိကို။ ဇ်ဿ၊၍သိက္ခာပုဒ်၌။ ယာ၀ကာလိက ဝတ္ထု။နိ၊ ယာ၀ကာလိကလျှင် အကြောင်း ရှိကုန်သော။ ယာနိ၊အကြင် ထောပတ် အစရှိသည် တို့သည်။ သန္တိ၊ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုထောပတ် အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထု။နိ၊အကြောင်းဖြစ်သော နှီရည်အစရှိသည်တို့ကို။ တာနိသန္ဓါဖြင့် ထောပတ် စသည်တို့ကိုသာ စွဲ၏။ထောပတ်စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှီရည်စသော ဝတ္ထုကိုမစွဲ။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းဖြစ်သော နှီရည် စသော ဝတ္ထုကို ခံ၍ ပြုအပ်သော ထောပတ်စသည်တို့ကို ချနှစ်ရက်လွန်စေသော်လည်း။အာပတ်မသင့်ဟူသောအနက်သည် ကျ၏ဟူလိုသော။

အကြောင်းဖြစ်သော သားဆီခဲကို ခံ၍ပြုအပ်သော်။သားဆီခဲ၏ဆီကို အာဘယ် အကြောင်း အထူးရှိ၍ ထားလေ သနည်း။ နှီရည်စသော အကြောင်း၀တ္ထုကိုခံ၍ ပြုအပ်သော ထောပတ် စသည်တို့ကဲ့သို့ ချနှစ်ရက်လွန်စေသော်လည်း အနာပတ္တိ ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော စောဒနာရှိ၍။ ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ။ ဝသာတေလံပန စသည်ကိုပြန်သတည်း။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခ၀ေ ဝသာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အန္တ၀သံ မန္တ၀သံ သုသုမာရ၀သံ သူကရ၀သံ ဂဒြဘ၀သံ ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေနိပက္ကံ ကာလေသံသဋ္ဌံ တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဟူ၍ ဆိအလျှင်ငှါ သားဆီခဲကိုအကပ်ခံခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကြောင့် သားဆီခဲကို အကပ်ခံ၍၊ ချနှစ်ရက်လွန်စေသည် ရှိသော် အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် သားဆီခဲ၏ဆီကိုထားရ လေသည်ဟူလိုသော။]

ကာလေ၊ နံနက်ကာလ၌။ နိပက္ကံ၊ ချက်အပ်သော။ သံသဋ္ဌံ၊ စပ်အပ်

သော။ ဝသာတေလံပန၊ သားဆိုခဲ့၏ ဆိုကိုကား။ အန္တဝဿံ ဟူသော ပါဠိဖြင့် လူတို့၏ အဆိုခဲကိုထား၍ ခပ်ဆိမ်းသော အသား မအာပ်သော သတ္တဝါတို့၏အဆိုခဲကို ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်။ ဌပေတွာဒိမနုဿဝဿံ ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်သတည်း။ ။နိဗ္ဗတ္တံ၊အဆိမှထုတ်အပ်သော။နိရာမိသပရိဘောဂေန။အာမိသန္နှင့်မရောသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ကိုယ်တိုင် ချက်ခြင်းကြောင့် အာမိသန္နှင့်တကွ မအာပ်။ နိရာမိသဖြစ်မှ အပ်သည်ဟူလိုသော။ ။လူသာမဏေတို့ချက်၍ပေးသော်ကား အဘယ်သို့နည်းသာမိသန္နှင့်တကွ အပ်သလော စကားရှိ၍။အနုပသမ္ပန္နေန စသည်ကိုမိန့်။ ဒိန္နံပန၊ ပေးအပ်သော သားဆိုခဲ့၏ ဆိသည်ကား။ တဒဟုဇာထိန္နေ၌။ သာမိသံဝိ၊အာမိသန္နှင့်တကွလည်း။ ဝိသဒ္ဒါဖြင့် နိရာမိသဖြစ်သော်ကား ပဋေဝဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ။ယာဝကာလိကဝတ္ထူနံ၊ ယာဝကာလိကဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အညောသံ၊သားဆိခဲ့၏အဆိမှ တပါးသော ထောပတ် အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထုံ၊အကြောင်းဖြစ်သော နို့ရည်အစရှိသော ယာဝကာလိကဝတ္ထုကို။ပဝိတုံ၊ဌ၊နဝဋ္ဋတိ၊မအပ်။သာမပါကဖြင့်ခြင်းကြောင့် မအပ်ဟူလိုသော။ ။နိဗ္ဗတ္တိတသပ္ပိံဝါ၊ ယာဝကာလိကမှ ထုတ်အပ်သော ထောပတ်ကိုဂုဏ်း။ အနဇ္ဈောဟရဏီယာနိ၊မမျိုအပ်ကုန်။နို့ရည်အစရှိသောဝတ္ထုနှင့် တကွ ခံရသောကြောင့်။ သတ္တာဟာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိဆိုသည်။

သန္ဓိဓိကာရကံသည် ကမ္မဏ္ဍမဟုတ်။ ကြိယာဝိသေသနတည်းဟုသိစေလိုသောကြောင့် သန္ဓိဓိံကတွာ ဟုဖွင့်သည်။ ။ပါဠိ၌၊ သန္ဓိဓိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ပေးစေလိုသည်။ ။ပစ္ဆာသန္ဓိဓာနေစ၊သန္ဓိဓိပရိကိတ္တိတော ဟု ဆိုသောကြောင့်။ သန္ဓိဓိ သဒ္ဒါသည် ပစ္ဆာကွ အနက်၊ သန္ဓိဓာနအနက်နှစ်ပါးရှိဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ကြောင့် ပစ္ဆာကွအနက်ကိုနှစ်စေလိုရကား။ နိဒဟိတွာ ဟုဖွင့်သော။ ပရိဘုဉ်တဇ္ဇာ၌စပ်လေ။ ။အာဘယ်သို့သုံးဆောင်အပ်လေကုန်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ ပုရေဘတ်တဲ့ စသည်ကိုမိန့်သော။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌ သန္ဓိဓိံကတွာ နိဒဟိတွာ ပရိဘုဉ်တဇ္ဇာနိ၊ ကထံ။ဟုပုဆ္ဆာနှင့်ဆိုသည်ကိုထောက်။ ပဒိဋ္ဌဟိတာနိ၊အကပ်ဝံအပ်သော ထောပတ် အစရှိသည်တို့သည်။

တာနိစ၊ ထိုနံနက်အကာ်ခံအာ်သောထေား်တ်အစရှိသည်တို့ကိုဂုင်း။ အာ်ဟုဇ္ဇနာဒိနံ၊နယ်ဆိအစရှိသည်တို့၏။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဌပိတောသု၊ ထဲား်အပ်ကုန်သည် ရှိသေသ်။ ။ချနစ်ရက်မလွန်မီကနယ်ဆိအစရှိသည်ကိုပြုအံ့ဟု ရည်မှတ်ဆောက်တည်၍ထား်သောကြောင့်အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။

ယာဝကာလိက ယာဝဇီဝက ဝတ္ထုတို့၌ အာဘယ်သို့ထူး်သနည်း်ရဒ်ရှိရကား် ယာဝဇီဝကာနိ စသည်ကိုမိန့်သော။ သာသပ-မရုက-ဇရတ္ထာကအင်္ဂါနိ၊မုန်ညင်း်စေ့၊သစ်မည်စည်ငေ့ ကြက်ဆူစေ့တို့ကို။တဒဟေဝကား် သတ္တာမဒိဝသေကတံ ကိုရည်၍သာဆိသည်။ ။လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ ပြုအပ်သောဆိသည် လေးရက်။ ငါးရက်မြောက်သောနေ့၌ ပြုအပ်သောဆိသည် သုံးရက်။ ခြောက်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ပြုအပ်သောဆိသည် နှစ်ရက်။ ချနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ပြုအပ်သော ဆိသည် ထိုနေ့၌သာအပ်၏။ ဤသို့ယူ။ ယာဝဉ္စဂမနာ၊ တက်သည်တိုင်အောင်ပေး။

မမျိုအပ်သော ဗာဟိရပရိဘောဂဖြင့်လည်း်မအပ်သလောဟုယုံမှား ဘွယ်ရှိရာသောကြောင့်။အနိသဋ္ဌိယတ္တာပနာ စသည်ကိုမိန့်။ မုန်ညင်း်စေ့စသည်တို့ကို ဆီမပြုသော် အာပတ်လွတ်၏ အယူရှိရာ သောကြောင့်။ သစေပိနကရောတိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ပဒို၌ဟိတသာသပါဒိနဉ္စ၊ အကပ်ခံသော မုန်ညင်း်စေ့ အစရှိသည်တို့ကိုဂုင်း။စသဒ္ဒါကို ဤ၌လည်း်ယှဉ်။ ။အလုံး်စုံသော သစ်မည်စည်ပွင့် အစရှိသည်တို့ကို ပါဋိဒ္ဓိမလာသော တင်လဲဟု ယူအပ်သလော စောဒနာကြောင့်။ သိတောဒကေန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ သိတောဒးကန၊ ရေအး်ဖြင့်။ ကတမရုကပုပ္ဖ ဖာကိတံပန၊ ပြုအပ်သော သစ်မည်စည်ပွင့် တင်လဲသည်ကား်။ ဖာကိတရတိကမေဝ၊ပါဋိဒ္ဓိလာသော တင်လဲနှင့် အလား်တူသလျှင် ကတည်း်။ သတ္တာဟကာလိက အား်ဖြင့် အလား်တူ သည်ကို ယူ။ နိသဋ္ဌိဝတ္ထု အား်ဖြင့် အလား်တူဟု မယူလင့်။ သစ်မည်စည်ပွင့် တင်လဲကား်ရက္ကန့်ဝတ္ထုသာ။ ။ထို့ကြောင့်၊ သိတောဒကေန ကတံ မရုကပုပ္ဖ ဖာကိတံ ပုရေဘတ်ကို သာမိသံ ဝန္နေတ်။ ပန္ဆာဘတ်တာ ပဌာယသတ်ဟာတံ နိရာမိသမေဝ။ ဘတ်ဟာကာကိတ်ကမေ ဝတ်ထုဂဏာနာဟာ ရက္ကန့်။ဟု ဂါရာရိကတ်

အဋ္ဌကထာဒ္ဝိ ပိန္နသတည်း။ ။အမ္မဖာကိတာဒိုနိ ယာမကာလိကာဒိုနိ ဟုစာအာဒျိုဂိုဏ် မသင့်။ယာဝကာလိကာနိသာ ဂိုလိုသည်။ဇွေး၍ဆေး တိုတွင်။ယံပနဘေသဇ္ဇံ၊ သည်။သတ္တာဟကာလိကံ၊ သည်။ဟောတိ၊ဏ်။ နိဿဋ္ဌံ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်ကို။ အရဏ်အာဒိုနိ၊ အမာအစဂိုသည်တိုကို။ ။ ကာဇ္ဇဝဏ္ဏော၀ါ၊မင်္ဂဝုင်း။ဥပနေတဗ္ဗံ၊ဆောင်အပ်ဏ်။ ။ကာယပရိဘောဂံ၊ ကိုယ်အသုံးအဆောင်သည်။ ကိုယ်ကို လိမ်းခြင်း အနာကိုလိမ်းခြင်းကို ဟူ။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၄) ဓာတုဇ္ဇ ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒ။

(၄၃) ဂိမ္မာနံဟု သဒ်ိသန္ဓေဘော်နှင့် အဆိုစာဂိုဏ်။ဂိမ္မာနံဟု ဟာအက္ခရာနှင့်ဂိုလိုဏ်။ထို့ကြောင့်။ ဂိရတိပိဋ္ဌယတိတိ ဂိမ္မော။မော ရဿ ဟော ဝယ္ဟာဝိပရိယာယောစဟု အဘိဓာန် ဋိကာမိန့်သတည်း။ ။ဂိမ္မာနံ ပန္ထိမ မာသဿ။ လ။ တာဝ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ အာဘယ်ကာလမှစ၍ အာဘယ် ကာလတိုင်အောင် မိဃိုးရေခဲသက်နိုးကို ဂုာဒေါ်သနည်းဟူသော စော ဒနာကို ဖြေသည်။ ။ကာလော။လ။ဝိညတ္တိယာဟူသောပါဋ္ဌဖြင့် အာဘယ် သို့ဂုာအာဝ်သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေသည်။ ။ပန္ထိမမာသဿ၊ ပဋ္ဌမဒိဝသတောပဋ္ဌာယဒ္ဝိ နယုန်လဖြည့် အထွက်တရက်နေ့မှစ၍ပယူ။ ။ တာဝ၊သတုပ္ပါဒကရဏေန၊ ပဝါရိတဋ္ဌာနတော၊ ဤသုံးပုဒ်ကိုပရိယေသိ တဗ္ဗံဒ္ဝိစဝ်။ ။ဗိမိဇ်၏ အဆွေမတော်သော်သူ မဖိတ်သောသူတို့ဒ္ဝိ သတိ ကိုဖြစ်စေခြင်း တောင်းစေခြင်း ဤနှစ်ပါးကိုပြုသောရဟန်းအား အာဘယ် အာပတ် သင့်သနည်းဟူသော စောဒနာဂိုရကား။ အညာတက အပ္ပဝါရိ တဋ္ဌာနေ စသည်ကို မိန့်သော။ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ်ံ ကို။ ဂြိုးက မလူဘူး သော သူတို့ကိုသာ ရည်၍ဆိုသည်။ ဂြိုးကလူဘူးသော သူတို့ဒ္ဝိကား။ ဝတ္တဘေဒမဂိုု။ ။အညာတက ဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဟူသည်ကား။ ။ ယောပန ဘိက္ခု၊အညာတကံဂဟပတိံ ဝါဂဟပတာနိံ ဇာစိဝံရံ ဝိညာပေ ယျအညတြသမယာနိသဂ္ဂိယံပါစိတ္တိယံဟူသောသိက္ခာပုဒ်တည်း။

ကတ္ထာ နိဝါသေတဗ္ဗံ ဒ္ဝိ အာဘယ်ကာလမှစ၍။ အာဘယ် ကာလတိုင်

အောင်ပြုအပ်သနည်း ဟူသောအမေးကို ဖြေခြင်းငှါ။ ။ဂိမှာနုံးလးတာဝ၊ ဟူသောပါဠိကို။ အဘယ်သို့ ပြုအပ်သနည်းဟူသော အမေးကို ဖြေခြင်းငှါ။ သူစိကမ္မ နိဋ္ဌာနေန။ လ။ ကရဏေနစ ဟူသော ပါဠိကို ဖြန့်သတည်း။ ။နိပုဗ္ဗ ဝသဓာတ်သည် နေခြင်းအနက်ကို ဟောသလော ဟူသော အမေးကိုဖြေခြင်းငှါ၊ပရိဒဟိတဗ္ဗာဟူသောပါဠိကို ဖြန့်သည်။ ။ပဋ္ဌိမဗုမာသသ ပဌမဒိဝသတောပဋ္ဌာယ ဠီ။ ဝါ၊ ဝါဆိုလဆန်းတရက်နေ့မှစ၍ယူ။ ။ဝဏ္ဏဲဘဒမတ္တရဇနေနစ၊ အဆင်းပျက်ခံမှု ဆိုးသဖြင့်ဂင်း။ ။ပရိဒဟိတဗ္ဗာ၊ ဝတ်အပ်၏။ ။ကရဏနိ်ဝါသန ခေတ္တဓိ ဠီဝိသဒ္ဒါဖြင့် ပရိယေသနခေတ်ကိုပေါင်း။ ။သဗ္ဗံဝိတံကား။ ပရိယေသနကရဏနိ်ဝါသန အဓိဋ္ဌာန်တည်း။ ။ဇ္ဇေ၊ ဤအဆုံးဖြစ်သောကာလ၌။ ကတပရိယေသိတံဝိ၊ ပြုအပ်ရှာအပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ။တသ္မိံ မာသေ၊ထိုအဆုံးဖြစ်သောလသည်။ ။ဝဿံ၊နှစ်ကို။သစေဥက္ကာနိ်ယတိ၊ အကယ်၍အထက်သို့ငင်အံ့။ ဝါဆိုလထပ်သည်ဟူလို။

နွေလတို့၏အဆုံးဖြစ်သောကာလ၌ အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်သော်အဘယ်ကာလ၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သနည်း ဂုဒ်ရှိရကား။ ဝေဝိတ္တာပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ဝါမဆိုမိက ဆယ်ရက် လွန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝါဆိုနေ့ပင် အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်၏ တူလို့သော။ ။ဤကား ပြုပြီးသော ဓိဃနိကာယ၏ ခံသက်နိုး၏ပရိဟာရ။

မပြုသေးသော ဓိဃနိကာယ်၏ အစောင့်အရှောက်ကာသကား အဘယ်နည်းဟုစောဒနာရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေအံ့သောဌါသစေစသည်ကို မိန့်သတည်း။ တေစန္ဓမာသေ၊ ထိုနှစ်လတို့ပတ်လုံးဂင်း။ စတုမာသံ၊ လေးလတို့ပတ်လုံးဂင်း။ ဆမာသေ၏သရုပ်။ ။ဤခြောက်လသာ ပရိဟာရကိုရသလော၊ဂုဒ်ရှိရကား။သစေပန စသည်ကိုမိန့်သော။ဣတော၊ ဤတဆဲ့တလထက်။ပရံ၊ အလွန်။နော်ဒ်္ဓလည်းပေး။ပရိဟာရံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။နုလဘတိ၊မရ။ ။အာဘယ်မှစ၍ ဩဂိမဘာဂမည်သနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ ယာဝဟေမန္တာသ ပဌမဒိဝသော မိန့်သတည်း။ ယာဝ၊လောက်။ ဟေမန္တာသ၊ ဆောင်းလ၏။ပဌမဒိဝသော၊သည်။အတ္ထိ၊ ရှိ။တာဝ၊လောက်။ဤကားစာရှိသည့်အဘိုင်းပေးသည်။ ။ဇိကာဒ္ဓကား။

ယာဝဟေမန္တာ သပဌမဒိဝသတော ဟုဒ္ဓိ၏။ ဟေမန္တာ သာ၊ ဇ၏။ ယာဝပဌမ ဒိဝသတော၊ ရှေးဦးစွာသော နေ့တိုင်အောင် ဤသို့ပေး။ နယုန်လပြည့်နေ့ မှစ၍ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့် အထွက် တရက်နေ့တိုင်အောင် ချုနစ်လ သည် ဩဂိရသဿဝနမည်၏ဟူလိုသော။

သတ္တာသုဒ္ဓါလည်း။ ဤချုနစ်လကိုပင်ယူ။ ပိဋ္ဌိသမယမာသော်သူ၊အပကာလဖြစ်သော လတို့ဒွ်။ ပိဋ္ဌိသမယမည်သော လတို့ဒွ်သော်လည်းပေး။ ။ တေနသိက္ခာပဒေန၊ထိုအညာတက ဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဤသိက္ခာပုဒ် ဖြင့် သမယ မဟုတ်သောကြောင့် အာပတ်သင့်သည်သာ။

[တလခွဲထက်လွန်သည်ဒွ်။ လွန်၏ဟု အဖတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း မ
လွန်ဟုအဖတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ပရိယေသနကြောင့်ပါ
စိတ်သုံးချက်၊နိဝါသနကြောင့် သုံးချက်ကို၊တိကပါစိတ်ယူ။]

တိကပါဝိတ္တိယဉ္စ တိကပါစိတ္တိယဉ္စ တိကပါစိတ္တိယံဟု ဇကေသသ ပြု။ဝါ၊သာမညနိဒ္ဒေသ။ ။အတိရေကသညိနော၀ါ၊ လွန်၏ဟု အဖတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ဂုဏ်း။ ဝေမတိကသ၀ါ၊ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ဂုဏ်း။ ပရိယေ သနနိဝါသနံ၊ ရှာခြင်း ဝတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တာသ၊ အား။ ဤသို့ပါဠိသေ သန္နင့်တက္ခပေး။ ။ဩ၀သသာပယတော၊ဖိုလ်းစွပ်စေသောရဟန်းအား။ တထာ၊တူ။ဒုက္ကဋံ၊သည်။

အန္တရာပတ်အား ဖြင့်အာပတ်မသင့်သည်ကိုပြုပြီး၍ယခုအခါ၊နိဿဂ္ဂိ ဖြင့် အာပတ်မသင့်သည်ကိုပြလို၍ အန္တရာယိကသ၀ါ စသည်ကိုမိန့်သ တည်း။ ။အန္တရာယိကသ၀ါ၊ဘိုးသူလူသော သက်နှံးရှိသည်ဖြစ်၍ဂုဏ်း။ သက်နှံးကို ဘိုးသူလူ၍ ဖိုလ်းရေခံ သက်နှံးသာကြောင်း၍ ထိုဖိုလ်းရေးခံ သက်နှံးကိုဝတ်သောရဟန်းအား သာမယဖြစ်သောကြောင့် အာပတ် မ သင့်ဟူလိုသော။ ။နဒ္ဒယိကသ၀ါ၊ပျောက်သောသက်နှံးရှိသည်ဖြစ်၍ ဂုဏ်း။ဤဒွ်လည်းတပါး။ သက်နှံးပျောက်၍ဖိုလ်းရေခံသက်နှံးကိုဝတ်သည် ကိုယူ။ အနိဝတ္ထံ၊ မဝတ်ဘဲထားသော ဖိုလ်းရေခံသက်နှံးကို။ အဘိုးများ ဖွာထိုက်သော သက်နှံးကိုထား၍ ရေချိုးသည်ရှိသော် ထိုမဝတ်ဘဲထား သော ဖိုလ်းရေခံ သက်နှံးကို ဘိုးသူတို့ဘိုးသောကြောင့် ဝတ်၍ ချိုးသော်

လည်း အာပတ်မသင့်ဟူလိုသေး။ ။အာပဒါသု၊ဘေးရန်တို့သည်။ဝိဇ္ဇ
မာနာသုဝါ၊ ဂ္ဂိကုန်သေးလည်း။ နိဝါသယတောစ၊ အခါမဟုတ်သည့်၌
ဝတ်သော ရဟန်းအားဂုဏ်း။ ။သစိဝရတာ၊ သင်္ကန်းဂ္ဂိသည်၏အဖြစ်။
သင်းဂိုင်ကိုယ်ဝတ်တို့ဖြင့် သင်္ကန်းဂ္ဂိသည့်ကိုယူလေ။ ။စတုဏ္ဍသိက္ခာ
ပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဌမ ဒီဃရဿန္တိန္ဒုနသိက္ခာပဒ။

(၄၄) သာမံ ဝေဒန္တရေ သင်္ကေ့၊တံဝိတေသာမလေတိသု။
သယမဏ္ဍေ ဗျယံ သာမံ၊သာမာစ သာဂိဝါယဝိ။

ဟုဝိန့်သော သာမဗေဒင်စသောသာမသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင် ဤဒ္ဓသာ
မံသဒ္ဒါသည်နိပါတ်ပုဒ်နာမ်ပုဒ်နှစ်ပါးတို့ဝွင် နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်၍သယံအနက်
ကိုပေါဒ်။ထို့ကြောင့်။ သယမေဝဒတွာဟု ဗွင့်သတည်း။ ။အဘယ်
ကြောင့် ထိုရဟန်းအား ပေးလေသနည်း စောဒနာကိုဖြေလို၍။ ဝေယျာ
ဝစ္စာဒိနိပစ္စာသိသမာနော ဟုဝိန့်သော။ ။မိမိကိုယ်တိုင်ပေးပြီးလျက် အ
ဘယ်ကြောင့် လုလေသနည်း။ လုလေသော ရဟန်းအား နိဿဂ္ဂိသာအ
ဘယ်ကြောင့် သင့်သနည်း။ ဘဏ္ဍာဂ္ဂါ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပါရာဇိကအာ
ပတ်သည် သင့်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံ လောဟုစောဒနာနှစ်ချက် ပါဠို
ဒ္ဒါရိရာသည်ကို မြင်ရကား။ အံ့ဆွဲနွေယျာကို ဝေယျာဝစ္စာဒိနိ စသည်ကို
မိန့်သတည်း။ ဤဒ္ဓ ဝေယျာဝစ္စာဒိနိအကရောန့် ဒိသွာဖြင့် ပဌမစောဒနာ
ကို၊ သကသညာယဖြင့်၊ ဒုတိယစောဒနာကို ဖြေသည်။ ။အဆွဲနွေသူ၊
လုဒ်ပ်ကုန်သည်ဂ္ဂိသော်။ စေအပ်သောသူ လုသည်ကိုယူ။ ယတ္ထကာနိ၊
အကြင်မျှလောက်သော သင်္ကန်းတို့ကို။ ဂဏ္ဍိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။အာဏတ္တာ
နိ၊စေအပ်ကုန်၏။ ။ဂဏ္ဍိတုံကား ပါဌသေသ။

[ပဌွင်းဒ္ဒ် ပဌွင်းဟု အဖွတ်ဂ္ဂိခြင်း ယုံဒ္ဒားဂ္ဂိခြင်း ပဌွင်းမဟုတ်ဟုအဖွတ်
ဂ္ဂိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါဓိတ်ဖြစ်သတည်း။]

ဥပသမ္ပန္နသာဝိ၊ ၏လည်း။ ပရိက္ခာရဒ္ဒိစပ်။ အနုပသမ္ပန္နသာ၊၏။ ယံ
ကိဉ္စိ၊ အဖွတ်မဂ္ဂိသောပရိက္ခရာကို။ သင်္ကန်းဖြစ်စေ သပိတ် အစဂ္ဂိသော

တပါးသော ပရိက္ခရာဖြစ်စေ ဒုက္ကဋ်သာ။ ရဟန်းပရိက္ခရာ၌ကဲ့သို့သက်နှံးဖြစ်အံ့ နိဿဂ္ဂိ။ တပါးသော ပရိက္ခရာဖြစ်အံ့ ဒုက္ကဋ်ဟုအသိးမရှိပြီ ဟူလိုသော။ ။တေန၊ထိုတပါးသောရဟန်းသည်။တုဋ္ဌေနဝါ၊နှစ်သက်သဖြင့်ဌင်း။ ကုဝိဇေတနဝါ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့်ဌင်း။ ဒိန္နံ၊ပေးအပ်သောသက်နှံးကို။ ။တာသ၊ထိုရဟန်းအား။ဝိဿာသံ ဝိဿာသေန၊ အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ပေးလေ။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌမ သုဒ္ဓဝိညတ္တိသိက္ခာပဒ။

(၄၅) တေသံ၊ထိုခေါမ အစရှိသော ချည်တို့အား။ ။သက်နှံးချုပ်ချည် စသောအလို၌ပြု။ တောင်းသည်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ စိဝရဏ္ဍာယဟုပိန်သတည်း။ ။ကပ်ဃဝိညတ္တိ-အကပ်ဃဝိညတ္တိအားဖြင့် နှစ်ပါးလျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိရကား။ဝါယာပေယျာတိ စသည်ကိုပိန်သော။ ။ယောတန္တံ ဝါယော၊အကြင်ရက်ကန်းသည်သည်။ ဝါယနဏ်း၊ရက်ခြင်းငှါ။ တုရိဝေမသဇ္ဇနာဒိကော၊ လိပ်လက်ခတ်ကိုစိရင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ တာသ။ထိုရက်ကန်းသည်၏။ ။တေနေဝ၊ ထိုတောင်း၍ရသော ရက်ကန်းသည်ကိုသာလျှင်။ ကေဒါရဗဒ္ဓံဝိယ၊ လယ်ကန်သင်း ဖွဲ့သကဲ့သို့။ ။ဣတရဿိ၊အပ်သောချည်ဖြင့်ပြီးသောအဝိုင်းအခြားခွ။ဧကန္တရိကေန၊တချောင်းခြားသော။သုဒ္ဓေနဝါ၊ဖြင့်ဌင်း။ ။ကပ်ဃာကပ်ယေစ၊ အပ်သောချည်၊ မအပ်သောချည်တို့ကိုဌင်း။ ။ဝါယာပေန္တာသ၊အား။

[ရက်ခဲသည်၌ရက်စေ၏ဟုအဖတ်ရှိခြင်းယုံမှားရှိခြင်းမရက်ရသေးဟုအဖတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်တိကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။]

စိဝရသိဇ္ဇန်၊ သက်နှံး ချုပ်ချည်။ ။အာယောဂ၊ အာယောဂပတ်။ ကာယဗန္ဓနာ၊ခါးပန်း။ အံသဗဒ္ဓက၊အံသကိုင်း။ သပိတ်လွယ်ဘိလည်းဟူ။ ပတ္တထဝိက၊ သပိတ်အိတ်။ ပရိဿာဝန၊ရေစစ်။ ။ဉာတ့ကပဝါရိတော၊ တို့ကိုပေးလေ။ ။ဆဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၇) သတ္တမ မဟာဒ်ပေသကာရသိက္ခာပဒ။

(၄၆) အာပဝါရိတောဇ္ဈိကတ္တားသည် ရက်ကန်းသည်ဟုအယူမှား ရာသောကြောင့် စိဝရသာမိကေဟိဟု ကတ္တားပုန်ကို မိန့်သည်။ ။ကြွ ယာတပါးဆောင်၍ ဤအနက်ကို ပေးစေလိုရကား။ဟုတ္ထာမိန့်သော။ ။ လေခနိယာ၊နယ်ကံသဖြင့်။ ကောဇ္ဈနှ၊ ဝက်မွှင်ဖြင့်။ ။ဝိတန္ဆိတံ၊ ဖြိုး အပ်သည်ကို။ ။နိဒ္ဓေါတံ၊ဖြိုးသည်ကို။ ဝိဏ္ဏာပါတမတ္တမ်ိဟု ပါဋိဠိဠ်ဟောာ တိုင်း ဆွမ်းပေးကာမျှဖြင့်လျှင် နိဿဂ္ဂိသင်္ဃီဟု အနက်ကိုယူ ဘွယ်ရာ ရှိသောကြောင့်။ ဝိဏ္ဏာပါတ မတ္တမ်ိတိဇ္ဇေ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တေ၊ ထိုရက်ကန်းသည် တို့သည်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ။အထ၊ထိုသို့ပြု လည်ရှိသော်။ တေဿံ၊ ထိုရက်ကန်းသည်တို့၏။ အဆွေမတော်သည်၌ တော်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း မတော်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်း အားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်သည်။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒဒေဂတ္တိုဋ္ဌာနံ။

(၈) အဋ္ဌမ အဇ္ဈေကစိဝရသိက္ခာပဒ။

(၄၇) ကတ္တိကပုဗ္ဗဏ္ဏမံသာ မဆိုမူ၍ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊ ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကိုမယူအပ် သိတင်းကျွတ်လ ပြည့်ကိုသာယူအပ်ရကား ပဌမကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ဟုမှင့်သော။ ။ဣဓာဝိ၊ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံ ဟူသောပုန်၌လည်း။ ပဌမပဒဿ၊ ဒဿ ဟာနာဂတံ ဟူသောပဌမပုန်၏။ အနုပယောဂတ္တာ၊ ဝိသေသျပုန်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ အစဉ်ယှဉ်သောပုန် ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ပေးကုန်၏။ ။ ပုရိမနယေနကား။ အစ္ဆန္ဒသံယောဂ ဝသေန ကိုရည်၍။ ။အစ္ဆန္ဒသံ ယောဂ ဟူသော အတ္ထယုတ္တိနှင့်တဲကွ ဝိဏ္ဏာထွကို ပြလိုရကား။ ဣဒံဝုတ္တံ ဟောတိစသည်ကို မိန့်သော။ ပဌမပဝါရဏာ၊သိတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ ကို။-တေန၊ထိုဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံ ဟူသော ပါဋိဖြင့်။ ပဝါရဏာမာသဿ၊သိတင်းကျွတ်လ၏။ပဌမပဝါရဏာနှင့်ယှဉ်

သောကြောင့် သိတင်းကျွတ်လကို ပဝါရဏာမာသ ဟုဆိုသည်။ ဇုဏ္ဍ ပက္ခပဉ္စမိတော၊ လဆန်းပက္ခငါးရက် ဖြောက်သောနေ့မှ။ ။ကာမဉ္စေ သ။လ။ဌဝိတံ၊ဟူသောပါဠိသည် ပမာဒလေခဟု ဤဝိုကဿသာရဏ္ဍဒိပနီ ဝိုကာ ဝိမတိဝိနောဒနီဝိုကာတို့၌ ဆို၏။ ပမာဒလေခ ဖြစ်ကြောင်းကား။ ဒဿာဟာနာဂတံ ဟူသောပါဠို။ ဇုဏ္ဍပက္ခ ပဉ္စမိတောပဋ္ဌာယ ဟူသော ရှေးစကားနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟုဆို၏။ ။အဘယ် သက်နိုးသည် အစွေ ကစိဝရမည်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။အစွေကစိဝရန်ဟိစသည်ကို ပိန့်သော။ ဂမိကဂိလာနဂန်ဟိနီ အာဘိနဝပ္ပန္နသဒ္ဓါနံ၊ ခရိုးသွားကုန် နာကုန် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကုန် အသစ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါခြင်းရှိကုန်သော ပေးလေ။ ။ အဋ္ဌမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၉) နဝမ သာသင်္ကသိက္ခာပဒ။

(၄၈) ဥပဝဿံဒ္ဓ ဒုတိယာအံ့ စသည်ဖြင့် ထင်ရာသောကြောင့် ဥပဝဿ ဖွင့်သည်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဥပဝဿ ဖွင့်သနည်း စကားရှိရကား။ ။ဥပဝသိဘွာတိဝုတ္တံ ဟောတိမိန့်ပြုနှင့်သော။ ၊ဥပဝဿံဟုရှိသည် မဟုတ်တုံလော ထိုသို့လျက် တွာပစ္စည်းဖြင့် အသို့မှု၍ ဖွင့်လေသနည်း စုဒ်ရှိရကား။ ဥပသမ္ပဒန္တိ အာဒိသု ဝိယစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ ပဌမန္တိုနံ ဥပသမ္ပဒ ဝိဟံရတိ ဟူသောပုဒ်၏ဝိဘင်းဌ ဥပသမ္ပဒွာတိဟု ပုဒ်ကိုထုတ်လိုထျက် ဥပသမ္ပဒန္တိယော ပဌမသဒ္ဒါနသ လာဘောဟု နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်ထုတ်သကဲ့သို့။ ဤဌ နိဂ္ဂဟိတ် အရောဟူလိုသော။ အနုနာသိကောနိဂ္ဂဟိတ်ကို။ ဥပဂတ်ဝါဖြင့်။ ဥပသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုပြသည်။

[ပုဒ်မည်သည်။ ပုဒ်တပါးနှင့်မစပ်အပ်သောပုဒ်။ ပုဒ်တပါးနှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ကုသလာ ရုပ်စက္ခုမောစသောပုဒ်သည် ပုဒ်တပါးနှင့်မစပ်အပ်သော ပုဒ်မည်၏။ ။ပုဒ်တပါးနှင့် စပ်အပ်သော ပုဒ်သည်ကား တိုက်ရိုက်ရှိသော ပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သောပုဒ်။ ပါဠိသေသဖြစ်သောပုဒ်

နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိ် ပုရိသဿဝါ ဣတ္ထိမတိ် စသောပုဒ်သည် ပါဌသေသဖြစ်သောပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သောပုဒ်မည်၏။ ။ ဤပြဿုဂ်၌ အာရောစေယျ ဟူသောပါဌသေသပုဒ်နှင့်စပ်ဒုဝဿတည်း။ ။တိုက်ရိုက်ရှိသောပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်သည်ကား။ နိုးသောပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သောပုဒ်၊ ဝေးသောပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် နိုးသောပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သော ပုဒ်သည် ရှေးပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်၊ နောက်ပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သောပုဒ်ဟူ၍လည်း နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သမေတာယသ္မာ စသည်၌။အာယသ္မာ စသော ပုဒ်သည် ရှေးပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သောပုဒ် မည်၏။ဤပြဿုဂ်၌ အာယသ္မာ ဟူသောပုဒ်ကို သမေတဟူသော ရှေးပုဒ်နှင့်စပ်အပ်သတည်း။ ။ပါရာဇိကောဟောတိ စသောပုဒ်သည်နောက်ပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်မည်၏။ ။ဝေးသောပုဒ်နှင့်စပ်သောပုဒ်သည်လည်း ရှေးပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်၊ နောက်ပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သော ပုဒ် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အညတြ အဓိမာနာ စသောပုဒ်သည် ဝေးသော ရှေးပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်မည်၏။ ဤပြဿုဂ်၌ အညတြဟူသောပုဒ်ကို ဝေးသော သမုဒါစရေယျ ဟူသော ရှေးပုဒ်နှင့်သာ စပ်အပ်သတည်း။ ။သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါ စသော ပုဒ်သည် ဝေးသော နောက်ပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သောပုဒ်မည်၏။ ဤပြဿုဂ်၌ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၀ါစသော ပုဒ်ကို ဝေးသော ဘိက္ခုစဒ္ဓါသံ ပတိဋ္ဌာတိဟူသောနောက်ပုဒ်နှင့် စပ်အပ်သတည်း။ ။ဤ၌လည်း ဥပဝဿံ ဟူသောပုဒ်ကို ဝေးသော တဿာရူပေသု ဘိက္ခုသေနာသနေသု ဝိဟာရေသွော ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့် စပ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ဣမာမသဿစပဒဿသေ။လုံး သမ္ဘန္ဓေါဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်အပ်သတည်း။]

ဣမသ္မာစပဒသ၊ဥပဝသံဟူသော၍ပုဒ်ကို။ ။ယာခုအဓါဝိဏ္ဍာတ္ထအာနက်ကိုပြလိုရကား ဣဒံဝတ္တံဟောတိစသည်ကိုမိန့်သော(ဣဒံဝတ္တံ၊ဟောတိခံက၊ ဝိဏ္ဍာတ္ထ) ဟုနိယံဆရာတို့လည်းမိန့်ကုန်၏။

ဝိနည်းဒေသနာတော်၌ လာသော တောင်္ဂလက္ခဏာအားဖြင့် တောကျောင်းမည်သလောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကိုနှစ်ဧခြင်းငှါ။ အရညကာနိတိ သဗ္ဗပဆ္ဆိမာနိ မိန့်သတည်း။သဗ္ဗပဆ္ဆိမာနိကို ကတဧသနာသနာနိ ၌စပ်။အာစရိယဓနုနာ၊ဆရာ့လေးဖြင့် ထိုလေးသည်ကား ပကတိအတောင်အားဖြင့် လေးထောင်ထွာရှိ၏။ တင်ပြီးသော်ကားလေးတောင်ပမာဏရှိ၏။ ဂါမဿ၊ အရံရှိသောရွာ၏။ ဣန္ဒခီလဧတာ၊ တံခါးခုံမှ။ ပဋ္ဌဓနုသတပ္ပမာဏော၊ လေးအပြန် ငါးရာရှိသော။ ။အရံမရှိသောရွာဖြစ်အံ့။အဘယ်မှစ၍ ပမာဏကိုနှိုင်းယှဉ် အပ်သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေလို၍။သစေပနဿ စသည်ကိုမိန့်သည်။ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာန ဟူသည် အဆုံးစွန်သော အိမ်၏ ဥပစာရ၌ရပ်၍ ပစ်သောအား လျစ်လျူရှိသော ယောကျ်ား၏ ခဲတက္ကတည်း။ ။ရွာမှ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော ပမာဏကို ဆိုပြီ။ ကျောင်းမှကား အဘယ်အရပ် တိုင်အောင် အဘယ် မျှလောက်သော ခရီးဖြင့် နှိုင်းယှဉ်အပ်သနည်း ဟု စောဒနာ ရှိရကား။ သစေဝိဟာရဿ စသည်ကို မိန့်သော။ ပရိက္ခေပေါဝါ၊ သည်ဌင်း။ အတ္ထိ၌စပ်။ အပရိက္ခိတ္တာသ၊အရံမရှိသောကျောင်း၏။ယံ သေနာသနံဝါ၊ သည်ဌင်း။ ယံစေတိယံဝါ၊ သည်ဌင်း။ ယောဗောဓိဝါ၊ အကြင်ဗောဓိပင်သည်ဌင်း။ ယံဇုဝဿ္ဒိပါတံဝါ၊ အကြင်အမြွှစည်းဝေးရာအရပ်သည်ဌင်း။ ယာဝ၊လောက်။အတ္ထိ၊၏။တာဝ၊ လောက်။တံဌာနံ၊ ကို။ပရိဏ္ဍေဒံ၊ကို။ကတွာ၊၍။အညံ၊သော။မဂ္ဂံ၊ကို။ ကာတုံ၊ဌါဌင်း။ အမဇ္ဈေန၊ ခရီးမဟုတ်သဖြင့်။မိနေတုံဝါ၊ ဌါဌင်း။ ဇုတာဂ်စောရဖြစ်သောကြောင့် မအပ်ဟူလိုသော။

သဟ အာသင်္ကာယ ယာနိ ဝတ္တန္တိတို့ သာသင်္ကာနိ၊ သာသင်္ကာနိ ဣတိသမ္မတာနိ သာသင်္ကသမ္မတာနိ၊ ၌သို့ပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ သာသင်္ကာနိတိသမ္မတာနိဟု မိန့်သတည်း။ ။အဘယ်ကြောင့် ရုံရှာဘွယ်ရှိ၏ဟုသမုတ်အပ်လေသနည်း။စောဒနာကိုဖြေလို၍။ စောရာဒိနံ စသည်ကိုမိန့်သော။ နိဝိဋ္ဌောကာသာဒိဒဿနေ၊ နေရာအရပ် အစရှိသည်ကို မြင်

ခြင်းကြောင့်။ သမ္မတာနိ ဟူသောပုဒ်၏ ကထိတာနိ ဟူသော အနက်ကို နှစ်စေလို၍။ ဇံဝံသည်တာ နိတိအထွေ ကိုမိန့်သတည်း။ စောရေဟိ၊တို့သည်။ဟတ်တဝိလုတ္တာကောဋိတ ၌စပ်။ မနုဿာနံ၊တို့၏။ ဘာဝ ၌စပ်။ဟတဝိလုတ္တာ ကောဋိတဘာဝဝဒဿနတော၊ သတ်အပ်သည်၏အဖြစ် လုယက်အပ်သည်၏အဖြစ် ပုတ်ခတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ သန္နိဟိတ ဗလဝဘယာနိ၊ နိုးသောအားကြီးသော ဘေးရှိကုန်သော။ ။ ဃရသ အန္တရံ အန္တရဃရံ ဟူသောအနက်ကို နှစ်စေလို၍။ ဇံဝံသည်တာ အာရညကဿ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ အန္တရေ ဃရာနိ ဇာတ္တေ တဿဝါတိ အန္တရဃရံ ဟုပြု၍။ ရွာရစေလိုသည်။

ထိုသို့ ထားခြင်းကိုကား အချင်းခပ်သိမ်းပင် ရသလော စုဒ်ရှိရကား။ တဉ္စခေါ အဂ်သမ္မတ္တိယာ ကို မိန့်သတည်း။တဉ္စခေါ နိုက္ခိပနံ၊ ကို။ အဂ်သမ္မတ္တိယာ၊ အဂ်ါပြည့်စုံသည်ရှိသော်သာလျှင်။ လဘတိ၊၏။ ။အဂ်ါကား အဘယ်နည်းစကားရှိ၍။တတြာယံစသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတြ ဝစနံ၌။ဝါ၊ တတြနိက္ခိပနံ၌။မဟာဗဝါရဏာယ ပဝါရိတောဟောတိ ဟူသော ၌စကားကို။ ဝါမပြတ် စေမူ၍ ဝါကျွတ်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်း ၌သာ ဆိုသည်၊ ပဝါရဏာ၏ အဂ်ါအဖြစ်ကို မဆို။ ကတ္တိကမာသော ယော၀၊တန်ဆောင်မုန်းလသည်သာလျှင်။မာသေယော၀ဟု စာရှိသည်များ၏။ လိုမည်မထင်။ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌။ မာသောယော၀ဟုပဌမန္တာ နှင့်ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိမှ သင့်သည်၊ သိတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် တရက်မှစ၍။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင်အောင် ၂၉-နှစ်ဆဲ့ကိုးရက်သည် ကတ္တိကမာသမည်၏။ ၎င်းသဒ္ဒါဖြင့် ထိုနှစ်ဆဲ့ ကိုးရက်မှ နောက်၌ ထားခြင်းကို မရအပ်ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။ လင်္ဂတိ၏ ကံကား နိုက္ခိပနံ ဟုလော။

လေးအပြန် ၅၀၀-ငါးရာဒေါက် ယုတ်သော ပမာဏရှိသောအရပ် ၌အရည် လက္ခဏာနှင့် မယှဉ်သောကြောင့် ထားခြင်းကို မရသော်ကား မရတန်စေ။ တဂါဝုတ် ထက်လွန်သော ပမာဏရှိသောအရပ်၌ အဘယ်ကြောင့် မရလေသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား။ ယတြဟိ စသည်းကို မိန့်

သော။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘုတ္တဝေလာယမေဝ၊ ဆွမ်းစားသော အခါ၌သာလျှင်။ တဒေဝ၊ထိုအရပ်ကိုသာလျှင်။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ တောကျောင်း၌နေသောရဟန်းသည် ညသော်နှင်းသုံး ထည့်တို့တွင် တထည့်ထည့်ကို ရွာတွင်း၌ ထားအပ်၏ ဟူသော်လည်း၊ ထားလိုသော့ရှိ မထားအပ်။ ပုရိမဝါကပ်၍ ဝါမပြတ်မှသာထားရာ၏။ပန်ဆို့မဝါကပ်သော်ငှင်း ဝါပြတ်သော်ငှင်း မထားရ၊ ပုရိမဝါကပ်၍ ဝါမပြတ်စေမူကား သိတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှ စ၍။ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့် တိုင်ရုံသာ ထားရ၏။ထိုထက်အလွန်မထားရ။ထိုအင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံစေကာမူ လေးအပြန် (၅၀၀) ငါးရာရှိသော တောကျောင်းဖြစ်မှ ထားရ၏။ လေးအပြန် ငါးရာအောက်ယုတ်သော အရပ်၌ငှင်း တဂါဝုတ်ထက်လွန်သော အရပ်၌ငှင်းမထားရ။ ထိုအင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံစေကာမူ သာသက်သပဒိုဘယဖြစ်မှ ထားရ၏။ သာသက်, သပဒိုဘယ မဖြစ်သောအင်္ဂါနှင့်ယှဉ်သောကျောင်း၌ သော်လည်း မထားရ၊ ၅၏ သို့ ပုရိမ ဝါကပ်၍ ဝါမပြတ်ခြင်း အင်္ဂါ။ သိတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့တိုင်အောင် နှစ်ဆဲ့ကိုးရက်ဟူသောအင်္ဂါ။လေးအပြန် (၅၀၀)ငါးရာ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော တောကျောင်းဟူသောအင်္ဂါ။သာသက်,သပဒိုဘယဟူသောအင်္ဂါ။၅၏အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံမှသာလျှင် တိစီဝရိက်သက်နှံးကို ရွာတွင်း၌ ထား၍သက်နှံးနှင့် ကင်း၍ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံးနေအပ်၏။ထိုအင်္ဂါ ၄-ပါးနှင့် မပြည့်စုံသော်ကား မနေအပ်ဟူလိုသော။]

ဝိ-ဟူသော ပ-ဟူသော ဥပသာရ ပုဒ်သည်။ ဝိယောဂ အနက်ကို ဟောရကား။ဝိယောဂဝါသာယ ဗွင့်သော်သာ။ ရွာတွင်း၌ သက်နှံးကိုထား၍ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး ထိုကျောင်း၌ ကင်း၍ နေသည်ကို.ဝိပ္ပဝါသေယျ ဆိုသလောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ တဘွိဳ့သေနာသနေ သတ္တာမံ အရဏံနဥ္ဇာပေယျာတိအဇ္ဈောဟုမိန့်သတည်း။အဓိပ္ပါယ်ကား။ထိုကျောင်း

ဌ်နေသော ရဟန်းသည်။ တပါးသော အရပ်သို့သွားခြင်း ကိစ္စရှိသည့်ရှိသော် ထိုကျောင်းမှ အပဖြစ်သောအရပ်၌ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး ကင်း၍နေအပ်၏။ ၎င်တွေမ အရဏ်ကို ထိုကျောင်း၌မတက်စေမူ၍။ တပါးသော အရပ်၌ ခြောက်ညဉ့်ထက်အလွန်ကင်း၍ နေသည်ဖြစ်အံ့။ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် သင့်၏ဟူလိုသော။

များစွာသော စာတို့၌ အရဏ်ံ ဥဒ္ဒေသပေယျ သာရှိ၏။ နှ ဟူသောပဒို့သေဓမရှိ ကျလေသည်သာ ဗျက်မှားလေသည်သာဖြစ်ရာ၏။ ဤဒိုကာဌ်၌ငင်း။ သာရတ္ထဒီပနီဌ်၌ငင်း။ ဤမာတိကာအဌ်ကထာကို ဆောင်ရာ၌ အရဏ်ံနဥဒ္ဒေသပေယျဟု နအက္ခရာနှင့် တကွရှိ၏။ ရှိမှလည်းသင့်သည့် အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဥပဝသံခေါပန မှစ၍ အန္တရဃရဏေနိက္ခိပေယျဟူသောစကားအစဉ်ဖြင့် ပုရိမဝါကပ်၍ဝါမပြတ်ခြင်း အစရှိသောအင်္ဂါ၄-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ရှာတွင်းဌ် သက်နိုးကိုထား၍ တနေ့ဆောင်မှန်းတာလပတ်လုံး ထိုကျောင်းဌ် သာလျှင်၊ သက်နိုးနှင့် ကင်း၍နေ ခြင်းကို ဆွင့်ပြုတော်မူ၏။ သိယာစတသတ္တိကွဒုနော စသောစကားဖြင့် ကျောင်းမှ တပါးသောအရပ်ဌ် နေသောရဟန်းအား ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံးကင်း၍ နေခြင်းကို ဆွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထိုကျောင်းဌ်နေသော ရဟန်းအားဆွင့်ပြုတော်မမူ။ ။ထိုကျောင်းဌ် နေသော ရဟန်းအားကား။ ခြောက်ညဉ့်ထက်အလွန်ကင်း၍ နေသော်လည်း ဝိပ္ပဝါသမဖြစ်။ တနေ့ဆောင်မှန်းလတလပတ်လုံးလည်း ကင်း၍နေအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ဤဌ်၌တပါးသော အရပ်တို့ဌ် ခြောက်ညဉ့်ထက်အလွန်နေ၍။ ထိုကျောင်းဌ်အရဏ်ံ မတက်စေသည်ကိုသာလိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။နှ အက္ခရာနှင့်ရှိမှသာသင့်သည်ဟု ဆိုသတည်း။ ။ဤဒိုကာ ပါရာဇိကဏ်အဌ်ကထာသာရတ္ထဒီပနီ ဝိမတိဝိနောဒနီဒိုကာ။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယတို့ကို ရှုသဖြင့်လည်း အကြောင်းကိုသိအပ်၏။ ကျယ်လွန်းအံ့စိုး၍ဒိုကာပါဠိကိုမရေးသည်။

တထာအသက္ကောန္တေနပန၊ ထိုသို့သတ္တမအရဏ်ံကို တက်စေခြင်းဌ်ပါမတက်နိုင်သေ့ရဟန်းသည်ကား။ စိဝရုပ္ပဝတ္ထိုံ၊ သက်နိုး၏ အကြောင်းကို။ ။ထိုကျောင်းမှကိစ္စရှိ၍ အရပ်တပါးသို့ သွားသော ရဟန်းသည်။ ရပ်ဝေးသောကြောင့် ကျောင်းသို့လာ၍ သတ္တမအရဏ်ံ တက်စေခြင်းဌ်ပါ

မတထိန္ဒိုင်သော ရဟန်းသည် ထိုသက်နှံး ဃားရာ ဂါမသိမ်သို့ သက်၍ သဘင်ဒွဲဂုင်း တစုံတခုသော အာရပ်ဒွဲဂုင်း နေ၍သွားအပ်၏ဟူလိုသော။ ။ နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၁၀) ဒသမ ပရိဏာမသိက္ခာပဒ။

(၄၉) သံဃသဿ ဇာဒံ သံဃိကံ ဟု ဇာဒံတာဒွိတ်ပြုစေလိုရကား။ သံဃသဿသန္တကံ ဟုဖွင့်သည်။ ဤလာဘ်ကို သံဃာအား ညွှတ်စေကာသာ မစွန့်သည် မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက်အဘယ်သို့လျှင် သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်ကောင်းအံ့နည်း။ မဖြစ်ကောင်းတန်တကားဟု အပြစ်တင်ဘွယ်ရာရှိသောကြောင့်။ သောဟိစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ သောလာဘော၊သည်။ ဇကေန ပရိယာယေနကား။ ပရိဏာတဘာဝကိုရည်သည်။ ။လာဘိတဗ္ဗံဖြင့်လာဘသဒ္ဒါ၏ ကမ္မသာဓနကို ပြသည်။ စိဝရဒိဝဏ္ဍုံဖြင့် သရူပဏ္ဍကို ပြသည်။ ။ပရိဏာမတိတိ ပရိဏာမိတော စဒေသာ သာဓနကို နှစ်စေလိုရကား။ နိန္နံဟုတ္တာ ဋ္ဌိတံ ဟုဖွင့်သည်။ ပရိဏာမိတမ္ပိတိ ပရိဏာတောဟု ကမ္မသာဓန ပြုစေလိုသည်။ ကတ္တုသာဓနကဲ့သို့ထင်တတ်၏။ များသောအားဖြင့် ဒိန္နံဟု ဒန္တဇ တတိယကွာရာနှင့် စာရှိတတ်၏။ပရိဏာတံဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် မတန်သောကြောင့်ဂုင်း။ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌ဤကာတို့ရှိ၌။ သံဃသဿနိန္နံ သံဃသဿ ပေါဏံ သံဃသဿ ပဒ္ဓာဂံ ဟု ရှိသောကြောင့်ဂုင်း မလိုအပ်၊ပါဠိပျက်။ပမာဒလေခ ဟု မှတ်အပ်စွ။ ။သံဃိကံ ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဆိုအပ်သည်မှတပါး အခြား သမ္ဗဒါန်ကို မရှာသင့်ရကား။ သံဃသဿဟု သမ္ဗဒါန်ကိုမိန့်သည်။ ။အဘယ်သို့ညွှတ်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။ ညွှတ်စေအပ်သော အာကာရကို ပြခြင်းငှါ။ဒဿာမ ကရိဿာမာတိ စသည်ကိုမိန့်သော။ နိန္နံ၊ညွှတ်စေအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊၍။ ပရိဏာမေယျ-၏ သံဝဏ္ဏနာဒွိလည်း။ ဒိန္နံဟု ရှိတတ်၏။ပါဠိပျက်ဂုင်းတည်း။ ။သံစေပန သံဃသဿဒိန္နံဟောတိဒွိကား ဒန္တဇတတိယကွာရာနှင့်ပင်လို၏။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသောသူအား။ အညသံဃာဒိနံ၊တပါးသော သံဃာ အစရှိသည်တို့အား။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ သံဃာအားညွတ်သေးလာဘ်ကို တပါးသော သံဃာ-စေတီ-ပုဂ္ဂိုလ်အား။စေတီအား ညွတ်သောလာဘ်ကိုတပါးသောစေတီ-သံဃာ-ပုဂ္ဂိုလ်အား။ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်သောလာဘ်ကို တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်-သံဃာ-စေတီအား ညွတ်စေသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ်သင့်၏ ဟူလိုသော်။]

ယခုအခါအနာပတ္တိကိုပြခြင်းငှါ။ အပရိဏတသည်နော စသည်ကိုမိန့်သော။ အပရိဏတသည်နောစ၊ ညွတ်သည်ကို မညွတ်ဟုအမှတ်ရှိသောရဟန်းအားငင်း။ တံ၊ထိုသံဃာအား ညွတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပေးလော။ ။ ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ။ပဋ္ဌာဝဂ္ဂေါတိတိယော။ ။

ဣတိကဝိဒီပိတရဏိယာ နာမ ပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယ နိဿဂ္ဂိယဝဏ္ဏနာယ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ဤတွင်၌ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ မုသာဝါဒသိက္ခာပဒ။

(၅၀) နိဿဂ္ဂိယပါဠိ၏ အဏ္ဍသံဝဏ္ဏနာကိုပြပြီး၍။ ယခုအခါ သုဒ္ဓပါစိတ်၏ အဏ္ဍသံဝဏ္ဏနာကိုပြခြင်းငှါ။ ပါစိတ္တိယေသု စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဝါဒသဒ္ဒါ၏ အယူစသော အနက်ကို နှစ်စေလို၍။ မုသာဝါဒဘဏနေ ဟုဖွင့်သော။ ထိုမုသာဝါဒသည် အဘယ်သူအား ဖြစ်သနည်း၊ ဆွတ်ယွင်းသောအားဖြင့် ဆိုသော ခပ်သိမ်းသောသူအားပင် ဖြစ်သလော စောဒနာကိုဖြေလို၍ ပုဗ္ဗေစသည်ကိုမိန့်သော။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပုဗ္ဗေဝသေ ဟောတိ မုသာဘဏိဿန္တိ။ဘဏန္တော သေ ဟောတိ မုသာဘဏာမီတိ ဟု ပဒဘာဇနီဋ္ဌဟောသောကြောင့် မဆိုမိသည်း မုသားဆိုအံ့ဟုသိ၍၊ဆိုဆဲခဏာဋ္ဌလည်း ငါမုသားဆို၏ဟု သိသောသူအားသာလျှင် မုသာဝါဒဖြစ်၏ ဟူလိုသော။]

ဝစီပယောဂသာလျှင် ဘဏန မည်၏ဟုသဒ္ဒါနှင့်လျော်စွာယူရသောကြောင့် ထိုအယူကိုနှစ်စေလိုရကား ဘဏနဉ္စနာမ စသည်ကိုမိန့်သော။

ကုစ္ဆိ၊ ဤအရာ၌။ အဘူတသဝါ၊ မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထု၏လည်း။ ဘူတတံ၊ ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာပနုပယောဂေါ၊ သိစေခြင်း လုံ့လတည်း။ ။အဓိကရဏအနက်၌ ဘုမ္မဝိဘတ် မှတ်မည်ရိုးရကား။ နိမိတ္တဣဿစေတံ ဘုမ္မဝစနံ ပိန့်သတည်း။ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဖြလိုရကား။တသ္မာစသည်ကိုပိန့်သော။ ။ယောဘိက္ခု၊သည်။ တသ ဘိက္ခုနော၊အား။တံနိမိတ္တံ တံဟေတုပစ္စယာ။ ထိုရွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဤဒ္ဒိသာလေ့ စကား၌။ ဝေမေဣစသည်ကို ပိန့်သတည်း။

သာခါရဏ ဝိနိစ္ဆယကို ပြခြင်းငှါ သာဝတ္ထိယံ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ သက္ကပုတ္တံ၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော။ဟတ္ထကံ၊ကို။ အဝေါနိတ္ထာ၊ ပယ်ပြီး၍။ ပဋိဇာနနာဒိဝတ္ထု၊သို့ ၊ဝန်ခံခြင်းအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်။ တိတ္ထိတ္ထိန့်နှင့် အတူတကွ ဆိုသည်ရှိသော်။ ပိဝိအယူန၌ တစုံတရာသော အပြစ်ကိုမြင်၍ ငါ့အယူမဟုတ်ဟု ပယ်ပြီး၍၊ တဘန့်ဆိုပြန်သည် ရှိသော် အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သိ၍၊ ငါ့အယူဟု ဝန်ခံပြန်သည်ဟူလိုသော။ ။ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနတ္ထံ စသည်ဖြင့် အာပတ္တိဘေဒကိုပြသည်။ ပဋိဝိဇာနန္တိသ၊ သိသောသူအား။ မုသာ၊ ကို။ ဘဏိတော၊ဆိုသည်ရှိသော်။ မုသာကာဒေ နိပါတ်ပုဒ်။ အပဋိဝိဇာနန္တိသ၊ မသိသောသူအား။ မုသာ၊ကို။ဘဏိတော၊သော်။ ဒုက္ကဋံ၊သည်။ မုသာဘဏိတော လိုက်စေသည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကြားလိုခြင်းစသည်နှင့်မရော ဟူလိုသော။ ။အနုပဓာရေတွာ၊ မစူးစမ်းမူ၍။ သဟသာ၊အဆောတလျင်။မစူးမစမ်းဖြင်သည်ကိုမဖြင်စသည်ဖြင့် အဆောတလျင်ဆိုမိသည် ဟူလိုသော။ ။အည်၊ တပါးကို။ ဘဏိသသာမိ၊ ဆိုအံ့။ ဣတိ၊၍သို့။အည်၊ကို။ ပညာနုံသောကြောင့် စိဝရံဟု ဆိုအပ်လျက်၊စိရံစသည်ကိုဆိုသည် ပိန့်သည်ဟူလိုသော့။ ။ယံအတ္ထံ၊အကြောင်အနက်ကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလို၏။ တသ္မာဇာတ္ထသ၊ ကို။ ဝိညာပနဒ္ဓိ ဓာတ်ကံ။ ပဂ္ဂလသ၊ကို။ ကာရိက်ကံ။ တသ္မာ ပဂ္ဂလသ်ဟု တချက်တည်း ပေးမှားတတ်စွ၊ သတိပြုလေ။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိပဒဝဏ္ဏနာ။

(၂) ဒုတိယ ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒ။

(၅၁) ဆဲရေးကဲ့ရဲ့သောစကားသည်ဩမသဝါဒမည်၏။ထိုစကားသည်ကား နားဒ်ချမ်းသာခြင်း နှလုံးဒ်ချမ်းသာခြင်းကိုမဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။နားကိုဂင်း နှလုံးကိုဂင်း ထိုးသကဲ့သို့ဖြစ်ရကား။ ဩဝိစ္ဆာနဝစနေဟုဖွင့်သတည်း။ ဩဝိစ္ဆာနအနက်ကို ဟောသောကြောင့်မဖွင့်။အဓိပ္ပါယ်ကျသာဖွင့်သည်။ဩဝိစ္ဆာနဝစနေ၊ နား, နှလုံးကိုထိုးတတ်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ နှုတ်လှဲထိုးခြင်းကြောင့်လည်း ပေးကုန်၏။ ။နား,နှလုံးမချမ်းသာအောင် ထိုးတတ်သော စကားဖြစ်ကာ ဩမသဝါဒလော စုဒ်ရှိရကား။ ဓာတိနာမဂေါတ္တစသည်ကိုမိန့်သော။

[ဓာတ် စသည်တို့နှင့် စပ်၍ဆိုသော စကားသည် ဩမသဝါဒမည်၏။ ဓာတ်စသည်နှင့် မစပ်သော်ကား မမည် ဟူလိုသော်။]

ထို့ကြောင့်။ဓာတိအာဒိဟိ ဃဋ္ဋေတွာ ဝစနေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ တေနာဟ ဓာတိနာမာတိ အာဒိ ဟု ဋိကာမိန့်ပြီ။ ။ဓာတိ။လ။အက္ကောသေသု၊ ဓာတ်၊ အမည်၊ အန္ဓယ်၊အမှု၊အတတ်၊ အနာ၊အသွင်၊ ကိလေသာ၊အာပတ်၊ ဆဲရေးခြင်းတို့တွင်။ ။ဤ၌ သိပ္ပနောင်ဝယဟု စာရှိတတ်၏။ပဒဘာဇနိဒ္ဒိဒ္ဒ မဝေဘန် သောကြောင့်ဂင်း ဋိကာမဖွင့် သောကြောင့်ဂင်း။ အက္ကောသဝတ္ထု၊ ဆယ်ပါးသာ ဖြစ်သောကြောင့်ဂင်း မရှိသင့်။ပါဠိလွန်ဟုမှတ်အပ်၏။ ။ဣဓလောကော၊ ဒ်။ ဇကစ္စော၊ ကုန်သော။ စတ္တာလော၊ ဒွန်းစတ္တားတို့သည်။ ။စောရော၊သည်။အသိ၊ဖြင်္၏။ ဂဏ္ဍိဘေဒကော၊ သူ့ဥစ္စာထုပ်ကို ဖြေတတ်သောသူသည်။ ။ပါဠိမုတ္တကပဒေဟိ၊ ပါဠိတော်မှ လွတ်သောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ။လူသာမကောသာ အနုပသမ္ပန္နေ မည်သ လာ စကားရှိရကား။ ဣဓ စံသည်ကိုမိန့်သော။ ။ကေဝလံ၊သက်သက်။ ။ဆဲရေးခြင်းနှင့်မရော ဟူလိုသော။ ။ဒဝကမ္မတာယ၊ ပြက်ရယ်မှ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့၌။ ဥပသမ္ပန္နဖြစ်စေ၊အနုပသမ္ပန္နဖြစ်စေ ဟူလိုသော။ ။အဏ္ဍဓမ္မအနုသာသနီ

ပုရေကွာရာနဉ္စ၊ အနက် ပါဠိ၊အဆုံးအမကို ဖျက်ရှသော ရဟန်းတို့အား ၎င်း။စတ္တာလောသိ စသောပါဠိအနက်ကိုဖွင့်သောရဟန်းသည် အဋ္ဌပုရေကွာရမည်၏။ ပါဠိကိုသရဇ္ဈာယ်သော ရဟန်းသည် မြေပုရေကွာရမည်၏။ယခု သင်္ခန်းစတ္တားဖြစ်၏။ မကောင်းမှုကို မပြုလင့် စသည်ဖြင့် ဆုံးမသော ရဟန်းသည် အနုသာသနီပုရေကွာရ မည်၏။ ။ဒုတိယ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယ ပေသုညသိက္ခာပဒ။

(၅၂) ဝိသတိတိ ဝိသုဏာ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားရေး။ ဝိသုဏာဇေဝ ပေသုညံ။၎င်းရေး၊သကတ္ထဒ္ဒီဏျပစ္စည်း။ဝါ၊ဝိသုဏာအာသယ အတ္ထိတိ ဝိသုဏော။ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ရေး။ ဝိသုဏာသ ဘာဝေါ ပေသုညံ။ ။စကားရေး။ ဤဝိကပ်ဒ္ဒီ ဏျပစ္စည်းသည် ဘာဝံအနက်ဒ္ဒီဖြစ်၏။ တသ္မိံ ပေသုညေ။ ။ဘိက္ခု၊ရဟန်းတယောက်ကို။ ဘိက္ခု၊နော၊၏။ဝစနံ၊ ကို။ ။ဘိက္ခု၊နော၊ တယောက်သောရဟန်း၏။ ဝိယကမျတာယဝါ၊ ချစ်စေလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ဘေဒါဓိပ္ပါယေန ဝါ၊ ကွဲပြားစေလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယောဘိက္ခု၊သည်။အက္ကုဒ္ဓေါ၊ အမျက်မထွက်။ တသ္မာဘိက္ခု၊သ၊ အား။ ၏သော်လည်းပေး။ဥပသံဟဇ္ဇေ၊အနိုးသို့ဆောင်အပ်သော။တသ္မိံ ပေသုညကရဏဝစနေ၊ ထိုချောပစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ။အက္ကောသန္တိသဒ်၊ ဆဲရေးသော ရဟန်း၏။ ဝစနုပသံဟာရေဝါ၊ စကားကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ။အနုပသမ္ပန္နသ၊ပဉ္စင်းမဟုတ်သောသူအား။ ဥပသံဟာရေစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပါပဂရဟိတာယ၊ မကောင်းမှုကိုကွဲရှဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။

[တယောက်ဆဲရေးသည်ကို တယောက်သည်းခံသည်ကို မြင်၍ ဩအာရုက်မရှိစွတကား။ဤသို့သဘောရှိသော ဒေးရှင်ကိုဆိုအပ်၏ဟု အောက်မေ့ဘိသနည်းဟု၊မကောင်းမှုကို ကွဲရှဲလို၍ဆိုသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။]

တဿ၊ ထိုဗြာဟော တတ်သော ရဟန်း၏ ပေးလေ။ ။တတိယ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဠာနံ။

(၄) စတုတ္ထ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒ။

(၅၃) သောသော ဝိန္ဆာဝကာရေသု၊ ဟု မောဂ္ဂလာန် မိန့်ရကား။ သောသည်ဝိန္ဆာအနက်ရှိ၏။ထိုကြောင့်ပဒံပဒံဝါစေယျဟုဖွင့်သတည်း။ ဓမ္မဟူသော်လျှင်သည်ပင်ဓမ္မ၏ အရ ဓမ္မလောသင်္ဂါယနာ သုံးတန်တင်သော ဓမ္မသာလောဟုစုန်ရှိရကား။သံဂိတိတ္တယံ စသည်ကိုမိန့်သည်။ ။ရာဓော ဝါဒ။လ။ဓမ္မဠ္ဆ၊ ရာဓောဝါဒသုတ်။ တိက္ခိန္ဒြိယသုတ်။ စတုပရိဝတ္တနသုတ်။ နန္ဒောပနန္ဒသုတ်။ကုလုမ္ဗသုတ်။ မဂ္ဂကထာ အစရှိသောတရားကိုဂုင်း။ ပဒံ ပဒံ၊အဒ္ဓိအဒ္ဓိ။ ။ပဒံ ဌာနေ ပရိတ္တာနေ စသည်ဖြင့်မိန့်အပ်သော ပဒသဒ္ဒါ၏အနက်အများတို့ဝင် ဤဠိကောဌာသအနက်ဖွစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ပဒါနုပဒ။လ။အထွေဟုမိန့်သည်။

[ပဒါနုပဒအန္ဓကဋ္ဌရအနုဗျဉ္ဇနေသုဠိ။ ပဌမပါဒသည် ပဒမည်၏။ ဒုတိယပါဒသည်အနုပဒမည်၏။တလုံးတလုံးသောအက္ခရာသည် အန္ဓကဋ္ဌရမည်၏။ ဂ္ဂါဝါကျနှင့် တူသော နောက်ဝါကျသည် အနုဗျဉ္ဇနမည်၏။ဝါ၊တလုံးသော အက္ခရာသည်အန္ဓကဋ္ဌရမည်၏။ ဝိဘတ်အဆုံးမရှိသောအက္ခရာအပေါင်းသည် အနုဗျဉ္ဇနမည်၏။ ဝိဘတ် အဆုံးရှိသော အက္ခရာ အနုဗျဉ္ဇန အပေါင်းသည်ပဒမည်၏။ ။ဤသို့အထူးကိုသိအပ်၏။]

ဇေတသုပဒါဒိသု၊ ထိုပဒအစရှိသည်တို့ဝင်။ယံကိဉ္စိ၊ သော။ကောဋ္ဌာသံ၊ ကို။ ဘဏ္ဍန်သဒ္ဒံစပ်။ ဘိက္ခုဠဉ္စု၊ ကိုဂုင်း။ ဘိက္ခုနိဠဉ္စု၊ ကိုဂုင်း။ နံဝိဘတ်နှင့် ရှိတတ်၏။ ကောဋ္ဌာသနောင်။ ကတွာဟု အဆို့စာရှိတတ်၏။ မသင့်။ ။ပဒါဒိဂဏနာယပါစိတ္တိယံဒွိ။အဓိပ္ပါယ်ကား။မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာအစရှိသော ဂါထာဗန္ဓတို့ဒွိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာဟု တခုတခုသော ပဒကိုသာမဏေနှင့်အတူတကွ စ၍အတူတကွတပြိုင်နက်ပြီးစေသော ရဟန်း

အား။ ပဒအရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်သင့်၏။ မထေရ်သည် မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာဟု ဆိုသည်ရှိသော်၊ သာမဏေသည် ထိုမနော ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မားဟူသော ပုဒ်ကိုမမှီနိုင်၍၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာဟု ဂျုတ်သော် သာမဏေနှင့်အတူတကွ ရွတ်သောရဟန်းအား အနုပဒအရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်သင့်၏။ ရုပ်အနိစ္စံအစရှိသည်တို့ကို သင်သောကာလ၌ ထိုသာမဏေနှင့်အတူတကွ ရုအာဇ္ဇရာမှကိုသာ ဂျုတ်ပိသော ရဟန်းအား အနုက္ကရ အရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်သင့်၏။ ဂါထာဗန္ဓတို့၌လည်း ဤအတူ။ ။ရုပ်ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ၊ဝေဒနာအနိစ္စာ ဟူသောသုတ်ကို သင်သည်ရှိသော်၊ ရုပ်အနိစ္စံဟုမထေရ်ကဆိုလျှင် သာမဏေသည်ပညာလျင်သောကြောင့်၊ ဝေဒနာအနိစ္စာဟူသော အနိစ္စပုဒ်ကို-မထေရ်၏ ရုပ်ဘိက္ခဝေအနိစ္စံဟူသော ဤအနိစ္စပုဒ်နှင့်ပြိုင်မိ၍ တကွနက်ဂျုတ်ပိ၏။ ဤသို့သင်သော ရဟန်းအား အနုဗျဉ္ဇနအရေအတွက်ဖြင့်ပါစိတ်သင့်၏ဟူလိုသော။

[အနုပသမ္ပန္နဒ္ဒြ အနုပသမ္ပန္နဟု အဗျတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း ဥပသမ္ပန္နဟု အဗျတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်၏။]

အနုပသမ္ပန္နေန၊နှင့်။ သန္ဓိ၊ကွ။ ဇကတော၊ တပြိုင်နက်။ ဥဒ္ဒေသဂဟဏေ၊ပါဠိသင်ခြင်း၌။ ဇကတော၊နက်။ဘဏန္တာသဒ၊အားဂင်း။ သဇ္ဈာယကရဏေ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုခြင်း၌။ ဇကတော၊ နက်။ ဘဏန္တာသ၊ အားဂင်း။တသ၊ ထိုလူသာမဏေ၏။ သန္တိကေ၊၌။ ဥဒ္ဒေသဂဟဏေ၊၌။ ဇကတော၊ နက်။ ဘဏန္တာသဒ၊ အားဂင်း။ ဤသို့ပေး။ ။ပဂုဏဂန္ထံ၊ လေ့ကျက်အပ်သော ကျမ်းကို။ တဂါထာတွင် တပါဒသာ နှုတ်၌မလား။ ကြွင်းသောပါဒသည်ကားလော၏။ဤသည်လျှင်ပဂုဏဂန္ထမည်၏။ဂါထာမဟုတ်သော သုတ်၌လည်း ဤအတူ။ ထိုလေ့ကျက်အပ်သော ကျမ်းကို ဤသို့ ရွတ်လေဟု တကွနက်ရွတ် ပိသော်လည်း အာပတ် မသင့်ဟူလိုသော။ သြသာရေန္တာသဒ၊ ပရိသတ်အလယ်၌ တပြိုင်နက် ရွတ်သော ရဟန်းအား၎င်း။ ပရိသတ်အလယ်၌ ဂုက်ကြောက် ဇုံဂျာလျက် ရွတ်သော လူသာမဏေကို ဤသို့ရွတ်လော့ဟုဆို၍ ထိုလူသာမဏေနှင့်အတူတကွ ရွတ်သော်လည်း အာပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။ခလိတဗ္ဗာနေ၊

ရွှတ်ယွင်းရာ၌။ ။ဩသာပနာစ၊ ဆုံးစေခြင်းငှင်း။ ။စတုဏ္ဍသိက္ခာ ပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဌမ သဟသေယျသိက္ခာပဒ။

(၁၄) ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိကိုထား၍ အနုပသမ္ပန္နမည်သော်၊ထိုအနုပသမ္ပန္နသည်လည်း မနုဿဇာတိကဖြစ်သောသူသာလောဟုယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ဘိက္ခုံဌပေတွာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ နွေရတ္တိယောဒိရတ္တံ။တိသောရတ္တိယောတိရတ္တံ။ဒိရတ္တာတိရတ္တာနံ ဥတ္တရိ ဥတ္တရိဒိရတ္တာတိရတ္တံ။ ဤသို့ဝစနတ္ထကိုပြုစေခြင်းငှါ ဒွိန္နံဝါတိဆိုဝါ ရတ္တိနံ ဥပရိဟု ဖွင့်သော။ဤသို့ဒိရတ္တာသဒ္ဒါဖြင့် တရုံတသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မရအပ်။ဝေါဟာရ၏အစွမ်းအားဖြင့် သဒ္ဒါပြေပြစ်စေခြင်းငှါ မုခါရုဠှဖြစ်သောကြောင့် ဒိရတ္တံဟု ဆိုသတည်း။ ဒွိန္နံဝါတိဆိုဝါ ရတ္တိနံ ဟူ၍ကား သဒ္ဒါ၏အနက်မျှကို ပြအံ့သောငှါ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုသတည်း။ ဒွိန္နံဝါဆိုသဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ရအပ်သောကြောင့် ဆိုသည် မဟုတ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ။ဝါ၊နိရန္တရဖြစ်သောသုံးညဉ့်ကိုပြအံ့သောငှါ ဒိရတ္တာသဒ္ဒါကို ဟောသတည်း။ တိရတ္တံဟူ၍သာဟောသည်ရှိသော် တပါးသောအရပ်၌အိပ်သဖြင့် အခြားရှိသော သုံးညဉ့်ကိုယူရာ၏။ ဒိရတ္တာသဒ္ဒါဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ပြု၍ ဟောပါမူကား အခြားမရှိသော သုံးညဉ့်ဟူသော အနက်ကို ပြု၏ဟူလိုသော။

သယနံသေယျာ ဟူသောဝစနတ္ထဖြင့် ကိုယ်ကိုဆန့်၍ အိပ်ခြင်းသည်လည်း သေယျမည်၏။ သယန္တိ ဇဏ္ဍောတိ သေယျာဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့်အိပ်ရာဖြစ်သော ကျောင်းသည်လည်း သေယျမည်၏။ထို့နှစ်ပါးသောသေယျကို သာမညအားဖြင့်ဂင်း၊ သေယျာစ သေယျာစသေယျာ၊ ဟူသောဇကသေသ နည်းဖြင့်ဂင်း၊ သေယျသဒ္ဒါတရတည်းဖြင့် ယူအပ်၏။ထို့ကြောင့် သဗ္ဗဆန္နပရိဆ္ဆန္နေဝါ စသည်ဖြင့်ဖွင့်သတည်း။

သဗ္ဗဆန္နပရိဆ္ဆန္နေဝါ၊ အလုံးစုံ အဖိုး အရုံ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ယောဘုယျနဆန္နပရိဆ္ဆန္နေဝါ။များသောအားဖြင့် အဖိုးအရုံ ရှိသည်လည်း

ဖြစ်သော။ပုဗ္ဗာပရိယေန ဝါ၊ ရှေ့နောက်အားဖြင့်ဂုဏ်း။ သေနာသနေပါဠိ ဖြင့်။ သယန္တိ ဇော်တိသေယျာဟု အဓိကရဏကို ပြသည်။ နိပဇ္ဇနံဖြင့် သယနံ သေယျာဟုဘာဝသာဓနကိုပြသည်။ ။ဝိဒေဟယျ၊ ပြုပြင်းအံ့။ ဝိဟာရေယျလည်း ရှိ၏။ နေငြားအံ့။ ဝိဒဟာနဟူသည်လည်း အနက်အား ဖြင့် ဖြိုးစေခြင်းဖြစ်ရကား။ သမ္ပာဒေယျဟု ပိန့်သတည်း။ ။မြေမှစ၍ အဓိုးထိအောင် အရံရှိမှသာသင့်သည်ရှိသော်ဟူ၏ဆိုလိုသည်းဟု အယူရှိရာ သောကြောင့် ထိုအယူကိုနှစ်စေလို၍ တဏ္ဍာ စသည်ကို ပိန့်သော်။တဏ္ဍာ၊ ထိုသင့်သည်ရှိသော အစရှိသောကျောင်းတို့ဝယ်။ဆဒနံ၊အဓိုးကို။အနာဟစ္စ၊မထိမူ၍။ ဒိယျဟာဏ္ဍုပ္ပဒေန ဒ္ဒ ဝဖုကိဟဏ္ဍကိုပယူ။ ပရိဏ္ဍနံပိ၊ ရံအပ်သော ကျောင်းကိုလည်း။ ။သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ကျောင်းသည်။ သဏ္ဌာဘူမိကော၊ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ ဇေကူပစာရော၊ တူသောဥပစာရရှိသည်။ သစေပိဟောတိ၊ အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့။သတရဇ္ဇံ၊ တိုက်ခန်းတရာရှိသော။စတုသာလံဝါ၊မုခ်ထွက်လေးခု ရှိသော ကျောင်းသည်လည်း။ဇေကူပစာရံ၊သည်။သစေဟောတိ၊အံ့။

「တံခါးတပေါက်ဖြင့် ဝင်၍ အလုံးစုံသော အရပ် အခန်းတိုက်တို့ကို လှည့်ပို့နိုင်ကောင်းသည်ရှိသော် ဇေကူပစာရ မည်၏။ အသိုးအသိုးသော တံခါးပေါက်ဖြင့် ဝင်မှ လှည့်ပို့နိုင်ကောင်းသော်ကား နှာန္နုပစာရမည်၏။」

ယောဘိက္ခု၊သည်။သယိတ္ထာ နိပဇ္ဇတိ ဒ္ဒစဝ်။ တဏ္ဍဝါ၊ထိုရှေးနေ့အိပ်သောကျောင်းဒ္ဒဂုဏ်း။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဆိုခဲ့ပြီးသော။ သင့်သည်ရှိသော စသောလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသောကျောင်းဟူလိုသော။အညတ္ထဝါ၊ တပါးသော ကျောင်းဒ္ဒဂုဏ်း။ ရှေးနေ့ဒ္ဒ မအိပ်သော ကျောင်းကိုယူ။ အညတ္ထဝါတာဒိသေန ဟု တတိယန္တနှင့်စာရှိတတ်၏။မသင့်။တေနအနုပသမ္ပန္နေနဝါ၊ ထိုရှေးနေ့ဒ္ဒ အတူတကွ ဖအိပ်သော လူ, သာမဏေနှင့်ဂုဏ်း။ ရှေးနေ့ဒ္ဒ အတူတကွအိပ်သော လူသာမဏေ ဟူလိုသော့။

[အစိမ္ဗါယ်ကား။ တကျောင်းတည်းဒ္ဒ ဖတယောက်သော လူသာမဏေနှင့် သုံးညဉ့်ပတ်လုံး အိပ်သော်ဂုဏ်း။ ထိုကျောင်းဒ္ဒပင်တ

ပါးသောလူသာမဏေနှင့်အိပ်သော်၎င်း၊တပါးသောကျောင်း
၌ ထိုရှေးကအတူတကွအိပ်သော လူသာမဏေနှင့် အိပ်သော်
၎င်း၊ တပါးသော ကျောင်း၌ တပါးသော လူသာမဏေနှင့်
အိပ်သော်၎င်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ကျောင်းကွဲသည် လူ
သာမဏေကွဲသည်ဟူ၍ အာပတ်မလွတ်ဟူလိုသော။]

လူသာမဏေအိပ်ပြီးမှ ရဟန်း နောက်အိပ်သည်၌ ပြုပြီး၍ ယခုအခါ
ရဟန်းရှေးဦးစွာအိပ်၍ လူသာမဏေနောက်အိပ်သည်၌ ပြုခြင်းငှါ ပဌမ
နိပန္နောဝါ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ပဌမနိပန္နောဝါ၊ ရှေးဦးစွာ အိပ်လင့်
သော ရဟန်းသည်လည်း။ တတ္ထိ၊ ထိုလူ သာမဏေသည်။ နိပဇ္ဇန္တေ့၊
သော်။ နဝုဋ္ဌာတိ၊မထ။တသ၊ထိုရဟန်းအား။ ။ဤမျှသာအနက်အဖွင့်ကို
ရကောင်းသလောစောဒနာကြောင့်၊အယမေတ္ထသင်္ခေပေါကိုမိန့်သော။ ။
ဇွေ၊ဤအရာ၌။ သင်္ခေပေါ၊အကျဉ်းဖြစ်သော အဖွင့်တည်း။ ။အကျဉ်း
သာဖြစ်သော် အကျယ်ကိုအဘယ်မှာ သိရပါအံ့နည်းစုန်ရှိရကား။ဝိတ္ထာ
ရောပန စသည်ကိုမိန့်သော။

သဟ၊တကွ။ သေယျဝတ္ထု၊သို့မို့၊ တကျောင်းတည်း၌ အိပ်ခြင်းတည်း
ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပဓာနနိပဇ္ဇနဒိသုစ၊ ထက်ဝန်သော
အဓိုးအရံရှိသောကျောင်း အစရှိသည်တို့၌ဖြင့်။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အလုံးစုံ
အဓိုးနည်းသော အရံရှိသောကျောင်း၊ များသော အဓိုးနည်းသော အရံရှိ
သောကျောင်း၊အလုံးစုံ အရံနည်းသော အဓိုးရှိသောကျောင်း၊များသော
အရံ နည်းသောအဓိုးရှိသောကျောင်းတို့ကိုယူ။ သယဉ္စာသ၊ အိပ်သော
ရဟန်းအားဎင်း။ ။တတိယာယ၊သော။ ရတ္တိယာ၊၏။ ပုရာရုဏာ၊ အ
ရုဏ်မတက်မီ။ ပုန ဝသဉ္စာသ-၌။ လေးရက်မြောက်သော နေ့၌ အိပ်
သည်ကိုယူ။ သုံးရက်မြောက်သောနေ့၌ အရုဏ်မတက်မီ အပသို့ထွက်
၍ ထိုနေ့ပင်အိပ်သည် မယူလင့်။ ။နိက္ခမိတွာဆိုသော်လည်း မထွက်မူ
၍ အဓိုးတွင်း၌ ထိုင်၍နေသောရဟန်းအားလည်းအာပတ် မသင့်ဟု ဌပ်
အပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပါဠိယံ တတိယာယရတ္တိယာပုရာရုဏာနိက္ခမိတွာ
ပုနဝသတိတိ ဣဒံ ဥဒ္ဒဟိတွာ အန္တောဆဒနေ နိသိန္နသာဝိ ပုနဒိဝသေ

သဟသေယျနာ အနာပတ္တိဝေ။ဟာ၀ိမတိ၀ိနောဒနီဋိကာ၌မိန့်သတည်း။ ။ သဗ္ဗဆွန္နသဗ္ဗာပရိဆွန္နာဒီသု၊ အလုံးရုံအဓိုးသာရှိ၍အလုံးရုံ အရုံမရှိသော ကျောင်း အစရှိသည်တို့၌ဟု ပေးဓိတတ်၏။ ။သဗ္ဗအပရိဆွန္နဟု ပုန်ဖြတ်။ ။ဣတရဆဋ္ဌံ၊လူသာမဏေသည်။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၅) ဆဋ္ဌမ ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒ။

(၁၅) မနုဿိတ္ထိယာ ဟု သာမန်ဆိုသော်လည်း အသက်ရှင်သော လူမိန်းမကိုယူ။ သေသောမိန်းမကား ပါရာဇိက ဖြစ်သော်လည်း အနုပါဒိဏ္ဏကအဘို့၌ တည်သောကြောင့် အာပတ်သင့်ခြင်းကိုမပြုဟုဆိုကုန်၏။ ဤ၌ လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ ရှေးသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်တချက်။ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်လည်း တချက်။ အာပတ်နှစ်ချက် သင့်သည် ဟုဆိုကုန်၏။ အနုပသမ္ပန္နေနဟု ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ပုလိုင်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် မာတုဂါမကို ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ မယူအပ်ရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်တချက်သာသင့်သည်။နှစ်ချက်မသင့်ဟု သာရတ္ထဒီပနီ-ဝိမတိ၀ိနောဒနီဋိကာတို့၌ ဆို၏။

[ဘီလူးမစသည်တို့သည်လည်း။ မာတုဂါမ စသည့် မည်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက်မနုဿိတ္ထိယာဟုအဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်းဟု ၀ဒိရကား။ဒိဿမာနုရူပါပနစသည်ကို မိန့်သော။ ။ဒိဿမာနုရူပါ၊ ထင်ရှားသော အသွင်ရှိကုန်သော။ ဒိဿမာနုရူပါဆိုသောကြောင့် မထင်ရှားသောအသွင်ရှိသောဘီလူးပြိတ္တာမတို့နှင့်၎င်း၊မေထုန၀တ္ထုဘူတာဆိုသောကြောင့် မေထုန၀တ္ထုမဟုတ်သောတိရစ္ဆာန်မနှင့်၎င်း သဟသေယျဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။]

အလုံးရုံကိုပင် အနန္တရသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သာသိအပ်သလော စကားရှိ၍၊ အညတြ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒါကိုမိန့်သော။ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒါ၊ညဉ့်အဝိုင်းအခြားကို။အညတြ၊ကြဉ်၍။ အနန္တရ သိက္ခာပဒေ၊၌။ ၀တ္တုနယေနေ၀၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ဤသို့ယောဇနာ။ အဘယ်ကြောင့်

ရတ္တိပရိစ္ဆေဒကို ကြဉ်အပ်ဒေလသနည်း ရုဒ်ရှိရကား။ တတြဟိ စသည် ကိုမိန့်ရသော။ တတြ၊ ထိုအနန္တရ သိက္ခာပုဒ်၌။ ။ဆဋ္ဌမ သိက္ခာပဒေ ဂတ္တိဋ္ဌာနံ။ ။

(၇) သတ္တမ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒ။

(၅၆) ဝါစာပရိစ္ဆေဒကို အဘယ်သို့ ဘိရဒ့ဲနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ထိုစောဒနာကိုဖြေဆို့သောငှါ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိတိဋ္ဌေ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ သဗ္ဗဋ္ဌ၊အလုံးစုံသော ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌။ ဤ၌ ဇကောဝါဂါထာပါဒေါ ဟူသော ဤစကားကို ဂါထာဗန္ဓကိုသာ ရည်၍ ဆိုသတည်း။ ဂါထာဗန္ဓမဟုတ်သော စုဏ္ဏိယတို့၌ကား ဝိဘတ္တန်ဘုဒ်ကို တရသောဝါစာဟုယူအပ်ကုန်၏။ ။ဓမ္မံဒေသေယျ၌ ဓမ္မအရ အဘယ်နည်း ဓမ္မသာမန်လောဟ့ယုံမှားဘွယ်ရှိရကား ပဒသောဓမ္မသိဒ္ဓိဆောပဒေစသည် ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဒေသေယျ၌ ဒိသဓာတ်လောဟ့ ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍၊ ဘာသေယျဟု ဖွင့်သော။ ဒိသဓာတ်မဟုတ်၊ဒိသိဓာတ်ဟူလိုသော။ ဒိသ ဓာတ်ကား အပေက္ခနအနက်ကို ဟောဏ်။ ဒိသိဓာတ်ကား ဥစ္စာရဏအ နက်ကိုဟောဏ်။ ။ပုရိသောယေဝ ဝိဂ္ဂဟော ပုရိသဝိဂ္ဂဟော၊ ဤသို့ ဝိဂ္ဂဟသဒ္ဒါဏ်၏ တည်ဟ့ာအဖြစ်ကို ပြလိုရကား။ ဝိနာ ဝိညုနာပုရိသေနဟု ဖွင့်သော။ ။ပုရိသေန ဟု သာမည ဆိုသော်လည်း လူယောကျ်ားကို ယူ။ ထို့ကြောင့် မနုသ်ဝိဂ္ဂဟံဂဟေတွာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ပုရိသ ဝိဂ္ဂဟံအဂဟေတွာဟူ၍စာအစ္ဈာရှိဏ်၏။ မနုသ်ဝိဂ္ဂဟံဂဟေတွာသာရှိသင့် ဏ်။ မနုသ်ဝိဂ္ဂဟံ၊လူ၏အသွင်ကို။ဂဟေတွာ၊၍။ဌိတေန၊သော။လ။ဌိတာ ယဝိ၊ တည်သော်မိန်းမအား။လည်း။မနုသ်သေန၊ကို။ဝိနာ၊၍။ ဝိညုမနုသ်သိတ္ထိ ယာ၊ သိကြား လိမ္မာသော လူမိန်းမအား။ ။မာတုဂါမဋ္ဌိ မာတုဂါမ ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ယုံမှားခြင်း၊ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အ စွမ်းအားဖြင့်ဇာကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။ ။မနုသ်ဝိဂ္ဂဟတိရစ္ဆာနဂတေ၌ လူနှင့်တူသောတိရစ္ဆာန်မတို့အား။ လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆာန်မ တို့အား သော်လည်းပေး။ ။ဆဟိဝါစာဟိဝါ၊ ခြောက်ပုဒ်တို့ဖြင့်ဂုဏ်း။

တတော၊ထိုခြောက်ပုဒ်အောက်။သြရုံဝါ၊အယုတ်၎င်း။ ။ပုဂ္ဂိသော၊သည်။ သတိဝါ၊ရှိသော်၎င်း။ သယံ၊သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊၍။ ပုန၊ဖန်။နိသိဒိတွာဝါ၊ ၍၎င်း။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊၍။ ပုန၊ဖန်။နိသိန္နသ၊ သော။ မာတုဂါမသဝါ၊အား၎င်း။ အညသ၊ သော။ မာတုဂါမသဝါ၊ အား၎င်း။ ဒေသယတော၊ အား၎င်း။

[အသစ်အသစ်ရောက်လာသော မာတုဂါမအား ခြောက်ပုဒ်ခြောက်ပုဒ်သာ ဟောရသောရဟန်းအား။မာတုဂါမအရာ အထောင်အားလည်း တနေရာတည်း၌ ဟောသော်လည်း အာပတ် မသင့်ဟူလိုသော။]

ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား။ ဒီဃနိကာယောနာမ၊မည်သည်။ ကိမတ္ထိယော၊ အာဘယ်အနက်ရှိသနည်း။ ။ဓမ္မသ၊ကို။ဣဂ္ဂရိယာပထ ပရိဝတ္တာဒါ၊ဝေါ၊ ဣရိယာပုထ်ပြောင်းခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်။ မိမိဖြစ်စေ မာတုဂါမဖြစ်စေ။ ဣရိယာပုထ် မပြောင်းဟူလိုသော။ ။ကဿိယကာရကသ၊ ၏။ အာဒါ ဝေါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်။ ထိုကြားလိမ့်မဟုသော်သူ ယောက်ျားမရှိ ဟူလို သော။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒ။

(၅၇) ဘူတသဒ္ဒါ၏ ဘူတံ မဟာဘူတ်စသော အနက်ကိုနှစ်စေလို၍ ဘူတသို့ကို သတိ ဖွင့်သည်။ ။ဘူတသို့ ဟူသော လက္ခဏာကြီးယာ၏လက္ခဏာဝန်ကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဟုအောက်၌ ဟောအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍တပါးမရှာအပ်ပြီ၊ဥတ္တရိမနုဿသည်ပင်လက္ခဏာဝန်ဖြစ်သင့်သော ကြောင့်ဗျာနာဒိဓမ္မဟုလက္ခဏာဝန်ကိုဆိုသတည်း။ ။နိပ္ပရိယာယေန၊ တိုက်ရိုက်အား၊ဖြင့်။ယော တေဝိဟာရေ ဝသတိသောဘိက္ခုပဌမံ ဗျာနံ သမာပဇ္ဇိ စသည်ဖြင့် သူတပါးကို မည်သွန်းဟူလိုသော။ ။အာရောစေန္တသ၊အား။ပါဝိတ္တိယံဒုက္ကဋံ ၌စပ်။ ။တထာရူပေကာရဏေကား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောကာလ အနိုင်အထက် မေးခြင်းကိုယူ။ ။ဣအနာပတ္တိ၌ ဥမ္မတ္တက စသည်တို့ကို အာဘယ်ကြောင့် မယူအပ်ကုန်သနည်း ဟူသော

စောဒနာကိုရည်၍။ယသ္မာပနစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ တတ္ထိ၊ထိုရူးခြင်း အစရှိသောအဖြစ်သည်။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒံ။

(၂၀) ဒုဋ္ဌုလ္လံဒ္ဓိ ပါရာဇိက သံဃာဒိသိသ် နှစ်ပါးကိုလိုအပ်သလော ဟုစောဒနာရှိရကား။ဒုဋ္ဌုလ္လန္တို့ ကိုဥာဝိစသည်ကိုမိန့်သော။ ။အာဘိဏ္ဟာပတ္တိကသ၊ မပြတ်သော အာပတ်သင့်သော။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရဏ္ဌာယ၊ စောင့်စေခြင်းငှါ၊ အာပတ္တိနဉ္စ၊ တို့၏ဂုဏ်ရင်း။ ကုသာနဉ္စ၊ တို့၏ဂုဏ်ရင်း။ ပရိယန္တံ၊ အဝိုင်းအခြားကို။ ဤမျှလောက်သောအာပတ်ကို ပြော အပ်ကြားအပ်၏။ ဤမျှလောက်သော အမျိုးဟု ပြောအပ်ကြား အပ်၏ဟုဆို အဝိုင်းအခြားကိုပြု၍ရင်း မပြုမူ၍ရင်း ကတိကဝတ်ပြုသည်ဟူလိုသော။ အယထာကတိကာယံ၊မဟုတ်မမှန်သောကတိကဝတ်ဖြင့်။ ။အဒုဋ္ဌုလ္လာယ၊ဒုဋ္ဌုလ္လမဟုတ်သောအာပတ်ဒ္ဓိ။ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်မှတပါးကြွင်းသော အာပတ် ငါးပါးသည် အဒုဋ္ဌုလ္လဲအာပတ်မည်၏။ ။အဝသေသဆအာပတ္တိကွဒန္ဓဝါ၊ သံဃာဒိသိသ်မှ ကြွင်းသော ခြောက်ပါးသော အာပတ်အရုတို့ကိုရင်း။ အနုပသမ္မန္နဿ၊ သာမဏေ၏။ ပုဂ္ဂိုလပဉ္စ သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမသဒ္ဒါတံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော ငါးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို လွန်ကျူးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပါဏာတိပါတမှစ၍သုရာမေရယတိုင်အောင် ငါးပါးကိုယူ။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ရှုနှိုးရင်းသော။အဏ္ဏာစာရံဝါ၊အကျင့်ကိုရင်း။ဣတိမှတပါးသော။ ဝိကာလဘောဇနမှစ၍ ငါးပါး၊သုက္ကဝိသဋ္ဌိကာယသံသဂ္ဂ၊ဒုဋ္ဌုလ္လ၊ အတ္တကာမကိုယူ။ ။ပုဂ္ဂိုလသိက္ခာပဒေ ဝိတိက္ကမ သဒ္ဒါတံဟုဝါကျနှင့်စာရှိ၏။ ဒိုကာကိုဆောက်သော်တာသမာသ်တည်းသာရှိသင့်၏။ ။အဒုဋ္ဌုလ္လံ၊သော၊အဏ္ဏာစာရံဝါ၊ကိုရင်း။ ။ဝတ္ထုမတ္တံဝါ၊ဝတ္ထုမ္ပိ ကိုရင်း။ အာပတ္တိမတ္တံဝါ၊ကိုရင်း။

[ဤရဟန်းသည် သုက်လွတ်ခြင်းသို့ရောက်၏ စသည်ဖြင့်ဝတ္ထုမျှကို သာ ကြားသောရဟန်း ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏ စသည်ဖြင့် အာပတ်မျှကိုသာ ကြားသော ရဟန်းအားအာပတ် မသင့်။

သက်လွတ်၍ သံဃာဒိသိသ်သို့ ရောက်၏စသည်ဖြင့်ဝတ္ထုနှင့် စပ်၍ အာပတ်ကို ကြားမှ အာပတ်သင့်သည်ဟူလိုသော။]

ဝုတ္တလက္ခဏာသကား၊ ပါရာဇိကသို့မရောက်သော ရဟန်းတည်း။ သဝတ္ထုကော၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွသော။သက်လွတ်ခြင်းစသောဝတ္ထုနှင့် စပ်သည်ဟူလိုသော်။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒုခံ။

(၁၀) ဒသမ ပထဝိခဏနသိက္ခာပဒ။

(၁၉) မြေဟူသော်ကို အာပတ်မသင့် ကောင်းသောကြောင့် အာပတ်၏ အကြောင်း ဟုတ်မဟုတ်သောမြေ၏ အပြားကို ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပထဝိန္တိ့ ဒုဝိဓာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ တတ္ထ၊ ထိန့်ဖ်ပါးသော မြေတို့ကိုတွင်။ သုဒ္ဓမိဿပုဉ္ဇဝသေန၊ သက်သက်သော မြေ၊ရောသောမြေ၊မြေစုတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။တတ္ထ၊ထိသုံးပါးသော မြေတို့ကိုတွင်။ သုဒ္ဓပံသုဝါ၊ သက်သက်သော မြေမှုန့်သည်၎င်း။ သုဒ္ဓမတ္တိကာဝါ၊ သက်သက်သော မြေဖိုင်သည်၎င်း။သုဒ္ဓပထဝိနာမ၊မည်၏။ ဤသို့ပေး။ ။ ယတ္ထ၊အကြင်မြေ၌။ ပံသုတောဝါ၊မှုန့်၎င်း။ မတ္တိကတောဝါ၊မှုန့်၎င်း။ တတိယောဘာဂေါသို့သွား။

[ပါသာဏော၊ ကျောက်။သက္ခရ၊ ကျောက်စရစ်။ ကထလ၊ အိုးခြမ်း။ မရုမ္ဗ၊ကျောက်ပြုတ်။ဝါလိက၊သဲ။တဆုပ်ပမာဏထက်အလွန် ပါသာဏော၊တဆုပ်ပမာဏသည် သက္ခရ။]

အညတရသ၊ တပါးပါး၏။ တတိယော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အယံပထဝိ၊ သည်။မိဿပထဝိနာမ၊ မည်၏။ ဤသို့ယောဇနာ။ဤကာ၌ တတိယဘာဂေါဟု တသမာသ်တည်း၌၏။ ။အတိရေကစာတုမာသံ၊ လေးလထက်အလွန်။ဩဒဓဝဿော၊ ရိစပ်းစွတ်သော။ လေးလပတ်လုံးစွတ်သည်ကိုသာ မယူအပ်။ တကြိမ်စွတ်၍ လေးလလွန်လျှင်ပင် ဓာတုပထဝီဖြစ်၏။ ပံသုပုဏ္ဏော၀ါ၊ သည်၎င်း။ မတ္တိကာပုဏ္ဏော၀ါ၊ သည်၎င်း။ ပုဏ္ဏပထဝိနာမ၊မည်၏။ ဤတို့၊သို့။ဝုတ္တံ့၊၏။ ဝုတ္တံ့၏အာဓာရကားပဒဘာဇနိယေ ဟူ၍သော်၎င်း။သိဟဠဒွီပကထာယံ ဟူ၍သော်၎င်း လော။ ။

မြေမှုန့်မြေစိုင်စသက်သက်သာ ပုဇ္ဈပထဝီမည်သလော စုဒ်ရှိရကား။ဝတ္တ
လက္ခဏောနှ ပန စသည်ကို မိန့်သော။ ကျောက်စသည် သုံးစုတစု ရော
သည်ကို ဝတ္တာလက္ခဏဆိုသည်။ မိဿကပုဇ္ဈောဝိ၊ ကျောက်အစရှိသည်
တို့နှင့် ရောသော မြေစုသည်ဂုင်း။ ပုဇ္ဈပထဝိသဒ်မေဝ ဂန္ဆတိ သို့သွား။
တိ်ကွံ့၊စွတ်သည်ဖြစ်အံ့။ တိန္တောကာသော၊စွတ်ရာအရပ်သည်။ ။သုဒ္ဓ
ပထဝိ စသည်သာ ဇာတပထဝိမည်သလော စောဒနာရှိ၍။ တိဝိဓာဝိစေ
သာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ တိဝိဓာဝိ၊သည်လည်းဖြစ်သော။ ဇသောပထ
ဝိဝါ၊ ကိုဂုင်း။ ဥဒ္ဓနုပတ္တာပစနာဒိဝသေနဝါ၊ ထမင်းချက်ခြင်းသဝိတ် ဖုတ်
ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ယထာတထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်
ငြားငြားသော အခြင်း အရာဖြင့်။ အဒဿာဝါ၊ မိုးမလောင်သော မြေကို
ဂုင်း။

ဇာတပထဝိကိုပြုပြီး၍ယခုအခါ အဇာတပထဝိကို ပြလိုရကား။ဒဿာ
ပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဒဿာဝါ၊ မိုးလောင်သော မြေသည်ဂုင်း။
ဝါသဒ္ဒါကို ဤဒ္ဓလည်း ယှဉ်သည်။ ပန သဒ္ဒါကား ပက္ခန္တရတ္ထ ဇောတ
က။ ။အဓိကတရပါသာဏာဒိမိဿာဝါ၊ လွန်သောကျောက် အစရှိ
သည်တို့နှင့် ရောသော မြေသည်ဂုင်း။ သုံးစုတစုမက ရောသည်ကိုယူ။
ဝါသဒ္ဒါကား အဝုတ္ထိကပ္ပနအနက်ရှိ၏။ ထိုဝါသဒ္ဒါဖြင့် လေးလအောက်
အယုတ်ဖိစ်းစွတ်သောမြေကိုယူ။ ဤဒ္ဓထက်ဝက်သောကျောက်စသည်
နှင့် ရောသောမြေကို မဆိုသော်လည်းပါစိတ်ဝတ္ထုဟုမှတ်အပ်၏။ ဒုက္ကွင်
ဝတ္ထုဟု မမှတ်အပ်။ ။ဇာတပထဝိအဇာတပထဝိဟု မြေအပြားကိုဆို
ပြီး၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အဘာယ်မြေသည် အကပ္ပိယပထဝိမည်သနည်း။ နှစ်
ပါးသော မြေသည်ပင် အကပ္ပိယပထဝိမည်သလော စုဒ်ရှိရကား။တတ္ထ
စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုဇာတပထဝိ, အဇာတ ပထဝိ
တို့တွင်။

ပထဝိ အပြားကိုဂုင်း။ ဤဒ္ဓ လိုအပ်သော ပထဝိကိုဂုင်း ပြုပြီး၍ ယခု
အခါ အကပ္ပိယပထဝိကို တူးခြင်း စသည်ဒ္ဓ အာပတ်ကိုပြခြင်းငှါ။ယော
ဘိက္ခု စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ခဏနှ။လ။ဒိဟိ၊ တူးခြင်း,ဖျက်ခြင်း,ချစ်
ခြင်း, မိုးတိုက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိကောပေတိ၊ ဖျက်အံ့။ တသ

ဘိက္ခူနော၊အာဒး။ ။ဣတောရော၊စေသောရဟန်းသည်။ ။ကန္ဒံ၊အဖူးကို။ ။ အာတပေန၊ နေပူဖြင့်။ ။ဖလိတကဋ္ဌမံဝါ၊ ကွဲသောညွှန်ကိုဂုင်း။ပောဋ္ဌပထဝိယာ၊ အောက်မြေနှင့်။ အသမ္မန်ဒံ၊ မစပ်သော။ ဂေါကဏ္ဏကံဝါ၊ နွားနွဲဖြင့် ဖြတ်သော မြေကိုဂုင်း။ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ဖြို၍။ ပတိတနဒိတဋ္ဌံဝါ၊ ကျသော မြစ်ကမ်းပါးကိုဂုင်း။ မဟန္တံဒ္ဓိ၊သော်လည်း။နဂ်လဆ္ဆိန်း၊ထွန်သွားကြောင်းပြတ်သော။မတ္တိကာပိဏ္ဍံဝါ၊ မြေဖိုင်ကိုဂုင်း။ ။ဂုက္ခာဒိပဝဋ္ဋနေနာ၊သင်္ကန်းအစရှိသည်ကိုလှိမ့်သဖြင့်။ဘိန္နန္တိသ၊ ဖျက်သောရဟန်းအာဂုင်း။ ။ဒသမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။ ။မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါပဋ္ဌမော။

ဤတွင်မွေ့မုသာဝါဒဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဋ္ဌမ ဘူတဂါမဆိက္ခာပဒ။

(၆၀) ဘဝန္တိစ၊ဖြစ်ဆဲလည်းဖြစ်ကုန်၏။ အပေါသုံစ၊ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဘဝန္တိဖြင့် ရောက်သောအမြဲ ရှိကုန်သော ညှိသောအဖြစ်သို့ရောက်၍ ကြီးဆဲဖြစ်သော သစ်ပင်ငယ် တို့ကို ပြသည်။ အပေါသုံဖြင့် ကြီးပြီးသောသစ်ပင်တို့ကိုပြ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဓာယန္တိ စသည်ကို ဆိုသတည်း။ ဓာယန္တိဝစနန္တိကား ဘဝန္တိ၏အဖွင့်။ ဓာတာဝဓိတာကား အပေါသုံ၏အဖွင့်။ ။ဘူတာနံ၊သစ်ပင်တို့၏။ ဂါမော၊အုပေါင်း။ ။ပတိဋ္ဌိတဟရိတတိဏာရုက္ခာဒိနံ၊ မြေ၌တည်သော စိမ်းသောမြက်သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၏။ ။ပါတဗျသ၊ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏။ ဘာဝေါ၊အဖြစ်။ ဘာဝေါဖြင့် တာပစ္စည်း၏ သကတ္ထသမ္ဘဟာအနက်ကို နစ်စေသည်။ ပဂိဘိဇ္ဇိတဗ္ဗတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်။ ။သာသပဓိဇကသေဝါလမှိ၊ မှော်ညှင်းမှော်သေးကိုလည်း။သာသပမည်သောမှော်၊ ဓိဇကမည်သောမှော်ဟူ၍သော်လည်း နာမသတ်ပေး။

[မုန်ညင်းမျိုးလောက်သော။ ငယ်သောမှော်သည် သာသပမှော် မည်၏။ အထက်၌ အရွက်တရွက် နှောက်၌အမြစ်ငယ် တမြစ်ရှိသောမှော်သည် ဓိဇကမှော်မည်၏။]

ဥဒ္ဓရဏာန္တေဒနဝိစ္ဆာနာဒိဟိ၊ နှုတ်ခြင်း ဖြတ်ခြင်း ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဘူတဂါမတော၊ဘူတဂံမှ။ ဝိယောဇိတဲ၊ကင်းပြီးသော။ မူလဓိ၊အမြစ်မျိုးဝေ့။ ခန္ဓဓိ၊အခက်ပင်စည်မျိုးစေ့။ ပလုဓိ၊အဆစ်မျိုးစေ့။အဂ္ဂဓိ၊အညွှန့်မျိုးဝေ့။ ဓိဇဓိ၊ အဝေ့မျိုးဝေ့၊ ။အသ၊ ထိုမျိုးဇေ့ဏီ။ ပတ္တ ဝဋ္ဋိ၊ရွက်ဖူးသည်။ နိဂ္ဂဆ္ဆတိ၊ ထွက်အံ့။ ။ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသောဘူတဂံဓိဇကံ၌။အတထာသညိဿစ၊ ဘူတဂံဓိဇဂံမဟုတ်ဟုအမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား၎င်း။ ကပ္ပိယစကားဖြင့် ဘူတဂံမှကင်းပြီးသည်ရှိသော် သုံးဆောင်အပ်သလော စကားရှိရကား။ ဇဝံကပ္ပိယဝစနေန စသည်ကိုပြန်သော။ အပ်သော စကားဖြင့် ဘူတဂံမှ ကင်းပြီးသော်လည်း 'တဖန်ဓိဇဂံကို ကပ္ပိမှသာသုံးဆောင်အပ်သည်ဟူလို။ ဓိဇဓာတံ၊မျိုးစေ့ကို။ကရိတွာ ဝဋ္ဋ ဇဝသန္ဓါဖြင့် ရှေးဦးစွာ မီးဖြင့် တိုက်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုပြီး၍၊ နောက်မှ ကပ္ပိယံဟု ဆိုခြင်းငှါ မအပ်ဟူသောအနက်ကိုဖြစ်၏။ ရှေးဦးစွာ မီးကိုချ၍ လက်သည်း ထားငယ်စသည်ဖြင့် ထိုး၍ ထိုမီးသို့လက်သည်း စသည်တို့ကို မကြွေမူ၍သာ ကပ္ပိယံဟူ၍ ဆိုသည်ရှိသော်လည်းအပ်၏။ ရှေးဦးစွာ ကပ္ပိယံဟုဆို၍ နောက်မှ မီးဖြင့်ထိုးခြင်း စသည်ကို ပြုသော်လည်းအပ်၏။ ။ကပ္ပိသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း ရဒဲရှိရကား။ ဇဝမ်ပိသ စသည်မိန့်သော်။ ဇဝံ၊ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော်။ အသ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ထိုဓိဇကံကိုသော်လည်းပေး။ ။ကပ္ပိသော် အဘယ်ဖြင့် ကပ္ပိရအံ့နည်း စောဒနာ ရှိရကား။ ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန စသည်ကို မိန့်သတည်း ။သူစိနခဆေဒနာဒိနမ်ပိ၊အပ်၊လက်သည်းလိုးထားအစရှိသည်တို့ဖြစ်၏လည်း။ တုဏ္ဍောနဝါ၊ အဦးဖြင့်ဝင်း။ ဓာရာယဝါ၊အသွားဖြင့်ဝင်း။ဝေဓံ၊ထိုးခြင်းကိုဝင်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ။ကပ္ပိယံဟုဆို၍ပြုအပ်ဖြစ်ဟူလိုသော်။

ခုဒ္ဓရေ၊ခွါတို့ကို။ ဌပေတွာ၊၍။ အာဟရေ့နာဝိ၊ဆောင်အပ်သောလက်သည်းခြေသည်းဖြင့်လည်း။ အဝိသဒ္ဒါဖြင့် လက်ခြေ၌ ရောက်သောလက်သည်း ခြေသည်းဖြင့် ဆိုမှုယ်မရှိဟူသော အနက်ကိုဖြစ်၏။ ။ကောဇဒ္ဓံ၊ တစပ်တည်း။ ဌပိတံဝါ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဘာရော၊ကြီးစွာသောဝန်ကို။ ဇကသ္မိ ဓိဇေဝါ စသည်၌ တခုကိုသာ ကပ္ပိသည်ကို

ပြုအံ့ဟု အလိုရှိသော်လည်း တစပ်တည်း ဖြစ်သောကြောင့် အံလုံးရုံကပ်ပို
သည်ကို ပြုအပ်သည်မည်၏။ ။တေဟိ၊ထိုကြောင့်ဟူနှင့်။ ဒါရုကံ၊သစ်ကို။
ထင်းကိုလည်းဟူ။ ဝိဂ္ဂတိ၊အံ့။ သိသည်ဖြစ်စေ မသိသည်ဖြစ်စေ အပ်၏
ဟူလို။ ဘတ္တာသိတ္ထေပိဝိဂ္ဂတိဒ္ဓိလည်း ဤအတူ။ ။ထင်းကိုထိုးသော်အပ်
သကဲ့သို့။ ဖွဲသောနွယ် စသည်ကို ထိုးသော်လည်း ကြိုနှင့် တစပ်တည်း
ဖြစ်သောကြောင့် အပ်၏ဟု ရှေးနှင့်အတူယူလေရာသောကြောင့် သစေ
ပန စသည်ကိုမိန့်သော။ တုံ၊ထိုနွယ်ကို။ ဝိဂ္ဂတိ၊အံ့။ နဝဋ္ဌတိ၊မအပ်။ နွယ်
စသည်တို့၏ ခွက်နှင့် အလား တူသောကြောင့် မအပ် ဟူလိုသော်။ ။
မဂိုစပက္ကာဒိဟိ၊ ငြုပ်မှည့် စသည် တို့နှင့်။ ဘတ္တာသိတ္ထေပိ၊ ဆွမ်းလုံးဒ္ဓိ
လည်း။ တိလတဏ္ဍုလေသုပိ၊နှမ်းနှင့်ရောသောဆန်တို့ဒ္ဓိလည်း။ပက္ခိတ္တာ
နိ၊ ထည့်အပ်သောငြုပ်မှည့် စသည်တို့သည်။ ဇကောကံ၊တလုံး တလုံး
ကို။ ။ကပိဋ္ဌဖလာဒိနံ၊သီးသီး အစရှိသည်တို့၏။ ပိဋ္ဌံ၊ အဆန်သည်။က
ဥာဟံ၊ အခွန်ကို။သဋ္ဌဂတိ။ ထိုမှဤမှပေါ့ဖို့။ ဘိန္နာပေတွာ၊ခွဲစေ၍။ကော
ဇဋ္ဌံ၊ တစပ်တည်း။စေဟောတိ၊အံ့။ ။အဓိဇံ၊ ငယ်သော အစေ့ရှိသည်။
အသန္ဓါကား အနုဒရာကညာ စသည်ဒ္ဓိကဲ့သို့ အပ္ပက အနုက်ဟော။ ။
ယဋ္ဌဖလံ၊ သည်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တ ဇိဇံ၊ အစေ့ထုတ်၍ စားကောင်း၏။ ဝိနွဲ့
သရက်စသည်ကိုယူ။တံဖလံ၊ကို။ဤကား နိယတ်ထည့်သည်။ တက္ကာ၊ထု
အစေ့နွဲသောသစ်သီး၊ အစေ့ထုတ်၍စားကောင်းသောသစ်သီးဒ္ဓိပေး။ ။
ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဓာနံ။

---

(၂)· ဒုတိယ အညဝါဒကသိက္ခာပဒ။

(၆၁) ကမ္မသာဓန စသည်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ အညံဝဒတိတိ အည
ဝါဒကော ဖွင့်သော။ ။အညာ၏ အပါဒါနိကား အဘယ်နည်းဟုစော
ဒနာဘွယ်ရှိရကား ယမတ္ထံ။လ။ တတော မိန့်သတည်း။ ။အညေန၊
တပါးသောစကားဖြင့်။ အညံ၊ တပါးသော စကားကို။ ပဋိစရဏသ၊
ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏။ ဓာတ်တို့၏ အနေကတ္ထ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စရဓာတ်သည်
ပဋိဆ္ဆာဒနအနက်ကိုဟော၏။ ။ဝတ္ထုနွယော၌။ အညဝါဒကဝတ္ထု၊ ဝိ

ပေသက်ဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးကိုယူ။ ။ပါရာဇိကမှတပါး သာဝသေသ အာပတ်မည့်၏။ ပေတသံ၊ထိုရဟန်းတို့အား။ ။တဘို့၊ ထိုအညဝါဒကကံဖိပေသကံကို။

[ဓမ္မကံ၅်။ တိကပါဖိတ်ဟူသည်ကား။ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားခြင်း အဓမ္မကံဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါဖိတ်ဖြစ်သတည်း။]

အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ ၅်လည်း ဤနည်းအတူယူ။ ။အညဝါဒကေဝါ၊ကိုဂုင်း။ ဖိပေါသကေဝါ၊ကိုဂုင်း။ အနာရောဝိတေပန၊ မတင်အပ်သည်ရှိသော်ကား။ ကမ္မဝါစာဖြင့် မတင်အပ်သည်ကိုယူ။ ။အဇာနန္တာသ၊၍။ ဇာတိ၊သို့။ပုဏ္ဏိတောစ၊အားဂုင်း။ ။ဂေလညေနဝါ၊ အနာကြောင့်လည်း။ နကထေန္တာသစ၊အားဂုင်း။ သံဃသ၊အား။ ဘဏ္ဍနာဒီနိ၊ ငြင်းခုံခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဘဝိသန္တိ၊ကုန်အံ့။ ဇာတိဇာမိနာ အဓိပ္ပါယေနဝါ၊၅ါထို့သေဘအလိုအားဖြင့်လည်း။ နကထေန္တာသစ၊အားဂုင်း။အဓမ္မေနဝါ၊ ဓမ္မကံမဟုတ်သဖြင့်ဂုင်း။ ဝဂ္ဂေနဝါ၊ မညီညွတ်သဖြင့်ဂုင်း။ ကမ္မံ၊ကို။ ကရိသန္တိ၊ကုန်လတ္တံ့။ နကမ္မာရဟသဝါ၊ကံမထိုက်သောရဟန်းအား လည်း။ ကမ္မံ၊ကို။ကရိသန္တိ၊ကုန်လတ္တံ့။ ဇာတိဇာမိနာအဓိပ္ပါယေနဝါ၊ဖြင့်လည်း။နကထေန္တာသစ၊အားဂုင်း။ ။သမဂ္ဂါနာဒီနိ၊ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိဟု အဝိသေသကိုညွှန်းပြီး၍၊ဝိသေသကိုပြခြင်းငှါဇာဏဒံပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။အဲဗျင်းဗျင်းဆိုသောရဟန်းအား သိယာကြွေယ။ဆိတ်ဆိတ်နေသောရဟန်းအား သိယာအကြွေယဖြစ်သတည်း။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌိဗ္ဗာနံ။

(၃) တတိယ ဥဒ္ဒေသပနကသိက္ခာပဒ။

(၆၂) ဥဒ္ဒေသပနက၏ ဟေတုကရဏသာဓနအဖြစ်ကိုပြလိုလျှင်။ယေနဝစနေန ဥဒ္ဒေသပေါ်တို့ တံဝစနံ့ ဥဒ္ဒေသပနကံ ဟု ဖွင့်သတည်း။ ဗျတ်၏ခုဟန အနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှါ အဝဇာနာဒေါ်တို့ ဝိန့်သော။ အဘယ်သို့ယုတ်သောအားဖြင့် သိစေကုန်သနည်း စောဒနာရှိရကား ဆန္ဒာယ။လ။

ဝဒန္တော ပိန္ဓေသော။ ။အဘယ်သူကို အယုတ်အားဖြင့်သိစေကုန်သနည်း စောဒနာကိုဖြေအံ့သောငါ ဥပသမ္ပန္နံ။လ။ဘေဒံကို ပိန္ဓသတည်း။ ။အဘယ်ကြောင့်ကား အယုတ်အားဖြင့်သိစေကုန်သနည်း စောဒနာကြောင့် တသ္မာအယသကာမာဟုတ္တာပိန္ဓသတည်း။ ။ကာရိုက်ကံကားအာဘယ်နည်းစုဒ်ဂိုရိကား။ ဘိက္ခူဟိ ပိန္ဓေသော။ ဆန္ဒာယ ဆန္ဒေန၊ဖြင့်။ အက္ခရာယဝါစေတိစသည်တို့ဖြင့်ကဲ့သို့။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသတည်း။ ။သံဃေန၊သည်။ သမ္မတံ၊သော။ သေနာသန ပညာ ပကာဒိဘေဒံ၊ အိဝ်ရာနေရာ ခင်းတတ်သော ရဟန်းအစရှိသည်အပြားရှိသော။ဥပသမ္ပန္နံ၊ကို။ ။ဓာတ်ကံ။ ။တသ၊ ထိုပဉ္စင်းဏ်။ အယသကာမာ၊ အကျော်အစောမဲ့ကို အလိုရှိကုန်သည်။ ။ဘိက္ခူဟိ၊တို့ကို။ကာရိုက်ကံ။ ။အဝဇာနာပေတွိ၊ အယုတ်အားဖြင့် သိစေကုန်ဏ်။ ။ဓာတ်တို့ဏ်၏ အနေကတ္ထ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စျုဓာတ်သည်၊ ဩလောကန အနက်လည်းရှိရကား။ အဝညာယဩလောကာပေတွိ ပိန္ဓသော။ ။အဝညာယ၊ယုတ်သောအားဖြင့် သိစေခြင်းငှါ။ စိန္တန အနက်လည်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။လာမကတော်ဝါစိန္တာပေတွိ ဖွင့်ပြန်သော။

ဒိယနကဏ္ဍ၏ ဒိယန္တိဇေတနာတိ ဒိယနကံ ဟူသောကရဏာသာဓနကို ပြခြင်းငှါ ယေနစ-စသည်ကိုပိန္ဓသတည်း။ ယေနဝစနေန၊ဖြင့်။ တထေဝကား။ ဆန္ဒာယဇာတ္တိနာမော ဇာဒံနာမကရောဂိတိ အာဒိနိဝဒန္တာကိုရည်သည်။ ။ဒိယန္တိ၊ ရှုပ်ချကုန်ဏ်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌။တသ၊ ထိုပဉ္စင်းဏ်။ ပကာသေန္တိဖြင့် ဒီဓာတ်၏ ကုန်ခြင်းအနက်ကိုနစ်စေသည်။ ဂရဟာ အနက်ကိုပြသည်။

[ရဟန်း တယောက်ကို အယုတ်အားဖြင့် သိစေခြင်း ကြည့်စေခြင်း အောက်မေ့စေခြင်းငှါ သူတပါးတို့အား ထိုရဟန်း၏ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုခြင်းသည် ဥစ္စာပနကမည်၏။ သူတပါးအား မဆိုစေမူ၍ အချင်းချင်း ပြောဟောခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုရဟန်း၏ အပြစ်ကို ပြခြင်းသည် ဒိယနကမည်၏။ ဤကားနှစ်ပါးတို့၏အထူး။]

ယံသမ္မုတိကမ်ံကို။အသမ္မတသ၊မသမုတ်အပ်သောရဟန်း၏။ ကမ္မ ဝါစာဖြင့် မသမုတ်အပ်သည်ကိုယူ။ ။ယသကသစိ၊၏။ပဉ္စင်းဖြစ်စေ ပဉ္စင်းမဟုတ်သည်ဖြစ်စေဟူလိုသော။ ။သမ္မတသဝါ အသမ္မတသ ဝါဒီသာမဏေအား တဆဲ့သုံးပါးသောသမ္မုတိကို မပေးအပ်သော်လည်း ပဉ္စင်းလက်ထက်က သမ္မုတိကို ရ၍ နောက်သာမဏေ အဖြစ်ခံ တည် သော သူးကိုရည်၍ အသမ္မတသ၊ဟု ဆိုသည်။ ။တတိယ သိက္ခာဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၄) စတုတ္ထ သေနာသနသိက္ခာပဒ။

(၆၃) မဠုတိပုဂ္ဂလံ ဓာဒးရတိတိ မဠ္ဍော၊ မစိဓာရဏော-အ။ ။တာ လုဇပဒ္ဒမက္ခရာနှင့်ရှိလိုသည်။ မဠ္ဍ သခေ်ပေန၊ညောင်စောင်း အသွင်ဖြင့်၊ ဒိ ဋ္ဌတိ ဒုက္ခံဟိ ံသတိတိဝိဋ္ဌံ၊ မုဋ္ဌဇဒုတိယက္ခရာနှင့်ရှိလိုသည်။

[အလျားလေးတောင်ထွာ လေးတောင်ပမာဏရှိသည်ကား ညောင် စောင်း။ထို့အောက်တိုသော အလျားရှိသည်ကား အင်းပျဉ်။ ဤသည်သာအထူး။]

ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အရကိုပြုပြီး၍။ ယခုအခါ ဘိသိအရကို ပြ ခြင်းငှါ၊ ယေနကေနစိ စသည်ကို မိန့်သော၊ ။စောဇ္ဈနဝါ၊ ပုဆိုးဖြင့် ၎င်း။ကဋိယစမ္မေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ မိဂစမ္မအဇစမ္မ ဇဋ္ဌကစမ္မ ဤသုံးပါးသည် ကပ်ိယစမ္မမည်၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် မိဂစမ္မ၌ ဇော်မည်သောသား၊ သ မင်ပျံ၊ ချေကုရုဂ်မည်သောသား၊ပြောင်၊ သမင်ဖားတို့၏ အရေတို့သည် လည်း အပ်ကုန်၏။ ။မျောက်-ဝံ-သမင်ဆိုးဆောက်၊ဝံပိုင်၊ သားရဲတို့ ၏အရေကား မအပ်ကုန်။ သားရဲဟူသည်ခြင်္သေ့၊ ကျား-ဝံ-အောင်းတို့ တည်း။ ထိုသားတို့၏ အရေသစမဟုတ်၊ အပ်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော သားရေမှတပါး၊အယုတ်သဖြင့် ကွဲ့ နွား ယုန် ကြောင် စသည်တို့၏အရေ သည်လည်းမအပ်ကုန်။ ။ဆရိ၊ အလ္လမ်းကို။ တာလိသပတ္တာဒ္ဓ၊ သက် သက်သောပန်းညှိရွက်ကိုဆုံင်း။ ဌပေတွာ၊၍။တမာလပတ္တာဒ္ဓ၊ ဟူ၍လည်း စာရှိ၏။ ဒိုကာကို ထောက်သော်မရှိလိုပြီ။ ရှိသော်လည်း တမာလပတ္တာ

တာလိသ ပတ္တာနှစ်ပါးသည် ပရိယာယ်ပုဒ်သာ ပန်းညှိရွက် ဟောချည်း။ သက်သက်သောပန်းညှိသာ မအပ်သည်။ တပါးနှင့်ရောမူကား အပ်၏။ အုံးဌိကဲ့သို့ ဤဘုံလျှို့ဝှို့ နေခြင်းအိပ်ခြင်းဌါ မအပ်သလော ရုဒ်ရှိရကား။ တတ္ထ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ အုံးကဲ့သို့ ပမာဏ ပရိစ္ဆေဒကား ရှိသလောစောဒနာကြောင့်။ ပမာဏ ပရိစ္ဆေဒေါဝိ စေတ္တုနတ္ထိ မိန့်ပြန်သော။ ညောင်စောင်းဌိခင်းသော ဘုံလျှို့ စသည်တို့အား လျော်စွာ အလိုအားတိုင်း ပမာဏကိုပြုအပ်၏ဟူလိုသော်၊ကောန္တိပုန၊ခပ်နေရာသည်ကား။ဝါကဉ္ဇသိရပဗ္ဘာဒီနံ၊လျှော်-ပြုဆံမြက်-ပြုတ်မြက်အစရှိသည်တို့တွင်။ အန္တော၊ အလယ်၌။ အတွင်းဌိသော်လည်းပေး။ သံဝေလ္လိတွာ၊ ရစ်၍။ချုံ၍လည်းဟူ။ ဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ဝိတ္ထတံ၊ ကျယ်သည်။ပဏ္ဏဝသဏ္ဌာန်၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ပရိက္ခိတ္တံ၊ ရံအပ်သည်။ ဘုံလျှို့ကဲ့သို့ ကပ္ပိယသားရေဖြင့်သာ ပြုအပ်သလောရုဒ်ရှိရကား။ အကပ္ပိယစမ္ဗံ နာမေတ္ထနတ္ထိ မိန့်သတည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအိပ်ခန်းနေရာ၌ ပေး။ ။အဘယ်ကြောင့် မအပ်သောသားရေမည်သည်မရှိသနည်းစောဒနာကြောင့်။ သေနာသနဉ်စသည်ကို မိန့်သော။ သေနာသန်၊ ကျောင်းအာသုံး အဆောင်ဖြစ်သော ဓမ္မိပ်ရာနေရာသည်။

အဇ္ဈောကာသဉ် အခါခပ်ဆိမ်းပင် မခင်းအပ်သလောဟု ပါဠိဉ် စောဒနာပွယ်ရှိ၍။ ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောဌါ။ အဇ္ဈောကာ သေတိ ဇတ္ထ ယေ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ အဝသိက သံကေတာ၊ ဓိလပ်းမရှာသောလဟု မှတ်အပ်ကုန်သော။ထိုပုဒ်ကိုဖွင့်လိုရကား။ ဝဿာနမာသာတိဇံ အသညိတာဝိန့်သော။ ဝဿာနမာသာတိ၊ ဓိလပ်းလတ္ထိဟူ၍။ ဇံ၊ ဤသို့။ အသညိတာ၊ မဖွတ်အပ်ကုန်သော။ အမည်တာလည်းရှိ၏။ မထင် ကုန်သောဟုပေး။ယေအဇ္ဈမာသာ၊ တို့သည်။သင်္ကို၊ ကုန်၏။ တေအဇ္ဈမာသေ၊ တို့ကို။ ။ပြကတ္တေသော လွင်တီးခေါင်၌သာ မခင်းအပ်သလော။ စောဒနာကိုမြင်ပြန်ရကား။ ဩဝသိကမဏ္ဍပေစ စသည်မိန့်သတည်း။ဓိလပ်းမလွတ်သော မဏ္ဍပ်၌ဌင်းဟုပေး။ ထိုလေးလ၌သာ မခင်းအပ်သလောရုဒ်ရှိရကား။ ယဏ္ဍပန စသည်ကို မိန့်ပြန်သော။ယဏ္ဍ၊ အကြောင်စနပုန်တို့၌၊ တဏ္ဍ၊ထိုစနပုန်တို့၌ ပေး။

မခင်းအပ်သော ကာလကိုပြုပြီး၍။ မခင်းအပ်သော အရပ်ကိုပြုလိုရကား။ ကာကာဒိနံ စသည်ကို ဝိန်သော။ နိဗ္ဗဒ္ဓဝါသရုက္ခမူလေပန၊ အမြဲနေသော သစ်ပင်ရင်းခို်ကား။ အဇ္ဈောကာသေ ဟူ၍သာ ပါဋိခို် ဟောသည်မဟုတ်တံ့လော၊ထိုသို့လျက်ဓိဃီးမရှာသေလ ဓိဃီးမလွတ်သော မထွာပ် ကျိုးစသည်တို့၏ အမြဲနေရာသစ်ပင်ရင်းခို် မခင်းအပ်ဟု အာဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း စောဒနာရှိရကား။ ဣတိယတ္ထစ စသည်ကို ဝိန်သတည်း။ ။ယတ္ထစ၊အကြောင်အရပ်ခို်ငင်း။ ။ဝိဝိအကျိုးငါသာ မခင်းအပ်ဟုဒယူရှိလေရာသောကြောင့်။ အတ္တနောဝါ ပရသဝါ အတ္ထာယသဏ္ဌဓိတ္ထာ ဝိန်သော။ ။ဝိဝိအကျိုးငါသာ မခင်းအပ်သည် မဟုတ်တံ့လော စုန်ရှိရကား။ အညသတ္ထာယ စသည်ကိုဝိန်သတည်း။ ။သော၊ ထိုတပါးသောရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ထိုနေရာခို်။ ။သန္ထဲရာပေတ္တာခို်။ ဥပသမ္ပန္နအနုပသမ္ပန္နကို ခင်းစေသလော စုဒ်ရှိရကား အနုပသမ္ပန္နနှသန္ထဲရာပေတ္တာ ဝိန်သတည်း။ အနုပသမ္ပန္နေန၊ ကို။ ။ဥပသမ္ပန္နကိုလည်း မခင်းစေကောင်းသလော စကားရှိ၍ ဇေတဒေဝဟိစသည်ကိုဝိန်သော။ ။ဇေတဒေဝ၊ ထိုလူသာမလော ခင်းသော အခင်းသည်သာလျှင်။ ။အုဒါခရ်သိမ်းပင် ဝန်ဖြစ်သလော စုဒ်ရှိရကား။ တဉ္စဓေါ စသည်ကို ဝိန်ဖြန်သော။ တဉ္စဓေါသန္ထဲတံ၊ သည်လည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ လ။ နဘဏာတိ၊မဆို။တာဝ၊လောက်။ ဘာရော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဤသို့သမ္ဗန်။ ။စေသောရဟန်း မနေသေးသေ့ရှိ။ သွားလေတော့ဟု မဆိုသေးသေ့ရှိသာ အဘဲ့ကြောင့် ဝန်ဖြစ်သနည်း စကားရှိရကား။ ယတ္ထိ်ဟိ စသည်ကို ဝိန်သတည်း။ သန္ထဲရာဝိတော၊ ခင်းစေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပကတိသန္ထဲတော၊ ပြကတော့ခင်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ယတ္ထိ်သန္ထဲတော၊ ခို်။ ပကတိအခင်းဟူသည်ကား ဝိဝိလည်းမခင်း၊သူ့ကိုလည်းမခင်းစေအပ်သောအခင်းတည်း။ ။ချိကာ ဆောင်ကာ၊ချိစေကာ ဆောင်စေကာဝမျှကိုသာမလို ချိ၍ဆောင်၍ထားခြင်းကိုလိုအပ်သောကြောင့်။ အတ္တနောဝါဥဒ္ဓရိတွာ စသည်ဖြင့်ဖွင့်သော။ ။ဥဒ္ဓရိတွာ၊ချိ၍။ဆောင်၍လည်းဟူ။ ဂဆ်ဆုံ ဂဆ်ဆွေ့ာ စသည်တို့ကဲ့သို့ အနာဂုဆ်ဆုံ အနာဂုဆ်ဆွေ့ာဟု အနက်ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို နစ်စေခြင်းငှါ။ အနာဂုဆ်ဆိုတွာ

ဖွင့်သတည်း။ တွာပစ္စယန္တုဖြစ်၍ အနာပုစ္ဆ ဆိုလိုလျက်။ ဥပစဿံခေါ ပန စသည်ကဲ့သို့ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ အနာပုစ္ဆံဟု ဆိုသည် ဟူလိုသော။ ဘယ်သူကို မပန်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍။ ယောဘိက္ခု(ဖ)၊ စသည်ကို မိန့်သော။ အနာပုစ္ဆိတွာကို ဖွင့်လိုရကား တံသေနာသနံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ တာသ၊ ထိုရဟန်းအစရှိသောသူအား။ ။နိဗာပေကွောပါဠ်ဖြင့် သာပေက္ခဖြစ်၍သွားအံ့ အနာပတ္တိဟုပြသတည်း။ ။ဆွမ်းစားစရပ်မှသွားသော် ရဟန်းအားလည်းခဲတကျလွန်မှသာ အာပတ်သင့်သလော စောဒနာရှိ၍။ ဘောဇနသာလာယ ဋ္ဌိတောပန စသည်ကိုမိန့်သည်။ ။ တတော၊ထိုဆွမ်းစားစရပ်မှ။ ပါဒဒ္ဓါရေန၊ခြေချီခြင်းဖြင့်။ ခဲတကျဥပစာရမှအပဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဦးစွာသောခြေချီခြင်းဒုက္ကဋ် နှစ်ခုမြောက်သောခြေချီခြင်းဒု ပါစိတ်၊ ဤသို့ခြေချီခြင်းဖြင့်ပြအပ်၏ဟူလိုသော။

[တိကပါစိတ္တိယံဒု သံဃိကဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာဒု သံဃိကဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ယုံမှားရှိခြင်း၊ ပုဂ္ဂလိကဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။]

ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒုက္ကဋံ ဒု်လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍သိ။ ။စိမိလိကံဝါ၊ ပုဆိုးနွမ်းအင်းကိုဂင်း။ ဥတ္တရဏ္ဍရဏံဝါ၊ အင်ပေါ်အင်းကိုဂင်း။တဋ္ဋိကံဝါ၊ သပေါ့ကိုဂင်း။ ဗျာသေသ်လည်းပေး။ ။ပလိဗုံဝါ၊ အခြေမတပ်သောအင်းပျဉ်ကိုဂင်း။ ပျဉ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အင်းပျဉ် သေ်သည်းဟူ။ ။ပတ္တာဓာရကမ်ိ၊သဝိတ်ခြေကိုလည်း။ ။တာဒု် သစ်ရွက် ကုဋိတို့ဒု်နေကုန်သော ရဟန်းတို့အား သိလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ကြည်ညိုသောလူတို့သည် သံဃိက အသုံးအဆောင်ဖြင့် သုံးဆောင်တော် မူကုန်ဟု ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသည်တို့ကို လှူကုန်၏။ ထိုသို့လှူသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်တို့ဒု် အဘယ်သို့ ပြုအပ်သနည်းဟု စောဒနာရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ အာရညကေနပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အာရညကေန၊ တောခွေနေသောရဟန်းသည်။ အနောဝဿကေ၊ ဆိုးမစွတ်သောအရပ်သည်။ ။သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အိပ်ရာ နေရာကို။ ။ လဂ္ဂေတွာဂိ၊ ဆွဲ၍လည်း။ ဂန်္တုံဝဋ္ဋတိသို့သွား။ ထိုသို့ဆွဲ၍သာ သွားအပ်

သည်မဟုတ်သေးဟု ပြလိုရကား၊ယထာဝါ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ ယထာဝါ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ ဌပိတော၊သော်။ ဥပစိကာဟိ၊ ခြံတို့သည်။ ဃသနာသနာနိ၊ အိပ်ရာ နေရာတို့ကို။ နာဇ္ဈန်း၊ မခဲအပ်ကုန်။ ဇေဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ။ကျောက်လေးချပ်တို့၏ အထက်၌ ညောင်စောင်းကို ထား၍၊ ညောင်စောင်း၌ ကြွင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တို့ကိုတင်၍ အပေါ်၌ ဘုံလျှို့စသည်ကိုရ၍သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာကိုသိမ်း၍ ဂမိယဝတ်ကိုဖြည့်၍ သွားအပ်၏ဟူလိုသော်။

အဇ္ဈောကာသ ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ငါဥက္ကဋ္ဌ အဇ္ဈောကာသ ဆောက်တည်သော သူကိုကား ဟူ၍ သင်္ဃန်း ကုဋိကို သော်လည်း မပြုမူ၍ အခါမဟုတ်သည်၌ လွင်တီးခေါင်ဝယ်ခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှါ မအပ်ဟု ပြတော်မူလို၍။ အဇ္ဈောကာသဆိုကေန စသည်ကို မိန့်သော်။ ။စိဝရ ကုဋိကံ၊ သင်္ဃန်းကုဋိကို။ သင်္ဃန်းကုဋိကို ပြု၍ ဓိဃင်း မစွတ်အောင် မတတ်နိုင်။ ခုနှစ်ရက်ဓိဃင်းစွေခြင်း စသည်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ။အတ္တနော၊၏။ သန္တကေစ၊၌ငင်း။ အကြင်သူ၌ ဝိဿာသဂါဟရောက်၏။ထိုသူ့ဥစ္စာသည် ဝိမိပုဂ္ဂလိကနှင့်အလားတူရကား ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိကေဟု ဆိုသည်။ ။ဝိဿာသိက ပုဂ္ဂလိကေစ၊ အကျွမ်းဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ၌ငင်း။ဂမနေစ၊သွားခြင်း၌ငင်း။ဩတာပေန္တသေ၊ နေပူလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဆတောသို့သွား။ ။ဥဒ္ဓရိဿာမိ၊သို့မှီး၌။ဣတိ မနသိကတ္ဝာ၊၍။ ဂန္ဆတောစ၊အား၌ငင်း။ ဥမ္မတ္တကာဒိနဥ္ဇ၌ စသဒ္ဒါကိုယူ၍ချည်းပေးသည်မှတ်။ ။အမနုဿော၊ဘီလူး ပြိတ္တာသည်။ပလိဗုဒ္ဓံ၊နှိပ်စက်တားမြစ်သည်။တထာပလိဗုဒ္ဓေဝါ၊ထိုသို့နှိပ်စက်တားမြစ်သော်ငင်း။ ဂန္ဆန္တသဒ္ဒါစပ်။ ။အာပဒါသုဝါ၊ဘေးရန်တို့ကြောင့်ငင်း။ဂန္ဆန္တသစ၊ အား၌ငင်း ပေးလေ။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဓာနံ။

(၅) ပဉ္စမ သေနာသနသိက္ခာပဒံ။

(၆၄) သေနာသနေ ဟူသော်ပါဠိဖြင့်။ ဝိဟာရတိ ထွေ်ာတိ ဝိဟာရော ဟူသော အဓိကရဏသာဓနကို ပြသည်။ ။သယနံသေယျာ ဟူ

သော ဘာဝသာဓနဒ္ဝါအစွမ်းအားဖြင့် ကာယပသာဒဏာဟုဆိုအပ်သော သေယျကို နှစ်စေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် သေယျာနာမံ စသည်ကို ပြီ၏သော။ ။ဣတိ၊ သို့။ပဒဘာဇနီယံ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ။ထိုဆယ်ပါးသော သေယျတို့၏ အထူးကို ပြခြင်းငှါ တတ္ထစသည်ကို ပြီ၏သတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုအခင်းတို့၌တွင်။ ပရိကမ္မကတာယ၊ အပြုအပြင်ပြုအပ်သော။ ဘူမိယာ၊၏။ ဝတ္ထွာနုရက္ခနတ္ထံ၊ အဆင်းကို စောင့်အုံသောငှါ။ ကတာ၊ပြုအပ်သော အခင်းသည်။ စိမိလိကာနာမ၊မည်၏။ ။နောက်ကိုလည်း ဤကဲ့သို့ အောက်သို့လည်၍ပေး။ ။ကဋ္ဌသာရကာဒိဝိကတိ၊ သင်ပြူး အစရှိသောအခင်းအထူးသည်။ ။ကတတဋ္ဌိကာ၊ပြုအပ်သော သပေါ့သည်။ ဗျာလည်းဟူ။ ယံကိဉ္စိစမ္ပဲ၊သည်။ အပ်သောသားရေ၊မအပ်သောသားရေ ဟူလိုသော်။ ။နဘိက္ခဝေ မဟာစမ္မာနိ ဓာရေတုန္တိ သိဟစမ္ပံ၊ ဗျဂ္ဃစမ္ပံ၊ဒီပိစမ္ပံ၊ယောဓေရေယျ အာပတ္တိဒုက္ကဋဿဟုခန္ဓကဋ္ဌ၊ ခြသေ့ရေ စသည်တို့ကို ပယ်သည်မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့လျက်အမှတ်မရှိသော သားရေသည်စမ္မခဏ်း မည်သလောဟုအာဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း ရုဒ္ဓရှိရကား သိဟစမ္မာဒိနဉ္စိ စသည်ကိုပြီ၏သတည်း။ ။သိဟစမ္မာဒိနံ၊ တို့ကို။ ပရိဟာရဏေယေဝ၊ သွားရာဆောင်ခြင်းဌ်သာလျှင်။ပဋိက္ခေပေါ၊ပယ်ခြင်းကို။ ကတော၊အပ်၏။ ကတောကား ထည့်သည်။ ။မိမိညစ္စာပြု၍ ထိုသို့သောကျောင်းသို့ဆောင်၍ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်စသည်တို့ကို ခင်းကြိုးဆောင်ခြင်းဌ်သာ ပယ်တော်မူသည်။ ကျောင်းဥစ္စာ ပြု၍ ဘုမ္မဋ္ဌရဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းဌ်ကား အပြစ်မရှိ ဟူလိုသော။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။သေနာသနပရိဘောဂေပန စသည်ကိုပြီ၏သတည်း။ ။ပါဝါရော၊ စုလျားသည်ဂျင်း။ ပြတိုးသော်လည်းပေး။ ။ဇော်ကမေဝ၊ ဤမျှသည်သာလျှင်။ပစ္စတ္ထရဏံနာမ၊မည်၏။ ။စိမိလိကစသည်တို့၏ သရုပ်အထူးကိုသာ ဆိုခဲ့။ အခင်းဆယ်ပါး မဟုတ်ပါသလော စကားရှိ၍။ သေသံ ပါကဋမေဝ ပြီ၏သတည်း။ ။ဘိဆိသည် အောက်ဌ ဆိုအပ်ပြီးသည် ဖြစ်သောကြောင့် ထင်ရှားရှိပြီ။ နိသီဒနသည် နိသီဒနဆိကျွာပုဒ်ဖြင့်သာလျှင် ထင်ရှားပြီ။တိဏသန္ထာရ ပဏ္ဏာသန္ထာရတို့သည်ကား လောကအားဖြင့် ထင်ရှားကုန်သည် ဟူလိုသော်။

သေယျ အပြားကို ပြုပြီး၍။ ယရအခါ သေယျ ဟူသောပုဒ်ကို သင်္ဃ ရိတ္တာ စသောကြိယာနှင့်စပ်၍ သိမှီးခြင်း စသည်ကို မပြုမူ၍။သွားသော ရဟန်းအား အာပတ် အပြားကို ပြုခြင်းငှါ ဣတိဣဓမာသု စသည်ကို မိန့် သတည်း။ ။ဘေဓွိသေယျံ၊ကိုလည်း။ သင်္ဃ ရိတ္တာဝါ သင်္ဃရာပေတ္တာ ဝါအနာပုစ္ဆံတ္ဝိဒ္ဒစပ်။ ။တသ၊ ထိရဟန်းအား။ အပရိကွိတ္တာသ၊သော။ အာရာမသ၊ဇ်။ ဝိသေသျလိုက်စေ။ ။ယတ္ထ၊အကြင်ကျောင်း၌။ ဥပစိ ကာသက်၁၊ ခြခဲအံ့ဟု ယုံမှားခြင်းသည်။ တတော၁၊ ထိုကျောင်းမှ။ ။ ဝတ္တံ၊ခရိုးသွားသော ရဟန်းတို့ဇ်၏ဝတ်တည်း။ ။မပန်ခြင်းကြောင့်ဝတ္တ ဘေဒဒုက္ကဋ်မသင့်ဟုယူ။ ။ပုဂ္ဂလိကော၊ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌။ ။ဗဟိ အာသန္နေကားဥပစာရေဇ်အဖွင့်တည်း။ ။ဗဟိ၊အပဖြစ်သော။အာသန္နေ၊ နိုးသော အရပ်၌။ သာမညာဓာရ။ ။ဗဟိ အာသန္နာယဟု စာရှိသည် များဇ်။ ဥပစာရေတိ ဇောသေဝဝိဝရဏံ ဗဟိအာသန္နေတိ ဝိဟာရသ ဗဟိ အာသန္နေဌာနေတိအတ္ထော ဟုဇိုကာဖွင့်သေးကြောင့် ပါဠိပျက်ဟု မှတ်အပ်ဇ်။ ။ဥပဋ္ဌာနသာလာယဝါ၊ ဆွမ်းစားစရပ်၌ဂုင်း။ ဥပဋ္ဌာနသာ လာယာတိဘောဇနသာလာယ။ ။ဇိုကာ။ ။အပရိနွန္နမတ္ထုပေဝါ၊အရံမရှိ သောမတ္ထုပ်၌ဂုင်း။ပရိနွန္နေပိ၊ အရံရှိသော်လည်း။ ဗဟူနံ၊ များစွာသော သူတို့ဇ်၏။ သန္နိပါတဘူတေဝါ၊ စည်းဝေးရာဖြစ်သော မတ္ထုပ်၌ဂုင်း။ ။ဝါ ကို ဤ၌ယျည်။ ။မဉ္ဇုပိဌ္ဌ၊ ကိုလည်း။သင်္ဃရိတ္တာဝါသင်္ဃရာပေတ္တာဝါ၌ စပ်။ ။ကတ္တာ၊၍။ဂမနေနစ၊ကြောင့်ဂုင်း။ ။ပလိဗုဒ္ဓံ၊ နှပ်စက်အပ်တားဖြစ် အပ်သောအိပ်ရာ နေရာကို။ ၊ပဋိဇဂ္ဂိသာမိ၊သိမှီးအံ့။ ။နဒိပါရံဝါ၊ဖြစ် တဘက်သို့ဂုင်း။ ဂါမန္တံရံဝါ၊ ရွာတပါးသို့ဂုင်း။ ။ဂမနစိတ္တံ၊အရပ်တပါး သို့ သွားလိုသော စိတ်သည်။ ။နဒိပုရရာဇ စောရာဒိသု၊ ဖြစ်ရေပြည့် ခြင်း မင်းဘိုးသူ အစရှိသည်တို့ဇ်တွင်။ ။ပလိဗုဒ္ဓေါဝါ၊နှပ်စက်အပ် တား ဖြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍လည်းပေး။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဿာနံ

(၆) ဆဋ္ဌ အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒ။

(၄၅) အဘယ်သို့ သိသုံးနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိရကား။ စာနန်တို့ အနုဋ္ဌာပနိယောအယန်တို့ စာနန္တောဟု ဖွင့်သည်။ ။အယံ၊ဤရဟန်းကို၊

အနုဋ္ဌာပနိယော၊ မထေစအာဝ်။ ။ဓာနံ ဟူ၍ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဤရဟန်းကိုမထေစအာဝ်ဟုဆိုလျက် ဟူသောအနက်အထူးကို အဘယ်မှာအာဘဲကြောင့် ရအာဝ်သနည်း စောဒနာရှိ၍။တနေ့သော စသည်ကို မိန့်သော။ ။တာသ၊ ထိဓာနံဟူသောပုဒ်ဏီ။ ။ပဒဘာဇနီယလည်း ကြိုးသော အဖြစ်အစရှိသည်ကို သိခြင်းကိုသာ ဟောသည့် မဟုတ်တုံလော မထေစအာဝ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသိခြင်းကို မဟောသည့် မဟုတ်တုံလော ဟူသော အနုယောဂကိုရည်၍။ ဝုဏှောဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ သံ ဃော၊သည်။ ဒေတိဒ္ဓိစဝ်။ ။ဂဏဝါစကာစရိယ၊ ဂိဏ်းကို စောပေသင့်သောဆရာ။ ။ဗဟူပကာရတံဂဏာဝိသိဋ္ဌတဉ္စသလ္လက္ခေတွာ၌။ ဘဏ္ဍာဂါရိကဏ်၏ ဗဟူပကာရအဖြစ်ကို။မွေကထိကစသည်တို့ဏ်၏ဂုဏာဝိသိဋ္ဌအဖြစ်ကို မှတ်၍ပေးသည်။ ။သာရတ္ထဒီပနီအဋ္ဌကထာ၏ ဒုတိယာလိကား ဗဟူပကာရဖြစ်သော်လည်း ဂုဏာဝိသိဋ္ဌမဖြစ်သော်။ဂုဏာဝိဏိဋ္ဌဖြစ်သော်လည်း ဗဟူပကာရမဖြစ်သော် မပေးအာဝ်။ဗဟူပကာရဂုဏာဝိသိဋ္ဌနှစ်ပါးစုံမှသာပေးအာဝ်ဏ်။ ။သမ္မန်တွာဋ္ဌ အပလောကနကံဖြင့် သမုတ်သည်ကိုယူ။ ။ဒိဒဓာတ်၏ ပရိဿမစသော အနက်ကို နှစ်စေလိုရကား။ အနုပဝိသိတွာဖွင့်သော။ ။ဒိဒဓာတ်တွာပစ္စည်း။ ။ဥပစာရမှအပအာရုံဋ္ဌ အိပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာဖြစ်ဏ်။ပါစိတ်မဖြစ်။ ဤဋ္ဌကားပါစိတ်ကိုသာလိုအပ်ရကား။ မဋ္ဌပိဋ္ဌာနံဝါ စသည်ဖြင့်ဝင်ရောအာရုပ်ကိုပြသည်။ ။မဋ္ဌပိဋ္ဌာနံဝါ၊ တို့ဏ်၏ဂင်း။ ပရိသန္တာသဝါ၊ ဝင်သည်လည်းဖြစ်သော။ နိက္ခမန္တာသဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ တာသ ဘိက္ခုနောဝါ၊ ဏ်၏ဂင်း။ ။ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသည်တို့ဏ်၏ ဥပစာရ ထွက်ဝင်သော ရဟန်းတို့ဏ်၏ ဥပစာရကို ပြအံ့သောဋ္ဌါ၊ တတ္ထ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ တတ္ထ၊ ထိဥပစာရတို့တွင်။ မဋ္ဌပိဋ္ဌာနံ၊တို့ဏ်၏။ ။ဥပစာရောသို့သွား။ ။သမန္တာ၊မှ။ ဒိယဓောဟဋ္ဌော၊ တတောင်ထွာသည်။ ဥပစာရော၊ မည်ဏ်။ ။ဤကား အလယ်ဋ္ဌ ခင်းသောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ရည်၍ဆိုသည်။ နံပါးဋ္ဌခင်းသည်ဖြစ်အံ့၊ဥပစာရလောက်ရာမှ တတောင်ထွာကိုယူအာဝ်ဏ်။ ။ပရိသန္တာသ၊သော။တသ္မာပနဘိက္ခုနော၊ဏ်ကား။ ။ဥပစာရော်စဝ်။ ။ပါဒဓောဝနပါသာဏတော၊ ခြေဆေးကျောက်မှ။

ယာဝ၊လောက်။မဠ္ဆဝိဠံ့၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ ။နိက္ခမန္တုသ၊ သော။ တသ ဘိက္ခုံနော၊၏။ ။ဝိသေသ္ဝအောက်မှ လိုက်စေး ။ပသာဝဠ္ဍာနံ၊ ကျင် ငယ်စွန့်ရာ အရပ်သည်။အတ္ထိ၊၏။

[အခ်ိမ္ဟိယ်ကား ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၏ ဥပစာရကား။ ထက်ဝန်း ကျင် တတောင်ထွာ၊ ဝင်သော ရဟန်း၏ ဥပစာရကား တံခါး၌ ထား သော ခြေဆေးကျောက်မှစ၍ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တိုင်အောင်။ ထွက်သောရဟန်း၏ ဥပစာရကား၊ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မှစ၍ ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်တိုင်အောင် ဥပစာရမည်၏ ဟူလိုသော။]

သေယျံကပ္ပေယျ ဟုဟောသောကြောင့်။ အိဝ်သော ရဟန်းအား သာ အာပတ်သင့်သလော စုဒ်ရှိရကား။ သေယျံ ကပ္ပေယျာတိတသ္ဝစသည် ကိုမိန့်သတည်း။ ။တသ္ဝဘိက္ခုနော၊ အား။ သမ္မာဓံ၊ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းကို။ ။တိကပါဖိတ္တိယံ၌။ သံဃိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အ မှတ်ရှိခြင်းယုံမှားရှိခြင်း ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအား ဖြင့် ပါဖိတ်သုံးချက် ဖြစ်သည် ဟူလိုသော။ ။တိက ဒုက္ကဋ်၌ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်း၌ သံဃိက ကျောင်းဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဒုက္ကဋ်သုံးချက်ဖြစ်သည်ဟူ လိုသော။ ။ဝိဟာရသ၊ ၏။ ဥပစာရေဝါ၊ အနီးဖြစ်သော အပအရပ်၌ ၎င်း။ ။ဆဒ္ဒဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၇) သဉ္စ္စမ နိကၡနသိက္ခာပဒ။

(၆၆) ကုပ္ပတိတိကုဝိတော ဟု ကတ္တု သာဓနပြုစေလို၍၊ ကုဒ္ဓါဟု ပွင့်သတည်း။ ။အတ္တနောမနောအတ္တမနော၊ နတ္ထိအတ္တမနောဇေတသာ တိအနတ္တမနော။ ။မန္ဒစ်သက်သောသူရဇ်။ ။ထို့ကြောင့်။ အတ္ထဒ္ဓ ဓိတ္တောဟု ပွင့်သတည်း။ ။နိက္ခိနနိက္ခိနောပန ကြောင့်။ ဖြစ်သင့်သော အာပတ်ကိုဖြစ်ခြင်းဌာ။ယေအနေကဘူမိကာ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အ

နေကဘူဒိကာ၊များသောဆုံရှိကုန်သော။ ယေပါသာဒါဝါ၊ တို့သည်ဖြင်း။ အနေကကောဋ္ဌကာနို၊ များသော တံခါးမင်ရှိကုန်သော။ ယာနိစတုသာလာနိဝါ၊ အကြင်မဒီထွက် လေးခုရှိသော ကျောင်းတို့သည်ဖုံး။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ။စတုသာလာနိ ကိုငဲ့၍ယေကိုယာနိဟု လိန်ပြန်စေ။ ။အဋ္ဌပေတွာ၊ မရပ်မူ၍ မတန့်မူ၍သော်လည်းပေး။ ။သကိ်၊တကြိမ်။ အာဏာတ္တော်၊ သော်။ ။တဆို်၊ ထိုစေအပ်သော သူသည်။ ဣတရသော၊ စေသောရဟန်းအား။ ။အာဘယ်သို့ ဖြစ်သော်ကား အာပတ် အများသင့်သနည်း စောဒနာရှိရကား။ သစေပန စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ တသ၊ ထိုရှေးဦးစွာနေသောရဟန်း၏။တသဝါ၊ ထိုရှေးဦးစွာနေသော ရဟန်းကိုဖုင်း။ တသ၊ ၏။ ပရိက္ခာရသဝါ၊ ကိုဖုင်း။ ။တသတသ ပရိက္ခာရသဟု၊ တပေါင်းတည်းပေးမှားတတ်စွ။ ။တဋ္ဌခေါဒကွဲ့ကိုလည်း။ ။ကြပ်ကြပ်ဖွဲ့၍ထားသော ပရိက္ခာရတို့ဖြစ်ကား တချက်သာ။ ။ဘဏ္ဍုနကာရကသဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုပြုတတ်သော ရဟန်းကိုဖုင်း။ ဘဏ္ဍုနကာရကရဟန်းသည်။ အပင်းအသင်းရ၍ သံဃာကို သော်လည်း ခွဲတတ်သောကြောင့်။ထိုဘဏ္ဍုနကာရကရဟန်းကို ငင်ထုတ်ခြင်းကြောင့် အာပတ် မသင့်။ ။ဥမ္မတ္တကသဝါ၊ကိုဖုင်း။နသမ္မာဝတ္တန္တိဝါနံ၊ ကောင်းစွာ မကျင့်ကုန်သော။ တေသံ၊ထိုအလင်္ဂိ အစရှိသည်တို့၏။ သယဉ္စဥမ္မတ္တကာဒိနံ၊ မိမိရူးသော ရဟန်းအစရှိသည်တို့အား ပင်း။ ရှေးဥမ္မတ္တကသကား နှင်ထုတ်တတ်သောဥမ္မတ္တက ဤ၌ကား နှင်ထုတ်အပ်သော ဥမ္မတ္တကတည်း။ ။ရူးသော ရဟန်းကို နှင်ထုတ်ခြင်း၊ မိမိရူး၍ တပါးသောသူကို နှင်ထုတ်ခြင်း စသည်ကြောင့် အာပတ် မသင့် ဟူလိုသော။ ။သတ္တမ သိက္ခာ ပဒေ ဂဏ္ဌိဿာမနံ။

---

(၈) အဋ္ဌမ ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒ။

(၆၇) ဥပရိဝေဟာသေဒ္ဓိတာကုဋိဥပရိဝေဟာသကုဋိဟု အနက်ကို ကြံ၍အထက်ကောင်းကင်၌ တည်သောကုဋိဟုအနက်ကို အယူရှိလေရာသောကြောင့် ထိုကိုနှစ်စေခြင်းငှါ၊ ဥပရိအစ္ဆန္နတလာယ စသည်ကို ပိန့်

သတည်း။ ။ဥပရိ ဝေဟာသံ ဇေတိသောတိ ဥပရိဝေဟာသာ၊ ဇေတိသော ကုဋိယာ၊ ၏။ ဥပရိ၌။ ဝေဟာသံ၊ ဟင်းလင်းသော ကောင်းကင်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဣာဟိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သာကုဋိ၊သည်။ ဥပရိဝေဟာသာ၊ မည်၏။ ဥပရိ ဝေဟာသာစ သာကုဋိစာတိ ဥပရိဝေဟာသကုဋိ၊ ၌၀စနတ္ထကို လည်းပြသည်။ အထက်၌ဟင်းလင်းကောင်းကင်ရှိ၏ဟူသည်အထက်၌ ဒေးဗိုးအခင်းမရှိသော ကုဋိဖြစ်ရကား။ အနက်ကျအားဖြင့်သာ အစ္ဆန္နတ လာယဟုမိန့်သတည်း။ ။အစ္ဆန္နတလာယ၊ မဗိုးအပ်သောအပြင်ရှိသော။ ပျဉ့်မခင်းသောအပြင်ရှိသော်လည်းဟူ။ ။မျက်နှာကြက်အ၀တ်မရှိဟူလို သော။ ။အထက်၌မခင်းအပ်သော အပြင်ရှိသော ဘုံနှစ်ဆင့်သုံးဆင့်ရှိ သော ကုဋိသည် ဥပရိဝေဟာသကုဋိမည်သည်ရှိသော် အာဘယ်ကြောင့် ပဒဘာဇနိ၌။မရှိမသပုရိသဿအသိသဟဿဟူဟောအပ်လေသနည်း ရှင်ရှိရကား။ ပဒဘာဇနေပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣဓ၊၌ဆိုကျွာပုဒ် ၌။ အာသိသဟဿဥဉ္ဇေခါင်းမထိသော ကုဋိတည်း။ ။သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမာဟိတ္ထ လာဟိ သိသံနုဃဋ္ဋနတိတိ အာသိသဟဿဥ၊အာဟစ္စပဝေသေတွာကတာ နိပါဒါနိဇတသောတိ အာဟစ္စပါဒကော၊ ၌၀စနတ္ထကိုပြခြင်းငှါ။ အင်္ဂ် ဝိဇ္ဈိတွာ ပဝေသိတပါဒကံဟု ဖွင့်သော။ ။အင်္ဂ်၊ အပေါင်တို့ကို။ ဝိဇ္ဈိ တွာ၊ထွင်း၍။ပဝေသိတပါဒကံ၊ သွင်းအပ်သောအခြေစွန်းရှိသော ညောင် စောင်းကို။ ။ပဝေသိတာနိ ပါဒါနိ ဇေဝါသောတိ ပဝေသိတပါဒကော၊ တံပဝေသိတပါဒကံ။ ။အဘိသန္ဒါ၏ အဘိဘာ၀နှ အနက်ကိုယူ၍ မဥ္စံ ၀ါဝိဋံ၀ါကို အဘိဟူသောပုဒ်၌။ ကံ၏အဖြစ်ဖြင့် စပ်လိုရကား။ အဘိဘ ဝိတွာ အင်္ဂ္ဂောဂ္ဂေရိတွာ နိသိဒေယျဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အင်္ဂ္ဂောဂ္ဂေရိတွာ၊ လွှမ်း၍၊ ဖိ၍လည်းဟူ။ အဘိသန္ဒါကို အနက်မရှိယူ၍ မဥ္စံ၀ါ ဝိဋံ၀ါကို အာဓာရ အနက်ပေးစေပြန်လိုရကား။ ဘုမ္မတ္ထေ ၀ါ ဥပယောဂ၀စနံ ဟု မိန့်ပြန်သော။ ။ဘုမ္မတ္ထေ၌ ဥပယောဂ ဝိဘတ်ဟူပြီ အဓိပ္ပာယ်ကို့ရှိပါ၏ လော စောဒနာကြောင့်။မရွှေ၀ါ။လ။အဓွေါဟုမိန့်သော။

နိသိဒေယျ၀ါ နိပဇ္ဇေယျ၀ါဟူ၍သော အဘဲကြောင့် ဆိုသနည်း။ သံ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌ အဘိနိသိဒေယျ၀ါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ၀ါဟု ရှိသည်မဟုတ်တုံ လော ရှင်ရှိရကား အဘိတိဋ္ဌဒဗ္ဗနှ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တသ္မာ

ကား ဆုမ္မဏ္ထေဝါ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အနက်ကို စွဲသည်၌။ ။ဝေ
ဟာသကုဋိယာ၊ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋိ၌။ တုလားဟိ၊ထုပ်ထျောက်
တို့နှင့်။သိသံ၊ သည်။ နုလေန္ဒေတိ၊မထိ။ ဇတ္တုကံ၊ ဤမျှလောက်။ ကြိုယာဝိ
သိသ်။ ။ဥစ္စာယ၊ဖြင့်သောကုဋိ၏။အာဟစ္စပါဒကေ၊အပေါင်၌ အခြေစွပ်
သော။ ။တာသ ဘိက္ခုနော၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၌စပ်။ မဠုံ၊ကို။သဟသာ၊
ဖိ၍။ ။သဟသာတိ အာဘိဘဝိတွာ အဏ္ဏော ဏ္ဍဂိတွာ။ ။ဋီကာ။ ။
ဝိဟာရေဝါ၊၌ရင်း။ အဝေဟာသကုဋိယာဝါ၊ ဟင်းလင်းအပြင် မရှိသော
ကုဋိ၌ရင်း။ မြေ၌ပြုအပ်သောသစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းစသည်ကိုယူ။ ။
သိသဃန္ဓာယဝါ၊ ဦးခေါင်းထိလောက်သော ကုဋိ၌ရင်း။ ၊ယဿဝါ၌
ဝါကိုယူ၍ပေးသည်။ ယဿ၊အကြင်ကုဋိ၏။ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရဒိနံ၊အဆောက်
အဦ အစရှိသည် တို့၏။ အပရိဘောဂံဝါ၊ မသုံးဆောင်ကောင်း သည်
လည်း။ ဥပရိတလံ၊ အထက်အပြင်သည်။ ပဒရသဉ္ဆိတံဝါ၊အင်းပျဉ်ခင်း
အပ်စိအပ်သည်လည်း။ဟာတိ၊ဖြစ်၏။သုဓာဒိပရိကမ္မကတံဝါ၊အင်္ဂတေ
အစရှိသည်တို့ဖြင့် အပြာအပြစ်ပြုအပ်သည်လည်း။ဟာတိ၊၏၊တဋ္ဌဝါ၊
ထိုကုဋိ၌ရင်း။ ။ယဿဝါ၌ ဝါကိုဆောင်၍ပေးသည်ဟုမှတ်။အနိုးတွင်
ဝါကို မမှတ်လင့်။ ။အာဟစ္စပါဒကေ၊အပေါင်၌ အခြေတပ်သောညောင်
စောင်းအင်းပျဉ်၌။ နိသိဒန္တာသစ၊ အားဎင်း။ဥမ္မတ္တကာဒိနဉ္စ၌ စသဒ္ဒါကို
ဆောင်သည်။ ။ယောစဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဝေဟာသဠ္ဍဝိ၊ ဟင်း
လင်းအပြင်၌ တည်သော်သည်း။ တသ္မိံ အာဟစ္စပါဒကေ၊၌။ ၊မျက်နှာ
ကြက် အဝိတ်မရှိ ထုပ်ထျောက်အပေါ် ၌တင်၍ထားသော ညောင်စောင်း
အင်းပျဉ်တည်း။ ။ကိဉ္စိ၊တစုံတခုကို။ ဂဏှာတိဝါ၊ အံ့။ လဂ္ဂတိဝါ၊အံ့။
တသ ဘိက္ခုနောစ၊ အားဎင်း။ နိယတ်ထည့်သည်။ ။ယဿစ၊ အ
ကြင် အပေါင်၌ အခြေတပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အားလည်း။
ပဒုဇ္ဈာတိ၊ အကျင်္ကို။ ဒိန္နာနုက်အပ်သည်၊ ပဒိုပက္ခဘူတာ အာဇ္ဈာ ပဒုဇ္ဈာ
ဇ္ဈာတိ။ မကျွတ် နိုင်အောင် အထက် အုပ်ခြစွန်း၌ အကျင် နှုက်သည် ဟူ
လိုသော။ ။ထို့ကြောင့်၊ ပါဒသိသာနံ ဥပရိ အာဇ္ဈာပဝေသိတာ ဟူ
ပိန့်သတည်း။ ပဒုဇ္ဈာတိဒိန္နာ၏ အဖွင့်ဟု မှတ်လင့်။ ။ပါဒသိသာနံ၊အ
ခြေ စွန်းတို့၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုအပေါင်၌ အခြေ တပ်သော ညောင်စောင်း

အင်းပျဉ်ဒို့။ ။အပဒုဂတိုဒိန္နေ၊ အကျင်မနှက်သောပေး။ ။အဌမထိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိဌာနံ။

(၉) နဝမ မဟာလွကဝိဟာရသိက္ခာပဒ။

(၆၈) သဿာမိကံဖြင့် ပမာဏာ အားဖြင့် မဟာလွကကိုကန့်သည်။ ဥလိတ္ထာဝလိတ္ထံဖြင့် တပါးပါးကိုလိုအပ်၏ ဟူသော အယူကို နှစ်သက်စေသည်။ ။အဘယ်မျှလောက်သော အရပ်သည် နွဲရကောသ မည်သနည်း ဟူသော ပုစ္ဆာကိုဖြေအံ့သောငှါ၊နွဲရကောသော နာမ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ပိဋ္ဌသံဃာဒိသ၊တံခါး၌ဖွဲ့၏။ ပဒေသော၊သည်၊နွဲရကောသနာမ၊မည်၏။ အဂ္ဂဠုပနာယ၌ အဂ္ဂဠသဒ္ဒါဖြင့် တံခါးရွက်ကိုသာလိုအပ်သလော၊ ဌပနသဒ္ဒါဖြင့်လည်း ထားကာမျှကိုသာ လိုအပ်သလော စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို နှစ်စေခြင်းငှါ၊ သကဝါဒီသည် စသည်ကိုမိန့်သော။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ အဂ္ဂဠသဒ္ဒါဖြင့် ထိုတံခါးရွက်နှင့် စပ်ခြင်းကြောင့် တံခါးပျဉ်နှင့် တကွသော တံခါးဖွဲ့ကိုလည်း လိုအပ်၏။ ဌပနသဒ္ဒါဖြင့်လည်း ထားကာမျှကိုသာ မလိုအပ်၊မတုန်လှုပ်သော အဖြစ်ဖြင့်ထားခြင်းကိုလိုအပ်၏ဟူလိုသော်။ ။သကဝါဒီသည်၊ တံခါးရွက်နှင့် တကွဖြစ်သော။]

ဤ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား အဘယ်နည်း စုဒ်ရှိရကား ကဝါဒီဋ္ဌိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ကောပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယောတိ အာဟ ကဝါဒံဟိတိအာဒိံ။ ဋီကာ။ ။ကဝါဒံ၊တံခါးရွက်သည်။ လဟုပရိဝတ္တကံ၊ လျင်စွာလည်သည်ဖြစ်၍။ ။ဘိတ္တိံ၊နံရံကို။အာဟနတိ၊ထိတတ်၏။ ဝိဒဟနကာဒလေ၊ ဝိတ်သောအခါ၌။ နွဲရဇနွံ၊ကို။အာဟနတိ၊၏။ တေနအာဟနေန၊ကြောင့်။ ကမ္မတိ.လှုပ်၏။ ဘတော၊ ထိုသို့လှုပ်သောကြောင့်။ သိထိလာဝါ၊ လျော့သည်လည်း။ .။ယာဝန္ဓွိရကောသာအဂ္ဂဠုပ္ပါနာယဟူသောပုဒ်၏စပ်ရာကြိယာသည် မာတိကာ၌လည်း မရှိ ပဒဘာဇနီ၌လည်းမရှိ။ကုသလာ ချုပ်စကွဲမာ စသည်ကဲ့သို့ အညမညာနုပေက္ခာဖြစ်၍ ပုဒ်တပါးနှင့် မစပ်အပ်

သလော၊ ပုဒ်တပါး်နှင့် မစပ်သည် ဖြစ်ကလည်း။ ဥမ္မတ္တဝစနသဲာ ဖြစ်ရာကျခဲ့။ဘုရားစကား မည်သည်လည်း ဥမ္မတ္တ ဝစနမဟုတ်။ အနုမ္မတ္တဝစနသာဖြစ်ခဲ့၊ အဘယ်ဟုဒ်ဦစပ်အပ်သနည်းဟုပါဠိတော်မာတိကာ သံဝဏ္ဏော တဇ္ဇဒ် အမေးပုဆ္ဆာ စောဒနာဂါရာသည်ကို ဖြေခြင်းငှါ ယာဝ နွါရကောသာ၊လ။ဒဠ္ဍဖွဲ့ကို ပိန့်သတည်း။ ။မာတိကာ-ပဒဘာဇနိတ်ဦမဟာသည်မဟုတ်တုံလော၊ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ဤအနက်ကိုပွတ်သနည်းဂုဒ်ဂါရကား။တဇ္ဇ။လ။ အဓိကာရတောပိန့်သော။ ။တဇ္ဇဝစနေ၊ဒဲ့။ အဒ္ဓါပွတ်ဘိယံ၊ဒဲ့။ပုနပ္ပုနံ။လ။ လေပါပေသိတိ ဤပိသာပါဠိယာ၊၏။အဓိကာရတော၊လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပေး။

အာလောကံ သန္ဓေတိ ပိဓေတိတိ အာလောကသဒ္ဒါ။ ။လေသာတံခါးရွက်ရ၏။ ထို့ကြောင့်၊ဝါတပါနကဝါဋာဝုစ္စန္တို့ ဟုမိန့်သတည်း။ ။ဝါတပါနကဝါဋာ၊ လေသာတံခါးရွက်တို့ကို။ အာလောကသဒ္ဒါ၏ အရကိုသာဆိုခဲ့။ သံဝဏ္ဏောတဇ္ဇဒ် အာလောကသဒ္ဒါ ဂရိကမ္မာယ ဟု ဂ္ဂါသည်မဟုတ်တုံလော ဂုဒ်ဂါရကား။ အာလောကသဒ္ဒါပရိကမ္မဇ္ဇာယ ဟု ပိန့်သော။ ။ထိုအာလောကပရိကမ္မာယ ဟူသောပုဒ်၏ စပ်ရာကြိယာကား မာတိကာပဒဘာဇနိတ်ဦ မဂ္ဂါခဲ့၊ အဘယ်နည်း အဘယ်ကြိယာနှင့်စပ်၍ အနက်ကိုပွတ်သနည်း စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ အဓိကာရအားဖြင့် စပ်ရာကြိယာကို ဖြခြင်းငှါ လိမ့်တဇ္ဇာဝါ။လ။ အဓိပ္ပါယောပိန့်သော။ ။အဘယ်မျှလောက်သောအရပ်ကို လိမ်းကျံအပ် လိမ်းကျံစေအပ်သနည်းဂုဒ်ဂါရကား သဇ္ဇဒိသာသု စသည်ကိုပိန့်ရသတည်း။ ။မလိမ်းကျံသော် အဘယ်ပြုသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့် လိမ်းကျံအပ်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ဂ္ဂါပြန်ရာလေရကား။တော၊လ။ပဟာရန္တိတသ္မာ ကိုပိန့်သော။ ။ထိုသို့ဖြစ်သော်တရုရသောအရပ်ဦသာ လိမ်းကျံအပ်သည်မဟုတ်တုံလော အဘယ့်ကြောင့် ခပ်သိမ်းသောအရပ်ဦ လိမ်းကျံအပ်သနည်းဟု အမေးပုဆ္ဆာ ထွက်ပြန်ရာ သောကြောင့်။ ဥပစာရော ပနေတ္ထ သဇ္ဇဒိသာသုလဒ္ဓတိ တသ္မာကိုပိန့်သတည်း။ ။တော၊ထိုလေသာတံခါးရွက်တို့သည်။ ဝိဒတ္ထိမတ္တဒ္ဓိ၊ တထွာမျှလည်းဖြင်သော။ အတိရေကံဝိ၊ တထွာထက်လွန်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဟာရန္တိ၊ခပ်ဝိကုန်၏။ ဇ္ဇော၊ဤလေလာတံခါးရွက်

၌၊ကဝါဒုဒ္ဒိဋ္ဌာရုပမာဝေဏာ၊ တံခါးရွက်အနံအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ။ လိမ်းကျံခြင်း၌ ပြုအပ်သော အမှုကို ပြုရပြီ မဟုတ် တုံလော၊ ထိုသို့ ထွက် ဒွတ္တိသဒနသဿ စသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောပြန် လတ်သနည်းဟု ပါဠိ၌စောဒနာရှိရာသည်ကို မြင်ရကား ဇဝံလေပကမ္မ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။

ဒွတ္တိဟူသောပုဒ်ကို ပရိယာယံဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်စေလို၍ ဆဒနသဿ ဒွတ္တိပရိယာယံဟုဖွင့်သည်။ ဒွတ္တိပရိယာယံ၊နှစ်ထပ်သုံးထပ်လည်၍မိုးခြင်းကို။ ။ပရိယာယသဒ္ဒါ၏ ဒေသနာကာရဏ စသောအနက်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ပရိယာယံ ဝုစ္စတိ ပရိက္ခေပေါ ဗိန္ဒုသော။ ။ပရိက္ခေပေါ၊လည်၍မိုးခြင်းကို၊ပရိက္ခေပန္ဒသံဝါ၊နှစ်ထပ်လည်၍ မိုးခြင်းကိုဆင်း။အဓိဗ္ဗာတဇ္ဇံ၊ စိရင်အပ်၏၊ ။အပ္ပဟရိတေ၊၌။ အပ္ပသဒ္ဒါသည် အပြိန္ဆော စသည်တို့နှင့်ကဲ့သို့။ အဘာဝအနက်ရှိရကား၊အဟရိတေဟုဖွင့်သော။ ။အဟရိတေ၊ စိမ်းရှင်သော ကောက်ပဲ မရှိသောအရပ်၌။ ။အလုံးရုံ စိမ်းရှင်ကောင်းသဖွေ့ မြက်သစ်ပင်ကိုဟရိတဟုလိုအပ်လေသလော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ ဤ၌လိုအပ်သည်ကိုပြလိုရကား။ ဟရိတန္တိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ပဒဇ္ဇဏ္ဏ၊ကောက်ကိုဆင်း။ မဂ္ဂ၊ပဲနောက်။ မာသ၊ပဲကြီး။တိလ၊နှမ်း။ ကုလတ္ထ ပဲကုလား။အလာဗု၊ဘူး။ကုမ္ဘဏ္ဍ ဇရုံ။ ။အပရဏ္ဏ၊ ပဲနောက်ကိုဆင်း။ ။အပင်ပေါက်ရောက် ပြီးမှသော ဟရိတမည်သလော ရုဒ္ဓိရှိရကား။ယံ တဿိံ ခေတ္တေစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဒုတ္တံ၊စိုက်ပျိုးအပ်သော။ယံ၊အကြင်ကောက်ပဲသည်။ နတာဝသမ္ဘူတိ၊မပြည့်စုံသေး။ ။ အပင်မရောက်သေးဟူလိုသော။ ။ဝဿ၊မိုးသည်။ပတိတေ၊ကျသည်ရှိသော်။ တဿိံ၊ထိုစိမ်းရှင်သောကောက်ပဲရှိသောအရပ်၌။အဓိဗ္ဗဟန္တော၊ စိရင်သောရဟန်းသည်။ စိမ်းရှင်သောကောက်ပဲ ရှိသောအရပ်၌ ရပ်၍ စိရင်သောရဟန်းသည် ဒုက္ကဋ်သို့ရောက်သော် စိမ်းရှင်သောကောက်ပဲ မရှိရာအရပ်၌ကား အမှတ်မရှိသောအရပ်၌ပင် ရပ်၍ စိရင်အပ်သလော စောဒနာကိုမြင်၍ အပ္ပဟရိတေ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဝိဇ္ဇိဝံသသဝါ၊ ခေါင်လျောက်၏ဆင်း။ ကူဋာဂါရထုပိကာယ ဝါ၊ ရုလစ်မှန်ချွန်အထွဋ်၏ဆင်း။ ။ဆဒနမုခ ဝဋ္ဋိအင်္ကန်၊ အဖိုး ချင်ဝိတ်စွန်းဖြင့်။ ။

နိသိန္နကံ၊ နေသော။ တံဟုရိသံ၊ကို့။ ။တထေဝဿြလောကေန္တော့ကား။ အဓိးချင်ပိတ်စွန်းဖြင့်ကြည့်သည်ကိုရည်သည်။ ။တသ၊ ထိုမြင်ရာအရပ်၏။

[အခဒိယ်ကား။ ကောက်ပဲမရှိသော အရပ်သော်လည်း ရုလစ်မွန်ချွန်မတပ်သော ကျောင်းဖြစ်အံ့။ ခေါင်လျောက်၏ နံပါးဦ ရုလစ်မွန်ချွန်တပ်သော ငံကျောင်းဖြစ်အံ့။ ထုဝိကာ၏ နံပါးဦနေသော ယောက်ျားသည် ချင်ပိတ်စွန်းဖြင့် အောက်သို့ကြည့်ရှုသော် မြေဦနေ၍ စိရင်သော ရဟန်းကိုမြင်၏။ မြေဦနေ၍ စိရင်သောရဟန်းသည်လည်း အထက်ဦ နေသောယောက်ျားကို ထို့အတူ ချင်ပိတ်စွန်းဖြင့် ကြည့်သည်ရှိသော်မြင်၏။ ထိုမြင်ရာ အရပ်ဦသာရပ်၍ စိရင်အပ်၏။ ထိုမြင်ရာအရပ်၏ အတွင်းဦ ကောက်ပဲမရှိသော်သည်းရပ်၍ မစိရင်အပ် ကျောင်းဖြိုသည်ရှိသော် ပိရာဇိကဟူလိုသော်။]

ဘတောကား မင်္ဂပရိယာယ နှစ်ပါးကိုစွဲ၍ ဥတ္တရိသဒ္ဒါသည်လည်း ဥတ္တမအာနက်ကိုမဟော ဥပရိအနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့်။မင်္ဂေနဆာဒိယမာနေ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။မင်္ဂေန၊ အထက်သို့တက်၍ အာဖြောင့်ဖိုးသဖြင့်။ ။မင်္ဂါနံ၊ဖြောင့်ဖြောင့် ဖိုးခြင်းတို့၏။ ။ပရိက္ခေပေန၊ လည်၍ဖိုးသဖြင့်။ ။ပရိယာယာနံ၊ လည်၍ ဖိုးခြင်းတို့၏။ ။ဖြောင့်ဖြောင့် ဖိုးခြင်းကို အဒ်ဦကျောက်အင်္ဂတေတို့ဖြင့်ရအပ်၏။ လည်၍ဖိုးခြင်းကို မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့်ရအပ်၏။ထို့ကြောင့်။ ဇာဒ္ဒကာသိလာသုဓာဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။သိလာ၊ကျောက်။သုဓာ၊အင်္ဂတေ၊ ။သုဓာပိဏ္ဍံ၊အင်္ဂတေစိုင်။ ။နှစ်ထပ် သုံးထပ်ဖိုး၏ဟူရာဦ ကျောင်းအလုံးကို တကြိမ်ဖိုးပြီး၍ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ထပ်၍ ဖိုးသည်ကိုယူ။ တကြိမ်တည်း နှစ်ထပ်သုံးထပ်ဖိုးသည်ကိုမယူလင့်။

[တိကပါစိတ္တိယံဦ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ထက်လွန်သည်ဦ လွန်၏ဟု မှတ်ခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း နှစ်ထပ်မပြည့်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပါစိတ်သုံးချက်ဖြစ်သတည်း။]

သောဘဝဏ္ဍာဒိကရဏေစ၊ ပြိုသောအဆင်းရှိသည်ကို ပြုခြင်းဌာဂင်း။ ဒိတ္တိပရိယာယေ၀ါ၊ နှစ်ထပ် သုံးထပ်သော အဓိုးတို့ကိုဂင်း။ ။အဓိဋ္ဌ ဟန့်သဿဓပ်။ ။လေဏ၊လိုင်။တံခါး၌ရှိသည်ကိုယူ။ ။ဂုဟ၊တောင်ခေါင်း။ပေးလေ။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ သပါဏကသိက္ခာပဒ။

(၆၉) ရေဟာထိသည်ကို အသိဆို့လေသလောဟ၊ ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ သိသော အခြင်းအရာကိုဂင်း။ သိခြင်း၏အကြောင်းကိုဂင်း။ ပြဿံသောဌါနန်တို့ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။အာကာရေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ တေနဥဒကေန ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ။သပါဏကံ သပါဏကေန၊ ပိုးရှိသော။ ဥဒကံ-ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဤသို့ကရိဏ်းအနက်ပေးအပ်သည်ကိုပြု၏။ ။ ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌ကား။ သပါဏကံ၊သော။ ဥဒကံ၊ ကို။တိဏ်ဝါ၊ ၌ဂင်း။ မတ္တိကံ၀ါ၊၌ဂင်း။ သိန္ဓေယျ၊သွန်းငြားအံ့။ တနည်းကား။ ဥဒကံ၊ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ဇဟိ၊၌။သိန္ဓေယျ၊ အံ့။တသို့စဥဒကေ၊၌လည်း။ တိဏ်ဝါ၊ ကိုဂင်း။မတ္တိကံ၀ါ၊ကိုဂင်း။ အာဟရိတွာ၊၍။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ငြားအံ့။ဤသို့ဆောင်၍အနက်ကို သိအပ်၏ဟုဆို၏။

သွန်ခြင်း သွန်စေခြင်း၌ အာပတ် အရေအတွက် ဖြစ်သင့်သည်ကို ပြခြင်းငှါ တတ္ထစသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုသွန်ခြင်း၊ သွန်စေခြင်းတို့၌။ဝေရံ၊အရည်ကို။ ။ဃဋေ၊ ရေအိုး၌။ ။ဝိစ္ဆိန္နသ၊ အယဉ်ကိုဖြတ်သည်ဖြစ်၍။သိဉ္ဆန်သ၊အား။မာတိကံ၊မြောင်းသို့။ ပမုခံ၊ရှေ့ရှု့။ ။တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ဗဒ္ဓိတွာ၊ ကံသင်းဖွဲ့၍။ အညတော၊ တပါး၊သောအရပ်သို့။ ။အလုံးရုံသော ရေကိုရည်၍ ဆိုသလောဇဒ်ရှိရကား။ ဇာဒဥ္ဆစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဇာဒဥ္ဆ၀စနံ၊ကိုလည်း။ ။ဝတ္တံသို့သွား။ ။ယံ ဥဒကံ၊သည်။ ။ပရိယာဒါနံ၊ကုန်ခြင်းခန်းခြင်းသို့။ ။အာဝိလံ၀ါ၊ နောက်သည်လည်း။ ။ယတ္ထဥဒကေ၊၌။ယထာဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏။ မသင့်။ ။ ဇေံပက္ခိယမာနေကို ပါဏကာမရွှေ့၌စပ်။ ။မဟာဥဒကံ၊ များသော ရေကို။သန္ဓာယ၊ ၍။နဝတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ။ဆိမိး၌ ပိုးဖလံစသည်တို့သည်

ကျ၍ သေကုန်လတ္တံ့ဟု သိလျက်လည်း ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ဆီမီးညှိခြင်း ကဲ့သို့သွန်ခြင်းကြောင့် ပိုးတို့သည်သေကုန်လတ္တံ့ဟု ရှေးအဘို့၌ သိသော်လည်း ဤရေကိုသွန်အံ့ဟု သွန်သောရဟန်းအား သတ်လိုသောစိတ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပိနာဝဓကစေတနာယဉ္စ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ထိုသို့ ဝဓကစေတနာမရှိသောကြောင့်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအဖြစ် ပြီး၏။

[ပညတ်တော်ကိုကျော်နင်း၍ သွန်သောရဟန်းသွန်စေသောရဟန်းအား အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ နေရာကို ဆေးအံ့ဟူ၍ သွန်သောရဟန်း သွန်စေသောရဟန်းအားကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ ပညတ်ကို မသိသော အရိယာသည် သွန်ခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့် အဗျာကတစိတ်ဖြင့်ဖြစ်ရကား။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တိစိတ္တကဖြစ်သည်။]

ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဠ္ဍာနံ။ ။ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ဤတွင်၍ ဘူတဂါမဝဂ် ပြီး၏။

(၁) ပဌမ ဩဝါဒသိက္ခာပဒ။

(၇၀) ဒုဗ္ဘုလ္လာဝေါစနာ သိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ အပလောကနအားဖြင့် မသမုတ်အပ်သလော စေးဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ။ယာ အဌဂ်သမန္နာဂတာသ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အဌဂ်သရုပ်ကိုအောက်ဘိက္ခုနောဝါဒကအဖွင့်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။ ။ယာ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိကို ဘိက္ခုနီယောဟုဆိုသောကြောင့် ဂိဏီးဖြစ်သော ဘိက္ခုနီမကိုသာ မဆုံးမအပ် သံဃာပဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီမကိုကား ဆုံးမအပ်၏ဟု အယူရှိလေရာသည်ကို ဖြင်ရကား၊ ဩဝါဒေယျာတိဘိက္ခုနိသံဃံဝါ သမ္မဟုလာဝါ ဇကာဘိက္ခုနိံဝါ ဩဝါဒေယျ ဟုဖွင့်သတည်း။ ။တပါးသော ဝမ္မဖြင့် ဆုံးမခြင်းသည် ပါဗိတ်၏ အကြောင်းမဟုတ်ရကား အဌဂရုဝမ္မ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။

ရှစ်ပါးသော ဂရုမမြဟူသည် အဘယ်နည်း ရုန်ရှိရကား။ ဝဿ သတ္ထုပ သမ္ပန္နာယ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။(၀) ပါးသော ဂရုမမ္မသရုပ်ကား ဘိက္ခုနိမ ဟူသည်၊ ဝါ ၁၀၀-တရာ ရှိသော်လည်း ထိုနေ့ ပဥ္စင်း ခံသော ယောက်ျားအားသော်ငင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရှိအသေပြုရခြင်းတပါး။ ။ရဟန်းယောက်ျားရှိသော ကျောင်း၌သာ ဝါကပ်ရခြင်းတပါး၊လေခွဲတကြိမ် ဘိက္ခုသံဃာမှ ဥပုသ်ကို မေးခြင်းဩဝါဒကို ခံခြင်းဌာနဆည်းကပ်ခြင်း ဤတရားနှစ်ပါးကို အလိုရှိအပ်သည် တပါး။ ။ဝါကျွတ်ပြီးသော်။ ဥဘတောသံဃာ၌ ပဝါရဏာပြုရခြင်း တပါး။ ။သံဃာဒိသိသ်သို့ရောက်သော ဘိက္ခုနိမသည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပက္ခမာနတ် ကျင့်ရခြင်းတပါး။ ။နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝိကာလ ဘောဇန တိုင်အောင် ခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်ကို ဥဘတော သံဃာ၌ပဥ္စင်းခံရခြင်းတပါး။ ။တစုံတခုသော အကြောင်းမျှဖြင့် ရဟန်းယောက်ျားတို့ကို ဆဲရေး ရေရွတ်ခြင်းတို့ကို မပြုရခြင်း တပါး။ ။ဘိက္ခုနိမတို့၏ ရဟန်းယောက်ျားတို့၌ ဆိုခြင်းကို မြစ်ရခြင်း ရဟန်းယောက်ျားတို့၏ ရဟန်းမိန်းမတို့၌ ဆိုခြင်းကို မမြစ်ရခြင်းတပါး။ ၍၈-ပါးတည်း။

ထို ၈-ပါးတို့တွင် ၇-ပါးသော ဂရုဓမ္မတို့ကို အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူသတည်း။ ။အညေန၊ ဂရုဓမ္မမှ တပါးသော။ ။သြဝဒတောဝါ၊အားဂင်း။ ဥပသမ္ပန္နမတ္တံ၊ပဥ္စင်းခံကာမျှသာဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမကို။ဂရုဓမ္မေန၊ဖြင့်။ ကရိဏ်းထည့်။ သြဝဒတောဝါ၊အားဂင်း။ ရဟန်းယောက်ျားတို့၌၊ပဥ္စင်း ခံသော ရဟန်းမိန်းမကို ဆုံးမသော်ကား ပါစိတ်သာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘိက္ခုနိ သဥပသမ္ပန္နမတ္တံဟု မတ္တသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသတည်း။ ။တထာသဒ္ဒါဖြင့် ပါစိတ္တိယံကိုငင်။ ။သမဂ္ဂေ၊သော။ဘိက္ခုနိသံဃေပါ၊၌လည်း။ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ ။အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာ၊ တို့သည်။ ။အဓမ္မံကံ၌။ အဓမ္မကံ ဟုအမှတ်ရှိ၍။ ဝဂ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသောရဟန်းအား၀ဂ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ယုံမှားရှိခြင်း၊ သမဂ္ဂဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးချက် အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိ၍ဝဂ်ဖြစ်သောဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသောရဟန်းအား ဝဂ်ဟု

အမှတ်ရှိခြင်း၊ ယုံမှားရှိခြင်း၊ သမဂ္ဂဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးချက်။ အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံ ဟု အမှတ်ရှိ၍ဝဂ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသော ရဟန်းအား ဝဂ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း သမဂ္ဂဟု အမှတ်ရှိခြင်း အစွမ်းအားဖြင့် သုံးချက်။ဤသို့ဝဂ်ဖြစ်သောဘိက္ခုနိသံဃာ၌ ပါဗိတ် ၉-ချက်ဖြစ်သတည်း။

အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သမဂ္ဂဖြစ်သောဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသော ရဟန်းအား ဝဂ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း သမဂ္ဂဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးချက်။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိ၍ သမဂ္ဂဖြစ်သော ဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသောရဟန်းအား ဝဂ်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း၊ သမဂ္ဂဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးချက်။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိ၍ သမဂ္ဂဖြစ်သော ဘိက္ခုနိသံဃာကို ဆုံးမသောရဟန်းအား ဝဂ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း၊သမဂ္ဂဟုအမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးချက်။ ဤသို့သမဂ္ဂဖြစ်သောဘိက္ခုနိသံဃာ၌ ပါစိတ် ၉-ချက်ဖြစ်သတည်း။ ထို ၉-ချက်နှစ်လီသည် ၁၈-ချက်ဖြစ်သတည်း။

သတ္တရသ ဒုက္ကဋာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

နံ၊တို့သည်။ သုဇာမာနာနံ၊ နာကုနိစည်။ ။အနာဒရထွေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ။နာခြင်းကြီယာဖြစ်စည်၊ဟောခြင်းကြီယာလုသက့ဲသို့ဖြစ်ရကား၊ အနာဒရဟူ၍သတည်း။ ထိုအနာဒရအနက်ဖြစ်ကလည်းစည်ဟုပေးမြဲ။ ။ တသဿစ၊ထိုရဟန်းအားငင်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊၏။ပရိပုဏ္ဏေ၊ပသမ္ဘနွတာ၊ပြည့်စုံသော ပဋ္ဌင်းခံခြင်း၌သည်၏အဖြစ်။ ။ဥဘတောသံဃာဒ္ဒိဂင်း။ဘိက္ခု နိသံဃာဒ္ဒိဂင်း ပဋ္ဌင်းခံခြင်းသည် ပရိပုဏ္ဏေ၊ပသမ္ဘနွမည်၏။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၂) ဒုတိယ အဇ္ဈာဂ်တသိက္ခာပဒ။

(၇၁) ပဌမသိက္ခာပုဒ်ဒိုကဲ့သို့၊ ဂရုဓမ္မဖြင့် ဆုံးမသော ရဟန်းအား သာ အာပတ် သင့်သလော ဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ။ ဩဝဒေယျာတိ အဒ္ဓဂရုဓမ္မေဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဘိက္ခုနိသံဃာဒ္ဒိပဋ္ဌင်း ခံသောရဟန်းမိန်းမသည် ဇကောတော ဥပသမ္ပန္နေ မည်၏။ ။ဇကောတော ဥပသမ္ပန္နေ ဟုဆိုသောအရာတို့ဒ္ဒိ ဤသို့ချည်းသိအပ် မှတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၃) တတိယ ဘိက္ခုနုပသသယသိက္ခာပဒ။

(၇၂) ဥပသယန္တိ ဇော်တိ ဥပသယော။ ။ဘိက္ခုနိနံ ဥပသယော ဘိက္ခုနုပသသယော - ဟူသော ဝစနတ္ထကို ဖြဖွဲ့သောဌါ။ ဘိက္ခုနိယာ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။အမြဲနေရာကိုသာ ယူလေရာသောကြောင့် ဇကေရတ္တံ ဝသန္ဒာနဓွိကိုမိန့်သတည်း။ ။ဩဝဒန္တေသေဝန္တိ ဇေဝသန္ဒါကား အဒ္ဓါနုပယုတ်၊ထိုဇေဝသန္ဒါကို ဂရုဓမ္မေဟိဇေဝဟုယှဉ်၍ပေး။ ။သမုတ်အပ်သော ရဟန်းအား ညှဉ်းကို ဆုံးမသည်ရှိသော် အာဘယ်ကြောင့် နှစ်ချက်သာ ဖြစ်လေသနည်း ရဒ်ရှိရကား။ သမ္ဘတတ္တာဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အာဘယ်မျှလောက်နာသည်ရှိသော် ဂိလာနမည်သနည်း ရဒ်ရှိရကား နာသဏ္ဌောတိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဩဝဒါဒါယဝါ၊ အဆုံးအမကိုခံခြင်းငှါငင်း။ သံဝါသာယဝါ၊ဥပုသ်အစရှိသော သံ

ဝါသအကျိုးငါရင်း။ ယေန ကေနစိ၊အမှတ်မရှိသောဝေါဟာရဖြင့်။ ။ "ဣတ ရံ၊ ဥာဘတော သံဃာ၌ ပဋ္ဌင်းခံသော ရဟန်းမိန်းမကို။ ။တတိယ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဿာနံ။

(၄) စတုတ္ထ အာမိသသိက္ခာပဒ။

(၇၃) ကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗန္တိ အာမိသံ။ ။အာမိသံ ဟု သံယုတ်နှင့်လည်းရှိ၏။မသဓာတ်၏ အာမာသော အပရာမာသောစသည် တို့နှိုက်ဆဲသို့ ဘူဝါဒိဂိဏ်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အ-အက္ခရာကို ဇောပြု၍ ရုပ်ပြီး သောကြောင့်၊ အာမိသံဟု နိသညောဂသာလိသည်။ ။အာမိသံ ယေဝ ဟေတု အာမိသဟေတု။ သက်နှံးစသော ပစ္စည်းလေးပါးရ၏။ ။ထို့ ကြောင့် စိဝရာဒိနံ အညာဝရဟေတု ဟု ဖွင့်သတည်း။ ။အာသမ္မတ ရဟန်းကို နစ်စေလိုရကား။ ဘိက္ခု။တိ သမ္မတာ ဘိက္ခု။ ဇာဝ အဓိပ္ပေ တာ မိန့်သော။ ။ပကတိအားဖြင့် သက်နှံး စသော အာမိသကြောင့် ဆုံးမသောရဟန်းအားလည်း ပါစိတ် သင့်သလောဟု စုဒ်ရှိရကား။ ပါ စိတ္တိ'ယန္တိ ဝေရွေပေ စသည်ကို ဝိန့်သတည်း။ ။အဝဏ္ဏကာမတာယ၊ အကျော်အစောမဲ့ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

[တိကပါစိတ္တိယံဒွေ။ဝမ္မကံဒွေဝမ္မကံဟုမှတ်ခြင်း ၊ယုံမှားရှိခြင်း အဝမ္မကံ မှတ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်သတည်း။ တိက ဒုက္ကဋံဒွေလည်း ဤနည်းအတူသိလေ။]

အံသမ္မတဉ္စ၊မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းကိုဂင်း။ သမုတ်သောရဟန်း သည်ဂင်း၊ သံဃာသည်ဂင်း ဝန်ပြု၍တားသော ရဟန်းကိုယူ။ ။သမ္မ တံဝါ၊သည်သည်းဖြစ်သော။ အသမ္မတံဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ အနုပ သမ္ပန္နဉ္စ၊သာမဏေကိုဂင်း။ ။ဩဝါဒံသမုတိကို ဥပသမ္ပန္နအားသာ ပေး အပ်သည်မဟုတ်တံ့လော သာမဏေအားမပေးအပ်တကားဟုစောဒနာ ဘွယ်ရှိရကား တတ္ထစသည်ကိုဝိန့်သတည်း။ ။တတ္ထဝစနေ၊ဒွေ။သမ္မတ အသမ္မတတို့ကိုတွင်သော်လည်းပေး။ ။သမ္မတော၊သော။ အနုပသမ္ပန္နော

နာမ၊ သဿဓဏာမည်၏။ ။သမုတိအပ်သောရဟန်းသည်၎င်း။သံဃာသည်၎င်း ထားအပ်သောဗဟုသုတဖြစ်သော သာမဏေသည်ကား အာသမ္မတ မည်၏။ ။ပကတိယာ စိဝရဒိဟေတု ဩဝဒန္တံပန ဇေဝံဘဏန္တာသ ဒ္မိ၊သက်နိုးစသော အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမ၏ဟု မှတ်သဖြင့် ဆိုသောရဟန်းအား၊သာ အနာပတ္တိဖြစ်၏· သက်နိုး စသော အကြောင်းကြောင့် မဆုံးမဟုမှတ်သဖြင့်ဆိုသောရဟန်းအားကားဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ။ အနာပိသန္တာရတာ၊ အာပိသဒ္မိ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြာ်။ ။နတ္ထိ အာပိသော အန္တရံ စိတ္တံ အာသာတိ အနာပိသန္တာရော။ ။ယာသန္တာရုတောနု သန္တိ ကောပါစသည် တို့ကဲ့သို့ အန္တရာသဒ္ဒါသည် စိတ်ဟော။ ။အနာပိသန္တာရသဘာဝေါ အနာပိသန္တာရတာ။ ။အာပိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမခံဟု ဖြစ်သောအလိင်္ဂါ၏ဟူလိုသော။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဉ္စမ စိဝရဒါနသိက္ခာပဒ။

(၇၄) ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ နိဒါန်း၊ ပဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု၊အားဖြင့်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုဆိုခဲ့။၍မှတပါးအဆုံးအဖြတ်အနက်ကို၍သိက္ခာပုဒ်၌မရအပ်လေသလော၊ ဆရာတည်း မစွမ်းနိုင်လေသလောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိရကား။ သေသကထာမဂ္ဂေါ ပနေတ္ထစသည်ကိုမိန့်သော။ ။တစုံတရာမျှ အထူးမရှိပြီလော ရုန်ရှိရကား။ တတြဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ တတြ၊ထိုစိဝရပဋိဂ္ဂဟဏာ သိက္ခာပုဒ်၌ပေးလေ မခဲ။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌ စိဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒ။

(၇၅) သိဗ္ဗေယျ သိဗ္ဗာပေယျ၌ သိဝဓာတ်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ ပဌမက္ခရာနှင့်မလို။တတိယက္ခရာနှင့်သာလိုသတည်း။ ။ချုပ်ခြင်း၊ချုပ်စေခြင်း၌ အာပတ်တချက်သာ ဖြစ်သင့်သလော စောဒနာကိုရည်၍ သယံ

သိဗ္ဗန္တံသ စသည်ကို မိန့်သော။ ။သူစိ၊ အာဝုကို။ နိဟာရဝေဏေန၊ နှုတ်ခြင်းကြောင့်။ သတက္ခတ္တုံဝါ၊ အကြိမ်များစွာလည်း။ ပိဏ္ဍိတွာ၊ ထိုး၍။ ။သိဗ္ဗ၊ ချုပ်လော။ ။တာသ၊ ထိုစေအပ်သောရဟန်းအား။ အာဇာပဝေ အာဇာပဝေ၊ အပ်နှုတ်တိုင်း အပ်နှုတ်တိုင်း။ သမ္ဗဟူလာနိဝါ၊ များစွာသောပါဝိတ်အာပတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ဥဒါယိဝေရံ၊ ဥဒါယိဝေရ ကို။ ။ဥဒါယိကား။ ကာဠုဒါယိ၊ လာဠုဒါယိ ဟူ၍ယောက်တို့တွင် ၂၅ လာဠုဒါယိဝေရတည်း။

[ဘိက္ခုပါဒိယံဒ္ဓိ။ အဆွေမတော်သည်၌ မတော်ဟုမှတ်ခြင်း၊ ယုံမှားရှိခြင်း၊ အဆွေတော်၏ဟုမှတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါဗိတ် ၃-ချက်ဖြစ်သတည်း။]

ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၇) သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ။

(၇၆) သံဝိဓာယသည် စတုတ္ထျန္တလော။ ဝါ၊ ဘိက္ခုနီယာ ဟူသော ပုဒ်နှင့် ဇကပိဘတ္တိကကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဘိက္ခုနီယာ ဟူသောပုဒ်၏ ဝိသေသနလောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ ထိုယုံမှားကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ သံဝိဒဟိတွာ ဖွင့်သော။ ။သံဝိဒဟိတွာ၊ တိုင်ပင်၍။ ။ထိုသံဝိဒဟနသည်လည်း အနက်အားဖြင့် အချိန်းအချက်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ။ထို့ကြောင့် ဂမနကာလေ သံကေတံ ကတွာတိအထွေ ဟုမိန့်သတည်း။ ။အဒ္ဓါနံ ဇေဝ မဂ္ဂေါအဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ။ ဇကော အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ဇကဒ္ဓါန မဂ္ဂေါဟု ဝစနတ္ထ ပြုစေလိုရကား။ ဇကံ အဒ္ဓါန သဒိသံတံ မဂ္ဂံဟုဖွင့်။ ။ထိုသို့သော ပြုကောင်းသည် မဟုတ်သေးဟု ပြလိုသောကြောင့် ဇကတောဝါ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဂန္တုဗ္ဗော တိ ဂမနီယော၊ သဉ္ဇေနသဒ္ဒိံ ဂမနိဋ္ဌယော သဉ္ဇဂမနီယော။ ။မဇ္ဈေလောပတပ္ပုဂိသ်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။သဉ္ဇေန သဒ္ဒိံဂန္တုဗ္ဗောဟု ဖွင့်သတည်း။ ။ပေါသော ပုဒ်အနက် ရှိသည်သာဟုဆိုပြီ။ ဝိနိစ္ဆယကား မပေါ်ခဲ့။အာဘယ်နည်းဒုဒ်ရှိရကား။အယံပနေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ အကပ်ိယဘူမိဟူသည် ပထဝီခဏာန သိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ ဓာတုပထဝီလော

ဟု ရဒ်ရှိရကား တတ္ထ စသည်ကို မိန့်သော။ ။တတ္ထဝစနေ၊၌။ ။အာသနသာလဉ္စ၊ ဆွမ်းစားစရပ်ကိုဂင်း။ တိတ္ထိယဉ္စ၊ တိတ္ထိတို့ ကျေးဂ်းကိုဂင်း။ဌပေတ္ဝာ၍ ပေး။

တိုင်းပင်ခြင်း၌ အာပတ်အဆုံးအဖြတ်ကို့ပြုပြီး၍။ယခုအခါ သွားခြင်း၌ အာပတ်သင့်ရာ မသင့်ရာသောအဆုံးအဖြတ်ကိုပြုလို၍ သံဝိဒဟိတ္ထာပနစသည်ကိုမိန့်။ ` ။သံဝိဒဟိတ္ထာကို ဂန္ဆန်သော ၌စပ်။ ။ဒွါရဝိသံကေတံဝါ၊တံခါး၏ ဆွတ်ယွင်းခြင်းကိုဂင်း။ ။ဂန္ဆန်သောကို အနာပတ္တိဒုက္ကဋ်ပါစိတ္တိယံတို့၌စပ်။ ။ယာဝကို နဩကြက္ကမတိသို့သွား။ ။အဿနသာဝ်၊ အလွန် နည်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ။တတောင်မှ ခြားသည် ဟူလိုသော။ ။ဂါမဿ၊၏။ ဥပစာရံ၌စပ်။ ။အယံ၊ ဤသည်ကား။ဣမသ္မ ဂါမဿ၊၏။ ။တံဥပစာရံ၊သို့။ ။ဂါမူပစာရောက္ကမနဂဏနာယ၊ ရွာ၏ ဥပစာရသို့ သက်သော အရေ အတွက်ဖြင့်။ရွာကို လွန်ခြင်းကြောင့်ကား အာပတ်မသင့်။ ။အဓုယောဇနဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ၌ ယူဇနာခွဲကိုလွန်အံ့ဟု ရှေးဦးစွာသော ဘဝါးလှမ်း၌ ဒုက္ကဋ် ဒုတိယဝါးလှမ်း၌ပါ စိတ်ဟု-မှတ်အပ်၏။ ။ဤ၌ကား ယူဇနာခွဲကိုလွန်ခြင်းကြောင့်သာ အာပတ်သင့်၏။ သက်ခြင်းကြောင့်မသင့်။ ။ဝိသံကေတေနဝါ၊ကာလဿတ်ယွင်းသဖြင့်ဂင်း။ ။ယနေသွားကုန်အံ့ ဟုဆို၍ နက်ဖန်မှ သွားကုန်၏။ဤသို့ ကာလဿတ်ယွင်းသဖြင့် သွားသောရဟန်းအား အနာပတ္တိဖြစ်၏။ ။ ဒွါရဝိသံကေတမဂ္ဂဝိသံကေတဖြစ်သော်လည်းအာပတ်သင့်သည်သာ။ ။ မာတုဂါမသိက္ခာပုဒ်ဟူသည်ကား။ သပါဏကဝဂ်၌။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်တည်း။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၈) အဋ္ဌမ နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပဒ။

(၇၇) ကိဋ္ဌာပုရက္ခာရော၊ကံစားဖြူးထူးခြင်းကို ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ ။ ဥဒ္ဒံ ဂန္ဆတိတိ-ဥဒ္ဒံဂါမိနီ။ ။အညာသို့ဆန်သောလှေရ၏။ ။ထိုံ့ကြောင့်။ ကိဋ္ဌာဝဝသေနဥဒ္ဒံ စသည်ကို ဒိန့်သော။ ။ပဋိသောတံ၊ အညာသို့။ ။ ဤပါဋိဖြင့် ဥဒ္ဒံ ယာဝဘဝင်္ဂါစ စသည်တို့ကို၌ကဲ့သို့ ဥပရိမဒိသာကို နှစ်စေ

သော။ ။တထေဝ ဟူသည်ကိုဋ္ဌာဝသေနတည်း။ ။အနုသော့တံ၊ အ
ကြောသို့။ ။ဤပါဠိဖြင့်။ အဓေယျာဝ အဝိစိတော စသည် တို့ဆိုလို
ဟေဋ္ဌိမဒိသာကိုနှစ်စေသော။ ။အကြောအညာသို့ သွားသော်လှ်ပဟူသ
၍ပင် အာပတ်သင့်လေသလော ဂုန်ရှိရကား။ ယံပန စသည်ကို မိန့်သ
တည်း။ ။ယံပနနာဝံဝါ၊ကိုကား။တိဏ္ဍပဒိုပါဒနဏ္ဍံ၊တာဘက်ဆိပ်သို့ဆိုက်
စေခြင်းငှါ။ ။ဇ္ဈေ၊ဤသို့ဆောင်ခြင်း၌။ ။တိရိယံ တရတိတိရိယံ၊တိရိ
ယံ တရဏာ တသ္မာ တိရိယံတရဏာ၊ ထိုပဉ္စဝိဓိဘတ်သည်ကား။အည
တြသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပယောဂအနက်၌ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်၊
ဥပယောဂဇ္ဈေ နိသဏ္ဍံဝစနံဟု မိန့်သတည်း။ ။ပဉ္စဝိဓိဘတ်သည်၊ နိ
သဏ္ဍအနက်၌ပင် ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော ဂုန်ရှိရကား။ ယာ
စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။စိုးလျှင်ပင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ ဟုအယူ
ရှိရာသည်ကို ဖြင်ရကား။ ပါစိတ္တိယန္တိ စသည်ကိုမိန့်။ ။သဂါမကတိ
ရပသေနာ၊ ရွာရှိသော ကမ်းနားဖြင့်။ ။မြစ်၌ကဲ့သို့ သမုဒ္ဒရာ၌လည်း
အာပတ်သင့်သလော စောဒနာကိုဖြေလို၍၊ သမုဒ္ဒေပန စသည်ကိုမိန့်သ
တည်း။ ။ပါဠိ၌ ဥဒ္ဓံဂါမိနိံဝါ အဓောဂါမိနိံဝါဟု ဟောသောကြောင့်သ
မုဒ္ဒရာ၌ကစားဖြိုးထူးခြင်းကို ရှောရှာ၍သွားသော ရဟန်းအားလည်း အာ
ပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၉) နဝမ ပရိပါစိတသိက္ခာပဒ။

(၇၈) ပရိပါစိတံ၊ကျက်စေအပ်သော။ပြီးစေအပ်သော်လည်းဟူ။ ။
အကြင် အခြင်းဖြင့် ပြုသည်ရှိသော် ရ၏။ ထိုအခြင်းဖြင့်ပြု၍ ထားအပ်သ
တည်း-ဟုအဓိပ္ပါယတ္ထကိုပြခြင်းငှါ။နေဝတသ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။
တသ၊ထိုရဟန်း၏။နေဝဉာတကပဝါရိတာနံ၊ အဆွေမတော်မဖိတ်ကုန်
သော။အတ္တနော၊၏။ ။ဘိက္ခုနိမကိုယူ။ ။နဉာတကပဝါရိတာနံ၊ ကုန်
သော။လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ရအပ်သည်ကို။ကတံ၊သော။ ။သမ္မာ အာရဒ္ဓါတဗ္ဗာတိ
သမာရဗ္ဘော၊ ဟုကမ္မသာဓနကို ပြုစေလို၍ ဆမာရဗ္ဘောတိ သမာရဒ္ဓံဟု
ဖွင့်သော။ ။ပဒိယာဒိတသဒ်၊ စိရင်အပ်သော ဘောဇဉ်၏။ ။ဤပါဠိ

ဖြင့်၊အာရဇ္ဇသန္ဓါ၏ ဝိကောပန ဟိ ံသန စသောအနက်ကိုနှစ်ဧ၏။ ။ ဂိဟိနံ၊လူတို့သည်။ ။

ပဒါဝဓိကုန္တ အားဖြင့်၊အနက်ကိုပြုပြီး၍ဝါကျာဝဓိကန္တ အားဖြင့်ပြုလို ရကား။ ဘိက္ခုနိယာ စသည့်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဂိဟိနံ၊ လူတို့သည်။ ယံပနိုယာဒိတဘတ္တံဝါ၊ အကြင်စိရင်အပ်သော ဆွမ်းသည်ဌင်း။ ။ယံ သန္တံကံဝါ၊အကြင်ဥစ္စာဖြစ်သော ဆွမ်းသည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံဘတ္တံ၊ ကို။ ။တဉ္စခေါ ပါဝိတ္တိယံ၊သည်လည်း။ ။ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသောစိ ရင်အပ် မစိရင်အပ်သည်တို့ဌ်၌။ ပဉ္စဘောဇနာနိ၊တို့ကို။ ။ဌပေတွာ၊၍။ အဝသေသေစ၊ကြွင်းသော ယာဂုခဲဘွယ် သစ်သီးကြွေးငယ် အစရှိသည် ဌ်ဌင်း။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ် မသင့်သည်ကို ရည်၍သာ ဆိုသည်။

[နိဒ်ဿိတ်ဩဘာသ ပဒီယာယ် ဝိညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကား ဘော ဇဉ်ငါးပါးမှ ကြွင်းသော ယာဂုခဲဘွယ် စသည်ဌ်လည်းဒုက္ကဋ် မှမလွတ်သည်သာတည်း။]

ထို့ကြောင့်၊ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ ဝိညတ္တိဝသေန ပန အဝသေ သေဝိ ဒုက္ကဋာ နမုစ္စတိ။ ။ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၏ ဋီကာဌ်ဌင်း။ ။ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိတိ ဣဒမ္ပန ဣမိနာ သိက္ခာပ ဒေန အနာပတ္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဝိညတ္တိယာ ဥပ္ပန်ံ ပရိဘုဉ်ဇန်သဟိ အာညတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဒုက္ကဋံဟု သာရတ္ထဒီပနီဌ်ဌင်း။ ပါန္ဠိပြီ။ ။ထိုနိမိတ် ဩဘာသ စသည်ကို ဘိက္ခုနိမ ပြုမှသာ မဟုတ်၊ သိတောင်း သုံးဘော် ၅-ယောက်တို့သည် ပြုအပ်သော နိမိတ်ဩဘာသ စသည်တို့၏အစွမ်း အားဖြင့်ဖြစ်သော ယာဂုခဲဘွယ်စသည်ကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်သည်သာ။ ။ထို့ကြောင့်၊ပါဠိယံ သိက္ခမာနာယ။ပ။ပဉ္စဘော ဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိတိ ဣဒံ ဣမိနာသိက္ခာပဒေန အနာ ပတ္တိံသန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ပဉ္စဟိ သဟဓမ္မိကေဟိ ဝိညတ္တိပရိကထာဒီဟိ ဥပ္ပန်ံ ပရိဘုဉ်ဇန်သဒ္ဒုက္ကဋမေဝ ဟုဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ် ပါန္ဠိအ၀်ပြီ။ ။နဝမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဌ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒဿမ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒ။

(၇၉) သိက္ခာပုဒ်ကွဲထွက် အာဘယ်ကြောင့်ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် သိအပ်သနည်းဟူသော စောဒနာကိုရည်၍ ဣဒဉ္စိဒံသိက္ခာပဒံ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဥပရိ၊အထက်၌။အစေဋ္ဌကဝဂ်၌ဟူလို။ ။ ။ဥပနန္ဒသ၊ အရှင်ဥပနန္ဒ၏။ ။ဥပနန္ဒထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်ရကား ဥပနန္ဒဟုစတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုသတည်း။ ။ တူသော အဝိုင်းအခြားရှိသော် အသို့မူ၍ အသီးပညတ်လေသနည်း ရဒ်ရှိရကား၊ အဋ္ဌပုတ္တိဝသေန ပန ဝိသုံပညတ္တံကို မိန့်သော။ ။အထက် အစေဋ္ဌကဝဂ်၌ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုမဖြစ်မိ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇကပရိန္တေဒ ဖြစ်သော်လည်း အသီးပညတ်တော်မူသည် ဟူလိုသော။ ။ဒဿမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ။သြဝါဒဝဂ္ဂါ တတိယော။

ဤတွင်ရွှေ သြဝါဒဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ အာဝသထဝိဉ္ဉာသိက္ခာပဒ။

(၈၀) အာဘယ်သူသည်၊ အဂိလာန မည်သနည်းဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိ၍ အယုတ်သဖြင့် ၂-ဂါဝုတ်သောအရပ်သို့ သွားစွမ်းနိုင်သောသူကို အဂိလာနဟု လိုအပ်သတည်းဟု သိစေလို၍ အဂိလာနေနာတိ အစုယောဇနဗွိ ဂန္တုံ သမတ္ထေန ဟုပွင့်သတည်း။ဝိသဒ္ဒါဖြင့် ထိုထက်အလွန်သွားနိုင်သော်ကား။ ပဂေဝ အဂိလာနစင်စစ်တည်းဟု ဖြသည်။ ။ဇကော ဟူသော သင်္ခါသဇ္ဇနာမ်ပုဒ်၏ အရသည် မထင်ရှားခဲ့တကား၊ ဇကဒိဝ သိကော ဟုပွင့်သတည်း။ ။ဇကဒိဝသိကော၊ တနေ့။ ။အာဝသထေ ပညတ္တော ဝိယ္ယော အာဝသထဝိယ္ယော။ စရပ်စသည်တို့၌ မရည်မှု၍ အလိုအတိုင်းထားအပ်သော ဘောဇဉ် ၅-ပါးတို့တွင် တပါးပါးသောဘောဇဉ်ရ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဣမေသံဝါ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဣမေသံဝါ၊ ဤပါသဏ္ဍအယူရှိသော သူတို့အား၎င်း။ ။တြေကာနံဝါ၊ ဤမျှလောက်သော သူတို့အား၎င်း။ ဒဿာမ၊လှူကုန်အံ့။ ဣတိ၊ဤသို့။ကေပါသဏ္ဍံဝါ၊

တရသေ၎ ပါသတ္တာ အယူရှိသောသူကိုဂုင်း။ ။အနောဒိဿသို့သွား။ ။ ဤကြောကမေဝ၊ ဤမျှလောက်သော ဆွမ်းကိုသာလျှင်။ ဒဿာမ၊ လှူကုန်အံ့။ ဤတိဇေဝံ၊သို့။ ဘတ်တံဝါ၊ ကိုဂုင်း။ အနောဒိဿ၊ မရည်မှန်း ပေး။ ။ဘုဥ္ဇိ တဗ္ဗောဟူသောပုဒ်၌၊ အဆုံးအဖြတ်ကို ပြုခြင်းငှါ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗောတိ ဇကာကုလေနဝါ စသည်ကိုမိန့်သော၊ ။အဇ္ဈာယနေ။ ဇကောသို့၊တရသောအရပ် ၌။ ပညတ်ကြော၊ ထားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ ။ဇကောဒိဝသမေဝ ဘုဥ္ဇိ တဗ္ဗောဟု ဆိုသောကြောင့် တနေ့တည်း၌ အကြိမ်ကြိမ် စားအပ်၏ဟု မယူအပ်။ ။တနေ့တည်း၌ တကြိမ်သာ စားအပ်ဟု ယူ။ ။ဒုတိယ ဒိဝသတော၊စားသည်မှ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့မှ။ ဇတသံ၊ထိုသူတို့၏။ အနုဝသိတ္ဝာ၊ နေ့တိုင်းနေ၍။ ယောစတိက္ကု၊ သည်လည်း။ သကိံဝါ၊တကြိမ်လည်း။ ဘုဥ္ဇတိ၊၏။ တသ္မာ၊ အားဇင်း။ ဂန္ဆန္တောဝါ၊ သွားသောရဟန်းသည်လည်း။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ဇကောဒိဝသံ၊ တနေ့။ ဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌။ ဇကောဒိဝသံ၊တနေ့။ ပန္ထာဂန္ဆန္တောဝိ၊ဤနေ့ သည်ရှိသော်လည်း။ ဇကောဒိဝသံ၊တနေ့။ ဘုဥ္ဇတိ၊၏။ တသ္မာ၊အားဇင်း။ ဂမိသာမိတိစ၊ဟူ၍လည်း။ ဘုဥ္ဇတိ၊၏။ တသ္မာ၊အားဇင်း။ ယသ္မာဝါ၊အ ကြောင်းရဟန်း အားလည်း။ ဒေဿိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ အားဇင်း။ ယောဝါ ဘိက္ခု၊သည်လည်း။ ပညတ်၊သော။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိသောသူဟူသမျှ စားစေခြင်းငှါ။ နုပညတ်၊ မထားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊အားဇင်း။ ။အာဝသထဂိဏ္ဍာတာ၊ ဆွမ်းစားစရပ်အစရှိသည် တို့ကို ထားအပ်သော ဆွမ်း၏ အဖြစ် ပေးလေ။ ။ပဌမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

---

(၂) ဒုတိယ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒ။

(၈၁) ဂဏမည်သည် အဆို့သောအရာ၌ ၂-ယောက်။အဆို့သောအရာ၌ ၃-ယောက် ဤသို့စသည်ဖြင့် များသောအပြားရှိခဲ့။ဤ၌ အဘယ်မျှဖြင့် ဂဏဟူ၍ဆိုအပ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ ဣဓစ ဂဏောတိ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ပဒါဝိကန္တအားဖြင့် ဂဏအရကိုသာ

ဆိုခဲ့။ ဝါကျာဝဓိကန္တု အားဖြင့်လည်း အနက်ကို မဆိုပြီလော စောဒနာ ကြောင့်။ တေသံဩဒနာဒိနံ စသည်ဆို ပိန့်သတည်း။ ။ထိုဂဏဘောဇဉ်သည် အဘယ်မျှသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်းစွကာဒါ၌ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြခြင်းငှါ။ နိမန္တနတောဝါ ဝိညတ္တိတောဝါ လဒ္ဓေ ကိုပိန့်သော။ ။တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ။ဘောဇနေ သို့သွား။ ။နိမန္တနတောဝါ၊ မအပ်သော ဖိတ်ခြင်းဖြင့်ဂုဏ်း။ ကောစိ၊ တစုံတယောက် သောသူသည်။ ။နိမန္တေတိဒ္ဓိစဝ်။ ။ဘိက္ခူ၊တို့ကို။ ။ဂုဏ်းဒ္ဓိစဝ်။ ။ယေနကေနစိ ဝေဝစနေနဝါ ဘာသန္တရေနဝါ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ နာမံ ဂဟေတွာပုဒ်ကိုလည်း ဂုဏ်းဒ္ဓိစဝ်။ ။နာနာတောဝါ၊ အသိုးအသိုးဂုဏ်း။ ။စေဂဏ္ဍန္တိ၊ကုန်အံ့။ အသိုးအသိုးစားပါလျက်အဘယ်ကြောင့် ဂဏဘောဇနဖြစ်ကောင်းအံ့နည်း ရဒ်ရှိရကား။ ပဋိဂ္ဂဟဏာ မေဝဟိ ဇဏ္ဍုပမာဏံ ပိန့်သော။

[ဖိတ်ခြင်း၊သွားခြင်း၊စားခြင်းသည် ပမာဏမဟုတ်၊ခံခြင်းသာပမာဏဖြစ်သောကြောင့် ဂဏဘောဇနဖြစ်သည် ဟူလိုသော။]

ဒုဝိဓသဝိဒ္ဓ ဖိတ်ခြင်းကြောင့်ရသောဘောဇဉ်၊ တောင်းခြင်းကြောင့် ရသော ဘောဇဉ်နှစ်ပါးကိုယူ။ ။သမယ ချနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကိုပြအံ့သောငှါ။ ဂိလာနသမယာဒိသု စသည်ကိုပိန့်သတည်း။ ။ပါဒါနံ၊ ခြေတို့၏။ ဖာလိတတ္တာ၊ကွဲသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထိတကထိနာနံ၊ခင်းအပ်သောကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့အား။ ဿုတရေသံ၊ခင်းအပ်သော ကထိန်မရှိသော ရဟန်းတို့အား။ ယောဘိက္ခု၊သည်။ ဂန္ဆိတိဝါ၊သွားဆဲလည်းဖြစ်၏။ဂတောဝါ၊သွားပြီးသည့်လည်း။ စတ္တာရောဘိက္ခု၊တို့ကို။ ။အန္တိမပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်သာ ဆိုသည်။ ။အရာအထောင် စည်းဝေးရာအရပ်၌ကားဆိုဘွယ်မရှိ။ ။မဟာသမယဟူသည် ငါးမျိုးတို့ခေါင်းပါးသောအခါတည်း။ ။ဧကတော၊တကွနက်။ ဘုဉ်ကြွနှင့်၊ ကုန်သော၊ဗဟူနှင့်၊တို့အား ဂုဏ်း။နိစ္စဘတ္တာဒိသု၊ နိစ္စဘတ်အစရှိသည် တို့၌ဒ္ဓိဂုဏ်း။ ။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်သလာကဘတ်။ ပက္ခိကဘတ်။ ဥပေါသထိကဘတ်၊ ပါဋိပဒိကဘတ်တို့ကိုယူ။ ။ဒုတိယထိကျွာပဒေ ဂဏ္ဍိဒ္ဓြာနံ။

(၃) တတိယ ပရံပရဘောဇနသိက္ခာပဒ။

(၈၂) ပရဠုပရဠု ပရံပရံ၊ ပရံပရသဘောဇနံ ပရံပရဘောဇနံ။ဟူ သော၀စနဆိုကို ပြအံ့သောငှါ။ပရံပရဘောဇနေတိ ပရသပရသဘော ဇနေဟု ဖွင့်သော။ ၊ထိုပရံပရဘောဇဉ်သည်လည်း။ ဩဒနေန နှင် မန္တေတိ စသည်ဖြင့် ဖိတ်သော်သာလျှင် ဖြစ်ရကား။ ဂဏဘောဇနေ ၀တ္တာနယေနေ၀ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဘိက္ခ။ ဥပသက်မိတ္တာတူ မေ ဘန္တေ ဩဒနေန နိမန္တေမိ ဩဒနံမေဂဏှထ စသောနည်းကို။၀တ္တာ နယေနေ၀ ဟုဆိုသည်။နိမန္တိတသာ၊ ဖိတ်အပ်သောရဟန်း၏။ ။ဘော ဇနေသို့သွား။ ပရံပရသဒ္ဓါ၏ အပါဒါနိကို ငဲ့ခြင်းကြောင့်။ယေနယေန။လ။ ဘောဇနတော မိန့်သော။ ။ယေနယေန၊ အကြင်အကြင် သို့သောသူ သည်။ ။တပါး၀ူ၏ဘောဇဉ်ကို စားသော်လည်း ဖိတ်သော အစဉ် အားဖြင့် စားသော်၎င်း။ ရှေးဖိတ်သောဘောဇဉ်ကို သူတပါးအား စွန့်၍ စားသော်၎င်းအနာပတ္တိဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဋိပါတိယာ၀ါ၊အဝိကပ္ပေတွာ မိန့်ပြန်သတည်း။ ဥပ္ပဋိပါတိယာ၀ါ၊ကျိတကျ။အား ဖြင့်၎င်း။အစဉ်မဟုတ်သောအားဖြင့်လည်းဟူ။ အဝိကပ္ပေတွာ၊ မစွန့်မူ၍၎င်း ။ပရသပရသ၊ နောက်နောက် ဖိတ်အပ်သော ဘောဇဉ်ကို။မယ္ဟံ၊၏။ ။ဘတ္တပစ္စာသံ၊ ရနိုးသောဆွမ်းကို။ ။ပဌမ နိမန္တနံ၊ ရှေးဦးစွာ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်း ကို။ ။ကေသိဏ္ဍမို၊ ထမင်းတလုံးကိုမျှလည်း။ အညတြ နိမန္တိတဘော ဇနံ၀ဏ္ဏဒ္ဓိဿ၊ ရှေးဖိတ်ရာ အရပ်မှ တပါးသော အရပ်၌ စားခြင်း ဟူ သောအကြောင်းကြောင့်။ ။ကေသံသဒ္ဒါနိ၀ါ၊တကွနက်ရောလျှ လူအပ် သောဆွမ်းတို့ကိုလည်း။ ဘုဥ္ဇတိ၊ဆဲ့။ ။နှစ်ဦးသုံးဦး ဖိတ်၍ တခုသော အရပ်၌နေစေ၍ ထိုမှ၍မှဆောင်ခဲ့၍ လူသော ဆွမ်းဟူလိုသော။

နွေတိကိနိမန္တနာနိ၊နှစ်ဦးသုံးဦးဖိတ်သောဆွမ်းတို့ကို။ ။ဤ၌မိမိအ လိုလိုရောသည်ကိုယူ။ ။ဂါမေနဝါ၊ ရွာသူသည်၎င်း။ ပူဝေနဝါ၊ အ ပေါင်းသည်၎င်း။ ။နိမန္တိယမာနော၊ ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခံ၊ဆွမ်းကို။ ထမင်းခံလောဟု ဖိတ်သည်ရှိသော် သင့်ထမင်းဖြင့် အ လိုမရှိဆွမ်းကို ခံအံ့ဟု အလိုရှိသောရဟန်းအား ပရံပရဘောဇဉ်မဖြစ်။

အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော ယာဂုခဲ့ဘွယ် အစရှိသည်တို့ဖြစ်၏ဆိုလိုရင်း။ ။ကြိုယာကြိုယ ဖြစ်။စားခြင်းသည် ကြိုယ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်းသည် အကြိုယ။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ ကာဏမာတာသိက္ခာပဒ။

(၈၃) ပဟောနကတ္ထာယ၊ လက်ဆောင်အလို၌။ ။အတိရသက မောဒက သက္ခလိကာဒိဟိ၊ အလွန်ကောင်းသော အရသာရှိသော ကတွတ်မုန့် ကျွက်ကျစ်မုန့်အစရှိကုန်သော။ကျွဲသဲမုန့်သည်းဟူ။ ။ခဇ္ဇကေဟိ၊ခဲဘွယ်တို့ဖြင့်။ ။သတ္တုတိလ တဏ္ဍုလာဒိဟိ၊မုန့်ဆုပ်နှမ်းဆန်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ။ပတ္တေသုပူရာ ပတ္တပူရာ။နွေတယော၀ပတ္တပူရာနွေတို့ပတ္တပူရာ။၍၀စနတ္ထကိုပြလိုရကား။ နွေ၀ါတယော၀ါ ဖွင့်သော။ ။အဘာယ် သို့ပြည့်သနည်းစောဒနာ ရှိရကား။ ။မုခ၀ဋ္ဋိယာ စသည်ကိုမိန့်။ ။နွေတို့ပတ္တပူရ၏ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်သည် မုခ၀ဋ္ဋိယာ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင် ထင်ရှားပြီဖြစ်၍ အနက်ကိုမပြမူ၍၊ဆိုအပ်သောအခြင်းအရာကိုသာပြခြင်းငှါ ဇတ္ထေယေန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယေန ဘိက္ခုနာ၊သည်။ ဇန္ဓ၊ နှစ်သဝိတ် ပြည့်သော မုန့်တို့ကို။ ဇတ္ထ၊ ဤအိမ်၌ ပေး။

တတော၏ အစွဲကား အဘယ်နည်း၊အဘယ်သို့ဆောင်၍အဘယ်သို့ ဝေဘန်အပ်သနည်းဟု သုံးချက်သော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ။ လဒ္ဓဋ္ဌာနတော စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။သဗ္ဗာသန္နံ၊အလုံးစုံတို့အောက်နိုးသော။ အာသနသာလံ၀ါ၊ ဆွမ်းစားစရင်သို့၀င်း။ ။ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်သို့။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊မပြတ်။ပတိက္ကမတိ၊ ဖဲ့၏။ ။တတ္ထ၀ါ၊ သို့၀င်း။ ။အတ္တနော၊ မိမိဘို့။ ။အတ္တနော၊၏။အတ္ထာယ၊ငှါ။၍သို့သော်လည်းပေး။ ။ယာထာမိတ္တံပန၊အဆွေခင်ပွန်းအား၎ကျွန်ုပ်ကား။မံတ္တံ၊အတိုင်းအရှည်ကို။နဇာနိတွာ၊ မသိမူ၍။ ပဟောနကတ္ထာယ၊ လက်ဆောင် အလို၌။ နပဋိယတ္တံ၀ါ၊ မစိရင်အပ်သော မုန့်ကိုဝင်း။ ပါထေယျတ္ထာစ၊ ရိက္ခာအလို၌။ နပဋိယတ္တံ၀ါ၊ ကိုဝင်း။ တဒတ္ထာယ၊ထိုလက်ဆောင်ရိက္ခာအလို၌။ ပဋိယတ္တသေသကံ

ဝါ၊စိရင်သည်မှ ကြွင်းသောမုန့်ကိုဂင်း။ ·။ဂဏ္ဍန်ဿသ သို့ချည်းသွား။ ။ ဂမဒနဲ့၊ သွားခြင်းသည်။ ပဒိုပဿဒ္ဓေဝါ၊ ငြိမ်းပြီးသော်ဂင်း။ ။ခရိုးအာ ကြားဒ္ဓ တစုံတရသောဘေးရန်ကိုမြင်၍သော်ဂင်း အလိုမရှိသောကြောင့် ဂင်း မပို့အံ့ မသွားအံ့ဟူ၍ သွားခြင်းပြတ်သည်ဟူလိုသော။ ။ဒေန္တာနံ၊ များစွာ လှူကုန်သော။ ဥာတကပဝါရိတာနံ၊ တို့၏။ ပုဝံဝါ၊ မုန့်ကိုဂင်း။ ဂဏ္ဍန်ဿသစ၊အားဂင်း ။အတ္တနော၊၏။ ဓနေန၊ဖြင့်။ ဂဏ္ဍန်ဿသစ ၊အား ဂင်း။ ဝုတ္တလက္ခဏပုဝမန်တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောမုန့် မုန့်ဆုပ်အစရှိသည် တို့၏အဖြစ်ဂင်း ပေးလေ။ ။စတုတ္ထဆိကွာပဒေဂန္ထိုဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဉ္စမ ပဝါရဏာသိက္ခာပဒ။

(၈၄) ဘုတ္တာဝိဒ္ဒ သဗ္ဗတော ဏ္ဍုတ္တာဝိဝါ သုတ်ဖြင့်သက်သောအာ ဝိပစ္စည်းလောဟု တွေးတောယုံမှားဘွယ်ရှိရကား။ဘုတ္တာဝါဖွင့်သော။ ။ အတိတေ တတာဝန်္တုတာဝိ သုတ်ဖြင့် သက်သော တာဝိပစ္စည်း ဟူလို သော။ ။အလုံးစုံပြီးမှသာ ဘုတ္တာဝိမည်၏ဟူသောအနက်ကိုနှစ်စေလို၍ ယေန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယေန၊အကြောင်ရဟန်းသည်။ ပဋ္ဌန်ဘော ဇနာနံ၊တို့တွင်။အညတရံ၊ကို။ သာသပမတ္တမ္ပိ၊ မုန်ညင်းဆီးမျှလည်း။ ဇေံ၊ ဤသို့။ ။ဘုတ္တာဝံ ဟူ၍ ပဝါရိတော ဟူသောပုဒ်သည် ကတ္တုအနက်၌ ဖြစ်၏ဟုပြုခြင်းငှါ။ပဝါရိတောတိကတပဝါရဏောဟု မိန့်သတည်း။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ယထာရုတအားဖြင့် ဆိုအပ်သည်နှင့်လျော်စွာဆိုသောအနှ သန္ဓေတည်း။ ။ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌လည်း။ ။ပဝါရိတောတိ ဣဒဉ္စ ကတ္တု အတ္ထေနိဗ္ဗန္ဓိတ္တာ ဒသေတုံ ကတပဝါရဏောတိ အာဒိဝုတ္တံဟု မိန့် ၏။ ။ဤဋီကာသာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့၌ကား။ ။ပဝါရိတောတိ ပဒိုက္ခေပ တောဟု ကမ္မသာဓန ဖွင့်၏။ ။ကတပဝါရဏော ကတပဒိုက္ခေပေါတိ အတ္ထောဟူသော စကားကိုကား သဒ္ဒါကို အရိုအသေမပြုမူ၍ အနက်မှ ကိုသာပြုအံ့သောငှါ မိန့်သည်ဟုဆိုကုန်၏။

ပဝါရဏာလေးပါးတို့တွင် ဤဒ္ဓအာဘယ်ပဝါရဏာနည်းရုဒ်ရှိရကား။ ကတပဒိုက္ခေပေါတိအတ္ထော မိန့်သော။

[ပဓါရဏာသည် ဝဿံဝုတ္ထပဝါရဏာ ပစ္ဆိယပဝါရဏာ ဒုဋ္ဌိကွေပ
ပဝါရဏာ ယာဝဒတ္ထပါရဏာဟူ၍လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို
လေးပါးတို့တွင် အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ ဝဿံဝုတ္ထာနံ ဘိက္ခူနံ
တိဟိ ဌာနေဟိပဝါရေတုံ ဟူ၍လာသော ပဝါရဏာသည်
ဝဿံဝုတ္ထ ပဝါရဏာမည်၏။ ဣဏ္ဍာမဟံ ဘဂ္ဂေသံလံ စာ
တုမာသံဘေသကဠေန ပဝါရိတုံ၊ ဟူ၍ လာသော ပဝါရဏာ
သည် ပစ္ဆိယပဝါရဏာမည်၏။ပဝါရိတောနာမအာသနံ ပညာ
ယတိ စသည်ဖြင့် လာသောပဝါရဏာသည် ဒုဋ္ဌိကွေပပဝါ
ရဏာမည်၏။ ပဏိတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သ
ဟတ္ထာ သန္တပ္ပေသိ သံပဝါရေသိ ဟူ၍ လာသော ပဝါရ
ဏာသည် ယာဝဒတ္ထ ပဝါရဏာမည်၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင်
၌ဒုဋ္ဌိကွေပပဝါရဏာမည်၏ဟူလိုသော။]

ပယိကာမှဖြင့်ပင် ပဝါရဏာဖြစ်သလော ဟူသောစောဒနာကို နှလုံး
ပိုက်၍ အာသနံပညာယတိ။ လ။ ဝုတ္တာပဉ္စင်္ဂဝသေန ကိုယိန့်သတည်း။အာသ
နံ၊စားဆဲသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဘောဇနံ၊ ဓည်သည်။ ။အာဘိဟာရ
တိ၊ရှေ့ရှုဆောင်၏။ ။ဘုတ္တာဝိ ဟူသောစကားဖြင့် အကျိုးအထူးရှိသ
လောစောဒနာကြောင့်။ ဘုတ္တာဝိတိ။လ။နုပသာမိ ကိုယိန့်သတည်း။

အဘယ်ကြောင့်အကျိုးမရှိပြီးသည်ကိုဆိုသနည်းစုဒ်ရှိရကား။ယသ္မာ၊
လ။တသ္မာကိုယိန့်သတည်း။ ။ထိုသို့တစုံတရသောအကျိုးမရှိဘဲလျက်
အသို့မူ၍ ဘုတ္တာဝိ ဟူ၍ဟောလေသနည်း နိုဂဏ္ဌကဖြစ်ကာသာမဟုတ်
တုံလောစောဒနာကြောင့်။ ဒွိဂတ္တိဂတ္တန္တိ အာဒိသုပနစသည်ကို ယိန့်ပြန်
သတည်း။ ။ဝိပ္ပကတဘောဇနော၊ ဆွမ်းစား၍မပြီးသေးသော ရဟန်း
ကို။ ။ကိုယ်စိုးစဉ်းသောဘောဇဉ်ကို။ ။ယာဇ္ဇဘောဇနံ၊ကို။ ။ပရိဝါ
ရဘာဝေနစ၊အခြံအရံ၏အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ ။အာသနံ ပညာယတိ စသည်
ဖြင့်ဟောအပ်သောပါဠိကိုဖွင့်လို၍။ ပဝါရဏင်္ဂသုပန စသည်ကို ယိန့်သ
တည်း။ ။တံဘောဇနံ၊ကို။ ဧသဇသောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဘုဥ္ဇမာနော
စ၊စားဆဲသည်လည်း။ ။ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သော။ဘောဇနဉ္စ၊သည်လည်း။ ။

ဒါယကော၊ ပေးသော်သူသည်။ ။တသတိကွဲ့နော၊ အား။ ။အဘိ ဟာဠံ၊ ဂြိုးရွှ ဆောင်အပ်သော။ တံဘောဇနံ၊ ကို။ ။သစေပဋိဂ္ဂိဟိတိ၊ အံ့-ပေး။ ၆

ပဒတ္ထကိုဆိုပြီ။ ဝိနိစ္ဆယတ္ထကား။ အာဘယ်သို့နည်း။ စကားရှိသောကြောင့်။တတြယာယံဂိနိစ္ဆယော စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ယဉ္စဘောဇနံ၊ ကိုလည်း။ အသနာတိ၊ စား၏။ ။အဘိဟာဠံ၊ သော။ ယဉ္စဘောနံ၊ ကို လည်း။တံဘောဇနံ၊ကို။ ၊ကုမ္မာသော၊မယောမုနှ်။ သတ္တု၊ မုန့်လုံး။ ။ အညတရမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ။ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ဘုဉ်ဖွဲတဇ္ဇန်ဘောဇနံ ဟူသော၀စနတ္ထအားဖြင့်စားကောင်းသဖြင့်ဘောဇဉ်မမည်ဟူသောအနက်ကိုဖြစ်၏။ ။တတ္ထ၊ထိုငါးပါးသောဘောဇဉ်တို့တွင်။ သာလိ၊သလေး။ ဝိဟိ၊ကောက်။ယဝေါ၊ မယော၊ဂေါရုမော၊ နုတ်ကောက်။ ကဂိ၊ဆတ်။ ဝရကော၊ပြောင်း။ကုဒြူသကော၊လူး။ ။ပစန္တု၊ ချက်စေကုန်၏။ ။ထမင်းချက်အံ့ဟူ၍ ချက်သည်ဖြစ်စေ။ ယာဂုချက် အံ့ဟူ၍ ချက်သည် ဖြစ်စေ။ လက်ထင်ကောင်းက ဩဒနံ မည်သည်သာ။ ထမင်းချက် ကုန်အံ့ ဟူ၍ ချက်မှ သာမဟုတ်ဟူလိုသော။ ။ဩဒဓိ၊လက်ရာသည်။ အရေးသည်။ အဂိုင်းအခြားသည်။ ကြိုက်ရာပေး။ ။သစေပညာယတိ၊ အံ့။ ပဝါရဏံ၊ ပဝါရိတ်ကို ပေး။

ပဝါရိတ်ဖြစ်စေသည်ကို ဖြဖြိုး၍။မဖြစ်စေသည်ကိုဖြလိုရကား။ယောပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယောပန ပါယာသော၀ါ၊ အကြင်ဂဏာသည်၎င်း။ ယာပနအမ္မိလယာဂု၀ါ၊ အကြင်ဟင်းစပ်ယာဂုသည်၎င်း။ဥဒ္ဓနတော၊ခုံလောက်မှ။ ဩတာရိတမတ္တာ၊ချကာမျှဖြစ်၍။အဇ္ဇုတ္တာ၊လောလောဟူသည်ဖြစ်၍။အာဝိဋ္ဌတ္တာ၊စောင်း၍။ ။သာ၊ထိုဟင်းစပ်ယာဂုသည်။ အမ္မိလယာဂုကိုငဲ့၍၊သာဟု ဣတ္ထိလိင်ဆိုသည်။ ။ပါယာသောကို ငဲ့၍ကား သောပါယာသောဟု လိင်ဖြန်၍စွဲ။ ။လောလော ဟူသောအခါ၊ ပဝါရိတ်ကို မဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဧသောအခါ လက်ရာထင်ကောင်းသော်လည်းပဝါရိတ်ကိုမဖြစ်စေသည်ပင်လော စောဒနာကိုရည်၍သစေပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဥသုမာယ၊အင်္ဂွသည်၊ဝိဂတာယ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ ဃနဘာဝံ၊ ခဲသောအဖြစ်ကို။ ။တနုကဘာ၀ေါ၊ ကြဲသောအ

ဖြင့်သည်။ ။ပူဇော်အခါ ကြဲသည်ဟူ၍ ဇော်အခါခဲ၍လက်ရာထင်ကောင်းက ပဝါရိတ်ကိုဖြစ်စေသည်သာဟူလိုသော။ ။ဆန်သက်သက်ကို ချက်သောယာဂုသာ ပဝါရိတ်ကို ဖြစ်စေသည်မဟုတ်၊ ဤ ပြခြင်းငှါ သစေဝိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဗဟုပဏ္ဏာဖလကင်္ခိရေ၊ များစွာသော သစ်ရွက် သစ်သီး အညှောက်အဖုတို့ကို။ အယာဂုကော၊ ယာဂုမရှိသော။ ယာဂုမပါဟူလို။ ။နိမန္တဲ့နေ၊ဖိတ်ရာ၌။ဖိတ်အပ်သောဆွမ်းခံလည်းဟူ။ ။ဘတ္တေ၊၌။ဥဒကကဒ္ဒိကာဒိရာဒိနဲ့၊ ရေ၊ပဒုံးရေ၊ နွှဲရေ အစရှိသည့်တို့ကို။ ပက္ကုတ္ထိတေသု၊ကျိုက်ကျိုက်ဆူကုန်သော၊ မန္ဆမံသခဏ္ဍံဝါ၊ ငါးတုံးအမဲတုံးကိုငင်း။ သာနုလောမာနံ၊အလျော်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။တဏ္ဍုလေ၊တို့ကို။ဌပေတွာ၊၍၊ ။ဝေဠုတဏ္ဍုလေဟိဝါ၊ဝါးဆန်အစရှိသည်တို့ဖြင့်ငင်း။ကန္ဒမူလဖလေဟိဝါ၊အဖုအမြစ်အသီးတို့ဖြင့်ငင်း ပေး။

သြဒနဒ္ဓိအာဂရကိုငင်း။ ထိုသြဒနဒ္ဓိ ပဝါရိတ်သင့်ရာ-မသင့်ရာသောအဆုံးအဖြတ်ကိုငင်းဖြင့်ပြီး၍ယခုအခါကုမာသ စသည်တို့၏အာဂရကိုငင်း။ထိုကုမာသ စသည်တို့၌ ပဝါရိတ် သင့်ရာ-မသင့်ရာသော အဆုံးအဖြတ်ကိုငင်းဖြင့်လို၍။ကုမာသောနာမ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ယဝေဟိ၊မယော တို့ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သောမုန့်။ ဘဇ်ဖို့တွာ၊ လှော်၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သောမုန့်လုံး။ ခရုပါကဘဇ်ဖို့တာခဲ့၊ ကျက်စွာ လှော်အပ်ကုန်သော။ ကောဇွေတွာ၊ထောင်း၍။ သမပါကဘဇ်ဖို့တာခဲ့၊ အတန်ငယ် ကျက်ရုံ လှော်အပ်သောကောက်တို့၏ငင်း။ အာတပသုက္ခာခဲ့၊နေပူလှမ်းသောကေ၊က်တို့၏ငင်း။ ကုဏ္ဍကံဝါ၊ ဆန်ခွဲသည်ငင်း။ လာဇာဝါ၊ ပေါက်ပေါက် တို့သည်ငင်း ပေး။

မန္ဆမံသ တို့၏အဂရသည် ထင်ရှားပြီးဖြစ်၍ အဂရကိုမပြမူ၍ပဝါရိတ်သင့်ရာ-မသင့်ရာကိုသာပြလိုရကား မန္ဆမံသေသု စသည်ကိုမိန့်သော။ ယာဂုသိတ္ထမတ္တာနေဝ၊ ယာဂုလုံးမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော။ကောဘာဇနေဝါ၊ တရုသောသွက်၌ငင်း။ နာနာဘာဇနေဝါ၊ အသီးအသီးသော သွက်၌ငင်း။ ပက္ခိပိတွာ၊၍။ ။ထည့်၍ပေးသည်။ ။တာနိ၊ထိုငါးတုံးအမဲတုံးတို့ကို။ ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိသောဘောဇဉ်ကို။ တထော၊ထိုငါးတုံးအမဲတုံးမှ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊သည်။ အကပ္ပိယမံသဉ္စ၊ကိုငင်း။ ကုလဒူသက၊လ၊ဒိဟိ၊

ဒါယကာတို့ကို ဗျက်ဆိုးခြင်း၊ဆေးကုခြင်း၊ဥတ္တရိမနုဿတရားကိုကြွေးခြင်း၊ သာယာအပ်သော ရွှေငွေ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ကြောင့်လည်းဟူ။ ။အကပ္ပိယဲ့ဘောဇနဉ္စ၊ ကိုဂုဏ်း။ ပဒိုက္ခိပတိ၌စပ်။ ။စားအပ်သောဘောဇဉ်သည် ကပ္ပိယဖြစ်ဇစေ အကပ္ပိယဖြစ်ဇစေ ပယ်အပ်သော ဝတ္ထု၏ အကပ္ပိယ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရိတ်ကို မဖြစ်စေ ဟူလိုသော။ ။တံဘောဇနံ၊ ကို။ ဥတ္တဝါ၊ ၍။ ယထာယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ။တာဿ အာကာရဿ၊ကို။ ယေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ သောဘိက္ခု၊သည်။ ။ပဒိုက္ခိပတိ၌စပ်။ ။အညံ့၏အပါဒါနိကား ပတ္တဝါဒိဂဟဏော ဟုလော။ ။ယံ ပတ္တဝါဒိသု။လ။ ကာမောကား နိရုပေက္ခော ဟောတိ၏ အဖွင့်။ ။နိရုပေက္ခဟူသည် မြို့ခြင်း စားခြင်းဌါအလိုမရှိ သူတပါးအားပေးခြင်းဌါ အလိုရှိသည်ဟူလိုသော။ ။နိရုပေက္ခဖြစ်၍ ပယ်သော်သား၊ဝါရိတ်မသင့်သလော စုဒ်ရှိရကား။ အညတြဝါ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။နကေဝလံ၊ နိရုပေက္ခောဝါတိအာဟ အညတြဝါတိအာဒိ။ ဋိကာ။

အသန် ပညာယတိ ဘောဇန် ပညာယတိဒ္ဓိ ဝိနိစ္ဆယကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ ဟတ္ထပါသေ ဋ္ဌိတောဒ္ဓိ ဝိနိစ္ဆယကို ပြုအံ့သောဌါ ဟတ္ထပါသေဋ္ဌိတောတိဇ္ဇ္ဈ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။အာနိသဒသ၊ တင်သား၏။ အာသနသဟုစာရှိတတ်၏။ပါဠိပျက်။ ။ပန္နိမန္တဲ့တော၊နောက်အစွန်းမှ၊ပဌာယ၊၍။ ။အနုတေယျဟဇ္ဇော ဒ္ဓိစပ်။ ။နောက် ပဌာယတို့ကိုလည်း ဤအတူစပ်။ ။ပဏ္ဍိန်၊ဖနောင့်တို့၏။ ပဏ္ဍိယာဟု ဇကေဝစ်လည်းရှိ၏။ ။ပါရိမန္တဲ့တော၊ ထိမှာဘက်အစွန်းမှ။ နိသိန္နသဝါ၊ ထိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒါယကသ၊ပေးသောသူ၏။ အဂ်ံဒ္ဓိစပ်။ ။တတ္ထိ၊ထိုဟတ္ထပါသ်ဒ္ဓိ။ ။တတော၊ထိုဟတ္ထပါသ်မှ။ ပရံ၊ပြင်ဒ္ဓိ။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဥပနာမေတိ၊ညွှတ်၏။ ဤပါဌ်ဖြင့် ကာယဝိကာရကိုပြသည်။ ။ဟတ္ထေဝါ အာဓာရကေဝါဒ္ဓိ၊ဝါသဒ္ဒါကား အဝုတ္တဝိကပ္ပနအနက်ရှိ၏။ ထိုဝါသဒ္ဒါဖြင့် ဥစ္စသု ဟူသော အာဓာရကို ဆည်း၏။ ။တံဘတ္တံ၊ကို။ ဘတ္တပန္တိံ၊ထမင်းတောင်းကို ပေး။

ပဝါရဏာဖြစ်သည်ကိုပြခြင်းဌါ။ဤသကံပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဥဒ္ဓရိတွာဝါ၊ချီ၍ဂင်း။ အပနာမေတွာဝါ၊ ညွှတ်၍ဂင်း။ တံဘတ္တံ၊ကို။ ပရိ

ဝိသန္တိသဲ့သဲ့၊ လုပ်ကျွေးသောသူအား။ ။ဝတ္တာ ဟူသော ပါဌိသော်၌ စပ်။ ။ဓာရေသာမိ၊ ဆောင်အုံး။ ဣတိ၊သို့။ ဝတ္တာ၍။ ဂဟိတမတ္တမေဝ၊ ကိုင်ကာမျှသာလျှင်။ တံ၊ ထိုထမင်းတောင်းကို။ ။သာ၊ ထိုထမင်းတောင်းသည်။ အာဘိဟဋ္ဌာဝ၊လုပ်ကျွေးသောသူ ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်သာလျှင်။ ။တတော၊ထိုထမင်းတောင်းမှ။ ။ဣတရော၀၊တပါးသောသူသည်သာလျှင်။ ။ကဒ္ဒမ်ဆွဲနှာ၊ ယောက်မဖြင့်။ ဟင်းချိုဖြင့်လည်းဟူ။ ။ဥဒ္ဓတေပန၊ ခပ်အုပ်သော ဆွမ်းခွံကား။ ။ယောဂ်မ ဟင်းချိုဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည် သားလျှင် ထိုလုပ်ကျွေးသောသူ၏ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ဟူလိုသော။ ။ဗွိန္ဒုံ၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့၏။ သမဟာရေဝိ၊ အမျှဆောင်အပ်သော ဆွမ်းတောင်းခွံလည်း၊ ။အနုန္တရဿ၊အခြားမရှိသောရဟန်း၏။ အားလည်းဟူ။ ။ဣတရော၊ တယောက်သောရဟန်းသည်။ ကာယေန၊ဖြင့်။ အဘိဟဋ္ဌုံပန၊ ရှေးရှုဆောင်သော ဆွမ်းကိုကား။ ။ပဋိက္ခိပတောသို့သွား။ ။အဂိလိစလနာဒိနာ၊လက်ချောင်းကိုလှုပ်ခြင်း အစရှိသော။ အလံ၊တန်ပြီ။ ။သမံသကံ၊အမဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရသံ၊အရည်ကို။ ။ပဝါရိတ် မဖြစ်စေတတ်သော ဝတ္တာ၏ အမည်ကိုယူ၍ ဆိုသောကြောင့်။ တံသုတ္တာပဒိုက္ခေပတော ပဝါရဏာနုထိုဟု မိန့်အပ်သတည်း။ ။မံသရသံ၌၊မံသသရသံ မံသရသံ-ဟူ၍အသားဏ်အရည်ဟူသော အနက်ကိုသာမသိအပ် စင်စစ်ကား။ မံသဉ္စရသဉ္စ မံသရသံ ဟု အသားဟူသော အနက်အရည်ဟူသောအနက်ကိုလည်းသိအပ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်ဖြစ်သည် ဟူလိုသော။ ။ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ သာမည်ဆိုသောကြောင့် ပဝါရိတ်ဖြစ်သည်သာဟူလိုသော။

ကဋ္ဌရပနသာဒိဟိ၊ အညောက်ဝိန်းနဲ့ အစရှိသည်တို့နှင့်။ ။ကဋ္ဌရသူပဲ၊ အညောက်ဟင်းကို။ ။ပနသဗျဉ္ဇနံ၊ ဝိန်းနဲ့ ဟင်းလျာကို။ ။ဂမနာဒိသုပန ယဘို့ဇ္ဈံ ဣရိယာပထေ စသောပါဠိ၌ သွားလျက် ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် သွား၍သာ စားအပ်၏။ ခံရခြင်း စသော ဣရိယာပုထ်ကို မပြုအပ်။ ပြုသည်ရှိသော် အာပိရိတ်ဝိနည်းကံပြုမှစားအပ်၏။ ကြွင်းသော ဣရိယာပုထ်တို့ဖြင့်လည်း ဤအတူ။ ။အာတိရိတ္တံ၊လွန်သည်။နှ၊မဟုတ်။ ။အနတိရိတ္တ ဟူသည် အဘယ်နည်း ရဒ်ရှိရကား။ တမ္မုန စသည်ကိုမိန့်

သော။ ။တမ္ပနဲ၊ အနတိရိတ္တ ဟူသည်ကား။ ကပ္ပိယ ကတာ ဒိဟိ၊ ကပ္ပိယကတ အစရှိကုန်သော။ ဝိနယကမ္မာကာရေဟိ၊ ဝိနည်းကံ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အကတံဝါ၊ မပြုအပ်သော ဘောဇဉ်သည်ဌင်း။ အနဓိကံဝါ၊ အကြွင်းမဟုတ်သော ဘောဇဉ်သည်ဌင်း။ ။တတ္ထဝစနေ၌ဌ်းဌေတံ၊ ထိုသစ်သီး အစရှိသည်တည်း။ ။အကပ္ပိယံနာမ၊မည်၏၊ တံအကပ္ပိယံ၊ ထိုအကပ္ပိယဖြစ်သော သစ်သီး အစရှိသည်ကို။ အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ။ သဗ္ဗံဟူ၏။ ။အပဋိဂ္ဂဟိတံယေဝ၊အကပ်မခံအပ်သော၀တ္ထုကိုသာလျှင်။ ကပ္ပိယံ၊အပ်သည်ကို။ ။ယောဘိက္ခု၊သည်။ ။အတိရိတ္တံ၊ကို၊အလမေတံသဗ္ဗံ ဟူပြုသည်ဟူလိုသော။ ။ဘုတ္တာဝိနာ၊လ။ ဆွံ့ပဒံ၊သည်။ ။ဥတ္တာနမေဝ၊ပေါ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဇေဝံ၊ထို။ အလမေတံသဗ္ဗံ ဟူ၍ ပေး၊လေ၊

[အခ်ီပ္ပါယ်ကား။ စား၍ကောင်းဖြစ်စေ ဘောဇဉ်ငါး၊ပါး၌တို့တွင်တပါး ပါး၊လည်း ဖြစ်စေ၊ နှစ်တောင်ထွာသော ဟတ္ထပါသ် ၌လည်း တည်စေ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ရွှေ့ရှားဆောင်သည် ဖြစ်စေ ကိုယ် နှုတ်ဖြင့် ပယ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊၍အင်္ဂါငါး၊ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် ဆွရိယာပုထ် ပြောင်း၍ စား၊လိုသည်ရှိသော် အတိရိတ်ပြုမှသာစား၊ရ၏။]

အတိရိတ်ပြုသည်ရှိသော်ကား ငါး၊ပါး၊သောကပ္ပိခြင်းဖြင့် မကပ္ပိသော သစ်သီး အစရှိသည်ကိုဌင်း၊ မအပ်သော အသား ဆယ်ပါး၊ကိုဌင်း၊ ကုလဒူသက စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော အကပ္ပိယဘောဇဉ်ကိုဌင်း၊ အလမေတံသဗ္ဗံ ဟု အတိရိတ် ပြု၊သော်လည်း ပြုသည်မမည်။ အကပ်မခံအပ်သော ဝတ္ထု၊ကို အလမေတံ သဗ္ဗံဟု အတိရိတ် ပြု၊သော်လည်း ပြုသည်မမည်။ အပ်အောင်ပြု၊စေခြင်း၌လာသောပရိဝတ်သင့်သောရဟန်း သည် မချိအပ် မဆောင်အပ်သော ဝတ္ထု၊ကို ပြု၊သော်လည်း ပြုသည် မမည်။ အပ်၊အောင် ပြု၊စေခြင်း၌လာသော ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြု၊သော်လ့ည်း ပြုသည်မမည်။ အလမေတံသဗ္ဗံဟု အတိရိတ်ပြု၊သောဝိနည်းဓိဂ်သည်ပဝါရိတ်လောက်သောဘောဇဉ်ကိုမစား

ဘဲပြုသော်လည်းပြုသည်မမည်။ ဆွမ်းစားစဉ် ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်း သည် တပါးသော ပဝါရိတ်ဂုဏ် သင့်သောရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကိုအတိ ရိတ်ပြုသည်ဖြစ်အံ့ မိမိနေရာမှထ၍ပြုသည်ရှိသော်ပြုသည်မမှုမည်။ "အ လမေတံသဗ္ဗံ ဟာ နှုတ်ဖြင့်၍ ဝိနည်းဓိဂ်ရဟန်းမဆိုသည်ရှိသော်ပြုသည် မမည် ဟူလိုသော။

တသော၀၊ထိုအနတိရိတ်၏သာလျှင်။ပဋိပက္ခနယေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောနည်းဖြင့်။အဓိပ္ပါယ်ကား ငါးပါးသော ကပ္ပိခြင်းတို့ဖြင့် ကပ္ပိအပ် သော သစ်သီး စသည်ကိုလည်း အပ်သော ဘောဇဉ်ကိုလည်း အလမေတံ သဗ္ဗံဟာ အတိရိတ်ပြုသော်လည်း အကပ်ခံအပ်သော ဝတ္ထုကို အတိရိတ်ပြု သော်လည်း အပ်အောင်ပြုစေခြင်းငှါ လာသောပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း သည် ချိအပ်ဆောင်အပ်သောဝတ္ထုကို အတိရိတ်ပြုသော်လည်းအပ်အောင် ပြုစေခြင်းငှါ လာသော ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသ်၌တည် ၍ အတိရိတ် ပြုသော်လည်း အတိရိတ်ပြုသော ရဟန်းသည် ပဝါရိတ်ပြု လောက်သော ဘောဇဉ်ကို စား၍ အတိရိတ်ပြုသော်လည်း ဆွမ်းစားစဉ် ပဝါရိတ် သင့်သော ရဟန်းသည် တပါးသော ပဝါရိတ်ဂုဏ် သင့်သော ရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကို စား၍ အတိရိတ်ပြုသော်လည်း ဆွမ်းစားစဉ် အလမေတံသဗ္ဗံဟာ နှုတ်ဖြင့်၍ ဆိုသော်လည်း အတိရိတ်ပြုသည် မည်၏။ ဤသို့အနတိရိတ္တ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောနည်းဖြင့် အတိရိတ္တ ကိုဆိုအပ်၏ ဟူလိုသော်။

ဤဝိနည်းကံခုနစ်ပါးတို့တွင် ရှေ့လေးပါးသည် အတိရိတ်ပြုအပ်သော ဘောဇဉ်၏အင်္ဂါနောက်သုံးပါးတို့သည်အတိရိတ်ပြုသောရဟန်း၏အင်္ဂါ ဟူမှတ်အပ်၏။အတိရိတ်ပြုသောရဟန်းသည်လည်းပဝါရိတ်မသင့်သော ရဟန်း သင့်သော ရဟန်းအားဖြင့် ခုနစ်ပါး။ ထိုခုနစ်ပါးတို့၀ယ် ပါဝါရိတ် မသင့်သောရဟန်းသည် ပဝါရိတ်သင့်သောတပါးသောရဟန်း၏ဘော ဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုသည်ရှိသော်ပဝါရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကိုစား မှသာ ပြုအပ်၏။ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်ကား၊ ပဝါရိတ်သင့် သော တပါးသော ရဟန်း၏ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုသည်ရှိသော်။ နေ ရာမှ မထဘဲသာပြုအပ်၏။ထို့ကြောင့် ပဝါရိတ်မသင့်သောရဟန်းသည်

တပါးသော ရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ် ပြုသည်ဖြစ်အံ့ ပဝါရိတ်လောက်သောဘောဇဉ်ကို စားပြီးမှ ကပ္ပိယကတစသော အင်္ဂါသေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဘောဇဉ်ကို အလမေတံသဗ္ဗံဟု ဆို၍ အတိရိတ်ပြုအပ်၏။ ။ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် တပါးသောရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကိုအတိရိတ်ပြုသည်ဖြစ်အံ့ နေရာမှမထမူ၍သာ အလမေတံသဗ္ဗံဟု ဆို၍ အတိရိတ်ပြုအပ်၏။

ပဋိပက္ခနည်းဖြင့် သိအပ်သောဟူ၏။ဗိုးစဉ်းမျှဝိသေသမရှိပြီလောဒဒ်ရှိရကား။ အဝိစေ့ဆွေစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ငြွေး၊ ဤအတိရိတ်ကို၌။ ။ကေမွိသိတ်ဆိုး၊ထမင်းတလုံးကိုငင်း။ မံသဟိရုံဝါ၊ အသားမျှင်ကိုငင်း။ ။ယောဘိက္ခု၊သည်။ ။ပဝါရိတော၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍။ ကာလေ၊တည့်သောအခါသည်။ဥပကဋ္ဌေဝါ၊ နီးသည်ရှိသော်လည်း။ ။ပဝါရိတ်မှန်းသင့်သော ရဟန်းသည် ထိုနေရာမှ မထသေးသောကြောင့် ပဝါရိတ်ငင်းသင့်သောတပါးသောရဟန်းသည် အတိရိတ်ပြုစေခြင်းငှါ ဆောင်ခဲ့သော ဘောဇဉ်ကို အလမေတံသဗ္ဗံဟု ဆို၍ အတိရိတ် ပြုအပ်၏ ဟူလို၏သော။ ။ဆောင်ခဲ့သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုပြီး၍ စားစဉ်တပါးသော အာမိသကို ထည့်သည်ဖြစ်အံ့ တဘန်အတိရိတ်ပြုအပ်သလော မပြုအပ်သလော စောဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ သစေပန စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။အဘယ်ကြောင့် တဘန်ပြုခြင်းငှါ မရအပ်သနည်း ဒုဒ္ဒိရကား။ ယံဟိ စသည်ကိုမိန့်။

ယံဘောဇနံ၊ကို။ အကတံ၊ အတိရိတ်မပြုသေး။ တံဘောဇနံ၊ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊အတိရိတ်ပြုအပ်၏။ ။ယေနစ၊အကြင်ရဟန်းသည်။ ။ဝုတ္တံ၊ ဖြင့်။ အာဓာရကား။ သိဟဠဒ္ဝီကထာသု ဟုလာ။ ။တတ္ထိဿ ဘာဇနေ၊ ထိုရှေးဦးစွာသော အတိရိတ်ပြုသောသွက်၌။ ။ပဌမကတေန၊ ရှေးဦးစွာ အတိရိတ်ပြုအပ်သောဘောဇဉ်နှင့်။ ။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တေနဝါ၊ ထိုရှေးဦးစွာအတိရိတ်ပြုသောရဟန်းသည်ဌင်း။ ကတံ၊တပါးသောသွက်၌ပြုအပ်သောဘောဇဉ်ကို၊အတိရိတ်ပြုအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကိုကား ထိုရဟန်းသာ စားခြင်းငှါ ဒုဿသလော ဒုဒ္ဒိရကား။ နကေဝလဉ္စ စသည်ကို မိန့်သော။ ။တာသု၊ထိုအတိရိတ်ပြုစေသောရဟန်းအားသာလျှင်။ ဘုဉ်စွဲတုံ၊

ဌါ။ဝဋ္ဋတိ၊အပ်သည်ကား။နှ၊မဟုတ်။ ။ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းအား လည်းအပ်သည်ရှိသော်စား၍သိ၍ပင်စားအပ်သလောစောဒနာကြောင့်။ ယထာပန စသည်ကိုဒိန္နသတည်း။ ။ပနတထာပိ၊ ထိုဆိုမိန့်အပ်သော်လည်း။ ။ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းတို့အား လည်းအပ်တော့သည်ဟူ၍ စား၍သိ၍ မစားအပ် အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုသော ဘောဇဉ်နှင့် မရောအောင်ပြု၍သာ စားအပ်၏။ ရော၍ကား မစားအပ် ပဝါရိတ်မသင့်သော ရဟန်းတို့ကား အလိုရှိတိုင်း ရော၍ဌင်း မရောမူ၍ဌင်း စားအပ်၏ ဟူလိုသော။

ကပ္ပိယကတ စသည်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါဂိလာနာတိရိတ္ထာကို ပြခြင်းဌါ။ ဂိလာနာတိရိတ္ထာမှန စသည်ကို ဒိန္နသတည်း။ ။ခါဒိတဗ္ဗန္တိ ခါဒနိယံ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနိယံ။ ။ယာဝကာလိကရ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံဟု ဖွင့်သော။ ။ခါဒေယျဝါ ဘုဉ္ဇေယျဝါ ပါစိတ္တိယံဒ္ဝိပါစိတ်ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်။ ပုဗ္ဗပယောဂဒ္ဝိရက္ခဏ်လည်းဖြစ်သင့်ရကား။ ဝုတ္တာနယေန စသည်ကို ဒိန္နသတည်း။ ။အသနံ ပညာယတိ စသည်ကို ဝုတ္တာနယဟူ။ ။ပဝါရိတသာ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍။

[တိကပါစိတ္တိယံဒ္ဝိ။ အတိရိတ်မပြုသည်ဒ္ဝိ မပြုအပ်သည်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း အတိရိတ်ပြု၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ်ဖြစ်၏။]

တေသံ၊ထိုယာမကာလိက အစရှိသည်တို့ကို။ ။ပရိဘောဂဒ္ဝိစပ်။ ။ အနုညာတ ပရိဘောဂဝသေန၊ အစွဲပြုအပ်သော သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ယာမကာလိကကို ပါပါသအကြောင်းရှိသော် ထိုဝိပါသကို ဖျောက်ခြင်းဌါ သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝကကို အနုဟူသော အကြောင်းရှိသော် ထိုအနုကို ငြိမ်းစေခြင်းဌါ စွဲပြုတော် မူအပ်၏။ ထိုဆိုစွဲပြုအပ်သော သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် အာဓိသနှင့် မရောမူ၍ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။ ပဥ္စမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒ။

(၀၅) တဿ ပဝါရိတဿ၊ ထိုပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း၏။ ။ အသာဒနံ စောဒနံ၊ စောဒနာခြင်းကို။ မံကုကရဏာဘာဝံ၊ အရှိန်အစေ့မဲ့ ပြုခြင်းကို။ ။သောဘိက္ခု၊ ထိုပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည်။ တံ၊ထို ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ။တဿိံ၊ထိုပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည်။ ။ အာဘိဟာရကဿ၊ ဂျုံးရှုဆောင်သော ရဟန်း၏။ တဿ၊ ထိုခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကို။ ။အာဘိဟရန္တဿစ၊ ဒေးဝုင်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုယာမကာ လိကအစရှိသည်တို့ကိုလည်းပေး။မခဲ။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာန်။

---

(၇) သတ္တမ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒ။

(၀၆) ဝိဂတော ကာလော ဝိကာလောဟုပြုစေလိုရကား။ ဝိဂတေ ကာလေဟုံ ဖွင့်သတည်း။ ။အာဘယ်ကာလသည် ဝိကာလ မည်သနည်းစောဒနာရှိ၍။ မဇ္ဈန္တိကာတိက္ကမနတော စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ အာမံဝါ၊ စိမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပက္ကံဝါ၊ ကျက်သည်လည်း ဖြစ် သော။ ။အာမိသ သခေ်ပဂတံ၊ အာမိသဟူသော အဓေ အတွက်သို့ ရောက်သော။

[တိကပါစိတ္တိယံဒွေ ဝိကာလဒွေ ဝိကာလဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ယုံမှားရှိ ခြင်း၊ကာလဟု အမှတ်ရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တိကပါစိတ် ဖြစ်သတည်း။]

ရောမဒ္ဒကဿ၊ စမ္ပြိုခဝ်သော ရဟန်းအား။ရောမဒ္ဒံ၊ စမ္ပြိုခပ်ခြင်းကို။ ပေး။မခဲ။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာန်။

---

(၈) အဋ္ဌမ သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒ။

(၀၇) သန္နိဓိံ ကရောတိတိ သန္နိဓိကာရောဟူသော၀စနဿကို နှစ် စေလိုရကား။သန္နိဓိကာရော အသာတိ သန္နိဓိကာရံဟုဖွင့်သတည်း။ ။ ကာရသဒ္ဒါ၏ ကတ္တုစသော အနက်ကို နှစ်စေလိုရကား။ ကာရော။လ။ ၎ကဲ့ မိန့်သတည်း။ ။ကာရော၊ ကာရသဒ္ဒါဂုဏ်း။ ကရဏံ၊ ကရဏာ

သန္ဒါ၊ဂုင်း။ ကြိယာ၊ဂုင်း။ ဤတိက္ကဒံ သန္ဒတ္တယံ၊ ဤသန္ဒါသုံးခု အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊အနက်အာဒေါဖြင့်။ ဂေါ်းတူ၏။ ။အသ၊ထိုနှစ်ပါးသော ကာလိကအား၊ ။သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဒ္ဓါ၊သန္နိဓိကာဂရုကံ ဟုရှိသည်မဟုတ်တုံ လောစဒ်ရှိရကား၊သန္နိဓိကာဂရမေဝ သန္နိဓိကာဂရကံဖွင့်သော။ ကပစ္စည်းသည် သွတ္ထဟူလိုသော။ ။သိဒ္ဓိးခြင်း ကြိယာရှိသော ဝတ္ထု၊အပေါင်းသည်ပင် သန္နိဓိကာဂရမည်သလော စောဒနာကြောင့်။ ပဒိုဂ္ဂဟောတွာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ကေရတ္တိဝိတိနာမိတာသ၊ တညဉ်ကို လွန်စေအပ်သော ကာလိကနှစ်ပါး၏။ ။ဂဏ္ဍန်္တသ၊ ယူသောရဟန်းအား။ ပဒိုဂ္ဂဟဏော၊တဖန်ယူခြင်းကြောင့်။ သာရတ္တဒိပနိအလို။ ။ဂဟဏော သာပါဒ္ဒဟောင်းဖြစ်၏။ ။စား၊လောက် သောက်လောက်သော သန္နိဓိဖြစ်သော ယာဝကာလိက, ယာမကာလိကကို စားသောက် သော်သော အာပတ်သင့်သလော စောဒနာကိုရည်၍။ သစေဝိ ပတ္တော ဒုဇ္ဇဒ္ဓါတော ဟောတိတာဒိသေပတ္တော ပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေဘုဉ်္ဇန်္တသ္သပါစိတ္တိယံကိုမိန့်သော။

အဘယသ်ဆိုဒုဇ္ဇဒ္ဓါတဖြစ်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ဒုဇ္ဇဒ္ဓါတအဖြစ်ကိုပြလိုရကား။ယံအဂိုလိယာ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဒုဇ္ဇဒ္ဓါတော၊ စင်နှိုင်ခဲသည်။ ။ယံပတ္တံ၊ကို။ယံသန္တံသ၊ ချဉ်သည်ရှိသော်။ဂဏ္ဍိုက ပတ္တသဝါ၊ အဖွဲရှိသောသဝိတ်၏လည်း။ ။ဂဏ္ဍိုကန္တရေ၊အဖွဲအကြား၌။ ဆိနေဟော၊ဆီသည်။ သောဆိနေဟော၊သည်။ ။ပဿရတိ၊သန္ဓိသတိ နှစ်ပုဒ်၌စပ်။ ။သန္ဓိသတိ၊ထင်၏။ ။ယာဂုအပေါ်၌ထင်သည်ဟူလိုသော။ ။ပတ္တော၀ိ၊၌။ ၀ိ-သန္ဓါဖြင့်စား၊လောက်သောက်လောက်သော ယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိက ဖြစ်မှသာမဟုတ်။ မစင်သောသဝိတ်၌လည်း စားသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟူလိုသောအနက်ကိုပြ၏။ အဿိကား၊ဝိသန္ဓါအနက်မရှိဟုဆိုကုန်၏။မသင့်၊ အနက်ရှိသည်သာ။ ။သဝိတ်၌ကပ်သော ယာဝကာလိက၊ယာမကာလိက၏အကပ်ခံခြင်းကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ပုနဒိဝသေဘုဉ်္ဇန်္တသ ပါစိတ္တိယံဟု မိန့်သတည်း။ ။သန္နိဓိဖြစ်သော်လည်း သုံးဆောင်အပ်သည်ကို ပြလိုရကား ယံပနဘောဇနံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တေဟိ၊ထိုသာမဏေတို့သည်။ နိဟိတံ၊ သိုဖြိုးအပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ ။တံ ဘောဇနံ၊ သည်။ ။

အဘယ်ကြောင့် အဝ်လေသနည်း။ ဝါ၊အဘယ်သို့ အဝ်သည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်သနည်းရန်ရှိရကား။သယံပဋိဂ္ဂဟေတွာစသည်ကိုမိန့်သော။

အပရိစ္စတ္တမေဝ၊ မစွန့်အပ်သေးဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။ ။ဤဘောဇဉ်ကို မသုံးဆောင်ပြီဟု အကပ်ခံခြင်း၌ နိရပေက္ခစွန့်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ လူသာမဏေတို့အား နိရပေက္ခပေးခြင်းဖြင့်၎င်း မစွန့်အပ်သည်ကား အပရိစ္စတ္တမည်၏။ ။ထို့ကြောင့်၊သူတပါးအား မပေးသော်လည်း ငါမသုံးဆောင်ပြီဟု အကပ်ခံခြင်း၌ နိရပေက္ခစွန့်ခြင်းဖြင့် စွန့်အပ်သော အကပ်ခံခြင်း၏သည်ဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယနှုန်းအပ်၏ဟု သိအပ်၏။ ။ဤကား၊ ဤဋိကာသာရတ္ထဒီပနီဋီကာလာသော ဂဏ္ဌိပုဒ် သုံးပါးအလို။ ။သာရတ္ထဒီပနီ ဝိမတိဝိနောဒနီဆရာတို့၏အလိုအားဖြင့်ကား။နိရပေက္ခအားဖြင့်လူသာမဏေတို့အား စွန့်အပ်သော ယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိကဝတ္ထုသာ အဝ်၏။ အကပ်ခံခြင်း၌ နိရပေက္ခ ဖြစ်သော်လည်း လူသာမဏေတို့အား မစွန့်အပ်သော်ကား မဒေဝ်။

ကပ္ပိယ,အကပ္ပိယ ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း၌ အာပတ်အထူးမရှိသော်။ ကပ္ပိယဘောဇနံ ဘုဥ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံဟု ဝိသေသကို မဆိုတန် အထူးရှိသော်သာ ဆိုတန်၏။ အကပ္ပိယဘောဇဉ်တို့၌ အထူးအဘယ်သို့ရှိသနည်း စောဒနာဘွယ် ရှိရကား။ အကပ္ပိယေသုပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အကပ္ပိယေသု၊မအပ်သောအသားတို့တွင်။ ။ပနသဒ္ဒါကား။ ဝိသေသတ္ထဇောတက။ ။သေသေသု၌၊ဆင်သားစသော ကိုးပါးသော အသား။ အပဋိဂ္ဂဟိတ ဥဒ္ဒိဿကဖြစ်သော အသားတို့ကိုယူ။ ။ပါဠိတော်၌ သတ္တာဟ ကာလိကံ ယာဝဇီဝကံ အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ကဋသ စသည်ဖြင့် သန္နိဟိတ ဖြစ်သော သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝကတို့၌ နံနက် အခါတို့၌လည်း အာဟာရ အလို့ငှါ မျိုခြင်း၌လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်လည်း ဖြစ်ရာသောကြောင့် အာဟာရတ္ထာယ အစ္ဈောဟရဏတော ဒုက္ကဋေနသဒ္ဒိံဟု မိန့်သည်။ ။ဒုက္ကဋေန၊နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ တကွ။ ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု၊ ခပ်ဆိမ်းသောဝိကပ်တို့၌။ ။ကပ္ပိယဘောဇနံ

ဘုဥ္ဇန်သ သည်ဖြင့်ဆိုအပ်သောဝိကပ်တို့ကိုယူ။ ။အပရဂ္ဂိပါစိတ္တိယံဝဏ္ဏနာ၊ ၌။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပဝါရိတ် သင့်လျက် သန္နိဓိဖြစ်သော ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်အံ့ ပါစိတ် နှစ်ချက်။ လူသား ထုလ္လစ္စဉ်းနှင့်တကွ ပါစိတ်နှစ်ချက်၊ ကြွင်းသော အကပ်ပိယအသားတို့၌ ဒုက္ကဋ်နှင့်တကွ ပါစိတ်နှစ်ချက်။ ယာမ ကာလိကကို အကြောင်းရှိ၍ အာမိသနှင့် တကွသော ခံတွင်းဖြင့် မျိုသည်ဖြစ်အံ့ ပါစိတ် နှစ်ချက်။နိရာမိသဖြစ်သောခံတွင်းဖြင့် မျိုသည်ဖြစ်အံ့ တချက်သာ။ ။အာဟာရအလို၌ အာမိသနှင့်တကွသော ခံတွင်းဖြင့် မျိုသည်ဖြစ်အံ့ ဒုက္ကဋ်နှင့်တကွပါစိတ်နှစ်ချက်၊ နိရာမိသဖြစ်သောခံတွင်းဖြင့်မျိုအံ့ ဒုက္ကဋ်နှင့်တကွ ပါစိတ်တချက်၊ ဤသို့ ခပ်သိမ်းသော ဝိကပ်တို့၌ တပါးသော ပါစိတ်ပွါး၏ ဟူလိုသော။]

ပဝါရိတ်သင့်ထျက်အတိရိတ်မပြုသော ဘောဇဉ်ကိုသုံးဆောင်သော ရဟန်းအား အနတိရိတ္တာကြောင့်တပါးသောပါစိတ်သည် ပွါးသောဟုဆို၏။ ဝိကာလ၌ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအားလည်း အနတိရိတ္တာကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် ပွါးသလောစောဒနာရှိရကား။ သစေဝိဝိကာလေစသည်ကိုမိန့်သော။ ။နေလွဲပြီးဖြစ်သောကြောင့် အနတိရိတ္တာဟူသောအကြောင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်ပြီ ဟူလိုသော။ ။ဝိကာလကြောင့်ကား အလုံးစုံသောကာလိကတို့၌ အာပတ်သင့်သလော စောဒနာကြောင့် သတိပစ္စယေ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။အဝသေသေသု၊ ယာမကာလိကအစရှိသည့်တို့မှကြွင်းသောယာဝကာလိကတို့၌။ ဝိကာလပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ။ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ ဝဏ္ဏိယေဝ၊ တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား ဝိကာလ၌ မျိုသည်ဖြစ်အံ့။ပကတိဘောဇဉ်၌သန္နိဓိကြောင့်တချက်၊ဝိကာလကြောင့် တချက်၊ဤသို့ပါစိတ်နှစ်ချက်။ အကပ်ပိယအသားတို့တွင်လူသံုးး၌ ထုလ္လစ္စဉ်းနှင့်တကွပါစိတ်နှစ်ချက်၊ ကြွင်းသောအသားတို့၌ ဒုက္ကဋ်နှင့်တကွ ပါစိတ်နှစ်ချက်။ဤသို့ပါစိတ်ပွါး၏ ဟူလိုသော။

ဥပသမဖုန္နဆျင်းတူရကား ရဟန်းယောကျ်ား၏ သန္ဓိဓိသည် ရဟန်းမိန်းမအား၊လည်း၊မအပ်။ ။ရဟန်းမိန်းမ၏သန္ဓိဓိသည် ရဟန်းယောကျ်ားအား၊လည်း၊မအပ်ဟု အယူရှိလေရာသောကြောင့် ဘိက္ခုသာပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဘိက္ခုသ၊၏။ သန္ဓိဓိ၊ သိမ့်မှိုးအပ်သော ယာဝကာလိက ယာမကာလိကသည်။ဘိက္ခုနိယာ၊အား။

[တိကပါစိတ္တိယံဒ္ဝေ သန္ဓိဓိဒ္ဝေသန္ဓိဓိဟုအဖတ်ရှိခြင်း ယုံမှားရှိခြင်း သန္ဓိဓိမဟုတ်ဟု အဖတ်ရှိခြင်း၏ အစွမ်းအား၊ဖြင့် ပါစိတ်သုံးချက်ဖြစ်၏။]

ဇောနိ၊ထိုသတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝက တို့သည်။ ။သံသဋ္ဌာနိဝိ၊ ရောသော အရည်ရှိသော ယာမကာလိက အစရှိသည် တို့သည်။ အာဟာရဏ္ဍာယ၊ ဌ။နကပ္ပတ္တိ၊ မအပ်ကုန်။ ။မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဘေသဇ္ဇခန္ဓကပါဠိဖြင့်ပြီးစေလိရကား ဝတ္တဥ္ဉေတ်စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တေနတေန၊ ထိုထိုသို့သော ယာဝကာလိက အစရှိသည်နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တာကွ။သံသဋ္ဌံ၊ရောသော။ တံတံ၊ထိုထိုသို့သော ယာမကာလိက အစရှိသည်ကို။ အသန္တိန္နရသံဝါ၊ မရောသောအရည် ရှိသည်လည်း။ သုဓောတံ၊ ဆေးၜိစ်သည်လည်း။ ။ယထာ၊အကြောင်အခြင်းဖြင့်။ကတော၊သော်။ ဤတရေန၊ တပါးသော ယာမကာလိကနှင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှော ခြင်းသည်။ နပညာယတိ၊မထင်။ တထာ၊ဖြင့်။ကတွာ၊၍။ ဤသို့ပါဌသေသနှင့် တာကွယောဇနာ။

အာဘယ်ကြောင့် မအပ်သနည်းစုဒ်ရှိရကား ယာဝကာလိကဌစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေန၊ထိုနေ့အကပ်ခံခြင်းအစရှိသော။ တေန၊ထိုသတ္တာဟကာလိကနှင့်။ဒ္ဝိဟပဋိဂ္ဂဟိတေန၊နှစ်ရက်အကပ်ခံခြင်းရှိသောသတ္တာဟကာလိကနှင့်။သဒ္ဒိ၊တာကွ။တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံဝါ၊လည်းဖြစ်သော။ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံဝါ၊ ရှေးဦ အကပ်ခံအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယာဝဇီဝကံ၊ သည်။ ဆာဟံ၊လုံး။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ ။ဤသို့အောက်မှလိုက်စေ၍သမ္မန်။ ။နောက်ကိုလည်း ဤအတူသမ္မန်။ ။ထိုနေ့အကပ်ခံသော ယာဝဇီဝကသာအပ်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော။ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတဖြစ်

သော ယာဝဇီဝကအင်္ဂါသည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့်ဆိအမှ်သနည်း စောဒနာရှိရကား။ တသ္မာယေဝဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တံသ္မာကို ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ ဝန္ဒီတိကိုစွဲ။ ။သတ္တာဟကာလိကေန ဘိက္ခဝေယာဝ ကာလိက ပဋိဂ္ဂဟိတံသတ္တာဟံကပ္ပတိသတ္တာဟာတိက္ကန္တေနကပ္ပတိဟု ဘေသဇ္ဇခန္ဓကဋ္ဌ ပေါသည်ကို ပဋိဂ္ဂဟိတံသတ္တာဟံ ကပ္ပတိတိဝုတ္တံဟု ဆိုသတည်း။

ဝိဝိကာလအားလျော်စွာ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အပ်သည်ကိုပြုပြီး၍ ယခု အခါ ဝိဝိကာလလွန်ရာ၌ အာပတ်ကိုပြလိုရကား။ ကာလယာမသတ္တာ ဟာတိက္ကမေသုစေတ္ထ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဇ္ဈေစ၊ ဤယာမကာလိ ကအစရှိသည်တို့ဋ္ဌဋ္ဌလည်း။ ကာလ။ပ။တိက္ကမေသု၊နံနက်ကာလညကာလ ချနစ်ရက်တို့ကို လွန်ကုန်သည်ရှိသော်။ ။အန္တောဝုတ္ထဥ္စေဝ၊ အန္တောဝုတ္ထသည်၎င်း။ အတွင်းဌ သိမ်မြှုံး အပ်သည်လည်း ဟူ။ ။သန္နိဓိကာရကဥ္စ၊ သိမ်မြှုံးသည်ကို ပြုခြင်းရှိသည်၎င်း။ ပေါဘိ၊ဏ်။ အကပ္ပိယကုဋိယံ၊ ဋ္ဌ။နိက္ခိဝိတုံဝိ၊ ထားခြင်းငှါလည်း။ ဝန္ဒီတိ၊ဏ်။ ။အန္တောဝုတ္ထ မဖြစ်ဟူလိုသော။ ။အန္တောဝုတ္ထ မဖြစ်သည်ရှိသော်ထိအကပ္ပိယကုဋိဌ္ဌ ထားအပ်သော သတ္တာဟကာလိကယာဝဇီဝကနှင့် ယာဝကာလိကယာမကာလိကနှစ်ပါးသည်အပ်သလောစောဒနာကြောင့်။ အန္တောဝုတ္ထေပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။မုခသန္နိဓိနာမ၊မုခသန္နိဓိမည်သည်။ ။ကိဉ္စာပိ မုခေကရတ္တိံနဝုတ္ထံ၊တထာပိမုခေပက္ခိတ္တံ မုခေသန္နိဓိနာမဟောတိ။တသ္မာ မုခေသန္နိဓိဝုတ္တံဟု ဋီကာမိန့်သည်ကို ထောက်သော်ကား မုခေသန္နိဓိဟု ရှိလို၏။

မုခေ၊ဌ။သန္နိဓိနာမ၊ သိမ်မြှုံးခြင်းမည်သည်။ ။ဤသို့ပေးလို၏။ ။တတ္ထ၊ ထိမဟာပစ္စရိတ်ဌ။ ။အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိဝိတုံဝိ ဟုဆိုအပ်သောအကပ္ပိယကုဋိဟူသည်အဘယ်နည်းအဘယ်ကုဋိသည်အကပ္ပိယကုဋိမည်သနည်းစုဒ်ရှိရကား။ တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။တတ္ထဝစနေ၊ ထိအကပ္ပိယံဟူသောစကား၌။ ။ကတရေဟံ၊ ပြုအပ်သော်ကျောင်းတည်း။ အကပ္ပိယကုဋိနာမ၊ မည်၏။ ။ဤသို့ယောဇနာ။

အကပ္ပိယကုဋိကိုပြုပြီး၍ အန္တောဝုတ္ထအန္တောပက္ကလောက်ရာအရပ်

ကိုပြုလိုရကား။ တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုအကပ္ပိယကုဋိ၌။သဟသေယျပဟာနကော၊သဟသေယျလောက်သော။ ။ဝုတ္တံ၊ သိမ်မြဲးအပ်သော။ ။တတ္ထ၊ထိုသဟသေယျလောက်သောအရပ်၌။ ပက္ကံ၊ ချက်အပ်သောယာဝကာလိက ယာမကာလိကသည်။အန္တောပက္ကံနာမ၊ ပက္ကမည်၏။အတွင်း၌ချက်သည်မည်၏လည်းဟူ။သဟသေယျလောက်သောအကပ္ပိယကုဋိ၌ ချက်အပ်သည်ရှိသော် အန္တောပက္ကမည်၏ဟု ဆိုသဖြင့် သာမံပက္ကသည်လည်း။ ထိုအကပ္ပိယကုဋိသဟသေယျလောက်ရာအရပ်၌သာဖြစ်၏ဟုအယူရှိလေရာသည်ကိုဖြင်ရကား။ ယတ္ထကတ္ထစိပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။သယံ၊ကိုယ်တိုင်။ပက္ကံ၊သော်။ သာမံပက္ကံနာမ၊မည်၏။အန္တောဝုတ္ထ၊ အန္တောပက္က၊ သာမံပက္ကဖြစ်သော် အဘယ်ပြုသနည်းစုန်ရှိရကား။တံသပ္ပံ အစရှိသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တေနတေန၊ထိုထိုသို့သော အန္တောဝုတ္ထအစရှိသောကာလိကနှင့်။ သံသဋ္ဌမ်ိ၊ ရောသော ကာလိကသည်လည်း။ တံဂတိကမေဝ၊ ထိုထိုသို့သော အန္တောဝုတ္ထ အစရှိသော ကာလိကနှင့် အလားတူသည်သာလျှင်တည်း။ ။စတသော၊ ကုန်သော။ကပ္ပိယကုဋိယော၊တို့ကို။

[ကပ္ပိယကုဋိလေးပါးဟူသည်ကား။ ဥဿာဝနန္တိကကုဋိ၊ ဂေါနိသာဒိကကုဋိ၊ဂဟာပတိကုဋိ၊သမ္မုတိကုဋိ၊၍လေးပါးတည်း။]

ထိုလေးပါးတို့တွင် ရဟန်းအများ ခြံရံ၍ကပ္ပိယကုဋိ်ကရောမ၊ ကပ္ပိယကုဋိ်ကရောမဟု ဆို၍ထိုဆိုအပ်သော စကားအဆုံးနှင့်ဂုဏ်း တိုင်အပ္ပြီတို့ကို ချခြင်းထားခြင်းနှင့်ဂုဏ်း။ တပြိုင်နက်ညီစေ၍ တိုင်ဖြင့် ပြုအပ်သောကျောင်းဖြစ်အံ့ ဂှိုးဦးစွာတိုင်ကို၊အုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သောကျောင်းဖြစ်အံ့ဂှိုးဦးစွာသော အုတ်ကိုချ၍ထား၍ ပြုအပ်သောကုဋိသည် ဥဿာဝနန္တိကကုဋိမည်၏။ ထက်ဝက် အရံမရှိသော ကုဋိသည်ဂုဏ်း။ အလုံးရုံ အရံမရှိသော ကုဋိသည်ဂုဏ်း။ ဂေါနိသာဒိကကုဋိမည်၏။ ရဟန်းမှ တပါးသော သူတို့သည်ကပ္ပိယကုဋိ်ဒေမဆို၍ လှူအပ်သောကုဋိသည်ဂဟာပတိကုဋိမည်၏။ ဘေသဇ္ဇခန္ဓကဋ္ဌ ဟောအပ်သော ဥတ္တိရုတိယကမ္မဝါစာဖြင့်ဂုဏ်း။ အပလောကနကံအားဖြင့်ဂုဏ်း။ သမုတ်အပ်သော ကုဋိသည်သမ္မုတိကုဋိ

မည်၏။ ။ထိုကပ္ပိယကုဋိမရှိခဲ့သော် အဘယ်သို့ ပြုအံ့နည်း ဧစာဒနာ ကြောင့်၊ယဉ္စပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ယဉ္စ၊အကြင်အရပ်၌၊ကျောင်း လည်းဟူ။ ဇေတာ၊ ထိုကပ္ပိယကုဋိတို့သည်။ ။ပုနပါကံ၊ တဖန် နွေးခြင်း ချက်ခြင်းသည် ပေးလေ။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒ။

(၈၈) ပဏီတေဟိ သံသဋ္ဌာနိ ဘောဇနာနိ ပဏီတ ဘောဇနာနိဟု အာဇညရထော စသည်ကဲ့သို့ မရွှေလောပတပ္ပုရိသ်သမာသ်တည်းဟု ပြလိုရကား။ပဏီတာသံသဋ္ဌာနိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗ၌။ သံသဋ္ဌာဟု မရှိတကားထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် သံသဋ္ဌာနိဟုဆိုသ နည်း။ ဟူသောစောဒနာကိုနှုတ်ပြ၍ ယထာဟိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ သြဒကောတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တလက္ခဏော၊ဟောအာဝ်သောလက္ခဏာရှိသော။ သဇ္ဇောဝိ၊သော။မရွှော၊သည်။ ။ယေသံပနသတ္တာနံ၊တို့၏။ ။ယသ ဘိက္ခုနော၊အား။ တေဟိ၊ ထိုပဏီတဘောဇဉ်တို့ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ဟာသု၊ သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သောဘိက္ခု၊သည်။ အဂိလာနောနာမ၊မည်၏။ ။ ဤသို့ယောဇနာ။ ။မဟာနာမ သိက္ခာပုဒ်ဟူသည်ကား။ အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာစတုမာသံ ပစ္စယပဝါရဏာသာဒိတဗ္ဗာ။အညတြပုနပဝါရဏာ ယာ၊အညတြ နိစ္စပဝါရဏာယ တတောစေ ဥတ္တရိသာဒိယေယျ ပါစိတ္တိ ယံ ဟူသောသိက္ခာပုဒ်တည်း။ ။ဆေးအလို့ငှါ မတောင်းသုံးဆောင်စား သောက်ခြင်းငှါ တောင်းသော ရဟန်းကိုကား သူပေါဒနဝိညတ္တိ သိက္ခာ ပုဒ်ဖြင့် ပြုအပ်၏။ ။သူပေါဒနသိက္ခာပုဒ်ဟူသည် နသူပဲဝါဗျုန်ဝါ ဩဒန် ဝါအဂိလာနော အတ္တာနောအတ္ထာယ ဝိညာပေတွာဘုဉ်သောဖိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ၊ ဟူသောသေဒိယသိက္ခာပုဒ်တည်း။ ။ထိုသူပေါဒနဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပြုအပ်၏ဟူသည်ကား။ ဒုက္ကဋ်ဖြင့်ပြုအပ်၏ဟူလိုသော။ ။ သပ္ပိနာ၊နှင့်။ ။သပ္ပိဘတ္တံဒေဟိ ဆိုသော်ကား။အဘယ်အံ့ပတိ်ဖြစ်သ နည်းစောဒနာရှိ၍၊သပ္ပိဘတ္တံဒေဟိတိဝုတ္တော်ပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ သပ္ပိဘတ္တံ၊ ထောပတ်ထမင်းကို။ ။ဝုတ္တော၊သော်။ ။သူပေါဒနဝိညတ္တိ

ယာ ဒုက္ကဲ့ဒုမေဝ ဟောတိ ဒ္ဒိစဝ်။ ။အဘဲ့ယ်ကြောင့်-သူပေါဒန ဝိညတ္တိ ဒုက္ကဲ့နိ်သာ ဖြစ်လေသနည်းဟုအမေးပုစ္ဆာစောနာဘွယ်ရှိ၍။ ယသ္မာ။လ။ တသ္မာကို မိန့်သတည်း။ ။ပဏိတဘောဇနာနိဟု ဆိုသည်ရှိသော် မွန်မြတ်သော ထောပတ်စသည်တို့နှင့် ရောသော ဘောဇဉ်ဟူသော အနက်ကို သိအပ်သကဲ့သို့ သပိဘတ္တံဟုဆိုသည်ရှိသော် ထောပတ်နှင့်ရောသော ထမင်းဟူသောအနက်ကို ဇကန္တအားဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့် သူပေါဒနဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်သာသင့်၏။ ။ဋီကာအလို။ ။သာဂတ္ထဒီပနီ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့၌ကား။ သပ္ပိသံသဋ္ဌံ၊ ဘတ္တံသပ္ပိစဘတ္တဉ္စ၊ ဟူသောအနက်ကို သိအပ်သော်လည်း အဋ္ဌကထာတို့၌ သလေးထမင်းကဲ့သို့ ထောပတ် ထမင်းသည်မရှိဟု အကြောင်းကို ဆို၍ ဒုက္ကဋ်ကိုသာ ဆိုသောကြောင့် တပါးသောအာပတ်ကို ဆိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်း။၍ကဲ့သို့သော အရာတို့၌ အဋ္ဌကထာဆရာသာပမာဏာဆို၏။

သပ္ပိနာဘတ္တံဒေဟိဟုဆိုသည်ရှိသော် ဆွမ်းကိုသာလျှ၍ထောပတ်ပြု၍ သုံးဆောင်လေလောဟု ဆိုဥစသည်တို့ကို လျှသည်ရှိသော် ထောပတ်မရသောကြောင့် အာပတ်လွတ်သလောစုဒ်ရှိရကား။ သစေပန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဣဓမိနာ၊၍ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၊သပ္ပိ၊ကို။ဂဟေတွာ၊၍။ ဘုဥ္ဇာဟိ၊လော။ဣတိ၊၍သို့။ကပ္ပိယဘဏ္ဍံဝါ၊ကိုလည်း။ သစေဒေတိ၊ဆုံ။ ယထာဝတ္ထုကမေဝ၊ဝတ္ထု၊အားလျော်စွာသာလျှင်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ထောပတ်နှင့်ထမင်းကို ပေးလောဟုဆိုသည်ရှိသော် ထမင်းလျှ၍။ ထောပတ်ပြု၍ ဘုဥ်းပေးလောဟု ဆိုဥနိုရည်အစစ်ရှိသည်ကိုဂင်း။၍ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် ထောပတ်ဝယ်၍ဘုဥ်းပေးလောဟု ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုလည်း ပေးသည်ဖြစ်ဆုံ။ထောပတ်ရသည်ကိုပင် မည်သောကြောင့်တောင်း ခြင်းဌိ ဒုက္ကဋ်။ ခံခြင်းဌိဒုက္ကဋ်။ ။မျှိတိုင်းမျှိတိုင်း ပါစိတ်သင့်၏ဟူလိုသော။]

တထ္ထိ၊ထိုနွားနို့ထောပတ်သည်။အာသတိ၊မရှိသော်။ ပုရိမနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ။ထောပတ်ပြု၍ဘုဥ်းပေးလောဟုပေးသည်ဟူလိုသော။ ။ဓာတော၊ ၍နွားမမှ။ နိဗ္ဗတ္တောနှ၊ဖြစ်သော။ သပ္ပိနာ၊ဖြင့်။ ဘုဥ္ဇာဟိ၊လော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂါဝိံ ယေဝ ဝါ၊ နွားမကိုသာလျှင်း။ ။ဂေါသပ္ပိနာဘဉ္ဇတ္တံ့ဒေဟိ ဟု ဆိုသည်ရှိသော်ဆိဉ့အစရှိသည်တို့ကိုလှူသည်ရှိသော်လည်း ယထာဝတ္ထုကဖြစ်သကဲ့သို့ နွားနို့ထောပတ်ဖြင့် တောင်းသည်ကို ဆိတ်နို့ထောပတ် စသည်ကိုလှူသော်လည်း ယထာဝတ္ထုကပင်တည်းဟု အောက်မေ့ရာသောကြောင့် သစေပနဂေါသပ္ပိနာယာစိတောစသည်ကိုပင်နှုတ်သော။ ။ အဇိကာသပ္ပိအာဒိဟိ၊ ဆိတ်နို့ထောပတ် အစရှိသည်တို့နှင့်။ ။ဝိသံကေတဖြစ်ကာသာလျှောရုဒ်ရှိရကား။ ဇဝံဟိသတိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ ဇဝံ၊ ဤသို့ဆိတ်နို့ထောပတ် အစရှိသည်ကိုလှူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ။ အည်ံအဒိန္နံနာမ ဟောတိ အနာပတ္တိ တို့၌စွဲစဝ်။ ။အဘယ့်ကြောင့် အနာပတ္တိဖြစ်သနည်း၊ ဆိဉ စသည်တို့ကို လှူသည်ရှိသော် ယထာဝတ္ထုကဖြစ်သကဲ့သို့ ဆိတ်နို့ထောပတ် စသည်ကို လှူသော်လည်း ယထာဝတ္ထုကမဖြစ်ကောင်းသလော ရုဒ်ရှိရကား။ အည်ံယာစိတေန။လ။ တသ္မာကိုမိန့်သတည်း။ ။အနာပတ္တိ၌ ပါစိတ်ဖြင့်သာ အနာပတ္တိ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အလုံးရုံသောအာပတ်တို့ဖြင့် အနာပတ္တိဟုယူ။ ။တတော၊ထိုရောသောဘောဇဉ်မှ။ ကုသဂ္ဂေန၊သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်။ ။သာဓာရဏာပညတ္တိဟု စာရှိတတ်၏။ ဆိကျွဲနိုနံပန ဇတောနိပါဠိဒေသနိယဝတ္ထု။နိ ပောဇ္ဇံဟု ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသောကြောင့်။ ထိုပဏိတဘောဇဉ်တို့သည် ဘိက္ခုနိမတ္တိအား ပါဠိဒေသနို၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်ရကား မသင့်။အသာဓာရဏာပညတ္တိဟုရှိသင့်၏။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဝဏ္ဏာနံ။

---

(၁၀) ဒသမ ဒန္တပေါဏသိက္ခာပဒ။

(၈၉) ပဠိသေဓေ ဝုဋ္ဌိတဿ္ဘာဝေစသည်ဖြင့်မိန့်အပ်သော အသဒ္ဓါ၏ အနက်ဆယ်ပါးတို့တွင် ၅၌၌ပဠိသေဓ အနက်၌ဖြစ်ရကား အဒိန္နဿနဒိန္နံ ဟုဖွင့်သတည်း။ ။ကာယကာယပဋိဗဒ္ဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခံသူအင်္ဂါနှစ်ပါး။ ကာယကာယပဋိဗဒ္ဓနိဿဂ်ိယ၏အစွမ်းအားဖြင့် ပေးသူအင်္ဂါသုံးပါးအားဖြင့် ငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ပဋိဂ္ဂဟိတ ဝတ္ထုသည် ဒိန္နမည်၏။ ထိငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်မပြည့်စုံသော်ကား အဒိန္နမည်၏။ထို့

ကြောင့်၊ ကာယေနဝါ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ကာယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အမှတ်မရှိသော ကိုယ်အစိတ်ဖြင့် အယုတ်သဖြင့် ခြေချောင်းဖြင့် ခံသော်လည်း ကိုဃ်ဖြင့်ခံသည်မည်၏။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ၊ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။သဝိတ်စသည်ကိုယူ။ ။ဂဏ္ဍန္တဿ၊ခံသောရဟန်းအား။ ကာယကာယပဋိဗဒ္ဓနိသတ္ထိယာနံ၊ ကိုယ် ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထု၊လွတ်ခြင်းတို့တွင်။ · ။ဟင်းချို စသည်ကိုကား၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓ ကိုယ်မှဂျင်း ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဟင်းချို စသည်တို့မှဂျင်း လွတ်ခြင်းပယောဂသည် နိသတ္ထိယ မည်၏။ ။ဒုတိယပါရာဇိကဒ္ဒိ ကဲ့သို့ ပရပရိဂ္ဂတ ဖြစ်သောဝတ္ထုကိုနစ်စေလိုရကား အပဋိဂ္ဂဟိတကသေသတံ နာမံဟု မိန့်သော။ ။ပရပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုသာ အဒိန္နမည်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော စောဒနာရှိရကား အပဋိဂ္ဂဟိ တဋ္ဌိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။တာသ၊ထိအာကပ်ခံသောဝတ္ထု၏။ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့အံ့သောဌာ၊သစေဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။

အနုပသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဒေတိ သို့သွား။ ။ဘိက္ခု၊သဝါ၊ ရဟန်းယောကျ်ားအား၊လည်း။ဘိက္ခုနိ၊သည်။ ။တံ၊ထိုပေးအပ်သောဝတ္ထု၊ကို။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓေနဝါ၊ ထိုကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။ သံဟာရိမေန၊ချီနိုင်ကောင်းသော။ ။အားထုစ်လျှော့ရှိသောသူ၊ချီနိုင်ကောင်းသည်ကိုယူ။ ။ဓာရေတုံ၊ဆောင်ခြင်းငှါ။ အတတ္ထဇာတကရုက္ခပဏ္ဏာနာပိ၊ ထိုသစ်ငင်၌မရောက်သော သစ်ရွက်ဖြင့်လည်း။ ။သူစိယာ၊အင်္ဂါဖြင့်၊ပရမဋ္ဌမတ္တေနာပိ၊ထိုးကာမျှဖြင့်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊အကပ်ခံသည်ရှိသော်။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြစ်သော ဝတ္ထု၊နှင့်စပ်သော သဝိတ်ခြေ စသည်ဖြင့်၊အကပ်ခံသောရဟန်းအား အကပ်ခံခြင်းသည် ရောက်သည် မဟုတ်တုံလော၊ ထိုထို့ကြောင့် အဘယ်ကြောင့်ကိုယ်-ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထု၊တို့ဖြင့်သော အကပ်ခံခြင်းကို ဆိုလေသနည်း ရုဒ်ရှိရကား ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓံနာမဇ္ဈာဓရန္တိထိ ဟုမိန့်သတည်း။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓ ပဋိဗဒ္ဓံနာမ။ ကာယပဋိဗဒ္ဓ ဖြစ်သောဝတ္ထုနှင့်စပ်သောဝတ္ထုမည်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။

[အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကိုယ်နှင့်စပ်သောသဝိတ်အစရှိသည်သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓမည်၏။ ထိုသဝိတ်အစရှိသည်နှင့်စပ်သော သဝိတ်ခြေ

အစရှိသည်လည်း ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓမည်၏။ ထိုကာယပဋိဗဒ္ဓ ပဋိဗဒ္ဓ ဖြစ်သော သဝိတ်ခြေ စသည်ဖြင့် အကပ်ိခံသော်လည်း အကပ်ခံသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ကာယ္ပဋိဗဒ္ဓ ပဋိဗဒ္ဓဟုမရှိပြီ၊ အနက်အားဖြင့် ထိုအလုံးစုံသည် ကာယပဋိဗဒ္ဓမည်သည်သာ ဟူလိုသော။]

ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိက အဋ္ဌကထာ၌။ ။ကေစိအာစရိယကေန ပဋိဂ္ဂဟာဏံ ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓန ပဋိဂ္ဂဏံနာမ ဟောတိ တသ္မာနဝဋ္ဋတိတိဝဒန္တိ တံဝစနမတ္တမေဝ။အတ္ထတောပန သဗ္ဗမေတံ ကာယပဋိဗဒ္ဓမေဝ ဟောတိဟု ပိန့်အပ်ပြီ။ ။နတ္ထုကရဏီယာ၊ နှာနှတ်တံဖြင့်။ ဒိယမာနံ၊ပေးအပ်သော။ယံဝိ၊အကြင်ဝတ္ထုကိုလည်း။ အကလ္လကောဝါ၊သူနာသည်လည်း။ ။လက်ဖြင့်ခံသော် သာယာအပ်ကောင်းသည်မဟုတ်တုံလော စုန်ရှိရကား။ အာဘောဂ မတ္တမေဝ ဟိ ဇ္ဈေပမာဏံကို ပိန့်သော။ ဇ္ဈေ၊ဤအကပ်ခံခြင်း၌။ ။ပုဗ္ဗာဘောဂေစ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ။အဘိဟဋ္ဌ ဘာဇနတော၊ ရှေးရှုဆောင်ခဲ့သော ခွက်မှ။ ပတိတရဇမ္ပိ၊ကျသောမြွေသည်လည်း။ ။ရှေ့ရှုဆောင်သောကြောင့်အပ်သည်ဟူလို။ ။ဤအကပ်ခံခြင်း၌ ဟတ္ထပါသ်ကို အဘယ်သို့သိအပ်သနည်း စကားရှိရကား။တတ္ထ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုအကပ်ခံခြင်း၌။ ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌ အောက်အထက်အားဖြင့်။ဟတ္ထပါသ် အပိုင်းအခြားကိုမဆိုခဲ့။အဘယ်သို့ အောက်အထက်အားဖြင့် ဟတ္ထပါသ်ကိုပိုင်းခြားအပ်သနည်း စောဒနာကြောင့် သစေ စသည်ကိုပိန့်သော။ ။ဒါယကပဋိဂ္ဂါဟကောသု၊ ပေးသောသူ ခံသောသူ တို့တွင်။ ။ဤအဂ္ဂိကောင်းကင်၌ တည်သောသူ၏ဂုင်း၊ လျောင်းသောသူ၏ဂုင်း၊ဟတ္ထပါသ်အပိုင်းအခြားကို ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ ဤသို့ဆို၏။

ဇ္ဈေစ ပဝါရဏာသိက္ခာပဒ ဋ္ဌကထာယံ သစေဘိက္ခု နိသိန္နောဟောတိ အာနိသဒဿ ပန္တိမန္တေတော ပဋ္ဌာယ်ယာတိ အာဒိနာ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ အာသန္နဋ္ဌာသ ပါဂိမန္တေတော ပဋ္ဌာယ ပဂိန္တေ့ဒဿ ဒါသိတတ္တာ ဣဝါဝိ အာကာသေ ဌိတဿ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ အာသန္နဋ္ဌာဘူတ ပါဒဂိုလဿ ပါဂိမန္တေဘူတတော ပဏ္ဍိပဂိယန္တေဿ ဟတ္ထိမတလတော ပဋ္ဌာယ ဒါယ

ကဿ ပုန ဩဂြရိမန္တာဘူတတော ပါဒဂိုလဿ ဟေဋ္ဌိမတလတော ပဌာ
ယ ဟတ္ထပါသော ပရိန္တိန္ဒိတဗ္ဗောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမိနာဝ နယေန ဘူမိယံ နိ
ပဇ္ဇိတွာ ဥဿီသေ နိသိန္နဿ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဏှန္တာသာဝိ။ အာသန္နဿိသင်္ဃဿ ပါရိမန္တာဘူတတော ဂိဝန္တာတော ပဌာယေဝ ဟတ္ထပါသော ဓိနိတဗ္ဗော။ နု ပါဒတလတော ပဌာယ ဇဝံနိပဇ္ဇိတွာ ဒါနေဝိ ယထာနုရူပံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ယံအာသန္နတရံ အင်္ဂါနိ ဟိ ဝုတ္တံ။

အနုက်ကား။ ။ထွေစ၊ဤအကပ်ခံရာ၌လည်း။ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ ဌကထာယံ၊ ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ် အဌကထာ၌။ သစေး။လ။အာဒိနာ၊ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ ခံသောရဟန်းတို့၏။ အာသန္နဿ်သာ၊ နီး သောအင်္ဂါ၏။ ပါရိမန္တာတော၊ ထိုမှာဘက်အစွမ်းမှ။ ပဌာယ၊၍။ ပရိန္တိ ဒဿ၊၏။ ဒဿိတာတ္တာ၊ကြောင့်။ ဤစကားပါ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ အာကာသေ၊၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ၊ ခံသောရဟန်း၏။ အာသန္နဿ်ဘူတပါဒဂိုလဿ၊ နီးသောအင်္ဂါဖြစ်သော ခြေချောင်း၏။ပါရိမန္တာဘူတတော၊ ထိုမှာဘက်အစွန်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ပဏ္ဍိပရိယန္တာသ၊ဖနောင့် စွန်း၏။ ဟေဋ္ဌိမတလတော၊ အောက်အပြင်မှ။ ပဌာယ၊၍။ ။ဟတ္ထပါသောပရိန္တိန္ဒိတဗ္ဗော သို့သွား။ ။အာကာသေ၊၌။ ဌိတဿ၊သော။လိုက်စေသည်။ဒါယကဿပုန၊ ပေးသောသူ၏ကား။ ဩဂြရိမန္တာဘူတတော၊ ဤမှာဘက်အစွန်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပါဒဂိုလဿ၊၏။ ဟေဋ္ဌိမတလတော၊မှ။ ပဌာယ၊၍။ ဟတ္ထပါသော၊ကို။ပရိန္တိန္ဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဣမိနာဝနယေနေဝ၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ဘူမိယံ၊၌။နိပဇ္ဇိတွာ၊လျောင်း၍။ ဥဿီသေ၊ဦးခေါင်းရင်း၌။ နိသိန္နဿ၊နေသောသူ၏။ ဟတ္ထတော၊မှ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တာသာဝိ၊ ခံသော ရဟန်း၏လည်း။ အာသန္နသိသင်္ဃဿ၊ နီးသော ဦး ခေါင်းအင်္ဂါ၏။ ပါရိမန္တာဘူတတော၊ ထိုမှာဘက်အစွန်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂိဝန္တာတော၊လည်အဆုံးမှ။ ပဌာယေဝ၊စ၍သာလျှင်။ ဟတ္ထပါသော၊ကို။ ဓိနိတဗ္ဗော၊အပ်၏။ ပါဒတလတော၊ ခြေဘဝါး အပြင်မှ။ ပဌာယ၊၍။နုဓိနိတဗ္ဗော၊အပ်။ဇဝံ၊ဤအတူ၊နိပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဒါနေဝိ၊ ပေးခြင်း၌လည်း။ ယထာနုရူပံ၊ဖြစ်သင့်သည်အား၊ထျှပ်စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ဟိ၊သင့်စွ။ ယံအာသန္နတရံအင်္ဂါနိ၊အင်္ဂံ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏။

တဿိံ၊ ထိဟဇ္ဇပါသ်၌။ ။သာမဏေရာ၊ တို့သည်။ ။အာရော ပေန်္တ်၌ပေန်္တ်၌စပ်။ ။ယံဘာရံ၊ကို။ ။ပဝေဇ္ဇေန္တော၊ လိမ့်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ။တံဘာရံ၊သည်။ ယံပနရဇံ၊ အကြင်မြို့သည်။ ပတ္တာတိ၊ ကျ၏။ အာဘယ်မှလောက်သောမြို့ကို ယူရအံ့နည်း ဟူမူကား။ ယုတ်စွအဆုံး ရထရေကာမြို့ မှစ၍ ယူအပ်၏။ ထိုအောက် ငယ်သောမြို့တို့ သည်ကား၊ အဇ္ဈောဟာရိက ဖြစ်၏။ အာဘယ့်ကြောင့် သိသနည်း ဟူမူကား။ ။ပဋိဂ္ဂဟိတ အရာ၌။ အန္တမသော ရထရေကာဖို့ဟု ဘိက္ခုပါဒိတ် အဋ္ဌကထာ၌ ရထရေကာမြို့ကိုအန္တိမ ပရိစ္ဆေဒပြု၍ ဆိုသောကြောင့်ငင်း။ ထို အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌ ရထရေကာဖို့တိ ရထေ ဂန္ဆန္တော ဥဋ္ဌာဟနသဒိသ ရေကံ၊တေန တတောသုရမံ အာကာသေ ပရိဿ်မနကံဒိသမာနဖို့ အဇ္ဈောဟာရိက၏ ဒသေတိ။ ။ဟုဆိုသောကြောင့်ငင်း သိသတည်း။

ဝိနယဒုက္ကဋံ၊ ဝိနယဒုက္ကဋ်သည်။ ။ဝိနယေ ပညတ္တံ ဒုက္ကဋံ ဝိနယဒုက္ကဋံ။ ။တံဘိက္ခုံ၊ကို။အနုပသမ္ပန္နသ၊ အား။ ဒတ္ဝာ၊၍။ တေန၊ ထိုလူသာမဏေသည်။ ။တံအနုပသမ္ပန္နသဒတ္ဝာ စသောစကားကို ရှေးနှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် လျော်စွာသာ ဆိုသည်။ ။လူသာမဏေအား ပေးအံ့ဟု စိတ်ဖြစ်ကာမှုဖြင့် ထိုလူသာမဏော ဥစ္စာမည်သည်မဖြစ်။ထို့ကြောင့် လူသာမဏေအားမပေးမူ၍ အကပ်ခံ၍ သုံးဆောင်အပ်သည်သာ။ ။အသုခေဠ သိဓ်ဝါနိကာဒိသု၊မျက်ရည်တံထွေး နှပ်အစရှိသည်တို့ကွင်။ ။ယံ၊အကြင်ဝတ္ထုသ့ည်။ ။ဌာနတော၊ တည်ရာမှ။အင်္ဂလင်္ဂါ၊အင်္ဂါ၌ ကပ်သောမျက်ရည် အစရှိသောဝတ္ထုသည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ အကပ်ခံအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ။ပကတိသဘောအားဖြင့်။ အကပ်ခံသည်သာမည်၏ ဟူလိုသော။ ပတန္တံဝိ၊ အင်္ဂါမှ ကျသော မျက်ရည် အစရှိသော ဝတ္ထုကိုလည်း။ ဂုဏ်ဆိုနှုံး၊ ပြတ်သည်။ စေပေါဘတိ၊အံ့။ ။နဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ။စပ်ကြားဒ်၌ ယူသည်ရှိ၏သာ်။ အဘယ်သို့ ပြုသနည်းစုဒ်ရှိရကား။ ဥဂ္ဂဟိတကံနာမ ဟောတိ ကိုဝိန်း။ ။အကပ်ဟူသည် မည်သည်ပေး။ ။တံ၊ထိုအကြားဒ်၌ယူအပ်သော် မျက်ရည်အစရှိသောဝတ္ထု၊ သည်။

အကပ်ပျက်သော ဝတ္ထုသည်။ တဘန် အကပ်ခံသော်လည်း မအပ်သည်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၊တဘန်အကပ်ခံသည်ရှိသော် အပ်သောဝတ္ထု၊ ကိုပြုလိုရကား ယံပနဘေသဇ္ဇံဝါစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ယမ္မနဘေသဇ္ဇံဝါ၊ကိုဂင်း။ယံမှာသပဲလံဝါ၊ အကြောင်သစ်ဖြစ်သစ်သီးကိုဂင်း။ ။ဂဟေတွာဒ္ဓိစပ်။ ။ဖလိနိသာခံ၊အသီးရှိသောသစ်ခက်ကို။ ။ဖလံဇေတိသာတိဖလိနီ-တံ။ ။တတော၊ထိုဆေးအစရှိသည်မှ။ယံ၊အကြောင်ဝတ္ထုကို။ ။ဤကားဌေအကပ်မခံဘဲယူ၍သွားသည်ကိုရည်၍ ဆိုသည်။ဌေအကပ်ခံ၍သွားမူကား။ တဖန်အကပ်မခံရပြီ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊သည်။တတ္ထဇာတကပတိနိသာခါယဝါ၊ ထိုအပင်၌ ရောက်သောအသီးရှိသော သစ်ခက်ကိုဂင်း။ ဝလ္လိယာဝါ၊နွယ်ကိုဂင်း။ ။ဂဟဓော်၏အယ္ယဉ်ကမ္မဏ္ဍ၌ သတ္တာမိတည်း။ အာဓာရအနက်လည်းသင့်၏။ ။တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်မှ။ ။မအပ်ကာသာလောစကားရှိ၍။ ဒုဗ္ဗပစ္ဆာဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ္တိ မိန့်သော ဒုဗ္ဗပစ္ဆာဒုက္ကဋ်သို့လည်း။ ။အညဿ၊တပါးသော ဂဟန်းအား။ တံဖလံ၊သည်။ ။သစ်ခက်နွယ်၌ ကိုင်၍ လွှဲသော ဂဟန်းအား။ ဒုဗ္ဗပစ္ဆာဒုက္ကဋ် ဖြစ်သကဲ့သို့ အသီးရှိသော သစ်ပင်ကို မှီသော်ဂင်း ဆဲသော်ဂင်း။ ဒုဗ္ဗပစ္ဆာဒုက္ကဋ် ဖြစ်သလော။ စောဒနာကိုရည်၍ ဖလဂ္ဂဟံဝါပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဖလဂ္ဂဟံပန၊ အသီးရှိသော သစ်ပင်ကိုကား။ ။ဝါသဒ္ဒါအနက်မရှိ။ ပန သဒ္ဒါကား။ အနွယဇောတကာ၊ ဘိက္ခုပါစိတ် အဌကထာဌ်ကား။ ဝါသဒ္ဒါမရှိသလျှင်ကတည်း။ ။ အပဿယိတုံဝါ၊ မှီအံ့သောဌာဂင်း။ အာလမ္ဗိတုံဝါ၊ ဆွဲအံ့သောဌာဂင်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ။ဤအရာ၌။ နဝဋ္ဋတိဟု စာရှိသည်များ၏ မလို။

အာဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဌကထာဆရာတို့သဘောသည်။ ဌေ၌ အနွယအနက်ကို ပြုပြီး၍ နောက်၌ ဗျတိရေက အနက်ကို ဆိုသော်ဂင်း။ ဌေ၌ ဗျတိရေကအနက်ကို ပြုပြီး၍။ နောက်၌ အနွယအနက်ကို ဆိုသော်ဂင်း ပန သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုကုန်မြဲ။ ဤ၌လည်း ဌေ၌ အသီးရှိသော သစ်ခက်နွယ်တို့ကို ကိုင်၍လွှဲသော ဂဟန်းအား ထိုသစ်သီးမအပ်။ဒုဗ္ဗပစ္ဆာဒုက္ကဋ်သို့ ရောက်၏။ ဟူသော့ဗျတိရေကကိုပြုပြီး၍။ နောက်၌ အပ်၏ဟူသော အနွယကို ပြုလို၍ ဖလဂ္ဂဟံ ပန စသည်ဖြင့် အနွယဇောတကဖြစ်

သောပန သန္ဒါကိုဆိုသတည်း။ ။သမန္တာပါသာဒိကပါဒိတ်အဋ္ဌကထာ ဒဠ်လည်း။ ဗလဂျက်ခံပန အပသယိတုံဝါ တဏ္ဍုကဏ္ဍကေဝါ ဗဒ္ဓိတုံဝဋ္ဋ တိ။ ဒုဂ္ဂပစ္ဆာဒုက္ကဋံ နဟောတိတိ မဟာပစ္စရိယံဝုတ္တံ ဟု နု ဓာသော ပဒို သေဓနှင့်ကင်း၍ဆိုရာ၏။ထို့ကြောင့်မလိုဟုဆိုသည်။ ။ဆင်ချင်ကုန်။ ။ ဌပိတော၊ ထားအပ်သောဝတ္ထု၌။ ။ချင်းစိမ်းစသည်ကိုယူ။ ။တံအက်ရာဒိ၊ ထိုအညွှန် အစရှိသည်သည်။ ပဒို့ဂဟိတမေဝ၊ လျှင်ကတည်း။ တဖန် အကပ်ခံခြင်း ကိစ္စမရှိပြီဟူလို။ ။ပဒို့ဂဟိတအဖြစ်ကို။ အာဘယ်သို့ ဆိအပ်သနည်းရဒ်ရှိရကား။ယာဝဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ခံတွင်း ဝသည် မုခန္ဓါရုမည်သလော ဟူသောစောဒနာကိုရည်၍။ မုခန္ဓါရုန်တွ် ဂ လနာဋ္ဌကံဟု ဖွင့်သော။ ။ဂလနာဋ္ဌကံ၊ လည်ချောင်းဝသို့။ ။ခံတွင်း ဝသာ မုခန္ဓါရုမည်ကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော ထိုသို့လျက် ဂလနာဋ္ဌ ကံ ဟုအသို့မူ၍ ဆိုသနည်းဟူသော စောဒနာကို နှုတ်ပိုက်၍။ မုခေနဟိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အာဟာရတိတိ အာဟာရော။ ။မျိုအပ်သော အမှတ် မရှိသော ဝတ္ထုရု၏။ ။ဤဒ္ဒိမူကား။ ကာလိကလေးပါးကို လို အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။

ယာဝ ကာလော အဿာတိ ယာဝကာလိကံ။ ယာမော ကာလော အဿာတိယာမကာလိကံ။ ။သတ္တာဟံ ကာလော အဿာတိသတ္တာဟ ကာလိကံ။ ။ယာဝဇီဝံ အဿာတိ ယာဝဇီဝိကံ။ ။ထိုယာဝဇီဝိက စသည်တို့ကို အဘဲ့ကြောင့် အာဟာရဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်းရဒ်ရှိရကား။ သဗ္ဗံဟေတံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဇေတံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ။ထို ကာလိက ၄-ပါးတို့၏အထူးကားအာဟုယ်နည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍။ ထိုလေးပါးတို့၏အထူးကိုပြအံ့သောငှါ။တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ တာလ၊ထန်းသီး။နာဠိကေရ၊ အုန်းသီး။ ပနသ၊ပိန္နဲသီး။ လဗုဇ၊ တောင်ပိန္နဲသီး။အလာဗု၊ဖူးသီး။ကုမ္ဘဏ္ဍ၊ဖရုံသီး။ ပုသဗလ၊သခွါးငဆစ်သီး။ တိပုသဗလ၊သခွါးငပြိတ်သီး။ဇီဝေါလုသဒိုတံ၊သခွါးငကြောင်ဟုဆိုအပ်သော။ ။ ယဉ္စဝနမူလပဏ္ဏပုပ္ဖဖလာဒိ၊ အကြင်တောသစ်မြစ်၊ သစ်ရွက်၊ သစ်ပွင့်၊ သစ်သီး အစရှိသည်သည်။ အာဟာရတ္ထံ၊ အာဟာရကိစ္စကို။ ဖရတိ၊ ပြီးစေ၏။

စေ့ဝစပါနံ့၊ တောဌက်ပျောသိုး အပျော်။ မောစပါနံ့၊ အိမ်ဌက်ပျော သိုးအပျော်၊ အမ္မပါနံ့၊ သရက်သိုးအပျော်။ ဓမ္မုပါနံ့၊ သပြေသိုးအပျော်၊ မဓုကပါနံ့၊ ဃသ်မည်စည်သိုး အပျော်။ မုဒ္ဓိကပါနံ့၊ မုဒရက်သိုး အပျော်။ သာလုကပါနံ့၊ ကြာစွယ် အပျော်။ ဗာရုသကပါနံ့၊ ဖက်သက် တရေ့သိုးအပျော်။ ဇုတိ၊သို့။ဇုမာနိအဋ္ဌပါနာနိစ၊ ဘို့သည်ဂုင်း။ တေသံ၊ထို့ရှစ်ပါးသော အပျော်တို့အား။ အနုလောမာနိ၊ လျော်ကုန်သော။ဝတ္တ၊ ကြွေမ်။ တိန္တိကိုက၊မန်ကျည်း။ မာတုဠုင်္ဂ၊ရှောက်။ကပ္ပိဋ္ဌ၊ သီး။ကောသမ္ဗ၊ ကြို့။ ကရဝိန္ဒာဒိဆဋ္ဌကဖလပါနာနိစ၊ ခံသိုးအစရှိသော ငယ်သော သစ်သီးအပျော်တို့သည်ဂုင်း။ သန္တိ၊ကုန်ဏ်။ သဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော၊ ဇောနိပါနာနိ၊ တို့သည်။ ။ယာမကာလိကာနိ ဥ္ဒစ၀်။ ။ကတာနိဝါ၊ပြုအပ်ကုန်သော်ဂုင်း။ အာဒိစ္စပါကာနိဝါ၊ နေပူဖြင့် ကျက်ကုန်သော်ဂုင်း။ ။သိတောဒကေန မဒ္ဒိတ္ဝာ၊ ကတာနိ အာဒိစ္စပါကာနိဝါ ဟူသော ၍ပါဠ်ဖြင့်။ ဒိးဖြင့် ချက်ကုန်သော် မအပ်ဟူသော အနက်ကိုပြဏ်။ ။အနုညာတ ဖလပတ္တ ပုပ္ဖရသေသုဝိ၊အခွင့်ပြုအပ်သော အသိုးအရွက်အပွင့်ရည်တို့ဖြင့်လည်း။ ။ စပါး သစ်သီး ဟင်းရွက်ကျက် သစ်မည်စည်ပွင့်ရည်မှတပါး။ ။အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေသဗ္ဗံ ဖလရသံ စသည်ဖြင့် ခွင့်ပြုအပ်သောအသိုး အရွက် အပွင့်ရည်သည်လည်း ယာမကာလိကမည်၏ဟူလိုသော။ တံ၊ ထိုအဖြစ်အသိုးအစရှိသောဝတ္ထုသည်ပေး။

မုခန္ဓါရံ အာဟာရံဟူသောစကားဖြင့်ပင် အာဟာရမဟုတ်သော ရေလည်ချောင်းဝသို့ မဆောင်ကောင်း မသွင်းကောင်းသော ဒန့်ပူသည် အာကာ၀်မခံသော်လည်း အ၀်၏ဟူသော အနက်ပြီးကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော၊ထိုသို့ထျက် အာဘယ်သို့မူ၍ အညတြဥဒကဒန္တပေါဏာဟု ဟောပြန်လေသနည်းဟု ပါဠိတော်၌ စောဒနာရှိရာသောကြောင့် ထိုစောဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ။ အညတြဥဒကဒန္တပေါဏာတိ ဣဒံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။အညတြ။လ။ဣဒံ၊ ဟူသော၍စကားကို။ ။ဝုတ္တံ ဒ္ဌစ၀်။ ။ အနုဇာနာမိ၊ အာဟာရမဟုတ်သော်လည်း။ ။ဥဒကော၊ဒ္ဌ။ အာဟာရသညာယ၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုစ္စာယန္တာနံ့၊ ဒ္ဌစ၀်။ ။ဒန္တပေါဏော၊ ဒန့်ပူဒ္ဌ။ ဣဒံ၊၍ဒန့်ပူကို။ မုခန္ဓါရံ၊ သို့။အာဟာဋ်၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိသညာယ၊

ဖြင့်။ ဒန္တံပေါဏာ ပရိဘောဂေန၊ ဒန်ပူ၏ အသုံးအဆောင်ဖြင့်။ ၊ ။သွားကို ပွတ်ခြင်းစသော အသုံးအဆောင်ဟူလို။ ။ဤပါဠိဖြင့် အကပ်မခံသော ဒန်ပူရည်ကို မမျှော်အပ် ဟူလိုသော အနက်ကိုပြ၏။ ’ထို့ကြောင့် ရကား။ သစေပိ ဒန္တံကဋ္ဌရသော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။အဓာနန္တံသ၊မသိစဉ်။ ။မဟာဝိကဋဉာနိ၊ဆေးကြိုးတို့ကို။ ။ကျင်ကြိုး-ကျင်ငယ်-ပြာ-ဖြေ။ ဤလေးပါးတည်း။ ။ပစ္ဆယေ၊ ဖြွဲခဲခြင်း ဟူသော အကြောင်းသည်။ ကပိုယကာရကော၊သည်။ အသတိ၊သော်။ ။ဆာရိကာယ၊ပြာသည်။အလ္လဒါရုံ၊ ထင်းစိုကို။ ။အကြောင်းသာမညှိလျှင်ပင်အပ်သလော စကား၌။ ဣဒမ္ပနစတုဗ္ဗိဓံပိ မဟာဝိကဋံ သပ္ပဒဋ္ဌကွဏ္ဍယော ဝ သာမံဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိကိုမိန့်သော။ ။ဖြွဲခဲသော အခါသာ အဘယ့်ကြောင့် အပ်သနည်း ရှင်္ခါရုကား။ ကာလောဒိသံနာမကိုမိန့်သော။ ။ဤပါဠိဖြင့် ဖြွဲခဲသော အခါသာ အပ်ကြောင်းကို ပြသည်။ ။ဂုမာဒိအဇ္ဈောဟာရိကာ ဘာဝေါ၊ အခိုး အစဉ်သော မခေါ်ဝေါ် လောက်သော ဝတ္ထုမဟုတ်သည်၏အဖြစ်။ အခိုးပန်းအနံ့ သွားကုန်ခြင်း ပွန်းခြင်းစသည်ကား အဇ္ဈောဟာရိက ဟုမှတ်။ ။ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ။ဘောဇနဝဂ္ဂါစတုဏ္ဏော။

ဤတွင်၌ ဘောဇနဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ အစေလကသိက္ခာပဒ။

(၉၀) ပါဠိ၌အစေလကဟူသည် အမှတ်မဲ့ရိုဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သော အဝတ်မဝတ်သောပရိဗိုဇ်တည်း။ ။ပရိဗ္ဗာဇကဟူသည်ရဟန်းယောကျ်ား သာမဏေယောကျ်ားကိုထား၍ အမှတ်မဲ့သော ရဟန်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောသူတည်း။ ။ပရိဗ္ဗာဇိကာဟူသည် ရဟန်းမိန်းမ၊ သာမဏေမိန်းမကိုထား၍၊ ကြွင်းသောအမှတ်မဲ့သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောမိန်းမတည်း။ ။ထိုအလုံးစုံသောအစေလက် စသောသူတို့သည်၊ အညတိတ္ထိ၍ည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ အစေလကာဒိနံ အညတိတ္ထိယာနံဟုမိန့်သတည်း။ ။အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာတော်မှတပါး

သောအယ္ဟရိကုန်သော တိတ္ထိတ္ရိအား။ ။အနုပသမ္မန္နေ၊ကို။ ။တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတ္ရိတို့၏။ ။ဗာဟိရလေပံ၊ အပလိမ်းကျံစရာကို။ ။ဆိစသည် ကိုယူ။ ။သိဟဋ္ဌာ-သဟဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဒါနံဒ္ဒိစဝ်လေ။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂) ဒုတိယ ဥပေယျာဇနသိက္ခာပဒ။

(၉၁) ဒါပေတွာဝ့ါ အဒါပေတွာ ဝါ ဒ္ဒိ ဒါဓာတ်သည် သကမ္မက ဓာတ်ဖြစ်၍ ကံကိုငဲ့ရကား ယံကိဉ္စိအာမိသံဟုမိန့်သတည်း။ ။အာဘယ့် ကြောင့် လွတ်သနည်းစောဒနာရှိ၍ လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုဖြစ့်သော ဌါဉယျောဇေယျာတိမာတုဂါမေနသဒ္ဒိ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ဟသန ကိဋ္ဌနရဟောနိသဇ္ဇာဒိနိ၊ ရယ်လှောင်ခြင်း မြူးတူးခြင်းဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် ဒ္ဒိနေခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဂန္ဆာဝုသော။လ။ ဟောတိတိ။ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝတွာ-ဟူသောပါဌသေသနှင့်တကွ ဥပေျာဇေယျကြိယာဒ္ဒိစပ် စေလိုသောကြောင့် ဂန္ဆာတိအာဒိနိဝတွာ မိန့်သတည်း။ ။တေဒေဝ ဟူသော ပယောဂဝန်္တ သာမညဝါစိ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်ဖြင့် စွဲအပ်သော အနက်ကား အာဘယ်နည်းစုဒ်ရှိရကား။ ထေံအနာစာရမေဝ မိန့်သော။ထို ရယ်လှောင်ခြင်း အစရှိသော ယုတ်သောအကျင့်ကိုသာလျှင်ပေး။ ။ပဋိရူပံ၊လျောက်ပတ်သော။ ကာရဏံ၊အကြောင်းကို။ ကရိတွာ၍။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသ၊ ထိုလွတ်သောရဟန်း၏။ ။ဒသနူပစာရံဝါ သဝနူပစာရံဝါ-ဒ္ဒိစပ်။ ။သော၊ ထိုလွတ်အပ်သော ရဟန်းသည်။ ။ဒုတိယေန၊ သော။ပါဌေန၊ဖြင့်-ပေး။

ဒဿနူပစာရ-သဝနူပစာရတို့၏ပမာဏကိုဖြခြင်းငှါ ထြေစ စသည် ကိုမိန့်။ ။ထြေစ၊ ဤဒဿနူပစာရ-သဝနူပစာရ တို့တွင်လည်း။ ဒ္ဒိလည်း ဟူ။ ။ဒွါဒသဟတ္ထပမာဏံ၊ ကို။ ပရိန္တိန်း၊ ဝိုင်းခြားအပ်၏။ တထာ၊တူ။ သဝနူပစာရသံ၊၏။ ဒွါဒသဟတ္ထပမာဏံ၊ ကို။ ပရိန္တိန်း၊ အပ်၏။ ။နံရံတံခါး စသည်တို့ဖြင့် ခြားရာဒ္ဒိလည်း။ တဆဲ့နှစ်တောင်လွန်မှသာ ဥပစာရာတိက္ကမဖြစ်သလော စောဒနာကြောင့်။သစေပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။

တေဟိ၊ထိုနံရံ-တံခါး-တံတိုင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။အန္တရိကာဝေါယော၊ ခြားသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ။အနုပသဗ္ဗန္နေ၊ သာမံဏေကို။ ဥယျောဇိတေ၊သော်။ ။ဥဘိန္နမ်ပို၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်း သာမဏေတို့အား၊လည်း။ ။ကလိသာသနာရောပနေ၊ အမျက်၏ အာဏာသို့တင်ခြင်း၊ကြောင့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ဤသို့မနှစ်သက်ဘွယ်သော စကားဖြင့် နှိပ်စက်၍ ဖဲငြားအံ့လည်း မသိဟု အမျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို အပြစ်ကိုပြု၍ ဤရဟန်း၏ ရပ်ခြင်း-ထိုင်ခြင်း-ခွေခြ ကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်းကို ရှုကြပါကုန်လော၊ သစ်ထက်ကဲ့သို့ရပ်၏ခွေးကဲ့သို့ထိုင်၏။ မျောက်ကဲ့သို့ ထိုမှ ဤမှ ကြည့်၏။ ဤသို့ မနှစ်သက်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်သင့်၏ ဟူလိုသော်။ ။သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် ဤသို့ဆိုသော်ကား အာပတ်မသင့်။ ။တဒဏ္ဍမေဝ၊ ထိုမကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဌါသာလျှင် ပေးလေ။ ။ဒုတိယ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဿုဒ္ဒါနံ။

(၃) တတိယ သဘောဇနသိက္ခာပဒ။

(၉၂) သဘောဇနေ၊သည်။ တိပဒဗဟိုရတ္ထသမာသ်။ ဥဘာသဒ္ဒါဒ်လည်း ဥဒ်ကျရာ ကြေသတည်း ဟု ပြလိုရကား။ သဟဥဘောဟိစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဇနေဟိ၊လင်မယားတို့နှင့်။ ။ဘုဥ်စိတဗ္ဘုဥ်ဘောဇနံ။ ။မိန်းမယောကျ်ားရ၏။ ။ဘောဇနေနသဟဝတ္ထုတိတိ သဘောဇနံ။ ဟူသော အနက်ကို ပြပြန်လိုရကား။ အထဝါ စသည်ကိုမိန့်။ ။သဘောဂေ၊ ချမ်းသာခံစားဘော်ရှိသော။ ။ဝတ္ထုလက်ခဏ စသည်လည်း ဘောဂမည်သလော ရုဒ်ရှိရကား။ရောဂပရိယုဋ္ဌိတသဟိစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ဘောဂေါ၊ခံစားအပ်သောသူ မည်၏။ ။မိမိစကားကို ပဒဘာဇနီဖြင့် ပြီးစေလိုရကား။တောံနဲဝဿ စသည်ကို မိန့်သော။

အာဘယ်အရပ်၌ နေသည်ရှိသော် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌ နေသည်ရှိသော်လည်း အာပတ်မသင့်ရာသလောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ အာပတ်သင့်ရာသောအရပ်ကိုပြခြင်းငှါ၊ ယံတသ္မိံကာလေ

စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။တတ္ထိဳကုလေ၊ ထိုအိမ်၌။ ယံသယနိုးယရံ၊ အကြင်အိပ်ရာတိုက်သည်။ အတ္ထိ၊ ဏိ။ မဟာစတုသာလာဒိသု၊ ကြီးစွာသောမုခ်ထွက် လေးခုရှိသော အိမ်အစရှိသည်တို့၌။ ကတာသ၊ သော။ မဟာလွကသ၊ ကြီးသော။ တသ သယနိုးယရသ၊ ဏိ။ ဝိဠဝသံယောတတော၊ တံခါးပေါင်မှ။ဟာဏ္ဍပါသံ၊ကို။ဝိဇဟိတွာ၊၍။ ။နိသိဒေယျဒ္ဓစပ်။ ။ ချဒ္ဒကသဝါ၊ ငယ်သောအိပ်ရာတိုက်ဏိလည်း။ ။ဝေမဇ္ဈံအတိက္ကမိတွာ ဒ္ဓိ ခေါင်ထျောက်ကို လွန်၍နေသည်ကိုယူ။ ငယ်သော အိပ်ရာတိုက်ကား အနံအားဖြင့် ၅-တောင် ပမာဏရှိ၏။ ထိုငယ်သော အိပ်ရာ တိုက်၏အာလယ်အရပ်သည်လည်း တံခါးပေါင်မှ နှစ်တောင်ထွာပမာဏရှိ၏။ ။ ဒုတိယေ၊နှစ်ခုမြောက်သော။ အဖေါ်ဖြစ်သော လည်းဟူ။ ။ဘိက္ခုသ္မိံ၊ သည်။သတိ၊သော်။ နိသိဒန္တံသစ၊အားဇင်း။ ။ဥဘောသု၊နှစ်ယောက်သော လင်မယား တို့သည်။ ။ဂိတရာဂေသု ဝါ၊ ရာဂကင်းကုန်သော်ငင်း။ ။ အဂိတရာဂ ဇာယာပတိကာနံ၊ ရာဂမကင်းသော လင်မယားတို့၏။သန္ဓိဟိတတာ၊ စည်းဝေးသည်၏ အဖြစ် ပေးလော။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဓာနံ။

---

(၄) ရဟောပဠိဆ္ဆန္နံ။ (၅) ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ။

(၉၃-၉၄) စတုတ္ထ ပဉ္စမာနိ၊တို့ကို။ ပညတ္တာနိ ဒ္ဝိစပ်။ ။သာဓာရဏ ပညတ္တိယောကိုငဲ့၍ကား။ကတ္တားအနက်ပေးလော။ ။အနိယတဒုတိယေ ဟုဒ္ဓေသ္ဝိစာရိ၏ မသင့်။ အနိယတဒွယေ ဟု၍သာလို၏။ ။စတုတ္ထ ပဉ္စမသိက္ခာပဒေသု ဂဏ္ဌိဒ္ဓာနံ။

---

(၆) ဆဋ္ဌ စာရိတ္တသိက္ခာပဒံ။

(၉၅) သန္ထံဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာဒ္ဓိ။အဘယ်ရဟန်းသည် ထင်ရှားရှိသောရဟန်းမည်သနည်း။အဘယ်သို့မပန်သနည်း ဟူသောစောဒနာကို ဖြေလိုသောကြောင့်။ အန္တော ဥပစာရ သိမာယ စသည်ကို ပိန့်သော။

ယံဘိက္ခုံ၊ကို။ ။အာပုစ္ဆိတုံ၊ ဌ၊။သက္ကာ၊သည်။ဟောတိ၊ဏ်။ တ့ာဒိသံ၊ ထိသို့သဘောရှိသောရဟန်းကို။ ။ဤတာဒိသံတိုင်အောင်သောပါဌ်ဖြင့် သန္တံဘိက္ခုံ၏ အရကိုပြသည်။ ။ထိုမှဤမှရှာ၍ပန်ခြင်း၊ ကိစ္စကားမရှိ၊ ရှာ၍ပန်အပ်သော ရဟန်းကား ထင်ရှားမရှိသည်သာမည်၏။ ။စာရိတ္တံ၊ သွားခြင်းသို့။ ။ဘုဥ္ဇတိဇ္ဈေကာလေတိဘဇ္ဈော၊ဘတ္တတောပုရေ ပုရေဘတ္တံ။ ။ဆွမ်းမစားမီကာလရေ၏။ ။ဘတ္တတော ပစ္ဆာ ပစ္ဆာဘတ္တံ။ ။ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်ကာလရေ၏။ ။ထို့ကြောင့်ရကား။ ယေန ဘဇ္ဈေန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ပါဋိဠ္ဍိ ပုရေဘတ္တံ၊ ဆွမ်းမစားမီဌင်း။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်ဠ်ဌင်းဟု အနက်ပေးစေလို၏။ ။ နံနက်အခါ ညအခါဟု မပေးစေလို။ ။ယသ္မိံကုလေ၊အကြောင်းအမိဠ်။ ။ မရှိသော်ကြောင့်၊မွန်းတည့်သောအခါသည်။ အဝိတိဝတ္တော၊ မလွန်မီ။ အထ၊ထိုသို့ဝင်သည်ရှိသော်။ ။ဥပ္ပဗ္ဗာရံ၊ တံခါးခုံကို။ သမယေ၊ဠ်။ ပဝိသတောစ၊ အားဌင်း။သန္တံ၊သော။ဘိက္ခုံ၊ ကို။အာပုစ္ဆိတွာ၊၍။ ပဝိသတောစ၊ အားဌင်း။ သန္တံ၊သော။ ဘိက္ခုံ၊ကို။အနာပုစ္ဆိတွာ၊ မပန်မူ၍။ပဝိသတော၊ဝင်သည်ရှိသော်။ ။တနှ၊ထိုအိမ်-အိမ်၏ဥပစာရဖြင့်။ ဂစ္ဆတောစ၊ အားဌင်း။အန္တရာရာမ၊ ရှာတွင်းဠ်ရှိသောကျောင်း။ပဋိက္ကမန္ဒ၊ ဆွမ်းစားစရပ်။ ဘတ္တိယဃရ၊ ဆွမ်းဖိတ်သောအိမ်။ အန္တရာရာမ။လ။ ဃရာနိကား တသမာသ်တည်း။ ။အဿုစာဠ် ဝါကျရှိတတ်၏။ ။ဆဠ်ဘိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဠ်ဌာနံ။

(၇) သတ္တမ မဟာနာမသိက္ခာပဒ။

(၉၆) စတုမာသေ ပစ္စယေန ပဝါရဏာ စာတုမာသပစ္စယပဝါရဏာ ဟူသော ဝစနဏ္ဍကိုဌင်း ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ သာမညအနက် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ဂိလာနပစ္စယကိုသာ ဤဠ် လိုအပ်သည်ကိုဌင်း ပြလို၍စတ္တာရော မာသေ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။အဂိလာနေနဘိက္ခုနာ စသော စကားကို ပုနပဝါရဏာ နိစ္စပဝါရဏာတို့ဠ်မသာယာအပ်သောကြောင့် ဟောသလောစုဒ်ရှိရကား။ သဗ္ဗံစေတံ စသည်ကိုမိန့်။ ။သဗ္ဗံ၊ သော။

ဇေတံဝစနံ၊ထိုအဂိလာနေနဘိက္ခုနာ အစရှိသောစကားကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ။ထိက္ခါဝုဒ်၏ နိဒါန်းကို ဝတ္ထုဟူသတည်း။ ။ မဟာနာမ်ဆာမည်ရှိသော သာကိဝင်မင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဟာမဟံဘန္တေသံလံ စတုမာသံ ဘေသဇ္ဇေန ပဝါရေတုံ စသည်ဖြင့် များစွာသော ဆေးဖြစ်သည်ရှိသော် လေးလပတ်လုံး ဆေးဖြင့်ဖိတ်ခြင်း တဘန် ဖိတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ။ထိုသို့ပြုအပ်သောကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထိုဖိတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဤသို့ဟောတော်မူအပ်၏ဟူလိုသော။ ။တတ္ထ၊ ထိုဖိတ်ခြင်းဌ။ ရတ္တိဟိဝါ၊ညဉ့်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဘေသဇ္ဇေဟိဝါ၊တို့ဖြင့်၎င်း။ ။ ဇောကာယေဝ၊ ဤမျှလောက်သာဖြစ်ကုန်သော။ ရတ္တိယောဝါ၊ တို့ပတ်လုံး၎င်း။ ဘေသဇ္ဇာနိဝါ၊ တို့ကိုဂျင်း။ ဝိညာတဗ္ဗာနိ၊ တောင်းအပ်ကုန်၏။ ဇာတိ၊သို့။ပရိဿ္သဒေါ၊ကို။ကတော၊သည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။အထ၊ ထိုသို့ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ။နဘေသဇ္ဇကရဏီယေနဝါ၊ ဆေးမဟုတ်သောကိစ္စဖြင့်လည်း။ ။ဘေသဇ္ဇံ၊ကို။ ။ရောသော ဆွမ်းဖြင့် မျှနှိုင်သည်ရှိသော် နဘေသဇ္ဇကရဏီယမည်၏။ ။အညဘေသဇ္ဇကရဏီယေနဝါ၊ တပါးသောဆေးကိစ္စဖြင့်။ ။ထောပတ်ဆီဥဖြင့် ဖိတ်အပ်ထက် ဆီကိုတဖြည် မျှလောက်သော ဆေးဖြင့် ဖိတ်အပ်ထက် တစရွတ်မျှ လောက်သော ဆေးကိုတောင်းသည် ဟူလိုသော။ ။နတာဒုတ္တရိ၊ ထိုဥဉ့်အဝိုင်းအခြား ဆေးအဝိုင်းအခြားထက်မလွန်သည်ဌ။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်သောအတိုင်း။အာစိက္ခိတွာ၊ ကြား၍။ ။ဤဆေးတို့ဖြင့် သင်ဖိတ်အပ်ကုန်၏။ ငါတို့အားကား ဤမည်သောဆေးဖြင့် အလိုရှိ၏။ အကြင်ဥဉ့်တို့ဌ ဖိတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုဥဉ့်တို့သည် လွန်ကုန်ပြီ။ ငါတို့အားလည်းဆေးဖြင့် အလိုရှိသည်ဟု ဟုတ်သောအတိုင်းကြား၍ တောင်းသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟူလိုသော။ ။ယေစာတိက္ခ္။၊တို့သည်လည်း။ ။ဝိညာပေန္တိဌစဝ်။ ။ဉာတကေဝါ၊တို့ကိုဂျင်း။ ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာယ၊ပုဂ္ဂလိကဖြစ်သော ဖိတ်ခြင်းဖြင့်။ပဝါရိတေဝါ၊ ဖိတ်သော သူတို့ကိုဂျင်း။ ။တတော၊ ထိုသံဃာဖိတ်ရာမှ ပေးလေ။

သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဌ္ဌာနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒ။

(၉၇) ကတဉ္ဉယျုတ္တံ၊ စစ်ထွက်သော။ စစ်ချီသော်လည်းဟူ။ ။ ဟတ္ထိအဿရထပတ္တိတိ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ဇေတာယာတိ စတုရင်္ဂိနီ။ ။ ယတ္ထ၊အကြင်အရပ်၌။ဋ္ဌိတော၊ ရပ်ထွက်။ပသ်တိ၊မြင်၏။တံဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဒဿနူပစာရောနာမ၊မည်၏။ တံပနဒဿနူပစာရံ၊ကို။သေနဒဿနဝတ္ထု၊ ထို၌စစ်သည်ကိုရှုခြင်းငှါ သွားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ။ဇက မေကံ၊တပါးပါးသောအင်္ဂါကို။ ဝတ္တွာနယေနဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။

[ဘဝါ။ လှမ်းတိုင်းလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်။ မြင်ကောင်းသောအရပ်၌ ရပ်၍ကြည့်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်။ ထိုမြင်ကောင်းသောအရပ်ကိုစွန့်၍ အဖန်တလဲလဲ ကြည့်သော ရဟန်းအား ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏ ဟူလိုသော။]

အနုယျုတ္တော၊ စစ်မထွက်သည်၌။ ရွာမှမထွက်သည်၌လည်းဟူ။ ။ မင်းသည် ဥယျာဉ်သို့ဝင်း ပြင်သို့ဝင်း သွားသည် ရှိသော် အနုယျုတ္တော မည်၏။ ။အာရာမေ၊၌။ ဌတ္ဝာ၊၍။ ပသ်တောဝါ၊ ရှုသောရဟန်းအား ဝင်း။ဋ္ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်သို့။ အာဂတဋ္ဌေ၊ လာသောစစ်သည်ကိုဝင်း။ပဋိပထံ၊ ခရီးရင်ဆိုင်။ အာဂစ္ဆန္တံဋ္ဌေ၊ လာသောစစ်သည်ကိုဝင်း။ ပသ်တောစ၊ အားဝင်း။ ။တထာရူပပစ္စယေစ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့် ဝင်း။ ။စစ်သည်ဘောင်၌ ဦးရိနှာခြင်း စသော အကြောင်းသည် တထာရူပပစ္စယမည်၏။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ သေနဝေါသသိက္ခာပဒ။

(၉၈) ပဋိသေနာရုဋ္ဌါယ၊ သူတပါးစစ်သည် ရုံအင်္ဂါသော၊သေနာယ၊ ဋ္ဌိ၊ဝသတောစ၊အားဝင်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်၊ပလိဗုဒ္ဓသစ၊ တားမြစ်အပ်သော ရဟန်းအားဝင်း ပေးလေ၊ မခဲ။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒ။

(၉၉) ဇာတ်ထွဋ္ဌာနေ၊ဦး ဥဂ္ဂတ်ဝဲ ဥဂ္ဂတ်ဝဲ၊ တက်၍ တက်၍။ ယုဇ္ဈန်၊ ထိုးပစ်ကုန်၏။ ။သဖွဟာရဒ္ဒါနသ၊ ထိုးပစ်ရာအရပ်၏။ ။ဗလသ၊ ဗိုလ်၏။ အဝံ၊အဘ္ဘိုကို။ အရကိုလည်းဟူ။ ။အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရဂ္ဂေနဝါ စသည်တို့နှိုက်ကဲ့ကို။အဂ္ဂသဒ္ဒါသည်။ကောဒ္ဓာသဇ္ဈဟော။ ။ဗလဂဏနဒ္ဒါနံ၊ ဗိုလ်ကိုရေတွက်ရာအရပ်။

[ဆင်ကား ဤမျှ၊မြင်းကားဤမျှ၊ရထားကားဤမျှ၊ ခြေသည်ကား ဤမျှ ဟု ဗိုလ်ကိုရေတွက်ရာအရပ် ဟူလိုသော။]

သေနာယ၊စစ်သည်၏။ဝိယူဟာနံ၊ ရုဝေးရာအရပ်။ ။ဤအရပ်မှဆင် ဤအရပ်မှမြင်း ဤအရပ်မှရထား ဤအရပ်မှခြေသည် ဖြစ်စေဟုစစ်ဆင်ရာ အရပြုရာ အရပ်ဟူလိုသော။ ။အကိကသ၊ စစ်သည် အပေါင်းကို။ ။အဘယ်မျှလောက်သည် အကိကမည်သနည်း ဂုဒ်ဂ်ိရကား။ အကိကံနာမ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။နွါဒသပုရိသော၊ တကျိပ်နှစ်ယောက်သော ယောကျ်ားရှိသော။ ဟတ္ထိ၊ဆင်။ ။ဆင်စီးလေးယောက်ခြေလေးဘက်၌နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်စီအားဖြင့် တကျိပ်နှစ်ယောက်ယောကျ်ားရှိ၏။ မြင်းစီး တယောက် ခြေစောင့် နှစ်ယောက်၊ ဤသို့ ယောကျ်ားသုံးယောက်ရှိ၏။ ရထားထိမ်းတယောက်သူရဲတယောက်နားပန်းစွန်းစောင့် နှစ်ယောက် ဤသို့ယောကျ်ား လေးယောက်ရှိ၏။ ။ဒသမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။ ။အစေလကဝဂ္ဂါပဠိမော။

ဤတွင်၌ အစေလကဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ သုရာပါနသိက္ခာပဒ။

(၁၀၀) သုရာ နှင့် မေရယအထူးကိုပြုခြင်းငှါ။ပိဋ္ဌာဒိဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ပိဋ္ဌာဒိဟိ၊မုံ့ညက်အံ့စရိသည်တို့ဖြင့်။ ။သုရာကား၀ါးပါးတည်း။ ၀ါးပါးဟူသော်ကား၀ိဋ္ဌသုရာပူဝသုရာ ညြဒနသုရာကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ

သမ္ဖာရသံယုတ္တာ ဤငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင် မုံညက်ကို အိုးခွထည့်၍ ထိုမုံညက်နှင့်လျော်အောင်ရေထည့်၍၊နယ်၍ပြုအပ်သောယစ်မျိုးသည် ပုဝသုရာမည်၏။ထမင်းကို အိုးခွထည့်၍ ထိုထမင်းနှင့်လျော်အောင် ရေထည့်၍နယ်၍ပြုအပ်သော ယစ်မျိုးသည်ဩဒနသုရာမည်၏။ တဆေးခပ်၍ ပြုအပ်သောယစ်မျိုးသည် ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာမည်၏။သဖန်းခါးသီး မုန်ညင်းသီး အစရှိသော မုံ့အထုးထုးသော အဆောက်အဦတို့နှင့်ယှဉ်၍ပြုအပ်သောယစ်မျိုးသည် သမ္ဖာရသံယုတ္တာမည်၏။ ။ပုပ္ဖါဒိဟိ၊သစ်မည်စည်ပွင့် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အာသဝေါ၊အရက်သည်။

[အာသဝကားငါးပါးတည်း။ ငါးပါးဟူသော်ကား။ပုပ္ဖါသဝ၊ဖလာသဝ၊မဓွာသဝ၊ ဂုဠွာသဝ၊သမ္ဖာရသံယုတ္တာ ဤငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင်သစ်မည်စည်ပွင့်၊ ထန်းပွင့်၊ ဈုန်းပွင့် အစရှိသည်တို့၏ ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အရည်သည် ပုပ္ဖါသဝမည်၏။ ဝိန္ဒနီသီး အစရှိသည်တို့၏ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရည်သည် ဖလာသဝ မည်၏။ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော မုဒရက်သီး အရည်သည် မဓွါသဝမည်၏။ တနည်းလည်း၊ မုဒရက်သီး အစရှိသည်တို့ကိုနယ်၍ ထိုမုဒရက်သီး အစရှိသည်တို့၏ အရည်ဖြင့် ပြုအပ်သော အာသဝသည် မဓွါသဝမည်၏။ အလိုလိုဖြစ်သော မုဒရက်သီးရည်ဖြင့် ပြုအပ်သော အာသဝသည်လည်း မဓွါသဝ မည်၏။ ယင်းပျားရည်ဖြင့်ပြုအပ်သည်လည်း မည်ကုန်၏။ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော ကြံရည်သည် ဂုဠွာသဝမည်၏။ ကျုပ်-သဖန်းခါး အစရှိသော အထူးထူးသော အဆောက်အဦတို့၏ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သောအရည်သည် သမ္ဖာရသံယုတ္တာမည်၏။]

ဤသို့စ သုရာမေရယသဒ္ဒစ သမံနေဝိ သမ္ဖာရယောဂေ မဒ္ဒိတ္ထာကတာသုရာ စိရပရိဝါသိတာမတ္တောနမေရယန္တိ ဇေဝမိမေသံ နာနာကရဏံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဟာဠိကာဝိန်ရကား။ နယ်၍ ပြုအပ်သည်ကား သုရာ။ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သည်ကား မေရယမည်၏။ဤသို့ အထူးကိုဖွင့်။

သဝတိအာဘိသဝတိတိသူရာ။ ။သု-ဓာတု။ရ-ပစ္စယော။ဥကာရဿ ဒ္ဒိဃံကတွာ သူရာတိဝုစ္စတိ။သူရံ ဇနေတိတိဝါ သူရာ။ ။သူရေနနာမဝ နစရကေန ဏာတာ သူရာ။တေရဟိပန သာပါနဇာတိ အညေဟိကတာ ဝိ ပုရာဏပဏ္ဍာတ္တိ် ပဒ္ဒိစ္ဆ သူရာတိ ဝေါဟာရိယတိ။ ။မဒံ ဇနေတိတိ မေရယံ။ ။မဒ-ဓာတု ဏျ-ပစ္စယော မကာရေ။ အကာရဿ-ဧကာရံ။ ဒကာရဿစ-ရကာရံကတွာ မေရယန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။သူရာစ မေရယဉ္စ သူရာမေရယာနိ။ဝိဝနံပါနံ။သူရာမေရယာနံပါနံ သူရာမေရယပါနံ။တဿိ် သူရာမေရယပါနေ။ ဒန္တာဇ-နဿ သာလိ။ မုဒ္ဓဇ-ဏာ မလိ။ ။လောဏာ သောဝိရကံ၊ လောဏသောဝိရဆေးကို။ သုတ္တံ၊ရက်ကန်းကို။ ဝိဝတောစ၊အားဂင်း။ ဝါသဂါဟာပနတ္ထံ၊ ကောင်းသောအနုံကိုယူစေခြင်းငှါ။ ။ တေသုသူပသဗ္ဗာကာဒိသုစ၊ ထိုယစ်မျိုး ထည့်၍ ချက်သောဟင်း အစရှိသည် တို့ိ၌ဂင်း။ အာမလကရဿဒိဟိ၊ သျစ်သျားသီး ရည့်အစရှိသည် တို့ိဖြင့်။အဂိန်ံ၊အဂိဠမည် သောဆေးကို။ ပေးလေ။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဠ္ဍာနံ။

(၂) ဒုတိယ အဂ်ိလိပတောဒကသိက္ခာပဒ။

(၁၀၁) ပထုဒနံ ဃဋနံ ပတောဒေါ။ ပတောဒေါယေဝ ပတောဒကော။ အဂ်ိလိဟိ ပတောဒကော။ အဂ်ိလိပတောဒကော။ တဿိ် အဂ်ိလိပတောဒကော။ ။ထို့ကြောင့် အဂ်ိလိဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ ဥပကစ္ဆကာဒိဃဋ္ဋနံ၊လက်ကတိး ကြားအစရှိသည်တို့ိ၌ ထိုးခြင်းကို။ ။ အဂ်ိလိပတောဒကေဟု၍၊ နိဒဿနအားဖြင့်သာ ဟောတော်မူ၏။လက် ချောင်းမှတပါးသောကိုယ်အင်္ဂစိတ်ဖြင့်ထိုးသော်လည်း အာပတ်သင့်သည် သင်တည်း။ထို့ကြောင့်။အဝိစ အစရှိသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဟာသာ ဓိပ္ပါယသ၊ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍။ ။ဤပါဠိဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂကိုပယ် ၏။ ကာယသံသဂ္ဂအဓိပ္ပါယ အားဖြင့်ကား။ ဝတ္ထု၊အားလျော်စွာ အာပတ် သင့်၏။ ။အနုပသဗ္ဗန္န ဟူသည်၊ ရဟန်းယောကျ်ား။ ရဟန်းမိန်းမမှ တပါးသောသူသာဟု အောက်မေ့ရာသောကြောင့် ဣဓပန စသည်ကိုမိန့်

သော။ ။ဣဓဲဝပန၊ဤအာရာဒ္ဓကာဒး။ ။ကာယပဋိဗဒ္ဓါဒိသု၊ကာယ ပဋိဗဒ္ဓ အစရိကုန်သော။သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့ဦး။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကံကာယဖြင့် ကာယ ပဋိဗဒ္ဓ၌။ ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့် ကာယ၌။ ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့် ကာယ ပဋိဗဒ္ဓ၌။နိသဇ္ဇိယဖြင့်ကာယ၌။ နိသဇ္ဇိယဖြင့်ကာယပဋိဗဒ္ဓ၌။နိသဇ္ဇိယ ဖြင့် နိသဇ္ဇိယ၌ ဒုက္ကဋ်သာ ဟူလိုသော။ ။နဟာသာဓိပ္ပါယသဒ၊ အား ဂုဒ်း။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိပ္ပဒါနံ။

(၃) တတိယ ဟသဓ္မသိက္ခာပဒ။

(၁၀၂) ဥပရိဂေါပ္ဖကေ၊ ဖမျက်အထက် ဖရိုးပမာဏရှိသော။ ။ ဂဉ္ဆန်တံသ၊ သွားသည်ဖြစ်၍။ ဥမ္မဒ္ဒနွတိဝါ၊ပေါ်မူလည်းပေါ်၏။ ။တသ တသအင်္ဂသ၊၏။ ။ဓိက္ခလ္လံဝါ၊ညွှန်ကိုဂုဒ်း။ဓိပနကိဋ္ဌာဃာ၊ပစ်၍ကစား ခြင်းဖြင့်။ ။တံအဏ္ဍဓောတကံ၊ထိုအနက်ကိုပြတတ်သော။ဆိန္နိတ္ထံ၊ရေး ခြင်းငှါ။ ပေးလော။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိပ္ပဒါနံ။

(၄) စတုတ္ထ အနာဒရိယသိက္ခာပဒ။

(၁၀၃) အာဒရတံ အာဒရော။ နတ္ထိ အာဒရော ယဿသာတိ အနာဒ ရော။ ။ပုဂ္ဂိုလိရဇ်၏။ ။အနာဒရဿ ဘာဝေါ အနာဒရိယံ။ ။မရိုသေ ခြင်း ကြီယာရဇ်၏။ ။ထိုမရိုသေခြင်းသည်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်၌မရိုသေခြင်း ဓမ္မ၌ မရိုသေခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပုဂ္ဂလဿဝါ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဣဒံဝစနံ၊သည်။ သံလေခါယ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တတိ၊မဖြစ်။ ။အပညတ္တေနု၊ပညတ်မဟုတ် သောစကားဖြင့်။ ။သုတ်အဘိဓမ္မာ၌လာသော စကားကိုယူ။ ။ပဒေ ကိအာဂတံ၊ဆရာအဆက်ဆက်မှလာသော၊ဥဂ္ဂဟံ၊အယူကို။ ။သင်္ဂါ ယနှာ တင်သည်မှ စ၍၊အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသောဆရာ အဆက် ဆက်မှလာသော အယူဟူလိုသော။ ။ပရိပုန္ဆာ၊အဋ္ဌကထာတည်း။ ။ ကြီရည်သည် သတ္တာဟကာလိက။ ကြီဖတ်သည် ယာဝဇီဝက။ ထိုကြီ ရည် ကြီဖက် နှစ်ရာအင်္ဂါငါးသည် ကြီချောင်းမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိကာ

လဒ်ဒ် ကြွေချောင်းကို ခဲအံ့သောဌါ အပ်၏။ ဤသို့ အစရှိသော ကဲ့ရဲ့အပ်သော ဆရာတို့၏အယူကိုယူ၍ ငါတို့-ဆရာတို့ အယူဟု ဆိုသော်ကား အာပတ်သင့်သည်သာမှတ်။ ။စတုတ္ထဩဝါဒဒေဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

---

(၅) ပဉ္စမ ဘိ်သာပနသိက္ခာပဒ။

(၁၀၄) ရူပါဒိုနိ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သော အဆင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ။ပါဋိဠိ ဘိ်သေယျဝါ ဘိ်သာပေယျဝါဟု အဏ္ဏိစာရှိ၏။ ဘိ်သာပေယျဝါသာ လို၏။ ဘိသေယျဝါကား ပမာဒလေခ တည်း။ ။ပဉ္စမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

---

(၆) ဆဋ္ဌ ဓောတိကသိက္ခာပဒ။

(၁၀၅) ဝိသိဗ္ဗိယတော ဝိသိဗ္ဗနံ။ ။ဝိ-ရှေးရှိသော သိဝု-ဓာတ်။ တပ္ပနအနက် ယု-ပစ္စည်း။ ။ဝိသိဗ္ဗနံ အပေက္ခတိ ကာမေတိတိ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော။ထို့ကြောင့်၊ သိမ်္ဂိတုကာမောဟုမိန့်သော။ ။ဩဒ္ဓဓပဌမကွဲရာနှင့်ရှိသည်ကား ပါဋိဠိုက်။ ။သိမ်္ဂိတုကာမော၊ လှုံလိုသည်ဖြစ်၍။ ။ဓာလေယျ၊ ညှိငြားအံ့။ ဓောတိကရဏံဝါ၊ မီးညှိခြင်းကိုဂင်း။ အရဏ်သဏ္ဌာပနတော၊ ပွတ်ခံကို ပြုပြင်သည်မှ။ ဓာလော၊မီးလျှံသည်။ အလာတံ၊ ထင်းကို။ ဥက္ခိပန္တော်သ၊ပင့်သောရဟန်းအား။ချီသော်လည်းဟူ။ ။မီးလောင်၍ ကျသော ထင်းစကို ပင့်သည် ဟူလို။ ။တဥ္စနုက္ကဍ္ဎံ၊ သည်လည်း။ အဝိဏ္ဍာတံ၊အလျှံမကင်းသေးသောမီးစကို။ ယထာဌာနေ၊နေရာမြဲ၌။ ဌပေန္တော်သ၊အား။ ဟောတိ၊၏။ ဝိဏ္ဍာတံပန၊အလျှံကင်းပြီးသောထင်းစ ကိုကား။ ။ထင်းစကိုပင့်သောရဟန်းအား နုက္ကဍ္ဎံဟူလိုသော်လည်း အလျှံနှင့်တကွသော ထင်းစကိုပင့်သော ရဟန်းသာ နုက္ကဍ္ဎံသင့်၏။ ။ အလျှံကင်းပြီးသော ထင်းစကို ညွှဲသော်ကား ပါစိတ်သာသင့်၏ ဟူလိုသော။ ။ဝိတာန်ဆိတက် ဂါရံ၊အလျှံကင်းပြီးသော မီးကျီးကို။ ဝိသိဗ္ဗန်သ၊ လှုံသောရဟန်းအားဂုင်း။ ပဒီပဓောတိကဓန်သာဃရာဒိကော၊ဆီမီးညှိခြင်း သာဂိတ် ဖုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌ မီးညှိခြင်း စရုံးအိမ် အစရှိသည်၌၊

သမာဒဟန္တိသစ၊ ညှိသော ရဟန်းအားဂုဏ်း။ တထာရူပစ္စယော၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊သော်။ သမာဒဟန္တိသဲ့စ၊အားဂုဏ်း ဤသို့ပေး။ ။ဆိမိုးညှိခြင်း အစရှိသည်ကိုထား၍ တပါးသောအကြောင်းကို တထာရူပပစ္စယဟု မှတ်လင့်။ ။အချို့ကား ပဒိပဓောတိကဓန္တာဃရာဒိကေကို တထာရူပပစ္စယေဒ္ဓိ ဝိသေသနပြု၍ ပေးကုန်၏။ မသင့်။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၇) သတ္တမ နှာနုသိက္ခာပဒ။

(၁၀၆) နှာယေယျ ဟူ၍ဂုဏ်း နဟာယေယျ ဟူ၍ဂုဏ်း နှစ်ထွေရှိ၏။ သန္ဒိနိတိဒ္ဓ၊ဗဟွက္ခရာနံ၊အပ္ပတ္တမညတထ္ထဥ္စဟု သုတ်ကိုတည်ခြင်းကြောင့် သင့်သည်ချည်းဟု မှတ်အပ်၏။ ။စုဏ္ဏံဝါ၊ ကသယ်မှုန့်ကိုဂုဏ်း။ အဘိသဝ်ရောတိ၊ ပြုပြင်၏။ စိရင်၏ လည်းဟူ။ ။တတော၊ ထိုကသယ်မှုန့်အစရှိသည်ကိုပြုပြင်သည်မှ။ ။ပရိဝေဏသမဉ္ဇနမတ္တံဝိ၊ပရဝုဏ်ကိုတမျက်လှည်းခြင်းမျှသည်လည်း။ ။သရဇေန၊ မြူနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါတေန၊ဖြင့်။ကြောင့်လည်းဟူ။ ဩကိဏ္ဏသဿ၊ ပြွမ်းသောမြေရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယေ သို့သွား။ ။ဥဒကဏ္ဍသိတေသု၊ ရေပေါက်တို့သည်။ ။ဥက္ကိရိတွာ၊ရက်၍။ ကတအာဝါဠေသုဝိ၊ပြုအပ်သောတွင်းတို့၌လည်း။ ။ဝိသဒ္ဒါဖြင့် မြစ်၌ ဆိုတွယ်မရှိ ဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ။သဇ္ဇေသဉ္စ၊ ခပ်ဆိမ်းသော ရဟန်းတို့အား၎င်း။ ။အာပဒါသူတိ ဘမရာဒိသု အန္ဓဗန္ဓေသု။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒ။

(၁၀၇) လာဘာသဒ္ဓါသည်။ ကောဘဝတာ လာဘော လဒ္ဓေါ စသည်တို့၌ဒ္ဓကဲ့သို့။ကမ္မသာဓနေ၊ထိုကမ္မသာဓနေဖြစ်သော လာဘသဒ္ဓါသည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ရကား အလဿိတို့ လာဘောဟု မိန့်သော။ ။အလဿိ၊ ရအာပ်ပြီ။ ။ကတ္တုသာဓနေကဲ့သို့ ထင်မှားတတ်စွ။ ။လဂ္ဂေါဇဝေ

လာဘော ဟူသော ပါဠိဖြင့် သကတ္ထွန် ဏပစ္စည်းဟု ဖြ၏။ ။ကိ ်၊ အ
ဘယ်က်ု။အလ ်ို၊ ရအပ်သနည်း။ စိဝရံ၊ကို။ အလ ်ို၊အပ်၏။ က် ်ဒိသံ၊
အာဘယ်သို့သဘောရှိသော သက်ိန်းကို။ အလ ်ို၊နည်း။နဝံ၊ အသစ်သော
သက်ိန်းကို။အလ ်ို၊အပ်၏။ ။နဝဠ္ဆ တံ စိဝရဠ္ဆာတိ နဝစိဝရံ၊နဝစိဝရံ
လာဘော ဇေတနာတိနဝစိဝရလာဘော ဟူသော သမာသ်ကို မှတ်အပ်
၏။ ။ထိုသို့ဖြစ်သော် အာဘယ်ကြောင့် နဝံစိဝရလာဘေနဟုဟောလေ
သနည်းစုဒ်ရှိရကား။ ဣတိနဝစိဝရလာဘေနာတိ စသည်ကိုပိန်သော။ ။
နဝံဟူသောပုဒ်သည်။ ပနာဘိက္ခုနာ ဟူသော် ပုဒ်နှစ်ခုခြားသော်လည်း။တိ
ဝင္ဂေါယသသဂ်ေဟာ စသည်၌ ယသသဒ္ဒါခြားသော်လည်း။ တိဝင္ဂေါ
နှင့် သဂ်ေဟာသည် သမာသ်ဖြစ်သကဲ့သို့ စိဝရလာဘေန ဟူသောပုဒ်
နှင့် သမာသ်ဖြစ်သတည်း။

ဝိကပ္ပနူပဂံ ပစ္ဆိမံဟု ဟောသော်ကြောင့် ဝတ်လောက် ခုံလောက်
သောသက်ိန်ကိုသာ လိုအပ်ရကား။ နိဝါသန ပါရုပနူပဂစိဝရံလဘိတ္ထာ
ကိုပိန်သော။ ။နိဒ္ဒိတရဇနသ၊ ဆိုး၍ပြီးပြီးသော။ ကသ တသစိဝ
ရသ၊၏။ ယသ္မိ ံဝါတသ္မိ ံဝါပဒေသေ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။ ။ယ
သ္မိ ံဝါတသ္မိ ံဝါဟု ဆိုသော်လည်း လေးထောင့်တွင် အမှတ်မရှိသောအ
ထောင့်ကိုသာယူအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ စတူသုဝါကောဏောသုတိသုဝါ
ဇကသ္မိ ံဝါကောဏော၊ ဟုပါဠိတ် အဋ္ဌကထာဒ္ဒိဂုဏ်း။ ။ယတ္ထကတ္ထစိတိ
စတူသုဝါကဏ္ဏေသု တိသုဝါဒ္ဒိသုဝါဇကသ္မိ ံဝါကောဏေတိအဋ္ဌကထာ
ဝစနတော စိဝရကောဏေသု ယတ္ထကတ္ထစိ၊ ဟုဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဒ္ဒိ
ဂုဏ်း မိန့်အပ်ပြီ။ ။ကံသနိလေနဝါ၊ကြေးညိုအညိုဖြင့်ဂုဏ်း။ ပတ္တနိလေနဝါ၊
သစ်ရွက်ညိုအရည်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ။မောရကဋ္ဌမဏ္ဍူလမဂ်ိုလပိဋ္ဌိနုဉဒေါင်းမျက်
စိ၊ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်းတို့တွင်။ ။အကပ္ပကတော၊ကပ္ပဗိန္ဓုမထိုးသော
သက်ိန်းကို။ထိုပြီတော၊ချုပ်သော်ဂုဏ်း။ ။အဂ္ဃဋ္ဌအနုဝါတပရိဘောဏ္ဍသု၊ ပြင်
ထပ်အထျားအနားပတ် အနံ့အနားပတ်တို့ကို။ အာရောပိတေသု၊တင်အပ်
ကုန်သော်။တဲ့စိဝရံ၊ကို။ ။ဝတ်ခြင်းရုံခြင်းကြောင့်ကြိယာ၊ကပ္ပဗိန္ဓုမထိုး
ခြင်းကြောင့် အကြိယ ဖြစ်သတည်း။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ စိကပ္ပနသိက္ခာပဒ။

(၁၀၈) သမ္မုခေနစိကပ္ပနာ သမ္မုခစိကပ္ပနာ။ပရံမုခေန စိကပ္ပနာပရံမုခစိကပ္ပနာ။ ။သန္ဓိဟိတာ သန္ဓိဟိတဘာဝဥ္စ၊ နိုးသည်၏အဖြစ် ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကိုဂုဏ်း။ ။အကတပစ္စုဒ္ဓါရံဝါ၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ် မပြုအပ်သော သက်နိုးကိုဂုဏ်း။ ။မယံ် သန္ဓာကံ် ပရိဘုဥ္ဇဝါ စိသဒ္ဓေဟိဝါ စသည်ဖြင့် ပစ္စုဒ္ဓိရ်မပြုအပ်သော သက်နိုး ဟူလိုသော။ ။ယေန၊ အကြောင်ရဟန်း နှင့်၊သဒ္ဓိ်၊တက္ကဝိနယကမ္မံ၊ ကို။ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ။ကြိယာကြိယံ၌ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ကြိယ၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ် မပြုခြင်းသည် အကြိယမည်၏။ ။ နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ စီဝရအပနိဓေနသိက္ခာပဒ။

(၁၀၉) ပဋိကာဝါ၊ ခါးပန်းပြားဂုဏ်း။ သူကရန်ကံ်ဝါ၊ ဝက်ဦ ခါးပန်းဂုဏ်း။ ။သံ်ကောက်အိမ်ကဲ့သို့ အခေါင်းရှိသောခါးပန်း ဟူလိုသော။ ။ သူကရန်ကံ်နာမ ကုဋ္ဌိကကောသာဝိယ အန္တောသုသိရံ် ကတ္တာ ကောဋ္ဌိတံ်။ ။ဂိုကာ။ ။နိဒဟောယျ၊ ဌက်ပြားအံ့။ ။တေန၊ ထိုတပါးသောသူသည်။ ။အပနိုနိဟိတော၊ ဌက်သည်ရှိသော်။ ဤတရဿ၊စေသောရဟန်းအား။ ။အညံ် ပရိက္ခာရံ်ဒ္ဝိပါဒ္ဒိဒ္ဒ် မလာသော သင်တ်အိတ် စသည်ကို ယူ။ ။ဓမ္မကထံ်ကတ္ဝာဒ္ဒ် ရဟန်းမည်သည် မသိမှီးအပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည် ဖြစ်ခြင်းငှါ မအပ်။ ဤသို့တရားနှင့် စပ်သော စကားကိုဆို၍ ပေးအံ့ဟု သိမှီးသော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့် ဟူလိုသော။ ။ဒသမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ။သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ဤတွင်၎ေ့ရွ သုရာပါနဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ သဉ္စိစ္စဓံသိက္ခာပဒ။

(၁၁၀) လူဖြစ်သော သတ္တဝါကို ပါရာဇိကဒ္ဓံသာ'လိုအပ်သော ကြောင့် ထိုလူဖြစ်သော သတ္တဝါကို နစ်စေလိုရကား တိရစ္ဆာနဂတပါဏော ဝေဒိတဇ္ဈောဟု မိန့်သတည်း။ ။တံ်ပါဏံ၊ကို။ ။ပါဗိတ္တိယမေ

ဝ၌။ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ကြီးသောသတ္တဝါဟူ၍လည်း ပါစိတ်ထက်လွန်သော အာပတ်မသင့်။ငယ်သောသတ္တဝါဟူ၍လည်းပါစိတ်အောက် ယုတ်သော အာပတ်မသင့်၊ပါစိတ်သာသင့်၏ ဟူသောအနက်ကိုဖြစ်၏။ ။ကြီးသည် ငယ်သည်ဟူ၍လည်း အာပတ်အထူးမရှိ၊ ပါစိတ်သာဖြစ်သော်လည်း အကုသိုလ်အတူတူပင်တည်း-ဟု အောက်မေ့လေရာသောကြောင့် မဟန္တ ပန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။များစွာဖြစ်သော ဓောတ်ရှိမှ အာသေဝနပစ္စည်း ရသည်ဖြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပယောဂများသော ကြောင့် အကုသိုလ်ကြီး၏အဖြစ်ကြီး၏-ဟူလိုသော။

ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂) ဒုတိယ သပါဏကသိက္ခာပဒ။

(၁၁၁) ရေကိုသုံးဆောင်သော်လည်း မသေကောင်းသောပိုးတို့ဖြင့် ပိုးရှိသော်လည်း အာပတ် မသင့်ကောင်းရကား သပါဏက ဟူ ယေပါဏာကာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောရေ ကိုပေးလေ၊ မခဲ။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယ ဥဇ္ဇော၇နသိက္ခာပဒ။

(၁၁၂) နိဟိတံ၊ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော။ ။အသ၊တို့အဓိကရဏ်း၏။ ဂူပသမနနယံ၊ ငြိမ်းခြင်းနည်းကို။ ။ကရဏ္ဍာယ၊ ကံပြုစေခြင်းငှါ။ ဥစ္စာလေယျ၊လှုပ်ချောက်ငြားအံ့။ယထာဒွိဝဘာဝေန၊တည်မြဲတိုင်းသော အဖြစ်ဖြင့်။ ။လှုပ်ချောက်သည်ရှိသော် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော အဓိက ရဏ်းသည် မငြိမ်းစေ အပ်သည် မည်သလော၊ ကံပျက်သလော ရဒ်ရှိ ကား။ ယံပန စသည်ကို မိန့်သော။ ။ကမ္မေ၊ ကံသည်။ဝိပ္ပကတေ၊မပြီး ဘိ။သစေ ပဋိက္ကောသတိ၊ အကယ်၍ လှုပ်ချောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ။ဣတရထာ၊မသိစေမူ၍ ပြီးသည်ရှိသော်။ ။ဥဘယေသု၊ နှစ်ပါးသော ဓမ္မကံ အဓမ္မကံတို့၌။ ပေးလေ မခဲ။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒ။

(၁၁၃) ဒုဋ္ဌုလ္လံ နာမ အာပတ္တိ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ၊ တေရသ စ သံဃာဒိသေသာနိ ဟူ၍ပဒဘာဇနီ၌ ဟောပြီးသော်လည်း ပါရာဇိကတို့ကို အတ္ထုဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ ပြအပ်ကုန်ရကား၊ ဒုဋ္ဌုလ္လတို့သည် သံဃာဒိသေသံအဓိပ္ပေတံဟုမိန့်သော။ ။တံ၊ထိသံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို။ ယေနကေနစိဉ္စပါယေန သာမံဝါစာနာတိအညော၀ါ တသာအာရောစေန္တိ သော၀ါ အာရောစေတိဟု ပဒဘာဇနီ၌ ဟောအပ်သောကြောင့် သုံးပါးတို့ဝင် တပါးပါးသောအကြောင်းတည်း။ ။နံ၊ထိသံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို။ အနာရောစေသာမိ၊အံ့။ ။ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇိတွာ၀အာရောစေသတိ၊၀နိ်ချသော်ခဏ၌ပင် ပါစိတ်သို့ရောက်၏။ ထို့နောက် ကြာမှသာ ရောက်သည်မဟုတ်ဟူလိုသော။

သော၀ါ၊ ထိဒုတိယရဟန်း သည်လည်း။ သော၀ါ၊ ထိတတိယရဟန်း သည်လည်း။ ။ယာ၀၊လောက်။ကော၌၊အစွန်းသည်။ နဆိဇ္ဇတိ၊မပြတ်။ တာ၀၊လောက်။ သမဏသတံပိ၊ ရဟန်းအရာသည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိယေ၀၊လျှင်ကတည်း။ ။ယေန၊ အကြင်ဒုတိယရဟန်းသည်။ အသ၊ထိတတိယရဟန်းအား။ အာရောစိတံ၊၏။ကသေ၀၊ထိဒုတိယရဟန်းအား သာလျှင်။ ။ကောဒ္ဓသ္သန္နာဟောတိ ၌ ပဒ်ိဿ္ဆာဒန ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အာပတ်သို့ရောက်၍သာ ဒုတိယ ရဟန်းသည်၊ တတိယရဟန်းအား ကြားသောကြောင့် ထို၀နံခံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိဒုတိယရဟန်းသည်၊ တဘန်ရောက်အပ်သော အာပတ်မရှိရကား အစွန်းပြတ်သည်မည်၏ ဟူလိုသော။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိယာ၊၏။ အာဒိပဒေ၊အစ ဖြစ်သောပုဒ်၌။ ။ဒုဋ္ဌုလ္လာယ အာပတ္တိယာ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိသညီ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယသ်။ ဒုဋ္ဌုလ္လာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော ပဋိဆ္ဆာဒေတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသ်။ ဒုဋ္ဌုလ္လာယ အာပတ္တိယာ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိသညီ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ အာပတ္တိဒုက္ကဋသ်ဟု ပဒဘာဇနီ၌ ဟောအပ်သော သုံးပုဒ်တို့ဝင် ဂျုံးပဌမပုဒ်တည်း။ ။ဣတရေသုဒ္ဓိသုကား၊နောက် ၃ပုဒ်တည်း။ ။အဒုဋ္ဌုလ္လာယ၌ ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်မှ ကြွင်းသော

အာပတ်ငါ့ပါးတည်း။ ။အနုပသမ္ပန္နဿ၊ သာမဏေဇာဒိ။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါဠိ သိက္ခာပုဒ်ဆယ်ပါးတို့တွင် ရှေးသိက္ခာပုဒ်ငါးပါးကို လွန်ကြူးခြင်းတည်း။ အဒုဋ္ဌုလ္လဝါ ဠိ။နောက်သိက္ခာပုဒ်ငါးပါးကို လွန်ကြူးခြင်းတည်း။

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာဠိကား သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ကာယသံသဂ္ဂဟ ဆိုအပ်၏။ ထိုစကားကို မသင့်သကဲ့သို့ ဒိုကာဆို၏။ ။ကက္ခဋော-ပရုသော၊ကြမ်းကြုတ်၏။ ။အပသဒ်နှာသ၊ မဖြင့်သည်ဖြစ်၍။အနာရောစေန္တော သ၊အားငင်း။ နဆာဒေတုကာမသ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ အနာရောစေန္တော သစ၊အားငင်း။ သကေနကမ္မေန၊မိမိအမှုဖြင့်။ ပညာယိသတိ၊ ထင်ရှားလတ္တံ့။ ဣတိ၊ဤသို့။ အနာရောစေန္တော သစ၊ အားငင်း။ ဤသို့ပေးလေ။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၅) ပဉ္စမ ဥဒ္ဒိသတိဝသသိက္ခာပဒံ။

(၁၁၄) ပဒိသန္တေနဉ်တက္ခ အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသောသူသည် ပရိပုဏ္ဏဖိသတိဝသ ဟူ၍သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်ရကား ပဒိသန္တိဂဟဏတော ပဌာယ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဥပသမ္ပာဒိတော၊ ပဋ္ဌင်းခံအပ်သောသူသည်။ အနုပသမ္ပန္နော၀၊ ပဋ္ဌင်းမဖြစ်သည် သာလျှင်တည်း။ ။အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ဘဲလျက် ပဋ္ဌင်းခံသောသူ ပဋ္ဌင်းမဖြစ်သော်၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သူတပါးကို ပဋ္ဌင်းခံသည်ရှိသော် ထိုသူတပါးလည်းပဋ္ဌင်းမဖြစ်ဟု အောက်မေ့လေရာသောကြောင့် သစေပန စသည်ကိုမိန့်သော။ သောပုဂ္ဂလော၊ထိုအသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ဘဲ ပဋ္ဌင်းခံအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံပုဂ္ဂလံ၊ထိုအသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ဘဲ ပဋ္ဌင်းခံအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သုပသမ္ပန္နော၊ ကောင်းစွာပဋ္ဌင်းခံအပ်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။သောပိ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုအသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ဘဲ ပဋ္ဌင်းခံအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ။ကဲ့ရဲ့အပ်ကာသာလော စောဒနာကြောင့်။ သဗ္ဗေဒုက္ကဋံ အာပတ္တိကို မိန့်၊ ။ဓိသုစ၌ စသဒ္ဒါကို သဗ္ဗကိစ္စေသု ဥတ္တိယာစဟု ရှေးနှစ်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်လေ။ ။ပဋ္ဌမသိက္ခာမဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌ ထေယျသိက္ခာပဒ။

(၁၁၅) ရာဇာနံဝါ၊ မင်းဖျိဉ္စွာကိုဂုဏ်း။ ဝဠ္ဉေတွာ ထေနေတွာ၊ ခိုး၍ ဟု။ ရာဇာနံဝါ၊ကိုလည်း။ဝဠ္ဉေတွာ၊ယူညှစ်ပတ်၍။ဤထိုသေ်လည်းပေး။ ။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ၊ကုန်သော။ ကတကမ္မာစ၊ပြုအပ်သော ခိုးမှုရှိသည်လည်းဖြစ် ကုန်သော။ ယေစောရာဝါ၊ တို့သည်ဂုဏ်း။ သုက်ံ၊ကင်းခွန်ကို၊ပရိဟရိတု ကာမာ၊ ရှောင်လွှဲလိုကုန်သော။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ၊ ကုန်သော။ ကတကမ္မာစ၊ ကုန်သော။ အကတကမ္မာစ၊ ကုန်သော။ ယေစောရာဝါ၊ တို့သည်ဂုဏ်း။ သန္တိ၊ကုန်၏။ တေသု၊ထိုခိုးသူတို့၌။ ထေယျသတ္ထသည်နော၊ ခိုးသူဟု အာ မှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တသု၊ထိုသူ၏။ ထေယျသတ္ထဘာဝံ၊ခိုးသူ၏အဖြစ်ကို ပေးလော၊မခဲ့။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၇) သတ္တမ သံဝိဓာနသိက္ခာပဒ။

(၁၁၆) မာတုဂါမေန ၌၊ ကေတော ဥပသမ္ပန္နေ ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ သိက္ခာမာန် သာမဏေရီ ဤသုံးယောက်တို့လည်း ဝင်ကုန်၏။ ထိုသို့ဝင် ကုန်သော်လည်း သမယ၌ ထိုသုံးယောက်တို့နှင့် သွားခြင်းကြောင့် အာ ပတ်မသင့်။မာတုဂါမသက်သက်နှင့်သာ အာပတ်သင့်၏။ ။ဤ၌မခဲ့။ ။ သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၈) အဋ္ဌမ အဓိဋ္ဌာသိက္ခာပဒ။

(၁၁၇) တံတံ သမ္ဘတ္တိယာ ဝိဗန္ဓဝသေန သတ္တာသန္တာနသ အန္တရေ ဝေမရ္ဈေ ဇေတိ အာဂန္ဆတိတိ အန္တရာယော၊ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မိက စသော အနုဏ္ဍ ရဇ်၏။ ။အနတိက္ကမနတ္ထေန အန္တရာယေ နိယုတ္တာ, အန္တရာယံဝါ၊ ဖလံ အရဟန္တိ အန္တရာယသဝါ ကရဏဿိလာတိ အန္တရာယိကာ။ ။ ထို့ကြောင့် သင်္ဃမောက္ခာနံ အန္တရာယံ ကရောန္တိတိ အန္တရာယိကာဟု ပိန်သတည်း။ ။တေဓမ္မာ၊ထိအန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သောတရားတို့သည်။

ကမ္မဲလေးဖသေန၊ ကမ္မဇနရယ်၊ ကိလေသဇနရယ်၊ ဝိပါကဇနရယ်၊ဥပ ဝါဒဇနရယ်၊ ပညတ္တိဝိတိက္ကမဇနရယ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊

[ပဋ္ဌာနဇနရိယကံ၊ ဘိက္ခုနီဒုသကကံသည် ကမ္မဇနရယ်မည် မည်၏။ ဘိက္ခုနီဒုသက ကံကား မဂ်ဖိုလ်၏ အဇနရယ်ကို ပြုတတ်၏။ နတ်ရွာ၏ အဇနရယ်ကိုကား မပြုတတ်။ နိယတ ဝိဿာဒိဒ္ဓိ သည်၊ ကိလေသဇနရယ် မည်၏။ ပဏ္ဍုကြီး၊ တိရစ္ဆာန်၊ဥဘတောဇာတိစသည်တို့၏အဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည် ဝိပါကဇနရယ်မည်၏။ အရိယူပဝါဒသည်၊ ဥပဝါဒဇနရယ် မည်၏။ ထိုဥပဝါဒဇနရယ်သည်ကား အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မကန့်တော့သေး သော်သာ သင်္ဃမောက္ခ၏ အဇနရယ်ကို ပြုတတ်၏၊ ကန့်တော့ပြီး သော်ကား မပြုတတ်။ စေတနာဂို၍ သင့်သောအာပတ်သည်၊ ပညတ္တိဝိတိက္ကမနဇနရယ် မည်၏။ ထိုဝိတိက္ကမနဇနရယ် သည်ကား ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို မစွန့်သေး၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ ဒေသနာဂါမိ မပြုသေးသော်သာ သင်္ဃမောက္ခ၏ အဇနရယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို စွန့်ပြီးသော်၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ၊ ဒေသနာဂါမိပြုသော်ကားမပြုတတ်။]

ထိုအဇနရယိကတရား ၅-ပါးတို့တွင် ဤဒုဿီလတရားကို ရည်၍ ယေမေ အဇနရယိကာ စသည်ကို ဟောသနည်း။ ငါးပါးလုံးကို ရည်၍ တည်းဟောသလောဟု ယုံမှားသော်ငြား ဂရိုလေရကား တေသု စသည်ကို မိန့်။ ။တေသု၊ ထိုအဇနရယိကတရားတို့တွင်။ အတ္ထရဏာဒိနှံ၊ အခင်း စသည်တို့၏။ ။လူဖြစ်သော သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိတို့ သည်လည်း ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကိုခံစားကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် လည်းနှစ်သက်ဘွယ်သောရူပါဂုံတို့ကိုရှုကုန်၏။သဒ္ဒါဂုံကိုနာကုန်၏။ဂန္ဓာ ဂုံကိုနမ်းကုန်၏။ရသာဂုံကိုထုတ်ကုန်၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဂုံကိုတွေ့ကုန်၏။နူးညံ့ သောအခင်းအဂုံအစရှိသည်ကိုသုံးဆောင်ကုန်၏။ထိုအလုံးစုံကိုအစ်သည် ချည်းဖြစ်ထုတ်၊မိန်းမ၏ အဆင်းအသံအနံ့အရသာအတွေတို့သည် အဘဲ ကြောင့်မအပ်ရှိကုန်ကုန်သည်းဟု ဇမထုနဝိတိက္ကမ၌ အဖြစ်ကိုမဖြင် ဟူလို

သော။ ။ဓာတျာပေက္ခအားဖြင့်သာ အနေကပရိယာယေနဟု။ ကေဝစ် ဆိုသတည်း။ ။ဒဗ္ဗာပေက္ခအားဖြင့်ကား ဗဟုဝစ်ဖြစ်သင့်ရကား။ အဋ္ဌ ကက်လူပမာ ကာမာတိ အာဒိဟိ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ကံာမာ၊ တို့ သည်။အဋ္ဌိကက်လူပမာ၊အသားမကပ်သော အရိုးဥပမာရှိကုန်၏။ ။မာ အာယသ္မာ။လ။အန္တရာယာတိ၊အန္တရာယဟူ၍။ဝတ္တွေ့ာ၊၏။ ။တထေ ဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ။မာအာယသ္မာ ဇံဝံအဝစ အစရှိသည်ဖြင့် ဆို အပ်၏ ဟူလိုသော။ ။တတြာဝိ၊ထိုသံဃဝ့အလယ်၌လည်း။ပေး၊လေ။

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒ။

(၁၁၀) အာဘယ်တရားသည် အနုဝမ္မမည်သနည်း။ အာဘယ်ရဟန်း သည်ကား အကတာနုဝမ္မ မည်သနည်းဟူသော နှစ်ချက်သော ပုစ္ဆာကို အစဉ်အတိုင်း ဖြေလိုရကား၊ အကတာနုဝမ္မေနာတိ စသည်ကို မိန့်သ တည်း။ ။ဝမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာသာရ ဏာဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တကသဃ၊ဥက္ခိတ္တကရဟန်းအား။ အနုလောမ ဝတ်တံ၊ထျော် သော အကျင့်ဝတ်ကို။ ။နဥပသမ္မာဒေတပ္ပံ၊နနိသယော ဒါတဗ္ဗော စ သော ၁၈-ပါးသော ဝတ်ကိုယူ။ ။ကတသြသာရဏော၊ ပြုအပ်သော သွင်းခြင်းကို။ အနုဝမ္မော၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။ဥက္ကေပနိယကမ္မသ အနုဝ္ဗ ပေါပဆ္ဆာကာတဗ္ဗော၀ါ ဝမ္မော၀ါတိ အနုဝမ္မော။ ။အနုသဒ္ဒါကား အနုဝ္ဗပ ပဆ္ဆာအနက်နှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။အာဓိသသံဘောဂံ ဝါ ဓမ္မသံဘော ဂံဝါဖြစ်၊ တစုံတရာ အမှတ်မရှိသော အာဓိသကို ပေးခြင်းခံခြင်းသည် အာဓိ သသံဘောဂမည်၏။ပါဠိအဋ္ဌကထာကို ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းအား သင်ခြင်း ဓိဓိတို့ကို ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းအထံ၌ ပါဠိအံဋ္ဌကထာ သင်ခြင်းသည် ဓမ္မသံ ဘောဂမည်၏။ ။နာနုပစာရေဝိဒ္ဓ ပဿဒ္ဓါဖြင့် ကေုပစာရဒ္ဓကား ပဂေ ဝ-ဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒ။

(၁၁၉) ဝိဇေ သန္ဓါသည် နိပါတ်ပုဒ်၊ ထိုနိပါတ်ပုဒ်သည်လည်း ပရ သန္ဓါနှင့်အနက်တူရကား။ ပရအမာမကဟု မိန့်သတည်း။ ။ပရအမာမက၊မဖြတ်နိုးအပ်သောသူ။ဝါ၊ ပရ၊ဖြင်ပဖြစ်သောသူ။အမာမက၊ မဖြတ်နိုးအပ်သောသူ။ ။ဤကား။မအာက္ခရာမရှိသော ပါဠိအတိုင်းပေးသည်။ ။ပရအမာမက ဟု ဟအက္ခရာနှင့်တကွရှိခြင်းသည် အတိယုတ္တာသုန္ဒရဖြစ်၏။ ။အနက်ကိုကား။ပရအမာမက၊ငါတို့မှစိမ်းသောသူ။ဝါ၊ပရ၊ ဖြင်ပဖြစ်သောသူ၊အမာမက၊ငါတို့မှစိမ်းသောသူ။ ပက္ကံဝါအာမကံဝါ စသည်တို့နှိုက်ငဲ့သို့။ အာမကသန္ဓါ၏ စိမ်းသောအနက်ကိုယူ၍။ အမှေဟိ အာမကောအမာမကောဟုပြု၊ ။ဝါ၊ဝိဇေသန္ဓါသည်။ ပရတော ဟူသောပုဒ်နှင့် အနက်တူသောနိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ။ဝိဇေပရတော၊အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆ၊သွား၊လေလော။ဣ၊ဤအရပ်၌။ မာတိဋ္ဌ၊မရပ်မတည်လင့်။ ဤသို့အနက်ပေး။ ။သံဝါသနာသနာ၊ သံဝါသကိုဖျက်ခြင်း။ လိင်္ဂနာသနာ၊ အသွင်ကိုဖျက်ခြင်း။ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ၊ ဒဏ်ပေးသောအားဖြင့် ဖျက်ခြင်း။ တေန၊ထိုသာမဏေသည်ပေးလေ။ ။ဒသမဂါကျာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ။ သပါဏာကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဤတွင်၌ သပါဏာကဝဂ် ပြီး၏။

---

(၁) ပဌမ သဟာဓိပ္ပိကသိက္ခာပဒ။

(၁၂၀) အနာဒရိယ ဘယာ၊ မရှိမသေ ပြုခြင်းမှ ကြောက်သောကြောင့်။ ။အနာဒရိယကြောင့် ဖြစ်သော။ ပါဠိတ် အာပတ်မှ ကြောက်သည်ဟူလိုသော။ ။လေသေန၊ အမြွက်အားဖြင့်။ ။ငါ မကျင့်အပ်ဟု တိုက်ရိုက်မဆိုမူ၍။ ယာဝန အညံ့ဘိက္ခုံ စသောလေသဖြင့် ဆိုသည်ဟူလိုသော။ ။အညာတဗ္ဗံ ဒ္ဓိ။အာညာတဗ္ဗံဟု ဒီဃနှင့်ဆိုလိုလျက်သံယောဂပရတ္တာ ရဿတ်ကွဲဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ။ ညှ သံယုဂ်နှောင်း ရကား အာကိုအရသပြု၍ အဲညာတဗ္ဗံဟု ဆိုသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ အာဇာနိတဗ္ဗံ ဟုဖွင့်သော။ ။ပဌမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂) ဒုတိယ ဝိလေခနသိက္ခာပဒ။

(၁၂၁) ပရိဝတ္တိယမာနေဝါ၊ ပြန်သော်၎င်း။ ။ခုဒ္ဒကေဟိစ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနုခုဒ္ဒကေဟိစ၊ အလွန်ငယ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ။သံဃာဒိသိသ်အစရှိသည်လည်းခုဒ္ဒက၊ ထုလ္လစ္စည်း အစရှိသည်လည်း အနုခုဒ္ဒကမည်၏။ ။တေသံ၊ထိုရဟန်းတို့အား။ သံဝတ္တနမရိယာဒ ပရိဏ္ဍာဒဝစနံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အဝိုင်း အခြားကို ဝိုင်းခြားခြင်းကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ ။ယရအခါ ထိုမရိယာဒကို ဖွင့်လို၍ ဣဒံဝတ္ထုံ ဟောတိ စသည်ကို ပြုနှံသော။ ။ကတာနိ၊ ထိုသိက္ခာ ပုဒ်တို့ကို။ ယေဘိက္ခူ။၊တို့သည်။ ။ကုက္ကုစ္စပိပ္ပဒိသာရောစ၊ ကုက္ကုစ္စဟု ဆိုအပ်သော နှလုံးမသာ ခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဟေသ ဝိဝိကိစ္ဆာမနောဝိလေခါစ၊ ဝိဟေသဝိဝိကိစ္ဆာဟု ဆိုအပ်သော နှလုံးနှစ်ခွရှိခြင်းသည်၎င်း။ ။ဥပပဇ္ဇန္တိ ယေဝဟု အဂ်ါဒိတအားဖြင့် ဇဟု ဝုစ်ဆိုသည်။ ။တာဝ၊ လောက်။ သံဝတ္တတ္တိ၊ ကုန်၏။ ။ဣဿိသမ္မုနံ။ ။အတိသယဝဝတ္ထာပနံ၊ အလွန်ကိုမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ။တဿ၊ ထိုယာဝဒေဝဟူသော ပုဒ်ကို။ ။အတိသယဝဝတ္ထာပနဟု ဆိုပြီ။ အတ္ထယုတ္တိကားရှိပါ၏လော စကားရှိရကား ကုက္ကုစ္စာယစသည်ကိုမိန့်သော။ ။ကုက္ကုစ္စာယ၊အလိုလိုဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိဟေသာယ၊ နှလုံးပင်ပန်းခြင်းငှါ။ ဝိလေခါယ၊ နှလုံးနှစ်ခွဖြစ်ခြင်းငှါ။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဝိဝဏ္ဏကေဂရဟတော၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ ။အနုပသမ္မန္နဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ။ဥဘိန္နံဝိ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းသာမဏေတို့၏လည်း။ သန္တိကေ၊ ၌။ ။နဝိဝဏ္ဏေတုကာမဿ၊ ကဲ့ရဲခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣဃ်၊ တိုက်တွန်း၏။ ။ပရိယာပုဏာသု၊ သင်ဦးလော။ ။မဲ့။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

---

(၃) တတိယ မောဟနသိက္ခာပဒ။

(၁၂၂) အနုသဒ္ဒါသည် ဝိစ္ဆာတ္ထဒ္ဒိ ဖြစ်ရ၏ကား။ အဏုမာသေ အဏုမာသေ ကိုမိန့်သော။ ။ဥဒ္ဒိသမာနေ၏ အနက်ကို ဂျေးသိက္ခာပုဒ်ဒွိကဲ့သို့

အောက်မေ့ရာ သောကြောင့် ဥပေါသထဝသေန ဥဒ္ဒိဿိယမာနေဟု ဖွင့်သော။ အညာဏကေန၊ မသိယောင်ပြုခြင်းကြောင့်။ ။တဘွိဳ့အနာစာရေ၊ ထိုမလျောက်ပတ်သောအကျင့်ကို။ အာစိဏ္ဏော၊ ကျင့်သည်ရှိသော်။ ဤသို့ကြိုယာ လက္ခဏထည့်၍ သမ္ဗန်။ ။ဓမ္မောစ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောသည်၎င်း။ဝိနယောစ၊စောဒနာ သာရဏာသည်၎င်း။ တံအာပတ္တိ့ တာယအာပတ္တိယာ၊ ထိုအာပတ်ဖြင့်။ကရိဏ်းအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်။ ။ တဉ္စယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော ဟူသော မာတိကာပါဠိ၌လည်း ဤအတူအနက်ပေး၊ ။ထို့ကြောင့်။တဉ္စယထာဓမ္မောကာရေတဗ္ဗောတိတွင် ကရဏာဇ္ဈေ ဥပယောဂဝစနံ၊ တယာတိအဇ္ဈော။ ။ဟုဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌မိန့်အပ်ပြီ။ ။တံအာပတ္တိ့အာရောစေတဗ္ဗောကို ဖွင့်ဆိုသောဌာ။ ဒေသနာ ဂါမိနိယာ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။မောဟနကေ၊ မသိယောင်ပြုသော။တဘွိဳ့ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ။မောဟောဝါ၊မောဟကို။ အနာရောဝိတော၊သော်။နဟောတိ၊မဖြစ်ပေး။ မခဲ။ ။တတိယသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၅) စတုတ္ထ ပဟာရသိက္ခာပဒ။

(၁၂၃) အနုပ သမ္ပန္နေ၊ ရဟာန်း မဟုတ်သော်သူ၌။ ။ဂဟဋ္ဌေဝါ ပဗ္ဗဇိတေဝါ ဥက္ကဋ္ဌိယာဝါ ပုရိသေဝါ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေဝိ။ ။ဋီကာ။ ။ဝိဂ္ဂဟကရဏာဓိပ္ပါယေန၊ အဆင်း၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို အလိုရှိသဖြင့် ပေး မခဲ။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ပဉ္စမ တလသတ္တိကသိက္ခာပဒ။

(၁၂၄) သတ္တိယော သတ္တိကံ၊တလမေဝသတ္တိကံ။ ။အထဝါ၊သသန္တိ ဟိ်သန္တိ ဇောယာတိသတ္တိ၊လက်နက်ရစေ။ ။ဗောဓနသမတ္ထဿ နသတ္တိဝိယာတိသတ္တိကံ၊ တလမေဝသတ္တိကံတလသတ္တိကံ။ ။ထိုတလသတ္တိကသည်လည်း။လက်ဝါးဖြင်သာမဟုတ် အလုံးစုံသော ကာယကာယပဋိဗဒ္ဓသည်ပင် တံလသတ္တိကမည်၏။ ထို့ကြောင့် ကာယံဝါ ကာယ

ပဒီဗဒ္ဓံဝါ ဟာဓိန်ဿေသာ။ ။ဥဒ္ဓါဓေယျ၊ ချိုငြားအံ့။ ။ဝိရဓေဒ္ဓါ၊ ချွတ်ယွင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဟာရုံ။ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပေး၊ မခဲ။ ။ပဠုမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒေါနံ။

(၆-၇) ဆဋ္ဌ ဘမူလက။သတ္တမ သန္ထဋ္ဌသိက္ခာပဒ။

(၁၂၅) ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒံ။ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိဝုတ္တံ။

(၁၂၆) တွံ၊သည်။ ဥိနဂိသတိဝေသော၊ အသက် ၂၀-မပြည့်မူ၍။ မည်း၊ ငါအောက်မေ့ဏ်။ ဥပ္ပါဒနုပစ္ဆယေ၊ ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ။အနုပသမ္ပန္နေ၊ သာမဏေဒ္ဓိ ပေး၊ မခဲ။ သတ္တမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒေါနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ဥပသုတိသိက္ခာပဒ။

(၁၂၇) သူယတိတိသုတိ။ ။သဒ္ဒရေ၊ ။သုတိယာ ဥပသဂ်ိပ် ဥပသုတိ။ ။သုတိသဂ်ိပ်၊အသံ၏အနိုးသို့။ ။အသံကြားသောအရပ်၌ တည်သည်ရှိသော် အသံ၏အနိုးခို တည်သည်မည်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ယတ္ထဌိတ္ထာ စသည်ကိုဗိန်ဿေသာ။ ။ဥပဂတ်ဿာ သုယတိ ဇာတ္ထောတိဝါ ဥပသုတိ။ ။ဤဝိကပ်၌ ဥပသုတိ်၊ အသံကြားကောင်းသော အရပ်သို့ပေး။ တုရိတဂမနေပိ၊ အဆောတလျင် သွားခြင်း၌ဂုဏ်း။ ။ဖွဂ္ဂသွားသော ရဟန်းတို့၏ အသံကို နားထောင်ခြင်းငှါ အဆောတလျင် လိုက်သည်ဟူလို။ ။ဩဟိယမာနေပိ၊ ကျန်ရစ်ခြင်း၌ဂုဏ်း။ နောက်ဖွသွားသောရဟန်းတို့၏ စကားကို နားထောင်ခြင်းငှါ ဖြည်းဖြည်းသွားသည်ဟူလိုသော။ ။ဥက္ကာသိတ္ထာ၊ ချောင်းညွှန့်၍။ ဇာတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ အဟံ၊ သည်။အတ္ထိ၊ဏ်။ ။ကုမေသံ၊ ဤရဟန်းတို့၏။ ဝစနံ၊ကို။ ဩရမိသာမိ၊ ရှောင်အံ့။ ဝိရမိသာမိ၊ကြဉ်အံ့။ ဂုပသံမိသာမိ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်အံ့။ ပရိမောစေသာမိ ဟူသည် ငါ၏အပြစ်မှ ဟူသော အဖြစ်ကိုဆို၍ မိမိကိုယ်ကို လွတ်စေသည်ဟူလိုသော။ ။နှားထောင်လို၍ သွားခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ရကား သိယာကြိယဖြစ်၏။ မိမိနေရာသို့ တိုင်ပင်ကုန်

သော ရဟန်းတို့ကို မသိစေသည့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကား ဘိယျာအကြိုယဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၉) နဝမ ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒ။

(၁၂၈) ညြသာရဏံ၊ သွင်းခြင်းငင်း။ နိသာရဏံ၊ ထုတ်ခြင်းငင်း။ ဘဏ္ဍုကမ္မံ၊ ဆံရိတ်သည်ကိုပန်ခြင်းငင်း။ ပြိဟ္မဒဏ္ဍံ၊ ပြိဟ္မဒဏ် ပေးခြင်းခြင်း။ ။ကမ္မလက္ခဏံ၊ကမ္မလက္ခဏာငင်း။ညြသာရဏံ၊နိသာရဏံဟူ၍ပဒသိလိဋ္ဌအားဖြင့်သာ ဆိုသတည်း။ ။နိသာရဏာကားဖြေး ညြသာရဏာကားနောက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တဏ္ဍုကသာမဏေရသာစသည်ဖြင့် နိသာရဏာကို ဖြေးဆိုသတည်း။ ။ကဏ္ဍုက သာမဏေရသ၊ ကဏ္ဍုကသာမဏေကို။ ။မုခ ခရသ၊ နှုတ်ကြမ်းသော။ ။ဒုရုတ္တဝစနေဟိ၊မကောင်းသဖြင့်ဆိုအပ်သောစကားတို့ဖြင့်။ဃဋ္ဋေန္တံသ၊ ချုတ်ချယ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ကတ္တုံ ဒ္ဋ္ဌစ်။ ။သောဘိက္ခု၊ကို။ ဘိက္ခုနိသံ္ဃလေန၊သည်။ အဝန္ဒိယော၊ ရှိမခိုးအပ်သည်ကို။ ကာတုံဗျော၊ ၏။ ဇေဝံ၊ထို။ယံအဝန္ဒိယကမ္မံ၊အကြင်အဝန္ဒိယကံကို။ ဥပသမော၊ကျောင်းဒ္ဌ။ အန္တိန္ဒ စိဝရကာဒိနံ၊ ဝိုးသူလုသော သက်နှံးရှိသော ရဟန်း အစရှိသည်တို့အား။ ။ဒေန္တော်ဟိဝါ၊ပေးသောရဟန်းတို့သည်ဌင်း။ကာတုံဗျံသို့သွားး။

သုတ္တံ၊မာတိကာသည်။ နေဝအာဂန္တွာတိ၊ နှုတ်မပါ။ သုတ္တာဝိဘင်္ဂေါ၊ ပဒဘာဇနီသည်။နအာဂန္တွာတိ၊နှုတ်မပါ။ဗျဉ္ဇနန္တွာယာယ၊သဒ္ဒါရိပ်ဖြင့်။

[သဒ္ဒါမျှကိုသာယူ၍။ ဣ,ဌ,လယ်ယာ အစရှိသည်ကို ခံခြင်းအစရှိသည်တို့ဒ္ဋ္ဌ ပိနည်းဗိုဂ် ရဟန်းတို့သည် အာပတ်ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သနည်း။ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာပဋိဝိရတောဟောတိ ဟူ၍ ကြဉ်ခြင်းမျှကိုသာ သုတ်ဒ္ဋ္ဌဟောအပ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဤဣဌဌေ ခံခြင်း စသည်ဒ္ဋ္ဌ အာပတ်မရှိဟူ၍ဌင်း။ တဲ့လွဲမျှားထျားချ၍ ဝတ်သော ရဟန်းတို့

အား အာပတ်သို့တင်သည်ရှိသော်အဘယ်ကြောင့်ဤရဟန်း တို့အား အာပတ်သို့ တင်ကုန်သနည်း။ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေ သာမိတိ ဆိက္ခာကရဏီယာဟူ၍ ဆိက္ခာကရဏာမျက်စိသာ ဟောအပ်သည် မဟုတ်တုံလော ဤသို့ဝတ်ခြင်းဌ အာပတ် မရှိဟူ၍ဎင်း သဒ္ဒါရိပ်ဖြင့် အနက်ကိုဖြင်သည်ဟူလိုသော။]

ဥဇ္ဈာဟိကဝိနိဆ္ဆယော၊ဥဇ္ဈာဟိကဖြစ်သော သံဃသမ္မုတိဖြင့်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဌ။ "ဥဇ္ဈဟန္တိ ဝိယောဇေန္တိ ဇောယ အလဒ္ဓိနဲ့ တဇ္ဇနံဝါ ကလဟံဝါတိ ဥဇ္ဈာဟိကာ။ "သံဃသမ္မုတိရ၏။ "ဥဇ္ဈာဟိကာယဝိနိဆ္ဆယော ဥဇ္ဈာဟိကဝိနိဆ္ဆယော။ တသ္မိံ" "ကတာ၊ပြုအပ်သော။ ပဝါရဏာပစ္ဆာက္ကမုနာ၊ ပဝါရဏာကိုငင်ခြင်းသည်။ "ကတပဝါရဏာယပစ္ဆာက္ကမုနာဟု တသမာသိဘည်း စာရှိတတ်၏။ "ပဝါရဏာပစ္ဆာက္ကမုနာတိ ပဝါရဏာယ ဥက္ကံသနာဥဒ္ဓံ ကမုနာတိအဏ္ဍောဟူသော ဋီကာနှင့်မညီ။ မတန် မလျော်မသင့်။ ဇကောကသ္မိံ၊တခုတခုတည်းသောအပင်ဌ။ဥဒ္ဓါရံ၊ နုတ်ခြင်း။ အလာဘာယ၊လာဘ်မရစေခြင်းငှါ။ ပရိသက္ကနာဒီဟိ၊ လုံ့လ ပြုခြင်း အစရှိကုန်သော၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊အနဏ္ဍာယ၊ပရိသက္ကန၊အက္ကောသန ပရိဘာသန၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဘေဒန၊ ဗုဒ္ဓသာ အဝဏ္ဏဘဏန ဓမ္မသာအဝဏ္ဏဘဏန သံဃသာ အဝဏ္ဏဘဏန၊ ဤအကြွင်း ချန်စပါးကို ယူ။ အသဇ္ဇာဂကရဏတ္ထံ၊ထိုတကာလှုအပ်သော အလှူကို မခံစေခြင်းငှါ။ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနဝသေန၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ "ကမ္မဝါစာဖြင့် ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနကံ ပြုသည်ကိုသာယူ။ သပိတ်စင်စစ် အဝေဟမုခအားဖြင့် မှောက်သည်မဟုတ်။ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနဝသေန၊သပိတ်လှန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ "ဤဌလည်းကမ္မဝါစာဖြင့် ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနကံ ပြုသည်ကို သာယူ။ စင်စစ် ဥဒ္ဓံမုခအားဖြင့် လှန်သည်မဟုတ်။

သာ၊ထိုနိသာရဏာသြသာရဏာကို။အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ၊ မကင်းမှု၍ နေစေခြင်းငှါသမုတ်ခြင်း။သန္တုတသမ္မုတိ၊အခင်းကိုပြုစေခြင်းငှါ သမုတ်ခြင်း။ ဘဏ္ဍုဒ္ဓေသကာ၊ဆွမ်းညှန်းသောရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။သေနာသနာဂါဟာပကာ၊ ကျောင်းခံစေသော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ ဘဏ္ဍာဂါရိ

က၊ဘဏ္ဍာဝိုးဟုသမုတ်ခြင်း။စိ၀ရပဋိဂ္ဂါဟကာ၊သင်္ကန်းခံစေသောရဟန်း ဟု သမုတ်ခြင်း။ ယာဂုဘာဇကာ၊ယာဂု၀ေသောရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ ဖလဘာဇကာ၊ သစ်သီး၀ေသောရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ခဇ္ဇကဘာဇကာ၊ ခဲဘွယ်၀ေသော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကာ၊ ဝိုးစဉ်းသော အပ်-အစရှိသည်ကို၀ေဘန်သောရဟန်းဟုသမုတ်ခြင်း။သာဒိယဂါဟာပကာ၊ဖိုးယူခံသင်္ကန်းကို ခံစေသော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ ပတ္တဂါဟာပကာ၊သဂိတ်ကိုခံစေသော ရဟန်းဟုသမုတ်ခြင်း။အာရာမိကပေသကာ၊ အရုံစောင့်ကို စေသော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ သာမဏေရပေသကာ၊ သာမဏေတို့ကို စေသောရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်း။ ။ကထိန စိ၀ရမတကစိ၀ရ ဒါန ၀သေန၊ ကထိန် သင်္ကန်းကို ပေးခြင်း။ သူသော သင်္ကန်းကိုပေးခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ယာ၀တတိယကာ၊ ယာ၀တတိယကသံဃာဒိသိသ်တို့၏ဂုဏ်း။ ။ဘိက္ခု၊တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေးပါး။ဘိက္ခုနီတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေးပါး။ ။အရိဋ္ဌော၊အရိဋ္ဌရဟန်းဂုဏ်း။ ။စဏ္ဍကာလီ၊စဏ္ဍကာလီ အမည်ရှိသော ရဟန်းမိန်းမဂုဏ်း။သကလကွဏ္ဍကနေ၀၊မိမိလက္ခဏာဖြင့်သာလျှင်။ ။ဥတ်တချက်။ကမ္မ၀ါစာသုံးချက် ရွတ်၍သာပြုအပ်၏ဟူလိုသော။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၀) ဒသမ ဆန်ဒအဒတ္တာဒါနသိက္ခာပဒ။

(၁၂၉) ဥစ္စာရာဒိဟိ၊ ကျင်ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဋ္ဌိတော၀ါ၊နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ဂုဏ်း။ ကမ္မံ၊ကို။နှစကောပေတုကာမော၊ ပျက်စေခြင်းဌါနာလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ။ကြိယာ ကြိယဋ္ဌ သွားခြင်းသည် ကြိယ။ ဆန္ဒကို မပေးခြင်းသည် အကြိယ။ ။ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၁) ဧကာဒသမ ဒုဋ္ဌုလ္လစီ၀ရသိက္ခာပဒ။

(၁၃၀) [စိတ္တစသည်၌ အဆွေခင်ပွန်း သာမန်သည် မိတ္တာ၊ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌တွေ့မြင်ကာမျှသော်သူသည်သန္ဓိဋ္ဌ၊အတူတကွသုံးဆောင်ဆည်းကပ်သောဒဋ္ဌမိတ္တာသည်သမ္ဘတ္တာမည်၏။]

ယောယောသန္ထဲ့တော၊အကြင်အကြင် အဆွေခင်ပွန်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိသဒ္ဓိယ ဝေဘဂီယံ၊ စွန့်အပ်ဝေဘန်အပ်သော။ ။ဝိသဒ္ဓိယဝေဘဂီယံ၊ ဟုဆိုသည်ရှိသော်။ ထိုဝိသဒ္ဓိယ ဝေဘဂီယ ပရိက္ခရာ၏ အရသည် အဘယ်နည်းဟု သူတပါးတို့ မေးစိစစ်ရာလေရကား။ ဝိသဒ္ဓိယ ဝေဘဂီယောနာမ စသည်ကို မိန့်ရသော။ ။ရာသိဝေသန၊ဖြင့်။ထိုဂရုဘဏ်တို့သည် သရုပ်အားဖြင့် များကုန်၏ ဟူသော အနက်ကို ပြသတည်း။ လောဟကုဉ္ဆိ၊ ကြေးဒိုး။ လောဟဘာဏကံ၊ကြေးဒိုးစရည်း။ လောဟဝါရကော၊ ကြေးအင်တွဲ။ လောဟကဋာဟံ၊ကြေးဖျဉ်း။ ။ကုဓာရိ၊ ဓားမ။ နိခါဒနံ၊ ဆောက်။ ။မုဋ္ဌံ၊ ဖြူဆန်မြက်။ ။ဝိသဒ္ဓိတုံဝါ ဝိဘဒ္ဓိတုံဝါ၌။မူလဆွေ့ဇ္ဇ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ စွန့်အပ် ဝေဘန်အပ်သတည်း။ ပလယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် စွန့်သော ရဟန်းအားကား အာပတ်မသင့်။ထို့ကြောင့်။ထာဝရေနထာဝရံ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ထာဝရေန၊ ထာဝရဖြင့်။ ။အာရာမ၊အာရာမဝတ္ထု။ ဝိဟာရ၊ဝိဟာရဝတ္ထု၊ ကို ထာဝရဟူသတည်း။

အကပ္ပိယေနဝါ၊ မဒႏ်ဝ်သည့်လည်း ဖြစ်သော။ ။ရွှေဖြင့် ပြီးသော ညောင်စောင်း၊အကပ္ပိယဖြစ်သော ဘိသိဗိမ္ဗောဟန စသည်ကိုယူ။ ။ မဟာဋ္ဌကပ္ပိယေနဝါ၊ အဘိုးများထိုက်သော အဝ်သည့်လည်းဖြစ်သော။ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော ညောင်စောင်းပြတိုး အခင်းစသည်ကိုယူ။ ။ဇာတရေန၊ ထာဝရမဟုတ်သော ဂရုဘဏ်ဖြင့်။ ။အာရာမ အာရာမဝတ္ထု၊ ဝိဟာရ-ဝိဟာရဝတ္ထုမှ ကြွင်းသော ပန္တိမရာသိသုံးပါးကို အထာဝရဟူသတည်း။ ။လာမကာနိ၊ယုတ်သောကျောင်းတို့ကိုပေး။

ယခုအခါ ဂရုဘဏ် လောက် မလောက်ကို ပြလိုရကား။ ဇေ့ဩစ-စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ဇေ့ဩစ၊၍ဂရုဘဏ်တို့တွင်လည်း။ ။စတုဇ္ဇော၊ စတုဇ္ဇရာသိ၌။ ။ပသတမတ္တာ ဥဒကဂဏ္ဍကာနိဝါ၊ တလက်ပက်မျှရေဝင်ကုန်သော်လည်း။ ။ကာဠလောဟာ၊ကြေးမည်း။ တမ္ဗလောဟာ၊ကြေးနီ။ကံသလောဟာ၊ကြေးဖြူ။ဝဋ္ဋလောဟာ၊ ကြေးပုပ်။ ။ကံသလောဟ ဝဋ္ဋလောဟ ၂၏နှစ်ပါးသည်။ကိတ္တိမလောဟာမည်၏။ ကိတ္တိမလောဟာသည်ကား။ ကံသလောဟ ဝဋ္ဋလောဟ ဟာဒရကုဒ္ဒုအားဖြင့် သုံးပါး။ ထိုသုံးပါး

တို့ဒွင် တိပုတမ္မေ မိသေတွာ ကတံ် ကံသလောဟံဟု ဒိုကာမိန့်ရကား။ သလွဲစင်ဖကြွေးနိတို့ကိုရော၍ ပြုအပ်သော ကြွေးသည် ကံသလောဟ။ ။ သိသတမ္မေ့ မိသေတွာ ကတံ် ဝဋ္ဋလောဟံ ဟုဒိုကာမိန့်ရကား သလွဲမည်း ကြွေးနိတို့ကိုရော၍ပြုအပ်သောကြွေးသည်ဝဋ္ဋလောဟ။ရသတမ္မေ မိသေတွာ ကတံ် ဟာရကုဋံဟု ဤဒိုကာ၊ရသတမ္မေဟိ ယုဋ္ဌိတံ် ဟာရကုဋံနာမဟု ဝိမတိမိန့်ရကား။ ပြဒါးကြွေးနိတို့ကို ရော၍ဂင်း။ပြဒါးကြွေးနိတို့ကိုဆိုး၍ဂင်း ပြုအပ်သောကြွေးသည် ဟာရကုဋမည်၏။ ထိုဟာရကုဋကြွေးသည်ကား ဣဏအဆင်းရှိ၏။ ။ထို့ကြောင့် ဟာရကုဋလော ဟန္တိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကိတ္တိမလောဟ ဝိသေသောဟု ဝိမတိဝိနောဒနိ ဒိုကာမိန့်သတည်း။

ပါဒဂဏ္ဌကော၊တပါဒဝင်သော။ ငါးကွမ်းစားဝင်သော်လည်းဟူ။ ။ ဘိက်ခာရ၊ ကရား။ ပဒိဋ္ဌဟ၊ ပြတ္ထိ။ထွေးခံလည်းဟူ။ ဥဇ္ဇုကံ၊ မှုတ်။ ဒမ္မိ၊ ယောက်မ။ ကဋ္ဌဆွဲ၊ ဟင်းချို။ပါဠိ၊ ခွက်။တန္ဒုက၊ ရေခွက်။သရက၊ ခွက်ငယ်။ သမုဋ္ဌ၊တံတင်း။အင်္ဂါရကပလ္လ၊ ဒီးမယ်ဖြူခွက်။ ဒီးခွက်သော်လည်းပေး။ဂုမကဋ္ဌဆွဲအာဒိနိ၊ ဒီးမွေသောယောက်မအစရှိကုန်သော။ဝါ။ ဇွန်းအစရှိကုန်သော ဘဏ္ဍာတို့သည်း။ ။ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟ ဘာဇနဝိကတိ၊ ကြေးဖြူ ကြေးပုပ်တို့ဖြင့် ပြီးသော ခွက်အထူးသည်း။ ။ဂိဟိဝိကတာဝါ၊လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော်ငင်း။ ။အဇ္ဇနီနာဠိ၊ မျက်စဉ်းကျည်။ အဇ္ဇနီသလာက၊မျက်စဉ်းတံ။ နက္ခုဒါန၊နှာနှပ်တံ၊ကဏ္ဏမလဟရဏီ၊နားဖာချူ၊နားဖာထုတ်လည်းဟူ။သူစိ၊အပ်။ခုဒ္ဒကောဝိပ္ပလိကော၊ခေးငယ်။ ။ဝိပ္ပလိကန္တိ ခုဒ္ဒကသတ္ထကံ၊ မဟာသုဒဿန သုတ်ဒိုကာ။ ။ကပ်ကြွေးလည်းပေး။ ။ဝိပ္ပလိကောတိ-ကတ္တရိ။ ။ဤဒိုကာ။ ။အာရကဏ္ဏကံ၊ အပ်နားဖာထွင်းသော စူးငယ်။ ။အာရကဏ္ဏကံ၊ သူစိဝေဠုနကံ၊ ဤဒိုကာ။ ။အာရကဏ္ဏကန္တိသူစိဝိစ္ဆိနကကဏ္ဏကံ၊မဟာသုဒဿနသုတ်ဒိုကာ။ ။ကုဋ္ဌိကာ၊ သံကောက်။တာလ၊မင်းတုတ်။ကတ္တရယဋ္ဌိ၊တောင့်ဖွေး။ဝေဓကော၊စူး။ဘိက္ခာဝါလကော၊သံတူ။ သံစူးလည်းဟူ။ ။လနကတလောဟံ၊ တခဲနက် ပြုအပ်သော်ကြွေးငင်း။ ဝိပ္ပကတလောဟဘဏ္ဍဥ္စ၊ ပြု၍ မပြီးသေးသော ကြွေးဘဏ္ဍာ သံဘဏ္ဍာလည်းပေး။ ။ဂုမနေတ္တ၊

အခိုးသောက်ပတ္ထ။ဟာလ၊ခက်ရင်း။ ဒိပရုက္ခ၊ ဆိမီးတိုင်။ ဒိပကပလ္လိက၊ ဆိမီးခွက်။ ဩဂ္ဂိပုရိသ တိရစ္ဆာနရုပ်ကာနိဝါ၊ မိန်းမရုပ် ယောကျ်ားရုပ် တိရစ္ဆာန်ရုပ် တို့သည်ဂင်း။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခိဆဒနကဝါဒုဒ္ဒိသု၊နံရံ အမိုးတံခါးရွက်အစရှိသည်တို့ဖြစ်။ ။ လောဟဒိလကံ၊သံတံသင်းကို။ ။လောဟဘဏ္ဍာနိဝါ၊တို့သည်ဂင်း။ ။ ပရိဟာရိတ္ထာ၊ သွားလေရာရာ ဆောင်၍။ တိပုဘဏ္ဍောဝိ၊ သလွဲဘဏ္ဍာဒ်လည်း။ ။ဒီရပါသာဏမယာနိ၊ နို့ရည်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ တန္ဒုကာသရုဝကာဒိနိ၊ ရေသောက်ခွက်ငယ် အစရှိသည်တို့ သည်။

ဃဋေကောဝါ၊ကြာသွတ်အိုးသည်လည်းဂင်း။ တေလဘာဇနံဝါ၊ ဆီကျည်သည်ဂင်း။ သုဝဏ္ဏ ရဇတဟာရကုဋဓာတိဖလိကဘာဇနာနိ၊ ရွှေခွက် ငွေခွက် တေးခွက် ခဝ်ပြာခွက် ဖယ်ခွက်တို့သည်။ဂိဟိဝိကတာနိဝိ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ။အနာမာသ ဖြစ်သောကြောင့် လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော်လည်း မအပ်ကုန်။ ။ဂိဟိဝိကတာနိဝိနဝဋ္ဌန္တိ အနာမာသတ္တာ၊ ငိုကာ။ ။ဝိသဒ္ဒါဖြင့်။ သံဃိကပရိဘောဂပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂအားဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ အပ်ပါအံ့နည်းဟူသော အနက်ကို ပြသော။ ။ဒန္တံ့ကဋ္ဌဆ္ဆေဒန ဥစ္ဆု၊တစ္ဆနမတ္တတော၊ဒန်ပူဖြတ်ခြင်း ကြိတ်နှေးခြင်းမျှထက်။ ။ကတာ၊ ပြုအပ်သော ပဲခွပ်သည်။ ။ဝေဇ္ဇာနံ၊ ဆေးသွားတို့၏။ ။ဆိရာဝေဓကောဝိ၊ သွေးကြောဖောက်သောပေါက်ဆိန်သည်လည်း။ ။ကုဓာရိယံ၊ဓားမသည်။ တထာ၊ ထိုပေါက်ဆိန် အတူတည်း။ အာဝုဓသင်္ခေပေန၊ လက်နက်အသွင်ဖြင့်။ ။အယံ၊ ဤဓားမသည်။ ။ဒဏ္ဍဗန္ဓနိဓါဒနံဝါ၊ အရိုးတပ်သောဆောက်သည်လည်း။ ။ သမုဋ္ဌာနိဒဏ္ဍာခဏ္ဍကံ ပန၊ တမြက်ရိုး ထွင်းသော ဆောက်ငယ်သည်ကား။ ။အဒဏ္ဍာကံ၊အရိုးမရှိ။ ဟလကမတ္တမေဝ၊ အသွားမျှသာရှိ၏။ယံ၊ အကြွင်တမြက်ရိုးထွင်းသော ဆောက်ငယ်ကို။ သိပါဋိကာယ၊ဓမ္မိဝိဒ္ဓ။ ။ သိခရံဝိ၊ရူးကိုလည်း။ ။ဥပက္ခရေ၊အဆောက်အဦးတို့ကို။ ။ဥပကရဏေဟု စာရှိမျှား၏။ ပါဠိဟောင်းမဟုတ်။ အကယ်၍ ပါဠိဟောင်းဖြစ်အုံ။ဥပက္ခရေတိ ဥပကရဏေဟု ဝိမတိဝိနောဒနီဋိကာ မဖွင့်ရာပြီ။

အနာဟာရန္တာဝိ၊ကျောင်းသို့တဖန် မဆောင်ကုန်သော်လည်း။ ကမ္မာရ၊ပန်းဘဲ်။ ဝဋ္ဋကာရ၊ပန်းတည်း။ စုန္ဒကာရ၊ ပန်းထိမ်။ ပန်းပွတ်လည်းဟူ။ နဠကာရ၊ ကျူးထရံသည်။မဏိကာရ၊ ရွဲထွင်းသွား။ ပတ္တဗန္ဓကာနံ၊ သပိတ်ဖာ၊သာသူတို့၏။အဓိကရဏိ၊ပေ။မုဠ္ဠိ၊တူ။သဏ္ဍာသ၊ညှပ်။ တုလာဒိနိ၊ ချိန်အစရှိကုန်သော။ ။တိပုကောန္ဒက၊ သလွဲဖြတ်သောသူ။ သုဝဏ္ဏကာရ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်။ စမ္မကာရဥပကရဏောသုပိ၊ သားရေနယ်သွားတို့၏ အဆောက်အဦးတို့ဖြစ်လည်း။ တိပုန္တေဒနသဏ္ဌကံ၊သလွဲဖြတ်သောထား၊ငယ်။ ။ကတပရိကမ္မစမ္မဆိန္နနကခုဒ္ဒကသဏ္ဌံ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်ပြီးသော သားရေကို ဖြတ်သော ထား၊ငယ်၎င်း။ ။နှာဝိတတုန္နကာရဥပကရဏောသုပိ၊ ဆတ္တာသည် အင်္ကျိသွား၏ အဆောက် အဦးတို့ဖြစ်လည်း။မဟာကတ္တရိ စ၊ကပ်ကြေးကြိုးကိုဆိုင်း။ မဟာသဏ္ဍာသဉ္စ၊ ညှပ်ကြိုးကိုဆိုင်း။ မဟာပိပ္ပလိကဉ္စ၊ သင်ဓုန်းကြိုးကိုဆိုင်း။ အနုဗ္ယာဟုပမာဟာ၊ လက်ရုံးထက်ဝက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ။တတောင်ဆစ်မှစ၍ ပခုံးစွန်းတိုင်အောင်တထွာလက်လေးသစ်ပမာဏာဟူလိုသော။ ။တတ္ထ၊ထိုသံဃိကအရုံ၌။ ဓာတာဝါ၊ရောက်သော်ဆိုင်း။ရက္ခိတဂေါဝိတာ၊ စောင့်ရှောက်လုံခြုံစေအပ်သည်ရှိသော်။

[ဤပါဠိမြန်မာ မစောင့်မရှောက် မလုံစေအပ်သော နွယ်သည်ကား။ တတ္ထဓာတကဖြစ်သော်လည်း၀ရုဘဏ်မဟုတ်ဟုပြ၏။]

သုတ္တမကစိဝါကနာဠိကေရဟိရစမ္မမယာ၊ချည်သင်းပန်းလျှော် အုန်းဆန်သားရေဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ။ယောတ္တာနိဝါ၊ လွန်းတို့သည်၎င်း။ ။သားရေဖြင့်ကျစ်သောကြိုးကိုလွန်းဟူသတည်း။ ။ယောတ္တာနိတိ စမ္မရဇ္ဇုကာ။ ။ဝိမတိ။ ။ဝဋ္ဋေတွာ၊ကျစ်၍။ ။ကေဝဋ္ဋာဝါ၊တလွန်းကြိုးသည်၎င်း။ ။အဋ္ဌင်္ဂုလသုစိဒဏ္ဍကမတ္တော၊ အလျားလက်ရှစ်သစ် လုံးပတ်ကညစ်ရိုးမျှလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ။ဥပါဟနဒဏ္ဍကော၊ ဘိနပ်ဆွဲသောလှန်တံ။ ။ဆတ္တသလာကာ၊ ထီးလက်။ ဆဒနတိဏံ၊ ဖိုးစရာမြက်။ ။ဆဒနတိဏသံခေပဂတေသု၊ ဖိုးစရာ မြက်ဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ။အဋ္ဌင်္ဂုလပမာဏောတိ ဝိတ္ထာရတော

အဋ္ဌကိုလပမာဏော။ ။ဒိုကာ။ ။အဋ္ဌကိုလပမာဏောတိ ဒိဃဖော အဋ္ဌကို လပမာဏော။ ။သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ။ ။ဂိတ္တပေါတ္ထကော၊ မရေးသေး သောပေ။ ။သင်္ဃရသကဂိဠဆိလေသာဒီသု၊ပွဲလျက် ကညှင် သစ္စေးတို့ တွင်။ ဟိဂိုံ၊ ဂ္ဂိန်းခို။ ဟိဂိုလက၊ ဟသ်ပဒါး။ ဟရိတာလ၊ ဆေးဒါန်း။ မနောသိလဋ္ဌနာဒိနိပန၊ မြင်းသိလာ၊ မျက်စဉ်းကျောက်ညှိအစရှိသည်တို့ သည်ကား-ပေး။

ကုရုန္ဒိဋ္ဌဆိုအပ်သော အစိအရင်ဖြင့် သစ်ဘယ္ဟာ အဆုံးအဖြတ်ကိုဆို ပြီး၍။ယသုအခါ မဟာအဋ္ဌကထာဋ္ဌ ဆိုအပ်သောအစဉ်ဖြင့် ဆိုခြင်းငှါ အ ဝိစ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သော။ ။အာသန္နိကာဒိနိ၊ အခြေရှိသော အင်းပျဉ်အစရှိကုန်သော။ ·။ဝက်ဖလက်၊ ကောက်သောပျဉ်။ ဒိဃဖလ က်၊ ရှည်သောပျဉ်။ စိဝရဓောဝနဖလက်၊ သက်နှံးဖွပ်ပျဉ်။ဃဋ္ဋနဖလက်၊ ဆုံးပြီးသော သက်နှံးကို နယ်စရာပျဉ်။ ဃဋ္ဋနမဂ္ဂရော၊ ကရတက်။ ဒန္တာ ကဋ္ဌဆွေဒန ဂဏ္ဍိုကာ၊ဒန်ပူဖြတ်သောအခါ နှက်သောဆောက်ပုတ်ဂင်း။ ဒဏ္ဍာမဂ္ဂရော၊ ဆိုးပြီးသောသက်နှံးကို နှက်သော ဆောက်ပုတ်ဂင်း။ ။ အမ္ဘဏံ၊သောက်ရေ လောင်းသောစလား။ အမ္ဘဏဆွဲဖလကေဟိ ပေါက္ခ ရဏိဝိယ ကတံ ပါနိယဘာဇနာ။ ။ဒိုကာ။ ။ရေနဒေါဏီ၊ဆိုးရည်ထည့် သောဒိုး။ ။ဥဒကပဋိဆ္ဆကော၊ ညှစ်ရေခံ။ ။သမုဋ္ဌေါ၊ ပန်းတောင်း။ မဥ္ဇုသာ၊တံတောင်း။ ။ကရတ္ထောဂြိတ်။ဥဒကဒေါဏီ၊ရေလှောင်သော ကျင်း။ ဥဒ္ဓုရေကော်၊ ရေမှုတ်။ ကဋ္ဌဆွဲ၊ ဟင်းခတ်ချို။ ပါနိယသရာဝံ၊ ရေ သောက်ခွက်။ ဥဒကတုမ္ဗော၊ ရေဘူးသည်။ ရေသောက်ကျည်သည် လည်းဟူ။ ။တထာ၊တူ။ဘာဇနီယော၊ဏ်။

ပါဒကထလိကမဏ္ဍိုလံ၊ခြေသုတ်အဝန်းသည်။ ပတ္တဝိဓေနံ၊သပိတ်ဖုံး။ တာလဝဏ္ဏံ၊ယပ်ဝန်း။ ဗီဇနီ၊ လေးထောင့်ယပ်။စင်္ကော့ဒကံ၊ပန်းတောင်း။ ပနွဲ့၊ ချင်းတောင်း။ ယဋ္ဌိသမုဋ္ဌနီ၊ အဖျိုးတပ်သောတဖြက်။ မုဋ္ဌိသမုဋ္ဌနီ၊ အဖျိုး မတပ်သော တဖြက်။ ။ထမ္ဘ တုလာ သောပါနံ ဖလကာဒိသု၊ သည်တိုင် ထုတ်ထျောက် စောင်းတန်းခြေ အစရှိသည်တို့တွင်။ကဋုသာ ရကော၊သင်ဖြူးသည်ဂင်း။ သဗ္ဗံ၊သည်။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ဂရုဘဏ်တည်း။ ။ အကပ္ပိယစမ္ဗံကို ထည့်သည်။ ဘူမတ္ထရဏံ၊ မြေအခင်းကို။ ။ဇဋ္ဌကစမ္ဗံ

ပန၊ သိုးဓရသည်ကား။ ပစ္စတ္ထရဏဂတိကံ၊ အခင်းလွှမ်းနှင့် အလားတူသည်။ ။ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ခင်းအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။တံပိ၊ထိုဆိုးရသည်လည်း။ ဥဒုက္ခလံ၊ဆုံ။ မုသလံ၊ကျည်ပွေ့။ သုပ်ံ၊မန်း။စကောလည်းဟူ။ ။နိသဒါ၊ ကျောက်ပျဉ်။ နိသဒပေါတော၊ ကျောက်သား။ ပါသာဏဒေါဏိ၊ ကျောက်ခွက်။ ပါသာဏကဒုဟံ၊ကျောက်ပျဉ်။ ။ကသိဘဏ္ဍံ၊ လယ်လုပ်သောသူတို့၏ ဘဏ္ဍာတည်း။ စက္ကယုဂ္ဂယာနံ၊ လှည်းဘီးတပ်သောယာဉ်သည်။ ။အနိဋ္ဌံတံ၊ မပြီးသေးသော။ ယံကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုကို။ တန္တိတမဋ္ဌမနှ၊ ရွှေပြီး ချောပြီးသော်ကား။ ။အနုညာတဝါသိယာ၊ အခွင့်ပြုအပ်သော ပဲခွပ်၏။ ။ဓိတ်ဋ္ဌထည့်၍သွားကောင်းသော ပဲခွပ် ဟူလိုသော။ ။မဋ္ဌိပဏ္ဍံ၊ထန်းရွက်။ ။မဋ္ဌိပဏ္ဍာနိတာလပဏ္ဍံ တံဟိ မဋ္ဌိနာဂဟောတွာ ပရိဟရန္တိတိ မဋ္ဌိပဏ္ဍာနိ ၀ုစ္စတိ။ ။ဋိကာ။ ။အရဏိသဟိတံ၊ပွတ်ခံ ပွတ်ကြေး။ဓမကရဏော၊ဓမကရိဏ်။ အနတိရိတ္တံ၊ မလွန်သော။ အာမလကတုမ္ဗံ၊သျစ်သျားကျည်။အာမလကယဇ္ဇော၊သျစ်သျားအိုး။ လာဇုကတုမ္ဗံ၊ ဘူးကျည်။ပိသာဏတုမ္ဗံ၊ သားချိုကျည်။ ။တဇ္ဇော၊ထိုထက်။ပရံ၊ လွန်မူကား။ တထာဂတမေ၀၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းကိုလျှင်။ တေဟိ၊ထိုဆင်စွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ။ဟိဂုံကရဏ္ဍော၊ ရှိန်ဒိုကြွက်။ ဂဏ္ဍိကာ၊ ကမွတ်သိမ်။ ဝိဓော၊ ခါးပန်းဘီ။ အဇ္ဇုနိ၊ မျက်စဉ်းကျည်။ဥဒကပုဏ္ဏိ၊ရေသုတ်။ဥပဘောဂပရိဘောဂံ စားသောက်ရာသုံးဆောင်ရာ ဖြစ်သော။ လဇ္ဇုဝိဓာရာဒိ၊အိုးဖုံးခွက် အစရှိသော။ ကုလာလဘာဇနံ၊ အိုးထိန်းတို့၏ခွက်။ ။ပတ္တကဒုဟံ၊ သဝိတ်ဖုတ်စရာအိုး။ ။အင်္ဂါရကဒုဟံ၊ မီးမယ်ဖြူခွက်။ မီးအိုးကင်းလည်းဟူ။ ဂုမဒါနတံ၊ အိုးသောက်ပတ္တူ။ စယနိဋ္ဌကာ၊စိအုဋ်။ ဆဒနိဋ္ဌကာ၊ ဖိုးအုဋ်။ ။ထုပိကာ၊ အထွဋ်။ ။ဖာတိကမ္ဗံ၊ ဖာသောအမှုတို့။ ။လဇ္ဇုကော၊ကြာသွတ်ဒိုး။ ထာလကံ၊ခွက်။ ကဉ္စနကော၊ သောက်ခွက်။ အင်တုန်လည်းဟူကုန်၏။ ။ဇြော၊ဤမြေဘဏ္ဍာဋ္ဌ။ ။ဣတိရံပန၊ဂရုဘဏ်ကိုကား။ ။ဝိနိပါတေသတိ၊ဖျက်ဆီးလတ္တံ့။

ကောဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၂) နွဒိဒသမ ပရိဏာဒမနသိက္ခာပဒ။

(၁၃၁) တိ ံသကတ္ထော၊ တိ ံသကတ္ထာဒ္ဒိ။ နိသဒ္ဒိကတ္ထာဒ္ဒိ လည်းဟူ။ နွဒိဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။ ။သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂါ အဒ္ဒမေဝါ။ ဤတွင်မှ သဟဓမ္မိကဝဂ်ပြီး၏။

(၁) ပဌမ အဇ္ဈုပုရသိက္ခာပဒ။

(၁၃၂) အနိက္ခန္တော ရာဇကေ။ အနိဂ္ဂတရတနကေ-ဟူသော ပါဠိဒ္ဒိ။ သယနိဃရေ ဟူသော ပါဌသေသကို မှတ်စေလိုသောကြောင့် အနိက္ခန္တောရာဇာ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ကွတော၊ ဤအိပ်ရာတိုက်မှ။ ။ရတိ ံဇနေတိတိရတနံ ဟူသောဝစနတ္ထအားဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၊ မိဖုရားသည် ရတနာ မည်ရကား။ ရတနံဝုစ္စတိ မဟေသိဟု ဖွင့်သတည်း။ ။ပဒို သံဝိဒိတော၊ သိစေအပ်သည်ဒ္ဒိ။ ဥဘောသု၊မင်းမိဖုရားနှစ်ယောက်တို့သည်။နိက္ခန္တောသုဝါ၊ထွက်ကုန်သော်လည်း။ ဥဘိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဿိ ံ၊ တယောက် ယောက်သည်။နိက္ခန္တောဝါ၊သော်၎င်း။ ။တံခါးခုံ၌လှမ်းခြင်းသည် ကြိုယ။ကြားခြင်းသည် အကြိုယ။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၂) ဒုတိယ ရတနသိက္ခာပဒ။

(၁၃၃) [မုတ္တာဒိဒသဝိဓံ ဒ္ဒိ။ပုလဲ၊ ပတ္တမြား၊ ကျောက်မျက်ရွဲ၊ ခဂ္ဂသင်း၊ကျောက်သလင်း၊ သန္နာ၊ဆွေ၊ငွေ၊ပတ္တမြားနီ၊ ပတ္တမြားပြောက် ဤ ၁၀-ပါးကိုယူ။]

အပရိက္ခိတ္တာသု၊သော။အာဝသထသု၊ကျောင်း၏။မုသလပါတဿ်အစ်ရေ၊ကျည်ပွေ့တက္ကု၏ အဝတ္ထင်းဒ္ဒိ။ ။ဘဏ္ဍာဂါရိကသိသေန ပဒို့သာမေန်သည သပါဠိတ္တိယံဒ္ဒိ။ရဟန်းသံဃာတို့၏အကျိုးငှါ မဆောင်အပ်သော ဝတ္ထုကို သိမှီးသော ရဟန်းအား၊သာ အာပတ်သင့်၏။ ရဟန်းတို့၏သဝိတ်သက်နှံး အစရှိသော အကျိုးငှါ ဆောင်သော်ကား အာပတ်မသင့်။

ထို့ကြောင့်။ ပရိက္ခာရ စတုက္ကေ ပဌမော သကပရိက္ခာရော ဒုတိယော သံဃိကော တတိယော စေတိယသန္တကော စတုတ္ထော ဂိဟိပရိက္ခာ ရော။သစေဇနသော ပတ္တစိဝရ နဝကမ္မ ဘေသဇ္ဇာနံ အတ္ထာယ အာဟ တော ဟောတိ အပါပုရဏံဒါတုံ အန္တောဌပါပေတ္တု ဝဋ္ဋတိ။ဟု ပရိဝါ အဋ္ဌကထာ၌ဆုင်း။ ။သောဂိဟိပရိက္ခာရော အပါပုရဏံ ဒါတုံတိ ဂန္ဟံ ဝိဝရိတွာ အန္တော ပရိက္ခာရ ဌပနတ္ထာယ ဝိဝရဏ ကုဋ္ဌိကံ ဒါတုံ သံဃ သတ္ထာယ ဥပနတံ သယမေဝအန္တော ပဒိုသာဓိတုမ်ဳ ဝဋ္ဋတိ။ တေနဃ ဌပါပေတ္တု ဝဋ္ဋတိတိဟု ထိုအဋ္ဌကထာ၏အဖွင့်ဖြစ်သော ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌ဆုင်း မိန့်သတည်း။

တာဒိသံပန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အဓိအာဘတို့၏ အကပ္ပိယ ဝတ္ထု ကိုကား။ ။ဆန္ဒေန၊နှင့်။ ဝဗ္ဘကိစ္စသည်ကို ဘယေနနှင့် ရာဇဝလ္လဘကို ဟာဝ်၍ယူ။ ။သညာဏံ၊အမှတ်ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြီးစေအံ့။ ။ဝိဓိနာ ဟိ၊ ဖူးစမ်းလော။ တေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ ထာဝရံသေနာသနံဝါ စသော ပါဌ်ဖြင့် မိမိ၏သက်နှံးဘိုး စသည်ကို မပြုအပ်သည် ဟူသောအနက်ကို ဖြ၏။ ။တံ၊ထိုထာဝရကျောင်း စသည်ကို။သမာဒပေတွာ၊သူတပါးတို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်၍။ ။သမာဒပေတွာတိ အညံသမာဒပေတွာဥဒ္ဒိဿ အဓိယာ တိဌ္ဌန္တိ ဿော အဓိယာနံယာစနာတိ ဝုတ္တာနယေန ယာစိတွာတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ ။အနုညာတဌာနေကား။ အစ္ဆာရာမအစ္ဆာဝသထ တည်း။ ။ဒုတိယထိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဌာနံ။

---

(၃) တတိယ ဝိကာလဂါမပဝေသနသိက္ခာပဒ။

(၁၃၄) စာရိတ္တေ၊ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌။ ။ဝိကာလေ ဂါမပဝေသ နံ အာပုစ္ဆာဓိတိဝါ၊ ဟူ၍ဆုင်း။ ဂါမံပဝိဋ္ဌဿာဓိတိဝါ၊ ဟူ၍ဆုင်း။ အစ္ဆာ ယိကော၊ အဆောတထျင် ပြုအပ်သော။ ရှောင်တခင် ပြုအပ်သော်လည်း ဟူ။ ။ဥပစာရံ၌ ခဲနှစ်ကျကိုယူ။ ။အညဂါမံ ဂစ္ဆန္တော့နံ ပုနအာပုစ္ဆ နကိစ္စံနတ္ထိ၌။ ဥဿာဟမငြင်း မကင်းသောကြောင့် ပန်ခြင်းကိစ္စ မရှိသ တည်း။ထိုသို့ဥဿာဟမငြင်းမကင်းမူ၍ ရွာအရောပင်ဖြစ်သော်လည်း ပန်

ခြင်းကိစ္စမရှိ။ထို့ကြောင့် သစေပနကိုမိန့်သော။ ။တေလဘိက္ခာယဝါ၊ ဆိုခံခြင်းငှါပုင်း၊ ပေး။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ သုစိဃရသိက္ခာပဒ။

(၁၃၅) အသ၊ ထိုပါစိတ် အာပတ်အား။ တံဘေဒနကံ၊ ထိုခွဲခြင်းသည်။ ။ဂျေးဦးစွာခွဲပြီးမှ ဒေသနာကြားအပ်သောကြောင့်ခွဲခြင်းရှိသည်ဟုဆိုသတည်း။ ။အရကိကော၊ ပွတ်ရိုင်းလေးဦးငှင်း။ ဝိဓေ၊ခါးပန်းဘိဒ္ဓငင်း။ ။ဝါဆိဓဒ္ဒေ၊ပဲခွက်ရိုးဦးငှင်း။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၅) ပဉ္စမ မဉ္စဝိဌသိက္ခာပဒ။

(၁၃၆) ဆေဒနမေဝ ဆေဒနကံ၊ တံအသအတ္ထိတိ ဆေဒနကံ ဟူသော အနက်ကိုညွှန်းလိုရကား။ ဆေဒနကံဘေဒနကသဒ်သမေဝဟုမိန့်သော။ ။နိဒဟိတွာဝါ၊ဖြုတ်၍ငှင်း။ ဥတ္တာနံ၊ ပက်လက်။ ကတွာဝါ၊ ၍ငှင်း။အရုကံ၊ငြမ်းကို။ဗန္ဓိတွာဝါ၊၍ငှင်း။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၆) ဆဋ္ဌ တုလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒ။

(၁၃၇) ဇတ္ထေ၊ ဤညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌။ စိမိလက်၊ ပုဆိုးနွမ်းကို။ ပဏ္ဍရိတွာ၊ဖြန့်၍။ ။ဥပရိ၊အထက်အဘို့၌။ ။ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၏အထက်ဒွါလကိုဖြန့်၍၊ပုဆိုးနွမ်းဖြင့်မွေးသည်ဟူလိုသော။ ။ဥဒ္ဓါလေတွာ၊ ခွါ၍၊ဖျက်၍လည်းဟူ။ ။အုံးဦး။အနာပတ္တိဟူ၍သာဆိုချေသော်အမှတ်မရှိခပ်သိမ်းသောအုံးဦးပင်အနာပတ္တိဖြစ်၏ဟု အောက်မေ့ရာသောကြောင့်။ ဗိမ္မောဟနံစေတ္တ စသည်ကိုမိန့်ပြန်ရသော။ ။ဇတ္ထေ၊ဤအာယောကမ္မတ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ။ရေမျိုမှစ၍။ ဦးခေါင်း အလုံထားလောက်ရုံသော အုံးသည်ထိသပ္ပမာဏမည်၏။ထိုထိသပ္ပမာဏဖြစ်သောအုံးသည်လည်း ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် အနံတောင်ဆုပ် အလျားနှစ်တောင်ရှိ၏ဟု ပြလို၍။ ။ယဿဝိတ္ထာရတော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ကောဏော သု၊

အထောင်တ္ရိုတွင်။ ဒွိန္ဒံ၊ နှစ်ထောင်တ္ရိုဏ်။ လေးထောင်သော အုံးဝိတ်ကို ထောင်သုံးနှစ်ဆင်ခေါက်သည်ရှိသော် သုံးထောင်ဖြစ်ဏ်။ ထိုသုံးထောင်တ္ရိုတွင် အစ္စုန်းနှစ်ထောင်တ္ရိုဏ်အကြားသည် တထွာလက်လေးသစ်ရှိဏ်။ အလယ်ထုတ်ချင်းလျှိုအားဖြင့် တောင်ဆုပ်ရှိဏ်။ ဤသို့လေးထောင် အုံးဏ်သိသပ္ပမာဏာကို ယူကုန်ဏ်။ မခေါက်မူ၍ သုံးထောင်သက်သက် အုံးကိုလည်းယူကုန်ဏ်။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိုဋ္ဌာနံ။

(၇) သတ္တမ နိသီဒနသိက္ခာပဒ။

(၁၃၈) သန္ထတာသဒိသံ၊ ပိုးချည်နှင့် ရောသော အခင်းနှင့် တူစွာ။ သန္ထရိတ္ထာ၊ ခင်း၍။ ဇွေကလောမဝဂ်ဏ်၏ ပဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်သောပိုးချည်ကို အထပ်ထပ်ခင်း၍ ပုန်းရည်စသည်တို့ဖြင့်ဆွတ်၍ ပြုအပ်သောအခင်းနှင့်အတူခင်း၍ပြုသည်ဟူလိုသော။ ။သုဂတဝိဒတ္ထိပမာဏံ၊မြတ်စွာဘုရားအထွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရံပ်ကို။ ။ဟာလတ္ထာ၌စပ်။ ။ခွဲသော်အဘယ်သို့ ခွဲအပ်သနည်းဂုဏ်ရှိရကား။ ဒွိသဉ္ဇာနေသု ဓိန့်သော။ ။နိသီဒိုနပမာဏာကား မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား လေးထွာ အနံနှစ်ထွာအဆာတထွာရှိဏ်။ ။ထိုသို့နိသီဒိုန်၌ အစွန်းတဖက်၌မြတ်စွာဘုရား အထွာပမာဏ အရပ်ကို နှစ်ခုသော အရပ်၌ခွဲ၍ အဆာ သုံးခုရှိသည်ဟူလိုသော။ ။အဆာနှစ်ဖက်မယူသင့်။ ပါဠိတ်အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဝိဒတ္ထိမတ္တေပဒေသေဟုရှိဏ်။ ထိုနှင့်ထျော်အောင်။ သုဂတဝိဒတ္ထိပမာဏံကို ဘုမ္မတ္ထ၌ ဥပယောဂဝိဘတ်လည်း ကြိသင့်ဏ်။ ။သတ္တမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိုဋ္ဌာနံ။

(၈) အဋ္ဌမ ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒ။

(၁၃၉) အဓောနာဘိ ဥဿဟာဏမတ္တာလံ၊ ချက်အောက် ပုဆစ်ခုးဝန်းအထက်၌။ ။ကတ္တာ၊ယားနာ။ဝိဋ္ဌက၊အိုင်းနာငယ်။အာဿာဝ၊ အရိယိုသောအနာ။ ။ထုလ္လကစ္ဆာဗာဓာနံ၊ အိုင်းကြီးနာတို့ကို။ ။အဋ္ဌမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဍိုဋ္ဌာနံ။

(၁၄၀-၁၄၁) နဝမ-ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝါတိဝုတ္တံ။ ။ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။ ။ဣတိကဒိါဝိတရဏိယာနာမ ပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယ ပါစိတ္တိယဝဏ္ဏနာယ ဂဏ္ဌိဒ္ဓါနံ။

ဤဝဂ္ဂေါ သုဒ္ဓပါစိတ် ပြီး၏။

(၁) ပဌမ ပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒ။

(၁၄၂) အနန္တရာရာမာဒိသု၊ ရွာတွင်းကျောင်းအစရှိသည်တို့၌။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဘိက္ခုနီမကျောင်း၊ တိတ္ထိတို့၏နေရာဆွမ်းစားစရပ်ကိုယူ။ ။ရထိယာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်းသောခရိုးဒ္ဓဂင်း။ ။ဗျူဟာသိစ်ာတကလရာနံ၊ ထုတ်ချင်း မထွင်းသောခရိုး ခရိုးဆုံအမျိုးအိမ်တို့တွင်။ ဗျူဟာသိစ်ာတကစတွရာနံဟု အဿိုစာရှိ၏။ ဋီကာနှင့်မညီ။ ပဒဘာဇနီနှင့်မညီမသင့်။ ထုတ်ချင်းထွင်းသော ခရိုးစသည်တို့၌ရပ်၍ လှူသောရဟန်းမိန်းမလက် မှခံသော ရဟန်းအားအာပတ် သင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူဆင်တင်းကုပ် စသည်တို့၌လည်းအာပတ်သင့်၏ဟု မှတ်အပ်၏။ ။မြို့တိုင်းမြို့တိုင်း ပါဋိဒေသနိအာပတ်ဟူပြီ၊ထိုအာပတ်ကို အာဘယ်သို့ကြားအပ်သနည်း စောဒနာရှိရကား။ တသ စသည်ကိုမိန့်သော။ တသ၊ ထိုပါဋိဒေသနိအာပတ်ကို။ ။ဇေတံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်သည်။ အသာဓာရဏ ပညတ္တိစ၊ သည်ဂုဏ်း။ အနာဏတ္တိကဉ္စ၊သည်ဂုဏ်း။ပေါ်တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊တူ။သေသာနိဝိ၊ ကြွင်းသောပါဋိဒေသနိဆိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း။ ပေါ်ဏ္ဏိ၊ ကုန်၏။ ဥာတိကာယ၊ အဆွေတော်သော ရဟန်းမိန်းမကို။ ဒါပေဏ္ဏိယာဝါ၊ ပေးစေသော်ဂုဏ်း။ ။ဥပနိက္ခိဝိတ္တာ၊ အနိုးဒ္ဓါ၍။ ဒဒမာနာယဝါ၊ ပေးသော်ဂုဏ်း။ ဂပေါတ္တာ၏။ ပရိဘုဉ္ဇန္တာသစ၊ အားဂုဏ်း။ ။ဤသို့အထက်မှလွှမ်း၍ပေး။ ။ယာစ၊ အကြောင်ရဟန်း မိန်းမသည်လည်း။ ။ဂါမတောဝါ၊ မှလည်း။ နိဟာရိတ္တာ၏။ဒေတိ၊ ၏။ ယာမကာလိကာဒိနိဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပစ္ဆယေ၊သည်။သတိ၊သော်။ ပရိဘုဉ္ဇ၊ လော့။ဣတိ၊သို့။ ဒေတိ၊၏။ တာသာစ၊ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ဂုဏ်း ပေး။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဒ္ဓါနံ။

(၂) ဒုတိယ ပါဠိဒေသနာသင်္ဂဟပဒ။

(၁၄၃) ဝေါသာပနာကာရဒဿနံ၊ စိရင်သော အခြင်း အရာကိုပြသော စကားတည်း။ ။အပသာဒေတဗ္ဗာကာရဒဿနံ၊ မောင်းမဲအပ်သောအခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။ ။အပသာရေတဗ္ဗဟု ဤ၌ဂျင်း။ ပါဠိ၌ဂျင်း။ ရ-အက္ခရာနှင့်ရှိတတ်၏။ မသင့်၊ဒန္ဓာဓတိယက္ခရာသာ ရှိသင့်၏။ ။အနုပသမ္ဘန္နာယ၊ သိက္ခမာန် သာမဏေ ပိန်းမ၌။ ။ယောစတိက္ခ့၊ သည်လည်း။ ။ပဠိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဘုဥ္ဇတိ၌စပ်။ ။အတ္တနော၊၏။ ဘိက္ခုနိမကိုယူ။ ။ဒါပေန္တိယာဝါ၊ ပေးစေသော်ငင်း။ အညေသံ၊တို့၏။ ။ဘတ္တံ၊ကို။ ဒါပေန္တိယာဝါ၊သော်ငင်း။ ယံဘတ္တံ၊ကို။နဒိန္နံ၊မပေးသေး။ တံဘတ္တံ၊ကို။ဒါပေန္တိယာဝါ၊ ပေးစေသော်ငင်း။ယဿ၊အကြင်ရဟန်းအား။တဿ၊အား။ ။ဘတ္တံ၊ကို။ဒါပေန္တိယာဝါ၊သော်ငင်း။သဗ္ဗေသံ၊ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အား။ သမကံ၊ အမျှ။ ဒါပေန္တိယာဝါ၊ သော်ငင်း။ ။ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၃) တတိယ ပါဠိဒေသနာသင်္ဂဟပဒ။

(၁၄၄) လဒ္ဓသေခ သမ္မုတိကာနိကို သဒ္ဓါသာပွါး၍စည်းဝိမ်းယုတ်သောအမျိုးအား၊ ဥတ္တိုဒုတိယကံဖြင့် သေခသမ္မုတိပေးသည်ကို ရည်၍ဆိုသည်။ ။တံအာဝိသံ၊ကို။ ။တေသံ၊ထိုသေခဟုသမုတ်အပ်သောသူတို့၏။ လဓေ၊၌။ ပညတ္တံ၊ထားအပ်သော။ အညဿ၊၏။ဘိက္ခံ၊ကို။ ။ယဿစ၊အကြင်ရဟန်းအားလည်း။ ။ဒေန္တိသို့သွား။ ။အာသန္နသာလာဒိသုဝါ၊ ဆွမ်းစားစရပ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ။ဒေန္တိ၌စပ်။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထ ပါဠိဒေသနာသင်္ဂဟပဒ။

(၁၄၅) ယံ၊အကြင်ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ အာရောစိတံသို့သွား။ ။ဇာတိယာဝါစသောကတ္တားလေးပုဒ်ကိုလည်း။ အာရောစိတံ၌စပ်။ ။ကု

လဿ၊အမျိုးသည်။ ။အာဟာရိယိဿတိ၌စစ်။ ။တံ၊ထိုခဲ့သွယ်ဘော
ဇဉ်ကို။ ။ယထာအာရောစိတမေဝ၊ ကြားမြဲတိုင်းသာလျှင်။ ။တဿ၊
ထိုကြားအပ်သောခဲ့သွယ်ဘောဇဉ်၏။ ။အည်ဝါ၊တပါးသော်ဘောဇဉ်
ခဲ့သွယ်ကိုလည်း။တေနှ၊ထိုကြား၍ဆောင်အပ်သောဘောဇဉ်ခဲ့သွယ်နှင့်။
ဗဟုကံဝါ၊များစွာလည်း။ အာဟာရိယတ္တ၊ စေ။ ။ကုလံ၊သည်။ ဂန္ဆတိ၌
စပ်။ ။ကုလာနိ၊တို့သည်။ တေဟိ၊ ထိုကြားသောသူတို့နှင့်။ ။ယော
ဘိက္ခု၊သည်။ဝိဏ္ဍာယ၊ဌ။ဂန္တုံ၊ဌ။နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်။ ။သော
ဘိက္ခု၊သည်။ ဂိလာနောနာမ၊၏။ ဇဝရုပ်၊ ဤသို့သဘောရှိသောခဲ့သွယ်
ဘောဇဉ်ကို။ ။ဂန္ဆန္တေဟိ၊ကုန်သော။အဒ္ဓိကေဟိ၊ခရီးသွားတို့သည်။
သဒ္ဓိတေဟိဟု အဿိစာရှိ၏။သင့်သကဲ့သို့မထင်။ ။ဆင်ခြင်။ ။ပဒိသံဝိ
ဒိတဂိလာနာဝသေသကံဝါ၊ကြားအပ်သော ဘေဇဉ်ခဲ့သွယ်၏အကြွင်း
သူနာ၏အကြွင်းကိုဂင်း။ ။ဤ၌ပဒိသံဝိဒိတံကတွာ အာဟာတံဝါ ဂိလာ
နာဝသေသကံဝါဟု စာအများရှိ၏။ ပဒိသံဝိဒိတ ဂိလာနာဝသေသကံ
ဝါတိ ပတိသံဝိဒိတဉ္စ ဂိလာနောစ ပဒိသံဝိဒိတဂိလာနာ တေသံ။ အဝ
သေသကံ ပဒိသံဝိဒိတဿ ဂိလာနဿ · အဝသေသကန္တိ အဇ္ဈော-ဟာ
သောဇိကာနှင့်မည်။ ပမာဒလေခပါဠိပျက်။

[အစီပျါယ်ကား။ တယောက်သော ရဟန်း၏ အကျိုးဌာ၊ ကြား၍
ဆောင်အပ်သော ခဲ့သွယ်ဘောဇဉ်၏ အကြွင်းသည်၊ တပါး
သောရဟန်း အားလည်း စားခြင်းဌာ အပ်၏။ လေးယောက်
ငါးယောက်သော ရဟန်းတို့၏ အကျိုးဌာ ကြား၍ ဆောင်
အပ်သော များစွာသော ခဲ့သွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ တပါးသော
ရဟန်းတို့အား ပေးခြင်းဌာ အလိုရှိကုန်အံ့။ ထိုခဲ့သွယ်ဘော
ဇဉ်သည်သည်လည်း ကြားအပ်သည်မှ အကြွင်းမည်သည်ဖြစ်၏။
ခပ်ဆိမ်းသော ရဟန်းတို့အံ့းလည်း အပ်၏။သူနာအကြွင်း၌
လည်း ဤအတူ။]

ဗဟာရာမေ၊အရုံပ၌။ ပဒိဂ္ဂဟိတံဝါ၊ခံအပ်သော ခဲ့သွယ်ဘောဇဉ်ကို
လည်း။ ။တတ္ထဇာတကမေဝ၊ ထိုအရုံ၌ ရောက်သည်သာ ဖြစ်သော

ပေးလေ၊မ့ခဲ့။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ ဂဂ္ဂိဠ်ဝ္ဟာနံ။ ။ဣတိကဿီဝိတရကိ
ယာနာမ ပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယပါဠိဒေသနိယဝဏ္ဏနာယ ဂဂ္ဂိဠ်ဝ္ဟာနံ။
ဤတွင်၎ပါဠိဒေသနိပြီး၏။

(၇၅) ပဉ္စသတ္တာတိ သေခိယသိက္ခာပဒကထာ။

၁-ပရိမဏ္ဍလဝဂ်။

(၁၄၆) ပရိသမန္တာတော မဏ္ဍလံပရိမဏ္ဍလံဟု ပရိသာဒ္ဒါ၏သမန္တာ
အနက်ကိုယူစေလိုရကား သမန္တာတော မဏ္ဍလံဟု ဗွင့်သတည်း။ ။တ
ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဒ္ဒ်ကဲ့သို့။အန္တာရဃရေဟု ဝိသေသမဟောရကား။
အာရာမေဝိ အန္တာရဃရေဝိ သဗ္ဗတ္ထဟု ဝိန်္ဒသတည်း။ ။အာရာမေဝိတိ
ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနာဒိကာလံ သန္ဓာယဝုတ္တံ့။ ။ဌိကာ။ ။သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို၊ဝါ၊
အားထုတ်ခြင်းကို။ ။သိက္ခတိတိဇေံ ဃဋ္ဋတိဝါယမတိ ဟူသောအာနာ
ပါဏအဗွင့်နှင့်လျော်၏။ ။တတြိမေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေ
သံ အာဂန္တွန်တို့ စသည်ဖြင့် ထိုထိုသို့သော သိက္ခာပုဒ်တို့ဒ္ဒ် ပရိဆ္ဆေဒကို
ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ဤသေခိယ သိက္ခာပုဒ်တို့ဒ္ဒ်လည်း။ တတြိမေ
ပဉ္စသတ္တာတိ သေခိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂန္တွန်တို့ ဟု အဘယ်ကြောင့်
ပရိဆ္ဆေဒကို မပြုသနည်းဟု စောဒနာကို ဖြေအံ့သောဌာ၊ ထွေစ အစရှိ
သည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ထွေစ၊ဤသေခိယသိက္ခာပုဒ်ဒ္ဒ်လည်း။ဝတ္ထုကွန်ဒ
ကော၊ ဝတ္ထုခန္ဓကဒ္ဒ်။ ။ဝတ္ထုခန္ဓကဒ္ဒ် ဟောအပ်သောဝတ်ဟူသည်ကား။
အာဂန္တုကဝတ်, အာဝါသိကဝတ်,ဂမိကဝတ်, အနုမောဒနဝတ်,ဘတ္တဂ္ဂ
ဝတ်, ပိဏ္ဍာစာရိကဝတ်, အရညဝတ်,သေနာသနဝတ်, ဇန္တာဃရဝတ်,
ဝစ္စကုဋိဝတ်, ဥပစ္ဆာယဝတ်,အာစရိယဝတ်, သဒ္ဒိဝိဟာရိကဝတ်,အန္တေ
ဝါသိကဝတ်၊ ဤတဆဲ့လေးပါးတည်း။ဤတဆဲ့ လေးပါးမှတပါးသောခန္ဓ
ကဝတ်တို့ကို ဤသေခိယဒ္ဒ်သကြိုဟ်ခြင်းကို အလိုရှိရကား၀တ္ထုကွန်ဓကေ
ဝုတ္တဂ္ဂါနိဟူသော၍စကားသည် နိဒဿနမျှသာ။ ။ဝတ္ထုခန္ဓကစသည်
တို့ဒ္ဒ်လာသောဝတ်တို့ကိုယူခြင်းငှါသာ ပရိဆ္ဆေဒကို မပြုအပ်သလောစ
ရှိရကား။ စာရိတ္တာနယဒဿနတ္ထဉ္စဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သော။။ စာရိတ္တာနယ

ဒဿနဏ္ဍဲ့၊စာရိတ္တာနည်းကို ပြခြင်းငှါလည်း။ ပရိဿ္ဆေဒေါ၊ကို။နကတော၊ အပ်။ ။ဤသို့အောက်မှ ဆောင်၍သမ္မန်။

ပါဠိ၌ ဤမည်သော အာပတ်ဟု မဟောခဲ့။ အဘယ်အာပတ်ကိုဦးသိ အပ်သနည်း ရုဒ်ဂိရိဂကား။ သင်္ဃဏ္ဍ အနာဒရိယကရဏော ဒုက္ကဋ်ံ ဝေဒိ တဖဲ့ကို မိန့်သတည်း။ ။ဒုက္ကဋ်ံဟု မဟောဘဲလျက် အသို့မူ၍ ဒုက္ကဋ် ဟူ၍ သိအပ်ပါသနည်း စောဒနာကြောင့် ယောပန စသည်ကို မိန့်သ တည်း။ ။အာဘယ်သို့ဝတ်သည်ရှိသော် ပရိမဏ္ဍလအဝတ်မည်သနည်း ဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ဣဒါနိ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ဇယ်ဋ္ဌကတော၊ မြင်းခေါင်းရိုးမှ။ အဋ္ဌဂိုလမတ္တံ၊ လက်ရှစ်သစ်မျှ။ ။ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေ သောယံ။ ။မတ္တာသဒ္ဒါဖြင့် လက်ရှစ်သစ်ထက် စိုးစဉ်း အယုတ်အလွန် ကိုယူသတည်း။ ။အဋ္ဌဂိုလမတ္တာနိ ပကတဂိုလမတ္တံ။ ။ဇိုကာ။ ။ ဩလမ္မေတွာ၊တွဲလွဲချ၍။ ။အညော၊ကုန်သော။ နိဝါသနဒေါသာဒ်စပ်။ ။ တေနခေါပန။လ။ နိဝါသေန္တိ တိ၊ဟူ၍။ ခန္ဓကော၌။ ယေနိဝါသနဒေါသာ၊ အကြင်ဝတ်ခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို၊ ။ဟတ္ထိသောဏ္ဍာကံ၊ဆင်နှာမောင်းကဲ့ သို့ဝတ်ခြင်းကို။ နိဝါသေန္တိ၊ဝတ်ကုန်၏။ မဏ္ဍ ဝါဠကံ၊ ငါးကျင်းမြီ့ကဲ့သို့ ဝတ်ခြင်းကို။ စတုကဏ္ဍကံ၊ အစွန်းလေးဘက်ထွက်သော ဝတ်ခြင်းကို။ တာလဝဏ္ဏကံ၊ ယပ်ဝန်းကဲ့သို့ ဝတ်ခြင်းကို။ သတဝလ္လိကံ၊ အတွန့်များ စွာဝတ်ခြင်းကို။ သံဝလ္လိယံ၊ အောက်ပိုးကြိုက်၍ ဝတ်ခြင်းကို။နဘိမူလ တော၊ ချက်ရင်းမှ။ စောလိကဇာတ်ထိုနှံ၊ ကြည်းပိန်းမတို့၏။ ။ဇကတော၊ တာဘက်မှ။ ဒဿန်၊ အမြိတ်စွန်းကို။ ။ပါသန်၊အိတ်ထောင့်စွန်းကို။အ တွင်းစွန်းသော်လည်း ပေး။ ။နွေးနွှစ်ခသော အစွန်းတို့ကို။ ။တာလ ဝဏ္ဏာကာရေန၊ ယပ်ဝန်းသဏ္ဌာန်ဖြင့်။ အနေကကွဇ္ဇုံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အာပတ်များစွာ လည်းဟူ။ ဩဘဂ္ဂိတွာ၊ခွေ၍။ ဩဝဋ္ဋိကံ၊စနစ်သည်ကို ချိုးသည်ကို။ တွန့်သည်ကို၊စိတ်ကြိုက်ပေး။ ။ဝလိယော၊အတွန့်တို့ကို။ မလ္လကမ္မကရာဒိဟိဝိယ၊ လက်ပန်းသံ့ည် အမှုလုပ်သောသူကဲ့သို့။ကဆံ့ ဗန္ဓိတွာ၊ အောက်ပိုးကြိုက်၍။ ဥက္ခိဝိတွာ၊ပင့်၍။ ယံဝိလဂ္ဂန္တိ၊အကြင်ဆွဲ ကုန်၏။ ချပ်ကုန်၏လည်းဟူ။ ။အပရေဖွိ၊တဖ့ည်သောသက်နှံးကိုလည်း။ ယံဝိနိဝါသေန္တိ၊ အကြင်ဝတ်ကုန်၏။ သဂုဏံ၊ ထစ်သည်ကို။ ဂုဏသဒ္ဒါ

ကား၊ ပဒုလအနက်ဟော။ ။နိဒ္ဒိကာရံ၊ဘောက်ပြန်ခြင်းမရှိ။ တယိဒံ တံဏ္ဍံ၊ ထိုအာပတ်မသင့်ခြင်းအင်္ဂါကို မသိသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်သော်, နိဝါသနဝတ်ကို မသင်မူ၍ မသိသော ရဟန်းအားလည်း အာပတ်မသင့်ဟု အောက်မေ့လေရာ သောကြောင့်။အဝိစ နိဝါသနဝတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံဟု ပိန့်သော။ ။အဝိစ၊ စင်စစ်ကား။ ။နိဝါသနဝတ်ကို မသိသော ရဟန်းအား အာပတ်မှ မလွတ်၊ နိဝါသနဝတ်ကို ကောင်းစွာ သင်အပ်ဏ်၊ မသင်ခြင်းသည်ပင် အနာဒရိယ ဖြစ်သည့် ဟူလိုသော်။ ။ သုက္ခဇဆော်ဝဝါ၊ ချောက်သော မြင်းခေါင်းရှိသည့်ဂုင်း။ မဟာဝိဏ္ဍိကမံ သောဝါ၊ ကြီးသော မြင်းခေါင်းသားရှိသည့်ဂုင်း။ ဒွေစ၊နှစ်ပါးသောအင်္ဂါ တို့သည့်ဂုင်း။ ဝုတ္တပဋိပက္ခကရဏဉ္စ၊ဟောတော်မူအပ်သည့်မှဆန့်ကျင် သည်ကို ပြုခြင်းဂုင်း။ ။ပဌမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဒ္ဒါနံ။

(၁၄၇) ဥဘောကဏ္ဏော၊ အစွန်းနှစ်ဘက်တို့ကို။ ။ပခုံးတဘက်၌ တင်၍ ရုံသောသင်္ကန်း၏ နောက်သို့ ကျသောအစွန်း။ရှေ့သို့ကျသောအ စွန်းနှစ်ဘက်ကိုယူ။ ။ထို့ကြောင့် ပိန့်ဆုယဒိုကာဒ်၌။ ။ဥဘောကဏ္ဏော သမံကတွာတိ ပါရုပနဿ ဇကံသေ ကတာသ ဝိဒ်္ဓိပသေ ဥဒရပသေ စ ဩလမ္ဗပမာဏော ဥဘောကဏ္ဏော ဟတ္ထိဝိဒ္ဓေ ဂဏ္ဌောဝိယ သမံကတွာ ဟုပဒိန့်အဝ်ပြီ။ ။အကျည်း ဆိုအဝ်သောအနက်ကို ခဲ့၍ပြခြင်းဌ်။ တတ္ထ စသည်ကို ပိန့်သတည်း။ ။တတ္ထဝစနေ၊ဒ်၌ ယံကိဉ္စိ၊သော။ အညထာ ပါရုတံဒ်စဝ်။ ။သေတပဋုပါရုတံ၊ ပုဆိုးဖြူဝတ်သော တက္ကတွန်းတို့၏ ရုံခြင်းဂုင်း။ဇကသာဋကပါရုတံ၊တထည်တည်းသောပုဆိုးကို ဝတ်သော သူတို့၏ ရုံခြင်းဂုင်း။ သုရာသောဏ္ဍာပါရုတံ၊ သေသောက်ကြူးတို့၏ရုံခြင်း ဂုင်း။ အန္ဓေ့ပုရိကပါရုတံ၊ နှန်းတွင်းသူတို့၏ ရုံခြင်းဂုင်း။ မဟာဇေဋ္ဌက ပါရုတံ၊ လက်သမားကြီးတို့၏ ရုံခြင်းဂုင်း။ကုဋိပဝေသနကပါရုတံ၊လယ် ကုဋိသို့ဝင်သော သူတို့၏ ရုံခြင်းဂုင်း။ ။ပါဋိကာရကပါရုတံ၊ရဟန်းတို့ ၏အစဉ်ကို ပြုသော ရဟန်း၏ ဖုံခြင်းဂုင်း။ ပါဋိသင်္ခေသော ရဟန်းတို့၏ ရုံခြင်းဟု ပေးကုန်၏။ထိုသို့ပေးခြင်းသည်ကား ပါဋိကာရကောတိဘိက္ခူ။ နံ ယထာဝုတ္တံ ပါဋိယံ ပတိဋ္ဌာပကော။ ဟုဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ ဘွင့်သည် နှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့်မသင့်။ ပါဋိကာရကဟူ၍လည်း ပါဋ္ဌ၏၏၊ ပါဋ္ဌ

ပျက်။ သေတပဒ္ဓာ၊ ပုဆိုးဖြူ ၀တ်ကုန်သော သူတို့သည်။ အဗ္ဘပါလကနိ
ဂန္ထာ၊ထက်၀က်သောကိုယ်ကိုစောင့်ကုန်သော တက္ကတွန်းတို့ဿည်။ ။
သေတပဒ္ဓာတိဇေတသေ၀ိ၀ရဏံ အဗ္ဘပါလကနိဂန္ထာတိဟ့ ဇိကာဖွင့်
သောကြောင့် ကတ္ထားချည်းပေးသည်။ ။အဗ်ံပါလေန္တိတိအဗ္ဘပါလကာ။
အဗ္ဘပါလကာစ တေနိဂန္ထာစာတိ အဗ္ဘပါလက်နိဂန္ထာ။ ။ထိတက္ကတွန်း
တို့သည်အထက်ကိုယ်၌ တထည်သော ပုဆိုးဖြူကို လက်ကတိုးကြားခွ
သွင်း၍၀တ်ကုန်၏။ အောက်ကား အချည်းစည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊
ထက်၀က်သောကိုယ်ကိုစောင့်သည် မည်ကုန်၏၊ ပါ၀ုရဏ်၊ စုလျားကိုရုံ
သောသက်နှံးကိုလည်းဟူ။ ။နိ၀တ္ထသာဒူကဿ၊ ၀တ်သောပုဆိုး၏။ ။
အာက္ခိတာရကမတ္တံ၊ မျက်စိမျှကို။ ။အာက္ခိတာရကမတ္တန္တိ အက္ခိမတ္တံ၊
ဇိကာ။ ။သြဂုဏ္ဌိတံ၊ဦးခေါင်းခွိုး၍။ ။ကေသပါရုပနေန၊ ပခုံးတဘက်
ကို ရုံသဖြင့်။ ပါရုတံ၊ ရုံအပ်သော။ ။၀ါမဟတ္ထာဟံ၊ လက်ဝဲလက်ကို။ ။
ဇတေစ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ရုံခြင်းတို့ကိုဂင်း။ ။အာရာမေ၀ါ ဟူသော
စကားကို သံဃာစည်းဝေးသောအခါ ကြိုးသော ရဟန်းတို့အားခစား
သောအခါ စသည်ကိုရည်၍ဆိုသည်။ ။ဒုတိယဆိကွာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၄၀) သုဒ္ဓါပဒိန္တွန္နောဒ္ဓိ။ ပခုံးကိုဂင်း။ ရင်ကိုဂင်း မပွင့်မူ၍ ဖုံး
လွှမ်းအပ်သောအရပ်ကို ဖုံးလွှမ်းသဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသည်ကိုယူ။ ။ဂဏ္ဌိဋ္ဌိကံ၊
ကမ္မတ်ဆိမိကို။ ။ပဒိမုဋ္ဌိတ္ဝာ၊ စွပ်၍။ အနုဝါတဇန္တုနှ၊ အထျားအနား
ပတ်စွန်းဖြင့်။ ပဒိသံဃရိတ္ဝာ၊ လိပ်၍။ ယာ၀မဏ်ိဃန်ဒံ၊ လက်ကောက်၀တ်
တိုင်းအောင်။ ဓာဏုံ၀ါ၊ ပုဆစ်ဒူးကိုလည်း။ ။ဤကား မူဒ္ဓဓ ပဉ္စမက္ခရာ
နှင့် ဂ်ိသည်အတိုင်း ပေးသည်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာကို ထောက်သည်၌
သေ်ကား။ဇတ္တုံစဝါဟုဒန္တုဓပဒ္ဒမက္ခရာနှင့်နွေဘော်ရှိလို၏။ ။ပခုံးစွန်းကို
လည်းဟုအနက်ပေး။ ။ဇတ္တု။နိဒါတိ ဥဘောအံသကူဒုနိဝိ၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆ
ယဋီကာပါဠိ။ ။တတိယဆိကွာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၄၉) ၀ါသူပဂတာသ၊ညဉ္ဇိနေခြင်းဌါ ကပ်သောရဟန်းအား။ ။
အချိုကား။ ရွာတွင်းကျောင်းသို့ ကပ်သောရဟန်းအားဟု ပေးကုန်၏။ ။
၀ါသူပဂတာသာတိ ရတ္တိ၀ါသတ္ထာယ ဥပဂတာသဟု ဇိကာဖွင့်သည်နှင့်
ဆန့်ကျင်၏။

[ရွာတွင်းဦးညွှန်ကြားနေခြင်းငှါ ကပ်ပြိုးသောရဟန်းအားကိုယ်ကို ဖွင့်၍ နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ရွာတွင်းသို့သွား၍ နေရာသို့ ရောက်ပြီးမှ ကိုယ်ကိုဖွင့်၍နေသည်ကိုသာယူ။ ။နေအံ့သောငှါ ရွာတွင်းသို့ သွားစဉ်ကား သုပ္ပဋိဆွန္နစသော ဝတ်ကို မပျက်စေ မူ၍သာ သွားအပ်၏။ ဝါသူပဂတသဟု ဆိုသောကြောင့် တရားဟောခြင်း ပရိတ်ရွတ်ခြင်း အစရှိသောအကျိုးငှါ ကြာမြင့်စွာ နေသော်လည်း အလုံးစုံသော ရွာတွင်းဌာ ပြုအပ်သောဝတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍သာ နေအပ်၏။]

စတုတ္ထဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၅၀) အကိဋ္ဌာပေန္တော၊မကစားစေမူ၍။ သုဝိနိတော၊ ကောင်းစွာဆုံးမအပ်သည်ဖြစ်၍။ ။ပဉ္စမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၅၁) အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ချအပ်သောမျက်လွှာရှိသည်မည်သနည်းဟု ရဒ်ရှိရကား ပုရတော ယုဂမတ္တံ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယုဂမတ္တံ၊ ရထားထမ်းပိုးတပြိန်မျှလောက်သော။ ။ရထားထမ်းပိုး တပြိန်ကား လေးတောင်တည်း။ ။ဟတ္ထိအဿာဒိပရိဿယာဘာဝံ၊ ဆင်မြင်းအစရှိသော ဘေးရန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဧကဿိံ ဌာနေဌတွာ ဟူသော်လည်း ရပ်၍သာ ဘေးရန် မရှိသော အဖြစ်ကို ကြည့်အပ်သည် မဟုတ်။ သွားထျက်လည်း ကြည့်အပ်ပါသတည်း။ ။ထို့ကြောင့် ယထာစ ဧကဿိံ ဌာနေ ဌတွာ ဇံ ဂန္ဆန္တောပိ ပရိဿယာ ဘာဝံ ဩလောကေတုံ လဘတိယေဝဟု ဋီကာဖိန့်သတည်း။ ။သတ္တမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၅၂) ဥက္ခေပေန၊သက်နှိုးကိုပင့်သည်ဖြစ်၍။ ။အန္တောဇန္တုဒီလတော ပဋ္ဌာယကို။ အရံရှိသောရွာကိုရည်၍ဆိုသည်။ အရံမရှိသောရွာ၏ကား ခဲနှစ်ကျမှစ၍ သွားအပ်၏။ ။နဝမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၂-ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂ။

(၁၅၃) ဟာသနိယထ္ထိ၊ ရယ်အပ်သော။ ရယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော်လည်းဟူ။ ။ဟာသနိယထ္ထိ ဝတ္ထုဆို့ကို ဟာသဖန်ကေ ကာရ

ကေား။ ။သာရတ္ထဒီပနီ။ ။ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြောင်းကြောင့်။ နိမိတ်အာနက်၌ ဘုမ္မဝိဘတ်။ မိဟိတမတ္တံ၊ ပြုံးကာမျှကို။ ။ဒွါဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၅၅) အာဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အပ္ပသဒ္ဓဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို ဖြေအံ့သောငှါ။ အယမ္ပနေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဇ္ဈေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ။အာဒိမှိ၊ အစ၌။ သံဃထေရော၊ သည်။နိသိန္နော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။သဒ္ဓမေဝ၊ မထင်သော အကျွဲရာရှိသော အသံကိုသာလျှင်။ ။နဝဝတ္ထုပေတိ၊ မမှတ်နိုင်။ နားမလည် ဟူလိုသော်။ ။ဒုဒ္ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၅၆) ရွာတွင်း၌ တရားဟောသော် အနုမောဒနာ ပြုသော် ပါတိမောက်ပြုသော်ကား အသံကျယ်သော်လည်း အာပတ် မသင့်သည်သာ။ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ။ကာယဒါဒိနိ ပဂ္ဂဟေတွာကို ဖွင့်လိုရကား။ နိစ္ဆလာနိ ဥဒ္ဓနိဒ္ဒပေတွာ မိန့်သတည်း။ ။ကာယပ္ပစာလကာဒိ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၃-ခန္ဓကတဝဂ်။

(၁၆၂) ကဋိယံ၊ ခါး၌။ကတာခန္ဓော၊ ပြုအပ်သော ခါးထောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ။ခန္ဓတိ ပဋိဗန္ဓတိ ဂဏ္ဍံဇ္ဈောတိ ခန္ဓော။ ။အဝတ်ဝတ်ရာအရပ်ဖြစ်သော ခါးရစေ။ ။ခဘိဓာတ်။ ပရိဗန္ဓနအနက်။ အပစ္စည်း နိဂ္ဂဟိတ်လာ။ ။ကတော ဟာဇ္ဈော ခန္ဓောအသ္သာတိ ကတာခန္ဓော။ ။ကေဝိသန္ဓါဝိသသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၆၄-၁၆၅) အဝဂုဏ္ဌိတိ သံဝရတိ ပါရုပတီတိ ဩဂုဏ္ဌိတော။ ။အဝပုဗ္ဗော၊ဂုဠ်သံဝရဏောထပစ္စယော။ဣကာရသဿဂမော။ ။တေဝိသစတုဝိသသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၆၆) ပဏ္ဍိယော၊ဖနောင့်တို့ကို။ ။အင်္ဂပါဒေဟော်ဝ၊ခြေဖျားတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ဥက္ကုဋိကာဒိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။ပဉ္စဝိသသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၆၇) ဟတ္ထုပလ္လတ္ထိကာယဝါ၊ လက်အာယောဂပတ် ဖွဲ့သည်ဖြစ်၍ငင်း။ ဒုဿပလ္လတ္ထိကာယဝါ၊ပုဆိုးအာယောဂပတ် ဖွဲ့သည်ဖြစ်၍ငင်း။ ။ ဆဋ္ဌိသတိသာရုပ္ပါနိဒ္ဒိတာ။ ။

(၁၆၈) သတိ်ံ၊ကို။ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ ။စွန့်လိုသကဲ့သို့ မဖြစ်မူ၍ ဆွမ်းဒွိသတိကိုပြုသည် ဟူလိုသော်။ ။ပဋ္ဌမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၆၉) အတ္တာနော၊၏။ ဘာဇနေ၊သွက်၌။ ဥပနိဗန္ဓသည်၊ဖြစ်စေအပ်သော ဉသည်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွမ်းကိုလှူသည် ပေးသည် ရှိသော် မရှိသေးသည်ကိုစွဲ၍ ထိုထိုအရပ်ကိုမကြည့်မူ၍ သပိတ်၌နှုတ်သွင်းသော အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ခံအပ်၏ ဟူလိုသော။ ။ဒုတိယဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၀) အဘယ်သို့ ဟင်းနှင့်မျှသနည်း။ပမာဏအာတူတူကိုဟင်းနှင့် အမျှဆိုသလော စောဒနာကြောင့်။ သမသူပကောနာမ စသည်ကို မိန့်သော။ ။ယတ္ထ၊အကြင်ဆွမ်း၌။မဂ္ဂမာသေဟိဝါ၊ ပဲနောက်ပဲလွန်းတို့ဖြင့် ငင်း။ ။ကုလတ္ထာဒိဟိဝါ၊ပဲကုလားအစရှိသည်တို့ဖြင့်ငင်း။ ။ဟတ္ထာဟာရိယော၊ လက်ဖြင့်ယူကောင်းသော။ စတုဏ္ဍပမာဏော၊ လေးဘိုတဘို့ ပမာဏရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ သောဝိဏ္ဍပါတော၊ သည်။ သမသူပကောနာမ၊ ဟင်းနှင့်မျှသောဆွမ်းမည်သည်။ပေါတိ၊၏။ဤသို့သမ္မှန်။ ။ ထျော်သည်ကို အမျှယူသတည်း။ ။ဆွမ်းနှင့် ဟင်းနှင့် ပမာဏတူမျှသည်ကိုသာ။ သမသူပက ဆိုကောင်းသည် မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့ထျက် အဘဲ့ကြောင့် ဆွမ်းလေးဘို့တဘို့ကို အမျှဆိုသနည်းဟူသောစောဒနာကို ရည်၍ တတောဟိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။တတော၊ ထိုလေးဘို့တဘို့ထက်။ ။သူပေယျ ဗျဉ္ဇနဝိကတိ၊ ဟင်းအားလျော်ပတ်သော ခဲဘွယ်အထူးသည်။ ရသရသောနာမ၊အရည်မည်သည်။တဆို့ရသရသေစ၊၌ငင်း။ဥာတကာနံဝါ၊တို့၏ငင်း။ ပဝါရိတာနံဝါ၊ တို့၏ငင်း။ သန္တကံ၊ ကို။ ဂဏ္ဍန္တာသဝါ အားငင်း။ အညဿ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ၌။ အတ္တာနော၊ ၏။ဓနေန၊ဖြင့်။ဂဏ္ဍန္တာသစ၊အားငင်း။ ဣတ၊ဤသိက္ခာပုဒ်၌။အနာပတ္တိ၊မသင့်။ ဤသို့ပေး။ ။တတိယသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၁) သမပုဏ္ဏံ သမဘာဂိတံ၊ သဝိတ်၏ အတွင်း အနာဒေးနှင့်အ
မျှပြည့်သော။ ။အနတိက္ကမိတွာ ဋ္ဌိတံဟု စာအများရှိ၏။ ဋီကာ၌ကား။
ရစိတန္တိ ပက္ခိတ္တံ ပူရိတန္တိအထွေဟု ဖွင့်သောကြောင့် ပါဌ်ပြောင်းမ
ဟုတ်။ ။ရစိတံ၊ စိရင်အပ်သော။ ။အနဓိဋ္ဌာနူပဂေပန၊ အဓိဋ္ဌာန် မ
လောက်သော သဝိတ်၌ကား။ ယာဝကာလိကံ၊ သည်။ ထူပိကတမ်ပြီ၊
ရုန့်ရုန့်တက်သော်လည်း။ ဝန္ဒကိ၊၏။ အထက်ထူပိကတာနိဝဒ္ဒန်တို့ကို ဝတ်
ပြုန်၍ပေးသည်။ ။ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော သဝိတ်၌။ အဓိဋ္ဌာန်
လောက်သောသဝိတ်ဖြစ်စေ၊ မလောက်သောသဝိတ်ဖြစ်စေ အမှတ်မရှိ
သောသဝိတ်၌၊ ယာမကာလိက စသည်တို့သည် ရုန့်ရုန့်တက်ကုန်သော်
လည်း အပ်ကုန်၏ ဟူလိုသော။ ။ယံပန၊ အကြင် ယာဝကာလိကကို
ကား။ ဟာရတိ၌စပ်။ ။ပက္ခိပမာနံ၊ ထည့်အပ်သော။ ယံဝါပူဝဉ္ဇန္တု၊
ခဏ္ဍောပလာပလာဒိ၊အကြင်မုံ့ကြိတ်မုံ့ သစ်သီးကြိုးငယ် အစရှိသည်လည်း။
ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ သြဒေါဟာတိ၊ သက်၏။ တက္ကောလ ဝဠုံသကာဒ
ယောဝါ၊ ကရဝေးသီး ဦးစောက်သီး အစရှိသည်တို့ကို။ ။တက္ကော
လမေဝ ဝဠုံသကံ တက္ကောလ ဝဠုံသကံ။ ။အထက်၌ ထားအပ်သော
ကြောင့် ဦးစောက်နှင့် တူရကား။ ကရဝေးသီးကိုပင် တက္ကောလဝဠုံသ
က ဟူပါသတည်း။ ။တက္ကောလဝဠုံသကံ အာဒိယေသံ ပုဗ္ဗဝဠုံသကာ
ဒိနန္တိ တက္ကောလဝဠုံသကာဒယော။ ။ယဉ္စ၊ အကြင်ယာဝကာလိက
ကိုလည်း။ ပက္ခေ္ပဝါ၊ သစ်ရွက်၌ဂုဏ်း။ ။သစ်ရွက် စသည်တို့၏ အသီး
သော တည်ရာခွက်ဖြစ်ရကား ထူပိကတမမည်။ သဗ္ဗဏ္ဍ၊အလုံးစုံသော
သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ခံခြင်းနှင့် စပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုယူ။ ။စတုဏ္ဍ
သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၄-သတ္ထုဆဋ္ဌဝဂ်။

(၁၇၄) ဒါနတော အပေတံ အပဒါနံ။ ။ဒါဓာတ်သည် အဝဓာ
နံ အနက်ဟော။ အပသဒ္ဒါသည် အပေတ အနက်ဟော။ အစည် မပျက်
ခြင်း ရ၏။ သဟအပဒါနေနသပဒါနံ။ အစည်အတိုင်းဟူလိုသော်။ ။ထို့

ကြောင့် တတ္ထတတ္ထ ဩဖိ်အကတ္တာ အနုပဒိုပါတိယာဟုမိန့်သတည်း။ ။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော အရဝ်၌။ ဩဖိ်၊အဝိုင်းအခြားကို။ တာသစ၊ အားဂင်း။ ဥတ္တရိဘက်၌၊ လက်သုတ်ဟင်းလျာကိုလည်း။ ဥပ္ပဒိုပါတိယာ၊ အစဥိမဟုတ်သဖြင့်။ ။သတ္တမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၆) ဃသေသ၊အကြွင်းသည်။ ပရိတ္တာကေ၊နည်းသည်ရှိသော်။သံ ကဖိတ္တာ၊ရုံးစု၍၊ဩဖမ်ဒိတ္တာ၊နယ်၍။ ။နဝမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၇) မာဃာတသမယာဒိသု၊ မသတ်လင့်ဟု မင်းတို့ စည်ကမ်းသည် လည်သောအခါ အစရှိသည်တို့၌။ ဗျဉ္ဇနံ၊ခဲဘွယ်ဟင်းလျာကို။ ။ဝိဃသတော အတ္ထံ အဠတိ အန္တော ဂစ္ဆတိ ဇေတနာတိ ဗျဉ္ဇနံ။ ။ဝိပုဇ္ဇ အဠုဓာတု၊ ယုပစ္စယော။ ။ဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၈) ဇကာဒသမေဟူသည်၊ သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်တည်း။ ဉာတကာနံဝါ၊ တို့ကိုဂင်း။ ပဝါရိတာနံဝါ၊ တို့ကိုဂင်း။ဝိညာပေန္တာသစ၊ တောင်းသော ရဟန်းအားဂင်း။ အညဿ၊၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဝိညာပေန္တာသစ၊အားဂင်း။ အတ္တနော၊၏။ ဓနေန၊ဖြင့်။ ဝိညာပေန္တာသစ၊အားဂင်း။ အနာပတ္တိ၊မသင့်။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဣဒံဝစနံ၊သည်။ အနာပတ္တိယံ၊ အနာပတ္တိဝါရ၌။ အဓိကံ၊လွန်၏။ ။အညဿတ္ထာယ ဟူသောစကားကို၌သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်သည်ကို ရည်၍သာ ဆိုသည်။ သိတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်တို့၏ အလှိုငှါ ဉာတိပဝါရိတ မဟုတ်သောအရာ၌ တောင်းသောရဟန်းသည် အကတဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်မှမလွတ်။ စေတနာနှင့်တကွစားသည်ဖြစ်အံ့၊မိမိလည်း မိန္ဆာဇီဝမှမလွတ်။ တပါးသော ရဟန်းတို့လည်း မလွတ်ကုန်။ ။ထို့ကြောင့်၊အညဿတ္ထာယာတိ ဣမသသိက္ခာပဒဿ အတ္တနော အတ္ထာယဝိညာပေတွာ သယံ ဘုဉ္ဇနေဝ ပညတ္တတ္တာ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဠု သဟဓမ္မိကာနံ ပန အတ္ထာယ အညာတကအပဝါရိတဋ္ဌာနေ ဝိညာပေန္တော ဝိညတ္တိက္ခဏေ အဠကထာသု သုတ္တာနုလောမတော ဝုတ္တာ အကတဝိညတ္တိဒုက္ကဋတော ဝိ နမုစ္စတိ။ သဠိစ္စဘုဉ္ဇနက္ခဏေ သယဉ္စ အညေစမိန္ဆာဇီဝတော နမုစ္စန္တိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။ဟာဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ မိန့်အပ်ပြီ။ ။ဇကာဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၇၉) ဥဇ္ဈာယနေ၊ကဲ့ခဲ့ခြင်းဌ။ ။ဥဇ္ဈာယတိ ဇောနာတိ ဥဇ္ဈာယနံ။ ။ဒွါဒသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၈၀) မယှရဏ္ဍော၊ ဒေါင်းဥသည်။ ကုက္ကုဠဏ္ဍော်၊ကြက်ဥသည်။ ။ ကုက္ကုဠဏ္ဍော်။ အတိရဿကံကိုကား အသာရုပ္ပအားဖြင့်သာ ဆိုသည်။ ။ အတိမဟန္တာဖြစ်သော ဆွမ်းလုပ်ဌသာ အာပတ်သင့်သတည်း။ ။နာတိမဟန္တံနှစ် အတိမဟန္တသေဝ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ရဿကော အာပတ္တိ နဒိသတိ။ မယှရဏ္ဍော် အတိမဟန်္တံ ကုက္ကုဠဏ္ဍော် အတိရဿကံ တောသံ ဝေမတ္တာ ပမာဏောတိ ဣမိနာ ပန သာရုပ္ပဝသေန ရဿကံဝိ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ပရိဏ္ဍေဒေါ နဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။သာရဏ္ဍဒိပနီ။ ။ကုက္ကုဠဏ္ဍော် အတိရဿကန်္တိ ဣဒံ အသာရုပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ အတိမဟန္တေ ဇဝ အာပတ္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဝိမတိဝိနောဒနီ။ ။တေရသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၅-ကဗဇ္ဇဝဂ်။

(၁၈၃) ဟတ္ထံ၊ လက်ချောင်းကို။ ။ဟတ္ထမုဒ္ဓါ စသည်တို့ဌ်ဋ္ဌကဲ့သို့ ဟတ္ထသဒ္ဒါကို အဓိတ်ဖြစ်သောလက်ချောင်းတို့ဌ်ဋ္ဌမှတ်အပ်ပါသတည်း။ ။ ထို့ကြောင့် လက်တချောင်းကိုမျှ ခံတွင်းဌ်မသွင်းအပ်ဟု သိအပ်၏။ ။ သောဋ္ဌသမသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၈၄) ယတ္တကေန၊အကြင်မျှလောက်သော ဆွမ်းလုပ်ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်းဟူ။ ။တတ္တကော၊ ထိမျှလောက်သည်။ မုခမှိ၊ခံတွင်းဌ်၊ သတိ၊ ဂ္ဂိသော်။ ကထေတုံ၊ဟာအံ့သောဌါ။ ဝဋ္ဋတိ၊၏။ ။ကထေတုံကား ပါဠိသေသ။ ။များစွာသောစာတို့ဌ်။တတ္တကေသတိဟူ၍သာဂ္ဂိ၏။တတ္တကေ မုခမှိ သတိဟုဂ္ဂိလို၏။ ကျလေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့် ဒီကာဌ် တတ္တကေ မုခမှိ သတိတိ တတ္တကေ မုခမှိ သတိကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ-ဟု မုခမှိပုဒ်နှင့်တကွထုတ်၍ ဖွင့်သတည်း။ ။သတ္တရသမသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၁၉၁) စပုစပူတိသဒ္ဒံ၊စပ်စပ်ဟူသောအသံကို။ ။စတုဝိသသိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

၆-သုဂသုဂဝဂ်။

(၁၉၆)၊ သရာဝကံဝိ၊ခွက်ငယ်ကိုငင်း။ ထာလကံဝိ၊ရေခွက်ကိုငင်း။ ဗျာဝ၊ဤသိကွာပုန်၌။ ။ဧကူနတိံသာသိကွာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၁၉၇) ပဒိဂ္ဂဟောန၊ပြတ်ကိုဖြင့်။ ဆေးရေခံဖြင့်လည်းဟူ။ ။တိံသ သိကွာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

ဘောဇနပဋိသံယုတ္တာနိ တိံသ နိဒ္ဒေသာနိ။

---

(၁၉၈) သော၊ထိသူသည်။ ။အသ၊ထိသူအား။ ။ဝမ္မပရိဿ္သဒကို အဘယ်သို့ သိအပ်ပါသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား ဝမ္မပရိဿ္သဒေါစေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။ ။ပဌမသိကွာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၁၉၉) အသ၊ထိသူ၏။ ။ဒတ္တူပါဏိဘာဝေါပန၊ လက်၌ ထုံတံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုကား။ ။ဆတ္တူပါဏိမှ၊ ၌။ ၊ဒုတိယသိကွာပဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၀) အသိ်၊သန်လျက်ကို။ သန္နဟိတွာ၊ လွယ်၍။ ။တတိယ သိကွာပဒေဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၁) သရဝိကတိယာ၊မြားအထူးနှင့်။သဒ္ဒိ်၊တကွ။သဇ္ဇာဝိ၊သော။ ခန္ဓဝိကတိ၊လေးအထူးကို။ ။သရေန၊မြားနှင့်။ သဒ္ဒိ်၊ တကွ။ သုဒ္ဓခန္ဓံဝါ၊ သက်သက်သော လေးကိုငင်း။ သုဒ္ဓသရံဝါ၊ သက်သက်သော မြားကို ငင်း။ သဇိယခန္ဓံဝါ၊ ညှိ့ရှိသောလေးကိုငင်း။ အသ၊ထိသူ၏။ခန္ဓကေဝိ၊ ပခုံးဖွဲလည်း။ ပဒိမုက္ကံ၊ စွပ်အပ်သည်။ လွယ်အပ်သည်လည်းဟူ။ ။ယာဝ၊လောက်။ ဟဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။နဂဏ္ဍာဒိ၊မကိုင်။ တာဝ၊လောက်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ဌါ။ဝဋ္ဋတိ၊၏။ ။ဤသို့ ဝစနသေသနှင့်တကွယောဇနာ။ ။ စတုတ္ထသိကွာပ်ဒေ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ။

၇-ပါဒုကာဝဂ်။

(၂၀၂) ဆတ္တာဒယ္ဟာကော၊ ဗဓိးဗုံးအစရှိသည်တို့ကို။ အဂ်ီလန္တိရိယံ၊ ခြေချောင်းကြားသို့။ ။ကေဝလံ၊သက်သက်။ အက္ကမန္တိသဝါ၊ နင်း၍တည်သော သူအားဝင်း။ ဌာနဝသေနဝါ၊ ရပ်သည့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဒိမုက္ကသဝါ၊စွပ်သောသူအားဝင်းပေး။ ။ပဉ္စမဆိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၃) ဆဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ အလုံးစုံပင် တူသလော တစုံတခုမျှ အထူးမရှိပြီလော စုဒ်ရှိရကား။ ဣတိပေန စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ငဏ္ဍိကဗွဲ၊ ဗနောင့်ဝိတ်ကို။ဗနောင့်ဖုံးသော်လည်းဟူ။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၄) ဟတ္ထသံယာဒ္ဒေန၊လက်ဆက်သဖြင့်။ ဂဟိတော။ ယူအပ်သည်။ သစေပိဟောတိ၊ အံ့။ သာဒူကော၊ ပုဆိုးဦ။ ။ဝံသေန၊ဝါးဖြင့်။ဝုယ္ဟတိ၊ဆောင်အပ်၏။အယုတ္တော၊မကသော။ဝယ္ဟာဒိကော၊ရံထားပေါင်းချုပ်အစရှိသော။ ။ဗိသဒိရိတ္တာဝါ၊ ဖျက်၍လည်း။ ။စက္ကမတ္တော၀ိ၊ ဘ့ည်းဘိုးမျှသည်း၊ပေး။ ။သတ္တမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၅) ဒုဿဝေဌေန ဝါ၊ ပုဆိုးဦးရစ်ဖြင့်ဂင်း။မောဠိ အာဒိဟိ ဝါ၊ သင်းကျစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်ဂင်း။ ။ကေသင်္ကာ၊ ဆံအဆုံးသည်။ နဒိဿတိ၊မထင်၊ပေး။ ။ဒသမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၀၁) ထေရဿ၊ အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ခစားရာသို့။ ဂတ္ဝါ၊၍။ ဒဟာရံ၊ ပဉ္ဇင်းကို။ ။ပဋိပုဏ္ဏတိဋ္ဌစဝ်။

[မဆေရ်သည်။ မိမိယုံမှားရှိသော အရာကို မေးသည် ရှိသော်သာ ပဉ္ဇင်းငယ်သည် မဖြေအပ်သတည်း။ ။ပဉ္ဇင်းငယ်အား အနက် အဓိပ္ပါယ်၌ လိမ္မာစေခြင်းငှါ ဆိစေခြင်းငှါ မေးသော်ကား ဖြေအပ်ပါသည်သာ။]

ထို့ကြောင့်ရကား။ နကထေတဗ္ဗန္တို့ ထေရေန အတ္တနော ကဒ်ဦဋ္ဌာနသ ပုစ္ဆိတတ္တာ ၀တ္တုံ ဒဟရဿ အတ္ထကောသလ္လံ ဉာတုံ ပုစ္ဆိတေန ဥစ္စာသယနေ နိဆိန္နဿ အာစရိယဿ အနုယောဂဒါနနယေန ၀တ္တုံဝဋ္ဋတိ။ ။ဟာ၀ိမတိဝိနောဒနိဒ္ဒိကာ ပိန္နိသတည်း။ ။နောက်ဆိက္ခာပုဒ်၌လည်း ဤအတူဆိလင့်။ ။ဂုဠ္ဟသမဆိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၁၂) သဒ္ဓိံဥဂ္ဂဟိတဓမ္မံပန၊အတ္ထတက္ထ သင်အစ်သော တရားကို ကား။ ။သမဓုရေန၊အဉိးညီမျှသဖြင့်။ ။ပန္နရသသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၁၃) ခန္ဓေ၊ ပင်စည်၌။ ။အပ္ပဟရိတံ၊ စိမ်းရှင်သော မြက်သစ် ပင်ရှိရာအရပ်ကို။အလဘန္တေန၊ မရသောရဟန်းသည်။ တိဏာဏ္ဍုပကံ ဝါ၊မြက်ခုကိုဂင်း။ ပလာလဏ္ဍုပကံဝါ၊ ကောက်ရိုးခုကိုဂင်း။ ။ကတော၊ ပြုအပ်သော ကျင်ကြိုး အစရှိသည်လည်း။ ။သိဃ်ာဏိကာဝိ၊ နှစ်ကို လည်း။ ။အဋ္ဌာရသမ သိက္ခာပဒေ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

(၂၁၄) အပရိ ဘောဂေသု၊ မသုံးဆောင် ကောင်းကုန်သော။ ။ ဟောတုမန္တ်ာဝိသေသန၊ ဟောတုအန္တောဂဓဝိသေသနဟူ၍လည်းဆိုအပ် ၏။ မသုံးဆောင်ကောင်းသောကြောင့် ဝစ္စကုဋိ သဓုဒ္ဒရာ အစရှိသောရေ တို့၌ အာပတ်မသင့်။ ဤသို့ ဟိတ်အနက်ရှိသော ဝိသေသန၊ဟိတ်အနက် အတွင်းဝင်သော ဝိသေသနဟူလိုသော။ ။ဇောနဝိသသိက္ခာပဒေဂဏ္ဌိ ဋ္ဌာနံ။ ။ဣတိ ကခ်ီဝိတရဏိယာ နာမ ပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယ သေခိ ယဝဏ္ဏနာယ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ဤတွင်၎ရွ သေခိယသိက္ခာပဒ ပြီး၏။

(၇) သတ္တ အဓိကရဏသမထကဏ္ဍ။

(၂၂၇) တေသံ၊ထိုအဓိကရဏသမထတို့၏။ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ရေ တွက်ခြင်းကို ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ။အာပတ္တာဓိက ရဏသဒ္ဒါတာသု၊ ကုန်သော။အာပတ္တိသုစ၊ တို့၌ဂင်း။ အဝသေသ အဓိ ကရဏတ္တယပစ္စယာသု၊ ကြွင်းသောအဓိကရုဏ်း သုံးပါးအပေါင်း၏ အ ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ။တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော သမထတို့တွင်။ ။ ဝိဝဒန္တာနံ၊ ငြင်းခုံကုန်သော။ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ယောဝိဝါဒေါ၊ အကြင်ငြင်း ခုံခြင်းသည်။ဣဒံ၊ ဤငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဟူသောနောက် ပုဒ်ကိုငဲ့၍ နပုံလိင်ဆိုသည်။တပါးသော အရာတို့၌လည်း ဤကဲ့သို့နောက် ပုဒ်ကိုငဲ့၍ လိင်ဝုစ်ကိုဆိုမြဲ။ ။ဝိဝါဒေါဇေဝ အဓိကရဏံ ဝိဝါဒါဓိကရ ဏံ။ ။အနုဝဒန္တာနံ၊ စွပ်စွဲကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသျလိုက်

၉၈။ ။ဝိဘင်္ဂေါ်ဒွေ၌ ထုလ္လစ္စဉ်း ဒုဿာသိန္နစ်ပါးတည်း။ ။စတုန်း၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနုံ၊တို့တွင်။ ယသကဿစိ၊အမှတ်မရှိသောကံကို။ ယံကရဏံ၊အကြောင်ပြုခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ ။ယသကဿစိကား။ဝစနံသေသ။

အဓိကရဏ်း လေးပါးတို့ကိုပြုပြီး၍။ ယခုအခါ အဓိကရဏ်းသည်၌ မျှလောက်သော သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းသတည်းဟုပြခြင်းငှါ တတ္ထ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။တတ္ထ၊ထိုလေးပါးသော အဓိကရဏ်းတို့တွင်။ ။သမ္မုခါဝိနယေနစ၊ သမ္မုခါဝိနယသမထဖြင့်ငင်း။ ယေဘုယျသိကာယစ၊ ယေဘုယျသိကသမထဖြင့်ငင်း။ ထိုနှစ်ပါးသော သမထတို့ဖြင့် အာဘယ်သို့ ငြိမ်းသနည်းဟု စောဒနာဘွယ်ရှိရကား။ သမ္မုခါဝိနယေန စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။သမ္မမာနုံ၊ငြိမ်းသောအဓိကရဏ်းသည်။ ။သမ္မတိဒွိဂုဏ်းစဝ်။ ။တသ္မိံ ယေဝဝါ၊ထိုကျောင်းဒွိသာဂုဏ်း။သမ္မတိဒွိဂုဏ်းစဝ်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ အကြင် ကျောင်းဒွိ ဤရဟန်းသည် သဝိတ်ကို ယူလေသည် သက်နိုးကို ယူလေသည်၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် သဝိတ်သက်နိုး အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် အဓိကရဏ်းဖြစ်၏။ ထိုကျောင်းဒွိပင်လျှင် အာဝါဆိကရဟန်းတို့ စည်းဝေး၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောရဟန်းတို့ကို သိစေ၍ ပါဋိမုတ္တက ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် ငြိမ်းစေသော်ငင်း။ အာဝါဆိက ရဟန်းတို့ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၍ အရပ်တပါးမှလာသော အာဂန္တုကဝိနည်းဓိရ ရဟန်းသည် ခန္ဓကပရိဝါဒ် ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်၍ ငြိမ်းစေသော်ငင်း။ ထိုကျောင်းဒွိ ငြိမ်းစေသည်မည်၏ ဟူလိုသော။

အညတ္ထ၊တပါးသောအရပ်၌။ ။ဂန္တုကာမံ၊ သွားကုန်သော ရဟန်းတို့အား။အန္တရာမဂ္ဂေဝါ၊၌ငင်း။ ။သမ္မတိဒွိစဝ်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ငါတို့သည် ထိုဝိနည်းဓိရ၏ အဆုံးအဖြတ်၌ တည်ကုန်အံ့။ ဤမည်သော ရွာ၌ ဝိနည်း၌ လိမ္မာသောရဟန်းရှိ၏၊ ထိုအရပ်သို့သွား၍ ဆုံးဖြတ်ကုန်အံ့ဟု ဆိုကုန်သည်ရှိသော် ခရီးအကြား၌ အာချင်းချင်း ထိစေ၍ ငြိမ်းစေသော်ငင်း တပါးသော ရဟန်းတို့ ငြိမ်းစေသော်ငင်း ခရီးရင်ဆိုင်လာသော ဝိနည်းဓိရ်သည် ထိုအကြောင်းကိုပေး၍ ငြိမ်းစေသော်ငင်း ခရီးအကြား၌ငြိမ်းစေသည်မည်၏ ဟူလိုသော။

ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်းသို့။ ဂတ်ဝါ၏။ သံဃသဿ၊ အား။ နိယျာဒေန္တိ၊ ဆောင်နှင်းကုန်၏။ တံအဓိကရဏံ၊ကို။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ သံဃေန ဝါ၊သည်ဂုဏ်း။ ဝိနိစ္ဆိတံ၌စဝ်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ငါ့ရှင်တို့မသင့်။ ထို အရပ်သို့သွားသဖြင့် အဘယ်ပြုအံ့နည်းဟု ဝိနည်းဓိဂ်ဆိုသော်လည်း ထို ဝိနည်းဓိဂ်စကားကို နားမထောင်မူ၍တပါးသော ကျောင်းသို့သွား၍ ထို အဓိကရဏ်းကို ဆောင်နှင်း သည်ရှိသော် သံဃာ စည်းဝေး၍ဂင်း မ စည်းဝေးမူ၍ဂင်း ဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် ထိုကျောင်းသံဃာ ဆုံးဖြတ်၍ ငြိမ်းသည်မည်၏ ဟူလိုသော။

တတ္ထေဝ၊ထိုကျောင်း၌သာလျှင်။ ဥဗ္ဗာဟိကာဃာ၊ဥဗ္ဗာဟိက ကမ္မဝါစာဖြင့်။ သမထ ပုဂ္ဂလေဟိဝါ၊ တို့သည်ဂင်း။ ဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဆုံးဖြတ် အပ်သည်ရှိသော်။သမ္မတိ၊ ၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပန်၍ဂင်း ခန္ဓကဋ္ဌ ဟော အပ်သော ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာဖြင့်ဂင်း သမုတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် အသိုးအသိုးနေ၍ဂင်း ထိုပရိသတ်၌ဂင်း တပါးသောရဟန်းသည် တစုံတခွန်းမျှ မဆိုအပ်ဟုံ ကြားစေ၍ ဆုံးဖြတ်သည် ရှိသော်လည်း ထို ကျောင်း၌ ငြိမ်းသည်မည်ကုန်၏ ဟူလိုသော်။

ယာသံဃသမ္မုခိတာ၊အကြင်သံဃာ၏မျက်မှောက်အဖြစ်သည်ဂင်း။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ တံအဓိကရဏံ၊ကို။ ယောစပုဂ္ဂလော၊ သည်လည်း။ ။ယေနစ ပုဂ္ဂလေန။ နှင့်လည်း။ ။အတ္ထ ပစ္စတ္ထိကာနံ၊ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အမှုကိစ္စ၌ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံပုဂ္ဂလာနံ၊တို့၏။ ။ပဋိပက္ခံ အတ္ထိယန္တိတိ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝိဝါဒဝတ္ထု သဒ်ါတေ အတ္ထေ ပစ္စတ္ထိကာ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ။ တေသံ။ ။အတ္ထသဒ္ဒါ ကား။ ကိစ္စာနုက်ဟော။အတ္ထေ ဇာတေစ ပတ္ထိတံစသည် ၌ ကဲ့သို့အ။ ချင်းခပ်ဆိမ်းပင် လေးပါးသော သမ္မုခိတာကို လိုအပ်သေ လာစောဒနာ ကြောင့် ဥဗ္ဗာဟိကာဃ စသည်ကိုမိန့်သော။ ။ဇေတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော သမ္မုခဝိနည်းတို့ကိုတွင် သမုတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာငြိမ်းစေအပ် သောကြောင့် ပုဂ္ဂလသမ္မုခိဟာ ယုတ်လေသတည်း။ ။အထ၊ ထိုသို့ မငြိမ်းသည်ရှိသော်။နံ၊ထိုဝါဒါဓိကရဏ်းကို။

[ပဉ္စင်္သမန္ဓာဂတံဒ္ဒြ ဆန္ဒာဂတိသ္ဒိမလိုက်ခြင်း။ဒေါသာဂတိ့သ္ဒိမလိုက်ခြင်း။ မောဟာဂတိသ္ဒိ မလိုက်ခြင်း။ ဘယာဂတိသ္ဒိ မလိုက်ခြင်း။ ယူအပ်သနည်း မယူအပ်သနည်းကို သိခြင်း။ ဤအင်္ဂါငါးပါးကိုယူ။]

တနာ၊ထိုသမုတ်အပ်သောရဟန်းသည်။ ဂုဇ္ဈကဝိဝဋဂသကဏ္ဏစပ္ပကောသ၊လျှို့ဝှက်၍ ယူစေခြင်း၊ အသင့်အတင့်ပြု၍ ယူစေခြင်း၊ နားရင်းဒဋ္ဌတိုးတိုးဆို၍ယူစေခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ။သလာကဂ္ဂါဟောသု၊ စာရေးတံယူစေခြင်းတို့တွင်။ ။ဓမ္မဝါဒိနံ၊ ဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယေဘုယျတာယ၊ များသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တသ္မပါဝိယသိကာယ၊ တသ္မပါဝိယသိကသမထဖြင့်ဂုင်း။ ဣတိ၊သို့။ စတ္ထဟိ၊ကုန်သော။ သမထေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သမ္မတိ၊၏။ ။သမ္မမာနံ၊ ငြိမ်းသော အဓိကရဏ်းသည်။ ။ဂူပသမ္မတိဒ္ဒိစပ်။ ။ဥမ္မတ္တကော၊ရူးသော။ ဘိက္ခု၊သည်။ ။ယာစတိဒ္ဒိစပ်။ ။ဥမ္မာဒဝသေန၊ ရူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အသမဏကော၊ ရဟန်းတို့အား မလျောက်ပတ်သော။ အစ္ဆာစာရေ၊ လွန်ကြွးခြင်းသည်။ သတိ၊ရှိသော်။ အာယသ္မာ၊သည်။ ဇေဝ္ဗဝိ၊သော။ အာပတ္တိ၊ကို။ သရတု၊ အောက်မေ့လော။ ဥမ္မတ္တကေန၊ရူးသည်ဖြစ်၍။မေ၊သည်။ဇေတံ၊ထိုလွန်ကြွးခြင်းကို။ ။ကဿဝိ၊တရုံတယောက်သောရဟန်း၏။ ။တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုလွန်ကြွးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ။ပါရာဇိကသာမဉ္ဉေန၀ါ၊ ပါရာဇိက၏အနိုးဖြစ်သော အာပတ်ဖြင့်ဂုင်း။ ။ဒုက္ကဋ် ထုလ္လစ္စဉ်းသည် ပါရာဇိကအနိုးဖြစ်သော အာပတ်မည်၏။ ထိုတွင် မေထုနပါရာဇိကအနိုးကား ဒုက္ကဋ်။ အဒိန္နာဒါန် စသော ပါရာဇိက သုံးပါးတို့၏ အံနိုးကား ထုလ္လစ္စဉ်း။ ။ အညေနညံ်၊အဖျင်းဖျင်း။ ပဋိစရတော၊ဆိုသော။ ဝါ၊အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းဖြင့်။အညံ်၊ကို။ ပဋိစရတော၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ပါပုဿန္ဒတာယ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်မျာ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဝိယသ်း၊ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိသော။ ။အယံဘိက္ခု၊ သည်။ အစ္ဆိန္နမူလော၊ အရင်းမပြတ်သည်။ ။ပါရာဇိကမရောက် ဟူလိုသော်။ ။အသ်း၊ ထိုရဟန်းအား။နာသနာ၊ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ တသ်း၊ထိုအာပတ္တာဓိကရဏ်း၏။ ။ကေသ်း၊သော။ ဘိက္ခု၊နော၀ါ၊ အားဂုင်း။ ဒေသေတိဒ္ဒိစပ်။ ။တတ္ထ၊ထို

နှစ်ပါးတို့ကုိင်။ ငြွေးဤအာပတ်ကိုဒေသနာကြားရာ၌။ ။ယာပဒိုညာ၊အာ
ကြင်ဝန်ခံခြင်းသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။တာယပဒိုညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိဝါသာဒိ
ယာစနာ၊ ပရိဝတ်အစရှိသည်ကို တောင်းခြင်းသည်။ ပဒိုညာ၊မည်၏။ ။
နွေပက္ခဇာတာ၊ နှစ်ဦးသော အပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဏ္ဍာနကာရကာ။
ငြင်းခုံခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊တို့သည်။ ။ကရောန္တိသို့သွား။
သိယာ၊မလျှတ်။ ကကွဒ္ဓဇ္ဈာယ၊ ရုန့်ရင်းခြင်းငှါ။ ဝါဒဇ္ဈာယ၊ ရဲခြင်းငှါ။
တတြ၊ထိုတိဏဝတ္ထာရက ကံပြုရာ၌။ယတ္တကာ၊ကုန်သော။ ဟတ္ထပါသူပ
ဂတာ၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ။ဟာန္တိ
ဒ္ဓိစဝ်။ ။ငေတံကမ္မံ၊ကို။ နခမတိ၊မနှစ်သက်။ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ၊အယူကိုထင်ရှား
ပြုခြင်းကို။ သြက္ကမန္တာဝိ၊ သက်ကုန်သော်လည်း။ ။အ့ဝိ ထည့်၍ပေး
သည်။ ။သဗ္ဗေသံ၊ခပ်သိမ်းသောရဟန်းတို့၏။ ထုလ္လဝဇ္ဇဉ္စ၊ရုန့်ရင်းသော
ပါရာဇိကသံဃာဒိသိသ်ကိုဂင်း။ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တဉ္စ၊ လူတို့နှင့် စပ်သော
အာပတ်ကိုဂင်း။ လူတို့ကို အယုတ် အားဖြင့် ဆဲရေးခြင်း နှိပ်စက်ခြင်း
တရားနှင့်လျော်သော ဝန်ခံခြင်းကိုဆွတ်ယွင်းစေခြင်း။ ထို့ကြောင့်ရောက်
သောအာပတ်ကိုယူ။ ။အယံ၊ဤသည်ကား။ ငြွေး၊ဤသမထအစိအရင်
၌။ ဝိနိစ္ဆယနယော၊ အဆုံးအဖြတ်၌နည်းအမြွက်တည်း။ ။ဝါ၊အကျဉ်း
ဖြစ်သောနည်းတည်း။ ။ဤနောက်အနက်ကား။ နယတော သံခေပတော
ဟု မူလဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်၍ပေးသည်။ ဤအနက်ကား ဝိနိစ္ဆယ
နယောတိ ဝိနိစ္ဆယနယမတ္တံ။တေနာဟ။ဝိတ္ထာရောပနာတိအာဒိ ဟူသော
ဋီကာကိုထောက်၍ပေးသည်။ ။အာသ၊ ထိုအကျယ်ဖြစ်သောနည်း၏။
ငတေန၊ ဤတတ္ထာယသ္မာန်တဲ့ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ။စိတ္တသာမဂ္ဂိ
ဝ့သေန၊ စိတ်ညီညွတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ငကစ္စာသယတာ
ယကား စိတ္တသာမဂ္ဂိဝသေန၏အဖွင့်။ ။အဝိတိက္ကမန္တေဟိ၊မလွန်ကြူး
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဓိသိလသိက္ခာဟိ၊တို့နှင့်။သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ပြည့်စုံစေအပ်
၏။ ။အန္တရ-အန္တရာပန၊ကြိုးကြား ကြိုးကြားဌကား။ အကြားအကြား
ဌာလည်းဟူ။ ။ယံဝစနံ၊ကို။မယာ၊သည်။ နဝုတ္တံ၊မဖွင့်အပ်။ တံသဗ္ဗံ၊ကို။
ပုရိမေ ပုရိမေ၊ ရှေးရှေးဌဖြစ်သော။ သိက္ခာပဒေ၊ဌ။ ဝုတ္တုတ္တာစေဝ၊ဆိုအပ်
ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ ဥတ္တာနတ္ထာစ၊ ပေါ်သောအနက် ရှိသည်၏

အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ နဝဂ္ဂံ၊ မဖွင့်အပ်သတည်း။ "ဤသို့ပေး။ "ဤတိကဒိ ဝိတရကိယာနာမ ပါတိမောက္ခဋ္ဌကထာယ ဘိက္ခုပ္ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ဤတွင်မွေ့ အဓိကရဏသမထပြီး၏။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး။

(၁) မြိမွဒေသေ ရတနာပုရံ၊နာနာဇန သမာကုလံ။
သေဋ္ဌံ သဗ္ဗင်္သမ္ဗုန္နံ၊နဂရံ ယံမနောရမ္မံ။ ။
(၂) ကတပုညာနမာဝါသံ၊ပစ္စတ္ထိကေဟိ ဒုဇ္ဇယံ။
နာနာရဋ္ဌ ပဝိဋ္ဌာယံ၊ဘူပတိသ တံ သာမိနော။ ။
(၃) သမ္ဗတ္တိကော မဟာမစ္စော၊ ပန္ဆိမဏ္ဍလဘာရကော။
လဋ္ဌဗန္ဓော မဟာရာဇ၊ သင်္ကိတိယော သုပဏ္ဍိတော။ ။
(၄) သုနာပရန္တရဋ္ဌမ္ဒိ၊ပဠုသေလ ပဝါရိတော။
ဝင်္သဝဏ္ဏိ ဂါမောယော၊တေနာမစ္စေန ဝါသိတော။ ။
(၅) ပုရိမေ တသ ဂါမသ၊သုမဏ္ဍလေ မနောရမ္မေ။
ဆာယူဒကသမာပန္နေ၊မဟာရာမေ သုဝိလယေ။ ။
(၆) ဂိဠ္ဒကေဟိ သုကာရိတော၊တေနာမစ္စေန သောဘနော။
အာဘုတန္တိရိယေပုဗ္ဗေ၊နေကန္ဒါရေ တိဘဂ္ဂိကော။
(၇) မဟာလယေ ဝသန္တေန၊ပဿံသိတေန သာဂရဟိ။
ဂရုဟိ သဒ္ဓမ္မနန္ဒိတိ၊ကတနာမေန ဘိက္ခုနာ။ ။
(၈) တတောဂန္တွာသမဂ္ဂေါယံ၊သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
သမ္ဗဂ္ဂေါဒိသဟာသဇ္ဇော၊တိသတံ ပန္နရသာဓိကံ။
(၉) ကလိယုဂ္ဂေတု တေဂ္ဂိံ သာ၊ဓိကံသတသဟာသကံ။
မာလယသဒ္ဓာပကွသ၊ပဋ္ဌဓိယံ ယတိ ဆ္ဆိတံ။ ။
(၁၀) အယံယတာ သဓိဋ္ဌန္တု၊သဗ္ဗေသဋ္ဌ မမေဝစ။
အနာဃာသေန သက်ပ္ပါ၊သဗ္ဗေပိ ဓာတိဓာတိယံ။ ။

မြမွေဒေသ၊ မြန်မာအရပ်၌။ နာနာဇနသမာကုလံ၊ အထူးထူးသော လူမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ သေဋ္ဌံ၊ ပြည်တကာ တို့ထက် မြတ်ဆသော။ သဗ္ဗဂ်သမ္ဗန္နံ၊အလုံးစုံသောအင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံထသော။မနောရမ္မံ၊နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ကတပုညာနံ၊ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိကုန်သောသူတို့၏။အာဝါသံ၊နေရာဖြစ်ထသော။ပစ္စက္ခိကေဟိ၊ရန်သူတို့သည်။ မုဇ္ဇယံ၊အောင်နိုင်ခဲထသော။နာနာရဋ္ဌပဝိဋ္ဌာယံ၊တမူဒိပတိုင်း၊သုနာပရန္တတိုင်း အစရှိသော အထူးထူးသောတိုင်းတို့မှ အသွန်ဆက်သွင်းရာ ဖြစ်ထသော။ရတနာပူရံ၊ ရတနာပူရအမည်ရှိသော။ ယံနဂရံ၊အကြင်ပြည်ကြီးသည်။အတ္ထိ ရှိ၏။တံသာဓိနော။ရတနာပူရပြည်ကြီးသခင်ဖြစ်သော၊ဘူပတိသ၊ရေမြေရှင်မင်းမြတ်၏။သမ္ဗတ္တိကော၊ခပ်ဆိပ်းသော မင်း၏ကိစ္စကိုပြီးစေနိုင်ထသော။ ပဿိမမဏ္ဍလဘာဂရကော၊အနောက်ဘက်တိုက်ကိုဝန်ပြုထသော။သုပက္ကိတော၊ ကောင်းသောပညာအလိမ္မာရှိထသော။ မဟာရာဇသက်ကြီတိ၊မဟာရာဇသက်ကြီဟူ၍။လဒ္ဓဗန္ဓော၊ ရအပ်သောဘွဲ့တံဆိပ်ရှိသော။ယောမဟာမစ္စော၊အကြင်အမတ်ကြီးသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တေနအမစ္စေန၊ ထိုအမတ်ကြီးသည်။ သုနာပရန္တရဋ္ဌမှ၊ သုနာပရန္တတိုင်း၌။ ပဋ္ဌဲသေလပဝါရိတော၊တောင်ငါးလုံးတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်ထသော။ ယောဝက်သဝန်တိုကါမော၊ အကြင်ချောင်းကောက်ရွာကို။ နိဝါသိတော၊ တည်ထောင်အပ်၏။တသကါမဿ၊ထိုချောင်းကောက်ရွာ၏။ ပုရိမော၊ အရှေ့အရပ်၌။ သုမဏ္ဍာလော၊ ကောင်းစွာညီညွတ်သောမြေအပြင်ရှိထသော၊ မနောရမ္မော၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိထသော။ဆာယူဒကသမာပန္နော၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံထသော။သုဓိလယော၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ နေရာဖြစ်ထသော။ မဟာရာမော၊ မြတ်သောကျောင်းတိုက်အရာမ်၌။တေနအမစ္စေန၊ ထိုရာဇသက်ကြီးအမည်ရှိသောအမတ်ကြီးသည်။ ဂိဉ္ဇကေဟိ၊ အုပ်၌တို့ဖြင့်။ သုကာရိတော၊ ကောင်းစွာ ဆောက်လုပ်ထသော။ သောဘဏော၊ တင့်တယ်ထသော။ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။အာဘူတော၊မဖြစ်ဘူးသေးထသော။အန္တရိယေ၊ အဆုံးရှိယေ၊ အံ့ဘွယ်သရဲရှိထသော။ အနေကဒွါရေ၊ များသော တံခါးရှိထသော။ တိဘူမိကော၊ တဲသုံးထပ်ရှိထသော။ မဟာလယော၊ ကျောင်းကြီး၌။ ဝသန္တေန၊ နေထသော။ သာဂူဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပသံသိတေန၊ ချီးမွမ်းအပ်

သော။ သင္ခမ္မနဒီတိ၊ဟူ၍။ဂရုဟိ၊ဆရာမြတ်တို့သည်။ ကတာနာမေနု၊မှည့်အပ်သောအမည်ရှိထသော။ ဘိက္ခုနာ၊သည်။ကတော၊ စိရင်အပ်သော။ အယံ ဂန္ထော၊ ဤကျမ်းသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သာသနေ၊ မြတ်စွာ ဆုရား သာသနာတော်သည်။ ပန္နရသာဓိကံ၊ (၁၅) နှစ်အလွန် ရှိသော။ ဒွိသ ဟာသဉ္စေဝ၊ အနှစ် (၂၀၀) သို့ဝင်း။တိသတဉ္စ၊အနှစ် (၃၀၀) သို့ဝင်း။ သမ္မတ္တော၊ရောက်သည်ရှိသော်။ ကလိယုဂေတု၊ကောဓာသက္ကာရဖ်သည် ကား။တေတ္တိံသာဓိကံ။ (၃၃) ခုအလွန်ရှိသော။ သတသဟဿကံ၊ တထောင်တရာသို့။သမ္မတ္တော၊ရောက်သည်ရှိသော်။မာဃသဿ၊ တပို့တွဲလ၏။ ဇုဏှပက္ခသ၊ လဆန်းပက္ခ၏။ ပဉ္စမိယံ၊ ငါးရက်မြောက်သောနေ့၌။ ယ ထိဆ္ဆိတံ၊အလိုရှိတိုင်း။သမ္မတ္တော၊အပြီးသို့ရောက်၏။အယံဂန္ထော၊ သည်။ အနာယာသေန၊ အနှောရယ်မရှိသဖြင့်။ သမိဒ္ဓါတိယထာ၊ ပြီးသကဲ့သို့။ တထာ၊ထို့အတူ။ သဗ္ဗေသဉ္စ၊ ခပ်ဆိမ်းသောသူတို့၏ငင်း။ မမေဝစ၊ငါ၏ ငင်း။သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။သက်ပွါ၊ ကောင်းသောအကြံ တို့သည်။ဇာတိဇာတိယံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ အနာယာသေန၊ အနှောရယ် မရှိသဖြင့်။သမိဒ္ဓါနံ့၊ပြီးစေကုန်သတည်း။

ဝိနည်းလက်သန်းအဋ္ဌကထာ ကင်္ခါဝိတရဏီဂဏ္ဌိကျမ်းသည်
ဤတွင်ဖွေ့ရှု အပြီးအဆုံး နိဂုံးကဖွတ်
လက်စသတ်သတည်း။

ပဋ္ဌာနပါဠိတော်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋ္ဌာနပါဠိအနက်။

(၁) ပဒိုသဒ်ိ ယောနိသော စိဝံရံ ပဒိုသေဝါမိ။ယာဝဒေဝ သိတဿ ပဒိုစာတာယ ဉဏ္ဍဿ ပဒိုစာတာယ ဒုံသ မကာသ ဝါတာ တပ သရိ သပ သမ္မဿာနံ ပဒိုစာတာယ ယာဝဒေဝဟိရိကောပိနပဒိုန္ဆာဒနတ္ထံ။

(၂) ပဒိုသဒ်ိ ယောနိသော ဝိဏ္ဍာပါတံ ပဒိုသေဝါမိ နေဝ ဒဝါယ နမဒါယ နမဏ္ဍနာယ နဝိဘူသနာယ ယာဝဒေဝ ဇ္ဂုမဿ ကာယဿ ဌိတိ ယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ဇ္ဂုတိ ပုရာဏာဉ္စ ဝေဒနံ ပဒိုဟဒ်ိမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ ယတြာစ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာစ ဟာသုဝိဟာရောစ။

(၃) ပဒိုသဒ်ိ ယောနိသော သေနာသနံ ပဒိုသေဝါမိ ယာဝဒေဝ သိတဿ ပဒိုစာတာယ ဉဏ္ဍဿ ပဒိုစာတာယ ဒုံသ မကာသ ဝါတာ တပ သရိသပ သမ္မဿာနံ ပဒိုစာတာယ ယာဝဒေဝ ဉတုပရိဿယဝိနောဒနပဒိုသလ္လာဏာရာမတ္ထံ။

(၄) ပဒိုသဒ်ိ ယောနိသော ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပဒိုသေဝါမိ၊ ယာဝဒေဝ ဥပ္ပန္နာနံ ဝေယျာဗာဓိကာနံ ဝေဒနာနံ ပဒိုစာတာယ အာဗာဓပရမတာယ။

(၁) အဟံ၊ ငါသည်။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ပဒိုသဒ်ိ-ပဒိုသဒ်ိယ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍။စိဝံရံ၊သက်နှံးကို၊ပဒိုသေဝါမိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။ ယာဝဒေဝ၊အကြင်မျှလောက်၊သိတဿ၊အချမ်းကို။ ပဒိုစာတာယ၊ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ဉဏ္ဍဿ၊အပူကို၊ပဒိုစာ

တာယ၊ပျော်ကြင်းအကျိုးငါသာလျှင်၊ခုံသမကသဝါတာတပသရိသပ
သမ္မသသာနံ၊ ချင်, မှက်, လေ, နေပူ,မြွေ ကင်း,သန်း,တို့၏အတွေ့တို့ကိုးပဒို
ဃာတာယ၊် ငါသာလျှင်။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှိဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။ ဣမသာ၊ဤ
သက်နှံးကို။ ပဋိသေဝနာယ၊မှိဝဲသုံးဆောင်ရခြင်း၏။နိစ္စပယောဇနံပန၊အ
မြဲဖြစ်သောအကျိုးသည်ကား။ယာဝဒေဝ၊ လောက်။ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာ
ဒနတ္ထံ၊ ရှက်ကြောက်တတ်သော ဟိရိဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ် ဝမ္မကို
ဖျက်ဆီးတတ်သော အင်္ဂါကြွေးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ဟိရိ
ဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဝမ္မ၏ ပျက်စီးရာဖြစ်သော အင်္ဂါကြွေးငယ်ကို
ဖုံးလွှမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ရှက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိရိမည်
သော ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါထိုက်သော အင်္ဂါကြွေးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုး
ငှါ၊စိဝရုံ၊ကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှိဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။

(၂) အဟံ၊ငါသည်။ယောနိသော၊သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ပဋိ
သင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ၊ရှု။ဝိဏ္ဍာပါတံ၊ဆွမ်းအစရှိသောအမှတ်မရှိသောခဲတွယ်
ဘောဇဉ်ဟုဆိုအပ်သောအစာအာဟာရကို။ ပဋိသေဝါမိ၊မှိဝဲသုံးဆောင်
ပါ၏။ဒဝါယ၊ ရှာသူသားငယ် အစရှိသောသူတို့ကဲ့သို့ မြူးထူးကစားခြင်း
အကျိုးငှါ။ နေဝပဋိသေဝါမိ၊မမှိဝဲ။မဒါယ၊လက်ဝှေ့လက်ပန်းသည့် အစ
ရှိသောသူတို့ကဲ့သို့အားဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်း ယောကျ်ားဟူသော မာန်ယစ်
ခြင်းအကျိုးငှါ။နပဋိသေဝါမိ၊မမှိဝဲ၊မဏ္ဍနာယ၊ နှန်းတွင်းသူ ပြည့်တန်ဆာ
မ အစရှိသောသူတို့ကဲ့သို့ လက်ခြေ အစရှိသော အစိတ် အစိတ်သော
အင်္ဂါကြွေးငယ်တို့ကို ပြည့်ဖြိုးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ဝါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအ
ကျိုးငှါ။နပဋိသေဝါမိ၊မမှိဝဲ၊ဝိဘူသနာယ၊ကခြေသည် ကျွမ်းသမား အစ
ရှိသောသူတို့ကဲ့သို့ အရေအသားတို့ကို ပျိုထွားပြည့်ဖြိုး တင့်တယ်စေ
ခြင်းအကျိုးငှါ။ နပဋိသေဝါမိ၊ မမှိဝဲ။ ယာဝဒေဝ၊လောက်။ ဣမသကာ
ယသာ၊ဤမဟာဘုတ်လေးပါးကိုဖြစ်သော ဤစတုသန္ဓာတိရုပ်အပေါင်း၏။
ဌိတိယာ၊ အစဉ်မပြတ် စင်သည်ဟုဆိုအပ်သော ပဗန္ဓဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် တည်စေခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ယာပနာယ၊ စတုသန္ဓာတိရုပ်နှင့်စပ်
သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ရှည်မြင့် ပွားသော ကာလပတ်လုံး မပြတ်ဖြစ်စေခြင်း
အကျိုးငှါသာလျှင်။ဝါ၊ ဣမသကာယသာ၊ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီ

သော ဤဥပါဒိဏ္ဏကကာယ၏။ ဒွိတိယာ၊ တည်ကြောင်း ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ယာပနာယ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ သင်္ခဟိတ္တာ။ ဝိဟိံသုပရတိယာ၊ မွတ်သိပ် ဆင်းရဲလောင်ခြင်းကို ပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဝါ၊ ဝိဟိံသုပရတိယာ၊ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်၊ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာတည်းဟူသော သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော မြတ်သော သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်။ ဝါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှင့်ခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ဣတိဣတိနာ ဝိဏ္ဍာပါတာ ပဋိသေဝနေန ပကာရေန၊ ဤသို့ဆွမ်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသောအပြားအားဖြင့်။ ပုရာဏံ၊ မစားရခြင်းကြောင့် အဟောင်းဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟဒါမိ၊ ပျောက်အံ့။ ဝါ၊ ဣတိပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ၊ မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း အတိုင်းအရှည် ပမာဏကိုလွန်၍ သုံးဆောင်ခြင်း ပယောဂကိုမှီ၍ ရှေးကံဟောင်း၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်သော အာဟောင်းဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟဒါမိ၊ ပျောက်အံ့။ နဝဉ္စဝေဒနံ၊ အာဟာရဟက္ထက အစရှိသော ငါးယောက်သော ပုဏ္ဏားတို့ကိုတွင် တာယောက်ယောက်သောပုဏ္ဏား၏စားခြင်းကဲ့သို့၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော ပမာဏကိုလွန်၍ သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ ဝါ၊ ပစ္စယဝေက္ခဏာကို မဆင်ခြင်မူ၍ မသင့်သောအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း တည်းဟူသော ဆည်းပူးအပ်သော အကုသိလ်ကံကိုမှီ၍ နောင်ဘဝကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော အပါယဒုက္ခ အစရှိသော အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ နဉ္စပါဒေဿာမိ မဖြစ်စေအံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ ယတြာစ၊ ဤစတုဓာ ရူပကာယ်ယ၏ ရှည်မြင့်စွာ တည်သဖြင့်၊ ဤရိယာပုထ်လေးပါးတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း သည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ အနဝဇ္ဇတာစ၊ မသင့်သော အားဖြင့် ရှာမှီးခြင်း၊ မသင့်သော အားဖြင့်ခံခြင်း မသင့်သောအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို ကြဉ်၍၊ သင့်

သောအား၌ဖြင့် ရှာမှီးခြင်း၊ ခံခြင်းသုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ဖာသုဝိဟာရော၀၊ လေးလုပ် ငါးလုပ်သော ဆွမ်းတို့ကို လျှော့၍ သုံးဆောင်သဖြင့်၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ဤသို့ဆင်ခြင်၍။ဝိဇ္ဇာပါတံ၊ ဆွမ်းအစရှိသော အမှတ်မရှိသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဟုဆိုအပ်သော အစာအာဟာရကို။ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။

(၃) အဟံ၊ငါသည်။ ယောနိသော၊အား၌ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ၊ ၍။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ယာဝဒေဝ၊ လောက်။ သီတဿ၊ကို။ ပဋိဃာတာယ၊ဌာသာလျှင်။ ဥဏှဿ၊ကို။ ပဋိဃာတာယ၊ ဌာသာလျှင်။ ခုံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဘဿနံ၊ တို့ကို။ပဋိဃာတာယ၊ဌာသာလျှင်။ပဋိသေဝါမိ၊မှီဝဲပါ၏။ ဣတိမဿ၊ ဤကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို။ပဋိသေဝနာယ၊မှီဝဲခြင်း၏။ နိန္ဓပဋိယောဇနံပန၊ အမြဲဖြစ်သော အကျိုးသည်ကား။ ယာဝဒေဝ၊လောက်။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဋိသလ္လာဏာရာမတ္ထံ၊အချမ်းအပူဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတည်းဟူသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်း၊ တယောက် အထိုးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားရာ ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ။ဝါ၊ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဋိသလ္လာဏာရာမတ္ထံ၊ အချမ်းအပူဟု ဆိုအပ်သော ဥတုကိုဖျောက်ခြင်း။အစ္ဆရိယသန္တာန်၌ ရာဂဒေါသ အစရှိသော မထင်ရှားသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်း။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ သစ်၊ကျား၊ ခြင်္သေ့ အစရှိသော ထင်ရှားသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်း၊ တယောက်အထိုးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်းစိတ်ကိုကောင်းစွာထားရာဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ မွေ့လျော်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ပဋိသေဝါမိ၊မှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။

(၄) အဟံ၊ငါသည်။ ယောနိသော၊ အား၌ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ၊ ၍။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ အနာရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနာရောဂါ၏ ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော ဆိ-ပျား-တင်လဲ အစရှိသော အသက်၏အခြံအရံ အကြောင်းဖြစ်သော ဆေးကို။ ဝါ၊သူနာ ရဟန်းတို့အား နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောဆိ-ပျား-တင်လဲ အစရှိသော အသက်၏

အခြံအရံအကြောင်းဖြစ်သောဆေးကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ ဗွိဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။ ယာဝဇီဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ဇေယျာဗာဓိကာနံ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာအစရှိကုန်သော အနာရောဂါတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ဝေဒနာနံ။ကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာတို့ကို။ ပဋိစ္စသာတာယ၊ ငှါသာလျှင်။ အဗျာပဇ္ဈပရမတာယ၊ အနာငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမရှိသည်ကာလတိုင်အောင် အတ်ုင်းအရှည်အကျိုးငှါ။ပဋိသေဝါမိ၊ဗွိဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။

ဤတွင်မှေ့ ပစ္စဝေက္ခဏာပါဠိအနက်ပြီး၏။

---

(၁) စီဝရသိက္ခာပဒဂဏ္ဌိ။

ပဋိသင်္ခါယောနိသော ဟူသောပုဒ်၌။ ပဋိသင်္ခါ သဒ္ဒါသည် ပညာဟူသော အနက်၌ဖြစ်၏။ ယောနိသော သဒ္ဒါသည် ဥပါယပထ ဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏၊ ပဋိသေဝနသဒ္ဒါသည် ပရိဘုဉ္ဇန-ပရိဘောဂအနက်၌ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ။ပဋိသင်္ခါယောနိသောတိ ဥပါယေနပထေန ပဋိသင်္ခါယဉ္စတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ အတ္ထော ဟုမိန့်ပြီ။ ။ဂင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌လည်း။ယောနိသောတိ ဥပါယေနပထေန ပဋိသင်္ခါယဉ္စတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ အတ္ထော ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

[ပဋိသေဝတိ-၌။ ပရိဘောဂ-ပရိဘုဉ္ဇန ဟူသည်လည်း၊ သင်္ကန်းကို ဝတ်ခြင်း ရုံခြင်း ခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း၊ သင်္ကန်းကုဋိကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်း အစရှိသည်ပင်တည်း။]

ထို့ကြောင့်၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ။ပဋိသေဝတိတိ ပရိဘုဉ္ဇတိဝါ နိဝါသေတိဝါ ပါရုပတိဝါ ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။ဂင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌လည်း။နိဝါသေတိဝါပါရုပတိဝါတိဝိကပ္ပနံနပဋိသေဝန ပရိယာယသပရိဘောဂသဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ။ တံ ပဉ္စာပေတွာ သယံန နိသိဒန စီဝရ ကုဋိကရဏာဝသေနာဝိ ပရိဘောဂသ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗောဟုမိန့်အပ်ပြီ။

[ဤအဋ္ဌကထာဠီကာတို့ဖြင့် ပိဝိန္ဒိုင်စဝ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့် သက်နိုးကို သုံးဆောင်သော ကာလ၌ ဆင်ခြင်၍ 'သာ သုံးဆောင်အပ်၏ဟုမှတ်ရာ၏။]

စိဝရံကာယတော မောစေတွာ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စယေကို့ တဗ္ဗံ ဟူရကား။ ကိုယ်မှလွတ်၍ထားသော သက်နိုးကို ကောင်းစွာယူ၍ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ရာ၌။ ။ပစ္စယေကွဏာသတိဖြင့် ဆင်ခြင်၍သာ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ရာ၏။ ။ပဋိသင်္ခါယဉ္စတွေးပစ္စယေကို့တွာတိအဇ္ဈောဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့်ငင်း။ ။ပဋိပဋိအဝေက္ခိတွာ ဉာဏေန ပသိတွာတိ အဇ္ဈော ဟူသော မဟာဋီကာပါဠိဖြင့်ငင်း။ ပါဋိအစည် အနက်အစည်ဆို သတိပညာဖြင့်ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူသော အနက်ကိုဖြ၏။ ပါဋိအစည်ကိုသာ ရှုတ်အပ်၏ဟူသောအနက်ကို မဖြအပ်ဟုမှတ်ရာ၏။ ။စိဝရသဒ္ဒါသည် သက်နိုးသုံးထည်တို့တွင် တထည်ထည်ဟု ဆိုအပ်သော ဇကဝတ်အနက်ကိုဟောသော ဇကဝတ်ဝိဘတ် အဆုံးရှိသော သဒ္ဒါပင်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌။ စိဝရန္တိအနုရဝါသကာဒိသု ယံကိဉ္စိစီဝရံဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။တနည်းလည်း။ စိဝရသဒ္ဒါသည် ဓာတိသဒ္ဒါဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ပါဋိတော်၌ စိဝရံဟု ဇကဝတ်ဖြင့် ဟောဋြားသော်လည်း။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြင် မျှလောက်သော သက်နိုးတို့ကို ဆောင်အပ်ကုန်၏။ထိုအလုံးရုံသော သက်နိုးတို့ကို တပေါင်းတည်းသိမ်းရုံးအပ်၏ဟူ၍ သိခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသေး၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အနုရဝါသကာဒိသု ယံကိဉ္စိ ဟူသောအဖွင့်၌။ ယံကိဉ္စိသဒ္ဒါဖြင့် အကြွင်းမရှိ အလုံးရုံကို သိမ်းရုံး၍ ယူခြင်းငှါ သင့်သော ကြောင့်တည်း။

[ပညာဖြင့်အသင့်ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သည် ဟူရာ၌လည်း အာဆမ်းကိုဖျောက်ခြင်း၊ အပူကိုဖျောက်ခြင်း၊ ချင်မှက်လေနေဟူ ဖြေကင်းသနိုးတို့၏ အတွေ့တို့ကိုဖျောက်ခြင်း၊ ဟိရိဖျက်ဆီးတတ်သော အင်္ဂါကြွေးငယ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှါ မှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏ဟု ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းပင်တည်း။]

ယာဝဇီဝသဒ္ဒါသည် ပယောဇဉ်အဂိုင်းအခြားကို ဂိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ။ထိုစကားသည်ပင်သင့်၏။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သက်ရှိးကိုမှီဝဲခြင်းဌိဒါကျိုးကား။သိတအစရှိသည့်တို့ကို ဖျောက်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ထို့ထက်လွန်သောအကျိုးမရှိ။ကိုယ်ဌသိတအစရှိသည့်နိဝ်စက်သည်ရှိသော်ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍အသင့်အားဖြင့်ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကိုစီးဖြန်းပွါးများအားထုတ်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ရာ။ကိုယ်ဌသိတ အစရှိသည်မနိဝ်စက်သည်ရှိသော် တည်ကြည်ငြိမ်သက်ချမ်းသာသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသင့်အားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းပွါးများအားထုတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ရာ၏။ ထို့ကြောင့်အချမ်းအစရှိသည်တို့ကို ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါသက်နှိးကိုမှီဝဲအပ်၏ ဟုဘုရားသဗ္ဗညုဖွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။

ရှေးဌိ ပယောဇဉ် အဂိုင်းအခြားကို ဂိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော ယာဝဇီဝသဒ္ဒါကို ဟောပြီးလျက် နောက်ဌိ ယာဝဇီဝသဒ္ဒါကို တဖန်ဟောပြန်ခြင်းသည် အမြဲဖြစ်သော နိယတပယောဇဉ်ကို ပြခြင်းငှါ ဟောတော်မူပြန်သည်။

ဟိရိကောဝိန ပဋိသ္သာဒနအကျိုးသည် နိယတပယောဇဉ်မည်၏။ သိတပဋိဃာတ စသောအကျိုးသည် အနိယတပယောဇဉ် မည်၏။ ထိုပယောဇဉ်တို့သည်ယာဝဇီဝ ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ဌိ အကျုံးဝင်သော ဇဝသဒ္ဒါ၏သန္နိဋ္ဌာနဏ ဂဟေတဗ္ဗဏ္ဍ မည်၏။ ။လိလာ ဝိဘူသာ ဝိလမ္ဗနာ အစရှိသည်အကျိုးငှါ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်းသည်၊ ဆန္နေတဗ္ဗဏ္ဍ၏ ပဋိဒေသေတဗ္ဗဏ္ဍမည်၏။ပါဋိတော်ဌိလာသော သက်နှိးကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်း၏အကျိုးမှတပါးသော သက်နှိးကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းအား ထျောက်ပတ်သောအကျိုးသည် အနုညာတဏ္ဍမည်၏။ ။လိလာဝိဘူသာဝိလမ္ဗနာအား ဖြင့် သုံးပါးတို့ဘွင် အရွယ်အဆင်းဌိ တည်ကုန်သောပြည်ကြိုးဌိ နေကုန်သော သတ္တိသဒိုးငယ်သတ္တိသားငယ်တို့သည် တင့်တယ်စပျာယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဝတ် ပုဆိုးတို့ကို ဝတ်ကုန်သကဲ့သို့ အချို့ကုန်သော သူတို့သည် တင့်တယ် စပျာယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ကုန်၏။ထိုသို့သုံးဆောင်ခြင်းသည် လိလဏ္ဍအကျိုးငှါသုံးဆောင်

သည်မည်၏။ပြည့်တန်ဆာမ အစရှိကုန်သောသူတို့သည် တန်ဆာဆင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တင့်တယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ သုံးဆောင်သကဲ့သို့ အချို့သောသူတို့သည်တန်ဆာဆင်ခြင်းအစွမ်းအားဖြင့်တင့်တယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုသို့သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဝိဘူသဏ္ဌ အကျိုးငှါ သုံးဆောင်သည်မည်၏။နန်းတွင်းသူမင်းမောင်းမအစရှိကုန်သောသူတို့သည်ဖားရားမြေသို့တွဲလျားချခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ခါးသေးတင်ကျယ်လှငယ်သော ဝမ်းရှိစေခြင်းအကျိုးငှါ နံပါးကို ညှတ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝတ်ရုံသကဲ့သို့အချို့သော သူတို့သည် ဝတ်ရုံကုန်၏။ ထိုသို့ဝတ်ရုံခြင်းသည် ဝိလမ္ဗနဏ္ဍအကျိုးငှါဝတ်ရုံသည်မည်၏။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့် ဝတ်ရုံခြင်းသည်မသင့်သောအားဖြင့် မှီဝဲသုံးဆောင်သည်မည်၏။ ထိုသို့ဝတ်ရုံခြင်းကိုစွဲမှီ၍ များစွာသော ရာဂဒေါသမောဟမာနအစရှိသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဖြစ်ပွါးကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ဣဏဟုဆိုအပ်သော ကြွေးမြီမည်ကုန်၏။ထိုအကုသိုလ်မြီတို့ကြောင့် အပါယဒုက္ခအစရှိသောအကျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ထိုမြီကိုမဖြစ်စေမူ၍ သိတအစရှိသည်ကိုဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ ဟိရိကောပိန ပဋိစ္ဆာဒနအကျိုးငှါ မှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏ဟု ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ရာ၏။ထိုသို့ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော များစွာသော အကုသိုလ်မြီတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် အပါယဒုက္ခ အစရှိသော်အကျိုးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ထိုအပါယဒုက္ခအစရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကို မဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်အပ်၏ဟု သိတသည ပဋိသင်္ခာတာယ အစရှိသည်ကို ဘုရားသဗ္ဗညုဟောတော်မူ၏။

ဟိရိကောပိနန္တိတံတံ သဗ္ဗတ္ထဉ္ဉာနံ၊ ယသ္မိံယသ္မိံဟိ အင်္ဂေဝိဝရမာနေဟိရိ ကုပ္ပတိဝိနသ္သတိ တံတံဟိရိကောပနတော ဟိရိကောပိနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္သစဟိရိကောပိနသ္သ ပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌန္တိ ဟိရိကောပိန ပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌံ၊ဟုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌဝိနိစ္ဆယေ။ ။ဣကား။ ဘိန္နာဓိကရဏာဒ္ဌသမာသ်တည်း။ ။ဟိရိတဗ္ဗဋ္ဌေနဟိရိ။ ။ကုပ်ဒ္ဓဝဓာရဏံပဋိစ္ဆာဒနံ အရဟာတိတိ ကောပိနံ။ ။ဟိရိစတံကောပိနဋ္ဌာတိ ဟိရိကောပိနံ။ ။ဂင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီ

ကာ။ ။ဤကားတုလျာမိ ကရဏာတ္ထသမာသ်တည်း။ ။ဤအလိုသော် ရှက်အပ်သည်ဖြစ်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိရိမည်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ ထိုက်သော အင်္ကျီကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှါ ဤသို့ အနက်ပေးရာ၏။ ။ဤတွင်ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့် ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိဟု နာမယောဂ ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟော။ ။ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်ဖြင့် ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ရာဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို ပြတော်မူအပ်၏။ရဟန်းသည်မိမိသည် ဆင်ခြင်အပ်၏ဟုအမှယောဂဝတ္တမာန် ဝိဝိဘတ်ဖြင့်၊ ဆရာကြီးဆရာမြတ် ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည် ရှုတ်ဘတ်သုံးစွဲတော်မူကြကုန်၏။ ။ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာလည်း အမှယောဂဖြင့် ရှုတ်အပ်သည်ဟုပြတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့်ကား ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်ကာလနှစ်ပါးတို့၌ ဆင်ခြင်သော်လည်းပစ္စယသန္နိဿိတသီလသည် ပြည့်စုံ၏ဟု မိန့်အပ်ကုန်၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ကား ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိ အစရှိသည်ဖြင့် ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်သောကာလ၌ ဆင်ခြင်ရာသော အခြင်းအရာကို ဟောတော် မူသော်လည်း ဓာတုသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဂုဏ် ပဋိကူလသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဂုဏ် ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ပစ္စယသန္နိဿိတ သီလသည်ဖြည့်စုံ၏ဟု အပဂရဝါဒကို ပြအပ်၏။

ကေစိဆရာတို့မူကား မဟာပစ္စဝေက္ခဏာအားဖြင့်သာလျှင် ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဓာတုသညာပဋိကူလသညာဖြင့်ဆင်ခြင်သော်လည်း ပစ္စယသန္နိဿိတသီလသည်ပျက်သည်သာဟူကုန်၏။ ဧကေဆရာတို့မူကား။မသုံးဆောင်မီရှေးအဘို့ကပင်လျှင် ဓာတုသညာ၊ပဋိကူလသညာကိုဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင် ခြင်းသည် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဖြည့်စုံသည် သာလျှင်တည်းဟုဆိုကုန်၏။ဤသို့အပဂရဝါဒ၊ကေစိဝါဒ၊ ဧကေဝါဒတို့ကို ထုတ်၍ပြတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ဣတ္ထစပဋိသင်္ခါ ယောနိသောတိ အာဒိကာမံ ပစ္စယပရိဘောဂကာလေနဝုစ္စတိ ဓာတုဝသေနပန ပဋိကူလဝသေနေဝ ပစ္စဝေက္ခဏာယပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ သုဒ္ဓန္တိတိ အပဂရေ။ ဘိဇ္ဇတိတိကေစိ၊ ဧကေပနပဋမံ ဇဝပရိယာဟတ္တာ့နိဝဒန္တိ။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ။ ဟုဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌မိန့်အပ်ပြီ။

[ဤသို့ အထူးထူးအယူဝါဒဖြားသော်သည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ ပင်ဓာတုသညာ ပဋိကူလသညာကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလပြည့်စုံ၏ဟု အထက်၌ ပြန့်လတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတုသညာပဋိကူလသညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်းပစ္စယသန္နိဿိတသီလပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်ရာ၏။]

သင်္ကန်းကိုဓာတုသညာဖြင့် ဆင်ခြင်လိုမူကား။ "ဓာတုမတ္တကံယဒိဒံစီဝရံ တဒထုပမံပရိဘုဉ္ဇော်ပုဂ္ဂလော၀ိ ဓာတုမတ္တကမေ၀ဟု ဆင်ခြင်ရာ၏။ "ပဋိကူလသညာဖြင့်ဆင်ခြင်လိုမူ။ "၀ဏ္ဏာဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ ဣဒံ စီဝရံ အဇိဂုစ္ဆနိယံ ဣမံမမပူတိကာယံ ပတ္ဝါပန အတိဝိယာဇိဂုစ္ဆနိယဘာ၀ံပါပုဏိသ္သတီဟု ဆင်ခြင်ရာ၏။ "ဤကား။ စီဝရ၌ အကျဉ်းဖြစ်သော အဓိပ္ပါယ်တည်း။

(၂) ဝိဏ္ဍပါတသိက္ခာပဒဂဏ္ဌိ။

(၂) ဝိဏ္ဍပါတံ၌ ဝိဏ္ဍပါတဟူသည် အာဟာရ အကျိုးငါ ပြုအပ်သောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်စသောအာဟာရပင်တည်း။ "ထို့ကြောင့်။ ဝိဏ္ဍပါတန္တိယံကိုပြုအာဟာရံဟု ပြန်အပ်ပြီ။ "မဟာဋီကာ၌လည်း။ "ယံကိုပြု အာဟာရန္တိ့ ခါဒနီယ ဘောဇနီယာဒိဘေဒံ ပဏီတဘောဇနံ အာဟာရိတဗ္ဗ ဝတ္ထုံ။ "ဟုပြန်အပ်ပြီ။ "နေ၀ဒ၀ါယဟူသော ပုဒ်ကို မောဟ၏ အကြောင်း ဥပနိဿယကိုပယ်ခြင်းအကျိုးငါသာလျှင် ဟောတော်မူအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အစာအာဟာရသည် မြူးထူးကစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။မြူးထူးကစားခြင်းသည် မောဟကို ဖြစ်စေတတ်၏။ မောဟသည်လည်း မြူးထူးကစားခြင်းကိုပင် ဖြစ်စေတတ်၏။မြူးထူးကစားခြင်းသည် မောဟ၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ မောဟသည် နောင်လာလတ္တံ့ ဘ၀ဂတိတို့၌ အပါယဒုက္ခအစရှိသော ဘေးဘယကို ဖြစ်စေတတ်၏။အကြောင်းဖြစ်သောမြူးထူးခြင်းကို ပယ်သဖြင့်အကျိုးဖြစ်သော မောဟကိုပယ်ရ၏။ ၎င်းအကြောင်းဖြစ်သော မောဟကို ပယ်သဖြင့် အကျိုး

ဖြစ်သော အပါယဒုက္ခအစရှိသော ဒုက္ခဘေးဘယအပေါင်းကို ပယ်ရ၏။ ၍အလုံးစုံကို ပယ်စေခြင်းငှါ နေဝဒဝါယ ဟူသောပုဒ်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ထွေစ နေဝဒဝါယာတိဇေတံ ဖောဟူပနိဿယပစ္စယာနုဇ္ဇံဝုတ္တံဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မိန့်အပ်ပြီ။

အာဟာရသည် ခွန်အားဗလကို ဖြစ်စေတတ်၏။ဗလသည်ဗလမာန်ကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ဗလမာန်သည်ဒေါသကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ။တနည်းကား။အာဟာရသည် ငါယောကျ်ားဟူ၍ ဖြစ်သော မာနကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ထိုမာနသည် ဒေါသကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ။တနည်းလည်း၊အာဟာရသည် အသစ္ဆမ္မ သေဝနာ ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှိဝဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ထိုမေထုန်မှိဝဲခြင်းကို မှီ၍ဖြစ်သော မာနသည်၎င်း ရာဂသည်၎င်း ပုဂ္ဂိုလမဒမည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလမဒသည် ဒေါသကို ဖြစ်စေ တတ်၏။ ထိုအလုံးစုံသော ရာဂဒေါသမာန အစရှိသောအကုသိုလ်တရားတို့သည် အပါယဒုက္ခအစရှိသော ဒုက္ခအပေါင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။အကြောင်းဖြစ်သောဗလမာန် ပုဂ္ဂိုလမာန်ကိုပယ်သဖြင့် အကျိုးဖြစ်သော ဒေါသကိုပယ်ရ၏။ အကြောင်းဖြစ်သောရာဂဒေါသမာနအစရှိသောအကုသိုလ်ကိုပယ်သဖြင့်အကျိုးဖြစ်သောအပါယဒုက္ခအစရှိသည်ကိုပယ်ရ၏။၍အလုံးစုံကို ပယ်စေခြင်းငှါ။နမဒါယဟူသောပုဒ်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ထို့ကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။နမဒါယာတိဇေတံဒေါသူပနိဿယပစ္စယာနုဇ္ဇံ၊ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

အစာအာဟာရကိုမှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းသည်နှလုံးသွင်းသို့လိုက်၍မဏ္ဍာန ဝိဘူသန အကျိုးသည်ဖြစ်၏။မဏ္ဍာနဝိဘူသနအကျိုးသည်ရာဂကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရာဂသည် အပါယဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်၏။ မဏ္ဍာနဝိဘူသနဟူသောအကြောင်းကို ပယ်သဖြင့် ရာဂဟူသောအကျိုးကိုပယ်ရ၏။ ရာဂဟူသောအကြောင်းကိုပယ်သဖြင့် အပါယဒုက္ခအစရှိသောအကျိုးကိုပယ်ရ၏။၍အလုံးစုံကို ပယ်စေခြင်းငှါ နမဏ္ဍာနာယ နဝိဘူသနာယဟူသောပုဒ်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ။နမဏ္ဍာနာယ နဝိဘူသနာယာတိဇေတံ ရာဂူပနိဿယပစ္စယာနုဇ္ဇံ။ဟု၊ မိန့်အပ်ပြီ။

အလုံးစုံလေးပုဒ်လုံးဌ ပင်လျှင် ရာဂ ဒေါသမာန စသော အကုသိုလ်တရားကို ပယ်ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ရှိသော်လည်း ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်

ဘက်၏အစွမ်းအားဖြင့် အသိးအသိးခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ ပြအပ်၏။ ။နေဝ ဒဝါယ နမဒါယ ဟူသော်နှစ်ပုဒ်ကိုမိမိ၏သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဖြစ် ခြင်းငှါ ဟော်တော်မူအပ်၏။ ။နမဏ္ဍာနာယနဝိဘူသနာယ ဟူသော်နှစ်ပုဒ် ကို သူတပါး၏ဂုင်း မိမိ၏ဂုင်း သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်ခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။နေဝဒဝါယ နမဒါယ နမဏ္ဍာနာယ နဝိဘူသနာ ယ ဟူသော လေးပုဒ်တို့ဖြင့် မသင့်သောအားဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာပဋိပတ် ကိုဂုင်း ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂကိုဂုင်း ပယ်ခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ် ၏။ ။ဣမသ္မာ ကာယသ္မာ ဒုတိယာ ယာပနာယ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ကား အိမ့်ရှင်သည် ဟောင်းလေဖြိုးသော အိမ်အိုကို ထောက်တို့ ပေးသကဲ့သို့ ဂုင်း၊ ဗွဲညှိုးမှုးသည်ဗွဲညှိုးဝင်ရိုးကို ခိုင်စိမ့်သောဌါ ဆိုဖြင့်သုတ်သကဲ့သို့ ဂုင်း၊မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသော ဤစတုသမုဋ္ဌာနိကကာယ၏ပြုတ် ဖြစ်၍ရှည်မြင့်စွာ တည်စေခြင်းအကျိုးငှါ မှီဝဲပါ၏။ နဒဝမဒမဏ္ဍာနဝိဘူသ နဏ္ဍံဗွန်း၊ဝိဟိံသုပရိတိယာဟူသော ပါဠိဖြင့်အိုင်း အမာရှိသောသူသည် အနာကိုဆေးလိမ်းကျံသကဲ့သို့ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းဖြင့်နှိပ်စက်ခြင်း ကိုဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါမှီဝဲသုံးဆောင်ပါ၏။နေဝဒဝါယစသည်ဖြင့်ဗွန်း။

ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ခရိုးခဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း ငှါ အလိုရှိသော မိန်းမ ယောကျ်ားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အမိအဘ တို့ သည်၊ သား၏အသားကို စားသကဲ့သို့ဂုင်း၊ မြစ်ကို ကူးလိုကုန်သောသူ တို့သည်၊ ဝါးဖောင် သစ်ဖောင်တို့ကို မှီကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း။ သမုဒ္ဒရာကို ကူးလိုကုန်သော သူတို့သည် သင်္ဘောလွှဲကို မှီကုန်သကဲ့သို့ဂုင်း၊ဆွမ်း ကဲ့မှီဝဲ သုံးဆောင် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ကာယဗလကို မှီ၍ ဆိက္ခာ သုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးသော ဘဝကန္တာရ မှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်သည်ရှိသော် မြတ်သောအကျင့်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းအကျိုးငှါ မှီဝဲပါ၏။ ။နေဝဒဝါယစသည်ဖြင့်ဗွန်း။ ။ဆွမ်းကို မစားခြင်းကြောင့် မွတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း တည်းဟူသော ဝေဒနာ သည် အပေါ်ဂုင်းဖြစ်သော ဝေဒနာ မည်၏။အတိုင်းအရှည်မရှိ ပမာဏ ကိုလွန်၍ စားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝမ်းသွန်ခြင်း,အော့အန်ခြင်း စသော ဝေဒနာသည် အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာမည်၏။ကြိုးစွာသောအိုင်းအမာ

ရှိသော်သူသည်ထိုဒါရိုင်းအမာကို ဆေးပတ်ဖြင့်ထိတ်သကဲ့သို့ အဟောင်း အသစ်ဖြစ်သောဝေဒနာကိုဖျောက်ခြင်းမဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါဖြစ်ပေ၏။

ငါးယောက်သောပုဏ္ဏားတို့၏ စားခြင်းကဲ့သို့အတိုင်းအရှည်ပမာဏကိုလွန်၍မစားပါ။ ။စားရာအရပ်၌ အာဟာရကိုစားပြီး၍ မထနိုင်ခြင်းကြောင့် လက်ကိုဆွဲ၍ ထူရအောင် စားသော ပုဏ္ဏားသည် အာဟာရဟတ္ထကပုဏ္ဏားမည်၏။ ထကားထနိုင်၏၊ဖိုက်စူနဲ့ကား စားခြင်းကြောင့် ဝိဝိပုဆိုးကို ဝိဝိမဝတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့ ဝတ်၍ ပေးရအောင် စားသောပုဏ္ဏားသည်၊ အလံသာဒုကပုဏ္ဏား မည်၏။ ထိုစားရာအရပ်၌ မထနိုင်၍အိပ်လျက် လူးလည်းထျက်နေရအောင် စားသောပုဏ္ဏားသည် တတြဝဋ္ဋကပုဏ္ဏား မည်၏။ ဝမ်းမှသည် လည်ချောင်း၊ လည်ချောင်းမှသည် ခံတွင်း၊၌အလုံးရုံကိုပြည့်သည်ဖြစ်၍ ကျိုးနွံကဲ့အောင်စားသော ပုဏ္ဏားသည်၊ ကာကမာသကပုဏ္ဏား မည်၏။ စားပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌ အနှံအောင် စားသော ပုဏ္ဏားသည် ဘုတ္တဝမိတကပုဏ္ဏား မည်၏။ ထိုငါးဦးသောပုဏ္ဏားတို့၏ စားခြင်းသည် အပြစ်မရှိသောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို အပြစ်ရှိအောင်ပြုသည် မည်၍၊ ဝိဝိ၏ ဝမ်းအတိုင်းအရှည် ဝမ်းဗိုက်အတိုင်းအရှည်ဖြင့်သာ သုံးဆောင်ရာ၏ ဟူလိုသည်။

တနည်းလည်း။ အာဟာရကို မစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ. သည် အဟောင်း ဖြစ်သော ဝေဒနာမည်၏။ ထိုဝေဒနာသည် ပွါးလတ်သည်ရှိသော် အင်္ဂါကြွေးငယ် တို့၏ ပူပန်ခြင်း တံကျင်လျှိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း မူးဝေခြင်း အစရှိသော ဝေဒနာသည် အသစ်ဖြစ်သောဝေဒနာမည်၏။ ထိုဝေဒနာတို့ကို ဖျောက်ခြင်း မဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါဖြစ်၏။ ။ တနည်းလည်း၊ ယခုဘဝ၌ မသင့်တင့် မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကိုစားခြင်းကိုလင်း၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အာဟာရကိုသော်လင်း၊ အတိုင်းအရှည်ကို လွန်၍ စားခြင်းကိုမှီ၍ မကောင်းကျိုး ပေးစွင့်ကိုရ၍ ရှေးကံဟောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ပုရာဏဝေဒနာ မည်၏။ ထျောက်ပတ်သောဘောဇဉ်ကို အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ထိုဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံဟောင်း၏ အစွင့်ပေးခြင်းကို ဖျက်ဆီးသည်ရှိသော် အဟောင်းဖြစ်သော်ဝေဒနာကို ဖျောက်သည်မည်

၏။ ပရိယာယ်၊ သြဘာသ၊ နိဗ္ဗိတ်၊ သမ္ဘန္ဓ၊ စုပ္ပ၊ ကုဟက၊ လပန၊ ဝိညတ်၊ ကုလသူသက၊ အနေသန၊ ကယဝိက္ကယ၊ ရူပိယာဒိ ပဒိုင့်ဟာ၊ အာဘူတာရောစနအစရှိသည်ဏ္ဍိဖြင့်ရအပ်သောပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်၎င်း၊ တရားသဖြင့်ရှာမှီး၍ ရအပ်သော ပစ္စည်းကိုသော်လည်း ပစ္စယေကွဏ္ဍာ မဆင်ခြင်မူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်၎င်း အကုသိုလ်ဓမ္မတ္ထိဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် အယုတ္တပရိဘောဂ မည်၏။ ထိုအကုသိုလ်တို့ကြောင့် နောင်အနာဂတ်ဘဝ၌ များစွာသော အပါယဒုက္ခ အစရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာသည့် အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာ မည်၏။ ပစ္စယေကွဏ္ဍာ ဆင်ခြင်၍ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံကို မဖြစ်စေခြင်းသည်၊ အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကို မဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဤအရာ၌ ဂြိုးဘဝ၌ဖြစ်သော ကံဟောင်း၏ ပုရာဏဟူသောအမည်ကို ယခုဘဝဖြစ်ဆဲ အကျိုးဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ တင်စား၍ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သောဝေဒနာကို ပုရာဏဝေဒနာဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့် ကာရဏူပစာ မည်၏။ ။ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိဟိံသူပရိယာယအစရှိသော ပုဒ်လေးခုအပေါင်းဖြင့် ပစ္စယေကွဏ္ဍာကို ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသော ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ယုတ္တပရိဘောဂ ကိုဂုဏ်း၊ မွတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်းအစရှိသော ဒုက္ခကိုဖျောက်ရသဖြင့် အတ္တကိလမထာနုယောဂကိုပယ်ရခြင်း၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ကာယိကသုခကို မပွန်ရခြင်းကြောင့် တရားနှင့်လျော်သောသုခကိုမပွန်ခြင်းကိုဂုဏ်း၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဿာဒဖြင့်ပြအပ်၏။ သွားခြင်းဣရိယာပုထ်ဟုဆိုအပ်သော ပတ်လုပ်အနာ စွဲရောက်သောသူသည် ဆေးကို မှီဝဲသကဲ့သို့ ဣရိယာပုထ် ၄-ပါး၌ မပြတ်ဖြစ်၍ ဂျည်မြင့်စွာ တည်စေခြင်း၌ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းသည် ယတြာစမောဘိသတိ မည်၏။

ယောရောဂါသာဓျော အသ်ာဓျောစနပေဟာတိ၊ သောယပ္ပရောဂါတောသဇ္ဈိတိ ,ယပ္ပရောဂိ။ သောဟိ နိစ္စကာလံ ဘေသဇ္ဇံ .ဥပသေဝတိ။ တထာအယဇ္ဈိတိ။ ။ယောရောဂါ၊အကြင်အနာသည်။သာဓျော၊သာယာအပ်သည်၎င်း။ အသာဓျော၊ မသာယာအပ်သည်၎င်း။ နပေဟာတိ၊

မဖြစ်။ သောယပွယောဂေါ၊ထိသာယသာအာဒိ မသာယသာအပ်သည် မဟုတ်သော အနာသည်။ ဇေတသေ၊ထိသူအား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတာဒ္ဓဗွာ၊ ထို့ကြောင့်။သော၊ထိသူသည်၊ယပွယောဂိ၊ယပွရောဂီမည်၏။ ဟိုးသစ်ပွဲ၊မှုန်၏။ သော၊ထိယပ်စောက်အနာရှိသောသူသည်။ နိစ္စကာလံ၊အခါမပြတ်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ဆေးကို။ ဥပသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ရ၏။ တထာ၊တူ။ အယမ္ပိ၊ဤယောဂိရဟန်းသည်လည်း။ နိစ္စကာလံ၊အခါမပြတ်။ဝိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဥပသေဝတိ၊မှီဝဲသုံးဆောင်ရ၏။ ။ကုလဒူသကစသည်ဖြင့် ပစ္စည်းကို ရှာမှီးခြင်းတည်းဟူသော အယုတ္တပရိယေသနာသည် မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းမည်၏။ ။ဒါယကာတို့၏ အတိုင်းအရှည် မိမိ၏အတိုင်းအရှည်ကို မဆိမူ၍ အလွန်ကိုခံခြင်းသည် အယုတ္တပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ မသင့်သောအားဖြင့် ခံခြင်းမည်၏။ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်မူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အယုတ္တပရိဘောဂ၊ မသင့်သောအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဤသို့ မသင့်သောအားဖြင့် ရှာမှီးခြင်း ခံခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာဝဇ္ဇတာ၊ အပြစ်ရှိသော အဖြစ်မည်၏။ ထိုသုံးပါးမှကြဉ်၍ အပြစ်မရှိသော ရှာမှီးခြင်း၊ ခံခြင်း၊သုံးဆောင်ခြင်းသည်အနဝဇ္ဇတာ၊ အပြစ်မရှိသောအဖြစ်မည်၏။ ။ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၍သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဗာသုဝိဟာရမည်၏။

တနည်းလည်း မသင့်တင့်သောအစာအာဟာရကို အတိုင်းအရှည်မရှိသုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ခြင်းဌဉ်း။ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ စီးဖြန်းခြင်းဌဉ်း။မနေ့ကလျော်ခြင်း ပျင်းရိခြင်း ကိုယ်တဆန့်ဆန့်ရှိခြင်း ပညာရှိတို့ကဲ့ရဲ့ခြင်း အစရှိသော အပြစ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနဝဇ္ဇတာမည်၏။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အာဟာရကို အတိုင်း အရှည်အားဖြင့် စားခြင်းကြောင့် ကာယဗလ၏ဖြစ်သဖြင့် ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်ဗာသုဝိဟာရမည်၏။

တနည်းလည်း အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းဖြည့်အောင် စားခြင်းမှ ကြဉ်သဖြင့် အိပ်ခြင်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာ လဲကဝဲနံတောင်း လက်ျာနံတောင်းတို့ကို ပြန်ကာပြန်ကာ လူးလည်းခြင်းကို မှီ၍ဖြစ်သော ချမ်းသာ ငိုက်မျည်းခြင်းကိုမှီ၍ ဖြစ်သောချမ်းသာတို့ကို ပယ်ရခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်သည် အနဝဇ္ဇတာမည်၏။ ။လေးလုပ်ငါးလုပ်ကို ထွေ့

၍သုံးဆောင်သဖြင့် လေးပါးသော ဣရိယာပုထ်တို့၏ ခံသောအဖြစ်တို့၏ ပြီးခြင်းကြောင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် ဗာသုဒိဟာရမည်၏။

အချို့သောရဟန်းသည်၊ အပြစ်မရှိသောပစ္စည်းကို အပြစ်ရှိအောင်ပြု တတ်၏။ အဘယ်သို့ ပြုတတ်သနည်း။ ငါကား များစွာသော ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်တို့ကိုရ၏ဟု အတိုင်းအရှည်ထက်လွန်၍ စားခြင်းကြောင့်ကြေ စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ အထက်သို့ အော့အန်ခြင်း အောက်သို့ ဝမ်းကျခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်၏။ ကျောင်းတိုက် အလုံးစို့ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ထိုရဟန်း၏ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ဆေး ကြောရခြင်းဆေးကုရခြင်း ဆေးဘော်ရခြင်းဆေးသွားတို့ကို ရှာရခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ဖြစ်ရကုန်၏။ တပါးသောသူတို့ သည်လည်း ၍အမှုကား အဘယ် အမှုနည်းမေးလေသော် ၍မည်သော ရဟန်း၏ ဝမ်းယောင်ခြင်း ဝမ်းကျခြင်းအစရှိသော အမှုတည်း။ ။၍သို့ အစရှိသောစကားတို့ကိုကြား၍ ၍ရဟန်းကား အခါမပျက် ဝမ်းယောင် ခြင်း ဝမ်းကျခြင်း၊အစာမကြေခြင်း၊ အလေ့သဘောရှိ၏။ မိမိ၏ ဝမ်းပမာ ဏာကိုမသိလေယောင်တကား ဟူဆို၍ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ၍သို့အပြစ်မရှိသော ပစ္စည်းကိုလျှင် အပြစ်ရှိအောင် ပြုသည်မည်၏။ ၍သို့အပြစ်ရှိအောင်မပြု သည်ရှိသော်အနဝဇ္ဇတာဝမည်၏။၍သို့ သုံးဝါကျဖြင့်ပြအပ်ပြီးသောဗာသု ဝိဟာရလက္ခဏာကို သာဓကပါဠိဖြင့်ဆောင်၍ ပြတော်မူလိုရကား။

စတ္တာရောပဋ္ဌ အာလောပေ၊အာဟုတ္တာ ဥဒကံ ဝိဝေ။
အလံဗာသုဝိဟာရာယ၊ပဟိတတ္တာသ ဘိက္ခုနော တိ။ ။

ဟူ၍မိန့်အပ်ပြီ။

၍အရာဒ္ဓအင်္ဂါရှစ်ပါးတို့ကိုပေါင်းရုံးအပ်ကုန်၏။ ၁ ။နေဝဒဝါယ၊၍ ကားအင်္ဂါတပါး။ ၂ ။နမဒါယ၊၍လည်းအင်္ဂါတပါး။ ၃ ။နမဇ္ဇာနာယ၊၍ လည်းအင်္ဂါတပါး။ ၄ ။နဝိဘူသနာယ၊၍လည်းအင်္ဂါတပါး။ ၅ ။ယာဝ ဒေဝဇ္ဈမသာ ကာယသင်္ခိတိယာ ယာပနာယ၊ ၍လည်း အင်္ဂါတပါး။ ၆ ။ဝိဟိံသူပ့ရတိယာ ဇြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊၍လည်းအင်္ဂါတပါး။ ။ ၇ ။ဇ္ဈတိပုရာဏဉ္စဝေဒနံပဋိဟင်္ခါမိနဝဉ္စဝေဒနံနဥ္ဇာဒေသာမိ၊ ၍လည်း အင်္ဂါတပါး။ ၈ ။ယတြာစဒံမဘဝိသတိ၊ ၍လည်းအင်္ဂါတပါး။

အနဝဇ္ဇတာစ ဟာသုဝိဟာရော စ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်ကား ဘောဇနာနိသံသ ဆွမ်းကို စားခြင်းဌ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ပြခြင်းတည်း။ ထိုအင်္ဂါရှစ်ပါးတို့တွင် ရှေးအင်္ဂါလေးပါးတို့သည် ဗျတိရေကအင်္ဂါဖြည့်ကုန်၏။ ဗျတိရေကသမ္ပဒါနိုလည်းမည်ကုန်၏ နောက်အင်္ဂါလေးပါးတို့သည် အနွယအင်္ဂါမည်ကုန်၏၊ အနွယသမ္ပဒါနိုလည်းမည်ကုန်၏။

တနုည်းလည်း။ မဟာသိဝထေရ်၏ အယူအားဖြင့် ရှေးဌ ဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါလေးပါးတို့သည် ပယ်အပ်သောအင်္ဂါမည်ကုန်၏။ အထက်ဌ အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့ကို ပေါင်းအပ်ကုန်၏။ ၁ ။ယာဝဒေဝ ဿမဿကာယသဿဋိတိယာတပါး။ ၂ ။ယာပနာယတပါး။ ၃ ။ဝိဟိံသူပ ရတိယာတပါး။ ၄ ။ဗြဟ္မစရိယာ နုဂ္ဂဟာယတပါး။ ၅ ။ဿတိပုရာဏာဇ္ဇဝေဒနံပဋိဟဒိါမိတပါး။ ၆ ။နဝဇ္ဇဝေဒနံ နဥပ္ပါဒေဿာမိ တပါး။ ၇ ။ယတြာစ မောဘဝိဿတိတပါး။ ၈ ။အနဝဇ္ဇတာစတပါး။ ။ဟာသုဝိဟာရော စ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ကား။ ဘောဇနာနိသံသ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဌ အကျိုးအာနိသင်ကိုပြခြင်းတည်း။

ဿမဿ ကာယဿဋိတိယာ ယာပနာယ ဟူသောပုဒ်ဌလည်း ယာပနာယဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ယတြာစမောဘဝိဿတိ ဟူသော ပုဒ်ဌလည်း။ ယတြာတိယာပနာယဟု ပွင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကား၊ အဘာယ်နည်းဟူမူကား။ ရှေးပုဒ်ဌယာပနာယ၏ အရသည် မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသောစတုသန္တတိရုပ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောဇီဝိတိန္ဒြေ၏ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မပြတ်ဖြစ်၍တည်ခြင်းသည်ယာပနာမည်၏။ နောက်ပုဒ်ဌ ယတြာတိယာပနာ၏ အရကား။ ဿရိယာဝုတ်လေးပါးတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောတည်ခြင်းသည် ယတြာစမောဘဝိဿတိအစရှိသောပုဒ်သုံးခုအပေါင်းဖြင့်ပယောဇဉ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုဂုဏ်း။ ဓမ္မိကသုခကို မစွန့်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ဟာသုဝိဟာရဟုဆိုအပ်သောမဂ္ဂင်္ဂါမပဋိပတ်အကျင့်ကိုဂုဏ်း၊ ဒိပကတ္ထအားဖြင့်ပြအပ်၏။ ဤဆို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောယာဝဒေဝဿမဿကာယဿဋိတိယာယာပနာယ အစရှိသောနည်းဖြင့်အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံစွာဆွမ်း အစရှိသောအာ

ဟာရကိုမျှိုခြင်းမှိုဝဲသုံးဆောင်ခြင်းသည် သင့်သောအကြောင်း အားဖြင့် ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းစသောအစာအာဟာရကိုမှိုဝဲသုံးဆောင်သည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌။ ။ဧဝံ အဌဂ်သမန္နာဂတံ အာဟာရံ အာဟရန္တော ပဋိသင်္ခါယောနိသော ဝိတ္ထာပါတံ ပဋိသေဝတိ နာမဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။သမ္မောဇ္ဈကထာ၌လည်း၌နည်းအတူမိန့်အပ်ပြီ။

၌အဇ္ဈကထာ ဋီကာပါဠိတို့ကို နိဒတ္ထုနည်းအားဖြင့်ယူ၍ အချို့သော အဂ္ဂင်တို့သည်။ ယာဝဒေဝဇ္ဇမသာ ကာယသာ ဌိတိယာမှစ၍ အင်္ဂါရုပ် ပါးနှင့်ပြည့်စုံစွာ ဆင်ခြင်၍ တလုပ် တလုပ်သောအာဟာရကိုသုံးဆောင် ခြင်းသည်။ အသင့် အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သည် မည်၏ဟု မိန့် အပ်ကုန်၏။ အချို့သော အဂ္ဂင်တို့သည်လည်း ထိုအဇ္ဈကထာဋီကာပါဠိ တို့၏အနက်ကို နေယျတ္ထုနည်းအားဖြင့်ယူ၍ နေဝဒဝါယ-အစရှိသော တ ပါးတပါးသော အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်၍ တလုပ်တလုပ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် အသင့်အားဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သည်မည်၏ ဟု မိန့်အပ်ကုန်၏။ ။၌ဆွမ်းပစ္စည်းခွဲလည်း ဓာတုသညာ ပဋိကူလ သညာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ပစ္စယသန္နိဿိတ ဝိလဖြည့်စုံ၏ ဟုမိန့်အပ်ကုန်၏။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ ၎င်းစာကိုယ်တို့၌ မိန့်အပ်သောကြောင့် ဓာတုသညာပဋိကူလသညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍လည်း သုံးဆောင်အပ်၏။ ။ဓာတုသညာဖြင့် ဆင်ခြင်လိုမူ။ ။ဓာတုမတ္တကံ ယဒိဒံ ဝိတ္ထာပါတံ တထုပမံ ပရိဆုတ္တော ပုဂ္ဂလော၀ိ ဓာတုမတ္တကမေဝ ဟုဆင်ခြင်ရာ၏။ ။ပဋိကူလသညာဖြင့် ဆင်ခြင်လိုမူ။ ။ဝဏ္ဏဂန္ဓ သသမ္ပန္နံ ဣဒံဝိတ္ထာပါတံ အဇိဂုစ္ဆနိယံ ဣမံ မမ ပုတိကာယံ ပတ္ဝါပနအာ တိဝိယ ဇိဂုစ္ဆနိယဘာဝံ ပါပုဏိသတိ ဟု ဆင်ခြင်ရာ၏။ ။၌သို့ ဓာတုသညာ ပဋိကူလသညာဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူသည်ကို ထောက် သေ၁၊ ရှေးဆိုခဲ့ပြီးသော အဇ္ဈကထာဋီကာပါဠိတို့ကို နိဒတ္ထု နေယျတ္ထုယူ ၍ ဆုံးဖြတ်ကြကုန်သော နှစ်ဦးသောဆရာတို့၏ အယူတို့တွင် နေယျတ္ထု နည်းအားဖြင့်ယူ၍ တလုပ် တလုပ်သော အာဟာရကို တခုတခုသော အင်္ဂါဖြင့် ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍သုံး ဆောင်သည်ပင် မည်၏ဟု ဆိုကုန်သော ဆရာတို့၏ စကားသည် သင့်

မည်ပင်ဟူ၍ ထင်မိသည်။ ။အာဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အာကယ် ၍ အာဂံါဂုရ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံစွာ ဆင်ခြင်မှုရမည်ဖြစ်လျှင် ဓာတုသံသာ ပဋိ ကူလသညာသည် မရပေရာ။ ထို့ကြောင့် ထင်မိသည်။ထိုဆွမ်းပစ္စည်း ဒ္ဓိလည်း ပါဋိတော်အားဖြင့်ကား ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဆင်ခြင်အပ်၏။ အဋ္ဌ ကထာနည်းအားဖြင့်ကား အတိတ်ကာလ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှစ်ပါးတို့၌ဆင် ခြင်အံ့ဝင်၏။ ။ဤကားဝိဏ္ဍာပါတ်၌ အကျဉ်းဖြစ်သောအဓိပ္ပါယ်တည်း။

(၃) သေနာသနသိက္ခာပဒဂဏ္ဍိ။

(၃) သေနာသနံ ဟူသောပုဒ်၌ သေနအာသနဟု ပုဒ်ဖြတ်၍။သေနဟူ သောပုဒ်ကို သေတိသယတိ ဇ္ဈေ ဝိဟာရအာဗုယောဂါဒိမှိတိ သေနံ။ ။ ဇ္ဈေဝိဟာရ အာဗုယောဂါဒိမှိ၊ ဤနှစ်ဘက်စောင်း ဖိုးသောကျောင်း တ ဘက်စောင်းဖိုးသောကျောင်း အစရှိသည်၌၊ဘိက္ခု၊သည်။ သေတိသယ တိ၊ အိပ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အိပ်ရာ ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သေနံ၊ သေနမည်၏။ ဝိဟာရအာဗုယောဂ အစရှိသောကျောင်းရ၏။ ။ အာဂတ္ဝါ ဘိက္ခု သေတိနိသီဒတိ ဇ္ဈေ မဉ္စပီဌာဒိမှိတိ အာသနံ။ ။ ဇ္ဈေမဉ္စပီဌာဒိမှိ၊ ဤညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အစရှိသည်၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ အာဂတ္ဝါ၊၍။ သေတိနိသီဒတိ၊ နေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့နေရာဖြစ် သောသတ္တိကြောင့်။ အာသနံ၊ အာသန မည်၏။ မဉ္စပီဌ အစရှိသော အ ခင်းဆယ်ပါးရ၏။ သေနဉ္စ အာသနဉ္စ သေနာသနံ။ ။သေနဉ္စ၊ကျောင်း လည်း။ အာသနဉ္စ၊နေရာလည်း။ သေနာသနံ၊ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ။ ။ ဤသေနာသနံ ဟူသောပုဒ်၌ သေနသဒ္ဒါဖြင့် ရဟန်းတို့၏နေခြင်းအကျိုး ဌါဆောက်အပ်သော ဝိဟာရအာဗုယောဂ ပါသာဒအစရှိသောကျောင်း တို့ကို အစပြု၍၊ အလုံးစုံသော ကျောင်းတို့ကိုဂုဏ်း ကျောင်းမဟုတ်သော ကျောင်းအစရှိသည်တို့ကိုဂုဏ်း ယူအပ်၏။

အာသနသဒ္ဒါဖြင့် မဉ္စပီဌ၊ အစရှိသော နေထိုင်ခြင်းဌါ ထျောက်ပတ် သော ဆယ်ပါးသော အာခင်းတို့ကို ယူအပ်၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သေန

သန္ဓိဖြင့် ရှုအပ်သော ဝိဟာရအဖဲ့ယောဂ စသောကျောင်းကိုဝင်း၊စရပ်တန်ဆောင်း ရေအိုးစင် တဖြက် ဒိုးတင်းကုပ် အစရှိသော ကျောင်းမဟုတ်သော ၏ဝိဝရာနေရာ အရိပ် အာဝါသတို့ကိုဝင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့် အဓိုးတွင်းသို့ဝင်၍ ထိုင်ခြင်း ကွရိယာပုထိ် အိပ်ခြင်း ကွရိပုထိ်ဖြင့် သုံးဆောင်သောအခါ ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်၊ ဆင်ခြင်ရာ၏။ အဓိုးတွင်းဟူ၍ ဆိုသော်လည်း လွင်တီးပြင်၌ ပြုအပ်သောအဓိုးမရှိသော အရပ်ဌာနဒ်လည်း သုံးဆောင်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့် ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို ပြုသောအခါဆင်ခြင်ရာ၏။ထို့ကြောင့်ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကွရိယာပုထိ်ဖြင့် သုံးဆောင်သော အခါ ဟူ၍ ဆိုငြားသော်လည်း၊ အဓိုးတွင်းသို့ဝင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်၊ညဉ့်ဦးယံသန်းခေါင်ယံ မိုးသောက်ယံတို့၌ စင်ကြဲသွားသောရဟန်းသည်လည်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ အဓိုးမရှိသောသစ်ပင်၌ သုံးဆောင်ခြင်းကိုအရင်းမူသဖြင့် အရိပ်မိုးသော အခါ၌မူကား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်သော်လည်း ကွဏပရိဘောဂမဖြစ်။ အခင်းရှိမူကား ဆင်ခြင်ရာ၏။ အာသန္နဟူသောပုဒ်ဖြင့် ရှုအပ်သော ဆယ်ပါးသော အခင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို အရင်းမူ၍ထိုင်ခြင်းအိပ်ခြင်းစသည်ဖြင့်သုံးဆောင်သောအခါ၌ဆင်ခြင်ရာ၏။ ။သိတဉ္ဇာစသည်တို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ရာ၌ကားစိဝရ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်မှတ်ရာ၏။

ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဋိသလ္လာဏာရာမတ္ထံ ဟူသောပုဒ်၌ ဥတုဟူသည်ကား၊ သကပန္နယေန အရေတိ ပဝတ္တတီတိ ဥတု။ သိတဉ္ဇာသခီါတာ တေဇောဓာတု ဟူသောဝစနတ္ထ အဘိဓေယျတ္ထနှင့်အညီ အချမ်းအပူပဲ့ဟူဆိုအပ်သော တေဇောဓာတ်သည် ဥတုမည်၏။ ။ယာဝမ္ဘဇာတိ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။သကပစ္စယေန၊မိမိမိမိ၏အကြောင်းကြောင့်။ အရေတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝမ္ဘဇာတိ၊ထိုတရားသဘောသည်။ဥတု၊ဥတုမည်၏။ သိတဉ္ဇာသခီါတာ၊သိတဉ္ဇာဟူဆိုအပ်သော။တေဇောဓာတု၊တေဇောဓာတ်ကို။လဒ္ဓတိ၊ရအပ်၏။ပရိသယတိအာဘိဘဝတိဝိဗာဓတိတိ ပရိဿယော။ယောသဘာဝေါ၊အကြင်သဘောတရားသည်။ပရိသယတိ အာဘိဘဝတိ ဝိဗာဓေတိ၊လွန်စွာလွှမ်းမိုး၍နှိပ်စက်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ ပရိဿဒေယော၊ ပရိဿယ

မည်၏။ ။ဥတုယော၀ပရိဿယော ဥတုပရိဿယော။ ဥတုယော၀၊ဥတု သည်ပင်လျှင်။ ပရိဿယော၊ ပရိဿယမည်၏။ ဥတုပရိဿယော၊ ဥတု သည်ပင်လျှင် ပရိဿယ။ ။ဝိနောဒေတိတိ ဝိနောဒနံ။ ဝိနောဒိယတေ ၀ါ ဝိနောဒနံ။ ။ယံသေနာသနံ၊ အကြင်ကျောင်းသည်။ ဝိနောဒေတိ၊အ ထူးထူးသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်၊တံ သေနာသနံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ ဝိနောဒနံ၊ဝိနောဒနမည်၏။ ။၀ါ၊တနည်း ကား။ဝိနောဒိယတေ၊ဖျောက်ခြင်း။ဝိနောဒနံ၊ဖျောက်ခြင်း။ ။ဥတုပရိဿ ယဿ ဝိနောဒနံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ။ ။ဥတုပရိဿယဿ၊ ဥတု သာလျှင်ဖြစ်သော ဘေးရန်ကို။ ဝိနောဒနံ၊ ဖျောက်တတ် သည်တည်း။ ၀ါ၊ ဖျောက်ခြင်းတည်း။ ဥတုပရိဿယ ဝိနောဒနံ၊ ဥတုသားလျှင် ဖြစ် သောဘေးရန်ကို ဖျောက်တတ်သည်။ ၀ါ၊ ဘေးရန် ဖျောက်ခြင်း။ ။ နာနာရမ္မဏာတော ပဋိဟရိတ္ထာ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတော ဇကသ္မိံ ယေ၀ အာရမ္မ ဏေစိတ္တသ သမ္မဒေ၀လယနံ ပဋိသလ္လာဏံ။ နာနာရမ္မဏာတော၊အထူး ထူးသော အာရုံမှ။ ပဋိဟရိတ္ထာ၊ဆုတ်နစ်ခဲ့၍။ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတော၊ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ဇကသ္မိံ ယေ၀အာရမ္မဏော၊တရုတည်းသော အာရုံ၌သာ လျှင်။စိတ္တသ၊စိတ်၏။သမ္မဒေ၀၊ကောင်းစွာသာလျှင်။ လယနံ၊တည်ခြင်း။ ၀ါ၊ထားခြင်း။ ပဋိသလ္လာဏံ၊ အထူးထူးသော အာရုံမှ ဆုတ်နစ်ခဲ့၍ ကမ္မ ဋ္ဌာန်းဖြစ်၍ဖြစ်သော တရုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သောအာရုံ၌စိတ်ကိုကောင်း စွာသာလျှင်ထားခြင်း။ ။အာရမ္မဏံ အာရာမော။ အာရမ္မဏံ၊ နှစ်သက် ခြင်း။ အာရာမော၊နှစ်သက်ခြင်း။ ။ပဋိသလ္လာဏေ အာရာမော ပဋိသလ္လာ ဏာရာမော။ ။ပဋိသလ္လာဏေ၊အထူးထူးသောအာရုံမှဖဲခွဲ၍တရုတည်း သောကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ စိတ်ကိုကောင်းစွာ ထားခြင်း၌။ အာရာမော၊နှစ် သက်ခြင်းတည်း။ ၀ါ၊ နှစ်သက် တတ်သည်တည်း။ ပဋိသလ္လာဏာရာ မော၊ နှစ်သက်တတ်သည်။ ၀ါ၊နှစ်သက်ခြင်း။ ။ဥတုပရိဿယ ဝိနော ဒနဋ္ဌ ပဋိသလ္လာဏာရာမော၀ ဥတုပရိဿယဝိနောဒန ပဋိသလ္လာဏာရာ မော။ ။ဥတုပရိဿယ ဝိနောဒနဋ္ဌ၊ ဥတုတည်းဟူသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်းလည်း။ပဋိသလ္လာဏာရာမော၀၊အထူးထူးသော် အာရုံမှဖဲခွဲ ၍ တရုတည်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်း၌ နှစ်

လျော်ခြင်းလည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒန ပဠိသလ္လာဏာဒရာမော၊မည်၏။ ။တာဿဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဠိသလ္လာဏာရာမဏ္ဍံး ကိုယ်၏ ကျင်နာခြင်း၊စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ထျောက်ပတ်သောအကြင်ဥတုတို့ကြောင့်ကျောင်းကို မှီဝဲသဖြင့်ဖျောက်အပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဥတုကို ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငါးရပ်။ အထူးထူးသောအာရုံမှပဲ၍ တရုတည်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌စိတ်ကိုကောင်းစွာ ထားခြင်းငါးရပ်၊ကျောင်းကိုမှီဝဲပါ၏။ ။တနည်းလည်း။ပဠိသလ္လာဏာရာမဟူသောပုဒ်၌ ဂိုဏ်းတည်းဟူသောအပေါင်းအဘော်၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပေါင်းအဘော်မရှိဘဖြင့် တယောက်အထီးတည်း ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငါးရပ်ဟူသော ဤအနက်ကိုလည်း မှတ်အပ်၏။

ရှေးဦး သိတသပဠိဃာတာယ၊ ဥဏ္ဍာသပဠိဃာတာယဟု ဟောပြီးသည်ဖြစ်လျက် နောက်၌ဥတုပရိဿယဟူသောပုဒ်၌ သိတဥတု ဥဏ္ဍာဥတုကိုပင် ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူပြန်ခြင်းသည်၊ရှေးပုဒ်ဖြင့်ကား အနိယတပယောဇဉ်ကိုပြအပ်၏။ နောက်ပုဒ်ဖြင့်ကား နိယတပယောဇဉ်ကို ပြအပ်၏။ ။ရှေးယာဝဒေဝသဒ္ဒါဖြင့်အနိယတပယောဇဉ်ကို ပိုင်းခြားအပ်၏။ နောက်ယာဝဒေဝသဒ္ဒါဖြင့်နိယတပယောဇဉ်ကိုပိုင်းခြားအပ်၏။ တနည်းလည်း၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားရှိသောဥတုသည် ဥတုသာလျှင်မည်၏။ ပရိဿယသည် ထင်ရှားသော ပါကဋပရိဿယမထင်ရှားသောဖုံးလွှမ်းသောပဠိဆွန်နပရိဿယအားဖြင့်နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ကိုတွင်ခြင်သော့်သစ်ကျား အစရှိသော ဘေးရန်တို့သည် ထင်ရှားသော ပါကဋဘေးရန်မည်ကုန်၏။ ရာဂဒေါသမော့ဟ အစရှိကုန်သော အကုသိုလ်ကိလေသာဘေးရန်တို့သည် မထင်ရှားသော ဖုံးလွှမ်းသော အပါကဋပဠိဆွန္နဘေးရန်မည်ကုန်၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကျောင်းမဝိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော ကျောင်းသစ်ပင်ရင်း အစရှိသည်တို့၌ နေသော ရဟန်းအား သစ်ကျား ခြင်သော့်အစရှိကုန်သော ထင်ရှားသော ဘေးရန်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော မလုံခြုံသောကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းအား၊မာတုဂါမဝိသဘာဂ အစရှိသော အာရုံကိုမြင်သဖြင့် စိတ်၌ ကိလေသာတို့သည် ထိုးကျင်သဖြင့် စိတ်၏ နှိပ်စက် ကျင်နာခြင်းသည်

ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ လုံခြုံသောကျောင်းဌိမှကား မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဤနှစ်ပါးသော ဘေးရန် တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကို သိ၍ ဖိဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။ ။ဤကျောင်း ပစ္စည်းဌိလည်း ပါဋိတော်နည်းအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလဌိ ဆင်ခြင်အပ်၏။ အဋ္ဌကထာ နည်းအားဖြင့် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှစ်ပါးဌိ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ။ဓာတုသညာပဋိကူလသညာဖြင့်လည်း ဆင်ခြင်အပ်၏။ ။ဓာတုသညာဖြင့် ဆင်ခြင်သော်ကား။ ။ဓာတုမတ္တကံ ယဒိဒံ သေနာသနံ တထုပမံ ပဂိဘုတ္တော ပုဂ္ဂလောဝိ ဓာတုမတ္တမေဝ ဟုဆင်ခြင်ရာ၏။ ။ပဋိကူလသညာဖြင့် ဆင်ခြင်လိုမူ။ ။ကုဏဒံသေနာသနံ အာဘိနဝကာလေ အတိသုဘံ ဝိယ မနောရမ္မံ ဝိယ အဓိဂုဏ္ဍနိယံ ဝိယ ပေါတိ။ဇရာဓိဏ္ဍကာလေ ပန ဇီကော့အသုဘဇေဂုဏ္ဍနိယဘာဝံ ပါပုဏိသတိဟု ဆင်ခြင်ရာ၏။ ။သင်္ကန်း ပစ္စည်းတို့ဌိလည်းဤနည်းအတူဆင်ခြင်သော်လည်းသင့်၏ဟူကုန်၏။ ဤကား သေနာသနဌိအကျဉ်းဖြစ်သောအဓိပ္ပါယ်တည်း။

(၄) ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဂဏ္ဌိ။

ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဟူသော၌ပုဒ်ဌိ။ ။ရောဂေနဂိလာယတိ ရုဇ္ဇတိတိ ဂိလာနော။ ။ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။ရောဂေန၊ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာဒိဋ္ဌကအစရှိသောရောဂါကြောင့်။ ဂိလာယတိရုဇ္ဇတိ၊ကျင်နာတတ်၏။ ဤကိတသ္မာ၊ကြောင့်။သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဂိလာနော၊မည်၏။ ပဋိပက္ခံအယတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ဇီတေနာတိ ပစ္စယော။ ။ဇီတေန၊၌ဆိုထောပတ်အစရှိသော ဆေးကြောင့်။ရောဂသ၊ ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာအစရှိသောအနာ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ဟုတ္တာ၊၍။ဂါပဋိပက္ခံ၊ငြိမ်းခြင်း ကင်းခြင်း၊သည်။ ဟုတ္တာ၊၍။ အယတိဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ ။အယတိပဝတ္တေတိတိဝါအယော၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယံဘေသဇ္ဇံ၊ အကြင်ဆိပျေားတင်လဲအစရှိသော ဆေးသည်။ ဒိတ်ံ၊သူနာရဟန်းတို့အား နှစ်သက်ခြင်းကို။ အယ့တိပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အယော၊အယမည်၏။ ။အယတိ ပဝတ္တတိ ဇီတေနာတိဝါ အယော။ ။ဝါ၊တနည်းကား။ဇီတေန၊ထိုဆိပျား

တင်လဲ အစရှိသောဆေးဖြင့်။ ဒိတိ၊ သူနာရဟန်းတို့အား နှစ်သက်ခြင်းသည်။အလိုတိပဝတ္တတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ကုတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အယောဒ၊မည့်၏။ ။ဒိတိယာ အဒေယော ပစ္စယော။ ။ဒိတိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ အယော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်တည်း။ ပစ္စယော၊နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ။တနည်းကား။ဒိတိယာ၊ဒိတိ၏။ အယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ပစ္စယော၊ဒိတိ၏ဖြစ်ကြောင်း။

ဂိလာနဿ ပစ္စယောဂိလာနပစ္စယော။ ။ဂိလာနဿ၊ နာသောရဟန်း၏။ ပစ္စယော၊ အနာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဆေးတည်း။ ဝါ၊ ဂိလာနဿ၊နာသောရဟန်းအား။ ပစ္စဒေယော၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောဆေးတည်း။ ။ဝါ၊ဂိလာနဿ၊နာသောရဟန်း၏၊ပစ္စယော၊နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောဆေးတည်း။ဂိလာနပစ္စယော၊ နာသောရဟန်း၏ နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောဆေး။ ။ဆိပျားတင်လဲအစရှိသောဆေးပစ္စည်းရ၏။

ဘိသက္ကဿကမ္မံ ဘေသဇ္ဇံ။ ။ဘိသက္ကဿ၊ဆေးသမားသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ကမ္မံအနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောဆေးတည်း။ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးသမားသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော ဘုရား၏ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောဆေး။ ။ဣဒ်ဒိလည်း။ ဆိပျားတင်လဲအစရှိသော ဆေးပင်ရ၏။ ။ဂိလာနပစ္စယော ဇဝေ ဘေသဇ္ဇံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ။ ။ဂိလာနပစ္စယောဇဝေ၊သူနာတို့အား နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဆိပျားတင်လဲအစရှိသော ဆေးသည်ပင်လျှင်၊ ဘေသဇ္ဇံ၊ ၏။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ သူနာတို့အား နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဆိပျားတင်လဲ အစရှိသော ဆေးသည်ပင်လျှင်ဘေသဇ္ဇံ။ ။ဣဒ်ဒိလည်း ဆိပျားတင်လဲအစရှိသည်ပင်ရ၏။

ပရိက္ခာရသဒ္ဒါသည်၊ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော သမ္ဘာရအနက် အခြံအရံဟုဆိုအပ်သောပရိဝါရအနက် ဣအနက်နှစ်ပါးဒ္ဒြဖစ်၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အကြောင်းသမ္ဘာရဏ္ဍဒ္ဒကား။ ။ပရိသမန္တာ တော ကရိယတိ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တိယတိ ဇေတနာတို့ ပရိက္ခာရော။ ။ဟုပြု၍။ဇိဝိတိန္ဒြေ၏ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကြောင်းဖြစ်သော ဆေးရစေ၊ ။ပရိဝါ

ရတ္ထဒ္ဒီကား။ ။ပရိသမန္တာတော အန္တာရာယာနံ နိဝါရဏံ ကရောတီတိ ပရိက္ခာရော။ ။ဟုပြု၍ ရောဂါအစရှိသော အန္တရာယ်တို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ ထက်ဝန်းကျင်မှတားမြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သောဆေးရစေ။လောကူပမာအားဖြင့်ကား။ မင်းခယောကျ်ားတို့သည် ရန်သူတို့အား အန္တရာယ် ပြုခွင့်ကိုမပေးမူ၍မိမိ၏အာရက်ဖြစ်သော မင်းတို့အားခြံရုံ၍ စောင့်သကဲ့သို့ ဤဆေးပစ္စည်းသည်လည်းရောဂါတို့အားအခွင့်ကိုမပေးမူ၍အာရက်စိုးမင်းနှင့်တူသော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ဂုဏ်ဖြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး ဖြစ်စေခြင်းငှါ ခြံရုံထတ်ပေရကားဆေးသည်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အခြံအရံမည်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဩလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇဥွတံ ပရိက္ခာရောစာတိ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော။ ။ဟုပြု၍ သူနာရဟန်းတို့အား နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အမှတ်မရှိ ကျေလျော်ပတ်သောဆေးသမားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသဗ္ဗညုသည်ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ဆီပျားတင်လဲအစရှိသော အသက်၏အကြောင်းအသက်၏အခြံအရံကိုဝါ၊အသက်၏အကြောင်း အသက်၏ အခြံအရံဖြစ်သောဆေးကို ဟု အနက်ပေးရာ၏။ဥပဓိဇ္ဈောတိဥပဓိန္နော။ ယာဇ္ဈမာဝေဒနာယော၊ အကြင်ဝေဒနာတို့သည်။ ဥပဓိဇ္ဈော၊ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဇ္ဈတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဥပဓိန္နော၊မည်ကုန်၏။ ။တာသံ ဥပဓိန္နောနံဟုခံ။ဤသို့ပြုသော်ကာယိကဖြစ်သောအတိတ်ဒုက္ခဝေဒနာရ၏။

ဆေးကိုသုံးဆောင်သဖြင့် မဖြစ်ကုန်သေးသောဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်ဝေဒနာတို့သည်သာလျှင် ပျောက်ကုန်၏။ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် မပျောက်ကုန်။အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ဖြစ်ပြီးသော ဝေဒနာတို့သည် ဥပါဒ်ဒြိဘင်အားဖြင့်ဖြစ်၍ ချုပ်လေကုန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဖြစ်ဆဲ - ဥပါဒ်ဆဲဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း မိမိ၏ကိစ္စသဘောအားဖြင့် ဦဿိုဂင်း တင်သိုဂင်း ရောက်၍ အလိုလိုချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဆေးကူရန်မရှိပြီ။အနာဂတ်ဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း မဖြစ်သေးဖြစ်၍ ဆေးကို မှီဝဲခြင်းကြောင့် ပျောက်ရန်မရှိ။ ထိုသို့မရှိသော်လည်း အနာဂတ်ဝေဒနာ ဖြစ်ခြင်း၏ -အကြောင်းဖြစ်သော ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာ အစရှိသော အနာ၏ပျောက်ခြင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာသည်ပျောက်၏ ။ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာအစရှိ

သော ရောဂါသည်လည်း ဆေးကုခြင်းကြောင့် စင်စစ်မပျောက်။ ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာအစရှိသော ရောဂါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးယုတ်သည့် လွန်သည်ဟု ဆိုအပ်သော မည်ညွတ်ခြင်းတည်းဟူသော ဓာတုခေါဘသည်သာလျှင် ဆေးကို မှီဝဲခြင်းကြောင့် ပျောက်၏။ အကြောင်းဖြစ်သော ဓာတုခေါဘပျောက်သဖြင့်အကျိုးဖြစ်သော ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာ အစရှိသော ရောဂါပျောက်၏။ အကြောင်းဖြစ်သော ရောဂါပျောက်ခြင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်သောအနာဂတ်၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဒုက္ခဝေဒနာ မဖြစ်သည်ကိုပင် ဆေးကြောင့် အနာဂတ် ဝေဒနာပျောက်သည် ဟူကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော် အနာဂတ် ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ ဆေးကိုမှီဝဲအပ်၏ဟု မဆိုမူ၍ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲဝေဒနာတို့ကို ပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ ဆေးကို သုံးဆောင်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့.သောဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲဖြစ်သောဝေဒနာတို့နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။တာနိယေဝဩသဓာနိ ဟူသကဲ့သို့ သဒိသုပစာရအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့.သော ဝေဒနာကို ဖြစ်ပြီးသော ဝေဒနာ ဖြစ်ဆဲဝေဒနာဟု တင်စား၍ခေါ်ဝေါ်သည်ဟူလိုသော်။ ။ထို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာနန္တရဝေဒနာ ဘူတာနံ ဒုတာနံ နိဗ္ဗတ္တာနံ ဟုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မိန့်အပ်ပြီ။ ။အကြောင်းအကျိုးဆက်၍ ဆိုမူကားမလျောက်ပတ်သောဥတုအာဟာရကြောင့်မာတုခေါဘသည်ဖြစ်၏။ ဓာတုခေါဘကြောင့်ကုဋ္ဌဂဏ္ဍာ အစရှိသောရောဂါသည်ဖြစ်၏။ထိုရောဂါကြောင့်ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။ထိုလေးပါတို့တွင် ဆေးကိုမှီဝဲခြင်းကြောင့် ဓာတုခေါဘသည်သာလျှင် ပျောက်၏။ကြွင်းသောသုံးပါးတို့သည် မပျောက်ကုန်။ထိုသို့မပျောက်သော်လည်း အကြောင်းဖြစ်သော ဓာတုခေါဘပျောက်သဖြင့်အကျိုးဖြစ်သောရောဂါဝေဒနာတို့သည် ပျောက်သည်ဖြစ်၍ ၍အလုံးစုံတို့သည် ဆေးကြောင့် ပျောက်သည်ဟူကုန်၏။ ဒေါသမူဒွေးဒ္ဒ်ရှိသော ဒေါမနသဝေဒနာဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်ဒ္ဒ် ရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်ပါးတို့တွင် ၍အကြောဒ္ဒ်ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာကိုသာလိုအပ်၏။ဒေါမနသဝေဒနာကိုမလိုအပ်။

ဝေယျာဗာဓိကာနံဟူသောပုဒ်၌။ဝိဝိဓာအာကာရေနဗာဓတိတိဗျာဗာဓော။ ။ယောဓာတုခေါဘော၊အကြင်ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းသည်း၊ဝိဝိဓာ

အာကာရေန၊အထူးထူးအပြားပြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ဗာဓတိ၊နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧသာဓာတု ခေါဘော၊ထိုဓာတ်ချောက်ချားခြင်းသည်။ဗျာဗာဓော၊မည်၏။ဓာတ်လေး ပါးတို့၏ မညီမညွတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းတည်းဟူသောဓာတုခေါဘရုဒ်။ ။ တနည်းလည်း။ ယောကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိကာဒိရောဂေါ၊ အကြောင်ကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိက အစရှိသောရောဂါသည်။ ဗိဓိဓာကာရေန၊ဖြင့်။သတ္တော၊တို့ကို။ဗာဓတိ၊နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိကာဒိရောဂေါ၊ သည်။ ဗျာဗာဓော၊မည်၏။ ကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိကအစရှိသောရောဂါ ရုဒ်။ ဗျာဗာဓတော ဥပ္ပန္နာဝေယျာဗာဓိကာ။ ဗျာဗာဓတော၊ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း ကြောင့်။ဝါ၊ ကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိက အစရှိသော ရောဂါကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့တည်း။ ဝေယျာဗာဓိကာ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောဝေဒနာတို့။ ဝါ၊ ကုဋ္ဌဂဏ္ဌာပဋိက အစရှိသောရောဂါကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝေဒနာတို့။တာသံဝေယျာဗာဓိကာနံ ဝေဒနာနံ-ဟူ၍စပ်ရုဒ်။ဤအရာ၌ဒေါမနဿဝေဒနာကိုမလိုအပ်။ကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာကိုသာလိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဝေဒနာနှစ်မျိုးဒုက္ခဝေဒနာနံဟုကြား ပြီးသောနောက်၌ အကုသလဝိပါကဝေဒနာနံဟု ဆင့်၍ အဋ္ဌကထာ၌ အ ဘိဓေယျဂ္ဂကို ကြားတော်မူပြန်သည် ဗိဓိဓာကာရေန ဗာဓတိတိဗျာဗာ ဓော။ ။ယောသဘာဝေါ၊အကြောင်းဒုက္ခဝေဒနာဟူသောသဘောသည်။ဗိဓိ ဓာကာရေန၊ဖြင့်။ သတ္တော၊တို့ကို။ ဗာဓတိ၊နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။သောသဘာဝေါ၊သည်။ဗျာဗာဓော၊မည်၏။ ။ဗျာဗာဓောဇော၊ဗျာ ပဇ်။ ။ဗျာဗာဓောဇော၊ဗျာဗာဓသည်ပင်လျှင်။ ဗျာပဇ်၊မည်၏။ ။ဒုက္ခန္တိ အဏ္ဍောဟု ဒီကာ၌အဘိဓေယျဂ္ဂကို ကြားရကား။ ကာယိကဒုက္ခဝေဒ နာရုဒ်။ ။နတ္ထိ ဗျာပဇ်ဇ္ဇောတိ အဗျာပဇ်။ဇ္ဇော၊ဤကာလ၌၊ဗျာပဇ်၊ဆေး ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ဗျာပဇ်၊မည်၏။ ။လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေ ဒနာမရှိ ပျောက်သည် တိုင်အောင် ဆေးပစ္စည်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းအ တိုင်းအရှည်ရုဒ်။ ။ထို့ကြောင့်၊အဗျာပဇ္ဈပရမတာယာတိ နိဒုက္ခပရမ တာယ၊ယာဝ တံဒုက္ခံ ပဟီနံ ဟောတိ တာဝါတိအဏ္ဍော။ ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌

ပိန့်အပ်ပြီ။ ။အဗျာပဇ္ဇပရမတာယ၊လွန်စွာသောဆင်းရဲမရှိသော ကာလတိုင်အောင် အတိုင်း အရှည် အကျိုးငှါ။ ပဋိသေဝါမိ၊မှီဝဲပါ၏။ ဤသို့ အနက်ပေး။ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့နှင့်ကား ရသော ကာလ၌လည်းကောင်း။ သုံးဆောင်သော ကာလ၌ဌင်း ဤနှစ်ပါးသော ကာလ၌ ပစ္စယေကွ်ာ်ကိုဆင်ခြင်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဒုဝိဓံ ပစ္စယေကွ်ာ်ကံ ပစ္စယာနံ ပဋိလာဘကာလေ ပရိဘောဂ ကာလေစဟု၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပိန့်အပ်ပြီ။

ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုရသောကာလ၌ ဆင်ခြင်သည့်ဂုဏ်သေ ဓာတုသညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း၊ပဋိကူလသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်းဆင်ခြင်ရာ၏။ ထိုသို့ဆင်ခြင်၍ ထားအပ်ကုန်သော သက်နှံး အစဂုဏ်ကုန်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ထိုရသောကာလမှနောက်သုံးဆောင်သောကာလ၌ ပစ္စယေကွ်ာ်ကိုဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သောရဟန်း၏သုံးဆောင်ခြင်းသည်အဖြစ်မဂုဏ်၊ထို့ကြောင့်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ။ပဋိလာဘကာလေဝိဟိဓာတုဝသေနဝါ-ပဋိကူလဝသေနဝါ ပစ္စယေကွ်ိတွာ ဌပိတာနိ စိဝရဒိနိ တတောဉ္စုတ္တရိ ပရိဘုဉ္ဇန်သေ အနဝဇ္ဇောဝပရိဘောဂေါပရိဘောဂကာလေဝိဟု ပိန့်အပ်ပြီ။ ။တတောဉ္စုတ္တရိပရိဘုဉ္ဇန်သေအနဝဇ္ဇောဝ ပရိဘောဂေါ-ဟု သောဂ္ဂေးဝါကျကိုထောက်သော်ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုရ၍မသုံးဆောင်မီ ဂ္ဂေးအာဘို့ကာလ၌ဓာတုသညာစသည်တို့ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ထားအပ်သည်ဂုဏ်သော် သုံးဆောင်သောကာလ၌ မဆင်ခြင်မိသော်လည်းအဖြစ်မဂုဏ်၊ဣဏ ပရိဘောဂမဖြစ်ဟု ဆိုရာရောက်၏။ သို့ရောက်သော်လည်း ပရိဘောဂကာလေဝိ ဟူသောနောက်ဝါကျဖြင့် သုံးဆောင်သောကာလ၌ ဆင်ခြင်အပ်သည်သာတည်းဟူသော အနက်ကိုပြအပ်၏။ပစ္စည်းကိုရသောကာလ ဆင်ခြင်အပ်၏ဟူရာ၌။ ပစ္စယေကွ်ာ်၏ အစဉ်စင်ကြယ်ခြင်းဂုဏ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ ပရိဘောဂကာလ၌ ပစ္စယေကွ်ာ်ကို မဆင်ခြင်အပ်ဟူ၍ပယ်သောအရာမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ ပစ္စယေကွ်ာ်ယ အာဒိမှ သုဒ္ဓိဒသနံ ပဲရမတဲ့။ နှ ပရိဘောဂ ကာလေပစ္စယေကွ်ာ်ပဋိကွေ့ပပရံ။ တေနာဟဲ့ ပရိဘောဂကာလေဝိတိ။ ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ ပိန့်အပ်ပြီ။ ဤကား ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ဆင်ခြင်သင့်သော အရာ အလုံးစုံကို

ပေါင်းရုံး၍ ဆိုအပ်သောစကားတည်း။ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဆင်ခြင်ရာ ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား သန္ဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သောအဆုံးအဖြတ်တည်း။

ပရိဘောဂသည်ထေယျပရိဘောဂ၊ဣဏာပရိဘောဂ၊ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ၊သာမိပရိဘောဂအားဖြင့်လေးပါးတည်း။ ထိုလေးပါးတို့တွင်သံဃာအလယ်၌နေ၍ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင်၏ပစ္စည်းကိုဂုဏ်း၊ဒါယကာတို့၏ပစ္စည်းကိုဂုဏ်းခိုး၍သုံးဆောင်သောကြောင့် ထေယျပရိဘောဂမည်၏။သီလရှိသောရဟန်း၏ပစ္စယေက္ခဏာမဆင်ခြင်ဘဲပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် သူ့ကြွေးမြီကိုယူ၍စားသည်နှင့်တူသောကြောင့် ဏာပရိဘောဂမည်၏။ သေက္ခရုနစ်ယောက်တို့၏ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် အဘ၏ဥစ္စာကိုသားတို့သည် အမွေခံ၏အဖြစ်ဖြင့်ယူသကဲ့သို့ ဘုရားတည်းဟူသော အဘ၏ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော ဥစ္စာကို သေက္ခရုနစ်ယောက်တည်းဟူသောသားတော်တို့သည် အမွေခံ၏အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂမည်၏။ ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပစ္စည်းလေးပါးကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် တဏှာတည်းဟူသော ကျွန်၏အဖြစ်မှ လွတ်သောကြောင့် သာမိပရိဘောဂမည်၏။

ထိုလေးပါးသောပရိဘောဂတို့တွင်သာမိပရိဘောဂ၊ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂနှစ်ပါးသည်သာလျှင် အလုံးစုံသော ရဟန္တာ သေက္ခ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့အားအစဉ်ကုန်၏။ဏာပရိဘောဂသည်မဒၵဝ်။ ထေယျပရိဘောဂဖွဲ့ကားဆိုဘွယ်ရာမရှိ၊မအပ်သည်သာလျှင်တည်း။သီလရှိသော၊ရဟန်းသာမဏေ၏ ပစ္စယေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်ဏာပရိဘောဂ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်၊ဏာပရိဘောဂ မမည်း၊ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂဖွဲ့သော်လည်း သင်္ကြံဟ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ကို သေက္ခဟူ၍ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ထို့ကြောင့်၊ သီလဝန္တပုထုဇ္ဇနောသောတာပန္နေယော သင်္ဘတိတောဟူ၍ဂုဏ်း၊ သီလဝန္တပုထုဇ္ဇနော သေက္ခောတွေဝ သင်္ခံဂန္ဆတိဟူ၍ဂုဏ်း မိန့်အပ်ပြီ။

၅၂လေးပါးသောပရိဘောဂတို့ကိုတွင်သာမိပရိဘောဂသည်အလွန်ဖြတ်
၏။ထို့ကြောင့် ထိုသာမိပရိဘောဂကိုတောင့်တသောရဟန်းသည်ကား
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားအားဖြင့်ပစ္စည်းလေးပါးကိုပစ္စယေက္ခဏာဆင်ခြင်
၍ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်သဖြင့် ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂကို ပြည့်စုံစေ
သဖြင့် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ထိုသို့ ပစ္စယေက္ခ
ဏာကိုဆင်ခြင်ရာ၌လည်း။ ။စီဝရံပရိဘောဂေပရိဘောဂေ ပစ္စယေက္ခိ
တပ္ပံ။ပိဏ္ဍာပါတော အာလောပေ အာလောပေ တထာ အသက္ကောန္တော
နပုရေဘတ္တာပန္နာဘတ္တာပုရိမယာမ ပန္တိမယာမေသုသစသအပစ္စယေက္ခ
တောဝ အရုဏံဥဂ္ဂန္တိ။ ဿုဏာပရိဘောဂဉ္စာနေ တိဋ္ဌတိ။ သေနာသနဂိ
လာနပရိဘောဂေပရိဘောဂေ ပစ္စယေက္ခိတပ္ပံ။ ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မိန့်အပ်သော
သက်နှံး၊ဆွမ်း၊ ကျောင်း ၌ပစ္စည်း သုံးပါးတို့၌ သုံးဆောင်သည့်ကာလ၊
မဆင်ခြင်မိသော် မွန်းမတည့်မိ ပုရေဘတ္တာအခါ၌ငုင်း မွန်းလွဲပြီးဖြစ်သော
ပန္နာဘတ္တာအခါ၌ငုင်း ညဦးယံသန်းခေါင်ယံ မိုးသောက်ယံတို့တွင် တပါး
ပါးသောယံ၌ငုင်းဆင်ခြင်ရာ၏။ သုံးဆောင်သော် အကြွင်မဲ့ဝေါဘင်ခြင်
ခြင်ခြင်းဌါမတတ်နိုင်မူ တနေ့သုံးဆောင်သောအစာအာဟာရကိုရည်၍
တနေ့၌လေးကြိမ်ငုင်း၊သုံးကြိမ်ငုင်း၊နှစ်ကြိမ်ငုင်း၊တကြိမ်သော်ငုင်း ဆင်
ခြင်အပ်၏။ ထိုသို့မဆင်ခြင်သော ရဟန်းအား အရုဏ်တက်သည်ဖြစ်အံ့
ဿုဏာပရိဘောဂအရာ၌တည်၏။ ထို့ကြောင့်၊တထာအသက္ကောန္တေန ယ
ထာဝုတ္တကာလပရိသေသဝသေန ဇကော်ဠိဝဝသေစတုက္ခတ္တုံ၊ တိက္ခတ္တုံ၊
ဒွိက္ခတ္တုံ၊ သကိံယေဝဝါပစ္စဝေက္ခိတပ္ပံ။ သစသေ အပစ္စဝေက္ခဏော အရု
ဏောဥဂ္ဂန္တိ။ဿုဏာပရိဘောဂဉ္စာနေ တိဋ္ဌတိ။ဟုဝိနယာလက်ာရဋ္ဌိကာ
ဒွိမိန့်အပ်ပြီ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ ၌လည်း သေနာသနံ ပရိဘောဂေ ပရိ
ဘောဂေတိ ဥဒကပတာနဋ္ဌာနတော အန္တောပဝေသနဿ နိသိဒနသယ
နေသု-ဟု နည်းတူပင်မိန့်အပ်၏။ ။ဆေးပစ္စည်း၌ကား ဘေသဇ္ဇသပဋိဂ္ဂ
ဟဏေဝိ ပရိဘောဂေဝိ သတိဖစ္စယတာဝဝဋ္ဋတိ။ဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မိန့်အပ်
သော်ကြောင့်၊ဆေးပစ္စည်းကိုဒကင်ခံသောကာလ၌ငုင်းသုံးဆောင်သော
ကာလ၌ငုင်း ပစ္စဝေက္ခဏာသတိရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင် အပ်၏။
ထိုကြောင့်၊ဝိနယာလက်ာရဋ္ဌိကာ၌လည်း။ သတိပစ္စယတာဝဝဋ္ဋတိတိပစ္စ

ဝေက္ခဏာသတိယာ ပစ္စယတံ လဒ္ဓုံဝဋ္ဋတိ ပဋိဂ္ဂဟဏေစ ပရိဘောဂေစ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိ အဝဿံ လဒ္ဓဗ္ဗာတိ ဒသေတိ။ ။ဟာဝိန်းအာဝ်ပြီ။

ထိုသို့မိန်းအပ်သော်လည်းအကပ်ခံသောကာလပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်သောအခါမဆင်ခြင်သော် ဂိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်အန္တရာပတ်ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ အကပ်ခံသောကာလမဆင်ခြင်မူ၍သုံးဆောင်သောကာလဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ထိုအန္တရာပတ် ဒုက္ကဋ်မှ လွတ်၏။ထိုဒုက္ကဋ်မှသာ လွတ်သည်မဟုတ်ဣာဏပရိဘောဂလည်းမဖြစ်။ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပါတိမောက္ခသံဝရသိလပစ္စယသန္နိဿိတသိလနှစ်ပါးသည်ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်၏။ ထို့ကြောင့်ဆေးပစ္စည်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် သုံးဆောင်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌သာ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်အပ်၏။မဆင်ခြင်မူ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့ရောက်၍ ပါတိမောက္ခသံဝရသိလပျက်၏။ နောက်မှဆင်ခြင်သော် ပစ္စယသန္နိဿိတသိလပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သေး၏။ အရဏ်တက်သောကာလမှစ၍ မွန်းမတည့်မိအတွင်း၌ဆေးအကျိုးငါ အကပ်ခံသောသတ္တာဟကာလိက ယာဝကာလိကတို့ကိုဂင်းဝိပါသန္တေဒနအကျိုးငါအကပ်အပ်သောယာမကာလိကအဖျော်ကိုဂင်း။နေမလွဲမီသုံးဆောင်သည်ရှိသော်လည်းဂိလာနကိုပင်ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်အပ်၏။ မဆင်ခြင်မိသော်လည်း ဂိကာလဘောဇန၊ သန္နိဓိသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် အန္တရာပတ် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုသို့မဟုတ် ဂိလာနကိုပင်ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သော်လည်း ဂိကာလဘောဇန၊ သန္နိဓိသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် အန္တရာပတ် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုကာလိကသုံးဖက်တို့ကို နံနက် အရဏ်တက်သည်မှ မွန်းမတည့်မိအတွင်း၌ ဆေးအကျိုး ယဝကာလိကအကျိုးငါ အကပ်ခံပြီး၍ မွန်းမတည့်မိ ကာလ၌အာဟာရအကျိုးငါဂင်း။

ဆွမ်းစသော အာမိသတို့နှင့်ရောရှင်းသုံးဆောင်သော်လည်း အာပတ်မသင့်။ နေလဲသောကာလ၌အာဟာရ အကျိုးငှါ သုံးဆောင်သော် ဝိကာလဘောဇန ဉီကွာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ အကြောင်းမရှိဘဲ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်သော်ငင်း အကြောင်းရှိသော်လည်း ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်သော်ငင်း အာဟာရကို သုံးဆောင်သည်နှင့် တစိတ်အားဖြင့် တူသောကြောင့် ဝိကာလဘောဇန ဆိကွာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ယာမကာလိကဖြစ်မူ အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ အာဟာရအကျိုးငှါ သုံးဆောင်သည်ဖြစ်စေ ဝိပါသဆွဲဒန အကျိုးငှါ သုံးဆောင်သည်ဖြစ်စေ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ ငင်းမဆင်ခြင်ဘဲငင်း သုံးဆောင်သည်ဖြစ်စေ တည်ဋ္ဌလွန်ပြီး၍ နံနက်ကာလသုံးဆောင်သော် သန္နိဓိသိကွာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ယွန်းလွဲသောကာလ၌ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သုံးဆောင်သော် ဝိကာလ ဘောဇန သန္နိဓိသိကွာပုဒ်တို့ဖြင့် ဒုက္ကဋ်သင့်၏။သတ္တာဟကာလိကကို ၇-ရက်ကိုလွန်သော်နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။မသုံးဆောင်ရ၊သုံးဆောင်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ။ထိုသတ္တာဟကာလိကကို နေမလွှဲသုံးဆောင်ခြင်း နေလွဲပြီးသောကာလ၌အာဟာရအကျိုးငှါ သုံးဆောင်ခြင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ပစ္စဝေက္ခဏာကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်း အကြောင်းရှိသော်လည်း ပစ္စဝေက္ခဏာကို မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို ဥဒ္ဒေးနည်းအတူမှတ်အပ်၏။ ယာဝဇီဝကဒွိ သတ္တာဟကာလိကနည်းတူ ပင်ကာလအရှည်အတိုကိုပိုင်းခြား၍အာပတ်သင့်မသင့်ကိုမှတ်အပ်၏။

ပုရိယာယ် ဩဘာသ နိမိတ္တ သာမန္တာဇီဝ ဝိညတ် ကယဝိကွယ ရွှပိ-ယာဒိပဋိဂ္ဂဟအာဘုတာရောစနအစရှိသည်ဟုဆိုအပ်ကုန်သောပရိယာယ်ဆို၍ရသောပစ္စည်းအရိပ်အယောင်ဆို၍ရသောပစ္စည်းနိမိတ်ပြု၍ရသောပစ္စည်း ပစ္စည်းအနိုးနှင့်စပ်သောစကားကိုဆို၍ ရသောပစ္စည်းတောင်း၍ရသောပစ္စည်း ရောင်းဝယ်၍ရသောပစ္စည်း ဩဇဉ္စကိုခံခြင်းသာယာခြင်းတို့ဖြင့် ရဲသောပစ္စည်း မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ အစရှိသောဗိမိန္ဒ ထင်ရှားမဲ့ရဲသော ဂုဏ်ကိုပြောဟော၍ ရသောပစ္စည်း ဤသို့အစရှိသောပစ္စည်းတို့သည် မစင်ကြယ်သောတရားနှင့်မလျော်သော အပရိသုဒ္ဓ

အဓမ္မိယ မည်ကုန်၏။ ထိုပစ္စည်းတို့ကို ရဟန်းသာမဏေတို့သည် သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။ သုံးဆောင်သော ရဟန်းသာမဏေတို့အား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ခြင်း ဒဏ်ထိုက်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ ဗစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်သေ်လည်း စင်ကြယ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါမထိုက်ကုန်၊ဆင်ခြင်၍လည်းမရဏကုဏပရိဘောဂဟူ၍လည်းမဆိုအပ်။ စင်စစ်အားဖြင့်မဟာသာဝဇ္ဇဖြစ်၍အပြစ်ကြီးသည်သာတည်း။ထိုကြောင့် ပစ္စည်းကိုရှာမှီးသောကာလ၊ခံသောကာလ၊သုံးဆောင်သောကာလတို့၌ အလွန်စင်ကြယ်သောပစ္စည်းတို့ကို ရှာ၍ခံ၍ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်မှသာလျှင် ပစ္စယသန္နိဿိတသိလ ပြည့်စုံ၍ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသိလပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်၏။အာဇီဝသည်လည်းဝိရိယသမ္မာအာဇီဝ ဝိရတိသမ္မာအာဇီဝ စေတနာသမ္မာအာဇီဝအားဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် မစင်ကြယ်သောပစ္စည်းကို မရပါစေလင့်။ စင်ကြယ်သော ပစ္စည်းကိုသာ ရပါစေဟု ပစ္စည်းကို ရှာသောအခါ စင်ကြယ်အောင်အားထုတ်၍ရှာခြင်းသည် ဝိရိယသမ္မာအာဇီဝမည်၏။မစင်ကြယ်သောပစ္စည်းကိုရ၍ မခံမူ၍ပယ်စွန့်ခြင်းသည်၎င်း မသုံးဆောင်မူ၍ ပယ်စွန့်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဝိရတိသမ္မာ အာဇီဝမည်၏။ စင်ကြယ်စွာ အားထုတ်၍ ရှာမှီးသဖြင့်စင်ကြယ်စွာရသောပစ္စည်းကိုစင်ကြယ်၏ဟုအမှတ်ရှိ၍သုံးဆောင်သောအခါ၌ ဖြစ်သောကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ ရှိသောစေတနာသည် စေတနာသမ္မာအာဇီဝမည်၏။ ။ထိုသုံးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သာလျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။မတရားသဖြင့်ရှာမှီး၍မတရားသဖြင့်ရသောပစ္စည်းတို့သည် ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ခြင်းငှါမထိုက်ကုန်။ ထို့ကြောင့်တရားသဖြင့် ပစ္စည်းကိုရှာ၍တရားသဖြင့်ရသောပစ္စည်းတို့ကို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာသတိကို မကင်းစေမူ၍ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပစ္စယသန္နိဿိတသိလကိုပြည့်စုံစေခြင်းငှါ သုံးဆောင်မှိဝကုန်ရာ၏ဟူလိုသော။

သမ္မာအာဇီဝန္တိ ဇေတနာတိသမ္မာအာဇီဝေါ။ ။ဇေတနာ၊ထိုသမ္မာအာဇီဝဖြင့်။ဝေါ၊ဝိရတိဖြင့်။ဝေါ၊စေတနာဖြင့်။သမ္မာ၊ကောင်းစွာ။ အာဇီဝန္တိ၊အသက်မွေး တတ်ကုန်၏။ ဣတိဟာသဉ္စာ၊ ဣဓိသိက္ခိ ကောင်းစွာ အသက်မွေး

ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဇတေနာတိပဒေန၊ဇတေန ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊သော။ သောဝိရိယဝိရတိစေတနာဝမ္မော။ ထိုဝိရိယ၊ ဝိရတိ၊ စေတနာသုံးပါးအပေါင်းသည်။ သမ္မာအာဇိဝေါ၊မည်၏။ ။ဝိပါသဝေ. လည်သော ဂူပသမနတောပါနိယဖွဲ့ ဂိလာနုပစ္စယောတိ အာပမုခေန ဒဿိတံဂိလာနုပစ္စယံ။ ။ဝိပါသဝေလည်သော၊ရေသိပ်ခြင်းတည်းဟူသော အနာ၏။ဂူပသမနတော၊ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပါနိယဖွဲ့၊ရေကိုလည်း။ဂိလာနုပစ္စယောတိ၊ဂိလာနုပစ္စယဟူ၍။ အာပမုခေန၊ရေကိုအရင်းမူသဖြင့်။ဒဿိတံ၊ပြအပ်သော။ဂိလာနုပစ္စယံ၊ ဆေးပစ္စည်းကို။ ။ဤသို့ပြအပ်သည်နှင့်အညီ အနှို့သောအရှင်တို့သည် ရေကိုသုံးဆောင်သောကာလ ဂိလာနကိုဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ရမည်ဟူကုန်၏။ ။ဆေးပစ္စည်းနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင် ထိအပ်၏။ ပစ္စယေကွဏာ မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့် အာပတ်လည်းမသင့်။ဣရိယာပထိဘောဂလည်းမဖြစ်။အဘဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူကား ကာလိကလေးပါးတို့ဝင်ရောက် တပါးပါးမျှ၌ မပါမဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဆင်ခြင်လျှင် အကျိုးမရှိလော ဟူငြားအုံ။အကျိုးရှိ၏။ အကျိုးကိုအလိုရှိ၍ ဆင်ခြင်လိုမူ။ ။အသိတေဒိတေခါယိတေသောယိတော သဒ္ဒဓာနကာရိ ဟောတိဟူ၍ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ လာသော နည်းဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏။ ။ဝစ္စကုဋိပသာဝကုဋိတို့ကို သုံးဆောင်သောကာလ [illegible] လည်း ဥစ္စာရပသာဝကမျှသမ္ဖဓာနကာရိဟောတိ။ ။ဟူ၍မဟာဒ ပဋ္ဌာနသုတ်၌ လာသောနည်းဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏ဟု ဆရာကြီးဆရာမြတ်ကျမ်းတတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်သည်။ ။ပစ္စယေကွဏာလေးပါး ပါဠိအနက်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ကားပြီး၏။

ဤတွင်ရှေ့ ပစ္စယေကွဏာဂဏ္ဌိ ပြီးပြီ။